STRABONIS

GEOGRAPHICA

RECENSUIT
COMMENTARIO CRITICO INSTRUXIT

GUSTAVUS KRAMER
GYMNASII REGII GALLICI DIRECTOR

VOLUMEN III.

BEROLINI
PROSTAT IN LIBRARIA FRIDERICI NICOLAI
MDCCCLII.

PRAEFATIO.

Quinque effluxerunt anni, ex quo foras dedi alterum Geographicorum Strabonis volumen: cui ut non prius tertium hoc et ultimum adderem, tristissimis patriae turbis factum est et succrescente in diem negotiorum mole. Ac nunc quoque necessitate potius extortum est, quam ad eum finem, quem vellem, perductum. Sed cum nulla esset spes, fore ut plus otii mihi obtingeret proximis annis quam hodie concessum est, emittendus erat liber, ne diutius imperfectum relinqueretur opus tot ante annos inchoatum.

Ceterum pauca sunt, de quibus hoc loco paulo pluribus exponendum esse videatur. In Epitome igitur Palatina, quae in fine operis Straboniani addita est, cum post Gelenii editionem, ne ipsam quidem ea qua par erat diligentia factam, multis locis temere mutata esset, hoc maxime studui, ut quam potui accuratissime ea quae in codice leguntur exprimerem. In quibus si quae correximus a librariis manifesto corrupta, ea in margine ita, ut scripta sunt in codice, subiecimus nulla nota addita. Quae praeterea in nonnullis locis ibi commemorantur scripturae codicis Parisini, petitae sunt ex Analectis in Geographos Graecorum minores, quae in prolusione academica duobus fere abhinc annis publici iuris fecit Godofredus Bernhardy. Ubi (v. p. 32 sqq.) haec tradit de codice illo: „liber est Pa-

risinus 571 post Isidori Mansiones Parthicas nulla sub inscriptione describens Chrestomathiae particulam novissimam inde ab l. XVI p. 206 (ed. Hudson.) usque ad finem, deinde per saturam miscens paginas nonnullas l. VII ordine inverso, hinc l. XII. XIII et sequentium usque ad ipsam p. 206, unde reditus fit ad l. XI." Qui liber nonnullos locos integriores servavit quam Palatinus (v. l. XVI, p. 573 n. 2), in aliis tamen haud paucis ab eius manu qui primus composuit hanc epitomen recessit, ita ut minor in universum eius sit auctoritas quam Palatini. Index geographicus et historicus, qui Epitomen excipit, ita est compositus a iuvene amico, ut Groskurdii index locupletissimus additis et mutatis iis, quae addenda et mutanda erant, in brevius contraheretur, ne nimiam in molem excresceret liber. Qua in re difficile erat certam statuere legem, nec deerunt fortasse, qui aliter agendum fuisse censeant: verumtamen cum Groskurdii indice illo plenissimo simul ac parabili uti possint qui plura desiderant, intra fines hos continere me satius duxi.

Iam restat, ut breviter attingamus ea, quae Spengelius in censura voluminis secundi editionis nostrae (v. *Münchner gelehrte Anzeigen* 1848 No. 18 sq.) disputavit de ratione, quae intercedit inter manum primam et secundam codicis A., in libris maxime VIII et IX. Quibus, quantum in eo positum erat, obscuravit, quae a me luce clarius fuerant illustrata. Coniecturis enim suis supersedere potuisset, si legisset, quae in praefatione voluminis I p. LIII sqq. hac de re docentur. Sed maluit ille, id quod dixi in praefatione voluminis II (nam censor iste Monacensis Spengelius est), cupide atque arroganter iudicare quam diligenter examinare. Ac fruatur quidem, per me licet, ingenio suo: sed cavendum est, ne eiusmodi cavillationibus studia haec impediantur.

Scribebam Berolini Idibus Maiis 1852.

ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ τρισκαιδέκατον περιέχει τῆς Ἀσίας τὰ ἀπὸ τῆς Προποντίδος κάτωθεν, ἀπὸ Κυζίκου ἀρχόμενον, καὶ ἐφεξῆς τὴν ταύτῃ παραλίαν πᾶσαν καὶ εἴ τινες νῆσοι ὑπάρχουσιν· ἐγχρονίζει δὲ μάλιστα τῇ Τροίᾳ, εἰ καὶ ἔρημος, διὰ τὸ ἐπίσημον αὐτῆς καὶ πολυθρύλητον ἐκ τοῦ πολέμου.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

1. *Μέχρι μὲν δεῦρο ἀφωρίσθω τὰ περὶ τῆς Φρυγίας·* C. 581
ἐπανιόντες δὲ πάλιν ἐπὶ τὴν Προποντίδα καὶ τὴν ἐφεξῆς τῷ A. 871
Αἰσήπῳ παραλίαν τὴν αὐτὴν τῆς περιοδείας τάξιν ἀποδώσομεν. ἔστι δὲ Τρῳὰς πρώτη τῆς παραλίας ταύτης, ἧς τὸ πολυθρύλητον, καίπερ ἐν ἐρειπίοις καὶ ἐν ἐρημίᾳ λειπομένης, ὅμως πολυλογίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν παρέχει τῇ γραφῇ. πρὸς τοῦτο δὲ συγγνώμης δεῖ καὶ παρακλήσεως, ὅπως τὴν αἰτίαν τοῦ μήκους μὴ ἡμῖν μᾶλλον ἀνάπτωσιν οἱ ἐντυγχάνοντες ἢ τοῖς σφό-

1. Argumentum om. *F*. 3. *περιέχει*] *περὶ* codd., Tzsch. corr.: v. ad argum. libri X. — *τὰ*] *τὴν* edd. 4. *ἀρχομένου* *CDhv* *ἀρχομένης* *uxy* *ἀρχομένην* edd.: quod reposuimus legitur in *mowz*; cf. arg. l. XI. — *ταύτης* *uxy*. 6. *πολυθρύλλητον* edd. 10. *ἀφορίσθω* *uxz*. 12. *ἀποδώσωμεν* *CF*. 13. *πολυθρύλλητον* edd. 14. *ἐρυπίοις* *F*. — *λειπομένης*] *οὔσης* *moz*. 17. *ἀνάπτοιεν* edd. codd., exc. *F*, in quo legitur *ἀναπτωεῖν* a vera scriptura vix diversum.

*δρα ποθοῦσι τὴν τῶν ἐνδόξων καὶ παλαιῶν γνῶσιν· προσ-
λαμβάνει δὲ τῷ μήκει καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐποικησάντων τὴν
χώραν Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων, καὶ οἱ συγγραφεῖς, οὐχὶ τὰ
αὐτὰ γράφοντες περὶ τῶν αὐτῶν, οὐδὲ σαφῶς πάντα· ὧν ἐν*
A. 872 *τοῖς πρώτοις ἐστὶν Ὅμηρος, εἰκάζειν περὶ τῶν πλείστων πα-
ρέχων. δεῖ δὲ καὶ τὰ τούτου διαιτᾶν καὶ τὰ τῶν ἄλλων, ὑπο-
γράψαντας πρότερον ἐν κεφαλαίῳ τὴν τῶν τόπων φύσιν.*

2. *Ἀπὸ δὴ τῆς Κυζικηνῆς καὶ τῶν περὶ Αἴσηπον τόπων
καὶ Γράνικον μέχρι Ἀβύδου καὶ Σηστοῦ τὴν τῆς Προποντίδος
παραλίαν εἶναι συμβαίνει, ἀπὸ δὲ Ἀβύδου μέχρι Λεκτοῦ τὰ
περὶ Ἴλιον καὶ Τένεδον καὶ Ἀλεξάνδρειαν τὴν Τρωάδα· πάν-
των δὴ τούτων ὑπέρκειται ἡ Ἴδη τὸ ὄρος, μέχρι Λεκτοῦ κα-
θήκουσα· ἀπὸ Λεκτοῦ δὲ μέχρι Καΐκου ποταμοῦ καὶ τῶν Κανῶν
λεγομένων ἐστὶ τὰ περὶ Ἄσσον καὶ Ἀδραμύττιον καὶ Ἀταρνέα
καὶ Πιτάνην καὶ τὸν Ἐλαϊτικὸν κόλπον· οἷς πᾶσιν ἀντιπαρήκει*
C. 582 *ἡ τῶν Λεσβίων νῆσος· εἶθ' ἑξῆς τὰ περὶ Κύμην μέχρι Ἕρμου
καὶ Φωκαίας, ἥπερ ἀρχὴ μὲν τῆς Ἰωνίας ἐστὶ, πέρας δὲ τῆς
Αἰολίδος. τοιούτων δὲ τῶν τόπων ὄντων, ὁ μὲν ποιητὴς ἀπὸ
τῶν περὶ Αἴσηπον τόπων καὶ τῶν περὶ τὴν νῦν Κυζικηνὴν
χώραν ὑπαγορεύει μάλιστα τοὺς Τρῶας ἄρξαι μέχρι τοῦ Καΐκου
ποταμοῦ διῃρημένους κατὰ δυναστείας εἰς ὀκτὼ μερίδας ἢ καὶ
ἐννέα· τὸ δὲ τῶν ἄλλων ἐπικούρων πλῆθος ἐν τοῖς συμμάχοις
διαριθμεῖται.*

3. *Οἱ δ' ὕστερον τοὺς ὅρους οὐ τοὺς αὐτοὺς λέγουσι καὶ
τοῖς ὀνόμασι χρῶνται διηλλαγμένως, αἱρέσεις νέμοντες πλείους.*

---

1. *προσλαμβάνειν* ***moz*** *προλαμβάνει* ***rw.*** 2. *ἐποικισάντων* Cas. Tzsch. 3. *συγγραφέες* ***Dhuxz.*** 8. *δὴ*] *δὲ* codd., Cor. corr. 9. *γρανικῶν* ***vx*** *γρανικόν* codd., Tzsch. corr. coll. Eust. ad Il. M, 21 p. 890, 17 R. 10. *μέχρις* ***vx.*** — *τὰ*] *τὸ* ***rw.*** 11. *τρωϊάδα* ***F.*** 12. *δὲ* Cor. 13. *νῦν* post *Κανῶν* addendum parum apte censet Grosk. coll. p. 615. 15. *ἐλαϊκόν* ***E.*** — *οἷς*] *ἧς* ***E.*** 16. *μέχρις* codd., exc. ***Ex***, edd. 17. *Φωκέας* ***Cuxz.*** 21. *καὶ* om. ***moz.*** 24. *τοὺς ὅρους αὐτοὺς λέγουσι* ***ruwx*** ald. *τοὺς ὅρους αὐτῶν λέγουσι* ***moz*** Guar. 25. Guar. hunc locum ita reddit: ***et variis nominibus partitiones multas conficiunt.*** Inde *διαιρέσεις* ab eo in codice suo lectum, idque a Strabone scriptum esse Cor. et Grosk. suspicantur, quorum neutrum probabile est, quamvis lenissima sit mutatio; vix enim dici queat *νέμειν διαιρέσεις*: nihil est contra,

μάλιστα δὲ αἱ τῶν Ἑλλήνων ἀποικίαι παρεσχήκασι λόγον· ἧττον μὲν ἡ Ἰωνική· πλείονι γὰρ διέστηκε τῆς Τρῳάδος· ἡ δὲ τῶν Αἰολέων παντάπασι· καθ' ὅλην γὰρ ἐσκεδάσθη ἀπὸ τῆς Κυζικηνῆς μέχρι τοῦ Καΐκου καὶ ἐπέλαβεν ἔτι πλέον τὴν μεταξὺ τοῦ Καΐκου καὶ τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ. τέτρασι γὰρ δὴ γενεαῖς πρεσβυτέραν φασὶ τὴν Αἰολικὴν ἀποικίαν τῆς Ἰωνικῆς, διατριβὰς δὲ λαβεῖν καὶ χρόνους μακροτέρους. Ὀρέστην μὲν γὰρ ἄρξαι τοῦ στόλου, τούτου δ' ἐν Ἀρκαδίᾳ τελευτήσαντος τὸν βίον, διαδέξασθαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πενθίλον καὶ προελθεῖν μέχρι Θρᾴκης ἑξήκοντα ἔτεσι τῶν Τρωικῶν ὕστερον, ὑπ' αὐτὴν τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς Πελοπόννησον κάθοδον· εἶτ' A. 873 *Ἀρχέλαον, υἱὸν ἐκείνου, περαιῶσαι τὸν Αἰολικὸν στόλον εἰς τὴν νῦν Κυζικηνὴν τὴν περὶ τὸ Δασκύλιον· Γρᾶν δὲ, τὸν υἱὸν τούτου τὸν νεώτατον, προελθόντα μέχρι τοῦ Γρανίκου ποταμοῦ καὶ παρεσκευασμένον ἄμεινον περαιῶσαι τὸ πλέον τῆς στρατιᾶς εἰς Λέσβον καὶ κατασχεῖν αὐτήν· Κλεύην δέ, τὸν Δώρου, καὶ Μαλαόν, καὶ αὐτοὺς ἀπογόνους ὄντας Ἀγαμέμνονος, συναγαγεῖν*

---

cur vituperes *αἵρεσιν νέμειν*, eodem sensu accipiendum, quo legitur ap. Soph. Ai. 265. 2. Mirus est dativus *πλείονι* ac fortasse in *πλεῖον* mutandus. 5. *τέτρασι* dubium est num Straboni an librario debeatur: cf. XIV, 652, Lobeck. ad Phrynich. p. 409. 8. *καθαλώσαντος* (sic) *D*, sed *καθαλω* in *τελευτη* sec. m., ut videtur, mutatum est: exquisitior est illa scriptura, ex *καταναλώσαντος* corrupta, quam quae librario tribuatur. 9. *πένθιλον* codd., Tzsch. corr.: ac sic constanter. 10. *ἑξήκοντα* cum contrarium videatur optimorum testium auctoritati, qui Heraclidas octoginta annis post Troiam captam in Peloponnesum redisse tradunt, *ὀγδοήκοντα* scribendum censuerunt inde a Lipsio (v. ad Vellei. I, 2.) complures; Larcher. (v. *Hist. d'Hérodote* VI, p. 450) autem verba *ἑξήκοντα — ὕστερον* collocari vult post *στόλου*: quorum neutrum probare licebit, sive latiore sensu accipienda esse statuimus verba *ὑπ' αὐτὴν κτλ.*, sive diversam a vulgari annorum computationem in tradendis antiquissimis his Graeciae rebus sequi Strabonem: qua in re Pausaniam comparare iuvabit Heraclidas *δύο γενεαῖς* post bellum Troicum redisse tradentem (v. IV, 3, 3). 12. *Ἐχέλας* Penthili filius vocatur a Paus. III, 2, 1: utra verior sit scriptura haud facile dicatur; fortasse tamen *Ἀρχέλαος* ortum e scriptura mala *Αἰχέλαος*. 13. *γραῦν* ald. 14. *γρανικοῦ* Epit. 15. *δίμηνον* ante *ἄμεινον* inserit *F*: quae vox orta est haud dubie ex *διττογραφίᾳ*. 16. *κλεῦεν x κλεῦιν u κλέβην ox* Guar.

μὲν τὴν στρατιὰν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καθ' ὃν καὶ Πενθίλος· ἀλλὰ τὸν μὲν τοῦ Πενθίλου στόλον φθῆναι περαιωθέντα ἐκ τῆς Θρᾴκης εἰς τὴν Ἀσίαν, τούτους δὲ περὶ τὴν Λοκρίδα καὶ τὸ Φρίκιον ὄρος διατρῖψαι πολὺν χρόνον, ὕστερον δὲ διαβάντας κτίσαι τὴν Κύμην τὴν Φρικωνίδα κληθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Λοκρικοῦ ὄρους.

4. Τῶν Αἰολέων τοίνυν καθ' ὅλην σκεδασθέντων τὴν χώραν, ἣν ἔφαμεν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λέγεσθαι Τρωικήν, οἱ *δ'* ὕστερον, οἱ μὲν πᾶσαν Αἰολίδα προσαγορεύουσιν, οἱ δὲ μέρος, καὶ Τροίαν οἱ μὲν ὅλην, οἱ δὲ μέρος αὐτῆς, οὐδὲν ὅλως ἀλλήλοις ὁμολογοῦντες. εὐθὺς γὰρ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Προποντίδα τόπων ὁ μὲν Ὅμηρος ἀπὸ Αἰσήπου τὴν ἀρχὴν ποιεῖται τῆς Τρῳάδος· Εὔδοξος δὲ ἀπὸ Πριάπου καὶ Ἀρτάκης, τοῦ ἐν τῇ Κυζικηνῶν νήσῳ χωρίου ἀνταίροντος τῷ Πριάπῳ, συστέλλων C. 583 ἐπ' ἔλαττον τοὺς ὅρους· Δαμάστης δ' ἔτι μᾶλλον †συστέλλει ἀπὸ Παρίου· καὶ γὰρ οὗτος μὲν ἕως Λεκτοῦ προάγει, ἄλλοι δ' ἄλλως· Χάρων δ' ὁ Λαμψακηνὸς τριακοσίους ἄλλους ἀφαιρεῖ σταδίους, ἀπὸ Πρακτίου ἀρχόμενος· τοσοῦτοι γάρ εἰσιν ἀπὸ Παρίου εἰς Πράκτιον· ἕως μέντοι Ἀδραμυττίου πρόεισι· Σκύλαξ δὲ ὁ Καρυανδεὺς ἀπὸ Ἀβύδου ἄρχεται· ὁμοίως δὲ τὴν Αἰολίδα Ἔφορος μὲν λέγει ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Κύμης, ἄλλοι δ' ἄλλως.

5. Τοπογραφεῖ δὲ κάλλιστα τὴν ὄντως λεγομένην Τροίαν ἡ τῆς Ἴδης θέσις, ὄρους ὑψηλοῦ βλέποντος πρὸς δύσιν καὶ τὴν ταύτῃ θάλατταν, μικρὰ δ' ἐπιστρέφοντος καὶ πρὸς ἄρκτον καὶ τὴν ταύτῃ παραλίαν. ἔστι δὲ αὕτη μὲν τῆς Προποντίδος ἀπὸ

---

1. τὴν delendum esse suspicatur Cor. 2. τοῦ et στόλον in *D* sec. m. addita sunt. 8. ὑπὸ] ἀπὸ *F*. — δ' quomodo ferri possit non intelligo; superfluum iudicat Cor. in nott. 11. γὰρ — τόπων om. *x*. 12. τοῦ ante Αἰσήπου add. *Dhi* edd. 14. νήσου *Dh*. 15. τοῦ ὅρους codd., sed *x* sec. m. correctus est: item verum restituit Xyl. — συστέλλει ἀπὸ Παρίου cum vix ferri queant, aut participium aliquod excidisse, aut συστέλλων scriptum fuisse, id quod multo probabilius videtur, erit statuendum. 19. ἀτραμυττίου, sed δ sup. τ add., *D*. 23. μάλλιστα *C* μάλιστα edd., exc. Tzsch. 25. ἐπιστραφέντος codd., exc. *Ex*.

τῶν περὶ Ἄβυδον στενῶν ἐπὶ τὸν Αἴσηπον καὶ τὴν Κυζικηνήν· ἡ δ' ἑσπερία θάλαττα ὅ τε Ἑλλήσποντός ἐστιν [ὁ] ἔξω καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. πολλοὺς δ' ἔχουσα πρόποδας ἡ Ἴδη καὶ σκολοπενδρώδης οὖσα τὸ σχῆμα ἐσχάτοις ἀφορίζεται τούτοις, τῷ A. 874
τε περὶ τὴν Ζέλειαν ἀκρωτηρίῳ καὶ τῷ καλουμένῳ Λεκτῷ, τῷ μὲν τελευτῶντι εἰς τὴν μεσόγαιαν μικρὸν ὑπὲρ τῆς Κυζικηνῆς· καὶ δὴ καὶ ἔστι νῦν ἡ Ζέλεια τῶν Κυζικηνῶν· τὸ δὲ Λεκτὸν εἰς τὸ πέλαγος καθήκει τὸ Αἰγαῖον, ἐν παράπλῳ κείμενον τοῖς ἐκ Τενέδου πλέουσιν εἰς Λέσβον.

Ἴδην δ' ἵκανον πολυπίδακα μητέρα θηρῶν,
Λεκτόν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα

Ὕπνος καὶ ἡ Ἥρα. τοῖς οὖσιν οἰκείως τοῦ ποιητοῦ φράζοντος τὸ Λεκτόν· καὶ γὰρ ὅτι τῆς Ἴδης ἐστὶ τὸ Λεκτὸν καὶ διότι πρώτη ἀπόβασις ἐκ θαλάττης αὕτη τοῖς ἐπὶ τὴν Ἴδην ἀνιοῦσιν, εἴρηκεν ὀρθῶς, καὶ τὸ πολυπίδακον· εὐυδρότατον γὰρ κατὰ ταῦτα μάλιστα τὸ ὄρος, δηλοῖ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ποταμῶν,

ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσός θ' Ἑπτάπορός τε

καὶ οἱ ἑξῆς, οὓς ἐκεῖνος εἴρηκε καὶ ἡμῖν νυνὶ πάρεστιν ὁρᾶν· τοὺς δὴ πρόποδας τοὺς ἐσχάτους ἐφ' ἑκάτερα † ὁρᾷ οὕτως τὸ

---

2. ὁ om. codd.: addidi sensu postulante. — ἔξω] ἐν ᾧ codd., exc. *EF*, edd.: quae cum manifesto corrupta sint, aut tollenda aut in *μεθ' ὃν* mutanda, omissis *τε — καί*, censet Cor., omisit Grosk.; ὁ *Ἑλλήσποντος* ὁ ἔξω eodem modo dicitur, quo infra p. 589 ἡ *ἐκτὸς Ἑλλησποντία θάλαττα*. 3. ἡ om. codd., exc. *EFx*. — *ἤδη CDhirw* ald., Cas. corr. 4. *τὸ σχῆμα* om. *rw*. — *τούτοις* om. *E*. 5. *τὴν* om. *E*. — *ζάλειαν rw*. 6. *μεσογαίαν D μεσογαῖαν* Epit. 10. *ἱκέσθην* Xyl. scripsit ex Il. Ξ, 283. 11. *ὅτι* codd., Xyl. corr. 12. Verba *Ὕπνος — τοῖς οὖσιν* om. *mouxz*: *Ὕπνος καὶ ἡ Ἥρα* glossatoris esse iudicans Tzsch. uncinis inclusit. Articulum om. Cor. — *τοῖς ἰοῦσιν CDFhirw*: quae cum omisissent edd. inde a Xyl., Cor. corr.; cf. p. 585. 13. *διότι*] *ὅτι mouxz*. 15. *ὡς* ante *καὶ* male add. Cor. — *πολυπίδακα* edd. inde a Xyl. 16. *δὲ* om. *C*. 17. *ὅσοι Cmoruwxz*. — *προῤῥέουσι*, *iouxz*. 18. *θ'* om. codd., exc. *F*: Tzsch. add. ex Il. M, 19 coll. p. 595. 602. 19. *νῦν hiux*. 20. *δὴ*] *τε* Cor. parum apte, nullo successu varie tentans hunc locum primum in nott. ad Interpr. Paris., ubi *ὁρᾷ οὕτως* mutanda censet in *ὡσαύτως*, deinde in editione ipsa, ubi nota maxima post *εἴρηκε* incidens, novam sententiam a *καὶ*

Λεκτὸν καὶ τὴν Ζέλειαν, οἰκείως τούτων καὶ ἀκρώρειαν ἀφορίζει Γάργαρον, ἄκρον λέγων· καὶ γὰρ νῦν Γάργαρον ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι τῆς Ἴδης δείκνυται τόπος, ἀφ' οὗ τὰ νῦν Γάργαρα πόλις Αἰολική. ἐντὸς μὲν οὖν τῆς Ζελείας καὶ τοῦ Λεκτοῦ πρῶτά ἐστιν ἀπὸ τῆς Προποντίδος ἀρξαμένοις [τὰ] μέχρι τῶν κατ' Ἄβυδον στενῶν· εἶτ' ἔξω τῆς Προποντίδος τὰ μέχρι Λεκτοῦ.

C. 584 6. *Κάμψαντι δὲ τὸ Λεκτὸν ἀναχεῖται κόλπος μέγας, ὃν ἡ Ἴδη ποιεῖ πρὸς τὴν ἤπειρον ἀποχωροῦσα ἀπὸ τοῦ Λεκτοῦ καὶ αἱ Κάναι, τὸ ἐκ θατέρου μέρους ἀντικείμενον ἀκρωτήριον τῷ Λεκτῷ· καλοῦσι δ' οἱ μὲν Ἰδαῖον κόλπον, οἱ δ' Ἀδραμυττηνόν. ἐν τούτῳ δὲ αἱ τῶν Αἰολέων πόλεις μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἕρμου, καθάπερ εἰρήκαμεν. εἴρηται δὲ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὅτι τοῖς ἐκ Βυζαντίου πλέουσι πρὸς νότον ἐπ' εὐθείας ἐστὶν*
A. 875 *ὁ πλοῦς, πρῶτον ἐπὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον διὰ μέσης τῆς Προποντίδος, ἔπειτα † τῆς παραλίας τῆς Ἀσίας μέχρι Καρίας. ταύ-*

ἡμῖν incipiens *ὁρᾷ* omisit, in nott. denique, ubi *οὕτως* in *ὄντας* mutandum esse suspicatur. Omnia optime contra procedent, si pro *ὁρᾷ* scribatur *φράζων* mutatione satis leni. — Post *οἰκείως* Tzsch. *δὲ*, Cor. *τε* scriptum fuisse suspicatur. 2. *ἄκρον τέρων* *CFmoz* *ἄκρον τερον* *D*, sed *ε* supra *τ* sec. m. add.: inde *ἄκρον ἕτερον* *hi*; *ἄκρον* simpliciter exhibent *ux* (sed hi ita, ut lacuna sequatur duabus circiter syllabis sufficiens) *rw*, quos secutus est Cor.: *ἀκρόντερον* habet ald., *ἀκρωτήριον* Cas., *ἄκρον ἕτερον* Tzsch. Verum restituisse mihi videor reponens *λέγων* coll. Il. Ξ, 292. 3. *τὰ* om. *hi*. 5. *τὰ* addidi de coni. Grosk.: Cor. *τὰ* ante *πρῶτα* addendum esse suspicatur. 6. *ἔξω τὰ μέχρι τῆς προποντίδος* codd., exc. *ux*, in quibus *ἔξω τὰ τῆς πρ.*, et *E*, qui verum exhibet: in *z* manu sec. in marg. add. *εἶτα τὰ περὶ ἴλιον μέχρι λέκτου.* Fortasse *τὰ μέχρι* in margine primum addita pro varia scriptura, ad verba *μέχρι τῶν κατ' Ἄβυδον στενῶν* spectante, deinde male inserta sunt a librariis nonnullis ante *ἔξω*. 9. *ἀναχωροῦσα* *E*, quod in hoc connexu usitatius sane foret quam alterum. 11. *ἀδραμυττινόν* *D* (sed *ι* in *η* sec. m. mut.) *F*. 12. *πόλεις* om. *E*. 16. *ἡ παραλία* *moz* idque rec. Tzsch. Cor. de sententia Cas. (*postea est Asiae ora* Guar.): quae parum concinna esse neque a Strabone scribi potuisse satis liquet. Expectaveris potius *παρὰ τὴν παραλίαν*, sicut II, 114 de eadem re ponitur ordine inverso *ὁ τῆς Καρίας παράπλους καὶ τῆς Ἰωνίας μέχρι τῆς Τρῳάδος καὶ Βυζαντίου.* Omissa praepositione accusativus videtur

ἣν δὴ φυλάττοντας χρὴ τὴν ὑπόθεσιν ἀκούειν τῶν ἑξῆς, κἂν λέγωμεν κόλπους τινὰς ἐν τῇ παραλίᾳ, τάς τε ἄκρας δεῖ νοεῖν τὰς ποιούσας αὐτούς, ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς κειμένας, ὥσπερ τινὸς μεσημβρινῆς.

7. Ἐκ δὴ τῶν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένων εἰκάζουσιν οἱ φροντίσαντες περὶ τούτων πλέον τι, πᾶσαν τὴν παραλίαν ταύτην ὑπὸ τοῖς Τρωσὶ γεγονέναι, διῃρημένην μὲν εἰς δυναστείας ἐννέα, ὑπὸ δὲ τῷ Πριάμῳ τεταγμένην κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον καὶ λεγομένην Τροίαν· δῆλον δὲ ἐκ τῶν κατὰ μέρος. οἱ γὰρ περὶ τὸν Ἀχιλλέα τειχήρεις ὁρῶντες τοὺς Ἰλιέας κατ' ἀρχάς, ἔξω ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον ἐπεχείρησαν, καὶ περιιόντες ἀφαιρεῖσθαι τὰ κύκλῳ·

δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον.

Τροίαν γὰρ λέγει τὴν πεπορθημένην ἤπειρον· πεπόρθηται δὲ σὺν ἄλλοις τόποις καὶ τὰ ἀντικείμενα τῇ Λέσβῳ τὰ περὶ Θήβην καὶ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον τὴν τῶν Λελέγων καὶ ἔτι ἡ τοῦ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέφου παιδός·

ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ

ὁ Νεοπτόλεμος,

ἥρω Εὐρύπυλον.

ταῦτα δὴ πεπορθῆσθαι λέγει καὶ αὐτὴν τὴν Λέσβον·

ὅτε Λέσβον ἐυκτιμένην ἕλεν αὐτός·

καὶ

πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον·

καὶ

Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης.

---

mutatus esse in genitivum, qui cum et ipse apto sensu careret, postremo nominativus scriptus est. 1. *τὴν* om *E*. 2. *λέγομεν* *F*. — *αὐτῇ* ante *τῇ* add. edd. — *τῇ* om. *E*. — *τε*] *γε* Cor. contra Strabonis mentem: etenim *κἂν* h. l. significat *etiamsi*. — *δεῖ*] *δὴ* *F*. 8. *τεταμένην* *F*. 14. *πεζῇ* *x*. *πεζὰ* *h*. 16. *σὺν*] *ἐν* edd. 17. *λυρνησὸν* *x*, et sic. const. — *ἡ*] *τὴν* *D* (ex corr.) *h*. 20. *ὁ* om. *ox*. 23. *ἐυ* om *C*. — *ἕλες* codd., Xyl. corr. 24. *καὶ* om. *x*. 25. *πέρσαι* *Cr* *ἐκπέρσαι* *x*. — *λυρνησσὸν* — *καὶ* om. *ω*. — *λυρνησόν* Cor. et sic postea in Homeri versibus.

ἐκ μὲν Λυρνησσοῦ ἡ Βρισηὶς ἑάλω·

τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο·

ἧς ἐν τῇ ἁλώσει τὸν Μύνητα καὶ τὸν Ἐπίστροφον πεσεῖν φησιν, ὡς ἡ Βρισηὶς θρηνοῦσα τὸν Πάτροκλον δηλοῖ·

οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
κλαίειν·

C. 585 ἐμφαίνει γὰρ τὴν Λυρνησσὸν λέγων πόλιν θείοιο Μύνητος, ὡς ἂν δυναστευομένην ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐνταῦθα πεσεῖν αὐτὸν μαχόμενον· ἐκ δὲ τῆς Θήβης ἡ Χρυσηὶς ἐλήφθη·

ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος·

A. 876 ἐκ δὲ τῶν ἀχθέντων ἐκεῖθεν φησὶν εἶναι τὴν Χρυσηίδα.

Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων.

δευτέρα οὖν αὕτη δυναστεία Τρωικὴ μετα τὴν ὑπὸ Μύνητι. οἰκείως δὲ τούτοις καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Ἀνδρομάχης λεχθὲν οὕτως,

Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος· ἰῇ ἄρα γεινόμεθ' αἴσῃ

---

3. *μήνυτα F.* 6. *μίνητος — θείοιο* om. *iw.* 12. Post *Χρυσηίδα* codd. subiiciunt haec: *οὐκ οἴονται δεῖν* (*δὲ* ante *δεῖν* add. *mox*, *γὰρ x.*) *ἐξ εὐθείας ἀκούειν σὺ μὲν ἐν τροίῃ αὐτὰρ ἐγὼ θήβῃσιν ἢ θήβηθεν.* Quae cum h. l. ferri non posse liquido pateret, ad sequentia recte reiecit Cor. Iam vero cum apto nexu carere viderentur sententiae, illorum verborum loco posuit parum convenienter *καὶ τὴν Ἀνδρομάχην δὲ*, Epitomen secutus, ubi in brevius contractus sic legitur totus hic locus: *ἐκ δὲ Θήβης ἡ Χρυσηίς· ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην, ἱερὴν πόλιν. ἐνθένδε ἦν καὶ ἡ Ἀνδρομάχη. δύο οὖν κτλ.* Melius haud dubie Grosk. ipsa illa verba *ἐνθένδε ἦν καί ἡ Ἀνδρομάχη* eodem loco inserenda esse censuit: sed quam parva esse debeat h. l. Epitomes auctoritas sponte sua liquet. Neque agitur hic de Andromaches patria, sed de Thebe, Eëtionis urbe, quod alterum fuisse Troianae regionis regnum Strabo est demonstraturus. Hanc igitur ob causam adiecti sunt tres illi versus, eamque fuisse necesse est verborum mentem, si quae exciderunt. Haud raro tamen neglecta connexione Strabo tales refert locos. 15. *ἄνδρεσι ux.* 16. *δευτέρα — οὕτως* om. *ux*, exhibentes pro iis h. l. simpliciter *καὶ τὸ*, simulque verba *δευτέρα — Μύνητι* praebentes infra post *Θήβῃσιν*, quo reiicienda esse censuit Cas.: eosque Cor. et Grosk. secuti sunt parum considerate. 18. *ἕκτωρ ux.* — *ἰῇ*] *οἴῃ ox.* — *γεινόμεθα F.*

ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου ἐνὶ οἴκῳ,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν,

*οὐκ οἴονται δεῖν ἐξ εὐθείας ἀκούειν, * σὺ μὲν ἐν Τροίῃ, αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν ἢ Θήβηθεν*, ἀλλὰ καθ᾽ ὑπερβατόν· ἀμφότεροι ἐν Τροίῃ, σὺ μὲν Πριάμου ἐνὶ οἴκῳ, αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσι. τρίτη δ᾽ ἐστὶν ἡ τῶν Λελέγων, καὶ αὕτη Τρωική,*

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει·

οὗ τῇ θυγατρὶ συνελθὼν Πρίαμος γεννᾷ τὸν Λυκάονα καὶ Πολύδωρον. καὶ μὴν οἵ γε ὑπὸ τῷ Ἕκτορι ἐν τῷ καταλόγῳ ταττόμενοι λέγονται Τρῶες·

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.

εἶθ᾽ οἱ ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ·

Δαρδανίων αὖτ᾽ ἦρχεν ἐυς πάις Ἀγχίσαο·

καὶ οὗτοι Τρῶες· φησὶ γοῦν·

Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε.

εἶθ᾽ οἱ ὑπὸ Πανδάρῳ Λύκιοι, οὓς καὶ αὐτοὺς καλεῖ Τρῶας·

οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες· τῶν αὖτ᾽ ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Πάνδαρος.

ἕκτη δ᾽ αὕτη δυναστεία. καὶ μὴν οἵ γε μεταξὺ τοῦ Αἰσήπου καὶ Ἀβύδου Τρῶες· ὑπὸ μὲν γὰρ τῷ Ἀσίῳ ἐστὶ τὰ περὶ Ἄβυδον·

οἳ δ᾽ ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,

---

3. *σὺ*] *σοὶ C.* — Verba *σὺ μὲν ἐν Τροίῃ, αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν ἢ Θήβηθεν* om. Cor. recte, ut opinor: magnopere enim cum in universum tum propter adiecta *ἢ Θήβηθεν* redolent interpolatorem. Neque tamen si relinquuntur necesse erit *δὲ* post *οἴονται* addere cum *mox* Cas. Tzsch. Grosk. Verba *ἢ Θήβηθεν* om. *rw* (?). 5. *ἐκ Τροίης* codd., exc. Epit.: in qua cum a Gelenio editum esset *ἀμφότερ᾽ ἐν Τροίῃ*, ut hexameter nimirum efficeretur, Tzsch. id recepit. — *ἐνὶ οἴκῳ*] *ποτὶ δῶμα* Epit.: *κατὰ δῶμα* nunc fertur in Il. X, 478, sed vulgo, ut hic, legi *ἐνὶ οἴκῳ* a Schol. traditur. 7. *ἄλπεω* codd. — *φιλοπολέμοισιν F.* 9. *γε*] *τε* Cor. 12. *εἶθ᾽*] om. *E οἵ θ᾽ x* Cor. — *οἱ* om. codd., exc. *E.* 13. *ἠΰς CFmovwxz.* 16. *εἶθ᾽*] *οἵ θ᾽ x* Cor. — *οἱ* om. codd., exc. *EF.* — Syllabas *δάρῳ* om. *F.* — *αὐτὸς F.* 21. *γε*] *τε* Cor. 24. *περκώ-*

καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος·

ἀλλ' ἐν Ἀβύδῳ μὲν υἱὸς τοῦ Πριάμου διέτριβεν, ἵππους νέμων, πατρῴας δηλονότι·

A. 877 *ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,*
ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων·

C. 586 *ἐν δὲ Περκώτῃ υἱὸς Ἱκετάονος ἐβουνόμει, οὐκ ἀλλοτρίας οὐδ' οὗτος βοῦς·*

πρῶτον δ' Ἱκεταονίδην ἐνένιπεν,
ἴφθιμον Μελάνιππον· ὁ δ' ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
βόσκ' ἐν Περκώτῃ·

ὥστε καὶ αὕτη ἂν εἴη Τρωὰς καὶ ἡ ἐφεξῆς ἕως Ἀδραστείας· ἦρχον γὰρ αὐτῆς

υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου.

πάντες μὲν δὴ Τρῶες οἱ ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Ἀδραστείας, δίχα μέντοι διῃρημένοι, οἱ μὲν ὑπὸ τῷ Ἀσίῳ, οἱ δ' ὑπὸ τοῖς Μεροπίδαις· καθάπερ καὶ ἡ τῶν Κιλίκων διττή, ἡ μὲν Θηβαϊκή, ἡ δὲ Λυρνησσίς· ἐν αὐτῇ δ' ἂν λεχθείη ἡ ὑπὸ Εὐρυπύλῳ ἐφεξῆς οὖσα τῇ Λυρνησσίδι. ὅτι δὲ τούτων ἁπάντων ἦρχεν ὁ Πρίαμος, οἱ τοῦ Ἀχιλλέως λόγοι πρὸς τὸν Πρίαμον σαφῶς ἐμφανίζουσι·

καί σε, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι,
ὅσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος πόλις ἐντὸς ἐέργει,
καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.

πην x et sic. infra: quam formam antiquiorem fuisse affirmat Steph. s. v.: cf. Heyn. ad Iliad. T. IV, p. 414 sq. 4. *πατρώας F πρώτας h.* 5. *βάλε νόθον Dh.* 6. *παρὶ' ὠκειάων* (sic) *F.* 9. *ἐνέειπεν* codd., exc. *x*, in quo est *ἔννεπεν*: Cas. scripsit *ἐνένισπεν*, Tzsch. *ἐνένιπτεν*, quod tum obtinuit in Il. O, 546; propius a codicum scriptura est *ἐνένιπεν*, quod reponere non dubitavi cum Iliadis editoribus novissimis: cf. Buttm. Lexil. I, 281 sqq. 11. *βόσκε C βόσκεν ἐνὶ x βόσκε περκώτῃ z.* 12. *ὥστε* om. et *οὖν* post *αὕτη* add. *x.* 14. *υἷες F.* 17. *ἡ μὲν*] *οἱ μὲν E.* 18. *λυρνησίς Cxz.* — *μετ' αὐτὴν moz.* — *καὶ* ante *ἡ* add. Cor. satis opportune: cf. p. 616. 19. *λυρνησίδι CDx.* 23. *ὅσον xz.* — *μακάρων ἕδος* codd., exc. *F*, in quo est *μακαρίων πόλις*; sed Epit. exhibet *Μάκαρος ἕδος*, uti nunc legitur in Il. *Ω*, 544, quod recepit Xyl.; ac genitivum *Μάκαρος* cum codd. omnes praebeant VIII,

8. *Τότε μὲν οὖν τοιαῦτα ὑπῆρχεν, ὕστερον δὲ ἠκολούθησαν μεταβολαὶ παντοῖαι. τὰ μὲν γὰρ περὶ Κύζικον Φρύγες ἐπῴκησαν ἕως Πρακτίου, τὰ δὲ περὶ Ἄβυδον Θρᾷκες· ἔτι δὲ πρότερον τούτων ἀμφοῖν Βέβρυκες καὶ Δρύοπες· τὰ δ' ἑξῆς Τρῆρες, καὶ οὗτοι Θρᾷκες· τὸ δὲ Θήβης πεδίον Λυδοί, οἱ τότε Μῄονες, καὶ Μυσῶν οἱ περιγενόμενοι τῶν ὑπὸ Τηλέφῳ πρότερον καὶ Τεύθραντι. οὕτω δὴ τοῦ ποιητοῦ τὴν Αἰολίδα καὶ τὴν Τροίαν εἰς ἓν συντιθέντος, καὶ τῶν Αἰολέων τὴν ἀπὸ τοῦ Ἕρμου πᾶσαν μέχρι τῆς κατὰ Κύζικον παραλίας κατασχόντων καὶ πόλεις κτισάντων, οὐδ' ἂν ἡμεῖς ἀτόπως περιοδεύσαιμεν, εἰς ταὐτὸ συντιθέντες τήν τε Αἰολίδα νῦν ἰδίως λεγομένην, τὴν ἀπὸ τοῦ Ἕρμου μέχρι Λεκτοῦ καὶ τὴν ἐφεξῆς μέχρι τοῦ Αἰσήπου. ἐν γὰρ τοῖς καθ' ἕκαστα διακρινοῦμεν πάλιν, παρατιθέντες ἅμα τοῖς νῦν οὖσι τὰ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα.*

9. *Ἔστιν οὖν μετὰ τὴν τῶν Κυζικηνῶν πόλιν καὶ τὸν Αἴσηπον ἀρχὴ τῆς Τρῳάδος καθ' Ὅμηρον. λέγει δ' ἐκεῖνος μὲν οὕτω περὶ αὐτῆς·*

οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης A. 878
Ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες· τῶν αὖθ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Πάνδαρος.

τούτους δὲ ἐκάλει καὶ Λυκίους· Ἀφνειοὺς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀφνίτιδος νομίζουσι λίμνης· καὶ γὰρ οὕτω καλεῖται ἡ Δασκυλῖτις. C. 587

10. *Ἡ μὲν δὴ Ζέλεια ἐν τῇ παρωρείᾳ τῇ ὑστάτῃ τῆς Ἴδης ἐστίν, ἀπέχουσα Κυζίκου μὲν σταδίους ἐνενήκοντα καὶ ἑκατόν,*

356, Strabo hic quoque scripsisse videatur, quamquam pluralis ponitur etiam ab aliis auctoribus, quos excitat Heyn. ad l. c. T. VIII, p. 711. Denique *πόλις*, quod Strabonem hoc versu legisse ex loco supra allato liquet, hic etiam ex optimo codice recipiendum duxi. — *καθύπερθεν F.* — *ἀπείρων* om. *moxz.* 2. *μὲν* om. *F.* 3. *δὲ* om. *F.* 4. *ἀμφοῖν* sec. m. add. in *D.* 5. *δὲ* om. *C.* — *μύονες F.* 6. *πρότερον* om. *E.* 7. *τὴν τροίαν καὶ τὴν αἰολίδα h.* 8. *ἀπὸ*] *ὑπὸ E.* — *τοῦ* om. *Fmowz.* 11. *συνθέντες EFmxz.* 12. *τὰ ἐφεξῆς moz.* 15. *τῶν* om. *Ez.* 16. *ἡ* ante *ἀρχὴ* add. *x.* — *τροιάδος F.* 18. *νείατα m.* — *μέλαν ὕδωρ moz.* 22. *ἀφνειοὶ E.* 23. *δασκυλεῖτις Dh.* 24. *παρωρίᾳ* codd., exc. *EF*, in quibus est *παρωρείᾳ*, sicut apud Eust. ad Il. *B*, 824 p. 354, 4 R.

τῆς δ' ἐγγυτάτω θαλάττης, καθ' ἣν ἐκδίδωσιν Αἴσηπος, ὅσον ὀγδοήκοντα. ἐπιμερίζει δὲ συνεχῶς τὰ κατὰ τὴν μετὰ τὸν Αἴσηπον·

οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
καὶ Πιτύαν εἶχον καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ,
τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου.

ταῦτα δὲ τὰ χωρία τῇ Ζελείᾳ μὲν ὑποπέπτωκε, ἔχουσι δὲ Κυζικηνοί τε καὶ Πριαπηνοὶ μέχρι καὶ τῆς παραλίας. περὶ μὲν οὖν τὴν Ζέλειαν ὁ Τάρσιός ἐστι ποταμός, εἴκοσιν ἔχων διαβάσεις τῇ αὐτῇ ὁδῷ, καθάπερ ὁ Ἑπτάπορος, ὅν φησιν ὁ ποιητής· ὁ δ' ἐκ Νικομηδείας εἰς Νίκαιαν τέτταρας καὶ εἴκοσι, πολλοὺς δὲ καὶ ὁ ἐκ Φολόης εἰς τὴν Ἠλείαν † Σκάρθων πέντε καὶ εἴκοσι, πολλοὺς δὲ καὶ ὁ ἐκ Κοσκινίων εἰς Ἀλάβανδα, πέντε δὲ καὶ ἑβδομήκοντα ὁ ἐκ Τυάνων εἰς Σόλους διὰ τοῦ Ταύρου.

---

2. *τῆς μετὰ F.* 5. *καπίτυαν F καὶ πίτυαν* ald. *καὶ Πιτύειαν ἔχον* edd. inde a Xyl. ex Il. *B*, 829. — *τηρίης CDhx τυρίης orx.* 10. *τάρσος E.* 11. *ἑπτὰ* ante *ὁ Ἑπτάπορος* excidisse haud male suspicatur Grosk. (v. p. 602), neque tamen pro certo affirmare ausim. 12. Verba *ὁ δ' ἐκ — Ταύρου* a Strabone profecta esse persuadere mihi non possum: primum enim insolita est ac parum concinna ratio fluvios indicandi; deinde *πολλοὺς* duobus locis positum mirabile; tum *Σκάρθων* quid sit obscurum est: denique fluvius, qui a Tyanis per Taurum fluit, Sarus, longe distat a Solis. Crediderim igitur a Strabonis quodam lectore non indocto antiquitus in margine addita atque inde in ordinem recepta esse: quod si factum esse statuetur, negligentius scripta esse nemo mirabitur. 13. *πολλοὺς δὲ* om. *x* Guar. Cor., uncisque incluserat Tzsch., quia numerus ipse postea additur. Hic vero fortasse ad alium fluvium referendus est, qui sive nominatur *Σκάρθων* sive sub hoc nomine latet; masculinum autem facili quidem negotio mutetur in *πολλάς*: sed eadem scriptura cum mox recurrat, parum probabilis haec est coniectura. Videatur in animo habuisse *πόρους* quicunque haec scripsit. — *σκάρθων* scripsit Tzsch. participium verbi subesse suspicatus, atque Cor. in notis proposuit *εἰσβάλλων* s. *ἐμβάλλων*, quorum neutrum ferendum est; felicius sane Grosk. coniecit *καταρρέων*: sed quam incommode h. l. ponatur participium qualecunque liquido patet. 14. *πολλάς*, quod scribere voluerat Tzsch., scripsit Cor. 15. *δὲ* om. *wox.* — *ὁ 'κτυάνων* (sic) *E.*

11. Ὑπὲρ δὲ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Αἰσήπου σχεδόν τι.... σταδίοις κολωνός ἐστιν, ἐφ' ᾧ τάφος δείκνυται Μέμνονος τοῦ Τιθωνοῦ· πλησίον δ' ἐστὶ καὶ ἡ Μέμνονος κώμη. τοῦ δὲ Αἰσήπου καὶ τοῦ Πριάπου μεταξὺ ὁ Γράνικος ῥεῖ, τὰ πολλὰ δι' Ἀδραστείας πεδίου· ἐφ' ᾧ Ἀλέξανδρος τοὺς Δαρείου σατράπας ἀνὰ κράτος ἐνίκησε συμβαλών, καὶ πᾶσαν τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου καὶ τοῦ Εὐφράτου παρέλαβεν. ἐπὶ δὲ Γρανίκῳ πόλις ἦν Σιδηνή, χώραν ἔχουσα πολλὴν ὁμώνυμον, κατέσπασται δὲ νῦν. ἐν δὲ τῇ μεθορίᾳ τῆς Κυζικηνῆς καὶ τῆς Πριαπηνῆς ἐστι A. 879 τὰ Ἁρπάγια τόπος, ἐξ οὗ τὸν Γανυμήδην μυθεύουσιν ἡρπάχθαι· ἄλλοι δὲ περὶ Δαρδάνιον ἄκραν, πλησίον Δαρδάνου.

12. Πρίαπος δ' ἐστὶ πόλις ἐπὶ θαλάττῃ καὶ λιμήν· κτίσμα δ' οἱ μὲν Μιλησίων φασίν, οἵπερ καὶ Ἄβυδον καὶ Προκόννησον συνῴκισαν κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν, οἱ δὲ Κυζικηνῶν· ἐπώνυμος δ' ἐστὶ τοῦ Πριάπου τιμωμένου παρ' αὐτοῖς, εἴτ' ἐξ' Ὀρνεῶν τῶν περὶ Κόρινθον μετενηνεγμένου τοῦ ἱεροῦ, εἴτε τῷ λέγεσθαι Διονύσου καὶ Νύμφης τὸν θεὸν ὁρμησάντων ἐπὶ τὸ τιμᾶν αὐτὸν τῶν ἀνθρώπων, ἐπειδὴ σφόδρα εὐάμπελός ἐστιν ἡ χώρα καὶ αὕτη καὶ ἐφεξῆς ὅμορος, ἥ τε τῶν Παριανῶν καὶ ἡ τῶν Λαμψακηνῶν· ὁ γοῦν Ξέρξης τῷ Θεμιστοκλεῖ εἰς οἶνον ἔδωκε τὴν Λάμψακον. ἀπεδείχθη δὲ θεὸς οὗτος ὑπὸ τῶν νεωτέρων· οὐδὲ γὰρ Ἡσίοδος οἶδε Πρίαπον, ἀλλ' ἔοικε τοῖς Ἀττικοῖς C. 588 Ὀρθάνῃ καὶ Κονισάλῳ καὶ Τύχωνι καὶ τοῖς τοιούτοις.

13. Ἐκαλεῖτο δ' ἡ χώρα αὕτη Ἀδράστεια καὶ Ἀδραστείας

---

1. *ἐν* post *τι* add. *ix*, praeterea spatium vacuum relictum est ante *σταδίοις* in codd., exc. *Fi*, quorum alter hic exhibet *εἴκοσι*. Qui numerus exciderit, dici nequit: fortasse tamen scriptum fuit *σχεδόν τι ἰ s. ϛ' σταδίοις*. — *στάοις CDh σταοι. σκόλωνος* (sic) *F*. 4. *γρανικὸς D* (sic const.) Epit. — *τὰ πολλὰ* om. *F*. 6. *προσβαλών rw*. 8. *σιδήνη F σιδινὴ ox*. — *κατέσπασαι F*. 10. *ἁρπάγεια F ἁρπαγεια* (sic) *D ἁρπαγεῖα* codd. rell. (?) edd.: *Ἁρπάγια* recepi ex Steph. s. v., qui hunc ipsum Strabonis locum videtur secutus esse. — *τόπος* sec. m. inter versus add. in *D*. 11. *ἄκρον hi*. — *φασὶ* ante *πλησίον* add. *mox*. 13. *προικόννησον C*. 20. *δέδωκε Dh*. 21. *ὑπὸ*] *ἀπὸ* Cas. operarum, ut videtur, errore, Tzsch. 23. *ὀρθάννῃ CDFh ὀρθαγένη E*: *Ὀρθάγης* appellatur hic deus a Schol. ad Lycophron. v. 538, *Ὀρθάνης* ab aliis: v. Hesych. s. v. ibique Intpp.

πεδίον, κατὰ ἔθος τι οὕτω λεγόντων τὸ αὐτὸ χωρίον διττῶς, ὡς καὶ Θήβην καὶ Θήβης πεδίον, καὶ Μυγδονίαν καὶ Μυγδονίας πεδίον. φησὶ δὲ καὶ Καλλισθένης ἀπὸ Ἀδράστου βασιλέως, ὃς πρῶτος Νεμέσεως ἱερὸν ἱδρύσατο, καλεῖσθαι Ἀδράστειαν. ἡ μὲν οὖν πόλις μεταξὺ Πριάπου καὶ Παρίου, ἔχουσα ὑποκείμενον πεδίον ὁμώνυμον, ἐν ᾧ καὶ μαντεῖον ἦν Ἀπόλλωνος Ἀκταίου καὶ Ἀρτέμιδος κατὰ τὴν †Πυκάτην· εἰς δὲ Πάριον μετηνέχθη πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ λιθία κατασπασθέντος τοῦ ἱεροῦ, καὶ ᾠκοδομήθη ἐν τῷ Παρίῳ βωμὸς, Ἑρμοκρέοντος ἔργον, πολλῆς μνήμης ἄξιον κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κάλλος· τὸ δὲ μαντεῖον ἐξηλείφθη, καθάπερ καὶ τὸ ἐν Ζελείᾳ. ἐνταῦθα μὲν οὖν οὐδὲν ἱερὸν Ἀδραστείας δείκνυται, οὐδὲ δὴ Νεμέσεως,
A. 880 *περὶ δὲ Κύζικόν ἐστιν Ἀδραστείας ἱερόν. Ἀντίμαχος δ' οὕτω φησίν·*

> *ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη θεὸς, ἣ τάδε πάντα*
> *πρὸς μακάρων ἔλαχεν· βωμὸν δέ οἱ εἵσατο πρῶτος*
> *Ἄδρηστος, ποταμοῖο παρὰ ῥόον Αἰσήποιο,*
> *ἔνθα τετίμηταί τε καὶ Ἀδρήστεια καλεῖται.*

14. *Ἔστι δὲ καὶ τὸ Πάριον πόλις ἐπὶ θαλάττῃ, λιμένα ἔχουσα μείζω τῆς Πριάπου, καὶ ηὐξημένη γε ἐκ ταύτης· θερα-*

---

2. *θήβας D θήβας* et *θήβης h.* 3. *καὶ* ante *Καλλισθένης* om. Cor. 6. *ἐπώνυμον E*, sed *ὁμω* supra *ἐπω* add. pr. m. 7. *κατὰ τὴν πυκάτην* om. *Cx κατὰ τὴν τύκατιν Dhi*: varias coniecturas ad sanandum hunc locum protulerunt VV. DD.: *κατὰ τὴν ἐπακτίαν* Voss. ad Scylac. p. 85, *κατὰ τὴν ἀκτὴν* Berkel. ad Steph. s. v. *Ἀκτή* (coll. Schol. ad Apoll. Rhod. I, 403, qui ad verba *νήεον αὐτόθι βωμὸν ἐπακτίου Ἀπόλλωνος* annotat *ὁ ἐν τῇ ἀκτῇ τιμώμενος*), *κατὰ τὴν Περκώτην* Gronovius, *κατὰ τὴν Πιτυᾶτιν* Cor., qui in ed. sua verba illa asteriscis inclusit, *κατὰ τὴν πυμάτην ἀκτὴν* Grosk.: ex quibus nulla probari potest nisi *κατὰ τὴν ἀκτήν*. Neque tamen quidquam certius affirmare ausim. — *πάρον D.* 8. *λιθεία oxz.* 10. *τὸ*] *τε moxz* Cor. 12. *δὴ* om. *moxz* Cor. 16. *ἔλαχε* ald. — *ἵσατο C ἱδρύσατο moxz.* Similiter Eust. ad Il. *B.* 828 p. 355, 5 R. exhibet *βωμὸν δέ οἱ εἵσατο ἤγουν ἵδρυσε πρῶτος.* 17. *περὶ* Eust. l. l. — *ρον D* et *ρύ* (sic) sec. m. supra *ρ* add. 18. *ἀδράστεια x.* — Post *καλεῖται* spatii aliquid vacuum relictum est in *F*, deinde in fine versus scriptum *περὶ παρίου*, atque initio versus proximi litera maiuscula appicta.

πεύοντες γὰρ οἱ Παριανοὶ τοὺς Ἀτταλικούς, ὑφ' οἷς ἐτέτακτο ἡ Πριαπηνή, πολλὴν αὐτῆς ἀπετέμοντο, ἐπιτρεπόντων ἐκείνων. ἐνταῦθα μυθεύουσι τοὺς Ὀφιογενεῖς συγγένειάν τινα ἔχειν πρὸς τοὺς ὄφεις· φασὶ δ' αὐτῶν τοὺς ἄρρενας τοῖς ἐχεοδήκτοις ἄκος εἶναι συνεχῶς ἐφαπτομένους, ὥσπερ τοὺς ἐπῳδούς, πρῶτον μὲν τὸ πελίωμα εἰς ἑαυτοὺς μεταφέροντας, εἶτα καὶ τὴν φλεγμονὴν παύοντας καὶ τὸν πόνον. μυθεύουσι δὲ τὸν ἀρχηγέτην τοῦ γένους ἥρωά τινα ἐξ ὄφεως μεταβαλεῖν· τάχα δὲ τῶν Ψύλλων τις ἦν τῶν Λιβυκῶν, εἰς δὲ τὸ γένος διέτεινεν ἡ δύναμις μέχρι ποσοῦ. κτίσμα δ' ἐστὶ τὸ Πάριον Μιλησίων καὶ Ἐρυθραίων καὶ Παρίων.

15. *Πιτύα δ' ἐστὶν ἐν Πιτυοῦντι τῆς Παριανῆς, ὑπερκείμενον ἔχουσα πιτυῶδες ὄρος· μεταξὺ δὲ κεῖται Παρίου καὶ Πριάπου κατὰ Λῖνον, χωρίον ἐπὶ θαλάττῃ, ὅπου οἱ Λινούσιοι κοχλίαι ἄριστοι τῶν πάντων ἁλίσκονται.*

16. *Ἐν δὲ τῷ παράπλῳ τῷ ἀπὸ Παρίου εἰς Πρίαπον ἥ τε παλαιὰ Προκόννησός ἐστι καὶ ἡ νῦν Προκόννησος, πόλιν ἔχουσα καὶ μέταλλον μέγα λευκοῦ λίθου σφόδρα ἐπαινούμενον·* A. 881
τὰ γοῦν κάλλιστα τῶν ταύτῃ πόλεων ἔργα, ἐν δὲ τοῖς πρῶτα C. 589
τὰ ἐν Κυζίκῳ ταύτης ἐστὶ τῆς λίθου. ἐντεῦθέν ἐστιν Ἀριστέας, ὁ ποιητὴς τῶν Ἀριμασπείων καλουμένων ἐπῶν, ἀνὴρ γόης, εἴ τις ἄλλος.

17. *Τὸ δὲ Τηρείης ὄρος οἱ μὲν τὰ ἐν Πειρωσσῷ ὄρη φασίν, ἃ ἔχουσιν οἱ Κυζικηνοὶ τῇ Ζελείᾳ προσεχῆ, ἐν οἷς βασι-*

---

2. *αὐτῆς*] *αὐτοῖς D.* 3. *μυθέουσι F.* — *τοὺς ὀ γενεῖς Dh* (sed in hoc *φιογε* suppletum recenti manu) *i.* 4. *ἐχεοδίκτοις o ἐχεωδήκτοις E ἐχιοδήκτοις mx* (?) edd. 6. *πελίδνωμα i.* 7. *καὶ* post *δὲ* add. *D* (sed pr. m. post deletum) *h* Tzsch. Cor. 10. *μιλισίων C.* 12. *Πιτύεια* Xyl. ex Epit.: at codicibus concinit Eust. ad Il. *B*, 828 p. 355 extr. R.: cf. XII, 565. 17. *ἐστι* om. *x.* 18. *ἔχουσαι F.* — *ὁμώνυμον* post *ἔχουσα* excidisse suspicatur Grosk. 19. *τοῖς*] *τούτοις mox* ald. — *πρῶτον* codd., Cor. corr. 20. *ἀρισταῖος* codd., Tzsch. corr. de sententia Cas., coll. I, 21. XIV, 639: idem error apud alios etiam scriptores invenitur. 21. *ἀριμασπίων Cx.* 23. *Τηρείης*] *ρείης C τῆς ρεΐης* codd. rell., sed *τηρείης* add. in marg. *E*, uti legitur apud Homerum Il. *B*, 828, unde restituit Tzsch. — *πειρωσσῷ x πειρασσῷ F.*

λικὴ θήρα κατεσκεύαστο τοῖς Λυδοῖς, καὶ Πέρσαις ὕστερον· οἱ δ' ἀπὸ τετταράκοντα σταδίων Λαμψάκου δεικνύουσι λόφον, ἐφ' ᾧ Μητρὸς θεῶν ἱερόν ἐστιν ἅγιον, Τηρείης ἐπικαλούμενον.

18. Καὶ ἡ Λάμψακος δ' ἐπὶ θαλάττῃ πόλις ἐστὶν εὐλίμενος καὶ ἀξιόλογος, συμμένουσα καλῶς, ὥσπερ καὶ ἡ Ἄβυδος· διέχει δ' αὐτῆς ὅσον ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Πιτυοῦσσα, καθάπερ καὶ τὴν Χίον φασίν· ἐν δὲ τῇ περαίᾳ τῆς Χερρονήσου πολίχνιόν ἐστι Καλλίπολις· κεῖται δ' ἐπ' ἀκτῆς, ἐκκειμένη πολὺ πρὸς τὴν Ἀσίαν κατὰ τὴν Λαμψακηνῶν πόλιν, ὥστε τὸ δίαρμα μὴ πλέον εἶναι τετταράκοντα σταδίων.

19. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Λαμψάκου καὶ Παρίου Παισὸς ἦν πόλις καὶ ποταμός· κατέσπασται δ' ἡ πόλις· οἱ δὲ Παισηνοὶ μετῴκησαν εἰς Λάμψακον, Μιλησίων ὄντες ἄποικοι καὶ αὐτοί, καθάπερ καὶ οἱ Λαμψακηνοί. ὁ δὲ ποιητὴς εἴρηκεν ἀμφοτέρως, καὶ προσθεὶς τὴν πρώτην συλλαβήν,

καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,

καὶ ἀφελών,

ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
ναῖε πολυκτήμων.

A. 882 καὶ ὁ ποταμὸς νῦν οὕτω καλεῖται. Μιλησίων δ' εἰσὶ καὶ αἱ Κολωναὶ αἱ ὑπὲρ Λαμψάκου ἐν τῇ μεσογαίᾳ τῆς Λαμψακηνῆς· ἄλλαι δ' εἰσὶν ἐπὶ τῇ ἐκτὸς Ἑλλησποντίᾳ θαλάττῃ, Ἰλίου διέχουσαι σταδίους τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν· ἐξ ὧν τὸν

---

2. τεττα (sic) *C.* — τῆς ante Λαμψάκου add. edd., in quibus praeterea σταδίων collocatur post hoc nomen: codicibus concinit Eust. ad Il. *B*, 829 p. 356, 17 R. 3. ἅγιον om. *E.* — Τηρείης] τῆς ῥείης codd., Cor. corr.: veram scripturam in codice suo legisse Eustathium videtur effici ex iis quae scripsit l. l. — καλούμενον *ox.* 5. ὥσπερ] ὡς *E.* 7. πιτύουσα codd., exc. *E*, cui concinit Eust. ad Il. *B*, 828 p. 355 extr. R. — χῖον *Dh.* 8. περαίᾳ] στερεᾷ codd., στεῤῥᾷ ald., Tzsch. corr. ex coni. Xyl. et Berkel. ad Steph. s. v. Καλλίπολις, ubi hic Strabonis locus refertur. — χερσοννήσῳ *F* χερροννήσου *x.* 9. ἐκκειμένης *mox* edd. 13. κατέσπαστο *CDhirwx* edd. κατέσπασται *F*, quapropter perfectum reposui, quod legitur etiam in *ox.* — παισινοὶ *CDFh.* 19. ἐν codd., Xyl. corr. ex Il. *E*, 612. 23. ἄλλαι δ'] καὶ ἕτεραι *E.* — θαλάττῃ om. *E.*

Κύκνον φασίν. Ἀναξιμένης δὲ καὶ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ φησὶ λέγεσθαι Κολωνὰς καὶ ἐν τῇ Φωκίδι καὶ ἐν Θετταλίᾳ· ἐν δὲ τῇ Παριανῇ ἐστιν Ἰλιοκολώνη. ἐν δὲ τῇ Λαμψακηνῇ τόπος εὐάμπελος Γεργίθιον· ἦν δὲ καὶ πόλις Γέργιθα, ἐκ τῶν ἐν τῇ Κυμαίᾳ Γεργίθων· ἦν γὰρ κἀκεῖ πόλις πληθυντικῶς καὶ θηλυκῶς λεγομένη αἱ Γέργιθες, ὅθενπερ ὁ Γεργίθιος ἦν Κεφάλων· καὶ νῦν ἔτι δείκνυται τόπος ἐν τῇ Κυμαίᾳ Γεργίθιον πρὸς Λαρίσσῃ. ἐκ Παρίου μὲν οὖν ὁ γλωσσογράφος κληθεὶς ἦν Νεοπτόλεμος μνήμης ἄξιος, ἐκ Λαμψάκου δὲ Χάρων τε ὁ συγγραφεὺς καὶ Ἀδείμαντος καὶ Ἀναξιμένης ὁ ῥήτωρ καὶ Μητρόδωρος, ὁ τοῦ Ἐπικούρου ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς δ' Ἐπίκουρος τρόπον τινὰ Λαμψακηνὸς ὑπῆρξε, διατρίψας ἐν Λαμψάκῳ καὶ φίλοις χρησάμενος τοῖς ἀρίστοις τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τοῖς περὶ Ἰδομενέα καὶ Λεοντέα. ἐντεῦθεν δὲ μετήνεγκεν Ἀγρίππας C. 590 *τὸν πεπτωκότα λέοντα, Λυσίππου ἔργον· ἀνέθηκε δὲ ἐν τῷ ἄλσει τῷ μεταξὺ τῆς λίμνης καὶ τοῦ Εὐρίπου.*

20. *Μετὰ δὲ Λάμψακόν ἐστιν Ἄβυδος καὶ τὰ μεταξὺ χωρία, περὶ ὧν οὕτως εἴρηκε συλλαβὼν ὁ ποιητὴς καὶ τὴν Λαμψακηνὴν καὶ τῆς Παριανῆς τινα (οὔπω γὰρ ἦσαν αὗται αἱ πόλεις κατὰ τὰ Τρωικά)·*

οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην·
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, A. 883

φησίν,

ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες μεγάλοι ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.

οὕτω δ' εἰπὼν ἔοικε τὸ βασίλειον ἀποφαίνειν τοῦ Ἀσίου τὴν Ἀρίσβην, ὅθεν ἥκειν αὐτόν φησιν·

ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.

οὕτω δ' ἀφανῆ τὰ χωρία ταῦτά ἐστιν, ὥστε οὐδ' ὁμολογοῦσι

---

3. *ἡ ἰλιοκολώνη* *h* *ἡ λικολώνη* ald., ad quam *ηλιοκολώνη* (sic) Scrimgerus annotavit ex *mw*: inde manavit *ἡλιουκολώνη*, quod manuscriptos praebere ait Cas. 8. *οὖν* om. *C*. 12. *ὑπῆρχε* *C*, sed *ξ* supra *χ* add. 15. *ἐνέθηκε* *F*. 17. *τὰ* om. *F*. 20. *τὰ* om. *F*. 24. *φησίν* om. *x*.

περὶ αὐτῶν οἱ ἱστοροῦντες, πλὴν ὅτι περὶ Ἄβυδον καὶ Λάμψακόν ἐστι καὶ Πάριον, καὶ ὅτι †ἡ πάλαι Περκώτη μετωνομάσθη ὁ τόπος.

21. Τῶν δὲ ποταμῶν τὸν μὲν Σελλήεντά φησιν ὁ ποιητὴς πρὸς τῇ Ἀρίσβῃ ῥεῖν· εἴπερ ὁ Ἄσιος Ἀρίσβηθέν τε ἦκε καὶ ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος· ὁ δὲ Πράκτιος ποταμὸς μέν ἐστι, πόλις δ' οὐχ εὑρίσκεται, ὥς τινες ἐνόμισαν· ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου· τὸ οὖν

καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,

οὕτω δεκτέον, ὡς περὶ ποταμοῦ, καθάπερ κἀκεῖνα·

οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,

καὶ

ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ ἔργ' ἐνέμοντο.

ἦν δὲ καὶ ἐν Λέσβῳ πόλις Ἀρίσβα, ἧς τὴν χώραν ἔχουσι Μηθυμναῖοι· ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς Ἄρισβος ἐν Θρᾴκῃ, ὥσπερ εἴρηται, καὶ τούτου πλησίον οἱ Κεβρήνιοι Θρᾷκες. πολλαὶ δ' ὁμωνυμίαι Θρᾳξὶ καὶ Τρωσίν, οἷον Σκαιοὶ Θρᾷκές τινες καὶ Σκαιὸς ποταμὸς καὶ Σκαιὸν τεῖχος καὶ ἐν Τροίᾳ Σκαιαὶ πύλαι· Ξάνθιοι Θρᾷκες, Ξάνθος ποταμὸς ἐν Τροίᾳ· Ἄρισβος ὁ ἐμβάλλων εἰς τὸν Ἕβρον, Ἀρίσβη ἐν Τροίᾳ· Ῥῆσος ποταμὸς

---

1. περὶ αὐτῶν post ἱστοροῦντες collocant *Dh*. 2. ἡ Παλαιπερκώτη Tzsch. Cor., et hic paulo post ingeniose οὕτως pro ὁ τόπος, Percoten tamen appellatam esse Parium falso ratus, cum diversa fuerint haud dubie oppida, ac Percoten suo nomine nominent Herodotus, Scylax, Plinius, Arrhianus; Grosk. igitur scribendum censuit ἡ πάλαι Περκώπη μετωνομάσθη οὕτως, coll. maxime Steph., qui s. v. Περκώτη exhibet haec: Περκώτη καὶ πάλαι Περκώπη πόλις Τρωάδος. Atque ex hoc quidem hunc Strabonis locum emendandum videri Cas. iam existimaverat. Verumtamen Groskurdii scriptura non satisfacit: fortasse, ceteris non mutatis, Περκώπη addendum est ante Περκώτη. 11. κηφισσὸν codd., exc. *Fx*. 13. In hoc versu nunc legitur apud Homerum (v. Il. *B*, 854) κλυτὰ δώματ' ἔναιον, quae Strabo ipse refert supra XII, 542: sed quae codd. h. l. exhibent, afferuntur etiam ab Eust. ad Il. *B*, 835 p. 356, 39 R. 15. καὶ om. *mox*. — Ἄρισβος post Θρᾴκῃ collocat *D*. — ὥσπερ] ὡς *F* (?) edd. 16. Post Θρᾷκες excidisse putat Grosk. τοῖς ἐν Τροίᾳ ὁμώνυμοι: quae quamquam commodissima, tamen non sunt necessaria. 19. καὶ ante Ξάνθος add. *Ex* Cor. 20. καὶ ante Ἀρίσβη add. Cor., post hoc nomen legitur in *D*.

ἐν Τροίᾳ, Ῥῆσος δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν Θρᾳκῶν. ἔστι δὲ καὶ τῷ Ἀσίῳ ὁμώνυμος ἕτερος παρὰ τῷ ποιητῇ Ἄσιος,

ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
ὃς Φρυγίῃ ναίεσκε ῥοῇς ἐπὶ Σαγγαρίοιο.

22. *Ἄβυδος δὲ Μιλησίων ἐστὶ κτίσμα, ἐπιτρέψαντος Γύγου, τοῦ Λυδῶν βασιλέως· ἦν γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ τὰ χωρία καὶ ἡ Τρωὰς ἅπασα, ὀνομάζεται δὲ καὶ ἀκρωτήριόν τι πρὸς Δαρδάνῳ Γύγας· ἐπίκειται δὲ τῷ στόματι τῆς Προποντίδος καὶ* C. 591 *τοῦ Ἑλλησπόντου, διέχει δὲ τὸ ἴσον Λαμψάκου καὶ Ἰλίου, σταδίους περὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν. ἐνταῦθα δ' ἐστὶ τὸ ἑπταστάδιον, ὅπερ ἔζευξε Ξέρξης, τὸ διορίζον τὴν Εὐρώπην καὶ* A. 884 *τὴν Ἀσίαν. καλεῖται δ' ἡ ἄκρα τῆς Εὐρώπης Χερρόνησος διὰ τὸ σχῆμα, ἡ ποιοῦσα τὰ στενὰ τὰ κατὰ τὸ ζεῦγμα· ἀντίκειται δὲ τὸ ζεῦγμα τῇ Ἀβύδῳ. Σηστὸς δὲ ἀρίστη τῶν ἐν Χερρονήσῳ πόλεων· διὰ δὲ τὴν γειτοσύνην ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἡγεμόνι καὶ αὕτη ἐτέτακτο, οὔπω ταῖς ἠπείροις διοριζόντων τῶν τότε τὰς ἡγεμονίας. ἡ μὲν οὖν Ἄβυδος καὶ ἡ Σηστὸς διέχουσιν ἀλλήλων τριάκοντά που σταδίους ἐκ λιμένος εἰς λιμένα, τὸ δὲ ζεῦγμά ἐστι μικρὸν ἀπὸ τῶν πόλεων παραλλάξαντι ἐξ Ἀβύδου μὲν ὡς ἐπὶ τὴν Προποντίδα, ἐκ δὲ Σηστοῦ εἰς τοὐναντίον· ὀνομάζεται δὲ πρὸς τῇ Σηστῷ τόπος Ἀποβάθρα, καθ' ὃν ἐζεύγνυτο ἡ σχεδία. ἔστι δὲ ἡ Σηστὸς ἐνδοτέρω κατὰ τὴν Προποντίδα ὑπερδέξιος τοῦ ῥοῦ τοῦ ἐξ αὐτῆς· διὸ καὶ εὐπετέστερον ἐκ τῆς Σηστοῦ διαίρουσι παραλεξάμενοι μικρὸν ἐπὶ τὸν τῆς Ἡροῦς πύργον, κἀκεῖθεν ἀφιέντες τὰ πλοῖα συμπράττοντος τοῦ ῥοῦ πρὸς τὴν περαίωσιν· τοῖς δ' ἐξ Ἀβύδου περαιουμένοις παραλεκτέον ἐστὶν εἰς τἀναντία ὀκτώ που σταδίους ἐπὶ πύργον τινὰ*

---

1. δὲ post Ῥῆσος om. *Ex.* 3. μήτρων *xz.* 5. φρυγίη *xz* (sed hic postea corr.) Φρυγίῃ Cor. — σαγγάριος *F.* 6. ἐπιστρέψαντος *Dh.* 7. ἐπ'] ὑπ' *moz* edd. 12. τὸ om. *Dhi.* 13. τῆς εὐρώπης om. *moz*, τῆς om. ald. — χερσόνησος *DF.* 15. χερσονήσῳ *F* χερονήσῳ *xz.* 16. καὶ αὕτη hic omissa leguntur supra ante ὑπὸ in *F.* 20. ἐξ om. *F.* 22. καθὸ *Ehi.* — ἐζεύγθη (sic) *i* ἐζεύθη ald. 25. παραλαξάμενοι *C* παραλλαξάμενοι *rw* edd. inde a Xyl. 27. παραλλακτέον edd. inde a Xyl.

κατ᾽ ἀντικρὺ τῆς Σηστοῦ, ἔπειτα διαίρειν πλάγιον καὶ μὴ τελέως ἐναντίον ἔχουσιν τὸν ῥοῦν. ᾤκουν δὲ τὴν Ἄβυδον μετὰ τὰ Τρωικὰ Θρᾷκες, εἶτα Μιλήσιοι. τῶν δὲ πόλεων ἐμπρησθεισῶν ὑπὸ Δαρείου, τοῦ Ξέρξου πατρός, τῶν κατὰ τὴν Προποντίδα, ἐκοινώνησε καὶ ἡ Ἄβυδος τῆς αὐτῆς συμφορᾶς· ἐνέπρησε δὲ πυθόμενος μετὰ τὴν ἀπὸ τῶν Σκυθῶν ἐπάνοδον, τοὺς νομάδας παρασκευάζεσθαι διαβαίνειν ἐπ᾽ αὐτὸν κατὰ τιμωρίαν ὧν ἔπαθον, δεδιώς, μὴ αἱ πόλεις πορθμεῖα παράσχοιεν τῇ στρατιᾷ. συνέβη δὲ πρὸς ταῖς ἄλλαις μεταβολαῖς καὶ τῷ χρόνῳ καὶ τοῦτο αἴτιον τῆς συγχύσεως τῶν τόπων. περὶ δὲ Σηστοῦ καὶ τῆς ὅλης Χερρονήσου προείπομεν ἐν τοῖς περὶ τῆς Θρᾴκης τόποις. φησὶ δὲ τὴν Σηστὸν Θεόπομπος βραχεῖαν μέν, εὐερκῆ δέ, καὶ σκέλει διπλέθρῳ συνάπτειν πρὸς τὸν λιμένα, καὶ διὰ ταῦτ᾽ οὖν καὶ διὰ τὸν ῥοῦν κυρίαν εἶναι τῶν παρόδων.

23. *Ὑπέρκειται δὲ τῆς τῶν Ἀβυδηνῶν χώρας ἐν τῇ Τρῳάδι τὰ Ἄστυρα, ἃ νῦν μὲν Ἀβυδηνῶν ἐστι, κατεσκαμμένη πόλις, πρότερον δὲ ἦν καθ᾽ αὑτά, χρυσεῖα ἔχοντα, ἃ νῦν σπάνιά ἐστιν*
A. 885 *ἐξαναλωμένα, καθάπερ τὰ ἐν τῷ Τμώλῳ τὰ περὶ τὸν Πακτωλόν. ἀπὸ Ἀβύδου δ᾽ ἐπὶ Αἴσηπον περὶ ἑπτακοσίους φασὶ σταδίους, εὐθυπλοίᾳ δὲ ἐλάττους.*

C. 592 24. *Ἔξω δὲ Ἀβύδου τὰ περὶ τὸ Ἴλιόν ἐστι, τά τε παράλια ἕως Λέκτου καὶ τὰ ἐν τῷ Τρωικῷ πεδίῳ καὶ τὰ παρώρεια τῆς Ἴδης τὰ ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ. διττῶς δὲ ταῦτ᾽ ὀνομάζει ὁ ποιητής, τοτὲ μὲν οὕτω λέγων·*

Δαρδανίων αὖτ᾽ ἦρχεν ἐὺς πάις Ἀγχίσαο,

Δαρδανίους καλῶν, τοτὲ δὲ Δαρδάνους,

---

6. ἀπὸ om. D (sed sec. m. inter vers. add.) *F*. 8. δεδοιώς *F*. — πορθμία *CDFhi*. — στρατίᾳ *F* στρατειᾷ *x*. 10. τῆς ante Σηστοῦ add. *x*. 11. χερσονήσου *F*. — προείπαμεν *F*. — περὶ θρᾴκην *i*: neque accusativus foret incommodus; malim tamen abesse τόποις. 17. πρότερον — ἐξαναλωμένα om. *w*. — καθ᾽ αὐτὸ *CD* (ex corr. sec. m.: pr. m. scriptum fuerat καθ᾽ αὐτὰ) *Fh*. — χρυσία *CDh*. 18. καὶ ante τὰ περὶ add. *moxz*. — τῷ περὶ *D*, sed ῳ postea in α mut. 19. φησὶ *F*. 21. τὸ] τὸν *F*. — ἄλλα ante παράλια add. *mowz* Guar. ald. 22. παρώρια *CDhixz*. 24. οὕτως *CDFxz*. 25. ἠΰς *CFmoxz*. 26. δαρδανίους καλῶν et mox δαρδάνους om. *x*.

Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί.

εἰκὸς δ' ἐνταῦθα ἱδρῦσθαι τὸ παλαιὸν τὴν λεγομένην ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Δαρδανίαν·

Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς,
κτίσσε δὲ Δαρδανίην.

νῦν μὲν γὰρ οὐδ' ἴχνος πόλεως σώζεται αὐτόθι.

25. *Εἰκάζει δὲ Πλάτων μετὰ τοὺς κατακλυσμοὺς τρία πολιτείας εἴδη συνίστασθαι· πρῶτον μὲν τὸ ἐπὶ τὰς ἀκρωρείας ἁπλοῦν τι καὶ ἄγριον, δεδιότων τὰ ὕδατα ἐπιπολάζοντα ἀκμὴν ἐν τοῖς πεδίοις· δεύτερον δὲ τὸ ἐν ταῖς ὑπωρείαις, θαρρούντων ἤδη κατὰ μικρόν, ἅτε δὴ καὶ τῶν πεδίων ἀρχομένων ἀναψύχεσθαι· τρίτον δὲ τὸ ἐν τοῖς πεδίοις. λέγοι δ' ἄν τις καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον ἴσως καὶ πλείω, ὕστατον δὲ τὸ ἐν τῇ παραλίᾳ καὶ ἐν ταῖς νήσοις, λελυμένου παντὸς τοῦ τοιούτου φόβου. τὸ γὰρ μᾶλλον καὶ ἧττον θαρρεῖν πλησιάζειν τῇ θαλάττῃ πλείους ἂν ὑπογράφοι διαφορὰς πολιτειῶν καὶ ἠθῶν, καθάπερ τῶν ἁπλῶν τε καὶ τῶν ἀγρίων ἔτι πως ἐπὶ τὸ ἥμερον τῶν δευτέρων ὑποβεβηκότων. ἔστι δέ τις διαφορὰ καὶ παρὰ τούτοις τῶν ἀγροίκων καὶ μεσαγροίκων καὶ πολιτικῶν· ἀφ' ὧν ἤδη καὶ ἐπὶ τὸ ἀστεῖον καὶ ἄριστον ἦθος ἐτελεύτησεν ἡ τῶν ὀνομάτων κατ' ὀλίγον μετάληψις, κατὰ τὴν τῶν ἠθῶν ἐπὶ τὸ κρεῖττον μετάστασιν, παρὰ τὰς τῶν τόπων καὶ τῶν*

---

5. *κτίσε* codd., exc. *Dh.* 9. *τι*] *τε* ald. — *δεδοιότων F.* 12. *λέγει F.* 13. *ἴσω F.* 17. *καθάπερ*] *καὶ ἅπερ* codd., Xyl. corr., *καὶ καθάπερ* Cor., qui post *ὑποβεβηκότων* levius incidens *δέ* om. post *ἔστι*. — *ἁπλῶν*] *ἀγαθῶν* codd. edd., hoc verbum autem cum plane alienum sit ab hoc loco, Groskurdii coniecturam recipere non dubitavi, mutationis facilitate non minus commendabilem, quam sensus opportunitate. — *τῶν ἀγαθῶν* (τε) *ἔτι πῶς* (β) *καὶ τῶν ἀγρίων* (α) *D*, quae quomodo nata sint, satis liquet: inde *τῶν ἀγαθῶν τε αἴτιά πως καὶ τῶν ἀγρίων hi* (hic tamen omisso *τε*) Tzsch., qui etiam servavit *καὶ ἅπερ* parum feliciter. — *ἀγρίων*] *ἀνδρείων* ald. — *ἐστί πως mox*, *ἔτι πως* om. Cor., *ἤδη πως* coniecit Grosk., quod satis arridet. 19. *τούτους* codd., exc. *i*, ex quo dativum recte recepit Cor. — *μεσαγρίων τιῶ τῶν ἀγρίων καὶ μεσαγρίων*, quod codices habere tradit Cas., in nullo legitur. 21. *καὶ* ante *κατὰ* add. ald.

βίων μεταβολάς. ταύτας δὴ τὰς διαφορὰς ὑπογράφειν φησὶ τὸν ποιητὴν ὁ Πλάτων, τῆς μὲν πρώτης πολιτείας παράδειγμα τιθέντα τὸν τῶν Κυκλώπων βίον, αὐτοφυεῖς νεμομένων καρποὺς καὶ τὰς ἀκρωρείας κατεχόντων ἐν σπηλαίοις τισίν·

ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

φησίν, αὐτοῖς·

τοῖσιν δ' οὐκ ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θέμιστες·
A. 886 ἀλλ' οἵ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
παίδων ἠδ' ἀλόχων.

τοῦ δὲ δευτέρου τὸν ἐπὶ τοῦ Δαρδάνου·

κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρὴ
C. 593 ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης.

τοῦ δὲ τρίτου ἐπὶ τοῦ Ἴλου τὸν ἐν τοῖς πεδίοις. τοῦτον γὰρ παραδιδόασι τοῦ Ἰλίου κτίστην, ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν λαβεῖν τὴν πόλιν· εἰκὸς δὲ καὶ διὰ τοῦτο ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ τεθάφθαι αὐτόν, ὅτι πρῶτος ἐθάρρησεν ἐν τοῖς πεδίοις θέσθαι τὴν κατοικίαν·

οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο
μέσσον κὰπ πεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο.

οὐδ' οὗτος δὲ τελείως ἐθάρρησεν· οὐ γὰρ ἐνταῦθα ἵδρυσε τὴν πόλιν, ὅπου νῦν ἐστιν, ἀλλὰ σχεδόν τι τριάκοντα σταδίοις ἀνωτέρω πρὸς ἕω καὶ πρὸς τὴν Ἴδην καὶ τὴν Δαρδανίαν κατὰ τὴν νῦν καλουμένην Ἰλιέων κώμην. οἱ δὲ νῦν Ἰλιεῖς φιλοδοξοῦντες καὶ θέλοντες εἶναι ταύτην τὴν παλαιὰν παρεσχήκασι λόγον τοῖς ἐκ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως τεκμαιρομένοις· οὐ γὰρ ἔοικεν αὕτη εἶναι ἡ καθ' Ὅμηρον. καὶ ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσι πλείους μεταβεβληκέναι τόπους τὴν πόλιν, ὕστατα δ' ἐνταῦθα συμμεῖναι κατὰ Κροῖσον μάλιστα. τὰς δὴ τοιαύτας μεταβά-

8. γε *Fxz*. 9. σπέσι *Dh* σπέεσι *xz*. 11. ἐπὶ] ἐκ codd., Cor. corr. 12. κτίσε *Cxz*. 14. ᾤκεον] ἔναιον *moz*, et in *z* postea mutatus verborum ordo ἔναιον ὑπωρείας. 17. εἰκὼς *F*. 21. μέσον *xz*. — σεύοντο *x* ἐσεύοντο *z*. 22. τελέως *rxz* Cor. 29. μεταβεβηκέναι *F* μεταβεβλημένα *w*. 30. συμμεῖναι] συμβῆναι *CDhirwx*. — Κροῖσον] μικρὸν *x* χρησμὸν *moz* Guar. cdd.: cf. p. 601.

σεις, εἰς τὰ κάτω μέρη τὰς τότε συμβαινούσας, ὑπολαμβάνω καὶ βίων καὶ πολιτειῶν ὑπογράφειν διαφοράς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ ἄλλοτε ἐπισκεπτέον.

26. *Τὴν δὲ τῶν Ἰλιέων πόλιν τῶν νῦν τέως μὲν κώμην εἶναί φασι, τὸ ἱερὸν ἔχουσαν τῆς Ἀθηνᾶς μικρὸν καὶ εὐτελές. Ἀλέξανδρον δὲ ἀναβάντα μετὰ τὴν ἐπὶ Γρανίκῳ νίκην, ἀναθήμασί τε κοσμῆσαι τὸ ἱερὸν καὶ προσαγορεῦσαι πόλιν καὶ οἰκοδομίαις ἀναλαβεῖν προστάξαι τοῖς ἐπιμεληταῖς ἐλευθέραν τε κρῖναι καὶ ἄφορον, ὕστερον δὲ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν Περσῶν ἐπιστολὴν καταπέμψαι φιλάνθρωπον, ὑπισχνούμενον πόλιν τε ποιῆσαι μεγάλην καὶ ἱερὸν ἐπισημότατον, καὶ ἀγῶνα ἀποδείξειν ἱερόν. μετὰ δὲ τὴν ἐκείνου τελευτὴν Λυσίμαχος μά-* A. 887 *λιστα τῆς πόλεως ἐπεμελήθη καὶ νεὼν κατεσκεύασε καὶ τεῖχος περιεβάλετο ὅσον τετταράκοντα σταδίων συνῴκισέ τε εἰς αὐτὴν τὰς κύκλῳ πόλεις ἀρχαίας ἤδη κεκακωμένας, ὅτε καὶ Ἀλεξανδρείας ἤδη ἐπεμελήθη, συνῳκισμένης μὲν ἤδη ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ προσηγορευμένης Ἀντιγονίας, μεταβαλούσης δὲ τοὔνομα· ἔδοξε γὰρ εὐσεβὲς εἶναι τοὺς Ἀλέξανδρον διαδεξαμένους ἐκείνου πρότερον κτίζειν ἐπωνύμους πόλεις, εἶθ' ἑαυτῶν· καὶ δὴ καὶ συνέμεινε καὶ αὔξησιν ἔσχε, νῦν δὲ καὶ Ῥωμαίων ἀποικίαν δέδεκται καὶ ἔστι τῶν ἐλλογίμων πόλεων.* C. 594

27. *Καὶ τὸ Ἴλιον δ', ὃ νῦν ἐστι, κωμόπολίς τις ἦν, ὅτε πρῶτον Ῥωμαῖοι τῆς Ἀσίας ἐπέβησαν καὶ ἐξέβαλον Ἀντίοχον τὸν μέγαν ἐκ τῆς ἐντὸς τοῦ Ταύρου. φησὶ γοῦν Δημήτριος ὁ Σκήψιος, μειράκιον ἐπιδημήσας εἰς τὴν πόλιν κατ' ἐκείνους τοὺς καιρούς, οὕτως ὠλιγωρημένην ἰδεῖν τὴν κατοικίαν, ὥστε μηδὲ κεραμωτὰς ἔχειν τὰς στέγας· Ἡγησιάναξ δὲ τοὺς Γαλάτας περαιωθέντας ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀναβῆναι μὲν εἰς τὴν πόλιν δεομένους ἐρύματος, παρὰ χρῆμα δ' ἐκλιπεῖν διὰ τὸ ἀτείχιστον· ὕστερον δ' ἐπανόρθωσιν ἔσχε πολλήν. εἶτ' ἐκάκωσαν αὐτὴν πάλιν οἱ μετὰ Φιμβρίου Ῥωμαῖοι, λαβόντες*

---

3. *καὶ* asteriscis inclusit Cor. 4. *τὴν νῦν h* (?) edd. 6. *γρανικῷ DFx*. 7. *ἀντὶ κώμης* post *πόλιν* add. Eust. ad Il. *Δ*, 163 p. 459, 41 R. ubi totum hunc locum affert paulo liberius. 11. *ποιήσειν* et per se et propter *ἀποδείξειν* aptius videatur: aoristum tamen exhibet etiam Eust. l. l. 13. *νεὼ CD*. 19. *πόλεις ἐπωνύμους mox*. 20. *ἔσχε*] *ἔλαβε* ald.

ἐκ πολιορκίας ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ. συνεπέμφθη δὲ ὁ Φιμβρίας ὑπάτῳ Οὐαλερίῳ Φλάκκῳ ταμίας, προχειρισθέντι ἐπὶ τὸν Μιθριδάτην· καταστασιάσας δὲ καὶ ἀνελὼν τὸν ὕπατον κατὰ Βιθυνίαν αὐτὸς κατεστάθη κύριος τῆς στρατιᾶς, καὶ προελθὼν εἰς Ἴλιον, οὐ δεχομένων αὐτὸν τῶν Ἰλιέων, ὡς ληστήν, † μάντι προσφέρει καὶ ἑνδεκαταίους αἱρεῖ· καυχωμένου δ',
A. 888 ὅτι, ἣν Ἀγαμέμνων πόλιν δεκάτῳ ἔτει μόλις εἷλε τὸν χιλιόναυν στόλον ἔχων καὶ τὴν σύμπασαν Ἑλλάδα συστρατεύουσαν, ταύτην αὐτὸς ἑνδεκάτῃ ἡμέρᾳ χειρώσαιτο, εἶπέ τις τῶν Ἰλιέων· οὐ γὰρ ἦν Ἕκτωρ ὁ ὑπερμαχῶν τῆς πόλεως. τοῦτον μὲν οὖν ἐπελθὼν Σύλλας κατέλυσε, καὶ τὸν Μιθριδάτην κατὰ συμβάσεις εἰς τὴν οἰκείαν ἀπέπεμψε, τοὺς δ' Ἰλιέας παρεμυθήσατο πολλοῖς ἐπανορθώμασι. καθ' ἡμᾶς μέντοι Καῖσαρ ὁ Θεὸς πολὺ πλέον αὐτῶν προυνόησε, ζηλώσας ἅμα καὶ Ἀλέξανδρον· ἐκεῖνος γὰρ κατὰ συγγενείας ἀνανέωσιν ὥρμησε προνοεῖν αὐτῶν,

---

1. καὶ ante ὁ add. *F*. 2. φλάκῳ *C*. 4. ἐν βιθυνίᾳ ald. 6. μάντει et μάντι *h* μηχανάς τε *i* μάχην *rw* ἀνάγκην *x*, spatium vacuum relictum est inter ληστὴν et προσφέρει in *mox*: quod Cas. tradit in exaratis codicibus legi μάχην ...... προσφέρει conflatum est ex scripturis a Scrimgero ex *w* et *mo* enotatis. Guar. haec habet: ***admoto ad urbem exercitu, undecimo die eam cepit;*** Eust. denique ad Il. *Δ*, 163 p. 459 extr. R. hunc locum afferens illa verba omittit. Varias inde coniecturas proposuerunt VV. DD.: βίαν τε Cas., μάχην μεχανάς τε Palmer. (in Gr. auctt. p. 340), μηχανάς τε Freinshem. (in indic. Curt. s. v. Ilium), βίαν τε καὶ ἀπάτην Tzsch., coll. Dionis Cassii fragm. 131. οὐ κατὰ τὸ ἰσχυρόν, ἀλλ' ἀπατήσας εἷλε: quem pressius secutus Grosk. coniecit ἀπάτην προσφέρει, aut, si lacuna statuenda sit, [οὐ] βίαν [ἀλλ' ἀπάτην] προσφέρει. Ex quibus, si codicum auctoritatem sequimur, Casauboni coniectura βίαν τε una commendabilis est: μηχανάς rec. Cor. — ἑνδεκαταίᾳ exhibet Eust. l. c., δεκαταίους et paulo post δεκάτῃ scripsisse Strabonem Cor. suspicatur ex Epit., in qua et hic et paulo post legitur ἐν ἡμέραις δέκα: neque infitiandum est multo aptiorem sic evadere utriusque expeditionis comparationem. 7. χιοναύστολον *F* χιλιοναύστολον *hi* ald. χιλιόναυν στρατὸν Epit., quod inde recipiendum esse censuit Cor., coll. Eurip. Oreste v. 352. 12. οἰκίαν F. — παρεμυθήσατο· πολλοῖς πόλεις ἐπανορθώσατο *r*: similia Scrimg. notavit e *w*, πολλὰς tamen scribens pro πολλοῖς et ἐπανωρθώσατο pro ἐπανορθώσατο: in utroque codice haud dubie idem legitur; quod Cas. affert καὶ πολλὰς πόλεις ἐπανορθώσατο in nullo est.

ἅμα καὶ φιλόμηρος ὤν. φέρεται γοῦν τις διόρθωσις τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ἡ ἐκ τοῦ νάρθηκος λεγομένη, τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν περὶ Καλλισθένη καὶ Ἀνάξαρχον ἐπελθόντος καὶ σημειωσαμένου τινά, ἔπειτα καταθέντος εἰς νάρθηκα, ὃν ηὗρεν ἐν τῇ Περσικῇ γάζῃ πολυτελῶς κατεσκευασμένον. κατά τε δὴ τὸν τοῦ ποιητοῦ ζῆλον καὶ κατὰ τὴν συγγένειαν τὴν ἀπὸ τῶν Αἰακιδῶν τῶν ἐν Μολοττοῖς βασιλευσάντων, παρ' οἷς καὶ τὴν Ἀνδρομάχην ἱστοροῦσι βασιλεῦσαι, τὴν Ἕκτορος γενομένην γυναῖκα, ἐφιλοφρονεῖτο πρὸς τοὺς Ἰλιέας ὁ Ἀλέξανδρος· ὁ δὲ A. 889 *Καῖσαρ καὶ φιλαλέξανδρος ὢν καὶ τῆς πρὸς τοὺς Ἰλιέας συγγενείας γνωριμώτατα ἔχων τεκμήρια ἐπερρώσθη πρὸς τὴν εὐεργεσίαν νεανικῶς· γνωριμώτερα δέ, πρῶτον μὲν ὅτι Ῥωμαῖος· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τόν *τ'* Αἰνείαν ἀρχηγέτην ἡγοῦνται· ἔπειτα ὅτι* C. 595 *Ἰούλιος ἀπὸ Ἰούλου τινὸς τῶν προγόνων· ἐκεῖνος δ' ἀπὸ Ἰούλου τὴν προσωνυμίαν ἔσχε ταύτην, τῶν ἀπογόνων εἷς ὢν τῶν ἀπὸ Αἰνείου. χώραν τε δὴ προσένειμεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀλειτουργησίαν αὐτοῖς συνεφύλαξε, καὶ μέχρι νῦν συμμένουσιν ἐν τούτοις. ὅτι δ' οὐκ ἐνταῦθα ἵδρυται τὸ παλαιὸν Ἴλιον καθ' Ὅμηρον σκοποῦσιν, ἐκ τῶν τοιῶνδε τεκμαίρονται. πρότερον δὲ ὑπογραπτέον τοὺς τόπους ἀπὸ τῆς παραλίας ἀρξαμένους, ἀφ' ἧσπερ ἐλίπομεν.*

28. *Ἔστι τοίνυν μετ' Ἄβυδον ἥ τε Δαρδανὶς ἄκρα, ἧς μικρὸν πρότερον ἐμνήσθημεν, καὶ ἡ πόλις ἡ Δάρδανος, διέχουσα*

---

1. *φαίνεται D.* 3. *τῶν*] *τὸν Dhrw.* — *καλλισθένην rwx* edd. 4. *καταθέντος — γάζῃ* om. *rw.* 5. *ταῦτα* ante *πολυτελῶς* add. *rw.* — *τε*] *γε x.* 9. *γὰρ* post *ἐφιλοφρονεῖτο* add. codd., exc. *Dhi*: *ἄρα* scribendum censet Tyrwh. 11. *γνωριμώτερα* Cor. de Cas. sent. propter comparativum qui sequitur: atque unam eandemque formam utroque loco ponendam esse apparet, sive superlativum, sive comparativum, quem malim et ipse. 12. *πρῶτον μὲν* om. *x.* — *ῥωμαίοις CD* (hic ex corr. sec. m.) *h ῥωμαῖοι rw.* 13. *τ'* om. *orxz* Cor., nec ferri potest. — *ὅτι*] *τε* codd., exc. *x*, in quo haec vox om., et *i*, qui habet *ἔπειθ' ὅτι*, quod rec. Cor. 15. *ἰούλλου CF ἴλου ix* Cor. — *προσηγορίαν F.* 16. *προσένεμεν CDFhz.* 17. *ἀλειτουργίαν E.* 18. *συμβαίνουσιν Crw.* — *νῦν* post *ἐνταῦθα* add. *Dhi.* — *ἵδρυτο h* ald. Cor. 21. *ἀφ' ἧς παρελίπομεν Eh.* 22. *μικρῷ moxz* edd. 23. *πρότερον*] *πρόσθεν* ald.

τῆς Ἀβύδου ἑβδομήκοντα σταδίους. μεταξύ τε ὁ Ῥοδίος ἐκπίπτει ποταμός, καθ' ὃν ἐν τῇ Χερρονήσῳ τὸ Κυνὸς σῆμά ἐστιν, ὅ φασιν Ἑκάβης εἶναι τάφον· οἱ δὲ τὸν Ῥοδίον εἰς τὸν Αἴσηπον ἐμβάλλειν φασίν· εἷς δ' ἐστὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένων καὶ οὗτος·

Ῥῆσός θ' Ἑπτάπορός τε Κάρησός τε Ῥοδίος τε.

ἡ δὲ Δάρδανος κτίσμα ἀρχαῖον, οὕτω δ' εὐκαταφρόνητον, ὥστε πολλάκις οἱ βασιλεῖς οἱ μὲν μετῴκιζον αὐτὴν εἰς Ἄβυδον, οἱ δὲ ἀνῴκιζον πάλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον κτίσμα. ἐνταῦθα δὲ συνῆλθον Σύλλας τε Κορνήλιος, ὁ τῶν Ῥωμαίων ἡγεμών, καὶ Μιθριδάτης ὁ κληθεὶς Εὐπάτωρ, καὶ συνέβησαν πρὸς ἀλλήλους ἐπὶ καταλύσει τοῦ πολέμου.

29. Πλησίον δ' ἐστὶ τὸ Ὀφρύνιον, ἐφ' ᾧ τὸ τοῦ Ἕκτορος ἄλσος ἐν περιφανεῖ τόπῳ· καὶ ἐφεξῆς λίμνη Πτελεώς.

A. 890 30. Εἶτα Ῥοίτειον πόλις ἐπὶ λόφῳ κειμένη καὶ τῷ Ῥοιτείῳ συνεχὴς ἠιὼν ἀλιτενής, *Αἰάντειον* ἐφ' ᾗ μνῆμα καὶ ἱερὸν Αἴαντος καὶ ἀνδριάς, ὃν ἄραντος Ἀντωνίου κομισθέντα εἰς Αἴγυπτον ἀπέδωκε τοῖς Ῥοιτειεῦσι πάλιν, καθάπερ καὶ ἄλλοις [ἄλλους], ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ. τὰ γὰρ κάλλιστα ἀναθήματα ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων ἱερῶν ὁ μὲν ἦρε, τῇ Αἰγυπτίᾳ χαριζόμενος, ὁ δὲ θεοῖς ἀπέδωκε.

---

1. τε] δὲ *Eh* (?) edd. — ῥόδιος codd., Tzsch. accent. mutavit. 2. καθ' ὃ *CD*. 6. θ'] δ' codd., Xyl. corr. ex Il. *M*, 20. 13. ὀφρούνιον codd., exc. *E* Epit. 14. πτελεός *z*. 15. εἶτα] καὶ ἐφεξῆς *moz*. — ῥύτιον *CFmowxz* ῥοίτιον *D*, et υ sup. ι pr. m. add., unde ῥούτιον *hi*: veram scripturam servavit *E* (cf. Eust. ad Il. *B*, 648 p. 313, 28 R. Schol. ad Apollon. Rhod. I, 929). — ῥυτίῳ *CFmoxz* ῥοιτίῳ *D* (υ add. pr. m. sup. ι) ῥουτίῳ *hi*. 16. ἠιὼν συνεχὴς *moz*. — ἠὼν *EF*. ἀλιγένης *C* (sed γ mutatum in τ) *DFhirw*. — Αἰάντειον om. Eust. l. c. et ad Il. *H*, 86 p. 666, 50 R.: idque nomen aut pro glossa delendum aut post ᾗ collocandum censuerunt VV. DD. inde a Salmasio (ad Solin. p. 611): transponere maluerunt Tzsch. Cor., ego vero e margine potius male receptum esse crediderim. 18. ῥυτιεῦσι codd. 19. ἄλλους om. codd., sed ἄλλα exhibet *x*, quod inde rec. Cor.: masculinum vero cum non tantum melius quadret ad sensum, sed etiam cur exciderit facilius intelligatur, altera denique scriptura nulla sit auctoritate, ita scribere non dubitavi. Eust. ad Il. *H*, 86 p. 666, 52 R. mire erravit in referendo hoc loco. 20. ἦρεν ἐν τῇ *F*.

31. *Μετὰ δὲ τὸ Ῥοίτειόν ἐστι τὸ Σίγειον, κατεσπασμένη πόλις, καὶ τὸ ναύσταθμον καὶ ὁ Ἀχαιῶν λιμὴν καὶ τὸ Ἀχαϊκὸν στρατόπεδον καὶ ἡ Στομαλίμνη καλουμένη καὶ αἱ τοῦ Σκαμάνδρου ἐκβολαί. συμπεσόντες γὰρ ὅ τε Σιμόεις καὶ ὁ Σκάμανδρος ἐν τῷ πεδίῳ, πολλὴν καταφέροντες ἰλύν, προσχοῦσι τὴν παραλίαν καὶ τυφλὸν στόμα τε καὶ λιμνοθαλάττας καὶ ἕλη ποιοῦσι. κατὰ δὲ τὴν Σιγειάδα ἄκραν ἐστὶν ἐν τῇ Χερρονήσῳ τὸ Πρωτεσιλάειον καὶ ἡ Ἐλεοῦσσα, περὶ ὧν εἰρήκαμεν ἐν τοῖς Θρᾳκίοις.*

32. *Ἔστι δὲ τὸ μῆκος τῆς παραλίας ταύτης, ἀπὸ τοῦ Ῥοιτείου μέχρι Σιγείου καὶ τοῦ Ἀχιλλέως μνήματος εὐθυπλοούντων,* A. 891
ἑξήκοντα σταδίων· ὑποπέπτωκε δὲ τῷ Ἰλίῳ πᾶσα, τῷ μὲν νῦν C. 596
κατὰ τὸν Ἀχαιῶν λιμένα ὅσον δώδεκα σταδίους διέχουσα, τῷ δὲ προτέρῳ τριάκοντα ἄλλοις σταδίοις, ἀνωτέρῳ κατὰ τὸ πρὸς τὴν Ἴδην μέρος. τοῦ μὲν οὖν Ἀχιλλέως καὶ ἱερόν ἐστι καὶ

---

1. *ῥοίτιον h ῥύτιον* codd. rell. (sed *οι* sup. *υ* sec. m. add. in *D*), exc. *E*, qui verum servavit. — *σίγιον* codd., exc. *E*. 2. *ναύσταθμον*] *ναύπεδον C* omissis simul omnibus quae leguntur inde a *—σταθμον* usque ad *στρατο —*. 4. *ἐμβολαὶ F*. — Post *γὰρ* inter versus pr. m. addita sunt *μικρὸν ἔμπροσθεν τοῦ νῦν ἰλίου* in *E*. Praeterea in margine superiore eiusdem paginae cod. *E*, nullo tamen signo addito, quo ad certum locum referantur, leguntur haec: *παραπλησιάζουσι δὲ ὁ μὲν τῷ σιγείῳ, ὁ δὲ σιμόεις τῷ ῥοιτείῳ*. Petita sunt haec omnia e pag. 597. 5. *καταφέρουσι ἰλὺν καὶ προσχοῦσι mox*. 6. *τε* om. *E*. — *ἕλλη F*. 7. *σιγιάδα* codd., exc. *E*. — *χερσονήσω F*. 8. *πρωτεσίλαιον Forz πρωτεσιλαίων C πρωτεσίλεων Dhi*: quod recepi servavit *E* hic et VII Fr. 52. — *ἐλεοῦσα Dhimowz Ἐλαιοῦσσα* Cor., sed *ε* ubique codd. tuentur apud Strabonem: cf. ad VII Fr. 52; *Ἐλεοῦς* contra scribendum censet Grosk. propter verba Epitomes (v. VII Fr. 55) *ὅτι ἡ πόλις ὁ Ἐλεοῦς ἀρσενικῶς λέγεται*. At haec non ipsius Strabonis sunt verba, ut liquet ex *E* (v. Fr. 52): quamquam in illo quoque hoc nomen masculino genere effertur *Ἐλεοῦς*. Sed non est quod miremur hanc generis mutationem, quae cum in aliis nominibus urbium offenditur, tum in hoc ipso infra XIV, 651 coll. 655 recurrit, ubi de insula agitur ad Cariae oram sita. 10. *τὸ* om. *E*. — *τοῦ* ante *Ῥοιτείου* om. *E*. — *ῥοιτίου Dh ῥυτίου C*. 13. *τὸν*] *τῶν F*. 14. *ἀνωτέρω* codd. edd., sed adverbium quomodo explicari possit non intelligo. — *πρὸς τὸ κατὰ τὴν ἴδην Dhi* ald.

μνῆμα πρὸς τῷ Σιγείῳ, Πατρόκλου δὲ καὶ Ἀντιλόχου μνήματα, καὶ ἐναγίζουσιν οἱ Ἰλιεῖς πᾶσι καὶ τούτοις καὶ τῷ Αἴαντι. Ἡρακλέα δ' οὐ τιμῶσιν, αἰτιώμενοι τὴν ὑπ' αὐτοῦ πόρθησιν. ἀλλ' ἐκεῖνος μέν, φαίη τις ἄν, οὕτως ἐπόρθησεν, ὥστ' ἀπολιπεῖν τοῖς ὕστερον ἐκπορθήσουσι κεκακωμένην μέν, πόλιν δέ· διὸ καὶ οὕτως εἴρηκεν ὁ ποιητής·

Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

ἡ γὰρ χηρεία λειπανδρία τίς ἐστιν, οὐκ ἀφανισμὸς τέλειος· οὗτοι δ' ἠφάνισαν τελείως, οἷς ἐναγίζειν ἀξιοῦσι καὶ τιμᾶν ὡς θεούς· εἰ μὴ τοῦτ' αἰτιάσαιντο, διότι οὗτοι μὲν δίκαιον πόλεμον ἐξήνεγκαν, ἐκεῖνος δὲ ἄδικον, ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος· πρὸς τοῦτο δὲ πάλιν ἀντιτίθεται μῦθος· οὐ γὰρ ἕνεκα ἵππων, ἀλλὰ μισθοῦ ὑπὲρ τῆς Ἡσιόνης καὶ τοῦ κήτους. ἀλλ' ἐάσωμεν ταῦτα· εἰς γὰρ μύθων ἀνασκευὰς ἐκπίπτει· τάχα δὲ λανθάνουσί τινες ἡμᾶς αἰτίαι πιστότεραι, δι' ἃς τοῖς Ἰλιεῦσιν ἐπῆλθε τοὺς μὲν τιμᾶν, τοὺς δὲ μή. ἔοικε δὲ ὁ ποιητὴς μικρὰν ἀποφαίνειν τὴν πόλιν ἐν τῷ περὶ Ἡρακλέους λόγῳ, εἴπερ

ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν.

καὶ φαίνεται ὁ Πρίαμος τῷ τοιούτῳ λόγῳ μέγας ἐκ μικροῦ γεγονὼς καὶ βασιλεὺς βασιλέων, ὡς ἔφαμεν. μικρὸν δὲ προελθοῦσιν ἀπὸ τῆς παραλίας ταύτης ἐστὶ τὸ Ἀχαίιον, ἤδη τῆς Τενεδίων περαίας ὑπάρχον.

33. *Τοιούτων δὲ τῶν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ τόπων ὄντων, ὑπέρκειται τούτων τὸ Τρωικὸν πεδίον μέχρι τῆς Ἴδης ἀνῆκον ἐπὶ πολλοὺς σταδίους κατὰ τὸ πρὸς ἕω μέρος. τούτου δ' ἡ μὲν παρώρειός ἐστι στενή, τῇ μὲν ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν τεταμένη μέχρι τῶν κατὰ Σκῆψιν τόπων, τῇ δ' ἐπὶ τὰς ἄρκτους μέχρι τῶν κατὰ Ζέλειαν Λυκίων. ταύτην δ' ὁ ποιητὴς ὑπ' Αἰνείᾳ τάττει καὶ τοῖς Ἀντηνορίδαις, καλεῖ δὲ Δαρδανίαν. ὑπὸ δὲ ταύτῃ*

---

1. σιγίῳ *C*. 4. ἀπολείπειν *Dhx*. 9. τελέως edd. 10. θεοῖς *D* pr. m., post corr. sec. m. — ὅτι *xz*. 13. ἐάσομεν scribendum videtur. 14. ἀνασκεὰς *F*. — καὶ post δὲ add. Cor. 16. τοῖς μὲν — τοῖς δὲ *F*. 18. οἴη *CDh*. — νηυσί] κυσί *F*. 21. ὡς om. *CF*. 22. ταύτης om. *Dh*. 26. τούτων *F*. 27. τῇ μεσημβρίᾳ *morwx*. 30. ἀντινορίδαις *C*.

Κεβρηνία, πεδιὰς ἡ πλείστη, παράλληλός πως τῇ Δαρδανίᾳ· ἦν δὲ καὶ πόλις ποτὲ Κεβρήνη. ὑπονοεῖ δ' ὁ Δημήτριος μέχρι δεῦρο διατείνειν τὴν περὶ τὸ Ἴλιον χώραν τὴν ὑπὸ τῷ Ἕκτορι, ἀνήκουσαν ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου μέχρι Κεβρηνίας· τάφον τε
γὰρ Ἀλεξάνδρου δείκνυσθαί φησιν αὐτόθι καὶ Οἰνώνης, ἣν A. 892
ἱστοροῦσι γυναῖκα γεγονέναι τοῦ Ἀλεξάνδρου, πρὶν Ἑλένην ἁρπάσαι· λέγειν τε τὸν ποιητὴν

Κεβριόνην νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,

ὃν εἰκὸς εἶναι ἐπώνυμον τῆς χώρας ἢ καὶ πόλεως, ὅπερ πιθα- C. 597
νώτερον· τὴν δὲ Κεβρηνίαν διήκειν μέχρι τῆς Σκηψίας, ὅριον δ' εἶναι τὸν Σκάμανδρον μέσον αὐτῶν ῥέοντα· ἔχθραν δ' ἀεὶ καὶ πόλεμον εἶναι τοῖς τε Κεβρηνοῖς καὶ τοῖς Σκηψίοις, ἕως Ἀντίγονος αὐτοὺς συνῴκισεν εἰς τὴν τότε μὲν Ἀντιγονίαν, νῦν δὲ Ἀλεξάνδρειαν· τοὺς μὲν οὖν Κεβρηνιέας συμμεῖναι τοῖς ἄλλοις ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, τοὺς δὲ Σκηψίους ἐπανελθεῖν εἰς τὴν οἰκείαν, ἐπιτρέψαντος Λυσιμάχου.

34. *Ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τοὺς τόπους Ἰδαίας ὀρεινῆς δύο φησὶν ἀγκῶνας ἐκτείνεσθαι πρὸς θάλατταν, τὸν μὲν εὐθὺ Ῥοιτείου, τὸν δὲ Σιγείου, ποιοῦντας ἐξ ἀμφοῖν γραμμὴν ἡμικυκλιώδη· τελευτᾶν δ' ἐν τῷ πεδίῳ, τοσοῦτον ἀπέχοντας τῆς θαλάττης, ὅσον τὸ νῦν Ἴλιον. τοῦτο μὲν δὴ μεταξὺ τῆς τελευτῆς τῶν λεχθέντων ἀγκώνων εἶναι, τὸ δὲ παλαιὸν κτίσμα μεταξὺ τῆς ἀρχῆς· μεταλαμβάνεσθαι δ' ἐντὸς τό τε Σιμοείσιον πεδίον,*

---

1. *κεκρηνία F κεβρινία C.* — Verba *πεδιὰς — κεβρήνη* om. *w.* 3. *τὸν ἴλιον F.* 4. *ἀπὸ*] *ὑπὸ CDh.* — *κεβρινίας Dh.* — *τε* om. *F.* 6. *γενέσθαι moz.* 7. *τε* om. *CDhi δὲ καὶ moz* edd. *λέγει ὁ ποιητὴς καὶ x*: quod recepi exhibet *F.* 9. *καὶ* post *ὅπερ* add. *D* (sed in hoc postea atramento inductum est) *hi.* 11. *ἀεὶ ἐπιπόλεμον* (sic) *F.* 12. *κεβρινοῖς CDhi.* 13. *συνώκησεν F.* 14. *κεβρηνοὺς imoxz* Cor., *Κεβρηνίους* et hic et supra scribendum censet Grosk. e p. 606 paulo audacius: equidem, si quid mutandum est, scribere malim *Κεβρηνέας*, coll. Steph. s. v. *Κεβρηνία.* — *ξυμμεῖναι C* (?) edd. 16. *οἰκίαν Dh.* 17. *τοὺς τόπους*] *τούτους* Cor. parum apte: excidisse contra hoc pronomen cum Groskurdio crediderim, sive ante *τοὺς* sive post *τόπους* scriptum fuit. 18. *ῥοιτίου CDFhi ῥυτίου* rell. codd., exc. *E.* 19. *σιγίου C.* 21. *τὸ*] *τὸν F.* 22. *ἀγκῶνας rw.* 23. *μεταλλάσσεσθαι E καταλαμβάνεσθαι* Cor. recte, ut opinor. — *σιμοισίσιον F.*

δι᾿ οὗ ὁ Σιμόεις φέρεται, καὶ τὸ Σκαμάνδριον, δι᾿ οὗ Σκάμανδρος ῥεῖ. τοῦτο δὲ καὶ ἰδίως Τρωικὸν λέγεται, καὶ τοὺς πλείστους ἀγῶνας ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα ἀποδίδωσι· πλατύτερον γάρ ἐστι, καὶ τοὺς ὀνομαζομένους τόπους ἐνταῦθα δεικνυμένους ὁρῶμεν, τὸν ἐρινεόν, τὸν τοῦ Αἰσυήτου τάφον, τὴν Βατίειαν, τὸ τοῦ Ἴλου σῆμα. οἱ δὲ ποταμοὶ ὅ τε Σκάμανδρος καὶ ὁ Σιμόεις, ὁ μὲν τῷ Σιγείῳ πλησιάσας, ὁ δὲ τῷ Ῥοιτείῳ, μικρὸν ἔμπροσθεν τοῦ νῦν Ἰλίου συμβάλλουσιν, εἶτ᾿ ἐπὶ τὸ Σίγειον ἐκδιδόασι καὶ ποιοῦσι τὴν Στομαλίμνην καλουμένην. διείργει δ᾿ ἑκάτερον τῶν λεχθέντων πεδίων ἀπὸ θατέρου μέγας τις αὐχὴν τῶν εἰρημένων ἀγκώνων ἐπ᾿ εὐθείας, ἀπὸ τοῦ νῦν Ἰλίου τὴν ἀρχὴν ἔχων, συμφυὴς αὐτῷ, τεινόμενος δ᾿ ἕως τῆς Κεβρηνίας καὶ ἀποτελῶν τὸ Ͼ γράμμα πρὸς τοὺς ἑκατέρωθεν ἀγκῶνας.

35. Ὑπὲρ δὲ τούτου μικρὸν ἡ τῶν Ἰλιέων κώμη ἐστίν, ἐν ᾗ νομίζεται τὸ παλαιὸν Ἴλιον ἱδρῦσθαι πρότερον, τριάκοντα σταδίους διέχον ἀπὸ τῆς νῦν πόλεως. ὑπὲρ δὲ τῆς Ἰλιέων κώμης δέκα σταδίοις ἐστὶν ἡ Καλλικολώνη, λόφος τις, παρ᾿ ὃν ὁ Σιμόεις ῥεῖ, πενταστάδιον διέχων· γίνεται οὖν εὔλογον πρῶτον μὲν τὸ ἐπὶ τοῦ Ἄρεος·

---

1. σιμόρις *F*. 5. ἐρινέον (sic) *Dh*. — βάτειαν codd., Xyl. corr. ex Il. *B*, 814. 7. σιγίῳ *CF*. — ῥοιτίου *F* ῥοιτίῳ *CDhi*. 8. σίγιον *CF*. 11. Verba τῶν εἰρημένων ἀγκώνων a Strabone non addita iudicat Mannert. (v. Geogr. ant. vol. VI, p. 3. p. 487) probante Tzsch., quia male interpellent sententiarum connexum: quam difficultatem ut levaret Grosk., aut μεταξὺ aut ἐν μέσῳ ante τῶν excidisse censet. Neutra sententia probanda: referendus videtur genitivus ad verba ἐπ᾿ εὐθείας, ita ut sensus huius loci sit „lineam rectam efficiens cum brachiis istis" h. e. non ultra brachia ista porrectus. Dixerat enim supra, illa τοσοῦτον ἀπέχειν τῆς θαλάττης, ὅσον τὸ νῦν Ἴλιον. Qui sensus ut apertior sit, post ἀγκώνων addendum esse crediderim ὤν, quod quam facile negligi potuerit liquet. Ceterum non tantum genitivi illi, sed etiam verba ἐπ᾿ εὐθείας aliter vix possunt explicari. 12. γινόμενος codd., correxi e coni. Cor., qui ipse scripsit ἐκτεινόμενος. — δ᾿ om. *moxz*. — βεβρηνίας *F*. 13. Ͼ] Ͼ *CDEF* εἶ *hxz* ᾶ *movw* ald. *Y* Cas. 14. ἐστίν om. *E*. 16. σταδίοις Tzsch. Cor. — διέχων *E* ἔχων *D* ἔχον *hi*. 17. σταδίους Tzsch. Cor. — τις om. *F*. 18. διέχων] ἔχων codd., Cor. corr. e coni. Palmer. (v. in auctt. Gr. p. 341): *ΔI* propter *N* quod

ὦρτο δ' Ἄρης ἑτέρωθεν ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος, A. 893
ὀξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελεύων,
ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.

τῆς γὰρ μάχης ἐπὶ τῷ Σκαμανδρίῳ πεδίῳ συντελουμένης, πιθανῶς ἂν ὁ Ἄρης ἄλλοτε μὲν τὴν ἐγκέλευσιν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ποιοῖτο, ἄλλοτε δ' ἐκ τῶν πλησίον τόπων τοῦ τε Σιμόεντος καὶ τῆς Καλλικολώνης, μέχρι οὗ εἰκὸς καὶ τὴν μάχην παρατετάσθαι· τετταράκοντα δὲ σταδίους διεχούσης τῆς Καλλικολώνης ἀπὸ τοῦ νῦν Ἰλίου, τί χρήσιμον ἐπὶ τοσοῦτον μεταλαμβάνεσθαι τοὺς τόπους, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις οὐ διέτεινε; τό τε C. 598

πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι

οἰκειότερόν ἐστι τῷ παλαιῷ κτίσματι· πλησίον γάρ ἐστι τὸ πεδίον ἡ Θύμβρα καὶ ὁ δι' αὐτοῦ ῥέων ποταμὸς Θύμβριος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Σκάμανδρον κατὰ τὸ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερόν, τοῦ δὲ νῦν Ἰλίου καὶ πεντήκοντα σταδίους διέχει. ὅ τε ἐρινεός, τραχύς τις τόπος καὶ ἐρινεώδης, τῷ μὲν ἀρχαίῳ κτίσματι ὑποπέπτωκεν· ὥστε τὸ

λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
ἀμβατός ἐστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος

οἰκείως ἂν λέγοι ἡ Ἀνδρομάχη· τῆς δὲ νῦν πόλεως πάμπολυ †ἀπέοικε· καὶ ὁ φηγὸς δὲ μικρὸν κατωτέρω ἐστὶ τοῦ ἐρινεοῦ, ἐφ' οὗ φησιν ὁ Ἀχιλλεύς·

---

praecedit neglectum est. In *i* κύκλον additum est post ἔχων. Ita Eust. etiam haec verba intellexit: v. ad Il. *Y*, 47 et 53 p. 1195, 28 et 43 R. 19. ἄρεως *F*. 3. παρὰ *CDFz*, sed in hoc posterius α punctis notatum est. — καλλικολώνι *C*. 4. σκαμάνδρω *CDhi*. 5. ἄλλοτε — ποιοῖτο om. *w*. 6. ποιεῖτο *F*. — πλησίων *F*. 7. καλλικολλώνης *C*. 11. πρὸς] πρὸ *mrwxz*. — δι' ἔλαχον *CD* διέλαχον *rw* ald. 14. τὸ] τοῦ *F*. 15. Inde a voce ἱερὸν alia manus incipit in *F*. — ἠλίου *F*. — καὶ om. *x* Cor. 16. ταχὺς *F*. 17. τὸ] τὸν *F*. 20. λέγοιτο *CDFhirw*, λέγοι exhibent *moxz* haud dubie de coni.; idem tamen in codice suo legisse videatur Eust. ad Il. *Z*, 433 p. 653, 49 R.: quos secutus est Tzsch. sensu iubente; quamquam similia nonnulla apud Strabonem leguntur, velut μυθολογοῦνται I, 18. 21. ἀπέοικε cum sensu careat, Casaubonus recte censet scribendum esse ἀφέστηκε ex Eust. l. l. ubi leguntur haec: ὁ ἐρινεὸς τραχύς ἐστι τόπος ἐρινεώδης, τῷ μὲν ἀρχαίῳ κτίσματι ὑποπεπτωκώς, τῆς δὲ νῦν πόλεως ἀφεστηκώς· ὥστε, φησί,

ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν.

36. *Καὶ μὴν τό γε ναύσταθμον τὸ νῦν ἔτι λεγόμενον πλησίον οὕτως ἐστὶ τῆς νῦν πόλεως, ὥστε θαυμάζειν εἰκότως ἄν τινα τῶν μὲν τῆς ἀπονοίας, τῶν δὲ τοὐναντίον τῆς ἀψυχίας· ἀπονοίας μέν, εἰ εἰς τοσοῦτον χρόνον ἀτείχιστον αὐτὸ εἶχον, πλησίον οὔσης τῆς πόλεως καὶ τοσούτου πλήθους, τοῦ τ' ἐν αὐτῇ καὶ τοῦ ἐπικουρικοῦ· νεωστὶ γὰρ γεγονέναι φησὶ τὸ τεῖχος (ἢ οὐδ'*
A. 894 *ἐγένετο, ὁ δὲ πλάσας ποιητὴς ἠφάνισεν, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν)· ἀψυχίας δέ, εἰ, γενομένου τοῦ τείχους, ἐτειχομάχουν, † ὡς εἰσέπεσον εἰς αὐτὸ τὸ ναύσταθμον καὶ προσεμάχοντο ταῖς ναυσίν, ἀτείχιστον δὲ ἔχοντες, οὐκ ἐθάρρουν προσιόντες πολιορκεῖν, μικροῦ τοῦ διαστήματος ὄντος· ἔστι γὰρ τὸ ναύσταθμον πρὸς Σιγείῳ, πλησίον δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος ἐκδίδωσι, διέχων τοῦ Ἰλίου σταδίους εἴκοσιν. εἰ δὲ φήσει τις τὸν νῦν λεγόμενον Ἀχαιῶν λιμένα εἶναι τὸ ναύσταθμον, ἐγγυτέρω τινὰ λέξει τόπον, ὅσον δώδεκα σταδίους διεστῶτα τῆς πόλεως, † ἐπὶ θαλάττῃ*

τὸ λαὸν στῆσον παρ' ἐρινεὸν οἰκείως λέγει ἡ Ἀνδρομάχη. Idem suspicatur Cor. in nott. — *φυγὸς* ***F***. 1. *πολέμιζον*, et *ω* supra *ον* sec. m. add., *x* *πολεμίζω* ***hi*** ald. *πολεμίζων* ***r***. 2. *μάχην δ'* ***x***. — *ὄρνυσθαι* ***x***. 3. *ἵκοντο* codd., exc. ***x***, in quo haec vox om.: Xyl. corr. ex Il. *I*, 352. 4. *τὸν ἔτι* ***F***. 6. *τῶν μὲν Ἑλλήνων ἀπόνοιαν, — τῶν δὲ Τρώιον ἀψυχίαν* Eust. ad Il. *E*, 791 p. 608, 28 R. liberius referens hunc locum. 7. *εἰ* om. ***CFr***. 8. *τῆς*] *τοιαύτης* Cor. ex Eust. l. c., iubente Cas.: Eust. tamen in brevius contraxit hunc locum liberiusque, ut dixi, rettulit. 11. *ὡς* parum commodum esse recte animadvertit Grosk., sed quod proponit *ὡς εἰ* s. *ὡς ἂν εἰ* nullo modo ferendum est: Strabo scripsisse videtur *καί*, quod saepe a librariis confusum esse constat cum *ὡς*. 12. *αὐτὸν τὸν* ***morwxz*** *αὐτὸ τὸν* ***CF***. 13. *ἐχόντων* ***moz***, quae scriptura sane est probabilis. — *ἐθάρουν* ***F***. 14. *τοῦ*] *τινὸς* ***F***. — *μικροῦ* ante *πρὸς* add. ***F***. 15. *σιγίῳ* ***CD*** (in hoc primum scriptum fuerat *αἰγαίῳ*) ***Fhxz***. — *διέχει* ***F***. 16. *φησί* ***F***. 17. *ἀχανῶν* ***F***. — *τὸ*] *τὸν* ***F***. 18. Verba *ἐπὶ θαλάττῃ πεδίον νῦν προστιθεὶς* sana non esse recte animadvertit Grosk., nec tamen satis est, id quod proponit, inserere *τὸ* ante *νῦν*, cum et articulus ante *πεδίον* desideretur neque liqueat, quo referenda sint *ἐπὶ θαλάττῃ*: equidem censeo verba *τὸ πρὸ τῆς πόλεως ἐπὶ θαλάττῃ πεδίον*, quae paulo post leguntur satis incommode,

πεδίον νῦν προστιθείς, διότι τοῦτο πᾶν πρόσχωμα τῶν ποταμῶν ἐστι, τὸ πρὸ τῆς πόλεως ἐπὶ θαλάττῃ πεδίον· ὥστε, εἰ δωδεκαστάδιόν ἐστι νῦν τὸ μεταξύ, τότε καὶ τῷ ἡμίσει ἔλαττον ὑπῆρχε. καὶ ἡ διήγησις δ' ἡ πρὸς τὸν Εὔμαιον ὑπὸ τοῦ Ὀδυσ- C. 599
σέως διασκευασθεῖσα μέγα ἐμφαίνει τὸ διάστημα τὸ μέχρι τῆς πόλεως ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου·

ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἤγομεν·

φησὶ γὰρ ὑποβάς·

λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν.

ἐπί τε τὴν κατασκοπὴν πέμπονται γνωσόμενοι, πότερον μενοῦσι παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν πολὺ ἀπεσπασμένοι τοῦ οἰκείου τείχους,

ἦε πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσι.

καὶ ὁ Πολυδάμας,

ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἔγωγε
ἄστυδε νῦν ἰέναι, φησίν,
ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεός εἰμεν.

παρατίθησι δ' ὁ Δημήτριος καὶ τὴν Ἀλεξανδρινὴν Ἑστιαίαν μάρτυρα, τὴν συγγράψασαν περὶ τῆς Ὁμήρου Ἰλιάδος, πυνθανομένην, εἰ περὶ τὴν νῦν πόλιν ὁ πόλεμος συνέστη, καὶ † τὸ Τρωικὸν πεδίον, ὃ μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τῆς θαλάττης ὁ

---

huc transferenda esse. Videntur ea, cum in ipsa contextus serie verba τὸ πρὸ τῆς πόλεως omissa essent post πόλεως, primum in margine adiecta, deinde in ordinem male recepta esse. Iam vero τὸ ante νῦν additum optime procedet. Praeterea haec verba carere iusto connexu cum proximis idem Grosk. verissime observavit, minus probabiliter simul suspicans excidisse οὐκ εἰδώς vel οὐ διανοούμενος: lenior certe foret medicina, si οὐκ εὖ adderetur post προστιθείς. 1. πρόχωμα codd., exc. *Crwxz*, e quibus corr. Cor. recte, quamquam eadem illa scriptura denuo exhibetur in codd. p. 599: cf. tamen p. 595 extr. 3. νῦν om. *rw* — τότε] τόδε codd. (in *D* a m. sec.), exc. *rxz*. 5. διασκεδασθεῖσα *F*. 7. ὅθ'] ὅτε *CFxz*. 9. νεῶν *DFxz*. 11. πολὺ] πολλοὶ *C*. 17. φησίν om. *Dhi* edd. 18. ἦμεν *oxz*. 19. ἀλεξανδρηνὴν *D*. 22. Post πεδίον Grosk. excidisse ποῦ ἐστιν suspicatur paulo audacius, quamquam optime ad sensum: lenior foret medicina, si ποῦ vel τί adderetur ante τό, quod utrumque propter literarum proximarum similitudinem potuit

ποιητὴς φράζει· τὸ μὲν γὰρ πρὸ τῆς νῦν πόλεως ὁρώμενον πρόσχωμα εἶναι τῶν ποταμῶν ὕστερον γεγονός.

37. Ὅ τε Πολίτης,

ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθώς,
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,

A. 895 μάταιος ἦν. καὶ γὰρ εἰ ἐπ' ἀκροτάτῳ, ὅμως † πολὺ ἂν μείζονος ὕψους τῆς ἀκροπόλεως ἐσκόπευεν, ἐξ ἴσου σχεδόν τι διαστήματος, μὴ δεόμενος μηδὲν τῆς ποδωκείας τοῦ ἀσφαλοῦς χάριν· πέντε γὰρ διέχει σταδίους ὁ νῦν δεικνύμενος τοῦ Αἰσυήτου τάφος κατὰ τὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὁδόν. οὐδ' ἡ τοῦ Ἕκτορος δὲ περιδρομὴ ἡ περὶ τὴν πόλιν ἔχει τι εὔλογον· οὐ γάρ ἐστι περίδρομος ἡ νῦν, διὰ τὴν συνεχῆ ῥάχιν· ἡ δὲ παλαιὰ ἔχει περιδρομήν.

38. Οὐδὲν δ' ἴχνος σώζεται τῆς ἀρχαίας πόλεως· εἰκότως· ἅτε γὰρ ἐκπεπορθημένων τῶν κύκλῳ πόλεων, οὐ τελέως δὲ κατεσπασμένων, ταύτης δ' ἐκ βάθρων ἀνατετραμμένης, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάληψιν μετηνέχθησαν. Ἀρχαιάνακτα γοῦν φασι τὸν Μιτυληναῖον ἐκ τῶν ἐκεῖθεν λίθων τὸ Σίγειον τειχίσαι. τοῦτο δὲ κατέσχον μὲν Ἀθηναῖοι, Φρύνωνα τὸν Ὀλυμπιονίκην πέμψαντες, Λεσβίων ἐπιδικαζομένων σχεδόν τι τῆς συμπάσης Τρωάδος· ὧν δὴ καὶ κτίσματά εἰσιν αἱ πλεῖσται τῶν κατοικιῶν, αἱ μὲν συμμένουσαι καὶ νῦν, αἱ δ' ἠφανισμέναι.

C. 600 Πιττακὸς δ' ὁ Μιτυληναῖος, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν λεγομένων, πλεύσας ἐπὶ τὸν Φρύνωνα στρατηγὸν διεπολέμει τέως, διατιθεὶς καὶ πάσχων κακῶς (ὅτε καὶ Ἀλκαῖός φησιν ὁ ποιητής, ἑαυτὸν ἔν τινι ἀγῶνι κακῶς φερόμενον τὰ ὅπλα ῥίψαντα φυγεῖν· λέγει δὲ πρός τινα κήρυκα, κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ, Ἀλκαῖος σόος Ἄρει ἔντεα δ' † οὐκυτὸν ἀληκτορὶν ἐς

negligi. Ut nunc leguntur verba τὸ Τρωικὸν πεδίον referenda sunt paulo insolentius ad πυνθανομένην. 2. πρόχωμα codd., exc. morwxz, unde πρόσχωμα rec. Cor.: v. ad p. 598. 6. ἀπὸ ante πολὺ add. Cor, ac necessaria omnino videtur haec praepositio, sed illo loco vix fuerit a Strabone posita: crediderim potius ἀφ' ὕψους esse scribendum. 11. δὲ] δὴ F. 18. τὸ σίγιον CDh. 20. ὀλυμπιοννίκην C. 21. πάσης edd. 26. ἑαυτὸν, parum recte dictum, post φερόμενον collocant edd. 27. κελεῦσαι, omisso ἀγγεῖλαι, moz. 28. σοσ (sic) F σόος sec. m.

Γλαυκωποῦ ἱερὸν ἀνεκρέμασαν Ἀττικοί), ὕστερον δ' εἰς μονομαχίαν προκαλεσαμένου τοῦ Φρύνωνος, ἁλιευτικὴν ἀναλαβὼν σκευὴν συνέδραμε, καὶ τῷ μὲν ἀμφιβλήστρῳ περιέβαλε, τῇ τριαίνῃ δὲ καὶ τῷ ξιφιδίῳ ἔπειρε καὶ ἀνεῖλε. μένοντος δ' ἔτι τοῦ πολέμου, Περίανδρος διαιτητὴς αἱρεθεὶς ὑπὸ ἀμφοῖν ἔλυσε τὸν πόλεμον. A. 896

39. *Τίμαιον δὲ ψεύσασθαί φησιν ὁ Δημήτριος, ἱστοροῦντα ἐκ τῶν λίθων τῶν ἐξ Ἰλίου Περίανδρον ἐπιτειχίσαι τὸ Ἀχίλλειον τοῖς Ἀθηναίοις, βοηθοῦντα τοῖς περὶ Πιττακόν· ἐπιτειχισθῆναι μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων τὸν τόπον τοῦτον τῷ Σιγείῳ, οὐ μὴν ἐκ λίθων τοιούτων, οὐδ' ὑπὸ τοῦ Περιάνδρου. πῶς*

---

add. in *h*, om. in *i*, *σῶος rwx* (?) edd. — *αροι* (sic et cum voce praecedente in unum coniunctum) *F*, *ἄροι* codd., exc. *ho*, in quibus extat *ἄρει*. — *ἔντεα δ'*] *ἐνθαδ' F ἐνθάδ' Dhz ἐνθάδε x ἔνθα δ' C* (?) ald. *ἔντεα* Cor. e coni. Wessel. ad Herod. V, 95, ubi ex eodem Alcaei carmine haec refert: *αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει* (ὁ *Ἀλκαῖος*) *τὰ δὲ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ*. — *οὔχυτον h* (etiam in *D* forma literae *κ* ad *χ* prope accedit) *οὔχυ τὸν i οὐκ αὐτὸν C* (sed *αυ* parum certum) *moz* ald. *οὐ κεῖται rw*, desunt haec cum sequentibus usque ad *Ἀττικοὶ* in *x*, *αὖ καὔταν* Cor. e coni. docti Britanni (v. *Cambridge classic. research.* vol. I, p. 438), *οὐκ ἀνένειχον* scripsit Bergk. (v. Poëtt. lyr. gr. p. 578) dubitanter, ut ipse ait, nec satis probabiliter: nescio an scriptum fuerit *οὐκ* [*εἴρ*]*υτο*. — *τὸν* ante *ἀληκτορὶν* add. ald., *τὰν* Cor. — *ἀλυκτορὴν oz ἀλέκτοριν* Cor. de coni. Britanni eiusdem coll. Etym. M. p. 59. *ἃ δὴ κτέρας* Bergk. l. l. valde probabiliter: certe *ἃ δὴ* aut *τὰ δὴ* scribendum est. 1. *γλαυκωπὸν* codd, Cor. corr. de coni. Wessel. — *ὃν ἐκρέμασαν* codd., *ὃν* om. edd. inde a Cas.: *ὀνεκρέμασαν* Seidler. et Bergk., sed formam communem cum Herodoto restituendam esse censui, cum in reliquis etiam nullum dialecti aeolicae vestigium offendatur. Ceterum omnia haec inde ab *ὅτε* — *Ἀττικοὶ* non a Strabone profecta, sed a lectore quodam erudito in margine primum apposita, ac postea in ordinem male recepta videri diximus in vol. I, praef. p. LXXXVII: incommodissime enim dirimunt orationis connexum; simul inde orta videatur ingens verborum corruptela, cum eiusmodi notae minore cura scribi soleant: cf. quae adnotavimus ad p. 617. IX, p. 411. XV, p. 695. — *ἐκ μονομαχίας* codd. edd., quod quomodo ferri possit non intelligo: *εἰς* cum *ἐκ* confusum (cf. V, 213) novae corruptelae facile ansam praebuit. 2. *προσκαλεσαμένου* edd. codd., exc. *F*, qui verum servavit. 3. *σκευὴν*] *στολὴν rw*. 5. *εὑρεθεὶς rw*. 8. *περιτειχίσαι* codd., Cor. corr. 10. *σιγίω CDh*.

γὰρ ἂν αἱρεθῆναι διαιτητὴν τὸν προσπολεμοῦντα; Ἀχίλλειον δ᾽ ἐστὶν ὁ τόπος, ἐν ᾧ τὸ Ἀχιλλέως μνῆμα, κατοικία μικρά. κατέσκαπται δὲ καὶ τὸ Σίγειον ὑπὸ τῶν Ἰλιέων ἀπειθοῦν· ὑπ᾽ ἐκείνοις γὰρ ἦν ὕστερον ἡ παραλία πᾶσα ἡ μέχρι Δαρδάνου, καὶ νῦν ὑπ᾽ ἐκείνοις ἐστί. τὸ δὲ παλαιὸν ὑπὸ τοῖς Αἰολεῦσιν ἦν τὰ πλεῖστα, ὥστε Ἔφορος οὐκ ὀκνεῖ πᾶσαν τὴν ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Κύμης καλεῖν Αἰολίδα. Θουκυδίδης δέ φησιν ἀφαιρεθῆναι τὴν Τροίαν ὑπὸ Ἀθηναίων τοὺς Μιτυληναίους ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ τῷ Παχητίῳ.

40. *Λέγουσι δ᾽ οἱ νῦν Ἰλιεῖς καὶ τοῦτο, ὡς οὐδὲ τελέως ἠφανίσθαι συνέβαινεν τὴν πόλιν κατὰ τὴν ἅλωσιν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, οὐδ᾽ ἐξελείφθη οὐδέποτε. αἱ γοῦν Λοκρίδες παρθένοι, μικρὸν ὕστερον ἀρξάμεναι, ἐπέμποντο κατ᾽ ἔτος. καὶ ταῦτα δ᾽ οὐχ Ὁμηρικά· οὔτε γὰρ τῆς Κασάνδρας φθορὰν οἶδεν Ὅμηρος, ἀλλ᾽ ὅτι μὲν παρθένος ἦν ὑπ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον λέγει·*

πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα, Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα,
ὅς ῥα νέον πτολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει.
ᾔτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην, ἀνάεδνον·

A. 897 *βίας δὲ οὐδὲ μέμνηται, οὐδ᾽ ὅτι ἡ φθορὰ τοῦ Αἴαντος ἐν τῇ*
ναυαγίᾳ κατὰ μῆνιν Ἀθηνᾶς συνέβη, ἢ κατὰ τοιαύτην αἰτίαν, ἀλλ᾽
C. 601 *ἀπεχθανόμενον μὲν τῇ Ἀθηνᾷ κατὰ τὸ κοινὸν εἴρηκεν (ἁπάντων γὰρ εἰς τὸ ἱερὸν ἀσεβησάντων, ἅπασιν ἐμήνιεν), ἀπολέσθαι δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος μεγαλορρημονήσαντα. τὰς δὲ Λοκρίδας πεμφθῆναι, Περσῶν ἤδη κρατούντων, συνέβη.*

---

3. *ἀπειθούντων* ***CDFhirwx***, unde *ἀπειθοῦν* scribendum esse recte vidit Palmer. (v. auct. Gr. p. 341), de quo mendorum genere cf. praef. vol. I, p. LXXXVII, *διὰ τὴν ἀπείθειαν* ***moz*** Tzsch. Cor. 9. *τῷ Παχητίῳ* om. ***x***. 10. *οἱ* post *νῦν* iterat ***F***. 11. *συνέβη* ***mz***, quod rec. Cor., atque aoristus sane commodissimus est. 12. *ἐξελήφθη* ***CDF*** *ἐξηλήφθη* ***hi*** *ἐξηλείφθη* ***moxz*** ald., Cor. corr. 14. *οὐδὲ* fortasse scribendum esse suspicatur Cor.: quod sane usitatius foret, sed saepius *οὔτε* sic positum codd. tuentur: v. I, 68 ac passim. 15. *μὲν* om. ***x***. — *ὑπ᾽*] *ὑπ᾽*, et *ε* supra *υ* add., ***D*** *ἐπ᾽* ***x*** *κατ᾽* ***moz*** *καὶ* ante *ὑπ᾽* add. ***hi***. 16. *ἔνδον ἐόντα* om. ***x***. 17. *πολέμοιο* ***F***. 18. *δὲ*] *δὴ* ***r*** *γὰρ* ***D*** (?) edd. 21. *διὰ μῆνιν* edd. inde a Xyl. 24. *ὑπὸ σιδῶνος* ***F***. — *μεγαλορρημονήσαντας* ***Dhimorwz***.

41. *Οὕτω μὲν δὴ λέγουσιν οἱ Ἰλιεῖς, Ὅμηρος δὲ ῥητῶς τὸν ἀφανισμὸν τῆς πόλεως εἴρηκεν·*

ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή.
ἢ γὰρ καὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν
**εἴπερ* βουλῇ καὶ μύθοισι [καὶ ἠπεροπηίδι τέχνῃ].*
[πέρ]θετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ.

καὶ τὰ τοιαῦτα δὲ τοῦ αὐτοῦ τίθενται τεκμήρια, οἷον, ὅτι τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ξόανον νῦν μὲν ἑστηκὸς ὁρᾶται, Ὅμηρος δὲ καθήμενον ἐμφαίνει· πέπλον γὰρ κελεύει

θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν·

ὡς καί,

μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέζεσθαι φίλον υἱόν.

βέλτιον γὰρ οὕτως, ἢ ὥς τινες δέχονται ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς γόνασι θεῖναι, παρατιθέντες τὸ

ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ

ἀντὶ τοῦ παρ' ἐσχάρῃ· τίς γὰρ ἂν νοηθείη πέπλου ἀνάθεσις παρὰ τοῖς γόνασι; καὶ οἱ τὴν προσῳδίαν δὲ διαστρέφοντες, γουνάσιν, ὡς θυιάσιν, ὁποτέρως ἂν δέξωνται, ἀπεραντολογοῦσιν, εἴθ' †ἱκετεύοντές τε φρένας. πολλὰ δὲ τῶν ἀρχαίων τῆς

---

4. *εἰ γὰρ oxz*: in Od. *Γ*, 130 legitur *αὐτὰρ ἐπεὶ*. — *πριάμοιο*, et *ου* supra *οιο* additum, *F*. — *αἰπὴν* om. *moz*. 5. Verba *εἴπερ — τέχνῃ* om. *moz*, eadem et proxima usque ad *ἐνιαυτῷ* om. *x*, *εἴπερ* om. Cor. recte: videtur ex repetitione verbi *αἰπὴν* ortum esse. — Verba *καὶ ἠπεροπηίδι τέχνῃ* om. codd.: Cor. add. ex I, 17, ubi vid. quae adnotavimus. Excidisse h. l. aliquid casu quodam ex proximo verbo liquido intelligitur, cuius prima syllaba itidem intercidit. 6. [*πέρ*]*θετο*] *θέτο CDFmorwz νετο h ὤλετο i*. — *δὲ* om. *moz*. 7. *τοῦ αὐτοῦ*] *τούτου moz*. 11. *ὡς — γούνασιν* om. *C*, sed in marg. add. sec. m. Omnia autem inde ab *ὡς καὶ* usque ad *υἱόν* utpote spuria eiicienda esse censet Heynius ad Il. *Z*, 92. *I*, 455, atque uncis inclusit Tzsch.: uterque iniuria. Habuit ea in codice suo etiam Eust., quem vid. ad *Z*, 92 p. 627, 10 sq. R. 12. *ἐφέσσεσθαι* Cor. ex Il. *I*, 455 parum considerate: codicibus etiam Eust. concinit l. l. 14. *γούνασι Fmz*. 15. *ἧστο irw*. 18. *γούνασιν F*. — *ὡς θ' υιάσιν DFh ὡς υἱάσιν Cmoxz ὡς θυάσιν* Epit. Cas. Cor. 19. *εἴθ' — φρένας* om. *moxz*. Ac prorsus obscura sunt haec verba neque a quoquam adhuc intellecta. In Epitome ita refertur hic locus: — *ὡς τὸ θυάσιν* (sic) *οὕτως γουνάσιν ἀντὶ τοῦ ταῖς ἱκεσίαις*: Eustath. vero ad Il. *I*, 92 p. 627, 9 R.

Ἀθηνᾶς ξοάνων καθήμενα δείκνυται, καθάπερ ἐν Φωκαίᾳ,
A. 898 Μασσαλίᾳ, Ῥώμῃ, Χίῳ, ἄλλαις πλείοσιν. ὁμολογοῦσι δὲ καὶ οἱ νεώτεροι τὸν ἀφανισμὸν τῆς πόλεως, ὧν ἐστι καὶ Λυκοῦργος ὁ ῥήτωρ· μνησθεὶς γὰρ τῆς Ἰλιέων πόλεως φησί· τίς οὐκ ἀκήκοεν, ὡς ἅπαξ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατεσκάφθη, ἀοίκητον οὖσαν;

42. Εἰκάζουσι δὲ τοὺς ὕστερον ἀνακτίσαι, διανοουμένους οἰωνίσασθαι τὸν τόπον ἐκεῖνον, εἴτε διὰ τὰς συμφορὰς, εἴτε καὶ καταρασαμένου τοῦ Ἀγαμέμνονος κατὰ παλαιὸν ἔθος (καθάπερ καὶ ὁ Κροῖσος ἐξελὼν τὴν Σιδηνήν, εἰς ἣν ὁ τύραννος κατέφυγε Γλαυκίας, ἀρὰς ἔθετο κατὰ τῶν τειχιούντων πάλιν τὸν τόπον), ἐκείνου μὲν οὖν ἀποστῆναι τοῦ χωρίου, ἕτερον δὲ τειχίσαι. πρῶτοι μὲν οὖν Ἀστυπαλαιεῖς οἱ τὸ Ῥοίτειον κατασχόντες συνῴκισαν πρὸς τῷ Σιμόεντι Πόλιον, ὃ νῦν καλεῖται Πόλισμα, οὐκ ἐν εὐερκεῖ τόπῳ· διὸ κατεσπάσθη ταχέως. ἐπὶ δὲ τῶν Λυδῶν ἡ νῦν ἐκτίσθη κατοικία καὶ τὸ ἱερόν· οὐ μὴν πόλις γε ἦν, ἀλλὰ πολλοῖς χρόνοις ὕστερον, καὶ κατ' ὀλίγον,
C. 602 ὡς εἴρηται, τὴν αὔξησιν ἔσχεν. Ἑλλάνικος δὲ χαριζόμενος τοῖς Ἰλιεῦσιν, οἷος ἐκείνου θυμός, συνηγορεῖ τὸ τὴν αὐτὴν εἶναι πόλιν τὴν νῦν τῇ τότε. τὴν δὲ χώραν, ἀφανισθείσης τῆς πόλεως, οἱ τὸ Σίγειον καὶ τὸ Ῥοίτειον ἔχοντες διενείμαντο καὶ τῶν ἄλλων ὡς ἕκαστοι τῶν πλησιοχώρων, ἀπέδοσαν δ' ἀνοικισθείσης.

---

haec habet: *δύναται δέ, φασί, τὸ ἐπὶ γούνασι νοηθῆναι καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπὶ γουνασμῷ καὶ ἱκετείᾳ.* Inde Cor. coniecit *εἴτ' ἐφ' ἱκετείαις εἴτε,* quid verbo *φρένας* faciendum sit incertus haerens. Mutilum autem esse locum, id quod omnes editores inde a Xyl. censuerant, significavit punctis inter *ἱκετεύοντες* et *τε* collocatis. Equidem omnia in medio relinquere malui. 1. *φωκέα Dhimoxz.* 2. *καὶ* ante *ἄλλαις* add. edd. 5. *κατεσκάφη D* (at *θ* supra *φ* pr. m. additum) *himorwxz* Eust. ad Il. *Δ*, 163 p. 460, 11 R., edd. 8. *τι* ante *παλαιὸν* add. Epit. et Eust. l. l. 9. *σαρδιανήν* Eust. l. l. 10. *καὶ* ante *ἀρὰς* add. *moz.* 11. *οὖν* om. *C.* 12. *ἀστυπαλιεῖς* codd , Xyl. corr. — *ῥοίτιον CDFhirwx ῥύτιον moz*, Xyl. corr. 13. *Πόλιον*] *πόλιν x.* — *καλοῦσι moz.* 14. *εὐεργεῖ Cimoz.* 15. *τῶν*] *τῷ F.* 16. *καὶ* om. *F.* 18. *ὁ* ante *ἐκείνου* add. *x* Tzsch. Cor. — *θυμός*] *μῦθος* codd., Cor. corr., uti Xyl. iam voluerat, ex Il. *O*, 94. — *τὸ*] *τῷ* edd. inde a Cas.; Eust. l. c. haec verba afferens articulum hunc plane omisit. 20. *οἱ*] *εἰς F.* — *τὸ σίγιον καὶ τὸ ῥοίτιον* codd. 21. *δ'* om. *CDz.*

43. *Πολυπίδακον δὲ τὴν Ἴδην ἰδίως οἴονται λέγεσθαι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐξ αὐτῆς ῥεόντων ποταμῶν, καθ' ἃ μάλιστα ἡ Δαρδανικὴ ὑποπέπτωκεν αὐτῇ καὶ μέχρι Σκήψεως καὶ τὰ περὶ Ἴλιον. ἔμπειρος δ' ὢν τῶν τόπων, ὡς ἂν ἐπιχώριος ἀνήρ, ὁ Δημήτριος τοτὲ μὲν οὕτως λέγει περὶ αὐτῶν· ἔστι γὰρ λόφος τις τῆς Ἴδης Κότυλος· ὑπέρκειται δ' οὗτος ἑκατόν που καὶ εἴκοσι σταδίοις Σκήψεως, ἐξ οὗ ὅ τε Σκάμανδρος ῥεῖ καὶ ὁ Γράνικος καὶ Αἴσηπος, οἱ μὲν πρὸς ἄρκτον καὶ τὴν Προποντίδα, ἐκ πλειόνων πηγῶν συλλειβόμενοι, ὁ δὲ Σκάμανδρος ἐπὶ δύσιν ἐκ μιᾶς πηγῆς· πᾶσαι δ' ἀλλήλαις πλησιάζουσιν, ἐν εἴκοσι σταδίων περιεχόμεναι διαστήματι· πλεῖστον δ' ἀφέστηκεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τὸ τοῦ Αἰσήπου τέλος, σχεδόν τι καὶ πεντακοσίους σταδίους. παρέχει δὲ λόγον, πῶς φησιν ὁ ποιητής·*

κρουνὼ δ' ἵκανον καλιρρόω, ἔνθα δὲ πηγαὶ A. 899
δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος·
ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει,

ὅ ἐστι θερμῷ· ἐπιφέρει δέ·

ἀμφὶ δὲ καπνὸς
γίγνεται ἐξ αὐτῆς, ὡσεὶ πυρός.
ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει εἰκυῖα χαλάζῃ
ἢ χιόνι ψυχρῇ.

οὔτε γὰρ θερμὰ νῦν ἐν τῷ τόπῳ εὑρίσκεται, οὐθ' ἡ τοῦ Σκαμάνδρου πηγὴ ἐνταῦθα, ἀλλ' ἐν τῷ ὄρει· καὶ μία, ἀλλ' οὐ δύο. τὰ μὲν οὖν θερμὰ ἐκλελεῖφθαι εἰκός, τὸ δὲ ψυχρὸν κατὰ διάδοσιν ὑπεκρέον ἐκ τοῦ Σκαμάνδρου κατὰ τοῦτ' ἀνατέλλειν τὸ χωρίον, ἢ καὶ διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ Σκαμάνδρου καὶ τοῦτο

---

3. *καὶ* ante *μέχρι* Cor. asteriscis inclusit. 5. *τότε* codd. edd., praeterea *τότε μὲν* Cor. asteriscis inclusit, Grosk. vero recte animadvertit respondere haec verbis *πάλιν δέ*, quae leguntur infra §. 44. 8. *γρανικὸς Dz.* — *καὶ* om. *F.* 13. *πῶς*] *ὡς* codd, Cor. corr., coll. Schol. ad Il. X, 147. 14. *κρουνῷ Fhz κρουνῶ D.* — *καλιρόῳ F καλλιρροωι Cxz* — *δὲ* om. *oxz.* 20. *ἑτέρωθι ῥέει εἰκυῖα x.* — *προρρέει C.* 22. *οὐδ' ἡ* codd., Cor. corr.(?) 24. *διάδυσιν* Tzsch. Cor. e coni. Xyl. coll. Diodoro V, 36 satis probabiliter quidem, sed non ita necessarium, ut recipere audeam: Eust. ad Il. X, p. 1263, 38 R. codicibus concinit. 25. *ὑπεκρέοντος rw.* — *τοῦτό τε rw τοῦτο* edd. 26. *καὶ* post *ἢ* asteriscis inclusit Cor.

τὸ ὕδωρ λέγεσθαι τοῦ Σκαμάνδρου πηγήν· οὕτω γὰρ λέγονται πλείους πηγαὶ τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ.

44. *Συμπίπτει δ' εἰς αὐτὸν ὁ Ἄνδιρος ἀπὸ τῆς Καρησηνῆς, ὀρεινῆς τινος πολλαῖς κώμαις συνοικουμένης καὶ γεωργουμένης καλῶς, παρακειμένης τῇ Δαρδανικῇ μέχρι τῶν περὶ Ζέλειαν καὶ Πιτύειαν τόπων· ὠνομάσθαι δὲ τὴν χώραν φασὶν ἀπὸ τοῦ Καρήσου ποταμοῦ, ὃν ὠνόμακεν ὁ ποιητής·*

Ῥῆσός θ' Ἑπτάπορός τε Κάρησός τε Ῥοδίος τε·

τὴν δὲ πόλιν κατεσπάσθαι τὴν ὁμώνυμον τῷ ποταμῷ. πάλιν δ' οὗτός φησιν· ὁ μὲν Ῥῆσος ποταμὸς νῦν καλεῖται Ῥοείτης, εἰ μὴ ἄρα ὁ εἰς τὸν Γράνικον ἐμβάλλων Ῥῆσός ἐστιν. Ἑπτά- C. 603 *πορος δέ, ὃν καὶ Πολύπορον λέγουσιν, ἑπτάκις διαβαινόμενος ἐκ τῶν περὶ τὴν Καλὴν πεύκην χωρίων ἐπὶ Μελαινὰς κώμην ἰοῦσι καὶ τὸ Ἀσκληπίειον, ἵδρυμα Λυσιμάχου. περὶ δὲ τῆς Καλῆς πεύκης Ἄτταλος ὁ πρῶτος βασιλεύσας οὕτως γράφει· τὴν μὲν περίμετρον εἶναί φησι ποδῶν τεττάρων καὶ εἴκοσι, τὸ δὲ ὕψος ἀπὸ μὲν ῥίζης † εαν ἐπὶ ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ πόδας,*

---

3. *ἄνδειρος* ***Dh*** *ἄνδηρος* ***Ei*** *Ἄνδριος* edd.: quae vera sit nominis forma, cum alibi non commemoretur, dici nequit; nescio tamen an fuerit *Ανθηρός* sive servato codicum accentu, ut in nomine proprio, *Ἄνθηρος*. — *καρισηνῆς* codd., exc. ***E***, qui verum servavit. 4. *συνωκουμένης* codd., sed in ***z*** *ου* mutatum est in *ισ* pr. m. ut videtur: *συνῳκισμένης* edd. inde a Cas., parum apte; multo aptius simulque propius a codicum scriptura est quod restitui. 6. *πιτυΐαν* codd., Xyl. corr. — *τὴν χώραν*] *τὸν τόπον* ***E***. 7. *ὠνόμασεν* ***Cmorwxz*** edd. — *ὁ ποιητής*] *Ὅμηρος* ***E***. 9. *πόλιν*] *χώραν* ***rw***, ***regionem*** Guar. 10. *οὗτος* parum concinne refertur ad Demetrium supra §. 43 laudatum; multo aptius igitur videtur scribere *οὕτως*, ut plane respondeant haec iis, quae illo loco leguntur *τοτὲ μὲν οὕτως λέγει*. — *ῥοΐτης* Epit., cf. Eust. ad Il. *M*, 20 p. 889, 60 R. 11. *γρανικὸν* ***DFz***. 12. *ἑπτάκι* ***D***. 13. *ἐν τοῖς — χωρίοις* Eust. l. c. — *μελαίνας* ***F*** Epit. *κελαινὰς* ***moxz*** edd. inde a Xyl. 14. *ἀσκλήπιον* ***CF*** *ἀσκληπῖον* ***Dh*** *ἀσκλήπειον* ***oxz*** *ἀσκληπιῖον* ***r***, Cas. corr. 16. *μ' καὶ κ'* ***E***. 17. *ἐὰν* ***Dhg*** *ἐᾶν* ***C*** *ἕως* ***moz***, plane om. ***ux*** ald. *διήκειν* ***rw*** *ἀνιέναι* ***i*** *διήκειν καὶ ἕως* edd. inde a Cas.: et verbum quidem excidisse satis liquet. Videtur autem scriptum fuisse *ἀνιέναι*, quod in ***i*** additum est de coniectura; eo enim ducit et Epit., in qua extant haec *τὸ δὲ ὕψος ἀπὸ μὲν ῥίζης ἐπὶ ἑξήκοντα-επτὰ πόδας ἀνήει*, et ipsa codicum scriptura.

εἶτ' εἰς τρία σχιζομένην ἴσον ἀλλήλων διέχοντα, εἶτα πάλιν συναγομένην εἰς μίαν κορυφήν, ἀποτελοῦσαν τὸ πᾶν ὕψος δυεῖν πλέθρων καὶ πεντεκαίδεκα πηχῶν· Ἀδραμυττίου δὲ διέχει πρὸς ἄρκτον ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα σταδίους. Κάρησος δ' ἀπὸ Μαλοῦντος ῥεῖ, τόπου τινὸς κειμένου μεταξὺ Παλαισκήψεως καὶ Ἀχαιίου τῆς Τενεδίων περαίας· ἐμβάλλει δὲ εἰς τὸν Αἴσηπον. Ῥοδίος δὲ ἀπὸ Κλεανδρίας καὶ Γόρδου, ἃ διέχει τῆς Καλῆς πεύκης ἑξήκοντα σταδίους· ἐμβάλλει δ' εἰς τὸν Αἴνιον.

45. *Τοῦ δ' αὐλῶνος τοῦ περὶ τὸν Αἴσηπον ἐν ἀριστερᾷ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ πρῶτόν ἐστι Πολίχνα, τειχῆρες χωρίον, εἶθ'* A. 900 *ἡ Παλαίσκηψις, εἶτ' Ἀλαζόνιον, τοῦτ' ἤδη πεπλασμένον πρὸς τὴν τῶν Ἀλιζώνων ὑπόθεσιν, περὶ ὧν εἰρήκαμεν· εἶτα Κάρησος ἐρήμη καὶ ἡ Καρησηνὴ καὶ ὁμώνυμος ποταμός, ποιῶν καὶ αὐτὸς αὐλῶνα ἀξιόλογον, ἐλάττω δὲ τοῦ περὶ τὸν Αἴσηπον. τὰ δ' ἑξῆς ἤδη τὰ τῆς Ζελείας ἐστὶ πεδία καὶ ὀροπέδια καλῶς γεωργούμενα· ἐν δεξιᾷ δὲ τοῦ Αἰσήπου μεταξὺ Πολίχνας τε καὶ Παλαισκήψεως ἡ Νέα Κώμη καὶ Ἀργυρία, καὶ τοῦτο πά-*

---

1. *ἴσων Cgr.* 2. *τὸ*] *τότε CDFhi τὸ* praeter reliquos codd. exhibet etiam Epit. 3. *ἀδραμυτίου gx.* 6. *ἀχαιοῦ gh ἀχαίου CF.* 7. *Κλεανδρίας* Epit., quod valde arridet. *Νεανδρίας* scribendum esse suspicatur Tzsch., probante Grosk. in indice, et *Κλεανδρία* quidem alibi quod sciam non-commemoratur: at quae infra p. 604. 606 traduntur de Neandriae situ parum quadrant ad hunc locum; sitam enim fuisse inde elucet in Scamandri valle, ex qua Rhodii cursum repeti non posse satis liquet. Multo minus probabile est quod idem suspicatur latere *Γεργίθου* in nomine proximo *Γόρδου*. 8. *Αἴνιος* fluvius cum hoc uno loco commemoretur, ac praeterea Strabo p. 595, postquam Rhodium in Hellespontum exire tradidit, secundum nonnullos in Aesepum influere adiecerit, tertia opinione neque illic addita, neque h. l. ullo modo significata, *Αἴσηπον* hic quoque scribendum censeo, quod quam facile in *Αἴνιον* corrumpi potuerit liquet. 9. *γὰρ* post *ἐν* add. ald., quod in *τῇ* mut. Xyl. 10. *πολύχνια F.* 11. *παλαισκῆψις D.* — *ἀλιζόνιον oz Halizonium* Guar., unde *Ἀλιζώνιον* scripserunt Tzsch. Cor.: cf. ad XII, 552. 12. *ἀλιζόνων CDFhoxz ἀλλιζόνων iw ἀλαζόνων g*: verum servavit *E*. *Ἀλαζόνων* scribendum esse censuit Grosk. parum recte. 13. *καρασηνὴ Dh καρισηνὴ F.* 14. *τὸν* om. *moz.* 16. *πολύχνας F.* 17. De nomine *Νέα κώμη* v. quae adnotavimus ad XII, 552. — *ἀργυρεῖα oxz ἀργύρια* codd. rell., Cor. corr., coll. XII, 552.

*λιν πλάσμα *τὰ ἀργύρια* πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ὅπως σωθείη τὸ*

ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.

ἡ οὖν Ἀλύβη ποῦ, ἢ Ἀλόπη ἢ ὅπως βούλονται παρονομάζειν; ἐχρῆν γὰρ καὶ τοῦτο πλάσαι παρατριψαμένους τὸ μέτωπον καὶ μὴ χωλὸν ἐᾶν καὶ ἕτοιμον πρὸς ἔλεγχον ἅπαξ ἤδη ἀποτετολμηκότας. ταῦτα μὲν οὖν ἔνστασιν ἔχει τοιαύτην, τἆλλα δὲ ὑπολαμβάνομεν, ἢ τά γε πλεῖστα, δεῖν προσέχειν, ὡς ἀνδρὶ ἐμπείρῳ καὶ ἐντοπίῳ, φροντίσαντί τε τοσοῦτον περὶ τούτων, ὥστε τριάκοντα βίβλους συγγράψαι στίχων ἐξήγησιν μικρῷ πλειόνων ἑξήκοντα, τοῦ καταλόγου τῶν Τρώων. φησὶ δ' οὖν τὴν Παλαίσκηψιν τῆς μὲν Αἰνέας διέχειν πεντήκοντα σταδίους, τοῦ δὲ ποταμοῦ τοῦ Αἰσήπου τριάκοντα· ἀπὸ δὲ τῆς Παλαισκήψεως ταύτης διατεῖναι τὴν ὁμωνυμίαν καὶ εἰς ἄλλους πλείους τόπους. ἐπάνιμεν δὲ ἐπὶ τὴν παραλίαν, ὅθενπερ ἀπελίπομεν.

C. 604 46. *Ἔστι δ' ἡ μετὰ τὴν Σιγειάδα ἄκραν καὶ τὸ Ἀχίλλειον ἡ Τενεδίων περαία, τὸ Ἀχαίιον, καὶ αὐτὴ ἡ Τένεδος, οὐ πλείους τῶν τετταράκοντα σταδίων διέχουσα τῆς ἠπείρου· ἔχει δὲ τὴν περίμετρον ὅσον ὀγδοήκοντα σταδίων καὶ πόλιν Αἰολίδα*

---

1. *τάγματα ἀργύρια* ***F*** *τάγματα τὰ ἀργύρια* ***CDhi*** *τακτέον τὰ ἀργυρεῖα* ***moz*** *τακτέον πρὸς τὴν κτλ.* ***x***: ***quod etiam ad eandem materiam ponendum est*** Guar. Quae Cas. dicit in Mss. haberi *καὶ τοῦτο πάλιν τακτέον πλάσμα τὰ ἀργύρια* in nullo codice leguntur; videtur haec coniectura esse ab H. Stephano in margine exempli sui addita (v. Praef. vol. I, p. XLI): *πλάσματα* coni. Xyl. Inde Tzsch. scripsit *τακτέον πλάσμα*, quae proxime sequuntur *τὰ ἀργύρια* uncis includens, utpote ex margine male in verborum seriem recepta: eaque Cor. recte eiecit, qui male tamen servavit *τακτέον*, nec ulla auctoritate firmatum, nec necessarium. 3. *ἀργυρίου* ***C***. 4. *που* ***DF***, om. ***moz***. 5. *παράτριψαμένοις* ***F***. 8. *γε*] *τε* codd., Cor. corr. 9. *τὸν* post *τοσοῦτον* add. ***F***. 11. *καταλόχου* ***F***. — *δ' οὖν*] *γοῦν* ald. — *πάλαι σκῆψιν* ***D***. 12. *αἰνείας* ***CFh*** *νείας* ***x***: cf. ad XII, 552. — *περὶ* ante *πεντήκοντα* add. ***F***. 13. *πάλαι σκήψεως* ***Dh***. 15. *παρελίπομεν* ***Dh***. 16. *σιγιάδα* ***CDhimoxz***: per *ει* efferunt ***EF***. — Post *Ἀχίλλειον* adduntur in ***E*** *ἐν ᾧ μνῆμα ἀχιλλέως*, ex superioribus (p. 600) petita. 17. *τενεδέων* ***Dh***. — *καὶ* ante *τὸ Ἀχαίιον* addendum censet Grosk. praeter necessitatem. — *ἀχαιὸν* ***CDFhix*** *ἀχάιον* ***E***. In Epit. hic locus paulo post appellatur *Ἀχαιὸς τόπος*. 18. *τῶν* om. ***E***. 19. *καὶ* ante *τὴν* add. ***F***.

καὶ λιμένας δύο καὶ ἱερὸν τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνος, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς μαρτυρεῖ·

Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ.

περίκειται δ' αὐτῇ νησία πλείω, καὶ δὴ καὶ δύο, ἃ καλοῦσι Καλύδνας, κειμένας κατὰ τὸν ἐπὶ Λεκτὸν πλοῦν· καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Τένεδον Κάλυδνάν τινες εἶπον, ἄλλοι δὲ Λεύκοφρυν. A. 901 μυθεύουσι δ' ἐν αὐτῇ τὰ περὶ τὸν Τέννην, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα τῇ νήσῳ, καὶ τὰ περὶ τὸν Κύκνον, Θρᾷκα τὸ γένος, πατέρα δ', ὥς τινες, τοῦ Τέννου, βασιλέα δὲ Κολωνῶν.

47. Ἦν δὲ τῷ Ἀχαιΐῳ συνεχὴς ἥ τε Λάρισα καὶ Κολωναί, τῆς .... δίας οὖσαι πρότερον, καὶ ἡ νῦν Χρύσα, ἐφ' ὕψους τινὸς πετρώδους ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἱδρυμένη, καὶ ἡ Ἀμαξιτὸς ἡ τῷ Λεκτῷ ὑποκειμένη συνεχής· νῦν δ' ἡ Ἀλεξάνδρεια συνεχής ἐστι τῷ Ἀχαιΐῳ· τὰ δὲ πολίσματα ἐκεῖνα συνῳκισμένα τυγχάνει, καθάπερ καὶ ἄλλα πλείω τῶν φρουρίων, εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὧν καὶ Κεβρήνη καὶ Νεανδρία ἐστὶ καὶ τὴν χώραν ἔχουσιν ἐκεῖνοι· ὁ δὲ τόπος, ἐν ᾧ νῦν κεῖται ἡ Ἀλεξάνδρεια, Σιγία ἐκαλεῖτο.

48. Ἐν δὲ τῇ Χρύσῃ ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνός ἐστιν ἱερὸν καὶ τὸ σύμβολον τὸ τὴν ἐτυμότητα τοῦ ὀνόματος σῶζον, ὁ μῦς, ὑπόκειται τῷ ποδὶ τοῦ ξοάνου· Σκόπα δ' ἐστὶν ἔργα τοῦ Παρίου· συνοικειοῦσι δὲ καὶ τὴν ἱστορίαν εἴτε μῦθον τούτῳ τῷ τόπῳ τὴν περὶ τῶν μυῶν. τοῖς γὰρ ἐκ τῆς Κρήτης ἀφιγμένοις Τεύκροις (οὓς πρῶτος παρέδωκε Καλ-

---

5. Verba πλείω, καὶ δὴ καὶ om. *moz*, neque reddidit Guar. 7. Post *Λεύκοφρυν* add. *moz* ald. haec: εἰσὶ καὶ ἕτερα νησία περὶ αὐτὴν, quae Cor. iure eiecit. 8. τὸν bis praebet *F*. — τένην et mox τένου *oxz*. 9. καὶ τὰ] κατὰ *F*. 11. ἀχαίῳ *CEF* ἀχαιῷ *Dh*. — συνεχῶς *F*. — λάρισσα codd. edd. 12. Inter τῆς et δίας spatium vacuum decem fere literis sufficiens relictum est in *DFh* τῆς τενεδίας *i*, quod rec. Cor.: probabilius est, quod coniecit Grosk. *Τενεδίων περαίας*. Facillime enim, postquam reliqua perierunt, *ΑΙΑΣ* mutatum est in *ΔΙΑΣ*. — ἐφ'] ἀφ' *F*. 15. ἀχαίῳ *CF* ἀχαιῷ *Dh*. 17. κεκρήνη *D*. 20. τὸ om. *w*. 23. ἔργον exhibet Eust. ad Il. *Α*, 39 p. 34, 17 R., quod satis placet. 24. εἴτε] εἰς τὸν ald. — τρόπῳ ald.

*λῖνος ὁ τῆς ἐλεγείας ποιητής, ἠκολούθησαν δὲ πολλοί) χρησμὸς ἦν, αὐτόθι ποιήσασθαι τὴν μονήν, ὅπου ἂν οἱ γηγενεῖς αὐτοῖς ἐπιθῶνται· συμβῆναι δὲ τοῦτ' αὐτοῖς φασι περὶ Ἁμαξιτόν· νύκτωρ γὰρ πολὺ πλῆθος ἀρουραίων μυῶν ἐξανθῆσαν διαφαγεῖν ὅσα σκύτινα τῶν τε ὅπλων καὶ τῶν χρηστηρίων· τοὺς δὲ αὐτόθι μεῖναι· τούτους δὲ καὶ τὴν Ἴδην ἀπὸ τῆς ἐν Κρήτῃ προσονομάσαι. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ποντικὸς πληθύοντάς φησι τοὺς μύας περὶ τὸ ἱερὸν νομισθῆναί τε ἱεροὺς καὶ τὸ ξόανον οὕτω κατασκευασθῆναι βεβηκὸς ἐπὶ τῷ μυΐ. ἄλλοι δ' ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀφῖχθαί τινα Τεῦκρόν φασιν ἐκ δήμου Τρώων, ὃς νῦν * ὁ * † Ξυπετεὼν λέγεται, Τεύκρους δὲ μηδένας ἐλθεῖν ἐκ τῆς Κρήτης. τῆς δὲ πρὸς τοὺς Ἀττικοὺς ἐπιπλοκῆς τῶν Τρώων τιθέασι σημεῖον καὶ τὸ παρ' ἀμφοτέροις Ἐριχθόνιόν τινα γενέσθαι τῶν*
A. 902 *ἀρχηγετῶν. λέγουσι μὲν οὖν οὕτως οἱ νεώτεροι, τοῖς δ' Ὁμή-*
C. 605 *ρου μᾶλλον ἔπεσι συμφωνεῖ τὰ ἐν τῷ Θήβης πεδίῳ καὶ τῇ αὐτόθι Χρύσῃ ἱδρυμένῃ ποτὲ δεικνύμενα ἴχνη, περὶ ὧν αὐτίκα ἐροῦμεν. πολλαχοῦ δ' ἐστὶ τὸ τοῦ Σμινθέως ὄνομα· καὶ γὰρ περὶ αὐτὴν τὴν Ἁμαξιτὸν χωρὶς τοῦ κατὰ τὸ ἱερὸν Σμινθίου δύο τόποι καλοῦνται Σμίνθια· καὶ ἄλλοι δ' ἐν τῇ πλησίον Λαρισαίᾳ· καὶ ἐν τῇ Παριανῇ δ' ἐστὶ χωρίον τὰ Σμίνθια καλούμενον καὶ ἐν Ῥόδῳ καὶ ἐν Λίνδῳ καὶ ἄλλοθι δὲ πολλαχοῦ· καλοῦσι δὲ νῦν τὸ ἱερὸν Σμίνθιον. χωρὶς γοῦν καὶ τὸ Ἀλή-*

---

6. *τῆς*] *τοὺς C.* — *παρονομάσαι moz* idemque in cod. suo legit Eust. ad Il. *A*, 39 p. 35, 5 R. *κατονομάσαι* edd. 7. *τοὺς παρὰ τὸ ἱερὸν μύας* Eust. l. c.: *τοὺς* om. edd. inde a Cas. 8. *τὸ* ante *ἱερὸν* om. *hi*. 10. *ὀξυπέτέων* (sic) *F ὁ ξυπετεῶν C*: *ὁ Ξυπετεὼν* Tzsch. Cor., sed hic *ὁ* asteriscis inclusit: neque tamen hac una mutatione Strabonis vera manus restituitur, cum *Ξυπετεών* non fuerit pagi nomen, sed pagani: scribendum erit igitur aut *Ξυπετέων* a *Ξυπετεύς* deducendum, aut *Ξυπετεώνων* sive, quod malim propter titulorum auctoritatem (v. C. I. No. 158. 172), *Ξυπεταιώνων*. 13. *τὸ καὶ παρ' moz.* — *γενέσθαι ἀρχηγέτην moz.* 14. *γοῦν w.* 16. *ἱδρυμένῃ χρύσῃ moz*: quod sane simplicius. 19. *λαρισσαία* codd., exc. *Dh*, edd. 21. *λύνδῳ Dhxz.* — *δὲ* om. *E.* 22. *αὐτὸ* ante *τὸ ἱερὸν* inserendum esse suspicatur Grosk. — *γοῦν*] *δὲ* edd. — *ἀλίσιον CDFhx ἀλύσιον moz* ald. *Halysium* Guar.; *ἀλήσιον*, quod scripsit Xyl., exhibet *E*: cf. Steph. s. v. *Ἀλήσιος* et s. v. *Τραγασαί*.

σιον πεδίον οὐ μέγα ἐντὸς τοῦ Λεκτοῦ καὶ τὸ Τραγασαῖον ἁλοπήγιον αὐτόματον τοῖς ἐτησίαις πηγνύμενον πρὸς Ἀμαξιτῷ. ἐπὶ δὲ τῷ Λεκτῷ βωμὸς τῶν δώδεκα θεῶν δείκνυται, καλοῦσι δ' Ἀγαμέμνονος ἵδρυμα· ἐν ἐπόψει δὲ τῷ Ἰλίῳ ἐστὶ τὰ χωρία ταῦτα, ὡς ἐν διακοσίοις σταδίοις ἢ μικρῷ πλείοσιν· ὡς δ' αὔτως καὶ τὰ περὶ Ἄβυδον ἐκ θατέρου μέρους, μικρὸν δ' ὅμως ἐγγυτέρω ἡ Ἄβυδος.

49. Κάμψαντι δὲ τὸ Λεκτὸν ἐλλογιμώταται πόλεις τῶν Αἰολέων καὶ ὁ Ἀδραμυττηνὸς κόλπος ἐκδέχεται, ἐν ᾧ τοὺς πλείους τῶν Λελέγων κατοικίζων ὁ ποιητὴς φαίνεται καὶ τοὺς Κίλικας, διττοὺς ὄντας. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ τῶν Μιτυληναίων ἐστὶν αἰγιαλός, κώμας τινὰς ἔχων τῶν κατὰ τὴν ἤπειρον τῶν Μιτυληναίων. τὸν δὲ αὐτὸν κόλπον καὶ Ἰδαῖον λέγουσιν· ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ Λεκτοῦ ῥάχις, ἀνατείνουσα πρὸς τὴν Ἴδην, ὑπέρκειται τῶν πρώτων τοῦ κόλπου μερῶν· ἐν οἷς πρῶτον τοὺς Λέλεγας ἱδρυμένους ὁ ποιητὴς πεποίηκεν.

50. Εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν καὶ πρότερον· καὶ νῦν δὲ προσληπτέον, ὅτι Πήδασόν τινα λέγει πόλιν αὐτῶν ὑπὸ Ἄλτῃ τεταγμένην·

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόεντι.

καὶ νῦν ὁ τόπος δείκνυται τῆς πόλεως ἔρημος. γράφουσι δέ τινες οὐκ εὖ ὑπὸ Σατνιόεντι, ὡς ὑπὸ ὄρει Σατνιόεντι κειμένης τῆς πόλεως· οὐδὲν δ' ἐστὶν ὄρος ἐνταῦθα Σατνιόεις προσαγορευόμενον, ἀλλὰ ποταμός, ἐφ' ᾧ ἵδρυται ἡ πόλις· νῦν δ' ἐστὶν ἐρήμη. ὀνομάζει δὲ τὸν ποταμὸν ὁ ποιητής·

---

1. ἐντὸς] ἐν τοῖς codd., Cor. corr. e coni. Tyrwh. coll. p. 606. — τραγεσαῖον codd., exc. *hi*, in quibus est τραγισαῖον, et *E*, ubi legitur τραγασαῖον, quod Tzsch. scripsit de coni. Cas. aliorumque, coll. Steph. s. v. Τραγασαί et Holsten. ad h. l. 4. ἐπόψι *CDh* ἀπόψει *i*. — τοῦ ἰλίου *moz*. — ἐστὶ om. *C*. 8. ἐλλογιμώτατοι *x*. 9. ἀδραμυττινὸς *z*. 12. τῶν post ἔχων om. *hi* Cor. recte, ut videtur. 16. ὁ ποιητὴς ἱδρυμένους codd., exc. *EF*, edd. 18. πίδασον *F*. 19. τεταγμένων *CDhix*: τεταγμένην cum *EFmz* exhibet Eust. ad Il. *Y*, 95 p. 1198, 63 R. 21. σατνίοντι *F*. 24. σατνιόες codd., exc. *xz*; in *E* in brevius contracta leguntur haec: ὁ δὲ σατνιόεις ποταμός ἐστι. 26. ὁ ποιητής om. *moz*.

*Σάτνιον *γὰρ* οὔτασε δουρὶ*
Οἰνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηὶς ἀμύμων
A. 903 *Οἴνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθαις Σατνιόεντος·*

καὶ πάλιν·

C. 606 *ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐυρρείταο παρ' ὄχθαις*
Πήδασον αἰπεινήν.

Σατνιόεντα δ' ὕστερον εἶπον, οἱ δὲ Σαφνιόεντα· ἔστι δὲ χείμαρρος μέγας· ἄξιον δὲ μνήμης πεποίηκεν ὀνομάζων ὁ ποιητὴς αὐτόν. οὗτοι δ' οἱ τόποι συνεχεῖς εἰσι τῇ Δαρδανίᾳ καὶ τῇ Σκηψίᾳ, ὥσπερ ἄλλη τις Δαρδανία, ταπεινοτέρα δέ.

51. *Ἀσσίων δ' ἐστὶ νῦν καὶ Γαργαρέων ἕως τῆς κατὰ Λέσβον θαλάττης περιεχόμενα τῇ τε Ἀντανδρίᾳ καὶ τῇ Κεβρηνίων καὶ Νεανδριέων καὶ Ἀμαξιτέων. τῆς μὲν γὰρ Ἀμαξιτοῦ Νεανδριεῖς ὑπέρκεινται, καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐντὸς Λεκτοῦ, μεσογειότεροι δὲ καὶ πλησιαίτεροι τῷ Ἰλίῳ· διέχουσι γὰρ ἑκατὸν καὶ τριάκοντα σταδίους. τούτων δὲ καθύπερθε Κεβρήνιοι, τούτων δὲ Δαρδάνιοι μέχρι Παλαισκήψεως καὶ αὐτῆς τῆς Σκήψεως. τὴν δὲ Ἄντανδρον Ἀλκαῖος μὲν καλεῖ Λελέγων πόλιν·*

πρῶτα μὲν Ἄντανδρος Λελέγων πόλις.

ὁ δὲ Σκήψιος ἐν ταῖς παρακειμέναις τίθησιν, ὥστ' ἐκπίπτοι

---

1. *γὰρ* om. edd. inde a Xyl.: nec ferendum est. Verba *μετάλμενος ὀξυόεντι* post *δουρὶ* add. edd. inde a Xyl., ex Iliad. *Ξ*, 443. 2. *Ἠνοπίδην*, uti legitur in Il. l. c., edd. inde a Xyl.: at cf. p. 619 extr. 3. *Ἤνοπι CDF* edd inde a Xyl. — *ὄχθας ixz* Cor.: atque legitur infra l. c. et in Iliade l. c. 4. *καὶ — Σατνιόεντος* om. *F*. 5. *καῖε* codd. (sed *κ* in *ν* mut. in *z*), Xyl. corr. — *ὄχθας oz* Cor. 6. *αἰπηνήν C*. 7. *σατηόεντα x σατιόεντα z* secundum Tzsch., quem tamen aliquo modo in errorem inductum esse crediderim, cum neutra scriptura commemoretur apud Falconerum: neque si ita legeretur in codd. istis, satis firma auctoritate niteretur scriptura *Σατιόεντα*, quam inde rec. Tzsch. Cor., quamquam nominis forma requiri videtur ab Homerica aliquatenus diversa. Eust. ad Il. *Z*, 21 p. 623, 21 R. hunc locum referens haec tantum exhibet: *καὶ περὶ μὲν Σατνιόεντος ὁ γεωγράφος φησὶν ὅτι τινὲς Σαφνιόεντα λέγουσιν κτλ.* — *χείμαρος F*. 10. *δὲ* om. *E*. 12. *τε*] *τότε moz*. 14. *μεσογαιότεροι* edd. 15. *δὲ*] *τε* codd., Cor. corr. — *καὶ πλησιαίτεροι* om. *F*. 18. *λέγων hi*. 19. *καὶ* ante *Ἄντανδρος* add. *hi* ald.: in *D* scriptum fuerat *πόλιν καὶ ἄντανδρος*, sed *καὶ* postea deleto supra add. pr. m. *πρῶτα μέν*. 20. In *E* leguntur

*ἂν εἰς τὴν τῶν Κιλίκων· οὗτοι γάρ εἰσι συνεχεῖς τοῖς Λέλεξι μᾶλλόν πως, τὸ νότιον πλευρὸν τῆς Ἴδης ἀφορίζοντες· ταπεινοὶ δ' ὅμως καὶ οὗτοι καὶ *οἱ* τῇ παραλίᾳ συνάπτοντες μᾶλλον τῇ κατὰ Ἀδραμύττιον. μετὰ γὰρ τὸ Λεκτὸν τὸ Πολυμήδιόν ἐστι χωρίον τι ἐν τετταράκοντα σταδίοις, εἶτ' ἐν ὀγδοήκοντα Ἄσσος, μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, εἶτ' ἐν ἑκατὸν καὶ τετταράκοντα Γάργαρα· κεῖται δὲ τὰ Γάργαρα ἐπ' ἄκρας ποιούσης τὸν ἰδίως Ἀδραμυττηνὸν καλούμενον κόλπον. λέγεται γὰρ καὶ πᾶσα ἡ ἀπὸ Λεκτοῦ μέχρι Κανῶν παραλία τῷ αὐτῷ τούτῳ ὀνόματι, ἐν ᾧ καὶ ὁ Ἐλαϊτικὸς περιλαμβάνεται· ἰδίως μέντοι τοῦτόν φασιν Ἀδραμυττηνόν, τὸν κλειόμενον ὑπὸ ταύτης τε τῆς ἄκρας, ἐφ' ᾗ τὰ Γάργαρα, καὶ τῆς Πυρρᾶς ἄκρας προσαγορευομένης, ἐφ' ᾗ καὶ Ἀφροδίσιον ἵδρυται. πλάτος δὲ τοῦ στόματός ἐστιν ἀπὸ τῆς ἄκρας ἐπὶ τὴν ἄκραν δίαρμα ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίων. ἐντὸς δὲ ἥ τε Ἄντανδρός ἐστιν, ὑπερκείμενον ἔχουσα ὄρος, ὃ καλοῦσιν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου τὰς θεὰς κριθῆναί φασιν ὑπὸ τοῦ* A. 904 *Πάριδος, καὶ ὁ Ἀσπανεύς, τὸ ὑλοτόμιον τῆς Ἰδαίας ὕλης· ἐνταῦθα γὰρ διατίθενται κατάγοντες τοῖς δεομένοις. εἶτ' Ἄστυρα, κώμη καὶ ἄλσος τῆς Ἀστυρηνῆς Ἀρτέμιδος ἅγιον. πλησίον δ' εὐθὺς τὸ Ἀδραμύττιον, Ἀθηναίων ἄποικος πόλις, ἔχουσα καὶ λιμένα καὶ ναύσταθμον· ἔξω δὲ τοῦ κόλπου καὶ τῆς Πυρρᾶς ἄκρας ἥ τε Κισθήνη ἐστὶ πόλις ἔρημος, ἔχουσα λιμένα. ὑπὲρ* C. 607 *αὐτῆς ἐν τῇ μεσογαίᾳ τό τε τοῦ χαλκοῦ μέταλλον καὶ Περπερήνα καὶ Τράριον καὶ ἄλλαι τοιαῦται κατοικίαι. ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ τῇ ἐφεξῆς αἱ τῶν Μιτυληναίων κῶμαι Κορυφαντίς τε*

---

h. l. haec: *ἡ δὲ ἄντανδρος εἰς τὴν τῶν κιλίκων ἐμπίπτει.* 2. Verba *μᾶλλόν πως* om. *moz*. 3. *οἱ* om. Cor. recte: etiam *καὶ* delendum censuit Grosk. 4. *ἀδραμύτιον Eh*. 5. *εἶτα z*. 6. *ἄλσος* codd., Tzsch. corr. e coni. Mannerti (v. Geogr. ant. VI. 3, p. 420). 7. *τὰ* ante prius *Γάργαρα* add. edd. inde a Cas., uti postea additum legitur. 8. *ἀδραμυττινὸν moz ἀδραμυτινὸν E*. 10. *ἐλεατικὸς* codd., Tzsch corr., coll. p. 615. 18. *εἶτα* edd. 19. *ἀστυρινῆς oz*. 20. *ἀδραμύτιον E*. — *καὶ* om. *x* Cor. 22. *βισθήνη F*. 23. *δ'* ante *ἐν* add. Cor. commodissime. — *περπερίνα oz Περπερηνή* scribendum videtur ob ipsius nominis formam Plinii (v. H. N. V, 32) auctoritate firmatam: cf. Steph. s. v. *Παρπάρων* et Holsten. ad h. l. p. 246. 25. *παραγιλία F*. — *κῶμαι*] *κατοικίαι moz*.

καὶ Ἡράκλεια, καὶ μετὰ ταῦτα Ἄττεα, εἶτ' Ἀταρνεὺς καὶ Πιτάνη καὶ αἱ τοῦ Καΐκου ἐκβολαί· ταῦτα δ' ἤδη τοῦ Ἐλαϊτῶν κόλπου· καὶ ἔστιν ἐν τῇ περαίᾳ ἡ Ἐλαία καὶ ὁ λοιπὸς μέχρι Κανῶν κόλπος. λέγωμεν δὲ ἀναλαβόντες περὶ τῶν καθ' ἕκαστα πάλιν, εἴ τι παραλέλειπται μνήμης ἄξιον, καὶ πρῶτον περὶ τῆς Σκήψεως.

52. *Ἔστι δ' ἡ μὲν Παλαίσκηψις ἐπάνω Κεβρῆνος κατὰ τὸ μετεωρότατον τῆς Ἴδης ἐγγὺς Πολίχνης· ἐκαλεῖτο δὲ τότε Σκῆψις, εἴτ' ἄλλως, εἴτ' ἀπὸ τοῦ περίσκεπτον εἶναι τὸν τόπον, εἰ δεῖ τὰ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐν τῷ τότε ὀνόματα ταῖς Ἑλληνικαῖς ἐτυμολογεῖσθαι φωναῖς· ὕστερον δὲ κατωτέρω σταδίοις ἑξήκοντα εἰς τὴν νῦν Σκῆψιν μετῳκίσθησαν ὑπὸ Σκαμανδρίου τε τοῦ Ἕκτορος καὶ Ἀσκανίου τοῦ Αἰνείου παιδός· καὶ δύο γένη ταῦτα βασιλεῦσαι πολὺν χρόνον ἐν τῇ Σκήψει λέγεται· μετὰ ταῦτα δ' εἰς ὀλιγαρχίαν μετέστησαν, εἶτα Μιλήσιοι συνεπολιτεύθησαν αὐτοῖς καὶ δημοκρατικῶς ᾤκουν· οἱ δ' ἀπὸ τοῦ γένους οὐδὲν ἧττον ἐκαλοῦντο βασιλεῖς, ἔχοντές τινας τιμάς· εἶτ' εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν συνεπόλισε τοὺς Σκηψίους Ἀντίγονος, εἶτ' ἀπέλυσε Λυσίμαχος καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκείαν.*

A. 905 53. *Οἴεται δ' ὁ Σκήψιος καὶ βασίλειον τοῦ Αἰνείου γεγονέναι τὴν Σκῆψιν, μέσην οὖσαν τῆς τε ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ καὶ Λυρνησσοῦ, εἰς ἣν φυγεῖν εἴρηται διωκόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως· φησὶ γοῦν ὁ Ἀχιλλεύς·*

ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε πέρ σε βοῶν ἄπο μοῦνον ἐόντα
σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι,

---

1. *καὶ* ante *μετὰ* om. *moz.* — *εἶτ' ἀρνεὺς* ***hiowx*** *εἶταρνεὺς*, et *τ'ά* supra *τ* post add., *z.* — *πιττάνη* ***C.*** 3. *ἡ μελαία* ***CFrxz*** *μελέα* ***D*** *μελῄα* ***h*** *μελλία* ***i*** *μηλαία* ***o***, Tzsch. corr. e coni. Cas. 4. *λέγομεν* ***DF.*** 7. *κεβρηνὸς* ***F*** *κέβρηνος* ald. *κεβρῆνος* ***Dhx***, quod cum Cor. praetuli, quia de reliquorum codicum scriptura parum constat; ceterum quo tenore efferendum sit hoc nomen satis incertum est: v. Demosth. contra Aristocr. §. 154 Bekk. Steph. Byz. s. v. *Κεβρηνία*, Xenoph. Hell. III, 1, 17. 8. *πολίχνας* ***F.*** 12. *σκαμάνδρου* ***rw.*** 15. *μιλησίοις* codd. Tzsch. Cor.: nominativum, quem exhibet ald., restitui cum Grosk., coll. XIV, 635; *σ* a proximo verbo huic adhaesit. 16. *αὐτοὶ* *moz* Cor. — *ᾤκοῦντο* ***rw.*** 23. *λυρνησοῦ* ***x.*** 25. *πέρσαι* ***F.***

κεῖθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αὐτὰρ ἐγὼ τὴν
πέρσα, μεθορμηθείς.

οὐχ ὁμολογεῖ δὲ τῷ περὶ τῶν ἀρχηγετῶν τῆς Σκήψεως λόγῳ τῷ λεχθέντι νῦν τὰ περὶ τοῦ Αἰνείου θρυλούμενα. περιγενέσθαι γὰρ δὴ τοῦτόν φασιν ἐκ τοῦ πολέμου διὰ τὴν πρὸς Πρίαμον δυσμένειαν·

ἀεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
οὕνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν οὔ τι τίεσκε·

τοὺς δὲ συνάρχοντας Ἀντηνορίδας καὶ αὐτὸν τὸν Ἀντήνορα διὰ τὴν Μενελάου παρ' αὐτῷ ξενίαν. Σοφοκλῆς γοῦν ἐν τῇ C. 608 ἁλώσει τοῦ Ἰλίου παρδαλέαν φησὶ πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ἀντήνορος προτεθῆναι σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐαθῆναι τὴν οἰκίαν. τὸν μὲν οὖν Ἀντήνορα καὶ τοὺς παῖδας μετὰ τῶν περιγενομένων Ἐνετῶν εἰς τὴν Θρᾴκην περισωθῆναι, κἀκεῖθεν διαπεσεῖν εἰς τὴν λεγομένην κατὰ τὸν Ἀδρίαν Ἐνετικήν· τὸν δὲ Αἰνείαν μετ' Ἀγχίσου τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ παιδὸς Ἀσκανίου λαὸν ἀθροίσαντα πλεῦσαι, καὶ οἱ μὲν οἰκῆσαι περὶ τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπόν φασιν, οἱ δὲ περὶ Μαντίνειαν τῆς Ἀρκαδίας κτίσαι Καπύας, ἀπὸ Κάπυος θέμενον τοὔνομα τῷ πολίσματι, οἱ δ' εἰς Αἴγεσταν καταῖραι τῆς Σικελίας σὺν Ἐλύμῳ

1. λυρνησὸν *x*. 2. πέρσω *F* πέρσας *or*. 3. τὸ, et ω pr. m. supra add., *D*. — λόγων *CDw*. 4. θρυλλούμενα codd., exc. *D*, edd. 10. παρ' αὐτοῦ *rw*. 11. παρδαλαίαν *Cox* παρδαλείαν *hi* παρδαλέην Eust. ad Il. Γ, 207 p. 405, 30 R. — πρὸ om. Eust. l. c. 12. προτεθεῖναι *D* τεθῆναι *i*. — εἶναι ἐαθῆναι *F*, proxima usque ad νομένων desunt spatio dimidii fere versus vacuo relicto: sed εἶναι sec. m. deletum et in lacuna sec. m. addita sunt haec: τὴν οἰκίαν. τὸν μὲν οὖν ἀντήνορα καὶ τοὺς παῖδας μετὰ τῶν νομένων: simul ultimae hae syllabae, quae post lacunam etiam pr. m. scriptae leguntur, sec. m. atramento inductae sunt. 13. παραγενομένων *Dhi* νομένων *C* spatio vacuo pro omissis relicto, λεγομένων *rwx*, plane om. *mox*; περιγενομένων exhibet Eust. l. c. atque inde rec. Cor.: idem scribendum censuit Schaef. Melet. crit. p. 117. 14. αἰνετῶν *Dh*. — περισωθῆναι] περαιωθῆναι Cor. — διεκπεσεῖν Eust. l. c. 15. ἐν τῷ ἀδρίᾳ Eust. l. c. — αἰνετικὴν *Dh* εἰνετικὴν *xz* (hic post corr.). 18. μαντινίαν *CDhoxz*. 19. καπίας ἀπὸ κάπιος *Dhi*. 20. De nominis Αἴγεστα scriptura v. quae notavimus ad VI, 254. — ἐλύμνῳ codd., exc. *F*: verum restituit Tzsch. e coni. Xyl. coll. Dionys. A. R. I, 52. Virg. Aen. V, 73.

Τρωὶ καὶ Ἔρυκα καὶ Λιλύβαιον κατασχεῖν, καὶ ποταμοὺς περὶ Αἴγεσταν προσαγορεῦσαι Σκάμανδρον καὶ Σιμόεντα· ἔνθεν δ' εἰς τὴν Λατίνην ἐλθόντα μεῖναι κατά τι λόγιον τὸ κελεῦον μένειν, ὅπου ἂν τὴν τράπεζαν καταφάγῃ· συμβῆναι δὲ τῆς Λατίνης περὶ τὸ Λαουίνιον τοῦτο, ἄρτου μεγάλου τεθέντος ἀντὶ τρα-
A. 906 πέζης κατὰ ἀπορίαν καὶ ἅμα ἀναλωθέντος τοῖς ἐπ' αὐτῷ κρέασιν. Ὅμηρος μέντοι συνηγορεῖν οὐδετέροις ἔοικεν, οὐδὲ τοῖς περὶ τῶν ἀρχηγετῶν τῆς Σκήψεως λεχθεῖσιν· ἐμφαίνει γὰρ μεμενηκότα τὸν Αἰνείαν ἐν τῇ Τροίᾳ καὶ διαδεδεγμένον τὴν ἀρχὴν καὶ παραδεδωκότα παισὶ παίδων τὴν διαδοχὴν αὐτῆς, ἠφανισμένου τοῦ τῶν Πριαμιδῶν γένους·

ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων·
νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει
καὶ παίδων παῖδες, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.

οὕτω δ' οὐδ' ἡ τοῦ Σκαμανδρίου διαδοχὴ σώζοιτ' ἄν. πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖς ἑτέροις διαφωνεῖ τοῖς μέχρι καὶ Ἰταλίας αὐτοῦ τὴν πλάνην λέγουσι καὶ αὐτόθι ποιοῦσι τὴν καταστροφὴν τοῦ βίου. τινὲς δὲ γράφουσιν

Αἰνείαο γένος πάντεσσιν ἀνάξει,
καὶ παῖδες παίδων,

τοὺς Ῥωμαίους λέγοντες.

54. Ἐκ δὲ τῆς Σκήψεως οἵ τε Σωκρατικοὶ γεγόνασιν Ἔραστος καὶ Κορίσκος καὶ ὁ τοῦ Κορίσκου υἱὸς Νηλεύς, ἀνὴρ καὶ Ἀριστοτέλους ἠκροαμένος καὶ Θεοφράστου, διαδεδεγμένος δὲ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Θεοφράστου, ἐν ᾗ ἦν καὶ ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους· ὁ γοῦν Ἀριστοτέλης τὴν ἑαυτοῦ Θεοφράστῳ παρέδωκεν,

---

1. τρωὶ om. *Dh* (in hoc post add.) *i*. — λύβαιον *CDhi* (in hoc λι post add.) *owxz*. 2. ἐκεῖθεν Eust. ad Il. Y, 299 p. 1209, 14 R. ubi liberius hunc locum refert. 3. τὴν om. *moz*. 4. καταφάγοι *Dhix*. — τοῖς λατίνοις *D* (sed pr. m. mut. in τῆς λατίνης) *h* (in hoc Tzsch. refert etiam esse τῇ λατίνῃ) *irw* ald. ἐν τῇ λατίνῃ *moz*: genitivum, quem Tzsch. receperat de coni. Tyrwh., exhibent codd. rell. 6. ἀπειρίαν codd.: Cas. corr. 13. αἰνείας βίῃ *Fh*. — ἀνάσσει *oxz*. 14. παῖδες παίδων Xyl. — τοὶ καὶ *Dh*. — γένονται *D* γεννῶνται *x*. 19. νῦν δὲ δὴ ante Αἰνείαο add. edd. inde a Xyl. — αἰνεία *hi*. — ἀνάσσει *x*. 24. ἀριστοτέλου *F*. 26. γοῦν] γὰρ edd.

ᾧπερ καὶ τὴν σχολὴν ἀπέλιπε, πρῶτος, ὧν ἴσμεν, συναγαγὼν βιβλία καὶ διδάξας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέας βιβλιοθήκης σύνταξιν. Θεόφραστος δὲ Νηλεῖ παρέδωκεν· ὁ δ' εἰς Σκῆψιν κο- C. 609 μίσας τοῖς μετ' αὐτὸν παρέδωκεν, ἰδιώταις ἀνθρώποις, οἳ κατάκλειστα εἶχον τὰ βιβλία, οὐδ' ἐπιμελῶς κείμενα· ἐπειδὴ δὲ ᾔσθοντο τὴν σπουδὴν τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων, ὑφ' οἷς ἦν ἡ πόλις, ζητούντων βιβλία εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐν Περγάμῳ βιβλιοθήκης, κατὰ γῆς ἔκρυψαν ἐν διώρυγί τινι· ὑπὸ δὲ νοτίας καὶ σητῶν κακωθέντα ὀψέ ποτε ἀπέδοντο οἱ ἀπὸ τοῦ γένους Ἀπελλικῶντι τῷ Τηΐῳ πολλῶν ἀργυρίων τά τε Ἀριστοτέλους καὶ τὰ τοῦ Θεοφράστου βιβλία· ἦν δὲ ὁ Ἀπελλικῶν φιλόβιβλος μᾶλλον ἢ φιλόσοφος· διὸ καὶ ζητῶν ἐπανόρθωσιν τῶν διαβρωμάτων εἰς ἀντίγραφα καινὰ μετήνεγκε τὴν γραφήν, ἀναπληρῶν οὐκ εὖ, καὶ ἐξέδωκεν ἁμαρτάδων πλήρη τὰ βιβλία. συνέβη δὲ τοῖς ἐκ τῶν περιπάτων τοῖς μὲν πάλαι τοῖς μετὰ Θεόφραστον A. 907 οὐκ ἔχουσιν ὅλως τὰ βιβλία πλὴν ὀλίγων, καὶ μάλιστα τῶν ἐξωτερικῶν, μηδὲν ἔχειν φιλοσοφεῖν πραγματικῶς, ἀλλὰ θέσεις ληκυθίζειν· τοῖς δ' ὕστερον, ἀφ' οὗ τὰ βιβλία ταῦτα προῆλθεν, ἄμεινον μὲν ἐκείνων φιλοσοφεῖν καὶ ἀριστοτελίζειν, ἀναγκάζεσθαι μέντοι τὰ πολλὰ εἰκότα λέγειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν. πολὺ δὲ εἰς τοῦτο καὶ ἡ Ῥώμη προσελάβετο· εὐθὺς γὰρ μετὰ τὴν Ἀπελλικῶντος τελευτὴν Σύλλας ἦρε τὴν Ἀπελλικῶντος βιβλιοθήκην ὁ τὰς Ἀθήνας ἑλών, δεῦρο δὲ κομισθεῖσαν Τυραννίων τε ὁ γραμματικὸς διεχειρίσατο φιλαριστοτέλης ὤν, θεραπεύσας τὸν ἐπὶ τῆς βιβλιοθήκης, καὶ βιβλιοπῶλαί τινες γραφεῦσι φαύλοις χρώμενοι καὶ οὐκ ἀντιβάλλοντες, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει τῶν εἰς πρᾶσιν γραφομένων βι-

---

5. ἐπεὶ *x*. 6. τὴν σπουδὴν om. *Dhi*. 10. ἀπελλικωντι (sine acc.) *F* ἀπελίκοντι *x* ἀπελλίκοντι *mox* ald. ἀπελλίκωντι codd. rell.: posui eum tenorem, quem *F* constanter exhibet et in proximis et XIV p. 644, quemque codd. omnes praebent ap. Athenaeum V, 53 p. 214 et Suidam s. v. 11. ἀπελίκων *xz* ἀπελλίκων codd. rell., exc. *F*, edd. 15. ἐκ — τοῖς om. *w*. 16. ὅλως οὐκ ἔχουσι edd. 21. ῥώνη *F*. — προσεβάλετο *morz*. 22. ἀπελλίκοντος *Dhimoxz* ἀπελλίκωντος *C* Cor. — ἦρε] εἷλε *Dhi* ald. — ἀπελλίκωντος *C* Cor. ἀπελλίκοντος *Dhimoxz*. 23. δὲ om. *mox*. 24. ἐνεχειρίσατο *mox*.

βλίων καὶ ἐνθάδε καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. περὶ μὲν οὖν τούτων ἀπόχρη.

55. *Ἐκ δὲ τῆς Σκήψεως καὶ ὁ Δημήτριός ἐστιν, οὗ μεμνήμεθα πολλάκις, ὁ τὸν Τρωικὸν διάκοσμον ἐξηγησάμενος γραμματικός, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεγονὼς Κράτητι καὶ Ἀριστάρχῳ· καὶ μετὰ τοῦτον Μητρόδωρος, ἀνὴρ ἐκ τοῦ φιλοσόφου μεταβεβληκὼς ἐπὶ τὸν πολιτικὸν βίον καὶ ῥητορεύων τὸ πλέον ἐν τοῖς συγγράμμασιν· ἐχρήσατο δὲ φράσεώς τινι χαρακτῆρι καινῷ καὶ κατεπλήξατο πολλούς· διὰ δὲ τὴν δόξαν ἐν Χαλκηδόνι γάμου λαμπροῦ πένης ὢν ἔτυχε καὶ ἐχρημάτιζε Χαλκηδόνιος· Μιθριδάτην δὲ θεραπεύσας τὸν Εὐπάτορα συναπῆρεν εἰς τὸν Πόντον ἐκείνῳ μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ ἐτιμήθη διαφερόν-*
C. 610 *τως, ταχθεὶς ἐπὶ τῆς δικαιοδοσίας, ἀφ' ἧς οὐκ ἦν τῷ κριθέντι ἀναβολὴ τῆς δίκης ἐπὶ τὸν βασιλέα. οὐ μέντοι διηυτύχησεν,*
A. 908 *ἀλλ' ἐμπεσὼν εἰς ἔχθραν ἀδικωτέρων ἀνθρώπων ἀπέστη τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν πρὸς Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον πρεσβείαν· ὁ δ' ἄκοντα ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Εὐπάτορι, φεύγοντι ἤδη τὴν προγονικήν, κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν κατέστρεψε τὸν βίον εἴθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως, εἴθ' ὑπὸ νόσου· λέγεται γὰρ ἀμφότερα. περὶ μὲν τῶν Σκηψίων ταῦτα.*

56. *Μετὰ δὲ Σκῆψιν Ἄνδειρα καὶ Πιονίαι καὶ ἡ Γαργαρίς. ἔστι δὲ λίθος περὶ τὰ Ἄνδειρα, ὃς καιόμενος σίδηρος γίνεται· εἶτα μετὰ γῆς τινος καμινευθεὶς ἀποστάζει ψευδάργυρον, ἣ προσλαβοῦσα χαλκὸν τὸ καλούμενον γίνεται κρᾶμα, ὃ*

---

9. *κατεπλήξαντο F κατέπληξε moxx*, unde Cor. coniecit *κατέπληξε τοὺς πολλούς*, quod satis arridet. 10. *ἐχρημάτισε x*. — *χαλχηδόνιος Dh*. 12. *πόντον*] *τόπον F*. 13. *καὶ* ante *ἐπὶ* add. *F*. — *ἀφ'*] *ἐφ'* codd., Cor. corr. e coni. Cas. 14. *ἀναβολὴ*] *βουλὴ* codd., Cor. corr. e coni. Cas.; quod suspicatur idem, scribendum esse *ἔκκλησις*, nimis abhorret a codicum scriptura. 18. Vocem *βασιλείαν* post *προγονικήν* add. edd., *e paterno regno fugienti* Guar.: nec tamen necessaria illa vox. 21. *ἄνδηρα DEhi* Epit.: alteram scripturam praeter codd. rell. firmat Steph. s. v. hunc Strabonis locum secutus: cf. p. 614. — *πιονίας Dh* ald. *Πιονία* cdd. inde a Cas., eamque formam exhibet Hierocl. p. 663 Wess. — *ἡ* om. *F*. 22. *ἄνδηρα Di*. 24. *προσλαβὼν x*: unde Cor. in nota ad Interpr. Gall. scribendum esse suspicatur *ἣ* (quod in *C* legi ait) *προσλαβών*, ita ut omnia referantur ad vocem *λίθος*. Atque

τινες ὀρείχαλκον καλοῦσι· γίνεται δὲ ψευδάργυρος καὶ περὶ τὸν Τμῶλον. ταῦτα δ᾽ ἐστὶ τὰ χωρία, ἃ οἱ Λέλεγες κατεῖχον· ὡς δ᾽ αὔτως καὶ τὰ περὶ Ἄσσον.

57. *Ἔστι δὲ ἡ Ἄσσος ἐρυμνὴ καὶ εὐτειχής, ἀπὸ θαλάττης καὶ τοῦ λιμένος ὀρθίαν καὶ μακρὰν ἀνάβασιν ἔχουσα· ὥστ᾽ ἐπ᾽ αὐτῆς οἰκείως εἰρῆσθαι δοκεῖ τὸ τοῦ Στρατονίκου τοῦ κιθαριστοῦ·*

Ἄσσον ἴθ᾽, ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ᾽ ἵκηαι.

ὁ δὲ λιμὴν χώματι κατεσκεύασται μεγάλῳ. ἐντεῦθεν ἦν Κλεάνθης, ὁ στωικὸς φιλόσοφος ὁ διαδεξάμενος τὴν Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως σχολήν, καταλιπὼν δὲ Χρυσίππῳ τῷ Σολεῖ· ἐνταῦθα δὲ καὶ Ἀριστοτέλης διέτριψε διὰ τὴν πρὸς Ἑρμείαν τὸν τύραννον κηδείαν. ἦν δὲ Ἑρμείας εὐνοῦχος, τραπεζίτου τινὸς οἰκέτης· γενόμενος δ᾽ Ἀθήνησιν ἠκροάσατο καὶ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους· ἐπανελθὼν δὲ τῷ δεσπότῃ συνετυράννησε, πρῶτον ἐπιθεμένῳ τοῖς περὶ Ἀταρνέα καὶ Ἄσσον χωρίοις· ἔπειτα διεδέξατο ἐκεῖνον, καὶ μετεπέμψατο τόν τε Ἀριστοτέλην καὶ Ξενοκράτην καὶ ἐπεμελήθη αὐτῶν· τῷ δ᾽ Ἀριστοτέλει καὶ θυγατέρα ἀδελφοῦ συνῴκισε. Μέμνων δ᾽ ὁ Ῥόδιος ὑπηρετῶν τότε τοῖς Πέρσαις καὶ στρατηγῶν, προσποιησάμενος φιλίαν καλεῖ πρὸς ἑαυ- A. 909
τὸν ξενίας τε ἅμα καὶ πραγμάτων προσποιητῶν χάριν, συλλαβὼν

---

favere videtur huic opinioni Stephanus, qui l. c. Strabone et Theopompo auctoribus haec exhibet: *ὃς καιόμενος σίδηρος γίγνεται· εἶτα μετὰ γῆς τινος καμινευθεὶς ἀποστάζει ψευδάργυρον, εἶτα κραθεὶς χαλκῷ ὀρείχαλκος γίγνεται.* Sed coniunctio ista *ἢ* parum placet; requiri videtur sive ipsum illud *εἶτα*, quod praebet Steph., sive *καὶ*. Ceterum de ipsa re quae h. l. tractatur cf. Beckmann. ad Arist. de mir. ausc. c. 63 p. 133. — *κρᾶμα*] In marg. *E* pr. m. add. *χύμα*. 2. *τὰ* om. *w*. — *ἃ* om. *F*. 4. *εὐτείχης* (sic) *D* Epit. *εὔτειχος E*. 5. *τοῦ* om. *rw*. 8. *ἄσσον* Epit., atque hoc tenore constanter idem nomen exhibet. — *ὀλέθρου* om. *w*. 9. *κατεσκεύασε w*. 10. *στοικὸς F*. — *ὁ* ante *φιλόσοφος* add. *C*. — *τὴν* om. *E*. 11. *κιττιέως Di*. 18. *τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ mox* — *ἀδελφιδοῦ* ald. 19. *δ᾽*] *δὲ* edd. Ceterum Diodor. XVI, 52 eadem de re pluribus agens Mentorem, non Memnonem cepisse Hermeam tradit. — *ποτε Dhi*. 21. *ἅμα*] *ὀνόματι mox* edd., praemisso simul *ἅμα* Cor.; *hospitalitatis nomine et tractandarum rerum gratia* Guar. — *πρὸς ποιητῶν F προσποιήτων z*.

δ' ἀνέπεμψεν ὡς τὸν βασιλέα, κἀκεῖ κρεμασθεὶς ἀπώλετο· οἱ φιλόσοφοι δ' ἐσώθησαν, φεύγοντες τὰ χωρία, ἃ οἱ Πέρσαι κατέσχον.

58. *Φησὶ δὲ Μυρσίλος Μηθυμναίων κτίσμα εἶναι τὴν Ἄσσον, Ἑλλάνικός τε καὶ Αἰολίδα φησίν, ὥς *τε* καὶ τὰ Γάργαρα καὶ ἡ Λαμπωνία Αἰολέων. Ἀσσίων γάρ ἐστι κτίσμα τὰ*
C. 611 *Γάργαρα, οὐκ εὖ συνοικούμενα· ἐποίκους γὰρ οἱ βασιλεῖς εἰσήγαγον ἐκ Μιλητουπόλεως, ἐρημώσαντες ἐκείνην, ὥστε ἡμιβαρβάρους γενέσθαι φησὶ Δημήτριος αὐτοὺς ὁ Σκήψιος ἀντὶ Αἰολέων. καθ' Ὅμηρον μέντοι ταῦτα πάντα ἦν Λελέγων, οὓς τινες μὲν Κᾶρας ἀποφαίνουσιν, Ὅμηρος δὲ χωρίζει.*

πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι
καὶ Λέλεγες καὶ Καύκωνες.

ἕτεροι μὲν τοίνυν τῶν Καρῶν ὑπῆρξαν· ᾤκουν δὲ μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ καὶ τῶν καλουμένων ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Κιλίκων· ἐκπορθηθέντες δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως μετέστησαν εἰς τὴν Καρίαν, καὶ κατέσχον τὰ περὶ τὴν νῦν Ἁλικαρνασὸν χωρία.

59. *Ἡ μέντοι νῦν ἐκλειφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πόλις Πήδασος οὐκέτ' ἐστίν. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῶν Ἁλικαρνασέων τὰ Πήδασα ὑπ' αὐτῶν ὀνομασθέντα ἦν πόλις, † καὶ ἡ νῦν χώρα Πηδασὶς λέγεται. φασὶ δ' ἐν αὐτῇ καὶ ὀκτὼ πόλεις ᾠκίσθαι ὑπὸ τῶν Λελέγων πρότερον εὐανδρησάντων, ὥστε καὶ τῆς Κα-*

---

2. *φυγοντες* (sine acc.) *F*. 5. *καὶ ἑλλάνικος δὲ mo* (?) Cas. *ἑλλάνικός τε δὲ x Ἑλλάνικος δὲ* Tzsch. Cor. — *τε* om. Cor. 6. *εἰσὶν* post *Αἰολέων* excidisse censet Grosk. haud improbabiliter. 8. *μιλήτου πόλεως* codd. *Μιλητοπόλεως* Cor. in eo haud dubie probandus, quod in unum nomen coniunxit utramque vocem, cum vehementer langueat *πόλις* adiectum nomini urbis celeberrimae; de forma autem nominis v. ad XII, 575. Sed parum apta mihi videtur sententiarum connexio, quae multo melius procederet, si scriberetur *εἰς Μιλητούπολιν*: quae quam facile corrumpi potuerint satis liquet: cf. supra p. 600 init. 14. *μὲν τοίνυν*] *μέντοι moz*. 17. *ἁλικαρνασσὸν* codd., exc. *Dhxz*, edd.: v. ad VIII, 374. 18. *ἡ μὲν τοίνυν* ald. — *ἐκληφθεῖσα DFhx ἐξαλειφθεῖσα moz*. Verum exhibet Eust. ad Iliad. *Z*, 21 p. 623, 24 R. 19. *ἁλικαρνασσέων CF* edd. inde a Xyl. 20. *καὶ ἡ νῦν χώρα* non ferendum recte iudicans Grosk. scribendum esse censet *καὶ ἡ χώρα νῦν* s. *ἔτι νῦν*: malim *καὶ νῦν ἡ χώρα*. 21. *ᾠκῆσθαι oxz* Tzsch. Cor. *ᾠκεῖσθαι* ald.

ρίας κατασχεῖν † τῆς μέχρι Μύνδου καὶ Βαργυλίων, καὶ τῆς Πισιδίας ἀποτεμέσθαι πολλήν. ὕστερον δ' ἅμα τοῖς Καρσὶ στρατευόμενοι κατεμερίσθησαν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἠφανίσθη τὸ γένος, τῶν δ' ὀκτὼ πόλεων τὰς ἓξ Μαύσωλος εἰς μίαν τὴν Ἁλικαρνασὸν συνήγαγεν, ὡς Καλλισθένης ἱστορεῖ· Συάγγελα δὲ καὶ Μύνδον διεφύλαξε. τοῖς δὲ Πηδασεῦσι τούτοις φησὶν Ἡρόδοτος ὅτε μέλλοι τι ἀνεπιτήδειον ἔσεσθαι καὶ τοῖς περιοίκοις, τὴν ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς πώγωνα ἴσχειν· τρὶς δὲ συμβῆναι τοῦτο αὐτοῖς. Πήδασον δὲ καὶ ἐν τῇ νῦν Στρατονικέων πολίχνιόν ἐστιν. ἐν ὅλῃ δὲ Καρίᾳ καὶ ἐν Μιλήτῳ Λελέγων τάφοι καὶ ἐρύματα καὶ ἴχνη κατοικιῶν δείκνυται.

60. Μετὰ δὲ τοὺς Λέλεγας τὴν ἑξῆς παραλίαν ᾤκουν Κί- A. 910
λικες καθ' Ὅμηρον, ἣν νῦν ἔχουσιν Ἀδραμυττηνοί τε καὶ Ἀταρνεῖται καὶ Πιταναῖοι μέχρι τῆς ἐκβολῆς τοῦ Καΐκου. διῄρηντο δ' εἰς δύο δυναστείας οἱ Κίλικες, καθάπερ εἴπομεν, τήν τε ὑπὸ τῷ Ἠετίωνι καὶ τὴν ὑπὸ Μύνητι.

61. Τοῦ μὲν οὖν Ἠετίωνος λέγει πόλιν Θήβην·

ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος.

τούτου δὲ καὶ τὴν Χρύσαν [τὴν ἔχουσαν] τὸ ἱερὸν τοῦ Σμιν-

---

1. Pro τῆς scribendum est τὰ s. τὴν. — μίνδου z. 2. ποδοσιδίας *F*. — ἀποτέμεσθαι *F*. 4. μαυσωλὸς *DFh*: at v. Steph. s. v. *Αἰτωλία* et Eust. ad Il. *B*, 638 p. 311, 18 R. 5. ἁλικαργασσὸν codd. edd. 6. συναγέλα *CDx* σὺν ἀγέλᾳ *hmowz* συναγελας (sine acc.) *F* Σουάγελα Tzsch. Cor. de coni. Cas., coll. Steph. s. v.: quod ipse scripsi et catalogis tributorum Atticorum firmatur, quos Boeckhius editurus est, et ad codd. scripturam proxime accedit. — μύνδων *DFh* μίνδον z. 7. ὅτι z. — μέλλει *moz*. — ἐπιτήδειον codd. (ἐπιτήδιον *F*), Xyl. corr.: cf. Herod. I, 175. 8. ἱερίαν *F*. — σχεῖν codd., Cor. corr. ex Herod. l. c. — τρεῖς *C*. 9. πήδασος *moxz*: Πηδάσιον scribendum censet Salmas. ad Steph. s. v. *Πήδασα* in ed. Berkel. p. 638. 10. καὶ ἐν Μιλήτῳ om. *Dhi*. 13. δὴ post ἣν add. edd. — ἀδραμυττινοὶ *moxz*. — ἀταρνῖται z Epit. ἀπαρνεῖται *Ex*. 14. καὶ πιταναῖοι om. *x* πιταναία *CDhw* πιταναίαι *moz* πειτταvoὶ *E*: verum servarunt *F* Epit. 16. τῷ ante *Μύνητι* add. *D* (sed pr. m. postea deletum) *hi* edd. 17. λέγει — Ἠετίωνος om. *F*. 19. δὲ om. ald. — τὴν ἔχουσαν om. codd., exc. *moz*, ex quibus recepit Tzsch.: causa, cur exciderint haec verba, liquet.

θέως Ἀπόλλωνος ἐμφαίνει, εἴπερ ἡ Χρυσηὶς ἐκ τῆς Θήβης ἑάλω·

ᾠχόμεθα, γάρ φησιν, ἐς Θήβην·
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
C. 612 *καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν [υἷες Ἀχαιῶν],*
ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηίδα.

τοῦ δὲ Μύνητος τὴν Λυρνησσόν· ἐπειδὴ

Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης

τόν τε Μύνητα καὶ τὸν Ἐπίστροφον ἀνεῖλεν Ἀχιλλεύς· ὥστε, ὅταν φῇ ἡ Βρισηίς,

οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,

*οὐ τὴν Θήβην λέγοι ἂν (αὕτη γὰρ Ἠετίωνος), ἀλλὰ τὴν Λυρνησσόν· ἀμφότεραι δ' ἦσαν ἐν τῷ κληθέντι μετὰ ταῦτα Θήβης πεδίῳ, ὃ διὰ τὴν ἀρετὴν περιμάχητον γενέσθαι φασὶ Μυσοῖς μὲν καὶ Λυδοῖς *τοῖς* πρότερον, τοῖς δ' Ἕλλησιν ὕστερον τοῖς ἐποικήσασιν ἐκ τῆς Αἰολίδος καὶ τῆς Λέσβου. ἔχουσι δὲ νῦν Ἀδραμυττηνοὶ τὸ πλέον· ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ Θήβη καὶ ἡ Λυρνησσός, ἐρυμνὸν χωρίον· ἔρημοι δ' ἀμφότεραι· διέχουσι δὲ Ἀδραμυττίου σταδίους ἡ μὲν ἑξήκοντα, ἡ δὲ ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτὼ ἐπὶ θάτερα.*

62. *Ἐν δὲ τῇ Ἀδραμυττηνῇ ἐστι καὶ ἡ Χρύσα καὶ ἡ Κίλλα· πλησίον οὖν τῆς Θήβης † ἐστὶ νῦν Κίλλα τις τόπος λέγεται, ἐν ᾧ Κιλλαίου Ἀπόλλωνός ἐστιν ἱερόν· παραρρεῖ δ' αὐτῷ ἐξ*

---

3. *γάρ φησιν* om. *x*. — *εἰς* *C*. 4. *τε* om. *Dh*. 5. *μετὰ σφίσιν* om. *x*. — *υἷες Ἀχαιῶν* om. codd.: sed abesse haud facile potest. 6. *καλλιπάρῃον* post *Χρυσηίδα* add. edd., ac videtur sane casu quodam intercidisse in codd. 9. *ὁ* ante *Ἀχιλλεύς* add. *F*. — *ὥσθ' ὅταν* *D*. 12. *ἔκτεινε πέρσε* *xz*. 16. *καὶ* post *Λύδοις* add. *F*. — *τοῖς* ante *πρότερον* om. Cor. recte. 17. *νῦν* om. *F*. 20. *ἀδραμυτίου* *x*. — *π̃ καὶ η̃ ἐπὶ* *F* *ὀγδοήκοντα καὶ ἡ ἐπὶ* *CDhi* ald., quae Tyrwh. primus ad veram scripturam revocavit. 21. Verba *καὶ ὀκτὼ ἐπὶ θάτερα* om. *Emox* Epit. 22. *ἀδραμυττινῇ* *Ez*. 23. *ἐστὶ* om. *x*. — *λεγόμενος* *moz* edd. inde a Cas.: quam scripturam ex coniectura ortam esse apparet; sed videtur potius *ἐστὶ* mutandum esse in *καὶ*. 24. *κιλλεοὺς* *C* *κιλλέους* *Dhrw* *κιλεος* (s. acc.) *F* *κιλλέου* *moxz*: Cas. corr. — *αὐτὸ* *F* *αὐτὸν* *moz*.

Ἴδης φερόμενος ὁ Κίλλαιος ποταμός· ταῦτα δ' ἐστὶ κατὰ τὴν A. 911 *Ἀντανδρίαν· καὶ τὸ ἐν Λέσβῳ δὲ Κίλλαιον ἀπὸ ταύτης τῆς Κίλλης ὠνόμασται· ἔστι δὲ καὶ Κίλλαιον ὄρος μεταξὺ Γαργάρων καὶ Ἀντάνδρου. φησὶ δὲ Δάης ὁ Κολωναεὺς ἐν Κολωναῖς ἱδρυθῆναι πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πλευσάντων Αἰολέων τὸ τοῦ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος ἱερόν· καὶ ἐν Χρύσῃ δὲ λέγουσι Κίλλαιον Ἀπόλλωνα ἱδρῦσθαι, ἄδηλον, εἴτε τὸν αὐτὸν τῷ Σμινθεῖ, εἴθ' ἕτερον.*

63. *Ἡ δὲ Χρύσα ἐπὶ θαλάττῃ πολίχνιον ἦν ἔχον λιμένα, πλησίον δὲ ὑπέρκειται ἡ Θήβη· ἐνταῦθα δ' ἦν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνος καὶ ἡ Χρυσηίς· ἠρήμωται δὲ νῦν τὸ χωρίον τελέως· εἰς δὲ τὴν νῦν Χρύσαν τὴν κατὰ Ἀμαξιτὸν μεθίδρυται τὸ ἱερὸν τῶν Κιλίκων τῶν μὲν εἰς τὴν Παμφυλίαν ἐκπεσόντων, τῶν δὲ εἰς Ἀμαξιτόν. οἱ δ' ἀπειρότεροι τῶν παλαιῶν ἱστοριῶν ἐνταῦθα τὸν Χρύσην καὶ τὴν Χρυσηίδα γεγονέναι φασὶ καὶ τὸν Ὅμηρον τούτου τοῦ τόπου μεμνῆσθαι. ἀλλ' οὔτε λιμήν ἐστιν ἐνταῦθα, ἐκεῖνος δέ φησιν·*

οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο·

οὔτ' ἐπὶ θαλάττῃ τὸ ἱερόν ἐστιν, ἐκεῖνος δ' ἐπὶ θαλάττῃ ποιεῖ τὸ ἱερόν·

ἐκ δὲ Χρυσηὶς νηὸς βῆ ποντοπόροιο·
τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς C. 613
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει·

οὐδὲ Θήβης πλησίον, ἐκεῖνος δὲ πλησίον· ἐκεῖθεν γοῦν ἁλοῦσαν λέγει τὴν Χρυσηίδα. ἀλλ' οὐδὲ Κίλλα τόπος οὐδεὶς ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων χώρᾳ δείκνυται, οὐδὲ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος ἱερόν· ὁ ποιητὴς δὲ συζεύγνυσιν·

---

1. *κιλλεὸς F κίλλεος* codd. rell. *Κίλλος* Tzsch. Cor. de sent. Cas. coll. Eust. ad Iliad. *A*, 38 p. 34, 1 R. Idem tamen paulo ante *Κίλλαιον* nominaverat eundem fluvium, neque eius auctoritate infirmari potest codicum consensus. 2. *κίλλεον* codd., Tzsch. corr. 3. *κίλλεον oxz*. 4. *κολωνεὺς F* edd.: scribendum videtur *Κολωναιεὺς* secundum Steph. s. v. *Φαραί*. 5. *ἱδρυνθῆναι F*. 6. *κιλλέου Cmoxz*. 7. *κίλλεον* codd. 10. *πλησίον δὲ* om. *F*. — Verba *ἐνταῦθα* — *Ἀπόλλωνος* om. *w*. 13. *τὴν* om. *E*. 14. *εἰς*] *κατὰ Dhi*. — *τὴν* ante *Ἀμαξιτόν* add. *Cxz*. 24. *οὐδὲ*] Videtur scribendum *οὔτε*. 26. Literae *αίου* verbi *Κιλλαίου* deletae sunt in *C*; *κιλλέου xz*. 27. *ὁ δὲ ποιητὴς* edd.

ὅς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην·

ἐν δὲ τῷ Θήβης πεδίῳ δείκνυται πλησίον· ὅ τε πλοῦς ἀπὸ μὲν τῆς Κιλικίου Χρύσης ἐπὶ τὸ ναύσταθμον ἑπτακοσίων που σταδίων ἐστὶν ἡμερήσιός πως, ὅσον φαίνεται πλεύσας ὁ Ὀδυσσεύς. ἐκβὰς γὰρ εὐθὺ παρίστησι τὴν θυσίαν τῷ θεῷ καὶ τῆς ἑσπέρας ἐπιλαβούσης μένει αὐτόθι, πρωὶ δὲ ἀποπλεῖ· ἀπὸ δὲ Ἀμαξιτοῦ τὸ τρίτον μόλις τοῦ λεχθέντος διαστήματός ἐστιν, ὥστε παρῆν τῷ Ὀδυσσεῖ αὐθημερὸν ἀναπλεῖν ἐπὶ τὸ ναύσταθμον τελέσαντι τὴν θυσίαν. ἔστι δὲ καὶ Κίλλου μνῆμα περὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος, χῶμα μέγα· ἡνίοχον δὲ A. 912 τοῦτον Πέλοπός φασιν ἡγησάμενον τῶν τόπων, ἀφ' οὗ ἴσως ἡ Κιλικία ἢ ἔμπαλιν.

64. Τὰ οὖν περὶ τοὺς Τεύκρους καὶ τοὺς μύας, ἀφ' ὧν ὁ Σμινθεύς, ἐπειδὴ σμίνθιοι οἱ μύες, δεῦρο μετενεκτέον. παραμυθοῦνται δὲ τὴν ἀπὸ μικρῶν ἐπίκλησιν τοιούτοις τισί· καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν παρνόπων, οὓς οἱ Οἰταῖοι κόρνοπας λέγουσι, Κορνοπίωνα τιμᾶσθαι παρ' ἐκείνοις Ἡρακλέα ἀπαλλαγῆς ἀκρίδων χάριν· Ἰποκτόνον δὲ παρ' Ἐρυθραίοις τοῖς τὸν Μίμαντα οἰκοῦσιν, ὅτι φθαρτικὸς τῶν ἀμπελοφάγων ἰπῶν· καὶ δὴ παρ' ἐκείνοις μόνοις τῶν Ἐρυθραίων τὸ θηρίον τοῦτο μὴ γενέσθαι. Ῥόδιοι δὲ

---

4. *Χρύσης — ναύσταθμον* om. *w*. — *τὸν CFx* ald. 5. *πως*] *πλοῦς x*. — *ὅ* om. *E*. 6. *εὐθὺς xz* Tzsch. Cor.: v. Lobeck. ad Phryn. p. 145. 7. *δὲ* post *ἀπὸ* om. *CE*, post *Ἀμαξιτοῦ* colloc. *moz* edd. 9. *τὸ*] *τὸν x* Tzsch. 11. *κιλλέου moxz*. 12. *τὸν τόπον Dh*. 13. *ἀνάπαλιν* Eust. ad Iliad. *A*, 38 p. 34, 1 R. 15. *σμίνθοι*, uti legitur apud alios (v. ad Hesych. II, p. 1230), recte malunt Cas. et Villoison. ad Apoll. lex. s. v. *Σμινθεῦ*, ubi itidem extat *σμίνθιοι*: ita scribendum censet Cor. in nott., scripsit Grosk. 16. *τῶν* ante *μικρῶν* add. *h* Cor. 17. *Οἰταῖοι*] *ὀτέοι* codd., exc. *E*, qui verum servavit, ut Eust. ad Il. *A*, 39 p. 34, 47 R. — *κώνοπας moz*. — *κωνωπιῶνα m* (?) *oz*. 18. *τινα* ante *τιμᾶσθαι* add. *E*. — *ἀκρίδων* om. *moz*. 19. *εἰποκτόνον CFw*. — *Μίμαντα*] *μελιοῦντα* codd. *Miliuntem* Guar.: Cor. corr. ex coni. Holsten. ad Ortel. p. 119 coll. Strab. XIV, 645. Herculis templum apud Erythraeos commemorat Paus. VII, 5, 3: atque ipse Hercules in eorum numis saepe expressus cernitur. 20. *ὁ* ante *φθαρτικὸς* add. *z*. — *εἰπῶν CFw ἰπῶν*, et alterum *π* supra *π* add., *z*. 21. *γίνεσθαι moz* Cor. aptissime.

Ἐρυθιβίου Ἀπόλλωνος ἔχουσιν ἐν τῇ χώρᾳ ἱερόν, τὴν ἐρυσίβην καλοῦντες ἐρυθίβην· παρ' Αἰολεῦσι δὲ τοῖς ἐν Ἀσίᾳ μείς τις καλεῖται Πορνοπίων, οὕτω τοὺς πάρνοπας καλούντων Βοιωτῶν, καὶ θυσία συντελεῖται Πορνοπίωνι Ἀπόλλωνι.

65. *Μυσία μὲν οὖν ἐστιν ἡ περὶ τὸ Ἀδραμύττιον, ἥν δέ ποτε ὑπὸ Λυδοῖς, καὶ νῦν Πύλαι Λύδιαι καλοῦνται ἐν Ἀδραμυττίῳ, Λυδῶν, ὥς φασι, τὴν πόλιν ἐκτικότων. Μυσίας δὲ Ἄστυρα τὴν πλησίον κώμην φασίν. ἦν δὲ πολίχνη ποτέ, ἐν ᾗ τὸ τῆς Ἀστυρηνῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐν ἄλσει, προστατούμενον μετὰ ἁγιστείας ὑπ' Ἀντανδρίων, οἷς μᾶλλον γειτνιᾷ· διέχει δὲ τῆς παλαιᾶς Χρύσης εἴκοσι σταδίους, καὶ αὐτῆς ἐν ἄλσει τὸ ἱερὸν ἐχούσης. αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἀχίλλειος χάραξ· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων ἐστὶν ἡ Θήβη ἔρημος, ἥν* C. 614
φησιν ὁ ποιητὴς ὑπὸ Πλάκῳ ὑλήεσσῃ· οὔτε δὲ Πλάκος ἢ Πλὰξ A. 913
ἐκεῖ τι λέγεται, οὔθ' ὕλη ὑπέρκειται, καίτοι πρὸς τῇ Ἴδῃ. Ἀστύρων δ' ἡ Θήβη διέχει εἰς ἑβδομήκοντα σταδίους, Ἀνδείρων δὲ ἑξήκοντα. πάντα δὲ ταῦτά ἐστι τὰ ὀνόματα τόπων ἐρήμων ἢ φαύλως οἰκουμένων ἢ ποταμῶν χειμάρρων· τεθρύληται δὲ διὰ τὰς παλαιὰς ἱστορίας.

66. *Πόλεις δ' εἰσὶν ἀξιόλογοι Ἄσσος τε καὶ Ἀδραμύττιον. ἠτύχησε δὲ τὸ Ἀδραμύττιον ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ· τὴν γὰρ βουλὴν ἀπέσφαξε τῶν πολιτῶν Διόδωρος στρατηγός, χαριζόμενος τῷ βασιλεῖ, προσποιούμενος δ' ἅμα τῶν τε ἐξ Ἀκαδημίας φιλοσόφων εἶναι καὶ δίκας λέγειν καὶ σοφιστεύειν τὰ ῥητορικά· καὶ δὴ καὶ συναπῆρεν εἰς τὸν Πόντον τῷ βασιλεῖ· καταλυθέντος δὲ τοῦ βασιλέως, ἔτισε δίκας τοῖς ἀδικηθεῖσιν· ἐγκλημάτων γὰρ ἐπενεχθέντων ἅμα πολλῶν, ἀπεκαρτέρησεν αἰ-*

---

1. *ἐριθιβίου* *C* *ἐρεθιβίου* *moz* *ἐριβίου* *rw.* — *ἐρισίβην* *orz.* 2. *ἐρεθίβην* *Corz* *ἐριθύβην* *F.* — *μύς τις* *D* (sed *ι* sup. *υ* add.) *moxz* *μύσων τις* *hi* *μιστὶς* *C*: *μείς τις*, quod coni. Cas., legitur in *EF*. 3. *παρνοπίων* *D* (sed *ο* sup. *α* pr. m. add.) *mo.* 8. *καὶ* ante *Ἄστυρα* add. Cor. satis commode. 9. *ἀστυρινῆς* *h* *ἀστιρινῆς* *i.* 10. *μεθ'* *hix* edd. — *ἁγιστίας* *CF.* 13. *ἔρημος* om. *moz.* 14. *φασιν* *F.* — *ὑποπλάκῳ* *xz.* — *ὑλήεσι* *F.* — *Πλάκος*] *ὑπόπλακος* *moxz.* 16. *ἀνδήρων* *D* (sed *η* in *ι* mut. pr. m.) *Ei.* 18. *τεθρύλληται* codd., exc. *Dz*, edd. 25. *καὶ* post *δὴ* om. *x.* — *Πόντον*] *τόπον* *z.*

σχρῶς, οὐ φέρων τὴν δυσφημίαν, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει. ἀνὴρ δὲ Ἀδραμυττηνὸς ῥήτωρ ἐπιφανὴς γεγένηται Ξενοκλῆς, τοῦ μὲν Ἀσιανοῦ χαρακτῆρος, ἀγωνιστὴς δέ, εἴ τις ἄλλος, καὶ εἰρηκὼς ὑπὲρ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τῆς συγκλήτου, καθ' ὃν καιρὸν αἰτίαν εἶχε Μιθριδατισμοῦ.

67. Πρὸς δὲ τοῖς Ἀστύροις λίμνη καλεῖται Σάπρα βαραθρώδης, εἰς ῥαχιώδη τῆς θαλάττης αἰγιαλὸν τὸ ἔκρηγμα ἔχουσα. ὑπὸ δὲ τοῖς Ἀνδείροις ἱερόν ἐστι Μητρὸς θεῶν Ἀνδειρηνῆς ἅγιον καὶ ἄντρον ὑπόνομον μέχρι Παλαιᾶς. ἔστι δ' ἡ Παλαιὰ κατοικία τις οὕτω καλουμένη, διέχουσα τῶν Ἀνδείρων ἑκατὸν καὶ τριάκοντα σταδίους· ἔδειξε δὲ τὴν ὑπονομὴν χίμαρος ἐμπεσὼν εἰς τὸ στόμα καὶ ἀνευρεθεὶς τῇ ὑστεραίᾳ κατὰ Ἄνδειρα ὑπὸ τοῦ ποιμένος κατὰ τύχην ἐπὶ θυσίαν ἥκοντος. Ἀταρνεὺς δ' ἐστὶ τὸ τοῦ Ἑρμείου τυραννεῖον, εἶτα Πιτάνη, πόλις Αἰολική, δύο
A. 914 ἔχουσα λιμένας, καὶ ὁ παραρρέων αὐτὴν ποταμὸς Εὔηνος, ἐξ οὗ τὸ ὑδραγωγεῖον πεποίηται τοῖς Ἀδραμυττηνοῖς. ἐκ δὲ τῆς Πιτάνης ἐστὶν Ἀρκεσίλαος, ὁ ἐκ τῆς Ἀκαδημίας, Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως συσχολαστὴς παρὰ Πολέμωνι. καλεῖται δὲ καὶ ἐν τῇ Πιτάνῃ τις τόπος ἐπὶ θαλάττῃ Ἀταρνεὺς ὑπὸ τῇ Πιτάνῃ, κατὰ τὴν καλουμένην νῆσον Ἐλεοῦσσαν. φασὶ δ' ἐν τῇ Πιτάνῃ τὰς

---

1. *βλασφημίαν D* (sed *δυ* in ipsis literis *βλα* add. pr. m.) *hi.* — *πόλει* om. *D* (in fine paginae) *h* (in hoc post additum est) *i.* 8. *ἀνδρίοις Di ἀδρίοις Cw ἀνδειρίοις x.* — *ἀνδιρηνῆς C ἀνδιρηνοῖς Dh* (in hoc *ι* in *ει* post mutatum) *ἀνδειρινῆς Fmoz.* 10. *λεγομένη w.* — *ἀνδίρων CD.* 11. *χείμαρρος moz χείμαρος Crwz.* 12. *τὸ* om. *rw*, simul *τι* post *στόμα* add. *r.* — *ἄνδιρα CDh.* 14. *ἑρμίνου* codd., exc. *F*: huic concinit Eust. ad Il. *B*, 628 p. 356, 8; cf. p. 610. — *τυραννίον C.* 15. *εὔοινος oz.* 16. *ὑδραγωγεῖον πεποίηται*] *ὕδωρ ὑδραγωγεῖται* ald. — *ἀδραμυττινοῖς C.* 18. *παρὼν πολέμονι F.* 19. *ἐπὶ*] *ἐν Dhi.* — *ὑπὸ*] *ἐπὶ F.* — Verba *κατὰ* — *Πιτάνῃ* om. *F.* 20. *Ἐλεοῦσσαν*] *ἔχουσαν* codd., in quo latere *Ἐλεοῦσαν* recte vidit Palmer. (v. emendd. ad auctt. Gr. p. 341): Elaeussam enim insulam in his partibus sitam fuisse tradit Plin. V, c. 38 s. 31. Neque in eo haerendum est, quod inter insulas iuxta Smyrnam sitas eam recenset minus accurate; huc enim pertinere vel propter Elaeae urbis vicinitatem recte monet Grosk.: *ἔχουσαν* servavit Cor., lacunae signis et ante et post *νῆσον* positis; neque tamen significavit, quid scriptum fuisse censuerit.

πλίνθους ἐπιπολάζειν ἐν τοῖς ὕδασι, καθάπερ καὶ ἐν τῇ Τυρρηνίᾳ νησὶς πέπονθε· κουφοτέρα γὰρ ἡ γῆ τοῦ ἐπισόγκου ὕδατός ἐστιν, ὥστ' ἐποχεῖσθαι. ἐν Ἰβηρίᾳ δέ φησιν ἰδεῖν Ποσειδώνιος ἔκ τινος γῆς ἀργιλώδους, ᾗ τὰ ἀργυρώματα ἐκμάττεται, πλίν- C. 615 θους πηγνυμένας καὶ ἐπιπλεούσας. μετὰ δὲ τὴν Πιτάνην ὁ Κάικος εἰς τὸν Ἐλαΐτην καλούμενον κόλπον ἐν τριάκοντα σταδίοις ἐκδίδωσιν. ἐν δὲ τῷ πέραν τοῦ Καΐκου, δώδεκα διέχουσα τοῦ ποταμοῦ σταδίους Ἐλαία πόλις Αἰολικὴ καὶ αὕτη Περγαμηνῶν ἐπίνειον, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους διέχουσα τοῦ Περγάμου.

68. Εἶτ' ἐν ἑκατὸν σταδίοις ἡ Κάνη, τὸ ἀνταῖρον ἀκρωτήριον τῷ Λεκτῷ καὶ ποιοῦν τὸν Ἀδραμυττηνὸν κόλπον, οὗ μέρος καὶ ὁ Ἐλαΐτικός ἐστι. Κάναι δὲ πολίχνιον Λοκρῶν τῶν ἐκ Κύνου κατὰ τὰ ἄκρα τῆς Λέσβου τὰ νοτιώτατα κείμενον ἐν τῇ Καναίᾳ· αὕτη δὲ μέχρι τῶν Ἀργινουσσῶν διήκει καὶ τῆς ὑπερκειμένης ἄκρας, ἣν Αἰγά τινες ὀνομάζουσιν ὁμωνύμως τῷ ζῴῳ· δεῖ δὲ μακρῶς τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἐκφέρειν Αἰγᾶν, ὡς Ἀκτᾶν καὶ Ἀρχᾶν· οὕτω γὰρ καὶ τὸ ὄρος ὅλον ὠνομάζετο,

---

1. *τυραννίᾳ CDFh.* 2. *νησὶς* in *γῇ τις* mut. Cor., parum apte. — *τοῦτο* ante *πέπονθε* add. Cor., quod ut non incommodum sit, necessarium tamen non est. — *τοῦ ἐπίσου ὄγκου* Cor. 4. *ἀργιλλώδους Chx ἀργυλλώδους D* (sed *ι* sup. *υ* pr. m. add.) *r ἀργυλώδους ox.* 6. *κάϊσκος F.* — *Ἐλαϊτικὸν* ald., quod cum Tzsch. codd. secutus mutaverit, denuo recepit Cor.: cf. p. 624. 8. *ἐλέα Coxz.* 9. *σταδίοις mz.* — *τοῦ*] *τῆς moz*: reliquis codd. concinit Epit. et Eust. ad Odyss. *Δ*, 518 p. 1697, 16 R. *Υ*, 190 p. 1944, 13 R. 12. *ἐν* ante *τῷ* add. *CDh.* — *ἀδραμυττινὸν CD.* 13. *κάνη E.* 14. *κύκνου moxz.* — *κατὰ*] *καὶ hi.* 15. *κανία CDhix.* — *ἀργινουσῶν CDz.* 16. *αἰγᾶ D* (sed etiam supra *αι* circumflexus pictus est, postea tamen eodem atramento inductus) *αἶγαν hoz* (hic e corr.), *αἶγα* Epit.: videtur Artemidorum h. l. respicere Strabo, uti colligere licet e Stephano s. v. *Αἶγα* et e Constantino Porphyrog. de Themat. I, c. 17. 17. *ἐκφέρειν συλλαβὴν D.* — *αἰγὰν Ex.* Longe a codicum scriptura aberrat Eust. ad Il. *Β*, 447 p. 252, 13 R., ubi haec exhibet: — *Αἰγὶς ὄρος καὶ ἄκρα κατὰ ἔκτασιν τῆς δευτέρας συλλαβῆς περί που τὰ κατὰ Λέσβον.* 18. *ἀκτὰν καὶ ἀρχὰν EF*: atque ita scribendum censet Cor. in nott. ad Interpr. Par. et Grosk. haud incommode quidem, sed non licet certi quid statuere. — *οὕτως D.* — *ὀνομάζεται E.*

A. 915 ὃ νῦν Κάνην καὶ Κάνας λέγουσι. κύκλῳ δὲ περὶ τὸ ὄρος πρὸς νότον μὲν καὶ δύσιν ἡ θάλαττα, πρὸς ἕω δὲ τὸ Καΐκου πεδίον ὑπόκειται, πρὸς ἄρκτον δὲ ἡ Ἐλαΐτις· αὐτὸ δὲ καθ' αὑτὸ ἱκανῶς συνέσταλται, προσνεύει δὲ ἐπὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ὅθεν αὐτῷ καὶ τοὔνομα· ὕστερον δὲ αὐτὸ τὸ ἀκρωτήριον Αἰγᾶ †κεκλῆσθαι, ὡς Σαπφώ, τὸ δὲ λοιπὸν Κάνη καὶ Κάναι.

69. Μεταξὺ δὲ Ἐλαίας τε καὶ Πιτάνης καὶ Ἀταρνέως καὶ Περγάμου Τευθρανία ἐστί, διέχουσα οὐδεμιᾶς αὐτῶν ὑπὲρ ἑβδομήκοντα σταδίους ἐντὸς τοῦ Καΐκου, καὶ ὁ Τεύθρας Κιλίκων καὶ Μυσῶν ἱστόρηται βασιλεύς. Εὐριπίδης δ' ὑπὸ Ἀλέου φησί, τοῦ τῆς Αὔγης πατρός, εἰς λάρνακα τὴν Αὔγην κατατεθεῖσαν ἅμα τῷ παιδὶ Τηλέφῳ καταποντωθῆναι, φωράσαντος τὴν ἐξ Ἡρακλέους φθοράν· Ἀθηνᾶς δὲ προνοίᾳ τὴν λάρνακα περαιωθεῖσαν ἐκπεσεῖν εἰς τὸ στόμα τοῦ Καΐκου, τὸν δὲ Τεύθραντα, ἀναλαβόντα τὰ σώματα, τῇ μὲν ὡς γαμετῇ χρήσασθαι, τῷ δ' ὡς ἑαυτοῦ παιδί. τοῦτο μὲν οὖν μῦθος, ἄλλην δέ τινα δεῖ γεγονέναι συντυχίαν, δι' ἣν ἡ τοῦ Ἀρκάδος θυγάτηρ τῷ Μυσῶν βασιλεῖ συνῆλθε καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς διεδέξατο τὴν ἐκείνου βασιλείαν. πεπίστευται δ' οὖν, ὅτι καὶ ὁ Τεύθρας καὶ ὁ Τήλεφος ἐβασίλευσαν τῆς χώρας τῆς περὶ τὴν Τευθρανίαν καὶ τὸν Καΐ-

---

1. περὶ] πρὸς *F*. — πρὸς δύσιν μὲν καὶ νότον *F*. 2. δύσιν, sup. pr. m. εως, *D* δύσος (?) et δύσιν *h* δύσεως *Crw*. 3. κατ' αὐτὸ *E*. — συνέσταλται ἱκανῶς *F*. 4. δὲ καὶ καθ' αὐτὸ τὸ Αἰγαῖον ald., unde manasse videtur καὶ, quod Tzsch. add. ante ἐπὶ. 5. αἶγα *DE*, quam scripturam, a Cor. in nott. praelatam, parum probabilem esse, ex iis quae supra docentur liquet: quod si ita est, scribendum erit cum Grosk. κέκληται. Invectus videtur infinitivus propter ipsam illam scripturam αἶγα. 6. φησι post Σαπφώ add. *mox* Guar. edd. Ac parum apte cohaerent verba ὡς Σαπφώ cum proximis, ita ut nascatur suspicio, addita fuisse primum in margine, ut passim similia, atque inde in seriem male recepta. 7. ἐλέας *Coxz*. — δὲ post Ἀταρνέως add. *CDFhi*. 8. οὐδεμιᾶς] μιᾶς ἑκάστης *moz* edd. praeter Tzsch. 9. καὶ ὁ] ὁ δὲ *E*. 10. ἀλάνου *F* ἀλαίου codd. rell., Xyl. corr. 17. τῷ] τῶν *oz*. — μυσῶν, et sup. pr. m. ῷ, *D* μυσῶ *Chi*. 20. καὶ ante τῆς περὶ add. *rw*. Post Τευθρανίαν dimidia pagina vacua relicta est in *F*; sed pagina proxime insequens incipit a καὶ, ac nihil omissum esse satis liquet.

κον, ὁ δὲ ποιητὴς ἐπὶ τοσοῦτον μέμνηται μόνον τῆς ἱστορίας ταύτης·

ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
ἥρω' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων·

αἴνιγμα τιθεὶς ἡμῖν μᾶλλον ἢ λέγων τὶ σαφές. οὔτε γὰρ τοὺς C. 616 *Κητείους ἴσμεν, οὕστινας δέξασθαι δεῖ, οὔτε τὸ γυναίων εἵνεκα δώρων· ἀλλὰ καὶ οἱ γραμματικοὶ μυθάρια παραβάλλοντες εὑρεσιλογοῦσι μᾶλλον ἢ λύουσι τὰ ζητούμενα.*

70. *Ἐάσθω δὴ ταῦτα, ἐκεῖνο δ', ὅπερ ἐστὶ μᾶλλον ἐν φανερῷ, λαβόντες λέγωμεν· ὅτι ἐν τοῖς περὶ τὸν Κάικον τόποις φαίνεται βεβασιλευκὼς καθ' Ὅμηρον ὁ Εὐρύπυλος, ὥστ' ἴσως καὶ τῶν Κιλίκων τι μέρος ἦν ὑπ' αὐτῷ, καὶ οὐ δύο δυναστεῖαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τρεῖς ὑπῆρξαν ἐν αὐτοῖς. τῷ δὲ λόγῳ τούτῳ* A. 916 *συνηγορεῖ τὸ ἐν τῇ Ἐλαΐτιδι χειμαρρῶδες ποτάμιον δείκνυσθαι Κήτειον· ἐμπίπτει δ' οὗτος εἰς ἄλλον ὅμοιον, εἶτ' ἄλλον, καταστρέφουσι δὲ εἰς τὸν Κάικον· ὁ δὲ Κάικος οὐκ ἀπὸ τῆς Ἴδης ῥεῖ, καθάπερ εἴρηκε Βακχυλίδης, † οὔθ' ὡς Εὐριπίδης τὸν Μαρσύαν φησὶ*

τὰς διωνομασμένας
ναίειν Κελαινὰς ἐσχάτοις Ἴδης τόποις·

πολὺ γὰρ τῆς Ἴδης ἄπωθεν αἱ Κελαιναί, πολὺ δὲ καὶ αἱ τοῦ Καΐκου πηγαί· δείκνυνται γὰρ ἐν πεδίῳ. Τῆμνον δ' ἐστὶν ὄρος, ὃ διορίζει τοῦτό τε καὶ τὸ καλούμενον Ἀπίας πεδίον, ὃ ὑπέρκειται ἐν τῇ μεσογαίᾳ τοῦ Θήβης πεδίου· ῥεῖ δ' ἐκ τοῦ Τήμνου

5. *κήτιοι* CDhixz. 6. *τι* post *αἴνιγμα* add. ald. 7. *κητίους* CDhixz. Eust. ad Od. *Λ*, 520 p. 1697, 37 R. haec Strabonis verba paulo liberius referens habet *οὓς δεῖ δέξασθαι ἤτοι νοῆσαι*, atque in proximis *τὸ ζητούμενον.* 9. *εὑρησιλογοῦσι* Dh. 10. *δὴ*] *δὲ* ald. 11. *λέγομεν* F. 13. *μέρος τι* edd. 15. *δείκνυσθαι* om. *moz.* 16. *κήτιον* Cz. — *οὗτος* om. *moz.* 17. *τὸ καικὸν* F. 18. *οὐχ* F. Negationem *οὔθ'* sic ferri non posse recte iudicat Grosk.: neque tamen feliciter suspicatur, scriptum fuisse *οὐ [τ' ἀλη]θῶς.* Equidem malim delere particulam *οὔθ'.* 21. *κελαννὰς* F. 23. *τῆκνον* codd., Xyl. corr.: cf. Ptolem. V, 2; eaque scriptura confirmari videtur nomine urbis in istis partibus sitae. 25. *τῶν τήκνων* CFrwx *τοῦ τήκνου* Dhimoz, Xyl. corr.

ποταμὸς Μύσιος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Κάϊκον ὑπὸ ταῖς πηγαῖς αὐτοῦ, ἀφ' οὗ δέχονταί τινες εἰπεῖν Αἰσχύλον κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐν Μυρμιδόσι προλόγου·

ἰὼ Κάϊκε Μυσιαί τ' ἐπιρροαί.

ἐγγὺς δὲ τῶν πηγῶν κώμη Γέργιθά ἐστιν, εἰς ἣν μετῴκισεν Ἄτταλος τοὺς ἐν τῇ Τρωάδι, τὸ χωρίον ἐξελών.

CAPUT II.

1. Ἐπεὶ δὲ τῇ παραλίᾳ τῇ ἀπὸ Λεκτοῦ μέχρι Κανῶν ἀντιπαρατέταται νῆσος ἡ Λέσβος, λόγου ἀξία πλείστου (περίκειται δὲ αὐτῇ καὶ νησία, τὰ μὲν ἔξωθεν, τὰ δὲ καὶ ἐν τῇ μεταξὺ αὐτῆς τε καὶ τῆς ἠπείρου), καιρὸς ἤδη περὶ τούτων εἰπεῖν· καὶ γὰρ ταῦτά ἐστιν Αἰολικά, σχεδὸν δέ τι καὶ μητρόπολις ἡ Λέσβος ὑπάρχει τῶν Αἰολικῶν πόλεων. ἀρκτέον δ', ἀφ' ὧνπερ καὶ τὴν παραλίαν ἐπήλθομεν τὴν κατ' αὐτήν.

2. Ἀπὸ Λεκτοῦ τοίνυν ἐπὶ Ἄσσον πλέουσιν ἀρχὴ τῆς Λεσβίας ἐστὶ κατὰ Σίγριον τὸ πρὸς ἄρκτον αὐτῆς ἄκρον. ἐνταῦθα δέ που καὶ Μήθυμνα πόλις Λεσβίων ἐστὶν ἀπὸ ἑξήκοντα σταδίων τῆς ἐκ Πολυμηδίου πρὸς τὴν Ἄσσον παραλίας. οὔσης δὲ τῆς περιμέτρου σταδίων χιλίων ἑκατόν, ἣν ἡ σύμπασα ἐκπληροῖ νῆσος, τὰ καθέκαστα οὕτως ἔχει· ἀπὸ Μηθύμνης εἰς Μαλίαν τὸ νοτιώτατον ἄκρον ἐν δεξιᾷ ἔχουσι τὴν νῆσον, καθ' ὃ αἱ Κάναι
C. 617 μάλιστα ἀντίκεινται τῇ νήσῳ καὶ συναπαρτίζουσι, στάδιοί εἰσι
A. 917 τριακόσιοι τετταράκοντα· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ Σίγριον, ὅπερ ἐστὶ τῆς νήσου τὸ μῆκος, πεντακόσιοι ἑξήκοντα· εἶτ' ἐπὶ τὴν Μήθυμναν διακόσιοι δέκα. Μιτυλήνη δὲ κεῖται μεταξὺ Μηθύμνης

---

3. *μυρμηδόσι C.* 5. *γέργηθα* ald., Cor. corr., coll. p. 589. 8. *ἐπὶ* codd., exc. *ox* (ex corr.): Cas. corrigendum esse vidit. — *τῆς παραλίας F.* — *κάνων F.* 9. *ἀντιπαρατέταται*, addito pr. m. *κ* supra antepaenultimam, *D.* — *λέσβος ἡ νῆσος* ald., *ἡ νῆσος Λέσβος* edd. inde a Tzsch., qui ita in codd. legi falso tradit. 10. *τῇ*] *τῷ* Cor. recte, ut opinor. 12. *τι*] *τοι ox.* 13. *ἀφ'*] *ἀμφ' F.* 15. *ἄσσον z*, et sic infra. 16. *σιγρίαν Chimoz σίγριαν Dw*: verum servaverunt *EF*, cf. Arrhian. de exp. Alex. II, 1, 3. 18. *τὴν*] *τὸν F.* 24. *Μηθυμναίαν* codd. edd.: quod cum manifesto falsum sit, mutare non dubitavi.

καὶ τῆς Μαλίας ἡ μεγίστη πόλις, διέχουσα τῆς Μαλίας ἑβδομήκοντα σταδίους, τῶν δὲ Κανῶν ἑκατὸν εἴκοσιν, ὅσους καὶ τῶν Ἀργινουσσῶν, αἳ τρεῖς μέν εἰσιν οὐ μεγάλαι νῆσοι, πλησιάζουσι δὲ τῇ ἠπείρῳ, παρακείμεναι * δὲ * ταῖς Κάναις. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Μιτυλήνης καὶ τῆς Μηθύμνης κατὰ κώμην τῆς Μηθυμναίας, καλουμένην Αἴγειρον, στενωτάτη ἐστὶν ἡ νῆσος, ὑπέρβασιν ἔχουσα εἰς τὸν Πυρραίων Εὔριπον σταδίων εἴκοσιν. ἵδρυται δ' ἡ Πύρρα ἐν τῷ ἑσπερίῳ πλευρῷ τῆς Λέσβου, διέχουσα τῆς Μαλίας ἑκατόν. ἔχει δ' ἡ Μιτυλήνη λιμένας δύο, ὧν ὁ νότιος κλειστὸς †τριήρει καὶ ἐν ναυσὶ πεντήκοντα, ὁ δὲ βόρειος μέγας καὶ βαθύς, χώματι σκεπαζόμενος· πρόκειται δ' ἀμφοῖν νησίον, μέρος τῆς πόλεως ἔχον αὐτόθι συνοικούμενον· κατεσκεύασται δὲ τοῖς πᾶσι καλῶς.

3. Ἄνδρας δ' ἔσχεν ἐνδόξους τὸ παλαιὸν μὲν Πιττακόν, ἕνα τῶν ἑπτὰ σοφῶν, καὶ τὸν ποιητὴν Ἀλκαῖον καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀντιμενίδαν, ὅν φησιν Ἀλκαῖος Βαβυλωνίοις συμμαχοῦντα τελέσαι μέγαν ἆθλον καὶ ἐκ πόνων αὐτοὺς ῥύσασθαι, κτείναντα

ἄνδρα μαχαίταν βασιληίων ;
παλαίσταν (ὥς φησι) ἀπολείποντα μόνον μίαν
παχέων ἀπὺ πέμπων.

συνήκμασε δὲ τούτοις καὶ ἡ Σαπφώ, θαυμαστόν τι χρῆμα·

---

2. σταδίων ald. — ὅσων ald. 3. ἀργινουσῶν *CDx*. 4. δὲ om. *moz* Cor. 6. μηθυμνίας *CDhixz*. 7. πυρραῖον *himoxz* edd. 10. τριήρεσι καὶ ναυσὶ *moz* edd. (ἐν ante ναυσί exhibent edd. ante Tzsch.): quam scripturam e coniectura ortam, sed mendosam et ipsam esse satis liquet. Wesseling. ad Diod. XIII, 79 suspicatur scribendum esse τριηρικὸς καὶ ναύσταθμον ναυσὶ πεντήκοντα, coll. XIV, p. 656. Multo probabilius est quod proposuit Plehnius (v. Lesbiacorum lib. p. 13) τριηρικὸς ναυσὶ πεντήκοντα, eique coniecturae favet quodammodo scriptura *F*, qui pro ἐν ναυσὶ pr... ἐναυσί: *E* enim illud ortum videatur ex *Σ*. Grosk. omissa nonnulla esse censet, ita fere restituenda: κλειστὸς [τριάκοντα ἱκανός ἐστι] τριήρεσι κτλ. 16. ἀντιμενίδην *moz*. — φασιν *CDFh*. 17. κτέννατα Cor. 18. μαχατὰν Tzsch. Cor. — βασιλήων codd. edd.: βασιλήιον Müller., quem secutus est Bergk. in Poëtt. lyr. p. 57.. ..bitans tamen de scripturae veritate. 19. παλαστὰν *DFhi*. — ἀπολιπόντα codd. edd.: Müller. corr. iubente metro. — μίαν] ἀνίαν codd. edd., Mü..er. corr. 20. παχέων] τ' ἀχέων *moxz* edd. — ἀπυπέμπων *F* ἀποπέμπων codd. rell. edd., Müller. corr.

οὐ γὰρ ἴσμεν ἐν τῷ τοσούτῳ χρόνῳ τῷ μνημονευομένῳ φανεῖσάν τινα γυναῖκα ἐνάμιλλον, οὐδὲ κατὰ μικρόν, ἐκείνῃ ποιήσεως χάριν. ἐτυραννήθη δὲ ἡ πόλις κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὑπὸ πλειόνων διὰ τὰς διχοστασίας, καὶ τὰ στασιωτικὰ καλούμενα τοῦ Ἀλκαίου ποιήματα περὶ τούτων ἐστίν· ἐν δὲ τοῖς τυράννοις καὶ ὁ Πιττακὸς ἐγένετο. Ἀλκαῖος μὲν οὖν ὁμοίως ἐλοιδορεῖτο καὶ τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, Μυρσίλῳ καὶ Μελάγχρῳ καὶ τοῖς Κλεανακτίδαις καὶ ἄλλοις τισίν, οὐδ' αὐτὸς καθαρεύων τῶν τοιούτων νεωτερισμῶν. Πιττακὸς δ' εἰς μὲν τὴν τῶν δυναστειῶν κατάλυσιν ἐχρήσατο τῇ μοναρ-
A. 918 *χίᾳ καὶ αὐτός, καταλύσας δὲ ἀπέδωκε τὴν αὐτονομίαν τῇ πόλει. ὕστερον δ' ἐγένετο χρόνοις πολλοῖς Διοφάνης ὁ ῥήτωρ· καθ' ἡμᾶς δὲ Ποτάμων καὶ Λεσβοκλῆς καὶ Κριναγόρας καὶ ὁ συγγραφεὺς Θεοφάνης. οὗτος δὲ καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ ὑπῆρξε καὶ Πομπηίῳ τῷ Μάγνῳ κατέστη φίλος, μάλιστα διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτήν, καὶ πάσας συγκατώρθωσεν αὐτῷ τὰς πράξεις· ἀφ' ὧν τήν τε πατρίδα ἐκόσμησε τὰ μὲν δι' ἐκείνου, τὰ δὲ δι' ἑαυ-*
C. 618 *τοῦ, καὶ ἑαυτὸν πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐπιφανέστατον ἀνέδειξεν· υἱόν τε ἀπέλιπε Μάρκον Πομπήιον, ὃν τῆς Ἀσίας ἐπίτροπον κατέστησέ ποτε Καῖσαρ ὁ Σεβαστός, καὶ νῦν ἐν τοῖς πρώτοις ἐξετάζεται τῶν Τιβερίου φίλων. Ἀθηναῖοι δ' ἐκινδύνευσαν μὲν ἀνηκέστῳ ψόγῳ περιπεσεῖν, ψηφισάμενοι Μιτυληναίους ἡβηδὸν ἀποσφαγῆναι, μετέγνωσαν δέ, καὶ ἔφθη μιᾷ θᾶττον ἡμέρᾳ τὸ ψήφισμα ἀφιγμένον ὡς τοὺς στρατηγούς, πρὶν ἢ πρᾶξαι τὸ προσταχθέν.*

4. *Ἡ δὲ Πύρρα κατέστραπται, τὸ δὲ προάστειον οἰκεῖται καὶ ἔχει λιμένα, ὅθεν εἰς Μιτυλήνην ὑπέρβασις σταδίων ὀγδοή-*

---

1. *τοιούτῳ* **DFhmorwz**. — *φανῆσαν* **F**. 2. *ἐκείνῃ* post *ἐνάμιλλον* collocant *x* Cor. 3. *ἐτυράννη* **F**. 4. *καὶ τὰ διχοστασιαστικὰ ποιήματα τοῦ ἀλκαίου περὶ τούτων κτλ.* ald. 8. *μελάνδρῳ* **F** *μεγαλαγύρῳ* codd. rell. edd.: veram scripturam, quam praebent Suidas s. v. *Πιττακός* et Diog. Laert. I, 74, uti censuerunt complures VV. DD., inter quos et Grosk., recipere non dubitavi. — *κλεανατίδαις* **ox**. 12. *ὕστερος* **mox**. 13. *καὶ* ante *ὁ* om. **F**. 14. *καὶ* ante *πολιτικὸς* om. **F**. 16. *ταύτην* Cor., satis probabiliter. 18. *τῶν* om. codd., exc. **Dh**. — *ἀπέδειξεν* *i*, quod sane usitatius est hoc sensu. 19. *Μάκρον* scribendum esse censet Ryck. ad Tac. Annal. IV, 18. 24. *ὡς*] *ὁ* **F** *ἐπὶ* ald. 26. *προάστιον* **C**.

κοντα. εἶτ' Ἐρεσσός ἐστι μετὰ τὴν Πύρραν· ἵδρυται δ' ἐπὶ λόφου καθήκει τε ἐπὶ θάλατταν· εἶτ' ἐπὶ τὸ Σίγριον ἐντεῦθεν στάδιοι εἰκοσιοκτώ· ἐξ Ἐρεσσοῦ δ' ἦσαν Θεόφραστός τε καὶ Φανίας, οἱ ἐκ τῶν περιπάτων φιλόσοφοι, Ἀριστοτέλους γνώριμοι. Τύρταμος δ' ἐκαλεῖτο ἔμπροσθεν ὁ Θεόφραστος, μετωνόμασε A. 919 *δ' αὐτὸν Ἀριστοτέλης Θεόφραστον, ἅμα μὲν φεύγων τὴν τοῦ προτέρου ὀνόματος κακοφωνίαν, ἅμα δὲ τὸν τῆς φράσεως αὐτοῦ ζῆλον ἐπισημαινόμενος· ἅπαντας μὲν γὰρ λογίους ἐποίησε τοὺς μαθητὰς Ἀριστοτέλης, λογιώτατον δὲ Θεόφραστον. Ἄντισσα δ' ἐφεξῆς ἐστι τῷ Σιγρίῳ πόλις, ἔχουσα λιμένα· ἔπειτα Μήθυμνα· ἐντεῦθεν δ' ἦν Ἀρίων ὁ ἐπὶ τῷ δελφῖνι μυθευόμενος ὑπὸ τῶν περὶ Ἡρόδοτον εἰς Ταίναρον σωθῆναι, καταποντωθεὶς ὑπὸ τῶν λῃστῶν· οὗτος μὲν οὖν κιθαρῳδός. καὶ Τέρπανδρον δὲ τῆς αὐτῆς μουσικῆς τεχνίτην γεγονέναι φασὶ καὶ τῆς αὐτῆς νήσου, τὸν πρῶτον ἀντὶ τῆς τετραχόρδου λύρας ἑπταχόρδῳ χρησάμενον· καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἀναφερομένοις ἔπεσιν εἰς αὐτὸν λέγεται·*

σοὶ δ' ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστρέψαντες ἀοιδήν,
ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.

καὶ Ἑλλάνικος δὲ Λέσβιος συγγραφεὺς καὶ Καλλίας ὁ τὴν Σαπφὼ καὶ τὸν Ἀλκαῖον ἐξηγησάμενος.

5. *Κατὰ δὲ τὸν πορθμὸν τὸν μεταξὺ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Λέσβου νησία ἐστὶ περὶ εἴκοσιν, ὡς δὲ Τιμοσθένης φησί, τετταράκοντα· καλοῦνται δ' Ἑκατόννησοι συνθέτως, ὡς Πελοπόννησος, κατὰ ἔθος τι τοῦ Ν γράμματος πλεονάζοντος ἐν τοῖς τοιούτοις, ὡς Μυόννησος καὶ Προκόννησος λέγεται καὶ Ἀλόννησος, ὥστε Ἑκατόννησοί εἰσιν, οἷον Ἀπολλωνόννησοι· Ἕκατος γὰρ ὁ Ἀπόλλων· παρὰ πᾶσαν γὰρ δὴ τὴν παραλίαν ταύτην ὁ Ἀπόλλων ἐκτετίμηται μέχρι Τενέδου, Σμινθεὺς ἢ Κιλλαῖος καλούμενος ἢ Γρυνεὺς ἤ τινα ἄλλην ἐπωνυμίαν ἔχων. πλησίον*

---

6. ὁ ante *Ἀριστοτέλης* add. edd. 12. *τέναρον CDh.* 18. *τετράγυρυν Dhi.* 19. *ἑοὺς DFhi.* — *κελαδήσαμεν moz.* 20. *ὁ* ante *Καλλίας* add. *F*, omisso *καὶ*. 21. *ἡγησάμενος Dh* (hic postea corr.) *i.* 22. *τῆς* ante *Ἀσίας* om. *E.* 26. *λέγεται* om. *E.* 27. *ἀπολόννησοι moz ἀπολλώννησοι Cx* Epit. edd. 28. *παρὰ — Ἀπόλλων* om. *w.* — *δὴ* om. ald. 29. *Σμινθεὺς — ἔχων* om. *x.* 30. *γυνεὺς CDhix.*

δὲ τούτων ἐστὶ καὶ ἡ Πορδοσελήνη, πόλιν ὁμώνυμον ἔχουσα
C. 619 ἐν αὐτῇ· καὶ πρὸ τῆς πόλεως ταύτης ἄλλη νῆσος * πόλις * μείζων αὐτῆς ὁμώνυμος ἔρημος, ἱερὸν ἅγιον ἔχουσα Ἀπόλλωνος.

A. 920 6. Τὰς δὲ δυσφημίας τῶν ὀνομάτων φεύγοντές τινες ἐνταῦθα μὲν Ποροσελήνην δεῖν λέγειν φασί, τὸ δ' Ἀσπόρδηνον ὄρος τὸ περὶ Πέργαμον, τραχὺ καὶ λυπρὸν ὄν, Ἀσπόρηνον, καὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐνταῦθα τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν Ἀσπορηνῆς. τί οὖν φήσομεν τὴν Πόρδαλιν καὶ τὸν Σαπέρδην καὶ τὸν Περδίκκαν καὶ τὸ Σιμωνίδου

σὺν πορδακοῖσιν ἐκπεσόντες εἵμασιν

ἀντὶ τοῦ διαβρόχοις, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ που κωμῳδίᾳ

πορδακὸν τὸ χωρίον,

τὸ λιμνάζον. διέχει δ' ἡ Λέσβος τὸ ἴσον ἀπὸ τῆς Τενέδου καὶ Λήμνου καὶ Χίου σχεδόν τι τῶν πεντακοσίων ἐνδοτέρω σταδίων.

CAPUT III.

1. Τοιαύτης δὲ τῆς πρὸς τοὺς Τρῶας οἰκειότητος ὑπαρχούσης τοῖς τε Λέλεξι καὶ τοῖς Κίλιξι, ζητοῦσιν αἰτίαν, δι' ἣν

---

1. ἐστὶ om. *F*. — παρδοσελήνη *Dhirwxz*, sed in hoc o supra α pr. m. additum, παροδοσελήνη *o*. 2. αὐτῇ *DFh* ἑαυτῇ *moxz* edd. — πόλης *F*, πόλις post αὐτῆς collocat ald. et, praemisso καὶ, *moxz* edd. inde a Cas., quapropter nomen insulae istius excidisse sive ante μείζων sive post αὐτῆς censuerunt Cor. et Grosk. Videtur autem verbum πόλις ex coniectura antiquitus additum esse ab aliquo, qui νῆσος minus aptum putaret, atque inde in ipsam verborum seriem transiisse. Eiiciendum igitur esse censeo, quamquam fateor, vel sic plura inesse in hoc loco, quae parum placeant. 3. μεῖζον *DF*. — ἅγιον post ἔχουσα collocat *F*, om. *Cmorwxzv*, sed in hoc inter ἱερὸν et ἔχουσα spatium vacuum relictum est. 5. φυγόντες codd., Cor. corr. 6. λέγεσθαι *moz*. — ἀσπόρδινον *F*. 7. ἀσπρόκνον *F* ἀσπόρινον *oz*. 8. ἀσπορινῆς *oz*. 9. περδίκαν *CDhrxz*. 11. ἱμάσιν codd., correxi ex coni. Tyrwh., probata etiam Cor. et Grosk.: magis etiam corruptus hic versus extat ap. Schol. ad Aristoph. Pac. 1148, ex quo loco alterum sumptum est exemplum a Strabone allatum. Ibi vero cum nunc legatur παρδακὸν, Cas. ita hic quoque legendum esse falso censuit. 14. ἶσον *E*. — τῆς om. *E*.

οὐ συγκαταλέγονται καὶ οὗτοι ἐν τῷ καταλόγῳ. εἰκὸς δὲ διὰ τὴν τῶν ἡγεμόνων διαφθορὰν καὶ τὴν τῶν πόλεων ἐκπόρθησιν ὀλίγους ὑπολειφθέντας τοὺς Κίλικας ὑπὸ τῷ Ἕκτορι τάττεσθαι· ὅ τε γὰρ Ἠετίων καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ λέγονται πρὸ τοῦ καταλόγου διαφθαρῆναι·

ἤτοι μὲν πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων,
Θήβην ὑψίπυλον.
οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄιδος εἴσω·
πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.

ὡς δ' αὔτως καὶ οἱ ὑπὸ Μύνητι τούς τε ἡγεμόνας ἀποβεβλήκασι καὶ τὴν πόλιν·

καδ' δὲ Μύνητ' ἔβαλε καὶ Ἐπίστροφον,
πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος.

τοὺς δὲ Λέλεγας τοῖς μὲν ἀγῶσι παρόντας ποιεῖ, ὅταν † δὲ οὕτω λέγῃ·

πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι
καὶ Λέλεγες καὶ Καύκωνες·

καὶ πάλιν·

Σάτνιον οὔτασε δουρὶ
Οἰνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηὶς ἀμύμων
Οἴνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.

οὐ γὰρ οὕτως ἐξελελοίπεσαν τελέως, ὥστε μὴ καὶ καθ' αὐτοὺς A. 921
ἔχειν τι σύστημα, ἅτε τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἔτι περιόντος,

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,

καὶ τῆς πόλεως οὐ τελέως ἠφανισμένης· ἐπιφέρει γὰρ

---

2. διαφορὰν *CEFmorwxz*. — τὴν om. *Dhi*. 6. ἀμὸν] ἐμὸν codd., Xyl. corr. ex Il. *Z*, 414. — ἀπέκτεινε *C* ἀπέκτονε *DFhimoxz*. 7. εὐ ναιετάωσαν post Κιλίκων add. edd. inde a Xyl. 8. ὑψήπυλον *C*. 10. ἰῷ] οἰῷ *orz*. 14. ἔβαλλεν *F* ἔβαλε rell. codd., exc. *Dh*. 15. πέρσε *DFmoz*. 16. δὲ] τε edd. inde a Xyl., sed ne id quidem satis aptum est, ac particulam illam ortam potius crediderim ex *N* male repetito. 17. λέγει *moxz*. 18. πρὸ *moxz*. — Παίονες] πέονται *F*. 19. καύκονες *CDFh*. 22. Ἠνοπίδην edd. inde a Xyl.: v. supra ad p. 605. 23. Ἤνοπι *F* edd. inde a Xyl. 26. ἀλλά τε ὡς λελέγεσσι *F*.

Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόεντι.

C. 620 ἐν μέντοι τῷ καταλόγῳ παραλέλοιπεν αὐτούς, οὐχ ἱκανὸν ἡγούμενος τὸ σύστημα, ὥστ' ἐν καταλόγῳ τάττεσθαι, ἢ καὶ ὑπὸ τῷ Ἕκτορι καὶ τούτους συγκαταλέγων, οὕτως ὄντας οἰκείους. ὁ γὰρ Λυκάων φησίν, ἀδελφὸς ὢν Ἕκτορος·

μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,
Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει.

ταῦτα μὲν οὖν τοιαύτην τινὰ ἔχει τὴν εἰκοτολογίαν.

2. Εἰκοτολογεῖν δ' ἐστί, κἂν εἴ τις τὸν ἀκριβῆ ζητεῖ κατὰ τὸν ποιητὴν ὅρον, μέχρι τίνος οἱ Κίλικες διέτεινον καὶ οἱ Πελασγοὶ καὶ ἔτι οἱ μεταξὺ τούτων Κήτειοι λεγόμενοι οἱ ὑπὸ τῷ Εὐρυπύλῳ. περὶ μὲν οὖν τῶν Κιλίκων καὶ τῶν ὑπ' Εὐρυπύλῳ τὰ ἐνόντα εἴρηται, καὶ διότι † τὰ περὶ τὸν Κάικον μάλιστα περατοῦνται. τοὺς δὲ Πελασγοὺς εὔλογον τούτοις ἐφεξῆς τιθέναι ἔκ τε τῶν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης ἱστορίας. ὁ μὲν γὰρ οὕτω φησίν·

Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
τῶν, οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ' ὄζος Ἄρηος,
υἷε δύο Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.

ἐξ ὧν πλῆθός τε ἐμφαίνει ἀξιόλογον τὸ τῶν Πελασγῶν (οὐ γὰρ φῦλον, ἀλλὰ φῦλα ἔφη) καὶ τὴν οἴκησιν ἐν Λαρίσῃ φράζει. πολλαὶ μὲν οὖν αἱ Λάρισαι, δεῖ δὲ τῶν ἐγγύς τινα δέξασθαι, μάλιστα δ' ἂν τὴν περὶ Κύμην ὑπολάβοι τις ὀρθῶς· τριῶν γὰρ οὐσῶν, ἡ μὲν καθ' Ἀμαξιτὸν ἐν ὄψει τελέως ἐστὶ τῷ Ἰλίῳ,

---

1. ἐπὶ] ὑπὸ codd., Cor. corr. coll. Il. Φ, 87. 3. καὶ ante ὑπὸ om. *C*, in τοῖς mut. Cor. 4. καὶ ante τούτους om. *E*. 7. γείνατο ante μήτηρ collocant *Dh*. — ἄλτεω *oxz*. 10. ζητῇ *CDFi*, indicativum Cor. reposuit ex *hxz*. 11. διέτεινον οἱ Κίλικες *C*. 12. κήτιοι *CDhiz*. 13. εὐρύπυλον codd., Xyl. corr. 14. τὰ Cor. asterisc. inclusit, Grosk. in τοῖς mutari mavult: quorum neutrum placet; crediderim potius excidisse κατά. 16. ἐκ om. *mz*. 17. οὕτως *Cxz*. 18. ἐγχεσιμόρων *Cz*. 19. τῶν om. *x*. — λάρισσαν codd. edd. — ναιετάεσκον *Di*. 20. Ἄρηος om. *F*. 21. δύο *DFhx*. — τευταμίδω *F*. 23. λαρίσσῃ codd. edd. 25. ἂν] οὖν *Dhi*. 26. ἐστὶ om. Cas.

καὶ ἐγγὺς σφόδρα ἐν διακοσίοις που σταδίοις, ὥστ' οὐκ ἂν λέγοιτο πιθανῶς ὁ Ἱππόθοος πεσεῖν ἐν τῷ ὑπὲρ Πατρόκλου ἀγῶνι

τῆλ' ἀπὸ Λαρίσης,

ταύτης γε, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς περὶ Κύμην· χίλιοι γάρ που στάδιοι μεταξύ· τρίτη δ' ἐστὶ Λάρισα, κώμη τῆς Ἐφεσίας ἐν τῷ Καϋστρίῳ πεδίῳ, ἥν φασι πόλιν ὑπάρξαι πρότερον, ἔχουσαν καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λαρισηνοῦ, πλησιάζουσαν τῷ Τμώλῳ μᾶλλον ἢ τῇ Ἐφέσῳ· ταύτης γὰρ ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα διέχει σταδίους, ὥστε ὑπὸ τοῖς Μῄοσιν ἄν τις τάττοι ταύτην. Ἐφέσιοι δ' αὐξηθέντες ὕστερον πολλὴν τῆς τῶν Μῃόνων, οὓς A. 922
νῦν Λυδούς φαμεν, ἀπετέμοντο, ὥστ' οὐδ' αὕτη ἂν ἡ τῶν Πελασγῶν Λάρισα εἴη, ἀλλ' ἐκείνη μᾶλλον. καὶ γὰρ τῆς μὲν ἐν τῇ Καϋστριανῇ Λαρίσης οὐδὲν ἔχομεν τεκμήριον ἰσχυρόν, ὡς ἦν ἤδη τότε· οὐδὲ γὰρ τῆς Ἐφέσου. τῆς δὲ περὶ τὴν Κύμην μαρτυριόν ἐστι πᾶσα ἡ Αἰολικὴ ἱστορία, μικρὸν ὕστερον τῶν C. 621
Τρωικῶν γενομένη.

3. Φασὶ γὰρ τοὺς ἐκ τοῦ Φρικίου τοῦ ὑπὲρ Θερμοπυλῶν Λοκρικοῦ ὄρους ὁρμηθέντας καταῖραι μὲν εἰς τὸν τόπον, ὅπου νῦν ἡ Κύμη ἐστί, καταλαβόντας δὲ τοὺς Πελασγοὺς κεκακωμένους ὑπὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, κατέχοντας δ' ὅμως ἔτι τὴν Λάρισαν διέχουσαν τῆς Κύμης ὅσον ἑβδομήκοντα σταδίους, ἐπιτειχίσαι αὐτοῖς τὸ νῦν ἔτι λεγόμενον Νέον τεῖχος ἀπὸ τριάκοντα σταδίων τῆς Λαρίσης, ἑλόντας δὲ κτίσαι τὴν Κύμην καὶ τοὺς περιγενομένους ἀνθρώπους ἐκεῖσε ἀνοικίσαι· ἀπὸ δὲ τοῦ Λοκρικοῦ ὄρους τήν τε Κύμην Φρικωνίδα καλοῦσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Λάρισαν· ἐρήμη δ' ἐστὶ νῦν. ὅτι δ' οἱ Πελασγοὶ μέγα ἦν ἔθνος, καὶ ἐκ τῆς ἄλλης ἱστορίας οὕτως ἐκμαρτυρεῖσθαί φασι· Μενεκράτης γοῦν ὁ Ἐλαΐτης ἐν τοῖς περὶ κτίσεων φησὶ

4. λαρίσσης codd. edd.: et sic constanter in proximis. 6. τὸ ante μεταξύ add. *mz*. — ἐστὶ om. edd. 11. τῆς] τὴν *oz*. 12. ἡ] ὑπὸ *h*. 14. καυστρινῇ *moz*. — λαρίσση *F*. 15. ἐφεσίου *F*. 18. ἐν τῷ φρικίῳ codd., Tzsch. corr. e coni. Tyrwh. 20. κεκομμένους *Di*. 23. νέον om. *F*. 24. ἐλθόντας codd., Cor. corr., quem sequi non dubitavi, quamquam Larisam tum captam esse nullo alio ex loco constat. 28. τοῦτο ἐκμαρτυρῆσαι *Dhi*, unde τοῦτο Cor. rec. 29. κτίσεως *D*.

*τὴν παραλίαν τὴν νῦν Ἰωνικὴν πᾶσαν, ἀπὸ Μυκάλης ἀρξαμένην, ὑπὸ Πελασγῶν οἰκεῖσθαι πρότερον καὶ τὰς πλησίον νήσους. Λέσβιοι δ' ὑπὸ Πυλαίῳ τετάχθαι λέγουσι σφᾶς, τῷ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένῳ *τῷ* τῶν Πελασγῶν ἄρχοντι, ἀφ' οὗ καὶ τὸ παρ' αὐτοῖς ὄρος ἔτι Πύλαιον καλεῖσθαι. καὶ Χῖοι δὲ οἰκιστὰς ἑαυτῶν Πελασγούς φασι τοὺς ἐκ τῆς Θετταλίας. πολύπλανον δὲ καὶ ταχὺ τὸ ἔθνος πρὸς ἀπαναστάσεις, ηὐξήθη τε ἐπὶ πολὺ καὶ ἀθρόαν ἔλαβε τὴν ἔκλειψιν, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τῶν Αἰολέων καὶ τῶν Ἰώνων περαίωσιν εἰς τὴν Ἀσίαν.*

4. *Ἴδιον δέ τι τοῖς Λαρισαίοις συνέβη τοῖς τε Καϋστριανοῖς καὶ τοῖς Φρικωνεῦσι καὶ τρίτοις τοῖς ἐν Θετταλίᾳ· ἅπαντες γὰρ ποταμόχωστον τὴν χώραν ἔσχον οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ Καΰστρου, οἱ δ' ὑπὸ τοῦ Ἕρμου, οἱ δ' ὑπὸ τοῦ Πηνειοῦ. ἐν δὲ τῇ Φρικωνίδι Λαρίσῃ τετιμῆσθαι λέγεται Πίασος, ὃν φασιν ἄρχοντα Πελασγῶν ἐρασθῆναι τῆς θυγατρὸς Λαρίσης, βιασάμενον δ' αὐτὴν τίσαι τῆς ὕβρεως δίκην· ἐγκύψαντα γὰρ εἰς πίθον οἴνου καταμαθοῦσαν τῶν σκελῶν λαβομένην ἐξᾶραι καὶ*
A. 923 *καθεῖναι αὐτὸν εἰς τὸν πίθον. τὰ μὲν οὖν ἀρχαῖα τοιαῦτα.*

5. *Ταῖς δὲ νῦν Αἰολικαῖς πόλεσιν ἔτι καὶ τὰς Αἰγὰς προσληπτέον καὶ τὴν Τῆμνον, ὅθεν ἦν Ἑρμαγόρας ὁ τὰς ῥητορικὰς τέχνας συγγράψας· ἵδρυνται δ' αἱ πόλεις αὗται κατὰ τὴν ὀρεινὴν τὴν ὑπερκειμένην τῆς τε Κυμαίας καὶ τῆς Φωκαέων καὶ Σμυρ-*

---

4. *τῷ* om. Cor. recte. 6. *τῆς* om. *Fh*, ut Eust. ad Il. *B*, 840 p. 357, 27 R. 7. *ἐπαναστάσεις* codd. (*ἐπαναστασίας w*), Cor. corr. — *ηὐξήνθη F*. 9. *ἰόνων F*. 11. *λαρισσαίοις* codd., exc. *Dh*, edd. — *καϋστρηνοῖς CDEhimox* Eust. ad Il. *B*, 841 p. 357, 42 R.: idem exhibet *πεδίον Καϋστρηνὸν* ad Il. *B*, 460 p. 254, 24 R. et ad Dionys. Perieg. v. 837, alium Strabonis locum (p. 629) secutus. Ibi vero, uti p. 620 et 626, codd. tantum non omnes exhibent *καυστριανόν*, quam formam Xyl. nostro quoque loco recepit. Tzsch. autem reposuit *καϋστρινοῖς*, quod est in *Fx* ald., quodque codd. exhibent ap. Steph. s. v. *Καΰστριον πεδίον*, parum recte, ut opinor. 12. *φρικονεῦσι E*. — *τοῖς τρίτοις rw*. 16. *λαρίσσης* codd. edd. 17. *κύψαντα* Tzsch. Cor., incuria an consulto incertum. 20. *αἰγὰς Dh*. 21. *τῆνον E*. 22. *ἐγγράψας rw*. — *δὲ πόλεις CFz* (in hoc tamen *αἱ* in *ε* mutatum est) ald. 23. *φωκέων oxz*.

ναίων γῆς, παρ' ἣν ὁ Ἕρμος ῥεῖ. οὐκ ἄπωθεν δὲ τούτων τῶν πόλεων οὐδ' ἡ Μαγνησία ἐστὶν ἡ ὑπὸ Σιπύλῳ, ἐλευθέρα πόλις ὑπὸ Ῥωμαίων κεκριμένη. καὶ ταύτην δ' ἐκάκωσαν οἱ νεωστὶ γενόμενοι σεισμοί. εἰς δὲ τἀναντία τὰ ἐπὶ τὸν Κάικον νεύοντα C. 622 ἀπὸ Λαρίσης μὲν διαβάντι τὸν Ἕρμον εἰς Κύμην ἑβδομήκοντα στάδιοι, ἐντεῦθεν δ' εἰς Μύριναν τετταράκοντα στάδιοι, τὸ δ' ἴσον ἐντεῦθεν εἰς Γρύνιον, κἀκεῖθεν εἰς Ἐλαίαν· ὡς δ' Ἀρτεμίδωρος, ἀπὸ τῆς Κύμης εἰσὶν Ἄδαι, εἶτ' ἄκρα μετὰ τετταράκοντα σταδίους, ἣν καλοῦσιν Ὕδραν, ἡ ποιοῦσα τὸν κόλπον τὸν Ἐλαϊτικόν, πρὸς τὴν ἀπεναντίον ἄκραν Ἀρματοῦντα. τοῦ μὲν οὖν στόματος τὸ πλάτος περὶ ὀγδοήκοντα σταδίους ἐστίν, ἐγκολπίζοντι δὲ Μύρινα ἐν ἑξήκοντα σταδίοις, Αἰολὶς πόλις ἔχουσα λιμένα, εἶτ' Ἀχαιῶν λιμήν, ὅπου οἱ βωμοὶ τῶν δώδεκα θεῶν, εἶτα πολίχνιον Μυριναίων Γρύνιον καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος καὶ μαντεῖον ἀρχαῖον καὶ νεὼς πολυτελὴς λίθου λευκοῦ, στάδιοι δ' ἐπ' αὐτὴν τετταράκοντα· εἶθ' ἑβδομήκοντα εἰς Ἐλαίαν, λιμένα ἔχουσαν καὶ ναύσταθμον τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων, Μενεσθέως κτίσμα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀθηναίων τῶν συστρατευσάντων ἐπὶ Ἴλιον. τὰ δ' ἑξῆς εἴρηται τὰ περὶ Πιτάνην καὶ Ἀταρνέα καὶ τἄλλα τὰ ταύτῃ.

---

1. *ἄποθεν CF.* 5. *λαρίσσης* codd., exc. *D*, edd. 6. *μύρριναν E.* — *στάδια D* (sed *α* sec. m. add.) *hioxz*; hoc verbum om. *E.* 7. *ἐλέαν oxz.* 8. *τῆς* om. *E.* — *Κύμης*] *Ἴδης* ald. 10. *Hermatuntem* Guar. 11. *σταδίων E.* 12. *δὲ* om. ald. — *μύρρινα E.* 13. *ὅπου οἱ*] *ὅποι Dw.* 14. *μυριναῖον* ald. *μυρριναίων E.* — Ad Apollinis hoc templum referenda videntur, quae nullo signo addito in margine inferiore paginae scripta sunt in *z* manu Cyriaci ipsius, ut opinor (v. vol. I, Praef. p. XXVII): *Κυριακὸς δ' ἐγὼ αὐτὸς μεταξὺ μυρίνης καὶ κύμης ἐς τὰ τοῦ αὐτοῦ ἀπόλλωνος ἱεροῦ ἐρείπια ἐν τῷ ὑπερκειμένῳ λίθῳ τῆς πύλης μεγίστοις καὶ καλλίστοις γράμμασι παλαιοῖς τόδε ἐπίγραμμα εὗρον*

ΑΠΟΛΛΩΝΙ ΧΡΗΣΤΗΡΙΩΙ
ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΣ ΑΤΤΑΛΟΥ.

Eadem leguntur in *o* et in Cyriaci Scholiis mss. Leidensibus (v. Tzsch. ad h. l.). — *γρύμνιον Dh.* 15. *πολυτελοῦς rw.* 16. *εἶτα ἐλαία E.*, idem tamen postea exhibet *ἔχουσαν.* — *ἐλέαν oz.* 17. *ἔχουσα C* (?) *horwxz.*

6. *Μεγίστη δέ ἐστι τῶν Αἰολικῶν καὶ ἀρίστη Κύμη καὶ*
A. 924 *σχεδὸν μητρόπολις αὕτη τε καὶ ἡ Λέσβος τῶν ἄλλων πόλεων, περὶ τριάκοντά που τὸν ἀριθμόν, ὧν ἐκλελοίπασιν οὐκ ὀλίγαι. σκώπτεται δ' εἰς ἀναισθησίαν ἡ Κύμη κατὰ τοιαύτην τινά, ὥς φασιν ἔνιοι, δόξαν, ὅτι τριακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον τῆς κτίσεως ἀπέδοντο τοῦ λιμένος τὰ τέλη, πρότερον δ' οὐκ ἐκαρποῦτο τὴν πρόσοδον ταύτην ὁ δῆμος· κατέσχεν οὖν δόξα, ὡς ὀψὲ ᾐσθημένων, ὅτι ἐπὶ θαλάττῃ πόλιν οἰκοῖεν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος, ὅτι δανεισάμενοι χρήματα δημοσίᾳ τὰς στοὰς ὑπέθεντο, εἶτ' οὐκ ἀποδιδόντες κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν εἴργοντο τῶν περιπάτων· ὅτε μέντοι ὄμβρος εἴη, κατ' αἰδῶ τινα κηρύττοιεν οἱ δανεισταί, κελεύοντες ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπέρχεσθαι· τοῦ δὴ κήρυκος οὕτω φθεγγομένου „ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπέλθετε", ἐκπεσεῖν λόγον, ὡς Κυμαίων οὐκ αἰσθανομένων, ὡς ἐν τοῖς ὄμβροις ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπελθετέον, ἂν μὴ σημάνῃ τις αὐτοῖς διὰ κηρύγματος. ἀνὴρ δ' ἄξιος μνήμης ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως ἀναντιλέκτως μέν ἐστιν Ἔφορος, τῶν Ἰσοκράτους γνωρίμων τοῦ ῥήτορος, ὁ τὴν ἱστορίαν συγγράψας καὶ τὰ περὶ τῶν εὑρημάτων· καὶ ἔτι πρότερος τούτου Ἡσίοδος ὁ ποιητής· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Δῖος μετῴκησεν εἰς Βοιωτούς, Κύμην Αἰολίδα προλιπών·*

νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀιζυρῇ ἐνὶ κώμῃ
Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ' ἐσθλῇ.

C. 623 *Ὅμηρος δ' οὐχ ὁμολογουμένως· πολλοὶ γὰρ ἀμφισβητοῦσιν αὐτοῦ. τὸ δ' ὄνομα ἀπὸ Ἀμαζόνος τῇ πόλει τεθεῖσθαι, καθάπερ καὶ τῇ Μυρίνῃ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Τρωικῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ Βατιείᾳ·*

τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης.

σκώπτεται δὲ καὶ ὁ Ἔφορος, διότι τῆς πατρίδος ἔργα οὐκ ἔχων

---

3. *περὶ* om. *rw*. 9. *δημόσια* codd., Tzsch. corr. ex sent. Cas. 10. *ἀποδόντες* ald. 12. *εἰσέρχεσθαι oz*. 15. *σημάνει F*. 16. *μνήμης* om. *moz*. 20. *μετῴκισεν C*. 23. *ἀργαλή* (sic) *F* *ἀλγενὴ w*. 24. *ὁμολογούμενος Fz*. 25. *τεθῆσθαι D* (in hoc tamen *η* non plane certum est) *hoz*. 27. *βατείᾳ xz*. 30. *ὅτι x*.

φράζειν ἐν τῇ διαριθμήσει τῶν ἄλλων πράξεων, οὐ μὴν οὐδ' ἀμνημόνευτον αὐτὴν εἶναι θέλων, οὕτως ἐπιφωνεῖ· κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Κυμαῖοι τὰς ἡσυχίας ἦγον. ἐπεὶ δὲ διεληλύθαμεν τὴν Τρωικὴν ἅμα καὶ τὴν Αἰολικὴν παραλίαν, ἐφεξῆς ἂν εἴη τὴν μεσόγαιαν ἐπιδραμεῖν μέχρι τοῦ Ταύρου, φυλάσσοντας τὴν αὐτὴν τῆς ἐφόδου τάξιν.

CAPUT IV.

1. Ἔχει δέ τινα ἡγεμονίαν πρὸς τοὺς τόπους τούτους τὸ Πέργαμον, ἐπιφανὴς πόλις καὶ πολὺν συνευτυχήσασα χρόνον τοῖς Ἀτταλικοῖς βασιλεῦσι· καὶ δὴ καὶ ἐντεῦθεν ἀρκτέον τῆς A. 925 ἑξῆς περιοδείας, καὶ πρῶτον περὶ τῶν βασιλέων, ὁπόθεν ὡρμήθησαν καὶ εἰς ἃ κατέστρεψαν, ἐν βραχέσι δηλωτέον. ἦν μὲν δὴ τὸ Πέργαμον Λυσιμάχου γαζοφυλάκιον τοῦ Ἀγαθοκλέους, ἑνὸς τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων, αὐτὴν τὴν ἄκραν τοῦ ὄρους συνοικουμένην ἔχον· ἔστι δὲ στροβιλοειδὲς τὸ ὄρος εἰς ὀξεῖαν κορυφὴν ἀπολῆγον. ἐπεπίστευτο δὲ τὴν φυλακὴν τοῦ ἐρύματος τούτου καὶ τῶν χρημάτων (ἦν δὲ τάλαντα ἐνναχισχίλια) Φιλέταιρος, ἀνὴρ Τιανός, θλιβίας ἐκ παιδός· συνέβη γὰρ ἔν τινι ταφῇ θέας οὔσης καὶ πολλῶν παρόντων, ἀποληφθεῖσαν ἐν τῷ ὄχλῳ τὴν κομίζουσαν τροφὸν τὸν Φιλέταιρον ἔτι νήπιον συνθλιβῆναι μέχρι τοσοῦδε, ὥστε πηρωθῆναι τὸν παῖδα. ἦν μὲν δὴ εὐνοῦχος, τραφεὶς δὲ καλῶς ἐφάνη τῆς πίστεως ταύτης ἄξιος. τέως μὲν οὖν εὔνους διέμεινε τῷ Λυσιμάχῳ, διενεχθεὶς δὲ πρὸς Ἀρσινόην τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διαβάλλουσαν αὐτὸν ἀπέστησε τὸ χωρίον καὶ πρὸς τοὺς καιροὺς ἐπολιτεύετο, ὁρῶν ἐπι-

---

1. ἂν post οὐδ' add. codd., exc. *Fi*, ald.: Cor. om. 2. Inde a voce κατὰ alia manus incipit in *F*. 3. ἐπεὶ *mox* edd. 4. τριωκὴν *F*. — παραλογίαν *F*. 5. ἐπεκδραμεῖν *D*, sed ι inter ε et κ pr. m. ita additum est, ut hoc pro εκ legendum esse videatur. 10. ἔνθεν *Dh* edd. inde a Cas. 11. περιοδίας *DF*. — πόθεν *mox*. 18. τιαννὸς *C* τυανὸς *x* τυανεὺς *mox*, *vir Tyanensis* Guar., unde illud rec. Tzsch. Cor.: verum non Tyanis, sed Tio oriundus erat Philetaerus, ut Strabo docet XII, 543. — θλιβείας *F*. 19. ἀπολειφθεῖσαν *CDFhi*. 20. συντριβῆναι *Dhi*. 21. τοσοῦτον *rw*. — πληρωθῆναι *Fw*. 23. διέμενε *CDxz* Cor.

τηδείους πρὸς νεωτερισμόν· ὅ τε γὰρ Λυσίμαχος κακοῖς οἰκείοις περιπεσὼν ἠναγκάσθη τὸν υἱὸν ἀνελεῖν Ἀγαθοκλέα, Σέλευκός τε ἐπελθὼν ὁ Νικάτωρ ἐκεῖνόν τε κατέλυσε καὶ αὐτὸς κατελύθη, δολοφονηθεὶς ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ. τοιούτων δὲ θορύβων ὄντων, διεγένετο μένων ἐπὶ τοῦ ἐρύματος ὁ εὐνοῦχος καὶ πολιτευόμενος δι' ὑποσχέσεων καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας ἀεὶ πρὸς τὸν ἰσχύοντα καὶ ἐγγὺς παρόντα· διετέλεσε γοῦν ἔτη εἴκοσι κύριος ὢν τοῦ φρουρίου καὶ τῶν χρημάτων.

C. 624 2. *Ἦσαν δ' αὐτῷ δύο ἀδελφοί, πρεσβύτερος μὲν Εὐμένης, νεώτερος δ' Ἄτταλος· ἐκ μὲν οὖν τοῦ Εὐμένους ἐγένετο ὁμώνυμος τῷ πατρὶ Εὐμένης, ὅσπερ καὶ διεδέξατο τὸ Πέργαμον, καὶ ἦν ἤδη δυνάστης τῶν κύκλῳ χωρίων, ὥστε καὶ περὶ Σάρδεις ἐνίκησε μάχῃ συμβαλὼν Ἀντίοχον τὸν Σελεύκου· δύο δὲ καὶ εἴκοσιν ἄρξας ἔτη τελευτᾷ τὸν βίον. ἐκ δὲ Ἀττάλου καὶ Ἀντιοχίδος, τῆς Ἀχαιοῦ, γεγονὼς Ἄτταλος διεδέξατο τὴν ἀρχήν, καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς πρῶτος, νικήσας Γαλάτας μάχῃ*
A. 926 *μεγάλῃ. οὗτος δὲ καὶ Ῥωμαίοις κατέστη φίλος καὶ συνεπολέμησε πρὸς Φίλιππον μετὰ τοῦ Ῥοδίων ναυτικοῦ· γηραιὸς δὲ ἐτελεύτα, βασιλεύσας ἔτη τρία καὶ τετταράκοντα, κατέλιπε δὲ τέτταρας υἱοὺς ἐξ Ἀπολλωνίδος Κυζικηνῆς γυναικός, Εὐμένη, Ἄτταλον, Φιλέταιρον, Ἀθήναιον. οἱ μὲν οὖν νεώτεροι διετέλεσαν ἰδιῶται, τῶν δ' ἄλλων ὁ πρεσβύτερος Εὐμένης ἐβασίλευσε· συνεπολέμησε δὲ οὗτος Ῥωμαίοις πρός τε Ἀντίοχον τὸν μέγαν καὶ πρὸς Περσέα, καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἅπασαν τὴν ὑπ' Ἀντιόχῳ τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου. πρότερον δ' ἦν τὰ περὶ Πέργαμον οὐ πολλὰ χωρία μέχρι τῆς θαλάττης τῆς κατὰ τὸν*

---

1. *ὅ τε*] *ὅτι* *CDFhiw*. 3. *ἐπανελθὼν* *mox* ald. — Verba *κατελύθη* — *τοῦ* om. *w*, idemque pro *Κεραύνου* exhibet *κεραυνοῦται*. 6. *δι'*] *μεθ'* *mox*. 9. *εὐμενὴς* *F*. 10. *εὐμενοῦς* *F*. 11. *εὐμενὴς* *F*. — *τὸ* om. *rw*. 12. *τῶν χωρίων τῶν κύκλῳ* *Dh*. 15. *διεδέξατο* — *καὶ* om. *w*. 16. *οὗτος* ante *πρῶτος* add. edd. 18. *ῥωδίων* *F*. — *δὲ*] *καὶ* *F*. 19. *ἐτελεύτησε* *mox*. 20. *κυζικινῆς* *D*. — *εὐμενῆ* *F* *εὐμένην* *xz*. 21. *ἀθηναῖον* codd., Tzsch. corr. coll. Eust. ad Il. *B*, 648 p. 313, 22 R. 22. *εὐμενὴς* *F*. 23. *καὶ* ante *οὗτος* add. ald., idque postquam Tzsch. eiecerat Cor. denuo recepit. 25. *ἀντίοχον* *C*. — *τῆς ἐντὸς* *CF*, *γῆν* ante *τὴν* add. Epit.

Ἐλαΐτην κόλπον καὶ τὸν Ἀδραμυττηνόν. κατεσκεύασε δ' οὗτος τὴν πόλιν καὶ τὸ Νικηφόριον ἄλσει κατεφύτευσε, καὶ ἀναθήματα καὶ βιβλιοθήκας καὶ τὴν ἐπὶ τοσόνδε κατοικίαν τοῦ Περγάμου τὴν νῦν οὖσαν ἐκεῖνος προσεφιλοκάλησε· βασιλεύσας [δὲ] ἔτη τετταράκοντα καὶ ἐννέα ἀπέλιπεν υἱῷ τὴν ἀρχὴν Ἀττάλῳ, γεγονότι ἐκ Στρατονίκης τῆς Ἀριαράθου θυγατρὸς τοῦ Καππαδόκων βασιλέως. ἐπίτροπον δὲ κατέστησε καὶ τοῦ παιδὸς νέου τελέως ὄντος καὶ τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφὸν Ἄτταλον. ἓν δὲ καὶ εἴκοσιν ἔτη βασιλεύσας γέρων οὗτος τελευτᾷ, κατορθώσας πολλά· καὶ γὰρ Δημήτριον τὸν Σελεύκου συγκατεπολέμησεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Ἀντιόχου καὶ συνεμάχησε Ῥωμαίοις ἐπὶ τὸν Ψευδοφίλιππον, ἐχειρώσατο δὲ καὶ Διήγυλιν τὸν Καινῶν βασιλέα στρατεύσας εἰς τὴν Θρᾴκην, ἀνεῖλε δὲ καὶ Προυσίαν, ἐπισυστήσας αὐτῷ Νικομήδη τὸν υἱόν, κατέλιπε δὲ τὴν ἀρχὴν τῷ ἐπιτροπευθέντι Ἀττάλῳ· βασιλεύσας δὲ οὗτος ἔτη πέντε καὶ κληθεὶς Φιλομήτωρ ἐτελεύτα νόσῳ τὸν βίον, κατέλιπε δὲ κληρονόμους Ῥωμαίους· οἱ δ' ἐπαρχίαν ἀπέδειξαν τὴν χώραν, Ἀσίαν προσαγορεύσαντες, ὁμώνυμον τῇ ἠπείρῳ. παραρρεῖ A. 927 δ' ὁ Κάικος τὸ Πέργαμον, διὰ τοῦ Καΐκου πεδίου προσαγορευομένου σφόδρα εὐδαίμονα γῆν διεξιών, σχεδὸν δέ τι καὶ τὴν ἀρίστην τῆς Μυσίας.

3. Ἄνδρες δ' ἐγένοντο ἐλλόγιμοι καθ' ἡμᾶς Περγαμηνοὶ C. 625 Μιθριδάτης τε [ὁ] Μηνοδότου υἱὸς καὶ [τῆς] Ἀδοβογίωνος, [ὃς] τοῦ τετραρχικοῦ τῶν Γαλατῶν γένους ἦν, [ἦν] καὶ *ὃν*

---

2. ἄλσος *morwxz* edd. 3. Verba ἐπὶ τοσόνδε ante τὴν collocanda censet Grosk., orationis aequabilitatem ita turbari non animadvertens. 4. προσεφιλοκάλεσεν *F* ald. — δὲ om. codd., exc. *x*, τε exhibent *moz*: illud primus rec. Tzsch. 5. τῷ ante υἱῷ add. ald., κατέλιπεν διάδοχον τὸν υἱὸν ἄτταλον Epit. 6. σετονικῆς *F*. — ἀριάθου *F*. — καππαδοκῶν *Fh*. 12 δηίγυλιν Epit. — ἐκείνων *CDhimorwxz* ἐκεῖνον *F* καινὸν Epit.: correxit Tzsch. e coniectura Palmerii, quem vid. in Exercc. in Gr. auctt. p. 342. 14. καὶ ante τὴν ἀρχὴν add. codd., exc. *Fx*: Cor. om. 15. ἐπιτροπευομένῳ ald. 18. παραρεῖ *F*. 19. καΐκου προσαγορευομένου πεδίου *Dh*. 20. τι] τοι *morwxz* ald. 23. Μιθριδάτης τε καὶ μηνοδότης υἱὸς ald.: ὁ om. codd., Tzsch. add. e coni. Cas. — καὶ ἀδοβογίων ὃς τοῦ κτλ. codd. ald., Tzsch. corr. e coni. Cas. (τῆς tamen omissum operarum, ut videtur, errore). 24. ἦν

παλλακεῦσαι τῷ βασιλεῖ Μιθριδάτῃ φασίν· ὅθεν καὶ τοὔνομα τῷ παιδὶ θέσθαι τοὺς ἐπιτηδείους, προσποιησαμένους ἐκ τοῦ βασιλέως αὐτὸν γεγονέναι. οὗτος γοῦν Καίσαρι τῷ Θεῷ γενόμενος φίλος εἰς τοσόνδε προῆλθε τιμῆς, ὥστε καὶ τετράρχης ἀπεδείχθη [ἀπὸ] τοῦ μητρῴου γένους καὶ βασιλεὺς ἄλλων τε καὶ τοῦ Βοσπόρου· κατελύθη δ' ὑπὸ Ἀσάνδρου τοῦ καὶ Φαρνάκην ἀνελόντος τὸν βασιλέα καὶ κατασχόντος τὸν Βόσπορον. οὗτός τε δὴ ὀνόματος ἠξίωται μεγάλου, καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ ῥήτωρ ὁ τὰς τέχνας συγγράψας καὶ τὴν Ἀπολλοδώρειον αἵρεσιν παραγαγών, ἥτις ποτ' ἐστί· πολλὰ γὰρ ἐπεκράτει, μείζονα δὲ ἢ καθ' ἡμᾶς ἔχοντα τὴν κρίσιν, ὧν ἔστι καὶ ἡ Ἀπολλοδώρειος αἵρεσις καὶ ἡ Θεοδώρειος. μάλιστα δὲ ἐξῆρε τὸν Ἀπολλόδωρον ἡ τοῦ Καίσαρος φιλία τοῦ Σεβαστοῦ, διδάσκαλον τῶν λό-
A. 928 γων γενόμενον· μαθητὴν δ' ἔσχεν ἀξιόλογον Διονύσιον τὸν ἐπικληθέντα Ἀττικόν, πολίτην αὐτοῦ· καὶ γὰρ σοφιστὴς ἦν ἱκανὸς καὶ συγγραφεὺς καὶ λογογράφος.

4. Προϊόντι δ' ἀπὸ τοῦ πεδίου καὶ τῆς πόλεως ἐπὶ μὲν τὰ πρὸς ἕω μέρη πόλις ἐστὶν Ἀπολλωνία, μετεώροις ἐπικειμένη τόποις· ἐπὶ δὲ τὸν νότον ὀρεινὴ ῥάχις ἐστίν, ἣν ὑπερβᾶσι καὶ βαδίζουσιν ἐπὶ Σάρδεων πόλις ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ Θυάτειρα, κατοικία Μακεδόνων, ἣν Μυσῶν ἐσχάτην τινές φασιν. ἐν δεξιᾷ δ' Ἀπολλωνίς, διέχουσα Περγάμου τριακοσίους σταδίους, τοὺς δὲ ἴσους καὶ τῶν Σάρδεων, ἐπώνυμος δ' ἐστὶ τῆς Κυζικηνῆς Ἀπολλωνίδος· εἶτ' ἐκδέχεται τὸ Ἕρμου πεδίον καὶ Σάρδεις· τὰ δὲ προσάρκτια τῷ Περγάμῳ τὰ πλεῖστα ὑπὸ Μυσῶν ἔχεται τὰ

---

om. codd., Tzsch. rec. e coni. Cas. — ὃν om. Tzsch. Cor. e coni. Cas., qui corruptissimum hunc locum optime restituit. 2. τῶν ἐπιτηδείων προσποιησαμένων *mox* Tzsch.: idem probaverat Cas. 5. ἀπὸ om. codd., Tzsch. add. e coni. Cas., coll. Hirtio de bello Alex. c. 78, ubi Tetrarchia adiudicata dicitur *iure gentis et cognationis*. — βασιλεύσας *Dhi*. — Post ἄλλων Grosk. censet excidisse χωρίων s. τόπων. 6. Λυσάνδρου codd., Tzsch. corr. e coni. Cas., coll. Dione XLII, 48. Appian. Mithrid. c. 20, et supra VII, p. 311. XI, p. 495. 9. ἀπολλοδώριον codd. 10. εἴ τις Tzsch., Guarinum male secutus. — ἐπικρατεῖ Cor. 11. ἀπολλοδώριος et mox θεοδώριος codd. 20. σάρδεις *moxx* Tzsch. Cor. 23. τῶν om. *E*.

ἐν δεξιᾷ τῶν Ἀβαειτῶν λεγομένων, οἷς συνάπτει ἡ Ἐπίκτητος μέχρι Βιθυνίας.

5. *Αἱ δὲ Σάρδεις πόλις ἐστὶ μεγάλη, νεωτέρα μὲν τῶν Τρωικῶν, ἀρχαία δ' ὅμως, ἄκραν ἔχουσα εὐερκῆ· βασίλειον δ' ὑπῆρξε τῶν Λυδῶν, οὓς ὁ ποιητὴς καλεῖ Μῄονας, οἱ δ' ὕστερον Μαίονας, οἱ μὲν τοὺς αὐτοὺς τοῖς Λυδοῖς, οἱ δ' ἑτέρους ἀποφαίνοντες· τοὺς δ' αὐτοὺς ἄμεινόν ἐστι λέγειν. ὑπέρκειται δὲ τῶν Σάρδεων ὁ Τμῶλος, εὔδαιμον ὄρος, ἐν τῇ ἀκρωρείᾳ σκοπὴν ἔχον, ἐξέδραν λευκοῦ λίθου, Περσῶν ἔργον, ἀφ' οὗ κατοπτεύεται τὰ κύκλῳ πεδία, καὶ μάλιστα τὸ Καϋστριανόν· περιοικοῦσι δὲ Λυδοὶ καὶ Μυσοὶ καὶ Μακεδόνες. ῥεῖ δ' ὁ Πακτωλὸς ἀπὸ τοῦ Τμώλου, καταφέρων τὸ παλαιὸν ψῆγμα χρυσοῦ πολύ, ἀφ' οὗ τὸν Κροίσου λεγόμενον πλοῦτον καὶ τῶν προγό-* C. 626 *νων αὐτοῦ διονομασθῆναί φασι· νῦν δ' ἐκλέλοιπε τὸ ψῆγμα. καταφέρεται δ' ὁ Πακτωλὸς εἰς τὸν Ἕρμον, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει, Φρύγιος νυνὶ καλούμενος· συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδιδόασι θάλατταν, ὡς Ἡρόδοτός φησιν. ἄρχεται δ' ἐκ Μυσίας ὁ Ἕρμος, ἐξ ὄρους ἱεροῦ τῆς Δινδυμήνης, καὶ διὰ τῆς Κατακεκαυμένης εἰς τὴν Σαρδιανὴν φέρεται καὶ τὰ συνεχῆ πεδία,* A. 929 *† ὡς εἴρηται, μέχρι τῆς θαλάττης. ὑπόκειται δὲ τῇ πόλει τό τε Σαρ-*

---

1. *ἀβλιτῶν E* Cor. *ἀβλίτων* codd. rell. et edd.: correxi e coni. Kieperti, v. ad XII, 576. — *οἷς*] *ἧς F*. 5. *οὓς*] *ὃς F*. 9. *ἔχων* Cor. — *ἐξέδραν* Palmer. (v. Exercitt. in auctt. Gr. p. 342) mutandum esse censet in *ἕξεδρον*, quod interpretatur ***sex sedilia habentem*** vel ***sex latera*** et ***capacem septem*** (sex?) ***virorum sedentium***: sed caret illud adiectivum auctoritate, neque licebit recipere, quamvis mira sit codicum scriptura, reddita etiam ab Eust. ad Il. *B*, 866 p. 366, 19 R. 10. *καὶ μάλιστα* om. *Dhi*. — *καυστρινὸν E* ald. 11. Pro *Μακεδόνες* Cas. suspicatur scribendum esse *Μαιόνες* parum feliciter, ut vel ex proxime superioribus intelligitur; non improbat tamen Tzsch.: Macedones his in locis commemorat etiam Plin. V, 29, et Strabo ipse paulo ante. 17. *φώκαιαν z*. 18. *ἄρχεται*, supra scripto sec. m. colore viridi *ἅπτεται*, *z*: inde *ἅπτεται* male transiit in *mo* ald. — *δ' ἐκ*] *δὲ καὶ* codd., exc. *E*, ex quo recepi *δ' ἐκ*, et *x*, qui exhibet *ἀπὸ*, sicut Eust. l. c., quod rec. Cor. 20. *κατὰ συνεχῆ CFw* ald. *κατὰ τὰ συνεχῆ Dhmoz* Cas., *καὶ τὰ συνεχῆ* servarunt *Eix*. 21. Mira sunt verba *ὡς εἴρηται*, cum

διανὸν πεδίον καὶ τὸ τοῦ Κύρου καὶ τὸ τοῦ Ἕρμου καὶ τὸ Καϋστριανόν, συνεχῆ τε ὄντα καὶ πάντων ἄριστα πεδίων. ἐν δὲ σταδίοις τετταράκοντα ἀπὸ τῆς πόλεως ἐστὶν ἡ Γυγαία μὲν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγομένη [λίμνη], Κολόη δ' ὕστερον μετονομασθεῖσα, ὅπου τὸ ἱερὸν τῆς Κολοηνῆς Ἀρτέμιδος, μεγάλην ἁγιστείαν ἔχον. φασὶ δ' ἐνταῦθα χορεύειν τοὺς καλάθους κατὰ τὰς ἑορτάς, οὐκ οἶδ' ὅπως ποτὲ παραδοξολογοῦντες μᾶλλον ἢ ἀληθεύοντες.

6. Κειμένων δ' οὕτω πως τῶν ἐπῶν παρ' Ὁμήρῳ·

Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
υἷε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας,

προσγράφουσί τινες τοῦτο τέταρτον ἔπος·

Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

---

de his supra nondum egerit Strabo; neque magnopere proficimus, si post *θαλάττης* collocantur haec verba, quod proponit Cor. ad Interpr. Paris., modo ne scribas cum Grosk. ἧς εἴρηται, quae valde arrident. — τῆς om. *E*. 1. κόρου codd., Tzsch. corr. coll. p. 629: Καΐκου infeliciter suspicatur Cor. 4. λίμνη om. codd., Cor. recte adiecit: videtur propter syllabarum praecedentium similitudinem excidisse. 5. κολοήνης *F* κολοηνῆς cum *Dh* exhibet Eust. ad Il. *B*, 865 p. 366, 1 R. 6. ἀγιστίαν *C*. — τοὺς om. edd. — καλάθους] καθόλου *rw* πιθήκους *m* (ex corr.? ad hunc enim fortasse referenda sunt, quae Tzsch. falso tradit de Ven. 2) *x* ald. Cas.: quae scriptura prorsus caret auctoritate, neque est, cur quaeramus unde detorta sit, quod frustra fecit Lobeck. in Aglaoph. p. 226, coniiciens πιθάκνας. Neque probanda videtur aliorum coniectura καλάμους, de qua v. Grosk. ad h. l. 10. ἄντηφος *F*. 11. παλαιμένεος *Dhirw* ald., ad quam Scrimger. nullam adnotavit discrepantiam: πυλαιμένεος *CEF* (nihil certe ex iis adnotatum invenio ad hanc scripturam) *xz* Cas. *Pylemon* Guar.: Cor. restituit eam nominis formam, quae legitur in Il. *B*, 865. — τὼ] τὸν *E*. 12. ὑπὸ] ἀπὸ *CDhx*, unde in hoc legitur etiam τμώλου. — γεγαότας *oz*. 13. προσγράφουσι — ἔπος om. *Dhi*. — τούτῳ edd. 14. ὕλης *CDFhirwx* Cor.: atque arridet sane haec scriptura, maxime propter sequentia, quae repugnare videntur manifesto iis, quae traduntur a Strabone ipso XI, 407 extr. sqq., ubi docet Hyden esse in Lydia, Hylen in Boeotia. Nihilominus Ὕδης, quod exhibent *Emoz*, unice est verum. Minime enim hic agitur de discrimine urbium Hyles et Hydes, uti altero illo loco, sed de urbis Hydes situ. Atque magna auctoritate hic sunt quae leguntur apud Eust. ad

οὐδεμία δ' εὑρίσκεται Ὕδη ἐν τοῖς Λυδοῖς. οἱ δὲ καὶ τὸν Τυχίον ἐνθένδε ποιοῦσιν, ὅν φησιν ὁ ποιητής·

σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος Ὕδῃ ἔνι.

προστιθέασι δὲ καί, διότι δρυμώδης ὁ τόπος καὶ κεραυνόβολος, καὶ ὅτι ἐνταῦθα οἱ Ἄριμοι· καὶ γὰρ †οὕτως

εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς

ἐπεισφέρουσι

χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

ἄλλοι δ' ἐν Κιλικίᾳ, τινὲς δ' ἐν Συρίᾳ πλάττουσι τὸν μῦθον τοῦτον, οἱ δ' ἐν Πιθηκούσσαις, οἳ καὶ τοὺς πιθήκους φασὶ παρὰ τοῖς Τυρρηνοῖς ἀρίμους καλεῖσθαι· οἱ δὲ τὰς Σάρδεις Ὕδην ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ τὴν ἀκρόπολιν αὐτῆς. πιθανωτάτους δ' ὁ Σκήψιος ἡγεῖται τοὺς ἐν τῇ Κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας τοὺς Ἀρίμους τιθέντας. Πίνδαρος δὲ συνοικειοῖ τοῖς ἐν τῇ Κιλικίᾳ τὰ ἐν Πιθηκούσσαις, ἅπερ ἐστὶ πρὸ τῆς Κυμαίας, καὶ A. 930
τὰ ἐν Σικελίᾳ· καὶ γὰρ τῇ Αἴτνῃ φησὶν ὑποκεῖσθαι τὸν Τυφῶνα·

Il. *B*, 866 p. 366, 14 R: *ἡ δὲ κατ' Εὐριπίδην μετὰ τὸν τρίτον στίχον, οὗ ἀρχὴ τὸ οἳ καὶ Μῄονας ἦγον, γράφει τέταρτον τοῦτον κατὰ σχῆμα ἐπαναλήψεως, Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ, οὗ δὴ στίχου καὶ ὁ γεωγράφος μνησθεὶς φησιν, ὡς οὐδεμία Ὕδη ἐν τοῖς Λυδοῖς.* Minime igitur editio illa Euripidea, quam h. l. significat Strabo, recessit in nomine isto a recepta scriptura: eamque in proximis constanter exhibent optimi codd. Neque quae subiunguntur obstant, quominus recipiatur hic: non enim negatur fuisse Hyde urbs Lydiae, sed inveniri in Lydis. Iam optime quadrat quod infra addit, nonnullos Sardes appellare Hyden, alios earum arcem, unde liquido patet, de hac urbe unice agi. — *δημῷ F*. 1. *ὕλῃ CDFhirwx*. — *τύχιον* codd., Tzsch. corr. 2. *ὅν — ποιητής* om. *hi*. 3. *ὕλῃ h* (ex corr.) *orx* Cor. 4. *ὅτι x* Tzsch. Cor. — *δριμώδης F*. — *κεραυνοβόλος* codd. edd.: correxi e sent. Cor.: cf. infra p. 628. 5. *ἄριμμοι* (sic) *F*. — *καὶ οὕτως γὰρ* ald. *οὕτως* in *τούτῳ* mutavit Cor., atque sive hoc scribendum est, sive ex *E*, ubi legitur *καὶ τῷ*, recipiendum est *τῷ*, quod magis placet. 6. *ἀριμμεις* (sic) *F*. 7. Post *ἐπεισφέρουσι* inter versus minutissimis literis pr. m. additur *τὸ* in *D*: inde *ἐπεισφέρουσι τε hi*. 8. *ὕλης horx* Cor. — *δημῷ F*. 10. *πιθηκούσαις* codd., exc. *Fh* Epit.: his concinit Eust. ad Il. *B*, 783 p. 346, 39 R. 11. *τοῖς* om. *E*. — *ἀριμμοὺς F*. 14. *ἀριμμοὺς F*. — *δὲ*] *τε CDEFhixz*. — *τῇ* om. *E*. 15. *πιθηκούσαις z*. 16. *Σικελίᾳ*] *κιλικίᾳ C* (?). — *φασὶν CDFmowxz* ald., Cas. corr.

τόν ποτε
Κιλίκιον θρέψεν πολυώνυμον ἄντρον· νῦν γε μὰν
C. 627 ταί θ' ὑπὲρ Κύμας ἁλιερκέες ὄχθαι
Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει στέρνα λαχνάεντα.

καὶ πάλιν·

κείνῳ μὲν Αἴτνα δεσμὸς ὑπερφίαλος
ἀμφίκειται.

καὶ πάλιν·

ἀλλ' οἷος ἄπλατον κεράιζε θεῶν
Τυφῶνα πεντηκοντακέφαλον ἀνάγκᾳ Ζεὺς πατὴρ
ἐν Ἀρίμοις ποτέ.

οἱ δὲ τοὺς Σύρους Ἀρίμους δέχονται, οὓς νῦν Ἀραμαίους λέγουσι, τοὺς δὲ Κίλικας τοὺς ἐν Τροίᾳ μεταναστάντας εἰς Συρίαν ἀνῳκισμένους, ἀποτεμέσθαι παρὰ τῶν Σύρων τὴν νῦν λεγομένην Κιλικίαν. Καλλισθένης δ' ἐγγὺς τοῦ Καλυκάδνου καὶ τῆς Σαρπηδόνος ἄκρας παρ' αὐτὸ τὸ Κωρύκιον ἄντρον εἶναι τοὺς Ἀρίμους, ἀφ' ὧν τὰ ἐγγὺς ὄρη λέγεσθαι Ἄριμα.

7. Περίκειται δὲ τῇ λίμνῃ τῇ Κολόῃ τὰ μνήματα τῶν βασιλέων. πρὸς δὲ ταῖς Σάρδεσίν ἐστι τὸ τοῦ Ἀλυάττου ἐπὶ κρηπῖδος ὑψηλῆς χῶμα μέγα, ἐργασθέν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῆς πόλεως, οὗ τὸ πλεῖστον ἔργον αἱ παιδίσκαι συνετέλεσαν· λέγει δ' ἐκεῖνος καὶ πορνεύεσθαι πάσας, τινὲς δὲ καὶ πόρνης μνῆμα λέγουσι τὸν τάφον. χειροποίητον

---

1. τόν ποτε — ἐν Ἀρίμοις ποτέ om. *x*. 2. μαντευθ' *CDFh* μὰν τοῦ θ' ἰ μὰν κεύθει, omisso ὑπὲρ, *moz* μαντεύεθ' *rw* μανκευθ' ald. 3. κῦμ' αλιερκὲς *Dimoz* κῦμ' αλιερκεσε (sic) *F* κῦμ' αλιερκέες *Ch* κῦμα ἁλιερκέες *rw* κῦμ' ἁλιερκέσι ald. — ὄχθε *CF* ὄχθεσι καὶ λίαν (pro σικελία) *rw*, omissa est illa vox in *moz* ὄχθαις ald. 4. τ'] δ' codd. — λαχνηέντα codd.: Xyl. totum hunc locum restituit coll. Pind. Pyth. I, 16 (32). 9. ἀλλοῖος *Dh*. — κεράιζες Tzsch. Cor. 10. ἑκατοντακάρανον scribendum censent Herm. et Boeckh., coll. Iulian. Epist. XXIV, p. 395 et Pind. Pyth. l. c., πεντηκοντακέφαλλον scripsit Bergk., metrum lenissima medicina restituens. — ζεῦ *rw* edd. — πάτερ *Frw* edd. 11. εἰν Boeckh. — ἀριμμοῖς *F*. 12. ἀράμους codd. Eust. ad Il. *B*, 782 p. 346, 41 R., Tzsch. corr. e coni. Cas., coll. I, 42. XVI, 785. 13. τῇ ante Τροίᾳ add. edd. 17. ἀριμμούς *F*. 18. τῇ ante Κολόῃ om. ald. 19. ἀλυάτου *x* ἀλυάτου *z*.

δὲ τὴν λίμνην ἔνιοι ἱστοροῦσι τὴν Κολόην πρὸς τὰς ἐκδοχὰς τῶν πλημμυρίδων, αἳ συμβαίνουσι τῶν ποταμῶν πληρουμένων. Ὕπαιπα δὲ πόλις ἐστὶ καταβαίνουσιν ἀπὸ τοῦ Τμώλου πρὸς τὸ τοῦ Καΰστρου πεδίον.

8. *Φησὶ δὲ Καλλισθένης ἁλῶναι τὰς Σάρδεις ὑπὸ Κιμμερίων πρῶτον, εἶθ' ὑπὸ Τρηρῶν καὶ Λυκίων, ὅπερ καὶ Καλλῖνον δηλοῦν, τὸν τῆς ἐλεγείας ποιητήν, ὕστατα δὲ τὴν ἐπὶ Κύρου καὶ Κροίσου γενέσθαι ἅλωσιν. λέγοντος δὲ τοῦ Καλλίνου τὴν ἔφοδον τῶν Κιμμερίων ἐπὶ τοὺς Ἠσιονῆας γεγονέναι, καθ' ἣν* A. 931 *αἱ Σάρδεις ἑάλωσαν, εἰκάζουσιν οἱ περὶ τὸν Σκήψιον ἰαστὶ λέγεσθαι Ἠσιονεῖς τοὺς Ἀσιονεῖς· τάχα γὰρ ἡ Μῃονία, φησίν, Ἀσία ἐλέγετο, καθ' ὃ καὶ Ὅμηρος εἴρηκεν·*

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

ἀναληφθεῖσα δ' ἀξιολόγως ὕστερον διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας ἡ πόλις καὶ οὐδεμιᾶς λειπομένη τῶν ἀστυγειτόνων, νεωστὶ ὑπὸ σεισμῶν ἀπέβαλε πολλὴν τῆς κατοικίας. ἡ δὲ τοῦ Τιβερίου πρόνοια, τοῦ καθ' ἡμᾶς ἡγεμόνος, καὶ ταύτην καὶ τῶν ἄλλων συχνὰς ἀνέλαβε ταῖς εὐεργεσίαις, ὅσαι περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκοινώνησαν τοῦ αὐτοῦ πάθους.

9. *Ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι γεγόνασι τοῦ αὐτοῦ γένους Διόδωροι δύο οἱ ῥήτορες, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐκαλεῖτο Ζωνᾶς, ἀνὴρ* C. 628 *πολλοὺς ἀγῶνας ἠγωνισμένος ὑπὲρ τῆς Ἀσίας, κατὰ δὲ τὴν Μιθριδάτου τοῦ βασιλέως ἔφοδον αἰτίαν ἐσχηκώς, ὡς ἀφιστὰς παρ' αὐτοῦ τὰς πόλεις, ἀπελύσατο τὰς διαβολὰς ἀπολογησάμενος· τοῦ δὲ νεωτέρου φίλου ἡμῖν γενομένου καὶ ἱστορικὰ συγγράμματά ἐστι καὶ μέλη καὶ ἄλλα ποιήματα, τὴν ἀρχαίαν γραφὴν ἐπιφαίνοντα ἱκανῶς. Ξάνθος δὲ ὁ παλαιὸς συγγραφεὺς Λυδὸς μὲν λέγεται, εἰ δὲ ἐκ Σάρδεων, οὐκ ἴσμεν.*

10. *Μετὰ δὲ Λυδούς εἰσιν οἱ Μυσοὶ καὶ πόλις Φιλαδέλ-*

---

6. *καλλίνον* F. 8. *λέγοντες* F. 10. *ἰασὶ* F. 11. *ἀσιανούς* x. 16. *σεισμοῦ* rw. 20. *Ἄνδρες — γένους* om. h: pro iis ad sarciendam scilicet lacunam leguntur in i haec: *ἐγένοντο δ' ἄνδρες ἐν τῇδε τῇ πόλει Διόδωροι κτλ.* Ex hoc videtur iure colligi posse, cod. i descriptum esse ex cod. h. 24. *τὰς παρ' αὐτοῦ πόλεις* codd., Xyl. corr. 27. *ἐπιφαίνοντα* om. i; *ἐμφαίνοντα* ald. 28. *σαρδέων* F. 29. *φιλαδελφία* F.

φεια σεισμῶν πλήρης. οὐ γὰρ διαλείπουσιν οἱ τοῖχοι διιστάμενοι, καὶ ἄλλοτ' ἄλλο μέρος τῆς πόλεως κακοπαθοῦν· οἰκοῦσιν οὖν ὀλίγοι διὰ τοῦτο τὴν πόλιν, οἱ δὲ πολλοὶ καταβιοῦσιν ἐν τῇ χώρᾳ γεωργοῦντες, ἔχοντες εὐδαίμονα γῆν· ἀλλὰ καὶ τῶν ὀλίγων θαυμάζειν ἐστίν, ὅτι οὕτω φιλοχωροῦσιν, ἐπισφαλεῖς τὰς οἰκήσεις ἔχοντες· ἔτι δ' ἄν τις μᾶλλον θαυμάσειε τῶν κτισάντων αὐτήν.

11. *Μετὰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἡ Κατακεκαυμένη λεγομένη χώρα μῆκος μὲν καὶ πεντακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ τετρακοσίων,*
A. 932 *εἴτε Μυσίαν χρὴ καλεῖν, εἴτε Μῃονίαν (λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως), ἅπασα ἄδενδρος πλὴν ἀμπέλου τῆς τὸν Κατακεκαυμενίτην φερούσης οἶνον, οὐδενὸς τῶν ἐλλογίμων ἀρετῇ λειπόμενον. ἔστι δὲ ἡ ἐπιφάνεια τεφρώδης τῶν πεδίων, ἡ δ' ὀρεινὴ καὶ πετρώδης μέλαινα, ὡς ἂν ἐξ ἐπικαύσεως. εἰκάζουσι μὲν οὖν τινες ἐκ κεραυνοβολιῶν καὶ πρηστήρων συμβῆναι τοῦτο, καὶ οὐκ ὀκνοῦσι τὰ περὶ τὸν Τυφῶνα ἐνταῦθα μυθολογεῖν. Ξάνθος δὲ καὶ Ἀριμοῦν τινα λέγει τῶν τόπων τούτων βασιλέα. οὐκ εὔλογον δὲ ὑπὸ τοιούτων παθῶν τὴν τοσαύτην χώραν ἐμπρησθῆναι ἀθρόως, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ γηγενοῦς πυρός, ἐκλιπεῖν δὲ νῦν τὰς πηγάς· δείκνυνται δὲ καὶ βόθροι τρεῖς, οὓς φύσας καλοῦσιν, ὅσον τετταράκοντα ἀλλήλων διεστῶτες σταδίους· ὑπέρκεινται δὲ λόφοι τραχεῖς, οὓς εἰκὸς ἐκ τῶν ἀναφυσηθέντων σεσωρεῦσθαι μύδρων. τὸ δ' εὐάμπελον τὴν τοιαύτην ὑπάρχειν γῆν, λάβοι τις ἂν καὶ ἐκ τῆς Καταναίας τῆς χωσθείσης τῇ σποδῷ καὶ νῦν ἀποδιδούσης οἶνον δαψιλῆ καὶ καλόν. ἀστεϊζόμενοι δέ τινες, εἰκότως πυριγενῆ τὸν Διόνυσον λέγεσθαί φασιν, ἐκ τῶν τοιούτων χωρίων τεκμαιρόμενοι.*

12. *Τὰ δ' ἑξῆς ἐπὶ τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ἐμπλοκὰς ἔχει μέχρι πρὸς τὸν Ταῦρον, ὥστε καὶ τὰ Φρύγια καὶ τὰ Καρικὰ καὶ τὰ Λύδια καὶ ἔτι τὰ τῶν Μυσῶν δυσδιάκριτα*

---

1. *τύχοι F.* 9. *καὶ* om. *Ew*, ac commodius sane abesset. 11. *εὔδενδρος r.* — *ἀμπέλου ἀγαθὸν ἀποδιδοίσης οἶνον καὶ οὐδενὸς κτλ. E.* 22. *τραχεῖς*] *τρεῖς Dh.* 23. *ὑπάρχειν* ante *τὴν τοιαύτην* collocatur in *F.* 24. *κατανίας* codd., Xyl. corr. 25. *ἀστιζόμενοι CDF.* 27. *τῶν* om. *CD* (?) *himorxz.* 30. *καὶ τὰ λύδια καὶ τὰ καρικὰ D* (supra posito tamen illis *β*, his *α*, quibus ordinem mutandum esse in-

εἶναι, παραπίπτοντα εἰς ἄλληλα· εἰς δὲ τὴν σύγχυσιν ταύτην C. 629
οὐ μικρὰ συλλαμβάνει τὸ τοὺς Ῥωμαίους μὴ κατὰ φῦλα διε-
λεῖν αὐτούς, ἀλλὰ ἕτερον τρόπον διατάξαι τὰς διοικήσεις, ἐν
αἷς τὰς ἀγοραίους ποιοῦνται καὶ τὰς δικαιοδοσίας. ὁ μέν γε
Τμῶλος ἱκανῶς συνῆκται καὶ περιγραφὴν ἔχει μετρίαν, ἐν αὐ-
τοῖς ἀφοριζόμενος τοῖς Λυδίοις μέρεσιν, ἡ δὲ Μεσωγὶς εἰς τὸ
ἀντικείμενον μέρος διατείνει μέχρι Μυκάλης, ἀπὸ Κελαινῶν
ἀρξάμενον, ὥς φησι Θεόπομπος· ὥστε τὰ μὲν αὐτοῦ Φρύγες
κατέχουσι, τὰ πρὸς ταῖς Κελαιναῖς καὶ τῇ Ἀπαμείᾳ, τὰ δὲ
Μυσοὶ καὶ Λυδοί, τὰ δὲ Κᾶρες καὶ Ἴωνες. οὕτω δὲ καὶ οἱ ποτα- A. 933
μοί, καὶ μάλιστα ὁ Μαίανδρος, τὰ μὲν διορίζοντες τῶν ἐθνῶν,
δι' ὧν δὲ μέσοι φερόμενοι, δυσληπτον ποιοῦσι τἀκριβές· καὶ
περὶ τῶν πεδίων δὲ τῶν ἐφ' ἑκάτερα τῆς τε ὀρεινῆς καὶ τῆς
ποταμίας ὁ αὐτὸς λόγος. οὐθ' ἡμῖν ἴσως ἐπὶ τοσοῦτον φρον-
τιστέον, ὡς ἀναγκαῖον χωρομετροῦσιν, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον
ὑπογραπτέον, ὅσον καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν παραδεδώκασι.

13. *Τῷ δὴ Καϋστριανῷ πεδίῳ μεταξὺ πίπτοντι τῆς τε Μεσωγίδος καὶ τοῦ Τμώλου, συνεχές ἐστι πρὸς ἕω τὸ Κιλβια-*

---

dicetur) *hi* edd.; articulum utroque loco om. *x*. 4. τὰς] τοὺς *C*. — *ἀγορὰς moxz*. — *δικαιοδοσίας*] *διοικήσεις C*. 5. *συνῆπται* codd., exc. *E*, qui exhibet *συνῆκται*, quod coni. Cor., coll. p. 615 (*ἱκανῶς συνέσταλται*). 6. *τοῖς τῆς Λυδίας μέρεσιν moz*. — *μεσόγαιος F* ald. *μεσόγειος* codd. rell.: corr. Tzsch. ex coni. Palmer. (v. Exercitt. in auctt. Gr. p. 343), duplici σ exhibens hic et infra constanter, Stephanum Byz. (v. s. v.) secutus: sed simplex σ Strabonis codd. ubique praebent, sicut Eust. ad Il. *B*, 460 p. 254, 21 R. 7. *μυκαλῆς F*. 9. ταῖς om. *Ew*. — *ἀπαμία F*. 12. *φέρονται moz*. 14. *οὐδ' x οὐ δ'* Cor.: cf. ad I, 43. 15. *ἀναγκαῖον*] *ἄρα κενῇ* codd. (exc. *F*, in quo post *ἀναγκαῖον* add. *κενῇ* punctis supra pictis atramento paululum diverso) edd.: quae scriptura sensu apto prorsus caret; nec magis tamen probandum quod Cor. coniecit *ὡς ἄρα γε νῦν*, secutus Guar., qui habet: ***ut nunc loca metiamur***. Quod recepimus contra verum esse sponte sua liquet: non enim *χωρομετρίαν* agit (v. XVI, 757 coll. 787), sed *γεωγραφικὴν*, quam *κολοσσουργίαν* quandam esse I, 13 extr. significat. Ac satis apparet, quomodo orta sit illa verae scripturae corruptela. 16. *περιγραπτέον Dhi*. — *πρὸ* om. *CD* (in hoc spatium vacuum relictum est inter *οἱ* et *ἡμῶν*) *hi οἱ πρὸ* om. *w*. 17. *δὴ*] *δὲ Ez*. — *καϋστρηνῷ E*. 18. *μεσογειώτιδος CDEFhiz μεσογειότιδος or μεσογειότητος*

νὸν πεδίον, πολύ τε καὶ συνοικούμενον εὖ καὶ χώραν ἔχον σπουδαίαν· εἶτα τὸ Ὑρκάνιον πεδίον, Περσῶν ἐπονομασάντων καὶ ἐποίκους ἀγαγόντων ἐκεῖθεν (ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Κύρου πεδίον *ὃ* Πέρσαι κατωνόμασαν)· εἶτα τὸ Πελτινὸν πεδίον, ἤδη Φρύγιον, καὶ τὸ Κιλλάνιον καὶ τὸ Ταβηνόν, ἔχον τὰς πολίχνας μιξοφρυγίους, ἐχούσας τι καὶ Πισιδικόν, ἀφ' ὧν αὐτὰ κατωνομάσθη.

14. Ὑπερβάλλουσι δὲ τὴν Μεσωγίδα τὴν μεταξὺ Καρῶν τε καὶ τῆς Νυσαΐδος, ἥ ἐστι χώρα κατὰ τὸ τοῦ Μαιάνδρου πέραν μέχρι τῆς Κιβυράτιδος καὶ τῆς Καβαλίδος, πόλεις *δ'* εἰσί, πρὸς μὲν τῇ Μεσωγίδι καταντικρὺ Λαοδικείας Ἱεράπολις, ὅπου τὰ θερμὰ ὕδατα καὶ τὸ Πλουτώνιον, ἄμφω παραδοξολογίαν τινὰ ἔχοντα. τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ οὕτω ῥᾳδίως εἰς πῶρον μεταβάλλει πηττόμενον, ὥστ' ὀχετοὺς ἐπάγοντες φραγμοὺς ἀπεργάζονται μονολίθους. τὸ δὲ Πλουτώνιον ὑπ' ὀφρύι μικρᾷ τῆς
A. 934 ὑπερκειμένης ὀρεινῆς στόμιόν ἐστι σύμμετρον, ὅσον ἄνθρωπον δέξασθαι δυνάμενον, βεβάθυνται δ' ἐπὶ πολύ· πρόκειται δὲ τούτου δρυφάκτωμα τετράγωνον, ὅσον ἡμιπλέθρου τὴν περίμετρον·

---

ald.: *Μεσσωγίδος* Tzsch. Cor. e coni. Cas. — *κιλβανὸν E* Eust. ad Il. *B*, 460 p. 254, 24 R. et ad Dionys. Perieg. 837, ubi ad hunc respicit locum. 2. Post *ἐπονομασάντων* Grosk. censet addendum esse *ἀπὸ τῆς Ὑρκανίας* propter *ἐκεῖθεν*, quod sine verbis illis non habeat quo referatur: quae satis commoda quidem sunt, sed non ita necessaria, ut in liberiore quadam orationis conformatione carere iis non possimus. 4. *ὃ* asteriscis recte inclusit Cor. — *πελτηνὸν EF.* 5. *ταβινὸν oz*: per *η* hoc nomen scribitur ap. Suid. s. v. *Μαρσύας.* — *ἔχοντας Dh ἔχον τὰς* codd. rell., exc. *i*, in quo *ἔχοντα*, quod rec. Cor. 6. *πεισιδικὸν F.* 8. *ὑπερβαλλούσας E ὑπερβαλοῦσι x* Cor., quod valde placet. — *μεσογίδα* codd., exc. *CF*, *Μεσσωγίδα* Tzsch. Cor. 9. *κατὰ τὸ* om. *x*, *τὸ* om. *CF* ald., *τοῦ* om. *E*, *κατὰ τὰ τοῦ oz* Cor.: quod recepi, est in *D* (quamquam dubitatio aliqua relinquitur, *τὰ* an *τὸ* legi voluerit librarius) *hi.* 10. *κυβιράτιδος mowz κικυράτιδος F.* — *καβαλλίδος* codd., exc. *oz*; illis concinunt plerique codd. infra p. 630; simplici *λ* scribitur nomen, ut apud alios auctores, sic apud Steph. s. v., laudato hoc ipso Strabonis libro. — *δ'* om. recte *x* Tzsch. Cor. 11. *μεσογίδι CDEhiw μεσογαία moz* ald. 12. *παραδοξολογίαν παραδοξίαν F.* 13. *ὕδωρ ὡς εἰς πόρον μεταβάλλει F.* 15. *ὑπ'*] *ἐπ'* Cor. 17. *βεβάθυται* ald. 18. *δρυφράκτωμα* edd., ad quam scripturam etsi

τοῦτο δὲ πλῆρές ἐστιν ὁμιχλώδους παχείας ἀχλύος, ὥστε μόγις τοὔδαφος καθορᾶν. τοῖς μὲν οὖν κύκλῳ πλησιάζουσι πρὸς τὸν δρύφακτον ἄλυπός ἐστιν ὁ ἀήρ, καθαρεύων ἐκείνης τῆς ἀχλύος ἐν ταῖς νηνεμίαις· συμμένει γὰρ ἐντὸς τοῦ περιβόλου· τῷ δ' C. 630 *εἴσω παριόντι ζῴῳ θάνατος παραχρῆμα ἀπαντᾷ· ταῦροι γοῦν εἰσαχθέντες πίπτουσι καὶ ἐξέλκονται νεκροί, ἡμεῖς δὲ στρουθία ἐπέμψαμεν καὶ ἔπεσεν εὐθὺς ἐκπνεύσαντα· οἱ δ' ἀπόκοποι Γάλλοι παρίασιν ἀπαθεῖς, ὥστε καὶ μέχρι τοῦ στομίου πλησιάζειν καὶ ἐγκύπτειν καὶ καταδύνειν μέχρι ποσοῦ συνέχοντας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ πνεῦμα· ἑωρῶμεν γὰρ ἐκ τῆς ὄψεως ὡς ἂν πνιγώδους τινὸς πάθους ἔμφασιν, †εἴτε πάντων [τῶν] οὕτω πεπηρωμένων τοῦτο, εἴτε μόνων τῶν περὶ τὸ ἱερόν, καὶ εἴτε θείᾳ προνοίᾳ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐνθουσιασμῶν εἰκός, εἴτε ἀντιδότοις τισὶ δυνάμεσι τούτου συμβαίνοντος. τὸ δὲ τῆς ἀπολιθώσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ ποταμῶν φασι συμβαίνειν, καίπερ ὄντων ποτίμων. ἔστι δὲ καὶ πρὸς βαφὴν ἐρίων θαυμαστῶς σύμμετρον τὸ κατὰ τὴν Ἱεράπολιν ὕδωρ, ὥστε τὰ ἐκ τῶν ῥιζῶν βαπτόμενα ἐνάμιλλα εἶναι τοῖς ἐκ τῆς κόκκου καὶ τοῖς ἁλουργέσιν· οὕτω δ' ἐστὶν ἄφθονον τὸ πλῆθος τοῦ ὕδατος, ὥστε ἡ πόλις μεστὴ τῶν αὐτομάτων βαλανείων ἐστί.*

---

discrepantiam non video enotatam ex *C*, tamen ita legi in eo vix crediderim: ceterum cf. Pierson ad Moerid. p. 127. 2. *καθορᾶσθαι moz* Cor., quod manifesto e coniectura natum est: subaudiendum est *τινα*, cf. I, 12. 21 extr. — *τοῖς*] *τοὺς F*. 3. *δύφρακτον rw δρύφρακτον* edd. inde a Xyl. 4. *νηνυμίαις F*. 6. *ἐξέρχονται rw*. 7. *ἔπεσαν C ἔπεσον* codd. rell., exc. *F*, ex quo recepi singularem. — *γάλοι oxz*. 8. *παριᾶσιν F*. 9. *κατὰ δύναμιν rw*. — *πόσου F πολοῦ i πολλοῦ x*. 11. *εἴτ'* [*ἐπὶ*] Cor. scripsit satis probabiliter. — *τῶν* om. codd., Cor. add. e coni. Cas. — *οὕτω Dhi*. — *πεπληρωμένων CD* (sed in hoc *πηρω* supra additum pr. m.) *Fh* (sed in hoc *λ* postea additum) *iro(?)w πεπειραμένων xz πεπειρωμένων m*. Verum rec. Tzsch. e coni. Cas. 12. *τούτου moz* Cor., infelicissime sane; haud felicius tamen Grosk. censet *πασχόντων* excidisse post *τοῦτο*. Pronomen plane om. Epit., ceteroquin fideliter hunc locum reddens, ita ut sequi eam haud absonum videatur: quod si non placet, nescio an collocandum sit post *ἱερόν*. — *μόνον* ald. — *καὶ* om. *F*. 14. *τούτου*] *οὕτω Dhi* Cor. 17. *ἱερὰν πόλιν F*. 18. *τῆς*] *τοῖς F*. — *τοῖς*] *ταῖς* codd., exc. *Fxz*, quos Cor. primus secutus est. 20. *βαλανίων CF*.

15. *Μετὰ δὲ τὴν Ἱεράπολιν τὰ πέραν τοῦ Μαιάνδρου, τὰ μὲν περὶ Λαοδίκειαν καὶ Ἀφροδισιάδα καὶ τὰ μέχρι Καρούρων εἴρηται. τὰ δ' ἑξῆς ἐστι τὰ μὲν πρὸς δύσιν, ἡ τῶν Ἀντιοχέων πόλις τῶν ἐπὶ Μαιάνδρῳ, τῆς Καρίας ἤδη· τὰ δὲ πρὸς νότον ἡ Κίβυρά ἐστιν ἡ μεγάλη καὶ ἡ Σίνδα καὶ ἡ Καβαλὶς* A. 935 *μέχρι τοῦ Ταύρου καὶ τῆς Λυκίας. ἡ μὲν οὖν Ἀντιόχεια μετρία πόλις ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ κειμένη τῷ Μαιάνδρῳ κατὰ τὸ πρὸς τῇ Φρυγίᾳ μέρος, ἐπέζευκται δὲ γέφυρα· χώραν δ' ἔχει πολλὴν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ποταμοῦ, πᾶσαν εὐδαίμονα, πλείστην δὲ φέρει τὴν καλουμένην Ἀντιοχικὴν ἰσχάδα, τὴν δὲ αὐτὴν καὶ τρίφυλλον ὀνομάζουσιν· εὔσειστος δὲ καὶ οὗτός ἐστιν ὁ τόπος. σοφιστὴς δὲ παρὰ τούτοις ἔνδοξος γεγένηται Διοτρέφης, οὗ διήκουσεν Ὑβρέας, ὁ καθ' ἡμᾶς γενόμενος μέγιστος ῥήτωρ.*

16. *Σολύμους δ' εἶναί φασι τοὺς Καβαλεῖς· τῆς γοῦν Τερμησσέων ἄκρας ὁ ὑπερκείμενος λόφος καλεῖται Σόλυμος, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Τερμησσεῖς Σόλυμοι καλοῦνται. πλησίον δ' ἐστὶ καὶ ὁ Βελλεροφόντου χάραξ καὶ ὁ Πεισάνδρου τάφος τοῦ υἱοῦ [αὐτοῦ], πεσόντος ἐν τῇ πρὸς Σολύμους μάχῃ. ταῦτα δὲ καὶ τοῖς ὑπο τοῦ ποιητοῦ λεγομένοις ὁμολογεῖται· περὶ μὲν γὰρ τοῦ Βελλεροφόντου φησὶν οὕτως·*

δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·

περὶ δὲ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ·

---

1. *ἱερὰν πόλιν* ***F***. 2. *οὖν* post *μὲν* add. ***E***. 3. *τὰ μὲν* om. ald. *μὲν* om. Cas. 5. *κίβυρρα* ***F***. — *σίνδη* ald. — *καβαλαΐς* codd., exc. ***Dh***, in quibus est *καβαλλαΐς*: v. supra ad p. 629. 7. *τὸ* om ***E***. 12. *διοτρεφής* codd., Tzsch. corr. 13. *ὑβρέως* ***Frw***. 14. *καβαλλεῖς* codd., exc. ***z***, in quo est *καβαλεῖς*. — *τερμήσεως* ***CDFhmoxz*** *τελμήσσεως* ***rw*** *τελμισσέων* ***E***: *Τερμησσέων* restituit Cor.; magnopere codd. fluctuantur in nominis huius scriptura: v. ad XII, 570. 16. *τελμησεῖς* ***CDFhx*** *τελμησσεῖς* ***rw*** *τελμισεῖς* ***Ei***. 17. *τοῦ* ante *Βελλεροφόντου* add. edd. — *βελλεροφούντου* ***F*** *βελλεροφόντης* ***E***. — *πισάνδρου* ***F*** *Ἰσάνδρου* Tzsch. Cor.: cf. ad XII, 573. 18. *αὐτοῦ* om. codd., exc. ***moz***, unde rec. Cor.: neque videtur abesse posse. 19. *δὲ καὶ τοῖς*] *δ' ἑκάστοις* ***CDFhirw*** *δ' ἑκάστοις τοῖς* ***x*** *δ' ἕκαστα τοῖς* ***E*** *δὲ τοῖς* ***moz***: Cor. corr. — *ὁμολογεῖ* ***E***. 20. *οὕτω* edd. 21. *σολύμοισσι* ***F***.

Πείσανδρον δὲ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο C. 631
μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανεν.

ἡ δὲ Τερμησσός ἐστι Πισιδικὴ πόλις ἡ μάλιστα καὶ ἔγγιστα ὑπερκειμένη τῆς Κιβύρας.

17. *Λέγονται δὲ ἀπόγονοι Λυδῶν οἱ Κιβυράται τῶν κατασχόντων τὴν Καβαλίδα· ὕστερον δὲ Πισιδῶν τῶν ὁμόρων † οἰκισάντων καὶ μετακτισάντων εἰς ἕτερον τόπον εὐερκέστατον ἐν κύκλῳ σταδίων περὶ ἑκατόν. ηὐξήθη δὲ διὰ τὴν εὐνομίαν, καὶ αἱ κῶμαι παρεξέτειναν ἀπὸ Πισιδίας καὶ τῆς ὁμόρου Μιλυάδος ἕως Λυκίας καὶ τῆς Ῥοδίων περαίας· προσγενομένων δὲ τριῶν πόλεων ὁμόρων, Βουβῶνος, Βαλβούρων, Οἰνοάνδων, τετράπολις τὸ σύστημα ἐκλήθη, μίαν ἑκάστης ψῆφον ἐχούσης,* A. 936 *δύο δὲ τῆς Κιβύρας· ἔστελλε γὰρ αὕτη πεζῶν μὲν τρεῖς μυριάδας, ἱππέας δὲ δισχιλίους· ἐτυραννεῖτο δ' ἀεί, σωφρόνως δ' ὅμως· ἐπὶ Μοαγέτου δ' ἡ τυραννὶς τέλος ἔσχε, καταλύσαντος αὐτὴν Μουρηνᾶ καὶ Λυκίοις προσορίσαντος τὰ Βάλβουρα καὶ τὴν Βουβῶνα· οὐδὲν δ' ἧττον ἐν ταῖς μεγίσταις ἐξετάζεται διοικήσεσι τῆς Ἀσίας ἡ Κιβυρατική. τέτταρσι δὲ γλώτταις ἐχρῶντο οἱ Κιβυράται, τῇ Πισιδικῇ, τῇ Σολύμων, τῇ Ἑλληνίδι, τῇ Λυδῶν· † δὲ οὐδ' ἴχνος ἐστὶν ἐν Λυδίᾳ. ἴδιον δ' ἐστὶν ἐν Κιβύρᾳ τὸ τὸν σίδηρον τορεύεσθαι ῥᾳδίως. Μιλύα δ' ἐστὶν*

---

1. *πίσανδρον F Ἴσανδρον* Tzsch. Cor. — *Ἄρης ἆτος*] *ἀρείσατο F*. 2. *σολύμοισσι F*. 3. *τερμησός C τερμισσός F τελμισσός E*. 5. *κιβυριῶται* mox *κιβυρέται w κιβυρεῖται r*. 6. *καβαλλίδα* codd.: hunc locum laudat Steph. s. v. *Καβαλίς*. 7. *οἰκησάντων DFhorz*: quod manifesto est falsum. Neque tamen *οἰκισάντων* verum videtur, sed vel *ἀνοικισάντων* vel *ἐποικησάντων* est scribendum. 9. *μυλιάδος* codd., Tzsch. corr. coll. XII, 570. Steph. s. v. aliisque scriptoribus. 11. *βουβώνων* codd., exc. *C*, in quo *βουβούνων*: Tzsch. corr. coll. Steph. s. v. Plin. H. N. V, 28 s. 27. Ptolem. V, 3. — *βαλβουρούων C*. — *οἰνοάνδρου* codd. (*οἰνοάδρου w*): Tzsch. corr. coll. auctt. laudd. 15. *μαγέτου hi* (in *D* scilicet o admodum exile est). 16. *τὴν βάρβουραν Dh* (in hoc λ positum supra ρ prius) *i τὴν βάλβουραν* codd. rell. 19. *πισιαδικῇ F*. 20. *νῦν* ante *δὲ* add. *i*, *ταύτης* edd., atque deesse aliquid apparet. Crediderim tamen potius scriptum fuisse *τῆς Λυδῶν δὲ*. — Verba *οὐδ'* — *Λυδίᾳ* om. *moz*. 21. *μυλία DE μιλία oz*.

ἡ ἀπὸ τῶν κατὰ Τερμησσὸν στενῶν καὶ τῆς εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ Ταύρου ὑπερθέσεως δι' αὐτῶν ἐπὶ Ἴσινδα παρατείνουσα ὀρεινὴ μέχρι Σαγαλασσοῦ καὶ τῆς Ἀπαμέων χώρας.

---

1. τερμησὸν *E* τελμησσὸν *Dh* τερμισσὸν *F* τερμισὸν *z*. 2. εἴσινδα *CDFhior* (in ultimis his ἴσινδα supra scriptum) πίσινδα *E*. 3. σαγαλασοῦ *oz*. In fine libri adduntur prima verba libri proximi usque ad παραλίας in *Fgv*, deinde iidem, uti et *C*, subiiciunt: τὸ τρισκαιδέκατον βιβλίον περιέχει τρωάδα. αἰολίδα (αἰολίαν *gv*). λέσβον. μιλυάδα. κιβυραστίδα (κιβυρατίδα *C* κιβύρατα *gv*). συδίαν (συλίαν *Cgv*). μυσίαν. κατακεκαυμένην. Similiter leguntur in *uxy* haec: τὸ γοῦν τρισκαιδέκατον περιέχει τρωάδα. αἰολίδα. λέσβον. μυσίαν. κατακεκαυμένην. κιβυριατίδα. μυλιάδα (sic).

ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον περιέχει τὰς Κυκλάδας νήσους καὶ τὴν ἀντίπεραν χώραν, ἐν ᾗ Παμφυλία, Ἰσαυρία, Λυκία, Πισιδία, Κιλικία ἕως Σελευκείας τῆς Συρίας, καὶ τῆς Ἀσίας † τῆς ἰδίως Ἰωνίας λεγομένης.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

1. Λοιπὸν δ' ἐστὶν εἰπεῖν περὶ Ἰώνων καὶ Καρῶν καὶ C. 632
τῆς ἔξω τοῦ Ταύρου παραλίας, ἣν ἔχουσι Λύκιοί τε καὶ Πάμ- A. 937
φυλοι καὶ Κίλικες· οὕτω γὰρ ἂν ἔχοι τέλος ἡ πᾶσα τῆς χερ-

---

1. Argumentum om. *F*. 3. περιέχει] περὶ omn. codd., exc. *C*(?)*w*: vid. ad argumentum lib. X. 5. καὶ τῆς Συρίας *uxy*. — ἰωνίας post λεγομένης collocant edd. satis commode: ceterum nescio an pro genitivo, qui sensu apto prorsus caret, scribendus sit accusativus. Sed operae non est multum quaerere de his, quae Graeculi alicuius sunt, non Strabonis. 10. παμφύλιοι edd. codd., exc. *DF*, quos sequi non dubitavi, cum constanter sine ι exhibeatur hoc nomen apud Strabonem II, 130. XI, 554. 570. XIV, 664. 668. 678. 685. In verba πάμφυλοι καὶ κίλικες cum exeat fol. 105 codicis *D*, folia octo sequuntur vacua: folium deinde 114 incipit a verbis ληθαῖος ὁ ἐν γορτύνῃ κτλ., quae leguntur p. 647, ita ut ingens in hoc codice sit lacuna (v. Praef. vol. I, p. XXIX); eadem om. *h* atque, ut videtur, *i*: nullam certe scripturae discrepantiam per hanc partem ex hoc codice enotatam video apud Falconerum.

ρονήσου περιήγησις, ἧς ἰσθμὸν ἔφαμεν τὴν ὑπέρβασιν τὴν ἐκ τῆς Ποντικῆς θαλάττης ἐπὶ τὴν Ἰσσικήν.

2. Ἔστι δὲ τῆς Ἰωνίας ὁ μὲν περίπλους ὁ παρὰ γῆν σταδίων που τρισχιλίων τετρακοσίων τριάκοντα διὰ τοὺς κόλπους καὶ διὰ τὸ χερρονησίζειν ἐπὶ πλεῖον τὴν χώραν, τὸ δ' ἐπ' εὐ- A. 938 θείας μῆκος οὐ πολύ. αὐτὸ οὖν τὸ ἐξ Ἐφέσου μέχρι Σμύρνης ὁδὸς μέν ἐστιν ἐπ' εὐθείας τριακόσιοι εἴκοσι στάδιοι· εἰς γὰρ Μητρόπολιν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι στάδιοι, οἱ λοιποὶ δὲ εἰς Σμύρναν· περίπλους δὲ μικρὸν ἀπολείπων τῶν δισχιλίων καὶ διακοσίων. ἔστι δ' οὖν ἀπὸ τοῦ Ποσειδίου τοῦ Μιλησίων καὶ τῶν Καρικῶν ὅρων μέχρι Φωκαίας καὶ τοῦ Ἕρμου τὸ πέρας τῆς Ἰωνικῆς παραλίας.

3. Ταύτης δέ φησι Φερεκύδης Μίλητον μὲν καὶ Μυοῦντα καὶ τὰ περὶ Μυκάλην καὶ Ἔφεσον Κᾶρας ἔχειν πρότερον, τὴν δ' ἑξῆς παραλίαν μέχρι Φωκαίας καὶ Χίου καὶ Σάμου, ἧς Ἀγκαῖος ἦρχε, Λέλεγας· ἐκβληθῆναι δ' ἀμφοτέρους ὑπὸ τῶν Ἰώνων, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Καρίας ἐκπεσεῖν. ἄρξαι δέ φησιν Ἄνδροκλον τῆς τῶν Ἰώνων ἀποικίας, ὕστερον τῆς Αἰολικῆς, υἱὸν γνήσιον Κόδρου τοῦ Ἀθηνῶν βασιλέως, γενέσθαι δὲ C. 633 τοῦτον Ἐφέσου κτίστην· διόπερ τὸ βασίλειον τῶν Ἰώνων ἐκεῖ συστῆναί φασι· καὶ ἔτι νῦν οἱ ἐκ τοῦ γένους ὀνομάζονται βασιλεῖς, ἔχοντές τινας τιμάς, προεδρίαν τε ἐν ἀγῶσι καὶ πορφύραν ἐπίσημον τοῦ βασιλικοῦ γένους, σκίπωνα ἀντὶ σκήπτρου, καὶ τὰ ἱερὰ τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος. καὶ Μίλητον δ' ἔκτισεν Νηλεὺς ἐκ Πύλου τὸ γένος ὤν· οἵ τε Μεσσήνιοι καὶ οἱ Πύλιοι συγγένειάν τινα προσποιοῦνται, καθ' ἣν καὶ Μεσσήνιον

---

4. χιλίων *moz.* — καὶ ante διὰ τοὺς κόλπους add. edd. inde a Cas. 6. γοῦν Cor. 7. τριακοσίων εἴκοσι σταδίων *w.* 9. ἀπολιπὼν *F.* — δυσχιλίων *F.* 10. δὲ οὖν *Csx* δὴ οὖν ald. — ποσιδίου *F.* — μιλησίου *F.* 11. ὀρῶν codd. edd.: ὅρων scribendum esse Grosk. recte vidit. — φωκέας *Csxz.* 13. ταύτῃ *F.* 15. φωκέας *C.* — Mirabiles sunt genitivi καὶ Χίου καὶ Σάμου neque, si quid video, ferendi: scribendum potius videtur καὶ Χίον καὶ Σάμον. 16. Αἰγαῖος legitur ap. Constant. Porphyrog. de Themat. I, 15, quod natum videtur ex Ἀγγαῖος. 19. δὲ om. ald. 25. νιλεὺς *F.* — μεσσηνοὶ *F* μεσήνιοι *xz,* iidem sic etiam infra. 26. μεσήνιον *F.*

τὸν Νέστορα οἱ νεώτεροί φασι ποιηταί, καὶ τοῖς περὶ Μέλανθον τὸν Κόδρου πατέρα πολλοὺς καὶ τῶν Πυλίων συνεξᾶραί φασιν εἰς τὰς Ἀθήνας· τοῦτον δὴ πάντα τὸν λαὸν μετὰ τῶν A. 939
Ἰώνων κοινῇ στεῖλαι τὴν ἀποικίαν· τοῦ δὲ Νηλέως ἐπὶ τῷ Ποσειδίῳ βωμὸς ἵδρυμα δείκνυται. Κυδρῆλος δὲ νόθος υἱὸς Κόδρου Μυοῦντα κτίζει· Ἀνδρόπομπος δὲ Λέβεδον, καταλαβόμενος τόπον τινὰ Ἄρτιν· Κολοφῶνα δ' Ἀνδραίμων Πύλιος, ὥς φησι καὶ Μίμνερμος ἐν Ναννοῖ· Πριήνην δ' Αἴπυτος ὁ Νηλέως, εἶθ' ὕστερον Φιλώτας ἐκ Θηβῶν λαὸν ἀγαγών· Τέω δὲ Ἀθάμας μὲν πρότερον, διόπερ Ἀθαμαντίδα καλεῖ αὐτὴν Ἀνακρέων, κατὰ δὲ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν Ναῦκλος υἱὸς Κόδρου νόθος, καὶ μετὰ τοῦτον Ἄποικος καὶ Δάμασος Ἀθηναῖοι καὶ Γέρης ἐκ Βοιωτῶν· Ἐρύθρας δὲ Κνῶπος, καὶ οὗτος υἱὸς Κόδρου νόθος· Φωκαίαν δ' οἱ μετὰ Φιλογένους Ἀθηναῖοι· Κλαζομένας δὲ Πάραλος· Χίον δὲ Ἐγέρτιος, σύμμικτον ἐπαγόμενος πλῆθος· Σάμον δὲ Τεμβρίων, εἶθ' ὕστερον Προκλῆς.

4. *Αὗται μὲν δώδεκα Ἰωνικαὶ πόλεις, προσελήφθη δὲ χρόνοις ὕστερον καὶ Σμύρνα, εἰς τὸ Ἰωνικὸν ἐναγαγόντων Ἐφεσίων· ἦσαν γὰρ αὐτοῖς σύνοικοι τὸ παλαιόν, ἡνίκα καὶ Σμύρνα ἐκαλεῖτο ἡ Ἔφεσος· καὶ Καλλῖνός που οὕτως ὠνόμακεν αὐτήν, Σμυρναίους τοὺς Ἐφεσίους καλῶν ἐν τῷ πρὸς τὸν Δία λόγῳ·*

Σμυρναίους δ' ἐλέησον· A. 940

καὶ πάλιν·

---

2. *συνεξάραι F.* 4. *νιλέως F.* 5. *ποσιδίω F.* — *κυδρῖλος F*: *Κοδρύλος s.* *Κοδρῖλος* coni. Cor.; a Pausania *Κυνάρητος* nominatur Myuntis conditor. 6. *ἀνδρόποδος sw.* — *λέβελον F.* 7. *ἄρτην moz*, unde Palmer. (Exercitt. in auctt. Gr. p. 343) coniicit *Ἀκτήν.* — *ἀνδρέμων CFsxz.* 8. *ναννοὶ F ναναvοῖς s*; om. *mxz*, sed in hoc sec. m. add., spatio antea vacuo relicto. 9. *νιλέως F.* — *φιλωτᾶς F.* — *τέως s τέων x.* 12. *ποίκης F πύκνης x ποίκνης* codd. rell.: Tzsch. corr., uti sequentia, de sent. Cas., coll. Paus. VII, 3, 6. — *δάμαθος* codd. 13. *Γέρης*] *γὰρ ἦν* codd. — *Κνῶπος*] *καὶ νῶπος C* ald. 14. *φωκέαν Fo φωκέα s.* 16. *τημβρίων* codd., Tzsch. corr., coll. X, 457. Etym. M. s. v. *Ἀστυπαλαία.* — *πατροκλῆς moxz* Guar., idemque nomen praebet Etym. M. l. c., sed alteram formam tuentur codd. rell. et Paus. VII, 4, 2. 17. *χρόνον m*, om. *E* ald. 18. *ἐναγόντων xw.* 20. *ὠνόμασεν C*(?) edd. 21. *τὸν* om. edd. 23. Verba *καὶ πάλιν* —

μνῆσαι δ' εἰκοτέ τοι μηρία καλὰ βοῶν

. . . .

Σμύρνα δ' ἦν Ἀμαζὼν ἡ κατασχοῦσα τὴν Ἔφεσον, ἀφ' ἧς τοὔνομα καὶ τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῇ πόλει, ὡς καὶ ἀπὸ Σισύρβης Σισυρβῖταί τινες τῶν Ἐφεσίων ἐλέγοντο· καὶ τόπος δέ τις τῆς Ἐφέσου Σμύρνα ἐκαλεῖτο, ὡς δηλοῖ Ἱππῶναξ·

ᾤκει δ' ὄπισθε τῆς πόληος ἐν Σμύρνῃ
μεταξὺ Τρηχείης τε καὶ Λεπρῆς ἀκτῆς.

ἐκαλεῖτο γὰρ Λεπρὴ μὲν ἀκτὴ ὁ Πριὼν ὁ ὑπερκείμενος τῆς νῦν πόλεως, ἔχων μέρος τοῦ τείχους αὐτῆς· τὰ γοῦν ὄπισθεν τοῦ
C. 634 *Πριῶνος κτήματα ἔτι νυνὶ λέγεται ἐν τῇ Ὀπισθολεπρίᾳ· Τραχεῖα δ' ἐκαλεῖτο ἡ περὶ τὸν Κορησσὸν παρώρειος. ἡ δὲ πόλις ἦν τὸ παλαιὸν περὶ τὸ Ἀθήναιον τὸ νῦν ἔξω τῆς πόλεως ὂν κατὰ τὴν καλουμένην Ὑπέλαιον, ὥστε ἡ Σμύρνα ἦν κατὰ τὸ νῦν γυμνάσιον ὄπισθεν μὲν τῆς νῦν πόλεως, μεταξὺ δὲ Τρηχείης τε καὶ Λεπρῆς ἀκτῆς. ἀπελθόντες δὲ παρὰ τῶν Ἐφεσίων οἱ Σμυρναῖοι στρατεύουσιν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ νῦν ἐστιν ἡ Σμύρνα, Λελέγων κατεχόντων· ἐκβαλόντες δ' αὐτοὺς ἔκτισαν*

βοῶν om. *moxz*: inutilia nimirum videbantur, cum id de quo agitur h. l., Smyrnaeorum mentio exciderit; verissime haud dubie Cas. suspicatus est additum fuisse a Strabone *Σμυρναῖοι κατέκηαν*. 3. *σμύρνη δ' ἡ ἀμαζὼν F*. 4. *καὶ ὡς C*. 5. *σισυρβῆται CFs*: verum servavit Steph. s. v. *Σίσυρβα*. 7. *πόλιος* codd. manifesto errore. 8. *τρηχείας F*. — *λέπρης* codd., exc. *C*, quem hic et paulo post recte secutus est Cor. 9. *πρηὼν Cos* Cor., fortasse recte: *Πριών* appellabatur collis, in quo sita erat Sardium arx (cf. Polyb. XII, 15, 6), fuitque Carthagine quoque *τόπος καλούμενος Πριών* (cf. Polyb. I, 85, 7), quem ex instrumenti similitudine nomen suum traxisse diserte docet Polybius, ita ut Casauboni sententia, ubique potius scribendum esse *Πρηών*, ab hoc certe loco sit aliena. 11. *πρηῶνος C* Cor. 12. *περὶ*] *ὑπὲρ* codd., Cor. corr. coll. p. 640. — *παρώριος C*. 13. *περὶ*] *παρὰ mox* edd.: cf. l. c. 14. *κρήνην* post *καλουμένην* excidisse suspicatur Salmas. in Exercc. Plin. p. 570 aliique; fontem enim Ephesi ita fuisse nominatum docet Athen. VIII, p. 361: verumtamen infra p. 640, ubi denuo commemoratur hic fons, non magis additur illud nomen; neque rara est haec ellipsis. — *σμύρνη F*. 15. *τῆς νῦν*] *ποτε F*, unde *τότε* scribendum esse facile suspiceris, cum ad urbis situm, qui fuit tempore Hipponactis, haec sint referenda. — *δὲ* om. *F*. — *τρηχείας F*. 16. *λεπρίης* codd., Cas. corr.

τὴν παλαιὰν Σμύρναν, διέχουσαν τῆς νῦν περὶ εἴκοσι σταδίους. ὕστερον δὲ ὑπὸ Αἰολέων ἐκπεσόντες κατέφυγον εἰς Κολοφῶνα, καὶ μετὰ τῶν ἐνθένδε ἐπιόντες τὴν σφετέραν ἀπέλαβον· καθάπερ καὶ Μίμνερμος ἐν τῇ Ναννοῖ φράζει, μνησθεὶς τῆς Σμύρνης, ὅτι περιμάχητος ἀεί·

*ἡμεῖς αἰπύ *τε* Πύλου Νηλήιον ἄστυ λιπόντες,*
ἱμερτὴν Ἀσίην νηυσὶν ἀφικόμεθα.
ἐς δ' ἐράτην Κολοφῶνα βίην ὑπέροπλον ἔχοντες A. 941
ἑζόμεθ' ἀργαλέης ὕβριος ἡγεμόνες.
κεῖθεν †δ' Ἀστήεντος ἀπορνύμενοι ποταμοῖο
θεῶν βουλῇ Σμύρναν εἵλομεν Αἰολίδα.

ταῦτα μὲν περὶ τούτων· ἐφοδευτέον δὲ πάλιν τὰ καθ' ἕκαστα, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν ἡγεμονικωτέρων τόπων ποιησαμένους, ἐφ' ὧνπερ καὶ πρῶτον αἱ κτίσεις ἐγένοντο, λέγω δὲ τῶν περὶ Μίλητον καὶ Ἔφεσον· αὗται γὰρ ἄρισται πόλεις καὶ ἐνδοξόταται.

5. *Μετὰ δὲ τὸ Ποσείδιον τὸ Μιλησίων ἑξῆς ἐστι τὸ μαν-*

---

3. *ἐπανιότες* Cor. 6. *ἡμεῖς* om. *CFmo* ald. — *δ'* post *ἡμεῖς* add. edd. inde ab Hopper. — *αἰπὺ*] *ἐπεὶ F.* — *τε* om. edd. inde ab Hopp. — *πύλον* codd. edd., corr. Bergk. (v. Poett. lyr. Gr. p. 316). 8. *δ' ἄρα τὴν* codd. edd., correxi de coni. Wyttenbachii (v. Bergk. l. c.). 10. *διαστήεντος CFox δι' ἀστήεντος s δ' ἀναστάντες x δ' Ἀστύεντος* edd.: *δ' Ἀλήεντος* Tzsch. coni., cum prope Colophona fluvius *Ἄλης* commemoretur a Pausania VII, 5, 5. VIII, 28, 2 et a Tzetze ad Lycophr. v. 868; nominatur idem *Halesus* a Plin. V, 29. Liv. XXXVII, 36.: *δὲ χρυσοέντος* scripsit Bergk. l. c., simul *δὲ στιβῆντος* proponens, quod sane propius accedit ad codd. scripturam, atque haud iniuria suspicans ad hunc ipsum locum respicere Pausaniam VIII, 28, 2 scribentem *Ἄλεντος δὲ τοῦ ἐν Κολοφῶνι καὶ ἐλεγείων ποιηταὶ τὴν ψυχρότητα ᾄδουσιν.* Ceterum cum parum quadrent hi versus ad ea quae Strabo ipse tradiderat in proximis, subnascitur suspicio non ab ipso additos fuisse, sed ab alio in margine primum adiectos, non nimis dextere ex Mimnermi carmine electos, inde denique in ordinem receptos esse: qua de re egimus in praef. vol. I, p. LXXXVII sq. Inde orta videatur scripturae corruptela insignis, in omnibus fere istis locis similiter obvia. Quod Cor. proposuit *ὤσαντ'* pro *ἑζόμεθ'* nullo modo est probandum. 11. *εἴδομεν* codd., Cor. corr. e coni. Clavierii (*Histoire des premiers tems de la Grèce* II, p. 80, not. 4). 13. *ἀφ'* codd., Cor. corr. 14. *πρώτων* Cor. — *μήλητον F.* 16. *ποσίδιον F.* — *μιλήσιον* codd., Cor.

τεῖον τοῦ Διδυμέως Ἀπόλλωνος τὸ ἐν Βραγχίδαις, ἀναβάντι ὅσον ὀκτωκαίδεκα σταδίους· ἐνεπρήσθη δ' ὑπὸ Ξέρξου, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ πλὴν τοῦ ἐν Ἐφέσῳ· οἱ δὲ Βραγχίδαι τοὺς θησαυροὺς τοῦ θεοῦ παραδόντες τῷ Πέρσῃ φεύγοντι συναπῆραν, τοῦ μὴ τῖσαι δίκας τῆς ἱεροσυλίας καὶ τῆς προδοσίας. ὕστερον δ' οἱ Μιλήσιοι μέγιστον νεὼν τῶν πάντων κατεσκεύασαν, διέμεινε δὲ χωρὶς ὀροφῆς διὰ τὸ μέγεθος· κώμης γοῦν κατοικίαν ὁ τοῦ σηκοῦ περίβολος δέδεκται καὶ ἄλσος ἐντός τε καὶ ἐκτὸς πολυτελές· ἄλλοι δὲ σηκοὶ τὸ μαντεῖον καὶ τὰ ἱερὰ συνέχουσιν· ἐνταῦθα δὲ μυθεύεται τὰ περὶ τὸν Βράγχον καὶ τὸν ἔρωτα τοῦ Ἀπόλλωνος· κεκόσμηται δ' ἀναθήμασι τῶν ἀρχαίων τεχνῶν πολυτελέστατα· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὴν πόλιν οὐ πολλὴ ὁδός ἐστιν, οὐδὲ πλοῦς.

6. *Φησὶ δ' Ἔφορος τὸ πρῶτον κτίσμα εἶναι Κρητικόν, ὑπὲρ τῆς θαλάττης τετειχισμένον, ὅπου νῦν ἡ πάλαι Μίλητός ἐστι, Σαρπηδόνος ἐκ Μιλήτου τῆς Κρητικῆς ἀγαγόντος οἰκήτο-*
C. 635 *ρας καὶ θεμένου τοὔνομα τῇ πόλει τῆς ἐκεῖ πόλεως ἐπώνυμον, κατεχόντων πρότερον Λελέγων τὸν τόπον· τοὺς δὲ περὶ Νηλέα ὕστερον τὴν νῦν τειχίσαι πόλιν. ἔχει δὲ τέτταρας λιμένας ἡ νῦν, ὧν ἕνα καὶ στόλῳ ἱκανόν. πολλὰ δὲ τῆς πόλεως ἔργα ταύτης, μέγιστον δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀποικιῶν· ὅ τε γὰρ Εὔξεινος πόντος ὑπὸ τούτων συνῴκισται πᾶς καὶ ἡ Προποντὶς καὶ ἄλλοι πλείους τόποι. Ἀναξιμένης γοῦν ὁ Λαμψακηνὸς οὕτω φησίν, ὅτι καὶ Ἴκαρον τὴν νῆσον καὶ Λέρον Μιλήσιοι συνῴκισαν καὶ περὶ Ἑλλήσποντον ἐν μὲν τῇ χερρονήσῳ Λίμνας, ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ Ἄβυδον, Ἄρισβαν, Παισόν· ἐν δὲ τῇ Κυζικηνῶν νήσῳ Ἀρτάκην, Κύζικον· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῆς Τρῳάδος*
A. 942 *Σκῆψιν· ἡμεῖς δ' ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα λέγομεν καὶ τὰς ἄλλας τὰς ὑπὸ τούτου παραλελειμμένας. Οὔλιον δ' Ἀπόλλωνα καλοῦσί τινα καὶ Μιλήσιοι καὶ Δήλιοι, οἷον ὑγιαστικὸν καὶ παιωνικόν· τὸ γὰρ οὔλειν ὑγιαίνειν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ οὐλὴ καὶ τὸ*

---

corr. coll. p. 632. 1. *διυδυμέως* Tzsch. (operarum errore) Cor. — *ἀναβάντι* post *σταδίους* collocant *moz.* 15. *ἡ παλαιά* *Cmo* edd. 21. *ἀποίκων* codd., exc. *x*, ex quo Tzsch. verum restituit. 22. *συνῴκισται*] *τετείχισται* ald. 30. *παιονικὸν* *F.* 31. *οὔλειον* *F.*

οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε·

ἰατικὸς γὰρ ὁ Ἀπόλλων· καὶ ἡ Ἄρτεμις ἀπὸ τοῦ ἀρτεμέας ποιεῖν· καὶ ὁ Ἥλιος δὲ καὶ ἡ Σελήνη συνοικειοῦνται τούτοις, ὅτι τῆς περὶ τοὺς ἀέρας εὐκρασίας αἴτιοι· καὶ τὰ λοιμικὰ δὲ πάθη καὶ τοὺς αὐτομάτους θανάτους τούτοις ἀνάπτουσι τοῖς θεοῖς.

7. *Ἄνδρες δ' ἄξιοι μνήμης ἐγένοντο ἐν τῇ Μιλήτῳ Θαλῆς τε, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, ὁ πρῶτος φυσιολογίας ἄρξας ἐν τοῖς Ἕλλησι καὶ μαθηματικῆς, καὶ ὁ τούτου μαθητὴς Ἀναξίμανδρος καὶ ὁ τούτου πάλιν Ἀναξιμένης, ἔτι δ' Ἑκαταῖος ὁ τὴν ἱστορίαν συντάξας, καθ' ἡμᾶς δὲ Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ, ὃς ἐν φυγῇ διετέλεσε, παρρησιασάμενος πέρα τοῦ μετρίου πρὸς Πομπήιον Μάγνον. ἠτύχησε δ' ἡ πόλις, ἀποκλείσασα Ἀλέξανδρον καὶ βίᾳ ληφθεῖσα, καθάπερ καὶ Ἁλικαρνασός· ἔτι δὲ πρότερον ὑπὸ Περσῶν· καί φησί γε Καλλισθένης, ὑπ' Ἀθηναίων χιλίαις δραχμαῖς ζημιωθῆναι Φρύνιχον τὸν τραγικόν, διότι δρᾶμα ἐποίησε Μιλήτου ἅλωσιν ὑπὸ Δαρείου. πρόκειται δ' ἡ Λάδη νῆσος πλησίον καὶ τὰ περὶ τὰς Τραγαίας νησία, ὑφόρμους ἔχοντα λῃσταῖς.*

8. *Ἑξῆς δ' ἐστὶν ὁ Λατμικὸς κόλπος, ἐν ᾧ Ἡράκλεια ἡ ὑπὸ Λάτμῳ λεγομένη, πολίχνιον ὕφορμον ἔχον· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λάτμος ὁμωνύμως τῷ ὑπερκειμένῳ ὄρει, ὅπερ Ἑκαταῖος μὲν ἐμφαίνει τὸ αὐτὸ εἶναι νομίζων τῷ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Φθειρῶν ὄρει λεγομένῳ (ὑπὲρ γὰρ τῆς Λάτμου φησὶ τὸ Φθειρῶν ὄρος κεῖσθαι), τινὲς δὲ τὸ Γρίον φασίν, ὡς ἂν παράλλη-* A. 943

---

1. *καὶ* om. *mox*. 4. *ἀέρας*] *ἀστέρας* *mox*. 11. *συγγράψας* post *συντάξας* add. *F*. — Ante *καθ' ἡμᾶς* Cor. excidisse putat *καὶ Κάδμος*, quem cum Hecataeo commemoraverit I, 18, probante Grosk.: admodum incerta tamen est res, eo magis quod parum videtur probabile, nomen ita nude fuisse positum; cf. ad p. 642. — *αἰσχύνης* *F*. 12. *διετέλεσεν* *F*. 13. *ἠτύχησεν* *F*. 14. *ἁλικαρνασσός* codd., exc. *F*, edd. 15. *φησὶν* *F*. 16. *ἐποίησεν* *F*. 18. *καὶ* asteriscis incl. Cor. — *τὰ* om. codd., exc. *E*, edd. — *τραγέας* *xz*. — *ἔχουσα* *C*. 20. *λατομηκὸς* *F* *λαττομικὸν* *s* *λατομικὸς* codd. rell. ald., Xyl. corr. 22. *περικειμένῳ* *F*. 24. *φθιρῶν* codd., exc. *E*, Tzsch. Cor.: cf. Hom. Il. *B*, 868 et schol. ad h. l. — *φησὶν* *F*. — *φθιρῶν* codd. (in *E* haec verba non leguntur) Tzsch. Cor.

C. 636 λον τῷ Λάτμῳ ἀνῆκον ἀπὸ τῆς Μιλησίας πρὸς ἕω διὰ τῆς Καρίας μέχρι Εὐρώμου καὶ Χαλκητόρων· ὑπέρκειται δὲ ταύτης ἐν ὕψει. μικρὸν δ' ἄπωθεν διαβάντι ποταμίσκον πρὸς τῷ Λάτμῳ δείκνυται τάφος Ἐνδυμίωνος ἔν τινι σπηλαίῳ· εἶτα ἀφ' Ἡρακλείας ἐπὶ Πύρραν πολίχνην πλοῦς ἑκατόν που σταδίων.

9. Μικρὸν δὲ πλέον τὸ ἀπὸ Μιλήτου εἰς Ἡρακλείαν ἐγκολπίζοντι, εὐθυπλοίᾳ δ' εἰς Πύρραν ἐκ Μιλήτου τριάκοντα· τοσαύτην ἔχει μακροπορίαν ὁ παρὰ γῆν πλοῦς. ἀνάγκη δ' ἐπὶ τῶν ἐνδόξων τόπων ὑπομένειν τὸ περισκελὲς τῆς τοιαύτης γεωγραφίας.

10. Ἐκ δὲ Πύρρας ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Μαιάνδρου πεντήκοντα· τεναγώδης δ' ὁ τόπος καὶ ἑλώδης· ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς σκάφεσι τριάκοντα σταδίους πόλις Μυοῦς, μία τῶν Ἰάδων τῶν δώδεκα, ἣ νῦν δι' ὀλιγανδρίαν Μιλησίοις συμπεπόλισται. ταύτην ὄψον λέγεται Θεμιστοκλεῖ δοῦναι Ξέρξης, ἄρτον δὲ Μαγνησίαν, οἶνον δὲ Λάμψακον.

11. Ἔνθεν ἐν σταδίοις τέτταρσι κώμη Καρικὴ Θυμβρία, παρ' ἣν ἄορνόν ἐστι σπήλαιον ἱερόν, Χαρώνιον λεγόμενον, ὀλεθρίους ἔχον ἀποφοράς. ὑπέρκειται δὲ Μαγνησία ἡ πρὸς Μαιάνδρῳ, Μαγνήτων ἀποικία τῶν ἐν Θετταλίᾳ καὶ Κρητῶν, περὶ ἧς αὐτίκα ἐροῦμεν.

12. Μετὰ δὲ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Μαιάνδρου ὁ κατὰ Πριήνην ἐστὶν αἰγιαλός· ὑπὲρ αὐτοῦ δ' ἡ Πριήνη καὶ Μυκάλη τὸ ὄρος, εὔθηρον καὶ εὔδενδρον. ἐπίκειται δὲ τῇ Σαμίᾳ καὶ ποιεῖ πρὸς αὐτὴν ἐπέκεινα τῆς Τρωγιλίου καλουμένης ἄκρας ὅσον ἑπταστάδιον πορθμόν. λέγεται δ' ὑπό τινων ἡ Πριήνη Κάδμη, ἐπειδὴ Φιλώτας ὁ ἐπικτίσας αὐτὴν Βοιώτιος ὑπῆρχεν· ἐκ Πριήνης δ' ἦν Βίας, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, περὶ οὗ φησιν οὕτως Ἱππῶναξ·

καὶ δικάσσασθαι Βίαντος τοῦ Πριηνέως κρέσσων.

---

2. ταύτῃ *F*. 3. ἐν ὕψει cum sensum commodum haud praebeant, Grosk. haud improbabiliter mutanda censet in ἐν ὄψει coll. XIII, 620. V, 233, 238. Idem mendum infra recurrit XVII, 809 init. 6. μικρῷ *Es*. 11. πύρας *F*. 13. ἠπειρετικοῖς *E*. 14. ὀλιγανδρείαν *C*. 17. ἐν om. *mox*. — τέτταρσιν *F*. 18. Χαρώνειον Cor. 23. ἡ ante Μυκάλη add. edd.: ex codd. certe om. *CEF*. 25. στρωγιλίου *Bmox* et ex corr. *x* στρογγυλίου *s*. 26. ἡ] καὶ *F*. 27. φιλωτᾶς *F*. 29. δικά-

13. Τῆς δὲ Τρωγιλίου πρόκειται νησίον ὁμώνυμον· ἐντεῦθεν δὲ τὸ ἐγγυτάτω δίαρμά ἐστιν ἐπὶ Σούνιον σταδίων χιλίων ἑξακοσίων, κατ' ἀρχὰς μὲν Σάμον ἐν δεξιᾷ ἔχοντι καὶ Ἰκαρίαν καὶ Κορσίας, τοὺς δὲ Μελαντίους σκοπέλους ἐξ εὐωνύμων, τὸ λοιπὸν δὲ διὰ μέσων τῶν Κυκλάδων νήσων. καὶ αὐτὴ δ' ἡ A. 944 Τρωγίλιος ἄκρα πρόπους τις τῆς Μυκάλης ἐστί. τῇ Μυκάλῃ δ' ὄρος ἄλλο πρόσκειται τῆς Ἐφεσίας Πακτύης· καὶ ἡ Μεσωγὶς δὲ εἰς αὐτὴν καταστρέφει.

14. Ἀπὸ δὲ τῆς Τρωγιλίου στάδιοι τετταράκοντα εἰς τὴν Σάμον· βλέπει δὲ πρὸς νότον καὶ αὐτὴ καὶ ὁ λιμήν, ἔχων ναύσταθμον. ἔστι δ' αὐτῆς ἐν ἐπιπέδῳ τὸ πλέον, ὑπὸ τῆς θαλάτ- C. 637 της κλυζόμενον, μέρος δέ τι καὶ εἰς τὸ ὄρος ἀνέχει τὸ ὑπερκείμενον. ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν προσπλέουσι πρὸς τὴν πόλιν ἐστὶ τὸ Ποσείδιον, ἄκρα ἡ ποιοῦσα πρὸς τὴν Μυκάλην τὸν ἑπταστάδιον πορθμόν, ἔχει δὲ νεὼν Ποσειδῶνος· πρόκειται δ' αὐτοῦ νησίδιον ἡ Ναρθηκίς· ἐπ' ἀριστερᾷ δὲ τὸ προάστειον τὸ πρὸς τῷ Ἡραίῳ καὶ ὁ Ἴμβρασος ποταμὸς καὶ τὸ Ἡραῖον, ἀρχαῖον ἱερὸν καὶ νεὼς μέγας, ὃς νῦν πινακοθήκη ἐστί· χωρὶς

σασθαι codd. edd.; Suidas s. v. *Βίαντος Πριηνέως δίκη* et Diog. Laert. I, 5, 3 exhibent *δικάζεσθαι*: equidem secutus sum Schneidewinum (v. Delect. poett. elegg.). — *κρέσσον* codd., Hopper. corr. 1. *μετὰ δὲ τὴν τρωγιλίου καλουμένην ἄκραν* in *w* legi h. l. refert Tzsch., quae tamen cum Scrimgerus non enotaverit, vereor ne falso sint tradita. 2. *τῷ ἐγγυτάτῳ CFwx* edd. *τὸ ἐγγύτατον moz*: quod recepi exhibet *E*. 4. *καρσίας F*, *Κορασσίας* Tzsch. Cor., atque ita hoc nomen effertur supra X, 488. Plin. IV, 23 s. 12. Sed altera forma exhibetur ab eodem Plinio V, 37 s. 31. et ab Agathemero I, 4; *Κορσεαί* habet Steph., addito auctore Hecataeo, adiiciens simul *Ἡρωδιανὸς Κορσία διὰ τοῦ ῑ*: non licebit igitur recedere a communi codicum scriptura. — *μελανθίους* codd., Tzsch. corr. ex sent. Is. Vossii, coll. Apoll. Rhod. IV, 1707 (ad quem locum Schol. diserte tradit *ἀπὸ Μέλαντος*, qui olim hunc locum tenuerit, nomen esse deductum), Scylac. p. 55 Huds., Hesych. s. v., Apollodor. I, 9, 26. 5. *μέσον E*. 7. *πρόκειται E πρ͗κειται F*. — *μεσογίς E Μεσσωγίς* edd.: cf. ad X, 444. 9. *τρωγίλου E*. 11. *ἔστιν F*. 13. *προσπλέουσιν F*. 14. *ποσίδιον F*. — *πρὸς τὴν Μυκάλην* om. *x*. 15. *ποσιδῶνος F*. 16. *ἐν ἀριστερᾷ E*, sed in marg. add. *ἐπ' ἀριστερᾷ*. — *προάστιον F*.

δὲ τοῦ πλήθους τῶν ἐνταῦθα κειμένων πινάκων ἄλλαι πινακοθῆκαι καὶ ναΐσκοι τινές εἰσι πλήρεις τῶν ἀρχαίων τεχνῶν· τό τε ὕπαιθρον ὁμοίως μεστὸν ἀνδριάντων ἐστὶ τῶν ἀρίστων· ὧν τρία Μύρωνος ἔργα κολοσσικὰ ἱδρυμένα ἐπὶ μιᾶς βάσεως, ἃ ἦρε μὲν Ἀντώνιος, ἀνέθηκε δὲ πάλιν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ εἰς τὴν αὐτὴν βάσιν τὰ δύο, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Ἡρακλέα, τὸν δὲ Δία εἰς τὸ Καπετώλιον μετήνεγκε, κατασκευάσας αὐτῷ ναΐσκον.

15. *Περίπλους* δ' ἐστὶ τῆς Σαμίων νήσου σταδίων ἑξακοσίων. ἐκαλεῖτο δὲ Παρθενία πρότερον οἰκούντων Καρῶν, εἶτα Ἀνθεμοῦς, εἶτα Μελάμφυλος, εἶτα Σάμος, εἴτ' ἀπό τινος ἐπιχωρίου ἥρωος, εἴτ' ἐξ Ἰθάκης καὶ Κεφαλληνίας ἀποικίσαντος. καλεῖται μὲν οὖν καὶ ἄκρα τις Ἄμπελος βλέπουσά πως πρὸς τὸ τῆς Ἰκαρίας Δρέπανον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄρος ἅπαν, ὃ ποιεῖ τὴν ὅλην νῆσον ὀρεινήν, ὁμωνύμως λέγεται· ἔστι δ' οὐκ εὔοινος, καίπερ εὐοινουσῶν τῶν κύκλῳ νήσων, καὶ τῆς ἠπείρου σχεδόν τι
A. 945 τῆς προσεχοῦς πάσης τοὺς ἀρίστους ἐκφερούσης οἴνους· †οἷον Χίου καὶ Λέσβου καὶ Κῶ. καὶ μὴν καὶ ὁ Ἐφέσιος καὶ Μητροπολίτης ἀγαθοί, ἥ τε Μεσωγὶς καὶ ὁ Τμῶλος καὶ ἡ Κατακεκαυμένη καὶ Κνίδος καὶ Σμύρνα καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι τόποι διαφόρως χρηστοινοῦσιν ἢ πρὸς ἀπόλαυσιν ἢ πρὸς διαίτας ἰατρικάς. περὶ μὲν οἴνους οὐ πάνυ εὐτυχεῖ Σάμος, τὰ δ' ἄλλα εὐδαίμων, ὡς δῆλον ἔκ τε τοῦ περιμάχητον γενέσθαι καὶ ἐκ

---

4. ἐπὶ] ἐκ *x*. 7. μετήνεγκεν *F*. 9. *trecentorum stadiorum* Guar.; ἑπτακοσίων contra scribendum esse suspicatur Cas., coll. Plin. V, 37 s. 31: sed Agathemerus quoque 630 stadiorum esse insulae circuitum tradit. 10. παρθενιεὺς *E* παρθενιὰς codd. rell.: Tzsch. mutavit, secutus communem consensum aliorum auctorum Strabonisque ipsius X, 457. 11. Ἀνθεμὶς Tzsch. Cor. ex l. c., quem sequitur Eust. ad Dion. 533; ab aliis auctoribus Ἀνθεμοῦσα nominatur, quam formam hic quoque recipiendam putarem, nisi infra in simili prorsus nomine duplex forma Ἐλεοῦσσα (p. 651. 652) et Ἐλεοῦς (p. 655) iidem occurreret. 12. ἥρως *Cosx*. — εἴτ' om. *mox*. — ἀποικήσαντος *F*. 13. πως asteriscis incl. Cor. 15. ὀρινήν *F*. — ἔστιν *F*. 16. Post νήσων videntur esse collocanda οἷον Χίου καὶ Λέσβου καὶ Κῶ, quae, ut nunc leguntur, vix ferenda sunt. 17. ἐκφερουσῶν *Fsx*. 19. Μεσσωγὶς Tzsch. Cor.

τοῦ τοὺς ἐπαινοῦντας μὴ ὀκνεῖν ἐφαρμόττειν αὐτῇ τὴν λέγουσαν παροιμίαν, ὅτι φέρει καὶ ὀρνίθων γάλα, καθάπερ που καὶ Μένανδρος ἔφη. τοῦτο δὲ καὶ τῶν τυραννίδων αἴτιον αὐτῇ κατέστη, καὶ τῆς πρὸς Ἀθηναίους ἔχθρας.

16. *Αἱ μὲν οὖν τυραννίδες ἤκμασαν κατὰ Πολυκράτη μάλιστα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Συλοσῶντα· ἦν δ' ὁ μὲν καὶ τύχῃ καὶ δυνάμει λαμπρός, ὥστε καὶ θαλαττοκρατῆσαι· τῆς δ' εὐτυχίας αὐτοῦ σημεῖον τιθέασιν, ὅτι ῥίψαντος εἰς τὴν θάλατταν* C. 638 *ἐπίτηδες τὸν δακτύλιον λίθου καὶ γλύμματος πολυτελοῦς, ἀνήνεγκε μικρὸν ὕστερον τῶν ἁλιέων τις τὸν καταπιόντα ἰχθὺν αὐτόν· ἀνατμηθέντος δ' εὑρέθη ὁ δακτύλιος· πυθόμενον δὲ τοῦτο τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα φασὶ μαντικῶς πως ἀποφθέγξασθαι, ὡς ἐν βραχεῖ καταστρέψει τὸν βίον εἰς οὐκ εὐτυχὲς τέλος ὁ τοσοῦτον ἐξηρμένος ταῖς εὐπραγίαις· καὶ δὴ καὶ συμβῆναι τοῦτο· ληφθέντα γὰρ ἐξ ἀπάτης ὑπὸ τοῦ σατράπου τῶν Περσῶν κρεμασθῆναι. τούτῳ συνεβίωσεν Ἀνακρέων ὁ μελοποιός· καὶ δὴ καὶ πᾶσα ἡ ποίησις πλήρης ἐστὶ τῆς περὶ αὐτοῦ μνήμης. ἐπὶ τούτου δὲ καὶ Πυθαγόραν ἱστοροῦσι ἰδόντα φυομένην τὴν τυραννίδα ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀπελθεῖν εἰς Αἴγυπτον καὶ Βαβυλῶνα φιλομαθείας χάριν· ἐπανιόντα δ' ἐκεῖθεν, ὁρῶντα ἔτι συμμένουσαν τὴν τυραννίδα, πλεύσαντα εἰς Ἰταλίαν ἐκεῖ διατελέσαι τὸν βίον. περὶ Πολυκράτους μὲν ταῦτα.*

17. *Συλοσῶν δ' ἀπελείφθη μὲν ἰδιώτης ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ; Δαρείῳ δὲ τῷ Ὑστάσπεω χαρισάμενος ἐσθῆτα, ἧς ἐπεθύμησεν ἐκεῖνος φοροῦντα ἰδών, οὔπω δ' ἐβασίλευε τότε, βασιλεύσαντος ἀντέλαβε δῶρον τὴν τυραννίδα. πικρῶς δ' ἦρξεν, ὥστε καὶ ἐλειπάνδρησεν ἡ πόλις· κἀκεῖθεν ἐκπεσεῖν συνέβη τὴν παροιμίαν·*

ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη.

---

3. *τὸ* ante *τῶν* add. ald. 5. *πολυκράτην C(?)oxz* Tzsch. Cor. 6. *συλόσωντα F.* 10. *ἀνήνεγκεν F.* — *καπιόντα F.* 12. *τοῦτον F.* 13. *καταστρέψοι Cmoz.* 15. *κράτη* ante *ληφθέντα* add. ald., unde *καταληφθέντα* effinxit Hopper. 18. *ἱστοροῦσιν F.* 20. *φιλομαθίας C* edd. 23. *σόλων F.* — *ἀπελήφθη F.* 24. *ὑσταππίω F ὑστάσπεως* ald. 25. *ἐβασίλευεν F.* 27. *ἐλιπάνδρησεν CFx*, sed per *ει* effert hoc verbum etiam *E*, in quo hic locus legitur in brevius contractus. 28. *συλόσωντος F*, sine accentu scriptum hoc nomen in *E*.

A. 946 18. *Ἀθηναῖοι δὲ πρότερον μὲν πέμψαντες στρατηγὸν Περικλέα καὶ σὺν αὐτῷ Σοφοκλέα τὸν ποιητὴν πολιορκίᾳ κακῶς διέθηκαν ἀπειθοῦντας τοὺς Σαμίους, ὕστερον δὲ καὶ κληρούχους ἔπεμψαν δισχιλίους ἐξ ἑαυτῶν, ὧν ἦν καὶ Νεοκλῆς, ὁ Ἐπικούρου τοῦ φιλοσόφου πατήρ, γραμματοδιδάσκαλος, ὥς φασι· καὶ δὴ καὶ τραφῆναί φασιν ἐνθάδε καὶ ἐν Τέῳ, καὶ ἐφηβεῦσαι Ἀθήνησι· γενέσθαι δ' αὐτῷ συνέφηβον Μένανδρον τὸν κωμικόν· Σάμιος δ' ἦν καὶ Κρεώφυλος, ὅν φασι δεξάμενον ξενίᾳ ποτὲ Ὅμηρον, λαβεῖν δῶρον τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ποιήματος, ὃ καλοῦσιν Οἰχαλίας ἅλωσιν. Καλλίμαχος δὲ τοὐναντίον ἐμφαίνει δι' ἐπιγράμματός τινος, ὡς ἐκείνου μὲν ποιήσαντος, λεγομένου δ' Ὁμήρου διὰ τὴν λεγομένην ξενίαν·*

τοῦ Σαμίου πόνος εἰμί, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον
δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον, ὅσσ' ἔπαθεν,
καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν· Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι
γράμμα· Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.

C. 639 *τινὲς δὲ διδάσκαλον Ὁμήρου τοῦτόν φασιν, οἱ δ' οὐ τοῦτον, ἀλλ' Ἀριστέαν τὸν Προκοννήσιον.*

19. *Παράκειται δὲ τῇ Σάμῳ νῆσος Ἰκαρία, ἀφ' ἧς τὸ Ἰκάριον πέλαγος. αὕτη δ' ἐπώνυμός ἐστιν Ἰκάρου, παιδὸς τοῦ Δαιδάλου, ὅν φασι τῷ πατρὶ κοινωνήσαντα τῆς φυγῆς, ἡνίκα ἀμφότεροι πτερωθέντες ἀπῆραν ἐκ Κρήτης, πεσεῖν ἐνθάδε, μὴ κρατήσαντα τοῦ δρόμου· μετεωρισθέντι γὰρ πρὸς τὸν ἥλιον ἐπὶ πλέον περιρρυῆναι τὰ πτερά, τακέντος τοῦ κηροῦ. τριακοσίων δ' ἐστὶ τὴν περίμετρον σταδίων ἡ νῆσος ἅπασα καὶ ἀλίμενος, πλὴν ὑφόρμων, ὧν ὁ κάλλιστος Ἱστοὶ λέγονται· ἄκρα δ' ἐστὶν ἀνατείνουσα πρὸς ζέφυρον. ἔστι δὲ καὶ Ἀρτέμιδος ἱερόν, καλούμενον Ταυροπόλιον, ἐν τῇ νήσῳ καὶ πολισμάτιον*

---

3. *ἀπιθοῦντας* ***F***. 5. *φασιν* ***F***. 7. *ἀθήνησιν* ***F***. 12. *λεγομένην δ' Ὁμήρου διὰ τὴν ξενίαν* Cor. nimis audacter et parum concinne. — *λεγομένην*] *λεγομενίαν* ***F***, om. *x*. 14. *καίω* codd., Xyl. corr. 15. *ἰολίαν* ***F***. — *ὁμήριον* ***Fmoz***. 18. *ἀρισταῖα* ***CFs*** *ἀριστέα* ***wx*** ald. *ἀρισταῖον* ***moz*** Eust. ad Il. *B*, 730 p. 331, 8 R. ***Auristeum*** (sic) Guar., Cas. corr.: similiter idem nomen corruptum est XIII, 589. 19. *ἡ καρία* ald., unde *ἡ Ἰκαρία* edd. inde a Xyl. 24. *περιρυῆναι* ***F***. 26. *λέγεται* ***moz***. 28. *ταυροπόδιον* ***F***.

Οἰνόη, καὶ ἄλλο Δράκανον, ὁμώνυμον τῇ ἄκρᾳ, ἐφ' ᾗ ἵδρυται, πρόσορμον ἔχον· ἡ δὲ ἄκρα διέχει τῆς Σαμίων ἄκρας, τῆς Κανθαρίου καλουμένης, ὀγδοήκοντα σταδίους, ὅπερ ἐστὶν ἐλάχιστον δίαρμα τὸ μεταξύ. νυνὶ μέντοι λειπανδροῦσαν Σάμιοι νέμονται τὰ πολλὰ βοσκημάτων χάριν. A. 947

20. *Μετὰ δὲ τὸν Σάμιον πορθμὸν τὸν πρὸς Μυκάλῃ πλέουσιν εἰς Ἔφεσον ἐν δεξιᾷ ἐστιν ἡ Ἐφεσίων παραλία· μέρος δέ τι ἔχουσιν αὐτῆς καὶ οἱ Σάμιοι. πρῶτον δ' ἐστὶν ἐν τῇ παραλίᾳ τὸ Πανιώνιον, τρισὶ σταδίοις ὑπερκείμενον τῆς θαλάττης, ὅπου τὰ Πανιώνια, κοινὴ πανήγυρις τῶν Ἰώνων, συντελεῖται τῷ Ἑλικωνίῳ Ποσειδῶνι καὶ θυσία· ἱερῶνται δὲ Πριηνεῖς· εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς. εἶτα Νεάπολις, ἣ πρότερον μὲν ἦν Ἐφεσίων, νῦν δὲ Σαμίων, διαλλαξαμένων πρὸς τὸ Μαραθήσιον, τὸ ἐγγυτέρω πρὸς τὸ ἀπωτέρω· εἶτα Πύγελα πολίχνιον, ἱερὸν ἔχον Ἀρτέμιδος Μουνυχίας, ἵδρυμα Ἀγαμέμνονος, οἰκούμενον ὑπὸ μέρους τῶν ἐκείνου λαῶν· πυγαλγέας γάρ τινας καὶ γενέσθαι καὶ κληθῆναι, κάμνοντας δ' ὑπὸ τοῦ πάθους καταμεῖναι, καὶ τυχεῖν οἰκείου τοῦδε τοῦ ὀνόματος τὸν τόπον. εἶτα λιμὴν Πάνορμος καλούμενος, ἔχων ἱερὸν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος· εἶθ' ἡ πόλις. ἐν δὲ τῇ αὐτῇ παραλίᾳ μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐστὶ καὶ ἡ Ὀρτυγία, διαπρεπὲς ἄλ-*

---

1. *Δράκονον* exhibet Steph. s. v., laudans hunc Strabonis librum: nec licet apud eum scripturam mutare propter gentilia quae subiicit; eique concinit Nonn. Dionys. 9, 16. Alteram tamen formam tuetur multorum scriptorum auctoritas: cf. Euphor. Epigr. (in Anthol. Pal. VII, 651) Hesych. s. v. *Δρακάνιον*, Theocr. Id. 26, 33, Hymn. Hom. in Bacch. init. Nec diversum hoc promontorium est ab eo quod *Δρέπανον* appellatur p. 637, quamquam aliter ibi vocatur Sami promontorium huic oppositum. — *ἐφ' ἧς m.* 3. *καθαρίου*, et *γ* est supra *κ* positum, *F.* 4. *λιπανδροῦσαν CF*, attamen non sibi constant in huius verbi scriptura. 7. *μέρος — παραλίᾳ* om. *mox.* 10. *ἔστι* ante *κοινή* inserit *w.* 11. *ποσιδῶνι F.* — *πριήνεις F.* 13. *ἣ*] *ὃ CF.* 15. *πύγελλα Cxz.* 16. *πυγαλλίας Coxz πυγαλίας* codd. rell., Cor. corr. e coni. Schneideri in Lex. Gr., coll. Etym. M. s. v. *Πύγελα*, ubi leguntur haec: *ὠνόμασται παρὰ τὰς πυγὰς ἃς ἤλγησαν οἱ Ἀγαμέμνονος ἐρέται· κἀντεῦθεν ἀπομείναντες* (l. *καταμείναντες*) *τῆς συμφορᾶς ἐπώνυμον ἐποίησαν τὴν πόλιν.* 21. *ἐστὶν F.*

A. 948 σος παντοδαπῆς ὕλης, κυπαρίττου δὲ τῆς πλείστης. διαρρεῖ δὲ ὁ Κέγχριος ποταμός, οὗ φασι νίψασθαι τὴν Λητὼ μετὰ τὰς ὠδῖνας. ἐνταῦθα γὰρ μυθεύουσι τὴν λοχείαν καὶ τὴν τροφὸν τὴν Ὀρτυγίαν καὶ τὸ ἄδυτον, ἐν ᾧ ἡ λοχεία, καὶ τὴν πλησίον ἐλαίαν, ᾗ πρῶτον ἐπαναπαύσασθαί φασι τὴν θεὸν ἀπολυθεῖσαν
C. 640 τῶν ὠδίνων. ὑπέρκειται δὲ τοῦ ἄλσους ὄρος ὁ Σολμισσός, ὅπου στάντας φασὶ τοὺς Κουρῆτας τῷ ψόφῳ τῶν ὅπλων ἐκπλῆξαι τὴν Ἥραν ζηλοτύπως ἐφεδρεύουσαν, καὶ λαθεῖν συμπράξαντας τὴν λοχείαν τῇ Λητοῖ. ὄντων δ' ἐν τῷ τόπῳ πλειόνων ναῶν, τῶν μὲν ἀρχαίων, τῶν δ' ὕστερον γενομένων, ἐν μὲν τοῖς ἀρχαίοις ἀρχαῖά ἐστι ξόανα, ἐν δὲ τοῖς ὕστερον Σκόπα ἔργα· ἡ μὲν Λητὼ σκῆπτρον ἔχουσα, ἡ δ' Ὀρτυγία παρέστηκεν ἑκατέρᾳ τῇ χειρὶ παιδίον ἔχουσα. πανήγυρις δ' ἐνταῦθα συντελεῖται κατ' ἔτος, ἔθει δέ τινι οἱ νέοι φιλοκαλοῦσι, μάλιστα περὶ τὰς ἐνταῦθα εὐωχίας λαμπρυνόμενοι· τότε δὲ καὶ τῶν Κουρήτων ἀρχεῖον συνάγει συμπόσια, καί τινας μυστικὰς θυσίας ἐπιτελεῖ.

21. Τὴν δὲ πόλιν ᾤκουν μὲν Κᾶρές τε καὶ Λέλεγες, ἐκβαλὼν δ' ὁ Ἄνδροκλος τοὺς πλείστους ᾤκισεν ἐκ τῶν συνελθόντων αὐτῷ περὶ τὸ Ἀθήναιον καὶ τὴν Ὑπέλαιον, προσπεριλαβὼν καὶ τῆς περὶ τὸν Κορησσὸν παρωρείας. μέχρι μὲν δὴ τῶν κατὰ Κροῖσον οὕτως ᾠκεῖτο, ὕστερον δ' ἀπὸ τῆς παρωρείου καταβάντες, περὶ τὸ νῦν ἱερὸν ᾤκησαν μέχρι Ἀλεξάνδρου. Λυσίμαχος δὲ τὴν νῦν πόλιν τειχίσας, ἀηδῶς τῶν ἀνθρώπων μεθισταμένων, τηρήσας καταρράκτην ὄμβρον συνήργησε καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς ῥινούχους ἐνέφραξεν, ὥστε κατακλύσαι τὴν πόλιν·

---

1. διαρεῖ F. 2. φασιν F. — λιτὼ C. 3. λοχίαν, et paulo post λοχία, F. 6. τοῦ] τοὺς F. 9. λοχίαν F. 11. σκολιὰ σκόπ' ἔργα F σκολιὰ ἔργα codd. (sed σκόπα add. in marg. v): Cor. corr. e coni. Tyrwhitti, codice F satis firmata: cf. de hoc loco vehementer agitato Jacobs. (in *Böttiger Amalthea* II, 5) et Uhden. (in *Wolf Mus. für Alterthumswissenschaft* II, p. 397). 12. λητῶ F. — ἑκτέρα F. 15. τότε δὲ καὶ] τό τε mox Cor. 20. κορρησὸν CF κορησὸν ox: cf. p. 634. — παρωρίας CF παραλίας s, sed in marg. add. παρωρίας. 21. κρεῖσον F κροῖσσον ox κατὰ τὸν Κροῖσον x. — χρόνων post Κροῖσον add. Cor. haud incommode. — παρωρίου CF παρωρίας sw. 22. μέχρις C. 25. ἔφραξεν x.

οἱ δὲ μετέστησαν ἄσμενοι. ἐκάλεσε δ' Ἀρσινόην ἀπὸ τῆς γυναικὸς τὴν πόλιν, ἐπεκράτησε μέντοι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. ἦν δὲ γερουσία καταγραφομένη, τούτοις δὲ συνῄεσαν οἱ ἐπίκλητοι καλούμενοι καὶ διῴκουν πάντα.

22. *Τὸν δὲ νεὼν τῆς Ἀρτέμιδος πρῶτος μὲν Χερσίφρων* A. 949 *ἠρχιτεκτόνησεν, εἶτ' ἄλλος ἐποίησε μείζω· ὡς δὲ τοῦτον Ἡρόστρατός τις ἐνέπρησεν, ἄλλον ἀμείνω κατεσκεύασαν συνενέγκαντες τὸν τῶν γυναικῶν κόσμον καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας, διαθέμενοι δὲ καὶ τοὺς προτέρους κίονας· τούτων δὲ μαρτύριά ἐστι τὰ γενηθέντα τότε ψηφίσματα, ἅπερ ἀγνοοῦντά φησιν ὁ Ἀρτεμίδωρος τὸν Ταυρομενίτην Τίμαιον, καὶ ἄλλως βάσκανον ὄντα καὶ συκοφάντην (διὸ καὶ Ἐπιτίμαιον κληθῆναι), λέγειν, ὡς ἐκ τῶν Περσικῶν παρακαταθηκῶν ἐποιήσαντο τοῦ ἱεροῦ τὴν ἐπισκευήν· οὔτε δὲ ὑπάρξαι παρακαταθήκας τότε, εἴ τε ὑπῆρξαν, συνεμπεπρῆσθαι τῷ ναῷ· μετὰ δὲ τὴν ἔμπρησιν τῆς ὀροφῆς ἠφανισμένης, ἐν ὑπαίθρῳ τῷ σηκῷ τίνα ἂν ἐθελῆσαι παρακαταθήκην κειμένην ἔχειν; Ἀλέξανδρον δὴ τοῖς Ἐφεσίοις ὑποσχέσθαι τὰ γεγονότα καὶ τὰ μέλλοντα ἀναλώματα, ἐφ' ᾧ τε* C. 641 *τὴν ἐπιγραφὴν αὐτὸν ἔχειν, τοὺς δὲ μὴ ἐθελῆσαι, πολὺ μᾶλλον οὐκ ἂν ἐθελήσαντας ἐξ ἱεροσυλίας καὶ ἀποστερήσεως φιλοδοξεῖν· ἐπαινεῖ τε τὸν εἰπόντα τῶν Ἐφεσίων πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς οὐ πρέποι θεῷ θεοῖς ἀναθήματα κατασκευάζειν.*

23. *Μετὰ δὲ τὴν τοῦ νεὼ συντέλειαν, ὅν φησιν εἶναι Χειροκρά-*

---

1. *μετανέστησαν F.* 5. *πρῶτον F* et Epit. Paris. no. 1409 (v. Praef. vol. I, p. XLV). — *χαρσίφρων C ἀρχίφρων mox.* 6. *ἄλλον* codd. (ex *C* non est enotatum negligentia, ut opinor.), Xyl. corr. 9. *μαρτυρία* codd., Cor. corr. 12. *ἐπιτίμιον* codd., exc. *F*; verum restituit Tzsch. e coni. Cas., coll. Diod. V, 1. Athenaeo VI, 20 p. 272 Cas. 18. *τε* om. *Cmx* Cor. 19. *ἀπογραφὴν F.* — *αὐτῶν F.* 22. *πρέπει Cwx.* 23. *δεινοκράτους w*, itidemque in marg. *o* additum est *δεινοκράτης*: atque ita nominatur Alexandriae architectus a Valerio Max. I, 4, 1. Plin. H. N. VII, 38 s. 37. (cf. V, 11 s. 10) Solin. 32; quae de Atho monte hic traduntur itidem referuntur ad Dinocratem a Vitruvio II, 1, ad Stasicratem quendam a Plut. in Alexandro c. 72, et de fortuna Alexandri or. 2 (p. 324 Reisk.). Inde *Δεινοκράτους* h. l. scribendum esse censuit Salm. ad Sol. l. c. satis probabiliter, idque Cor. recepit. Quod Guar. exhibet *Chinocratis* operarum errori videtur tri-

τους ἔργον (τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ τὴν Ἀλεξανδρείας κτίσιν· τὸν δ' αὐτὸν ὑποσχέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τὸν Ἄθω διασκευάσειν εἰς αὐτόν, ὡσανεὶ ἐκ πρόχου τινὸς εἰς φιάλην καταχέοντα σπονδήν, ποιήσοντα πόλεις δύο, τὴν μὲν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους, τὴν δ' ἐν ἀριστερᾷ, ἀπὸ δὲ τῆς ἑτέρας εἰς τὴν ἑτέραν ῥέοντα ποταμόν), μετὰ δ' οὖν τὸν νεὼν τὸ τῶν ἄλλων ἀναθημάτων πλῆθος εὑρέσθαι τῇ ἐκτιμήσει τῶν δημιουργῶν, τὸν δὲ δὴ βωμὸν εἶναι τῶν Πραξιτέλους ἔργων ἅπαντα σχεδόν τι πλήρη. ἡμῖν δ' ἐδείκνυτο καὶ τῶν Θράσωνός τινα, οὗπερ καὶ τὸ Ἑκατήσιόν
A. 950 *ἐστι καὶ ἡ † κρήνη Πηνελόπη καὶ ἡ πρεσβῦτις ἡ Εὐρύκλεια. ἱερέας δ' εὐνούχους εἶχον, οὓς ἐκάλουν Μεγαβύζους, καὶ ἀλλαχόθεν μετιόντες ἀεί τινας ἀξίους τῆς τοιαύτης προστασίας, καὶ ἦγον ἐν τιμῇ μεγάλῃ· συνιερᾶσθαι δὲ τούτοις ἐχρῆν παρθένους. νυνὶ δὲ τὰ μὲν φυλάττεται τῶν νομίμων, τὰ δ' ἧττον, ἄσυλον δὲ μένει τὸ ἱερὸν καὶ νῦν καὶ πρότερον· τῆς δ' ἀσυλίας τοὺς ὅρους ἀλλαγῆναι συνέβη πολλάκις, Ἀλεξάνδρου μὲν ἐπὶ στάδιον ἐκτείναντος, Μιθριδάτου δὲ τόξευμα ἀφέντος ἀπὸ τῆς γωνίας τοῦ κεράμου καὶ δόξαντος ὑπερβαλέσθαι μικρὰ τὸ στάδιον, Ἀντωνίου δὲ διπλασιάσαντος τοῦτο καὶ συμπεριλαβόντος τῇ ἀσυλίᾳ μέρος τι τῆς πόλεως· ἐφάνη δὲ τοῦτο βλαβερὸν καὶ ἐπὶ τοῖς κακούργοις ποιοῦν τὴν πόλιν, ὥστ' ἠκύρωσεν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ.*

---

buendum. 1. *δ'* om. *mox.* 2. *ὑποσχέσθαι — αὐτὸν* om. *w.* 3. *προύχου F.* 4. *ποιήσαντα* codd., exc. *F*, ald.: *ποιήσειν τε* Cor. satis commode. 7. *δὲ* asteriscis incl. Cor. 10. *κηρίνη F*: *κρήνη*, quod exhibent codd. rell., quid significare possit h. l., parum liquet; praeterea turbata totius loci structura suspectam reddit illam scripturam: plana e contrario est quam exhibet *F*. Nihilominus cum nullum aliud opus simile e cera factum apud scriptores veteres, quod sciam, commemoretur, recipere eam non ausus sum. — *πενελόπη F πηνελοπία* ald. *Πηνελόπεια* edd. inde a Xyl. — *τε* post *Πηνελόπεια* add. Cor. ex sent. Tyrwh. — *ἡ* ante *Εὐρύκλεια* asteriscis incl. Cor. 11. *μεγαλοβύξους C μεγαλοβύζους* rell. codd., exc. *F*, edd.: scripturam, quam ex *F* recepi, quamque Cas. aliique commendarunt, confirmat Xenoph. Anab. V, 3, 6. — *καὶ*] *ἄλλους* Cor. 15. *ἢ* ante *καὶ πρότερον* add. Cor.: malim *ὡς πρότερον.* 18. *δόξαντα* codd., exc. *CF.* 19. *πλησιάσαντας τούτῳ* codd., exc. *CF.* 20. *ἐπὶ*] *ὑπὸ mz.*

24. *Ἔχει δ' ἡ πόλις καὶ νεώρια καὶ λιμένα· βραχύστομον δ' ἐποίησαν οἱ ἀρχιτέκτονες, συνεξαπατηθέντες τῷ κελεύσαντι βασιλεῖ. οὗτος δ' ἦν Ἄτταλος ὁ Φιλάδελφος· οἰηθεὶς γὰρ οὗτος βαθὺν τὸν εἴσπλουν ὁλκάσι μεγάλαις ἔσεσθαι καὶ αὐτὸν τὸν λιμένα, τεναγώδη ὄντα πρότερον διὰ τὰς ἐκ τοῦ Καΰστρου προσχώσεις, ἐὰν παραβληθῇ χῶμα τῷ στόματι, πλατεῖ τελέως ὄντι, ἐκέλευσε γενέσθαι τὸ χῶμα. συνέβη δὲ τοὐναντίον· ἐντὸς γὰρ ἡ χοῦς εἰργομένη τεναγίζειν μᾶλλον ἐποίησε τὸν λιμένα σύμπαντα μέχρι τοῦ στόματος· πρότερον δ' ἱκανῶς αἱ πλημμυρίδες καὶ ἡ παλίρροια τοῦ πελάγους ἀφῄρει τὴν χοῦν καὶ ἀνέσπα πρὸς τὸ ἐκτός. ὁ μὲν οὖν λιμὴν τοιοῦτος· ἡ δὲ πόλις τῇ πρὸς τὰ ἄλλα εὐκαιρίᾳ τῶν τόπων αὔξεται καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐμπόριον οὖσα μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τὴν ἐντὸς τοῦ* C. 642 *Ταύρου.*

25. *Ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι γεγόνασιν ἐν αὐτῇ τῶν μὲν παλαιῶν Ἡράκλειτός τε ὁ σκοτεινὸς καλούμενος καὶ Ἑρμόδωρος, περὶ οὗ ὁ αὐτὸς οὗτός φησιν· ἄξιον Ἐφεσίοις ἡβηδὸν ἀπάγξασθαι, οἵτινες Ἑρμόδωρον ἄνδρα ἑωυτῶν ὀνήιστον ἐξέβαλον, φάντες, ἡμέων μηδεὶς ὀνήιστος ἔστω, εἰ δὲ μή, ἄλλῃ τε καὶ μετ' ἄλλων· δοκεῖ δ' οὗτος ὁ ἀνὴρ νόμους τινὰς Ῥωμαίοις συγ-* A. 951 *γράψαι. καὶ Ἱππῶναξ δ' ἐστὶν ὁ ποιητὴς ἐξ Ἐφέσου καὶ Παρράσιος ὁ ζωγράφος καὶ Ἀπελλῆς, τῶν δὲ νεωτέρων Ἀλέξανδρος ῥήτωρ ὁ Λύχνος προσαγορευθείς, ὃς καὶ ἐπολιτεύσατο καὶ συνέγραψεν ἱστορίαν καὶ ἔπη κατέλιπεν, ἐν οἷς τά τε οὐράνια διατίθεται καὶ τὰς ἠπείρους γεωγραφεῖ, καθ' ἑκάστην ἐκδοὺς ποίημα.*

26. *Μετὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Καΰστρου λίμνη ἐστὶν ἐκ τοῦ*

---

5. *ἐκ* om. *C.* 6. *προχώσεις* codd., exc. ***Emo.*** 8. *ἐποίησεν* ***F.*** 13. *ἐμπορεῖον* ***osx*** Cor. 16. *ἡράκλητος* ***F.*** — *σκοτινὸς* ***C.*** 18. *ἑωῦτὸν* ***C.*** 19. *μηδεὶς ἡμέων* ***mox***: apud Diog. Laert. IX, 1, 2, ubi haec Heracliti verba itidem referuntur, habetur *μηδὲ εἷς*: in aliis longius etiam recedit a Strabone. 20. *ῥωμαίους* ***wx.*** 21. *παράσιος* ***Fmowxz.*** 22. Ante *Ἀλέξανδρος* excidisse censet Cor. *Ἀρτεμίδωρος καί*, probante Grosk.: at hunc si commemorasset, certe non tam nude nomen posuisset, sed nonnulla saltem de eius scriptis, ut facere solet, addidisset: v. ad p. 635. 23. *ὁ* ante *ῥήτωρ* add. ***xz.*** 26. *ποιήματα* codd., exc. ***F***, edd.

πελάγους ἀναχεομένη, καλεῖται δὲ Σελινουσία, καὶ ἐφεξῆς ἄλλη σύρρους αὐτῇ, μεγάλας ἔχουσαι προσόδους· ἃς οἱ βασιλεῖς μέν, ἱερὰς οὔσας, ἀφείλοντο τὴν θεόν, Ῥωμαῖοι δ' ἀπέδοσαν· πάλιν δ' οἱ δημοσιῶναι βιασάμενοι περιέστησαν εἰς ἑαυτοὺς τὰ τέλη, πρεσβεύσας δὲ ὁ Ἀρτεμίδωρος, ὥς φησι, τάς τε λίμνας ἀπέλαβε τῇ θεῷ, καὶ τὴν Ἡρακλεῶτιν ἀφισταμένην ἐξενίκησε, κριθεὶς ἐν Ῥώμῃ· ἀντὶ δὲ τούτων εἰκόνα χρυσῆν ἀνέστησεν ἡ πόλις ἐν τῷ ἱερῷ. τῆς δὲ λίμνης ἐν τῷ κοιλοτάτῳ βασιλέως ἐστὶν ἱερόν· φασὶ δ' Ἀγαμέμνονος ἵδρυμα.

27. Εἶτα τὸ Γαλλήσιον ὄρος καὶ ἡ Κολοφών, πόλις Ἰωνική, καὶ τὸ πρὸ αὐτῆς ἄλσος τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ καὶ μαντεῖον ἦν ποτε παλαιόν. λέγεται δὲ Κάλχας ὁ μάντις μετ' Ἀμφιλόχου τοῦ Ἀμφιαράου κατὰ τὴν ἐκ Τροίας ἐπάνοδον πεζῇ δεῦρο ἀφικέσθαι, περιτυχὼν δ' ἑαυτοῦ κρείττονι μάντει κατὰ τὴν Κλάρον, Μόψῳ τῷ Μαντοῦς τῆς Τειρεσίου θυγατρός, διὰ λύπην ἀποθανεῖν. Ἡσίοδος μὲν οὖν οὕτω πως διασκευάζει τὸν μῦθον· προτεῖναι γάρ τι τοιοῦτο τῷ Μόψῳ τὸν Κάλχαντα·

θαῦμά μ' ἔχει κατὰ θυμόν, ἐρινεὸς †ὅσους ὀλύνθους
οὗτος ἔχει, μικρός περ ἐών· εἴποις ἂν ἀριθμόν;

τὸν δ' ἀποκρίνασθαι·

A. 952 μύριοί εἰσιν ἀριθμόν, ἀτὰρ μέτρον γε μέδιμνος·
εἷς δὲ περισσεύει, τὸν ἐπενθέμεν οὔ κε δύναιο.

---

1. σεληνουσία *xz*. 5. ὥς] ὅς *C*, om. *moxz*. 6. ἐξενίκησεν *F*. 8. αὐτῷ post πόλις add. Cor.: atque aegre caremus hoc verbo; sed post τούτων facilius exciderit, quam h. l. 9. φασὶν *F*. 10. γαλήσιον *CF*. Duplex λ tuetur Steph. s. v. — κολοφῶν *F*. 11. καρίου *F* κραρίου *x*. 12. μαντίον *F*. — ποτε] τὸ *F*. Ceterum viguisse hoc oraculum Strabonis ipsius aetate liquet ex Taciti Ann. II, 54. 13. ἀντιλόχου codd. Epit., Xyl. corr. ex Odyss. O, 248: Guar. etiam exhibet *cum Amphiloco* (sic). 14. δὲ αὐτοῦ *F*. 17. τοιοῦτον *xz*. 19. ὅσσους Epit. ὅσσον ὀλύνθων coni. Xyl., quem secutus est Göttling. (v. fr. CXLIX); ὅσους ἐρινειὸς ὀλύνθους, iam antea in Epit. receptum, scripserunt Tzsch. Cor., probante Meinek. ad Theocr. II, 3 aliisque. — ὀλήνθους *F* ὀλίνθους *xz*. 23. ἐπελθέμεν codd. edd., correxi e coni. Spohnii (v. de extr. parte Odyss. p. 72). — οὐκ ἐδύναιο *CF* Epit. οὐκ ἐδύναο *sx* οὐκ ἂν δύναιο *moz* edd.: quod scripsi viderat Meinek. de

ὣς φάτο· καί σφιν ἀριθμὸς ἐτήτυμος εἴδετο μέτρου.
καὶ τότε δὴ Κάλχανθ' ὕπνος θανάτοιο κάλυψε.

Φερεκύδης δέ φησιν ὗν προβαλεῖν ἔγκυον τὸν Κάλχαντα, πόσους ἔχει χοίρους, τὸν δ' εἰπεῖν, ὅτι τρεῖς, ὧν ἕνα θῆλυν· ἀληθεύσαντος δ', ἀποθανεῖν ὑπὸ λύπης. οἱ δὲ τὸν μὲν Κάλχαντα προβαλεῖν τὴν ὗν φασι, τὸν δὲ ἐρινεόν, καὶ τὸν μὲν εἰπεῖν τἀληθές, τὸν δὲ μή, ἀποθανεῖν δὲ ὑπὸ λύπης καὶ κατά τι λόγιον. λέγει δ' αὐτὸ Σοφοκλῆς ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει, ὡς εἱμαρμένον εἴη ἀποθανεῖν, ὅταν κρείττονι ἑαυτοῦ μάντει περιτύχῃ· οὗτος δὲ καὶ εἰς Κιλικίαν μεταφέρει τὴν ἔριν καὶ τὸν θάνατον τοῦ Κάλχαντος. τὰ μὲν παλαιὰ τοιαῦτα. C. 643

28. *Ἐκτήσαντο δέ ποτε καὶ ναυτικὴν ἀξιόλογον δύναμιν Κολοφώνιοι καὶ ἱππικήν, ἐν ᾗ τοσοῦτον διέφερον τῶν ἄλλων, ὥσθ', ὅπου ποτὲ ἐν τοῖς δυσκαταλύτοις πολέμοις τὸ ἱππικὸν τῶν Κολοφωνίων ἐπικουρήσειε, λύεσθαι τὸν πόλεμον· ἀφ' οὗ καὶ τὴν παροιμίαν ἐκδοθῆναι τὴν λέγουσαν, τὸν Κολοφῶνα ἐπέθηκεν, ὅταν τέλος ἐπιτεθῇ βέβαιον τῷ πράγματι. ἄνδρες δ' ἐγένοντο Κολοφώνιοι τῶν μνημονευομένων Μίμνερμος, αὐλητὴς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐλεγείας, καὶ Ξενοφάνης ὁ φυσικός, ὁ τοὺς σίλλους ποιήσας διὰ ποιημάτων· λέγει δὲ Πίνδαρος καὶ Πολύμναστόν τινα τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ἐλλογίμων·*

φθέγμα μὲν πάγκοινον ἔγνωκας Πολυμνάστου Κολοφωνίου ἀνδρός·

καὶ Ὅμηρον δέ τινες ἐντεῦθεν εἶναί φασιν. εὐθυπλοίᾳ μὲν οὖν ἑβδομήκοντα στάδιοί εἰσιν ἐξ Ἐφέσου, ἐγκολπίζοντι δὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι.

29. *Μετὰ δὲ Κολοφῶνα ὄρος Κοράκιον καὶ νησίον ἱερὸν Ἀρτέμιδος, εἰς ὃ διανηχομένας τίκτειν τὰς ἐλάφους πεπιστεύκασιν. εἶτα Λέβεδος, διέχουσα Κολοφῶνος ἑκατὸν καὶ εἴκοσι·*

Euphor. p. 103 (ed. pr.). 1. *μέτρον* *sux*. 2. *κάλυψεν* *F* Epit. 3. *σῦν* Epit. — *καὶ ἐρωτῆσαι* ante *πόσους* add. edd.: ***praegnanti sue oblata Chalcantem interrogasse*** Guar. 6. *τόν* ante *ἐρινεόν* add. ***xz*** Cor. 7. *καὶ* om. Cor. 12. *καὶ* om. *E*. 15. *ἐπικουρήσει* *E*, sed dubia est scriptura. 16. *τὴν λέγουσαν* ***moz***. 19. *ὁ τοὺς σίλλους* — *ποιημάτων* om. *x*. 21. *τῶν*] *τὸν* *C*. 22. *πᾶν κοινὸν* ***xz***. — *κολοφανίου* *F*. 29. *λέβενδος* *x*. — *σταδίους* post *εἴκοσι* add. edd.

ἐνταῦθα τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν ἡ σύνοδος καὶ κατοικία τῶν ἐν Ἰωνίᾳ μέχρι Ἑλλησπόντου, ἐν ᾗ πανήγυρίς τε καὶ ἀγῶνες κατ' ἔτος συντελοῦνται τῷ Διονύσῳ. ἐν Τέῳ δὲ ᾤκουν πρότερον τῇ ἐφεξῆς πόλει τῶν Ἰώνων· ἐμπεσούσης δὲ
A. 953 *στάσεως, εἰς Ἔφεσον κατέφυγον. Ἀττάλου δ' εἰς Μυόννησον αὐτοὺς καταστήσαντος μεταξὺ Τέω καὶ Λεβέδου, πρεσβεύονται Τήιοι δεόμενοι Ῥωμαίων, μὴ περιιδεῖν ἐπιτειχιζομένην σφίσι τὴν Μυόννησον, οἱ δὲ μετέστησαν εἰς Λέβεδον, δεξαμένων τῶν Λεβεδίων ἀσμένως διὰ τὴν κατέχουσαν αὐτοὺς ὀλιγανδρίαν. καὶ Τέως δὲ Λεβέδου διέχει ἑκατὸν εἴκοσι, μεταξὺ δὲ νῆσος Ἀσπίς, οἱ δ' Ἀρκόννησον καλοῦσι· καὶ ἡ Μυόννησος δὲ ἐφ' ὕψους χερρονησίζοντος κατοικεῖται.*

C. 644 30. *Καὶ ἡ Τέως δὲ ἐπὶ χερρονήσῳ ἵδρυται, λιμένα ἔχουσα· ἐνθένδ' ἐστὶν Ἀνακρέων ὁ μελοποιός, ἐφ' οὗ Τήιοι, τὴν πόλιν ἐκλιπόντες, εἰς Ἄβδηρα ἀπῴκησαν, Θρᾳκίαν πόλιν, οὐ φέροντες τὴν τῶν Περσῶν ὕβριν, ἀφ' οὗ καὶ τοῦτ' εἴρηται·*

Ἄβδηρα, καλὴ Τηίων ἀποικία.

πάλιν δ' ἐπανῆλθόν τινες αὐτῶν χρόνῳ ὕστερον· εἴρηται δὲ καὶ περὶ Ἀπελλικῶντος, ὅτι Τήιος ἦν κἀκεῖνος· γέγονε δὲ καὶ συγγραφεὺς Ἑκαταῖος ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως. ἔστι καὶ ἄλλος λιμὴν ὁ πρόσβορος ἀπὸ τριάκοντα σταδίων τῆς πόλεως, Γερραιίδαι.

31. *Εἶτα Χαλκιδεῖς [καὶ] ὁ τῆς Χερρονήσου ἰσθμὸς τῆς Τηίων καὶ Ἐρυθραίων· ἐντὸς μὲν οὖν τοῦ ἰσθμοῦ οἰκοῦσιν οὗτοι, ἐπ' αὐτῷ δὲ τῷ ἰσθμῷ Τήιοι καὶ Κλαζομένιοι· τὸ μὲν γὰρ νότιον τοῦ ἰσθμοῦ πλευρὸν ἔχουσι Τήιοι, τοὺς Χαλκιδέας,*

---

5. *μυόνησον* ***CF***. 6. *λεβένδου x*. 7. *τήοι C τεῖοι x*. 8. *μυόνησον* ***F***. — *λέσβον o λέβενδον x*. 10. *ἡ* ante *Τέως* add. ***mo***. — *λεβένδου x*. — *σταδίους* post *εἴκοσι* add. ***moxz*** *στάδια* edd. 11. *ἀρκόνησον* ***F***. — *μυόνησος* ***F***. 12. *χερρονησιάζοντος* edd. 14. *ἔνθεν δ'* codd. edd.: Cor. corr. 15. *αὔδηρα* ***mow***. 19. *ἀπελλίκωντος* ***Cs*** Cor. *ἀπελλίκοντος* ***owxz*** Tzsch. *ἀπελλίωνος* ald. *ἀπελλίκωνος* Xyl.: cf. ad XIII, 609. 21. *πρόσβορρος* Cor. — *γερραίδαι x χερραιίδαι* (quod Tzsch. falso ait etiam in *C* legi) edd.: idem haud dubie est portus, quem ***Geraesticum*** appellat Livius XXXVII, 27. 22. *καὶ* om. codd.: Tzsch. add. e coni. Siebelisii (v. *Ἑλληνικά* p. 41). 25. *τοὺς Χαλκιδέας* om. ***E***: quod in nott. ad interpret. Gallicam suspicatur Cor., *κατὰ* s. *πρὸς* hic excidisse, postea ipse videtur non probasse, cum in editione

τὸ δὲ πρόσβορον Κλαζομένιοι, καθ' ὃ συνάπτουσι τῇ Ἐρυθραίᾳ. κεῖται δ' Ὑπόκρημνος ὁ τόπος ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ ἰσθμοῦ, ἐντὸς μὲν ἀπολαμβάνων τὴν Ἐρυθραίαν, ἐκτὸς δὲ τὴν τῶν Κλαζομενίων. ὑπέρκειται δὲ τῶν Χαλκιδέων ἄλσος καθιερωμένον Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου, καὶ ἀγὼν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἰώνων Ἀλεξάνδρεια καταγγέλλεται, συντελούμενος ἐνταῦθα. ἡ δ' ὑπέρβασις τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἀλεξανδρείου καὶ τῶν Χαλκιδέων μέχρι τοῦ Ὑποκρήμνου πεντήκοντά εἰσι στάδιοι, ὁ δὲ περίπλους πλείους ἢ χίλιοι. κατὰ μέσον δέ που τὸν περίπλουν αἱ Ἐρυθραί, πόλις Ἰωνική, λιμένα ἔχουσα, καὶ νησῖδας προκειμένας τέτταρας Ἵππους καλουμένας.

32. Πρὶν δ' ἐλθεῖν ἐπὶ τὰς Ἐρυθράς, πρῶτον μὲν Ἔραι A. 954 πολίχνιόν ἐστι Τηίων· εἶτα Κώρυκος, ὄρος ὑψηλόν, καὶ λιμὴν ὑπ' αὐτῷ Κασύστης καὶ ἄλλος Ἐρυθρᾶς λιμὴν καλούμενος καὶ ἐφεξῆς πλείους ἕτεροι. φασὶ δὲ τὸν παράπλουν τοῦ Κωρύκου πάντα λῃστήριον ὑπάρξαι τῶν Κωρυκαίων καλουμένων, εὑρομένων τρόπον καινὸν τῆς ἐπιβουλῆς τῶν πλοϊζομένων· κατεσπαρμένους γὰρ ἐν τοῖς λιμέσι τοῖς καθορμιζομένοις ἐμπόροις προσφοιτᾶν καὶ ὠτακουστεῖν, τί φέροιεν καὶ ποῦ πλέοιεν, εἶτα συνελθόντας ἀναχθεῖσι τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθεσθαι καὶ καθαρπάζειν· ἀφ' οὗ δὴ πάντα τὸν πολυπράγμονα καὶ κατακούειν ἐπιχειροῦντα τῶν λάθρα καὶ ἐν ἀπορρήτῳ διαλεγομένων Κωρυκαῖον καλοῦμεν, καὶ ἐν παροιμίᾳ φαμέν·

---

sua non commemoraverit: non diversi sunt *οἱ Χαλκιδεῖς* a regione, quam *Χαλκῖτιν* appellat Paus. XII, 5, 12. 1. *πρόσβορρον* Cor. — *καθὸ* codd. edd.: correxi de sent. Cor. 2. *Ἀκόκρημνος*, quod p. 645 plerique codd. exhibent, hic et in proximis posuit Cor. — *ὁ* asterisc. incl. Cor. — *ἐντὸς*] *ἐκτὸς* *E*. 4. *τῶν*] *τὸ* *w*. 5. *ὑπὸ*] *ἀπὸ* codd., Cor. corr. 7. *τοῦ* ante *ἀπὸ* om. *x*, *τὸ* exhibent codd. rell., exc. *C*. — *ἀλεξανδρίου* *F*. 8. *Ἀποκρήμνου* Cor. 10. *εἰσὶν* ante *αἱ Ἐρυθραὶ* add. *F*. 12. *γέρραι* *mox* *Γέραι* Cas., quod frustra tueri studet Grosk., *γ' Ἔραι* Tzsch. falso tradens ita legi in codd.: ceterum cf. Thucyd. VIII, 19 sq., ubi *ὀξυτονεῖται* hoc nomen. 13. *ἐστι*] *εἶτα* *mox* Cas. — *τήιον* codd., exc. *F*, qui genitivum exhibet a Tzsch. restitutum. 14. *κασσυστὴς* *F*. — *καὶ ἄλλως* fortasse scribendum esse suspicatur Cor. paulo avidius. 16. *εὑρωμένων* *F* *εὑρομένον* *s* *εὑραμένων* *mowx* edd.: v. XII, 558. 17. *πλωϊζομένων* *C*.

τοῦ δ' ἄρ' ὁ Κωρυκαῖος ἠκροάζετο,

ὅταν δοκῇ τις πράττειν δι' ἀπορρήτων ἢ λαλεῖν, μὴ λανθάνῃ δὲ διὰ τοὺς κατασκοποῦντας καὶ φιλοπευστοῦντας τὰ μὴ προσήκοντα.

33. *Μετὰ δὲ Κώρυκον Ἁλόννησος νησίον· εἶτα τὸ Ἄργεν-* C. 645 *νον, ἄκρα τῆς Ἐρυθραίας πλησιάζουσα μάλιστα τῷ Χίων Ποσειδίῳ, ποιοῦντι πορθμὸν ὅσον ἑξήκοντα σταδίων. μεταξὺ δὲ τῶν Ἐρυθρῶν καὶ τοῦ Ὑποκρήμνου Μίμας ἐστὶν ὄρος ὑψηλόν, εὔθηρον, πολύδενδρον· εἶτα κώμη Κυβελία καὶ ἄκρα Μέλαινα καλουμένη, μύλων ἔχουσα λατόμιον.*

34. *Ἐκ δ' Ἐρυθρῶν Σίβυλλά ἐστιν, ἔνθους καὶ μαντικὴ γυνὴ τῶν ἀρχαίων τις· κατ' Ἀλέξανδρον δὲ ἄλλη ἦν τὸν αὐτὸν τρόπον μαντική, καλουμένη Ἀθηναΐς, ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως· καὶ καθ' ἡμᾶς Ἡρακλείδης Ἡροφίλειος ἰατρός, συσχολαστὴς Ἀπολλωνίου τοῦ Μυός.*

A. 955 35. *Ἡ δὲ Χίος τὸν μὲν περίπλουν ἐστὶ σταδίων ἐννακοσίων παρὰ γῆν φερομένῳ, πόλιν δ' ἔχει εὐλίμενον καὶ ναύσταθμον ναυσὶν ὀγδοήκοντα. ἐν δὲ τῷ περίπλῳ δεξιὰν τὴν νῆσον ἔχοντι ἀπὸ τῆς πόλεως πρῶτον μέν ἐστι τὸ Ποσείδιον, εἶτα Φάναι, λιμὴν βαθύς, καὶ νεὼς Ἀπόλλωνος καὶ ἄλσος φοινίκων· εἶτα Νότιον, ὕφορμος αἰγιαλός· εἶτα Λαΐους, καὶ οὗτος ὕφορμος αἰγιαλός, ὅθεν εἰς τὴν πόλιν ἑξήκοντα σταδίων ἰσθμός· περίπλους δὲ τριακοσίων ἑξήκοντα, ὃν ἐπήλθομεν. εἶτα Μέλαινα*

---

1. *ἄρ'* codd., *ἄρα* Cor.; accentum mutavi iubente metro: cf. Eust. ad Dion. Perieg. v. 855 ed. Bernh. 2. *λαθεῖν* w. — *λανθάνει* C. 5. *ἀλλόννησος* C *ἀλόνησος* F. — *ἐστι* ante *νησίον* add. F. — *ἄργενον* CF: *Ἀργῖνον* nominatur idem hoc promontorium a Thucyd. VIII, 34; diversum contra est quod *Ἀργεννόν* commemoratur a Stephano s. v. *Ἀργέννουσα.* 8. *Ἀποκρήμνου* Cor. 9. *Κυβέλεια* scribitur hoc nomen a Steph. 10. *μύλον* F. 11. *σύβυλλα* C. 14. *ἡρόφιλος* codd., quod reposuit Tzsch., postquam Cas. scripserat *ἡροφίλιος*: Cor. verum restituit, cf. XII, 580. — *σχολαστὴς* F. 16. *ἐνακοσίων* x. 17. Ante *εὐλίμενον* Grosk. excidisse suspicatur *ὁμώνυμον καὶ.* 18. *δεξιᾷ* mow. 19. *ποσίδιον* F. 21. *νότιος* mx. — *λαιούς* C: iure suspectum est Cas. hoc nomen; *Ἐλαιοῦς* scripsit Cor., mutatione facili sane, sed parum certa; *Λάινος* s. *Λαΐνους* (sic) coniecit Grosk. parum feliciter, quamquam illa huius orae pars vocatur hodie *Λιθί.*

ἄκρα, καθ' ἣν τὰ Ψύρα, νῆσος ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων τῆς ἄκρας, ὑψηλή, πόλιν ὁμώνυμον ἔχουσα· κύκλος δὲ τῆς νήσου τετταράκοντα στάδιοι. εἶθ' ἡ Ἀριουσία χώρα τραχεῖα καὶ ἀλίμενος, σταδίων ὅσον τριάκοντα, οἶνον ἄριστον φέρουσα τῶν Ἑλληνικῶν. εἶτα τὸ Πελιναῖον ὄρος ὑψηλότατον τῶν ἐν τῇ νήσῳ. ἔχει δ' ἡ νῆσος καὶ λατόμιον μαρμάρου λίθου. ἄνδρες δὲ Χῖοι γεγόνασιν ἐλλόγιμοι Ἴων τε ὁ τραγικὸς καὶ Θεόπομπος ὁ συγγραφεὺς καὶ Θεόκριτος ὁ σοφιστής· οὗτοι δὲ καὶ ἀντεπολιτεύσαντο ἀλλήλοις. ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ Ὁμήρου Χῖοι, μαρτύριον *μετὰ* τοὺς Ὁμηρίδας καλουμένους ἀπὸ τοῦ ἐκείνου γένους προχειριζόμενοι, ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται·

ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι
ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοιδοί.

ἐκέκτηντο δὲ καὶ ναυτικόν ποτε Χῖοι, καὶ ἀνθήπτοντο τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς καὶ ἐλευθερίας. ἐκ Χίου δ' ἐς Λέσβον νότῳ τετρακόσιοί που στάδιοι.

36. Ἐκ δὲ τοῦ Ὑποκρήμνου Χύτριόν ἐστι τόπος, ὅπου πρό- A. 956
τερον ἵδρυντο Κλαζομεναί· εἶθ' ἡ νῦν πόλις, νησία ἔχουσα προκείμενα ὀκτὼ γεωργούμενα· Κλαζομένιος δ' ἦν ἀνὴρ ἐπιφανὴς Ἀναξαγόρας ὁ φυσικός, Ἀναξιμένους ὁμιλητὴς τοῦ Μιλησίου·

---

1. τὰ ψήρα *C*. 3. Ἀρσυσία legisse videtur in codice suo Steph., qui s. v. haec habet: Ἀρσυσία χώρα τῶν Ψύρων καὶ Χίου, τραχεῖα καὶ ἀλίμενος, ὅσον σταδίων τριάκοντα, οἶνον ἄριστον ἔχουσα καλούμενον Ἀρσυηνόν, οὗ μέμνηται Στράβων ιδ'. In quibus tamen complura sunt, quae valde mireris, atque nullo modo inde attrectandum nomen, quod exhibent magno consensu codd., quodque confirmatur frequenti mentione vini Ariusii. 4. τριακοσίων codd., sed τριάκοντα e Steph. l. c. recipere non dubitavi, quod hic numerus unice respondet et locorum naturae et iis quae Strabo ipse tradit de huius regionis finibus totiusque insulae circuitu; praeterea frequentissima est siglorum *Λ* et *T* confusio. 9. καὶ Χῖοι Ὁμήρου *x* Cor. καὶ ἀλλήλοις Χῖοι περὶ Ὁμήρου *w*. 10. μετὰ] μὲν *moxz* Xyl. κατὰ *w*, μετὰ om. *E* Eust., in Prooemio p. 4 paulo liberius hunc locum citans, Cor. — καλουμένους om. *E*. — δὲ post ἀπὸ add. ald. 12. περ om. *mowz*: v. Pind. Nem. II, init. 14. καὶ ante ἀνθήπτοντο om. ald., addens δὲ post idem hoc verbum. 15. δ' εἰς *Exz*. — νότῳ om. *s*. 17. ἀποκρήμνου codd., exc. *F*, edd.: v. p. 644. — ὅπου] ὃ *Cx* οὗ *mosz* ᾧ ald. ἐν ᾧ edd. inde a Cas. 19. ἦν om. *mox*.

διήκουσαν δὲ τούτου Ἀρχέλαος ὁ φυσικὸς καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητής. εἶθ' ἱερὸν Ἀπόλλωνος καὶ θερμὰ ὕδατα καὶ ὁ Σμυρναίων κόλπος καὶ ἡ πόλις.

C. 646 37. Ἑξῆς δὲ ἄλλος κόλπος, ἐν ᾧ ἡ παλαιὰ Σμύρνα ἀπὸ εἴκοσι σταδίων τῆς νῦν. Λυδῶν δὲ κατασπασάντων τὴν Σμύρναν, περὶ τετρακόσια ἔτη διετέλεσεν οἰκουμένη κωμηδόν· εἶτα ἀνήγειρεν αὐτὴν Ἀντίγονος, καὶ μετὰ ταῦτα Λυσίμαχος, καὶ νῦν ἐστι καλλίστη τῶν πασῶν, μέρος μέν τι ἔχουσα ἐπ' ὄρει τετειχισμένον, τὸ δὲ πλέον ἐν πεδίῳ πρὸς τῷ λιμένι καὶ πρὸς τῷ Μητρῴῳ καὶ πρὸς γυμνασίῳ. ἔστι δ' ἡ ῥυμοτομία διάφορος ἐπ' εὐθειῶν εἰς δύναμιν καὶ αἱ ὁδοὶ λιθόστρωτοι στοαί τε μεγάλαι τετράγωνοι, ἐπίπεδοί τε καὶ ὑπερῷοι· ἔστι δὲ καὶ βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ὁμήρειον, στοὰ τετράγωνος, ἔχουσα νεὼν Ὁμήρου καὶ ξόανον· μεταποιοῦνται γὰρ καὶ οὗτοι διαφερόντως τοῦ ποιητοῦ, καὶ δὴ καὶ νόμισμά τι χαλκοῦν παρ' αὐτοῖς Ὁμήρειον λέγεται. ῥεῖ δὲ πλησίον τοῦ τείχους ὁ Μέλης ποταμός. ἔστι δὲ πρὸς τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ τῆς πόλεως καὶ λιμὴν κλειστός. ἓν δ' ἐλάττωμα τῶν ἀρχιτεκτόνων οὐ μικρόν, ὅτι τὰς ὁδοὺς στορεννύντες, ὑπορρύσεις οὐκ ἔδωκαν αὐταῖς, ἀλλ' ἐπιπολάζει τὰ σκύβαλα, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ὄμβροις ἐπαφιεμένων τῶν ἀποσκευῶν. ἐνταῦθα Δολοβέλλας Τρεβώνιον ἐκπολιορκήσας ἀνεῖλεν, ἕνα τῶν δολοφονησάντων Καίσαρα τὸν Θεόν, καὶ

A. 957 τῆς πόλεως παρέλυσε πολλὰ μέρη.

38. Μετὰ δὲ Σμύρναν αἱ Λεῦκαι πολίχνιον, ὃ ἀπέστησεν Ἀριστόνικος μετὰ τὴν Ἀττάλου τοῦ Φιλομήτορος τελευτήν, δοκῶν τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν βασιλέων καὶ διανοούμενος εἰς ἑαυτὸν ποιεῖσθαι τὴν ἀρχήν· ἐντεῦθεν μὲν οὖν ἐξέπεσεν, ἡττηθεὶς ναυμαχίᾳ περὶ τὴν Κυμαίαν ὑπὸ Ἐφεσίων, εἰς δὲ τὴν μεσόγαιαν ἀνιὼν ἤθροισε διὰ ταχέων πλῆθος ἀπόρων τε ἀνθρώπων καὶ δούλων ἐπ' ἐλευθερίᾳ κατακεκλημένων, οὓς Ἡλιο-

---

8. τῶν om. edd. 9. ἐν τῷ πεδίῳ mox Cor. 13. ὁμήριον *CFx*. 14. ἀντιποιοῦνται *moxz* ald.; quod cum Tzsch. mutavisset, Cor. reposuit. 15. ὁμήριον *CFx*. 19. στρωννύντες *E* στορνήντες *F*. — ὑπορύσεις *Fxz*. 21. παρασκευῶν codd.: Cor. corr. ex sent. Cas., coll. Poll. V, 14. — δελοβέλλας *F*. 26. τοῦ ante γένους om. *oz*. 29. μεσογέαν *F*. —ιών ald.

πολίτας ἐκάλεσε. πρῶτον μὲν οὖν παρεισέπεσεν εἰς Θυάτειρα, εἶτ' Ἀπολλωνίδα ἔσχεν, εἶτ' ἄλλων ἐφίετο φρουρίων· οὐ πολὺν δὲ διεγένετο χρόνον, ἀλλ' εὐθὺς αἵ τε πόλεις ἔπεμψαν πλῆθος, καὶ Νικομήδης ὁ Βιθυνὸς ἐπεκούρησε καὶ οἱ τῶν Καππαδόκων βασιλεῖς. ἔπειτα πρέσβεις Ῥωμαίων πέντε ἧκον, καὶ μετὰ ταῦτα στρατιὰ καὶ ὕπατος Πόπλιος Κράσσος, καὶ μετὰ ταῦτα Μάρκος Περπέρνας, ὃς καὶ κατέλυσε τὸν πόλεμον, ζωγρίᾳ λαβὼν τὸν Ἀριστόνικον καὶ ἀναπέμψας εἰς Ῥώμην. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατέστρεψε τὸν βίον, Περπέρναν δὲ νόσος διέφθειρε, Κράσσος δὲ περὶ Λεύκας, ἐπιθεμένων τινῶν, ἔπεσεν ἐν μάχῃ. Μάνιος δ' Ἀκύλλιος, ἐπελθὼν ὕπατος μετὰ δέκα πρεσβευτῶν, διέταξε τὴν ἐπαρχίαν εἰς τὸ νῦν ἔτι συμμένον τῆς πολιτείας σχῆμα. μετὰ δὲ Λεύκας Φώκαια ἐν κόλπῳ· περὶ C. 647 *δὲ ταύτης εἰρήκαμεν ἐν τῷ περὶ Μασσαλίας λόγῳ. εἶθ' οἱ ὅροι τῶν Ἰώνων καὶ τῶν Αἰολέων· εἴρηται δὲ καὶ περὶ τούτων. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῆς Ἰωνικῆς παραλίας λοιπά ἐστι τὰ περὶ τὴν ὁδὸν τὴν ἐξ Ἐφέσου μέχρι Ἀντιοχείας καὶ τοῦ Μαιάνδρου. ἔστι δὲ καὶ τὰ χωρία ταῦτα Λυδοῖς καὶ Καρσὶν ἐπίμικτα καὶ τοῖς Ἕλλησι.*

39. *Πρώτη δ' ἐστὶν ἐξ Ἐφέσου Μαγνησία, πόλις Αἰολίς, λεγομένη δὲ ἐπὶ Μαιάνδρῳ· πλησίον γὰρ αὐτοῦ ἵδρυται· πολὺ δὲ πλησιαίτερον ὁ Ληθαῖος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Μαίανδρον, τὴν δ' ἀρχὴν ἔχων ἀπὸ Πακτύου τοῦ τῶν Ἐφεσίων ὄρους· ἕτερος δ' ἐστὶ Ληθαῖος ὁ ἐν Γορτύνῃ καὶ ὁ περὶ Τρίκκην, ἐφ' ᾧ ὁ Ἀσκληπιὸς γεννηθῆναι λέγεται, καὶ ἔτι ἐν τοῖς Ἑσπερίταις Λίβυσι. κεῖται δ' ἐν πεδίῳ πρὸς ὄρει καλουμένῳ Θώρακι ἡ πό-* A. 958

---

4. *καππαδοκῶν F.* 6. *στρατεία* codd., Cor. corr. 7. *περπέννας x* ex corr., Guar. 9. *περπέραναν* (sic) *F.* 10. *κρᾶσσος F.* 13. *φωκέα* (sic) *CFxz.* 14. *ταύτην w.* 16. *μεσογέᾳ F.* 17. *μέχρις xz.* 23. *πακτίου* codd., Xyl. corr.: cf. p. 636. 24. Inde a voce *Ληθαῖος* denuo incipiunt *Dhi*: v. ad p. 632. — *τρίκην D* (ex corr.) *h.* In *D* summo margini paginae sec. m. addita leguntur haec: *τρίκην ὅμηρος δι' ἑνὸς συμφώνου γράφει καὶ δῆλον ἐκ τοῦδε τοῦ ἔπους· λαῶν οἵ οἱ ἕποντο τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο* (v. Il. *Δ*, 202). Scripta sunt haud dubie ab eo, qui alterum *κ* erasit. 25. *ταῖς C.* 26. *ἐν τῷ παιδίῳ F.*

λις, ἐφ' ᾧ σταυρωθῆναί φασι Δαφίταν τὸν γραμματικόν, λοιδορήσαντα τοὺς βασιλέας διὰ διστίχου·

πορφύρεοι μώλωπες, ἀπορρινήματα γάζης
Λυσιμάχου, Λυδῶν ἄρχετε καὶ Φρυγίης.

καὶ λόγιον δ' ἐκπεσεῖν αὐτῷ λέγεται, φυλάττεσθαι τὸν Θώρακα.

40. Δοκοῦσι δ' εἶναι Μάγνητες Δελφῶν ἀπόγονοι, τῶν ἐποικησάντων τὰ Δίδυμα ὄρη ἐν Θετταλίᾳ, περὶ ὧν φησιν Ἡσίοδος·

ἢ οἵη Διδύμους ἱεροὺς ναίουσα κολωνούς,
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ πολυβότρυος ἄντ' Ἀμύροιο,
νίψατο Βοιβιάδος λίμνης πόδα παρθένος ἀδμής.

ἐνταῦθα δ' ἦν καὶ τὸ τῆς Δινδυμήνης ἱερόν, Μητρὸς θεῶν· ἱεράσασθαι δ' αὐτοῦ τὴν Θεμιστοκλέους γυναῖκα, οἱ δὲ θυγατέρα παραδιδόασι· νῦν δ' οὐκ ἔστι τὸ ἱερὸν διὰ τὸ τὴν πόλιν εἰς ἄλλον μετῳκίσθαι τόπον· ἐν δὲ τῇ νῦν πόλει τὸ τῆς Λευκοφρυήνης ἱερόν ἐστιν Ἀρτέμιδος, ὃ τῷ μὲν μεγέθει τοῦ ναοῦ καὶ τῷ πλήθει τῶν ἀναθημάτων λείπεται τοῦ ἐν Ἐφέσῳ, τῇ δ' εὐρυθμίᾳ καὶ τῇ τέχνῃ τῇ περὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ σηκοῦ πολὺ διαφέρει· καὶ τῷ μεγέθει ὑπεραίρει πάντας τοὺς ἐν Ἀσίᾳ πλὴν δυεῖν, τοῦ ἐν Ἐφέσῳ καὶ τοῦ ἐν Διδύμοις. καὶ τὸ παλαιὸν δὲ συνέβη τοῖς Μάγνησιν ὑπὸ Τρηρῶν ἄρδην ἀναιρεθῆναι, Κιμμερικοῦ ἔθνους, εὐτυχήσαντος πολὺν χρόνον· † τῷ δ' ἑξῆς ἔτει

---

1. δαφίτανὸν sw δαμοίταν i. 2. στίχου codd., exc. *F*, edd. 3. ἀπορινήματα *F*. 5. δ' om. *C*. — θώρηκα *Dh*. 9. ἀντιμύροιο *C* ἀνταμύροιο *Dh*. 10. βιάδος *C*. 11. δηνδυμηνῆς *F* δινδυμίνης x. — ἱερᾶσθαι codd., exc. *Dh*, qui verum servarunt. 12. τοῦ ante Θεμιστοκλέους add. *Dh*. 13. οὐκ ἔστι] οὐκέτι *Cws*. 14. ἄλλων *C*. 15. τὸ μὲν *C*. 17. σηκοῦ] ναοῦ *x*. 18. δ' ante ὑπεραίρει add. Cor. — πάντας ὑπεραίρει *Dhi*. 19. τοῦ ante ἐν Διδ. om. *i*. — καὶ ante τὸ παλαιὸν om. *ox* Cor. 20. ἀναλωθῆναι (add. γρ. ἀναιρεθῆναι) *w*. Inde ab hoc verbo alia manus incipit in *F*. 21. εὐτυχήσαντας *F*. — τὸ δ' ἑξῆς ἔτι *D* (sed ι sec. m. in ει mut.) *h*: eamque scripturam a Corae ad Interpr. Gall. commendatam Grosk. secutus est; similiter Guar. haec verba reddit per *postea*, Xyl. per *deinceps*: nec dubium esse potest totam huius loci rationem et connexum consideranti, quin certa illa anni definitio parum sit probabilis. Haud magis tamen in altera scriptura placet particula ἔτι. Iam vero cum pro Μιλησίους scribendum esse Ἐφεσίους post Coraem (v. not. ad Interpr. Gall.) Grosk. et ex ipso huius loci connexu et ex Athenaeo l. XII, p. 525 idem de Ephesiis referente ostenderit, nescio an lateant

Μιλησίους κατασχεῖν τὸν τόπον. Καλλῖνος μὲν οὖν ὡς εὐτυχούντων ἔτι τῶν Μαγνήτων μέμνηται καὶ κατορθούντων ἐν τῷ πρὸς τοὺς Ἐφεσίους πολέμῳ, Ἀρχίλοχος δὲ ἤδη φαίνεται γνωρίζων τὴν γενομένην αὐτοῖς συμφοράν·

κλαίειν †θάσσων, οὐ τὰ Μαγνήτων κακά·

ἐξ οὗ καὶ τὸ νεώτερον εἶναι τοῦ Καλλίνου τεκμαίρεσθαι πάρεστιν. C. 648 ἄλλης δέ τινος ἐφόδου τῶν Κιμμερίων μέμνηται πρεσβυτέρας ὁ Καλλῖνος, ἐπὰν φῇ·

νῦν δ' ἐπὶ Κιμμερίων στρατὸς ἔρχεται ὀβριμοεργῶν·

ἐν ᾗ τὴν Σάρδεων ἅλωσιν δηλοῖ. A. 959

41. Ἄνδρες δ' ἐγένοντο γνώριμοι Μάγνητες Ἡγησίας τε ὁ ῥήτωρ, ὃς ἦρξε μάλιστα τοῦ Ἀσιανοῦ λεγομένου ζήλου, παραφθείρας τὸ καθεστηκὸς ἔθος τὸ Ἀττικόν, καὶ Σίμων ὁ μελοποιός, παραφθείρας καὶ αὐτὸς τὴν τῶν προτέρων μελοποιῶν ἀγωγὴν καὶ τὴν Σιμῳδίαν εἰσαγαγών, καθάπερ ἔτι μᾶλλον Λυσιῳδοὶ καὶ Μαγῳδοί, καὶ Κλεόμαχος ὁ πύκτης, ὃς εἰς ἔρωτα ἐμπεσὼν κιναίδου τινὸς καὶ παιδίσκης ὑπὸ κιναίδῳ τρεφομένης ἀπεμιμήσατο τὴν ἀγωγὴν τῶν παρὰ τοῖς κιναίδοις διαλέκτων καὶ τῆς ἠθοποιίας· ἦρξε δὲ Σωτάδης μὲν πρῶτος τοῦ κιναιδολογεῖν, ἔπειτα Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός· ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐν ψιλῷ λόγῳ, μετὰ μέλους δὲ Λῦσις, καὶ ἔτι πρότερος τούτου ὁ

---

in particula illa syllabarum *εφε* vestigia, ita ut legendum sit *τὰ δ' ἑξῆς Ἐφεσίους*. Qua in re admonere iuvabit proxima quoque multis laborare mendis, ita ut suspicari liceat maiorem h. l. contraxisse corruptelam *ἀρχέτυπον*, e quo manaverint codd. nostri. 3. *τοὺς* om. *Dhi* edd. 5. *κλαίει F.* — *θάσων F*, sed *σ* pr. m. add. inter versus, *θᾶσσον* mox ald. *θείων x*, *τὰ Θασίων* Tzsch. Cor. e coni. Tyrwh., *Θάσον μὲν* Bergk. in Poëtt. lyr. gr., alii alia. Heraclides Pont. Polit. XXII. exhibet: *κλαίειν θαλασσῶν οὐ τὰ κτλ.* Difficile dictu, quae scriptura sit vera habenda. — *οὐ* Tzsch. Cor. e Tyrwh. coni. 6. *τὸ*] *τὸν Fsw.* — *νεώτερα* mox. — *τὸν καλλῖνον x.* 8. *κιλλῖνος Dh.* 9. *ὄβριμος ἔργων CDhios* *ὄμβριμος ἔργων Fmz* ald. *ὀμβριμοεργὴς x* *ὀμβριμοέργων* (sic) Xyl. 13. *καθεστὼς E.* — *Σῖμος* Tzsch., quia a Strabone ipso mox ita nominetur et ab Athenaeo XIV, p. 620, quem sequitur Eust. ad Od. *Ψ*, 143; idque sane est probabile: tutius tamen visum codices sequi cum Corae. 15. *σιμωνίαν i.* 16. *κλεομάχος F.* — *ὃς*] *ὁ C.* 17. *τῷ* ante *κιναίδῳ* add. Cor. 20. *ὁ* ante *Ἀλέξανδρος* add. *F.* 21. *δὲ*] *μὲν x.*

Σίμου. Ἀναξήνορα δὲ τὸν κιθαρῳδὸν ἐξῆρε μὲν καὶ τὰ θέατρα, ἀλλ' ἔτι μάλιστα Ἀντώνιος, ὅς γε καὶ τεττάρων πόλεων ἀπέδειξε φορολόγον, στρατιώτας αὐτῷ συστήσας. καὶ ἡ πατρὶς δ' ἱκανῶς αὐτὸν ηὔξησε, πορφύραν ἐνδύσασα, ἱερώμενον τοῦ Σωσιπόλιδος Διός, καθάπερ καὶ ἡ γραπτὴ εἰκὼν ἐμφανίζει ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ. ἔστι δὲ καὶ χαλκῆ εἰκὼν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐπιγραφὴν ἔχουσα·

ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῇ.

οὐ στοχασάμενος δὲ ὁ ἐπιγράψας τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ δευτέρου ἔπους παρέλιπε, τοῦ πλάτους τῆς βάσεως μὴ συνεξαρκοῦντος· ὥστε τῆς πόλεως ἀμαθίαν καταγινώσκειν παρέσχε διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τὴν περὶ τὴν γραφήν, εἴτε τὴν ὀνομαστικὴν δέχοιτο πτῶσιν τῆς ἐσχάτης προσηγορίας, εἴτε τὴν δοτικήν· πολλοὶ γὰρ χωρὶς τοῦ ι γράφουσι τὰς δοτικὰς καὶ ἐκβάλλουσί γε τὸ ἔθος φυσικὴν αἰτίαν οὐκ ἔχον.

42. Μετὰ δὲ Μαγνησίαν ἡ ἐπὶ Τράλλεις ἐστὶν ὁδὸς ἐν ἀριστερᾷ μὲν τὴν Μεσωγίδα ἔχουσιν, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὁδῷ καὶ ἐν δεξιᾷ τὸ Μαιάνδρου πεδίον, Λυδῶν ἅμα καὶ Καρῶν νεμομένων καὶ Ἰώνων, Μιλησίων τε καὶ Μυουσίων, ἔτι δὲ Αἰολέων τῶν ἐν Μαγνησίᾳ· ὁ δ' αὐτὸς τρόπος *καὶ* τῆς τοποθεσίας καὶ μέχρι Νύσης καὶ Ἀντιοχείας. ἵδρυται δ' ἡ μὲν τῶν Τραλλιανῶν πόλις ἐπὶ τραπεζίου τινός, ἄκραν ἔχοντος ἐρυμνήν· καὶ
C. 649 τὰ κύκλῳ δ' ἱκανῶς εὐερκῆ· συνοικεῖται δὲ καλῶς, εἴ τις ἄλλη
A. 960 τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὑπὸ εὐπόρων ἀνθρώπων, καὶ ἀεί τινες ἐξ αὐτῆς εἰσιν οἱ πρωτεύοντες κατὰ τὴν ἐπαρχίαν, οὓς Ἀσιάρ-

1. σίμος DF. — τὰ om. F. 2. ἔτι permirum est, ac videtur scribendum esse ὅτι, quod coni. Meinekius. — ὃν codd. edd. 4. ἱερωμένην CDmox ἱερωμένου s ἱερωμένον (sic) Fhx Cor. 6. ἡ om. CFx. — ἐν τῷ θεάτρῳ om. Dh. 8. ἀκούομεν F. 9. αὐδὴν E. 12. ἀμαθείαν F. 13. παρὰ codd. edd., quod quomodo ferri possit non video. 15. τοῦ ἰῶτα D. — καὶ om. Cor., mutans simul γε in τε. 16. ὡς ante φυσικὴν add. Cor. 18. μεσογίδα mxz ald. Μεσσωγίδα Tzsch. Cor. 19. τὸ] τοῦ C. — παιδίον CF. 20. λιμησίων F. — μυησίων codd., Xyl. corr. 21. τόπος Fh. — καὶ om. moxz Cor., nec ferri potest. — τῆς om. F. 22. νύσσης Dhoxz. 24. εὐκραῆ w. 25. τὴν om. F. 26. αὐτῶν F ald.

χας καλοῦσιν· ὧν Πυθόδωρός τε ἦν, ἀνὴρ Νυσαεὺς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἐκεῖσε δὲ μεταβεβηκὼς διὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἐν τῇ πρὸς Πομπήιον φιλίᾳ διαπρέπων μετ' ὀλίγων· περιεβέβλητο δὲ καὶ οὐσίαν βασιλικὴν πλειόνων ἢ δισχιλίων ταλάντων, ἣν ὑπὸ Καίσαρος τοῦ Θεοῦ πραθεῖσαν διὰ τὴν πρὸς Πομπήιον φιλίαν ἐξωνησάμενος οὐχ ἧττω τοῖς παισὶ κατέλιπε· τούτου δ' ἐστὶ θυγάτηρ Πυθοδωρίς, ἡ νῦν βασιλεύουσα ἐν τῷ Πόντῳ, περὶ ἧς εἰρήκαμεν. οὗτός [τε] δὴ καθ' ἡμᾶς ἤκμασε καὶ Μηνόδωρος, ἀνὴρ λόγιος καὶ ἄλλως σεμνὸς καὶ βαρύς, ἔχων τὴν ἱερωσύνην τοῦ Διὸς τοῦ Λαρισαίου· κατεστασιάσθη δ' ὑπὸ τῶν Δομετίου τοῦ Ἀηνοβάρβου φίλων, καὶ ἀνεῖλεν αὐτὸν ἐκεῖνος, ὡς ἀφιστάντα τὸ ναυτικόν, πιστεύσας τοῖς ἐνδειξαμένοις. ἐγένοντο δὲ καὶ ῥήτορες ἐπιφανεῖς Διονυσοκλῆς τε καὶ μετὰ ταῦτα Δάμασος ὁ Σκόμβρος. κτίσμα δέ φασιν εἶναι τὰς Τράλλεις Ἀργείων καί τινων Θρᾳκῶν Τραλλίων, ἀφ' ὧν τοὔνομα. τυραννηθῆναι δ' ὀλίγον συνέπεσε χρόνον τὴν πόλιν ὑπὸ τῶν Κρατίππου παίδων κατὰ τὰ Μιθριδατικά.

43. Νῦσα δ' ἵδρυται πρὸς τῇ Μεσωγίδι τὸ πλέον τῷ ὄρει προσανακεκλιμένη, ἔστι δ' ὥσπερ δίπολις· διαιρεῖ γὰρ αὐτὴν χαράδρα τις, ποιοῦσα φάραγγα, ἧς τὸ μὲν γέφυραν ἐπικειμένην ἔχει, συνάπτουσαν τὰς δύο πόλεις, τὸ δ' ἀμφιθεάτρῳ κεκόσμηται, κρυπτὴν ἔχοντι τὴν ὑπόρρυσιν τῶν χαραδρωδῶν ὑδάτων· τῷ δὲ θεάτρῳ δύο ἄκραι, ὧν τῇ μὲν ὑπόκειται τὸ γυμνάσιον

---

1. νυσσαεὺς *Dh* νησαεὺς *C*. 2. δὲ om. *F* (?) ald. 8. τε om. codd.: Cor. recepit e coni. Cas., qui confert XIII, 625. 10. τοῦ λαρισσαίου διὸς *mox*. — λαρισσαίου codd. (sed in *D* alterum σ sec. m. add.) edd.: Λαρίσιος dicitur supra IX, 440, eamque scripturam commendat quod legitur in numo Tralliano Ζεὺς Λαράσιος: v. Eckhel. doctr. num. P. I, vol. III, p. 124. — δομητίου *w* (cf. IV, 191) Δομιτίου Tzsch. Cor., neque quidquam ex *F* adnotavi ad hanc scripturam. 11. ἀνοβάρβου *CDhims* ἀνυβάρβου *o*. 15. Τραλλίων om. codd., exc. *EF*, edd.: cf. Steph. s. v. Τραλλία. 16. κρατίσκου *Dhi* κρατίσπου *xz*. 18. νύσσα *DEhx*. — μεσογίδι *D* (o ex ω mut. pr. m.) *EFh* μεσογαία *x* Μεσσωγίδι Tzsch. Cor. 21. κεκόμηται *F*. 22. ἔχον ald. 23. Post ἄκραι Grosk. putat excidisse πρόσκεινται: quod quamvis non sit probabile, insolentem sane esse structuram fatendum est. Fortasse praepositio ἐπὶ s. πρὸς omissa est.

τῶν νέων, τῇ δ' ἀγορὰ καὶ τὸ γεροντικόν· πρὸς δὲ νότον ὑποπέπτωκε τῇ πόλει τὸ πεδίον, καθάπερ καὶ ταῖς Τράλλεσιν.

44. *Ἐν δὲ τῇ ὁδῷ τῇ μεταξὺ τῶν Τράλλεων καὶ τῆς Νύσης, κώμη τῶν Νυσαέων ἐστὶν οὐκ ἄπωθεν τῆς πόλεως Ἀχάρακα, ἐν ᾗ τὸ Πλουτώνιον, ἔχον καὶ ἄλσος πολυτελὲς καὶ νεὼν* A. 961 *Πλούτωνός τε καὶ Κόρης, καὶ τὸ Χαρώνιον, ἄντρον ὑπερκείμενον τοῦ ἄλσους θαυμαστὸν τῇ φύσει· λέγουσι γὰρ δὴ καὶ τοὺς νοσώδεις καὶ προσέχοντας ταῖς τῶν θεῶν τούτων θεραπείαις φοιτᾶν ἐκεῖσε καὶ διαιτᾶσθαι ἐν τῇ κώμῃ πλησίον τοῦ ἄντρου παρὰ τοῖς ἐμπείροις τῶν ἱερέων, οἳ ἐγκοιμῶνταί τε ὑπὲρ αὐτῶν καὶ διατάττουσιν ἐκ τῶν ὀνείρων τὰς θεραπείας. οὗτοι δ' εἰσὶ καὶ οἱ ἐγκαλοῦντες τὴν τῶν θεῶν ἰατρείαν· ἄγουσι δὲ πολλάκις εἰς τὸ ἄντρον καὶ ἱδρύουσι μένοντας καθ' ἡσυχίαν* C. 650 *ἐκεῖ, καθάπερ ἐν φωλεῷ σιτίων χωρὶς ἐπὶ πλείους ἡμέρας. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἰδίοις ἐνυπνίοις οἱ νοσηλευόμενοι προσέχουσι, μυσταγωγοῖς δ' ὅμως καὶ συμβούλοις ἐκείνοις χρῶνται, ὡς ἂν ἱερεῦσι· τοῖς δ' ἄλλοις ἄδυτός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ὀλέθριος. πανήγυρις δ' ἐν τοῖς Ἀχαράκοις συντελεῖται κατ' ἔτος, καὶ τότε μάλιστα ὁρᾶν ἐστι καὶ ἀκούειν περὶ τῶν †τοσούτων τοὺς πανηγυρίζοντας· τότε δὲ καὶ περὶ τὴν μεσημβρίαν ὑπολαβόντες ταῦρον οἱ ἐκ τοῦ γυμνασίου νέοι καὶ ἔφηβοι, γυμνοὶ †ἀπαληλιμμένοι, μετὰ*

---

3. *τῆς τράλλεως* *Dhi*. — *νύσσης* *DEhoxz*. 4. *νυσσαέων* *DEhoz*. — *ἄποθεν* *F*. 5. *πλουτώνιον*, et *ει* sup. *ι* add. pr. m., *E*. 6. *ἥρης* *D* (sed alterum *η* in *α* mut. sec. m.) *Fx* *ἥρας* codd. rell., sed in *C* sec. m. mut. in *κόρης*: idem hoc coni. Spanhem. in epist. 2. ad Morellium p. 113; cf. ad Callim. in Cerer. v. 9. 7. *δὴ* om. *Di*. — *καὶ* ast. incl. Cor., sive hanc particulam sive *δὴ* delendum esse censens. 12. *ἐγκαλοῦντες* iure suspectum Corai, qui simul suspicatur a Strabone scriptum fuisse *ἐκκαλοῦντες* s. *ἐμπολοῦντες* s. *ἀγγέλλοντες*: proxime tamen abest a codicum scriptura *ἐπικαλοῦντες*, quod ipsa consuetudine graeci sermonis commendari Coraem non fugit (v. nott. ad Interpr. Gall.). 13. *μένοντες* codd., Tzsch. corr. e coni. Tyrwh. 14. *πλέους* *F*. 15. *μυσταγωγεῖς* *F*. 19. *τοιούτων* *mz*, quod Grosk. recipiendum censet; *νοσούντων* scripsit Cor. satis probabiliter. 20. *δὲ*] *δὴ* Xyl. — *τὴν* om. ald. — *βεσημβρίαν* *F*. 21. *ἀπαληλειμμένοι* *CD* (in hoc *ει* mut. in *ι*) *F*. *ἀπαληλειμένοι* *z* *ἀπαλλειμένοι* *x* *ὑπαληλιμμένοι* Tzsch. *ἐπαληλιμμένοι* Cor.: videtur scribendum esse *λίπα ἀληλιμμένοι*, quod Meinekius coniecit.

σπουδῆς ἀνακομίζουσιν εἰς τὸ ἄντρον· ἀφεθεὶς δέ, μικρὸν προελθὼν πίπτει καὶ ἔκπνους γίνεται.

45. *Ἀπὸ δὲ τριάκοντα σταδίων τῆς Νύσης ὑπερβᾶσι † Τμῶλον τὸ ὄρος τὴν Μεσωγίδα ἐπὶ τὰ πρὸς τὸν νότον μέρη καλεῖται τόπος Λειμών, εἰς ὃν ἐξοδεύουσι πανηγυριοῦντες Νυσαεῖς τε καὶ οἱ κύκλῳ πάντες· οὐ πόρρω δὲ τούτου στόμιόν ἐστιν ἱερὸν τῶν αὐτῶν θεῶν, ὅ φασι καθήκειν μέχρι τῶν Ἀχαράκων. τοῦτον δὲ τὸν λειμῶνα ὀνομάζειν τὸν ποιητήν φασιν, ὅταν φῇ,*

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι,

δεικνύντες Καϋστρίου καὶ Ἀσίου τινὸς ἡρῷον καὶ τὸν Κάϋστρον πλησίον ἀπορρέοντα.

46. *Ἱστοροῦσι δὲ τρεῖς ἀδελφούς, Ἄθυμβρόν τε καὶ Ἀθύμ-* A. 962
βραδον καὶ Ὕδρηλον, ἐλθόντας ἐκ Λακεδαίμονος, τὰς ἐπωνύμους ἑαυτῶν κτίσαι πόλεις, λειπανδρῆσαι δ' ὕστερον, ἐξ ἐκείνων δὲ συνοικισθῆναι τὴν Νῦσαν· καὶ νῦν Ἄθυμβρον ἀρχηγέτην νομίζουσιν οἱ Νυσαεῖς.

47. *Περίκεινται δὲ ἀξιόλογοι κατοικίαι πέραν τοῦ Μαιάνδρου, Κοσκινία καὶ Ὀρθωσία· ἐντὸς δὲ Βρίουλα, Μάσταυρα, Ἀχάρακα, καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐν τῷ ὄρει τὰ Ἄρομα, † συ-*

---

1. *προσελθὼν* ald. 2. *προπίπτει* *Dh.* 3. *νύσσης* *DEhx.* — Tmolum montem ab hoc loco prorsus alienum esse neminem fugit, qui meminerit quae de eius situ Strabo in superioribus tradidit: inde Xyl. iam hoc nomen in interpretatione sua praetermisit: neque tamen ita sanatur difficillimus hic locus, cum non magis congruant cum situ locorum quae sequuntur *ἐπὶ τὰ πρὸς τὸν νότον μέρη.* Sed nemo scribere audebit *πρὸς τὸν ἄρκτον* aut *τὸν Κάυστρον*, quae in mentem venerunt Palmerio; nec felicior est tertia eius coniectura *πρὸς Ἰτοανατῶν μέρη.* Magis arrident quae proposuit Grosk.: *ὑπερβᾶσι τὴν Μεσωγίδα ἐπὶ τὰ πρὸς τὸν νότον μέρη Τμώλου τοῦ ὄρους.* 4. *καὶ* ante *τὴν Μεσωγίδα* add. *E* edd. inde a Cas., qui recepit ex Eust. ad Il. *B*, 460 p. 254, 20 R. hunc locum liberius afferente. — *μεσογίδα* *D* (e corr.) *E* Eust. l. c. *Μεσσωγίδα* Tzsch. Cor. — *πρὸς νῶτον* *E.* 5. *νυσσαεῖς* *Dhoxz* *νυσιεῖς* *F* *νησιεῖς* *C.* 7. *αὐτῶν*] *αὐτόθι* *x.* 11. *ἡρώων* *CDhx* *τινῶν ἡρώων* *i* *ἡρῶα* edd. 12. *ἀπορέοντα* *F.* 13. *καὶ* ante *τρεῖς* add. *i* Cor. 14. *τὰς*] *τρεῖς* Cor. 16. *νύσσαν* *D.* 17. *νυσσαεῖς* *Diz.* 19. *Βρίουλα* om. *E*: *βοιοῦλα* codd. rell., Tzsch. corr. 20. *ἀρώματα* *CD* (in hoc supra *ω* pr. m. add. *o*) *F* *ἀρόματα* *Ehimoz* ald.: Cor. corr. propter adiectivi

στέλλοντες τὸ ῥῶ γράμμα· ὅθεν ἄριστος Μεσωγίτης οἶνος ὁ Ἀρομεύς.

48. *Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἔνδοξοι Νυσαεῖς Ἀπολλώνιός τε ὁ Στωικὸς φιλόσοφος, τῶν Παναιτίου γνωρίμων ἄριστος, καὶ Μενεκράτης, Ἀριστάρχου μαθητής, καὶ Ἀριστόδημος, ἐκείνου υἱός, οὗ διηκούσαμεν ἡμεῖς ἐσχατόγηρω νέοι παντελῶς ἐν τῇ Νύσῃ· καὶ Σώστρατος δέ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀριστοδήμου, καὶ ἄλλος Ἀριστόδημος, ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ὁ παιδεύσας Μάγνον Πομπήιον, ἀξιόλογοι γεγόνασι γραμματικοί· ὁ δ' ἡμέτερος καὶ ἐρρητόρευε καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ, καὶ ἐν τῇ πατρίδι δύο σχολὰς συνεῖχε, πρωὶ μὲν τὴν ῥητορικήν, δείλης δὲ τὴν γραμματικὴν σχολήν· ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τῶν Μάγνου παίδων ἐπιστατῶν ἠρκεῖτο τῇ γραμματικῇ σχολῇ.*

CAPUT II.

1. *Τὰ δὲ πέραν ἤδη τοῦ Μαιάνδρου, τὰ λειπόμενα τῆς περιοδείας,*
C. 651 *πάντ' ἐστὶ Καρικά, οὐκέτι τοῖς Λυδοῖς ἐπιμεμιγμένων ἐνταῦθα τῶν Καρῶν, ἀλλ' ἤδη καθ' αὐτοὺς ὄντων, πλὴν εἴ τι Μιλήσιοι καὶ Μυούσιοι τῆς παραλίας ἀποτέτμηνται. ἀρχὴ μὲν οὖν τῆς † παραλίας ἐστὶν ἡ τῶν Ῥοδίων περαία πρὸς θαλάττης,*

---

formam, quam exhibet etiam Steph. s. v. *Ἄρωμα* et *Μεσσωγίς*. — *συστέλλεται δὲ* **E** *συστελλόντων* Cor. 1. *τὸ ῥō* **Emoxz** *τὸ ο* Tzsch. Cor. e coni. Cas.: malim *τὸ ω*, quamquam ne hoc quidem valde mihi placet, neque abhorreo a suspicione, adulterina esse haec verba. — *μεσογίτης* **F** *μεσογείτις*, et *ι* sup. *ει* add. pr. m., **E** *Μεσσωγίτης* Tzsch. Cor. — *οἶνος σαρωμεὺς* **CDFhsw** *οἶνος σαρομεὺς* **i** *οἶνος ἀρομεὺς* **moxz**. Articulus additur a Steph. haec Strabonis verba afferente s. v. *Ἄρωμα* et *Μεσσωγίς*: simul utroque loco codd. exhibent *ἀρωμεύς*. — *ὁ Ἀρομεύς* om. **E**. 3. *ἔνδοξοι*] *ἄριστοι* **x**. — *νυσσαεῖς* **Dhx** *νυσαιεῖς* **C**. 4. *στοϊκός* **F**. 6. *ἐσχάτῳ γήρᾳ* **w**. 7. *νύσσῃ* **DEhxz**. — *δέ* om. **F** ald. 8. *τὸν* ante *Πομπήιον* add. **F** edd.: non solet Strabo addere huic nomini articulum. 10. *ἐρητόρευεν* **D** (alterum *ρ* sec. m. add.) **Fxz** ald. *ἐρητόρευσε* **w**: duplex *ρ* primus scripsit Tzsch. 11. *πρωήν* **F**. 15. *πέρα* **F**. — *περιοδίας* **DF**. 16. *πάντα* codd., exc. **EF**, edd. 17. *εἴ τι*] *ἔτι* **F**. 18. *οἱ* ante *τῆς* add. **Cmosxz** ald. 19. *τῆς παραλίας* qui ferri possit non video: namque etiamsi Cariae litus intelligatur, id quod volunt interpretes, non liquet cur adiecta sint verba *πρὸς θαλάττης*, mul-

τέλος δὲ τὸ Ποσείδιον τῶν Μιλησίων· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τὰ ἄκρα τοῦ Ταύρου μέχρι Μαιάνδρου. λέγουσι γὰρ ἀρχὴν εἶναι τοῦ Ταύρου τὰ ὑπερκείμενα ὄρη τῶν Χελιδονίων καλουμένων νήσων, αἵπερ ἐν μεθορίῳ τῆς Παμφυλίας καὶ τῆς Λυκίας πρόκειται· ἐντεῦθεν γὰρ ἐξαίρεται πρὸς ὕψος ὁ Ταῦρος· τὸ δ' ἀληθὲς καὶ τὴν Λυκίαν ἅπασαν ὀρεινὴ ῥάχις τοῦ Ταύρου διείργει πρὸς τὰ ἐκτὸς καὶ τὸ νότιον μέρος ἀπὸ τῶν Κιβυρατικῶν μέχρι τῆς περαίας τῶν Ῥοδίων. κἀνταῦθα δ' ἐστὶ συνεχὴς ὀρεινή, πολὺ μέντοι ταπεινοτέρα, καὶ οὐκέτι τοῦ Ταύρου νο- A. 963 μίζεται, οὐδὲ τὰ μὲν ἐκτὸς αὐτοῦ, τὰ δ' ἐντός, διὰ τὸ σποράδας εἶναι τὰς ἐξοχὰς καὶ τὰς εἰσοχὰς ἐπίσης †τε πλάτος καὶ μῆκος τῆς χώρας ἁπάσης καὶ μηδὲν ἔχειν ὅμοιον διατειχίσματι. ἔστι δ' ἅπας μὲν ὁ περίπλους κατακολπίζοντι σταδίων τετρακισχιλίων ἐννακοσίων, αὐτὸς δὲ ὁ τῆς περαίας τῶν Ῥοδίων ἐγγὺς χιλίων καὶ πεντακοσίων.

2. Ἀρχὴ δὲ τὰ Δαίδαλα, τῆς Ῥοδίας χωρίον, πέρας δὲ τὸ καλούμενον ὄρος Φοίνιξ, καὶ τοῦτο τῆς Ῥοδίας. πρόκειται δ' Ἐλεοῦσσα νῆσος διέχουσα τῆς Ῥόδου σταδίους ἑκατὸν εἴκοσι. μεταξὺ δὲ πρῶτον μὲν ἀπὸ Δαιδάλων πλέουσιν ἐπὶ τὴν δύσιν ἐπ' εὐθείας τῇ ἐκ Κιλικίας καὶ Παμφυλίας καὶ Λυκίας παραλίᾳ κόλπος ἐστὶν εὐλίμενος, Γλαῦκος καλούμενος, εἶτα τὸ Ἀρτεμίσιον ἄκρα καὶ ἱερόν, εἶτα τὸ Λητῷον ἄλσος· ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ καὶ τῆς θαλάττης ἐν ἑξήκοντα σταδίοις Κάλυνδα πόλις·

---

toque minus quid significare possint quae sequuntur ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ κτλ. Omnia vero sunt plana, si scribitur *Καρίας* pro *παραλίας*, quod ex superioribus videtur huc male translatum. — ῥοδέων *F*. — θαλάττῃ *ox* (e corr.) *z*. 1. ποσίδιον *F*. 3. χελιδονέων *moxz* ald. 4. μεθωρίῳ *F*. 5. γὰρ om. *E*. — ἐξαίρετος *F*. 6. ὀρινὴ *F*. 7. κιβηρατικῶν *F*. 9. ὀρινή *F*. 11. τε] κατὰ Cor. satis commode: propius tamen a codicum scriptura foret εἴς τε κτλ. — μῆκος καὶ πλάτος *Dh* πλάτους καὶ μήκους *E*, sed ος utroque loco inter versus add. pr. m. 13. *Γ* (sed non plane certa est sigli forma) ⱻ *E*. 16. ὄρος τὸ καλούμενον *moxz*. 18. δ' ἐλέουσσα *D* δὲ λέουσσα *Fhx* δὲ λέουσα *Cmowz* ald. δ' ἐλαιοῦσσα Tzsch. Cor., quam formam ratio commendat: nolui tamen recedere a codd. in ε consentientibus etiam p. 652. 655. 19. πρῶτα *C*. — τοῖς ante ἀπὸ add. *E*. 20. ἐγκυλικίας *F*. 21. κόλπος] τόπος *Dh*. 23. κάλυμνα codd., Cor. corr. e coni. Cas.

εἶτα Καῦνος καὶ ποταμὸς πλησίον Κάλβις βαθύς, ἔχων εἰσαγωγήν, καὶ μεταξὺ Πίσιλις.

3. Ἔχει δ' ἡ πόλις νεώρια καὶ λιμένα κλειστόν· ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ἐν ὕψει φρούριον Ἴμβρος. τῆς δὲ χώρας εὐδαίμονος οὔσης, ἡ πόλις τοῦ θέρους ὁμολογεῖται παρὰ πάντων εἶναι δυσάερος καὶ τοῦ μετοπώρου διὰ τὰ καύματα καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν ὡραίων· καὶ δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα διηγημάτια θρυλεῖται, ὅτι Στρατόνικος ὁ κιθαριστὴς ἰδὼν †ἐπιμελῶς χλωροὺς τοὺς Καυνίους, τοῦτ' εἶναι ἔφη τὸ τοῦ ποιητοῦ·

οἵη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

μεμφομένων δέ, ὡς σκώπτοιτο αὐτῷ ἡ πόλις ὡς νοσερά, ἐγώ,
ἔφη, ταύτην θαρρήσαιμ' ἂν λέγειν νοσεράν, ὅπου καὶ οἱ νεκροὶ
C. 652 περιπατοῦσιν; ἀπέστησαν δέ ποτε Καύνιοι τῶν Ῥοδίων· κριθέντες δ' ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ἀπελήφθησαν πάλιν· καὶ ἔστι λό-
A. 964 γος Μόλωνος κατὰ Καυνίων. φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρσίν, ἀφῖχθαι δ' ἐκ Κρήτης καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίοις.

---

1. πλησίον om. *E*. — κάλβυς *F*. 2. καὶ om. *D*. — πίσιλος *F*. 3. δὲ *F*. 6. καὶ νοσώδης Cas. fortasse addenda esse censet ante καὶ τοῦ μετοπώρου propter abundantiam τῶν ὡραίων postea commemoratam Eustathiique auctoritatem, qui haec affert (ad Dion. Perieg. v. 533): ἔστι δὲ νοσώδης ἡ τοιαύτη (sc. ἡ Καῦνος) διὰ τὸ τοῦ ἀέρος οὐκ ἀγαθὸν ἔν τε θέρει καὶ μετοπώρῳ διὰ τὰ καύματα καὶ τῶν ὡραίων καρπῶν ἀφθονίαν. Atque insolentius composita esse fateor Strabonis verba, sed Eustathium ea non aliter legisse pro certo affirmaverim: paulo latius videtur accipiendum esse adiectivum δυσάερος. — τὰ] τε codd., exc. *Eoz* Eust. l. c.; διά τε τὰ καύματα *i* Cor. 7. τὰ asterisc. incl. Cor. — διηγήματι *F* διηγήματα ald. — θρυλλεῖται *Cx* edd. 8. Pro ἐπιμελῶς, quod insolenter plane hic est positum ac vix ferendum, ἐπιεικῶς scribendum esse censuit Tzsch., ἐκπάγλως Grosk., ἐπιμελάνως scripsit Cor. verbum inauditum fingens parum feliciter. Nescio an scriptum fuerit ὑπομέλανας καὶ χλωρούς. 11. αὐτῶν codd. Cor.: reponendum tamen duxi αὐτῷ, quod exhibent edd. rell. inde ab ald. 12. ταύτην] μήποτε ald. In marg. *C* legi refert Tzsch. μήποτε ταύτην δεῖ γράφειν. In Epit. punctis inter versus positis in marg. add. est οὐ, iisdem punctis appictis. 14. ἀπελείφθησαν *Dh*. 15. μώλωνος *CDh*. 16. δὲ κρῆτας codd.: Cor. corr. ex Herod. I, 172, quem Strabo videtur h. l. sequi auctorem.

4. Ἑξῆς δὲ *Φύσκος* πολίχνη, λιμένα ἔχουσα, καὶ ἄλσος *Λητῷον*· εἶτα *Λώρυμα*, παραλία τραχεῖα, καὶ ὄρος ὑψηλότατον τῶν ταύτῃ· ἐπ' ἄκρῳ δὲ φρούριον ὁμώνυμον τῷ ὄρει *Φοίνιξ*· πρόκειται δ' ἡ *Ἐλεοῦσσα* νῆσος ἐν τέτρασι σταδίοις κύκλον ἔχουσα ὅσον ὀκτωστάδιον.

5. Ἡ δὲ τῶν *Ῥοδίων* πόλις κεῖται μὲν ἐπὶ τοῦ ἑωθινοῦ ἀκρωτηρίου, λιμέσι δὲ καὶ ὁδοῖς καὶ τείχεσι καὶ τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων, ὥστ' οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν ἑτέραν, ἀλλ' οὐδὲ πάρισον, μή τί γε κρείττω ταύτης τῆς πόλεως. θαυμαστὴ δὲ καὶ ἡ εὐνομία καὶ ἡ ἐπιμέλεια πρός τε τὴν ἄλλην πολιτείαν καὶ τὴν περὶ τὰ ναυτικά, ἀφ' ἧς ἐθαλαττοκράτησε πολὺν χρόνον καὶ τὰ λῃστήρια καθεῖλε καὶ *Ῥωμαίοις* ἐγένετο φίλη καὶ τῶν βασιλέων τοῖς φιλορωμαίοις τε καὶ φιλέλλησιν· ἀφ' ὧν αὐτόνομός τε διετέλεσε καὶ πολλοῖς ἀναθήμασιν ἐκοσμήθη, ἃ κεῖται τὰ μὲν πλεῖστα ἐν τῷ *Διονυσίῳ* καὶ τῷ γυμνασίῳ, ἄλλα δ' ἐν ἄλλοις τόποις. ἄριστα δὲ ὅ τε τοῦ *Ἡλίου* κολοσσός, ὅν φησιν ὁ ποιήσας τὸ ἰαμβεῖον, ὅτι

ἑπτάκις δέκα
Χάρης ἐποίει πηχέων ὁ *Λίνδιος*.

κεῖται δὲ νῦν ὑπὸ σεισμοῦ πεσών, περικλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων· οὐκ ἀνέστησαν δ' αὐτὸν κατά τι λόγιον. τοῦτό τε δὴ τῶν ἀναθημάτων κράτιστον (τῶν γοῦν ἑπτὰ θεαμάτων ὁμο- A. 965
λογεῖται), καὶ αἱ τοῦ *Πρωτογένους* γραφαί, ὅ τε *Ἰάλυσος* καὶ ὁ *Σάτυρος* παρεστὼς στύλῳ, ἐπὶ δὲ τῷ στύλῳ πέρδιξ ἐφειστή-

2. λώριμα *E*. 3. Φοίνιξ nomen insolentius h. l. additum nescio an a Strabone collocatum fuerit sive ante ὄρος sive post ταύτῃ. 4. ἐλέουσσα *DFh* ἠλέουσσα *C* λέουσσα *x* ἐλέουσα *moz* Ἐλαιοῦσσα Tzsch. Cor.: v. ad p. 651. 5. ὅσον om. *x*. — ὀκταστάδιον *Chz*. 7. κόλπου post ἀκρώτηρίου add. *w*. — καὶ τείχεσι om. *x*. 9. μή τί] μήτε *E*. — γε] δὲ codd. — κρείττων *F*. 11. τὴν περὶ om. edd. 14. ἀναθύμασι *F*. 15. καὶ τῷ γυμνασίῳ om. *F*. 17. ἰάμβιον *CDF* Epit., in qua huic verbo subiiciuntur haec: οὕτως· κολοσσὸν ἡλίου ποθ' ἑπτάκις κτλ. Haud una in re a Strabone recedunt quae exhibentur in Anthol. Gr. 21. τε] om. *z*, δὲ exhibent codd. rell.: Cor. corr. 22. ἀναθυμάτων *F*. — τῶν γοῦν] καὶ τῶν, omissa simul particula γοῦν, *moz*. 23. ἰάλυος *Di* ἰάλιος *oxz* ὑάλιος *F*. 24. στύλλῳ *C*. — ἐφεστήκει *CF*.

κει· πρὸς ὃν οὕτως ἐκεχήνεσαν, ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι, νεωστὶ ἀνακειμένου τοῦ πίνακος, ὥστ' ἐκεῖνον ἐθαύμαζον, ὁ δὲ Σάτυρος παρεωρᾶτο, καίτοι σφόδρα κατωρθωμένος· ἐξέπληττον δ' ἔτι μᾶλλον οἱ περδικοτρόφοι, κομίζοντες τοὺς τιθασσοὺς καὶ τιθέντες καταντικρύ· ἐφθέγγοντο γὰρ πρὸς τὴν γραφὴν οἱ πέρδικες καὶ ὠχλαγώγουν. ὁρῶν δὲ ὁ Πρωτογένης τὸ ἔργον πάρεργον γεγονὸς ἐδεήθη τῶν τοῦ τεμένους προεστώτων ἐπιτρέψαι παρελθόντα ἐξαλεῖψαι τὸν ὄρνιν καὶ ἐποίησε. δημοκηδεῖς δ' εἰσὶν οἱ Ῥόδιοι, καίπερ οὐ δημοκρατούμενοι, συνέχειν δ' ὅμως βουλόμενοι τὸ τῶν πενήτων πλῆθος. σιταρχεῖται δὴ ὁ δῆμος C. 653 καὶ οἱ εὔποροι τοὺς ἐνδεεῖς ὑπολαμβάνουσιν ἔθει τινὶ πατρίῳ, λειτουργίαι τέ τινές εἰσιν †ὀψωνιαζόμενοι, ὥσθ' ἅμα τόν τε πένητα ἔχειν τὴν διατροφὴν καὶ τὴν πόλιν τῶν χρειῶν μὴ καθυστερεῖν, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς ναυστολίας. τῶν δὲ ναυστάθμων τινὰ καὶ κρυπτὰ ἦν καὶ ἀπόρρητα τοῖς πολλοῖς, τῷ δὲ κατοπτεύσαντι ἢ παρελθόντι εἴσω θάνατος ὥριστο ἡ ζημία. κἀνταῦθα δέ, ὥσπερ ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Κυζίκῳ, τὰ περὶ τοὺς ἀρχιτέκτονας καὶ τὰς ὀργανοποιίας καὶ θησαυροὺς ὅπλων τε καὶ τῶν ἄλλων ἐσπούδασται διαφερόντως, καὶ ἔτι γε τῶν παρ' ἄλλοις μᾶλλον.

6. Δωριεῖς δ' εἰσίν, ὥσπερ καὶ Ἁλικαρνασεῖς καὶ Κνίδιοι καὶ Κῷοι. οἱ γὰρ Δωριεῖς οἱ τὰ Μέγαρα κτίσαντες μετὰ τὴν Κόδρου τελευτήν, οἱ μὲν ἔμειναν αὐτόθι, οἱ δὲ σὺν Ἀλθαιμένει τῷ Ἀργείῳ τῆς εἰς Κρήτην ἀποικίας ἐκοινώνησαν, οἱ δ' εἰς τὴν Ῥόδον καὶ τὰς λεχθείσας ἀρτίως πόλεις ἐμερίσθησαν. ταῦτα δὲ νεώτερα τῶν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένων ἐστί· Κνίδος μὲν γὰρ

---

1. ἐκκεχήνεσαν *Cos*. 3. κατορθωμένος *F*. 6. ὀχλαγώγουν *F*. 7. γεγονώς *C*. 9. συνέχει *F*. 10. σιταρκεῖται inde a Cas. — δὴ] τε δὴ *Cs* Cor., δὲ δὴ ald. 12. λειτουργεῖαι *F*. — ἐστι *EF*. — ὀψωνιαζόμενοι om. *x*, ὀψωνιζόμεναι *F*, ὀψωνιαζόμεναι Cor., quod non magis quam vulgatam ferri posse crediderim: fortasse scribendum est ὀψωνιασμοῦ. 14. τοὺς ante πρὸς add. *Dh*. 19. ἔτι] ἔστι codd., exc. *DFi*. 21. ἁλικαρνασσεῖς *CD* (hic e corr. sec. m.) *hi* edd. inde a Xyl. 22. μέγαλα codd., Xyl. corr. 23. ἀλθεμένει *Cmosxz* συνήλθημεν *F* σὺν ἄλλοις θέμενοι *Dhi*.

καὶ Ἁλικαρνασὸς οὐδ' ἦν πω, Ῥόδος δ' ἦν καὶ Κῶς, ἀλλ' ᾠκεῖτο ὑφ' Ἡρακλειδῶν. Τληπόλεμος μὲν οὖν ἀνδρωθεὶς

αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
ἤδη γηράσκοντα, Λικύμνιον.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας
βῆ φεύγων.

εἶτά φησιν·

εἰς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, A. 966
τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν.

καὶ τὰς πόλεις ὀνομάζει τὰς τότε,

Λίνδον, Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον,

τῆς Ῥοδίων πόλεως οὔπω συνῳκισμένης. οὐδαμοῦ δὴ ἐνταῦθα Δωριέας ὀνομάζει, ἀλλ', εἰ ἄρα Αἰολέας ἐμφαίνει καὶ Βοιωτούς, εἴπερ ἐκεῖ ἡ κατοικία τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Λικυμνίου· εἰ δ', ὥσπερ καὶ ἄλλοι φασίν, ἐξ Ἄργους καὶ Τίρυνθος ἀπῆρεν ὁ Τληπόλεμος, οὐδ' οὕτω Δωρικὴ γίνεται ἡ ἐκεῖθεν ἀποικία· πρὸ γὰρ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου γεγένηται. καὶ τῶν Κῴων δὲ

Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·

καὶ οὗτοι τὸ Αἰολικὸν μᾶλλον ἢ τὸ Δωρικὸν γένος ἐμφαίνοντες.

7. *Ἐκαλεῖτο δ' ἡ Ῥόδος πρότερον Ὀφιοῦσσα καὶ Σταδία, εἶτα Τελχινίς, ἀπὸ τῶν οἰκησάντων Τελχίνων τὴν νῆσον· οὓς οἱ μὲν βασκάνους φασὶ καὶ γόητας, θείῳ καταρρέοντας τὸ τῆς* C. 654

---

1. *ἁλικαργασσὸς CD* (hic e corr. sec. m.) *hi* edd. inde a Xyl. 4. *λυκίμνιον F.* 8. *ἷξεν*] *ἧκεν moz.* — *ἄλγεα πάσχων* post *ἀλώμενος* add. Hopp. ex Il. *B*, 667. 9. *δ' F.* 11. *λίδον F.* — *ἰήλυσον DFhxz* *Ἰηλυσσόν* edd. inde a Xyl. — *ἀργυρόεντα κατάμειρον w.* 12. *οὔπω*] *οὕτως DFh* *οὕτω* codd. rell.: Xyl. corr. 13. *ἢ ἄρα* codd., Cor. corr. 14. *ἡ*] *οἱ F.* — *ἡρακλέος F.* — *λυκιμνίου mz.* 17. Post *γεγένηται* denuo *ἡ ἐκεῖθεν ἀποικία* add. *w.* — Verba *καὶ* — *ἐμφαίνοντες* om. *x.* — *τῶν Κῴων δὲ* om. edd. inde ab Hopp., pro iis inferentes ex Il. *B*, 678 *τῶν δ' αὖ*: Cor. veram scripturam restituit. 18. *δὲ* om. *Dhi.* 19. *φίλιππος F.* 20. *δύο DFh.* 22. *ὀφίουσσα Dhz* Epit. — *χασταδία F.* 24. *καταρραίνοντας moxz* edd.; alteram scripturam praeter codd. optt. exhibet etiam Epit.: cf. Plut.

Στυγὸς ὕδωρ ζώων τε καὶ φυτῶν ὀλέθρου χάριν· οἱ δὲ τέχναις διαφέροντας τοὐναντίον ὑπὸ τῶν ἀντιτέχνων βασκανθῆναι καὶ τῆς δυσφημίας τυχεῖν ταύτης· ἐλθεῖν δ' ἐκ Κρήτης εἰς Κύπρον πρῶτον, εἶτ' εἰς Ῥόδον· πρώτους δ' ἐργάσασθαι σίδηρόν τε καὶ χαλκόν, καὶ δὴ καὶ τὴν ἅρπην τῷ Κρόνῳ δημιουργῆσαι. εἴρηται μὲν οὖν καὶ πρότερον περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ ποιεῖ τὸ πολύμυθον ἀναλαμβάνειν πάλιν ἀναπληροῦντας, εἴ τι παρελίπομεν.

8. *Μετὰ δὲ τοὺς Τελχῖνας οἱ Ἡλιάδαι μυθεύονται κατασχεῖν τὴν νῆσον, ὧν ἑνὸς Κερκάφου καὶ Κυδίππης γενέσθαι παῖδας τοὺς τὰς πόλεις κτίσαντας ἐπωνύμους αὐτῶν,*

Λίνδον, Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·

ἔνιοι δὲ τὸν Τληπόλεμον κτίσαι φασί, θέσθαι δὲ τὰ ὀνόματα ὁμωνύμως τῶν Δαναοῦ θυγατέρων τισίν.

9. *Ἡ δὲ νῦν πόλις ἐκτίσθη κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχιτέκτονος, ὥς φασιν, ὑφ' οὗ καὶ ὁ Πειραιεύς· οὐ συμμένει δ' ὁ Πειραιεύς, κακωθεὶς ὑπό τε Λακεδαιμονίων πρότερον τῶν τὰ σκέλη καθελόντων καὶ ὑπὸ Σύλλα, τοῦ Ῥωμαίων ἡγεμόνος.*

10. *Ἱστοροῦσι δὲ καὶ ταῦτα περὶ τῶν Ῥοδίων, ὅτι οὐ μό-*
A. 967 *νον ἀφ' οὗ χρόνου συνῴκισαν τὴν νῦν πόλιν εὐτύχουν κατὰ θάλατταν, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς Ὀλυμπικῆς θέσεως συχνοῖς ἔτεσιν ἔπλεον πόρρω τῆς οἰκείας ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων· ἀφ' οὗ καὶ μέχρι Ἰβηρίας ἔπλευσαν, κἀκεῖ μὲν τὴν Ῥόδον ἔκτισαν, ἣν ὕστερον Μασσαλιῶται κατέσχον, ἐν δὲ τοῖς Ὀπικοῖς τὴν Παρθενόπην, ἐν δὲ Δαυνίοις μετὰ Κῴων Ἐλπίας. τινὲς δὲ*

Galb. c. 27. Lucian. Nigr. c. 35. Eurip. Hec. 526. aliosque. 1. *τέχνας* *F* ald. *τέχνῃ* *E*. 6. *καὶ* om. *Dh*. 7. *πάλιν* om. *Dhi*. — *εἴ τι*] *ὅτι* *w*. — *παρελείπομεν* *F*. 9. *ἑνὸς*] *ἕνιοι* Tzsch., *ἐνίους* voluerat Cas.: cf. Pind. Ol. VII, 65. — *κεκάρφου* *C*. 10. *ἐπωνύμους αὐτῶν* om. *F*. 11. *λίδον* *F*. — *Ἰηλυσσόν* Tzsch. — *ἀργειρούντα* *F*. 15. *πηραιεύς* utroque loco *F*. 16. *συμβαίνει* *F*. — *κακοθεὶς* *F*. 20. *συνῴκησαν* ald. — *εὐτύχουσαν* *Dh* *εὐτυχοῦσι* *i*. 21. *ὀλυμπιακῆς* *C* (?) *x* (sed in hoc *α* post deletum) edd. 23. *Ῥόδην* Tzsch. Cor., idque et ipse probaverim; *Ῥόδον* tamen praeter codd. tuetur etiam Eust. ad Dion. v. 504: cf. ad III, 160. 25. *καυνίοις* *x*. — *Σαλπίας* Cor.: recensetur tamen *Ἐλπία* urbs suo loco a Steph., et commemoratur Elpias Rhodius Salapiae conditor a Vitruvio I, 4, unde nihil mutandum esse

μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἄφοδον τὰς Γυμνησίας νήσους ὑπ' αὐτῶν κτισθῆναι λέγουσιν, ὧν τὴν μείζω φησὶ Τίμαιος μεγίστην εἶναι μετὰ τὰς ἑπτά, Σαρδώ, Σικελίαν, Κύπρον, Κρήτην, Εὔβοιαν, Κύρνον, Λέσβον, οὐ τἀληθῆ λέγων· πολὺ γὰρ ἄλλαι μείζους. φασὶ δὲ τοὺς γυμνῆτας ὑπὸ Φοινίκων βαλεαρίδας λέγεσθαι, † διότι τὰς Γυμνησίας Βαλεαρίδας λεχθῆναι. τινὲς δὲ τῶν Ῥοδίων καὶ περὶ Σύβαριν ᾤκησαν κατὰ τὴν Χωνίαν. ἔοικε δὲ καὶ ὁ ποιητὴς μαρτυρεῖν τὴν ἐκ παλαιοῦ παροῦσαν τοῖς Ῥοδίοις εὐδαιμονίαν εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης κτίσεως τῶν τριῶν πόλεων·

τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ' ἐφίληθεν
ἐκ Διός, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει,
καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.

οἱ δ' εἰς μῦθον ἀνήγαγον τὸ ἔπος καὶ χρυσὸν ὑσθῆναί φασιν C. 655
ἐν τῇ νήσῳ κατὰ τὴν Ἀθηνᾶς γένεσιν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός,

---

appareat, nisi quis putet singularem e Steph. esse reponendum. Nullo modo contra ferendum est quod proposuit Meurs. (v. Rhod. I, 28) *μετὰ Κῴων Σαλαπίαν ἔκτισεν Ἐλπίας*, aut Grosk. *μετὰ Κῴων Ἐλπίας Σαλαπίαν*. 1. *ἔφοδον* codd., exc. *Di*. — *ὑμνησίας F γυμνασίας* codd. rell. 2. *φασιν*, et *η* sup. *α* pr. m. add., *F*. 3. *εὔοιαν F*. 4. *οὔτ ἀλῆ* (sic) *F οὔτ' ἀληθῆ* ald. *οὔτ' ἀληθῆ* Alm. 5. *ὑμνήτας F γύμνητας h γυμνητάς* ald. *Γυμνῆτας* Tzsch. — *Βαλεαρεῖς* scribendum esse censet Cas. sane probabiliter, coll. Polyb. III, 33: *πρὸς δὲ τούτοις Βαλιαρεῖς· οὓς κυρίως μὲν καλοῦσι σφενδονήτας, ἀπὸ δὲ χρείας ταύτης συνωνύμως καὶ τὸ ἔθνος αὐτῶν προσαγορεύουσι καὶ τὴν νῆσον.* Similiter Eust. ad Dion. v. 457: *διὸ καὶ Βαλιαρεῖς λέγονται, ὅ ἐστι σφενδονῆται κατὰ τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν.* 6. *διότι*] *διὰ τὸ x* Tzsch. falso: *καὶ διὰ τοῦτο* Cor., coniiciens idem multo aptius *διὸ καί*. Putat simul aliquid excidisse, ac parum certe ad sermonem institutum facere videntur, ut recte ait Cas., haec verba. — *γυμνασίας* codd., Cor. corr.: quamquam enim *Gymnasiae* vocantur hae insulae a Plin. III, 11 s. 5, alteram tamen formam constanter tuetur Strabo, atque hic maxime fas erat servare. — *βαλαρίδας F βαρελίδας Dh*, in hoc tamen e corr. *βαλερίδας*, quod exhibent codd. rell. 7. *χαωνίαν CDh χαονίαν moxz* ald. *Χώνην* Cor., quam formam Strabo haud dubie praetulerat VI, 255: altera tamen cum et ipsa proba sit (v. Steph. s. v. *Χώνη*), longius nolui recedere a codd. 9. *εὐμενίαν F*. 11. *ἢ δὲ F*. 12. *ὥστε* et postea *ἀνάσσειν Dh*. 13. *σφι Dhxz*. 14. *οἱ δ'*] *οὐδ' F*. — *ἰστῆναι F* e corr. pr. m. 15. *τῆς* ante *Ἀθηνᾶς* add. *D* (?) *moxz* edd.

ὡς εἴρηκε Πίνδαρος. ἡ δὲ νῆσος κύκλον ἔχει σταδίων ἐννακοσίων εἴκοσιν.

11. Ἔστι δὲ πρώτη μὲν Λίνδος ἀπὸ τῆς πόλεως πλέουσιν ἐν δεξιᾷ ἔχουσι τὴν νῆσον, πόλις ἐπὶ ὄρους ἱδρυμένη, πολὺ πρὸς μεσημβρίαν ἀνατείνουσα καὶ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν μάλιστα· ἱερὸν δέ ἐστιν Ἀθηνᾶς Λινδίας αὐτόθι ἐπιφανές, τῶν Δαναΐδων ἵδρυμα. πρότερον μὲν οὖν καθ' αὑτοὺς ἐπολιτεύοντο οἱ Λίν-
A. 968 διοι, καθάπερ καὶ Καμειρεῖς καὶ Ἰαλύσιοι, μετὰ ταῦτα δὲ συνῆλθον ἅπαντες εἰς τὴν Ῥόδον. ἐντεῦθεν δ' ἐστὶν εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, Κλεόβουλος.

12. Μετὰ δὲ Λίνδον Ἰξία χωρίον καὶ Μνασύριον· εἶθ' ὁ Ἀτάβυρις, ὄρος τῶν ἐνταῦθα ὑψηλότατον, ἱερὸν Διὸς Ἀταβυρίου· εἶτα Κάμειρος· εἶτ' Ἰαλυσὸς κώμη, καὶ ὑπὲρ αὐτὴν ἀκρόπολίς ἐστιν Ὀχύρωμα καλουμένη· εἶθ' ἡ τῶν Ῥοδίων πόλις ἐν ὀγδοήκοντά που σταδίοις. μεταξὺ δ' ἐστὶ τὸ Θοάντιον, ἀκτή τις, ἧς μάλιστα πρόκεινται αἱ Σποράδες αἱ περὶ τὴν Χαλκίαν, ὧν ἐμνήσθημεν πρότερον.

13. Ἄνδρες δ' ἐγένοντο μνήμης ἄξιοι πολλοὶ στρατηλάται τε καὶ ἀθληταί, ὧν εἰσι καὶ οἱ Παναιτίου τοῦ φιλοσόφου πρόγονοι· τῶν δὲ πολιτικῶν καὶ τῶν περὶ λόγους καὶ φιλοσοφίας ὅ τε Παναίτιος αὐτὸς καὶ Στρατοκλῆς καὶ Ἀνδρόνικος ὁ ἐκ τῶν περιπάτων καὶ Λεωνίδης ὁ στωικός· ἔτι δὲ πρότερον Πραξιφάνης καὶ Ἱερώνυμος καὶ Εὔδημος. Ποσειδώνιος δ' ἐπολιτεύσατο μὲν ἐν Ῥόδῳ καὶ ἐσοφίστευσεν, ἦν δ' Ἀπαμεὺς ἐκ τῆς
A. 969 Συρίας, καθάπερ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μαλακὸς καὶ Μόλων· ἦσαν γὰρ Ἀλαβανδεῖς, Μενεκλέους μαθηταὶ τοῦ ῥήτορος. ἐπεδήμησε δὲ πρότερον Ἀπολλώνιος, ὀψὲ δ' ἧκεν ὁ Μόλων, καὶ ἔφη πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνος· ὀψὲ μολών, ἀντὶ τοῦ ἐλθών· καὶ Πείσανδρος δ' ὁ τὴν Ἡράκλειαν γράψας ποιητὴς Ῥόδιος, καὶ Σιμμίας ὁ γραμματικὸς καὶ Ἀριστοκλῆς ὁ καθ' ἡμᾶς· Διονύσιος δὲ ὁ Θρᾷξ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας, Ἀλεξαν-

---

1. ἐνακοσίων x. 6. δαναιδῶν F. 7. ἑαυτοὺς F. 9. δ'] δὲ D. 11. ἰξίω F. 12. τάβυρις F. 15. θοάντειον D. 20. φιλοσοφίαν i Cor. 22. στοϊκός F σοφιστής Di. 23. ποσιδώνιος F. 25. ἀπολώνιος F. — καὶ Μόλων om. Dhi. 28. πίσανδρος F.

δρεῖς μέν, ἐκαλοῦντο δὲ Ῥόδιοι. περὶ μὲν Ῥόδου ἀποχρώντως εἴρηται.

14. *Πάλιν δὲ τῆς Καρικῆς παραλίας τῆς μετὰ τὴν Ῥόδον, ἀπὸ Ἐλεοῦντος καὶ τῶν Λωρύμων, καμπτήρ τις ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἐστί, καὶ λοιπὸν ἐπ' εὐθείας ὁ πλοῦς μέχρι τῆς Προποντίδος, ὡς ἂν μεσημβρινήν τινα ποιῶν γραμμὴν ὅσον πεντακισχιλίων σταδίων ἢ μικρὸν ἀπολείπουσαν. ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ἡ λοιπὴ τῆς Καρίας καὶ Ἴωνες καὶ Αἰολεῖς καὶ Τροία καὶ τὰ περὶ Κύζικον καὶ Βυζάντιον. μετὰ δ' οὖν τὰ Λώρυμα τὸ Κυ-* C. 656
νὸς σῆμά ἐστι καὶ Σύμη νῆσος.

15. *Εἶτα Κνίδος, δύο λιμένας ἔχουσα, ὧν τὸν ἕτερον κλειστὸν τριηρικὸν καὶ ναύσταθμον ναυσὶν εἴκοσι. πρόκειται δὲ νῆσος ἑπταστάδιός πως τὴν περίμετρον, ὑψηλή, θεατροειδής, συναπτομένη χώμασι πρὸς τὴν ἤπειρον καὶ ποιοῦσα δίπολιν τρόπον τινὰ τὴν Κνίδον· πολὺ γὰρ αὐτῆς μέρος οἰκεῖ τὴν νῆσον, σκεπάζουσαν ἀμφοτέρους τοὺς λιμένας. κατ' αὐτὴν δ' ἐστὶν ἡ Νίσυρος πελαγία. ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι Κνίδιοι πρῶτον μὲν Εὔδοξος ὁ μαθηματικός, τῶν Πλάτωνος ἑταίρων, εἶτ' Ἀγαθαρχίδης ὁ ἐκ τῶν περιπάτων, ἀνὴρ συγγραφεύς, καθ' ἡμᾶς δὲ Θεόπομπος, ὁ Καίσαρος τοῦ Θεοῦ φίλος τῶν μεγάλα δυναμένων, καὶ υἱὸς Ἀρτεμίδωρος. ἐντεῦθεν δὲ καὶ Κτησίας ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξην, συγγράψας δὲ τὰ Ἀσσυριακὰ καὶ τὰ Περσικά. εἶτα μετὰ Κνίδον Κέραμος καὶ Βάργασα πολίχνια ὑπὲρ θαλάττης.*

16. *Εἶθ' Ἁλικαρνασός, τὸ βασίλειον τῶν τῆς Καρίας δυναστῶν, Ζεφύρα καλουμένη πρότερον. ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ὅ τε τοῦ Μαυσώλου τάφος, τῶν ἑπτὰ θεαμάτων, ἔργον, ὅπερ Ἀρ-*

---

4. *σελεουντος* (sic) *F*. — *καμπήρ F καμπή* *sw* Cor. 5. *ἐστιν* post *τις* collocant *Dh*. 9. *λώριμα Eoz*. 10. *σήμη D*. 12. *δὲ*] *δ' ἡ* codd., Cor. corr. 20. *μέγα* Cor. 22. *ἀσυρικά Dhz ἀσσυριακὰ* edd., exc. Xyl, qui exhibuit *τὰ συριακά*. — *καὶ τὰ Περσικὰ* om. *F*. 25. *ἁλικαρνασσός* codd., exc. *Dxz*, edd.: v. ad VIII, 374. 26. *Ζεφυρία* e Steph. s. v. *Ἁλικαρνασσός* reponere mavult Siebelis. (v. Obss. critt. ad *Ἑλληνικά* p. 42). 27. *μαυσωλοῦ DFh* Epit.: at v. Steph. s. v. *Αἰτωλία* et Eust. ad Il. *B*, 638 p. 311, 19 R. — *ἓν* post *θεαμάτων* add. Cor., atque legitur in Epit. hic locus ita: *ἓν τῶν ἑπτὰ θεα-*

A. 970 τεμισία τῷ ἀνδρὶ κατεσκεύασε, καὶ ἡ Σαλμακὶς κρήνη, διαβεβλημένη, οὐκ οἶδ' ὁπόθεν, ὡς μαλακίζουσα τοὺς πιόντας ἀπ' αὐτῆς. ἔοικε δ' ἡ τρυφὴ τῶν ἀνθρώπων αἰτιᾶσθαι τοὺς ἀέρας ἢ τὰ ὕδατα· τρυφῆς δ' αἴτια οὐ ταῦτα, ἀλλὰ πλοῦτος καὶ ἡ περὶ τὰς διαίτας ἀκολασία. ἔχει δ' ἀκρόπολιν ἡ Ἁλικαρνασός· πρόκειται δ' αὐτῆς ἡ Ἀρκόννησος. οἰκισταὶ δ' αὐτῆς ἐγένοντο ἄλλοι τε καὶ Ἄνθης μετὰ Τροιζηνίων. ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἐξ αὐτῆς Ἡρόδοτός τε ὁ συγγραφεύς, ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας, καὶ Ἡράκλειτος ὁ ποιητής, ὁ Καλλιμάχου ἑταῖρος, καὶ καθ' ἡμᾶς Διονύσιος ὁ συγγραφεύς.

17. Ἔπταισε δὲ καὶ αὕτη ἡ πόλις βίᾳ ληφθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. Ἑκατόμνω γὰρ τοῦ Καρῶν βασιλέως ἦσαν υἱοὶ τρεῖς, Μαύσωλος καὶ Ἰδριεὺς καὶ Πιξώδαρος, καὶ θυγατέρες δύο, ὧν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ἀρτεμισίᾳ Μαύσωλος συνῴκησεν, ὁ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν, ὁ δὲ δεύτερος Ἰδριεὺς Ἄδᾳ, τῇ ἑτέρᾳ ἀδελφῇ· ἐβασίλευσε δὲ Μαύσωλος· τελευτῶν δ' ἄτεκνος τὴν ἀρχὴν κατέλιπε τῇ γυναικί, ὑφ' ἧς αὐτῷ κατεσκευάσθη ὁ λεχθεὶς τάφος· φθίσει δ' ἀποθανούσης διὰ πένθος τοῦ ἀνδρός, Ἰδριεὺς ἦρξε· καὶ τοῦτον ἡ γυνὴ Ἄδα διεδέξατο νόσῳ τελευτήσαντα· ἐξέβαλε

μάτων, ὅπερ Ἀρτεμισία κτλ.: idem simul lacunam post ἔργον indicavit, Σκόπα fortasse excidisse coniiciens, coll. Plin. H. N. XXXVI, 5; Grosk. autem, cum praeter Scopam tres alios artifices opus illud exornasse et Plinius l. c. et Vitruvius (v. Praef. l. VII) tradant, ante ἔργον scripta fuisse suspicatur Σκόπα καὶ ἄλλων τεχνιτῶν: possis etiam suspicari ἔργον ortum esse ex ἓν et proximis literis in unum coniunctis, praesertim si ὅνπερ scriptum fuisse cum *E* statuas: sed de omnibus his nihil certius ausim affirmare. — ὅνπερ *E*. 2. ποιόντας *F*. 5. ἁλικαρνασσός codd. edd. 6. ἀρκόνησος *F*: v. Meinek. ad Steph. s. v. 13. ἑκατόμνου ald. Ἑκατόμνῳ *mosz* Tzsch. Cor.: cf. Boeckh. C. I. No. 2691. — τῷ καρῶν βασιλεῖ *mosz* Tzsch. Cor. 14. μαυσωλὸς *DFghvs*. — ἰδρυεὺς *Cosxz*. — πυξώδαρος *C*. 15. ἡ πρεσβυτέρα ἀρτεμισία codd., exc. *moz* Epit., ald. — μαυσωλῷ συνῴκισεν ὁ πρεσβύτατος *s* ᾗ συνῴκησε μαυσωλὸς *ux* συνῴκησε τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν ἀδελφῶν μαυσώλῳ ald. — συνῴκησεν] οὖν ᾤκησεν *F*. 16. ἰδρυεὺς *C*. — ἀδᾷ *Dguv*. 17. μαυσωλός *DFgsw*. 19. τοῦ ἀνδρός om. *w*. Post ἀνδρός in *x* add. haec: ὁ λοιπὸς τῶν ἀδελφῶν.

δὲ ταύτην Πιξώδαρος, ὁ λοιπὸς τῶν Ἑκατόμνω παίδων. περσίσας δὲ μεταπέμπεται σατράπην ἐπὶ κοινωνίᾳ τῆς ἀρχῆς· ἀπελθόντος δ' ἐκ τοῦ ζῆν καὶ τούτου, κατεῖχεν ὁ σατράπης τὴν Ἁλικαρνασόν· ἐπελθόντος δὲ Ἀλεξάνδρου, πολιορκίαν ὑπέμεινεν, ἔχων Ἄδαν γυναῖκα, ἥτις θυγάτηρ ἦν Πιξωδάρου ἐξ Ἀφνηίδος Καππαδοκίσσης γυναικός. ἡ δὲ τοῦ Ἑκατόμνω θυγάτηρ Ἄδα, ἣν ὁ Πιξώδαρος ἐξέβαλεν, ἱκετεύει τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πείθει κατάγειν αὐτὴν εἰς τὴν ἀφαιρεθεῖσαν βασιλείαν, ὑποσχομένη ἐπὶ τὰ ἀφεστῶτα συμπράξειν αὐτῷ· τοὺς γὰρ ἔχοντας οἰκείους ὑπάρχειν αὐτῇ· παρεδίδου δὲ καὶ τὰ Ἄλινδα, ἐν ᾧ διέτριβεν αὐτή· ἐπαινέσας δὲ καὶ βασίλισσαν ἀναδείξας, ἁλούσης τῆς πόλεως πλὴν τῆς ἄκρας (διττὴ δ' ἦν), ἐκείνῃ πολιορκεῖν ἔδωκεν· ἑάλω δὲ ὀλίγῳ *δ'* ὕστερον καὶ ἡ ἄκρα, πρὸς ὀργὴν ἤδη καὶ ἀπέχθειαν τῆς πολιορκίας γενομένης.

C. 657 A. 971

18. Ἑξῆς δ' ἐστὶν ἄκρα Τερμέριον Μυνδίων, καθ' ἣν ἀντίκειται τῆς Κῴας ἄκρα Σκανδαρία, διέχουσα τῆς ἠπείρου σταδίους τετταράκοντα· ἔστι δὲ καὶ χωρίον Τέρμερον ὑπὲρ τῆς Κῴας.

19. Ἡ δὲ τῶν Κῴων πόλις ἐκαλεῖτο τὸ παλαιὸν Ἀστυπάλαια, καὶ ᾠκεῖτο ἐν ἄλλῳ τόπῳ ὁμοίως ἐπὶ θαλάττῃ· ἔπειτα διὰ στάσιν μετῴκησαν εἰς τὴν νῦν πόλιν περὶ τὸ Σκανδάριον,

1. ὁ ante Πιξώδαρος add. *svw*. — πηξόδαρος *F*. — ἑκατόμνου *moz* edd. — μηδίσας Epit. 4. ἁλικαρνασσόν codd. edd. — ὑπέμειν (sic) *F*. 5. ἄδα *F* ἀδὰ *Di* ἀδὰν *g*. Ceterum verba ἔχων — γυναικός post Ἁλικαρνασόν collocanda esse censet Grosk., commodiore sane connexu. 6. ἑκατόμνου *moz* edd. 10. ᾧ] οἷς edd.; Tzsch. suspicatur excidisse χωρίον coll. Arrhian. I, 23, ubi haec exhibentur τὰ Ἄλινδα, χωρίον ὀχυρώτατον: quod parum probabile est. Videtur ἐν ᾧ positum pro ἐν ᾧ τόπῳ: cf. X, 445, ubi non erat tentanda codicum scriptura; haud dissimilis structura est infra p. 658 extr. 12. πλὴν] πρὶν *Dhi*. — διττὴν *x*. 13. δ' om. edd. inde a Xyl. 15. τερμέσιον *F*. 16. ἄκρας κανδαρία *Cgmosvwxz* ἄκρας κανδαρεία *Dh* ἄκρας σκανδαρία *i* ἄκρα κανδαρία *E*. 17. τῆς ἄκρας pro τῆς Κῴας scribendum esse Palmer. (Exercc. in auctt. Gr. p. 348) rectissime coniecit, cum apto sensu careat scriptura vulgata et promontorium ab oppido isto nomen accepisse satis liqueat. Commemoratur autem *Termera* inter Cariae urbes a Plinio (v. H. N. V, 29) atque, ut videtur, a Steph. s. v. Τέλμερα. 20. μετῴκισαν *C*. — παρὰ *mowz*. — τὸ σκάνδαλον *E* τὸ σκανδάλιον codd. rell., Tzsch. corr.

καὶ μετωνόμασαν Κῶν ὁμωνύμως τῇ νήσῳ. ἡ μὲν οὖν πόλις οὐ μεγάλη, κάλλιστα δὲ πασῶν συνῳκισμένη καὶ ἰδέσθαι τοῖς καταπλέουσιν ἡδίστη. τῆς δὲ νήσου τὸ μέγεθος ὅσον πεντακοσίων σταδίων καὶ πεντήκοντα· εὔκαρπος δὲ πᾶσα, οἴνῳ δὲ καὶ ἀρίστη, καθάπερ Χίος καὶ Λέσβος· ἔχει δὲ πρὸς νότον μὲν ἄκραν τὸν Λακητῆρα, ἀφ᾽ οὗ ἑξήκοντα εἰς Νίσυρον (πρὸς δὲ τῷ Λακητῆρι χωρίον Ἁλίσαρνα), ἀπὸ δύσεως δὲ τὸ Δρέκανον καὶ κώμην καλουμένην Στομαλίμνην· τοῦτο μὲν οὖν ὅσον διακοσίους τῆς πόλεως διέχει σταδίους· ὁ δὲ Λακητὴρ προσλαμβάνει πέντε καὶ τριάκοντα τῷ μήκει τοῦ πλοῦ. ἐν δὲ τῷ προα- A. 972 στείῳ τὸ Ἀσκληπιεῖόν ἐστι, σφόδρα ἔνδοξον καὶ πολλῶν ἀναθημάτων μεστὸν ἱερόν, ἐν οἷς ἐστι καὶ ὁ Ἀπελλοῦ Ἀντίγονος. ἦν δὲ καὶ ἡ ἀναδυομένη Ἀφροδίτη, ἣ νῦν ἀνάκειται τῷ Θεῷ Καίσαρι ἐν Ῥώμῃ, τοῦ Σεβαστοῦ ἀναθέντος τῷ πατρὶ τὴν ἀρχηγέτιν τοῦ γένους αὐτοῦ· φασὶ δὲ τοῖς Κῴοις ἀντὶ τῆς γραφῆς ἑκατὸν ταλάντων ἄφεσιν γενέσθαι τοῦ προσταχθέντος φόρου. φασὶ δ᾽ Ἱπποκράτην μάλιστα ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἀνακειμένων θεραπειῶν γυμνάσασθαι τὰ περὶ τὰς διαίτας· οὗτός τε δή ἐστι τῶν ἐνδόξων Κῷος ἀνὴρ καὶ Σῖμος ὁ ἰατρός, Φιλητᾶς C. 658 τε ποιητὴς ἅμα καὶ κριτικός, καὶ καθ᾽ ἡμᾶς Νικίας ὁ καὶ τυραννήσας Κῴων, καὶ Ἀρίστων ὁ ἀκροασάμενος τοῦ περιπατητικοῦ καὶ κληρονομήσας ἐκεῖνον· ἦν δὲ καὶ Θεόμνηστος ὁ ψάλτης ἐν ὀνόματι, ὃς καὶ ἀντεπολιτεύσατο τῷ Νικίᾳ.

20. Ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ τῆς ἠπείρου κατὰ τὴν Μυνδίαν Ἀστυπάλαιά ἐστιν ἄκρα καὶ Ζεφύριον· εἶτ᾽ εὐθὺς ἡ Μύνδος, λιμένα

3. μὲν ante μέγεθος add. *x* 4. καὶ post οἴνῳ δὲ om. *mox*. 5. χῖος *F*. 6. λακτῆρα et mox λακτηρίῳ ald. 7. λακητηρίῳ χωρίῳ codd., Cor. corr.: *locus est quidam* Guar. 8. κώμη *C*. — στομαλίμνη *CDFiw* στόμα λίμνης ald. 9. ἀπέχει τῆς πόλεως edd. — λακτὴρ ald. 10. προαστίῳ *CDF*. 11. ἀσκληπεῖον *xz* — ἔδοξον (sic) *F*. 12. ἱερόν om. *F*, ac parum est commodum. — ἀπελοῦ *F*. 19. κώων *D*, sed literae ν est σ suprascriptum: inde κώων et κῶος exhibet *h*. — σίμος *F*. — φιλίτας *CDFh*. 20. κρητικός *C*. — νικείας *CDhz*. 21. κῶον *F*. 22. κληρονομήσας. ἐκεῖνον ἦν καὶ κτλ. ald. κληρονομήσας. ἐντεῦθεν δ᾽ ἦν καὶ Hopp. Xyl. Cas. κληρονομήσας ἐκεῖνον. ἐντεῦθεν δ᾽ ἦν καὶ Tzsch. Cor. — θεόμνεστος *C*. 23. νικείᾳ *CDhz*. 24. ἀστυπαλεία *E* ἀστυπαλία codd. rell.

ἔχουσα, καὶ μετὰ ταύτην Βαργύλια, καὶ αὕτη πόλις· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Καρύανδα λιμὴν καὶ νῆσος ὁμώνυμος †ταύτῃ, ἣν ᾤκουν Καρυανδεῖς. ἐντεῦθεν δ' ἦν καὶ Σκύλαξ ὁ παλαιὸς συγγραφεύς. πλησίον δ' ἐστὶ τῶν Βαργυλίων τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν τῆς Κινδυάδος, ὃ πεπιστεύκασι περιύεσθαι· ἦν δέ ποτε καὶ χωρίον Κινδύη. ἐκ δὲ τῶν Βαργυλίων ἀνὴρ ἐλλόγιμος ἦν ὁ Ἐπικούρειος Πρώταρχος ὁ Δημητρίου καθηγησάμενος τοῦ Λάκωνος προσαγορευθέντος.

21. Εἶτ' Ἰασὸς ἐπὶ νήσῳ κεῖται προσκειμένη τῇ ἠπείρῳ, ἔχει δὲ λιμένα, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου τοῖς ἐνθάδε ἐκ θαλάττης· εὐοψεῖ γὰρ χώραν τ' ἔχει παράλυπρον. καὶ δὴ καὶ διηγήματα τοιαῦτα πλάττουσιν εἰς αὐτήν· κιθαρῳδοῦ γὰρ ἐπιδεικνυμένου, τέως μὲν ἀκροᾶσθαι πάντας, ὡς δ' ὁ κώδων ὁ A. 973 κατὰ τὴν ὀψοπωλίαν ἐψόφησε, καταλιπόντας ἀπελθεῖν ἐπὶ τὸ ὄψον, πλὴν ἑνὸς δυσκώφου· τὸν οὖν κιθαρῳδὸν προσιόντα εἰπεῖν, ὅτι, ὦ ἄνθρωπε, πολλήν σοι χάριν οἶδα τῆς πρός με τιμῆς καὶ φιλομουσίας· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἅμα τῷ κώδωνος ἀκοῦσαι ἀπιόντες οἴχονται· ὁ δέ, τί λέγεις; ἔφη, ἤδη γὰρ ὁ κώδων ἐψόφηκεν; εἰπόντος δέ, εὖ σοι εἴη, ἔφη καὶ ἀναστὰς ἀπῆλθε καὶ αὐτός. ἐντεῦθεν δ' ἦν ὁ διαλεκτικὸς Διόδωρος ὁ Κρόνος προσαγορευθείς, κατ' ἀρχὰς μὲν ψευδῶς· Ἀπολλώνιος

---

1. *βαργυλλα* codd., Tzsch. corr. 2. *λιμνη* codd.; idem error est in codd. Steph. s. v. *Καρύανδα,* diu correctus coll. ipso Scylace, qui p. 39 ed. Huds. habet *Καρύανδα νῆσος καὶ πόλις καὶ λιμήν*: inde *λιμὴν* et hic reposuit Tzsch. — *ταύτῃ* om. *E*, neque legitur apud Steph. l. c., qui Strabonem videtur sequi auctorem; *ταύτην* scripsit Cor., omisso post *ἣν*: equidem malim eiicere *ταύτῃ*. 3. Steph. l. c. exhibet *λογογράφος,* non *συγγραφεύς*. 5. *ὅπερ* edd. — Casaub. coniecit *μὴ ὕεσθαι, περιύεσθαι δὲ* coll. Polyb. XVI, 12, 3; Cor. (ad Interpr. Paris.) *μὴ ὕεσθαι*: quod quamquam probabilius foret, ipse tamen iure in editione sua omittendum duxit. 7. *ἐπικούριος CDhxz*. 9. *ἰασσὸς* codd., exc. *CDh,* quos cum Tzschuckio secutus sum propter titulorum, numorum plerorumque et scriptorum consensum: v. Naekii Choerilus p. 41. 10. *τῆς* ante *θαλάττης* add. edd. 11. *καὶ* post *δὴ* om. *F*. 12. *διηγημάτια* scribendum coniicit Cor. haud male, coll. p. 651. 13. *ἠκροᾶσθαι Dhi*. 16. *πρὸς ἐμὲ* edd. 17. *ἅμα τοῦ κώδωνος CF ἅμα τῷ τοῦ κώδωνος i* Cor. 19. *ἐψόφησεν Di*. — *ναί* post *εἰπόντος δὲ* add. *mox* edd., exc. Hopp. et Xyl., qui mutarunt in *καί*. 20. *θεόδωρος F* ald.

γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ Κρόνος, ὁ ἐπιστατήσας ἐκείνου· μετήνεγκαν δ' ἐπ' αὐτὸν διὰ τὴν ἀδοξίαν τοῦ κατ' ἀλήθειαν Κρόνου.

22. Μετὰ δ' Ἰασὸν τὸ τῶν Μιλησίων Ποσειδιόν ἐστιν. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τρεῖς εἰσι πόλεις ἀξιόλογοι, Μύλασα, Στρατονίκεια, Ἀλάβανδα· αἱ δὲ ἄλλαι περιπόλιοι τούτων ἢ τῶν παραλίων, ὧν εἰσιν Ἀμυζών, Ἡράκλεια, Εὔρωμος, Χαλκήτωρ· τούτων μὲν οὖν ἐλάττων λόγος.

23. Τὰ δὲ Μύλασα ἵδρυται ἐν πεδίῳ σφόδρα εὐδαίμονι· ὑπέρκειται δὲ κατὰ κορυφὴν ὄρος αὐτοῦ, λατόμιον λευκοῦ λίθου κάλλιστον ἔχον· τοῦτο μὲν οὖν ὄφελός ἐστιν οὐ μικρόν, τὴν λιθίαν πρὸς τὰς οἰκοδομίας ἄφθονον καὶ ἐγγύθεν ἔχον, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἄλλων δημοσίων ἔργων
C. 659 κατασκευάς· τοιγάρτοι στοαῖς τε καὶ ναοῖς, εἴ τις ἄλλη, κεκόσμηται παγκάλως. θαυμάζειν δ' ἐστὶ τῶν ὑποβαλόντων οὕτως ἀλόγως τὸ κτίσμα ὀρθίῳ καὶ ὑπερδεξίῳ κρημνῷ· καὶ δὴ τῶν ἡγεμόνων τις εἰπεῖν λέγεται, θαυμάσας τὸ πρᾶγμα· ταύτην γάρ, ἔφη, τὴν πόλιν ὁ κτίσας, εἰ μὴ ἐφοβεῖτο, ἄρ' οὐδ' ᾐσχύνετο; ἔχουσι δ' οἱ Μυλασεῖς ἱερὰ δύο τοῦ Διός, τοῦ τε Ὀσογῶ

---

2. κατὰ *D*. 3. ἰασσὸν codd., exc. *C* (?). — ποσίδιον *F* ποσείδειον *x*. 4. καὶ ante τρεῖς add. edd. — μύλασσα *F*. — στρατονίκια *xz*. 6. Χαλκήτορα Tzsch., auctore Mannerto (v. Geogr. ant. VI, 3 p. 286), parum considerate propter genitivum Χαλκητόρων qui legitur supra p. 636: iure enim hunc a nominativo Χαλκήτορες esse deducendum monet Grosk. sive pro urbis ipsius sive pro incolarum nomine (v. Steph. s. v. Χαλκητόριον) habendo. 9. Ante verba κατὰ κορυφὴν Grosk. excidisse putat κρημνῶδες s. ἀπότομον propter ea, quae in proximis traduntur; sed videatur hic ipse sensus inesse in illis verbis: cf. Polyb. XVIII, 13, 3 et ap. Gemin. Isagog. c. 13. Plutarchi Moralia p. 938. A. 10. τοῦτο — ἔχον om. *Dhisw*. — οὖν om. edd. — ὄφελλος *C*. 11. λιθείαν *xz*. 12. τῶν ante δημοσίων repetunt *DFhi*. 14. δέ *D*. 16. καὶ ante τῶν add. *C*(?) *moz* edd.: ac solet quidem addere Strabo. 17. γὰρ ἔφη asteriscis incl. Cor.; similem tamen epanalepsin v. apud Charitonem V, 8, 121 ἔλεγεν οὖν· εἰπέ, φησί κτλ.: de toto hoc loquendi genere cf. Lob. ad Aiac. 757. — ἄρ'] ἆρ' codd., Cor. corr. 18. Διός] ἱερέως *F*, quo verbo post atramento inducto nullum aliud est additum. — ὀσογῶ *CF* ὀσογὼ *D*, quem sequi malui, quamquam de accentu nominis barbari nihil certi licet statuere; de codd. reliquorum scriptura parum constat: Ὠσογὼ edd. Quae leguntur apud Paus.

καλουμένου, καὶ Λαβρανδηνοῦ· τὸ μὲν ἐν τῇ πόλει, τὰ δὲ Λάβρανδα κώμη ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τὴν ἐξ Ἀλαβάνδων εἰς τὰ Μύλασα, ἄπωθεν τῆς πόλεως· ἐνταῦθα A. 974 *νεώς ἐστιν ἀρχαῖος καὶ ξόανον Διὸς Στρατίου· τιμᾶται δὲ ὑπὸ τῶν κύκλῳ καὶ ὑπὸ τῶν Μυλασέων, ὁδός τε ἔστρωται σχεδόν τι καὶ ἑξήκοντα σταδίων μέχρι τῆς πόλεως, ἱερὰ καλουμένη, δι' ἧς πομποστολεῖται τὰ ἱερά· ἱερῶνται δ' οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν πολιτῶν ἀεὶ διὰ βίου. ταῦτα μὲν οὖν ἴδια τῆς πόλεως, τρίτον δ' ἐστὶν ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς ὡς ἀδελφοῖς. ἱστορεῖται δὲ κώμη ὑπάρξαι τὸ παλαιόν, πατρὶς δὲ καὶ βασίλειον τῶν Καρῶν τῶν περὶ τὸν Ἑκατόμνω· πλησιάζει δὲ μάλιστα τῇ κατὰ Φύσκον θαλάττῃ ἡ πόλις, καὶ τοῦτ' ἐστὶν αὐτοῖς ἐπίνειον.*

24. *Ἀξιολόγους δ' ἔσχεν ἄνδρας καθ' ἡμᾶς τὰ Μύλασα, ῥήτοράς τε ἅμα καὶ δημαγωγοὺς τῆς πόλεως, Εὐθύδημόν τε καὶ Ὑβρέαν. ὁ μὲν οὖν Εὐθύδημος ἐκ προγόνων παραλαβὼν οὐσίαν τε μεγάλην καὶ δόξαν, προσθεὶς καὶ τὴν δεινότητα, οὐκ ἐν τῇ πατρίδι μόνον μέγας ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῆς πρώτης ἠξιοῦτο τιμῆς· Ὑβρέᾳ δ' ὁ πατήρ, ὡς αὐτὸς διηγεῖτο ἐν τῇ σχολῇ καὶ παρὰ τῶν πολιτῶν ὡμολόγητο, ἡμίονον κατέλιπε ξυλοφοροῦντα καὶ ἡμιονηγόν· διοικούμενος δ' ὑπὸ τούτων ὀλίγον χρόνον, Διοτρέφους τοῦ Ἀντιοχέως ἀκροασάμενος ἐπανῆλθε καὶ τῷ ἀγορανομίῳ παρέδωκεν αὐτόν· ἐνταῦθα δὲ κυλινδηθεὶς καὶ χρηματισάμενος μικρὰ ὥρμησεν ἐπὶ τὸ πολιτεύεσθαι καὶ τοῖς*

VIII, 10, de eodem deo loquentem, *καλοῦσιν Ὀγῶα* mutanda censeo in *καλοῦσιν Ὀσογώ*, ita ut *α* ex insequenti verbo *Ἀθηναίοις* adhaesisse statuam: possit etiam scribi *Ὀσογών*. 1. *λαβραυνδηνοῦ Cosx*. 2. *λάβραυνδα Cosx*. 3. *ἀλαβανδῶν F*. — *ἄποθεν CF*. — *ἐνταῦθα Διός ἐστι νεὼς ἀρχαῖος* edd. 6. *καὶ* om. *C* (?) Tzsch. Cor.: ante hanc vocem ald. add. *ὁδὸς*, quod cum sensu careret, Casaub. mutavit in *ὀκτώ*. 7. *πόμπος τελεῖται F*. 8. *ἴδια*] *διὰ* codd., Xyl. corr. 10. *μυσοῖς καὶ λυδοῖς Dh*, uti ap. Herodot. I, 177, unde haec deprompta sunt. 12. *τὸν*] *τὸ CF τῶν m τῷ* codd. rell., Cor. corr. — *Ἑκατόμνῳ* ald., *Ἑκάτομνον* Cor. — *λησιάζει F*, sed erasa est litera ante *λ*. 13. *αὑτῆς Di* Cor. — *ἐπίνιον F*. 17. *μεγάλην* om. *Dh*. 20. *ὡμολογεῖτο mosx*. 22. *καὶ* ante *Διοτρέφους* add. *i* Cor. — *διοτρεφοῦς* codd., Cor. corr. 23. *ἑαυτόν Dh* edd.

γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ Κρόνος, ὁ ἐπιστατήσας ἐκείνου· μετήνεγκαν δ' ἐπ' αὐτὸν διὰ τὴν ἀδοξίαν τοῦ κατ' ἀλήθειαν Κρόνου.

22. *Μετὰ δ' Ἰασὸν τὸ τῶν Μιλησίων Ποσείδιόν ἐστιν. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τρεῖς εἰσι πόλεις ἀξιόλογοι, Μύλασα, Στρατονίκεια, Ἀλάβανδα· αἱ δὲ ἄλλαι περιπόλιοι τούτων ἢ τῶν παραλίων, ὧν εἰσιν Ἀμυζών, Ἡράκλεια, Εὔρωμος, Χαλκήτωρ· τούτων μὲν οὖν ἐλάττων λόγος.*

23. *Τὰ δὲ Μύλασα ἵδρυται ἐν πεδίῳ σφόδρα εὐδαίμονι· ὑπέρκειται δὲ κατὰ κορυφὴν ὄρος αὐτοῦ, λατόμιον λευκοῦ λίθου κάλλιστον ἔχον· τοῦτο μὲν οὖν ὄφελός ἐστιν οὐ μικρόν, τὴν λιθίαν πρὸς τὰς οἰκοδομίας ἄφθονον καὶ ἐγγύθεν ἔχον, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἄλλων δημοσίων ἔργων*
C. 659 *κατασκευάς· τοιγάρτοι στοαῖς τε καὶ ναοῖς, εἴ τις ἄλλη, κεκόσμηται παγκάλως. θαυμάζειν δ' ἐστὶ τῶν ὑποβαλόντων οὕτως ἀλόγως τὸ κτίσμα ὀρθίῳ καὶ ὑπερδεξίῳ κρημνῷ· καὶ δὴ τῶν ἡγεμόνων τις εἰπεῖν λέγεται, θαυμάσας τὸ πρᾶγμα· ταύτην γάρ, ἔφη, τὴν πόλιν ὁ κτίσας, εἰ μὴ ἐφοβεῖτο, ἀρ' οὐδ' ᾐσχύνετο; ἔχουσι δ' οἱ Μυλασεῖς ἱερὰ δύο τοῦ Διός, τοῦ τε Ὀσογῶ*

---

2. *κατὰ D.* 3. *ἰασσὸν* codd., exc. *C* (?). — *ποσίδιον F ποσείδειον x.* 4. *καὶ* ante *τρεῖς* add. edd. — *μύλασσα F.* — *στρατονίκια xz.* 6. *Χαλκήτορα* Tzsch., auctore Mannerto (v. Geogr. ant. VI, 3 p. 286), parum considerate propter genitivum *Χαλκητόρων* qui legitur supra p. 636: iure enim hunc a nominativo *Χαλκήτορες* esse deducendum monet Grosk. sive pro urbis ipsius sive pro incolarum nomine (v. Steph. s. v. *Χαλκητόριον*) habendo. 9. Ante verba *κατὰ κορυφὴν* Grosk. excidisse putat *κρημνῶδες* s. *ἀπότομον* propter ea, quae in proximis traduntur; sed videatur hic ipse sensus inesse in illis verbis: cf. Polyb. XVIII, 13, 3 et ap. Gemin. Isagog. c. 13. Plutarchi Moralia p. 938. A. 10. *τοῦτο — ἔχον* om. *Dhisw.* — *οὖν* om. edd. — *ὄφελλος C.* 11. *λιθείαν xz.* 12. *τῶν* ante *δημοσίων* repetunt *DFhi.* 14. *δέ D.* 16. *καὶ* ante *τῶν* add. *C*(?) *mox* edd.: ac solet quidem addere Strabo. 17. *γὰρ ἔφη* asteriscis incl. Cor.; similem tamen epanalepsin v. apud Charitonem V, 8, 121 *ἔλεγεν οὖν· εἰπέ, φησί κτλ.*: de toto hoc loquendi genere cf. Lob. ad Aiac. 757. — *ἀρ'*] *ἄρ'* codd., Cor. corr. 18. *Διός*] *ἱερέως F*, quo verbo post atramento inducto nullum aliud est additum. — *ὀσογῶ CF ὀσογὼ D*, quem sequi malui, quamquam de accentu nominis barbari nihil certi licet statuere; de codd. reliquorum scriptura parum constat: *Ὠσογὼ* edd. Quae leguntur apud Paus.

καλουμένου, καὶ Λαβρανδηνοῦ· τὸ μὲν ἐν τῇ πόλει, τὰ δὲ Λάβρανδα κώμη ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τὴν ἐξ Ἀλαβάνδων εἰς τὰ Μύλασα, ἄπωθεν τῆς πόλεως· ἐνταῦθα A. 974 *νεώς ἐστιν ἀρχαῖος καὶ ξόανον Διὸς Στρατίου· τιμᾶται δὲ ὑπὸ τῶν κύκλῳ καὶ ὑπὸ τῶν Μυλασέων, ὁδός τε ἔστρωται σχεδόν τι καὶ ἑξήκοντα σταδίων μέχρι τῆς πόλεως, ἱερὰ καλουμένη, δι' ἧς πομποστολεῖται τὰ ἱερά· ἱερῶνται δ' οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν πολιτῶν ἀεὶ διὰ βίου. ταῦτα μὲν οὖν ἴδια τῆς πόλεως, τρίτον δ' ἐστὶν ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς ὡς ἀδελφοῖς. ἱστορεῖται δὲ κώμη ὑπάρξαι τὸ παλαιόν, πατρὶς δὲ καὶ βασίλειον τῶν Καρῶν τῶν περὶ τὸν Ἑκατόμνω· πλησιάζει δὲ μάλιστα τῇ κατὰ Φύσκον θαλάττῃ ἡ πόλις, καὶ τοῦτ' ἐστὶν αὐτοῖς ἐπίνειον.*

24. *Ἀξιολόγους δ' ἔσχεν ἄνδρας καθ' ἡμᾶς τὰ Μύλασα, ῥήτοράς τε ἅμα καὶ δημαγωγοὺς τῆς πόλεως, Εὐθύδημόν τε καὶ Ὑβρέαν. ὁ μὲν οὖν Εὐθύδημος ἐκ προγόνων παραλαβὼν οὐσίαν τε μεγάλην καὶ δόξαν, προσθεὶς καὶ τὴν δεινότητα, οὐκ ἐν τῇ πατρίδι μόνον μέγας ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῆς πρώτης ἠξιοῦτο τιμῆς· Ὑβρέᾳ δ' ὁ πατήρ, ὡς αὐτὸς διηγεῖτο ἐν τῇ σχολῇ καὶ παρὰ τῶν πολιτῶν ὡμολόγητο, ἡμίονον κατέλιπε ξυλοφοροῦντα καὶ ἡμιονηγόν· διοικούμενος δ' ὑπὸ τούτων ὀλίγον χρόνον, Διοτρέφους τοῦ Ἀντιοχέως ἀκροασάμενος ἐπανῆλθε καὶ τῷ ἀγορανομίῳ παρέδωκεν αὐτόν· ἐνταῦθα δὲ κυλινδηθεὶς καὶ χρηματισάμενος μικρὰ ὥρμησεν ἐπὶ τὸ πολιτεύεσθαι καὶ τοῖς*

VIII, 10, de eodem deo loquentem, *καλοῦσιν Ὀγῶα* mutanda censeo in *καλοῦσιν Ὀσογώ*, ita ut *α* ex insequenti verbo *Ἀθηναίοις* adhaesisse statuam: possit etiam scribi *Ὀσογών*. 1. *λαβραυνδηνοῦ Cosx*. 2. *λάβραυνδα Cosx*. 3. *ἀλαβανδῶν F*. — *ἄποθεν CF*. — *ἐνταῦθα Διός ἐστι νεὼς ἀρχαῖος* edd. 6. *καὶ* om. *C* (?) Tzsch. Cor.: ante hanc vocem ald. add. *ὁδὸς*, quod cum sensu careret, Casaub. mutavit in *ὀκτώ*. 7. *πόμπος τελεῖται F*. 8. *ἴδια*] *διὰ* codd., Xyl. corr. 10. *μυσοῖς καὶ λυδοῖς Dh*, uti ap. Herodot. I, 177, unde haec deprompta sunt. 12. *τὸν*] *τὸ CF τῶν m τῷ* codd. rell., Cor. corr. — *Ἑκατόμνῳ* ald., *Ἑκάτομνον* Cor. — *λησιάζει F*, sed erasa est litera ante *λ*. 13. *αὐτῆς Di* Cor. — *ἐπίνιον F*. 17. *μεγάλην* om. *Dh*. 20. *ὡμολογεῖτο mosx*. 22. *καὶ* ante *Διοτρέφους* add. *i* Cor. — *διοτρεφοῦς* codd., Cor. corr. 23. *ἑαυτόν Dh* edd.

*ἀγοραίοις συνακολουθεῖν. ταχὺ δὲ αὔξησιν ἔσχε καὶ ἐθαυμάσθη *μάλιστα* ἔτι μὲν καὶ Εὐθυδήμου ζῶντος, ἀλλὰ τελευτήσαντος μάλιστα, κύριος γενόμενος τῆς πόλεως. ζῶν δ' ἐπεκράτει πολὺ ἐκεῖνος, δυνατὸς ὢν ἅμα καὶ χρήσιμος τῇ πόλει, ὥστ', εἴ καί τι τυραννικὸν προσῆν, τοῦτ' ἀπελύετο τῷ παρακολουθεῖν τὸ χρήσιμον. ἐπαινοῦσι γοῦν τοῦτο τοῦ Ὑβρέου, ὅπερ δημηγορῶν ἐπὶ τελευτῆς εἶπεν· Εὐθύδημε, κακὸν εἶ τῆς πόλεως ἀναγκαῖον· οὔτε γὰρ μετὰ σοῦ δυνάμεθα ζῆν οὔτ' ἄνευ σοῦ. αὐξηθεὶς* C. 660 *οὖν ἐπὶ πολὺ καὶ δόξας καὶ πολίτης ἀγαθὸς εἶναι καὶ ῥήτωρ ἔπταισεν ἐν τῇ πρὸς Λαβιῆνον ἀντιπολιτείᾳ. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι μεθ' ὅπλων ἐπιόντι καὶ Παρθικῆς συμμαχίας, ἤδη τῶν Παρθυαίων* A. 975 *τὴν Ἀσίαν ἐχόντων, εἶξαν, ἅτε ἄοπλοι καὶ εἰρηνικοί· Ζήνων δ' ὁ Λαοδικεὺς καὶ Ὑβρέας οὐκ εἶξαν, ἀμφότεροι ῥήτορες, ἀλλὰ ἀπέστησαν τὰς ἑαυτῶν πόλεις· ὁ δ' Ὑβρέας καὶ προσπαρώξυνε φωνῇ τινι μειράκιον εὐερέθιστον καὶ ἀνοίας πλῆρες. ἐκείνου γὰρ ἀνειπόντος ἑαυτὸν Παρθικὸν αὐτοκράτορα, οὐκοῦν, ἔφη, κἀγὼ λέγω ἐμαυτὸν Καρικὸν αὐτοκράτορα. ἐκ τούτου δὲ ἐπὶ τὴν πόλιν ὥρμησε, τάγματα ἔχων ἤδη συντεταγμένα Ῥωμαίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ· αὐτὸν μὲν οὖν οὐ κατέλαβε, παραχωρήσαντα εἰς Ῥόδον, τὴν δ' οἰκίαν αὐτοῦ διελυμήνατο, πολυτελεῖς ἔχουσαν κατασκευάς, καὶ διήρπασεν· ὡς δ' αὔτως καὶ τὴν πόλιν ὅλην ἐκάκωσεν. ἐκλιπόντος δ' ἐκείνου τὴν Ἀσίαν, ἐπανῆλθε καὶ ἀνέλαβεν ἑαυτόν τε καὶ τὴν πόλιν. περὶ μὲν οὖν Μυλάσων ταῦτα.*

25. *Στρατονίκεια δ' ἐστὶ κατοικία Μακεδόνων· ἐκοσμήθη δὲ καὶ αὕτη κατασκευαῖς πολυτελέσιν ὑπὸ τῶν βασιλέων. ἔστι δ' ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Στρατονικέων δύο ἱερά, ἐν μὲν Λαγίνοις τὸ τῆς Ἑκάτης ἐπιφανέστατον, πανηγύρεις μεγάλας συνάγον κατ' ἐνιαυτόν· ἐγγὺς δὲ τῆς πόλεως τὸ τοῦ Χρυσαορέως Διὸς κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, εἰς ὃ συνίασι θύσοντές τε καὶ βουλευ-*

---

2. *μάλιστα* om. edd., nec ferri potest. — Verba *ἔτι — μάλιστα* omissa primum in *D* postea in marg. pr. m. addita sunt praefixo verbo *κείμενον*: desunt in *g*. — *καὶ* om. *C*(?) *F* edd. 7. *μέγα* post *ἀναγκαῖον* add. *w*. 10. *ἀλβιῆνον* *CDghimoxz*. 17. *λέγω κἀγὼ* *moz*. 23. *μυλάσων*, et *σ* alterum inter versus add., *D* *μυλάσσων* *Fgh*. 24. *στρατονίκεα* *F*. 27. *συνάγων*, et *ο* sup. *ω* add., *C*. 29. *κοινῶν* *C*.

σόμενοι περὶ τῶν κοινῶν· καλεῖται δὲ τὸ σύστημα αὐτῶν Χρυσαορέων, συνεστηκὸς ἐκ κωμῶν· οἱ δὲ πλείστας παρεχόμενοι κώμας προέχουσι τῇ ψήφῳ, καθάπερ Κεραμιῆται· καὶ Στρατονικεῖς δὲ τοῦ συστήματος μετέχουσιν, οὐκ ὄντες τοῦ Καρικοῦ γένους, ἀλλ' ὅτι κώμας ἔχουσι τοῦ Χρυσαορικοῦ συστήματος. κἀνταῦθα δ' ἀνὴρ ἀξιόλογος γεγένηται ῥήτωρ Μένιππος κατὰ τοὺς πατέρας ἡμῶν, Κοτόκας ἐπικαλούμενος, ὃν μάλιστα ἐπαινεῖ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ῥητόρων, ὧν ἠκροάσατο, Κικέρων, ὥς φησιν ἔν τινι γραφῇ αὐτός, συγκρίνων Ξενοκλεῖ καὶ τοῖς κατ' ἐκεῖνον ἀκμάζουσιν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Στρατονίκεια, ἡ πρὸς τῷ Ταύρῳ καλουμένη, πολίχνιον προσκείμενον τῷ ὄρει.

26. Ἀλάβανδα δὲ καὶ αὐτὴ μὲν ὑπόκειται λόφοις δυσὶ συγκειμένοις οὕτως, ὥστ' ὄψιν παρέχεσθαι κανθηλίου κατεστρωμένου. καὶ δὴ καὶ ὁ Μαλακὸς Ἀπολλώνιος σκώπτων τὴν πόλιν εἴς τε ταῦτα καὶ εἰς τὸ τῶν σκορπίων πλῆθος, ἔφη αὐτὴν A. 976 εἶναι σκορπίων κανθήλιον κατεστρωμένον· μεστὴ δ' ἐστὶ καὶ αὕτη καὶ ἡ τῶν Μυλασέων πόλις τῶν θηρίων τούτων καὶ ἡ μεταξὺ πᾶσα ὀρεινή. τρυφητῶν δ' ἐστὶν ἀνθρώπων καὶ καπυ- C. 661 ριστῶν, ἔχουσα ψαλτρίας πολλάς. ἄνδρες δ' ἐγένοντο λόγου ἄξιοι δύο ῥήτορες ἀδελφοὶ Ἀλαβανδεῖς, Μενεκλῆς τε, οὗ ἐμνήσθημεν μικρὸν ἐπάνω, καὶ Ἱεροκλῆς καὶ οἱ μετοικήσαντες εἰς τὴν Ῥόδον ὅ τε Ἀπολλώνιος καὶ ὁ Μόλων.

27. Πολλῶν δὲ λόγων εἰρημένων περὶ Καρῶν, ὁ μάλισθ' ὁμολογούμενός ἐστιν οὗτος, ὅτι οἱ Κᾶρες ὑπὸ Μίνω ἐτάττοντο, τότε Λέλεγες καλούμενοι, καὶ τὰς νήσους ᾤκουν· εἶτ' ἠπειρῶται

1. *χρυσαορέον* *Coxz* ald. *Χρυσαόρειον* Cor. 3. *κεραμιεῖται* ald. — *στρατονικιεῖς* *DFh*. 6. *ῥήτωρ* om. *C*. 7. *κατοκᾶς* *F* *κατόκας* *h* Guar. edd.: aliunde de hoc nomine nihil constat. 8. Vid. Ciceron. Brut. c. 91. 11. *πολίχνιον* — *ὄρει* om. *x*. 12. *αὕτη* codd. edd. 13. *κατεστραμμένου* codd. Guar. Cor.: quae scriptura cum apto sensu careat, eam reposui quam exhibent edd. rell. 14. *σκόπτων* *F*. 15. *ταὐτὸ* *E*. — *τὸ* om. *Fw*. — *τῶν* om. *E*. — Verba *πλῆθος* — *σκορπίων* om. *F*. 16. *σκορκίων* *C* *σκορπίον* (sic) *E*. — *καθήλιον* *F*. — *κατεστραμμένον* codd. Cor. *κατεστραμμένων* ald., Cas. corr. 17. *μυλασέων*, et *σ* inter versus sec. m. add., *D*. 19. *σαλτρίας* *F*. 20. *μενεκλεῆς* *F*. 21. *μετοικίσαντες* *F*. 22. *ἀπολλώνιος ὁ μόλων καὶ ὁ. ποσειδώνιος* *i*. 24. *ἐτάττον* (sic) *F*. 25. *ἐπειρῶται* *D*.

γενόμενοι, πολλὴν τῆς παραλίας καὶ τῆς μεσογαίας κατέσχον, τοὺς προκατέχοντας ἀφελόμενοι· καὶ οὗτοι δ' ἦσαν οἱ πλείους Λέλεγες καὶ Πελασγοί· πάλιν δὲ τούτους ἀφείλοντο μέρος οἱ Ἕλληνες, Ἴωνές τε καὶ Δωριεῖς. τοῦ δὲ περὶ τὰ στρατιωτικὰ ζήλου τά τε ὄχανα ποιοῦνται τεκμήρια καὶ τὰ ἐπίσημα καὶ τοὺς λόφους· ἅπαντα γὰρ λέγεται Καρικά· Ἀνακρέων μέν γε φησίν· διὰ δεῦτε Καρικοεργέος ὀχάνου χεῖρα τιθέμεναι. ὁ δ' Ἀλκαῖος,

λόφον τε σείων Καρικόν.

28. Τοῦ ποιητοῦ δ' εἰρηκότος οὑτωσί·

Μάσθλης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,

οὐκ ἔχει λόγον, πῶς τοσαῦτα εἰδὼς ἔθνη βάρβαρα μόνους εἴρηκε βαρβαροφώνους τοὺς Κᾶρας, βαρβάρους δ' οὐδένας; οὔτ' οὖν Θουκυδίδης ὀρθῶς· οὐδὲ γὰρ λέγεσθαί φησι βαρβάρους διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω ἀντίπαλον εἰς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι· τό τε γὰρ μηδὲ Ἕλληνάς πω ψεῦδος αὐτὸς ὁ ποιητὴς ἀπελέγχει·

ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

καὶ πάλιν·

εἴτ' ἐθέλεις τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

---

2. κατέχοντας *F*. 4. οἱ ante Δωριεῖς add. codd., exc. *D*, edd.: sed Cor. aster. inclusit. — τοῦ δὲ στρατιωτικοῦ ζήλου *Dhi*. 6. μὲν ante γὰρ add. codd., exc. *Fux*. — γε] γὰρ *C*. 7. δία *F*. — καρικὰ ὁ ἔργεος *CF* καρικὰ ὀεργέος *Dhi* καρικὰ εὐεργέος *w* καρικὸν εὐεργέος *moz* ald. καρικοῦ εὐεργέος *ux* Tzsch. Verum exhibet *E*, cui concinit Eust. ad Il. *B*, 867 p. 367, 25 R., ubi respicit hunc Strabonis locum: idem tamen καριοεργέος exhibet ad Il. *Θ*, 193 p. 707, 61 R., secutus h. l., ut videtur, alium auctorem: v. Scholl. Ven. ad h. l. Inde Καριοεργέος Cor. — ὀχάνοιο Cor., sed uti in proxime superiore verbo, sic in hoc Strabo poëticas formas non servavit, ita ut versibus numeri non constent, quos hoc modo constituit Bergkius:

Διὰ δηὖτε Καρικευργέος
ὀχανοῖο χεῖρα τιθέμεναι.

— τιθέναι *F* τιθέμενοι *DEi* Cor. 9. οὕτως. ιμάσθλης (sic, sine spir.) ὦ καρῶν *F*. 10. Νάστης Cor. ex Il. *B*, 867: at videtur error Straboni potius tribuendus quam librario. Sed ne illa quidem scriptura videtur sana, cum Μέσθλης ap. Homerum legatur in Il. *B*, 864. 11. εἰδῶν *F*. 12. βαρβαροφώνων, et ους sup. ων pr. m. add., *F*. 14. ἀντίπαλον — πω om. *C*. 15. μήτε codd., Cor. corr. 19. ἐθέλῃς *C* (?) ald. — ταρφθῆ-

μὴ λεγομένων τε βαρβάρων, πῶς ἔμελλεν εὖ λεχθήσεσθαι τὸ βαρβαροφώνων; οὔτε δὴ οὗτος εὖ, οὔτ' Ἀπολλόδωρος ὁ γραμματικός, ὅτι τῷ κοινῷ ὀνόματι ἰδίως καὶ λοιδόρως ἐχρῶντο οἱ A. 977
Ἕλληνες κατὰ τῶν Καρῶν, καὶ μάλιστα οἱ Ἴωνες, μισοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν ἔχθραν καὶ τὰς συνεχεῖς στρατείας· ἐχρῆν γὰρ οὕτως βαρβάρους ὀνομάζειν. ἡμεῖς δὲ ζητοῦμεν, διὰ τί βαρβαροφώνους καλεῖ, βαρβάρους δ' οὐδ' ἅπαξ. ὅτι, φησί, τὸ πληθυντικὸν εἰς τὸ μέτρον οὐκ ἐμπίπτει, διὰ τοῦτ' οὐκ εἴρηκε βαρβάρους. ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ πτῶσις οὐκ ἐμπίπτει, ἡ δ' ὀρθὴ οὐ διαφέρει τῆς Δάρδανοι·

Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι. C. 662

τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ

οἷοι Τρώιοι ἵπποι.

οὐδέ γε ὅτι τραχυτάτη ἡ γλῶττα τῶν Καρῶν· οὐ γάρ ἐστιν, ἀλλὰ καὶ πλεῖστα Ἑλληνικὰ ὀνόματα ἔχει καταμεμιγμένα, ὥς φησι Φίλιππος ὁ τὰ Καρικὰ γράψας. οἶμαι δέ, τὸ βάρβαρον κατ' ἀρχὰς ἐκπεφωνῆσθαι οὕτως κατ' ὀνοματοποιίαν ἐπὶ τῶν δυσεκφόρως καὶ σκληρῶς καὶ τραχέως λαλούντων, ὡς τὸ βατταρίζειν καὶ τραυλίζειν καὶ ψελλίζειν· εὐφυέστατοι γάρ ἐσμεν τὰς φωνὰς ταῖς ὁμοίαις φωναῖς κατονομάζειν διὰ τὸ ὁμογενές· ᾗ δὴ καὶ πλεονάζουσι *μὲν* ἐνταῦθα αἱ ὀνοματοποιίαι, οἷον τὸ κελαρύζειν καὶ κλαγγὴ δὲ καὶ ψόφος καὶ βοὴ καὶ κρότος, ὧν τὰ πλεῖστα ἤδη καὶ κυρίως ἐκφέρεται· πάντων δὴ τῶν παχυστομούντων οὕτως βαρβάρων λεγομένων, ἐφάνη τὰ τῶν ἀλλοεθνῶν στόματα τοιαῦτα, λέγω δὲ τὰ τῶν μὴ Ἑλλήνων. ἐκείνους οὖν ἰδίως ἐκάλεσαν βαρβάρους, ἐν ἀρχαῖς μὲν κατὰ τὸ λοίδορον,

---

ναι CDFhis τερφθῆναι codd. rell. ald.: Cor. corr. ex Od. O, 80. 4. οἱ om. F. 8. οὐκ ante εἰς add. E. 10. διαφέροι C. 11. καὶ Δάρδανοι om. Dhiosz; sed in D inter versus pr. m. addita, postea vero tantum non plane erasa sunt. 14. βραχυτάτη Cmoxz. 16. δέ] δή Dh. — γε post τὸ add. i Cor. 18. βαταρίζειν codd. et Eust. ad Il. B, 867 p. 367, 29 R. hunc Strabonis locum afferens. 20. ὁμοίαις] ἰδίαις s. 21. ᾗ δὴ] ἤδη codd., Cor. corr.: cf. ad III, 153. — μὲν om. Cor. 22. κελαρίζειν D κελαρύζει F. — δὲ om. x Cor. 23. τραχυστομούντων E Eust. l. c. 24. οὕτως] ἤδη E. 25. τοιαῦτα] ταῦτα F — τῶν om. E. 26. ἐκάλεσε codd., Xyl. corr. — κατὰ om. F.

ὡς ἂν παχυστόμους ἢ τραχυστόμους, εἶτα κατεχρησάμεθα ὡς ἐθνικῷ κοινῷ ὀνόματι, ἀντιδιαιροῦντες πρὸς τοὺς Ἕλληνας. καὶ γὰρ δὴ τῇ πολλῇ συνηθείᾳ καὶ ἐπιπλοκῇ τῶν βαρβάρων οὐκέτι ἐφαίνετο κατὰ παχυστομίαν καὶ ἀφυΐαν τινὰ τῶν φωνητηρίων ὀργάνων τοῦτο συμβαῖνον, ἀλλὰ κατὰ τὰς τῶν διαλέκτων ἰδιότητας. ἄλλη δέ τις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διαλέκτῳ ἀνεφάνη κακοστο-
A. 978 μία καὶ οἷον βαρβαροστομία, εἴ τις ἑλληνίζων μὴ κατορθοίη, ἀλλ' οὕτω λέγοι τὰ ὀνόματα, ὡς οἱ βάρβαροι οἱ εἰσαγόμενοι εἰς τὸν ἑλληνισμόν, οὐκ ἰσχύοντες ἀρτιστομεῖν, ὡς οὐδ' ἡμεῖς ἐν ταῖς ἐκείνων διαλέκτοις. τοῦτο δὲ μάλιστα συνέβη τοῖς Καρσί· τῶν γὰρ ἄλλων οὔτ' ἐπιπλεκομένων πως σφόδρα τοῖς Ἕλλησιν, οὐδ' ἐπιχειρούντων Ἑλληνικῶς ζῆν ἢ μανθάνειν τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, πλὴν εἴ τινες σπάνιοι καὶ κατὰ τύχην ἐπεμίχθησαν καὶ κατ' ἄνδρα ὀλίγοι τῶν Ἑλλήνων τισίν· οὗτοι δὲ καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, μισθοῦ στρατεύοντες. ἤδη οὖν τὸ βαρβαρόφωνον ἐπ' ἐκείνων πυκνὸν ἦν, ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα αὐτῶν στρατείας· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεπόλασε πολὺ μᾶλλον, ἀφ' οὗ τάς τε νήσους μετὰ τῶν Ἑλλήνων ᾤκησαν, κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐκπεσόντες, οὐδ' ἐνταῦθα χωρὶς Ἑλλήνων οἰκεῖν ἠδύ-
C. 663 ναντο, ἐπιδιαβάντων τῶν Ἰώνων καὶ τῶν Δωριέων. ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ τὸ βαρβαρίζειν λέγεται· καὶ γὰρ τοῦτο ἐπὶ τῶν κακῶς ἑλληνιζόντων εἰώθαμεν λέγειν, οὐκ ἐπὶ τῶν καριστὶ λαλούντων. οὕτως οὖν καὶ τὸ βαρβαροφωνεῖν καὶ τοὺς βαρβαροφώνους δεκτέον τοὺς κακῶς ἑλληνίζοντας· ἀπὸ δὲ τοῦ καρίζειν καὶ τὸ βαρβαρίζειν μετήνεγκαν εἰς τὰς περὶ ἑλληνισμοῦ

---

1. τραχυστόμους ἢ παχυστόμους *E*. In *D* scriptum est in marg. γρ. δασυστόμους, nullo signo addito, ex quo liqueat, ad quod verbum respiciat haec nota. 2. Verba καὶ — βαρβάρων cum bis legantur in *C*, priore loco ἤδη scriptum est pro δή. 3. ἡ πολλὴ συνήθεια καὶ ἐπιπλοκὴ codd., exc. *E*: Xyl. corr. 4. τινὰ post παχυστομίαν collocat *E*. 5. ἀλλ' οὐ *mox*. 7. Verba καὶ οἷον βαρβαροστομία inter versus scripta sunt in *C*. 8. λέγει *F*. 11. οὔτ'] οὐκ ald. — πως om. *E*; πω scripsit Cor. haud incommode. 12. οὐδ'] οὔτ' Cor. 14. ὀλίγοι cum inconcinnum sane sit ac vix ferendum, mutandum esse crediderim in ὀλίγοις. — δὲ asteriscis inclusit Cor. paulo audacius, quamquam saepius librarii male inseruerunt hanc particulam. 19. ἐδύναντο *D*. 23. καὶ post οὖν om. *F*. 24. λεκτέον *D*.

τέχνας καὶ τὸ σολοικίζειν, εἴτ' ἀπὸ Σόλων, εἴτ' ἄλλως τοῦ ὀνόματος τούτου πεπλασμένου.

29. Φησὶ δὲ Ἀρτεμίδωρος ἀπὸ Φύσκου τῆς Ῥοδίων περαίας ἰοῦσιν εἰς Ἔφεσον μέχρι μὲν Λαγίνων ὀκτακοσίους εἶναι καὶ πεντήκοντα σταδίους, ἐντεῦθεν δ' εἰς Ἀλάβανδα πεντήκοντα ἄλλους καὶ διακοσίους, εἰς δὲ Τράλλεις ἑκατὸν ἑξήκοντα· ἀλλ' ἡ εἰς Τράλλεις ἐστὶ διαβάντι τὸν Μαίανδρον κατὰ μέσην που τὴν ὁδόν, ὅπου τῆς Καρίας οἱ ὅροι· γίνονται δ' οἱ πάντες ἀπὸ Φύσκου ἐπὶ τὸν Μαίανδρον κατὰ τὴν εἰς Ἔφεσον ὁδὸν χίλιοι ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. πάλιν ἀπὸ τοῦ Μαιάνδρου τῆς Ἰωνίας ἐφεξῆς μῆκος ἐπιόντι κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀπὸ μὲν τοῦ ποταμοῦ εἰς Τράλλεις, ὀγδοήκοντα, εἶτ' εἰς Μαγνησίαν ἑκατὸν τετταράκοντα, εἰς Ἔφεσον δ' ἑκατὸν εἴκοσιν, εἰς δὲ Σμύρναν τριακόσιοι εἴκοσιν, εἰς δὲ Φώκαιαν καὶ τοὺς ὅρους τῆς Ἰωνίας ἐλάττους τῶν διακοσίων· ὥστε τὸ ἐπ' εὐθείας μῆκος τῆς Ἰωνίας εἴη ἂν κατ' αὐτὸν μικρῷ πλέον τῶν ὀκτακοσίων. ἐπεὶ δὲ κοινή τις ὁδὸς τέτριπται ἅπασι τοῖς ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ὁδοιποροῦσιν ἐξ Ἐφέσου, καὶ †ταύτη μὲν ἔπεστιν. ἐπὶ μὲν τὰ Κάρουρα τῆς Καρίας ὅριον πρὸς τὴν Φρυγίαν διὰ Μαγνησίας καὶ Τραλλέων, Νύσης, Ἀντιοχείας ὁδὸς ἑπτακοσίων καὶ τετταράκοντα σταδίων· ἐντεῦθεν δὲ ἡ Φρυγία διὰ Λαοδικείας καὶ

1. σολυκίζειν *F*. 4. λαγγίνων codd.: at v. p. 660 et Steph. s. v. 7. Ante ἐστὶ Grosk. falso censet excidisse δίχα διῃρημένη vel ὡς ἂν διττῇ vel simile quid: dativus liberius adiectus est, ut passim apud Strabonem: cf. IX, 405. 8. γίνοντ' οἱ *F*. 9. εἰς om. *F*. 10. ἐπὶ τῆς Ἰωνίας *F* [τὸ] τῆς Ἰωνίας Cor. 13. ἡ δὲ εἰς σμύρναν *F*. 14. φωκίαν *CDhixz*. 15. ἐλάττους — Ἰωνίας om. *w*. — τῆς om. *F*. 16. ἂν om. *C*. — κατ' αὐτὸ ἢ codd., exc. *mxz*, in quibus est κατὰ ταὐτὸ ἢ: Cor. recte reposuit κατ' αὐτὸν, non intelligens tamen ἢ, quod exhibent codd., ortum esse ex ν, lacunae signum posuit inter αὐτὸν et ἢ: Grosk. verum vidit. 18. Verba ταύτη μὲν ἔπεστιν cum manifesto sint corrupta, nec satisfaciat ταύτῃ, quod Falconer. reposuit Xylandri interpretationem secutus (ταὐτὴ legitur in ed. Tzschuckii, ipsius an operarum errore incertum), Cor. scripsit valde probabiliter ταύτην ἔπεισιν, ad Artemidorum haec quoque referens: Grosk., qui apte confert XVI, 776, ἔτι fortasse in μὲν latere suspicatur. 20. τραλέων *x*. — νύσσης *DEmxz*. — Ἀντιοχείας om. *F*. — ψμ *F*. — καὶ om. ald. 21. λαοδικίας et ἀπαμίας *F*.

A. 979 *Ἀπαμείας καὶ Μητροπόλεως καὶ Χελιδονίων· ἐπὶ μὲν οὖν τὴν ἀρχὴν τῆς Παρωρείου, τοὺς Ὅλμους, στάδιοι περὶ ἐνναχοσίους καὶ εἴκοσιν ἐκ τῶν Καρούρων· ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ πέρας τῆς Παρωρείου τὸ Τυριαῖον διὰ Φιλομηλίου μικρῷ πλείους τῶν πεντακοσίων. εἶθ' ἡ Λυκαονία μέχρι Κοροπασσοῦ διὰ Λαοδικείας τῆς κατακεκαυμένης ὀκτακόσιοι τετταράκοντα· ἐκ δὲ Κοροπασσοῦ τῆς Λυκαονίας εἰς Γαρσάουρα, πολίχνιον τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ τῶν ὅρων αὐτῆς ἱδρυμένον, ἑκατὸν εἴκοσιν· ἐντεῦθεν δ' εἰς Μάζακα τὴν μητρόπολιν τῶν Καππαδόκων διὰ Σοάνδου καὶ Σαδακόρων ἑξακόσιοι ὀγδοήκοντα· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὸν Εὐφράτην μέχρι Τομίσων χωρίου τῆς Σωφηνῆς διὰ Ἡρφῶν πολίχνης χίλιοι τετρακόσιοι τετταράκοντα. τὰ δ' ἐπ' εὐθείας τούτοις μέχρι τῆς Ἰνδικῆς τὰ αὐτὰ κεῖται καὶ παρὰ τῷ Ἀρτεμιδώρῳ, ἅπερ καὶ παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει. λέγει δὲ καὶ Πολύβιος, περὶ τῶν ἐκεῖ μάλιστα δεῖν πιστεύειν ἐκείνῳ.*
C. 664 *ἄρχεται δὲ ἀπὸ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγηνῆς, ἣ πρὸς τῇ διαβάσει καὶ τῷ Ζεύγματι κεῖται· εἰς δὲ Σαμόσατα ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς Καππαδοκίας τῶν περὶ Τόμισα ὑπερθέντι τὸν Ταῦρον σταδίους εἴρηκε τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα.*

---

1. *χελιδόνων hi χελιδονέων x*: suspectum hoc nomen, nusquam nisi hoc loco in his partibus commemoratum. Inde *Φιλομηλίου* scribendum esse suspicatur Palmer. (in Gr. auctt. p. 348), *Κελαινῶν* Mannert. (v. Geogr. VI, 3, 124), quorum hoc certe ferri nequit, illud parum probabile est. — *οὖν* om. *E*. 2. *παρορείου E παρορίου D παρωρίου hxz*. — *τοῦ σόλμους F*. — *ἐνναχοσίων Dh* $\widehat{\tau\kappa}$ *F*. 3. *τὸ*] *τῇ D τὴν i*: om. *m*. 4. *περαίαν i πέραν m*. — *παρορίου D παρωρίου xz*. — *τυριάϊον* codd., exc. *w*, in quo *τυρίκιον*: cf. Xenoph. Exped. Cyri I, 2, 14. Wesseling. ad Hierocl. p. 672. 5. *κοροπασοῦ x κοραπασσοῦ CDFs*: cf. XII, 568. 6. *λαοδικίας F*. 7. *κοροπασοῦ xz* (hic postea corr.) *κοραπασσοῦ CDFs*. 8. *καππαδωκίας F*. 9. *μάζα καὶ τὴν C*. — *τῆς καππαδοκίας i*. 10. *σοάνδρου C σοάδρυ w*. — *σανδακόρων DEx σαδρακόρων C* (?). 11. *τοῦ εὐφράτου E*. — *τὸ μισοῦ CD τελμισοῦ x τομισοῦ* codd. rell.; *Τομισῶν* Cor.: at cf. p. 664 et XII, 535. — *σοφηνῆς CF σοφινῆς Dh*. 12. *Ἧρπα* hoc oppidum vocatur XII, 537. 539. 13. *ἐπ'*] *ἀπ'* codd., exc. *z*. 15. *καὶ* ante *μάλιστα* add. *x*. 16. *κομμαγήνης F*. — *ἧ F*. 17. *σαμοσάτα F*. — *τῶν ὀρῶν CF* edd. inde a Xyl. 18. *τῆς καππαδωκίας F*. — *Τόμισαν* postquam Tzsch. correxerat, Cor. denuo reposuit contra codd.

CAPUT III.

1. *Μετὰ δὲ τὴν Ῥοδίων περαίαν, ἧς ὅριον τὰ Δαίδαλα, ἐφεξῆς πλέουσι πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἡ Λυκία κεῖται μέχρι Παμφυλίας, εἶθ' ἡ Παμφυλία μέχρι Κιλίκων τῶν τραχέων, εἶθ' ἡ τούτων μέχρι τῶν ἄλλων Κιλίκων τῶν περὶ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον· ταῦτα δ' ἐστὶ μέρη μὲν τῆς χερρονήσου, ἧς τὸν ἰσθμὸν ἔφαμεν τὴν ἀπὸ Ἰσσοῦ ὁδὸν μέχρι Ἀμισοῦ ἢ Σινώπης, ὥς τινες, *ἡ* ἐκτὸς δὲ τοῦ Ταύρου ἐν στενῇ παραλίᾳ τῇ ἀπὸ Λυκίας μέχρι τῶν περὶ Σόλους τόπων, τὴν νῦν Πομπηιόπολιν· ἔπειτα ἤδη εἰς πεδία ἀναπέπταται ἡ κατὰ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον παραλία ἀπὸ Σόλων καὶ Ταρσοῦ ἀρξαμένη. ταύτην οὖν ἐπελθοῦσιν ὁ πᾶς περὶ τῆς χερρονήσου λόγος ἔσται περιωδευμένος· εἶτα μεταβησόμεθα ἐπὶ τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἀσίας τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου. τελευταῖα δ' ἐκθήσομεν τὰ περὶ τὴν Λιβύην.*

2. *Μετὰ τοίνυν Δαίδαλα τὰ τῶν Ῥοδίων ὄρος ἐστὶ τῆς Λυκίας ὁμώνυμον αὐτοῖς Δαίδαλα, ἀφ' οὗ λαμβάνει τὴν ἀρχὴν ὁ παράπλους ἅπας ὁ Λυκιακός, σταδίων μὲν ὢν χιλίων ἑπτακοσίων εἴκοσι, τραχὺς δὲ καὶ χαλεπός, ἀλλ' εὐλίμενος σφόδρα* A. 980 *καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων συνοικούμενος σωφρόνων· ἐπεὶ ἥ γε τῆς χώρας φύσις παραπλησία καὶ τοῖς Παμφύλοις ἐστὶ καὶ τοῖς Τραχειώταις Κίλιξιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ὁρμητηρίοις ἐχρήσαντο τοῖς τόποις πρὸς τὰ λῃστήρια, αὐτοὶ πειρατεύοντες ἢ τοῖς πει-*

---

3. *ἐφεξῆς*] *εὐθὺς w.* — *τὸν* ante *ἥλιον* add. ald. — *ἤλιον C.* — *λικία E.* 4. *τῶν* ante *Κιλίκων* add. *D.* 5. *μέχρι τῶν* om. *F.* 6. *χερονήσου F.* 7. *μέχρις xz.* — *ἀμισσοῦ Dhx.* 8. *ἡ* delendum esse Grosk. recte vidit. 9. *τῇ νῦν πομπηιουπόλει* codd. (*πομπηιοπόλει CD*), Cor. corr., servans tamen formam *Πομπηιούπολιν*: equidem alteram praetuli, quam codd. magno consensu praebent infra p. 665. 671. III, 161, quamque unice probat Spanhem. de Usu etc. I, p. 528. 10. *ἤδη*] *δὲ E.* — *πεδιάδα E.* 12. *χερονήσου F.* — *ἐστὶ E.* 13. *μεταβησώμεθα F.* — *τἄλλα* edd., nec scriptura discrepans enotata est nisi ex *DF.* 14. *ἐκθήσωμεν F.* 15. *τὰ τῆς ῥοδίων περαίας x.* — *λικίας D.* 17. *μὲν ὢν* om. *x* Cor., *ὢν* om. *mox* Tzsch. *μὲν οὖν* praebent codd. rell., exc. *E*, in quo est *ὢν*, quod Cas. scribendum esse coniecerat. 18. *δὲ*] *μὲν* Cor. — *σφόδρα* om. *E.* 20. *παμφύλης F.* 21. *τραχιώταις CDFhsw*: cf. p. 668. Eust. ad Dion. 874.

ραταῖς λαφυροπώλια καὶ ναύσταθμα παρέχοντες· ἐν Σίδῃ γοῦν πόλει τῆς Παμφυλίας τὰ ναυπήγια συνίστατο τοῖς Κίλιξιν, ὑπὸ κήρυκά τε ἐπώλουν ἐκεῖ τοὺς ἁλόντας ἐλευθέρους ὁμολογοῦντες· Λύκιοι δ' οὕτω πολιτικῶς καὶ σωφρόνως ζῶντες διετέλεσαν, ὥστ', ἐκείνων διὰ τὰς εὐτυχίας θαλαττοκρατησάντων μέχρι τῆς Ἰταλίας, ὅμως ὑπ' οὐδενὸς ἐξήρθησαν αἰσχροῦ κέρδους, ἀλλ' ἔμειναν ἐν τῇ πατρίῳ διοικήσει τοῦ Λυκιακοῦ συστήματος.

3. Εἰσὶ δὲ τρεῖς καὶ εἴκοσι πόλεις αἱ τῆς ψήφου μετέχουσαι· συνέρχονται δὲ ἐξ ἑκάστης πόλεως εἰς κοινὸν συνέδριον, ἣν ἂν δοκιμάσωσι πόλιν ἑλόμενοι· τῶν δὲ πόλεων αἱ μέγισται μὲν τριῶν ψήφων ἐστὶν ἑκάστη κυρία, αἱ δὲ μέσαι δυεῖν, αἱ
C. 665 δ' ἄλλαι μιᾶς· ἀνὰ λόγον δὲ καὶ τὰς εἰσφορὰς εἰσφέρουσι καὶ τὰς ἄλλας λειτουργίας. ἓξ δὲ τὰς μεγίστας ἔφη ὁ Ἀρτεμίδωρος, Ξάνθον, Πάταρα, Πίναρα, Ὄλυμπον, Μύρα, Τλῶν, κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τὴν εἰς Κίβυραν κειμένην. ἐν δὲ τῷ συνεδρίῳ πρῶτον μὲν Λυκιάρχης αἱρεῖται, εἶτ' ἄλλαι ἀρχαὶ αἱ τοῦ συστήματος· δικαστήριά τε ἀποδείκνυται κοινῇ· καὶ περὶ πολέμου δὲ καὶ εἰρήνης καὶ συμμαχίας ἐβουλεύοντο πρότερον, νῦν δ' οὐκ εἰκός, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς Ῥωμαίοις ταῦτ' ἀνάγκη κεῖσθαι, πλὴν εἰ ἐκείνων ἐπιτρεψάντων, ἢ ὑπὲρ αὐτῶν εἴη χρήσιμον· ὁμοίως δὲ καὶ δικασταὶ καὶ ἄρχοντες ἀνὰ λόγον ταῖς ψήφοις ἐξ ἑκάστης προχειρίζονται πόλεως. οὕτω δ' εὐνομουμένοις αὐτοῖς συνέβη παρὰ Ῥωμαίοις ἐλευθέροις διατελέσαι, τὰ πάτρια νέμουσι, τοὺς δὲ λῃστὰς ἐπιδεῖν ἄρδην ἠφανισμένους, πρότερον μὲν ὑπὸ Σερουιλίου τοῦ Ἰσαυρικοῦ, καθ' ὃν χρόνον καὶ τὰ Ἴσαυρα ἐκεῖνος καθεῖλεν, ὕστερον δὲ Πομπηίου τοῦ Μάγνου, πλείω τῶν χιλίων καὶ τριακοσίων σκαφῶν ἐμπρήσαντος, τὰς δὲ κατοικίας ἐκκόψαντος, τῶν δὲ περιγενομένων ἀνθρώπων ἐν ταῖς μάχαις τοὺς

---

2. συνίσταντο F. 6, ὑπ' οὐδενὸς ἐξ οὐδενὸς ἐπήρθησαν mox. 7. πατρῴᾳ F. 9. δὲ om. F. 11. δοκιμάσουσι F. 12. κυρία ἑκάστη ἐστὶν mox. 13. ἀνάλογον codd. edd. — εἰς ante τὰς add. F. 16. θέσιν codd., Cor. corr. de coni. Cas. — κίβυρα ox. 18. δὲ om. oxz. 20. εἰ om. m. 21. ἐκείνων om. ald. — εἰ post ἢ add. F. 23. εὐνοουμένοις w. 25. σέρου ἰουλίου Dhi. 26. καιρὸν w. 27. φτ' F. 28. ἐμπλήσαντος D.

μὲν καταγαγόντος εἰς Σόλους, ἣν ἐκεῖνος Πομπηιόπολιν ὠνόμασε, τοὺς δ' εἰς Δύμην λειπανδρήσασαν, ἣν νυνὶ Ῥωμαίων A. 981 ἀποικία νέμεται. οἱ ποιηταὶ δέ, μάλιστα οἱ τραγικοί, συγχέοντες τὰ ἔθνη, καθάπερ τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς Μυσοὺς καὶ τοὺς Λυδοὺς Φρύγας προσαγορεύουσιν, οὕτω καὶ τοὺς Λυκίους Κᾶρας.

4. Μετὰ δ' οὖν τὰ Δαίδαλα, τὸ τῶν Λυκίων ὄρος, πλησίον ἐστὶ Τελμησσός, πολίχνη Λυκίων, καὶ Τελμησσὶς ἄκρα, λιμένα ἔχουσα. ἔλαβε δὲ τὸ χωρίον τοῦτο παρὰ Ῥωμαίων Εὐμένης ἐν τῷ Ἀντιοχικῷ πολέμῳ, καταλυθείσης δὲ τῆς βασιλείας ἀπέλαβον πάλιν οἱ Λύκιοι.

5. Εἶθ' ἑξῆς ὁ Ἀντίκραγος, ὄρθιον ὄρος, ἐφ' ᾧ Καρμυλησσός, χωρίον ἐν φάραγγι ᾠκημένον, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Κράγος, ἔχων ἄκρας ὀκτὼ καὶ πόλιν ὁμώνυμον. περὶ ταῦτα μυθεύεται τὰ ὄρη τὰ περὶ τῆς Χιμαίρας· ἔστι δ' οὐκ ἄπωθεν καὶ ἡ Χίμαιρα φάραγξ τις, ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνατείνουσα. ὑπόκειται δὲ τῷ Κράγῳ Πίναρα ἐν μεσογαίᾳ, τῶν μεγίστων

---

1. σέλους *Cmox* (ex corr.) *x* σελούς *F* σέλλους *w*. — πομπηιούπολιν *moxx* edd. 2. δυμήνην *CDFhw* δυσμένην *i* διδυμήνην *mosxx*: Tzsch. corr. de coni. Cas. coll. VIII, 388. — νῦν *C*. 3. ἀποικίαν *F*. — συγχέαντες *Di*. 4. τοὺς ante Μυσοὺς om. *F*. — μισσοὺς *F*. 7. δ' οὖν] δὲ *mox* Cor. — ὁ τῶν Λυκίων ὄρος Tzsch., male secutus Mannertum (v. Geogr. ant. VI, 3, 176): v. p. 664. — οὗ ante πλησίον add. ald. 8. τελμεσσός *CD* τελμισσός, ε supra ι pr. m. add., *F* τελμεσός *hi* τελμισσός codd. rell., ut videtur (τελμεσός tamen et mox τελμεσὶς ex Mediceo citat A. Gronov. ad Melam p. 993), Eust. ad Il. *Z*, 181 p. 635, 16 R. et ad Dionys. 859: idem praebent libri ap. Steph. s. v., ubi laudat hunc Strabonis locum, sed Meinek. restituit Τελμησσός, quod hic quoque recipere non dubitavi; eadem scripturae fluctuatio est in nomine Τερμησσὸς supra XII, 570. — τελμεσσὶς *C* τελμεσὶς *os* τελμεσὸς *i* τελεμεσσὶς *F* τελεμισσὶς *Dh* τελμισσὸς Eust. ad Dion. l. c. τελμισσὶς id. ad Il. l. c. edd. 9. εὐμενὴς *F*. 12. ἐφ'] ὑφ' Cor. de sent. Falconeri. — καρμυλησὸς *CD* (in hoc alterum σ sec. m. supra add.) *o*. 13. ἐν φαραγγεῖον κείμενον *F* ἐν φαραγγίῳ κείμενον codd. rell., exc. *E*, qui praebet quod restituit Cor. de coni. 14. ἄκρας] κράγας codd.: ἄκρας habet Eust. ad Il. l. c., ubi tamen δύο legitur pro ὀκτώ, et ad Dion. 847. 15. τῆς om. *E*. 16. τοῦ om. *CDmoxx* Eust. ad Il. l. c., idem tamen ad Dion. l. c. articulum addit.

οὖσα πόλεων ἐν τῇ Λυκίᾳ. ἐνταῦθα δὲ Πάνδαρος τιμᾶται, τυχὸν ἴσως ὁμώνυμος τῷ Τρωικῷ· ὡς καὶ

Πανδαρέου κούρη χλωρηὶς ἀηδών.

καὶ γὰρ τοῦτον ἐκ Λυκίας φασίν.

6. *Εἶθ' ὁ Ξάνθος ποταμός, ὃν Σίρβιν ἐκάλουν οἱ πρότερον· ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς δέκα σταδίους τὸ Λητῷόν*
C. 666 *ἐστιν· ὑπὲρ δὲ τοῦ ἱεροῦ προελθόντι ἑξήκοντα ἡ πόλις ἡ τῶν Ξανθίων ἐστί, μεγίστη τῶν ἐν Λυκίᾳ. μετὰ δὲ τὸν Ξάνθον Πάταρα, καὶ αὕτη μεγάλη πόλις, λιμένα ἔχουσα καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος, κτίσμα Πατάρου. Πτολεμαῖος δ' ὁ Φιλάδελφος ἐπισκευάσας Ἀρσινόην ἐκάλεσε τὴν ἐν Λυκίᾳ, ἐπεκράτησε δὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὄνομα.*

7. *Εἶτα Μύρα ἐν εἴκοσι σταδίοις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐπὶ μετεώρου λόφου. εἶθ' ἡ ἐκβολὴ τοῦ Λιμύρου ποταμοῦ καὶ ἀνι-*
A. 982 *όντι πεζῇ σταδίους εἴκοσι τὰ Λίμυρα πολίχνη. μεταξὺ δ' ἐν τῷ λεχθέντι παράπλῳ νησία πολλὰ καὶ λιμένες, ὧν καὶ Μεγίστη νῆσος καὶ πόλις ὁμώνυμος, † ἡ Κισθήνη. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ χωρία Φελλὸς καὶ Ἀντίφελλος καὶ ἡ Χίμαιρα, ἧς ἐμνήσθημεν ἐπάνω.*

8. *Εἶθ' Ἱερὰ ἄκρα καὶ αἱ Χελιδόνιαι, τρεῖς νῆσοι τραχεῖαι, πάρισοι τὸ μέγεθος, ὅσον πέντε σταδίοις ἀλλήλων διέχουσαι· τῆς δὲ γῆς ἀφεστᾶσιν ἑξαστάδιον· μία δ' αὐτῶν καὶ πρόσορμον ἔχει. ἐντεῦθεν νομίζουσιν οἱ πολλοὶ τὴν ἀρχὴν λαμβάνειν τὸν Ταῦρον, διά τε τὴν ἄκραν ὑψηλὴν οὖσαν καὶ καθήκουσαν ἀπὸ τῶν Πισιδικῶν ὀρῶν τῶν ὑπερκειμένων τῆς Παμφυλίας καὶ διὰ*

---

5. *σίρβην* edd.: *Σίρμιν* appellatum esse Xanthum tradit Eust. ad Il. *M*, 313 p. 907, 30 R. nota commutatione inter *β* et *μ*. — *οἱ*] *τὸ* *F*. 6. *δ' ἠπειρωτικοῖς* *E*. — *σταδ' E σταδίοις* codd. rell., exc. *F*, qui exhibet accusativum a Corae repositum. — *λητώϊον* *F*. 8. *τὴν Ξάνθον* *Fw*. 9. *ἱερὸν Ἀπόλλωνος*] *ἱερὰ πολλὰ* codd.: quae cum nimis langueant, Cor. recte rec. coniecturam Barthii (v. ad Statii Thebaid. I, 696); notissimum vero est Apollinis templum, quod Pataris erat, celeberrimum: v. Mela I, 15. 14. *εἶτ'* *F*. — *λιρύμου* codd., exc. *EF*, ald.: Xyl. corr. 16. *καὶ* post *ὧν* om. *F*. 17. *καὶ* post *ἡ* add. Cor. de sent. Mannerti (v. Geogr. ant. VI, 3 p. 168); Grosk. mavult scribi *καὶ ἡ* s. *καὶ Κισθήνη*: sed incerta haec omnia. — *κισθίνη* *E*. 18. *καὶ ἀντίφελλος* om. *w*. 20. *χελιδονίαι* *D*. 22. *τῆς δὲ γῆς*] *τοῖς δὲ τῆς* *F*.

τὰς προκειμένας νήσους, ἐχούσας ἐπιφανές τι σημεῖον ἐν τῇ θαλάττῃ κρασπέδου δίκην. τὸ δ' ἀληθὲς ἀπὸ τῆς Ῥοδίων περαίας ἐπὶ τὰ πρὸς Πισιδίαν μέρη συνεχής ἐστιν ἡ ὀρεινή, καλεῖται δὲ καὶ αὕτη Ταῦρος. δοκοῦσι δὲ καὶ αἱ Χελιδόνιαι κατὰ Κάνωβόν πως πίπτειν· τὸ δὲ δίαρμα λέγεται τετρακισχιλίων σταδίων. ἀπὸ δὲ τῆς Ἱερᾶς ἄκρας ἐπὶ τὴν Ὀλβίαν λείπονται στάδιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα ἑπτά· ἐν τούτοις δ' ἐστὶν ἥ τε Κράμβουσα καὶ Ὄλυμπος, πόλις μεγάλη καὶ ὄρος ὁμώνυμον, ὃ καὶ Φοινικοῦς καλεῖται· εἶτα Κώρυκος αἰγιαλός.

9. Εἶτα Φασηλίς, τρεῖς ἔχουσα λιμένας, πόλις ἀξιόλογος καὶ λίμνη. ὑπέρκειται δ' αὐτῆς τὰ Σόλυμα ὄρος καὶ Τερμησσός, Πισιδικὴ πόλις ἐπικειμένη τοῖς στενοῖς, δι' ὧν ὑπέρβασίς ἐστιν εἰς τὴν Μιλυάδα. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τοῦτο ἐξεῖλεν αὐτήν, ἀνοῖξαι βουλόμενος τὰ στενά. περὶ Φασηλίδα δ' ἐστὶ κατὰ θάλατταν στενά, δι' ὧν Ἀλέξανδρος παρήγαγε τὴν στρατιάν. ἔστι δ' ὄρος Κλίμαξ καλούμενον, ἐπίκειται δὲ τῷ Παμφυλίῳ πελάγει, στενὴν ἀπολεῖπον πάροδον ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ, ταῖς μὲν νηνεμίαις γυμνουμένην, ὥστε εἶναι βάσιμον τοῖς ὁδεύουσι, πλημμύροντος δὲ τοῦ πελάγους ὑπὸ τῶν κυμάτων καλυπτομένην ἐπὶ πολύ· ἡ μὲν οὖν διὰ τοῦ ὄρους ὑπέρβασις περίοδον ἔχει καὶ προσάντης ἐστί, τῷ δ' αἰγιαλῷ χρῶνται κατὰ τὰς εὐδίας. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰς χειμέριον ἐμπεσὼν καιρὸν καὶ τὸ πλέον ἐπιτρέπων τῇ τύχῃ, πρὶν ἀνεῖναι τὸ κῦμα ὥρμησε, καὶ C. 667

---

3. ἐπὶ om. *Dh* κατὰ exhibet *i*. 4. χελιδονίαι *F*. 8. ὁ ante Ὄλυμπος add. edd. satis commode. 9. κώρικος ὁ αἰγιαλός *F*. 10. φασιλεὶς, et ι supra ει pr. m. add., *F* φασιλίς codd. rell.: προπαροξυτόνως efferri hoc nomen, ut scribitur apud Herodotum, Thucydidem, Stephanum, monet Eust. ad Dion. 855; apud Strabonem codd. constanter ὀξυτόνως scriptum exhibent, eundemque accentum Eust. ipse servat in verbis Strabonis, quae subiicit l. c. 11. λίμνην *F*: Eust. liberius referens hunc locum l. c. haec exhibet: εἶτα Φάσηλις λίμνη καὶ πόλις ἀξιολόγους ἔχουσα τρεῖς λιμένας. — δὲ ταύτης *E*. — τελμισσός *E* Eust. l. c. τελμισός codd. rell., Xyl. corr.: cf. XIII, 630, 631. 12. ἐπικειμένοις *E*. 13. μυλιάδα *E*. — δὲ post Ἀλέξανδρος add. ald. 14. περὶ] παρὰ *E*. — φασιλίδα *CDhos* φιλίδα *F*. 15. τὰ ante κατὰ add. edd. inde a Cas. satis commode. — στρατείαν *CD* (in hoc sec. m. corr.) *F*. 17. ἀπολείπων ald.

ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν ὕδατι γενέσθαι τὴν πορείαν συνέβη, μέχρι
A. 983 ὀμφαλοῦ βαπτιζομένων. ἔστι μὲν οὖν καὶ αὕτη ἡ πόλις Λυκιακή, ἐπὶ τῶν ὅρων ἱδρυμένη τῶν πρὸς Παμφυλίαν, τοῦ δὲ κοινοῦ τῶν Λυκίων οὐ μετέχει, καθ' αὑτὴν δὲ συνέστηκεν.

10. Ὁ μὲν οὖν ποιητὴς ἑτέρους τῶν Λυκίων ποιεῖ τοὺς Σολύμους· ὑπὸ γὰρ τοῦ τῶν Λυκίων βασιλέως πεμφθεὶς ὁ Βελλεροφόντης ἐπὶ δεύτερον τοῦτον ἆθλον

Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισιν.

οἱ δὲ τοὺς Λυκίους πρότερον καλεῖσθαι Σολύμους φάσκοντες, ὕστερον δὲ Τερμίλας, ἀπὸ τῶν ἐκ Κρήτης συγκατελθόντων τῷ Σαρπηδόνι, μετὰ δὲ ταῦτα Λυκίους ἀπὸ Λύκου τοῦ Πανδίονος, ὃν ἐκπεσόντα τῆς οἰκείας ἐδέξατο Σαρπηδὼν ἐπὶ μέρει τῆς ἀρχῆς, οὐχ ὁμολογούμενα λέγουσιν Ὁμήρῳ· βελτίους δ' οἱ φάσκοντες λέγεσθαι Σολύμους ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τοὺς νῦν Μιλύας προσαγορευομένους, περὶ ὧν εἰρήκαμεν.

CAPUT IV.

1. Μετὰ Φασηλίδα δ' ἐστὶν ἡ Ὀλβία, τῆς Παμφυλίας ἀρχή, μέγα ἔρυμα, καὶ μετὰ ταύτην ὁ Καταράκτης λεγόμενος, ἀφ' ὑψηλῆς πέτρας καταράττων ποταμὸς πολὺς καὶ χειμαρρώδης, ὥστε πόρρωθεν ἀκούεσθαι τὸν ψόφον. εἶτα πόλις Ἀττάλεια, ἐπώνυμος τοῦ κτίσαντος Φιλαδέλφου, καὶ οἰκίσαντος εἰς Κώρυκον, πολίχνιον ὅμορον, ἄλλην κατοικίαν καὶ μείζω περίβολον περιθέντος. φασὶ δ' ἐν τῷ μεταξὺ Φασηλίδος καὶ Ἀτταλείας δείκνυσθαι Θήβην τε καὶ Λυρνησσόν, ἐκπεσόντων ἐκ τοῦ Θή-

1. ὕδασι edd. — μέχρις *Esxz*. 3. τῶν ὀρῶν codd. edd.: correxi de sent. Grosk.; cf. p. 663. 8. σολύμοις *Fhxz*. — μαχέσατο *D*, sed alterum σ sec. m. add., μαχήσατο Cor. 12. οἰκίας codd., exc. *xz*. — μέρη *D*, sed η sec. m. in ει mut. 14. ἀπὸ *D*. 15. περὶ om. *F*. 17. φασιλίδα codd., exc. *E*. — ἀρχή] ἀμφὶ *F*. 18. Καταρράκτης dd. inde a Xyl. 19. καταρράττων edd. inde a Xyl. — χειμαρώδης *EF*. 20. ὥστε] ὡς *moswxz*. — ἀτταλία *F* ἀτάλεια *E*. 21. οἰκήσαντος *F*. — κόρυκον *D*, sed ο sec. m. in ω mutatum ita ut simile sit literis ορ: inde κόρρυκον *h*. 22. ὅμορον post κατοικίαν collocant codd. et edd. — μείζω] μείζω μικρὸν *Cw* μικρόν codd. rell., exc. *F*, edd. — περιβόλαιον *hi*. 23. φασιλίδος codd., exc. *E*. — ἀτταλίας *F* παμφυλίας, et supra add. ἀτταλείας, *E*.

βης πεδίον τῶν Τρωικῶν Κιλίκων εἰς τὴν Παμφυλίαν ἐκ μέρους, ὡς εἴρηκε Καλλισθένης.

2. Εἶθ' ὁ Κέστρος ποταμός, ὃν ἀναπλεύσαντι σταδίους ἑξήκοντα Πέργη πόλις, καὶ πλησίον ἐπὶ μετεώρου τόπου τὸ τῆς Περγαίας Ἀρτέμιδος ἱερόν, ἐν ᾧ πανήγυρις κατ' ἔτος συντελεῖται. εἶθ' ὑπὲρ τῆς θαλάττης ὅσον τετταράκοντα σταδίοις †πόλις ἐστὶν ὑψηλὴ τοῖς ἐκ Πέργης ἔποπτος· εἶτα λίμνη εὐμεγέθης Καπρία, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Εὐρυμέδων ποταμός, ὃν ἀναπλεύσαντι ἑξήκοντα σταδίους Ἄσπενδος πόλις, εὐανδροῦσα ἱκανῶς, Ἀργείων κτίσμα· ὑπέρκειται δὲ ταύτης Πετνηλισσός· εἶτ' ἄλλος ποταμός, καὶ νησία προκείμενα πολλά· εἶτα Σίδη, Κυμαίων ἄποικος· ἔχει δ' Ἀθηνᾶς ἱερόν. πλησίον δ' ἐστὶ καὶ ἡ Κιβυρατῶν παραλία τῶν μικρῶν· εἶθ' ὁ Μέλας ποταμὸς καὶ ὕφορμος A. 984 · εἶτα Πτολεμαῒς πόλις· καὶ μετὰ ταῦθ' οἱ ὅροι τῆς Παμφυλίας καὶ τὸ Κορακήσιον, ἀρχὴ τῆς τραχείας Κιλικίας. ὁ δὲ παράπλους ἅπας ὁ Παμφύλιος στάδιοί εἰσιν ἑξακόσιοι τεσσαράκοντα.

3. Φησὶ δ' Ἡρόδοτος τοὺς Παμφύλους τῶν μετὰ Ἀμφιλόχου C. 668 καὶ Κάλχαντος εἶναι λαῶν, μιγάδων τινῶν ἐκ Τροίας συνακολουθησάντων· τοὺς μὲν δὴ πολλοὺς ἐνθάδε καταμεῖναι, τινὰς δὲ σκεδασθῆναι πολλαχοῦ τῆς γῆς. Καλλῖνος δὲ τὸν μὲν Κάλχαντα ἐν Κλάρῳ τελευτῆσαι τὸν βίον φησί, τοὺς δὲ λαοὺς μετὰ Μόψου τὸν Ταῦρον ὑπερθέντας, τοὺς μὲν ἐν Παμφυλίᾳ μεῖναι, τοὺς δ' ἐν Κιλικίᾳ μερισθῆναι καὶ Συρίᾳ μέχρι καὶ Φοινίκης.

---

1. καὶ ante Κιλίκων add. *E*. 3. κέστορος *F* κίστρος *E*. 4. καὶ om. *F*. 7. Post ὑψηλὴ puncta posuit Cor., lacunae signa: atque nomen urbis haud dubie excidit, id quod Tzsch. iam animadvertit, recte idem iudicans intelligendum esse oppidum, quod Arrhian. (v. Exp. Alex. I, 26 p. 74) vocat Σύλλιον, Steph. Σύλειον, Eust. ad Dion. 815 scribi tradit ἐν δυσὶ λλ ἢ καὶ δι' ἑνός, subiiciens mox: δῆλον δὲ ὅτι καὶ Σύλαιον τὸ τοιοῦτον γράφεται: in ΣΤΑΔΙΟΙΣ latere ΣΥΛΛΙΟΝ s. ΣΥΛΛΙΟΝ bene suspicatur Meinek. — ὡς ante τοῖς add. ald. — ὕποπτος *E* ἔποπτος *F*, sed κ inter ε et π pr. m. atramento pallidiore add. 10. Πεδνηλισσός Tzsch. Cor.: cf. ad XII, 570. 13. μελίας *E*. 21. σχεδασθῆναι *F*. 22. ἐν Κλάρῳ] ἐκλάρω *F*. 23. ἐμπαφυλία (sic) *F*.

CAPUT V.

1. *Τῆς Κιλικίας δὲ τῆς ἔξω τοῦ Ταύρου ἡ μὲν λέγεται τραχεῖα, ἡ δὲ πεδιάς· τραχεῖα μέν, ἧς ἡ παραλία στενή ἐστι, καὶ οὐδὲν ἢ σπανίως ἔχει τι χωρίον ἐπίπεδον, καὶ ἔτι ἧς ὑπέρκειται ὁ Ταῦρος, οἰκούμενος κακῶς, μέχρι καὶ τῶν προσβόρων πλευρῶν τῶν περὶ Ἴσαυρα καὶ τοὺς Ὁμοναδέας μέχρι τῆς Πισιδίας· καλεῖται δ' ἡ αὐτὴ καὶ Τραχειῶτις καὶ οἱ ἐνοικοῦντες Τραχειῶται· πεδιὰς δ' ἡ ἀπὸ Σόλων καὶ Ταρσοῦ μέχρι Ἰσσοῦ, καὶ ἔτι ὧν ὑπέρκεινται κατὰ τὸ πρόσβορον τοῦ Ταύρου πλευρὸν Καππάδοκες· αὕτη γὰρ ἡ χώρα τὸ πλέον πεδίων εὐπορεῖ καὶ χώρας ἀγαθῆς. ἐπεὶ δὲ τούτων τὰ μέν ἐστιν ἐντὸς τοῦ Ταύρου, τὰ δ' ἐκτός, περὶ μὲν τῶν ἐντὸς εἴρηται, περὶ δὲ τῶν ἐκτὸς λέγωμεν, ἀπὸ τῶν Τραχειωτῶν ἀρξάμενοι.*

2. *Πρῶτον τοίνυν ἐστὶ τῶν Κιλίκων φρούριον τὸ Κορακήσιον, ἱδρυμένον ἐπὶ πέτρας ἀπορρῶγος, ᾧ ἐχρήσατο Διόδοτος ὁ Τρύφων προσαγορευθεὶς ὁρμητηρίῳ, καθ' ὃν καιρὸν ἀπέστησε τὴν Συρίαν τῶν βασιλέων καὶ διεπολέμει πρὸς ἐκείνους, τοτὲ μὲν κατορθῶν τοτὲ δὲ πταίων. τοῦτον μὲν οὖν Ἀντίοχος ὁ Δημητρίου κατακλείσας εἴς τι χωρίον ἠνάγκασε διεργάσασθαι τὸ σῶμα. τοῖς δὲ Κίλιξιν ἀρχὴν τοῦ τὰ πειρατικὰ συνίστασθαι Τρύφων αἴτιος*
A. 985 *κατέστη, καὶ ἡ τῶν βασιλέων οὐδένεια τῶν τότε ἐκ διαδοχῆς ἐπιστατούντων τῆς Συρίας ἅμα καὶ τῆς Κιλικίας· τῷ γὰρ ἐκείνου νεωτερισμῷ συνενεωτέρισαν καὶ ἄλλοι, διχοστατοῦντές τε ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους ὑποχείριον ἐποίουν τὴν χώραν τοῖς ἐπιτιθεμένοις. ἡ δὲ τῶν ἀνδραπόδων ἐξαγωγὴ προυκαλεῖτο μά-*

---

2. ἡ om. *F*. 5. *οἰκουμένη E* haud incommode: *οἰκουμένης* Cor. parum apte. — *προσβόρρων* Cor. 7. *καὶ* post *αὐτὴ* om. ald. — *τραχειῶτις*, et ι supra ει pr. m. add., *D*. 8. *τραχιῶται D*. — *πεδιὰς δὴ F πεδιὰς δὲ E πεδιὰς δὲ δὴ* codd. rell., exc. *z*, e quo Cor. recepit *Πεδιὰς δ' ἡ*. 9. *ἔτι*] *ὅτι F*. — Pro *ὧν* videtur scribendum *ἧς*. — *ὑπέρκειται Dhmoz*. 10. *καππαδοκίας CDhi καππαδώκας F καππαδόκαι moxz*. — *πεδίον F*. 11. *πώρας F*. — *ἐπεὶ*] *ἐπὶ DFis*. 13. *λέγομεν DEhs*. 19. *ἠνέγκασεν F*. 20. *ἀρχὴ* codd. edd.; correxi de coni. Grosk. 21. *βασιλέα F*. — *οὐδενία CD*, sed in hoc sec. m. corr. 23. *οἱ* ante *ἄλλοι* add. *Dh* Cor. 24. *ἀδελφοὺς F*. — *τοῖς* om. *C*.

λιστα εἰς τὰς κακουργίας, ἐπικερδεστάτη γενομένη· καὶ γὰρ ἡλίσκοντο ῥᾳδίως, καὶ τὸ ἐμπόριον οὐ παντελῶς ἄπωθεν ἦν μέγα καὶ πολυχρήματον, ἡ Δῆλος, δυναμένη μυριάδας ἀνδραπόδων αὐθημερὸν καὶ δέξασθαι καὶ ἀποπέμψαι, ὥστε καὶ παροιμίαν γενέσθαι διὰ τοῦτο· ἔμπορε, κατάπλευσον, ἐξελοῦ, πάντα πέπραται. αἴτιον δ', ὅτι πλούσιοι γενόμενοι Ῥωμαῖοι μετὰ τὴν Καρχηδόνος καὶ Κορίνθου κατασκαφὴν οἰκετείαις ἐχρῶντο πολλαῖς· ὁρῶντες δὲ τὴν εὐπέτειαν οἱ λῃσταὶ ταύτην C. 669 ἐξήνθησαν ἀθρόως, αὐτοὶ καὶ λῃζόμενοι καὶ σωματεμποροῦντες. συνήργουν δ' εἰς ταῦτα καὶ οἱ τῆς Κύπρου καὶ οἱ τῆς Αἰγύπτου βασιλεῖς, ἐχθροὶ τοῖς Σύροις ὄντες· οὐδ' οἱ Ῥόδιοι δὲ φίλοι ἦσαν αὐτοῖς, ὥστ' οὐδὲν ἐβοήθουν· ἅμα δὲ καὶ οἱ λῃσταὶ προσποιούμενοι σωματεμπορεῖν, ἄλυτον τὴν κακουργίαν εἶχον. ἀλλ' οὐδὲ Ῥωμαῖοί πω τοσοῦτον ἐφρόντιζον τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου, ἀλλ' ἔπεμψαν μὲν καὶ Σκιπίωνα τὸν Αἰμιλιανόν, ἐπισκεψόμενον τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις, καὶ πάλιν ἄλλους τινάς· ἔγνωσαν δὲ κακίᾳ τῶν ἀρχόντων συμβαῖνον τοῦτο, εἰ καὶ τὴν κατὰ γένος διαδοχὴν τὴν ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, αὐτοὶ κεκυρωκότες, ᾐδοῦντο ἀφαιρεῖσθαι. τοῦτο δὲ συμβὰν τῆς μὲν χώρας ἐποίησε κυρίους Παρθυαίους, οἳ τὰ πέραν τοῦ Εὐφράτου κατέσχον· τὸ τελευταῖον δὲ καὶ Ἀρμενίους, οἳ καὶ τὴν ἐκτὸς τοῦ Ταύρου προσέλαβον μέχρι καὶ Φοινίκης, καὶ τοὺς βασιλέας κατέλυσαν εἰς δύναμιν καὶ τὸ γένος αὐτῶν σύμπαν, τὴν δὲ θάλατταν τοῖς Κίλιξι παρέδωκαν. εἶτ' αὐξηθέντας ἠναγκάσθησαν καταλύειν Ῥωμαῖοι πολέμῳ καὶ μετὰ στρατιᾶς, οὓς αὐξομένους οὐκ ἐκώλυσαν. ὀλιγωρίαν μὲν οὖν αὐτῶν κα-

---

1. γὰρ om. *C*. 2. ἐμπορεῖον codd., exc. *Fx*, edd. 6. αἴτιοι *F*. 7. καλχηδόνος *D*. — καταστροφὴν *mox*. — οἰκεσίαις *o* οἰκετίαις codd., exc. *Dh*, edd. 9. σώματ' εὐποροῦντες *w* σώματ' ἐμποροῦντες Tzsch. 10. οἱ ante τῆς Αἰγύπτου om. *F*. 13. σώματ' ἐμπορεῖν Tzsch. — ἄλυκτον *x* ἄληκτον *mo* Tzsch. Cor. 14. πω] ὑπὸ *F*. 15. αἰμιλιανὸν *Dh*. 17. τοῦτον *F*. — εἰς τὴν codd., exc. *x*, in quo est εἰ τὴν, et *z*, qui exhibet e corr. εἰ καὶ τὴν, quae recte recepit Tzsch.: ς ortum videtur e compendio pro particula καὶ posito. 22. προσελάβοντο *D*, simul in eo ante hoc verbum erasa est vox decem fere literarum. 24. αὐξηθέντες *Dh* (in eodem est etiam αὐξηθέντας) *ios*. 25. πολέμῳ ῥωμαῖοι *F*. — στρατείας *Dhi*. 26. ὀλιγωρία *F*.

A. 986 λεπὸν καταγνῶναι· πρὸς ἑτέροις δὲ ὄντες τοῖς ἐγγυτέρω καὶ κατὰ χεῖρα μᾶλλον οὐχ οἷοί τε ἦσαν τὰ ἀπωτέρω σκοπεῖν. ταῦτα μὲν οὖν ἔδοξεν ἡμῖν ἐν παρεκβάσει διὰ βραχέων εἰπεῖν.

3. Μετὰ δὲ τὸ Κορακήσιον † Ἀρσινόη πόλις, εἶθ' Ἀμαξία, ἐπὶ βουνοῦ κατοικία τις ὕφορμον ἔχουσα, ὅπου κατάγεται ἡ ναυπηγήσιμος ὕλη. κέδρος δ' ἐστὶν ἡ πλείστη, καὶ δοκεῖ ταῦτα τὰ μέρη πλεονεκτεῖν τῇ τοιαύτῃ ξυλείᾳ· καὶ διὰ τοῦτ' Ἀντώνιος Κλεοπάτρᾳ τὰ χωρία ταῦτα προσένειμεν, ἐπιτήδεια ὄντα πρὸς τὰς τῶν στόλων κατασκευάς. Εἶτα Λαέρτης, φρούριον ἐπὶ λόφου μαστοειδοῦς ὕφορμον ἔχον· εἶτα Σελινοῦς † ποταμός· εἶτα Κράγος, πέτρα περίκρημνος πρὸς θαλάττῃ· εἶτα Χαραδροῦς, ἔρυμα καὶ αὐτὸ ὕφορμον ἔχον (ὑπέρκειται δ' ὄρος Ἄνδρικλος) καὶ παράπλους τραχύς, Πλατανιστὸς καλούμενος· εἶτ' Ἀνεμούριον ἄκρα, καθ' ἣν ἡ ἤπειρος ἐγγυτάτω τῆς Κυπρίας ἐστὶν ἐπὶ Κρομμύου ἄκραν, ἐν διάρματι σταδίων τριακοσίων πεντήκοντα. εἰς μὲν οὖν τὸ Ἀνεμούριον ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς Παμφυλίας ὁ Κιλίκιος παράπλους σταδίων ἐστὶν ὀκτακοσίων εἴκοσι, λοιπὸς δ' ἐστὶ μέχρι Σόλων ὅσον πεντακοσίων παράπλους
C. 670 σταδίων. [ἐν] τούτῳ δ' ἐστὶ Νάγιδος πρώτη μετὰ τὸ Ἀνεμού-

---

2. τ' ἦσαν *F*. 3. ταῦτα — εἰπεῖν om. *w*. 4. Ἀρσινόη, quod falsum esse liquido apparet, in Συδρὴ mutavit Hopper., in Σύεδρα Tzsch., recte, ut videtur. 7. ξυλία *F*. 8. τῇ ante Κλεοπάτρᾳ add. edd., in quibus simul post ταῦτα legitur hoc nomen. 10. σμεστοειδοῦς *F*. — σεληνοῦς *Cos*. Ceterum Selinunta urbem in his partibus multi memorant scriptores, fluvium nemo: neque licebit nisi de urbe cogitare in iis quae infra p. 682 apud Strabonem ipsum leguntur. Simul VIII, 387, ubi fluvios ita nominatos enumerat, huius qui in Cilicia fluat non facit mentionem: recte igitur, ut opinor, Grosk. coniicit πόλις scribendum esse, non ποταμός (cf. Mannert. Geogr. ant. VI, 2, 85). 11. τῇ θαλάττῃ *E*. 13. ἄνδρυκλος *E* ἄνδρικος *w* (ἄδρικος falso affert Cas.), quod probat Grosk., cum περίπλους apud Mannertum (v. VI, 2, 85) exhibeat Ἄδροκος: idem simul καὶ mutat in εἶτα, utrumque audacius. — πλατανιστής *E*. 14. ἡ om. *F*. 15. ἄκρας *E*. 16. ἀνεμόριον *F*. 18. πεντακοσίων] Multo longius inter haec loca esse intervallum apparet ex optimis tabulis geographicis. 19. [ἐν] τούτῳ] τοῦτο codd., exc. *E*: Tzsch. corr. de coni. Cas. In *E* post σταδίων spatium vacuum relictum est nonnullis vocibus sufficiens; deinde subiiciuntur haec: πρῶτον μὲν οὖν μετὰ τὸ ἀνεμούριον πόλις εἶτ' ἀρσινόη κτλ. Quae

ριον πόλις· εἶτ' Ἀρσινόη πρόσορμον ἔχουσα· εἶτα τόπος Μελανία καὶ Κελένδερις, πόλις λιμένα ἔχουσα. τινὲς δὲ ταύτην ἀρχὴν τίθενται τῆς Κιλικίας, οὐ τὸ Κορακήσιον, ὧν ἐστι καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος· καί φησιν ἀπὸ μὲν τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος εἶναι τρισχιλίους ἐννακοσίους σταδίους εἰς Ὀρθωσίαν, ἐπὶ δὲ τὸν Ὀρόντην ποταμὸν χίλια ἑκατὸν τριάκοντα, ἐπὶ δὲ τὰς πύλας ἑξῆς πεντακόσια εἰκοσιπέντε, ἐπὶ δὲ τοὺς ὅρους τῶν Κιλίκων χίλια διακόσια ἑξήκοντα.

4. Εἶθ' Ὅλμοι, ὅπου πρότερον ᾤκουν οἱ νῦν Σελευκεῖς· κτισθείσης δ' ἐπὶ τῷ Καλυκάδνῳ τῆς Σελευκείας, ἐκεῖ μετῳκίσθησαν. εὐθὺς γάρ ἐστιν ἡ τοῦ Καλυκάδνου ἐκβολὴ κάμψαντι ἠιόνα, ποιοῦσαν ἄκραν, ἣ καλεῖται Σαρπηδών. πλησίον ἐστὶ τοῦ Καλυκάδνου καὶ τὸ Ζεφύριον, καὶ αὕτη ἄκρα· ἔχει δὲ ὁ ποταμὸς ἀνάπλουν εἰς τὴν Σελεύκειαν, πόλιν εὖ συνοικουμένην καὶ πολὺ ἀφεστῶσαν τοῦ Κιλικίου καὶ Παμφυλίου τρόπου. ἐν- A. 987
ταῦθα ἐγένοντο καθ' ἡμᾶς ἄνδρες ἀξιόλογοι τῶν ἐκ τοῦ περιπάτου φιλοσόφων Ἀθήναιός τε καὶ Ξέναρχος, ὧν ὁ μὲν Ἀθήναιος καὶ ἐπολιτεύσατο καὶ ἐδημαγώγησε χρόνον τινὰ ἐν τῇ πατρίδι· εἶτ' ἐμπεσὼν εἰς τὴν Μουρήνα φιλίαν ἐκείνῳ συνεάλω φεύγων, φωραθείσης τῆς κατὰ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ συσταθείσης ἐπιβουλῆς· ἀναίτιος δὲ φανεὶς ἀφείθη ὑπὸ Καίσα-

---

satis placent, sed videntur esse Epitomatoris, non Strabonis. — ἐστὶν ἄγιδος codd., exc. *Di*, in quibus est ἄτιδος: Tzsch. corr. e coni. Cas. aliorumque. Post hoc nomen πόλις collocant edd. — πρῶτον codd.: correxi e coni. Grosk. 2. κελένδερος *F*. 4. πιλοσιακοῦ *F*. Qui subiiciuntur numeri ex parte diversi sunt ab iis, qui referuntur XVI, 760, ubi eadem intervalla commemorantur eodem auctore Artemidoro laudato. Inde cum recte iudicasset Grosk. in alterutro loco corruptos esse numeros, hunc locum ex illo emendandum esse argumentis haud spernendis ostendit, quae eo magis probanda sunt, quod quae affertur stadiorum summa inter Pelusium et Orthosiam non respondet ei, quae efficitur computatis totius intervalli partibus. 6. ὀρρόντην *ioxz*. 7. πεντακόσια εἴκοσι cum legatur l. c., nescio an πέντε ortum sit ex litera ε male repetita. 10. Malim ἐκεῖσε. 12. δ' ἐστὶ ἐκ Cor., quod sane arridet. 13. καὶ αὕτη om. *E*. — ἡ post αὕτη add. *F*. 15. τοῦ παμφυλίου καὶ κιλικίου τρόπου *E*. 17. ἀθηναῖος codd., Tzsch. accentum retraxit. 19. μουρῆνα *Dh*.

ρος. ὡς δ' ἐπανιόντα εἰς Ῥώμην ἠσπάζοντο καὶ ἐπυνθάνοντο οἱ πρῶτοι ἐντυγχάνοντες, τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἔφη·

ἥκω, νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
λιπών.

ὀλίγον δ' ἐπιβιοὺς χρόνον ἐν συμπτώσει τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ᾤκει, διεφθάρη, νύκτωρ γενομένῃ. Ξέναρχος δέ, οὗ ἠκροασάμεθα ἡμεῖς, ἐν οἴκῳ μὲν οὐ πολὺ διέτριψεν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ καὶ Ἀθήνησι καὶ τὸ τελευταῖον ἐν Ῥώμῃ, τὸν παιδευτικὸν βίον ἑλόμενος· χρησάμενος δὲ καὶ τῇ Ἀρείου φιλίᾳ καὶ μετὰ ταῦτα τῇ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ διετέλεσε μέχρι γήρως ἐν τιμῇ ἀγόμενος· μικρὸν δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς πηρωθεὶς τὴν ὄψιν κατέστρεψε νόσῳ τὸν βίον.

5. Μετὰ δὲ τὸν Καλύκαδνον ἡ Ποικίλη λεγομένη πέτρα, κλίμακα ἔχουσα λατομητὴν ἐπὶ Σελεύκειαν ἄγουσαν. εἶτ' Ἀνεμούριον ἄκρα, ὁμώνυμος τῇ προτέρᾳ, καὶ Κράμβουσα νῆσος καὶ Κώρυκος ἄκρα, ὑπὲρ ἧς ἐν εἴκοσι σταδίοις ἐστὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἐν ᾧ ἡ ἀρίστη κρόκος φύεται. ἔστι δὲ κοιλὰς C. 671 μεγάλη κυκλοτερής, ἔχουσα περικειμένην ὀφρὺν πετρώδη, πανταχόθεν ἱκανῶς ὑψηλήν· καταβάντι δ' εἰς αὐτὴν ἀνώμαλόν ἐστιν ἔδαφος καὶ τὸ πολὺ πετρῶδες, μεστὸν δὲ τῆς θαμνώδους ὕλης ἀειθαλοῦς τε καὶ ἡμέρου· παρέσπαρται δὲ καὶ τὰ ἐδάφη τὰ φέροντα τὴν κρόκον. ἔστι δὲ καὶ ἄντρον αὐτόθι, ἔχον πηγὴν μεγάλην, ποταμὸν ἐξιεῖσαν καθαροῦ τε καὶ διαφανοῦς ὕδατος, εὐθὺς καταπίπτοντα ὑπὸ γῆς· ἐνεχθεὶς δ' ἀφανὴς ἔξεισιν εἰς τὴν θάλατταν· καλοῦσι δὲ Πικρὸν ὕδωρ.

6. Εἶθ' ἡ Ἐλαιοῦσσα νῆσος μετὰ τὴν Κώρυκον, προσκει-

---

1. Malim ἐκ Ῥώμης: v. ad V, 213 extr. 2. τοῦ om. *F*. 5. ἐν ᾗπερ κατῴκει ald. 6. νυκτὸς γενομένης ald. 9. ἀρίου codd., Tzsch. corr., coll. Dione LI, 16. LII, 36. Suet. Aug. 89. 10. τῇ om. *hi*. — τοῦ ante Καίσαρος add. *F* (?) edd. 13. κάλυδνον *C*: v. ad 671 extr. 14. τὴν ante Σελεύκειαν add. *C*. 15. προτέρᾳ] πέτρᾳ *C*. 17. ᾧ] ᾗ *E*. — ἔστι δὲ om. *E*. 21. καὶ ante τὰ ἐδάφη aster. inclusit Cor. 23. τε καὶ om. *w*. 24. ὑπὸ γῆν edd. — ἐξέσιν *F*. 26. ἐλεοῦσσα *CEF* ἐλέουσα codd. rell. ald.; Tzsch. mutavit: cf. ad XII, 535. — τὴν om. *moxz* edd.: cuius omissionis haec videtur esse causa, quod paulo post legitur ὁ Κώρυκος.

μένη τῇ ἠπείρῳ, ἣν συνῴκισεν Ἀρχέλαος καὶ κατεσκευάσατο βασίλειον, λαβὼν τὴν Τραχειῶτιν Κιλικίαν ὅλην πλὴν Σελευκείας, καθ᾽ ὃν τρόπον καὶ Ἀμύντας πρότερον εἶχε καὶ ἔτι πρότερον Κλεοπάτρα. εὐφυοῦς γὰρ ὄντος τοῦ τόπου πρὸς τὰ λῃστήρια καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν (κατὰ γῆν μὲν διὰ A. 988 τὸ μέγεθος τῶν ὀρῶν καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν, πεδία καὶ γεώργια ἐχόντων μεγάλα καὶ εὐκατατρόχαστα, κατὰ θάλατταν δὲ διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς τε ναυπηγησίμου ὕλης καὶ τῶν λιμένων καὶ ἐρυμάτων καὶ ὑποδυτηρίων), ἐδόκει πρὸς ἅπαν τὸ τοιοῦτο βασιλεύεσθαι μᾶλλον τοὺς τόπους, ἢ ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις ἡγεμόσιν εἶναι, τοῖς ἐπὶ τὰς κρίσεις πεμπομένοις, οἳ μήτ᾽ ἀεὶ παρεῖναι ἔμελλον, μήτε μεθ᾽ ὅπλων. οὕτω μὲν Ἀρχέλαος ἔλαβε πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν. εἰσὶ δ᾽ ὅροι ταύτης μεταξὺ Σόλων τε καὶ Ἐλαιούσσης ὁ Λάμος ποταμὸς καὶ κώμη ὁμώνυμος.

7. Κατὰ δὲ τὰς ἀκρωρείας τοῦ Ταύρου τὸ Ζηνικέτου πειρατήριόν ἐστιν ὁ Ὄλυμπος, ὄρος τε καὶ φρούριον ὁμώνυμον, ἀφ᾽ οὗ κατοπτεύεται πᾶσα Λυκία καὶ Παμφυλία καὶ Πισιδία καὶ Μιλυάς· ἁλόντος δὲ τοῦ ὄρους [ὑπὸ] τοῦ Ἰσαυρικοῦ, ἐνέπρησεν ἑαυτὸν πανοίκιον. τούτου δ᾽ ἦν καὶ ὁ Κώρυκος καὶ ἡ Φασηλὶς καὶ πολλὰ τῶν Παμφύλων χωρία· πάντα δ᾽ εἷλεν ὁ Ἰσαυρικός.

8. Μετὰ δὲ Λάμον Σόλοι, πόλις ἀξιόλογος, τῆς ἄλλης Κιλικίας ἀρχὴ τῆς περὶ τὸν Ἰσσόν, Ἀχαιῶν καὶ Ῥοδίων κτίσμα τῶν ἐκ Λίνδου· εἰς ταύτην λειπανδρήσασαν Πομπήιος Μάγνος

---

1. *κατεσκεύασε τὸ βασίλειον Dhi.* 2. *τραχιῶτιν CDF.* 6. *ὑποκειμένων* Cor. de coni. Palm. (Exercc. in auctt. Gr. p. 349). 9. *ὑποδεκτηρίων w* edd. inde a Cas. 10. *τοιοῦτον Dixz.* — *μᾶλλον*] *μὲν Dhi*: *μᾶλλον* ante *βασιλεύεσθαι* collocat *x.* — *τῶν ῥωμαίων F.* 11. *μηδ᾽* codd., Cor. corr. 14. *ἐλεούσσης CD* (in hoc alterum *σ* sec. m. add.) *Fh ἐλεούσης* codd. rell. ald.: Tzsch. mut. — *λάγμος*, et *τ* supra *γ* add., *C λάτμος* codd. rell., Tzsch. corr. coll. Ptolem. V, 6. Steph. s. v.; idem error paulo post recurrit in codd. 16. *ξηνικέτου F.* 19. *καὶ Μιλυάς* om. *moz* edd. — *Μιλυάς*] *λιλυάς CDhwx λικυάς i.* — *ὑπὸ* om. codd.: Tzsch. add. de sent. Cas. 20. *ἡ κώρυκος w.* 21. *φασιλὶς* codd., Hopp. corr. 23. *λάγμον*, et *τ* sup. *γ* add., *C λάτμον* codd. rell., Tzsch. corr.: v. supra. 24. *τὸν* om. *EF.* 25. *καλίνδου D κα-*

ρος. ὡς δ' ἐπανιόντα εἰς Ῥώμην ἠσπάζοντο καὶ ἐπυνθάνοντο οἱ πρῶτοι ἐντυγχάνοντες, τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἔφη·

ἥκω, νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
λιπών.

ὀλίγον δ' ἐπιβιοὺς χρόνον ἐν συμπτώσει τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ᾤκει, διεφθάρη, νύκτωρ γενομένῃ. Ξέναρχος δέ, οὗ ἠκροασάμεθα ἡμεῖς, ἐν οἴκῳ μὲν οὐ πολὺ διέτριψεν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ καὶ Ἀθήνησι καὶ τὸ τελευταῖον ἐν Ῥώμῃ, τὸν παιδευτικὸν βίον ἑλόμενος· χρησάμενος δὲ καὶ τῇ Ἀρείου φιλίᾳ καὶ μετὰ ταῦτα τῇ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ διετέλεσε μέχρι γήρως ἐν τιμῇ ἀγόμενος· μικρὸν δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς πηρωθεὶς τὴν ὄψιν κατέστρεψε νόσῳ τὸν βίον.

5. Μετὰ δὲ τὸν Καλύκαδνον ἡ Ποικίλη λεγομένη πέτρα, κλίμακα ἔχουσα λατομητὴν ἐπὶ Σελεύκειαν ἄγουσαν. εἶτ' Ἀνεμούριον ἄκρα, ὁμώνυμος τῇ προτέρᾳ, καὶ Κράμβουσα νῆσος καὶ Κώρυκος ἄκρα, ὑπὲρ ἧς ἐν εἴκοσι σταδίοις ἐστὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἐν ᾧ ἡ ἀρίστη κρόκος φύεται. ἔστι δὲ κοιλὰς
C. 671 μεγάλη κυκλοτερής, ἔχουσα περικειμένην ὀφρὺν πετρώδη, πανταχόθεν ἱκανῶς ὑψηλήν· καταβάντι δ' εἰς αὐτὴν ἀνώμαλόν ἐστιν ἔδαφος καὶ τὸ πολὺ πετρῶδες, μεστὸν δὲ τῆς θαμνώδους ὕλης ἀειθαλοῦς τε καὶ ἡμέρου· παρέσπαρται δὲ καὶ τὰ ἐδάφη τὰ φέροντα τὴν κρόκον. ἔστι δὲ καὶ ἄντρον αὐτόθι, ἔχον πηγὴν μεγάλην, ποταμὸν ἐξιεῖσαν καθαροῦ τε καὶ διαφανοῦς ὕδατος, εὐθὺς καταπίπτοντα ὑπὸ γῆς· ἐνεχθεὶς δ' ἀφανὴς ἔξεισιν εἰς τὴν θάλατταν· καλοῦσι δὲ Πικρὸν ὕδωρ.

6. Εἶθ' ἡ Ἐλαιοῦσσα νῆσος μετὰ τὴν Κώρυκον, προσκει-

---

1. Malim ἐκ Ῥώμης: v. ad V, 213 extr. 2. τοῦ om. *F*. 5. ἐν ᾗπερ κατῴκει ald. 6. νυκτὸς γενομένης ald. 9. ἀρίου codd., Tzsch. corr., coll. Dione LI, 16. LII, 36. Suet. Aug. 89. 10. τῇ om. *hi*. — τοῦ ante Καίσαρος add. *F* (?) edd. 13. κάλυδνον *C*: v. ad 671 extr. 14. τὴν ante Σελεύκειαν add. *C*. 15. προτέρᾳ] πέτρᾳ *C*. 17. ᾧ] ᾗ *E*. — ἔστι δὲ om. *E*. 21. καὶ ante τὰ ἐδάφη aster. inclusit Cor. 23. τε καὶ om. *w*. 24. ὑπὸ γῆν edd. — ἐξέσιν *F*. 26. ἐλεοῦσσα *CEF* ἐλέουσα codd. rell. ald.; Tzsch. mutavit: cf. ad XII, 535. — τὴν om. *moxz* edd.: cuius omissionis haec videtur esse causa, quod paulo post legitur ὁ Κώρυκος.

μένη τῇ ἠπείρῳ, ἣν συνῴκισεν Ἀρχέλαος καὶ κατεσκευάσατο βασίλειον, λαβὼν τὴν Τραχειῶτιν Κιλικίαν ὅλην πλὴν Σελευκείας, καθ' ὃν τρόπον καὶ Ἀμύντας πρότερον εἶχε καὶ ἔτι πρότερον Κλεοπάτρα. εὐφυοῦς γὰρ ὄντος τοῦ τόπου πρὸς τὰ λῃστήρια καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν (κατὰ γῆν μὲν διὰ A. 988 τὸ μέγεθος τῶν ὀρῶν καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν, πεδία καὶ γεώργια ἐχόντων μεγάλα καὶ εὐκατατρόχαστα, κατὰ θάλατταν δὲ διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς τε ναυπηγησίμου ὕλης καὶ τῶν λιμένων καὶ ἐρυμάτων καὶ ὑποδυτηρίων), ἐδόκει πρὸς ἅπαν τὸ τοιοῦτο βασιλεύεσθαι μᾶλλον τοὺς τόπους, ἢ ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις ἡγεμόσιν εἶναι, τοῖς ἐπὶ τὰς κρίσεις πεμπομένοις, οἳ μήτ' ἀεὶ παρεῖναι ἔμελλον, μήτε μεθ' ὅπλων. οὕτω μὲν Ἀρχέλαος ἔλαβε πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν. εἰσὶ δ' ὅροι ταύτης μεταξὺ Σόλων τε καὶ Ἐλαιούσσης ὁ Λάμος ποταμὸς καὶ κώμη ὁμώνυμος.

7. Κατὰ δὲ τὰς ἀκρωρείας τοῦ Ταύρου τὸ Ζηνικέτου πειρατήριόν ἐστιν ὁ Ὄλυμπος, ὄρος τε καὶ φρούριον ὁμώνυμον, ἀφ' οὗ κατοπτεύεται πᾶσα Λυκία καὶ Παμφυλία καὶ Πισιδία καὶ Μιλυάς· ἁλόντος δὲ τοῦ ὄρους [ὑπὸ] τοῦ Ἰσαυρικοῦ, ἐνέπρησεν ἑαυτὸν πανοίκιον. τούτου δ' ἦν καὶ ὁ Κώρυκος καὶ ἡ Φασηλὶς καὶ πολλὰ τῶν Παμφύλων χωρία· πάντα δ' εἷλεν ὁ Ἰσαυρικός.

8. Μετὰ δὲ Λάμον Σόλοι, πόλις ἀξιόλογος, τῆς ἄλλης Κιλικίας ἀρχὴ τῆς περὶ τὸν Ἰσσόν, Ἀχαιῶν καὶ Ῥοδίων κτίσμα τῶν ἐκ Λίνδου· εἰς ταύτην λειπανδρήσασαν Πομπήιος Μάγνος

1. κατεσκεύασε τὸ βασίλειον *Dhi*. 2. τραχιῶτιν *CDF*. 6. ὑποκειμένων Cor. de coni. Palm. (Exercc. in auctt. Gr. p. 349). 9. ὑποδεκτηρίων *w* edd. inde a Cas. 10. τοιοῦτον *Dixz*. — μᾶλλον] μὲν *Dhi*: μᾶλλον ante βασιλεύεσθαι collocat *x*. — τῶν ῥωμαίων *F*. 11. μηδ' codd., Cor. corr. 14. ἐλεούσσης *CD* (in hoc alterum σ sec. m. add.) *Fh* ἐλεούσης codd. rell. ald.: Tzsch. mut. — λάγμος, et τ supra γ add., *C* λάτμος codd. rell., Tzsch. corr. coll. Ptolem. V, 6. Steph. s. v.; idem error paulo post recurrit in codd. 16. ξηνικέτου *F*. 19. καὶ Μιλυάς om. *moz* edd. — Μιλυάς] λιλυάς *CDhwx* λικυάς *i*. — ὑπὸ om. codd.: Tzsch. add. de sent. Cas. 20. ἡ κώρυκος *w*. 21. φασιλὶς codd., Hopp. corr. 23. λάγμον, et τ sup. γ add., *C* λάτμον codd. rell., Tzsch. corr.: v. supra. 24. τὸν om. *EF*. 25. καλίνδου *D* κα-

κατῴκισε τοὺς περιγενομένους τῶν πειρατῶν, οὓς μάλιστα ἔγνω σωτηρίας καὶ προνοίας τινὸς ἀξίους, καὶ μετωνόμασε Πομπηιόπολιν. γεγόνασι δ' ἄνδρες ἐνθένδε τῶν ὀνομαστῶν Χρύσιππός τε ὁ στωικὸς φιλόσοφος, πατρὸς ὢν Ταρσέως ἐκεῖθεν μετοικήσαντος, καὶ Φιλήμων, ὁ κωμικὸς ποιητής, καὶ Ἄρατος, ὁ τὰ φαινόμενα συγγράψας ἐν ἔπεσιν.

9. Εἶτα Ζεφύριον ὁμώνυμον τῷ πρὸς Καλυκάδνῳ· εἶτ' Ἀγχιάλη μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, κτίσμα Σαρδαναπάλλου,
C. 672 φησὶν Ἀριστόβουλος· ἐνταῦθα δ' εἶναι μνῆμα τοῦ Σαρδαναπάλλου καὶ τύπον λίθινον, συμβάλλοντα τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλους, ὡς ἂν ἀποκροτοῦντα, καὶ ἐπιγραφὴν εἶναι Ἀσσυρίοις γράμμασι τοιάνδε· Σαρδανάπαλλος ὁ Ἀνακυνδαράξεω παῖς, Ἀγχιάλην καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἡμέρῃ μιῇ· ἔσθιε, πῖνε, παῖζε· ὡς τἆλλα τούτου οὐκ ἄξια, τοῦ

λύδνου *i*. — μάγνης *F*. 2. καὶ προνοίας et μετωνόμασε om. *w*. — τινὸς om. *DEi*. — πομπηιούπολιν *E* edd.: v. ad p. 664. 3. ἐνθάδε *F* ald. ἐντεῦθεν *E*, in quo hic locus in brevius contractus legitur. — ὀνομαστοτάτων *Dhi* ὀνομάτων ἄξια (?) *s*. 4. μετοικίσαντος *F*. 6. ποιήσας γρ. συγγράψας *w*. 7. καλύδνῳ codd., exc. *Emowx*, ita ut multo maioris auctoritatis sit h. l. brevior forma, quam usurpatam esse a quibusdam tradit Steph. s. v. Ὑρία. Nihilominus Strabonem lectore non monito formas mutasse haud facile crediderim. 8. τῆς om. *E*. — σαρδαναπάλου *Cmoxz* edd. 9. σαρδαναπάλου *Cmoxz* edd. 11. ὑποκροτοῦντα *E*. Apud Athen. XII, p. 530 eadem ex Aristobulo referentem legitur ἐπικροτοῦντα. — ἔνιοι δὲ ante καὶ add. codd., exc. *E*, edd.: quae cum non habeant, quo referantur, ac praeterea sequentia quoque ab Aristobulo tradita esse ex Athenaei l. c. appareat, omittere ea cum *E* non dubitavi. — φασι post εἶναι add. edd. inde a Xyl. 12. σαρδανάπαλος *Cmoxz* edd. — κυνδαράξεω exhibet Steph. s. v. Ἀγχιάλη, sed pleniorem formam tuentur Athen. l. c. et VIII, 335. Arrhian. de Exp. Alex. II, 5. Suid. s. v. Σαρδαναπάλους. 13. ἐν ante ἡμέρῃ add. Cas. 14. Ante ἔσθιε ald. addit verba: σὺ δ' ὦ ξένε, quae leguntur apud Arrhian. Suidam ll. cc. Schol. ad Aristoph. Av. v. 1022; sed non adduntur ap. Athen. et Steph. ll. cc. Recte igitur Tzsch. ea eiecit. — Verba ὡς τἆλλα — ἀποκροτήματος om. *mox* Guar. In ald. omnia inde ab ὡς τἆλλα — λέλειπται post epigramma reiiciuntur, quod in plerisque edd. h. l. legi ad proxima adnotabimus, quodque in *mox* ald. subiicitur verbo παῖζε. Praeterea post τἆλλα ald. add. τὰ ἀνθρώπινα ex Arrhiano haud dubie petita: cf. Suid. l. c.

ἀποκροτήματος. μέμνηται δὲ καὶ Χοιρίλος τούτων· καὶ δὴ A. 989
καὶ περιφέρεται τὰ ἔπη ταυτί·

ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἀφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
τέρπν' ἔπαθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.

10. *Ὑπέρκειται δὲ τὰ Κύινδα τῆς Ἀγχιάλης ἔρυμα, ᾧ ἐχρήσαντό ποτε οἱ Μακεδόνες γαζοφυλακίῳ· ἦρε δὲ τὰ χρήματα Εὐμένης, ἀποστὰς Ἀντιγόνου. ἔτι δ' ὕπερθεν τούτου τε καὶ τῶν Σόλων ὀρεινή ἐστιν, ἐν ᾗ Ὄλβη πόλις, Διὸς ἱερὸν*

---

1. Post *ἀποκροτήματος* in edd. a Cas. usque ad Cor. leguntur hi versus:

εὖ εἰδώς, ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε,
τερπόμενος θαλίησι· θανόντι τοι οὔ τις ὄνησις.
καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι, Νίνου μεγάλης βασιλεύσας·
ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
τέρπν' ἔπαθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.
ἥδε σοφὴ βιότοιο παραίνεσις ἀνθρώποισιν.

Qui versus plane om. in *DFhi*, in margine leguntur, praemissis verbis *τὸ ὅλον ἐπίγραμμα*, in *Cgsv*. Post verba *τὰ ἔπη ταυτί* collocantur in *uxy*, ita ut versus illi duo *ταῦτ' ἔχω — λέλειπται* semel modo legantur, ultimus vero *ἥδε σοφὴ — ἀνθρώποισιν* omittatur: quod cur factum sit, satis liquet. Inde liquido apparet a Strabone ipso epigramma illud non fuisse additum, sed in margine primum a docto quodam lectore adnotatum ac postea in verborum seriem ab aliis alio loco receptum. Recte igitur Cor. e Strabonianis remotum in paginae calcem reiecit. Nec fugiet quemquam, corruere nunc magna ex parte ea, quae Naekius, acutissimus vir, disputavit de hoc loco in libro de Choerilo Samio p. 203 sqq. Offenditur autem in versibus istis haec scripturae varietas: v. 1. *τὸν θυμὸν Cs*; idem legitur ap. Athen. VIII, p. 336 et in Anthol. Plan.: cf. Iacobs. Anthol. Gr. VI (I, 1), p. 375 sqq. — v. 2. *θαλείαις uxy*; quod ex *C* Tzsch. affert *θαΐσι* non invenio a Weilandio enotatum, nec verum puto. — v. 4. *τοῦτ' ἔχω g*. — *καὶ ἀφύβρισα Cguxy κἀφύβρισα os*. — *χειρίλογος Dh χοιρίλογος gv χοιρῖλος uy*. — *τούτου mosw* Cor. 3. *ἐφύβρισα mox* edd., idemque alii auctores exhibent, inter quos Steph. s. v. *Ἀγχιάλη* Strabonem videtur esse secutus; nostram scripturam reddidisse videri possit Cicero in Tusc. quaestt. V, 35. 4. *ἔμαθον F*. — *τὰ δ' ἄλλα καὶ F*. 5. *ἀγχιάλου* ald. cum Arrhian. de Exp. Alex. II, 5, 6. 6. *εὗρε F*. 7. *εὐμενής F*. — *ὕπερθε-CE* edd. 8. *ὄλβοι CEFmox ὀλβία x ὄλβος g* ald.: *Ὄλβη*, quod *Dhisw* exhibent, Tzsch. rec., atque ita vocatur etiam ab Hierocle p. 709; aliis audit *Ὄλβα*.

ἔχουσα, Αἴαντος ἵδρυμα τοῦ Τεύκρου· καὶ ὁ ἱερεὺς δυνάστης ἐγίνετο τῆς Τραχειώτιδος· εἶτ' ἐπέθεντο τῇ χώρᾳ τύραννοι πολλοί, καὶ συνέστη τὰ λῃστήρια. μετὰ δὲ τὴν τούτων κατάλυσιν ἐφ' ἡμῶν ἤδη τὴν τοῦ Τεύκρου δυναστείαν ταύτην ἐκάλουν, τὴν δ' αὐτὴν καὶ ἱερωσύνην· καὶ οἱ πλεῖστοί γε τῶν ἱερασαμένων ὠνομάζοντο Τεῦκροι ἢ Αἴαντες. εἰσιοῦσα δὲ Ἄβα κατ' ἐπιγαμίαν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ἡ Ζηνοφάνους θυγάτηρ, ἑνὸς τῶν τυράννων, αὐτὴ κατέσχε τὴν ἀρχήν, προλαβόντος τοῦ πατρὸς ἐν ἐπιτρόπου σχήματι· ὕστερον δὲ καὶ Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα κατεχαρίσαντο ἐκείνῃ, θεραπείαις ἐκλιπαρηθέντες· ἔπειθ'
A. 990 ἡ μὲν κατελύθη, τοῖς δ' ἀπὸ τοῦ γένους διέμεινεν ἡ ἀρχή. μετὰ δὲ τὴν Ἀγχιάλην αἱ τοῦ Κύδνου ἐκβολαὶ κατὰ τὸ Ῥῆγμα καλούμενον. ἔστι δὲ λιμνάζων τόπος, ἔχων καὶ παλαιὰ νεώρια, εἰς ὃν ἐκπίπτει ὁ Κύδνος ὁ διαρρέων μέσην τὴν Ταρσόν, τὰς ἀρχὰς ἔχων ἀπὸ τοῦ ὑπερκειμένου τῆς πόλεως Ταύρου· καί ἐστιν ἐπίνειον ἡ λίμνη τῆς Ταρσοῦ.

C. 673 11. Μέχρι μὲν δὴ δεῦρο ἡ παραλία πᾶσα, ἀπὸ τῆς Ῥοδίων περαίας ἀρξαμένη, πρὸς ἰσημερινὰς ἀνατολὰς ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων ἐκτείνεται δύσεων· εἶτ' ἐπὶ τὴν χειμερινὴν ἀνατολὴν ἐπιστρέφει μέχρι Ἰσσοῦ, κἀντεῦθεν ἤδη καμπὴν λαμβάνει πρὸς νότον μέχρι Φοινίκης, τὸ δὲ λοιπὸν πρὸς δύσιν μέχρι στηλῶν τελευτᾷ. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς ὁ ἰσθμὸς τῆς περιωδευμένης χερρονήσου οὗτός ἐστιν ὁ ἀπὸ Ταρσοῦ καὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Κύδνου μέχρι Ἀμισοῦ· τὸ γὰρ ἐλάχιστον ἐξ Ἀμισοῦ διάστημα ἐπὶ τοὺς Κιλίκων ὅρους τοῦτ' ἔστιν· ἐντεῦθεν δὲ ἑκατὸν εἴκοσίν εἰσιν εἰς Ταρσὸν στάδιοι, κἀκεῖθεν οὐ πλείους ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ

---

1. τοῦ] καὶ *D*. 2. τραχιώτιδος *CF*. 5. ἱερωσαμένων *F* ἱερευσαμένων ald. 7. τούτων Cor. 8. αὕτη *F*. — προσλαβόντος *F*. 12. ῥύγμα *F*. 13. πάλαι codd., exc. *imxz*. 14. ἐμπίπτει edd. 16. ἐπίνηον *F*. 20. κάμπτην *F*. 26. πέντε post πλείους add. codd., exc. *F*, edd.: quem numerum a Strabone scribi non potuisse liquet ex iis quae et ab aliis auctoribus et a Strabone ipso traduntur de Tarsi situ. Ac ridiculum prorsus foret quod mox additur: οὔτ' ἐκ Ταρσοῦ ἐπὶ Ἰσσὸν ἐγγυτέρω ἐστὶν ἢ ἐπὶ Κύδνον. Non dubitavi igitur omittere cum *F* numerum, ortum haud dubie ex litera ε male repetita.

Κύδνου. καὶ μὴν ἐπί γε Ἰσσὸν καὶ τὴν κατ' αὐτὴν θάλατταν οὔτ' ἄλλη ὁδὸς συντομωτέρα ἐστὶν ἐξ Ἀμισοῦ τῆς διὰ Ταρσοῦ, οὔτ' ἐκ Ταρσοῦ ἐπὶ Ἰσσὸν ἐγγυτέρω ἐστὶν ἢ ἐπὶ Κύδνον, ὥστε δῆλον, ὅτι ταῖς μὲν ἀληθείαις οὗτος ἂν εἴη ὁ ἰσθμός, λέγεται δ' ὅμως ὁ μέχρι τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου, παρακλεπτόντων διὰ τὸ σημειῶδες. διὰ δὲ τοῦτ' αὐτὸ καὶ τὴν ἐκ τῆς Ῥοδίας γραμμήν, ἣν μέχρι τοῦ Κύδνου κατηγάγομεν, τὴν αὐτὴν ἀποφαίνομεν τῇ μέχρι Ἰσσοῦ, οὐδὲν παρὰ τοῦτο ποιούμενοι, καὶ τὸν Ταῦρόν φαμεν διήκειν ἐπ' εὐθείας τῇδε τῇ γραμμῇ μέχρι τῆς Ἰνδικῆς.

12. Ἡ δὲ Ταρσὸς κεῖται μὲν ἐν πεδίῳ, κτίσμα δ' ἐστὶ τῶν μετὰ Τριπτολέμου πλανηθέντων Ἀργείων κατὰ ζήτησιν Ἰοῦς· διαρρεῖ δ' αὐτὴν μέσην ὁ Κύδνος παρ' αὐτὸ τὸ γυμνάσιον τῶν νέων· ἅτε δὴ τῆς πηγῆς οὐ πολὺ ἄπωθεν οὔσης, καὶ τοῦ ῥείθρου διὰ φάραγγος βαθείας ἰόντος, εἶτ' εὐθὺς εἰς τὴν πόλιν ἐκπίπτοντος, ψυχρόν τε καὶ ταχὺ τὸ ῥεῦμά ἐστιν, ὅθεν καὶ τοῖς παχυνευροῦσι ῥοιζομένοις καὶ κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις A. 991
ἐπικουρεῖ.

13. Τοσαύτη δὲ τοῖς ἐνθάδε ἀνθρώποις σπουδὴ πρός τε φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἄλλην παιδείαν ἐγκύκλιον ἅπασαν γέγονεν, ὥσθ' ὑπερβέβληνται καὶ Ἀθήνας καὶ Ἀλεξάνδρειαν καὶ εἴ τινα ἄλλον τόπον δυνατὸν εἰπεῖν, ἐν ᾧ σχολαὶ καὶ διατριβαὶ φιλοσόφων γεγόνασι. διαφέρει δὲ τοσοῦτον, ὅτι ἐνταῦθα μὲν οἱ

---

3. ἐγγύτερον E. 4. τῇ μὲν ἀληθείᾳ x. 5. περικρυπτόντων ald. *a praedonibus* Guar., quem secutus Tzsch. inepte scripsit παρὰ κλεπτόντων. 6. δὲ] δὴ *moxx*. 7. ἣν om. E Cor. parum apte, ut verborum structurae nimirum consulerent. — ἀποφαινόμενοι codd. edd., correxi e coni. Grosk., quam verissimam esse cum ipsius verbi vis tum verborum connexus docet. 8. τῇ] τὴν *CDFhmow* τῇ τὴν E. 9. διήκειν om. *Dhi*. 14. δὴ] δὲ Cor. — ἄποθεν *Cg*. 16. τραχὺ *ghixx* ald. 17. καὶ ῥοιζομένοις κτήνεσι Cor. ῥοιζεσθαι falso explicans (v. nott. ad Interpr. gall.) *fluxione laborare;* simili sensu Xyl. scripserat ποδαγριζομένοις verbo donans Strabonem novo atque inaudito. Quod Falcon. tradit ῥοιζομένοις καὶ ἀγριζομένοις legi in *os*, haud dubie falsum est. Eust. ad Dion. v. 867 om. ῥοιζομένοις satis commode. 22. δυνατὸν om. *Di*. — τῶν ante φιλοσόφων add. edd. 23. τῶν λόγων post φιλοσόφων add. ald., iisque καὶ praemisit Xyl.: inde καὶ τῶν φιλολόγων

φιλομαθοῦντες ἐπιχώριοι πάντες εἰσί, ξένοι δ' οὐκ ἐπιδημοῦσι ῥᾳδίως· οὐδ' αὐτοὶ οὗτοι μένουσιν αὐτόθι, ἀλλὰ καὶ τελειοῦνται ἐκδημήσαντες, καὶ τελειωθέντες ξενιτεύουσιν ἡδέως, κατέρχονται δ' ὀλίγοι. ταῖς δ' ἄλλαις πόλεσιν, ἃς ἀρτίως εἶπον, πλὴν Ἀλεξανδρείας, συμβαίνει τἀναντία· φοιτῶσι γὰρ εἰς αὐ-
C. 674 τὰς πολλοὶ καὶ διατρίβουσιν αὐτόθι ἄσμενοι, τῶν δ' ἐπιχωρίων οὐ πολλοὺς οὔτ' ἂν ἔξω φοιτῶντας ἴδοις κατὰ φιλομάθειαν, οὔτ' αὐτόθι περὶ τοῦτο σπουδάζοντας· Ἀλεξανδρεῦσι δ' ἀμφότερα συμβαίνει· καὶ γὰρ δέχονται πολλοὺς τῶν ξένων καὶ ἐκπέμπουσι τῶν ἰδίων οὐκ ὀλίγους. καί εἰσι σχολαὶ παρ' αὐτοῖς παντοδαπαὶ τῶν περὶ λόγους τεχνῶν, καὶ τἆλλά τ' εὐανδρεῖ καὶ πλεῖστον δύναται, τὸν τῆς μητροπόλεως ἐπέχουσα λόγον.

14. Ἄνδρες δ' ἐξ αὐτῆς γεγόνασι τῶν μὲν στωικῶν Ἀντίπατρός τε καὶ Ἀρχέδημος καὶ Νέστωρ, ἔτι δ' Ἀθηνόδωροι δύο· ὧν ὁ μέν, Κορδυλίων καλούμενος, συνεβίωσε Μάρκῳ Κάτωνι, καὶ ἐτελεύτα παρ' ἐκείνῳ, ὁ δὲ τοῦ Σάνδωνος, ὃν καὶ Κανανίτην φασὶν ἀπὸ κώμης τινός, Καίσαρος καθηγήσατο καὶ τιμῆς ἔτυχε μεγάλης· κατιών τε εἰς τὴν πατρίδα ἤδη γηραιὸς κατέλυσε τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν, κακῶς φερομένην ὑπό τε ἄλλων καὶ Βοηθοῦ, κακοῦ μὲν ποιητοῦ, κακοῦ δὲ πολίτου, δημοκοπίαις ἰσχύσαντος τὸ πλέον. ἐπῆρε δ' αὐτὸν καὶ Ἀντώνιος, κατ' ἀρχὰς ἀποδεξάμενος τὸ γραφὲν εἰς τὴν ἐν Φιλίπποις νίκην ἔπος, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ εὐχέρεια ἡ ἐπιπολάζουσα παρὰ τοῖς Ταρσεῦσιν, ὥστ' ἀπαύστως σχεδιάζειν παρὰ χρῆμα πρὸς τὴν

---

scribendum censuit Cas., Cor. scripsit *καὶ τῶν λογίων*: Tzsch. vero uncinis incluserat. 3. *κατέχονται* codd., exc. *EF*. 5. *συμμένει E*. 8. *περὶ τούτου F*. 11. *ἄλλων* post *τῶν* add. *g* edd. parum apte: ceterum cum haec paulo inconcinnius ad Tarsenses referantur, non ad Alexandrinos proxime praecedentes, deesse quaedam ante *καί εἰσι κτλ.* suspicatus est Cas., audaciusque Grosk. lacunas, quas detexisse sibi visus est, explevit: uterque frustra. Simplicior Falconeri est ratio, qui in proximis scribendum esse censet *καὶ τἆλλα Ταρσὸς εὐανδρεῖ*: sed ne haec quidem est probanda. — *περὶ λόγων* ald. *περὶ λόγον* Xyl. — *τ'*] *δ' C* Cor. 12. *ἀπέχουσα CD* (in hoc tamen *ε* sup. *α* sec. m. add.) *gw*. 16. *τελευτᾷ* codd., Cor. corr. 18. *τε*] *δὲ D*. 24. *ἀπταίστως* coni. Cas. de satyrica poësi Graec. p. 153 ed. Ramb.; *ἀπαυτοσχεδιάζειν* scripsit Cor., paulo audacius verbum inducens nullo alio exemplo probatum.

δεδομένην ὑπόθεσιν· καὶ δὴ καὶ γυμνασιαρχίαν ὑποσχόμενος Ταρσεῦσι τοῦτον ἀντὶ γυμνασιάρχου κατέστησε, καὶ τὰ ἀναλώματα ἐπίστευσεν αὐτῷ. ἐφωράθη δὲ νοσφισάμενος τά τε ἄλλα καὶ τοὔλαιον· ἐλεγχόμενος δ' ὑπὸ τῶν κατηγόρων ἐπὶ τοῦ A. 992 Ἀντωνίου, παρῃτεῖτο τὴν ὀργήν, σὺν ἄλλοις καὶ ταῦτα λέγων, ὅτι, ὥσπερ Ὅμηρος ἐξύμνησεν Ἀχιλλέα καὶ Ἀγαμέμνονα καὶ Ὀδυσσέα, οὕτως ἐγὼ σέ· οὐ δίκαιος οὖν εἰμι εἰς τοιαύτας ἄγεσθαι διαβολὰς ἐπὶ σοῦ. παραλαβὼν οὖν ὁ κατήγορος τὸν λόγον, ἀλλ' Ὅμηρος μέν, ἔφη, ἔλαιον *μὲν* Ἀγαμέμνονος οὐκ ἔκλεψεν, ἀλλ' οὐδὲ Ἀχιλλέως, σὺ δέ· ὥστε δώσεις δίκην. διακρουσάμενος δ' οὖν θεραπείαις τισὶ τὴν ὀργήν, οὐδὲν ἧττον διετέλεσεν ἄγων καὶ φέρων τὴν πολιν μέχρι τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἀντωνίου. τοιαύτην δὲ τὴν πόλιν καταλαβὼν ὁ Ἀθηνόδωρος, τέως μὲν ἐπεχείρει λόγῳ μετάγειν κἀκεῖνον καὶ τοὺς συστασιώτας· ὡς δ' οὐκ ἀπείχοντο ὕβρεως οὐδεμιᾶς, ἐχρήσατο τῇ δοθείσῃ ὑπὸ τοῦ Καίσαρος ἐξουσίᾳ καὶ ἐξέβαλεν αὐτούς, καταγνοὺς φυγήν. οἱ δὲ πρῶτον μὲν κατετοιχογράφησαν αὐτοῦ τοιαῦτα·

ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, πορδαὶ δὲ γερόντων. C. 675

ἐπεὶ δ' ἐκεῖνος ἐν παιδιᾶς μέρει δεξάμενος ἐκέλευσε παρεπιγράψαι — βρονταὶ δὲ γερόντων, καταφρονήσας *δέ* τις τοῦ ἐπιεικοῦς, εὔλυτον τὸ κοιλίδιον ἔχων, προσέρρανε πολὺ τῇ θύρᾳ καὶ τῷ τοίχῳ, νύκτωρ παριὼν τὴν οἰκίαν. ὁ δὲ τῆς στάσεως κατηγορῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, τὴν νόσον τῆς πόλεως, ἔφη, καὶ τὴν καχεξίαν πολλαχόθεν σκοπεῖν ἔξεστι, καὶ δὴ καὶ ἐκ τῶν διαχωρημάτων. οὗτοι μὲν στωικοὶ ἄνδρες· ἀκαδημαϊκὸς δὲ Νέ-

---

2. ἀντιγυμνασίαρχον codd., exc. *sw*, ex quibus Tzsch. rec. ἀντὶ γυμνασιάρχου, quod quamvis et ipsum insolentius dictum sit, tamen unice verum videtur: haud facile enim dicatur, quid sit ἀντιγυμνασίαρχος. 7. οὖν om. *C*. 9. μὲν post ἔλαιον om. *mowxz* Cor. 10. ἀλλ' om. *wxz*, atque insolentius sane additum est. Grosk. suspicatur οὐδ' Ὀδυσσέως excidisse post ἀλλ'. 11. δ' om. *D*. 13. ταύτην *F*. — τοιαύτην μὲν καταλαβὼν τὴν πόλιν *D* μὲν exhibent etiam *hi*. 14. λόγῳ] λέγων *Dh*. 15. συστρασιώτας ald., συστρατιώτας Hopp. 17. κατετειχογράφησαν *D*. 20. ἔπειτ' codd., Xyl. corr. 21. δ' ἔτι *Dgmwxz* (sed hic post corr.) δέ τι *F*; δὲ Cor. asteriscis inclusit, nec ferri potest.

στωρ ὁ καθ' ἡμᾶς, ὁ Μαρκέλλου καθηγησάμενος, τοῦ Ὀκταουίας παιδός, τῆς Καίσαρος ἀδελφῆς. καὶ οὗτος δὲ προέστη τῆς πολιτείας, διαδεξάμενος τὸν Ἀθηνόδωρον, καὶ διετέλεσε τιμώμενος παρά τε τοῖς ἡγεμόσι καὶ ἐν τῇ πόλει.

15. Τῶν δ' ἄλλων φιλοσόφων,

οὓς κεν εὖ γνοίην καὶ τοὔνομα μυθησαίμην,

Πλουτιάδης τε ἐγένετο καὶ Διογένης τῶν περιπολιζόντων καὶ σχολὰς διατιθεμένων εὐφυῶς· ὁ δὲ Διογένης καὶ ποιήματα ὥσπερ ἀπεφοίβαζε, τεθείσης ὑποθέσεως, τραγικὰ ὡς ἐπὶ πολύ· γραμματικοὶ δέ, ὧν καὶ συγγράμματά ἐστιν, Ἀρτεμίδωρός τε
A. 993 καὶ Διόδωρος· ποιητὴς δὲ τραγῳδίας ἄριστος τῶν τῆς Πλειάδος καταριθμουμένων Διονυσίδης. μάλιστα δ' ἡ Ῥώμη δύναται διδάσκειν τὸ πλῆθος τῶν ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως φιλολόγων· Ταρσέων γὰρ καὶ Ἀλεξανδρέων ἐστὶ μεστή. τοιαύτη μὲν ἡ Ταρσός.

16. Μετὰ δὲ τὸν Κύδνον ὁ Πύραμος ἐκ τῆς Καταονίας ῥέων, οὗπερ καὶ πρότερον ἐμνήσθημεν· φησὶ δ' Ἀρτεμίδωρος, ἐντεῦθεν εἰς Σόλους εὐθυπλοίᾳ σταδίους εἶναι πεντακοσίους. πλησίον δὲ καὶ Μαλλός, ἐφ' ὕψους κειμένη, κτίσμα Ἀμφιλόχου καὶ Μόψου, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Μαντοῦς, περὶ ὧν πολλὰ μυθολογεῖται· καὶ δὴ καὶ ἡμεῖς ἐμνήσθημεν αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ Κάλχαντος λόγοις καὶ τῆς ἔριδος, ἣν ἤρισαν περὶ τῆς μαντικῆς ὅ τε Κάλχας καὶ ὁ Μόψος· ταύτην τε γὰρ τὴν ἔριν μεταφέρουσιν ἔνιοι, καθάπερ καὶ Σοφοκλῆς, εἰς τὴν Κιλικίαν, καλέσας ἐκεῖνος αὐτὴν Παμφυλίαν τραγικῶς, καθάπερ καὶ τὴν Λυκίαν Καρίαν καὶ τὴν Τροίαν καὶ Λυδίαν *καὶ* Φρυγίαν·

---

4. ἐν om. *Dh.* 6. κ᾽οὔνομα (sic) *F.* 7. τε] δὲ *CDosxz.* 9. τὸ ante πολὺ add. *C* (?) edd., idque frequentius est: at v. Polluc. IX, 151. 13. ἀνδρῶν post φιλολόγων add. *s.* 16. κίνδυνον ἀπύραμος *F.* 18. εἰσολοὺς *F.* In *E* hic locus in brevius contractus ita legitur: εἰς σόλους ε φασὶ σταδίους. 20. Μαντοῦς] λητοῦς codd., Xyl. corr.: v. p. 642. 23. τε post ταύτην om. edd.: cf. I, 54. extr. II, 115. 26. Λυκίαν] Κιλικίαν ald.: cf. p. 665. XII, p. 573 extr. — καὶ λυκίαν καὶ φρυγίαν codd. (exc. *E*, ubi legitur κιλικίαν pro καὶ λυκίαν), Cor. corr. (cf. p. 665. X, 469): καὶ ante Φρυγίαν a Xyl. iam deletum Tzsch. male restituerat.

καὶ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Κάλχαντος ἐνταῦθα παραδιδόασιν ἄλλοι τε καὶ Σοφοκλῆς. οὐ μόνον δὲ τὴν περὶ τῆς μαντικῆς ἔριν μεμυθεύκασιν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχῆς. τὸν γὰρ Μόψον φασὶ καὶ τὸν Ἀμφίλοχον ἐκ Τροίας ἐλθόντας κτίσαι Μαλλόν· εἶτ' Ἀμ- C. 676
φίλοχον εἰς Ἄργος ἀπελθεῖν, δυσαρεστήσαντα δὲ τοῖς ἐκεῖ πάλιν ἀναστρέψαι δεῦρο, ἀποκλειόμενον δὲ τῆς κοινωνίας συμβαλεῖν εἰς μονομαχίαν πρὸς τὸν Μόψον, πεσόντας δ' ἀμφοτέρους ταφῆναι μὴ ἐν ἐπόψει ἀλλήλοις· καὶ νῦν οἱ τάφοι δείκνυνται περὶ Μάγαρσα τοῦ Πυράμου πλησίον. ἐντεῦθεν δ' ἦν Κράτης ὁ γραμματικός, οὗ φησι γενέσθαι μαθητὴς Παναίτιος.

17. *Ὑπέρκειται δὲ τῆς παραλίας ταύτης Ἀλήιον πεδίον, δι' οὗ Φιλώτας διήγαγεν Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἵππον, ἐκείνου τὴν φάλαγγα ἀγαγόντος ἐκ τῶν Σόλων διὰ τῆς παραλίας καὶ τῆς Μαλλώτιδος ἐπί τε Ἰσσὸν καὶ τὰς Δαρείου δυνάμεις. φασὶ δὲ καὶ ἐναγίσαι τῷ Ἀμφιλόχῳ τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τὴν ἐξ Ἄργους συγγένειαν. Ἡσίοδος δ' ἐν Σόλοις ὑπὸ Ἀπόλλωνος* A. 994
ἀναιρεθῆναι τὸν Ἀμφίλοχόν φησιν, οἱ δὲ περὶ τὸ Ἀλήιον πεδίον, οἱ δ' ἐν Συρίᾳ, ἀπὸ τοῦ Ἀληίου ἀπιόντα διὰ τὴν ἔριν.

18. *Μετὰ δὲ Μαλλὸν Αἰγαῖαι πολίχνιον, ὕφορμον ἔχον· εἶτ' Ἀμανίδες πύλαι, ὕφορμον ἔχουσαι, εἰς ἃς τελευτᾷ τὸ Ἀμανὸν ὄρος ἀπὸ τοῦ Ταύρου καθῆκον, ὃ τῆς Κιλικίας ὑπέρκειται κατὰ τὸ πρὸς ἕω μέρος, ἀεὶ μὲν ὑπὸ πλειόνων δυναστευόμενον τυράννων, ἐχόντων ἐρύματα· καθ' ἡμᾶς δὲ κατέστη κύριος πάν-*

---

3. *τὸν γὰρ*] *τὸ μὲν γὰρ mox.* — *φησὶ C.* 4. *ἀντίλοχον CFimosxz ἀντίοχον w.* — Verba *ἐκ* — *Ἀμφίλοχον* om. *C.* — *μᾶλλον F.* 5. *ἐλθεῖν* ald. 6. *ἀνατρέψαι* ald. 8. *μὴ ἐν*] *μὲν iw.* 9. *μάργαρσα CF μάργασα* codd. rell., exc. *E*, qui verum servavit. 10. *οὗ φασι γενέσθαι μαθητὴν Παναίτιον* ald. Cor. 11. *ἀλήνιον* codd., exc. *D* (sed in hoc *ν* erasum est) *Ehi*, ald.; Xyl. verum restituit: cf. Il. *Z*, 201. Herod. VI, 95. Arrhian. de exp. Alex. II, 5, 11. Articulum praemittit *E* commodissime. 12. *φιλωτᾶς F.* 14. *μαλώτιδος osxz.* — *δαρίου F.* 16. *ἄργου F.* — *σολοῖς F.* 17. *ἀλήνιον* codd., exc. *D* (in hoc *ν* erasum) *hi*: atque ita paulo post. 18. *οἱ δ'*] *οὐδ' F.* 19. *αἰγαῖα D* (sed *αι* sup. *α* sec. m. add.) *E*: *ε* in paenultima exhibent Dio Cass. XLVII, 30. Tacit. Ann. XIII, 8. numi: v. Eckhel. Doctr. num. I, 3, p. 35 sqq. 20. *εἶθ' ἀμανίδες D.* — *εὐμενίδης*, et *ε* sup. *η* add., *F.* 22. *ὑπὸ* om. *F.* 23. *ἔρυμα F.* — *κύριος* om. *Dh.*

των ἀνὴρ ἀξιόλογος καὶ βασιλεὺς ὑπὸ Ῥωμαίων ὠνομάσθη διὰ τὰς ἀνδραγαθίας Ταρκονδίμοτος, καὶ τὴν διαδοχὴν τοῖς μετ' αὐτὸν παρέδωκε.

19. Μετὰ δὲ Αἰγαίας Ἰσσὸς πολίχνιον ὕφορμον ἔχον καὶ ποταμὸς Πίναρος. ἐνταῦθα ὁ ἀγὼν συνέπεσεν Ἀλεξάνδρῳ καὶ Δαρείῳ· καὶ ὁ κόλπος εἴρηται Ἰσσικός· ἐν αὐτῷ δὲ πόλις Ῥωσὸς καὶ Μυρίανδρος πόλις καὶ Ἀλεξάνδρεια καὶ Νικόπολις καὶ Μόψου ἑστία καὶ Πύλαι λεγόμεναι, ὅριον Κιλίκων τε καὶ Σύρων. ἐν δὲ τῇ Κιλικίᾳ ἐστὶ καὶ τὸ τῆς Σαρπηδονίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν καὶ μαντεῖον, τοὺς δὲ χρησμοὺς ἔνθεοι προθεσπίζουσιν.

20. Μετὰ δὲ τὴν Κιλικίαν πρώτη πόλις ἐστὶ τῶν Σύρων Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερίᾳ, καὶ πλησίον Ὀρόντης ἐκδίδωσι ποταμός. ἔστι δ' ἀπὸ Σελευκείας εἰς Σόλους ἐπ' εὐθείας πλοῦς
A. 995 ὀλίγον ἀπολείπων τῶν χιλίων σταδίων.

21. Τῶν δ' ἐν Τροίᾳ Κιλίκων, ὧν Ὅμηρος μέμνηται, πολὺ διεστώτων ἀπὸ τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου Κιλίκων, οἱ μὲν ἀποφαίνουσιν ἀρχηγέτας τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ τούτων καὶ δεικνύουσί τινας τόπους κἀνταῦθα, ὥσπερ ἐν τῇ Παμφυλίᾳ Θήβην καὶ Λυρνησσόν, οἱ δ' ἔμπαλιν καὶ Ἀλήϊόν τι πεδίον κἀκεῖ δεικνύουσι. περιωδευμένων δὲ καὶ τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου μερῶν τῆς προειρημένης χερρονήσου, προσθετέον ἐστὶ καὶ ταῦτα.

C. 677 22. Ὁ γὰρ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ νεῶν ἔτι καὶ τοιαῦτα λέγει· τοὺς γὰρ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπικούρους τῶν Τρώων ἅπαντας καταριθμεῖσθαί φησιν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῆς χερρονή-

---

2. ταρκοδίμεντος *CF* ταρκοδήμεντος *D* atque, ut videtur, codd. rell.: Tzsch. corr. de sent. Cas., coll. Dion. Cass. XLI, 63. Cicer. ad. div. XV, 1. et numis. 4. ἔχων edd. inde a Xyl. 5. πίδνος *D* πίνδος codd. rell., Tzsch. corr., postquam multi ante eum verum viderant, coll. cum aliis tum Arrhian. de exp. Alex. II, 7, 2. 6. δαρίῳ *F*. — ῥωσὸς (altero σ inter versus sec. m. addito) *D* ῥωσσὸς *h* ῥῶσος *F*. 7. ἑτέρα ante πόλις add. edd.; πόλις om. *x*, ac satis incommodum est. 8. μοψουεστία *F*. — αἱ ante Πύλαι add. edd. inde a Cas. — διαλεγόμεναι *F*. 13. ὀρρόντης *xz*. 18. δεικνύασι *F*. 19. λυρνησόν *z*. 20. ἀλήνιον codd., exc. *Ez* (hic e corr.). 22. χερονήσου *F*. — Quae leguntur inde a προσθετέον usque ad ἐχέτω πέρας (v. p. 681) om. *x*. 24. τοιαῦτα] ταῦτα Cor. 25. χερονήσου *F*. — κατηριθμεῖσθαι codd. edd.

σου κατοίκους ὄντας, ἧς ὁ στενώτατος ἰσθμός ἐστι τὸ μεταξὺ τοῦ κατὰ Σινώπην μυχοῦ καὶ Ἰσσοῦ· αἱ δ' ἐκτὸς πλευραί, φησί, τριγωνοειδοῦς οὔσης, εἰσὶ μὲν ἄνισοι, παρήκουσι δὲ ἡ μὲν ἀπὸ Κιλικίας ἐπὶ Χελιδονίας, ἡ δ' ἐνθένδε ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Εὐξείνου, ἡ δ' ἐπὶ Σινώπην πάλιν ἐνθένδε. τὸ μὲν οὖν μόνους τοὺς ἐν τῇ χερρονήσῳ διὰ τῶν αὐτῶν ἐλέγχοιτ' ἂν ψεῦδος ὄν, δι' ὧν ἠλέγξαμεν πρότερον, μὴ μόνους τοὺς ἐντὸς Ἅλυος. οἱ γὰρ περὶ Φαρνακίαν τόποι, ἐν οἷς τοὺς Ἁλιζώνους ἔφαμεν, ὥσπερ ἔξω τοῦ Ἅλυός εἰσιν, οὕτω καὶ ἔξω τοῦ ἰσθμοῦ, εἴπερ καὶ τῶν στενῶν τῶν μεταξὺ Σινώπης καὶ Ἰσσοῦ, καὶ οὐ τούτων γε μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν κατ' ἀλήθειαν στενῶν τῶν μεταξὺ Ἀμισοῦ τε καὶ Ἰσσοῦ· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος ὀρθῶς ἀφώρισται τὸν ἰσθμὸν καὶ τὰ κατ' αὐτὸν στενά, ἐκεῖνα ἀντὶ τούτων τιθείς. πάντων δ' εὐηθέστατον τὸ τὴν χερρόνησον τριγωνοειδῆ φήσαντα τρεῖς ἀποφήνασθαι τὰς ἔξω πλευράς· ὁ γὰρ τὰς ἔξω λέγων πλευρὰς ἔοικεν ὑπεξαιρουμένῳ τὴν κατὰ τὰ στενά, ὡς καὶ ταύτην οὖσαν πλευράν, οὐκ ἔξω δὲ οὐδ' ἐπὶ θαλάττῃ. εἰ μὲν τοίνυν τὰ στενὰ ταῦτα οὕτως ἦν συνηγμένα, ὥστε μικρὸν ἀπολείπειν τοῦ συνάπτειν *ἐπ'* ἀλλήλαις τήν τε ἐπὶ Ἰσσὸν καὶ τὴν ἐπὶ Σινώπην πίπτουσαν πλευράν, συνεχώρει ἂν τριγωνοειδῆ λέγεσθαι τὴν χερρόνησον· νῦν δέ γε τρισχιλίους σταδίους ἀπολειπόντων μεταξὺ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων στενῶν, ἀμαθία τὸ λέγειν τριγωνοειδὲς τὸ τοιοῦτον τετράπλευρον, οὐδὲ χωρογραφικόν. ὁ δὲ καὶ χωρογραφίαν ἐξέδωκεν ἐν κωμικῷ μέτρῳ, γῆς περίοδον ἐπιγράψας. μένει δ' ἡ αὐτὴ ἀμαθία, κἂν εἰς

1. στενότατος F. 2. τοῦ] τὸ F. — κατὰ] μετὰ D. 3. παρήκουσι] παροίκους F. 4. χελιδονέας D (sed ε sec. m. est) h. 5. σινόπην F. 6. χερονήσῳ F. — δι' αὐτῶν F. 7. ἅλιος F. 8. φαρμακία F. — ἀλιζώνας D ἀλιζῶνας i Cor. 10. σινόπης F. 12. Ταρσοῦ pro Ἰσσοῦ scribendum censent Cor. et Grosk. propter ea quae p. 673 disputavit Strabo, parum recte illis usi: agitur hic tantum de Amiso pro Sinope in definiendo isthmo adhibenda: v. II, 68. 14. χερόνησον F. 15. φάσαντα F. — ἀποφαίνεσθαι codd. (?), exc. CDx. — Verba ὁ γὰρ — πλευρὰς om. Dhi. — γὰρ] δὲ mox. 18. μικρὸν] μηρὸν F. 19. ἀπολείπῃ F. — ἐπ' asteriscis incl. Cor. 20. ἐνεχώρει w Tzsch. Cor. 21. γε om. w. 22. ἀμάθεια C. 23. τοιοῦτο CDh. 24. ὁ] οὐ F. 25. μένοι δ' ἂν ἡ x Cor. — ἀμάθεια C.

τοὐλάχιστον καταγάγῃ διάστημά τις τὸν ἰσθμόν, ὅσον εἰρήκασιν οἱ πλεῖστον ψευσάμενοι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός, ὅσον εἴρηκε καὶ Ἀρτεμίδωρος, χιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους· οὐδὲ
A. 996 γὰρ τοῦτο συναγωγήν πω τριγωνοειδοῦς ποιεῖ σχήματος. ἀλλ' οὐδὲ τὰς πλευρὰς ὀρθῶς διῄρηται τὰς ἔξω, τὴν ἀπὸ Ἰσσοῦ μέχρι Χελιδονίων εἰπών· λοιπὴ γάρ ἐστιν ὅλη ἐπ' εὐθείας ἡ Λυκιακὴ παραλία ταύτῃ, καὶ ἡ τῶν Ῥοδίων περαία μέχρι Φύσκου· ἐντεῦθεν δὲ καμπὴν λαβοῦσα ἡ ἤπειρος ἄρχεται τὴν δευτέραν καὶ δυσμικὴν ποιεῖν πλευρὰν ἄχρι Προποντίδος καὶ Βυζαντίου.

C. 678 23. Φήσαντος δὲ τοῦ Ἐφόρου, διότι τὴν χερρόνησον κατοικεῖ ταύτην ἑκκαίδεκα γένη, τρία μὲν Ἑλληνικά, τὰ δὲ λοιπὰ βάρβαρα χωρὶς τῶν μιγάδων, ἐπὶ θαλάττῃ μὲν Κίλικες καὶ Πάμφυλοι καὶ Λύκιοι καὶ Βιθυνοὶ καὶ Παφλαγόνες καὶ Μαριανδυνοὶ καὶ Τρῶες καὶ Κᾶρες, Πισίδαι δὲ καὶ Μυσοὶ καὶ Χάλυβες καὶ Φρύγες καὶ Μιλύαι ἐν τῇ μεσογαίᾳ, διαιτῶν ταῦτα ὁ Ἀπολλόδωρος ἑπτακαιδέκατόν φησιν εἶναι τὸ τῶν Γαλατῶν, ὃ νεώτερόν ἐστι τοῦ Ἐφόρου, τῶν δ' εἰρημένων τὰ μὲν Ἑλληνικὰ μήπω κατὰ τὰ Τρωικὰ κατῳκίσθαι, τὰ δὲ βάρβαρα πολλὴν ἔχειν σύγχυσιν διὰ τὸν χρόνον· καταλέγεσθαι δ' ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τό τε τῶν Τρώων καὶ τῶν νῦν ὀνομαζομένων Παφλαγόνων καὶ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν καὶ Καρῶν καὶ Λυκίων, Μῄονάς [τε] ἀντὶ Λυδῶν καὶ ἄλλους ἀγνῶτας, οἷον Ἁλιζῶνας καὶ Καύκωνας· ἐκτὸς δὲ τοῦ καταλόγου Κητείους τε καὶ Σολύμους καὶ Κίλικας τοὺς ἐκ Θήβης πεδίου καὶ Λέλεγας· Παμφύλους δὲ καὶ Βιθυνοὺς καὶ Μαριανδυνοὺς καὶ Πισίδας

---

1. καταγάγοι *C* καταγάγει *F* κατάγει *w*. — διαστήματι *Dh* διάστημά τι *isz*. 5. ὀρθὰς *F*. — διήρεται *F* διῄρηκε *z*. 7. λυακὴ *C*. 8. δευτέρα *F*. 9. δυτικήν *w*. — ποιεῖ *w* Tzsch. 11. ὅτι *mox* Cor. 14. βυθινοὶ *D* βηθηνοὶ *F*. — Verba καὶ Μαριανδυνοὶ — καὶ Φρύγες om. *F*. — μαριαδυνοὶ *D*. 16. μήλυαι *F*. — διαιρῶν codd., Tzsch. corr. e coni. Cas.: cf. p. 679. 19. μήπω καὶ τὰ codd., Cas. corr. 20. ἔχει codd., exc. *F*, ald.: Tzsch. corr. de coni. Cas. — σύγχησι *F*. 21. ποιητοῦ om. *F*. — τρωικῶν codd., exc. *mox*. 22. λικίων *F* κιλίκων codd. rell.: Cor. corr. 23. μηΐονας codd., exc. *io*. — τε om. codd., exc. *i*, ex quo rec. Cor. — ἐγνῶτας *F*. 24. κητίους codd.

καὶ Χάλυβας καὶ Μιλύας καὶ Καππάδοκας μήδ' ὠνομάσθαι, τοὺς μὲν διὰ τὸ μηδέπω τοὺς τόπους κατῳκηκέναι τούτους, τοὺς δὲ διὰ τὸ ἑτέροις γένεσι περιέχεσθαι, ὡς Ἰδριεῖς μὲν καὶ Τερμίλαι Καροί, Δολίονες δὲ καὶ Βέβρυκες Φρυξί.

24. *Φαίνεται δ' οὔτε τοῦ Ἐφόρου τὴν ἀπόφασιν διαιτῶν ἱκανῶς, τά τε τοῦ ποιητοῦ ταράττων καὶ καταψευδόμενος. Ἐφόρου τε γὰρ τοῦτο πρῶτον ἀπαιτεῖν ἐχρῆν, τί δὴ τοὺς Χάλυβας τίθησιν ἐντὸς τῆς χερρονήσου, τοσοῦτον ἀφεστῶτας καὶ Σινώπης καὶ Ἀμισοῦ πρὸς ἕω; οἱ γὰρ λέγοντες τὸν ἰσθμὸν* A. 997 *τῆς χερρονήσου ταύτης τὴν ἀπὸ Ἰσσοῦ γραμμὴν ἐπὶ τὸν Εὔξεινον, ὡς ἂν μεσημβρινήν τινα τιθέασι ταύτην, [ἣν] οἱ μὲν εἶναι νομίζουσι τὴν ἐπὶ Σινώπης, οἱ δὲ τὴν ἐπ' Ἀμισοῦ, ἐπὶ δὲ τῶν Χαλύβων οὐδείς· λοξὴ γάρ ἐστι τελέως. ὁ γὰρ δὴ διὰ Χαλύβων μεσημβρινὸς διὰ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας γράφοιτ' ἂν καὶ τοῦ Εὐφράτου τὴν Καππαδοκίαν ὅλην ἐντὸς ἀπολαμβάνων καὶ τὴν Κομμαγηνὴν καὶ τὸν Ἀμανὸν καὶ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον. εἰ δ' οὖν καὶ τὴν λοξὴν γραμμὴν ὁρίζειν τὸν ἰσθμὸν συγχωρήσαιμεν, τὰ πλεῖστά γε τούτων, καὶ μάλιστα ἡ Καππαδοκία ἐντὸς ἀπολαμβάνοιτ' ἂν καὶ ὁ νῦν ἰδίως λεγόμενος Πόντος, τῆς Καππαδοκίας μέρος ὢν τὸ πρὸς τῷ Εὐξείνῳ· ὥστ' εἰ τοὺς Χάλυβας τῆς χερρονήσου θετέον μέρος, πολὺ μᾶλλον τοὺς Καταόνας καὶ Καππάδοκας ἀμφοτέρους καὶ Λυκάονας δέ, οὓς καὶ αὐτοὺς παρῆκε. διὰ τί δ' ἐν τοῖς μεσογαίοις ἔταξε τοὺς Χάλυβας, οὓς ὁ ποιητὴς Ἀλιζῶνας ἐκάλεσεν, ὥσπερ καὶ* C. 679

---

1. *καὶ Χάλυβας* om. *F*. 3. *περιδέχεσθαι w*. — *ἰδρυεῖς CDhosx*: cf. Herod. V, 118. Steph. s. v. *Ἰδριάς*. — *τερμίδαι* codd., Xyl. corr. 4. *δολίωνες* codd., Cas. corr. 5. *ἀπόφασι F*. 7. Pro *Ἐφόρου* expectaveris *Ἔφορον*, atque ita scribendum esse censeo. 11. *ἣν* om. codd., Cor. add. 13. *τῶν*] *τὴν DFh*. — *τελείως* ald. — *δὴ* asteriscis incl. Cor. 14. *χαλύβην F*. 15. *ἀπολαμβάνοντος mox*. 16. *Ἰσσικὸν*] *ἰσσοῦ F*. 17. *ὁρίζει F*. 19. *ὑπολαμβάνοιτ' ἂν F*. 20. *ὢν*] *ὂν Dhi*. — *τὸ* om. *Dhi*, *τῆς* exhibent *mox* Tzsch. 21. *μέρη* codd., exc. *Emox*. 23. *αὐτὸς Ei* Cor.: cf. p. 680 init. 24. *ἀλιζώνους CEFsw*, uti XII, 549, 550, 552 constanter exhibent codd., et p. 677 tantum non omnes: alteram tamen formam, aliis etiam scriptoribus probatam, paulo ante et p. 680 tenent non minus constanter codd. omnes, ut incertum sit, utram praetulerit Strabo.

ἡμεῖς ἀπεδείξαμεν; ἄμεινον γὰρ ἦν διελεῖν καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ φάναι, τοὺς δὲ ἐν τῇ μεσογαίᾳ· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς Καππαδοκίας ποιητέον καὶ τῆς Κιλικίας. ὁ δὲ τὴν μὲν οὐδ' ὠνόμακε, τοὺς Κίλικας δὲ τοὺς ἐπὶ τῇ θαλάττῃ μόνον εἴρηκεν. οἱ οὖν ἐπ' Ἀντιπάτρῳ τῷ Δερβήτῃ καὶ οἱ Ὁμοναδεῖς καὶ ἄλλοι πλείους οἱ συνάπτοντες τοῖς Πισίδαις,

οἳ οὐκ ἴσασι θάλατταν
ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι,

τίνα λάβωσι τάξιν; ἀλλ' οὐδὲ Λυδοὺς οὐδὲ Μῄονας εἴρηκεν, εἴτε δύο εἴθ' οἱ αὐτοί εἰσι, καὶ εἴτε καθ' ἑαυτοὺς εἴτ' ἐν ἑτέρῳ γένει περιεχομένους. οὕτω γὰρ ἐπίσημον ἔθνος οὐκ ἀποκρύψαι δυνατόν, ὅ τε μὴ λέγων περὶ αὐτοῦ μηδὲν οὐκ ἂν δόξειε παραλιπεῖν τι τῶν κυριωτάτων;

25. *Τίνες δ' εἰσὶν οἱ μιγάδες; οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν παρὰ τοὺς λεχθέντας τόπους ἢ ὠνομάσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἢ παραλελεῖφθαι ἄλλους, οὓς ἀποδώσομεν τοῖς μιγάσιν, οὐδέ γε αὐτῶν τινας τούτων, ὧν ἢ εἶπεν ἢ παρέλιπε. καὶ γὰρ εἰ κατεμίχθησαν, ἀλλ' ἡ ἐπικράτεια πεποίηκεν ἢ Ἕλληνας ἢ βαρβάρους· τρίτον δὲ γένος οὐδὲν ἴσμεν τὸ μικτόν.*

26. *Πῶς δὲ τρία γένη τῶν Ἑλλήνων ἐστὶ τὰ τὴν χερρόνησον οἰκοῦντα; εἰ γάρ, ὅτι τὸ παλαιὸν οἱ αὐτοὶ ἦσαν Ἴωνες καὶ Ἀθηναῖοι, λεγέσθωσαν καὶ οἱ Δωριεῖς καὶ οἱ Αἰολεῖς οἱ αὐτοί, ὥστε δύο ἔθνη γίνοιτ' ἄν· εἰ δὲ διαιρετέον κατὰ* A. 998 *τὰ ὕστερα ἔθη, καθάπερ καὶ τὰς διαλέκτους, τέτταρα ἂν εἴη καὶ τὰ ἔθνη, καθάπερ καὶ αἱ διάλεκτοι. οἰκοῦσι δὲ τὴν χερρό-*

---

1. *ἐπεδείξαμεν* **F**. 2. *ὅπερ*] *ὃ* **E**. 3. *ἐπὶ τῆς Κιλικίας* **E** et, om. articulo, **F**. — *Κιλικίας*] *λυκίας* **Di**. 4. *ὠνόμασε* **Dhix** edd. — *τῇ* om. **Fw**. 5. *οἱ*] *εἰ* **F**. — *βερβήτῃ* **F**. — *μαοναδεῖς* **CDFis**. 8. *οὐδ' ἔθ'* codd., exc. **F**: v. Od. *Λ*, 123. — *ἔχουσι* **F**. 9. *τίν' ἂν* ald. 10. *καὶ* ante *εἴτ' ἐν* add. **CD**(?)**Fh**. 11. *οὐκ*] *οὔτε* Cor. 12. *ὅ τε*] *οὔτ' ὃ* (sic) **F**, *οὔτε* codd. rell. edd., exc. Cor., qui scripsit *οὔθ' ὃ*, deleto postea interrogationis signo: equidem recipiendam duxi Grosk. coniecturam et simpliciorem et aptiorem; similem mutationem v. XII, 555. 15. *παρὰ*] *περὶ* **F**. 17. *ἢ* ante *εἶπεν* om. **Fw**. 19. *γένους* **C**. 21. *τὸ* om. **F**. 24. *ἔθη*] *ἔθνη* edd., praemisso articulo Cor.: recte tamen Cas. censuit *ἔθη* legendum esse nisi velimus ineptire Strabonem; cf. VIII, 333. 25. *καὶ τὰ* om. **sw** Cor. — *αἱ* asteriscis inclusit Cor.

νησον ταύτην, καὶ μάλιστα κατὰ τὸν τοῦ Ἐφόρου διορισμόν, οὐκ Ἴωνες μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι, καθάπερ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα δεδήλωται. τοιαῦτα μὲν δὴ πρὸς τὸν Ἔφορον διαπορεῖν ἄξιον, Ἀπολλόδωρος δὲ τούτων μὲν ἐφρόντισεν οὐδέν· τοῖς δὲ ἑκκαίδεκα ἔθνεσι προστίθησιν ἑπτακαιδέκατον, τὸ τῶν Γαλατῶν, ἄλλως μὲν χρήσιμον λεχθῆναι, πρὸς δὲ τὴν δίαιταν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου λεγομένων ἢ παραλειπομένων οὐ δέον· εἴρηκε δὲ τὴν αἰτίαν αὐτός, ὅτι ταῦτα πάντα νεώτερα τῆς ἐκείνου ἡλικίας.

27. Μεταβὰς δ' ἐπὶ τὸν ποιητὴν τοῦτο μὲν ὀρθῶς λέγει, διότι πολλὴ σύγχυσις γεγένηται τῶν βαρβάρων ἐθνῶν ἀπὸ τῶν Τρωικῶν εἰς τὰ νῦν διὰ τὰς μεταπτώσεις· καὶ γὰρ προσγέγονέ τινα καὶ ἐλλέλοιπε καὶ διέσπασται καὶ συνῆκται εἰς ἕν. οὐκ εὖ δὲ τὴν αἰτίαν διττὴν ἀποφαίνει, δι' ἣν οὐ μέμνηταί τινων ὁ ποιητής· ἢ τῷ μήπω τότ' οἰκεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἔθνους C. 680 τούτου, ἢ τῷ ἐν ἑτέρῳ γένει περιέχεσθαι. τὴν γὰρ Καππαδοκίαν οὐκ εἴρηκεν, οὐδὲ τὴν Καταονίαν, ὡς δ' αὔτως τὴν Λυκαονίαν, δι' οὐδέτερον τούτων· οὐ γὰρ ἔχομεν τοιαύτην ἱστορίαν ἐπ' αὐτῶν οὐδεμίαν. γελοῖόν τε τὸ τοὺς Καππάδοκας καὶ Λυκάονας διὰ τί μὲν Ὅμηρος παρέλιπε, φροντίσαι καὶ ἀπολογήσασθαι, διὰ τί δ' Ἔφορος παρῆλθε, παρελθεῖν καὶ αὐτόν, καὶ ταῦτα παραθέμενον πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὴν ἀπόφασιν τἀνδρός, πρὸς τὸ ἐξετάσαι καὶ διαιτῆσαι· καί, διότι μὲν Μήονας ἀντὶ Λυδῶν Ὅμηρος εἶπε, διδάξαι, ὅτι δ' οὔτε Λυδοὺς οὔτε Μήονας εἴρηκεν Ἔφορος, μὴ ἐπισημήνασθαι.

28. Φήσας δὲ ἀγνώτων τινῶν μεμνῆσθαι τὸν ποιητήν, Καύκωνας μὲν ὀρθῶς λέγει καὶ Σολύμους καὶ Κητείους καὶ Λέλε-

1. τοῦ om. *Emox*. 2. ἑκάστοις *F*. 7. ὑπὸ om. *Fmosw*. 8. πάντα om. Cor. 11. ὅτι *mox*. — σύγχησις *F*. 12. ἐς codd. (?), exc. *DF*, edd. 13. ἐλλέλειπται *C* ἐλέλοιπεν *F*. — ἔσπασται *Dhi*. 14. οὐ om. Cor. operarum haud dubie errore. 16. ἐν ἑτέρῳ] ἀνωτέρω *w*. 17. οὐδ' αὖ τὴν Λυκαονίαν *mox* οὐδ' αὐτὴν Λυκαονίαν Cor., quod probandum videtur ita, ut articulus addatur: v. p. 678 extr. 19. Post Καππάδοκας Grosk. haud iniuria suspicatur excidisse καὶ Κατάονας. 22. τοῦ ἀνδρός *Cswx*. 25. ἐπισημείνασθαι *F*. 27. κητίους codd., Xyl. corr. — λέλενας *F*.

γας καὶ Κίλικας τοὺς ἐκ Θήβης πεδίου, τοὺς δ' Ἀλιζῶνας αὐτὸς πλάττει, μᾶλλον δ' οἱ πρῶτοι τοὺς Ἀλιζῶνας ἀγνοήσαντες, τίνες εἰσί, καὶ μεταγράφοντες πλεοναχῶς καὶ πλάττοντες τὴν τοῦ ἀργύρου γενέθλην καὶ ἄλλα πολλὰ μέταλλα, ἐκλελειμμένα ἅπαντα. πρὸς ταύτην δὲ τὴν φιλοτιμίαν κἀκείνας συνήγαγον τὰς ἱστορίας, ἃς ὁ Σκήψιος τίθησι παρὰ Καλλισθένους λαβὼν καὶ ἄλλων τινῶν, οὐ καθαρευόντων τῆς περὶ τῶν Ἀλιζώνων ψευδοδοξίας· ὡς ὁ μὲν Ταντάλου πλοῦτος καὶ τῶν Πελοπιδῶν ἀπὸ τῶν περὶ Φρυγίαν καὶ Σίπυλον μετάλλων ἐγένετο· ὁ δὲ Κάδμου ..... περὶ Θρᾴκην καὶ τὸ Παγγαῖον ὄρος· ὁ δὲ Πριάμου ἐκ τῶν ἐν Ἀστύροις περὶ Ἄβυδον χρυσείων, ὧν καὶ
A. 999 νῦν ἔτι μικρὰ λείπεται· πολλὴ δ' ἡ ἐκβολὴ καὶ τὰ ὀρύγματα σημεῖα τῆς πάλαι μεταλλείας· ὁ δὲ Μίδου ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέρμιον ὄρος· ὁ δὲ Γύγου καὶ Ἀλυάττου καὶ Κροίσου ἀπὸ τῶν ἐν Λυδίᾳ † τῆς μεταξὺ Ἀταρνέως τε καὶ Περγάμου πολίχνη ἐρήμη, ἐκμεμεταλλευμένα ἔχουσα τὰ χωρία.

29. Ἔτι καὶ ταῦτα μέμψαιτο ἄν τις τοῦ Ἀπολλοδώρου, ὅτι τῶν νεωτέρων καινοτομούντων πολλὰ παρὰ τὰς Ὁμηρικὰς ἀποφάσεις, εἰωθὼς ταῦτ' ἐλέγχειν ἐπὶ πλέον, ἐνταῦθα οὐκ ὠλιγώρηκε μόνον, ἀλλὰ καὶ τἀναντία εἰς ἓν συνάγει τὰ μὴ ὡσαύτως λεγόμενα. ὁ μὲν γὰρ Ξάνθος ὁ Λυδὸς μετὰ τὰ Τρωικά φησιν ἐλθεῖν τοὺς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἀριστερῶν τοῦ Πόντου, ἀγαγεῖν δ' αὐτοὺς Σκαμάνδριον ἐκ Βερεκύντων καὶ Ἀσκανίας. ἐπιλέγει δὲ τούτοις ὁ Ἀπολλόδωρος, ὅτι τῆς Ἀσκανίας ταύτης μνημονεύει καὶ Ὅμηρος, ἧς ὁ Ξάνθος·

1. ἀλίζωνας *F*. 4. μεγάλα codd., Cor. corr. — ἐκλελυμένα ald. 5. ἅπαντα *CDhm*. 6. περὶ *F*. 7. ἀλυζόνων *C* ἀλιζόνων *D* ἀλαζόνων *F*. 9. μετάλων *x*. 10. ἐκ τῶν ante περὶ add. Cor., atque hoc vel simile quid a Strabone scriptum fuisse liquet. 11. ἐκ τῶν ἀσυρίοις *CDFiw* ald. ἐκ τῶν συρίας *h* ἐκ τῶν περὶ ἄβυδον *moz*, Xyl. corr.: cf. XIII, 591 extr. — χρυσίων *Dhi*. 12. πολλὰ *CD* (?) *himoz*. 15. καὶ ante τῆς add. Cor. — τῆς] τῇ *moz*. — πολίχνῃ ἐρήμῃ Epit. πολίχνης ἐρήμης Tzsch. Cor. de sent. Cas. ex Epit. a Gelenio ita correcta. 16. ἐκμεταλλευόμενα codd., verum servavit Epit. — ἐχούσῃ *moz* ἔχουσα codd. rell. Epit., ἐχούσης Tzsch. Cor. de sent. Cas.: equidem nescio quomodo restituendus sit hic locus. 17. ἔτι] εἴτε *Cx*. 18. κενοτομούντων *F*. 21. γὰρ om. *F*.

Φόρκυς δὲ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης.

ἀλλ' εἰ οὕτως ἔχει, ἡ μὲν μετανάστασις ὕστερον ἂν εἴη τῶν C. 681
Τρωικῶν γεγονυῖα, ἐν δὲ τοῖς Τρωικοῖς τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐπικουρικὸν ἧκεν ἐκ τῆς περαίας ἐκ τῶν Βερεκύντων καὶ τῆς Ἀσκανίας. τίνες οὖν Φρύγες ἦσαν,

οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο,

ὅτε ὁ Πρίαμος,

ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην,

φησί; πῶς δὲ ἐκ μὲν Βερεκύντων μετεπέμπετο Φρύγας ὁ Πρίαμος, πρὸς οὓς οὐδὲν ἦν αὐτῷ συμβόλαιον, τοὺς δ' ὁμόρους καὶ οἷς αὐτὸς πρότερον ἐπεκούρησε παρέλιπεν; οὕτω δὲ περὶ τῶν Φρυγῶν εἰπὼν ἐπιφέρει καὶ τὰ περὶ τῶν Μυσῶν οὐχ ὁμολογούμενα τούτοις· λέγεσθαι γάρ φησι καὶ τῆς Μυσίας κώμην Ἀσκανίαν περὶ λίμνην ὁμώνυμον, ἐξ ἧς καὶ τὸν Ἀσκάνιον ποταμὸν ῥεῖν, οὗ μνημονεύει καὶ Εὐφορίων·

Μυσοῖο παρ' ὕδασιν Ἀσκανίοιο.

καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος·

οἳ καὶ ἐπ' Ἀσκανίῳ δώματ' ἔχουσι ῥόῳ,
λίμνης Ἀσκανίης ἐπὶ χείλεσιν· ἔνθα Δολίων
υἱὸς Σιληνοῦ νάσσατο καὶ Μελίης.

καλοῦσι δέ, φησί, Δολιονίδα καὶ Μυσίαν τὴν περὶ Κύζικον ἰόντι εἰς Μιλητούπολιν. εἰ οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα, καὶ ἐκμαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν δεικνυμένων νῦν καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν, τί ἐκώλυε τὸν Ὅμηρον ταύτης μεμνῆσθαι τῆς Ἀσκανίας, ἀλλὰ
μὴ τῆς ὑπὸ Ξάνθου λεγομένης; εἴρηται δὲ καὶ πρότερον περὶ A. 1000
τούτων ἐν τῷ περὶ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν λόγῳ, ὥστε ἐχέτω πέρας.

---

1. φόρκης *F*. — ἤγαγε *F*. 5. ἐκ τῶν] καὶ τῶν *E*. 6. οἱ ante Φρύγες add. Cor. 9. ἐλέχθην Tzsch. Cor.: v. ad XII, 552. 12. πρότερον αὐτὸς *Dh*. 13. εἰπῶν *F*. 14. μὲν ante γάρ add. *F*. 19. οἳ] εἰ *CDEFh*. Supra XII, 566 in eodem versu legitur ἐπ' Ἀσκανίων — ῥόων. 21. σειληνοῦ *Dhi*: alteram scripturam codd. omnes tuentur l. c. 22. δολιωνίδα *CDFs* δολίωνας *E*. 25. μνησθῆναι *F*.

CAPUT VI.

1. *Λοιπὸν δὲ τὴν πρὸς νότον παρακειμένην τῇ χερρονήσῳ ταύτῃ περιοδεῦσαι νῆσον τὴν Κύπρον. εἴρηται δ', ὅτι ἡ περιεχομένη θάλαττα ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ Φοινίκης καὶ Συρίας καὶ τῆς λοιπῆς παραλίας μέχρι τῆς Ῥοδίας σύνθετός πώς ἐστιν ἔκ τε τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ κατὰ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον. ἐν δὲ ταύτῃ ἐστὶν ἡ Κύπρος, τὰ μὲν προσάρκτια μέρη συνάπτοντα ἔχουσα τῇ Τραχείᾳ Κιλικίᾳ, καθ' ἃ δὴ καὶ προσεχεστάτη τῇ ἠπείρῳ ἐστί, τὰ δὲ ἑῷα τῷ Ἰσσικῷ κόλπῳ, τὰ δ' ἑσπέρια τῷ Παμφυλίῳ κλυζόμενα πελάγει, τὰ δὲ νότια τῷ Αἰγυπτίῳ. τοῦτο μὲν οὖν σύρρουν ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῷ Λιβυκῷ καὶ τῷ Καρπαθίῳ πελάγει, ἀπὸ δὲ τῶν νοτίων καὶ τῶν ἑῴων μερῶν ἥ τε Αἴγυπτός ἐστι καὶ ἡ ἐφεξῆς παραλία μέχρι Σελευκείας τε καὶ Ἰσσοῦ, πρὸς ἄρκτον δ' ἥ τε Κύπρος καὶ τὸ Παμφύλιον πέλαγος. τοῦτο δὲ ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων περιέχεται τοῖς τε ἄκροις τῆς Τραχείας Κιλικίας καὶ τῆς Παμφυλίας καὶ Λυκίας μέχρι τῆς Ῥοδίας, ἀπὸ δὲ τῆς δύσεως τῇ Ῥοδίων νήσῳ, ἀπὸ δὲ τῆς ἀνατολῆς τῇ Κύ-*
C. 682 *πρῳ τῇ κατὰ Πάφον καὶ τὸν Ἀκάμαντα, ἀπὸ δὲ τῆς μεσημβρίας σύρρουν ἐστὶ τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει.*

2. *Ἔστι δ' ὁ μὲν κύκλος τῆς Κύπρου σταδίων τρισχιλίων καὶ τετρακοσίων εἴκοσι κατακολπίζοντι· μῆκος δὲ ἀπὸ Κλειδῶν ἐπὶ τὸν Ἀκάμαντα πεζῇ σταδίων χιλίων τετρακοσίων ὁδεύοντι ἀπ' ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν. εἰσὶ δὲ αἱ μὲν Κλεῖδες νησία δύο προκείμενα τῇ Κύπρῳ κατὰ τὰ ἑωθινὰ μέρη τῆς νήσου, τὰ διέχοντα τοῦ Πυράμου σταδίους ἑπτακοσίους· ὁ δ' Ἀκάμας ἐστὶν ἄκρα δύο μαστοὺς ἔχουσα καὶ ὕλην πολλήν, κείμενος μὲν*

---

2. *νότον Fimosw.* — *χερρονήσῳ*, altero *ν* inter versus sec. m. add., *D χερονήσῳ F.* 3. *περιχυομένη* (sic) *F.* 5. *Ῥοδίων* edd. 7. *νῆσος* post *Κύπρος* add. edd. 9. *καθὰ E.* 10. *πελάγη F.* 14. *σελευκίας F.* 17. *καὶ* ante *μέχρι* add. *E.* — *τῆς Ῥοδίας* om. *C* in fine paginae. 22. *τῶν* ante *Κλειδῶν* add. *F* (?) edd. 24. *ἀπ'*] *ἐπ' F ἀπὸ Dhi* edd. 25. *προσκείμενα E* Cor.: at legitur paulo post itidem *πρόκεινται δὲ πλησίον αἱ Κλεῖδες*, idque verbum multo aptius est. 26. Malim abesse *τά.* 27. *καὶ* om. *F.*

ἐπὶ τῶν ἑσπερίων τῆς νήσου μερῶν, ἀνατείνων δὲ πρὸς ἄρκτους, ἐγγυτάτω μὲν πρὸς Σελινοῦντα τῆς Τραχείας Κιλικίας ἐν διάρματι χιλίων σταδίων, πρὸς Σίδην δὲ τῆς Παμφυλίας χιλίων καὶ ἑξακοσίων, πρὸς δὲ Χελιδονίας χιλίων ἐνναχοσίων. ἔστι δὲ ἑτερόμηκες τὸ ὅλον τῆς νήσου σχῆμα, καί που καὶ ἰσθμοὺς ποιεῖ κατὰ τὰς τὸ πλάτος διοριζούσας πλευράς· ἔχει δὲ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα, ὡς ἐν βραχέσιν εἰπεῖν, οὕτως, ἀρξαμένοις ἀπὸ τοῦ προσεχεστάτου σημείου τῇ ἠπείρῳ.

3. Ἔφαμεν δέ που κατὰ τὸ Ἀνεμούριον, ἄκραν τῆς Τρα- A. 1001
χείας Κιλικίας, ἀντικεῖσθαι τὸ τῶν Κυπρίων ἀκρωτήριον τὴν Κρομμύου ἄκραν ἐν τριακοσίοις καὶ πεντήκοντα σταδίοις· ἐντεῦθεν δ' ἤδη δεξιὰν τὴν νῆσον ἔχουσιν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὴν ἤπειρον, πρὸς ἄρκτον ὁ πλοῦς ἐστι καὶ πρὸς ἕω καὶ πρὸς τὰς Κλεῖδας εὐθυπλοίᾳ σταδίων ἑπτακοσίων. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Λάπαθός τέ ἐστι πόλις, ὕφορμον ἔχουσα καὶ νεώρια, Λακώνων κτίσμα καὶ Πραξάνδρου, καθ' ἣν ἡ Νάγιδος· εἶτ' Ἀφροδίσιον, καθ' ὃ στενὴ ἡ νῆσος· εἰς γὰρ Σαλαμῖνα ὑπέρβασις σταδίων ἑβδομήκοντα· εἶτ' Ἀχαιῶν ἀκτή, ὅπου Τεῦκρος προσωρμίσθη πρῶτον [ὁ] κτίσας Σαλαμῖνα τὴν ἐν Κύπρῳ, ἐκβληθείς, ὥς φασιν, ὑπὸ τοῦ πατρὸς Τελαμῶνος· εἶτα Καρπασία πόλις, λιμένα ἔχουσα· κεῖται δὲ κατὰ τὴν ἄκραν τὴν Σαρπηδόνα· ἐκ δὲ τῆς Καρπασίας ὑπέρβασίς ἐστιν ἰσθμοῦ τριάκοντα σταδίων πρὸς τὰς νήσους τὰς Καρπασίας καὶ τὸ νότιον πέλαγος· εἶτ' ἄκρα καὶ ὄρος· ἡ δ' ἀκρώρεια καλεῖται Ὄλυμπος,

---

1. ἄρκτον *mw*. 2. ἐλυοῦντα *EF* ἐλνοῦντα *D* (sed σ et ι sec. m. add.) σελνοῦντα *C*. 3. προσίδην *F*. 4. χελιδονίας codd., exc. *E*. — χιλίων ἐνναχοσίων] ᾳλ *F*. 6. ποιεῖ om. *E*. — τὸ om. *EF*. 8. τοῦ om. *E*. — προσεχεστάτους *F*. 9. δέ] δή Cor. 10. ἀκροτήριον *F*. 12. δεξιᾷ *E* (sed δεξιὰν primum videtur scriptum fuisse) *imo*: unde Cor. scripsit ἐν δεξιᾷ, quod sane concinnius est. 14. κλείας *F*. — εὐθὺ διὰ *F*. 15. Λάπηθος vocatur hoc oppidum a plerisque scriptoribus (cf. VVessel. ad. Diod. XIX, 59. Meurs. in Cypro p. 39 sq.), etiam a Steph. s. v., qui hunc ipsum Strabonis locum videtur sequi: inde hic quoque ita videtur esse scribendum. 16. ἣν ἄγιδος codd.: Cor. corr. de coni. Cas. 18. εἶτα χάρων ἀκτή codd., exc. *moxz*: v. Ptol. V, 14. 19. ὁ om. codd. edd., sed necessarium est. 23. καρπαθίας *hi*.

ἔχουσα Ἀφροδίτης Ἀκραίας ναόν, ἄδυτον γυναιξὶ καὶ ἀόρατον. πρόκεινται δὲ πλησίον αἱ Κλεῖδες καὶ ἄλλαι δὲ πλείους, εἶθ' αἱ Καρπασίαι νῆσοι, καὶ μετὰ ταύτας ἡ Σαλαμίς, ὅθεν ἦν Ἄριστος ὁ συγγραφεύς· εἶτ' Ἀρσινόη πόλις καὶ λιμήν· εἶτ' ἄλλος λιμὴν Λεύκολλα· εἶτ' ἄκρα Πηδάλιον, ἧς ὑπέρκειται λόφος τραχύς, ὑψηλός, τραπεζοειδής, ἱερὸς Ἀφροδίτης, εἰς ὃν ἀπὸ Κλειδῶν στάδιοι ἑξακόσιοι ὀγδοήκοντα· εἶτα κολπώδης καὶ τραχὺς παράπλους ὁ πλείων εἰς Κίτιον· ἔχει δὲ λιμένα κλειστόν· ἐντεῦθέν ἐστι Ζήνων τε, ὁ τῆς στωικῆς αἱρέσεως **C. 683** ἀρχηγέτης, καὶ Ἀπολλώνιος ἰατρός· ἐντεῦθεν εἰς Βηρυτὸν στάδιοι χίλιοι πεντακόσιοι. εἶτ' Ἀμαθοῦς πόλις καὶ μεταξὺ πολίχνη, Παλαιὰ καλουμένη, καὶ ὄρος μαστοειδὲς Ὄλυμπος· εἶτα **A. 1002** Κουριὰς χερρονησώδης, εἰς ἣν ἀπὸ Θρόνων στάδιοι ἑπτακόσιοι. εἶτα πόλις Κούριον, ὅρμον ἔχουσα, Ἀργείων κτίσμα. ἤδη οὖν πάρεστι σκοπεῖν τὴν ῥᾳθυμίαν τοῦ ποιήσαντος τὸ ἐλεγεῖον τοῦτο, οὗ ἡ ἀρχή·

ἱραὶ τῷ Φοίβῳ, πολλὸν διὰ κῦμα θέουσαι,
ἤλθομεν αἱ ταχιναὶ τόξα φυγεῖν ἔλαφοι·

εἴθ' Ἡδύλος ἐστίν, εἴθ' ὁστισοῦν· φησὶ μὲν γὰρ ὁρμηθῆναι τὰς ἐλάφους Κωρυκίης ἀπὸ δειράδος, ἐκ δὲ Κιλίσσης ἠιόνος εἰς ἀκτὰς διανήξασθαι Κουριάδας, καὶ ἐπιφθέγγεται, διότι

μυρίον ἀνδράσι θαῦμα νοεῖν πάρα, πῶς ἀνόδευτον
χεῦμα δι' εἰαρινῶν ἐδράμομεν ζεφύρων.

---

3. ταῦτα *Fsw*. — ἦν om. *F*. 4. εἶτα *F*. 5. ἄλλος om. *E*. — λεύκολα codd., Cas. mutavit ita, ut scribitur hoc nomen saepius apud Plin. (H. N. V, 26. 35. XXXVI, 34.) in Pamphylia et Lycia id commemorantem. — ἧς] εἰς ἣν codd., exc. *F*, qui verum servavit, a Corae de coni. restitutum. 6. ὃν] ὃ *F*. 8. πλέον *w* πλέον *i* πλείως *x* πλέοντι coni. Cor. — κήτιον *CDEFh* κύτιον *x*: excidisse nonnulla post Κίτιον haud iniuria Grosk. suspicatur, audacius proponens haec: πολίχνιον μέν ἐστι τὸ Κίτιον, coll. Suida s. v. Mirum est Θρόνους hic non commemorari. 9. στοικῆς *F*. 12. μαστοειδῶν *F*. 13. Post Κουριὰς Grosk. ἄκρα excidisse censet haud iniuria. — χερρονησιώδης ald. 14. Verba ἤδη — δίαρμα δ' οὐδέν om. *x*. 17. ἱεραὶ *Cxz* (?). — φόβω *F*. 18. ταχειναὶ *x*. 19. εἶθ' ἡ δῆλος codd., exc. *F*: ἡδύλλος legitur in marg. *o*: verum nomen restituit Cas. — φασὶ *CDhiosz*. — γὰρ om. *h* Cas. 21. ὅτι *oz* Cor. 23. δι' ἀερίνων *moz* διερίνων codd. rell.,

ἀπὸ γὰρ Κωρύκου περίπλους μέν ἐστιν εἰς Κουριάδα ἀκτήν, οὔτε ζεφύρῳ δέ, οὔτε ἐν δεξιᾷ ἔχοντι τὴν νῆσον, †οὔτ' ἐν ἀριστερᾷ, διάρμα δ' οὐδέν. ἀρχὴ δ' οὖν τοῦ δυσμικοῦ παράπλου τὸ Κούριον τοῦ βλέποντος πρὸς Ῥόδον, καὶ εὐθύς ἐστιν ἄκρα, ἀφ' ἧς ῥίπτουσι τοὺς ἁψαμένους τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος· εἶτα Τρῆτα καὶ Βοόσουρα καὶ Παλαίπαφος, ὅσον ἐν δέκα σταδίοις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἱδρυμένη, ὕφορμον ἔχουσα, καὶ ἱερὸν ἀρχαῖον τῆς Παφίας Ἀφροδίτης· εἶτ' ἄκρα Ζεφυρία, πρόσορμον ἔχουσα, καὶ ἄλλη Ἀρσινόη, ὁμοίως πρόσορμον ἔχουσα καὶ ἱερὸν καὶ ἄλσος· μικρὸν δ' ἀπὸ τῆς θαλάττης καὶ ἡ Ἱεροκηπίς. εἶθ' ἡ Πάφος, κτίσμα Ἀγαπήνορος, καὶ λιμένα ἔχουσα καὶ ἱερὰ εὖ κατεσκευασμένα· διέχει δὲ πεζῇ σταδίους ἑξήκοντα τῆς Παλαιπάφου, καὶ πανηγυρίζουσι διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης κατ' ἔτος ἐπὶ τὴν Παλαίπαφον ἄνδρες ὁμοῦ γυναιξὶν συνιόντες καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων. φασὶ δ' εἰς Ἀλεξάνδρειάν τινες ἐκ Πάφου σταδίους εἶναι τρισχιλίους ἑξακοσίους. εἶθ' ὁ Ἀκάμας ἐστὶ μετὰ Πάφον· εἶτα πρὸς ἕω μετὰ τὸν Ἀκάμαντα πλοῦς εἰς Ἀρσινόην πόλιν καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος· εἶτα Σόλοι πόλις, λιμένα ἔχουσα καὶ ποταμὸν καὶ ἱερὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἴσιδος· κτίσμα δ' ἐστὶ Φαλήρου καὶ Ἀκάμαντος Ἀθηναίων· οἱ δ' ἐνοικοῦντες Σόλιοι καλοῦνται. ἐντεῦθεν ἦν Στασάνωρ τῶν Ἀλεξάνδρου A. 1003

Xyl. corr.: *εἰαρινῷ* — *Ζεφύρῳ* scribendum esse suspicatur Meinck. in Anall. Alexandr. p. 119, quod satis arridet. 2. *οὔτ'* om. Tzsch. Cor., addito *δὲ* post *ἀριστερᾷ*, ex coni. Cas.: minus probabilis est Groskurdii opinio *οὔτ'* in *ἀλλ'* mutantis. 3. *περίπλου* *Emox* edd. 6. *τρῆτα* *Dh* *τρίτα* *F*. — *πάλαι πάφος* *F*. — *ὅσον ἕνδεκα* *F*. 7. *τῆς* om. *E*. — *ἀρχῆον* *F*, om. *E*. 8. Post *ἔχουσα* adduntur haec in *i*: *καὶ ἱερὰ εὖ κατεσκευασμένα*. 9. *καὶ ἄλλη* — *ἔχουσα* om. *x*. — *ὁμοίως* om. *C*. — *καὶ* ante *ἄλσος* om. *C* Cor. 10. *καὶ* om. Cor. — *ἡ* om. *ox*. — *Ἱεροκηπία* idem locus bis vocatur paulo post. 11. *καὶ* ante *λιμένα* om. Cor. 12. *πάλαι πάφου* *DF*. 14. *πάλαι πάφον* *DF*. — *καὶ* om. codd., exc. *DF*, edd. 18. *σολοὺς* *E* *σολοῦς* *F* *σόλους* codd. rell., Tzsch. corr. de sent. Cellarii, constantem usum aliorum scriptorum secutus: qui confirmatur ipsa forma nominis gentilis quod subiicitur. Videtur error ille ortus esse inde, quod falso referebatur nomen ad praepositionem *εἰς*. 20. Inde a *δ' ἐστὶ* alia manus incipit in *F* *δὲ ἐστι* *D*. 21. *σόλοι* *E*.

ἑταίρων, ἀνὴρ ἡγεμονίας ἠξιωμένος· ὑπέρκειται δ' ἐν μεσογαίᾳ Λιμενία πόλις· εἶθ' ἡ Κρομμύου ἄκρα.

4. Τί δὲ δεῖ τῶν ποιητῶν θαυμάζειν, καὶ μάλιστα τῶν τοιούτων, οἷς ἡ πᾶσα περὶ τὴν φράσιν ἐστὶ σπουδή, τὰ τοῦ
C. 684 Δαμάστου συγκρίνοντας, ὅστις τῆς νήσου τὸ μῆκος ἀπὸ τῶν ἄρκτων πρὸς μεσημβρίαν ἀποδίδωσιν, ἀπὸ Ἱεροκηπίας, ὥς φησιν, εἰς Κλεῖδας; οὐδὲ ὁ Ἐρατοσθένης εὖ· αἰτιώμενος γὰρ τοῦτον, οὐκ ἀπ' ἄρκτων φησὶν εἶναι τὴν Ἱεροκηπίαν, ἀλλ' ἀπὸ νότου· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ νότου, ἀλλ' ἀπὸ δύσεως, εἴπερ ἐν τῇ δυσμικῇ πλευρᾷ κεῖται, ἐν ᾗ καὶ ἡ Πάφος καὶ ὁ Ἀκάμας. διάκειται μὲν οὕτως ἡ Κύπρος τῇ θέσει.

5. Κατ' ἀρετὴν δ' οὐδεμιᾶς τῶν νήσων λείπεται· καὶ γὰρ εὔοινός ἐστι καὶ εὐέλαιος, σίτῳ τε αὐτάρκει χρῆται· μέταλλά τε χαλκοῦ ἐστιν ἄφθονα τὰ ἐν Ταμασσῷ, ἐν οἷς τὸ χαλκανθὲς γίνεται, καὶ ὁ ἰὸς τοῦ χαλκοῦ, πρὸς τὰς ἰατρικὰς δυνάμεις χρήσιμα. φησὶ δ' Ἐρατοσθένης τὸ παλαιὸν ὑλομανούντων τῶν πεδίων, ὥστε κατέχεσθαι δρυμοῖς καὶ μὴ γεωργεῖσθαι, μικρὰ μὲν ἐπωφελεῖν πρὸς τοῦτο τὰ μέταλλα, δενδροτομούντων πρὸς τὴν καῦσιν τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, προσγενέσθαι δὲ καὶ τὴν ναυπηγίαν τῶν στόλων, ἤδη πλεομένης ἀδεῶς τῆς θαλάττης καὶ μετὰ δυνάμεων· ὡς δ' οὐκ ἐξενίκων, ἐπιτρέψαι τοῖς βουλομένοις καὶ δυναμένοις ἐκκόπτειν καὶ ἔχειν ἰδιόκτητον καὶ ἀτελῆ τὴν διακαθαρθεῖσαν γῆν.

6. Πρότερον μὲν οὖν κατὰ πόλεις ἐτυραννοῦντο οἱ Κύπριοι, ἀφ' οὗ δ' οἱ Πτολεμαϊκοὶ βασιλεῖς κύριοι τῆς Αἰγύπτου κατέστησαν, εἰς ἐκείνους καὶ ἡ Κύπρος περιέστη, συμπραττόν-
A. 1004 των πολλάκις καὶ τῶν Ῥωμαίων. ἐπεὶ δ' ὁ τελευταῖος ἄρξας Πτολεμαῖος, ἀδελφὸς τοῦ Κλεοπάτρας πατρός, τῆς καθ' ἡμᾶς βασιλίσσης, ἔδοξε πλημμελής τε εἶναι καὶ ἀχάριστος εἰς τοὺς εὐεργέτας, ἐκεῖνος μὲν κατελύθη, Ῥωμαῖοι δὲ κατέσχον τὴν νῆ-

---

1. δὲ ἐν *D*. 2. κρομύου *EF* κρομμύων *w*. 3. δεῖ] δὴ *x*. 10. ὁ om. *F*. 12. δ' οὐδὲ μιᾶς *F*. 13. τε δὲ *w*. 14. χαλκᾶ *E*. — ταμάσῳ *E* ταναςσῷ codd. rell.: Xyl. corr. Eadem forma VI, 256 e codd. erat recipienda. 16. χρήσιμος *w* Cas. 18. πρὸς evanuit in *C*. 19. γενέσθαι — στόλων evanuerunt in *C*. 25. πτολεμικοὶ *F*. 27. πολλὰ Cor. — ὁ πτολεμαῖος ὁ ἄρξας τελευταῖος *Dh*.

σον, καὶ γέγονε στρατηγικὴ ἐπαρχία καθ' αὑτήν. μάλιστα δ' αἴτιος τοῦ ὀλέθρου κατέστη τῷ βασιλεῖ Πόπλιος Κλαύδιος Ποῦλχερ· ἐμπεσὼν γὰρ εἰς τὰ λῃστήρια, τῶν Κιλίκων ἀκμαζόντων τότε, λύτρον αἰτούμενος ἐπέστειλε τῷ βασιλεῖ, δεόμενος πέμψαι καὶ ῥύσασθαι αὐτόν· ὁ δ' ἔπεμψε μέν, μικρὸν δὲ τελέως, ὥστε καὶ τοὺς λῃστὰς αἰδεσθῆναι λαβεῖν, ἀλλὰ ἀναπέμψαι πάλιν, τὸν δ' ἄνευ λύτρων ἀπολῦσαι. σωθεὶς δ' ἐκεῖνος ἀπεμνημόνευσεν ἀμφοτέροις τὴν χάριν, καὶ γενόμενος δήμαρχος, ἴσχυσε τοσοῦτον, ὥστε ἐπέμφθη Μάρκος Κάτων, ἀφαιρησόμενος τὴν Κύπρον τὸν κατέχοντα. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἔφθη διαχειρισάμενος αὑτόν, Κάτων δὲ ἐπελθὼν παρέλαβε τὴν Κύπρον, καὶ τὴν βασιλικὴν οὐσίαν διέθετο, καὶ τὰ χρήματα εἰς τὸ C. 685 δημόσιον ταμιεῖον τῶν Ῥωμαίων ἐκόμισεν· ἐξ ἐκείνου δ' ἐγένετο ἐπαρχία ἡ νῆσος, καθάπερ καὶ νῦν ἐστι, στρατηγική· ὀλίγον δὲ χρόνον τὸν μεταξὺ Ἀντώνιος Κλεοπάτρᾳ καὶ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς Ἀρσινόῃ παρέδωκε· καταλυθέντος δὲ ἐκείνου, συγκατελύθησαν καὶ αἱ διατάξεις αὐτοῦ πᾶσαι.

---

1. *δὲ αἴτιος D.* 9. *ὥστ' ἐπέμφθη D ὥστ' ἔφθη w.* 10. *τὴν ἀρχὴν τῆς κύπρου* ald. 11. *αὐτὸν CDF.* — *δ' ἐπελθὼν F δ' ἐλθὼν w.* 13. *τῶν Ῥωμαίων* om. *mox.* 17. In fine huius libri haec add. in *CFguvxy*: *ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ βιβλίῳ λέγει περὶ ἰωνίας καὶ σάμοὺ καὶ χίου καὶ καρίας καὶ ῥόδου καὶ κῶ καὶ λυκίας καὶ παμφυλίας καὶ κιλικίας καὶ κύπρου.*

ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ πεντεκαιδέκατον περιέχει Ἰνδίαν καὶ Περσίδα.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

A. 1005 1. *Τὰ περιλειπόμενα τῆς Ἀσίας ἐστὶ τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύ-
ρου, πλὴν Κιλικίας καὶ Παμφυλίας καὶ Λυκίας, τὰ * δ' * ἀπὸ τῆς
Ἰνδικῆς μέχρι Νείλου μεταξὺ τοῦ Ταύρου καὶ τῆς ἔξω θαλάτ-
της τῆς νοτίου κείμενα. μετὰ δὲ τὴν Ἀσίαν ἡ Λιβύη ἐστί,
περὶ ἧς ἐροῦμεν ὕστερον, νῦν δ' ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἀρκτέον·
πρώτη γὰρ ἔκκειται πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ μεγίστη.*

2. *Δεῖ δ' εὐγνωμόνως ἀκούειν περὶ αὐτῆς· καὶ γὰρ ἀπω-
τάτω ἐστί, καὶ οὐ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων κατώπτευσαν αὐτήν·*
A. 1006 *οἱ δὲ καὶ ἰδόντες μέρη τινὰ εἶδον, τὰ δὲ πλείω λέγουσιν ἐξ*

---

3. Argumentum om. *F*. — *βιβλίον* post *πεντεκαιδέκατον* add. Tzsch. — *περιέχει*] *περὶ* codd., exc. *sw*: cf. argumenta libb. X. XI. XIII. XIV. Cor. aliud recepit argumentum quod in fine huius libri exhibent plerique codd. 7. *περιλιπόμενα F*. 8. *δ'* incommodissimum est: non enim diversa sunt haec et *τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου*. 9. *ἔξωθεν* *x*. 10. *λυβύη C*. 12. *καὶ* om. codd., exc. *DEF*, edd. 13. *δὲ εὐγνωμόνως D*. 14. *οὐ*] *οἱ F*. — *πολλοὶ*] *πολὺ ox*. 15. *τὰ*] *τοῦ F*.

ἀκοῆς· καὶ ἃ εἶδον δέ, ἐν παρόδῳ στρατιωτικῇ καὶ δρόμῳ κατέμαθον· διόπερ οὐδὲ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐξαγγέλλουσι, καὶ ταῦτα συγγράψαντες ὡς ἂν πεφροντισμένως ἐξητασμένα, τινὲς δ' αὐτῶν καὶ συστρατεύσαντες ἀλλήλοις καὶ συνεπιδημήσαντες, καθάπερ οἱ Ἀλεξάνδρῳ συγκαταστρεψάμενοι τὴν Ἀσίαν· ἀλλ' ἕκαστος ἑκάστῳ τἀναντία λέγει πολλάκις. ὅπου δὲ περὶ τῶν ὁραθέντων οὕτω διαφέρονται, τί δεῖ νομίζειν περὶ τῶν ἐξ ἀκοῆς;

3. Καὶ μὴν οὐδ' οἱ *πολλοὶ* πολλοῖς χρόνοις ὕστερον συγγράψαντές τι περὶ τούτων, οὐδ' οἱ νῦν πλέοντες ἐκεῖσε, ἀποφαίνονταί τι ἀκριβές. Ἀπολλόδωρος γοῦν ὁ τὰ Παρθικὰ ποιήσας, μεμνημένος καὶ τῶν τὴν Βακτριανὴν ἀποστησάντων Ἑλ- C. 686
λήνων παρὰ τῶν Συριακῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, φησὶ μὲν αὐτοὺς αὐξηθέντας ἐπιθέσθαι καὶ τῇ Ἰνδικῇ· οὐδὲν δὲ προσανακαλύπτει †τῶν πρότερον ἐγνωσμένων, ἀλλὰ καὶ ἐναντιολογεῖ, πλείω τῆς Ἰνδικῆς ἐκείνους ἢ Μακεδόνας καταστρέψασθαι λέγων· Εὐκρατίδαν γοῦν πόλεις χιλίας ὑφ' ἑαυτῷ ἔχειν· ἐκεῖνοι δέ γε αὐτὰ τὰ μεταξὺ ἔθνη τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ τοῦ Ὑπάνιος τὸν ἀριθμὸν ἐννέα, πόλεις τε σχεῖν πεντακισχιλίας, ὧν μηδεμίαν εἶναι Κῶ τῆς Μεροπίδος ἐλάττω· ταύτην δὲ πᾶσαν τὴν χώραν καταστρεψάμενον Ἀλέξανδρον παραδοῦναι Πώρῳ.

4. Καὶ οἱ νῦν δὲ ἐξ Αἰγύπτου πλέοντες ἐμπορικοὶ τῷ Νείλῳ καὶ τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ μέχρι τῆς Ἰνδικῆς σπάνιοι μὲν καὶ περιπεπλεύκασι μέχρι τοῦ Γάγγου, καὶ οὗτοι δ' ἰδιῶται καὶ οὐδὲν πρὸς ἱστορίαν τῶν τόπων χρήσιμοι. κἀκεῖθεν δὲ ἀφ' ἑνὸς τόπου καὶ παρ' ἑνὸς βασιλέως, Πανδίονος †καὶ ἄλλου Πώ-

4. δὲ αὐτῶν D. — αὐτῶν] αὖ sw. 5. οἱ ἐν ἀλεξάνδρῳ F. 7. καὶ ante περὶ add. F. — δεῖ] δὴ D, sed sec. m. corr. 9. οἱ ἄλλοι ald.; πολλοὶ om. Cor. recte. 11. ἀκριβῶς, sed ε sec. m. supra ω add., D. — παρθυκὰ D. 13. περὶ mox. 15. Mirificus genitivus τῶν πρότερον ἐγνωσμένων, pro quo dativum potius exspectares. 18. ἐκείνους edd. inde a Xyl., omisso γε quod deest etiam ald., parum apte: sed ne codicum quidem scriptura satis concinna; fortasse λέγουσιν quod desideratur latet in γε. 20. μὴ δὲ μίαν F. 25. καὶ ante περιπ. om. Cmoxz Tzsch. Cor. 27. καὶ ἄλλου Πώρου cum manifesto sint corrupta,

ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ πεντεκαιδέκατον περιέχει Ἰνδίαν καὶ Περσίδα.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

A. 1005 1. *Τὰ περιλειπόμενα τῆς Ἀσίας ἐστὶ τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύ-
ρου, πλὴν Κιλικίας καὶ Παμφυλίας καὶ Λυκίας, τὰ * δ' * ἀπὸ τῆς
Ἰνδικῆς μέχρι Νείλου μεταξὺ τοῦ Ταύρου καὶ τῆς ἔξω θαλάτ-
της τῆς νοτίου κείμενα. μετὰ δὲ τὴν Ἀσίαν ἡ Λιβύη ἐστί,
περὶ ἧς ἐροῦμεν ὕστερον, νῦν δ' ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἀρκτέον·
πρώτη γὰρ ἔκκειται πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ μεγίστη.*

2. *Δεῖ δ' εὐγνωμόνως ἀκούειν περὶ αὐτῆς· καὶ γὰρ ἀπω-
τάτω ἐστί, καὶ οὐ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων κατώπτευσαν αὐτήν·*
A. 1006 *οἱ δὲ καὶ ἰδόντες μέρη τινὰ εἶδον, τὰ δὲ πλείω λέγουσιν ἐξ*

---

3. Argumentum om. *F*. — *βιβλίον* post *πεντεκαιδέκατον* add. Tzsch. — *περιέχει*] *περὶ* codd., exc. *sw*: cf. argumenta libb. X. XI. XIII. XIV. Cor. aliud recepit argumentum quod in fine huius libri exhibent plerique codd. 7. *περιλιπόμενα F*. 8. *δ'* incommodissimum est: non enim diversa sunt haec et *τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου*. 9. *ἔξωθεν m*. 10. *λυβίη C*. 12. *καὶ* om. codd., exc. *DEF*, edd. 13. *δὲ εὐγνωμόνως D*. 14. *οὐ*] *οἱ F*. — *πολλοὶ*] *πολὺ ox*. 15. *τὰ*] *τῶ F*.

ἀκοῆς· καὶ ἃ εἶδον δέ, ἐν παρόδῳ στρατιωτικῇ καὶ δρόμῳ κατέμαθον· διόπερ οὐδὲ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐξαγγέλλουσι, καὶ ταῦτα συγγράψαντες ὡς ἂν πεφροντισμένως ἐξητασμένα, τινὲς δ' αὐτῶν καὶ συστρατεύσαντες ἀλλήλοις καὶ συνεπιδημήσαντες, καθάπερ οἱ Ἀλεξάνδρῳ συγκαταστρεψάμενοι τὴν Ἀσίαν· ἀλλ' ἕκαστος ἑκάστῳ τἀναντία λέγει πολλάκις. ὅπου δὲ περὶ τῶν ὁραθέντων οὕτω διαφέρονται, τί δεῖ νομίζειν περὶ τῶν ἐξ ἀκοῆς;

3. *Καὶ μὴν οὐδ' οἱ *πολλοὶ* πολλοῖς χρόνοις ὕστερον συγγράψαντές τι περὶ τούτων, οὐδ' οἱ νῦν πλέοντες ἐκεῖσε, ἀποφαίνονταί τι ἀκριβές. Ἀπολλόδωρος γοῦν ὁ τὰ Παρθικὰ ποιήσας, μεμνημένος καὶ τῶν τὴν Βακτριανὴν ἀποστησάντων Ἑλ-* C. 686 *λήνων παρὰ τῶν Συριακῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, φησὶ μὲν αὐτοὺς αὐξηθέντας ἐπιθέσθαι καὶ τῇ Ἰνδικῇ· οὐδὲν δὲ προσανακαλύπτει †τῶν πρότερον ἐγνωσμένων, ἀλλὰ καὶ ἐναντιολογεῖ, πλείω τῆς Ἰνδικῆς ἐκείνους ἢ Μακεδόνας καταστρέψασθαι λέγων· Εὐκρατίδαν γοῦν πόλεις χιλίας ὑφ' ἑαυτῷ ἔχειν· ἐκεῖνοι δέ γε αὐτὰ τὰ μεταξὺ ἔθνη τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ τοῦ Ὑπάνιος τὸν ἀριθμὸν ἐννέα, πόλεις τε σχεῖν πεντακισχιλίας, ὧν μηδεμίαν εἶναι Κῶ τῆς Μεροπίδος ἐλάττω· ταύτην δὲ πᾶσαν τὴν χώραν καταστρεψάμενον Ἀλέξανδρον παραδοῦναι Πώρῳ.*

4. *Καὶ οἱ νῦν δὲ ἐξ Αἰγύπτου πλέοντες ἐμπορικοὶ τῷ Νείλῳ καὶ τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ μέχρι τῆς Ἰνδικῆς σπάνιοι μὲν καὶ περιπεπλεύκασι μέχρι τοῦ Γάγγου, καὶ οὗτοι δ' ἰδιῶται καὶ οὐδὲν πρὸς ἱστορίαν τῶν τόπων χρήσιμοι. κἀκεῖθεν δὲ ἀφ' ἑνὸς τόπου καὶ παρ' ἑνὸς βασιλέως, Πανδίονος †καὶ ἄλλου Πώ-*

---

4. *δὲ αὐτῶν D.* — *αὐτῶν] αὖ sw.* 5. *οἱ ἐν ἀλεξάνδρῳ F.* 7. *καὶ* ante *περὶ* add. *F.* — *δεῖ] δὴ D*, sed sec. m. corr. 9. *οἱ ἄλλοι* ald.; *πολλοὶ* om. Cor. recte. 11. *ἀκριβῶς*, sed *ε* sec. m. supra *ω* add., *D.* — *παρθυκὰ D.* 13. *περὶ mox.* 15. Mirificus genitivus *τῶν πρότερον ἐγνωσμένων*, pro quo dativum potius exspectares. 18. *ἐκείνους* edd. inde a Xyl., omisso *γε* quod deest etiam ald., parum apte: sed ne codicum quidem scriptura satis concinna; fortasse *λέγουσιν* quod desideratur latet in *γε*. 20. *μὴ δὲ μίαν F.* 25. *καὶ* ante *περιπ.* om. *Cmoxx* Tzsch. Cor. 27. *καὶ ἄλλου Πώρου* cum manifesto sint corrupta,

ρου, ἧκεν ὡς Καίσαρα τὸν Σεβαστὸν δῶρα καὶ πρεσβεῖα καὶ ὁ κατακαύσας ἑαυτὸν Ἀθήνησι σοφιστὴς Ἰνδός, καθάπερ καὶ ὁ Κάλανος Ἀλεξάνδρῳ τὴν τοιαύτην θέαν ἐπιδειξάμενος.

A. 1007 5. Εἰ τοίνυν ταῦτ' ἀφείς τις τὴν πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου στρατείας ἐπιβλέποι μνήμην, πολὺ ἂν εὕροι τούτων τυφλότερα. Ἀλέξανδρον μὲν οὖν πιστεύειν τοῖς τοιούτοις εἰκός, τετυφωμένον ταῖς τοσαύταις εὐτυχίαις. φησὶ γοῦν Νέαρχος φιλονεικῆσαι αὐτὸν διὰ τῆς Γεδρωσίας ἀγαγεῖν τὴν στρατιάν, πεπυσμένον, διότι καὶ Σεμίραμις ἐστράτευσεν ἐπὶ Ἰνδοὺς καὶ Κῦρος, ἀλλ' ἡ μὲν ἀνέστρεψε, φεύγουσα μετὰ εἴκοσι ἀνθρώπων, ἐκεῖνος δὲ μεθ' ἑπτά· ὡς σεμνὸν τό, ἐκείνων τοσαῦτα παθόντων, αὐτὸν καὶ στρατόπεδον διασῶσαι μετὰ νίκης διὰ τῶν αὐτῶν ἐθνῶν τε καὶ τόπων· ἐκεῖνος μὲν δὴ ἐπίστευσεν.

6. Ἡμῖν δὲ τίς ἂν δικαία γένοιτο πίστις περὶ τῶν Ἰνδικῶν ἐκ τῆς τοιαύτης στρατείας τοῦ Κύρου ἢ τῆς Σεμιράμιδος; συναποφαίνεται δέ πως καὶ Μεγασθένης τῷ λόγῳ τούτῳ, κελεύων ἀπιστεῖν ταῖς ἀρχαίαις περὶ Ἰνδῶν ἱστορίαις· οὔτε γὰρ παρ' Ἰνδῶν ἔξω σταλῆναί ποτε στρατιάν, οὔτ' ἐπελθεῖν ἔξωθεν καὶ κρατῆσαι, πλὴν τῆς μεθ' Ἡρακλέους καὶ Διονύσου καὶ τῆς νῦν μετὰ Μακεδόνων. καίτοι Σέσωστριν μὲν τὸν Αἰγύπτιον
C. 687 καὶ Τεάρκωνα τὸν Αἰθίοπα ἕως Εὐρώπης προελθεῖν. Ναβοκοδρόσορον δὲ τὸν παρὰ Χαλδαίοις εὐδοκιμήσαντα Ἡρακλέους μᾶλλον καὶ ἕως Στηλῶν ἐλάσαι· μέχρι μὲν δὴ δεῦρο καὶ Τεάρκωνα ἀφικέσθαι· ἐκεῖνον δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἰβηρίας εἰς τὴν

Grosk. sive ἢ καὶ ἄλλου sive ἢ κατ' ἄλλους scribendum censet: quorum alterum hoc satis placet; neque necessarium est ἤ: cf. pag. 719. 1. ἐς καίσαρα *D*, sed ἐς sec. m. in ὡς mut. 2. ἰνδὸς σοφιστὴς *mox*. 5. στρατίας *F* ex corr. pr. m. 8. στρατείαν codd., exc. *xz*, quos primus secutus est Cor. 9. ὅτι *imoxz*. — σεμείραμις *F*. — διὰ ταύτης excidisse post Σεμίραμις suspicatur Grosk. 10. εἴκοσιν edd., omisi ν cum *DF*, quamquam in hac re nulla fere est codicum auctoritas. 12. αὐτῶν *mosxz*. — καὶ] τὸ *Cmoz* Tzsch. Cor. 14. γένοιτο δικαία πίστις *D*. 15. στρατιᾶς *F*. — τῆς κύρου *moz*. — σεμειράμιδος *F*. 18. στρατείαν *CDh* στρατίαν (sic) *F* πρεσβείαν *i*, sed in marg. στρατείαν. 21. τεάρκον (sic) *F*: aliter conformatum est nomen hoc I, 61. — In marg. codicis *F* add. h. l.: περὶ ναβοκοδροσόρου ὃν ἡ γραφὴ ἡμῶν ναβουχοδονόσορον καλεῖ. 24. καὶ om. *i* Cor.

Θρᾴκην καὶ τὸν Πόντον ἀγαγεῖν τὴν στρατιάν· Ἰδάνθυρσον δὲ τὸν Σκύθην ἐπιδραμεῖν τῆς Ἀσίας μέχρι Αἰγύπτου· τῆς δὲ Ἰνδικῆς μηδένα τούτων ἅψασθαι· καὶ Σεμίραμιν δ' ἀποθανεῖν πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως· Πέρσας δὲ μισθοφόρους μὲν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς μεταπέμψασθαι Ὕδρακας, ἐκεῖ δὲ μὴ στρατεῦσαι, ἀλλ' ἐγγὺς ἐλθεῖν μόνον, ἡνίκα Κῦρος ἤλαυνεν ἐπὶ Μασσαγέτας.

7. Καὶ τὰ περὶ Ἡρακλέους δὲ καὶ Διονύσου Μεγασθένης μὲν μετ' ὀλίγων πιστὰ ἡγεῖται, τῶν δ' ἄλλων οἱ πλείους, ὧν ἐστι καὶ Ἐρατοσθένης, ἄπιστα καὶ μυθώδη, καθάπερ καὶ τὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. ὁ μὲν γὰρ ἐν ταῖς Βάκχαις ταῖς Εὐριπίδου Διόνυσος τοιαῦτα νεανιεύεται·

λιπὼν δὲ Λυδῶν τὰς πολυχρύσους γύας A. 1008
Φρυγῶν τε Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας
Βάκτριά τε τείχη τήν τε δύσχειμον χθόνα
Μήδων ἐπῆλθον Ἀραβίαν [τ'] εὐδαίμονα
Ἀσίαν τε πᾶσαν.

παρὰ Σοφοκλεῖ δέ τίς ἐστι τὴν Νῦσαν καθυμνῶν, ὡς τὸ Διονύσῳ καθιερωμένον ὄρος·

ὅθεν κατεῖδον τὴν βεβακχιωμένην
βροτοῖσι κλεινὴν Νῦσαν, ἣν ὁ βούκερως
Ἴακχος αὑτῷ μαῖαν ἡδίστην νέμει,
ὅπου τίς ὄρνις οὐχὶ κλαγγάνει;

καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ μηροτραφὴς δὲ λέγεται· καὶ ὁ ποιητὴς περὶ Λυκούργου τοῦ Ἠδωνοῦ φησιν οὕτως·

---

2. *μέχρις Cxz.* — *δὲ CDh.* 3. *σεμείραμιν F.* 5. *Ὀξυδράκας* scribendum censet Grosk. paulo audacius: idem tamen populus cum haud dubie intelligendus sit, accentus videtur mutandus esse; ceterum v. ad §. 8. 10. *παρ' ἕλλησιν moz.* 12. *γυίας h, ι* erasum est in *D.* 14. *δυσχείμερον x.* 15. *ἐπελθὼν* edd. cum Euripide ipso (v. Bacchae v. 17): codicibus tamen videbatur parendum esse. — *τ'* om. codd., sed cum abesse vix possit, ex Euripide recepi, Almeloveenium secutus. 16. *τε*] *δὲ CF.* 17. *νύσσαν* codd., exc. *C*, edd. — *κατεῖδων C.* — *βεβακχευμένην moz.* 20. *βροτοῖς F.* — *νύσσαν* codd. edd. 21. *αὐτῷ CDFh.* — *μοῖραν x.* 22. *κλαγκάζει x.* 23. *καὶ — λέγεται* om. *x*, asteriscis inclusit Cor., ac fatendum est haec verba parum commode hic interiecta valde redolere illius manum, qui tot aliis locis Strabonis verba additamentis auxit. Quod Eust. ad Dion. v. 1153 exhibet *μηρορραφὴς*

ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήιον.

τοιαῦτα μὲν τὰ περὶ Διονύσου. περὶ δὲ Ἡρακλέους οἱ μὲν ἐπὶ τἀναντία μόνον μέχρι τῶν ἑσπερίων περάτων ἱστοροῦσιν, οἱ δ' ἐφ' ἑκάτερα.

8. Ἐκ δὲ τῶν τοιούτων Νυσαίους δή τινας ἔθνος προσωνόμασαν καὶ πόλιν παρ' αὐτοῖς Νῦσαν, Διονύσου κτίσμα, καὶ ὄρος τὸ ὑπὲρ τῆς πόλεως Μηρόν, αἰτιασάμενοι καὶ τὸν αὐτόθι κισσὸν καὶ ἄμπελον, οὐδὲ ταύτην τελεσίκαρπον· ἀπορρεῖ γὰρ ὁ βότρυς, πρὶν περκάσαι διὰ τοὺς ὄμβρους τοὺς ἄδην· Διονύσου δ' ἀπογόνους τοὺς Συδράκας, ἀπὸ τῆς ἀμπέλου τῆς παρ' αὐτοῖς καὶ τῶν πολυτελῶν ἐξόδων, βακχικῶς τάς τε ἐκστρα-
C. 688 τείας ποιουμένων τῶν βασιλέων καὶ τὰς ἄλλας ἐξόδους μετὰ τυμπανισμοῦ καὶ εὐανθοῦς στολῆς· ὅπερ ἐπιπολάζει καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἰνδοῖς. Ἄορνον δέ τινα πέτραν, ἧς τὰς ῥίζας ὁ Ἰνδὸς ὑπορρεῖ πλησίον τῶν πηγῶν, Ἀλεξάνδρου κατὰ μίαν προσβολὴν ἑλόντος, σεμνύνοντες ἔφασαν, τὸν Ἡρακλέα τρὶς μὲν

---

alienum est ab hoc loco, atque *μηροτραφὴς* praebet idem ad Il. *B*, 637 p. 310, 6 R. ad hunc ipsum locum haud dubie respiciens. 1. *ὅ ποτε F*. — *μαινομένας x*. — *διονύσοιο hmoxz διονύσιος ὁ τιθήνας Cw*. 3. *τοῦ* ante *Διονύσου* add. *CFxz*. 6. *νυσαίους D*, sed alterum *σ* erasum est. 7. *νύσσαν D νύσαν* codd. rell. edd. 8. *αἰτησάμενοι F*. 10. *ἄρδην* codd., Tzsch. corr. de coni. Tyrwh. 11. *σύδρακας F ὀξύδρακας σύδρακας s ὀξυδράκας* codd. rell., exc. *C*, edd.: alteram tamen formam a Strabone usurpatam fuisse ex codd. scriptura et h. l. et p. 701 satis liquet: qui enim factum foret, ut nomen, quod nisi apud Plinium (v. H. N. XII, 12) nusquam invenitur, induceretur a librariis pro nomine apud scriptores haud paucos obvio ac satis noto? Ceterum Sydracas hos non diversos esse ab eo populo, quem alii auctores vocant Oxydracas, non est quod pluribus ostendam: quamquam aliter sentit Lassen. (v. *Indische Alterthumskunde* I, p. 800, II, p. 174 n. 1), illos eum esse populum ratus, qui sua lingua vocetur *Çudra* s. *Sudra*, hos vero eum, cui nomen sit *Xudraka*. Ὑδράκας contra a Strabone supra commemoratos eosdem esse, quos *Συδράκας* idem docet l. c. I, p. 800, neque distinxerat ab Oxydracis in opere priore *de Pentapotamia Ind.* p. 27: similiterque pro variis eiusdem nominis formis tria illa nomina habet Ritter. (v. *Erdkunde etc.* V, 469). Quae utcunque sunt, de Strabonis et scriptura et sententia dubitari nequit.

προσβαλεῖν τῇ πέτρᾳ ταύτῃ, τρὶς δ' ἀποκρουσθῆναι. τῶν δὲ κοινωνησάντων αὐτῷ τῆς στρατείας ἀπογόνους εἶναι τοὺς Σίβας, σύμβολα τοῦ γένους σῴζοντας, τό τε δορὰς ἀμπέχεσθαι, καθάπερ τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸ σκυταληφορεῖν καὶ ἐπικεκαῦ- A. 1009 *σθαι βουσὶ καὶ ἡμιόνοις ῥόπαλον. βεβαιοῦνται δὲ τὸν μῦθον τοῦτον καὶ ἐκ τῶν περὶ τὸν Καύκασον καὶ τὸν Προμηθέα· καὶ γὰρ ταῦτα μετενηνόχασιν ἐκ τοῦ Πόντου δεῦρο ἀπὸ μικρᾶς προφάσεως, ἰδόντες σπήλαιον ἐν τοῖς Παροπαμισάδαις ἱερόν· τοῦτο γὰρ ἐνεδείξαντο Προμηθέως δεσμωτήριον, καὶ δεῦρο ἀφιγμένον τὸν Ἡρακλέα ἐπὶ τὴν ἐλευθέρωσιν τοῦ Προμηθέως, καὶ τοῦτον εἶναι τὸν Καύκασον, ὃν Ἕλληνες Προμηθέως δεσμωτήριον ἀπέφηναν.*

9. *Ὅτι δ' ἐστὶ πλάσματα ταῦτα τῶν κολακευόντων Ἀλέξανδρον, πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ μὴ ὁμολογεῖν ἀλλήλοις τοὺς συγγραφέας δῆλον, ἀλλὰ τοὺς μὲν λέγειν, τοὺς δὲ μηδ' ἁπλῶς μεμνῆσθαι· οὐ γὰρ εἰκός, τὰ οὕτως ἔνδοξα καὶ τύφου πλήρη μὴ πεπύσθαι, ἢ πεπύσθαι μέν, μὴ ἄξια δὲ μνήμης ὑπολαβεῖν, καὶ ταῦτα τοὺς πιστοτάτους αὐτῶν· ἔπειτα ἐκ τοῦ μηδὲ τοὺς μεταξύ, δι' ὧν ἐχρῆν τὴν ἐς Ἰνδοὺς ἄφιξιν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον καὶ τὸν Ἡρακλέα, μηδὲν ἔχειν τεκμήριον δεικνύναι τῆς ἐκείνων ὁδοῦ διὰ τῆς σφετέρας γῆς. καὶ ἡ τοῦ Ἡρακλέους δὲ στολὴ ἡ τοιαύτη πολὺ νεωτέρα τῆς Τρωικῆς μνήμης ἐστί, πλάσμα τῶν τὴν Ἡράκλειαν ποιησάντων, εἴτε Πείσανδρος ἦν, εἴτ' ἄλλος τις· τὰ δ' ἀρχαῖα ξόανα οὐχ οὕτω διεσκεύασται.*

10. *Ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις οὖν ἀποδέχεσθαι δεῖ πᾶν τὸ ἐγγυτάτω πίστεως. ἐποιησάμεθα δ' ἡμεῖς καὶ ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις τοῖς περὶ γεωγραφίας δίαιταν, ἣν δυνατὸν ἦν, περὶ τούτων· καὶ νῦν ἐκείνοις τε ἐξ ἑτοίμου χρησόμεθα, καὶ ἕτερα προσθήσομεν, ὅσων ἂν δεῖν δόξῃ πρὸς τὴν σαφήνειαν. μάλιστα*

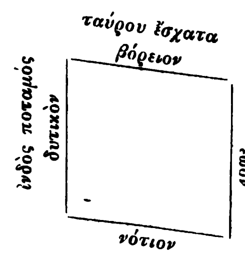
3. *δορᾶς F.* 4. *σκυταλειφορεῖν C.* — *καὶ ἐπικεκαῦσθαι — ῥόπαλον* om. *x.* 8. *παραπαμισάδαις CDh παραμισάδαις x.* 10. *καὶ — Προμηθέως* om. *sw.* 13. *πλάσμα ox.* 17. *καὶ — ἐκ* om. *w.* 21. *σφετέρας*] *ἐκείνων moxz.* — *ἡρακλέως F.* 28. *ἣν*] *ἢ* Cor. 29. *τε*] *γὰρ moxz γε* codd. rell., Cor. corr. 30. *ὅσον* codd. exc. *Fi.* — *δόξοι* ald. — *σαφηνίαν C.*

ἐκ τῆς διαίτης ἐδόκει τῆς τότε πιστότατα εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐρατοσθένους ἐν τῷ τρίτῳ τῶν γεωγραφικῶν ἐκτεθέντα κεφαλαιωδῶς περὶ τῆς τότε νομιζομένης Ἰνδικῆς, ἡνίκα Ἀλέξανδρος ἐπῆλθε· καὶ ἦν ὁ Ἰνδὸς ὅριον ταύτης τε καὶ τῆς Ἀριανῆς,
C. 689 ἣν ἐφεξῆς πρὸς τῇ ἑσπέρᾳ κειμένην Πέρσαι κατεῖχον· ὕστερον
A. 1010 γὰρ δὴ καὶ τῆς Ἀριανῆς πολλὴν ἔσχον οἱ Ἰνδοὶ λαβόντες παρὰ τῶν Μακεδόνων. ἔστι δὲ τοιαῦτα, ἃ λέγει ὁ Ἐρατοσθένης.

11. Τὴν Ἰνδικὴν περιώρικεν ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων τοῦ Ταύρου τὰ ἔσχατα ἀπὸ τῆς Ἀριανῆς μέχρι τῆς ἑῴας θαλάττης, ἅπερ οἱ ἐπιχώριοι κατὰ μέρος Παροπάμισόν τε καὶ Ἠμωδὸν καὶ Ἴμαον καὶ ἄλλα ὀνομάζουσι, Μακεδόνες δὲ Καύκασον· ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας ὁ Ἰνδὸς ποταμός· τὸ δὲ νότιον καὶ τὸ προσεῷον πλευρόν, πολὺ μείζω τῶν ἑτέρων ὄντα, προπέπτωκεν εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, καὶ γίνεται ῥομβοειδὲς τὸ τῆς χώρας σχῆμα τῶν μειζόνων πλευρῶν ἑκατέρου πλεονεκτοῦντος παρὰ τὸ ἀπεναντίον πλευρὸν καὶ τρισχιλίοις σταδίοις, ὅσων ἐστὶ τὸ κοινὸν ἄκρον τῆς τε ἑωθινῆς παραλίας καὶ τῆς μεσημβρινῆς, ἔξω προπεπτωκὸς ἐξ ἴσης ἐφ' ἑκάτερον παρὰ τὴν ἄλλην ἠιόνα. τῆς μὲν οὖν ἑσπερίου πλευρᾶς ἀπὸ τῶν Καυκασίων ὀρῶν ἐπὶ

---

1. δ' ante ἐκ add. Cor. commodissime. 5. ἑσπερίᾳ codd. exc. *F*, qui praebet ἑσπέρᾳ a Corae recte scriptum de coni. — κατεῖχον πέρσαι *xz*. 6. παρὰ] περὶ *C*. 7. ὁ om. *E*. 8. Hoc loco in *DEghuvxyz* haec figura trapezio aut rhombo similis appicta est, in aliis paululum aliter conversa, qua Indiae forma describitur: eadem extat etiam apud Eust. in commentario ad Dion. 1134

10. ἡμωδῶν *C*. 11. μᾶον *CF* μάον *Dhxz*, sed hic post correctus: ἰμαῖον *E*. 12. δὲ ante τῆς om. codd., exc. *EFi*. 13. πρὸς ἕω *mowz* ἑῷον *x*. 16. καὶ om. *moz* Tzsch. Cor. — ὅσον codd., exc. *F*, edd.

τὴν νότιον θάλατταν στάδιοι μάλιστα λέγονται μύριοι τρισχίλιοι παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ· ὥστ' ἀπεναντίον ἡ ἑωθινὴ προσλαβοῦσα τοὺς τῆς ἄκρας τρισχιλίους ἔσται μυρίων καὶ ἑξακισχιλίων σταδίων. τοῦτο μὲν οὖν πλάτος τῆς χώρας τό τ' ἐλάχιστον καὶ τὸ μέγιστον. μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐπὶ τὴν ἕω· τούτου δὲ τὸ μὲν μέχρι Παλιβόθρων ἔχοι τις ἂν βεβαιοτέρως εἰπεῖν· καταμεμέτρηται γὰρ σχοινίοις, καὶ ἔστιν ὁδὸς βασιλικὴ σταδίων *δισ* μυρίων· τὰ δ' ἐπέκεινα στοχασμῷ λαμβάνεται διὰ τῶν ἀνάπλων τῶν ἐκ θαλάττης διὰ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ μέχρι Παλιβόθρων· εἴη δ' ἄν τι σταδίων ἑξακισχιλίων. ἔσται δὲ τὸ πᾶν, ᾗ βραχύτατον, μυρίων ἑξακισχιλίων, ὡς ἔκ τε τῆς ἀναγραφῆς τῶν σταθμῶν τῆς πεπιστευμένης μάλιστα λαβεῖν Ἐρατοσθένης φησί· καὶ ὁ Μεγασθένης οὕτω συναποφαίνεται, Πατροκλῆς δὲ χιλίοις ἔλαττόν φησι. τούτῳ δὴ πάλιν τῷ διαστήματι προστεθὲν τὸ τῆς ἄκρας διάστημα τὸ προπῖπτον ἐπὶ πλέον πρὸς τὰς ἀνατολάς, οἱ τρισχίλιοι στάδιοι A. 1011 ποιήσουσι τὸ μέγιστον μῆκος· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ παρὰ τὴν ἑξῆς ἠιόνα, μέχρι τῆς λεχθείσης ἄκρας καὶ τῶν ἀνατολικῶν αὐτῆς τερμόνων· οἰκοῦσι δ' ἐνταῦθα οἱ Κωνιακοὶ καλούμενοι.

12. Ἐκ δὲ τούτων πάρεστιν ὁρᾶν, ὅσον διαφέρουσιν αἱ τῶν ἄλλων ἀποφάσεις, Κτησίου μὲν οὐκ ἐλάττω τῆς ἄλλης Ἀσίας τὴν Ἰνδικὴν λέγοντος, Ὀνησικρίτου δὲ τρίτον μέρος τῆς οἰκουμένης, Νεάρχου δὲ μηνῶν ὁδὸν τεττάρων τὴν δι' αὐτοῦ τοῦ πεδίου, Μεγασθένους δὲ καὶ Δηιμάχου μετριασάντων μᾶλ- C. 690

---

2. ἰνδικὸν *F*. 4. σταδίων om. *E*. 7. ἔχει *CDh*. — βεβαιότερον *E*. — σχοίνοις Cor. parum considerate, quamquam ap. Arrhian. ita legitur in Indic. c. 3 §. 4. 8. δισμυρίων falsum esse liquet et ex iis quae subiiciuntur et ex II, 69, nec fugerat Cas.: syllaba δισ orta videtur ex altera parte verbi σταδίων male repetita. 10. δ' ἀντὶ *CDFh* τι om. *moxx* edd. inde a Cas. 11. ᾗ] ἡ *Dh*. 16. προσπίπτον codd., Cor. corr. 20. Κωλιακοὶ et hic et p. 691 scribendum esse censet Salmasius ad Solin. p. 783. coll. Dionys. 1148 Mela III, 7, 5 Plin. VI, 22: eamque uti multi alii, ita et ipse veram formam esse puto, sed a codicum consensu recedere non sum ausus. 21. ὅσα *D*, sed sec. m. corr. 23. ὀνισικρίτου *D*. 24. διὰ τοῦ πεδίου scribendum esse suspicatur Cor. — διημάχου *F*.

λον· ὑπὲρ γὰρ δισμυρίους τιθέασι σταδίους τὸ ἀπὸ τῆς νοτίου θαλάττης ἐπὶ τὸν Καύκασον, Δηίμαχος δ' ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους κατ' ἐνίους τόπους· πρὸς οὓς ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις εἴρηται. νῦν δὲ τοσοῦτον εἰπεῖν ἱκανόν, ὅτι καὶ ταῦτα συνηγορεῖ τοῖς αἰτουμένοις συγγνώμην, ἐάν τι περὶ τῶν Ἰνδικῶν λέγοντες μὴ διισχυρίζωνται.

13. Ἅπασα δ' ἐστὶ κατάρρυτος ποταμοῖς ἡ Ἰνδική, τοῖς μὲν εἰς δύο τοὺς μεγίστους συρρηγνυμένοις, τόν τε Ἰνδὸν καὶ τὸν Γάγγην, τοῖς δὲ κατ' ἴδια στόματα ἐκδιδοῦσιν εἰς τὴν θάλατταν· ἅπαντες δ' ἀπὸ τοῦ Καυκάσου τὴν ἀρχὴν ἔχουσι καὶ φέρονται μὲν ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν τὸ πρῶτον, εἶθ' οἱ μὲν μένουσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς φορᾶς, καὶ μάλιστα οἱ εἰς τὸν Ἰνδὸν συμβάλλοντες, οἱ δ' ἐπιστρέφονται πρὸς ἕω, καθάπερ καὶ ὁ Γάγγης ποταμός. οὗτος μὲν οὖν καταβὰς ἐκ τῆς ὀρεινῆς ἐπειδὰν ἅψηται τῶν πεδίων, ἐπιστρέψας πρὸς ἕω καὶ ῥυεὶς παρὰ τὰ Παλίβοθρα, μεγίστην πόλιν, πρόεισιν ἐπὶ τὴν ταύτῃ θάλατταν καὶ μίαν ἐκβολὴν ποιεῖται, μέγιστος ὢν τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ποταμῶν. ὁ δὲ Ἰνδὸς δυσὶ στόμασιν εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἐκπίπτει θάλατταν, ἐμπεριλαμβάνων τὴν Παταληνὴν καλου-
A. 1012 μένην χώραν, παραπλησίαν τῷ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα. ἐκ δὲ τῆς ἀναθυμιάσεως τῶν τοσούτων ποταμῶν καὶ ἐκ τῶν ἐτησίων, ὡς Ἐρατοσθένης φησί, βρέχεται τοῖς θερινοῖς ὄμβροις ἡ Ἰνδική, καὶ λιμνάζει τὰ πεδία· ἐν μὲν οὖν τούτοις τοῖς ὄμβροις λίνον σπείρεται καὶ κέγχρος· πρὸς τούτοις σήσαμον, ὄρυζα, βόσμορον· τοῖς δὲ χειμερινοῖς καιροῖς πυροί, κριθαί,

---

3. διήμαχος *F*. 8. συρρηγνυμένους *hi mox*. 13. συνάπτοντες *s* sed in marg. add. συμβάλλοντες. — καὶ asteriscis inclus. Cor. 14. ὀριvῆς *F*. 16. παλίβαθρα *Cx* βαλίβαθρα *F*. — πόλιν om. *E*. ταύτης *C*. 18. μεσημβριανὴν *F*. 19. ἐκπεριλαμβάνων *CDFhi*. — ταταληνὴν *F* πατταληνὴν edd., quam scripturam servare non debebam XI, 516. — λεγομένην *E* sed καλου inter versus pr. m. add. 22. ὅτι ante βρέχεται add. *mox*. 23. καὶ om. *mox*. 24. κέγχρον codd., exc. *xi* et *E*, in quo et ipso quidem κέγχρον scriptum sed ος supra ον pr. m. additum est: masculinum cum Corae recepi, quia neutrum nullo alio exemplo, quod sciam, confirmatur. 25. ὄρυζαν *CDFhw* ὄρυζον *E*, quod fortasse recipiendum est: v. Theophr. Hist. pl. 4. 5.

ὄσπρια καὶ ἄλλοι καρποὶ ἐδώδιμοι, ὧν ἡμεῖς ἄπειροι. σχεδὸν δέ τι τοῖς ἐν Αἰθιοπίᾳ καὶ κατ' Αἴγυπτον τὰ αὐτὰ φύεται καὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ, καὶ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς, πλὴν ἵππου ποταμίου, τὰ ἄλλα φέρουσι καὶ οἱ Ἰνδικοί· Ὀνησίκριτος δὲ καὶ τοὺς ἵππους γίνεσθαί φησι. τῶν δ' ἀνθρώπων οἱ μὲν μεσημβρινοὶ τοῖς Αἰθίοψίν εἰσιν ὅμοιοι κατὰ τὴν χροιάν, κατὰ δὲ τὴν ὄψιν καὶ τὴν τρίχωσιν τοῖς ἄλλοις (οὐδὲ γὰρ οὐλοτριχοῦσι διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ ἀέρος), οἱ δὲ βόρειοι τοῖς Αἰγυπτίοις.

14. *Τὴν δὲ Ταπροβάνην πελαγίαν εἶναί φασι νῆσον, ἀπέχουσαν τῶν νοτιωτάτων τῆς Ἰνδικῆς τῶν κατὰ τοὺς Κωνιακοὺς πρὸς μεσημβρίαν ἡμερῶν ἑπτὰ πλοῦν, μῆκος μὲν ὡς ὀκτακισχιλίων σταδίων ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν· ἔχειν δὲ καὶ ἐλέφαντας. τοιαῦται μὲν αἱ τοῦ Ἐρατοσθένους ἀποφάσεις. προστεθεῖσαι δὲ καὶ αἱ τῶν ἄλλων, εἴ πού τι προσακριβοῦσιν, ἰδιοποιήσουσι τὴν γραφήν.*

15. *Οἷον περὶ τῆς Ταπροβάνης Ὀνησίκριτός φησι, μέγεθος* C. 691 *μὲν εἶναι πεντακισχιλίων σταδίων, οὐ διορίσας μῆκος οὐδὲ πλάτος, διέχειν δὲ τῆς ἠπείρου πλοῦν ἡμερῶν εἴκοσι· ἀλλὰ κακοπλοεῖν τὰς ναῦς, φαύλως μὲν ἱστιοπεποιημένας, † κατεσκευα-*

---

2. *ζῴοις* post *Αἴγυπτον* excidisse censet Grosk., ac desideratur sane hoc verbum, sive hoc loco additum fuit sive alio. 3. *τῷ ποταμῷ E.* 8. *βόριοι Cmwx.* 10. *κονίσκους E*: cf. ad 689 extr. 11. *πεντακισχιλίων* scribendum censet Grosk. haud improbabiliter coll. II, 72 (ubi itidem Eratosthenem sequi videtur) et 130, ac proclivis sane est siglorum ,ε et ,η commutatio: Plinius tamen (v. H. N. VI, 24) tradit ab Eratosthene insulae mensuram proditam esse longitudinis VII M. stad., latitudinis V M. 14. *εἰδοποιήσουσι* Cor. recte, ut opinor. 16. *εἶναι μέγεθος w.* 19. *κατεσκευασμένων* Tzsch. de coni. Is. Vossii (ad Mel. III, 7) facili sane, sed falsa tamen, ut ex ipsa enunciati forma satis liquet: recte e contrario videtur coniecisse Salmas. ad Solin. p. 781 *καὶ* ante *μητρῶν* esse omissum. Sed ne ita quidem cur *ἀμφοτέρωθεν* additum sit liquet, ac nescio an maius quoddam ulcus lateat, ad quod detegendum facere videntur quae Plinius (H. N. VI, 24) tradit eadem de re agens. Ibi enim leguntur haec: „quondam credita (Taprobane) XX dierum navigatione a Prasiana gente distare, mox, quia papyraceis navibus armamentisque Nili peteretur, ad nostrarum navium cursus VII dierum intervallo taxata. Mare interest vadosum senis non amplius altitudinis passibus, sed certis canalibus ita profundum, ut nul-

A. 1013 σμένας δὲ ἀμφοτέρωθεν ἐγκοιλίων μητρῶν χωρίς· εἶναι δὲ καὶ ἄλλας νήσους αὐτῆς μεταξὺ καὶ τῆς Ἰνδικῆς, νοτιωτάτην δ' ἐκείνην. κήτη δ' ἀμφίβια περὶ αὐτὴν γίνεσθαι, τὰ μὲν βουσί, τὰ δ' ἵπποις, τὰ δ' ἄλλοις χερσαίοις ἐοικότα.

16. *Νέαρχος* δὲ περὶ τῆς ἐκ τῶν ποταμῶν ἐπιχοῆς παραδείγματα φέρει τὰ τοιαῦτα, ὅτι καὶ τὸ Ἕρμου, καὶ Καΰστρου πεδίον καὶ Μαιάνδρου καὶ Καΐκου παραπλησίως εἴρηται, διὰ [τὸ] τὴν ἐπιφορουμένην τοῖς πεδίοις χοῦν αὔξειν αὐτά, μᾶλλον δὲ γεννᾶν, ἐκ τῶν ὀρῶν καταφερομένην, ὅση εὔγεως καὶ μαλακή· καταφέρειν δὲ τοὺς ποταμούς, ὥστε τούτων ὡς ἂν γεννήματα ὑπάρχειν τὰ πεδία· καὶ εὖ λέγεσθαι, ὅτι τούτων ἐστὶ τὰ πεδία. τοῦτο δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου λεχθέντι ἐπὶ τοῦ Νείλου καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ γῆς, ὅτι ἐκείνου δῶρόν ἐστι· διὰ τοῦτο δ' ὀρθῶς καὶ ὁμώνυμον τῇ Αἰγύπτῳ φησὶ λεχθῆναι τὸν Νεῖλον ὁ Νέαρχος.

17. *Ἀριστόβουλος* δὲ μόνα καὶ ὕεσθαι καὶ νίφεσθαι τὰ ὄρη καὶ τὰς ὑπωρείας φησί, τὰ πεδία δὲ καὶ ὄμβρων ὁμοίως ἀπηλλάχθαι καὶ νιφετῶν, ἐπικλύζεσθαι δὲ μόνον κατὰ τὰς ἀναβάσεις τῶν ποταμῶν· νίφεσθαι μὲν οὖν τὰ ὄρη κατὰ χειμῶνα, τοῦ δὲ ἔαρος ἀρχομένου καὶ τοὺς ὄμβρους ἐνάρχεσθαι, καὶ ἀεὶ καὶ μᾶλλον λαμβάνειν ἐπίδοσιν· τοῖς δ' ἐτησίαις καὶ ἀδιαλείπτως νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐκχεῖσθαι καὶ λάβρους ἕως ἐπιτολῆς Ἀρκτούρου· ἔκ τε δὴ τῶν χιόνων καὶ τῶν ὑετῶν πληρουμένους [ποταμοὺς] ποτίζειν τὰ πεδία. κατανοηθῆναι δὲ

---

lae ancorae sidant: ob id navibus utrimque prorae, ne per angustias alvei circumagi sit necesse." Inde suspiceris *πρώραις* vel simile quid excidisse post *ἀμφοτέρωθεν*. 1. *μήτρων* *DFh*. 6. *τὰ* om. *x*. — *ἑρμοῦ* *F*. — *Καΰστρου*] *ἴστρου* *D* sed *καῦ* sec. m. supra add. 8. *τὸ* om. codd., a Cas. recte insertum Tzsch. denuo expulit. 12. *λεχθέντι* om. *C*. 13. *ὑπ' αὐτῷ* codd. Tzsch. Cor.: quod cum sensum aptum non praebeat, restitui *ἐπ' αὐτῷ*, quod est in edd. ante Tzsch. 16. *νείφεσθαι* *D*. 17. *ὑπωρίας* *F*. — *καὶ* ante *ὄμβρων* om. *mox*. 20. *συνάρχεσθαι* *D* sed *ἐν* sup. add. sec. m. 21. *καὶ* ante *μᾶλλον* om. *Ei*, quod satis arridet. — *τοῖς δ' ἐτησίαις*] *τοῖς δὲ τῆς ἀσίας* codd. (in *D* pro *τοῖς* est *τῆς*): Tzsch. corr. e coni. Tyrwh. — *ἀδιαλείπτους* scribendum censet Grosk. 24. *ποταμοὺς* om. codd. edd.: addidi de sent. Grosk.

ταῦτα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων φησίν, ὡρμηκότων μὲν εἰς τὴν Ἰνδικὴν ἀπὸ Παροπαμισαδῶν· μετὰ δὲ δυσμὰς Πληιάδων, καὶ διατριψάντων κατὰ τὴν ὀρεινὴν ἔν τε τῇ Ὑπασίων καὶ τῇ Ἀσσακανοῦ γῇ τὸν χειμῶνα, τοῦ δ' ἔαρος ἀρχομένου καταβεβηκότων εἰς τὰ πεδία καὶ πόλιν Τάξιλα εὐμεγέθη, ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ Ὑδάσπην καὶ τὴν Πώρου χώραν· τοῦ μὲν οὖν χειμῶνος ὕδωρ οὐκ ἰδεῖν, ἀλλὰ χιόνας μόνον· ἐν δὲ τοῖς Ταξίλοις πρῶτον ὑσθῆναι, καὶ ἐπειδὴ καταβᾶσιν ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ νικήσασι Πῶρον ὁδὸς ἦν ἐπὶ τὸν Ὕπανιν πρὸς ἕω κἀκεῖθεν ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην πάλιν, ὕεσθαι συνεχῶς, καὶ μάλιστα τοῖς ἐτησίαις, ἐπιτείλαντος δὲ Ἀρκτούρου, γενέσθαι παῦλαν· διατρίψαντας δὲ περὶ τὴν ναυπηγίαν ἐπὶ τῷ Ὑδάσπῃ καὶ πλεῖν ἀρξαμένους πρὸ δύσεως Πληιάδος οὐ πολλαῖς ἡμέραις, καὶ τὸ φθινόπωρον [C. 692] πᾶν καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ ἐπιὸν ἔαρ καὶ θέρος ἐν [A. 1014] τῷ κατάπλῳ πραγματευθέντας ἐλθεῖν εἰς τὴν Παταληνὴν περὶ Κυνὸς ἐπιτολήν· δέκα μὲν δὴ τοῦ κατάπλου γενέσθαι μῆνας, οὐδαμοῦ δ' ὑετῶν αἰσθέσθαι, οὐδ' ὅτε ἐπήκμασαν οἱ ἐτησίαι, τῶν δὲ ποταμῶν πληρουμένων τὰ πεδία κλύζεσθαι· τὴν δὲ θάλατταν ἄπλουν εἶναι τῶν ἀνέμων ἀντιπνεόντων, ἀπογαίας δὲ μηδεμιᾶς πνοῆς ἐκδεξαμένης.

18. Τοῦτο μὲν οὖν αὐτὸ καὶ ὁ Νέαρχος λέγει, περὶ δὲ τῶν θερινῶν ὄμβρων οὐχ ὁμολογεῖ, ἀλλά φησιν ὕεσθαι τὰ πεδία θέρους, χειμῶνος δ' ἄνομβρα εἶναι. λέγουσι δ' ἀμφότεροι καὶ τὰς ἀναβάσεις τῶν ποταμῶν. ὁ μέν γε Νέαρχος τοῦ Ἀκεσίνου

---

2. παροπαμισάδων *F*. — δυσμοὺς *C*. 3. ὑασίων *i* Ἱππασίων Tzsch. de coni. Cas.: Ἀσπασίων Cor. de coni. Schmieder. ad Arrh. Indic. p. 6, coll. Exped. Alex. IV, 23 et 24, quae scriptura, si quid mutandum est, praeferenda erit: altera enim Ἱππάσιοι omni caret auctoritate. Verumtamen cum infra p. 498 codd. itidem exhibeant Ὑπάσιοι, haec scriptura non videtur esse attrectanda. 4. μουσικανοῦ codd. edd.: Cor. corr. coll. p. 698 et Arrh. Exped. Alex. IV, 27. Musicani enim regnum longe aberat ab his regionibus de quibus hic agitur: v. p. 694. 701 Arrh. l. c. IV, 15. 5. τὰ ξύλα *F*. 8. κατάβασιν *F*. 15. πατταληνὴν *moxz* (ex his quidem nulla scripturae discrepantia est enotata) edd.: cf. p. 690. 17. αἰσθέσθαι] γενέσθαι *x* ἐσθέσθαι *oz*. 19. ἀπὸ γαίας codd., Cor. corr. 20. μὴ δὲ μιᾶς *F*. 21. αὐτοὶ codd., Xyl. corr.

πλησίον στρατοπεδεύοντάς φησιν ἀναγκασθῆναι μεταλαβεῖν τόπον ἄλλον ὑπερδέξιον κατὰ τὴν ἀνάβασιν, γενέσθαι δὲ τοῦτο κατὰ θερινὰς τροπάς. ὁ δ' Ἀριστόβουλος καὶ μέτρα τῆς ἀναβάσεως ἐκτίθεται τετταράκοντα πήχεις, ὧν τοὺς μὲν εἴκοσιν ὑπὲρ τὸ προϋπάρχον βάθος πληροῦν μέχρι χείλους τὸ ῥεῖθρον, τοῖς δ' εἴκοσιν ὑπέρχυσιν εἶναι εἰς τὰ πεδία. ὁμολογοῦσι δὲ καὶ διότι συμβαίνει νησίζειν τὰς πόλεις ἐπάνω χωμάτων ἱδρυμένας, καθάπερ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Αἰθιοπίᾳ· μετὰ δὲ Ἀρκτοῦρον παύεσθαι τὴν πλήμμυραν, ἀποβαίνοντος τοῦ ὕδατος· ἔτι δ' ἡμίψυκτον σπείρεσθαι τὴν γῆν, ὑπὸ τοῦ τυχόντος ὀρύκτου χαραχθεῖσαν, καὶ ὅμως φύεσθαι τὸν καρπὸν τέλειον καὶ καλόν. τὴν δ' ὄρυζάν φησιν ὁ Ἀριστόβουλος ἑστάναι ἐν ὕδατι κλειστῷ, πρασιὰς δ' εἶναι τὰς ἐχούσας αὐτήν· ὕψος δὲ τοῦ φυτοῦ τετράπηχυ, πολύσταχύ τε καὶ πολύκαρπον· θερίζεσθαι δὲ περὶ δύσιν Πλειάδος καὶ πτίσσεσθαι ὡς τὰς ζειάς· φύεσθαι δὲ καὶ ἐν τῇ Βακτριανῇ καὶ Βαβυλωνίᾳ καὶ Σουσίδι·
A. 1015 καὶ ἡ κάτω δὲ Συρία φύει. Μέγιλλος δὲ τὴν ὄρυζαν σπείρεσθαι μὲν πρὸ τῶν ὄμβρων φησίν, ἀρδείας δὲ καὶ φυτείας [μὴ] δεῖσθαι, ἀπὸ τῶν κλειστῶν ποτιζομένην ὑδάτων. περὶ δὲ τοῦ βοσμόρου, *ὃν* φησιν Ὀνησίκριτος, διότι σῖτός ἐστι μικρότερος τοῦ πυροῦ· γεννᾶται δ' ἐν ταῖς μεσοποταμίαις. φρύγεται

---

1. στρατεύοντος *CDFi* στρατεύοντα *E* στρατοπεδεύοντος codd. rell.: Tzsch. corr. de coni. Cas. coll. Arrh. Ind. 6, 5. 4. τῆς μὲν ald. τοῖς μὲν Xyl. 6. τοὺς δὲ *F*(?) *xz* Tzsch. Cor. 7. χώματος *E*. 9. πλημμύραν codd. edd.. — ὑποβαίνοντος *moz* Cor., recte, ut videtur. 10. ἀπὸ τοῦ ψύχοντος codd. exc. *E*, in quo est τυχόντος: idem hoc scripsit Tzsch. de coni. Cas. coll. VII, 311; ἀπὸ in ὑπὸ mut. Cor. 15. δὲ] τε *E*. — πτίζεσθαι *CD* (sed. sec. m. mut. in πτίσσεσθαι) *EFxz* πίζεσθαι *sw* βαπτίζεσθαι *m*: Tzsch. corr. de sent. Cas. 18. μὴ om. codd.; Cor add., sed in nott. dubitat de scripturae veritate: de qua nemo dubitabit, ut opinor, qui oryzae culturam noverit. Grosk. μὴ ante ποτιζομένην addendum censet, κλειστὰ ὕδατα falso putans aquam fossis receptam. 19. ἀπὸ] ὑπὸ Cor. 20. βωσμόρου *CDho*. — ὃν Cor. om. recte. — ὅτι *moxz*. — σεπτός codd.: Tzsch. corr. ex Epit.; omiserat hoc verbum *E* reliquis in brevius ita contractis: ὁ δὲ βόσμορός ἐστι μικρότερος κτλ.

δ', ἐπὰν ἀλοηθῇ, προομνύντων μὴ ἀποίσειν ἄπυρον ἐκ τῆς ἅλω τοῦ μὴ ἐξάγεσθαι σπέρμα.

19. Τὴν δ' ὁμοιότητα τῆς χώρας ταύτης πρός τε τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ πάλιν τὴν ἐναντιότητα παραθεὶς ὁ Ἀριστόβουλος, διότι τῷ Νείλῳ μὲν ἐκ τῶν νοτίων ὄμβρων ἐστὶν ἡ πλήρωσις, τοῖς Ἰνδικοῖς δὲ ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν, ζητεῖ, πῶς οἱ μεταξὺ τόποι οὐ κατομβροῦνται· οὔτε C. 693
γὰρ ἡ Θηβαῒς μέχρι Συήνης καὶ τῶν ἐγγὺς Μερόης, οὔτε τῆς Ἰνδικῆς τὰ ἀπὸ τῆς Παταληνῆς μέχρι τοῦ Ὑδάσπου· τὴν δ' ὑπὲρ ταῦτα τὰ μέρη χώραν, ἐν ᾗ καὶ ὄμβροι καὶ νιφετοί, παραπλησίως ἔφη γεωργεῖσθαι τῇ ἄλλῃ τῇ ἔξω τῆς Ἰνδικῆς χώρᾳ· ποτίζεσθαι γὰρ ἐκ τῶν ὄμβρων καὶ χιόνων. εἰκὸς δ' οἷς εἴρηκεν οὗτος καὶ εὔσειστον εἶναι τὴν γῆν, χαυνουμένην ὑπὸ τῆς πολλῆς ὑγρασίας καὶ ἐκρήγματα λαμβάνουσαν, ὥστε καὶ ῥεῖθρα ποταμῶν ἀλλάττεσθαι. πεμφθεὶς γοῦν ἐπί τινα χρείαν ἰδεῖν φησιν ἐρημωθεῖσαν χώραν πλειόνων ἢ χιλίων πόλεων σὺν κώμαις, ἐκλιπόντος τοῦ Ἰνδοῦ τὸ οἰκεῖον ῥεῖθρον, ἐκτραπομένου δ' εἰς τὸ ἕτερον ἐν ἀριστερᾷ κοιλότερον πολύ, καὶ οἷον καταρράξαντος, ὡς τὴν ἀπολειφθεῖσαν ἐν δεξιᾷ χώραν μηκέτι ποτίζεσθαι ταῖς ὑπερχύσεσι, μετεωροτέραν οὖσαν οὐ τοῦ ῥείθρου τοῦ καινοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπερχύσεων.

20. Ταῖς δὲ τῶν ποταμῶν πληρώσεσι καὶ τῷ τοὺς ἀπογαίους μὴ πνεῖν ὁμολογεῖ καὶ τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ Ὀνησικρίτου· τεναγώδη γάρ φησιν εἶναι τὴν παραλίαν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ στόματα τῶν ποταμῶν, διά τε τὴν χοῦν καὶ τὰς πλημμυρίδας καὶ τὴν τῶν πελαγίων ἀνέμων ἐπικράτειαν. Μεγασθένης δὲ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ἰνδικῆς ἐπισημαίνεται τῷ δίκαρπον εἶναι καὶ δίφορον· καθάπερ καὶ Ἐρατοσθένης ἔφη, τὸν μὲν εἰπὼν σπόρον χειμερινόν, τὸν δὲ θερινόν, καὶ ὄμβρον ὁμοίως· οὐδὲν A. 1016

---

4. τὴν ante ἐναντιότητα om. *moz*. 5. ὅτι *x*. 6. δὲ post ποταμοῖς collocant edd. 9. πατταληνῆς *m* edd. 12. τῶν ante χιόνων add. edd. 14. λαμβανούσης *moz*. 18. τὸ asteriscis incl. Cor., in τι mutandum esse censet Grosk.: nihil tamen mutandum. — καταρράξοντος *F*. 21. κενοῦ *CDFhix*. 22. τῷ] τὸ *CDF*: in hoc praeterea om. τούς. 29. σπόρον] δίσπορον *hi*. — ὄμβρων *Dh*.

γὰρ ἔτος εὑρίσκεσθαί φησι πρὸς ἀμφοτέρους καιροὺς ἄνομβρον· ὥστ' εὐετηρίαν ἐκ τούτου συμβαίνειν, ἀφόρου μηδέποτε τῆς γῆς οὔσης· τούς τε ξυλίνους καρποὺς γεννᾶσθαι πολλοὺς καὶ τὰς ῥίζας τῶν φυτῶν, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων καλάμων, γλυκείας καὶ φύσει καὶ ἑψήσει, χλιαινομένου τοῦ ὕδατος τοῖς ἡλίοις τοῦ τ' ἐκπίπτοντος ἐκ Διὸς καὶ τοῦ ποταμίου. τρόπον δή τινα λέγειν βούλεται, διότι ἡ παρὰ τοῖς ἄλλοις λεγομένη πέψις καὶ καρπῶν καὶ χυμῶν παρ' ἐκείνοις ἕψησίς ἐστι, καὶ κατεργάζεται τοσοῦτον εἰς εὐστομίαν, ὅσον καὶ ἡ διὰ πυρός· διὸ καὶ τοὺς κλάδους φησὶν εὐκαμπεῖς εἶναι τῶν δένδρων, ἐξ ὧν οἱ τροχοί· ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐνίοις καὶ ἐπανθεῖν ἔριον. ἐκ τούτου δὲ Νέαρχός φησι τὰς εὐητρίους ὑφαίνεσθαι σινδόνας, τοὺς δὲ Μακεδόνας ἀντὶ κναφάλλων αὐτοῖς χρῆσθαι καὶ τοῖς σάγμασι σάγης· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ Σηρικά, ἔκ τινων φλοιῶν ξαινομέ-
C. 694 *νης βύσσου. εἴρηκε δὲ καὶ περὶ τῶν καλάμων, ὅτι ποιοῦσι μέλι, μελισσῶν μὴ οὐσῶν· καὶ γὰρ δένδρον εἶναι καρποφόρον, ἐκ δὲ τοῦ καρποῦ συντίθεσθαι μέλι, τοὺς δὲ φαγόντας ὠμοῦ τοῦ καρποῦ μεθύειν.*

21. *Πολλὰ γὰρ δὴ καὶ δένδρα παράδοξα ἡ Ἰνδικὴ τρέφει, ὧν ἐστι καὶ τὸ κάτω νεύοντας ἔχον τοὺς κλάδους, τὰ δὲ φύλλα ἀσπίδος οὐκ ἐλάττω. Ὀνησίκριτος δὲ καὶ περιεργότερον τὰ ἐν τῇ Μουσικανοῦ διεξιών, ἅ φησι νοτιώτατα εἶναι τῆς Ἰνδικῆς,*

---

1. *τοὺς* ante *καιροὺς* add. *mox*. 4. *τῶν καλάμων τῶν μεγάλων* **E**. 6. *ἐκ θεοῦ* **E**. — *δή*] *δέ* Cor. 7. *διότι*] *ὅτι* *x* Cor. 9. *εὐδοκίαν* **F**. — *διότι τὰς κλάδους* *sw*. 12. *εὐετηρίους* (et *η* sup. *ε* pr. m. add.) *s*, *εὐκτηρίους* *w*, *εὐητρίους* om. *mouxz*: reliquis codicibus concinit Eust. ad Dion. v. 1107. 13. *κναφάλων* codd., exc. **CF**, edd. 14. *σάγην* codd., Tzsch. corr. de coni. Salm., male tamen mutans *τοῖς* in *τῆς*. — *συρικὰ* **F**. 16. *καὶ*] *οὐ* codd., exc. **EF***x*. *γὰρ* om. *x* Tzsch. Cor. 17. Verba *συντίθεσθαι — τοῦ καρποῦ* om. codd., exc. **EF** qui soli servarunt integrum hunc locum, sed habuit haec verba in codice suo etiam Eustath., qui ad Dion. 1125 exhibet: *κάλαμοι ποιοῦσι μέλι, μελισσῶν μὴ οὐσῶν, τοὺς δὲ φαγόντας ὠμοῦ τούτου μεθύειν*, atque, ut videtur, is qui confecit Epit., ubi leguntur haec: *ἔστι δὲ καὶ δένδρα παρ' αὐτοῖς μέλι ποιοῦντα ἄνευ ζῴων, ἐξ ὧν οἱ φαγόντες μεθύσκονται*: cf. Schneider. ad Theophr. opp. IV, p. 823. 19. *καὶ* ast. incl. Cor. — *τρέφειν* *x*. 20. *ἔχον*] *ἔχειν* **CF**. 22. *μουσικάνου* **F**.

διηγεῖται μεγάλα δένδρα τινά, ὧν τοὺς κλάδους αὐξηθέντας ἐπὶ πήχεις καὶ δώδεκα, ἔπειτα τὴν λοιπὴν αὔξησιν καταφερῆ λαμβάνειν, ὡς ἂν καταχαμπτομένους, ἕως ἂν ἅψωνται τῆς γῆς· ἔπειτα κατὰ γῆς διαδοθέντας ῥιζοῦσθαι ὁμοίως ταῖς κατώρυ- A. 1017
ξιν, εἶτ' ἀναδοθέντας στελεχοῦσθαι· ἐξ οὗ πάλιν ὁμοίως τῇ αὐξήσει καταχαμφθέντας ἄλλην κατώρυγα ποιεῖν, εἶτ' ἄλλην, καὶ οὕτως ἐφεξῆς, ὥστ' ἀφ' ἑνὸς δένδρου σκιάδιον γίνεσθαι μακρόν, πολυστύλῳ σκηνῇ ὅμοιον. λέγει δὲ καὶ μεγέθη δένδρων, ὥστε πέντε ἀνθρώποις δυσπερίληπτα εἶναι τὰ στελέχη. κατὰ δὲ τὸν Ἀκεσίνην καὶ τὴν συμβολὴν τὴν πρὸς Ὑάρωτιν καὶ Ἀριστόβουλος εἴρηκε περὶ τῶν καταχαμπτομένους ἐχόντων τοὺς κλάδους καὶ περὶ τοῦ μεγέθους, ὥσθ' ὑφ' ἑνὶ δένδρῳ μεσημβρίζειν σκιαζομένους ἱππέας πεντήκοντα· οὗτος δὲ τετρακοσίους. λέγει δὲ ὁ Ἀριστόβουλος καὶ ἄλλο δένδρον οὐ μέγα, λοποὺς ἔχον, ὡς ὁ κύαμος, δεκαδακτύλους τὸ μῆκος, πλήρεις μέλιτος· τοὺς δὲ φαγόντας οὐ ῥᾳδίως σώζεσθαι. ἅπαντας δ' ὑπερβέβληνται περὶ τοῦ μεγέθους τῶν δένδρων οἱ φήσαντες ἑωρᾶσθαι πέραν τοῦ Ὑαρώτιδος δένδρον ποιοῦν σκιὰν ταῖς μεσημβρίαις πενταστάδιον. καὶ τῶν ἐριοφόρων δένδρων φησὶν οὗτος τὸ ἄνθος ἔχειν πυρῆνα· ἐξαιρεθέντος δὲ τούτου, ξαίνεσθαι τὸ λοιπὸν ὁμοίως ταῖς ἐρέαις.

---

1. *εἶναι* post *δένδρα* add. edd. 2. *κατωφερῆ* mox edd. 4. *διαδοθέντα* *E* *διαδύντας* et mox *ἀναδύντας* paulo audacius coni. Cor. 5. *ἀναδοθέντα* codd., sed in *h* *σ* supra est additum. 6. *καταχαμφθέντα* codd., Cor. corr. 7. *σκιάδειον* *Dh.* — *γενέσθαι* codd., Cor. corr. 8. *μεγέθει* *D.* 14. *οὐ μεγαλολεπισματαποὺς* *C* (in hoc *ε* supra antepaenultimam add. et *ποῦς* scriptum est) *DFh* *οὐ μεγάλα λεπίσματά πως ἔχον* *i* *οὐ μεγαλοπερπισματαποῦς* *s* *οὐ μεγαλοπεριπίσματον ποῦς* *w* *οὐ μεγάλους λοβοὺς* mox *οὐ μέγα λοβοὺς μεγάλους* *x* (incertum tamen est an *οὐ μέγα* legatur: v. Falconer. nott.) *μεγάλους λοβοὺς* *E* *οὐ μεγάλους λοβοὺς λεπίσματα καρποὺς* ald. *οὐ μέγα μεγάλους λοβοὺς* Tzsch. *μεγάλους λοβοὺς* Cor.: unice vera esse ea quae scripsimus facile apparet: *λεπίσματα* inter versus primum additum ad *λοποὺς* in ordinem postea ita receptum est, ut monstrum illud efficeretur. 15. *πλήρης* *Dh.* 16. *ἅπαντες* *F.* 18. *ἑωρακέναι* *x.* — *ὑαρώτιδος*, et *ω* sup. *α* pr. m. add., *F.* 19. *δὲ* ante *δένδρων* add. Cor. haud incommode.

22. Ἐν δὲ τῇ Μουσικανοῦ καὶ σῖτον αὐτοφυῆ λέγει πυρῷ
παραπλήσιον καὶ ἄμπελον, ὥστ' οἰνοφορεῖν, τῶν ἄλλων ἄοινον
λεγόντων τὴν Ἰνδικήν· ὥστε μηδ' αὐλὸν εἶναι κατὰ τὸν Ἀνά-
χαρσιν, μήτ' ἄλλο τῶν μουσικῶν ὀργάνων μηδὲν πλὴν κυμβά-
λων καὶ τυμπάνων καὶ κροτάλων, ἃ τοὺς θαυματοποιοὺς κε-
A. 1018 κτῆσθαι. καὶ πολυφάρμακον δὲ καὶ πολύρριζον τῶν τε σω-
τηρίων καὶ τῶν ἐναντίων, ὥσπερ καὶ πολυχρώματον καὶ οὗτος
εἴρηκε, καὶ ἄλλοι γε. προστίθησι δ' οὗτος, ὅτι καὶ νόμος εἴη
τὸν ἀνευρόντα τι τῶν ὀλεθρίων, ἐὰν μὴ προσανεύρῃ καὶ τὸ
ἄκος αὐτοῦ, θανατοῦσθαι· ἀνευρόντα δὲ τιμῆς τυγχάνειν παρὰ
C. 695 τοῖς βασιλεῦσιν. ἔχειν δὲ καὶ κιννάμωμον καὶ νάρδον καὶ τὰ
ἄλλα ἀρώματα τὴν νότιον γῆν τὴν Ἰνδικὴν ὁμοίως, ὥσπερ τὴν
Ἀραβίαν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, ἔχουσάν τι ἐμφερὲς ἐκείναις κατὰ
τοὺς ἡλίους· διαφέρειν δὲ τῷ πλεονασμῷ τῶν ὑδάτων, ὥστ'
ἔνικμον εἶναι τὸν ἀέρα καὶ τροφιμώτερον παρὰ τοῦτο καὶ γό-
νιμον μᾶλλον, ὡς δ' αὕτως καὶ τὴν γῆν καὶ τὸ ὕδωρ· ᾗ δὴ
καὶ μείζω τά τε χερσαῖα τῶν ζῴων καὶ τὰ καθ' ὕδατος τὰ
ἐν Ἰνδοῖς τῶν παρ' ἄλλοις εὑρίσκεσθαι. καὶ τὸν Νεῖλον δ' εἶ-
ναι γόνιμον μᾶλλον ἑτέρων καὶ μεγαλοφυῆ γεννᾷν καὶ τἆλλα
καὶ τὰ ἀμφίβια, τάς τε γυναῖκας ἔσθ' ὅτε καὶ τετράδυμα τί-
κτειν τὰς Αἰγυπτίας· Ἀριστοτέλης δέ τινα καὶ ἑπτάδυμα ἱστορεῖ
τετοκέναι, καὶ αὐτὸς πολύγονον καλῶν τὸν Νεῖλον καὶ τρόφιμον
διὰ τὴν ἐκ τῶν ἡλίων μετρίαν ἕψησιν, αὐτὸ καταλειπόντων τὸ
τρόφιμον, τὸ δὲ περιττὸν ἐκθυμιώντων.

---

1. *μουσικάνου F.* 3. *μήτ'* Cor.: Anacharsis dictum quod h. l. respicitur v. ap. Diog. Laert. I, c. 8, 5. 4. *τι* post *ἄλλο* add. *F.* 5. *τυμπάνων καὶ κυμβάλων Dh.* — *θαυμαστοποιοὺς CDh.* 6. *πολύριζον F.* 8. *ὅτι* om. *moxz.* 11. *κινάμωμον EFxz.* 13. *ἀρραβίαν C.* — *ἐκείνης Coz.* 16. *ἤδη* codd., Cor. corr.: cf. ad III, 153. 19. *μεγαλοφυεῖν* codd., Xyl. corr., eiecta simul recte particula *καί.* 21. *καί τινα E.* — *πεντάδυμα* Cor. de sent. Cas., quod Gell. N. A. X, 2 ex Aristotele mulierem in Aegypto uno partu quinque pueros enixam refert et ipse Aristoteles de Generat. anim. IV, 4 et in Hist. anim. VII, 4 quinarium numerum omnino summum facit: nihilo minus a codd. et Epit. consensu recedere non licet, praesertim cum alii auctores in eo numero consentiant: v. Plin. H. N. VII, 3, Solin. I, 3, Paul. Digest. V, tit. 4, 3. 22. *καλῶν* om. *E.* 23. *ἕψεσιν F.* — *καταλιπόντων* coddı, Cor. corr. 24. *πε-*

23. Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ τοῦτο συμβαίνειν εἰκός, ὅπερ φησὶν οὗτος, ὅτι τῷ ἡμίσει πυρὶ ἕψει τὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ ἢ τὰ ἄλλα. ὅσῳ δέ γέ φησι τὸ μὲν τοῦ Νείλου ὕδωρ δι' εὐθείας ἔπεισι πολλὴν χώραν καὶ στενὴν καὶ μεταβάλλει πολλὰ κλίματα καὶ πολλοὺς ἀέρας, τὰ δ' Ἰνδικὰ ῥεύματα ἐς πεδία ἀναχεῖται μείζω καὶ πλατύτερα, ἐνδιατρίβοντα πολὺν χρόνον τοῖς αὐτοῖς κλίμασι· τοσῷδε ἐκεῖνα τούτου τροφιμώτερα, διότι καὶ τὰ κήτη μείζω τε καὶ πλείω· καὶ ἐκ τῶν νεφῶν δὲ ἑφθὸν ἤδη χεῖσθαι τὸ ὕδωρ.

24. Τοῦτο δ' οἱ μὲν περὶ Ἀριστόβουλον οὐκ ἂν συγχωροῖεν A. 1019
οἱ φάσκοντες μὴ ὕεσθαι τὰ πεδία. Ὀνησικρίτῳ δὲ δοκεῖ τόδε τὸ ὕδωρ αἴτιον εἶναι τῶν ἐν τοῖς ζῴοις ἰδιωμάτων, καὶ φέρει σημεῖον τὸ καὶ τὰς χρόας τῶν πινόντων βοσκημάτων ξενικῶν ἀλλάττεσθαι πρὸς τὸ ἐπιχώριον. τοῦτο μὲν οὖν εὖ· οὐκέτι δὲ καὶ [τὸ] τοῦ μέλανας εἶναι καὶ οὐλότριχας τοὺς Αἰθίοπας ἐν ψιλοῖς τοῖς ὕδασι τὴν αἰτίαν τιθέναι, μέμφεσθαι δὲ τὸν Θεοδέκτην εἰς αὐτὸν τὸν ἥλιον ἀναφέροντα τὸ αἴτιον, ὅς φησιν οὕτως·

οἷς ἀγχιτέρμων ἥλιος διφρηλατῶν
σκοτεινὸν ἄνθος ἐξέχρωσε λιγνύος
εἰς σώματ' ἀνδρῶν, καὶ συνέστρεψεν κόμας
μορφαῖς ἀναυξήτοισι συντήξας πυρός.

ῥιττὸν] λοιπὸν *E*. — ἐκθυμιόντων *F*. 2. περιεψεῖτο *F* πυρὶ ἑψεῖτο *Di* πυρὶ ἑψεῖται codd. rell. edd., quod ortum est haud dubie ex correctione infelici scripturae illius corruptae. 8. ὅτι *x*. 11. τόδε τὸ] τό δὲ (sic) *Dx* τὸ δὲ τὸ *h* τότε *F* τόδε ast. incl. Cor. paulo audacius, in nott. infelicissime suspicatus scribendum esse: — δοκεῖ. τοῦ δὲ τὸ ὕδωρ — ἰδιωμάτων, φέρει κτλ. Caeterum in margine cod. *F* notatum est h. l. ὁμοιωμάτων quod referendum esse videtur ad ἰδιωμάτων. 15. τὸ om. codd., Cor. add. 17. ὅς] ὧς codd., exc. *DFhi*. 18. οὗτος codd., exc. *CDF*. 19. ἧς *CDFhi*. 20. σκοτινὸν *C*. 21. συνέτριψε *sw* συνέστρεψε *Cimo*. — κώμας *C*. 22. ἀναυξήτησι *D* (?) ald. Ceterum cum hic versus non videatur sanus esse, varie tentatus est, sed parum feliciter: Grosk. suspicatur excidisse θάλπει, quod post πυρός positum fuerit initio versus proximi. Equidem crediderim πυρὶ scriptum fuisse, a librario postea male ad μορφαῖς relatum ac subinde mutatum.

ἔχοι δ' ἄν τινα λόγον· φησὶ γὰρ μήτε ἐγγυτέρω τοῖς Αἰθίοψιν εἶναι τὸν ἥλιον ἢ τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ κάθετον εἶναι καὶ διὰ τοῦτο ἐπικαίεσθαι πλέον, ὥστ' οὐκ εὖ λέγεσθαι ἀγχιτέρμονα αὐτοῖς τὸν ἥλιον, ἴσον πάντων διέχοντα· μήτε τὸ
C. 696 *θάλπος εἶναι τοῦ τοιούτου πάθους αἴτιον· μηδὲ γὰρ τοῖς ἐν γαστρί, ὧν οὐχ ἅπτεται ἥλιος. βελτίους δὲ οἱ τὸν ἥλιον αἰτιώμενοι καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἐπίκαυσιν, κατ' ἐπίλειψιν σφοδρὰν τῆς ἐπιπολῆς ἰκμάδος· καθ' ὃ καὶ τοὺς Ἰνδοὺς μὴ οὐλοτριχεῖν φαμεν, μηδ' οὕτω † πεπεισμένως ἐπικεκαῦσθαι τὴν χρόαν, ὅτι ὑγροῦ κοινωνοῦσιν ἀέρος. ἐν δὲ τῇ γαστρὶ ἤδη κατὰ σπερματικὴν διάδοσιν τοιαῦτα γίνεται, οἷα τὰ γεννῶντα· καὶ γὰρ*
A. 1020 *πάθη συγγενικὰ οὕτω λέγεται καὶ ἄλλαι ὁμοιότητες. καὶ τὸ πάντων δ' ἴσον ἀπέχειν τὸν ἥλιον πρὸς αἴσθησιν λέγεται, οὐ πρὸς λόγον· καὶ πρὸς αἴσθησιν, οὐχ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὥς φαμεν σημείου λόγον ἔχειν τὴν γῆν πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου σφαῖραν· ἐπεὶ πρός γε τὴν τοιαύτην αἴσθησιν, καθ' ἣν θάλπους ἀντιλαμβανόμεθα, ἐγγύθεν μὲν μᾶλλον, πόρρωθεν δὲ ἧττον, οὐκ ἴσον· οὕτω δ' ἀγχιτέρμων ὁ ἥλιος λέγεται τοῖς Αἰθίοψιν, οὐχ ὡς Ὀνησικρίτῳ δέδοκται.*

25. *Καὶ τοῦτο δὲ τῶν ὁμολογουμένων ἐστὶ καὶ τῶν σωζόντων τὴν πρὸς τὴν Αἴγυπτον ὁμοιότητα καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, ὅτι, τῶν πεδίων ὅσα μὴ ἐπίκλυστα, ἄκαρπά ἐστι διὰ τὴν ἀνυδρίαν. Νέαρχος δὲ τὸ ζητούμενον πρότερον ἐπὶ τοῦ Νείλου,*

---

1. δ' om. Cor., verbis ὅς φησιν — πυρός in parenthesi positis, ita ut unus verborum ambitus efficiatur inde ab οὐκέτι usque ad λόγον: quae ratio cum per se sit impedita, tum repugnat iis quae sequuntur. 4. ἶσον *F*. 7. τὴν ἑαυτοῦ *CDFhiw* τὴν αὐτοῦ *Emoxz* quod cum ferri possit, auctoritate parum valet atque ex coniectura videtur ortum: verum haud dubie restituit Cas. — ἐπίληψιν *Dh* (in hoc ει add. supra η) *i*: inde ἀπόληψιν Cor. 9. οὕτως *CFhxz*. — πεπυσμένως *Dh* (in hoc ει add. sup. υ) πεπεισμένους *x* (ex corr.) *z* πεπεισμένως codd. rell.; in *E* tamen om. hoc verbum haud dubie corruptum: πεπλησμένως Cor. quod satis placet, sed exemplo caret. At legitur apud scriptores posteriores πεπληθυσμένως et πεπληρωμένως. 11. διάθεσιν codd., exc. *F*, edd. 12. λέγεται parum apte positum videtur mutandum esse in γίνεται. 19. ὀνησίκριτος *CDhixgv*. — δέδεκται *CDhixzgv*: in duobus ultimis in marg. add. pr. m. γρ. οὐχ ὡς δέδοκται. 23. πρῶτον *mox* πρώτερον ald.

πόθεν ἡ πλήρωσις αὐτοῦ, διδάσκειν ἔφη τοὺς Ἰνδικοὺς ποταμούς, ὅτι ἐκ τῶν θερινῶν ὄμβρων συμβαίνει· Ἀλέξανδρον δ' ἐν μὲν τῷ Ὑδάσπῃ κροκοδείλους ἰδόντα, ἐν δὲ τῷ Ἀκεσίνῃ κυάμους Αἰγυπτίους, εὑρηκέναι δόξαι τὰς τοῦ Νείλου πηγάς, καὶ παρασκευάζεσθαι στόλον εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὡς τῷ ποταμῷ τούτῳ μέχρι ἐκεῖσε πλευσόμενον· μικρὸν δ' ὕστερον γνῶναι, διότι οὐ δύναται, ὃ ἤλπισε·

μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτον,

εἰς ὃν ἐκδιδόασιν οἱ Ἰνδικοὶ πάντες ποταμοί· ἔπειτα ἡ Ἀριανὴ καὶ ὁ Περσικὸς κόλπος καὶ ὁ Ἀράβιος καὶ αὐτὴ ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Τρωγλοδυτική. τὰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ὄμβρων τοιαῦτα λέγεται καὶ τῆς πληρώσεως τῶν ποταμῶν καὶ τῆς ἐπικλύσεως τῶν πεδίων.

26. Δεῖ δὲ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα περὶ τῶν ποταμῶν εἰπεῖν, ὅσα πρὸς τὴν γεωγραφίαν χρήσιμα καὶ ὅσων ἱστορίαν παρειλήφαμεν. ἄλλως τε γὰρ οἱ ποταμοί, φυσικοί τινες ὅροι καὶ μεγεθῶν καὶ σχημάτων τῆς χώρας ὄντες, ἐπιτηδειότητα πολλὴν παρέχουσι πρὸς ὅλην τὴν νῦν ὑπόθεσιν. ὁ δὲ Νεῖλος καὶ οἱ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν πλεονέκτημά τι ἔχουσι παρὰ τοὺς ἄλλους διὰ C. 697
τὸ τὴν χώραν ἀοίκητον εἶναι χωρὶς αὐτῶν, πλωτὴν ἅμα καὶ γεωργήσιμον οὖσαν, καὶ μήτ' ἐφοδεύεσθαι δυναμένην ἄλλως, μήτ' οἰκεῖσθαι τὸ παράπαν. τοὺς μὲν οὖν εἰς τὸν Ἰνδὸν καταφερομένους ἱστοροῦμεν τοὺς ἀξίους μνήμης καὶ τὰς χώρας, A. 1021
δι' ὧν ἡ φορά, τῶν δ' ἄλλων ἐστὶν ἄγνοια πλείων ἢ γνῶσις. Ἀλέξανδρος γὰρ ὁ μάλιστα ταῦτ' ἀνακαλύψας κατ' ἀρχὰς μέν, ἡνίκα οἱ Δαρεῖον δολοφονήσαντες ὥρμησαν ἐπὶ τὴν τῆς Βακτριανῆς ἀπόστασιν, ἔγνω προυργιαίτατον ὂν διώκειν καὶ καταλύειν ἐκείνους. ἧκε μὲν οὖν τῆς Ἰνδικῆς πλησίον δι' Ἀριανῶν, ἀφεὶς δ' αὐτὴν ἐν δεξιᾷ ὑπερέβη τὸν Παροπάμισον εἰς τὰ

3. κροκοδίλους *F*. — ἰνδόντα *C*. 6. πλευσούμενον *xz*. 7. ὅτι *Emoxz* Cor. 8. μέσον *moxz* ald. μέσῳ codd. rell.: Cor. corr. ex Od. *Λ*, 157 quem locum iam II, 111 attulerat. — ῥεῖθρα codd., exc. *E*, Cor. correxit. 9. πρῶτα Cor. ex Od. l. l. 12. ἀέρων *F* sed in marg. add. pr. m. ἀνέμων. 19. νῦν om. *F*. 28. προυργιαίτερον *mox* ald. 29. ἀρειανῶν *F*. 30. παραπάμισον *CDFhi*.

προσάρκτια μέρη καὶ τὴν Βακτριανήν· καταστρεψάμενος δὲ τἀκεῖ πάντα, ὅσα ἦν ὑπὸ Πέρσαις, καὶ ἔτι πλείω, τότ' ἤδη καὶ τῆς Ἰνδικῆς ὠρέχθη, λεγόντων μὲν περὶ αὐτῆς πολλῶν, οὐ σαφῶς δέ. ἀνέστρεψε δ' οὖν ὑπερθεὶς τὰ αὐτὰ ὄρη κατ' ἄλλας ὁδοὺς ἐπιτομωτέρας, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Ἰνδικήν, εἶτ' ἐπέστρεψεν εὐθὺς ἐπ' αὐτὴν καὶ τοὺς ὅρους τοὺς ἑσπερίους αὐτῆς καὶ τὸν Κώφην ποταμὸν καὶ τὸν Χοάσπην, ὃς εἰς τὸν Κώφην ἐμβάλλει ποταμὸν * καὶ * κατὰ Πλημύριον πόλιν, ῥυεὶς παρὰ Γώρυδι, ἄλλην πόλιν, καὶ διεξιὼν τήν τε Βανδοβηνὴν καὶ τὴν Γανδαρῖτιν. ἐπυνθάνετο δ' οἰκήσιμον εἶναι μάλιστα καὶ εὔκαρπον τὴν ὀρεινὴν καὶ προσάρκτιον· τὴν δὲ νότιον τὴν μὲν ἄνυδρον, τὴν δὲ ποταμόκλυστον καὶ τελέως ἔκπυρον, θηρίοις τε μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις σύμμετρον. ὥρμησεν οὖν τὴν ἐπαινουμένην κατακτᾶσθαι πρότερον, ἅμα καὶ τοὺς ποταμοὺς εὐπερατοτέρους νομίσας τῶν πηγῶν πλησίον, οὓς ἀναγκαῖον ἦν διαβαίνειν, ἐπικαρσίους ὄντας καὶ τέμνοντας ἣν ἐπῄει γῆν. ἅμα δὲ καὶ ἤκουσεν εἰς ἓν πλείους συνιόντας ῥεῖν, καὶ τοῦτ' ἀεὶ καὶ μᾶλλον συμβαῖνον, ὅσῳ πλεῖον εἰς τὸ πρόσθεν †προϊδεῖν, ὥστ' εἶναι δυσπερατοτέραν, καὶ ταῦτα ἐν πλοίων ἀπορίᾳ. δεδιὼς οὖν τοῦτο διέβη τὸν Κώφην, καὶ κατεστρέφετο τὴν ὀρεινήν, ὅση ἐτέτραπτο πρὸς ἕω.

27. Ἦν δὲ μετὰ τὸν Κώφην ὁ Ἰνδός, εἶθ' ὁ Ὑδάσπης, εἶθ' ὁ Ἀκεσίνης καὶ ὁ Ὑάρωτις, ὕστατος δ' ὁ Ὕπανις. περαιτέρω γὰρ προελθεῖν ἐκωλύθη, τοῦτο μὲν μαντείοις τισὶ

---

4. ὑπερβὰς *mox* ald. 6. αὖθις Cor., Guar. secutus. 8. καὶ aster. incl. Cor., nec ferendum est: caeterum cf. de hoc loco Lassen. in *Indische Alterthumskunde* II, 129 n. 1. — πλιγύριον *s* (idem legitur in marg. *CF*) πληγήριον *moxz* edd. 9. γώρυδι ἄλλῃ πόλει *x* γώρυδα ἄλλην πόλιν *i* Cor. γωρυδάλην πόλιν ald. — βαρδηβηνὴν *Dh* μανδοβηνὴν *F*. 10. γαρδαρίτιν *F* γανδαρίτιν *h*. — δ' om. *x*. 11. ὀρινὴν *F*. 13. τε om. *x*. 14. κτᾶσθαι *E*. — εὐπερατωτέρους *Emoxz*. 16. τράνοντας *s* θραύοντας *w*. — ἐποίει *C*. 18. προΐῃ *E* προΐοιεν Cor. bene: incertum tamen est, pluralem an singularem scripserit Strabo. 19. δυσπερατωτέραν *CEmoxz*: δυσπερατοτέρους scribendum esse Grosk. suspicatur haud iniuria. — πλοίῳ *C*. 20. δεδιὼν *E*. 24. μαντίοις *D* (sed ι sec. m. mut. in ει) *F*.

προσέχων, τοῦτο δ' ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἀπηγορευκυίας ἤδη πρὸς
τοὺς πόνους ἀναγκασθείς· μάλιστα δ' ἐκ τῶν ὑδάτων ἔκαμνον,
συνεχῶς ὑόμενοι. ταῦτ' οὖν ἐγένετο γνώριμα ἡμῖν τῶν ἑωθι-
νῶν τῆς Ἰνδικῆς μερῶν, ὅσα ἐντὸς τοῦ Ὑπάνιος, καὶ εἴ τινα C. 698
προσιστόρησαν οἱ μετ' ἐκεῖνον περαιτέρω τοῦ Ὑπάνιος προελ-
θόντες μέχρι τοῦ Γάγγου καὶ Παλιβόθρων. μετὰ μὲν οὖν τὸν A. 1022
Κώφην ὁ Ἰνδὸς ῥεῖ· τὰ δὲ μεταξὺ τούτων τῶν δυεῖν ποταμῶν
ἔχουσιν Ἀστακηνοί τε καὶ Μασιανοὶ καὶ Νυσαῖοι καὶ Ὑπάσιοι·
εἶθ' ἡ Ἀσσακανοῦ, ὅπου Μασόγα πόλις, τὸ βασίλειον τῆς χώ-
ρας. ἤδη δὲ πρὸς τῷ Ἰνδῷ πάλιν ἄλλη πόλις Πευκολαΐτις,
πρὸς ᾗ ζεῦγμα γενηθὲν ἐπεραίωσε τὴν στρατιάν.

28. Μεταξὺ δὲ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ὑδάσπου Τάξιλά ἐστι, πόλις μεγάλη καὶ εὐνομωτάτη, καὶ ἡ περικειμένη χώρα συχνὴ καὶ σφόδρα εὐδαίμων, ἤδη συνάπτουσα καὶ τοῖς πεδίοις. ἐδέξαντό τε δὴ φιλανθρώπως τὸν Ἀλέξανδρον οἱ ἄνθρωποι καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ταξίλης· ἔτυχόν τε πλειόνων ἢ αὐτοὶ παρέσχον, ὥστε φθονεῖν τοὺς Μακεδόνας καὶ λέγειν, ὡς οὐκ εἶχεν, ὡς ἔοικεν, Ἀλέξανδρος, οὓς εὐεργετήσει, πρὶν ἢ διέβη τὸν Ἰνδόν. φασὶ δ' εἶναί τινες τὴν χώραν ταύτην Αἰγύπτου μείζονα. ὑπὲρ δὲ ταύτης ἐν τοῖς ὄρεσιν ἡ τοῦ Ἀβισάρου χώρα, παρ' ᾧ δύο δράκοντας ἀπήγγελλον οἱ παρ' αὐτοῦ πρέσβεις τρέφεσθαι, τὸν μὲν ὀγδοήκοντα πηχῶν, τὸν δὲ τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν, ὡς εἴρηκεν Ὀνησίκριτος· ὃν οὐκ Ἀλεξάνδρου μᾶλλον ἢ τῶν παραδόξων ἀρχικυβερνήτην προσείποι τις ἄν. πάν-

---

1. στρατείας *F*. 5. πρὸς ἱστορίαν *w*. 7. τούτοιν τοῖν δυοῖν (δυεῖν Cor.) ποταμοῖν edd. 8. βασιανοὶ *Dhi*. — νυσσαῖοι *E*. — πάσιοι *w* Ἱππάσιοι Tzsch. de coni. Cas. Ἀσπάσιοι Cor. de coni. Schmieder.: v. ad p. 691 et Lassen. *Indische Alterth.* II, p. 129, 3. 9. εἶτ' ἡ *F*. — ἀσακανοῦ *Dh* ἀσσακανοῦς *s*. — Μάσσαγα Tzsch. Cor. de sent. Cas. ex Arrh. Exp. Alex. IV, 26, 1 recte, ut videtur; idem tamen in Ind. I, 8 habet Μάσσακα idque ex eo Steph. s. v., neque aliter Diodor. in ind. l. XVII; Curtius VIII, 10 exhibet Mazaga. 10. πευκολαεῖτις *CDEFs* πευκολάστις *w*. 11. ἣν ald. — ζεύγματος γεγονότος *moz* Cor. — γεννηθὲν *C*. 12. τοῦ Ἰνδοῦ om. *w*. — ὑδασποῦ *F*. — τὰ ξίλα *F*. 13. παρακειμένη *E*. 15. ἐδέξαντο δὲ τότε δὴ *Dhi*. 19. φασὶ δέ τινες εἶναι *Dhi*, edd. 20. ἀβυσάρου *sw* ἀβιοσάρου *o*. 22. ὀγδοήκοντα] λ' *E*.

τες μὲν γὰρ οἱ περὶ Ἀλέξανδρον τὸ θαυμαστὸν ἀντὶ τἀληθοῦς ἀπεδέχοντο μᾶλλον, ὑπερβάλλεσθαι δὲ δοκεῖ τοὺς τοσούτους A. 1023 ἐκεῖνος τῇ τερατολογίᾳ· λέγει δ' οὖν τινα καὶ πιθανὰ καὶ μνήμης ἄξια, ὥστε καὶ ἀπιστοῦντα μὴ παρελθεῖν αὐτά. περὶ δ' οὖν τῶν δρακόντων καὶ ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἐν τοῖς Ἠμωδοῖς ὄρεσι θηρεύουσι καὶ τρέφουσιν ἐν σπηλαίοις.

29. Μεταξὺ δὲ τοῦ Ὑδάσπου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου ἥ τε τοῦ Πώρου ἐστί, πολλὴ καὶ ἀγαθή, σχεδόν τι καὶ τριακοσίων πόλεων, καὶ ἡ πρὸς τοῖς Ἠμωδοῖς ὄρεσιν ὕλη, ἐξ ἧς Ἀλέξανδρος κατήγαγε τῷ Ὑδάσπῃ κόψας ἐλάτην τε πολλὴν καὶ πεύκην καὶ κέδρον καὶ ἄλλα παντοῖα στελέχη ναυπηγήσιμα, ἐξ ὧν στόλον κατεσκευάσατο ἐπὶ τῷ Ὑδάσπῃ πρὸς ταῖς ἐκτισμέναις ὑπ' αὐτοῦ πόλεσιν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ποταμοῦ, ὅπου τὸν Πῶρον ἐνίκα διαβάς· ὧν τὴν μὲν Βουκεφαλίαν ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ πεσόντος ἵππου κατὰ τὴν μάχην τὴν πρὸς τὸν Πῶρον (ἐκαλεῖτο δὲ Βουκεφάλας ἀπὸ τοῦ πλάτους τοῦ μετώπου· πολεμιστὴς δ' ἦν ἀγα- C. 699 θός, καὶ ἀεὶ τούτῳ ἐκέχρητο κατὰ τοὺς ἀγῶνας), τὴν δὲ Νίκαιαν ἀπὸ τῆς νίκης ἐκάλεσεν. ἐν δὲ τῇ λεχθείσῃ ὕλῃ καὶ τὸ τῶν κερκοπιθήκων διηγοῦνται πλῆθος ὑπερβάλλον καὶ τὸ μέγεθος ὁμοίως· ὥστε τοὺς Μακεδόνας ποτέ, ἰδόντας ἔν τισιν ἀκρολοφίαις ψιλαῖς ἑστῶτας ἐν τάξει κατὰ μέτωπον πολλοὺς (καὶ γὰρ ἀνθρωπονούστατον εἶναι τὸ ζῷον, οὐχ ἧττον τῶν ἐλεφάντων), στρατοπέδου λαβεῖν φαντασίαν καὶ ὁρμῆσαι μὲν ἐπ' αὐτούς, ὡς πολεμίους, μαθόντας δὲ παρὰ Ταξίλου, συνόντος τότε τῷ βασιλεῖ, τὴν ἀλήθειαν παύσασθαι. ἡ δὲ θήρα τοῦ ζῴου διττή· μιμητικὸν δὲ καὶ ἐπὶ τὰ δένδρα ἀναφευκτι-

2. ἀποδέχονται ald., quod cum Tzsch. correxisset e codd., Cor. reposuit. — ὑπερβαλέσθαι z Cor. 3. λέγειν codd. Cor. corr. de sent. Cas. 5. ἡμωδοῖς *F* ἡμωδῶν *E*. 7. ἀκεσινοῦ *D*. 9. ἡ μώδοις *F*. 10. κατήγαγεν ἐν τῷ *x*. 14. βουκεφάλαν *E* quam formam Politus ad Eust. Il. *B*, 637 ex eo et ex Steph. s. Βοὸς κεφαλαὶ restitui vult: eaque forma utuntur Arrhian. V, p. 350 Blanc. Diod. XVII, 95; sed complures aliae formae passim inveniuntur, inter quas Βουκεφαλία est ap. Plut. de fortit. Alex. I, 5. 16. τοῦ πλάτους om. *w*. — δ' ἦν] δ' οὖν *F*. 17. κέχρητο *CD*. 19. καὶ] κατὰ *E*. 21. ὑψηλαῖς *s*. 22. ἀνθρωπονώστατον *F*. — εἶναι] ἐστι *mox* Cor. 24. μαθόντες *Dhi*. 25. δὲ] γὰρ *x*. 26. ἀναφευκτικὸν *F*.

κόν· οἱ οὖν θηρεύοντες, ἐπὰν ἴδωσιν ἐπὶ δένδρων ἱδρυμένον, ἐν ὄψει θέντες τρυβλίον ὕδωρ ἔχον, τοὺς ἑαυτῶν ὀφθαλμοὺς ἐναλείφουσιν ἐξ αὐτοῦ· εἶτ', ἀντὶ τοῦ ὕδατος ἰξοῦ τρυβλίον θέντες, ἀπίασι καὶ λοχῶσι πόρρωθεν· ἐπὰν δὲ καταπηδῆσαν τὸ θηρίον ἐγχρίσηται τοῦ ἰξοῦ, † καταμύσαντος δ' ἀποληφθῇ τὰ βλέφαρα, ἐπιόντες ζωγροῦσιν. εἷς μὲν οὖν τρόπος οὗτος, ἄλλος δέ· ὑποδυσάμενοι θυλάκους, ὡς ἀναξυρίδας, ἀπίασιν, ἄλλους καταλιπόντες δασεῖς, τὰ ἐντὸς κεχρισμένους ἰξῷ· ἐνδύντας δὲ εἰς αὐτοὺς ῥᾳδίως αἱροῦσι.

30. *Καὶ τὴν Κάθαιαν δέ τινες [καὶ] τὴν Σωπείθους, τῶν* A. 1024 *νομαρχῶν τινος, κατὰ τήνδε τὴν μεσοποταμίαν τιθέασιν· ἄλλοι δὲ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου πέραν καὶ τοῦ Ὑαρώτιδος, ὅμορον τῇ Πώρου τοῦ ἑτέρου, ὃς ἦν ἀνεψιὸς τοῦ ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἁλόντος· καλοῦσι δὲ Γανδαρίδα τὴν ὑπὸ τούτῳ χώραν. ἐν δὲ τῇ Καθαίᾳ καινότατον ἱστορεῖται τὸ περὶ τοῦ κάλλους, ὅτι τιμᾶται διαφερόντως, ὡς ἵππων καὶ κυνῶν· βασιλέα τε γὰρ τὸν κάλλιστον αἱρεῖσθαί φησιν Ὀνησίκριτος, γενόμενόν τε παιδίον μετὰ δίμηνον κρίνεσθαι δημοσίᾳ, πότερον ἔχοι τὴν ἔννομον μορφὴν καὶ τοῦ ζῆν ἀξίαν, ἢ οὔ· κριθέντα δ' ὑπὸ τοῦ ἀποδειχθέντος ἄρχοντος ζῆν ἢ θανατοῦσθαι· βάπτεσθαί τε πολλοῖς εὐανθεστάτοις χρώμασι τοὺς πώγωνας αὐτοῦ τούτου χάριν, καλλωπιζομένους· τοῦτο δὲ καὶ ἄλλους ποιεῖν ἐπιμελῶς*

---

1. *δένδρου* *x* quod Grosk. frustra commendat. — *τριβλίον* **D** (in hoc *υ* pr. m. supra prius *ι* add.) *xz*. 4. *ἀπιᾶσι* *F*. 5. *ἐγχρήσηται* *C*. — *ἀπολειφθῇ* *Ch* (in hoc est etiam *ἀποληφθῇ*) *ixw* ald., idem fuerat in **D**, qui nunc habet *ἀποληφθῇ* e corr. sec. m., *ἀληφθῇ* *z* *ἀλειφθῇ* *mo* quod rec. Cas. Tzsch. *ἐπαλειφθῇ* Cor.; quae scripturae tamen quam incommodae sint, sponte sua liquet: equidem scribendum censeo *καταμῦσαν δ' ἀποληφθῇ τὰ βλέφαρα*. 6. *οὖν* om. codd., exc. *Dhi*. 7. *ἀποδυσάμενοι* *Dhisw* *ὑποδησάμενοι* *CE*. — *ἀπιᾶσιν* *F*. 9. *αἷρουσι* *F*. 10. *καθέαν* codd. Tzsch. corr., coll. cum aliis auctoribus tum Steph. s. v., qui hunc Strabonis locum secutus est. — *καὶ* post *τινες* om. codd., Cor. add. recte, uti liquet ex sequentibus et Diod. XVII, 91. — *σωπίθους* *F*. 11. *νομάρχων* *F*. 13. *τοῦ* ante *Πώρου* add. edd. — *τῇ ἑτέρου* *E*. 14. *τὴν τούτου* *E*. 15. *καθέα* codd. 16. *τε* om. *moz*. 18. *ἔχει* codd. (?), exc. *CDFz*, edd. 21. *χρώμασι εὐανθεστάτοις* *Dh*. 22. *τοῦτο* — *Ἰνδῶν* om. *x*. — *ἄλλως* codd., exc. *his*, ex quibus *ἄλλους* rec. Cor.

συχνοὺς τῶν Ἰνδῶν (καὶ γὰρ δὴ φέρειν τὴν χώραν χρόας θαυμαστάς) καὶ θριξὶ καὶ ἐσθῆσι· τοὺς δ' ἀνθρώπους τὰ ἄλλα μὲν εὐτελεῖς εἶναι, φιλοκόσμους δέ. ἴδιον δὲ τῶν Καθαίων καὶ τοῦτο ἱστορεῖται, τὸ αἱρεῖσθαι νυμφίον καὶ νύμφην ἀλλήλους καὶ τὸ συγκατακαίεσθαι τεθνεῶσι τοῖς ἀνδράσι τὰς γυναῖκας κατὰ τοιαύτην αἰτίαν, ὅτι ἐρῶσαί ποτε τῶν νέων
C. 700 ἀφίσταιντο τῶν ἀνδρῶν ἢ φαρμακεύοιεν αὐτούς· νόμον οὖν
A. 1025 θέσθαι τοῦτον, ὡς παυσομένης τῆς φαρμακείας· οὐ πιθανῶς μὲν οὖν ὁ νόμος, οὐδ' ἡ αἰτία λέγεται. φασὶ δ' ἐν τῇ Σωπείθους χώρᾳ ὀρυκτῶν ἁλῶν ὄρος εἶναι, ἀρκεῖν δυνάμενον ὅλῃ τῇ Ἰνδικῇ· καὶ χρυσεῖα δὲ καὶ ἀργυρεῖα οὐ πολὺ ἄπωθεν ἐν ἄλλοις ὄρεσιν ἱστορεῖται καλά, ὡς ἐδήλωσε Γόργος ὁ μεταλλευτής. οἱ δ' Ἰνδοὶ μεταλλείας καὶ χωνείας ἀπείρως ἔχοντες, οὐδ' ὧν εὐποροῦσιν ἴσασιν, ἀλλ' ἁπλούστερον μεταχειρίζονται τὸ πρᾶγμα.

31. Ἐν δὲ τῇ Σωπείθους καὶ τὰς τῶν κυνῶν ἀρετὰς διηγοῦνται θαυμαστάς· λαβεῖν γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ Σωπείθους κύνας πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· διαπείρας δὲ χάριν λέοντι προσαγαγόντας δύο, κρατουμένων *δ'* αὐτῶν, δύο ἄλλους ἐπαγαγεῖν· τότε δ' ἤδη καθεστηκότων εἰς ἀντίπαλα, τὸν μὲν Σωπείθη κελεύειν τῶν κυνῶν ἕνα ἀποσπᾶν τοῦ σκέλους τινὰ ἀκολουθοῦντα, ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούῃ, ἐκτέμνειν· τὸν Ἀλέξανδρον δὲ κατ' ἀρχὰς μὴ συγχωρεῖν ἀποτέμνειν, φειδόμενον τοῦ κυνός, [illegible] συγχωρῆσαι, καὶ τὸν κύνα περιιδεῖν ἀποτεμνόμενον τὸ σκέλος βραδείᾳ τομῇ, πρὶν ἀνεῖναι τὸ δῆγμα.

32. [illegible] ἐπὶ [illegible] Ὑπάνιος, [illegible] τὸν Ὑδα-

[illegible]

σπην καὶ τὸν ναύσταθμον, ἠρτικρότει τὸν στόλον· εἶτ' ἔπλει
τῷ Ὑδάσπῃ. πάντες δ' οἱ λεχθέντες ποταμοὶ συμβάλλουσιν εἰς
ἕνα τὸν Ἰνδόν· ὕστατος δ' ὁ Ὕπανις· πεντεκαίδεκα δὲ τοὺς
σύμπαντας συρρεῖν φασι, τούς γε ἀξιολόγους· πληρωθεὶς δ' ἐκ
πάντων (ὥστε καὶ ἐφ' ἑκατὸν σταδίους, ὡς οἱ μὴ μετριάζοντές
φασιν, εὐρύνεσθαι κατά τινας τόπους, ὡς δ' οἱ μετριώτεροι,
πεντήκοντα τὸ πλεῖστον, ἐλάχιστον δὲ ἑπτά· καὶ πολλὰ ἔθνη
καὶ πόλεις εἰσὶ πέριξ·) ἔπειτα δυσὶ στόμασιν εἰς τὴν νοτίαν
ἐκδίδωσι θάλατταν, καὶ τὴν Παταληνὴν προσαγορευομένην ποιεῖ
νῆσον. ταύτην δ' ἔσχε τὴν διάνοιαν Ἀλέξανδρος, ἀφεὶς τὰ
πρὸς ἕω μέρη πρῶτον μὲν διὰ τὸ κωλυθῆναι διαβῆναι τὸν
Ὕπανιν, ἔπειτα καὶ ψευδῆ καταμαθὼν τῇ πείρᾳ τὸν προκα-
τέχοντα λόγον, ὡς ἔκπυρα εἴη καὶ θηρίοις μᾶλλον οἰκήσιμα A. 1026
τὰ ἐν τοῖς πεδίοις ἢ ἀνθρωπείῳ γένει· διόπερ ὥρμησεν ἐπὶ
ταῦτα, ἀφεὶς ἐκεῖνα, ὥστε καὶ ἐγνώσθη ταῦτα ἀντ' ἐκείνων
ἐπὶ πλέον.

33. Ἡ μὲν οὖν μεταξὺ τοῦ Ὑπάνιος καὶ τοῦ Ὑδάσπου
λέγεται ἐννέα ἔχειν ἔθνη, πόλεις δὲ εἰς πεντακισχιλίας, οὐκ C. 701
ἐλάττους Κῶ τῆς Μεροπίδος· δοκεῖ δὲ πρὸς ὑπερβολὴν εἰρῆ-
σθαι τὸ πλῆθος· ἡ δὲ μεταξὺ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ὑδάσπου,

---

1. τὸ ναύσταθμον *Doxz* Cor. — ἠρτικροτι (sic) *F* ἠρτικότι *C* (inter versus add. συνεκρότει) ἠρτικροτη *Dh* ἀρτικρότη *i* συνεκρότει codd. rell. edd.: at alterum illud verbum, quamquam nusquam alibi invenitur, non videtur repudiandum propter optimorum codicum consensum; nec magis usitatum est adiectivum ἀρτίστομος similiter compositum, quo bis utitur Strabo V, 244, XVII, 791. 5. ὡς om. *D*. — οἱ om. *Dh*. — μὴ om. *F*. 6. δ'] θ' *F*. 8. εἶναι codd., exc. *DF*, edd. inde a Cas. — πάρεξ *D* (sed in marg. sec. m. add. γρ. εἶναι πέριξ) *F* (sed in marg. pr. m. add. γρ. πέριξ): servavi codd. rell. et edd. scripturam, cum sensum altera non praebeat; sed difficile est dictu quid faciendum sit his verbis καὶ πολλὰ — πέριξ: aliena enim esse ab hoc loco satis liquet, neque magis tamen ferri possunt post ἀξιολόγους, quo transtulit Grosk. Verumtamen ubi melius collocari possint, non video: inde spuria esse haec verba atque ex margine male recepta haud iniuria suspiceris. 9. Πατταληνὴν edd. 14. διόπερ om. *E*. 15. ἀφεὶς ἐκεῖνα om. *E*. — μᾶλλον ante ταῦτα habet *E*, om. post ἐπὶ πλέον. 18. ἔχειν ἐννέα *Dh*. — τὰ ἔθνη *E*. — εἰς om. *C*.

συχνοὺς τῶν Ἰνδῶν (καὶ γὰρ δὴ φέρειν τὴν χώραν χρόας θαυμαστὰς) καὶ θριξὶ καὶ ἐσθῆσι· τοὺς δ' ἀνθρώπους τὰ ἄλλα μὲν εὐτελεῖς εἶναι, φιλοκόσμους δέ. ἴδιον δὲ τῶν Καθαίων καὶ τοῦτο ἱστορεῖται, τὸ αἱρεῖσθαι νυμφίον καὶ νύμφην ἀλλήλους καὶ τὸ συγκατακαίεσθαι τεθνεῶσι τοῖς ἀνδράσι τὰς γυναῖκας κατὰ τοιαύτην αἰτίαν, ὅτι ἐρῶσαί ποτε τῶν νέων
C. 700 ἀφίσταιντο τῶν ἀνδρῶν ἢ φαρμακεύοιεν αὐτούς· νόμον οὖν
A. 1025 θέσθαι τοῦτον, ὡς παυσομένης τῆς φαρμακείας· οὐ πιθανῶς μὲν οὖν ὁ νόμος, οὐδ' ἡ αἰτία λέγεται. φασὶ δ' ἐν τῇ Σωπείθους χώρᾳ ὀρυκτῶν ἁλῶν ὄρος εἶναι, ἀρκεῖν δυνάμενον ὅλῃ τῇ Ἰνδικῇ· καὶ χρυσεῖα δὲ καὶ ἀργυρεῖα οὐ πολὺ ἄπωθεν ἐν ἄλλοις ὄρεσιν ἱστορεῖται καλά, ὡς ἐδήλωσε Γόργος ὁ μεταλλευτής. οἱ δ' Ἰνδοὶ μεταλλείας καὶ χωνείας ἀπείρως ἔχοντες, οὐδ' ὧν εὐποροῦσιν ἴσασιν, ἀλλ' ἁπλούστερον μεταχειρίζονται τὸ πρᾶγμα.

31. Ἐν δὲ τῇ Σωπείθους καὶ τὰς τῶν κυνῶν ἀρετὰς διηγοῦνται θαυμαστάς· λαβεῖν γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ Σωπείθους κύνας πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· διαπείρας δὲ χάριν λέοντι προσαφέντας δύο, κρατουμένων *δ'* αὐτῶν, δύο ἄλλους ἐπαφεῖναι· τότε δ' ἤδη καθεστώτων εἰς ἀντίπαλα, τὸν μὲν Σωπείθη κελεῦσαι τῶν κυνῶν ἕνα ἀποσπᾶν τοῦ σκέλους τινὰ λαβόμενον, ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούῃ, ἀποτεμεῖν· τὸν Ἀλέξανδρον δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν οὐ συγχωρεῖν ἀποτεμεῖν, φειδόμενον τοῦ κυνός, εἰπόντος δ', ὅτι τέτταρας ἀντιδώσω σοι, συγχωρῆσαι, καὶ τὸν κύνα περιιδεῖν ἀποτμηθέντα τὸ σκέλος βραδείᾳ τομῇ, πρὶν ἀνεῖναι τὸ δῆγμα.

32. Ἡ μὲν οὖν μέχρι τοῦ Ὑδάσπου ὁδὸς τὸ πλέον ἦν ἐπὶ μεσημβρίαν, ἡ δ' ἐνθένδε πρὸς ἕω μᾶλλον μέχρι τοῦ Ὑπάνιος, ἅπασα δὲ τῆς ὑπωρείας μᾶλλον ἢ τῶν πεδίων ἐχομένη. ὁ δ' οὖν Ἀλέξανδρος ἀπὸ τοῦ Ὑπάνιος ἀναστρέψας ἐπὶ τὸν Ὑδά-

---

2. αἰσθήσει *F*. 3. καθέων codd. 7. ἀφίσταντο codd. Cor. corr. 8. φαρμακίας *Fx*. — πιθανὸς *DFhis*. 11. χρυσία *DFh*. — ἀργύρια *CDFh*. — ἄποθεν *C*. 16. σωπίθους *F*. 18. σωπίθους *F*. — ρ' καὶ ν' *F*. — διὰ πεἰρας *Fh*. 19. προσαφέντος *CFwx* προσαφέντα *mox* edd. — δ' Cor. om. recte. 22. ἀποτέμνειν *F*. 29. ἅπας *CDxz*. — ἢ] ἡ *Dh*. 30. γοῦν *E*.

σπην καὶ τὸν ναύσταθμον, ἠρτικρότει τὸν στόλον· εἶτ' ἔπλει τῷ Ὑδάσπῃ. πάντες δ' οἱ λεχθέντες ποταμοὶ συμβάλλουσιν εἰς ἕνα τὸν Ἰνδόν· ὕστατος δ' ὁ Ὕπανις· πεντεκαίδεκα δὲ τοὺς σύμπαντας συρρεῖν φασι, τούς γε ἀξιολόγους· πληρωθεὶς δ' ἐκ πάντων (ὥστε καὶ ἐφ' ἑκατὸν σταδίους, ὥς οἱ μὴ μετριάζοντές φασιν, εὐρύνεσθαι κατά τινας τόπους, ὡς δ' οἱ μετριώτεροι, πεντήκοντα τὸ πλεῖστον, ἐλάχιστον δὲ ἑπτά· καὶ πολλὰ ἔθνη καὶ πόλεις εἰσὶ πέριξ·) ἔπειτα δυσὶ στόμασιν εἰς τὴν νοτίαν ἐκδίδωσι θάλατταν, καὶ τὴν Παταληνὴν προσαγορευομένην ποιεῖ νῆσον. ταύτην δ' ἔσχε τὴν διάνοιαν Ἀλέξανδρος, ἀφεὶς τὰ πρὸς ἕω μέρη πρῶτον μὲν διὰ τὸ κωλυθῆναι διαβῆναι τὸν Ὕπανιν, ἔπειτα καὶ ψευδῆ καταμαθὼν τῇ πείρᾳ τὸν προκατέχοντα λόγον, ὡς ἔκπυρα εἴη καὶ θηρίοις μᾶλλον οἰκήσιμα A. 1026 τὰ ἐν τοῖς πεδίοις ἢ ἀνθρωπείῳ γένει· διόπερ ὥρμησεν ἐπὶ ταῦτα, ἀφεὶς ἐκεῖνα, ὥστε καὶ ἐγνώσθη ταῦτα ἀντ' ἐκείνων ἐπὶ πλέον.

33. Ἡ μὲν οὖν μεταξὺ τοῦ Ὑπάνιος καὶ τοῦ Ὑδάσπου λέγεται ἐννέα ἔχειν ἔθνη, πόλεις δὲ εἰς πεντακισχιλίας, οὐκ C. 701 ἐλάττους Κῶ τῆς Μεροπίδος· δοκεῖ δὲ πρὸς ὑπερβολὴν εἰρῆσθαι τὸ πλῆθος· ἡ δὲ μεταξὺ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ὑδάσπου,

---

1. τὸ ναύσταθμον *Doxz* Cor. — ἠρτικροτι (sic) *F* ἠρτικότι *C* (inter versus add. συνεκρότει) ἠρτικροτη *Dh* ἀρτικρότη *i* συνεκρότει codd. rell. edd.: at alterum illud verbum, quamquam nusquam alibi invenitur, non videtur repudiandum propter optimorum codicum consensum; nec magis usitatum est adiectivum ἀρτίστομος similiter compositum, quo bis utitur Strabo V, 244, XVII, 791. 5. ὡς om. *D*. — οἱ om. *Dh*. — μὴ om. *F*. 6. δ'] θ' *F*. 8. εἶναι codd., exc. *DF*, edd. inde a Cas. — πάρεξ *D* (sed in marg. sec. m. add. γρ. εἶναι πέριξ) *F* (sed in marg. pr. m. add. γρ. πέριξ): servavi codd. rell. et edd. scripturam, cum sensum altera non praebeat; sed difficile est dictu quid faciendum sit his verbis καὶ πολλὰ — πέριξ: aliena enim esse ab hoc loco satis liquet, neque magis tamen ferri possunt post ἀξιολόγους, quo transtulit Grosk. Verumtamen ubi melius collocari possint, non video: inde spuria esse haec verba atque ex margine male recepta haud iniuria suspiceris. 9. Πατταληνὴν edd. 14. διόπερ om. *E*. 15. ἀφεὶς ἐκεῖνα om. *E*. — μᾶλλον ante ταῦτα habet *E*, om. post ἐπὶ πλέον. 18. ἔχειν ἐννέα *Dh*. — τὰ ἔθνη *E*. — εἰς om. *C*.

εἴρηται σχεδόν τι, ὑφ' ὧν οἰκεῖται τῶν ἀξίων μνήμης. κάτω δ' ἑξῆς εἰσιν οἵ τε Σίβαι λεγόμενοι, περὶ ὧν καὶ πρότερον ἐμνήσθημεν, καὶ Μαλλοὶ καὶ Συδράκαι, μεγάλα ἔθνη· καὶ Μαλλοὶ μέν, παρ' οἷς ἀποθανεῖν ἐκινδύνευσεν Ἀλέξανδρος, τρωθεὶς ἐν ἁλώσει πολίχνης τινός, Συδράκαι δέ, οὓς τοῦ Διονύσου συγγενεῖς ἔφαμεν μεμυθεῦσθαι. πρὸς αὐτῇ δ' ἤδη τῇ Παταληνῇ τήν τε τοῦ Μουσικανοῦ λέγουσι καὶ τὴν Σάβου, τὰ Σινδόμανα, καὶ ἔτι τὴν Πορτικανοῦ καὶ ἄλλων, ὧν ἐκράτησεν ἁπάντων Ἀλέξανδρος, τὴν τοῦ Ἰνδοῦ παροικούντων ποταμίαν, ὑστάτης δὲ τῆς Παταληνῆς, ἣν ὁ Ἰνδὸς ποιεῖ, σχισθεὶς εἰς δύο προχοάς. Ἀριστόβουλος μὲν οὖν εἰς χιλίους σταδίους διέχειν ἀλλήλων φησὶν αὐτάς. Νέαρχος δ' ὀκτακοσίους προστίθησιν, Ὀνησίκριτος δὲ τὴν πλευρὰν ἑκάστην τῆς ἀπολαμβανομένης νήσου τριγώνου τὸ σχῆμα δισχιλίων, τοῦ δὲ ποταμοῦ τὸ πλάτος, καθ' ὃ σχίζεται εἰς τὰ στόματα, ὅσον διακοσίων· καλεῖ δὲ τὴν νῆσον Δέλτα, καί φησιν ἴσην εἶναι τοῦ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα, οὐκ ἀληθὲς τοῦτο λέγων. τὸ γὰρ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα χιλίων καὶ τριακοσίων λέγεται σταδίων ἔχειν τὴν βάσιν, τὰς δὲ πλευρὰς ἑκατέραν ἐλάττω τῆς βάσεως. ἐν δὲ τῇ Παταληνῇ

---

1. καὶ post τι add. *mox*. 2. σίλβαι *mox*. 3. μάλλοι *F*. — σιδράκαι *Dhi* ὀξυδράκαι *E* edd.: v. ad 687. — καὶ ante Μαλλοὶ om. Cor. — μάλλοι *F*. 5. Ὀξυδράκαι codd., exc. *F* (sed in hoc quoque add. in marg.), edd. 6. πατταληνῇ edd. 7. καὶ — Σινδόμανα om. *x*. — σαβοῦτα σινδοναλίαν *mox* σαβοῦτα σινδολίαν *sw* σάβου τὰ σινδονάλια *CDFh* Tzsch. Cor.: Grosk. recipiendum esse recte iudicavit τὰ Σινδόμανα ex Arrh. Exp. Alex. VI, 16, 5, quae scriptura nihil fere differt ab ea, quae est in codd. optt. Idem cum recte animadvertisset urbis nomen poni non posse de terra, nimis audacter iussit inseri ἧς μητρόπολις: omnia optime procedunt, si post Σάβου inseratur οὗ. Ceterum de hoc loco cf. Lassen. l. c. II, p. 175 n. 1. 8. ἐπὶ *CFh*. 9. πρὸς ante τὴν add. *F*. 10. πατταληνῆς *mox* Tzsch. Cor. — σχισθεὶς ποιεῖ *F*. 15. εἴκοσι pro διακοσίων scribendum esse frustra censet Grosk., quantumvis nimium esse illum numerum facile concedamus. Quem si quis corruptum putet, ἑκατὸν probabilius scribet ex Arrh. Exp. Alex. V, 20, ita ut σ ex ρ natum statuatur, quorum discrimen est levissimum. 16. καὶ — Δέλτα om. *w*. — τοῦ] τῷ Cor. 17. δὲ post ἀληθὲς add. *F*. 19. Πατταληνῇ *mox*, edd.

πόλις ἐστὶν ἀξιόλογος τὰ Πάταλα, ἀφ' ἧς καὶ ἡ νῆσος καλεῖται.

34. Φησὶ δ' Ὀνησίκριτος τὴν πλείστην παραλίαν τὴν ταύτῃ
πολὺ τὸ τεναγῶδες ἔχειν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ στόματα τῶν
ποταμῶν, διά τε τὴν χοῦν καὶ τὰς πλημμυρίδας καὶ τὸ μὴ
πνεῖν ἀπογαίους, ἀλλ' ὑπὸ τῶν πελαγίων ἀνέμων κατέχεσθαι
τούτους τοὺς τόπους τὸ πλέον. λέγει δὲ καὶ περὶ τῆς Μουσι-
κανοῦ χώρας ἐπὶ πλέον, ἐγκωμιάζων αὐτήν, ὧν τινα κοινὰ καὶ A. 1027
ἄλλοις Ἰνδοῖς ἱστόρηται, ὡς τὸ μακρόβιον, ὥστε καὶ τριάκοντα
ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν προσλαμβάνειν (καὶ γὰρ τοὺς Σῆρας ἔτι τού-
των μακροβιωτέρους τινές φασι) καὶ τὸ λιτόβιον καὶ τὸ ὑγιει-
νόν, καίπερ τῆς χώρας ἀφθονίαν ἁπάντων ἐχούσης. ἴδιον δὲ
τὸ συσσίτιά τινα Λακωνικὰ αὐτοῖς εἶναι δημοσίᾳ σιτουμένων,
ὄψα δ' ἐκ θήρας ἐχόντων· καὶ τὸ χρυσῷ μὴ χρῆσθαι, μηδ' ἀρ-
γύρῳ, μετάλλων ὄντων· καὶ τὸ ἀντὶ δούλων τοῖς ἐν ἀκμῇ χρῆ-
σθαι νέοις, ὡς Κρῆτες μὲν τοῖς Ἀφαμιώταις, Λάκωνες δὲ
τοῖς Εἵλωσι· μὴ ἀκριβοῦν δὲ τὰς ἐπιστήμας πλὴν ἰατρικῆς·
ἐπί τινων γὰρ κακουργίαν εἶναι τὴν ἐπὶ πλέον ἄσκησιν, οἷον
ἐπὶ τῆς πολεμικῆς καὶ τῶν ὁμοίων· δίκην δὲ μὴ εἶναι πλὴν C. 702
φόνου καὶ ὕβρεως· οὐκ ἐπ' αὐτῷ γὰρ τὸ μὴ παθεῖν ταῦτα,
τὰ δ' ἐν τοῖς συμβολαίοις ἐπ' αὐτῷ ἑκάστῳ, ὥστε ἀνέχεσθαι
δεῖ, ἐάν τις παραβῇ τὴν πίστιν, ἀλλὰ καὶ προσέχειν, ὅτῳ πι-

---

1. τὰ om. *D*. — Πάτταλα *mox* edd. — καὶ om. *E*. 4. τοῦ ποταμοῦ scribendum esse suspicatur Cor. haud iniuria. 5. πλημυρίδας *F*. 6. ἀπὸ γίας *CFmox* ἀπὸ γαίας *D* (ἀπο ex ὑπὸ mutatum, accentus deletus) *i* ὑπογαίας *h* ἀπογαίας *sx* Cas. corr. 7. τούτους om. *i* Cor. — βουσικανοῦ *E* μουσικάνου *F*. 8. ante ὧν Grosk. suspicatur excidisse aliquid, velut πολλῶν ἕνεκα, parum probabiliter illud, quamquam minus concinna Strabonis verba esse fatendum est. — κοινὰ om. *mox*. 10. καὶ — φασι om. *x*: ac subnasci facile potest suspicio haec verba, parum commode hic addita, petita esse ex p. 702 extr. atque e margine huc irrepsisse. 11. τινάς *CDEhiw*, om. *mox*. — φησι *E*. — κατὰ τὸ λιτόβιον Tzsch. de coni. Villebr. 13. τινα om. *Dmosxz*. 14. τὸ] τῷ *Cx*. 17. εἵλωσι *D*. — ἀκριβοῦντες *CDFhix* ἀκριβοῦντας *w*. 18. γὰρ] δὲ *mox*. 19. τοῖς πολεμικοῖς codd., exc. *EF*, ald. τῶν πολεμικῶν Tzsch. Cor., Planudem secuti. 20. ταύτας codd., exc. *CD* (?) *E*. 22. οὕτῳ *F*.

στευτέον, καὶ μὴ δικῶν πληροῦν τὴν πόλιν. ταῦτα μὲν οἱ μετ' Ἀλεξάνδρου στρατεύσαντες λέγουσιν.

35. *Ἐκδέδοται δέ τις καὶ Κρατεροῦ πρὸς τὴν μητέρα Ἀριστοπάτραν ἐπιστολή, πολλά τε ἄλλα παράδοξα φράζουσα καὶ οὐχ ὁμολογοῦσα οὐδενί, καὶ δὴ καὶ τὸ μέχρι τοῦ Γάγγου προελθεῖν τὸν Ἀλέξανδρον· αὐτός τέ φησιν ἰδεῖν τὸν ποταμὸν καὶ †κήτη τὰ ἐπ' αὐτῷ καὶ μεγέθους καὶ πλάτους καὶ βάθους πόρρω πίστεως μᾶλλον ἢ ἐγγύς. ὅτι μὲν γὰρ μέγιστος τῶν μνημονευομένων κατὰ τὰς τρεῖς ἠπείρους, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Ἰνδός, τρίτος δὲ καὶ τέταρτος ὁ Ἴστρος καὶ ὁ Νεῖλος, ἱκανῶς συμφωνεῖται· τὰ καθ' ἕκαστα δ' ἄλλοι ἄλλως περὶ αὐτοῦ λέγουσιν, οἱ μὲν τριάκοντα σταδίων τοὐλάχιστον πλάτος, οἱ δὲ καὶ τριῶν,*
A. 1028 *Μεγασθένης δέ, ὅταν ᾖ μέτριος καὶ εἰς ἑκατὸν εὐρύνεσθαι, βάθος δὲ εἴκοσι ὀργυιῶν τοὐλάχιστον.*

36. *Ἐπὶ δὲ τῇ συμβολῇ τούτου τε καὶ τοῦ †ἄλλου ποταμοῦ τὰ Παλίβοθρα ἱδρῦσθαι, σταδίων ὀγδοήκοντα τὸ μῆκος, πλάτος δὲ πεντεκαίδεκα, ἐν παραλληλογράμμῳ σχήματι, ξύλινον περίβολον ἔχουσαν κατατετρημένον, ὥστε διὰ τῶν ὀπῶν τοξεύειν· προκεῖσθαι δὲ καὶ τάφρον φυλακῆς τε χάριν καὶ ὑποδοχῆς τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἀπορροιῶν. τὸ δ' ἔθνος, ἐν ᾧ ἡ πόλις αὕτη, καλεῖσθαι Πρασίους, διαφορώτατον τῶν πάντων·*

---

3. *κραταιροῦ* C. 7. *ἐπ'*] *ἐν* Cor., sed ne ita quidem concinna est oratio, nisi *τὰ* addas ante *κήτη*. — Pro *μεγέθους κτλ.* Cor. scribendum esse suspicatur *μέγεθος κτλ.*, quae tam sunt inconcinna, ut ferri nequeant. Grosk. igitur ante *μεγέθους* excidisse putat *λέγει περί*, quod ne ipsum quidem magnopere arridet. Nescio an scribi possit *λέγει* pro *κήτη*, quorum mentio nescio quid habet admirationis; deinde reponatur *καὶ μέγεθος κτλ.* 9. *ὁ* et mox *δὲ* om. *D*, sed inter vers. add. sec. m. 11. *αὐτῶν* codd., exc. *F* qui exhibet *αὐτοῦ* a Corae de coni. restitutum. 12. *καὶ* om. *E*, ast. incl. Cor. 14. *οὐργυιῶν* *C*. 15. *τε* atramento pallidissimo add. in *D*: om. *h*. — *τοῦ ἄλλου* sana non esse liquido apparet: nomen enim alterius fluminis desideratur. Qui cum *Ἐραννοβόας* nominetur ab Arrh. (v. Ind. c. 10), qui eundem sequitur Megasthenem, *ἄλλου* in *Ἐραννοβόα* mutandum esse censuit Schmied. ad Arrh. l. c.: probabilius hoc nomen inter *τοῦ* et *ἄλλου* collocatum fuisse suspicatur Grosk., qui recte refellit Coraem de Iomane h. l. cogitantem: cf. Ritter. (*die Erdkunde* V, p. 508). 18. *ἔχουσα* *CEhmoxz*. 20. *ἀπορρυῶν* *F*. 21. *αὕτη* om. *E*.

τὸν δὲ βασιλεύοντα ἐπώνυμον δεῖν τῆς πόλεως εἶναι, Παλίβοθρον καλούμενον πρὸς τῷ ἰδίῳ τῷ ἐκ γενετῆς ὀνόματι, καθάπερ τὸν Σανδρόκοττον, πρὸς ὃν ἧκεν ὁ Μεγασθένης πεμφθείς. τοιοῦτο δὲ καὶ τὸ παρὰ τοῖς Παρθυαίοις· Ἀρσάκαι γὰρ καλοῦνται πάντες, ἰδίᾳ δὲ ὁ μὲν Ὀρώδης, ὁ δὲ Φραάτης, ὁ δ' ἄλλο τι.

37. Ἀρίστη δ' ὁμολογεῖται πᾶσα ἡ τοῦ Ὑπάνιος πέραν· οὐκ ἀκριβοῦνται δέ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἄγνοιαν καὶ τὸν ἐκτοπισμὸν λέγεται πάντ' ἐπὶ τὸ μεῖζον ἢ τὸ τερατωδέστερον· οἷα τὰ τῶν χρυσωρύχων μυρμήκων καὶ ἄλλων θηρίων τε καὶ ἀνθρώπων ἰδιομόρφων καὶ δυνάμεσί τισιν ἐξηλλαγμένων· ὡς τοὺς Σῆρας μακροβίους φασί, πέρα καὶ διακοσίων ἐτῶν παρατείνοντας. λέγουσι δὲ καὶ ἀριστοκρατικήν τινα σύνταξιν πολιτείας αὐτόθι ἐκ πεντακισχιλίων βουλευτῶν συνεστῶσαν, ὧν ἕκαστον παρέχεσθαι τῷ κοινῷ ἐλέφαντα. καὶ τίγρεις δ' ἐν τοῖς Πρασίοις φη- C. 703
σὶν ὁ Μεγασθένης μεγίστους γίνεσθαι, σχεδὸν δέ τι καὶ διπλασίους λεόντων, δυνατοὺς δέ, ὥστε τῶν ἡμέρων τινά, ἀγόμενον ὑπὸ τεττάρων, τῷ ὀπισθίῳ σκέλει δραξάμενον ἡμιόνου, βιάσασθαι καὶ ἑλκύσαι πρὸς ἑαυτόν. κερκοπιθήκους δὲ μείζους τῶν μεγίστων κυνῶν, λευκοὺς πλὴν τοῦ προσώπου· τοῦτο δ' εἶναι μέλαν· παρ' ἄλλοις δ' ἀνάπαλιν· τὰς δὲ κέρκους μείζους δυεῖν πήχεων· ἡμερωτάτους δὲ καὶ οὐ κακοήθεις περὶ ἐπιθέσεις καὶ κλοπάς. λίθους δ' ὀρύττεσθαι λιβανόχρους, γλυκυτέρους σύκων ἢ μέλιτος. ἀλλαχοῦ δὲ διπήχεις ὄφεις ὑμενοπτέρους, A. 1029
ὥσπερ αἱ νυκτερίδες· καὶ τούτους δὲ νύκτωρ πέτεσθαι, σταλαγμοὺς ἀφιέντας οὔρων, τοὺς δὲ ἱδρώτων, διασήποντας τὸν

1. δεῖ codd., exc. *F*, edd. 3. σαδρόκοττον *CDFimox*: cf. II, 70 et infra p. 724. 4. τοιοῦτον *himoxz* edd. 5. ἡρώδης *moxz* Guar. 8. ἀκριβοῦται *Ew* Tzsch. (operarum errore, ut apparet ex eius nota ad h. l.) Cor. 9. τερατοδίστερον *F*. 14. βουλευμάτων codd., exc. *Emoxz*. 15. τίγρις, et ει sup. alterum ι add., *E*. 19. κερκοπηθίκους *Dh*. 20. Quae leguntur inde a λευκοὺς usque ad γενομένου (p. 704) detracto folio exciderunt in *h*: eadem desiderantur in *i*. 21. τὰς] τοὺς *F*. 22. ἡμερωτέρους *D*. — οὐκ ἀηθεῖς *x*. 23. λιβανοχρόους *F*. 24. ὑμενοπέτρους *F* ὑμενοπτερώτους Epit. 25. πέτεσθαι om. *E*. 26. τοὺς δὲ] οἱ δὲ *x*. — ἱδρῶτας *w*. — διακόπτοντας *E*.

χρῶτα τοῦ μὴ φυλαξαμένου· καὶ σκορπίους εἶναι πτηνούς, ὑπερβάλλοντας μεγέθεσι· φύεσθαι δὲ καὶ ἔβενον· εἶναι δὲ καὶ κύνας ἀλκίμους, οὐ πρότερον μεθιέντας τὸ δηχθέν, πρὶν εἰς τοὺς ῥώθωνας ὕδωρ καταχυθῆναι· ἐνίους δ' ὑπὸ προθυμίας ἐν τῷ δήγματι διαστρέφεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς, τοῖς δὲ καὶ ἐκπίπτειν· κατασχεθῆναι δὲ καὶ λέοντα ὑπὸ κυνὸς καὶ ταῦρον, τὸν δὲ ταῦρον καὶ ἀποθανεῖν, κρατούμενον τοῦ ῥύγχους, πρότερον ἢ ἀφεθῆναι.

38. Ἐν δὲ τῇ ὀρεινῇ Σίλαν ποταμὸν εἶναι, ᾧ μηδὲν ἐπιπλεῖ· Δημόκριτον μὲν οὖν ἀπιστεῖν, ἅτε πολλὴν τῆς Ἀσίας πεπλανημένον· καὶ Ἀριστοτέλης δὲ ἀπιστεῖ, καίπερ ἀέρων ὄντων λεπτῶν, οἷς οὐδὲν ἐποχεῖται πτηνόν· ἔτι δὲ τῶν ἀναφερομένων ἀτμῶν ἐπισπαστικοί τινές εἰσι πρὸς ἑαυτοὺς καὶ οἷον ῥοφητικοὶ τοῦ ὑπερπετοῦς, ὡς τὸ ἤλεκτρον τοῦ ἀχύρου καὶ ἡ σιδηρῖτις τοῦ σιδήρου· τάχα δὲ καὶ καθ' ὕδατος τοιαῦταί τινες εἶεν ἂν δυνάμεις. ταῦτα μὲν οὖν φυσιολογίας ἔχεταί τινος καὶ τῆς περὶ τῶν ὀχουμένων πραγματείας, ὥστε ἐν ἐκείνοις ἐπισκεπτέον· νυνὶ δ' ἔτι καὶ ταῦτα προσληπτέον καὶ ὅσα ἄλλα τῆς γεωγραφίας ἐγγυτέρω.

39. Φησὶ δὴ τὸ τῶν Ἰνδῶν πλῆθος εἰς ἑπτὰ μέρη διῃρῆσθαι, καὶ πρώτους μὲν τοὺς φιλοσόφους εἶναι κατὰ τιμήν, ἐλαχίστους δὲ κατ' ἀριθμόν· χρῆσθαι δ' αὐτοῖς, ἰδίᾳ μὲν ἑκάστῳ τοὺς θύοντας ἢ τοὺς ἐναγίζοντας, κοινῇ δὲ τοὺς βασιλέας κατὰ τὴν μεγάλην λεγομένην σύνοδον, καθ' ἣν τοῦ νέου ἔτους ἅπαντες οἱ φιλόσοφοι τῷ βασιλεῖ συνελθόντες ἐπὶ θύρας, ὅ τι ἂν

2. ἔβαινον *F*. 4. ἐνίοις *C* (?), edd. inde a Cas. 5. ἐμπίπτειν *F*. 9. σιλίαν codd. edd., sed σίλαν habet Epit., quod praeferendum duxi cum Grosk., quia ita nominatur hic fluvius ab Arrh. Ind. c. 6, Σίλλας a Diod. II, 37 ubi cf. Wess.; idem fuit fontis nomen: v. Antig. Caryst. 161 ibiq. Beckm. 10. οὐκ ante ἀπιστεῖν add. Cor. 11. Post πεπλανημένον excidisse nonnulla censet Grosk. talia fere: οὐδαμοῦ δὲ τοιοῦτόν τι εὑρηκότα, quae tamen non sunt necessaria. — καὶ om. Cor. — καὶ ante ἀέρων add. codd., exc. *D* (in hoc sec. m. inter versus add.) *Fw*, edd. 12. δὲ om. *F*. 18. Ante καὶ ταῦτα excidisse quaedam frustra suspicatur Grosk.: cf. p. 706 (§. 45 in.). 20. φασὶ *Emoxz*. — δὲ *D*, sed ε sec. m. in η mut. 24. πρόοδον *F*. 25. θύραν *w* θήρας *x* θῆραν *ox*.

αὐτῶν ἕκαστος συντάξῃ τῶν χρησίμων ἢ τηρήσῃ πρὸς εὐετηρίαν καρπῶν τε καὶ ζῴων καὶ περὶ πολιτείας, προσφέρει τοῦτ' εἰς τὸ μέσον· ὃς δ' ἂν τρὶς ἐψευσμένος ἁλῷ, νόμος ἐστὶ σιγᾶν διὰ βίου· τὸν δὲ κατορθώσαντα ἄφορον καὶ ἀτελῆ κρί- C. 704 νουσι.

40. Δεύτερον δὲ μέρος εἶναι τὸ τῶν γεωργῶν, οἳ πλεῖστοί τέ εἰσι καὶ ἐπιεικέστατοι *οἱ* ἀστρατείᾳ καὶ ἀδείᾳ τοῦ ἐργάζεσθαι, πόλει μὴ προσιόντες μηδ' ἄλλῃ χρείᾳ μηδ' ὀχλήσει A. 1030 κοινῇ· πολλάκις γοῦν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τόπῳ τοῖς μὲν παρατετάχθαι συμβαίνει καὶ διακινδυνεύειν πρὸς τοὺς πολεμίους, οἱ δ' ἀροῦσιν ἢ σκάπτουσιν ἀκινδύνως, προμάχους ἔχοντες ἐκείνους. ἔστι δ' ἡ χώρα βασιλικὴ πᾶσα· μισθοῦ δ' αὐτὴν ἐπὶ τετάρταις ἐργάζονται τῶν καρπῶν.

41. Τρίτον τὸ τῶν ποιμένων καὶ θηρευτῶν, οἷς μόνοις ἔξεστι θηρεύειν καὶ θρεμματοτροφεῖν, ὤνιά τε παρέχειν καὶ μισθοῦ ζεύγη· ἀντὶ δὲ τοῦ τὴν γῆν ἐλευθεροῦν θηρίων καὶ τῶν σπερμολόγων ὀρνέων μετροῦνται παρὰ τοῦ βασιλέως σῖτον, πλάνητα καὶ σκηνίτην νεμόμενοι βίον. ἵππον δὲ καὶ ἐλέφαντα τρέφειν οὐκ ἔξεστιν ἰδιώτῃ· βασιλικὸν δ' ἑκάτερον νενόμισται τὸ κτῆμα, καί εἰσιν αὐτῶν ἐπιμεληταί.

42. Θήρα δὲ τῶν θηρίων τούτων τοιάδε. χωρίον ψιλὸν ὅσον τεττάρων ἢ πέντε σταδίων τάφρῳ περιχαράξαντες βαθείᾳ γεφυροῦσι τὴν εἴσοδον στενωτάτῃ γεφύρᾳ· εἶτ' εἰσαφιᾶσι θηλείας τὰς ἡμερωτάτας τρεῖς ἢ τέτταρας, αὐτοὶ δ' ἐν καλυβίοις κρυπτοῖς ὑποκάθηνται λοχῶντες· ἡμέρας μὲν οὖν οὐ προσίασιν οἱ ἄγριοι, νύκτωρ δ' ἐφ' ἕνα ποιοῦνται τὴν εἴσοδον· εἰσιόντων δέ, κλείουσι τὴν εἴσοδον λάθρα, εἶτα τῶν ἡμέρων ἀθλητῶν τοὺς ἀλκιμωτάτους εἰσάγοντες διαμάχονται πρὸς αὐ-

1. ἕκαστος αὐτῶν *EF* (??) edd. — συντάξει *F* συντάξοι *E*. — τηρήσει *F* τηρήσοι *E*. 2. περὶ ante ζῴων coll. codd.: transposuit Cor. de sent. Cas. — προφέρει Cor. satis commode. 4. ἄφθορον *x*. 7. οἱ ἀστρατείᾳ *CDw* ald. οἷα στρατείᾳ *Fx* ὡς ἐν ἀστρατείᾳ mox οἱ ἐν ἀστρατείᾳ Tzsch. οἱ recte om. Xyl. Cor. 8. μήτε πόλει προσιόντες *E*. 11. ἢ] καὶ *w* Cor. 12. δ' ἡ om. *w*. 15. τε] δὲ *CDs*. 18. σκηνήτην *D*. 23. εἰσαφίουσι *CFsw*, etiam in *D* ου sec. m. add. sup. α. 25. κρυπτῆς *D*.

χρῶτα τοῦ μὴ φυλαξαμένου· καὶ σκορπίους εἶναι πτηνούς, ὑπερβάλλοντας μεγέθεσι· φύεσθαι δὲ καὶ ἔβενον· εἶναι δὲ καὶ κύνας ἀλκίμους, οὐ πρότερον μεθιέντας τὸ δηχθέν, πρὶν εἰς τοὺς ῥώθωνας ὕδωρ καταχυθῆναι· ἐνίους δ᾽ ὑπὸ προθυμίας ἐν τῷ δήγματι διαστρέφεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς, τοῖς δὲ καὶ ἐκπίπτειν· κατασχεθῆναι δὲ καὶ λέοντα ὑπὸ κυνὸς καὶ ταῦρον, τὸν δὲ ταῦρον καὶ ἀποθανεῖν, κρατούμενον τοῦ ῥύγχους, πρότερον ἢ ἀφεθῆναι.

38. Ἐν δὲ τῇ ὀρεινῇ Σίλαν ποταμὸν εἶναι, ᾧ μηδὲν ἐπιπλεῖ· Δημόκριτον μὲν οὖν ἀπιστεῖν, ἅτε πολλὴν τῆς Ἀσίας πεπλανημένον· καὶ Ἀριστοτέλης δὲ ἀπιστεῖ, καίπερ ἀέρων ὄντων λεπτῶν, οἷς οὐδὲν ἐποχεῖται πτηνόν· ἔτι δὲ τῶν ἀναφερομένων ἀτμῶν ἐπισπαστικοί τινές εἰσι πρὸς ἑαυτοὺς καὶ οἷον ῥοφητικοὶ τοῦ ὑπερπετοῦς, ὡς τὸ ἤλεκτρον τοῦ ἀχύρου καὶ ἡ σιδηρῖτις τοῦ σιδήρου· τάχα δὲ καὶ καθ᾽ ὕδατος τοιαῦταί τινες εἶεν ἂν δυνάμεις. ταῦτα μὲν οὖν φυσιολογίας ἔχεταί τινος καὶ τῆς περὶ τῶν ὀχουμένων πραγματείας, ὥστε ἐν ἐκείνοις ἐπισκεπτέον· νυνὶ δ᾽ ἔτι καὶ ταῦτα προσληπτέον καὶ ὅσα ἄλλα τῆς γεωγραφίας ἐγγυτέρω.

39. Φησὶ δὴ τὸ τῶν Ἰνδῶν πλῆθος εἰς ἑπτὰ μέρη διῃρῆσθαι, καὶ πρώτους μὲν τοὺς φιλοσόφους εἶναι κατὰ τιμήν, ἐλαχίστους δὲ κατ᾽ ἀριθμόν· χρῆσθαι δ᾽ αὐτοῖς, ἰδίᾳ μὲν ἑκάστῳ τοὺς θύοντας ἢ τοὺς ἐναγίζοντας, κοινῇ δὲ τοὺς βασιλέας κατὰ τὴν μεγάλην λεγομένην σύνοδον, καθ᾽ ἣν τοῦ νέου ἔτους ἅπαντες οἱ φιλόσοφοι τῷ βασιλεῖ συνελθόντες ἐπὶ θύρας, ὅ τι ἂν

2. ἔβαινον *F*. 4. ἐνίοις *C* (?), edd. inde a Cas. 5. ἐμπίπτειν *F*. 9. σιλίαν codd. edd., sed σίλαν habet Epit., quod praeferendum duxi cum Grosk., quia ita nominatur hic fluvius ab Arrh. Ind. c. 6, Σίλλας a Diod. II, 37 ubi cf. Wess.; idem fuit fontis nomen: v. Antig. Caryst. 161 ibiq. Beckm. 10. οὐκ ante ἀπιστεῖν add. Cor. 11. Post πεπλανημένον excidisse nonnulla censet Grosk. talia fere: οὐδαμοῦ δὲ τοιοῦτόν τι εὑρηκότα, quae tamen non sunt necessaria. — καὶ om. Cor. — καὶ ante ἀέρων add. codd., exc. *D* (in hoc sec. m. inter versus add.) *Fw*, edd. 12. δὲ om. *F*. 18. Ante καὶ ταῦτα excidisse quaedam frustra suspicatur Grosk.: cf. p. 706 (§. 45 in.). 20. φασὶ *Emoxz*. — δὲ *D*, sed ε sec. m. in η mut. 24. πρόοδον *F*. 25. θύραν *w* θήρας *x* θῆραν *oz*.

αὐτῶν ἕκαστος συντάξῃ τῶν χρησίμων ἢ τηρήσῃ πρὸς εὐετηρίαν καρπῶν τε καὶ ζῴων καὶ περὶ πολιτείας, προσφέρει τοῦτ᾽ εἰς τὸ μέσον· ὃς δ᾽ ἂν τρὶς ἐψευσμένος ἁλῷ, νόμος ἐστὶ σιγᾶν διὰ βίου· τὸν δὲ κατορθώσαντα ἄφορον καὶ ἀτελῆ κρί- C. 704 νουσι.

40. Δεύτερον δὲ μέρος εἶναι τὸ τῶν γεωργῶν, οἳ πλεῖστοί τέ εἰσι καὶ ἐπιεικέστατοι *οἱ* ἀστρατείᾳ καὶ ἀδείᾳ τοῦ ἐργάζεσθαι, πόλει μὴ προσιόντες μηδ᾽ ἄλλῃ χρείᾳ μηδ᾽ ὀχλήσει A. 1030 κοινῇ· πολλάκις γοῦν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τόπῳ τοῖς μὲν παρατετάχθαι συμβαίνει καὶ διακινδυνεύειν πρὸς τοὺς πολεμίους, οἱ δ᾽ ἀροῦσιν ἢ σκάπτουσιν ἀκινδύνως, προμάχους ἔχοντες ἐκείνους. ἔστι δ᾽ ἡ χώρα βασιλικὴ πᾶσα· μισθοῦ δ᾽ αὐτὴν ἐπὶ τετάρταις ἐργάζονται τῶν καρπῶν.

41. Τρίτον τὸ τῶν ποιμένων καὶ θηρευτῶν, οἷς μόνοις ἔξεστι θηρεύειν καὶ θρεμματοτροφεῖν, ὤνιά τε παρέχειν καὶ μισθοῦ ζεύγη· ἀντὶ δὲ τοῦ τὴν γῆν ἐλευθεροῦν θηρίων καὶ τῶν σπερμολόγων ὀρνέων μετροῦνται παρὰ τοῦ βασιλέως σῖτον, πλάνητα καὶ σκηνίτην νεμόμενοι βίον. ἵππον δὲ καὶ ἐλέφαντα τρέφειν οὐκ ἔξεστιν ἰδιώτῃ· βασιλικὸν δ᾽ ἑκάτερον νενόμισται τὸ κτῆμα, καί εἰσιν αὐτῶν ἐπιμεληταί.

42. Θήρα δὲ τῶν θηρίων τούτων τοιάδε. χωρίον ψιλὸν ὅσον τεττάρων ἢ πέντε σταδίων τάφρῳ περιχαράξαντες βαθείᾳ γεφυροῦσι τὴν εἴσοδον στενωτάτῃ γεφύρᾳ· εἶτ᾽ εἰσαφιᾶσι θηλείας τὰς ἡμερωτάτας τρεῖς ἢ τέτταρας, αὐτοὶ δ᾽ ἐν καλυβίοις κρυπτοῖς ὑποκάθηνται λοχῶντες· ἡμέρας μὲν οὖν οὐ προσίασιν οἱ ἄγριοι, νύκτωρ δ᾽ ἐφ᾽ ἕνα ποιοῦνται τὴν εἴσοδον· εἰσιόντων δέ, κλείουσι τὴν εἴσοδον λάθρα, εἶτα τῶν ἡμέρων ἀθλητῶν τοὺς ἀλκιμωτάτους εἰσάγοντες διαμάχονται πρὸς αὐ-

---

1. ἕκαστος αὐτῶν *EF* (??) edd. — συντάξει *F* συντάξοι *E*. — τηρήσει *F* τηρήσοι *E*. 2. περὶ ante ζῴων coll. codd.: transposuit Cor. de sent. Cas. — προφέρει Cor. satis commode. 4. ἄφθορον *x*. 7. οἱ ἀστρατείᾳ *CDw* ald. οἷα στρατείᾳ *Fx* ὡς ἐν ἀστρατείᾳ mox οἱ ἐν ἀστρατείᾳ Tzsch. οἱ recte om. Xyl. Cor. 8. μήτε πόλει προσιόντες *E*. 11. ἢ] καὶ *w* Cor. 12. δ᾽ ἡ om. *w*. 15. τε] δὲ *CDs*. 18. σκηνήτην *D*. 23. εἰσαφίουσι *CFsw*, etiam in *D* ου sec. m. add. sup. α. 25. κρυπτῆς *D*.

τούς, ἅμα καὶ λιμῷ καταπονοῦντες· ἤδη δὲ καμνόντων, οἱ εὐθαρσέστατοι τῶν ἡνιόχων λάθρα καταβαίνοντες ὑποδύνουσιν ἕκαστος τῇ γαστρὶ τοῦ οἰκείου ὀχήματος· ὁρμώμενος δ' ἐνθένδε ὑποδύνει τῷ ἀγρίῳ καὶ σύμποδα δεσμεῖ· γενομένου δὲ τούτου, κελεύουσι τοῖς τιθασσοῖς τύπτειν τοὺς συμποδισθέντας, ἕως ἂν πέσωσιν εἰς τὴν γῆν, πεσόντων δ' ὠμοβοΐνοις ἱμᾶσι προσλαμβάνονται τοὺς αὐχένας αὐτῶν πρὸς τοὺς τῶν τιθασσῶν· ἵνα δὲ μὴ σειόμενοι τοὺς ἀναβαίνειν ἐπ' αὐτοὺς ἐπιχειροῦντας ἀποσείοιντο, τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ἐμβάλλονται κύκλῳ τομάς, καὶ κατ' αὐτὰς τοὺς ἱμάντας περιτιθέασιν, ὥσθ' ὑπ' ἀλγηδόνων εἴκειν τοῖς δεσμοῖς καὶ ἡσυχάζειν· τῶν δ' ἁλόντων ἀπολέξαντες τοὺς πρεσβυτέρους ἢ νεωτέρους τῆς χρείας τοὺς λοιποὺς ἀπάγουσιν εἰς τοὺς σταθμούς, δήσαντες δὲ τοὺς μὲν πόδας πρὸς ἀλλήλους, τοὺς δὲ αὐχένας πρὸς κίονα εὖ πεπη- C. 705 γότα, δαμάζουσι λιμῷ· ἔπειτα χλόῃ καλάμου καὶ πόας ἀνα- A. 1031 λαμβάνουσι· μετὰ δὲ ταῦτα πειθαρχεῖν διδάσκουσι, τοὺς μὲν διὰ λόγου, τοὺς δὲ μελισμῷ τινι καὶ τυμπανισμῷ κηλοῦντες· σπάνιοι δ' οἱ δυστιθάσσευτοι· φύσει γὰρ διάκεινται πρᾴως καὶ ἡμέρως, ὥστ' ἐγγὺς εἶναι λογικῷ ζῴῳ· οἱ δὲ καὶ ἐξαίμους τοὺς ἡνιόχους ἐν τοῖς ἀγῶσι πεσόντας ἀνελόμενοι σώζουσιν ἐκ τῆς μάχης, τοὺς δὲ ὑποδύντας μεταξὺ τῶν προσθίων ποδῶν ὑπερμαχόμενοι διέσωσαν· τῶν δὲ χορτοφόρων καὶ διδασκάλων εἴ τινα παρὰ θυμὸν ἀπέκτειναν, οὕτως ἐπιποθοῦσιν, ὥσθ' ὑπ' ἀνίας ἀπέχεσθαι τροφῆς, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀποκαρτερεῖν.

43. Βιβάζονται δὲ καὶ τίκτουσιν, ὡς ἵπποι, τοῦ ἔαρος μάλιστα· καιρὸς δ' ἐστὶ τῷ μὲν ἄρρενι, ἐπειδὰν οἴστρῳ κατέ-

---

4. συμποδοδεσμεῖ coni. Cas., verbum fingens aliunde non notum. 5. τοὺς τιθασσοὺς *Dhi*. 6. ὠμοβοείνοις *C*. 7. προσλαμβάνοντες *mox*. 8. αὐτῶν *x*. 9. ἀποσείοιτο *F* (οι in litura scriptum est) ἀποσείσοιντο *sw*. 11. ἥκειν *Dh*. — ἀλόντων *F*. 12. ἢ νεωτέρους om. *w*. 16. πιθαρχεῖν *F*. 17. διὰ λόγου] δι' ὀλίγου *F*, idem pr. m. add. in marg. *g*. — καταυλοῦντες *D* (in marg. sec. m. add. γρ. κηλοῦντες) *h* (inter versus sec. m. add. κη) *i*: idem legitur in marg. *Fgv*. 18. δυστιθάσευτοι *D*. 19. οἱ δὲ] τινὲς γὰρ *mox* Cor. 21. τοὺς] οἱ *mox* Tzsch. — καὶ ante ὑποδύντας add. *Dhimox*. — ἐμπροσθίων *moxz*. 25. βινάζονται *moxz*.

χηται καὶ ἀγριαίνῃ· τότε δὴ καὶ λίπους τι διὰ τῆς ἀναπνοῆς ἀνίησιν, ἣν ἔχει παρὰ τοὺς κροτάφους· ταῖς δὲ θηλείαις, ὅταν ὁ αὐτὸς οὗτος πόρος ἀνεῳγὼς τυγχάνῃ. κύουσι δὲ τοὺς μὲν πλείστους ὀκτωκαίδεκα μῆνας, ἐλαχίστους δ' ἑκκαίδεκα· τρέφει δ' ἡ μήτηρ ἓξ ἔτη· ζῶσι δ' ὅσον μακροβιώτατοι ἄνθρωποι οἱ πολλοί, τινὲς δὲ καὶ ἐπὶ διακόσια διατείνουσιν ἔτη· πολύνοσοι δὲ καὶ δυσίατοι. ἄκος δὲ πρὸς ὀφθαλμίαν μὲν βόειον γάλα προσκλυζόμενον, τοῖς πλείστοις δὲ τῶν νοσημάτων ὁ μέλας οἶνος πινόμενος, τραύμασι δὲ ποτὸν μὲν βούτυρον (ἐξάγει γὰρ τὰ σιδήρια), τὰ δ' ἕλκη σαρξὶν ὑείαις πυριῶσιν. Ὀνησίκριτος δὲ καὶ ἕως τριακοσίων ἐτῶν ζῆν φησι, σπάνιον δὲ καὶ ἕως πεντακοσίων, κρατίστους δ' εἶναι περὶ τὰ διακόσια ἔτη, κυΐσκεσθαι δὲ δεκαετίαν. μείζους δὲ τῶν Λιβυκῶν καὶ ἐρρωμενεστέρους ἐκεῖνός τε εἴρηκε καὶ ἄλλοι· ταῖς οὖν προβοσκίσιν ἐπάλξεις καθαιρεῖν καὶ δένδρα ἀνασπᾶν πρόρριζα, διανισταμένους εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας. Νέαρχος δὲ καὶ ποδάγρας ἐν ταῖς θήραις τίθεσθαι κατά τινας συνδρόμους φησί, συνελαύνεσθαι δ' ὑπὸ τῶν τιθασσῶν τοὺς ἀγρίους εἰς ταύτας, κρειττόνων ὄντων καὶ ἡνιοχουμένων. οὕτως δ' εὐτιθασσεύτους εἶναι, ὥστε καὶ λιθάζειν ἐπὶ σκοπὸν μανθάνειν καὶ ὅπλοις χρῆσθαι νεῖν τε κάλλιστα· μέγιστόν τε νομίζεσθαι κτῆμα ἐλεφάντων ἅρμα· ἄγεσθαι δ' ὑπὸ ζυγὸν †καὶ καμήλους· γυναῖκα δ' εὐδοκιμεῖν, A. 1032 εἰ λάβοι παρὰ ἐραστοῦ δῶρον ἐλέφαντα. οὗτος ὁ λόγος οὐχ ὁμολογεῖ τῷ φήσαντι μόνων βασιλέων εἶναι κτῆμα ἵππον καὶ ἐλέφαντα.

---

1. δὴ] δὲ *CDh*, om. *x*. 2. ἴσχει *F*. 3. οὗτος om. *D*, sed inter versus sec. m. add. — τοὺς] οἱ *x*. 4. ἐλάχιστοι *x*. 5. ὅσοι *F*. 9. τραῦμα, et ex corr. πρὸς τραῦμα, *x*. — δὲ] μὲν *Dh*. — ποτὸν] πρῶτον *mox*. 11. ἐλέφαντα post φησι add. *Dhi*. — σπάνιοι *F*. 13. λιβικῶν *C*. 15. πρόριζα *F*. 18. τιθασῶν *F*. 19. οὕτω *Exz*. εὐτιθασεύτους *Fz*. 22. ἅρματα *w*. — ἄγεσθαι — ἐλέφαντα om. *w*. ζυγῶν codd., exc. *CDFh*, ald. — ὡς ante καὶ addendum esse censuerunt Tzsch. Grosk. facili mutatione, sed non ea, quae satisfaciat; audacius multo atque infelicius ἀχαλίνους scripsit Cor. coll. p. 709 in. Ipse vero melius quod proponam non habeo. 23. οὗτος — ἐλέφαντα om. *mox*. 24. μόνον codd., exc. *F*, edd. — κτῆμα εἶναι codd., exc. *F*, edd.

τούς, ἅμα καὶ λιμῷ καταπονοῦντες· ἤδη δὲ καμνόντων, οἱ εὐθαρσέστατοι τῶν ἡνιόχων λάθρα καταβαίνοντες ὑποδύνουσιν ἕκαστος τῇ γαστρὶ τοῦ οἰκείου ὀχήματος· ὁρμώμενος δ' ἐνθένδε ὑποδύνει τῷ ἀγρίῳ καὶ σύμποδα δεσμεῖ· γενομένου δὲ τούτου, κελεύουσι τοῖς τιθασσοῖς τύπτειν τοὺς συμποδισθέντας, ἕως ἂν πέσωσιν εἰς τὴν γῆν, πεσόντων δ' ὠμοβοΐνοις ἱμᾶσι προσλαμβάνονται τοὺς αὐχένας αὐτῶν πρὸς τοὺς τῶν τιθασσῶν· ἵνα δὲ μὴ σειόμενοι τοὺς ἀναβαίνειν ἐπ' αὐτοὺς ἐπιχειροῦντας ἀποσείοιντο, τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ἐμβάλλονται κύκλῳ τομάς, καὶ κατ' αὐτὰς τοὺς ἱμάντας περιτιθέασιν, ὥσθ' ὑπ' ἀλγηδόνων εἴκειν τοῖς δεσμοῖς καὶ ἡσυχάζειν· τῶν δ' ἁλόντων ἀπολέξαντες τοὺς πρεσβυτέρους ἢ νεωτέρους τῆς χρείας τοὺς λοιποὺς ἀπάγουσιν εἰς τοὺς σταθμούς, δήσαντες δὲ τοὺς μὲν πόδας πρὸς ἀλλήλους, τοὺς δὲ αὐχένας πρὸς κίονα εὖ πεπηγότα, δαμάζουσι λιμῷ· ἔπειτα χλόῃ καλάμου καὶ πόας ἀνα- λαμβάνουσι· μετὰ δὲ ταῦτα πειθαρχεῖν διδάσκουσι, τοὺς μὲν διὰ λόγου, τοὺς δὲ μελισμῷ τινι καὶ τυμπανισμῷ κηλοῦντες· σπάνιοι δ' οἱ δυστιθάσσευτοι· φύσει γὰρ διάκεινται πρᾴως καὶ ἡμέρως, ὥστ' ἐγγὺς εἶναι λογικῷ ζῴῳ· οἱ δὲ καὶ ἐξαίμους τοὺς ἡνιόχους ἐν τοῖς ἀγῶσι πεσόντας ἀνελόμενοι σῴζουσιν ἐκ τῆς μάχης, τοὺς δὲ ὑποδύντας μεταξὺ τῶν προσθίων ποδῶν ὑπερμαχόμενοι διέσωσαν· τῶν δὲ χορτοφόρων καὶ διδασκάλων εἴ τινα παρὰ θυμὸν ἀπέκτειναν, οὕτως ἐπιποθοῦσιν, ὥσθ' ὑπ' ἀνίας ἀπέχεσθαι τροφῆς, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀποκαρτερεῖν.

C. 705
A. 1031

43. *Βιβάζονται* δὲ καὶ τίκτουσιν, ὡς ἵπποι, τοῦ ἔαρος μάλιστα· καιρὸς δ' ἐστὶ τῷ μὲν ἄρρενι, ἐπειδὰν οἴστρῳ κατέ-

---

4. συμποδοδεσμεῖ coni. Cas., verbum fingens aliunde non notum. 5. τοὺς τιθασσοὺς *Dhi*. 6. ὠμοβοείνοις *C*. 7. προσλαμβάνοντες *mox*. 8. αὐτῶν *x*. 9. ἀποσείοιτο *F* (οι in litura scriptum est) ἀποσείσοιντο *sw*. 11. ἥκειν *Dh*. — ἀλόντων *F*. 12. ἢ νεωτέρους om. *w*. 16. πιθαρχεῖν *F*. 17. διὰ λόγου] δι' ὀλίγου *F*, idem pr. m. add. in marg. *g*. — καταυλοῦντες *D* (in marg. sec. m. add. γρ. κηλοῦντες) *h* (inter versus sec. m. add. κη) *i*: idem legitur in marg. *Fgv*. 18. δυστιθάσευτοι *D*. 19. οἱ δὲ] τινὲς γὰρ *mox* Cor. 21. τοὺς] οἱ *mox* Tzsch. — καὶ ante ὑποδύντας add. *Dhimox*. — ἐμπροσθίων *moxz*. 25. βινάζονται *moxz*.

χηται καὶ ἀγριαίνῃ· τότε δὴ καὶ λίπους τι διὰ τῆς ἀναπνοῆς ἀνίησιν, ἣν ἔχει παρὰ τοὺς κροτάφους· ταῖς δὲ θηλείαις, ὅταν ὁ αὐτὸς οὗτος πόρος ἀνεῳγὼς τυγχάνῃ. κύουσι δὲ τοὺς μὲν πλείστους ὀκτωκαίδεκα μῆνας, ἐλαχίστους δ' ἑκκαίδεκα· τρέφει δ' ἡ μήτηρ ἓξ ἔτη· ζῶσι δ' ὅσον μακροβιώτατοι ἄνθρωποι οἱ πολλοί, τινὲς δὲ καὶ ἐπὶ διακόσια διατείνουσιν ἔτη· πολύνοσοι δὲ καὶ δυσίατοι. ἄκος δὲ πρὸς ὀφθαλμίαν μὲν βόειον γάλα προσκλυζόμενον, τοῖς πλείστοις δὲ τῶν νοσημάτων ὁ μέλας οἶνος πινόμενος, τραύμασι δὲ ποτὸν μὲν βούτυρον (ἐξάγει γὰρ τὰ σιδήρια), τὰ δ' ἕλκη σαρξὶν ὑείαις πυριῶσιν. Ὀνησίκριτος δὲ καὶ ἕως τριακοσίων ἐτῶν ζῆν φησι, σπάνιον δὲ καὶ ἕως πεντακοσίων, κρατίστους δ' εἶναι περὶ τὰ διακόσια ἔτη, κυΐσκεσθαι δὲ δεκαετίαν. μείζους δὲ τῶν Λιβυκῶν καὶ ἐρρωμενεστέρους ἐκεῖνός τε εἴρηκε καὶ ἄλλοι· ταῖς οὖν προβοσκίσιν ἐπάλξεις καθαιρεῖν καὶ δένδρα ἀνασπᾶν πρόρριζα, διανισταμένους εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας. Νέαρχος δὲ καὶ ποδάγρας ἐν ταῖς θήραις τίθεσθαι κατά τινας συνδρόμους φησί, συνελαύνεσθαι δ' ὑπὸ τῶν τιθασσῶν τοὺς ἀγρίους εἰς ταύτας, κρειττόνων ὄντων καὶ ἡνιοχουμένων. οὕτως δ' εὐτιθασσεύτους εἶναι, ὥστε καὶ λιθάζειν ἐπὶ σκοπὸν μανθάνειν καὶ ὅπλοις χρῆσθαι νεῖν τε κάλλιστα· μέγιστόν τε νομίζεσθαι κτῆμα ἐλεφάντων ἅρμα· ἄγεσθαι δ' ὑπὸ ζυγὸν †καὶ καμήλους· γυναῖκα δ' εὐδοκιμεῖν, A. 1032 εἰ λάβοι παρὰ ἐραστοῦ δῶρον ἐλέφαντα. οὗτος ὁ λόγος οὐχ ὁμολογεῖ τῷ φήσαντι μόνων βασιλέων εἶναι κτῆμα ἵππον καὶ ἐλέφαντα.

---

1. δὴ] δὲ *CDh*, om. *x*. 2. ἴσχει *F*. 3. οὗτος om. *D*, sed inter versus sec. m. add. — τοὺς] οἱ *x*. 4. ἐλάχιστοι *x*. 5. ὅσοι *F*. 9. τραῦμα, et ex corr. πρὸς τραῦμα, *x*. — δὲ] μὲν *Dh*. — ποτὸν] πρῶτον *mox*. 11. ἐλέφαντα post φησι add. *Dhi*. — σπάνιοι *F*. 13. λιβικῶν *C*. 15. πρόριζα *F*. 18. τιθασῶν *F*. 19. οὕτω *Exx*. εὐτιθασεύτους *Fx*. 22. ἅρματα *w*. — ἄγεσθαι — ἐλέφαντα om. *w*. ζυγῶν codd., exc. *CDFh*, ald. — ὡς ante καὶ addendum esse censuerunt Tzsch. Grosk. facili mutatione, sed non ea, quae satisfaciat; audacius multo atque infelicius ἀχαλίνους scripsit Cor. coll. p. 709 in. Ipse vero melius quod proponam non habeo. 23. οὗτος — ἐλέφαντα om. *mox*. 24. μόνον codd., exc. *F*, edd. — κτῆμα εἶναι codd., exc. *F*, edd.

44. *Τῶν δὲ μυρμήκων τῶν χρυσωρύχων δέρματα ἰδεῖν φησιν οὗτος παρδαλέαις ὅμοια. Μεγασθένης δὲ περὶ τῶν μυρ-*
C. 706 *μήκων οὕτω φησίν, ὅτι ἐν Δέρδαις, ἔθνει μεγάλῳ τῶν προσεῴων καὶ ὀρεινῶν Ἰνδῶν, ὀροπέδιον εἴη τρισχιλίων πως τὸν κύκλον σταδίων· ὑποκειμένων δὲ τούτῳ χρυσωρυχείων, οἱ μεταλλεύοντες εἶεν μύρμηκες, θηρία ἀλωπέκων οὐκ ἐλάττω, τάχος ὑπερφυὲς ἔχοντα καὶ ζῶντα ἀπὸ θήρας· ὀρύττει δὲ χειμῶνι τὴν γῆν, σωρεύει τε πρὸς τοῖς στομίοις, καθάπερ οἱ ἀσφάλακες· ψῆγμα δ᾽ ἐστὶ χρυσοῦ μικρᾶς ἑψήσεως δεόμενον· τοῦθ᾽ ὑποζυγίοις μετίασιν οἱ πλησιόχωροι λάθρα· φανερῶς γὰρ διαμάχονται καὶ διώκουσι φεύγοντας, καταλαβόντες δὲ διαχρῶνται καὶ αὐτοὺς καὶ τὰ ὑποζύγια. πρὸς δὲ τὸ λαθεῖν κρέα θήρεια προτιθέασι κατὰ μέρη· περισπασθέντων δ᾽ ἀναιροῦνται τὸ ψῆγμα καὶ τοῦ τυχόντος τοῖς ἐμπόροις ἀργὸν διατίθενται, χωνεύειν οὐκ εἰδότες.*

45. *Ἐπεὶ δ᾽ ἐν τῷ περὶ τῶν θηρευτῶν λόγῳ καὶ περὶ τῶν θηρίων ἐμνήσθημεν, ὧν τε Μεγασθένης εἶπε καὶ ἄλλοι, προσθετέον καὶ ταῦτα. ὁ μὲν γὰρ Νέαρχος τὸ τῶν ἑρπετῶν θαυμάζει πλῆθος καὶ τὴν κακίαν· ἀναφεύγειν γὰρ ἐκ τῶν πεδίων εἰς τὰς κατοικίας τὰς διαλανθανούσας ἐν ταῖς ἐπικλύσεσι καὶ πληροῦν τοὺς οἴκους· διὰ δὴ τοῦτο καὶ ὑψηλὰς ποιεῖσθαι τὰς κλίνας, ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ἐξοικίζεσθαι πλεονασάντων· εἰ δὲ μὴ τὸ πολὺ τοῦ πλήθους ὑπὸ τῶν ὑδάτων διεφθείρετο, κἂν ἐρημωθῆναι τὴν χώραν. καὶ τὴν μικρότητα δ᾽ αὐτῶν εἶναι χαλεπὴν καὶ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους, τὴν μὲν διὰ τὸ δυσφύλακτον, τὴν δὲ δι᾽ ἰσχύν, ὅπου καὶ ἑκκαιδεκαπήχεις ἐχίδνας ὁρᾶσθαι· ἐπῳδοὺς δὲ περιφοιτᾶν ἰᾶσθαι πεπιστευμένους, καὶ εἶναι σχεδόν τι μόνην ταύτην ἰατρικήν· μηδὲ γὰρ νόσους εἶναι*

---

4. *ὀρινῶν F.* 5. *τούτων Dh.* — *χρυσωρυχίων CDFh.* 6. *θηρίων* codd. edd.: correxi propter sequentia; et quis unquam dixit *θηρία ἀλώπεκες*? — *ἐλάττους mox* edd. inde a Cas. 7. *ἔχοντες* et mox *ζῶντες* codd. edd. — *ὀρύττουσι Eh* edd. 8. *σωρεύουσι E* edd. 9. *ἀσπάλακες* edd. inde a Xyl. 10. *μετιᾶσιν F.* 13. *προστιθέασι DFhi.* — *περισπωμένων x* Cor. 14. *τῷ τυχόντι τῶν ἐμπόρων mox* ald. 24. *μακρότητα F σμικρότητα mox* Cor. 26. *διὰ τὴν ἰσχὺν x.*

πολλὰς διὰ τὴν λιτότητα τῆς διαίτης καὶ τὴν ἀοινίαν· εἰ δὲ γένοιντο, ἰᾶσθαι τοὺς σοφιστάς. Ἀριστόβουλος δὲ τῶν θρυλουμένων μεγεθῶν οὐδὲν ἰδεῖν φησιν, ἔχιδναν δὲ μόνον ἐννέα πηχῶν καὶ σπιθαμῆς. καὶ ἡμεῖς δ' ἐν Αἰγύπτῳ κομισθεῖσαν ἐκεῖθεν τηλικαύτην πως εἴδομεν. ἔχεις δὲ πολλούς φησι πολὺ ἐλάττους καὶ ἀσπίδας, σκορπίους δὲ μεγάλους. οὐδὲν δὲ τούτων A. 1033 οὕτως ὀχλεῖν, ὡς τὰ λεπτὰ ὀφείδια, οὐ μείζω σπιθαμιαίων· εὑρίσκεσθαι γὰρ ἐν σκηναῖς, ἐν σκεύεσιν, ἐν θριγγοῖς ἐγκεκρυμμένα· τοὺς δὲ πληγέντας αἱμορροεῖν ἐκ παντὸς πόρου μετὰ ἐπωδυνίας, ἔπειτα ἀποθνήσκειν, εἰ μὴ βοηθήσει τις εὐθύς· τὴν δὲ βοήθειαν ῥᾳδίαν εἶναι διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν Ἰνδικῶν ῥιζῶν καὶ φαρμάκων. κροκοδείλους τε οὔτε πολλοὺς οὔτε C. 707 βλαπτικοὺς ἀνθρώπων ἐν τῷ Ἰνδῷ φησιν εὑρίσκεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα δὲ ζῷα τὰ πλεῖστα τὰ αὐτά, ἅπερ ἐν τῷ Νείλῳ, γεννᾶσθαι πλὴν ἵππου ποταμίου. Ὀνησίκριτος δὲ καὶ τοῦτόν φησι γεννᾶσθαι. τῶν δ' ἐκ θαλάττης φησὶν ὁ Ἀριστόβουλος εἰς μὲν τὸν Νεῖλον ἀνατρέχειν μηδὲν ἔξω θρίσσης καὶ κεστρέως καὶ δελφῖνος διὰ τοὺς κροκοδείλους, ἐν δὲ τῷ Ἰνδῷ πλῆθος· τῶν δὲ καρίδων τὰς μὲν μικρὰς μέχρι ὄρους ἀναθεῖν, τὰς δὲ μεγάλας μέχρι τῶν συμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου. περὶ μὲν οὖν τῶν θηρίων τοσαῦτα λέγεται· ἐπανιόντες δ' ἐπὶ τὸν Μεγασθένη λέγωμεν τὰ ἑξῆς, ὧν ἀπελίπομεν.

46. Μετὰ γὰρ τοὺς θηρευτὰς καὶ τοὺς ποιμένας τέταρτόν φησιν εἶναι μέρος τοὺς ἐργαζομένους τὰς τέχνας καὶ τοὺς καπηλικοὺς καὶ οἷς ἀπὸ τοῦ σώματος ἡ ἐργασία· ὧν οἱ μὲν φό-

---

1. ἀνοινίαν *F*. 2. γίνοιντο *C* (?) ald. — θρυλλουμένων codd., exc. *D*, edd. 5. ἴδομεν *CFhz* Cor. ἴδαμεν *D*, sed sec. m. in εἴδομεν mut. — ἔχης *x* ἔχειν *w*. 6. δὲ ante τούτων sec. m. add. in *D*. 7. σπιθαμαίων *D* (in hoc ι post insertum) *F* σπηθαμιαίων *C*. 8. θρύοις *CDEFhiw* θριγγίοις *x* θριγκοῖς Cor. 10. βοηθείση *F* βοηθήση *C*. 12. κροκοδίλους *F*. 16. ὁ om. edd. 19. ὄρους, quod sane est mirum, Cor. mutandum suspicatur in Οὔρων, coll. Plin. H. N. VI, 20 s. 23, ubi Uri nominantur Indi fluminis accolae: quos cum antea non commemoraverit Strabo, non tam nude h. l. eorum nomen posuisset; probabilius Grosk. coniecit ὀρῶν, in quo tamen desideramus articulum; urbis nomen in illa scriptura latere putat Tyrwh., certius vero nihil afferens. 22. ἀπελείπομεν *F*.

ρον τελοῦσι καὶ λειτουργίας παρέχονται τακτάς, τοῖς δ' ὁπλοποιοῖς καὶ ναυπηγοῖς μισθοὶ καὶ τροφαὶ παρὰ βασιλέως ἔκκεινται· μόνῳ γὰρ ἐργάζονται· παρέχει δὲ τὰ μὲν ὅπλα τοῖς στρατιώταις ὁ στρατοφύλαξ, τὰς δὲ ναῦς μισθοῦ τοῖς πλέουσιν ὁ ναύαρχος καὶ τοῖς ἐμπόροις.

47. Πέμπτον ἐστὶ τὸ τῶν πολεμιστῶν, οἷς τὸν ἄλλον χρόνον ἐν σχολῇ καὶ πότοις ὁ βίος ἐστίν, ἐκ τοῦ βασιλικοῦ διαιτωμένοις, ὥστε τὰς ἐξόδους, ὅταν ᾖ χρεία, ταχέως ποιεῖσθαι, πλὴν τῶν σωμάτων μηδὲν ἄλλο κομίζοντας παρ' ἑαυτῶν.

48. Ἕκτοι δ' εἰσὶν οἱ ἔφοροι· τούτοις δ' ἐποπτεύειν δέδοται τὰ πραττόμενα καὶ ἀναγγέλλειν λάθρα τῷ βασιλεῖ, συνεργοὺς ποιουμένοις τὰς ἑταίρας, τοῖς μὲν ἐν τῇ πόλει τὰς ἐν τῇ πόλει, τοῖς δὲ ἐν στρατοπέδῳ τὰς αὐτόθι· καθίστανται δ' οἱ ἄριστοι καὶ πιστότατοι.

49. Ἕβδομοι δ' οἱ σύμβουλοι καὶ σύνεδροι τοῦ βασιλέως, ἐξ ὧν τὰ ἀρχεῖα καὶ δικαστήρια καὶ ἡ διοίκησις τῶν ὅλων. οὐκ ἔστι δ' οὔτε γαμεῖν ἐξ ἄλλου γένους οὔτ' ἐπιτήδευμα οὔτ' ἐργασίαν μεταλαμβάνειν ἄλλην ἐξ ἄλλης, οὐδὲ πλείους μεταχει-
A. 1034 ρίζεσθαι τὸν αὐτόν, πλὴν εἰ τῶν φιλοσόφων τις εἴη· ἐᾶσθαι γὰρ τοῦτον δι' ἀρετήν.

50. Τῶν δ' ἀρχόντων οἱ μέν εἰσιν ἀγορανόμοι, οἱ δ' ἀστυνόμοι, οἱ δ' ἐπὶ τῶν στρατιωτῶν· ὧν οἱ μὲν ποταμοὺς ἐξεργάζονται καὶ ἀναμετροῦσι τὴν γῆν, ὡς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὰς κλειστὰς διώρυγας, ἀφ' ὧν εἰς τὰς ὀχετείας ταμιεύεται τὸ ὕδωρ, ἐπισκοποῦσιν, ὅπως ἐξ ἴσης πᾶσιν ἡ τῶν ὑδάτων παρείη χρῆ-
C. 708 σις. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ τῶν θηρευτῶν ἐπιμελοῦνται καὶ τιμῆς καὶ κολάσεώς εἰσι κύριοι τοῖς ἐπαξίοις· καὶ φορολογοῦσι δὲ καὶ τὰς τέχνας τὰς περὶ τὴν γῆν ἐπιβλέπουσιν, ὑλοτόμων, τεκτόνων, χαλκέων, μεταλλευτῶν· ὁδοποιοῦσι δὲ καὶ κατὰ δέκα

---

1. λειτουργείας, et ι sup. ει pr. m. add., *D*. 2. ναυπηγίας *D* (sed οις sec. m. supra add.) *Fw*, utraque scriptura est in *h*: ναυπηγιοῖς *C*. — βασιλέων codd. 5. ἐμπορίοις *F*. — ὁ ναύαρχος om. *x*. 7. τόποις *Cmoxz*. 8. ᾖ] εἴη codd., exc. *z*. 10. τούτους *CDh*. 12. ποιουμένους *CDFhimoz*. 16. ἀρχαῖα *E*. 22. ἐργάζονται *D*, sed ἐξ sec. m. add. 24. διώρυχας codd., exc. *CD*.

στάδια στήλην τιθέασι, τὰς ἐκτροπὰς καὶ τὰ διαστήματα δηλοῦσαν.

51. *Οἱ δ' ἀστυνόμοι εἰς ἓξ πεντάδας διῄρηνται· καὶ οἱ μὲν τὰ δημιουργικὰ σκοποῦσιν, οἱ δὲ ξενοδοχοῦσιν· καὶ γὰρ καταγωγὰς νέμουσι καὶ τοῖς βίοις παρακολουθοῦσι, παρέδρους δόντες, καὶ προπέμπουσιν ἢ αὐτοὺς ἢ τὰ χρήματα τῶν ἀποθανόντων, νοσούντων τε ἐπιμελοῦνται καὶ ἀποθανόντας θάπτουσι. τρίτοι δ' εἰσίν, οἳ τὰς γενέσεις καὶ θανάτους ἐξετάζουσι, πότε καὶ πῶς, τῶν τε φόρων χάριν καὶ ὅπως μὴ ἀφανεῖς εἶεν αἱ κρείττους καὶ χείρους γοναὶ καὶ θάνατοι. τέταρτοι οἱ περὶ τὰς καπηλείας καὶ μεταβολάς· οἷς μέτρων μέλει καὶ τῶν ὡραίων, ὅπως ἀπὸ συσσήμου πωλοῖτο. οὐκ ἔστι δὲ πλείω τὸν αὐτὸν μεταβάλλεσθαι, πλὴν εἰ διττοὺς ὑποτελοίη φόρους. πέμπτοι δ' οἱ προεστῶτες τῶν δημιουργουμένων καὶ πωλοῦντες ταῦτ' ἀπὸ συσσήμου, χωρὶς μὲν τὰ καινά, χωρὶς δὲ τὰ παλαιά· τῷ μιγνύντι δὲ ζημία. ἕκτοι δὲ καὶ ὕστατοι οἱ τὰς δεκάτας ἐκλέγοντες τῶν πωλουμένων· θάνατος δὲ τῷ κλέψαντι τὸ τέλος. ἰδίᾳ μὲν ἕκαστοι ταῦτα, κοινῇ δ' ἐπιμελοῦνται τῶν τε ἰδίων καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ τῆς τῶν δημοσίων ἐπισκευῆς, τιμῶν τε καὶ ἀγορᾶς καὶ λιμένων καὶ ἱερῶν.*

52. *Μετὰ δὲ τοὺς ἀστυνόμους τρίτη ἐστὶ συναρχία ἡ περὶ* A. 1035 *τὰ στρατιωτικά, καὶ αὕτη ταῖς πεντάσιν ἐξαχῇ διωρισμένη· ὧν τὴν μὲν μετὰ τοῦ ναυάρχου τάττουσι, τὴν δὲ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν βοϊκῶν ζευγῶν, δι' ὧν ὄργανα κομίζεται καὶ τροφὴ αὐτοῖς τε καὶ κτήνεσι καὶ τὰ ἄλλα τὰ χρήσιμα τῆς στρατιᾶς. οὗτοι δὲ καὶ τοὺς διακόνους παρέχουσι, τυμπανιστάς, κωδωνοφόρους, ἔτι δὲ καὶ ἱπποκόμους καὶ μηχανοποιοὺς καὶ τοὺς τού-*

---

1. *δηλούσας* *Dz*, sed in hoc *ν* sup. *ς* add. 7. *ἀποθανόντων* *x*. 11. *τὰς* ante *μεταβολὰς* add. *Dhi*. — *μέτρον* *F*. — *καὶ* ante *τῶν* om. *F*. 12. *ὁρίων* *CDFhiw* *ὡρίων* *s*. — *πωλεῖτο* *F* *πωλοῖντο* *mox*. — *οὐκέτι* *CDhiw*. 15. *ταῦτα ἀπὸ* *D*, in quo similia sunt multa. 19. *πολιτῶν* *DFisw*. 20. *τιμῶν* quid significare possit hic, ubi agitur de aedificiorum publicorum cura, non video: crediderim legendum esse *τειχῶν τε*. 24. *βοεικῶν* *C*. 25. *τοῖς* ante *κτήνεσι* add. *Dh*. — *στρατειᾶς* *F* *στρατείας* codd. rell.: *τῇ στρατιᾷ* Cor., quod satis arridet. 26. *καὶ τοὺς* ante *κωδωνοφόρους* add. *Dh*.

των ὑπηρέτας· ἐκπέμπουσί τε πρὸς κώδωνας τοὺς χορτολόγους, τιμῇ καὶ κολάσει τὸ τάχος κατασκευαζόμενοι καὶ τὴν ἀσφάλειαν. τρίτοι δέ εἰσιν οἱ τῶν πεζῶν ἐπιμελούμενοι· τέταρτοι δ' οἱ τῶν ἵππων· πέμπτοι δ' ἁρμάτων· ἕκτοι δὲ ἐλεφάντων· βασιλικοί τε σταθμοὶ καὶ ἵπποις καὶ θηρίοις, βασιλικὸν δὲ καὶ
C. 709 ὁπλοφυλάκιον· παραδίδωσι γὰρ ὁ στρατιώτης τήν τε σκευὴν εἰς τὸ ὁπλοφυλάκιον καὶ τὸν ἵππον εἰς τὸν ἱππῶνα καὶ τὸ θηρίον ὁμοίως· χρῶνται δ' ἀχαλινώτοις. τὰ δ' ἅρματα ἐν ταῖς ὁδοῖς βόες ἕλκουσιν, οἱ δὲ ἵπποι ἀπὸ φορβειᾶς ἄγονται τοῦ μὴ παρεμπίπρασθαι τὰ σκέλη, μηδὲ τὸ πρόθυμον αὐτῶν τὸ ὑπὸ τοῖς ἅρμασιν ἀμβλύνεσθαι. δύο δ' εἰσὶν ἐπὶ τῷ ἅρματι παραβάται πρὸς τῷ ἡνιόχῳ· ὁ δὲ τοῦ ἐλέφαντος ἡνίοχος τέταρτος, τρεῖς δ' οἱ ἀπ' αὐτοῦ τοξεύοντες.

53. Εὐτελεῖς δὲ κατὰ τὴν δίαιταν Ἰνδοὶ πάντες, μᾶλλον δ' ἐν ταῖς στρατείαις· οὐδ' ὄχλῳ περιττῷ χαίρουσι· διόπερ εὐκοσμοῦσι. πλείστη δ' ἐκεχειρία περὶ τὰς κλοπάς· γενόμενος γοῦν ἐν τῷ Σανδροκόττου στρατοπέδῳ φησὶν ὁ Μεγασθένης, τετταράκοντα μυριάδων πλήθους ἱδρυμένου, μηδεμίαν ἡμέραν ἰδεῖν ἀνηνεγμένα κλέμματα πλειόνων ἢ διακοσίων δραχμῶν ἄξια, ἀγράφοις καὶ ταῦτα νόμοις χρωμένοις. οὐδὲ γὰρ γράμματα εἰδέναι αὐτούς, ἀλλ' ἀπὸ μνήμης ἕκαστα διοικεῖσθαι· εὐπραγεῖν δ' ὅμως διὰ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν εὐτέλειαν· οἶνόν τε γὰρ οὐ πίνειν, ἀλλ' ἐν θυσίαις μόνον, πίνειν δ' ἀπ' ὀρύζης ἀντὶ κριθίνων συντιθέντας· καὶ σιτία δὲ τὸ πλέον ὄρυζαν εἶναι ῥοφητήν. καὶ ἐν τοῖς νόμοις δὲ καὶ συμβολαίοις τὴν ἁπλό-

---

1. κώδωνα Cor. haud improbabiliter. 2. κατασφαλιζόμενοι *Dh*. 9. φορβέας (sic) *F* φορβιᾶς *Dhi* edd. 11. τὸ om. edd. — ἐπὶ τῷ ἅρματι om. *x*. 12. ἀναβάται *moxz*. — πρὸς om. *F*, sed in marg. pr. m. est add. — τῷ om. codd., exc. *F*, edd. 14. οἱ ante Ἰνδοὶ add. edd. 15. στρατειαῖς *F* στρατιαῖς codd. rell., exc. *s* in quo στρατείαις, a Cor. recte repositum. — οὐχ ὅπλῳ *F*. 16. ἐκηχειρία *F*. — γενομένους codd. Tzsch. corr. de sent. Cas. 17. δ' οὖν codd., exc. *F*. — σαδρακόττου *moz*. 22. εὖ πράττειν codd., exc. *F*. 23. ἀπὸ ῥίζης *F*. 24. κριθίνου Cor.: ac sive ita, sive κριθῶν videatur scribendum esse. — συντιθέναι *F*. 25. ῥοφητήν] τροφὴν *w*. — ἐν τοῖς ante συμβολαίοις add. edd.

τῆτα ἐλέγχεσθαι ἐκ τοῦ μὴ πολυδίκους εἶναι· οὔτε γὰρ ὑποθήκης οὔτε παρακαταθήκης εἶναι δίκας, οὐδὲ μαρτύρων οὐδὲ σφραγίδων αὐτοῖς δεῖν, ἀλλὰ πιστεύειν παραβαλλομένους· καὶ τὰ οἴκοι δὲ τὸ πλέον ἀφρουρεῖν. ταῦτα μὲν δὴ σωφρονικά, τἄλλα δ' οὐδ' ἄν τις ἀποδέξαιτο· τὸ μόνους διαιτᾶσθαι ἀεὶ A. 1036 καὶ τὸ μὴ μίαν εἶναι πᾶσιν ὥραν κοινὴν δείπνου τε καὶ ἀρίστου, ἀλλ' ὅπως ἑκάστῳ φίλον· πρὸς γὰρ τὸν κοινωνικὸν καὶ τὸν πολιτικὸν βίον ἐκείνως κρεῖττον.

54. Γυμνάσιον δὲ μάλιστα τρῖψιν δοκιμάζουσι καὶ ἄλλως καὶ διὰ σκυταλίδων ἐβενίνων λείων ἐξομαλίζονται τὰ σώματα. λιταὶ δὲ καὶ αἱ ταφαὶ καὶ μικρὰ χώματα· ὑπεναντίως δὲ τῇ ἄλλῃ λιτότητι κοσμοῦνται· χρυσοφοροῦσι γὰρ καὶ διαλίθῳ κόσμῳ χρῶνται σινδόνας τε φοροῦσιν εὐανθεῖς καὶ σκιάδια αὐτοῖς ἕπεται· τὸ γὰρ κάλλος τιμῶντες ἀσκοῦσιν, ὅσα καλλωπίζει τὴν ὄψιν· ἀλήθειάν τε ὁμοίως καὶ ἀρετὴν ἀποδέχονται· διόπερ οὐδὲ τῇ ἡλικίᾳ τῶν γερόντων προνομίαν διδόασιν, ἂν μὴ καὶ τῷ φρονεῖν πλεονεκτῶσι. πολλὰς δὲ γαμοῦσιν ὠνητὰς παρὰ τῶν γονέων, λαμβάνουσί τε ἀντιδιδόντες ζεῦγος βοῶν, ὧν τὰς μὲν εὐπειθείας χάριν, τὰς δ' ἄλλας ἡδονῆς καὶ πολυτεκνίας· εἰ δὲ μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσαιεν, πορνεύειν ἔξεστι. θύει δὲ C. 710 οὐδεὶς ἐστεφανωμένος οὐδὲ θυμιᾷ οὐδὲ σπένδει, οὐδὲ σφάττουσι τὸ ἱερεῖον, ἀλλὰ πνίγουσιν, ἵνα μὴ λελωβημένον, ἀλλ' ὁλόκληρον διδῶται τῷ θεῷ. ψευδομαρτυρίας δ' ὁ ἁλοὺς ἀκρωτηριάζεται, ὅ τε πηρώσας οὐ τὰ αὐτὰ μόνον ἀντιπάσχει, ἀλλὰ καὶ χειροκοπεῖται· ἐὰν δὲ καὶ τεχνίτου χεῖρα ἢ ὀφθαλμὸν ἀφέληται, θανατοῦται. δούλοις δὲ οὗτος μέν φησι μηδένα Ἰνδῶν χρῆσθαι, Ὀνησίκριτος δὲ τῶν ἐν τῇ Μουσικανοῦ τοῦτ' ἴδιον ἀπο-

---

1. ἐπιθήκης codd., Tzsch. corr. de coni. Tyrwh. 2. οὐδὲ μαρτύρων om. *x*. 4. τὰ πλέονα φρουρεῖν *C* τὰ πλέον *Dw* ἀφρουδεῖν *DF*. 5. τἄλλα δ' οὐκ *mxz* Cor. τἄλλ' οὐδ' ald. 6. εἰ (sic) *F*. — πᾶσιν om. *Dhi*. 9. γυμνασίων Cor. 10. σκυταλίνων *Dhi*. 13. σκιάδεια *Dhi*. 19. εὐπαθείας *i*, quam scripturam non recepisse poenitere se ait iniuria Cor. in nott. 22. ἀλλ' ἀποπνίγουσιν *C*. — διδῶται ἀλλ' ὁλόκληρον *Dh*. 23. ἁλοὺς om. *F*, sed spatium vacuum relictum est. 25. καὶ ante τεχνίτου add. edd. 27. μουσικάνου *F*.

φαίνει, καὶ ὡς κατόρθωμά γε· καθάπερ καὶ ἄλλα πολλὰ λέγει τῆς χώρας ταύτης κατορθώματα, ὡς εὐνομωτάτης.

55. Τῷ βασιλεῖ δ' ἡ μὲν τοῦ σώματος θεραπεία διὰ γυναικῶν ἐστιν, ὠνητῶν καὶ αὐτῶν παρὰ τῶν πατέρων· ἔξω δὲ τῶν θυρῶν οἱ σωματοφύλακες καὶ τὸ λοιπὸν στρατιωτικόν· μεθύοντα δὲ κτείνασα γυνὴ βασιλέα γέρας ἔχει συνεῖναι τῷ ἐκεῖνον διαδεξαμένῳ· διαδέχονται δ' οἱ παῖδες· οὐδ' ὑπνοῖ μεθ' ἡμέραν ὁ βασιλεύς· καὶ νύκτωρ δὲ καθ' ὥραν ἀναγκάζεται τὴν κοίτην ἀλλάττειν διὰ τὰς ἐπιβουλάς. τῶν τε μὴ κατὰ πόλεμον ἐξόδων μία μέν ἐστιν ἡ ἐπὶ τὰς κρίσεις, ἐν αἷς διημερεύει διακούων οὐδὲν ἧττον, κἂν ὥρα γένηται τῆς τοῦ σώματος θε-
A. 1037 ραπείας· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ διὰ τῶν σκυταλίδων τρῖψις· ἅμα γὰρ καὶ διακούει καὶ τρίβεται τεττάρων περιστάντων τριβέων· ἑτέρα δ' ἐστὶν ἡ ἐπὶ τὰς θυσίας ἔξοδος· τρίτη δ' ἐπὶ θήραν βακχική τις, κύκλῳ γυναικῶν περικεχυμένων, ἔξωθεν δὲ τῶν δορυφόρων· παρεσχοίνισται δ' ἡ ὁδός, τῷ δὲ παρελθόντι ἐντὸς μέχρι γυναικῶν θάνατος· προηγοῦνται δὲ τυμπανισταὶ καὶ κωδωνοφόροι. κυνηγετεῖ δ' ἐν μὲν τοῖς περιφράγμασιν ἀπὸ βήματος τοξεύων (παρεστᾶσι δ' ἔνοπλοι δύο ἢ τρεῖς γυναῖκες), ἐν δὲ ταῖς ἀφράκτοις θήραις ἀπ' ἐλέφαντος· αἱ δὲ γυναῖκες αἱ μὲν ἐφ' ἁρμάτων, αἱ δ' ἐφ' ἵππων, αἱ δὲ καὶ ἐπ' ἐλεφάντων, ὡς καὶ συστρατεύουσιν, ἠσκημέναι παντὶ ὅπλῳ.

56. Ἔχει μὲν οὖν καὶ ταῦτα πολλὴν ἀήθειαν πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν, ἔτι μέντοι μᾶλλον τὰ τοιάδε. φησὶ γὰρ τοὺς τὸν Καύκασον οἰκοῦντας ἐν τῷ φανερῷ γυναιξὶ μίσγεσθαι καὶ σαρκοφαγεῖν τὰ τῶν συγγενῶν σώματα· πετροκυλιστὰς δ' εἶναι κερκοπιθήκους, οἳ λίθους κατακυλίουσι κρημνοβατοῦντες ἐπὶ τοὺς διώκοντας· τά τε παρ' ἡμῖν ἥμερα ζῷα τὰ πλεῖστα παρ' ἐκείνοις ἄγρια εἶναι· ἵππους τε λέγει μονοκέρωτας ἐλαφοκράνους· καλάμους δέ, μῆκος μὲν τριάκοντα ὀργυιῶν τοὺς ὀρθίους, τοὺς

---

7. μεθ' ἡμέρας *Dhi*. 8. καὶ om. *Dhi*. 9. τῶν γε μὴν codd., Cor. corr. 13. γὰρ] δὲ *D*. — καὶ ante διακούει ast. incl. Cor. 16. ἐκτὸς *CDFmosw*. 17. μέχρι] δίχα *x*. 20. θύραις *F*. 23. ἀήθεαν *F* et in marg. add. pr. m. ἀπίθιαν (sic). 25. μίγνυσθαι *D*. 29. ἐλαφοκράνους μονοκέρωτας *Dh*. 30. ὀργυῶν *F*.

δὲ χαμαικλινεῖς πεντήκοντα, πάχος δέ, ὥστε τὴν διάμετρον τοῖς C. 711 μὲν εἶναι τρίπηχυν, τοῖς δὲ διπλασίαν.

57. Ὑπερεκπίπτων δ᾽ ἐπὶ τὸ μυθῶδες πενταπιθάμους ἀνθρώπους λέγει καὶ τρισπιθάμους, ὧν τινας ἀμύκτηρας, ἀναπνοὰς ἔχοντας μόνον δύο ὑπὲρ τοῦ στόματος· πρὸς δὲ τοὺς τρισπιθάμους πόλεμον εἶναι ταῖς γεράνοις (ὃν καὶ Ὅμηρον δηλοῦν) καὶ τοῖς πέρδιξιν, οὓς χηνομεγέθεις εἶναι· τούτους δ᾽ ἐκλέγειν αὐτῶν τὰ ᾠὰ καὶ φθείρειν· ἐκεῖ γὰρ ᾠοτοκεῖν τὰς γεράνους· διόπερ μηδαμοῦ μητ᾽ ᾠὰ εὑρίσκεσθαι γεράνων, μήτ᾽ οὖν νεόττια· πλειστάκις δ᾽ ἐκπίπτειν γέρανον χαλκῆν ἔχουσαν ἀκίδα ἀπὸ τῶν ἐκεῖθεν πληγμάτων. ὅμοια δὲ καὶ τὰ περὶ τῶν Ἐνωτοκοιτῶν καὶ τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων καὶ ἄλλων τερατωδῶν. τοὺς μὲν οὖν ἀγρίους μὴ κομισθῆναι παρὰ Σανδρόκοττον· ἀποκαρτερεῖν γάρ· ἔχειν δὲ τὰς μὲν πτέρνας πρόσθεν, τοὺς δὲ ταρσοὺς ὄπισθεν καὶ τοὺς δακτύλους. ἀστόμους δέ τινας ἀχθῆναι, ἡμέρους ἀνθρώπους· οἰκεῖν δὲ περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Γάγγου, τρέφεσθαι δ᾽ ἀτμοῖς ὀπτῶν κρεῶν καὶ καρπῶν A. 1038 καὶ ἀνθέων ὀσμαῖς, ἀντὶ τῶν στομάτων ἔχοντας ἀναπνοάς, χαλεπαίνειν δὲ τοῖς δυσώδεσι, καὶ διὰ τοῦτο περιγίνεσθαι μόλις, καὶ μάλιστα ἐν στρατοπέδῳ. περὶ δὲ τῶν ἄλλων διηγεῖσθαι τοὺς φιλοσόφους, Ὠκύποδάς τε ἱστοροῦντας, ἵππων μᾶλλον ἀπιόντας, Ἐνωτοκοίτας τε ποδήρη τὰ ὦτα ἔχοντας, ὡς ἐγκαθεύδειν, ἰσχυροὺς δ᾽, ὥστ᾽ ἀνασπᾶν δένδρα καὶ ῥήττειν νευράν, Μονομμάτους τε ἄλλους, ὦτα μὲν ἔχοντας κυνός, ἐν μέσῳ δὲ τῷ μετώπῳ τὸν ὀφθαλμόν, ὀρθοχαίτας, λασίους τὰ στήθη· τοὺς δὲ Ἀμύκτηρας εἶναι παμφάγους, ὠμοφάγους, ὀλι-

---

1. περίμετρον x. 2. τρίπηχυ CFmoz τριπήχην x τριπήχη ald. — διπλάσιον mosz τετραπλάσιον ald. 3. ὑπερεκπιπτόντων DFz ὑπερεκπίπτοντες C. — πεντασπηθάμους C. 4. τρισπηθάμους C. — ἀμυκτῆρας F. 6. τρισπηθάμους C. 9. μηδ᾽ ante ᾠὰ codd. Cor. mut. 10. νεοττία F. 11. τὰ om. F. 12. ἐνωτοκοίτων D. 13. σανδρόκοτον CFz σαδρόκοτον x. 17. γάγγους F. — ἀτμαῖς C (?) Cas. — καρπῶν καὶ ἀνθέων om. i. 18. τὰς ante ἀναπνοάς add. x Cor. 19. καὶ διὰ τοῦτο] χαλεπαίνειν C. 20. κάλλιστα w. 22. τε] δὲ codd., mutavi de sent. Grosk. — ὦτα om. C. 24. τε] δὲ codd., mutavi postulante connexu. 26. ἀμυκτῆρας F.

γοχρονίους, πρὸ γήρως θνήσκοντας· τοῦ δὲ στόματος τὸ ἄνω προχειλότερον εἶναι πολύ. περὶ δὲ τῶν χιλιετῶν Ὑπερβορέων τὰ αὐτὰ λέγει Σιμωνίδῃ καὶ Πινδάρῳ καὶ ἄλλοις μυθολόγοις. μῦθος δὲ καὶ τὸ ὑπὸ Τιμαγένους λεχθέν, *ὡς* ὅτι χαλκὸς ὕοιτο σταλαγμοῖς χαλκοῖς καὶ σύροιτο. ἐγγυτέρω δὲ πίστεώς φησιν ὁ Μεγασθένης, ὅτι οἱ ποταμοὶ καταφέροιεν ψῆγμα χρυσοῦ καὶ ἀπ' αὐτοῦ φόρος ἀπάγοιτο τῷ βασιλεῖ· τοῦτο γὰρ καὶ ἐν Ἰβηρίᾳ συμβαίνει.

58. Περὶ δὲ τῶν φιλοσόφων λέγων τοὺς μὲν ὀρεινοὺς αὐτῶν φησιν ὑμνητὰς εἶναι τοῦ Διονύσου, δεικνύντας τεκμήρια τὴν ἀγρίαν ἄμπελον, παρὰ μόνοις φυομένην, καὶ κιττὸν καὶ δάφνην καὶ μυρρίνην καὶ πύξον καὶ ἄλλα τῶν ἀειθαλῶν, ὧν μηδὲν εἶναι πέραν Εὐφράτου, πλὴν ἐν παραδείσοις σπάνια καὶ
C. 712 μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας σωζόμενα. Διονυσιακὸν δὲ καὶ τὸ σινδονοφορεῖν καὶ τὸ μιτροῦσθαι καὶ μυροῦσθαι καὶ βάπτεσθαι ἄνθινα καὶ τοὺς βασιλέας κωδωνοφορεῖσθαι καὶ τυμπανίζεσθαι κατὰ τὰς ἐξόδους. τοὺς δὲ πεδιασίους τὸν Ἡρακλέα τιμᾶν. ταῦτα μὲν οὖν μυθώδη καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐλεγχόμενα, καὶ μάλιστα [τὰ] περὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ οἴνου· πέραν γὰρ τοῦ Εὐφράτου καὶ τῆς Ἀρμενίας ἐστὶ πολλὴ καὶ ἡ Μεσοποταμία ὅλη καὶ ἡ Μηδία ἑξῆς μέχρι καὶ Περσίδος καὶ Καρμανίας· τούτων δὲ τῶν ἐθνῶν ἑκάστου πολὺ μέρος εὐάμπελον καὶ εὔοινον λέγεται.

59. Ἄλλην δὲ διαίρεσιν ποιεῖται *περὶ* τῶν φιλοσόφων, δύο γένη φάσκων, ὧν τοὺς μὲν Βραχμᾶνας καλεῖ, τοὺς δὲ Γαρμᾶνας. τοὺς μὲν οὖν Βραχμᾶνας εὐδοκιμεῖν [μᾶλλον]· μᾶλλον γὰρ καὶ ὁμολογεῖν ἐν τοῖς δόγμασιν· ἤδη δ' εὐθὺς καὶ κυομένους ἔχειν ἐπιμελητάς, λογίους ἄνδρας, οὓς προσιόντας λόγῳ

---

2. τῶν ante Ὑπερβορέων add. *F*. 4. ὡς om. *mx* Cor., nec ferendum est. 7. γὰρ] δὲ *Dhi*. 10. τεκμήριον *Dhi*. 11. αὐτοῖς post μόνοις add. *F* (?) edd. 13. τοῦ ante Εὐφράτου add. codd., exc. *DFh*. 21. μήδεια *F*. 24. περὶ aster. incl. Cor., nec video qui ferri possit. 25. γερμᾶνες *moxz* Epit.: eosdem Σαρμάνας appellat Clem. Alex. Strom. I, 305. 26. μᾶλλον semel modo exhibent codd., Cor. bis ponendum esse recte vidit. 27. καὶ ante κυομένους om. *D*. 28. λόγων *CDFh* λόγον codd. rell. ald.: Cor. corr. de coni. Tyrwh.

μὲν ἐπᾴδειν δοκεῖν καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸν κυόμενον εἰς εὐτεκνίαν, τὸ δ' ἀληθὲς σωφρονικάς τινας παραινέσεις καὶ ὑποθήκας διδόναι· τὰς δ' ἥδιστα ἀκροωμένας μάλιστα εὐτέκνους εἶναι νομίζεσθαι. μετὰ δὲ τὴν γένεσιν ἄλλους καὶ ἄλλους δια- A. 1039
δέχεσθαι τὴν ἐπιμέλειαν, ἀεὶ τῆς μείζονος ἡλικίας χαριεστέρων τυγχανούσης διδασκάλων. διατρίβειν δὲ τοὺς φιλοσόφους ἐν ἄλσει πρὸ τῆς πόλεως ὑπὸ περιβόλῳ συμμέτρῳ, λιτῶς ζῶντας ἐν στιβάσι καὶ δοραῖς, ἀπεχομένους ἐμψύχων καὶ ἀφροδισίων, ἀκροωμένους λόγων σπουδαίων, μεταδιδόντας καὶ τοῖς ἐθέλουσι· τὸν δ' ἀκροώμενον οὔτε λαλῆσαι θέμις οὔτε χρέμψασθαι, ἀλλ' οὐδὲ πτύσαι· ἢ ἐκβάλλεσθαι τῆς συνουσίας τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὡς ἀκολασταίνοντα. ἔτη δ' ἑπτὰ καὶ τριάκοντα οὕτως ζήσαντα ἀναχωρεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ κτῆσιν ἕκαστον. καὶ ζῆν ἀδεῶς καὶ ἀνειμένως μᾶλλον, σινδονοφοροῦντα καὶ χρυσοφοροῦντα μετρίως ἐν τοῖς ὠσὶ καὶ ταῖς χερσί, προσφερόμενον σάρκας τῶν μὴ πρὸς τὴν χρείαν συνεργῶν ζῴων, δριμέων καὶ ἀρτυτῶν ἀπεχόμενον· γαμεῖν δ' ὅτι πλείστας εἰς πολυτεκνίαν· ἐκ πολλῶν γὰρ καὶ τὰ σπουδαῖα πλείω γίνεσθαι ἄν, ἀδουλοῦσί τε τὴν ἐκ τέκνων ὑπηρεσίαν, ἐγγυτάτω οὖσαν, πλείω δεῖν παρασκευάζεσθαι. ταῖς δὲ γυναιξὶ ταῖς γαμεταῖς μὴ συμφιλοσοφεῖν τοὺς Βραχμᾶνας· εἰ μὲν μοχθηραὶ γένοιντο, ἵνα μή τι τῶν οὐ θεμιτῶν ἐκφέροιεν εἰς τοὺς βεβήλους· εἰ δὲ σπουδαῖαι, μὴ καταλείποιεν αὐτούς. οὐδένα γὰρ ἡδονῆς καὶ πόνου καταφρονοῦντα, ὡς δ' αὔτως ζωῆς καὶ θανάτου, ἐθέλειν ὑφ' ἑτέρῳ εἶναι· τοιοῦτον δ' εἶναι τὸν σπουδαῖον καὶ τὴν σπουδαίαν.

---

3. ἀκροωμένης *F*. — μᾶλλον *F* (?) edd. — εὐτέκνης *F*. 4. καὶ ἄλλας *Di*. 7. περιβόλων συμμέτρων *Dh*. 10. λαλῆσθαι *C*. 13. οὕτω *Dhx*. — κτῆσιν] κοίτην *F*. 14. καὶ χρυσοφοροῦντα om. *Dh* (in hoc sec. m. in marg. add.) *i*. 16. μηκέτι τῶν εω μὴ τῶν codd. rell., exc. *moz*. 18. ἂν — παρασκευάζεσθαι om. *moxz* Guar. ἀναδουλοῦσί τε τὴν ἐκ τέκνων μὴ ἔχουσι δούλους ὑπηρεσίαν κτλ. codd. rell. ald., in qua praeterea ἣν add. ante μή. In quibus verba μὴ ἔχουσι δούλους pro interpretamento habenda atque eiicienda esse recte vidit Tyrwh., coniiciens praeterea ἂν ἀδούλοις οὖσι, quae rec. Tzsch. Cor. Sed his verbis quis unquam adiiciet interpretamentum? Vel hanc igitur ob causam ἀδουλοῦσι repudiare non ausim, verbum inusitatum quidem, sed recte formatum. 23. καταλίποιεν *Dhxz*.

C. 713 πλείστους δ' αὐτοῖς εἶναι λόγους περὶ τοῦ θανάτου· νομίζειν γὰρ δὴ τὸν μὲν ἐνθάδε βίον ὡς ἂν ἀκμὴν κυομένων εἶναι, τὸν δὲ θάνατον γένεσιν εἰς τὸν ὄντως βίον καὶ τὸν εὐδαίμονα τοῖς φιλοσοφήσασι· διὸ τῇ ἀσκήσει πλείστῃ χρῆσθαι πρὸς τὸ ἑτοιμοθάνατον· ἀγαθὸν δὲ ἢ κακὸν μηδὲν εἶναι τῶν συμβαινόντων ἀνθρώποις· οὐ γὰρ ἂν τοῖς αὐτοῖς τοὺς μὲν ἄχθεσθαι, τοὺς δὲ χαίρειν, ἐνυπνιώδεις ὑπολήψεις ἔχοντας, καὶ τοὺς αὐτοὺς τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν ἄχθεσθαι, τοτὲ δ' αὖ χαίρειν μεταβαλλομένους. τὰ δὲ περὶ φύσιν, τὰ μὲν εὐήθειαν ἐμφαίνειν φησίν· ἐν ἔργοις γὰρ αὐτοὺς κρείττους ἢ λόγοις εἶναι, διὰ μύθων τὰ πολλὰ πιστουμένους· περὶ πολλῶν δὲ τοῖς Ἕλλησιν ὁμοδοξεῖν·
A. 1040 ὅτι γὰρ γενητὸς ὁ κόσμος καὶ φθαρτός, λέγειν κἀκείνους, καὶ ὅτι σφαιροειδής, ὅ τε διοικῶν αὐτὸν καὶ ποιῶν θεὸς δι' ὅλου διαπεφοίτηκεν αὐτοῦ· ἀρχαὶ δὲ τῶν μὲν συμπάντων ἕτεραι, τῆς δὲ κοσμοποιίας τὸ ὕδωρ· πρὸς δὲ τοῖς τέτταρσι στοιχείοις πέμπτη τίς ἐστι φύσις, ἐξ ἧς ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ ἄστρα· γῆ δ' ἐν μέσῳ ἵδρυται τοῦ παντός· καὶ περὶ σπέρματος δὲ καὶ ψυχῆς ὅμοια λέγεται καὶ ἄλλα πλείω· παραπλέκουσι δὲ καὶ μύθους, ὥσπερ καὶ Πλάτων περί τε ἀφθαρσίας ψυχῆς καὶ τῶν καθ' ᾅδου κρίσεων καὶ ἄλλα τοιαῦτα. περὶ μὲν τῶν Βραχμάνων ταῦτα λέγει.

60. Τοὺς δὲ Γαρμᾶνας, τοὺς μὲν ἐντιμοτάτους Ὑλοβίους φησὶν ὀνομάζεσθαι, ζῶντας ἐν ταῖς ὕλαις ἀπὸ φύλλων καὶ καρπῶν ἀγρίων, †ἐσθῆτος φλοιῶν δενδρείων, ἀφροδισίων χωρὶς καὶ οἴνου· τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι, δι' ἀγγέλων πυνθα-

---

1. πλεῖστον et mox λόγον *E*. 3. καὶ om. *mox* Cor. 4. τὸν ἕτοιμον θάνατον *w*. 8. τοτὲ μὲν ἄχθεσθαι om. *w*. 10 κρεῖττον *mox*. —. λόγους *F*. 11. ἀπιστουμένους *DFh*. — πολλῶν] πολλὰ *mox*. 12. γεννητὸς *C* Cor. 14. διαπεφύτηκεν *F*: quod quodammodo favet coniecturae Cor. διαπέφυκεν, ex Stoicorum philosophia petitae. 19. καὶ ante ψυχῆς add. *F*. 22. δὲ om. *F*. — γαρμάνας *F* γερμᾶνας codd. rell.: cf. p. 712. — ἐντιμωτάτους codd., exc. *D*, edd. 23. φύλων *D*. 24. ἐσθῆτας δ' ἔχειν ἀπὸ *mox* Tzsch. Cor.; quae cum auctoritate careant, tum orationis connexum tam incommode interrumpunt, ut a Strabone profecta non esse satis liqueat: qui quid scripserit affirmare non ausim, nescio tamen an οὔσης exciderit post ἐσθῆτος: Meinek. coni. ἐσθητοὺς φλοιῷ δενδρείῳ. — δενδρίων *CF* δένδρων *x*.

νομένοις περὶ τῶν αἰτίων καὶ δι' ἐκείνων θεραπεύουσι καὶ λιτανεύουσι τὸ θεῖον. μετὰ δὲ τοὺς Ὑλοβίους δευτερεύειν κατὰ τιμὴν τοὺς ἰατρικοὺς καὶ ὡς περὶ τὸν ἄνθρωπον φιλοσόφους, λιτοὺς μέν, μὴ ἀγραύλους δέ, ὀρύζῃ καὶ ἀλφίτοις τρεφομένους, ἃ παρέχειν αὐτοῖς πάντα τὸν αἰτηθέντα καὶ ὑποδεξάμενον ξενίᾳ· δύνασθαι δὲ καὶ πολυγόνους ποιεῖν καὶ ἀρρενογόνους καὶ θηλυγόνους διὰ φαρμακευτικῆς· τὴν δὲ ἰατρείαν διὰ σιτίων τὸ πλέον, οὐ διὰ φαρμάκων ἐπιτελεῖσθαι· τῶν φαρμάκων δὲ μάλιστα εὐδοκιμεῖν τὰ ἐπίχριστα καὶ τὰ καταπλάσματα, τἆλλα δὲ κακουργίας πολὺ μετέχειν. ἀσκεῖν δὲ καὶ τούτους κἀκείνους καρτερίαν, τήν τε ἐν πόνοις καὶ τὴν ἐν ταῖς ἐπιμοναῖς, ὥστ' ἐφ' ἑνὸς σχήματος ἀκίνητον διατελέσαι τὴν ἡμέραν ὅλην. ἄλλους δ' εἶναι τοὺς μὲν μαντικοὺς καὶ ἐπῳδοὺς καὶ τῶν περὶ τοὺς κατοιχομένους λόγων καὶ νομίμων ἐμπείρους, ἐπαιτοῦντας *καὶ* κατὰ κώμας καὶ πόλεις, τοὺς δὲ χαριεστέ- C. 714 ρους μὲν τούτων καὶ ἀστειοτέρους, οὐδ' αὐτοὺς δὲ ἀπεχομένους τῶν καθ' ᾅδην θρυλουμένων, ὅσα δοκεῖ πρὸς εὐσέβειαν καὶ ὁσιότητα· συμφιλοσοφεῖν δ' ἐνίοις καὶ γυναῖκας, ἀπεχομένας καὶ αὐτὰς ἀφροδισίων.

61. Ἀριστόβουλος δὲ τῶν ἐν Ταξίλοις σοφιστῶν ἰδεῖν δύο φησί, Βραχμᾶνας ἀμφοτέρους, τὸν μὲν πρεσβύτερον ἐξυρημένον, τὸν δὲ νεώτερον κομήτην, ἀμφοτέροις δ' ἀκολουθεῖν μαθητάς· τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον κατ' ἀγορὰν διατρίβειν, τιμωμένους ἀντὶ συμβούλων, ἐξουσίαν ἔχοντας, ὅ τι βούλονται τῶν ὠνίων, A. 1041 φέρεσθαι δωρεάν· ὅτῳ δ' ἂν προσίωσι, καταχεῖν αὐτῶν τοῦ σησαμίνου λίπους, ὥστε καὶ κατὰ τῶν ὀμμάτων ῥεῖν· τοῦ τε μέλιτος πολλοῦ προκειμένου καὶ τοῦ σησάμου, μάζας ποιουμέ-

---

3. *ἰατροὺς* **F**. — *καὶ* ast. incl. Cor.. 4. *ὑγραύλους* codd., exc. **E**, ald. Xyl. corr. — *ὀρίζῃ* **E**. — *τρεφομένοις* **D**. 5. *καὶ* ast. incl. Cor. — *ὑποδεξαμένους* ***hi***. 6. *δὲ* om. ***Dh***. 11. *τε* ante *κἀκείνους* add. ***oz***. — *ὑπομοναῖς* ***moz***. 14. *κατηχουμένους* **F**. 15. *καὶ* om. ***oz*** Cor. nec videtur ferri posse. 16. Ad vocem *ἀστειοτέρους* in marg. **F** pr. m. adnotatur *λογιωτέρους*. 17. *καθ' ᾅδου* ***moz*** edd. — *θρυλλουμένων* codd., exc. ***Dh***, edd. 18. *τείνειν* post *ὁσιότητα* add. Cor. nimis audacter. 22. *κομίτην* **F**. 24. *ὅ τι βούλωνται* ***z*** *ὅ τι ἂν βούλωνται* ***x*** Tzsch. Cor. 25. *κατασχεῖν* **F**. — *αὐτὸν* ***Dh***. 26. *τηρεῖν* **F**.

νους τρέφεσθαι δωρεάν· παρερχομένους δὲ καὶ πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρου τράπεζαν, παραστάντας δειπνεῖν [καὶ] καρτερίαν διδάσκειν, παραχωροῦντας εἴς τινα τόπον πλησίον, ὅπου τὸν μὲν πρεσβύτερον, πεσόντα ὕπτιον, ἀνέχεσθαι τῶν ἡλίων καὶ τῶν ὄμβρων· ἤδη γὰρ ὕειν, ἀρχομένου τοῦ ἔαρος· τὸν δ' ἑστάναι μονοσκελῆ, ξύλον ἐπηρμένον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὅσον τρίπηχυ, κάμνοντος δὲ τοῦ σκέλους, ἐπὶ θάτερον μεταφέρειν τὴν βάσιν καὶ διατελεῖν οὕτως τὴν ἡμέραν ὅλην· φανῆναι δ' ἐγκρατέστερον μακρῷ τὸν νεώτερον· συνακολουθήσαντα γὰρ μικρὰ τῷ βασιλεῖ ταχὺ ἀναστρέψαι πάλιν ἐπ' οἴκου, μετιόντος τε, αὐτὸν κελεῦσαι ἥκειν, εἴ του βούλεται τυγχάνειν· τὸν δὲ συναπᾶραι μέχρι τέλους καὶ μεταμφιάσασθαι καὶ μεταθέσθαι τὴν δίαιταν, συνόντα τῷ βασιλεῖ· ἐπιτιμώμενον δ' ὑπό τινων λέγειν, ὡς ἐκπληρώσειε τὰ τετταράκοντα ἔτη τῆς ἀσκήσεως, ἃ ὑπέσχετο. Ἀλέξανδρόν δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ δοῦναι δωρεάν.

62. Τῶν δ' ἐν Ταξίλοις νομίμων καινὰ καὶ ἀήθη λέγει· τό τε τοὺς μὴ δυναμένους ἐκδιδόναι τὰς παῖδας ὑπὸ πενίας προάγειν εἰς ἀγορὰν ἐν ἀκμῇ τῆς ὥρας, κόχλῳ τε καὶ τυμπάνοις, οἷσπερ καὶ τὸ πολεμικὸν σημαίνουσιν, ὄχλου προσκληθέντος, τῷ δὲ προσελθόντι τὰ ὀπίσθια πρῶτον ἀνασύρεσθαι μέχρι τῶν ὤμων, εἶτα τὰ πρόσθεν, ἀρέσασαν δὲ καὶ συμπεισθεῖσαν, ἐφ' οἷς ἂν δοκῇ, συνοικεῖν· καὶ τὸ γυψὶ ῥίπτεσθαι τὸν τετελευτηκότα· τὸ δὲ πλείους ἔχειν γυναῖκας κοινὸν καὶ ἄλλων. παρά τισι δ' ἀκούειν φησὶ καὶ συγκατακαιομένας τὰς γυναῖκας τοῖς ἀνδράσιν ἀσμένας, τὰς δὲ μὴ ὑπομενούσας ἀδοξεῖν· εἴρηται καὶ ἄλλοις ταῦτα.

63. Ὀνησίκριτος δὲ πεμφθῆναί φησιν αὐτὸς διαλεξόμενος
C. 715 τοῖς σοφισταῖς τούτοις· ἀκούειν γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον, ὡς γυμνοὶ διατελοῖεν καὶ καρτερίας ἐπιμελοῖντο οἱ ἄνθρωποι, ἐν τιμῇ τε ἄγοιντο πλείστῃ, παρ' ἄλλους δὲ μὴ βαδίζοιεν κληθέντες,

---

2. *καὶ* om. codd., Cor. add. 3. *δ'* ante *εἰς* add. *mox*. — *ἐς* codd., alteram praepositionis formam constanter a Strabone usurpatam Cor. restituit. 6. *ξύλων* *F*. — *ἐπηρτημένον* *x*. 11. *εἶτ' οὐ* *F*. — *βούλοιτο* Cor. 18. *χώρας* *C*. — *ὄχλῳ* codd., exc. *CFx*. — *τε* om. *CDhmw*. 22. *δοκεῖ* ald. — *ῥύπτεσθαι* *F*. 25. *δὲ* post *εἴρηται* add. Cor.

ἀλλὰ κελεύοιεν ἐκείνους φοιτᾶν παρ' αὐτούς, εἴ του μετασχεῖν ἐθέλοιεν τῶν πραττομένων ἢ λεγομένων ὑπ' αὐτῶν· τοιούτων A. 1042 δὴ ὄντων, ἐπειδὴ οὔτε αὐτῷ πρέπειν ἐδόκει παρ' ἐκείνους φοιτᾶν οὔτε ἐκείνους βιάζεσθαι παρὰ τὰ πάτρια ποιεῖν τι ἄκοντας, αὐτὸς ἔφη πεμφθῆναι. καταλαβεῖν δὲ ἄνδρας πεντεκαίδεκα ἀπὸ σταδίων εἴκοσι τῆς πόλεως, ἄλλον ἐν ἄλλῳ σχήματι ἑστῶτα ἢ καθήμενον ἢ κείμενον γυμνόν, ἀκίνητον ἕως ἑσπέρας, εἶτ' ἀπερχόμενον εἰς τὴν πόλιν· χαλεπώτατον δ' εἶναι τὸ τὸν ἥλιον ὑπομεῖναι οὕτω θερμόν, ὥστε τῶν ἄλλων μηδένα ὑπομένειν γυμνοῖς ἐπιβῆναι τοῖς ποσὶ τῆς γῆς ῥᾳδίως κατὰ μεσημβρίαν.

64. *Διαλεχθῆναι* δ' ἑνὶ τούτων Καλάνῳ, ὃν καὶ συνακολουθῆσαι τῷ βασιλεῖ μέχρι Περσίδος καὶ ἀποθανεῖν τῷ πατρίῳ νόμῳ, τεθέντα ἐπὶ πυρκαϊάν· τότε δ' ἐπὶ λίθων τυχεῖν κείμενον. προσιὼν οὖν καὶ προσαγορεύσας εἰπεῖν ἔφη, διότι πεμφθείη παρὰ τοῦ βασιλέως ἀκροασόμενος τῆς σοφίας αὐτῶν, καὶ ἀπαγγελῶν πρὸς αὐτόν· εἰ οὖν μηδεὶς εἴη φθόνος, ἕτοιμος εἴη μετασχεῖν τῆς ἀκροάσεως. ἰδόντα δ' ἐκεῖνον χλαμύδα καὶ καυσίαν φοροῦντα καὶ κρηπῖδα, καταγελάσαντα, τὸ παλαιόν, φάναι, πάντ' ἦν ἀλφίτων καὶ ἀλεύρων πλήρη, καθάπερ νῦν κόνεως· καὶ κρῆναι δ' ἔρρεον, αἱ μὲν ὕδατος, γάλακτος δ' ἄλλαι, καὶ ὁμοίως μέλιτος, αἱ δ' οἴνου, τινὲς δ' ἐλαίου· ὑπὸ πλησμονῆς δ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τρυφῆς εἰς ὕβριν ἐξέπεσον. Ζεὺς δὲ μισήσας τὴν κατάστασιν ἠφάνισε πάντα καὶ διὰ πόνου τὸν βίον ἀπέδειξε· σωφροσύνης δὲ καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς παρελθούσης εἰς μέσον, πάλιν εὐπορία τῶν ἀγαθῶν ὑπῆρξεν· ἐγγὺς δ' ἐστὶν ἤδη νυνὶ κόρου καὶ ὕβρεως τὸ πρᾶγμα, κινδυνεύει τε ἀφανισμὸς τῶν ὄντων γενέσθαι. ταῦτα εἰπόντα κελεύειν, εἰ βούλοιτο ἀκροάσασθαι, καταθέμενον τὴν σκευὴν γυμνὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν λίθων κείμενον, μετέχειν τῶν λόγων. ἀπορουμένου δὲ

1. ἐκείνους] αὐτοὺς ald. — παρ' αὐτοῖς *Dh*. — εἶτ' οὐ *DFhi*. 6. εἴκοσι] ὀκτὼ *F* (confusae notae η et κ). — ἄλλον — κείμενον om. *w*. 9. θερμόν] γυμνὸν *Dh*. 10. ἐπιβαίνειν *Dh*. 15. ὅτι *moxz*. 21. ἔρεον *F*. 27. ἤδη om. *moz*. — νυνὶ ἤδη κόρου *z*. 28. ταῦτ' εἰπόντα *Dxz* ταῦτα δ' εἰπόντα *i*.

αὐτοῦ, Μάνδανιν, ὅσπερ ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος αὐτῶν, τὸν μὲν ἐπιπλῆξαι ὡς ὑβριστήν, καὶ ταῦτα ὕβρεως κατηγορήσαντα, αὐτὸν δὲ προσκαλέσασθαι καὶ εἰπεῖν, ὡς τὸν μὲν
A. 1043 βασιλέα ἐπαινοίη, διότι ἀρχὴν τοσαύτην διοικῶν ἐπιθυμοίη σοφίας· μόνον γὰρ ἴδοι αὐτὸν ἐν ὅπλοις φιλοσοφοῦντα· ὠφελιμώτατον δ' εἴη τῶν ἁπάντων, εἰ οἱ τοιοῦτοι φρονοῖεν, οἷς πάρ-
C. 716 εστι δύναμις τοὺς μὲν ἑκουσίους πείθειν σωφρονεῖν, τοὺς δ' ἀκουσίους ἀναγκάζειν· αὐτῷ δὲ συγγνώμη εἴη, εἰ δι' ἑρμηνέων τριῶν διαλεγόμενος, πλὴν φωνῆς μηδὲν συνιέντων πλέον ἢ οἱ πολλοί, μηδὲν ἰσχύσει τῆς ὠφελείας ἐπίδειξιν ποιήσασθαι· ὅμοιον γάρ, ὡς ἂν εἰ διὰ βορβόρου καθαρὸν ἀξιοῖ τις ὕδωρ ῥεῖν.

65. Τὰ γοῦν λεχθέντα εἰς τοῦτ' ἔφη συντείνειν, ὡς εἴη λόγος ἄριστος, ὃς ἡδονὴν καὶ λύπην ψυχῆς ἀφαιρήσεται· καὶ ὅτι λύπη καὶ πόνος διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ πολέμιον, τὸ δὲ φίλιον αὐτοῖς, τά γε σώματα ἀσκοῦσι πρὸς πόνον, ἵν' αἱ γνῶμαι ῥωννύοιντο, ἀφ' ὧν καὶ στάσεις παύοιεν καὶ σύμβουλοι πᾶσιν ἀγαθῶν παρεῖεν καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ· καὶ δὴ καὶ Ταξίλῃ νῦν συμβουλεύσειε δέχεσθαι τὸν Ἀλέξανδρον· κρείττω μὲν γὰρ αὑτοῦ δεξάμενον εὖ πείσεσθαι, χείρω δὲ εὖ διαθήσειν. ταῦτ' εἰπόντα ἐξερέσθαι, εἰ καὶ ἐν τοῖς Ἕλλησι λόγοι τοιοῦτοι λέγοιντο· εἰπόντος δ', ὅτι καὶ Πυθαγόρας τοιαῦτα λέγοι, κελεύοι τε ἐμ-

---

1. *κάνδανις* scribitur hoc nomen in *E*. Ab aliis auctoribus (v. Arrh. Exp. Al. VII, 2, 2, Plut. Alex. 8 et 65, Palladii Historia de Brachmanibus in Lambecii Comment. de bibl. Vindob. V, p. 183 ed. Kollar.) *Δάνδαμις* vocatur hic vir, quod hic quoque reponendum censuerunt nonnulli: sed codicum scriptura recurrit p. 718. 2. *τῷ* codd., exc. *z*, edd. — *ὑβριστῇ* et mox *κατηγορήσαντι* Tzsch. et Cor. de sent. Tyrwh.: at v. Plato Protag. p. 327 A. et supra VII, 299 extr. 4. *ὅτι mox.* 6. *τοιοῦτον C.* 7. *ἑκουσίως F.* 8. *ἀκουσίως DF.* 10. *ἰσχύσῃ Dh.* 11. *ἀξίω F.* 15. *λύπει C.* — *διαφέροι* fortasse scribendum est: v. quae sequuntur. — *φίλον* codd., exc. *E*, edd. 16. *αὐτῆς* Cas. — *γε*] *δὲ* codd.: correxi de sent. Grosk., quo orationis connexio restitueretur. 18. *τάξει ᾗ* codd., exc. *E*, qui exhibet *ταξίλῃ*, quod Tzsch. receperat e coni. Tyrwh. atque auctoritate Planud. — *συμβασιλεύσαιεν Dhi συμβουλεύσειεν* Planud. Tzsch. 20. *πήσεσθαι F.* 21. *ἐξέρεσθαι* codd. (?), exc. *DF*, ald. 22. *λέγει, κελεύει* codd., exc. *DFh.*

ψύχων ἀπέχεσθαι, καὶ Σωκράτης καὶ Διογένης, οὗ καὶ αὐτὸς ἀκροάσαιτο, ἀποκρίνασθαι, ὅτι τἆλλα μὲν νομίζοι φρονίμως αὐτοῖς δοκεῖν, ἓν δ' ἁμαρτάνειν, νόμον πρὸ τῆς φύσεως τιθεμένους· οὐ γὰρ [ἂν] αἰσχύνεσθαι γυμνούς, ὥσπερ αὐτόν, διάγειν, ἀπὸ λιτῶν ζῶντας· καὶ γὰρ οἰκίαν ἀρίστην εἶναι, ἥτις ἂν ἐπισκευῆς ἐλαχίστης δέηται· ἔφη δ' αὐτοὺς καὶ τῶν περὶ φύσιν πολλὰ ἐξετάσαι καὶ προσημασιῶν, ὄμβρων, αὐχμῶν, νόσων· ἀπιόντας δ' εἰς τὴν πόλιν κατὰ τὰς ἀγορὰς σκεδάννυσθαι· ὅτῳ δ' ἂν κομίζοντι σῦκα ἢ βότρυς παρατύχωσι, λαμβάνειν δωρεὰν παρέχοντος· εἰ δ' ἔλαιον εἴη, καταχεῖσθαι αὐτῶν καὶ ἀλείφεσθαι· ἅπασαν δὲ πλουσίαν οἰκίαν ἀνεῖσθαι αὐτοῖς μέχρι γυναικωνίτιδος, εἰσιόντας δὲ δείπνου κοινωνεῖν καὶ λόγων. αἴσχιστον δ' αὐτοῖς νομίζεσθαι νόσον σωματικήν· τὸν δ' ὑπονοήσαντα καθ' αὑτοῦ τοῦτο, ἐξάγειν ἑαυτὸν διὰ πυρός, νήσαντα πυράν, ὑπαλειψάμενον δὲ καὶ καθίσαντα ἐπὶ τὴν πυρὰν ὑφάψαι κελεύειν, ἀκίνητον δὲ καίεσθαι.

66. Νέαρχος δὲ περὶ τῶν σοφιστῶν οὕτω λέγει· τοὺς μὲν Βραχμᾶνας πολιτεύεσθαι καὶ παρακολουθεῖν τοῖς βασιλεῦσι συμβούλους, τοὺς δ' ἄλλους σκοπεῖν τὰ περὶ τὴν φύσιν· τούτων A. 1044 δ' εἶναι καὶ Κάλανον· συμφιλοσοφεῖν δ' αὐτοῖς καὶ γυναῖκας, τὰς δὲ διαίτας ἁπάντων σκληράς. περὶ δὲ τῶν κατὰ τοὺς ἄλλους νομίμων τοιαῦτα ἀποφαίνεται· τοὺς μὲν νόμους ἀγράφους εἶναι, τοὺς μὲν κοινούς, τοὺς δ' ἰδίους, ἀήθειαν ἔχοντας πρὸς τοὺς τῶν ἄλλων· οἷον τὸ τὰς παρθένους ἆθλον παρά τισι C. 717 προκεῖσθαι τῷ πυγμὴν νικήσαντι, ὥστ' ἀπροίκους συνεῖναι· παρ' ἄλλοις δὲ κατὰ συγγένειαν κοινῇ τοὺς καρποὺς ἐργασαμένους, ἐπὰν συγκομίσωσιν, αἴρεσθαι φορτίον ἕκαστον εἰς διατροφὴν τοῦ ἔτους, τὸν δ' ἄλλον ἐμπιπράναι τοῦ ἔχειν εἰσαῦθις ἐργάζεσθαι καὶ μὴ ἀργὸν εἶναι. ὁπλισμὸν δ' εἶναι τόξον καὶ

---

2. ἀποκρίνεσθαι *CD* (in hoc tamen primum scriptum fuerat ἀποκρίνασθαι). — νομίζει *moxz* ald. 4. ἂν om. codd., Cor. add.: v. ad. I, 9. 9. ᾧ τῷ (sic) *F*. — περιτύχωσι codd., exc. *E*, edd. 10. αὐτῷ coni. Grosk.: cf. p. 714. 12. δὲ om. *E*. 14. καθ' αὑτοῦ τὸ (sic) *F*. — πυρὸς] πυρᾶς *D*. 15. καθήσαντα *CFos*. 19. τοῦτον *F*. 20. δ' post συμφ. et mox καὶ om. *Dhi*. 23. ἀήθιαν *F*. 25. κεῖσθαι ald. 26. ἐργαζομένους *Cmoxz*. 28. ἐμπιπρᾶναι *F*.

ὀιστοὺς τριπήχεις, ἢ σαύνιον, καὶ πέλτην καὶ μάχαιραν πλατεῖαν τρίπηχυν· ἀντὶ δὲ χαλινῶν φιμοῖς χρῆσθαι κημῶν μικρὸν διαφέρουσιν· ἥλοις δὲ τὰ χείλη διαπεπάρθαι.

67. Τὴν δὲ φιλοτεχνίαν τῶν Ἰνδῶν ἐμφανίζων σπόγγους φησὶν ἰδόντας παρὰ τοῖς Μακεδόσι μιμήσασθαι, τρίχας καὶ σχοινία λεπτὰ καὶ ἀρπεδόνας διαρράψαντας εἰς ἔρια, καὶ μετὰ τὸ πιλῆσαι τὰ μὲν ἐξελκύσαντας, τὰ δὲ βάψαντας χροιαῖς· στλεγγιδοποιούς τε καὶ ληκυθοποιοὺς ταχὺ γενέσθαι πολλούς· ἐπιστολὰς δὲ γράφειν ἐν σινδόσι λίαν κεκροτημέναις, τῶν ἄλλων γράμμασιν αὐτοὺς μὴ χρῆσθαι φαμένων· χαλκῷ δὲ χρῆσθαι χυτῷ, τῷ δ' ἐλατῷ μή· τὴν δ' αἰτίαν οὐκ εἶπε, καίτοι τὴν ἀτοπίαν εἰπὼν τὴν παρακολουθοῦσαν, ὅτι θραύεται κεράμου A. 1045 δίκην τὰ σκεύη πεσόντα. τῶν δὲ περὶ τῆς Ἰνδικῆς λεγομένων καὶ τοῦτ' ἐστίν, ὅτι ἀντὶ τοῦ προσκυνεῖν προσεύχεσθαι τοῖς βασιλεῦσι καὶ πᾶσι τοῖς ἐν ἐξουσίᾳ καὶ ὑπεροχῇ νόμος. φέρει δὲ καὶ λιθίαν ἡ χώρα πολυτελῆ κρυστάλλων καὶ ἀνθράκων παντοίων, καθάπερ τῶν μαργαριτῶν.

68. Τῆς δ' ἀνομολογίας τῶν συγγραφέων ἔστω παράδειγμα καὶ ὁ περὶ τοῦ Καλάνου λόγος· ὅτι μὲν γὰρ συνῆλθεν Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἀπέθανεν ἑκὼν παρ' αὐτῷ διὰ πυρός, ὁμολογοῦσι· τὸν δὲ τρόπον οὐ τὸν αὐτόν φασιν, οὐδὲ κατὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. ἀλλ' οἱ μὲν οὕτως εἰρήκασι· συνακολουθῆσαι γὰρ ὡς ἐγκωμιαστὴν τοῦ βασιλέως ἔξω τῶν τῆς Ἰνδικῆς ὅρων παρὰ τὸ κοινὸν ἔθος τῶν ἐκεῖ φιλοσόφων· ἐκείνους γὰρ τοῖς αὐτόθι συνεῖναι βασιλεῦσιν, ὑφηγουμένους τὰ περὶ τοὺς θεούς, ὡς τοὺς μάγους τοῖς Πέρσαις. ἐν Πασαργάδαις δὲ νοσήσαντα, τότε

---

1. *σαυνίον Dh*, alterum accentum tuentur codd. omn. p. 734, cf. Arrhian. Ind. c. 16, 10. — Ad *πέλτην* in marg. *F* pr. m. adnot. *πράτην*. 2. *τριπήχη* codd., sed in *D* atramento pallidissimo inter versus sup. *η* add. *υν*, Cor. corr.: cf. p. 711. — *φημοῖς F κημοῖς Dhi*. — *μικρῶν Dh*. 7. *πλῆσαι* codd., Tzsch. corr. de coni. Cas. — *ἐξελκύσαντα* et mox *βάψαντα Dhi*. 16. *λιθείαν hoxz λιθίας*, et *αν* sup. add., *s*. — *πολυτελεῖς*, et *ῆ* sup. add., *s πολλὴν w*. — *κρυστάλων Dhxz*. 17. *τῶν*] *καὶ mz*. 21. *φησὶν Cs*. 22. *αὐτὸν* post *γὰρ* add. *mox* edd. 24. *τοῖς*] *τοὺς Dhi*. 26. *πασαργάδες F* (ab *ἐν* alia manus incipit in hoc cod.) *παγασαργάδαις Dhi*.

πρῶτον αὐτῷ νόσου γενομένης, ἐξαγαγεῖν ἑαυτόν, ἄγοντα ἔτος ἑβδομηκοστὸν καὶ τρίτον, μὴ προσέχοντα ταῖς τοῦ βασιλέως δεήσεσι· γενομένης δὲ πυρᾶς καὶ τεθείσης ἐπ' αὐτῆς χρυσῆς κλίνης, κατακλιθέντα εἰς αὐτήν, ἐγκαλυψάμενον ἐμπρησθῆναι· οἱ δὲ ξύλινον οἶκον γενέσθαι, φυλλάδος δ' ἐμπλησθέντος καὶ ἐπὶ τῆς στέγης πυρᾶς γενομένης, ἐγκλεισθέντα, ὥσπερ ἐκέλευσε, μετὰ τὴν πομπήν, μεθ' ἧς ἧκε, ῥίψαντα ἑαυτὸν ὡς ἂν δοκὸν συνεμπρησθῆναι τῷ οἴκῳ. Μεγασθένης δ' ἐν τοῖς μὲν φιλοσό- C. 718
φοις οὐκ εἶναι δόγμα φησὶν ἑαυτοὺς ἐξάγειν· τοὺς δὲ ποιοῦντας τοῦτο νεανικοὺς κρίνεσθαι, τοὺς μὲν σκληροὺς τῇ φύσει φερομένους ἐπὶ πληγὴν ἢ κρημνόν, τοὺς δ' ἀπόνους ἐπὶ βυθόν, τοὺς δὲ πολυπόνους ἀπαγχομένους, τοὺς δὲ πυρώδεις εἰς πῦρ ὠθουμένους· οἷος ἦν καὶ ὁ Κάλανος, ἀκόλαστος ἄνθρωπος καὶ ταῖς Ἀλεξάνδρου τραπέζαις δεδουλωμένος· τοῦτον μὲν οὖν ψέγεσθαι, τὸν δὲ Μάνδανιν ἐπαινεῖσθαι, ὃς τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀγγέλων καλούντων πρὸς τὸν Διὸς υἱὸν πειθομένῳ τε δῶρα ἔσεσθαι ὑπισχνουμένων, ἀπειθοῦντι δὲ κόλασιν· μήτ' ἐκεῖ- A. 1046
νον φαίη Διὸς υἱόν, ὅν γε ἄρχειν μηδὲ πολλοστοῦ μέρους τῆς γῆς· μήτε αὐτῷ δεῖν τῶν παρ' ἐκείνου δωρεῶν, ὧν οὐδεὶς κόρος· μήτε δὲ ἀπειλῆς εἶναι φόβον, ᾧ ζῶντι μὲν ἀρκοῦσα εἴη τροφὸς ἡ Ἰνδική, ἀποθανὼν δὲ ἀπαλλάξαιτο τῆς τετρυχωμένης ἀπὸ γήρως σαρκός, μεταστὰς εἰς βελτίω καὶ καθαρώτερον βίον· ὥστ' ἐπαινέσαι τὸν Ἀλέξανδρον καὶ συγχωρῆσαι.

---

5. ἐμπλησθείσης codd., exc. *mox*. 7. εἶχε codd., exc. *F*, edd.: quod cum sensu careret, aliquid excidisse statuit Cor., suspicatus scriptum fuisse στολῆς, pro quo mavult Grosk. διασκευῆς, subiiciens praeterea falso prorsus εἰς πυρὰν. 8. ἐν μὲν τοῖς codd., exc. *DFh*, edd. 11. ἄπνους *F*. 12. πολύπνους *F*. 13. κάλλανος *DF*. 14. μὲν οὖν] γοῦν *mox*. 15. τοῦ om. *E*. 16. πειθομένω — υἱόν om. *w*. 17. ἀπιθοῦντι *D* (sed ι sec. m. mut. in ει) *F*. 18. ὅς γε ἄρχει *moxz*. 19. μηδὲ codd., Cor. corr. — ᾧ *mox* edd.: Arrh. (v. Exp. Alex. VII, 2, 3) eandem rem referens, eodem Megasthene auctore, habet οὔτ' οὖν ποθεῖν τι αὐτός, ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος δοῦναι κτλ.: unde πόθος pro κόρος scribendum esse haud incommode suspiceris, quam coniecturam sequitur interpretatio Italica a Corae laudata. 21. τροφὴ *E*. — ἀποθανὸν *F* ἀποθανόντι codd. rell., exc. *E*, in quo est ἀποθανὼν quod scribendum esse Cor. coniecerat coll. Arrh. l. c. 22. ἀπὸ] ὑπὸ Cor. fortasse recte.

69. *Λέγεται δὲ καὶ ταῦτα παρὰ τῶν συγγραφέων, ὅτι σέβονται μὲν τὸν ὄμβριον Δία Ἰνδοὶ καὶ τὸν Γάγγην ποταμὸν καὶ τοὺς ἐγχωρίους δαίμονας. ὅταν δὲ βασιλεὺς λούῃ τὴν τρίχα, μεγάλην ἑορτὴν ἄγουσι καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι, τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον ἕκαστος ἐπιδεικνύμενος κατὰ ἅμιλλαν. τῶν τε μυρμήκων τινὰς καὶ πτερωτοὺς λέγουσι τῶν χρυσωρύχων· ψήγματά τε χρυσοῦ καταφέρειν τοὺς ποταμούς, καθάπερ τοὺς Ἰβηρικούς· ἐν δὲ ταῖς κατὰ τὰς ἑορτὰς πομπαῖς πολλοὶ μὲν ἐλέφαντες πέμπονται χρυσῷ κεκοσμημένοι καὶ ἀργύρῳ, πολλὰ δὲ τέθριππα καὶ βοϊκὰ ζεύγη· εἶθ᾽ ἡ στρατιὰ κεκοσμημένη· καὶ χρυσώματα δὲ τῶν μεγάλων λεβήτων καὶ κρατήρων ὀργυιαίων· καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ χαλκοῦ * καὶ * τράπεζαί τε καὶ θρόνοι καὶ ἐκπώματα καὶ λουτῆρες, λιθοκόλλητα τὰ πλεῖστα σμαράγδοις καὶ βηρύλλοις καὶ ἄνθραξιν Ἰνδικοῖς· καὶ ἐσθὴς δὲ ποικίλη χρυσόπαστος, καὶ . . . . . . ασοι καὶ παρδάλεις καὶ λέοντες τιθασσοὶ καὶ τῶν ποικίλων ὀρνέων καὶ εὐφθόγγων πλῆθος. ὁ δὲ Κλείταρχός φησιν ἁμάξας τετρακύκλους, δένδρα κομιζούσας τῶν μεγαλοφύλλων, ἐξ ὧν ἀπήρτηται γένη τετιθασσευμένων ὀρνέων, ὧν εὐφωνότατον μὲν εἴρηκε τὸν ὠρίωνα, λαμπρότατον δὲ κατὰ τὴν ὄψιν καὶ πλείστην ἔχοντα ποικιλίαν τὸν καλούμενον κατρέα· τὴν γὰρ ἰδέαν ταῷ μάλιστα ἐγγίζειν, τὴν δὲ λοιπὴν εἰκονογραφίαν παρ᾽ ἐκείνου ληπτέον.*

---

1. *σεύονται F.* 2. *ὄμβρον F.* — *ἰδία DFhi.* — *οἱ* ante *Ἰνδοὶ* add. edd. 5. *πλοῦτον*] *βίον Dhi.* 9. *τέθριπτα F.* 11. *ὀργυαίων F.* 12. *καὶ* ante *τράπεζαι* om. Cor. recte. — *τε*] *δὲ* codd., Cor. corr. — *ἐκπόματα CD* (in hoc *ω* sec. m. sup. add.) 15. *καὶ ασοι* spatio, quod sex fere literis sufficiat, vacuo relicto *C* (in hoc pro *ασοι* scribitur *σοι*) *DFhg* ald. *καὶ ασοι νω καὶ παρδάλεις s καὶ ἄρκοι καὶ παρδάλεις i καὶ θηρία παρδάλεις x*: inde *καὶ θηρία . . . ασοι* Tzsch. *καὶ θηρία ἄρκοι* Cor. infelicissime sane. Videtur autem scribendum esse *καὶ βόνασοι*, quod Tzsch. quamquam dubitanter proposuit. 17. *μεγαφύλλων F.* 18. *ἀπείργεται* codd., Cor. corr. e coni. Schneid. ad Aelian. hist. anim. XVII, 22, coll. Curtio VIII, 9, 25. — *γένη τε τιθασσευομένων* codd., exc. *x*, in quo om. *τε* quemque Cor. secutus est: recte tamen Grosk. vidit scribendum esse *τετιθασσευμένων*, quod exhibet *E* in brevius contrahens hunc locum. 19. *ὀρίωνα DFh*: cf. Ael. l. c. Hesych. 20. *καστρέα Dh κάτρεα F.*

70. *Φιλοσόφους τε τοῖς Βραχμᾶσιν ἀντιδιαιροῦνται Πρά-* A. 1047
μνας, ἐριστικούς τινας καὶ ἐλεγκτικούς· τοὺς δὲ Βραχμᾶνας C. 719
φυσιολογίαν καὶ ἀστρονομίαν ἀσκεῖν, γελωμένους ὑπ' ἐκείνων ὡς ἀλαζόνας καὶ ἀνοήτους. τούτων δὲ τοὺς μὲν ὀρεινοὺς καλεῖσθαι, τοὺς δὲ γυμνήτας, τοὺς δὲ πολιτικοὺς καὶ προσχωρίους· τοὺς μὲν ὀρεινοὺς δοραῖς ἐλάφων χρῆσθαι, πήρας δ' ἔχειν ῥιζῶν καὶ φαρμάκων μεστάς, προσποιουμένους ἰατρικὴν μετὰ γοητείας καὶ ἐπῳδῶν καὶ περιάπτων. τοὺς δὲ γυμνήτας κατὰ τοὔνομα γυμνοὺς διαζῆν, ὑπαιθρίους τὸ πλέον, καρτερίαν ἀσκοῦντας, ἥν ἔφαμεν πρότερον, μέχρι ἑπτὰ [ἐτῶν] καὶ τριάκοντα, γυναῖκας δὲ συνεῖναι, μὴ μιγνυμένας αὐτοῖς· τούτους δὲ θαυμάζεσθαι διαφερόντως.

71. *Τοὺς δὲ πολιτικοὺς σινδονίτας κατὰ πόλιν ζῆν ἢ καὶ κατ' ἀγρούς, καθημμένους νεβρίδας ἢ δορκάδων δοράς· ὡς δ' εἰπεῖν, Ἰνδοὺς ἐσθῆτι λευκῇ χρῆσθαι καὶ σινδόσι λευκαῖς καὶ καρπάσοις, ὑπεναντίως τοῖς εἰποῦσιν εὐανθέστατα αὐτοὺς ἀμπέχεσθαι φορήματα· κομᾶν δὲ καὶ πωγωνοτροφεῖν πάντας, ἀναπλεκομένους δὲ μιτροῦσθαι τὰς κόμας.*

72. *Ἀρτεμίδωρος δὲ τὸν Γάγγην φησὶν ἐκ τῶν Ἠμωδῶν ὀρῶν καταφερόμενον πρὸς νότον, ἐπειδὰν κατὰ τὴν Γάγγην γένηται πόλιν, ἐπιστρέφειν πρὸς ἕω μέχρι Παλιβόθρων καὶ τῆς εἰς τὴν θάλατταν ἐκβολῆς· τῶν δὲ συρρεόντων εἰς αὐτὸν Οἰδάνην τινὰ καλεῖ· τρέφειν δὲ καὶ κροκοδείλους καὶ δελφῖνας·*

---

4. *ὀρινοὺς* ***F***. — *καλεῖσθαι* — *ὀρεινοὺς* om. ***w***. 5. *γυμνῆτας* ***D***. 6. *καὶ* ante *τοὺς μὲν* add. codd., exc. ***DFh***, edd. — *ὀρινοὺς* ***F***. — *ἐλεφάντων* ***E***. 8. *γοητίας* ***F***. — *περιαμμάτων* ***mox***. — *γυμνῆτας* ***D***. 10. *ἣν* om. ***F***. — *ἐτῶν* om. codd., exc. ***E***, edd.: Cor. post *τριάκοντα* add. 11. *καὶ* ante *γυναῖκας* add. codd., exc. ***DF***, edd. 13. *καὶ* om. ***DEhw***. 14. *καθειμένους* ***CDEFhix*** *καθημένους* ***w*** *ἐνημμένους* ***mox*** Cor. — *ἔχοντας* post *δορὰς* add. ***x***. 15. *Ἰνδοὺς* om. ***E***. 16. *καρπάσσοις* ***F***. 17. *δωρήματα* ***x***. 18. *μετροῦσθαι* ***F***. 20. *τὴν* om. ***E***. 21. *ἐπιστρέφει* ***E***. 22. *τὴν* om. ***E***. 23. *Οἰδάνης* fluvius cum nemini praeterea scriptori commemoretur, Coraes recte iudicat hoc nomen corruptum esse: verumtamen pro *Οἰμάνην*, quod scribendum esse suspicatur coll. Jomane Plinii (v. H. N. VI, 17 s. 19) praestabit reponere *Ἰομάνην* quae levissima est mutatio. — *καλεῖν* codd., Cas. corr. — *κροκοδίλους* ***F***.

λέγει δὲ καὶ ἄλλα τινά, συγκεχυμένως δὲ καὶ ἀργῶς, ὧν οὐ φροντιστέον. προσθείη δ' ἂν τις τούτοις καὶ τὰ παρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ Νικολάου.

73. Φησὶ γὰρ οὗτος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ ἐπὶ Δάφνῃ παρα-
τυχεῖν τοῖς Ἰνδῶν πρέσβεσιν, ἀφιγμένοις παρὰ Καίσαρα τὸν
Σεβαστόν· οὓς ἐκ μὲν τῆς ἐπιστολῆς πλείους δηλοῦσθαι, σω-
θῆναι δὲ τρεῖς μόνους, οὓς ἰδεῖν φησι, τοὺς δ' ἄλλους ὑπὸ
μήκους τῶν ὁδῶν διαφθαρῆναι τὸ πλέον· τὴν δ' ἐπιστολὴν ἑλ-
ληνίζειν ἐν διφθέρᾳ γεγραμμένην, δηλοῦσαν, ὅτι Πῶρος εἴη ὁ
γράψας, ἑξακοσίων δὲ ἄρχων βασιλέων, ὅμως περὶ πολλοῦ
ποιοῖτο φίλος εἶναι Καίσαρι, καὶ ἕτοιμος εἴη δίοδόν τε παρέ-
χειν, ὅπῃ βούλεται, καὶ συμπράττειν, ὅσα καλῶς ἔχει. ταῦτα
A. 1048 μὲν ἔφη λέγειν τὴν ἐπιστολήν, τὰ δὲ κομισθέντα δῶρα προσ-
ενεγκεῖν ὀκτὼ οἰκέτας γυμνούς, ἐν περιζώμασι καταπεπασμέ-
νους ἀρώμασιν· εἶναι δὲ τὰ δῶρα τόν τε Ἑρμᾶν, ἀπὸ τῶν
ὤμων ἀφῃρημένον ἐκ νηπίου τοὺς βραχίονας, ὃν καὶ ἡμεῖς
εἴδομεν, καὶ ἐχίδνας μεγάλας καὶ ὄφιν πηχῶν δέκα καὶ χελώ-
νην ποταμίαν τρίπηχυν, πέρδικά τε μείζω γυπός. συνῆν δέ,
C. 720 ὥς φησι, καὶ ὁ Ἀθήνησι κατακαύσας ἑαυτόν· ποιεῖν δὲ τοῦτο
τοὺς μὲν ἐπὶ κακοπραγίᾳ ζητοῦντας ἀπαλλαγὴν τῶν παρόντων,
τοὺς δ' ἐπ' εὐπραγίᾳ, καθάπερ τοῦτον· ἅπαντα γὰρ κατὰ γνώ-
μην πράξαντα μέχρι νῦν ἀπιέναι δεῖν, μή τι τῶν ἀβουλήτων
χρονίζοντι συμπέσοι· καὶ δὴ καὶ γελῶντα ἀλέσθαι γυμνὸν ἐπα-
ληλιμμένον ἐν περιζώματι ἐπὶ τὴν πυράν· ἐπιγεγράφθαι δὲ τῷ
τάφῳ· Ζαρμανοχηγὰς Ἰνδὸς ἀπὸ Βαργόσης κατὰ τὰ
πάτρια Ἰνδῶν ἔθη ἑαυτὸν ἀπαθανατίσας κεῖται.

---

1. δὲ post συγκ. om. codd., exc. *CF*. 11. εἴη] εἶναι *D* om. *C*. 12. βουλεύεται *w*. — ἔχει edd. 14. καταπετασμένους *C*. 17. ἴδομεν *CFhmow*. — ὄψιν *D*. 18. καὶ πέρδικα δὲ *hi*. 19. φασι codd., Cor. corr. — αὐτὸν *Dh*. 20. Ante ζητοῦντας verba τοὺς δὲ διὰ ἄλλην τινὰ δυστυχίαν add. *w*. — τῶν παρόντων om. *C*. 23. ἅλλεσθαι *Dhi* ἄδεσθαι *F* ἅλεσθαι *Cs* ἄλλασθαι *x* ἀλλίσασθαι *w* ἅλασθαι *moz* Tzsch. Cor. — ἐπαλιλειμμένον *F* ἐπαληλειμμένον codd. rell., exc. *D*: fortasse hic quoque ut XIV, 650 scribendum est λίπα ἀληλιμμένον. 25. ζαρμανοχάνης *x* ζάρμανος χήγαν *w* Cor. satis probabiliter, cum Ζάρμαρος appelletur idem homo a Dione (LIV, 9), Χήγαν autem videatur esse dignitatis nomen. — ἀπὸ — Ἰνδῶν om. *w*. — βαργώσης *Dh*. 26. ἀπα-

CAPUT II.

1. Μετὰ δὲ τὴν Ἰνδικήν ἐστιν ἡ Ἀριανή, μερὶς πρώτη τῆς ὑπὸ Πέρσαις τῆς μετὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν καὶ τῶν ἄνω σατραπειῶν τῶν ἐκτὸς τοῦ Ταύρου, τὰ μὲν νότια καὶ τὰ ἀρκτικὰ μέρη τῇ αὐτῇ θαλάττῃ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὄρεσιν ἀφοριζομένη, οἷσπερ καὶ ἡ Ἰνδική, καὶ τῷ αὐτῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, μέσον ἔχουσα αὐτὸν ἑαυτῆς τε καὶ τῆς Ἰνδικῆς, ἐντεῦθεν δὲ πρὸς τὴν ἑσπέραν ἐκτεινομένη, μέχρι τῆς ἀπὸ Κασπίων πυλῶν εἰς Καρμανίαν γραφομένης γραμμῆς, ὥστε εἶναι τετράπλευρον τὸ σχῆμα. τὸ μὲν οὖν νότιον πλευρὸν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν ἄρχεται τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τῆς Παταληνῆς, τελευτᾷ δὲ πρὸς Καρμανίαν καὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου τὸ στόμα, ἄκραν ἔχον ἐκκειμένην ἱκανῶς πρὸς νότον· εἶτα εἰς τὸν κόλπον λαμβάνει καμπὴν ὡς ἐπὶ τὴν Περσίδα. οἰκοῦσι δὲ Ἄρβιες πρῶτον, ὁμώνυμοι τῷ ποταμῷ Ἄρβει τῷ ὁρίζοντι αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἑξῆς Ὠριτῶν, ὅσον χιλίων σταδίων ἔχοντες παραλίαν, ὥς φησι Νέαρχος· Ἰνδῶν δ' ἐστὶ μερὶς καὶ αὕτη. εἶτ' Ὠρῖται ἔθνος αὐτόνομον· τούτων δ' ὁ παράπλους χιλίων ὀκτακοσίων, ὁ δὲ τῶν ἑξῆς Ἰχθυοφάγων ἑπτακισχίλιοι τετρακόσιοι, ὁ δὲ τῶν Καρμανίων τρισχίλιοι ἑπτακόσιοι μέχρι Περσίδος· ὥσθ' οἱ σύμπαντες μύριοι τρισχίλιοι ἐνακόσιοι. A. 1049

ναθανατίσας *D* (sed literae αν post απ semierasae sunt) ἀπαθανατήσας *Cmox* ἀποθανατίσας *F*. 3. τῆς] τοῖς *Chi*. — σατραπιῶν *F*. 4. τοῦ om. *Fx*. 7. τῆς om. *Cmox*. 11. πατταληνῆς *Cmoxz* edd. 12. ἔχων *Dh* (in hoc tamen ο sup. ω add.). 14. τῷ om. codd., exc. *Fmoz*, edd. 15. ὠρειτῶν codd., Tzsch. corr. coll. Steph. s. v., qui hunc ipsum affert Strabonis locum, et Eust. ad Dion. v. 1095. 17. ὠρεῖται codd. Tzsch. corr. 18. ἰχνοφάγων *F*. 20. ξύμπαντες *F*. — δισχίλιοι codd., quem numerum a Strabone, si qui praecedunt singuli ab eo scripti sunt, scribi non potuisse diu est observatum. In his quidem hoc mirum est, quod Arrhian. in Ind. 25 et 29, eundem Nearchum auctorem secutus, Straboni non concinit: qui dissensus quomodo explicandus sit, nunc non licet diiudicare. Strabonem vero illos numeros scripsisse, efficitur ex iis quae leguntur p. 724 in.: eadem autem scripturae τρισχιλίων in δισχιλίων mutatio facta esse videtur p. 727 ubi v. nott. Inde veram scripturam recipere non dubitavi.

2. Ἀλιτενὴς δ' ἐστὶν ἡ τῶν Ἰχθυοφάγων καὶ ἄδενδρος ἡ A. 1050 πλείστη [πλὴν] φοινίκων καὶ ἀκάνθης τινὸς καὶ μυρίκης· καὶ ὑδάτων δὲ καὶ τροφῆς ἡμέρου σπάνις· τοῖς δ' ἰχθύσι χρῶνται καὶ αὐτοὶ καὶ θρέμματα καὶ τοῖς ὀμβρίοις ὕδασι καὶ ὀρυκτοῖς· καὶ τὰ κρέα δὲ τῶν θρεμμάτων ἰχθύων προσβάλλει· οἰκήσεις δὲ ποιοῦνται τοῖς ὀστέοις τῶν κητῶν χρώμενοι καὶ κόγχοις ὀστρέων τὸ πλέον, δοκοῖς μὲν ταῖς πλευραῖς καὶ ὑπερείσμασι, θυρώμασι δὲ ταῖς σιαγόσιν· οἱ σπόνδυλοι δ' αὐτοῖς εἰσιν ὅλμοι, ἐν οἷς πτίσσουσι τοὺς ἰχθύας ἐν ἡλίῳ κατοπτήσαντες· εἶτ' C. 721 ἀρτοποιοῦνται σῖτον μικρὰ καταμίξαντες· καὶ γὰρ μύλοι αὐτοῖς εἰσι, σιδήρου μὴ ὄντος. καὶ τοῦτο μὲν ἧττον θαυμαστόν· καὶ γὰρ ἄλλοθεν ἐνέγκασθαι δυνατόν· ἀλλὰ πῶς ἐπικόπτουσιν ἀποτριβέντα; λίθοις μέντοι φασίν, οἷς καὶ τὰ βέλη καὶ τὰ ἀκοντίσματα πεπυρακτωμένα ἀποξύνουσι. τοὺς δ' ἰχθύας, τοὺς μὲν ἐν κλιβάνοις κατοπτῶσι, τοὺς δὲ πλείστους ὠμοφαγοῦσι· περιβάλλονται δὲ *καὶ* δικτύοις φλοιοῦ φοινικίνου.

3. Ὑπέρκειται δὲ τούτων ἡ Γεδρωσία, τῆς μὲν Ἰνδικῆς ἧττον ἔμπυρος, τῆς δ' ἄλλης Ἀσίας μᾶλλον, καὶ τοῖς καρποῖς καὶ τοῖς ὕδασιν ἐνδεὴς πλὴν θέρους, οὐ πολὺ ἀμείνων τῆς τῶν Ἰχθυοφάγων· ἀρωματοφόρος δὲ νάρδου μάλιστα καὶ σμύρνης, ὥστε τὴν Ἀλεξάνδρου στρατιὰν ὁδεύουσαν ἀντὶ ὀρόφου καὶ στρωμάτων τούτοις χρῆσθαι, εὐωδιαζομένην ἅμα καὶ ὑγιεινότερον τὸν ἀέρα ἔχουσαν παρὰ τοῦτο· γενέσθαι δ' αὐτοῖς θέρους τὴν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἄφοδον ἐπίτηδες συνέβη· τότε γὰρ ὄμβρους ἔχειν τὴν Γεδρωσίαν καὶ τοὺς ποταμοὺς πληροῦσθαι καὶ τὰ ὑδρεῖα, χειμῶνος δ' ἐπιλείπειν· πίπτειν δὲ τοὺς ὄμβρους

---

2. πλὴν om. codd., exc. *Ex* (in hoc post adiectum): addendum esse Tyrwh. viderat. 4. καὶ ante αὐτοὶ om. *Dhi*. — τὰ ante θρέμματα add. *Dhi* Tzsch. Cor. 5. προβάλλει *mox* ald. 8. ὅλμοι *E* ald. ὁλμοὶ *h*. 9. πίττουσι *CDhosgw̄* (in duobus ultimis add. γρ. πτήσσουσι) πήττουσι *ixz* (hic postea corr.) πίπτουσι *F* πτήσουσι ald.: Cas. corr. 10. σῖτα *E*. 12. ἐπιτριβέντα, et ἀπο sub ἐπι add., *C* ἀποτριβέντας scribendum esse censet Cor. satis probabiliter. 14. τὰ ante πεπυρακτωμένα add. Cor. — ἰχύας *F*. 15. κατοπτοῦσι *xz*. 16. καὶ om. *z* Cor. nec ferendum sane videtur. 18. τοῖς ante καρποῖς et ὕδασιν om. *z*. 22. τούτους *C*. — εὐωδιζομένην *D* (in hoc α sec. m. add.) *os*. 23. περὶ *w*. — δ' om. *Dhi*.

ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι τοῖς προσαρκτίοις καὶ ἐγγὺς τῶν ὀρῶν· πληρουμένων δὲ τῶν ποταμῶν, καὶ τὰ πεδία τὰ πλησιάζοντα τῇ θαλάττῃ ποτίζεσθαι καὶ ὑδρείων εὐπορεῖν. προέπεμψε δ' A. 1051
εἰς τὴν ἔρημον μεταλλευτὰς τῶν ὑδρείων ὁ βασιλεὺς καὶ τοὺς ναύσταθμα αὐτῷ καὶ τῷ στόλῳ κατασκευάσοντας.

4. Τριχῇ γὰρ διελὼν τὰς δυνάμεις, τῇ μὲν αὐτὸς ὥρμησε διὰ τῆς Γεδρωσίας, ἀφιστάμενος τῆς θαλάττης τὸ πλεῖστον πεντακοσίους σταδίους, ἵν' ἅμα καὶ τῷ ναυτικῷ τὴν παραλίαν ἐπιτηδείαν παρασκευάζοι, πολλάκις δὲ καὶ συνάπτων τῇ θαλάττῃ, καίπερ ἀπόρους καὶ τραχείας ἐχούσῃ τὰς ἀκτάς· τὴν δὲ προέπεμψε μετὰ Κρατεροῦ διὰ τῆς μεσογαίας, ἅμα χειρούμενόν τε τὴν Ἀριανὴν καὶ προϊόντα ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, ἐφ' οὓς Ἀλέξανδρος τὴν πορείαν εἶχε· τὸ δὲ ναυτικὸν Νεάρχῳ καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ ἀρχικυβερνήτῃ παραδοὺς ἐκέλευσεν, οἰκείας στάσεως ἐπιλαμβανομένους ἐπακολουθεῖν καὶ ἀντιπαραπλεῖν αὐτοῦ τῇ πορείᾳ.

5. Καὶ δὴ καί φησιν ὁ Νέαρχος, ἤδη τοῦ βασιλέως τελοῦντος τὴν ὁδόν, αὐτὸς μετοπώρου κατὰ πλειάδος ἐπιτολὴν ἑσπερίαν ἄρξασθαι τοῦ πλοῦ, μήπω μὲν τῶν πνευμάτων οἰκείων ὄντων, τῶν δὲ βαρβάρων ἐπιχειρούντων αὐτοῖς καὶ ἐξελαυνόντων· καταθαρρῆσαι γάρ, ἀπελθόντος τοῦ βασιλέως, καὶ ἐλευθεριάσαι. Κρατερὸς δ' ἀπὸ τοῦ Ὑδάσπου ἀρξάμενος δι' Ἀραχωτῶν ᾔει καὶ Δραγγῶν εἰς Καρμανίαν. πολλὰ δ' ἐταλαιπώρει ὁ Ἀλέξανδρος καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν διὰ λυπρᾶς ἰών· πόρ- C. 722
ρωθεν δ' ὅμως ἐπεχορηγεῖτο μικρὰ καὶ σπάνια, ὥστε λιμώττειν τὸ στράτευμα· καὶ τὰ ὑποζύγια ἐπέλιπε, καὶ τὰ σκεύη κατελείπετο ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ τοῖς στρατοπέδοις· ἀπὸ δὲ τῶν φοινί-

---

2. πλησιάζοντα] λιμνάζοντα *Dhi*. 5. κατασκευάσαντες *Dh*. 9. ἐνάπτων *F*. 10. ἐχούσης codd., Tzsch. corr. 11. χειρουμένου et mox προϊόντος scribendum esse censet Grosk., satis probabiliter: codicum scriptura certe, nisi structuram πρὸς τὸ νοούμενον paulo audaciorem statuas, nullo modo ferri potest. 13. νάρῳ codd. (sed ε postea corr.), Xyl. corr. 14. τῷ νεαρχικυβερνήτῃ *C*. 19. ἅψασθαι *Dhi*. 22. κρατερῶς *Dh* (in hoc ο sup. ω add.) — διὰ ῥαχωτῶν *FD* (?) *hi*. 23. ᾔει] εἴη *DFhi*. 25. ὁμοίως Cor. — ἐπεχορηγεῖτο om. *mox*. 26. δ' post ὑποζύγια add. Cor. — κατελίπετο codd. Cor. corr.

κων ἦν ἡ σωτηρία, τοῦ τε καρποῦ καὶ τοῦ ἐγκεφάλου. φασὶ δὲ φιλονεικῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον, καίπερ εἰδότα τὰς ἀπορίας, πρὸς τὴν κατέχουσαν δόξαν, ὡς Σεμίραμις μὲν ἐξ Ἰνδῶν φεύγουσα σωθείη μετὰ ἀνδρῶν ὡς εἴκοσι, Κῦρος δὲ ἑπτά, εἰ δύναιτο αὐτὸς τοσοῦτο στράτευμα διασῶσαι διὰ τῆς αὐτῆς χώρας, νικῶν καὶ ταῦτα.

A. 1052 6. Πρὸς δὲ τῇ ἀπορίᾳ χαλεπὸν ἦν καὶ τὸ καῦμα καὶ τὸ βάθος τῆς ψάμμου καὶ ἡ θερμότης, ἔστι δ' ὅπου καὶ θῖνες ὑψηλοί, ὥστε πρὸς τῷ δυσχερῶς ἀναφέρειν τὰ σκέλη, καθάπερ ἐκ βυθοῦ, καὶ ἀναβάσεις εἶναι καὶ καταβάσεις· ἀνάγκη δ' ἦν καὶ σταθμοὺς ποιεῖσθαι μακροὺς διὰ τὰ ὑδρεῖα, διακοσίων καὶ τετρακοσίων σταδίων, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἑξακοσίων, νυκτοποροῦντας τὸ πλέον. πόρρω δὲ τῶν ὑδρείων ἐστρατοπεδεύοντο ἐν τριάκοντα σταδίοις πολλάκις τοῦ μὴ ἐμφορεῖσθαι κατὰ δίψος· πολλοὶ γὰρ ἐμπίπτοντες σὺν ὅπλοις ἔπινον ὡς ἂν ὑποβρύχιοι, φυσώμενοι δ' ἐπέπλεον ἐκπεπνευκότες καὶ τὰ ὑδρεῖα βραχέα ὄντα διέφθειρον· οἱ δ' ἐν τῷ ἡλίῳ κατὰ μέσην τὴν ὁδὸν ἀπηγορευκότες ἔκειντο ὑπὸ δίψους· ἔπειτα τρομώδεις μετὰ παλμοῦ χειρῶν καὶ σκελῶν ἔθνησκον παραπλησίως, ὡς ἂν [ὑπὸ] ῥίγους καὶ φρίκης ἐχόμενοι. συνέβαινε δέ τισι καὶ ἐκτραπομένοις τὴν ὁδὸν καταδαρθεῖν κρατουμένοις ὑπὸ ὕπνου καὶ κόπου· ὑστερήσαντες δ' οἱ μὲν ἀπώλοντο πλάνῃ τῶν ὁδῶν καὶ ὑπὸ ἀπορίας ἁπάντων καὶ καύματος, οἱ δ' ἐσώθησαν, πολλὰ ταλαιπωρήσαντες· πολλὰ δὲ κατέκλυσε καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῶν χρηστηρίων ἐπιπεσὼν χειμάρρους νύκτωρ· καὶ τῆς βασιλικῆς δὲ κα-

---

1. φησὶ Cor.: tribuitur Nearcho, quod hic refertur, et supra p. 686 et ab Arrhiano VI, 24. 2. φιλονικῆσαι *x*. 3. μὲν om. *Dhi*. 4. εἰ δύναιτο] ἠδύνατο *Dhi*. 5. τοσοῦτον *Cmoxz* edd. 6. καὶ ταῦτα νικῶν *mox*. 9. πρὸς τῷ om. *mox* πρὸς τὸ codd. rell., Cor. corr. 11. ὑδρία *F*. 12. νικτοποροῦντας *C*. 13. ὑδρίων *F*. 14. εὐπορεῖσθαι *Dh* (sed hic postea corr.) ἐμπορεῖσθαι *i*. — τὸ ante δίψος add. *mox* edd. — δίψους *CFsw*. 15. ὡς ἂν] καὶ ἦσαν Cor. ἕως ἦσαν Grosk. 16. ὑδρία *F*. 17. διέφθειραν *C* ald. 18. ἔκειντο om. Cor. errore operarum, ut videtur. 19. περιπλησίως *F*. — ὑπὸ om. codd., exc. *moxz*, Tzsch.: videtur excidisse propter similitudinem literarum insequentium. 23. ὀλίγοι post ἐσώθησαν add. *s*. — ταλαιπωρήσαντες *Dhimx* Tzsch. Cor.

τασκευῆς ἐξηλείφθη πολλή· καὶ τῶν καθοδηγῶν δὲ κατ' ἄγνοιαν πολὺ εἰς τὴν μεσόγαιαν ἐκτραπομένων, ὥστε μηκέτι ὁρᾶν τὴν θάλατταν, *ὁ* συνεὶς ὁ βασιλεύς, ἐξαυτῆς ὥρμησε, ζητήσων τὴν ἠιόνα, καὶ ἐπειδὴ εὗρε καὶ ὀρύξας εἶδεν ὕδωρ πότιμον, μεταπέμπεται τὸ στρατόπεδον, καὶ λοιπὸν μέχρι ἡμερῶν ἑπτὰ πλησίον ᾔει τῆς ἠιόνος, εὐπορῶν ὑδρείας· ἔπειτ' αὖθις εἰς τὴν μεσόγαιαν ἀνεχώρησεν.

7. Ἦν δέ τι ὅμοιον τῇ δάφνῃ φυτόν, οὗ τὸ γευσάμενον τῶν ὑποζυγίων ἀπέθνησκε μετὰ ἐπιληψίας καὶ ἀφροῦ· ἄκανθα δὲ τοὺς καρποὺς ἐπὶ γῆς κεχυμένη, καθάπερ οἱ σίκυοι, πλήρης ἦν ὀποῦ· τούτου δὲ ῥανίδες, εἰς ὀφθαλμὸν ἐμπεσοῦσαι, πᾶν C. 723 ἀπετύφλουν ζῷον· οἵ τε ὠμοὶ φοίνικες ἔπνιγον πολλούς. ἦν δὲ κίνδυνος καὶ ἀπὸ τῶν ὄφεων· ἐν γὰρ τοῖς θισὶν ἐπεφύκει βοτάνη, ταύτῃ δ' ὑποδεδυκότες ἐλάνθανον, τοὺς δὲ πληγέντας ἀπέκτεινον. ἐν δὲ τοῖς Ὠρίταις τὰ τοξεύματα χρίεσθαι θανασίμοις φαρμάκοις ἔφασαν, ξύλινα ὄντα καὶ πεπυρακτωμένα· τρωθέντα δὲ Πτολεμαῖον κινδυνεύειν· ἐν ὕπνῳ δὲ παραστάντα τινὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ δεῖξαι ῥίζαν αὐτόπρεμνον, ἣν κελεῦσαι τρίβοντα ἐπιτιθέναι τῷ τρωθέντι· ἐκ δὲ τοῦ ὕπνου γενόμενον, A. 1053 μεμνημένον τῆς ὄψεως εὑρεῖν ζητοῦντα τὴν ῥίζαν πολλὴν πεφυκυῖαν καὶ χρήσασθαι καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους· ἰδόντας δὲ τοὺς βαρβάρους εὑρημένον τὸ ἀλέξημα ὑπηκόους γενέσθαι τῷ βασιλεῖ. εἰκὸς δέ τινα μηνῦσαι τῶν εἰδότων· τὸ δὲ μυθῶδες προσετέθη κολακείας χάριν. ἐλθὼν δ' εἰς τὸ βασίλειον τῶν Γεδρωσίων ἑξηκοσταῖος ἀπὸ Ὤρων, διαναπαύσας τὰ πλήθη μικρόν, ἀπῆρεν εἰς τὴν Καρμανίαν.

---

1. ἐξελήφθη *F*. — ὁδηγούντων *mox* καθοδηγούντων ald. — δὲ om. *moxz*, τε codd. rell., exc. *C* (?): Cor. corr., turbatum hunc locum recte restituens. — ἄνοιαν *F*. 2. πολλοὶ *C*. — μεσογαίαν ἐκτρεπομένων *F*. 3. ὃ asterisc. incl. Cor., ac ferri nequit. — ἐξ αὐτῆς *D*. 6. ᾔει] εἴη *F*. 7. μεσογαίαν *F*. 10. δὲ] τε *z*. — τῆς ante γῆς add. *CDhix* edd. — ἐστρωμένη *CDhix* edd.; in marg. *F* haec addita sunt: ἄκανθα δὲ σὺν τοῖς καρποῖς ἐπὶ γῆς ἐστρωμμένη (sic). — σικυοὶ *F* σύκιοι *D*. 11. εἰς ὀφθαλμὸν om. *moz* ἐς ὀφθαλμὸν codd. rell., exc. *h*. 14. ταύτην *moz* ald. 15. ἀπέκτεννον *DF* ἀπέκτενον codd. rell. ἀπέκτανον Cas., verum restituit Cor. — ὀρίταις *F* ὠρείταις codd. rell. — θύεσθαι *w*. 25. ὠρῶν *C* ὥρων *F* ὤρων *Dh* ὠρει-

8. Τὸ μὲν δὴ νότιον τῆς Ἀριανῆς πλευρὸν τοιαύτην τινὰ ἔχει τὴν τῆς παραλίας διάθεσιν καὶ τῆς ὑπερκειμένης πλησίον γῆς τῆς τῶν Γεδρωσίων καὶ Ὠριτῶν. πολλὴ δ' ἐστὶ καὶ εἰς τὴν μεσόγαιαν ἀνέχουσα καὶ ἡ Γεδρωσία μέχρι τοῦ συνάψαι Δράγγαις τε καὶ Ἀραχωτοῖς καὶ Παροπαμισάδαις, περὶ ὧν Ἐρατοσθένης οὕτως εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἔχομέν τι λέγειν βέλτιον περὶ αὐτῶν. ὁρίζεσθαι μὲν γάρ φησι τὴν Ἀριανὴν ἐκ μὲν τῶν πρὸς ἕω τῷ Ἰνδῷ, πρὸς νότον δὲ τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Παροπαμισῷ καὶ τοῖς ἑξῆς ὄρεσι μέχρι Κασπίων πυλῶν, τὰ δὲ πρὸς ἑσπέραν τοῖς αὐτοῖς ὅροις, οἷς ἡ μὲν Παρθυηνὴ πρὸς Μηδίαν, ἡ δὲ Καρμανία πρὸς τὴν Παραιτακηνὴν καὶ Περσίδα διώρισται· πλάτος δὲ τῆς χώρας τὸ τοῦ Ἰνδοῦ μῆκος τὸ ἀπὸ τοῦ Παροπαμισοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν, μύριοι καὶ δισχίλιοι στάδιοι (οἱ δὲ τρισχιλίους φασί)· μῆκος δὲ ἀπὸ Κασπίων πυλῶν, ὡς ἐν τοῖς Ἀσιατικοῖς σταθμοῖς ἀναγέγραπται, διττόν. μέχρι μὲν Ἀλεξανδρείας τῆς ἐν Ἀρίοις ἀπὸ Κασπίων πυλῶν διὰ τῆς Παρθυαίας μία καὶ ἡ αὐτὴ ὁδός· εἶθ' ἡ μὲν ἐπ' εὐθείας διὰ τῆς Βακτριανῆς καὶ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ὄρους εἰς Ὀρτόσπανα ἐπὶ τὴν ἐκ Βάκτρων τρίοδον, ἥτις ἐστὶν ἐν τοῖς Παροπαμισάδαις· ἡ δ' ἐκτρέπεται μικρὸν ἀπὸ τῆς Ἀρίας πρὸς νότον εἰς Προφθασίαν τῆς Δραγγιανῆς· εἶτα πάλιν

τῶν x Ὠριτῶν Tzsch. Cor., atque hic populus haud dubie intelligitur: sed cum Arrh. VI, 28 eadem de re, eodem Nearcho auctore locutus, itidem habeat ἐξ Ὠρῶν ὁρμηθείς, atque a Plinio (H. N. VI, 23 s. 26) nominentur Ori (apud eundem VII, 2 commemorantur Oritae), codicum scriptura non est attrectanda, quantumvis mira videatur. 3. τῆς om. *Dhi*. — τῶν ante ὠριτῶν add. *E*. — ὀρειτῶν *xz* ὠρειτῶν codd. rell. 5. ἀραχώτοις *F* ἀραχώταις *E*. 7. μὲν post ὁρίζ. om. *Dhi* Cor. 8. πρὸς δὲ νότον *E*. 9. παραπαμίσω *F* παραπαμισῷ *i*. 10. ὄρεσιν *Emoz*: intelligitur linea a portis Caspiis ducta ad Carmaniam v. p. 720, II, 78. — παρθυανοὶ *D* παρθυανὴ (et η sup. α add.) *h* παρθιανὴ *i*. 11. μηδείαν *F*. — παραταχηνὴν *E*. 12. ἰνδικοῦ *F*. 13. παροπαμίσου *F*. 15. τῶν ante Κασπίων add. *F*. 16. τῆς ἐν Ἀρίοις] τὸν σεναρίοις *F* τῶν σεναρίοις *Di*. 17. καὶ om. *F*. 19. ὀρόσπανα codd., Cas. corr. coll. XI, 514, Plin. VI, 17 s. 21, Ammiano Marc. XXIII, 6, 70, Ptolem. VI, 10. — ἐπὶ] διὰ codd., καὶ Cor., correxi de sent. Grosk. coll. XI, 514. — βάτρων *F*. 21. ἀρείας *F*. — δραγιανῆς *F*.

ἡ λοιπὴ μέχρι τῶν ὅρων τῆς Ἰνδικῆς καὶ τοῦ Ἰνδοῦ· ὥστε μακροτέρα ἐστὶν αὕτη ἡ διὰ τῶν Δραγγῶν καὶ Ἀραχωτῶν, σταδίων μυρίων πεντακισχιλίων τριακοσίων ἡ πᾶσα. εἰ δή τις C. 724
ἀφέλοι τοὺς χιλίους τριακοσίους, ἔχοι ἂν τὸ λοιπὸν τὸ ἐπ' εὐ- A. 1054
θείας μῆκος τῆς χώρας, μυρίων καὶ τετρακισχιλίων· οὐ πολὺ γὰρ ἔλαττον [τὸ] τῆς παραλίας, κἂν παραύξωσί τινες αὐτό, πρὸς τοῖς μυρίοις τὴν Καρμανίαν ἑξακισχιλίων τιθέντες· ἢ γὰρ σὺν τοῖς κόλποις φανοῦνται τιθέντες ἢ σὺν τῇ ἐντὸς τοῦ Περσικοῦ κόλπου παραλίᾳ τῇ Καρμανικῇ. ἐπεκτείνεται δὲ τοὔνομα τῆς Ἀριανῆς μέχρι μέρους τινὸς καὶ Περσῶν καὶ Μήδων καὶ ἔτι τῶν πρὸς ἄρκτον Βακτρίων καὶ Σογδιανῶν· εἰσὶ γάρ πως καὶ ὁμόγλωττοι παρὰ μικρόν.

9. Ἡ δὲ τάξις τῶν ἐθνῶν τοιαύτη· παρὰ μὲν τὸν Ἰνδὸν οἱ Παροπαμισάδαι, ὧν ὑπέρκειται ὁ Παροπαμισὸς ὄρος, εἶτ' Ἀραχωτοὶ πρὸς νότον, εἶτ' ἐφεξῆς πρὸς νότον Γεδρωσηνοὶ σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς τὴν παραλίαν ἔχουσιν· ἅπασι δὲ παρὰ τὰ πλάτη τῶν χωρίων παράκειται ὁ Ἰνδός. †τούτων δ' ἐκ μέρους τῶν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ἔχουσί τινα Ἰνδοί, πρότερον ὄντα Περσῶν· ἃ ἀφείλετο μὲν ὁ Ἀλέξανδρος τῶν Ἀριανῶν καὶ κατοικίας ἰδίας συνεστήσατο, ἔδωκε δὲ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ Σανδροκόττῳ, συνθέμενος ἐπιγαμίαν καὶ ἀντιλαβὼν ἐλέφαντας πεντακοσίους. τοῖς Παροπαμισάδαις δὲ παράκεινται πρὸς τὴν ἑσπέραν Ἄριοι, τοῖς δὲ Ἀραχωτοῖς Δράγγαι καὶ τοῖς Γεδρω-

1. ἡ λοιῦτῃ CDFhi ἡ λοιητῇ sw ἡ λ..... μεχθl x ἡ ...... μέχρι mox ἡ ληκτὴ ald., Tzsch. corr. de coni. Xyl. — ὁρῶν F. 3. δή] codd., exc. CFx, edd. 4. χιλίους] τρισχιλίους Dh (hic postea corr.) i. — ἔχει F. 6. γὰρ om. mox. — τὸ om. codd. edd.: correxi e coni. Grosk., coll. p. 720 (ubi v. quae adnot. ad c. 2, §. 1 extr.) II, 84. — αὐτῶν codd. exc. x, quem secutus est primus Cor. 7. ἑξακισχιλίους edd. — ἂν post γὰρ add. codd. exc. Fx. 9. κερμανικῇ D. 11. σογδιακῶν Fh. 13. καὶ ante τῶν ἐθνῶν add. E. — ἰδὸν F. 14. παροπεμισὸς F. 15. ἀραχῶται E. — γεδρωσινοὶ CDhi. 17. τούτων δ' ἐκ μέρους τῶν παρὰ τὸν Ἰνδὸν cum aperte corrupta sint, Grosk. τῶν in ὄντων mutandum censuit, quod non unam ob causam displicet: fortasse ἐκ μέρους tollenda sunt, sive ex proximis, sive aliunde huc translata putantur. 18. τὸν] τῶν D. — ἰδὸν F. 20. σανδροκότω D. 21. ἐπιγαμίαν συνθέμενος E. 23. ἀραχώτοις F ἀραχώταις E.

8. *Τὸ μὲν δὴ νότιον τῆς Ἀριανῆς πλευρὸν τοιαύτην τινὰ ἔχει τὴν τῆς παραλίας διάθεσιν καὶ τῆς ὑπερκειμένης πλησίον γῆς τῆς τῶν Γεδρωσίων καὶ Ὠριτῶν. πολλὴ δ' ἐστὶ καὶ εἰς τὴν μεσόγαιαν ἀνέχουσα καὶ ἡ Γεδρωσία μέχρι τοῦ συνάψαι Δράγγαις τε καὶ Ἀραχωτοῖς καὶ Παροπαμισάδαις, περὶ ὧν Ἐρατοσθένης οὕτως εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἔχομέν τι λέγειν βέλτιον περὶ αὐτῶν. ὁρίζεσθαι μὲν γάρ φησι τὴν Ἀριανὴν ἐκ μὲν τῶν πρὸς ἕω τῷ Ἰνδῷ, πρὸς νότον δὲ τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Παροπαμισῷ καὶ τοῖς ἑξῆς ὄρεσι μέχρι Κασπίων πυλῶν, τὰ δὲ πρὸς ἑσπέραν τοῖς αὐτοῖς ὅροις, οἷς ἡ μὲν Παρθυηνὴ πρὸς Μηδίαν, ἡ δὲ Καρμανία πρὸς τὴν Παραιτακηνὴν καὶ Περσίδα διώρισται· πλάτος δὲ τῆς χώρας τὸ τοῦ Ἰνδοῦ μῆκος τὸ ἀπὸ τοῦ Παροπαμισοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν, μύριοι καὶ δισχίλιοι στάδιοι (οἱ δὲ τρισχιλίους φασί)· μῆκος δὲ ἀπὸ Κασπίων πυλῶν, ὡς ἐν τοῖς Ἀσιατικοῖς σταθμοῖς ἀναγέγραπται, διττόν. μέχρι μὲν Ἀλεξανδρείας τῆς ἐν Ἀρίοις ἀπὸ Κασπίων πυλῶν διὰ τῆς Παρθυαίας μία καὶ ἡ αὐτὴ ὁδός· εἶθ' ἡ μὲν ἐπ' εὐθείας διὰ τῆς Βακτριανῆς καὶ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ὄρους εἰς Ὀρτόσπανα ἐπὶ τὴν ἐκ Βάκτρων τρίοδον, ἥτις ἐστὶν ἐν τοῖς Παροπαμισάδαις· ἡ δ' ἐκτρέπεται μικρὸν ἀπὸ τῆς Ἀρίας πρὸς νότον εἰς Προφθασίαν τῆς Δραγγιανῆς· εἶτα πάλιν*

τῶν x Ὠριτῶν Tzsch. Cor., atque hic populus haud dubie intelligitur: sed cum Arrh. VI, 28 eadem de re, eodem Nearcho auctore locutus, itidem habeat *ἐξ Ὤρων ὁρμηθεὶς*, atque a Plinio (H. N. VI, 23 s. 26) nominentur Ori (apud eundem VII, 2 commemorantur Oritae), codicum scriptura non est attrectanda, quantumvis mira videatur. 3. *τῆς* om. *Dhi*. — *τῶν* ante *ὠριτῶν* add. *E*. — *ὀρειτῶν xz ὠρειτῶν* codd. rell. 5. *ἀραχώτοις F ἀραχώταις E*. 7. *μὲν* post *ὁρίζ.* om. *Dhi* Cor. 8. *πρὸς δὲ νότον E*. 9. *παραπαμίσω F παραπαμισῷ i*. 10. *ὄρεσιν Emoz*: intelligitur linea a portis Caspiis ducta ad Carmaniam v. p. 720, II, 78. — *παρθυανοὶ D παρθυανὴ* (et *η* sup. *α* add.) *h παρθιανὴ i*. 11. *μηδείαν F*. — *παρατακηνὴν E*. 12. *ἰνδικοῦ F*. 13. *παροπαμίσου F*. 15. *τῶν* ante *Κασπίων* add. *F*. 16. *τῆς ἐν Ἀρίοις*] *τὸν σεναρίοις F τῶν σεναρίοις Di*. 17. *καὶ* om. *F*. 19. *ὀρόσπανα* codd., Cas. corr. coll. XI, 514, Plin. VI, 17 s. 21, Ammiano Marc. XXIII, 6, 70, Ptolem. VI, 10. — *ἐπὶ*] *διὰ* codd., *καὶ* Cor., correxi de sent. Grosk. coll. XI, 514. — *βάτρων F*. 21. *ἀρείας F*. — *δραγιανῆς F*.

ἡ λοιπὴ μέχρι τῶν ὅρων τῆς Ἰνδικῆς καὶ τοῦ Ἰνδοῦ· ὥστε μακροτέρα ἐστὶν αὕτη ἡ διὰ τῶν Δραγγῶν καὶ Ἀραχωτῶν, σταδίων μυρίων πεντακισχιλίων τριακοσίων ἡ πᾶσα. εἰ δή τις C. 724
ἀφέλοι τοὺς χιλίους τριακοσίους, ἔχοι ἂν τὸ λοιπὸν τὸ ἐπ' εὐ- A. 1054
θείας μῆκος τῆς χώρας, μυρίων καὶ τετρακισχιλίων· οὐ πολὺ γὰρ ἔλαττον [τὸ] τῆς παραλίας, κἂν παραύξωσί τινες αὐτό, πρὸς τοῖς μυρίοις τὴν Καρμανίαν ἑξακισχιλίων τιθέντες· ἢ γὰρ σὺν τοῖς κόλποις φανοῦνται τιθέντες ἢ σὺν τῇ ἐντὸς τοῦ Περσικοῦ κόλπου παραλίᾳ τῇ Καρμανικῇ. ἐπεκτείνεται δὲ τοὔνομα τῆς Ἀριανῆς μέχρι μέρους τινὸς καὶ Περσῶν καὶ Μήδων καὶ ἔτι τῶν πρὸς ἄρκτον Βακτρίων καὶ Σογδιανῶν· εἰσὶ γάρ πως καὶ ὁμόγλωττοι παρὰ μικρόν.

9. Ἡ δὲ τάξις τῶν ἐθνῶν τοιαύτη· παρὰ μὲν τὸν Ἰνδὸν οἱ Παροπαμισάδαι, ὧν ὑπέρκειται ὁ Παροπαμισὸς ὄρος, εἶτ' Ἀραχωτοὶ πρὸς νότον, εἶτ' ἐφεξῆς πρὸς νότον Γεδρωσηνοὶ σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς τὴν παραλίαν ἔχουσιν· ἅπασι δὲ παρὰ τὰ πλάτη τῶν χωρίων παράκειται ὁ Ἰνδός. †τούτων δ' ἐκ μέρους τῶν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ἔχουσί τινα Ἰνδοί, πρότερον ὄντα Περσῶν· ἃ ἀφείλετο μὲν ὁ Ἀλέξανδρος τῶν Ἀριανῶν καὶ κατοικίας ἰδίας συνεστήσατο, ἔδωκε δὲ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ Σανδροκόττῳ, συνθέμενος ἐπιγαμίαν καὶ ἀντιλαβὼν ἐλέφαντας πεντακοσίους. τοῖς Παροπαμισάδαις δὲ παράκεινται πρὸς τὴν ἑσπέραν Ἄριοι, τοῖς δὲ Ἀραχωτοῖς Δράγγαι καὶ τοῖς Γεδρω-

1. ἡ λοιτῇ CDFhi ἡ λοιητῇ sw ἡ λ..... μεχθὶ x ἡ ...... μέχρι mox ἡ ληκτὴ ald., Tzsch. corr. de coni. Xyl. — ὀρῶν F. 3. δή] codd., exc. CFx, edd. 4. χιλίους] τρισχιλίους Dh (hic postea corr.) i. — ἔχει F. 6. γὰρ om. mox. — τὸ om. codd. edd.: correxi e coni. Grosk., coll. p. 720 (ubi v. quae adnot. ad c. 2, §. 1 extr.) II, 84. — αὐτῶν codd. exc. x, quem secutus est primus Cor. 7. ἑξακισχιλίους edd. — ἂν post γὰρ add. codd. exc. Fx. 9. κερμανικῇ D. 11. σογδιακῶν Fh. 13. καὶ ante τῶν ἐθνῶν add. E. — ἰδὸν F. 14. παροπεμισὸς F. 15. ἀραχῶται E. — γεδρωσινοὶ CDhi. 17. τούτων δ' ἐκ μέρους τῶν παρὰ τὸν Ἰνδὸν cum aperte corrupta sint, Grosk. τῶν in ὄντων mutandum censuit, quod non unam ob causam displicet: fortasse ἐκ μέρους tollenda sunt, sive ex proximis, sive aliunde huc translata putantur. 18. τὸν] τῶν D. — ἰδὸν F. 20. σανδροκότω D. 21. ἐπιγαμίαν συνθέμενος E. 23. ἀραχώτοις F ἀραχώταις E.

σίοις· οἱ δ' Ἄριοι τοῖς Δράγγαις ἅμα καὶ πρὸς ἄρκτον παράκεινται καὶ πρὸς ἑσπέραν, ἐγκυκλούμενοι μικρά πως· ἡ δὲ Βακτριανὴ τῇ τε Ἀρίᾳ πρὸς ἄρκτον παράκειται καὶ τοῖς Παροπαμισάδαις, δι' ὧνπερ Ἀλέξανδρος ὑπερέβαλε τὸν Καύκασον, ἐλαύνων τὴν ἐπὶ Βάκτρων· πρὸς ἑσπέραν δὲ ἐφεξῆς εἰσι τοῖς Ἀρίοις Παρθυαῖοι καὶ τὰ περὶ τὰς Κασπίους πύλας· πρὸς νότον δὲ τούτοις ἡ ἔρημος τῆς Καρμανίας, εἶθ' ἡ λοιπὴ Καρμανία καὶ Γεδρωσία.

10. *Γνοίη δ' ἄν τις τὰ περὶ τὴν λεχθεῖσαν ὀρεινὴν ἔτι μᾶλλον, προσιστορήσας τὴν ὁδόν, ᾗ ἐχρήσατο διώκων τοὺς περὶ Βησσὸν ὡς ἐπὶ Βάκτρων Ἀλέξανδρος ἐκ τῆς Παρθυηνῆς. εἰς γὰρ τὴν Ἀριανὴν ἧκεν· εἶτ' εἰς Δράγγας, ὅπου Φιλώταν ἀνεῖλε τὸν Παρμενίωνος υἱόν, φωράσας ἐπιβουλήν· ἔπεμψε δὲ καὶ εἰς Ἐκβάτανα τοὺς καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἀνελοῦντας, ὡς κοινωνὸν τῆς ἐπιβουλῆς· φασὶ δ' αὐτοὺς ἐπὶ δρομάδων καμήλων ὁδὸν ἡμερῶν τριάκοντα ἢ καὶ τετταράκοντα ἑνδεκαταίους διανύσαι* A. 1055 *καὶ τελευτῆσαι τὴν πρᾶξιν· οἱ δὲ Δράγγαι περσίζοντες τἄλλα κατὰ τὸν βίον οἴνου σπανίζουσι, γίνεται δὲ παρ' αὐτοῖς καττίτερος· εἶτ' ἐκ Δραγγῶν ἐπί τε τοὺς Εὐεργέτας ἧκεν, οὓς ὁ Κῦρος οὕτως ὠνόμασε, καὶ τοὺς Ἀραχωτούς, εἶτα διὰ τῶν* C. 725 *Παροπαμισαδῶν ὑπὸ Πλειάδος δύσιν· ἔστι δ' ὀρεινὴ καὶ κεχιονοβόλητο τότε, ὥστε χαλεπῶς ὡδεύετο· πυκναὶ μέντοι κῶμαι δεχόμεναι πάντων εὔποροι πλὴν ἐλαίου παρεμυθοῦντο τὰς δυσκολίας· εἶχόν τε ἐν ἀριστερᾷ τὰς ἀκρωρείας. ἔστι δὲ τὰ μεσημβρινὰ μὲν τοῦ ὄρους τοῦ Παροπαμισοῦ Ἰνδικά τε καὶ*

---

1. *δράγγοις C.* 3. *ἄρκτον*] *ἀριστερὸν* codd. edd.: mutare tamen non dubitavi scripturam et sensu et forma parum convenientem. 4. *ὑπερέβαλλε Dh.* 5. *τὴν ἐπὶ*] *ἐπὶ τὴν* codd., exc. *E*, cuius scripturam recepi: *ἐπὶ τῶν* Cor. — *δ' εἰσὶ ἐφεξῆς E.* 6. *κασπίας E.* 11. *παρθυινῆς DFh.* 12. *Ἀρίαν* scribendum esse recte censet Cor. — *φιλώτας EFhmwxz.* 14. *εἰς βάτανα Dh.* 16. *ὁδῶν F.* 19. *ἐκ*] *εἰς* codd. exc. *Emoz.* 20. *ἀραχώτους F ἀραχώτας E.* — *εἶτα*] *ἤτοι* codd., Cor. corr. 21. Post *δύσιν* lacunae signa apposuit Cor., idem in nott. suspicans scribendum esse fortasse *εἶτ' ἐπὶ τὴν τῶν κτλ.*: simplicius est quod Grosk. proposuit *διὰ τῆς τῶν κτλ.*, sed nihil videtur mutandum esse, cum in populi nomine lateat terra ab eo habitata. 24. *ἀκρωρίας F.*

Ἀριανά· τὰ δὲ προσάρκτια τὰ μὲν πρὸς ἑσπέραν Βάκτρια...... τοῖς Βακτρίοις βαρβάρων. διαχειμάσας δ' αὐτόθι, ὑπερδέξιον ἔχων τὴν Ἰνδικήν, καὶ πόλιν κτίσας ὑπερήκρισεν εἰς τὴν Βακτριανὴν διὰ ψιλῶν ὁδῶν πλὴν τερμίνθου θαμνώδους ὀλίγης, ἀπορούμενος καὶ τροφῆς, ὥστε ταῖς τῶν κτηνῶν σαρξὶ χρῆσθαι, καὶ ταύταις ὠμαῖς διὰ τὴν ἀξυλίαν· πρὸς δὲ τὴν ὠμοσιτίαν πεπτικὸν ἦν αὐτοῖς τὸ σίλφιον, πολὺ πεφυκός. πεντεκαιδεκαταῖος δὲ ἀπὸ τῆς κτισθείσης πόλεως καὶ τῶν χειμαδίων ἧκεν εἰς Ἄδραψα, πόλιν τῆς Βακτριανῆς.

11. Περὶ ταῦτα δέ που τὰ μέρη τῆς ὁμόρου τῇ Ἰνδικῇ καὶ τὴν Χααρηνὴν εἶναι συμβαίνει· ἔστι δὲ τῶν ὑπὸ τοῖς Παρθυαίοις αὕτη προσεχεστάτη τῇ Ἰνδικῇ· διέχει δὲ τῆς †Ἀριανῆς δι' Ἀραχωτῶν καὶ τῆς λεχθείσης ὀρεινῆς σταδίους †μυρίους ἐννακισχιλίους. ταύτην δὲ τὴν χώραν διεξιὼν Κρατερός, καταστρεφόμενος ἅμα τοὺς ἀπειθοῦντας, ᾔει συμμῖξαι τὴν ταχίστην σπεύδων τῷ βασιλεῖ. καὶ δὴ περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους σχεδόν τι συνέδραμον εἰς τὴν Καρμανίαν αἱ πεζαὶ δυνάμεις ἀμφότεραι. καὶ μικρὸν ὕστερον οἱ περὶ Νέαρχον εἰσέπλεον εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, πολλὰ ταλαιπωρήσαντες διὰ τὴν ἄλην καὶ τὴν ταλαιπωρίαν καὶ τὰ μεγέθη τῶν κητῶν.

---

1. τὰ μὲν] καὶ *mox* καὶ τὰ *x* edd. 2. τοῖς Βακτρίοις βαρβάρων om. *E* (sed spatium vacuum relictum est, quod tribus verbis sufficiat) *mox* τοῖς βακτρίοις βαρβάροις *iwx* Cor. qui tamen haec verba asteriscis inclusit, ut priores edd. inde a Cas.: excidisse contra nonnulla recte statuit Grosk., quae coniectura assequi vix poteris; fuisse tamen in iis suspiceris fere haec: τὰ δὲ πρὸς ἕω Σογδιανά, de quibus cf. XI, 514. 517. — διαχειμάσασα αὐτόθι *F*. 5. χρᾶσθαι *C*. 9. Δάραψα Cor. ex XI, 516 extr., ad quem locum vid. quae adnotavimus. 11. χοαρινὴν *C* χωαρηνὴν *Dh* quod Tzsch. Cor. rec. coll. XI, 514: sed quae ibi commemoratur Chorene s. Choarene ab hac regione plane diversa est. 12. τῇ om. codd. exc. *EFx*. — Ἀριανῆς] ἀρυινῆς *F* σαρυινῆς *D* (?) *hi*: Ἀριανῆς cum nullo modo ferri possit, Grosk. coni. Καρμανίας infelicissime; videatur potius scribendum esse Βακτριανῆς. 13. μυρίους ἐννακισχιλίους ferri non posse Grosk. recte ex iis, quae de Arianae magnitudine supra (§. 1 et 8) traduntur, demonstrat: sed male idem σταδίους μυρίους post Ἀραχωτῶν collocanda censet; fortasse ἢ inter utrumque numerum excidit. 14. δὴ *CDmxz*. 15. ἀπιθοῦντας *F*. 19. διά τε τὴν ἄλλην ταλαιπωρίαν Cor., ex parte secutus Xyl.

12. *Εἰκὸς μὲν οὖν πρὸς ὑπερβολὴν ἠδολεσχηκέναι πολλὰ τοὺς πλεύσαντας, ὅμως δ' οὖν εἰρήκασι παραδηλοῦντες ἅμα καὶ τὸ παραστὰν αὐτοῖς πάθος, διότι προσδοκία μᾶλλον ἢ κίνδυνος ὑπῆρχε τοῖς ἀληθέσι. τὸ δὲ μάλιστα ταράττον φυσητήρων μεγέθη, ῥοῦν ἀπεργαζομένων μέγαν ἀθρόον καὶ ἀχλὺν ἐκ τῶν
A. 1056 ἀναφυσημάτων, ὥστε τὰ πρὸ ποδῶν μέρη μὴ ὁρᾶσθαι· ἐπεὶ δ' οἱ καθηγεμόνες τοῦ πλοῦ, δεδιότων ταῦτα τῶν ἀνθρώπων, τὴν δ' αἰτίαν οὐχ ὁρώντων, ἐμήνυσαν, ὅτι θηρία εἴη, τάχα δ' ἀπαλλάττοιτο σάλπιγγος ἀκούσαντα καὶ κρότου, ἐκ τούτου Νέαρχος ταῖς ναυσὶν ἐπῆγε μὲν τὸ ῥόθιον, καθ' ἅπερ ἐκώλυον, καὶ ἅμα ταῖς σάλπιγξιν ἐφόβει· τὰ δὲ θηρία ἔδυνεν, εἶτ' ἀνεφαίνετο κατὰ πρύμναν, ὥστε ναυμαχίας ἀγωνίαν παρεῖχεν· ἀλλ' αὐτίκα ἀφίστατο.*

13. *Λέγουσι μὲν οὖν καὶ οἱ νῦν πλέοντες εἰς Ἰνδοὺς μεγέθη θηρίων καὶ ἐπιφανείας, ἀλλ' οὔτε ἀθρόων οὔτ' ἐπιφερομένων πολλάκις, ἀλλ' ἀποσοβηθέντα τῇ κραυγῇ καὶ τῇ σάλ-
C. 726 πιγγι ἀπαλλάττεσθαι. φασὶ δ' αὐτὰ μὲν μὴ πλησιάζειν τῇ γῇ, τὰ δ' ὀστᾶ διαλυθέντων ψιλωθέντα ἐκκυμαίνεσθαι ῥᾳδίως καὶ χορηγεῖν τὴν λεχθεῖσαν ὕλην τοῖς Ἰχθυοφάγοις περὶ τὰς καλυβοποιίας. μέγεθος δὲ τῶν κητῶν φησιν ὁ Νέαρχος τριῶν καὶ εἴκοσιν ὀργυιῶν. πιστευθέν τι δὲ ἱκανῶς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ στόλῳ φησὶν ὁ Νέαρχος ἐξελέγξαι ψεῦδος ὄν· ὡς εἴη τις ἐν τῷ πόρῳ νῆσος, ἣ ἀφανίζοι τοὺς προσορμισθέντας· κέρκουρον γάρ τινα πλέοντα, ἐπειδὴ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην ἐγεγόνει, μη-*

---

2. *οὖν* sec. m. add. in *D*, commodiusque abesset. 5. *ἀθρόον* quamquam ferri potest, scripserim tamen *ἀθρόων* ex iis, quae paulo post leguntur *ἀλλ' οὔτε ἀθρόων οὔτ' ἐπιφερομένων πολλάκις*: cf. XVII, 824. 6. *ἐπειθ' οἱ CDFhix.* 9. *ἀπαλλάττοιντο moxz.* 10. *ἐπῆγε μέγα τὸ ῥόθιον, καθάπερ ἐκέλευον οἱ καθηγεμόνες τοῦ πλοῦ E* (in quo omissa sunt verba *ἐπεὶ δ' οἱ καθηγεμόνες — κρότου*). — *καθάπερ Dh.* 11. *ἐφώνει E.* 14. *νῦν] νοῦν F.* 19. *ῥηθεῖσαν E.* 20. *τῶν κητῶν* post *Νέαρχος* collocat *D* (praeterea inter versus supra *δὲ* sec. m. add., eademque atramento induxit) *h.* — *τριῶν καὶ* om. *E.* Longius abit Epit., in qua monstra ista esse traduntur *πηχῶν δύο καὶ ἑβδομήκοντα*: Arrh. in Indic. c. 30 eodem Nearcho auctore laudato *εἴκοσι καὶ πέντε ὀργυιὰς* iis tribuit. 21. *οὐργυιῶν C.* 23. *ἀφανίζει* codd. exc. *CF.* — *προσορμηθέντας D*, sed sec. m. corr.

κέτι ὁραθῆναι· πεμφθέντας δέ τινας ἐπὶ τὴν ζήτησιν ἐκβῆναι μὲν μὴ θαρρεῖν εἰς τὴν νῆσον ἐκπλέοντας, ἀνακαλεῖν δὲ κραυγῇ τοὺς ἀνθρώπους, μηδενὸς δ' ὑπακούοντος, ἐπανελθεῖν. ἁπάντων δ' αἰτιωμένων τὴν νῆσον, αὐτὸς ἔφη πλεῦσαι καὶ προσορμισθεὶς ἐκβῆναι μετὰ μέρους τῶν συμπλευσάντων καὶ περιελθεῖν τὴν νῆσον· ὡς δ' οὐδὲν εὕρισκεν ἴχνος τῶν ζητουμένων, ἀπογνόντα ἐπανελθεῖν καὶ διδάξαι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἡ μὲν νῆσος ψευδῆ τὴν αἰτίαν ἔχοι (καὶ γὰρ αὐτῷ καὶ τοῖς συνεκβᾶσιν ὁ αὐτὸς ὑπάρξαι [ἂν] φθόρος), ἄλλος δέ τις τῷ κερκούρῳ τρόπος τοῦ ἀφανισμοῦ συμβαίη, μυρίων ὄντων δυνατῶν.

14. Ἡ δὲ Καρμανία τελευταία μέν ἐστι τῆς ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ παραλίας, ἀρκτικωτέρα δ' ἐστὶ πολὺ τῆς τοῦ Ἰνδοῦ ἐκβολῆς· τὸ μέντοι πρῶτον αὐτῆς ἄκρον ἔκκειται πρὸς νότον εἰς τὴν μεγάλην θάλατταν, ποιήσασα δὲ τὸ στόμα τοῦ Περσικοῦ κόλπου πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἄκραν, ἐν ἀπόψει οὖσαν, κάμπτεται πρὸς τὸν Περσικὸν κόλπον, ἕως ἂν συνάψῃ τῇ Περσίδι· πολλὴ δὲ καὶ [ἐν] τῇ μεσογαίᾳ ἐστὶν ἐκτεινομένη μεταξὺ τῆς Γεδρωσίας καὶ τῆς Περσίδος, παραλλάττουσα πλέον τῆς Γεδρωσίας πρὸς τὴν ἄρκτον. δηλοῖ δ' ἡ εὐκαρπία· καὶ γὰρ πάμφορος καὶ μεγαλόδενδρος πλὴν ἐλαίας καὶ ποταμοῖς κατάρρυτος. ἡ δὲ Γεδρωσία διαφέρει μικρὸν τῆς A. 1057
τῶν Ἰχθυοφάγων, ὥστ' ἀκαρπία κατέχει πολλάκις· διὸ φυλάττουσι τὸν ἐνιαύσιον καρπὸν εἰς ἔτη πλείω ταμιευόμενοι. Ὀνησίκριτος δὲ λέγει ποταμὸν ἐν τῇ Καρμανίᾳ καταφέροντα ψήγ-

---

1. ἐπὶ] ὑπὸ *h*. 2. δ' ἀνακαλεῖν, omisso postea δὲ, *x*: inde Grosk. coni. παραπλέοντας δ' ἀνακαλεῖν κτλ., nimis audacter. 7. ἀπογνῶντα *C*. 8. ἂν post γὰρ add. *x*, ac saepius haec particula in causa fuisse videtur, cur omitteretur illa: v. ad I, 9. XV, 716. 9. ἂν om. codd., exc. *mox*, in quibus de coni. est additum. 12. Verba παραλίας — Ἰνδοῦ om. codd., exc. *EF*, edd. 14. Post θάλατταν complura excidisse suspicatur Grosk., argumentis usus parum firmis: cf. p. 720. — ποιήσας codd. (ex *F* tamen nihil adnotavi incuria, ut opinor): ποιήσαν edd. inde a Xyl., quod parum quadrat ad ea quae sequuntur; levissima igitur mutatione verum restituisse mihi videor. 16. οὖσα *Dh* (sed in hoc ν supra add.). — συνάψοι πρὸς τῇ περσίδι *E*. 17. ἐν om. codd. exc. *E*: Cas. addendum viderat coll. p. 727. 21. διαφέροι *F*. 22. παρέχοι *D*, sed. sec. m. corr.

ματα χρυσοῦ· καὶ ὀρυκτοῦ δὲ εἶναι μέταλλον καὶ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ μίλτου· ὄρη τε εἶναι δύο, τὸ μὲν ἀρσενικοῦ, τὸ δὲ ἁλός. ἔχει δέ τινα καὶ ἔρημον συνάπτουσαν ἤδη τῇ Παρθυαίᾳ καὶ τῇ Παραιτακηνῇ. γεώργια δ' ἔχει παραπλήσια τοῖς Περσικοῖς, τά τε ἄλλα καὶ ἄμπελον· ταύτης δ' ἡ Καρμανία λεγομένη παρ' ἡμῖν καὶ δίπηχυν ἔχει πολλάκις τὸν βότρυν, πυκνόρρωγά τε ὄντα καὶ μεγαλόρρωγα, ἥν εἰκὸς ἐκεῖ εὐερνεστέραν εἶ-
C. 727 *ναι. χρῶνται δ' ὄνοις οἱ πολλοὶ καὶ πρὸς πόλεμον σπάνει τῶν ἵππων· ὄνον τε θύουσι τῷ Ἄρει, ὅνπερ σέβονται θεῶν μόνον, καί εἰσι πολεμισταί· γαμεῖ δ' οὐδείς, πρὶν ἂν πολεμίου κεφαλὴν ἀποτεμὼν ἀνενέγκῃ ἐπὶ τὸν βασιλέα· ὁ δὲ τὸ κρανίον μὲν ἐπὶ τῶν βασιλείων ἀνατίθησι, τὴν δὲ γλῶτταν λεπτοτομήσας [καὶ] καταμίξας ἀλεύρῳ, γευσάμενος αὐτὸς δίδωσι τῷ ἀνενέγκαντι καὶ τοῖς οἰκείοις κατασιτήσασθαι· ἐνδοξότατος δ' ἐστίν, ᾧ πλεῖσται κεφαλαὶ ἀνηνέχθησαν. Νέαρχος δὲ τὰ πλεῖστα ἔθη καὶ τὴν διάλεκτον τῶν Καρμανιτῶν Περσικά τε καὶ Μηδικὰ εἴρηκε. τὸ δὲ στόμα τοῦ Περσικοῦ κόλπου [οὐ] μεῖζον διάρματος ἡμερησίου.*

CAPUT III.

1. *Μετὰ δὲ Καρμανίαν ἡ Περσίς ἐστι, πολλὴ μὲν ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ ἀπ' αὐτῆς ὀνομαζομένου κόλπου, πολὺ δὲ μείζων ἐν τῇ μεσογαίᾳ, καὶ μάλιστα ἐπὶ μῆκος τὸ ἀπὸ τοῦ νότου καὶ τῆς Καρμανίας ἐπὶ τὰς ἄρκτους καὶ τὰ περὶ Μηδίαν ἔθνη. τριττὴ δ' ἐστὶ καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ τῶν ἀέρων κράσει. ἡ μὲν γὰρ παραλία καυματηρά τε καὶ ἀμμώδης καὶ σπανιστὴ καρποῖς*

---

4. *παταχηνῇ* **CDFhi**. — *παρεσικοῖς* **F**. 6. *πυκνόρωγα* et *μεγαλόρωγα* **D** (in hoc tamen alterum *ρ* sec. m. add.) **F** *πυκνόρογα* et *μεγαλόρογα* **C**. 9. *ὄνων* **F**. — *ὃν πέρσαι* codd., quae in *ὅνπερ καὶ* mutavit Cor. de coni. Corn. Bertrami; minus commodum tamen videtur *καί*, ac facile error iste explicatur ex syllaba *σε* male repetita. — *σεύονται* **F**. 11. *ἀνενέγκει* **D** (sed *ει* in *η* post mut.) **F**. 13. *καὶ* om. codd. exc. **vx**. 14. *κατασιτίσασθαι* **CF** *κατασιτίζεσθαι* **Dhi**. 15. *ἔθνη* **F**. 17. *οὐ* om. codd.: Cor. add.; cf. Arrh. Ind. c. 32. 21. *μεῖζον* **CDFhor**. 24. *τρίτη* codd. exc. **Ex**. 25. *ἀνεμώδης* codd., Cor. corr. de coni. Tyrwh., quam confirmat Arrh. Ind. c. 40. — *καρποῦ* ald.

ἐστι πλὴν φοινίκων, ὅσον ἐν τετρακισχιλίοις καὶ τετρακοσίοις ἢ τριακοσίοις ἐξεταζομένη σταδίοις· καταστρέφουσα εἰς ποταμὸν μέγιστον τῶν ταύτῃ, καλούμενον Ὀρόατιν. ἡ δ' ὑπὲρ ταύτης ἐστὶ πάμφορος καὶ πεδινὴ καὶ θρεμμάτων ἀρίστη τροφός, ποταμοῖς τε καὶ λίμναις πληθύει. τρίτη δ' ἐστὶν ἡ πρὸς βορ- A. 1058
ρᾶν χειμέριος καὶ ὀρεινή· πρὸς δὲ ταῖς ἐσχατιαῖς εἰσιν οἱ καμηλοβοσκοί. μῆκος μὲν οὖν ἐστι κατ' Ἐρατοσθένη τὸ ἐπὶ τὰς ἄρκτους καὶ τὰς Κασπίους πύλας περὶ ὀκτακισχιλίων, †κατά τινας προπιπτούσας ἄκρας. λοιπὴ δ' ἐστὶν ἐπὶ Κασπίους πύλας οὐ πλεῖον ἢ τῶν δισχιλίων. πλάτος δὲ τὸ ἐν τῇ μεσογαίᾳ τὸ ἀπὸ Σούσων εἰς Περσέπολιν στάδιοι τετρακισχίλιοι διακόσιοι· κἀντεῦθεν ἐπὶ τοὺς τῆς Καρμανίας ὅρους ἄλλοι χίλιοι ἑξακόσιοι. φῦλα δὲ οἰκεῖ τὴν χώραν οἵ τε Πατεισχορεῖς λεγόμενοι καὶ οἱ Ἀχαιμενίδαι καὶ [οἱ] Μάγοι· οὗτοι μὲν οὖν σεμνοῦ τινός εἰσι βίου ζηλωταί, Κύρτιοι δὲ καὶ Μάρδοι ληστρικοί, ἄλλοι δὲ γεωργικοί.

---

1. ὅσων *F*. 3. μέγιστον om. *mox*. — τῶν] τὸν *C*. — καλουμένων *Dh* (sed hic post corr.). — ὀρέκτην *Dh* (in hoc ὀρόντην supra add.) *i* ὀρέκτιν *F*, sed in marg. add. ῥάοτιν, cuius tamen initio litera quaedam intercidit; ὀρόντην *g*, sed in marg. add. γρ. ἢ ὀρέκτιν ἢ ἀραότιν, ὀρόαντιν *s*: cf. p. 729. Ptolem. VI, 4. Plin. VI, 28 et 31. 4. πεδεινὴ *F*. 6. ὀρινή *F*. — ἐσχάταις codd. exc. *Ex*. 7. ἐρατοσθένην *Dixz*.
ους
8. ῆ *F* ω *E* ὀκτακισχιλίους *imoz* Cor.: genitivum retinui cum codd. melioribus, quamquam nulla fere in his est codicum auctoritas. Caeterum turbatus est hic locus ac verborum complurium omissione corruptus, id quod liquet ex II, 80 ubi habentur haec: — τὸ μὲν διὰ τῆς Περσικῆς κατὰ μῆκος ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς ὡς ἐπὶ Μηδίαν καὶ τὰς ἄρκτους οὐκ ἔλαττον εἶναι δοκεῖ τῶν ὀκτακισχιλίων, ἀπὸ δέ τινων ἀκρωτηρίων καὶ ὑπὲρ τοὺς ἐνναχισχιλίους, τὸ δὲ λοιπὸν διὰ τῆς Παραιτακηνῆς καὶ Μηδίας ἐπὶ Κασπίους πύλας ὡς τρισχιλίων. Inde pro τὰς Κασπίους πύλας scribendum esse τὴν Μηδίαν censuit Grosk., in eo probandus, quod Mediae mentio desideratur: praeterea post ὀκτακισχιλίων excidisse videantur ἢ καὶ ἐνναχισχιλίων. 9. προσπιπτούσας *CDhoz*. 10. πλείω τῶν β *E* πλείων ἢ *iz* Cor. (qui tamen ast. inclusit ἢ) πλείους ald.: cf. Lob. ad Phryn. p. 410. — τρισχιλίων scribendum esse recte statuit Grosk. ex l. c., coll. XI, 525. 11. περσαίπολιν codd. exc. *E*. 13. δὲ] τε codd. — πατισχορεῖς *DE* παστιχορεῖς *h*. 14. ἀχεμενίδαι *F*. — οἱ om. codd. 15. μαρσοὶ codd., Tzsch. corr. de coni. Cas., coll. XI, 523:

2. Σχεδὸν δέ τι καὶ ἡ Σουσὶς μέρος γεγένηται τῆς Περσίδος, μεταξὺ αὐτῆς κειμένη καὶ τῆς Βαβυλωνίας, ἔχουσα πόλιν ἀξιολογωτάτην τὰ Σοῦσα. οἱ γὰρ Πέρσαι κρατήσαντες Μήδων καὶ ὁ Κῦρος, ὁρῶντες τὴν μὲν οἰκείαν γῆν ἐπ' ἐσχάτοις που ταττομένην, τὴν δὲ Σουσίδα ἐνδοτέρω καὶ πλησιαιτέραν τῇ Βαβυλωνίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν, ἐνταῦθα ἔθεντο τὸ τῆς ἡγεμονίας βασίλειον· ἅμα καὶ τὸ ὅμορον τῆς χώρας ἀποδεξά-
C. 728 μενοι καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως καὶ †κρεῖττον τὸ μηδέποτε καθ' ἑαυτὴν τὴν Σουσίδα πραγμάτων μεγάλων ἐπήβολον γεγονέναι, ἀλλ' ἀεὶ ὑφ' ἑτέροις ὑπάρξαι καὶ ἐν μέρει τετάχθαι συστήματος μείζονος, πλὴν εἰ ἄρα τὸ παλαιὸν τὸ κατὰ τοὺς ἥρωας. λέγεται γὰρ δὴ καὶ κτίσμα Τιθωνοῦ τοῦ Μέμνονος πατρός, κύκλον ἔχουσα ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίων, παραμήκης τῷ σχήματι· ἡ δ' ἀκρόπολις ἐκαλεῖτο Μεμνόνιον· λέγονται δὲ καὶ Κίσσιοι οἱ Σούσιοι· φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος τὴν μητέρα Μέμνονος Κισσίαν. ταφῆναι δὲ λέγεται Μέμνων περὶ Πάλτον τῆς Συρίας παρὰ Βαδᾶν ποταμόν, ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν
A. 1059 Μέμνονι διθυράμβῳ τῶν Δηλιακῶν. τὸ δὲ τεῖχος ᾠκοδόμητο τῆς πόλεως καὶ ἱερὰ καὶ βασίλεια παραπλησίως, ὥσπερ τὰ τῶν Βαβυλωνίων ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου, καθάπερ εἰρήκασί τινες. Πολύκλειτός τε διακοσίων φησὶ τὸν κύκλον καὶ ἀτείχιστον.

3. Κοσμήσαντες δὲ τὰ ἐν Σούσοις βασίλεια μάλιστα τῶν ἄλλων, οὐδὲν ἧττον καὶ τὰ ἐν Περσεπόλει καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις ἐξετίμησαν· καὶ ἥ γε γάζα καὶ οἱ θησαυροὶ καὶ τὰ μνήματα ἐνταῦθα ἦν τοῖς Πέρσαις, ὡς ἐν τόποις ἐρυμνοτέροις καὶ ἅμα προγονικοῖς. ἦν δὲ καὶ ἄλλα βασίλεια τὰ ἐν Γάβαις

cf. Herod. I, 125, Arrh. Ind. c. 40, Curt. V, 6. 3. ἀξιολογοτάτην *F.* 8. ὂν post κρεῖττον addendum censet Cas. parum apte: ferri possit, si ὡς addatur ante κρεῖττον, ut IV, 183: τρίτον scripsit Cor. de coni. Tyrwh. 9. σουσιάδα *F.* — ἐπίβολον *C* ἐπήβολον *D*, sed inter ο et λ litera erasa est. 10. ὑφ'] ἐφ' *Fh.* — τέτακται codd., Cor. corr. 11. μείζωνος *F.* 12. καὶ om. *Ex* Cor. 14. Μεμνόνειον edd. 16. παλτὸν *F.* 17. βανδᾶν *moxz.* 18. δαλιδιακῶν ald. unde δαλιακῶν scripsit Xyl. 21. Πολύκλειτος — ἀτείχιστον om. *x.* — τε] δὲ Cor. satis commode. 24. περσαιπόλει *oxz.* — πασαριγνάδαις *Dhi.* 27. προγονικῆς *F.* — γάμαις *F.*

ἐν τοῖς ἀνωτέρω που μέρεσι τῆς Περσίδος καὶ τὰ ἐν τῇ παραλίᾳ τὰ κατὰ τὴν Ταόκην λεγομένην· ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν τῶν Περσῶν ἀρχήν. οἱ δ' ὕστερον ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐχρήσαντο, ὡς εἰκός, εὐτελεστέροις τισίν, ἅτε καὶ τῆς Περσίδος ἠλαττωμένης ὑπό τε τῶν Μακεδόνων καὶ ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τῶν Παρθυαίων. καὶ γὰρ εἰ βασιλεύονται μέχρι νῦν ἴδιον βασιλέα ἔχοντες οἱ Πέρσαι, τῇ γε δυνάμει πλεῖστον ἀπολείπονται καὶ τῷ Παρθυαίων προσέχουσι βασιλεῖ.

4. Τὰ μὲν οὖν Σοῦσα ἐν μεσογαίοις κεῖται ἐπὶ τῷ Χοάσπῃ ποταμῷ περαιτέρω κατὰ τὸ ζεῦγμα, ἡ δὲ χώρα μέχρι τῆς θαλάττης καθήκει· καί ἐστιν αὐτῆς ἡ παραλία μέχρι τῶν ἐκβολῶν σχεδόν τι τοῦ Τίγριος ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς Περσικῆς παραλίας σταδίων ὡς τρισχιλίων. ῥεῖ δὲ διὰ τῆς χώρας ὁ Χοάσπης εἰς τὴν αὐτὴν τελευτῶν παραλίαν, ἀπὸ τῶν Οὐξίων τὰς ἀρχὰς ἔχων. παρεμπίπτει γάρ τις ὀρεινὴ τραχεῖα καὶ ἀπότομος μεταξὺ τῶν Σουσίων καὶ τῆς Περσίδος, στενὰ ἔχουσα δυσπάροδα καὶ ἀνθρώπους λῃστάς, οἳ μισθοὺς ἐπράττοντο καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλέας κατὰ τὴν ἐκ Σούσων εἰς Πέρσας εἰσβολήν. φησὶ δὲ Πολύκλειτος εἰς λίμνην τινὰ συμβάλλειν τόν τε Χοάσπην καὶ τὸν Εὔλαιον καὶ ἔτι τὸν Τίγριν, εἶτ' ἐκεῖθεν εἰς τὴν θάλατταν ἐκδιδόναι· πρὸς δὲ τῇ λίμνῃ καὶ ἐμπόριον εἶναι, τῶν ποταμῶν μὲν οὐ δεχομένων τὰ ἐκ τῆς θαλάττης, οὐδὲ κα- C. 729
ταπεμπόντων διὰ τοὺς καταράκτας ἐπίτηδες γενομένους, πεζῇ δ' ἐμπορευομένων· ὀκτακοσίους γὰρ εἶναι σταδίους εἰς Σοῦσα †λέγουσιν ἄλλοι· ἄλλοι δέ φασι τοὺς διὰ Σούσων ποταμοὺς A. 1060

---

2. Ταόκην] ὤκην *Dh* ὄκην codd. rell. (ὀκὴν *F*): Cor. corr. de coni. Cas. aliorumque, coll. Arrh. Ind. c. 39. Ptolem. VI, 4. 5. τε om. edd. 9. μεσογαίᾳ *x*. 10. ᾗ ante κατὰ Cor. de coni. Cas. prorsus falso. 12. τίγρητος *D* (sed in marg. pr. m. add. γρ. τίγριος) *hi*. 13. δισχιλίων scribendum censet Gossell. propter ea quae mox traduntur ex Nearcho: sed haec parum sunt perspicua. 20. εὔλεον *CDhoxz*. — ἐς codd., exc. *Fmxz*, edd. 21. ἐμπορεῖον codd., exc. *F*, edd. 22. μὲν] δὲ *C*, Cor. om. 23. καταρράκτας codd., exc. *DF*, edd. 25. ἄλλοι om. Cor., sed facile intelligitur minime sanari locum hoc uno verbo omisso, cum ad unum Polyclitum haec sint referenda. Crediderim igitur sive delenda esse verba illa λέγουσιν ἄλλοι, utpote orta aliqua ratione ex proximis, sive excidisse quaedam, id quod minus probabile

εἰς ἓν ῥεῦμα τὸ τοῦ Τίγριος συμπίπτειν καὶ τὰς μεταξὺ διώρυγας τοῦ Εὐφράτου· διὰ δὲ τοῦτο κατὰ τὰς ἐκβολὰς ὀνομάζεσθαι Πασίτιγριν.

5. Νέαρχος δὲ τὸν παράπλουν τῆς Σουσίδος τεναγώδη φήσας πέρας αὐτοῦ λέγει τὸν Εὐφράτην ποταμόν· πρὸς δὲ τῷ στόματι κώμην οἰκεῖσθαι τὴν ὑποδεχομένην τὰ ἐκ τῆς Ἀραβίας φορτία· συνάπτειν γὰρ ἐφεξῆς τὴν τῶν Ἀράβων παραλίαν τῷ στόματι τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Πασιτίγριος, τὸ δὲ μεταξὺ πᾶν ἐπέχειν λίμνην, τὴν ὑποδεχομένην τὸν Τίγριν. ἀναπλεύσαντι δὲ τῷ Πασιτίγρει σταδίους πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, τὴν σχεδίαν εἶναι τὴν ἄγουσαν ἐπὶ Σούσων ἐκ τῆς Περσίδος, ἀπέχουσαν Σούσων σταδίους † ἑξήκοντα· τὸν δὲ Πασίτιγριν ἀπὸ τοῦ Ὀροάτιδος διέχειν περὶ δισχιλίους σταδίους· διὰ δὲ τῆς λίμνης ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Τίγριος τὸν ἀνάπλουν εἶναι σταδίων ἑξακοσίων· πλησίον δὲ τοῦ στόματος κώμην οἰκεῖσθαι † τὴν Σουσιανήν, διέχουσαν τῶν Σούσων σταδίους πεντακοσίους· ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου καὶ μέχρι Βαβυλῶνος τὸν ἀνάπλουν εἶναι διὰ γῆς οἰκουμένης καλῶς σταδίων πλειόνων ἢ τρισχιλίων. Ὀνησίκριτος δὲ πάντας φησὶν ἐκβάλλειν εἰς τὴν λίμνην, τόν τε Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγριν· ἐκπεσόντα δὲ πάλιν τὸν Εὐφράτην ἐκ τῆς λίμνης ἰδίῳ στόματι πρὸς τὴν θάλατταν συνάπτειν.

6. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πλείω στενὰ διεκβάλλοντι τὰ ἐν τοῖς

---

est, post Σοῦσα. Praeterea χιλίους excidisse ante ὀκτακοσίους suspicantur coniectura parum firma Goss. et Grosk., coll. Arrh. Ind. c. 42, Plin. VI, 27 s. 31; fortasse intelligenda est Ἄγινις κώμη illa, quam ad Tigris ostia sitam atque *D* stadia Susis abesse tradidit Nearchus: v. §. 5. et Arrh. Ind. c. 42. 1. καὶ] κατὰ Cor. — διώρυχας *F* (?) edd. 2. δὲ] δὴ *xz*. 3. παστίγρειν *F*. 5. πέρας] τέλος *w*. 12. ἑξάκοντα *F*: verum numerum illum non esse sponte sua apparet, nec tamen dici potest, quem numerum scripserit Strabo: ἑξακοσίους satis quadraret, cum quartis castris Alexandrum Susis ad Pasitigrim pervenisse tradant Curtius V, 10, Diod. XVII, c. 67. 15. Nomen Ἄγινιν a Strabone additum fuisse recte suspicatur Cor., coll. Arrh. Ind. c. 42. 17. καὶ om. edd. 18. γῆς] τῆς codd., Tzsch. corr. de coni. Cas. 19. ἐμβάλλειν *E*, atque malim sive hoc sive εἰσβάλλειν. 23. διεκβαλνοντι *mox*.

Οὐξίοις κατ' αὐτὴν τὴν Περσίδα, ἃ καὶ αὐτὰ βίᾳ διῆλθεν Ἀλέξανδρος, κατά τε τὰς Περσικὰς πύλας καὶ κατ' ἄλλους τόπους διεξιὼν τὴν χώραν, καὶ κατοπτεῦσαι σπεύδων τὰ κυριώτατα μέρη καὶ τὰ γαζοφυλάκια, ἃ τοσούτοις χρόνοις ἐξεπεπλήρωτο, οἷς ἐδασμολόγησαν Πέρσαι τὴν Ἀσίαν· ποταμοὺς δὲ διέβη πλείους τοὺς διαρρέοντας τὴν χώραν καὶ καταφερομένους εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. μετὰ γὰρ τὸν Χοάσπην ὁ Κοπράτας ἐστὶ καὶ ὁ Πασίτιγρις, ὃς ἐκ τῆς Οὐξίας καὶ αὐτὸς ῥεῖ· ἔστι δὲ καὶ Κῦρος ποταμός, διὰ τῆς κοίλης καλουμένης Περσίδος ῥέων περὶ Πασαργάδας, οὗ μετέλαβε τὸ ὄνομα βασιλεύς, ἀντὶ Ἀγραδάτου μετονομασθεὶς Κῦρος. πρὸς αὐτῇ δὲ A. 1061 *τῇ Περσεπόλει τὸν Ἀράξην διέβη· ἦν δὲ ἡ Περσέπολις μετὰ Σοῦσα κάλλιστα κατεσκευασμένη μεγίστη πόλις, ἔχουσα βασίλεια ἐκπρεπῆ, καὶ μάλιστα τῇ πολυτελείᾳ τῶν κειμένων. ῥεῖ δ' ὁ Ἀράξης ἐκ τῶν Παραιτακῶν· συμβάλλει δ' εἰς αὐτὸν ὁ Μῆδος, ἐκ Μηδίας ὁρμηθείς. φέρονται δὲ δι' αὐλῶνος παμφόρου συνάπτοντος τῇ Καρμανίᾳ καὶ τοῖς ἑωθινοῖς μέρεσι τῆς χώρας, καθάπερ καὶ αὐτὴ ἡ Περσέπολις. ἐνέπρησε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὰ ἐν Περσεπόλει βασίλεια, τιμωρῶν τοῖς Ἕλλησιν,* C. 730 *ὅτι κἀκείνων ἱερὰ καὶ πόλεις οἱ Πέρσαι πυρὶ καὶ σιδήρῳ διεπόρθησαν.*

7. *Εἶτ' εἰς Πασαργάδας ἧκε· καὶ τοῦτο δ' ἦν βασίλειον ἀρχαῖον. ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν Κύρου τάφον εἶδεν ἐν παραδείσῳ, πύργον οὐ μέγαν, τῷ δάσει τῶν δένδρων ἐναποκεκρυμ-*

---

4. *ἐξεπλήρωτο* D (sed *επ* supra add. atramento pallidissimo) *hi*. 6. *πλείους*] *τέλους*, quod ex *πλέους* videtur corruptum, *F*. — *διαρέοντας* *F*. — *καφερομένους* *F*. 7. *κοπράτης* *E*, qua forma utitur etiam Diod. XIX, 18. 8. *πασιτίγρις* *DFh*. 9. *καὶ* om. *Dh*. 10. *μετέβαλε* Tzsch. Cor. de coni. Cas. — *τὸ ὄνομα* ald. — *ὁ* ante *βασιλεὺς* add. edd. 11. *μετονομάσας Κῦρον* Cor. 12. *τῇ* om. codd. exc. *D* (in hoc quoque sec. m. deletum) *h*. — *περσαιπόλει* codd. exc. *D* (*αι* sup. *ε* sec. m. add.) *Ei*. — *περσαίπολις* codd. exc. *Dh*. — Verba *μετὰ* — *πόλις* exciderunt in codd., exc. *F*, edd. 14. *καὶ* om. *Dh* Tzsch. 15. *παρετάκων* *CDFh*. 16. *μηδείας* *CF*. 18. *περσαίπολις* codd. exc. *DEh*. 19. *περσαίπολις* codd. exc. *DEh*. 20. *κακεῖνον* *C* *κακεῖνοι* mox. — *πόλις* *F*. — *οἱ πέρσαι* *Dh*.

μένον, κάτω μὲν στερεόν, ἄνω δὲ στέγην ἔχοντα καὶ σηκόν, στενὴν τελέως ἔχοντα τὴν εἴσοδον· δι' ἧς παρελθεῖν εἴσω φησὶν Ἀριστόβουλος, κελεύσαντος τοῦ βασιλέως, καὶ κοσμῆσαι τὸν τάφον· ἰδεῖν δὲ κλίνην τε χρυσῆν καὶ τράπεζαν σὺν ἐκπώμασι καὶ πύελον χρυσῆν καὶ ἐσθῆτα πολλὴν κόσμον τε λιθοκόλλητον· κατὰ μὲν οὖν τὴν πρώτην ἐπιδημίαν ταῦτ' ἰδεῖν, ὕστερον δὲ συληθῆναι καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐκκομισθῆναι, τὴν δὲ κλίνην θραυσθῆναι μόνον καὶ τὴν πύελον, μεταθέντων τὸν νεκρόν, δι' οὗ δῆλον γενέσθαι, διότι προνομευτῶν ἔργον ἦν, οὐχὶ
A. 1062 τοῦ σατράπου, καταλιπόντων ἃ μὴ δυνατὸν ἦν ῥᾳδίως ἐκκομίσαι· συμβῆναι δὲ ταῦτα, καίπερ φυλακῆς περικειμένης Μάγων, σίτισιν λαμβανόντων καθ' ἡμέραν πρόβατον, διὰ μηνὸς δ' ἵππον. ἀλλ' ὁ ἐκτοπισμὸς τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς εἰς Βάκτρα καὶ Ἰνδοὺς πολλά τε ἄλλα νεωτερισθῆναι παρεσκεύασε, καὶ δὴ καὶ τοῦθ' ἓν τῶν νεωτερισθέντων ὑπῆρξεν. οὕτω μὲν οὖν Ἀριστόβουλος εἴρηκε, καὶ τὸ ἐπίγραμμα δὲ ἀπομνημονεύει τοῦτο· ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρός εἰμι, ὁ τὴν ἀρχὴν τοῖς Πέρσαις κτησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύς· μὴ οὖν φθονήσῃς μοι τοῦ μνήματος. Ὀνησίκριτος δὲ τὸν μὲν πύργον δεκάστεγον εἴρηκε· καὶ ἐν μὲν τῇ ἀνωτάτω στέγῃ κεῖσθαι τὸν Κῦρον· ἐπίγραμμα δ' εἶναι Ἑλληνικόν, Περσικοῖς κεχαραγμένον γράμμασιν· ἐνθάδ' ἐγὼ κεῖμαι Κῦρος βασιλεὺς βασιλήων· καὶ ἄλλο περσίζον πρὸς τὸν αὐτὸν νοῦν.

8. Μέμνηται δ' Ὀνησίκριτος καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ Δαρείου τάφῳ γράμμα τόδε· φίλος ἦν τοῖς φίλοις· ἱππεὺς καὶ τοξότης ἄριστος ἐγενόμην· κυνηγῶν ἐκράτουν· πάντα ποιεῖν ἠδυνάμην. Ἄριστος δ' ὁ Σαλαμίνιος πολὺ μέν ἐστι νεώτερος τούτων, λέγει δὲ δίστεγον τὸν πύργον καὶ μέγαν, ἐν δὲ τῇ Περσῶν διαδοχῇ ἱδρῦσθαι, φυλάττεσθαι δὲ τὸν τάφον·

---

1. κάτωθεν mox Cor. — στεραιὸν *F* στερρεὸν *D*. 4. ἐκπόμασι *D* (o in ω mut. sec. m.). 5. ἰσχῆτα *E*. 7. καὶ τὰ] κατὰ *F*. 8. μετατεθέντων *F* μετατεθῆναι mox. 9. δι' οὗ] δ' οὐ codd., Tzsch. corr. de coni. Tyrwh. 23. βασιλέων Cor. ex Arrhiano. — περσίζων *Dh*. — πρὸς om. *Dh*. 24. τοῦ] τῷ mox edd. 25. ἐπίγραμμα *i*, atque ita haud dubie scribendum. 26. γενόμην codd., Xyl. corr.

ἐπίγραμμα δὲ τὸ λεχθὲν Ἑλληνικὸν καὶ ἄλλο Περσικὸν πρὸς τὸν αὐτὸν νοῦν. τοὺς δὲ Πασαργάδας ἐτίμησε Κῦρος, ὅτι τὴν ὑστάτην μάχην ἐνίκησεν Ἀστυάγην ἐνταῦθα τὸν Μῆδον, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας μετήνεγκεν εἰς ἑαυτὸν καὶ πόλιν ἔκτισε καὶ βασίλειον κατεσκεύασε τῆς νίκης μνημεῖον.

9. Πάντα δὲ τὰ ἐν τῇ Περσίδι χρήματα ἐξεσκευάσατο εἰς C. 731 τὰ Σοῦσα, καὶ αὐτὰ θησαυρῶν καὶ κατασκευῆς μεστά· οὐδὲ τοῦθ' ἡγεῖτο τὸ βασίλειον, ἀλλὰ τὴν Βαβυλῶνα, καὶ διενοεῖτο ταύτην προσκατασκευάζειν· κἀνταῦθα δ' ἔκειντο θησαυροί. φασὶ δέ, χωρὶς τῶν ἐν Βαβυλῶνι καὶ τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν παρὰ ταῦτα μὴ ληφθέντων αὐτὰ τὰ ἐν Σούσοις καὶ τὰ ἐν Περσίδι τέτταρας μυριάδας ταλάντων ἐξετασθῆναι· τινὲς δὲ καὶ πέντε λέγουσιν· ἄλλοι δὲ πάντα πάντοθεν συναχθῆναι παραδεδώκασιν εἰς Ἐκβάτανα ὀκτωκαίδεκα μυριάδας ταλάντων· A. 1063 τὰ δὲ Δαρείῳ φυγόντι ἐκ τῆς Μηδίας συνεκκομισθέντα τάλαντα ὀκτακισχίλια διήρπασαν οἱ δολοφονήσαντες αὐτόν.

10. Τὴν γοῦν Βαβυλῶνα ὁ Ἀλέξανδρος προέκρινεν, ὁρῶν καὶ τῷ μεγέθει πολὺ ὑπερβάλλουσαν καὶ τοῖς ἄλλοις. εὐδαίμων δ' οὖσα ἡ Σουσίς, ἔκπυρον τὸν ἀέρα ἔχει [καὶ] καυματηρόν, καὶ μάλιστα τὸν περὶ τὴν πόλιν, ὥς φησιν ἐκεῖνος· τὰς γοῦν σαύρας καὶ τοὺς ὄφεις, θέρους ἀκμάζοντος τοῦ ἡλίου κατὰ μεσημβρίαν, διαβῆναι μὴ φθάνειν τὰς ὁδοὺς τὰς ἐν τῇ πόλει, ἀλλ' ἐν μέσαις περιφλέγεσθαι· ὅπερ τῆς Περσίδος μηδαμοῦ συμβαίνειν, καίπερ νοτιωτέρας οὔσης· λουτρὰ δὲ ψυχρὰ προτεθέντα ἐκθερμαίνεσθαι παραχρῆμα, τὰς δὲ κριθὰς διασπαρείσας εἰς τὸν ἥλιον ἀλεαίνεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς ἰπνοῖς τὰς

2. ὅτι, et ε sup. ι sec. m. add., *D*. 5. νίκης] μνήμης *mox*. 7. τὰ om. *E*. — καὶ ante κατ. om. *E*. — καὶ ante οὐδὲ add. *E*. 8. τὸ om. Cor: ᾑρεῖτο βασίλειον coni. Grosk. 9. φασὶ δὲ om. *Dh* (in hoc post add.) *i* ald. 10. δὲ post χωρὶς add. *Dh* (in hoc post del.) *i* ald. 11. παρὰ] περὶ codd., Cor. corr. recte, sed idem μὴ falso incl. aster. — τὰ ἐν Πέρσοις (sic) post αὐτὰ add. *Dh* (in hoc tamen punctis suppositis notantur) *i*. 13. παντάχοθεν *E*. 15. μηδείας *CF*. 19. καὶ om. codd. exc. *Eiw*, Cor. add.: cf. XVI, 740. 20. ἐκεῖνος quo referendum sit, prorsus obscurum est, nec tamen videtur coniectura esse tentandum: haud pauca praeterea negligentiae vestigia in hac Straboniani operis parte offenduntur. 25. θερμαίνεσθαί *Dhi*. 26. ἀλήθεσθαι *moz*

κάχρυς· διὸ καὶ ταῖς στέγαις ἐπὶ δύο πήχεις τὴν γῆν ἐπιτιθεσθαι, ὑπὸ δὲ τοῦ βάρους ἀναγκάζεσθαι στενοὺς μὲν μακροὺς δὲ ποιεῖσθαι τοὺς οἴκους, ἀπορουμένους μακρῶν μὲν δοκῶν, δεομένους δὲ μεγάλων οἴκων διὰ τὸ πνῖγος. ἴδιον δέ τι πάσχειν τὴν φοινικίνην δοκόν· στερεὰν γὰρ οὖσαν, παλαιουμένην οὐκ εἰς τὸ κάτω τὴν ἔνδοσιν λαμβάνειν, ἀλλ' εἰς τὸ ἄνω μέρος κυρτοῦσθαι τῷ βάρει καὶ βέλτιον ἀνέχειν τὴν ὀροφήν. αἴτιον δὲ τῶν καυμάτων λέγεται τὸ ὑπερκεῖσθαι πρὸς ἄρκτον ὄρη ὑψηλὰ τὰ προεκδεχόμενα ἅπαντας τοὺς βορείους ἀνέμους· ὑπερπετεῖς δὴ πνέοντες ἀπὸ τῶν ἀκρωτηρίων μετέωροί τε τῶν πεδίων οὐ προσάπτονται, ἀλλὰ παρελαύνουσιν εἰς τὰ νοτιώτερα τῆς Σουσίδος· αὕτη δὲ νηνεμίαις κατέχεται, καὶ μάλιστα τότε, ἡνίκα ἐτησίαι τὴν ἄλλην γῆν καταψύχουσιν ἐκκαομένην ὑπὸ τῶν καυμάτων.

11. Πολύσιτος δ' ἄγαν ἐστίν, ὥστε ἑκατοντάχουν δι' ὁμαλοῦ καὶ κριθὴν καὶ πυρὸν ἐκτρέφειν, ἔστι δ' ὅτε καὶ διακοσιοντάχουν· διόπερ οὐδὲ πυκνὰς τὰς αὔλακας τέμνουσι· πυκνούμεναι γὰρ κωλύουσιν αἱ ῥίζαι τὴν βλάστην. τὴν δ' ἄμπελον οὐ φυομένην πρότερον Μακεδόνες κατεφύτευσαν κἀκεῖ καὶ ἐν Βαβυλῶνι, οὐ ταφρεύοντες, ἀλλὰ παττάλους κατασεσιδηρωμέ-
C. 732 νους ἐξ ἄκρων πήττοντες, εἶτ' ἐξαιροῦντες, ἀντὶ δ' αὐτῶν τὰ κλήματα καθιέντες εὐθέως. ἡ μὲν δὴ μεσόγαια *πολλάκις, καὶ

---

ald. φρύγεσθαι Epit. ἅλλεσθαι Cor., coll. Plut. Alex. c. 35, Theophr. VIII, 11: nihil tamen mutandum, cum ea quae subiiciuntur satis ostendant, quo sensu accipiendum sit verbum ἀλεαίνεσθαι. 1. κέγχρους *moxz* ald. κέγχρυς *CDh* κάγχρυς *E*: sed κάχρυς exhibet praeter *F* etiam Epit. — στάγαις *F*. — τὴν asteriscis incl. Cor. 2. μικροὺς Tzsch. de coni. Xyl. 5. φοινίκην *D* (corr. postea pr. m.) *w*. 10. δὲ *Dhi* γὰρ *moz* edd. — τε om. *x* Cor.: post τῶν coll. codd. rell. exc. *E*. 11. προσελαύνουσι *E*. 13. ἐκκεκαυμένην ald. ἐκκαιομένην *moz* Cor. 15. δι' ὅλου *x*. 16. διακοσοντάχουν *F*. 19. οἱ ante Μακεδόνες add. *E*. 20. ἅτε σεσιδηρωμένους *CDFhi* ἅτε om. *moz* Cor. κατεσεσιδηρωμένους *x*, unde Cor. ad Interpr. Gallicam recte coniecit quod scripsimus. 21. πήπτοντες *F*. 22. Verba πολλάκις — συνέβη ex §. 12. miro errore in codd. huc translata sunt, atque quae hic exciderunt τοιαύτη — γοῦν infra post Σουσιανὴ posita sunt: Cor. ac Grosk. verum viderunt.

δὴ καὶ ἐφ' ἡμῶν ἄλλοτ' ἄλλως συνέβη [τοιαύτη· ἡ δὲ παραλία τεναγώδης ἐστὶ καὶ ἀλίμενος· διὰ τοῦτο γοῦν] καί φησιν ὁ* A. 1064 *Νέαρχος μηδὲ καθοδηγῶν ἐπιχωρίων τυγχάνειν, ἡνίκα τῷ στόλῳ παρέπλει πρὸς τὴν Βαβυλωνίαν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς, ὅτι προσόρμους οὐκ εἶχεν, οὐδ' ἀνθρώπων εὐπορεῖν οἷός τ' ἦν τῶν ἡγησομένων κατ' ἐμπειρίαν.*

12. *Γειτνιᾷ δὲ τῇ Σουσίδι τῆς Βαβυλωνίας ἡ Σιτακηνὴ μὲν πρότερον, Ἀπολλωνιᾶτις δὲ ὕστερον προσαγορευθεῖσα. ἀπὸ τῶν ἄρκτων δ' ὑπέρκεινται ἀμφοῖν πρὸς ἕω Ἐλυμαῖοί τε καὶ Παραιτακηνοί, λῃστρικοὶ ἄνδρες καὶ ὀρεινῇ τραχείᾳ πεποιθότες· μᾶλλον δ' οἱ Παραιτακηνοὶ τοῖς Ἀπολλωνιάταις ἐπίκεινται, ὥστε καὶ χεῖρον ἐκείνους διατιθέασιν. οἱ δὲ Ἐλυμαῖοι κἀκείνοις καὶ τοῖς Σουσίοις, τούτοις δὲ καὶ οἱ Οὔξιοι προσπολεμοῦσιν· ἧττον δὲ νῦν, ὡς εἰκός, διὰ τὴν τῶν Παρθυαίων ἰσχύν, ὑφ' οἷς εἰσιν ἅπαντες οἱ ταύτῃ. εὖ μὲν οὖν πραττόντων ἐκείνων, εὖ πράττουσιν ἅπαντες καὶ οἱ ὑπήκοοι αὐτῶν· στασιαζόντων δέ, ὅπερ συμβαίνει πολλάκις, καὶ δὴ καὶ ἐφ' ἡμῶν, ἄλλοτ' ἄλλως συμβαίνει καὶ οὐ τὰ αὐτὰ πᾶσι· τοῖς μὲν γὰρ συνήνεγκεν ἡ ταραχή, τοῖς δὲ παρὰ γνώμην ἀπήντησεν. ἡ μὲν δὴ χώρα ἥ τε Περσὶς καὶ ἡ Σουσιανὴ τοιαύτη. *ἡ δὲ παραλία τεναγώδης ἐστὶ καὶ ἀλίμενος. διὰ τοῦτο γοῦν**

13. *Τὰ [δ'] ἔθη τὰ Περσικὰ καὶ τούτοις καὶ Μήδοις τὰ αὐτὰ καὶ ἄλλοις πλείοσι, περὶ ὧν εἰρήκασι μὲν πλείους, τὰ δὲ καίρια καὶ ἡμῖν λεκτέον. Πέρσαι τοίνυν ἀγάλματα μὲν καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται, θύουσι δ' ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία· τιμῶσι δὲ καὶ Ἥλιον, ὃν καλοῦσι Μίθρην, καὶ Σελήνην καὶ Ἀφροδίτην καὶ πῦρ καὶ γῆν καὶ ἀνέμους καὶ ὕδωρ· θύουσι δ' ἐν καθαρῷ τόπῳ κατευξάμενοι, παραστησά-* A. 1065 *μενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον· μελίσαντος δὲ τοῦ Μάγου τὰ κρέα*

---

5. *ἔχειν* codd. edd., correxi sensu flagitante. 7. *σιττακηνὴ DEFh*: sed iidem aliis locis simplex *τ* tuentur. 10. *παρατακηνοὶ Dhi*. — *λῃστρικοὶ ἄνδρες*] *τοῖς Ἀπολλωνιάταις C*. 11. *παρατακηνοὶ Dhi*. 13. *κακείνους D*. 15. *ὑφ' ἧς Dh ὑφ' ἧ i*. 20. Verba *ἡ δὲ* — *γοῦν* ex superioribus male huc translata: v. ad §. 11. 22. *δ'* om. codd. Cor. add. 25. *οὐκ F*. 26. *μίθραν E*. 28. *καὶ* ante *παραστησάμενοι* edd. add. inde a Cas. 29. *ἐστεμμένοι* suspicatur Cor. coll. Herod. I, 132.

τοῦ ὑφηγουμένου τὴν ἱερουργίαν ἀπίασι διελόμενοι, τοῖς θεοῖς οὐδὲν ἀπονείμαντες μέρος· τῆς γὰρ ψυχῆς φασι τοῦ ἱερείου δεῖσθαι τὸν θεόν, ἄλλου δὲ οὐδενός· ὅμως δὲ τοῦ ἐπίπλου τι μικρὸν τιθέασιν, ὡς λέγουσί τινες, ἐπὶ τὸ πῦρ.

14. *Διαφερόντως δὲ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι θύουσι, τῷ μὲν πυρί, προστιθέντες ξηρὰ ξύλα τοῦ λέπους χωρίς, πιμελὴν ἐπιτιθέντες ἄνωθεν· εἶθ' ὑφάπτουσιν, ἔλαιον καταχέοντες, οὐ φυσῶντες, ἀλλὰ ῥιπίζοντες· τοὺς δὲ φυσήσαντας ἢ νεκρὸν ἐπὶ πῦρ θέντας ἢ βόλβιτον θανατοῦσι· τῷ δ' ὕδατι, ἐπὶ λίμνην ἢ ποταμὸν ἢ κρήνην ἐλθόντες, βόθρον ὀρύξαντες εἰς τοῦτον*
C. 733 *σφαγιάζονται, φυλαττόμενοι, μή τι τοῦ πλησίον ὕδατος αἱμαχθείη, ὡς μιανοῦντες· εἶτ' ἐπὶ μυρρίνην ἢ δάφνην διαθέντες τὰ κρέα, ῥάβδοις λεπτοῖς ἐφάπτονται οἱ Μάγοι καὶ ἐπᾴδουσιν, ἀποσπένδοντες ἔλαιον ὁμοῦ γάλακτι καὶ μέλιτι κεκραμένον οὐκ εἰς πῦρ, οὐδ' ὕδωρ, ἀλλ' εἰς τοὔδαφος· τὰς δ' ἐπῳδὰς ποιοῦνται πολὺν χρόνον ῥάβδων μυρικίνων λεπτῶν δέσμην κατέχοντες.*

15. *Ἐν δὲ τῇ Καππαδοκίᾳ (πολὺ γάρ ἐστι τὸ τῶν Μάγων φῦλον, οἳ καὶ Πύραιθοι καλοῦνται· πολλὰ δὲ καὶ τῶν Περσικῶν θεῶν ἱερά·) οὐδὲ μαχαίρᾳ θύουσιν, ἀλλὰ κορμῷ τινι, ὡς*
A. 1066 *ἂν ὑπέρῳ τύπτοντες. ἔστι δὲ καὶ Πυραιθεῖα, σηκοί τινες ἀξιόλογοι· ἐν δὲ τούτοις μέσοις βωμός, ἐν ᾧ πολλή τε σποδός, καὶ πῦρ ἄσβεστον φυλάττουσιν οἱ Μάγοι· καὶ καθ' ἡμέραν δὲ*

---

7. *ἐπιχέοντες* ***moz*** *καταχέαντες* edd. — *οὐ* om. ***F***. 9. *ἐπιθέντας* ***Dhi***. 11. *καθαροῦ* post *ὕδατος* add. Xyl. 12. *μυρρήνην* ***F***. — *ἐπιθέντες* ***hi***. 13. *ἐφάπτονται* et e corr. *ὑφάπτουσι* ***z***, unde *ὑφάπτουσι* ***mo***: Cor. suspicatur scribendum esse *ἐφαπτόμενοι ὑφάπτουσι*, aptissime conferens Phoenicis versus ap. Athen. XII, p. 530:

οὐ παρὰ Μάγοισι πῦρ ἱερὸν ἀνέστησεν,
ὥσπερ νόμος, ῥάβδοισι τοῦ θεοῦ (i. e. *πυρὸς*) *ψαύων*,

atque ignem accensum aliqua ratione indicari necessarium videtur. — *ἐπᾴδοντες*, omisso *ἀποσπένδοντες* ***Dhi***. 15. *οὐδ'*] *οὐχ* codd. exc. ***x***, in quo *οὐκ εἰς*, quod rec. Cor.: sed simplicior visa est illa mutatio. 16. *μυρρικίνων* ***Dhoxz*** *μυρρηκίνων* ***F***. 18. *γάρ*] *μᾶλλον* ***Dh***. — *κἀκεῖ* ante *ἐστι* addendum censet Grosk. atque ita vel potius *ἐστιν ἐκεῖ* videtur scribendum esse. 21. *πυραιθία* ***F*** *πυραθεῖα* ***mox***. 22. *σπονδὸς* ***F***. 23. *καὶ* ante *καθ'* om. ***C*** (?) edd.

εἰσιόντες, ἐπᾴδουσιν ὥραν σχεδόν τι, πρὸ τοῦ πυρὸς τὴν δέσμην τῶν ῥάβδων ἔχοντες, τιάρας περικείμενοι πιλωτάς, καθεικυίας ἑκατέρωθεν μέχρι τοῦ καλύπτειν τὰ χείλη τὰς παραγναθίδας. ταὐτὰ δ' ἐν τοῖς τῆς Ἀναΐτιδος καὶ τοῦ Ὠμανοῦ ἱεροῖς νενόμισται· τούτων δὲ καὶ σηκοί εἰσι, καὶ ξόανον τοῦ Ὠμανοῦ πομπεύει. ταῦτα μὲν οὖν ἡμεῖς ἑωράκαμεν, ἐκεῖνα δ' ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγεται καὶ τὰ ἐφεξῆς.

16. *Εἰς γὰρ ποταμὸν οὔτ' οὐροῦσιν οὔτε νίπτονται Πέρσαι, οὐδὲ λούονται οὐδὲ νεκρὸν ἐμβάλλουσιν οὐδ' ἄλλα τῶν δοκούντων εἶναι μυσαρῶν. ὅτῳ δ' ἂν θύσωσι θεῷ, πρώτῳ τῷ πυρὶ εὔχονται.*

17. *Βασιλεύονται δ' ὑπὸ τῶν ἀπὸ γένους· ὁ δ' ἀπειθῶν ἀποτμηθεὶς κεφαλὴν καὶ βραχίονα ῥίπτεται. γαμοῦσι δὲ πολλὰς καὶ ἅμα παλλακὰς τρέφουσι πλείους πολυτεκνίας χάριν. τιθέασι δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἆθλα πολυτεκνίας κατ' ἔτος· τὰ δὲ τρεφόμενα μέχρι ἐτῶν τεττάρων οὐκ ἄγεται τοῖς γονεῦσιν εἰς ὄψιν. οἱ δὲ γάμοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ἐπιτελοῦνται· παρέρχεται δ' ἐπὶ τὸν θάλαμον, προφαγὼν μῆλον ἢ καμήλου μυελόν, ἄλλο δ' οὐδὲν τὴν ἡμέραν ἐκείνην.*

18. *Ἀπὸ δὲ πέντε ἐτῶν ἕως τετάρτου καὶ εἰκοστοῦ παιδεύονται τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν καὶ ἱππάζεσθαι καὶ ἀληθεύειν, διδασκάλοις τε λόγων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται, οἳ καὶ τὸ μυθῶδες πρὸς τὸ συμφέρον ἀνάγοντες παραπλέκουσι, καὶ μέλους χωρὶς καὶ μετ' ᾠδῆς ἔργα θεῶν τε καὶ ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἀναδιδόντες. συνάγουσι δ' εἰς ἕνα τόπον, ψόφῳ χαλκοῦ πρὸ ὄρθρου διεγείροντες ὡς ἐπὶ ἐξοπλισίαν ἢ θήραν· τάξαντες δ' ἀνὰ πεντήκοντα ἡγεμόνα τῶν βασιλέως τινὰ παίδων αὐτοῖς η*

---

3. *καὶ* ante *τὰς* add. ald. 4. *ταῦτα* codd., Cor. corr. — *ναΐτιδος* codd., Xyl. corr. — *ὠμάνου DFh.* 6. *ὠμάνου DFh.* — *ἑοράκαμεν D.* 7. *ἄλλαις* ante *ἱστορίαις* add. ald., unde Cor. finxit *παλαιαῖς.* 9. *ἐκβάλλουσιν CD* (?) *moxz* edd., *ἐμβάλλουσιν* praeter codd. rell. exhibet etiam Epit. 10. *θεῶν Dhi.* — *πρῶτον mowz.* 12. *ἀπιθῶν F.* 14. *ποτεκνίας D.* 17. *ἰσημερίδας F.* 18. Mirum est non addi subiectum, sive ὁ *νυμφίος* sive aliud verbum simile. 20. *εἴκοσι* codd., exc. *F*, edd. 21. *καὶ ἀκοντίζειν* om. *hi.* 25. *παραδιδόντες* Cor., mutationis tamen se poenitere confessus in nott.

C. 734 σατράπου τρέχοντι κελεύουσιν ἕπεσθαι, χωρίον ἀφορίσαντες τριάκοντα ἢ τετταράκοντα σταδίων. ἀπαιτοῦσι δὲ καὶ λόγον ἑκάστου μαθήματος, ἅμα καὶ μεγαλοφωνίαν καὶ πνεῦμα καὶ πλευρὰν ἀσκοῦντες, καὶ πρὸς καῦμα δὲ καὶ πρὸς ψῦχος καὶ ὄμβρους καὶ χειμάρρων διαβάσεις, ὥστ' ἄβροχα φυλάττειν καὶ ὅπλα καὶ ἐσθῆτα, καὶ ποιμαίνειν δὲ καὶ ἀγραυλεῖν καὶ καρποῖς ἀγρίοις
A. 1067 χρῆσθαι, τερμίνθῳ δρυοβαλάνοις ἀχράδι. *καλοῦνται δ' οὗτοι Κάρδακες, ἀπὸ κλοπείας τρεφόμενοι· κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες καὶ πολεμικὸν λέγεται.* ἡ δὲ καθ' ἡμέραν δίαιτα ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον καὶ μᾶζα καὶ κάρδαμον καὶ ἁλῶν χόνδρος καὶ κρέα ὀπτὰ ἢ ἑφθὰ ἐξ ὕδατος, ποτὸν δ' ὕδωρ. θηρεύουσι δὲ σαύνια ἀφ' ἵππων βάλλοντες καὶ τοξεύματα καὶ σφενδονοῦντες. δείλης δὲ φυτουργεῖν καὶ ῥιζοτομεῖν ἀσκοῦσι καὶ ὁπλοποιεῖν καὶ λίνα καὶ ἄρκυς φιλοτεχνεῖν. οὐχ ἅπτονται δὲ τῶν θηρευμάτων οἱ παῖδες, ἀλλὰ κομίζειν οἴκαδε ἔθος. τίθεται δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἆθλα δρόμου καὶ τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις. κοσμοῦνται δ' οἱ παῖδες χρυσῷ, τὸ πυρωπὸν τιθεμένων ἐν τιμῇ· διὸ οὐδὲ νεκρῷ προσφέρουσι, καθάπερ οὐδὲ τὸ πῦρ, κατὰ τιμήν.

19. Στρατεύονται δὲ καὶ ἄρχουσιν ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἕως πεντήκοντα, πεζοί τε καὶ ἱππεῖς· ἀγορᾶς δὲ οὐχ ἅπτονται· οὔτε γὰρ πωλοῦσιν οὔτ' ὠνοῦνται. ὁπλίζονται δὲ γέρρῳ ῥομβοειδεῖ, παρὰ δὲ τὰς φαρέτρας σαγάρεις ἔχουσι καὶ κοπίδας, περὶ δὲ τῇ κεφαλῇ πίλημα πυργωτόν, θώραξ δ' ἐστὶν αὐτοῖς φολιδωτός. ἐσθὴς δὲ τοῖς ἡγεμόσι μὲν ἀναξυρὶς τριπλῆ, χιτὼν δὲ χειριδωτὸς διπλοῦς ἕως γόνατος, ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκός, ἀνθινὸς δ' ὁ ἐπάνω· ἱμάτιον δὲ θέρους μὲν πορφυροῦν ἢ ἀνθι-

---

1. σατραπῶν *F*. 3. καὶ πλευρὰν om. *E*. 7. Verba καλοῦνται — λέγεται a Strabone non profecta esse recte iudicant Cor. et Grosk.; praeterquam enim quod incommodissime interrumpunt quae de iuvenum educatione exponuntur, Cardaces fuisse homines barbaros a Persis diversos, alii scriptores tradunt. 8. κλωπείας *D* (in hoc verba ἀπὸ — τρεφόμενοι sec. m. sunt add.) *h* κλωπίας *CF*. 10. κάρδαμα *E*. 13. λῖνα *F*. 14. ἄρκους *F*. 16. ἄλλων addendum esse censet Grosk., cum cursus et ipse fuerit quinquertii pars: ac mira certo est loquendi ratio. 20. δὲ om. *E*. 22. παρὰ] περὶ *E*. 23. φιλοδωτός *F*. 25. οὗ ante ὁ add. Cor. 26. ἰανθινὸν Cor. e coni. Cas., haud improbabiliter.

νόν, χειμῶνος δ' ἀνθινόν, τιᾶραι παραπλήσιαι ταῖς τῶν Μάγων, ὑπόδημα κοῖλον διπλοῦν, τοῖς δὲ πολλοῖς χιτὼν ἕως μεσοκνημίου καὶ διπλοῦς, ῥάκος δὲ σινδόνιόν τι περὶ τῇ κεφαλῇ· ἔχει δ' ἕκαστος τόξον καὶ σφενδόνην. δειπνοῦσι πολυτελῶς Πέρσαι, τιθέντες καὶ ὁλομελῆ καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα· κόσμος τε λαμπρὸς στρωμνῆς ἐκπωμάτων τε τῶν ἄλλων, ὥστε χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καταλάμπεσθαι.

20. *Ἐν οἴνῳ τὰ μέγιστα βουλεύονται, καὶ βεβαιότερα τῶν
ἐν νήψει τίθενται. τῶν κατὰ τὰς ὁδοὺς συναντώντων τοὺς
μὲν γνωρίμους καὶ ἰσοτίμους φιλοῦσι προσιόντες, τοῖς δὲ ταπεινοτέροις παραβάλλουσι τὴν γνάθον καὶ δέχονται ταύτῃ τὸ
φίλημα· οἱ δ' ἔτι ταπεινότεροι προσκυνοῦσι μόνον. θάπτουσι* C. 735
δὲ κηρῷ περιπλάσαντες τὰ σώματα, τοὺς δὲ Μάγους οὐ θά- A. 1068
πτουσιν, ἀλλ' οἰωνοβρώτους ἐῶσι· τούτοις δὲ καὶ μητράσι συνέρχεσθαι πάτριον νενόμισται. τοιαῦτα μὲν τὰ ἔθη.

21. *Ἔστι δ' ἴσως καὶ ταῦτα τῶν ἐθίμων, ἅ φησι Πολύκριτος. ἐν γὰρ Σούσοις ἑκάστῳ τῶν βασιλέων ἐπὶ τῆς ἄκρας ἰδίᾳ πεποιῆσθαι οἴκησιν καὶ θησαυροὺς καὶ παραθέσεις ὧν ἐπράττοντο φόρων, ὑπομνήματα τῆς οἰκονομίας· πράττεσθαι δ' ἐκ μὲν τῆς παραλίας ἀργύριον, ἐκ δὲ τῆς μεσογαίας ἃ φέρει ἑκάστη χώρα, ὥστε καὶ χρώματα καὶ φάρμακα καὶ τρίχα [ἢ] ἐρέαν ἤ τι τοιοῦθ' ἕτερον καὶ θρέμματα ὁμοίως. τὸν δὲ διατάξαντα τοὺς φόρους Δαρεῖον εἶναι †τὸν Μακρόχειρα, καὶ κάλλιστον ἀνθρώπων, πλὴν τοῦ μήκους τῶν βραχιόνων καὶ τῶν πήχεων· ἅπτεσθαι γὰρ καὶ τῶν γονάτων· τὸν δὲ πλεῖστον χρυ-*

---

1. *ἀνθεινὸν* **D** (e corr. sec. m.) *ἀνθινὸν*, et *ει* sup. *ι* add., **E**. — *τοῖς* **EFD** (?) *hr* (sec. m.) *x*. 3. *καὶ* om. Cor. — *διπλοῖς* **F**. — *σινδονίου*, omisso *τι*, Cor. 4. *καὶ δειπνοῦσι x*, *δειπνοῦσι δὲ* **Eix** Cor. 5. *καὶ* ante *πολλὰ* om. **Dh**. 6. *τε*] *δὲ* **D**. — *καὶ* ante *τῶν ἄλλων* add. *x* Cor. 7. *πάντα λάμπεσθαι s* (in marg) Cor. 9. *νίψει* **D** (sed *ι* in *η* mut. sec. m.) **Fh**, sed *η* sup. *ι* add. 10. *προσιόντας* codd., exc. **D**, edd. 14. *οἰωνοβότους w οἰωνοβρότους* codd., exc. **C**, edd. 16. *Πολύκλειτος* bene coni. Müller (v. Fragm. Polycl. post Arrianum Didot. p. 131). 22. *ἢ* om. codd. edd., *καὶ* scripsit Cor. — *ἤ τι*] *εἴ τι hi*. 23. *καὶ* om. Cor. recte, ut videtur: sed omnia haec verba inde a *τὸν μακρόχειρα* usque ad *γονάτων* diu suspecta sunt visa, neque ego crediderim a Strabone esse addita. 25. *τὸ δὲ πλεῖστον καὶ χρυσὸν κτλ.* ald.

σὸν καὶ ἄργυρον ἐν κατασκευαῖς εἶναι, νομίσματι δὲ οὐ πολλῷ· πρός τε τὰς δωρεὰς ἐκεῖνα κεχαρισμένα νομίζειν μᾶλλον καὶ πρὸς κειμηλίων ἀπόθεσιν· τὸ δὲ νόμισμα τὸ πρὸς τὰς χρείας ἀρκοῦν ἱκανὸν εἶναι, κόπτειν δὲ πάλιν τὸ τοῖς ἀναλώμασι σύμμετρον.

22. *Τὰ μὲν οὖν ἔθη σωφρονικὰ τὰ πλείω· διὰ δὲ τὸν πλοῦτον εἰς τρυφὴν ἐξέπεσον οἱ βασιλεῖς, ὥστε πυρὸν μὲν ἐξ Ἄσσου τῆς Αἰολίδος μετῄεσαν, οἶνον δ' ἐκ Συρίας τὸν Χαλυβώνιον, ὕδωρ δὲ ἐκ τοῦ Εὐλαίου πάντων ἐλαφρότατον, ὥστ' ἐν Ἀττικῇ κοτύλῃ δραχμῇ ἀφολκότερον εἶναι.*

23. *Συνέβη δὲ τοῖς Πέρσαις ἐνδοξοτάτοις γενέσθαι τῶν βαρβάρων παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι τῶν μὲν ἄλλων οὐδένες τῶν τῆς Ἀσίας ἀρξάντων Ἑλλήνων ἦρξαν, οὐδ' ᾔδεισαν οὐδ' ἐκεῖνοι τούτους, οὐδ' οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους, ἀλλ' ἐπὶ μικρὸν μόνον ἐκ τῆς πόρρωθεν ἀκοῆς. Ὅμηρος γοῦν οὔτε τὴν τῶν Σύρων οὔτε τὴν τῶν Μήδων ἀρχὴν οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἄν, Θήβας Αἰγυπτίας ὀνομάζων καὶ τὸν ἐκεῖ καὶ τὸν ἐν Φοινίκῃ πλοῦτον, τὸν ἐν Βαβυλῶνι καὶ Νίνῳ καὶ Ἐκβατάνοις παρεσιώπησε. πρῶτοι δὲ Πέρσαι καὶ Ἑλλήνων ἐπῆρξαν, Λυδοὶ δὲ ἐπῆρξαν μέν, ἀλλ' οὔτε τῆς Ἀσίας ὅλης ἐπάρξαντες, ἀλλὰ μέρους τινὸς μικροῦ, τοῦ ἐντὸς Ἅλυος μόνον, καὶ ταῦτ' ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὸν κατὰ Κροῖσον καὶ Ἀλυάττην. κρατηθέντες δ' ὑπὸ Περσῶν, εἴ καί τι τῆς*
A. 1069 *δόξης ἦν αὐτοῖς, ἀφῃρέθησαν τοῦθ' ὑπ' ἐκείνων. Πέρσαι δ', ἀφ' οὗ κατέλυσαν τὰ Μήδων, εὐθὺς καὶ Λυδῶν ἐκράτησαν καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας ὑπηκόους ἔσχον· ὕστερον δὲ καὶ διέβησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡττηθέντες πολλοῖς †καὶ*
C. 736 *πολλάκις ἀγῶσιν, ὅμως διετέλεσαν τὴν Ἀσίαν μέχρι τῶν ἐπὶ θαλάττῃ τόπων κατέχοντες, ἕως ὑπὸ Μακεδόνων κατεπολεμήθησαν.*

---

3. *δὲ* om. *C*. 7. *ἄσου Dh*. 9. *ἀφολοκώτερον Dh ἀφολοκότερον F ἀφολκώτερον C*. 12. *οὔτ' ἐκεῖνοι* Cor. 13. *οὔθ' οἱ* Cor. 15. *ἂν* om. *hi*. 17. *καὶ Νίνῳ* om. *moz νειλω CDFhvwx σούσοις i*. 18. *καὶ* om. Cor. 19. *ἐπάρξαντες* om. *moxz* Cor. 20. *ἐπ' ὀλίγων χρόνων τῶν CDhmoxz ἐπ' ὀλίγον χρόνον τῶν F τὸν* om. *E*. 21. *τῆς* ast. incl. Cor. 25. *καὶ* ante *διέβησαν* om. Cor. — *πολλοῖς καὶ πολλάκοις* (sic) *ἀγῶσιν καὶ πολλάκις F πολλοῖς ἀγῶσιν καὶ πολλάκις moz* edd., parum apte: equidem *πολλάκις* mutaverim in *μεγάλοις*.

24. Ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἡγεμονίαν καταστήσας αὐτοὺς Κῦρος ἦν· διαδεξάμενος δὲ τοῦτον Καμβύσης υἱὸς ὑπὸ τῶν Μάγων κατελύθη· τούτους δ' ἀνελόντες οἱ ἑπτὰ Πέρσαι Δαρείῳ τῷ Ὑστάσπεω παρέδοσαν τὴν ἀρχήν· εἶθ' οἱ ἀπὸ τούτου διαδεχόμενοι κατέληξαν εἰς Ἄρσην, ὃν ἀποκτείνας Βαγῶος ὁ εὐνοῦχος κατέστησε Δαρεῖον, οὐκ ὄντα τοῦ γένους τῶν βασιλέων. τοῦτον δὲ καταλύσας Ἀλέξανδρος αὐτὸς ἦρξε † δέκα ἢ ἕνδεκα ἔτη· εἶτ' εἰς πλείους τοὺς διαδεξαμένους καὶ τοὺς ἐπιγόνους τούτων μερισθεῖσα ἡ ἡγεμονία τῆς Ἀσίας διελύθη· συνέμεινε δ' ὅσον πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς διακοσίοις ἔτη. νῦν δ' ἤδη καθ' αὐτοὺς συνεστῶτες οἱ Πέρσαι βασιλέας ἔχουσιν ὑπηκόους ἑτέροις βασιλεῦσι, πρότερον μὲν Μακεδόσι, νῦν δὲ Παρθυαίοις.

---

2. ὁ ante *υἱὸς* add. Cor. 3. ἑπτὰ] ἔπειτα *F*. — δαρίω *F*. 4. ὑστάσπου ald., quod cum Tzsch. ex codd. auctoritate mutavisset denuo rec. Cor.: cf. XVI, 737. 5. ἀρσὴν *F*. — μαγῶος *Dhi*. 7. δώδεκα *Dh* Cor. verba ἢ ἕνδεκα asteriscis includens, coll. Arrh. Exp. Alex. VII, 28, Diod. XVII, 117: nec credibile videtur Strabonem scripsisse quae vulgo leguntur. 11. κατ' αὐτοὺς *Dh*. — ὑπηκόοις *F*. 12. In fine libri exhibent *CDFv* haec: ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ βιβλίῳ λέγει περὶ τῆς ἰνδικῆς καὶ ἀριανῆς καὶ περσίδος καὶ σούσων, iisque praemittuntur praeterea in *F* ea, quae leguntur initio libri XVI usque ad Βαβυλωνίαν.

ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ ἙΚΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ ἑκκαιδέκατον περιέχει τὴν Ἀσσυρίων χώραν, ἐν ᾗ Βαβυλὼν καὶ Νίσιβις, πόλεις μέγισται, καὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν καὶ Μεσοποταμίαν, Συρίαν πᾶσαν, Φοινίκην, Παλαιστίνην, Ἀραβίαν πᾶσαν καὶ ὅσα τῆς Ἰνδικῆς τῇ Ἀραβίᾳ *ᾗ* συνάπτει καὶ τὴν Σαρακηνῶν, ἣν Σκηνῆτιν καλεῖ, καὶ πᾶσαν τὴν παρακειμένην τῇ τε νεκρᾷ θαλάσσῃ καὶ τῇ ἐρυθρᾷ.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ἙΚΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

A. 1070 1. Τῇ δὲ Περσίδι καὶ τῇ Σουσιανῇ συνάπτουσιν οἱ Ἀσσύριοι· καλοῦσι δ' οὕτω τὴν Βαβυλωνίαν καὶ πολλὴν τῆς κύκλῳ γῆς, ἧς ἐν μέρει καὶ ἡ Ἀτουρία ἐστίν, ἐν ᾗπερ ἡ Νίνος καὶ ἡ Ἀπολλωνιᾶτις καὶ Ἐλυμαῖοι καὶ Παραιτάκαι καὶ ἡ περὶ

---

1. Argumentum om. *F*. 2. ἐξακαιδεκάτου *D* ἑξκαιδεκάτου codd., Cor. corr. 3. ἐξακαιδέκατον *D* ἑξκαιδέκατον codd., Cor. corr. — περὶ codd. exc. *w*, in quo περιέχει. — ἀσσυρίαν *mu* ἀσσύριον *CDhovxz*: quod recepi, est in *w*. — χώραν] γῆν edd. 4. Νίσιβις] Νίνος Cor. 6. ᾗ uncis incl. Cas., om. Tzsch. Cor. — τῶν ante Σαρακηνῶν add. *C*. 7. νεκρᾷ] ἡμετέρᾳ Cor. — Aliud argumentum in marg. inferiore *D* minio scriptum est pr. m. in hunc modum: τοῦ ἐξακαιδεκάτου: ἀτουρία. ἀπολλωνιάτις (sic). ἐλυμαῖοι. παραιτάκαι. χαωνίτις (sic). δολομηνή. καλαχηνοὶ. γαζηνὴ. ἀδιαβηνὴ. γορδιαῖοι. νίσιβις. μυγδόνες. 11. δὲ om. *h* ald. 12. οὕτως *CDFxz*. 13. νῖνος codd. (sic const.) Cor. corr.

τὸ Ζάγρον ὄρος Χαλωνῖτις καὶ τὰ περὶ τὴν Νίνον πεδία, Δολομηνή τε καὶ Καλαχηνὴ καὶ Χαζηνὴ καὶ Ἀδιαβηνή, καὶ τὰ A. 1071 τῆς Μεσοποταμίας ἔθνη τὰ περὶ Γορδυαίους καὶ τοὺς περὶ Νίσιβιν Μυγδόνας μέχρι τοῦ Ζεύγματος τοῦ κατὰ τὸν Εὐφράτην καὶ τῆς πέραν τοῦ Εὐφράτου πολλή, ἣν Ἄραβες κατέχουσι, καὶ οἱ ἰδίως ὑπὸ τῶν νῦν λεγόμενοι Σύροι μέχρι Κιλίκων καὶ Φοινίκων καὶ Ἰουδαίων καὶ τῆς θαλάττης τῆς κατὰ τὸ Αἰ- C. 737 γύπτιον πέλαγος καὶ τὸν Ἰσσικὸν κόλπον.

2. Δοκεῖ δὲ τὸ τῶν Σύρων ὄνομα διατεῖναι ἀπὸ μὲν τῆς Βαβυλωνίας μέχρι τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου, ἀπὸ δὲ τούτου μέχρι τοῦ Εὐξείνου τὸ παλαιόν. οἱ γοῦν Καππάδοκες ἀμφότεροι, οἵ τε πρὸς τῷ Ταύρῳ καὶ οἱ πρὸς τῷ Πόντῳ, μέχρι νῦν Λευκόσυροι καλοῦνται, ὡς ἂν ὄντων τινῶν Σύρων καὶ μελάνων· οὗτοι δ᾽ εἰσὶν οἱ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου· λέγω δὲ Ταῦρον, μέχρι τοῦ Ἀμανοῦ διατείνων τοὔνομα. οἱ δ᾽ ἱστοροῦντες τὴν Σύρων ἀρχὴν ὅταν φῶσι Μήδους μὲν ὑπὸ Περσῶν καταλυθῆναι, Σύρους δὲ ὑπὸ Μήδων, οὐκ ἄλλους τινὰς τοὺς Σύρους λέγουσιν, ἀλλὰ τοὺς ἐν Βαβυλῶνι καὶ Νίνῳ κατεσκευασμένους τὸ βασίλειον· ὧν ὁ μὲν Νίνος ἦν ὁ τὴν Νίνον ἐν τῇ Ἀτουρίᾳ κτίσας, ἡ δὲ τούτου γυνή, ἥπερ καὶ διεδέξατο τὸν ἄνδρα, Σεμίραμις· ἧς ἐστι κτίσμα ἡ Βαβυλών. οὗτοι δὲ ἐκράτησαν τῆς Ἀσίας, καὶ τῆς Σεμιράμιδος, χωρὶς τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἔργων, πολλὰ *δὲ* καὶ ἄλλα κατὰ πᾶσαν γῆν σχεδὸν δείκνυται, ὅση τῆς ἠπείρου

---

1. ζάδρον *E* ζάγριον *Dhix* Tzsch. Cor. — χαωνῖτις codd. exc. *D*, in quo est χαλωνίτης: verum vidit Cas. coll. XI, 529, Polyb. V, 54, 7, Dionys. Perieg. 1014, Plin. H. N. VI, 27. — δολομήνη *D*. 2. γαζηνὴ *D* χαζινὴ *F*. 3. γορδιαίους *C*. 5. πολλῆς codd. edd., sed flagitante sensu mutare non dubitavi. 6. ἰουδαίων post νῦν add. *sw*. 7. Ἰουδαίων] λιβύων codd, sed in marg. *Fx* pr. m. add. καὶ ἰουδαίων, in marg. *C* add. ἰουδαίων, denique in *x* scriptum est καὶ ἰουδαίων καὶ λιβύων quod recepit Cor. At Libyes, quos ab Aegyptiis Strabo constanter distinguit, ab his partibus plane alieni sunt: quapropter alteram scripturam in optimis codd. oblatam atque a Du Theilio et Grosk. commendatam recepi. 11. καππαδόκαι *moz*. 14. Hoc loco in marg. *Dhmw* leguntur haec: τοῦτο νῦν μαῦρον ὄρος φασί. 15. τὸ ὄνομα *E*. 19. αὐτουρίᾳ *F*. 20. σεμείραμις *CFh* (ex corr.). 22. σεμειράμιδος *CF*. — δὲ om. *E* Cor.: nec ferri potest. 23. ὅσα *Dh*.

ταύτης ἐστί, τά τε χώματα, ἃ δὴ καλοῦσι Σεμιράμιδος, καὶ τείχη καὶ ἐρυμάτων κατασκευαὶ καὶ συρίγγων τῶν ἐν αὐτοῖς καὶ ὑδρείων καὶ κλιμάκων καὶ διωρύγων ἐν ποταμοῖς καὶ λίμναις καὶ ὁδῶν καὶ γεφυρῶν. ἀπέλιπον δὲ τοῖς μεθ' ἑαυτοὺς τὴν ἀρχὴν μέχρι † τῆς Σαρδαναπάλου καὶ Ἀρβάκου· μετέστη δ' εἰς Μήδους ὕστερον.

3. Ἡ μὲν οὖν Νίνος πόλις ἠφανίσθη παραχρῆμα μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. πολὺ δὲ μείζων ἦν τῆς Βαβυλῶνος, ἐν πεδίῳ κειμένη τῆς Ἀτουρίας· ἡ δ' Ἀτουρία τοῖς περὶ Ἄρβηλα τόποις ὅμορός ἐστι, μεταξὺ ἔχουσα τὸν Λύκον ποταμόν. τὰ μὲν οὖν Ἄρβηλα τῆς Βαβυλωνίας ὑπάρχει, † ἃ κατ' αὐτήν ἐστιν· ἐν δὲ τῇ περαίᾳ τοῦ Λύκου τὰ τῆς Ἀτουρίας πεδία τῇ
A. 1072 *Νίνῳ περίκειται. ἐν δὲ τῇ Ἀτουρίᾳ ἐστὶ Γαυγάμηλα κώμη, ἐν ᾗ συνέβη νικηθῆναι καὶ ἀποβαλεῖν τὴν ἀρχὴν Δαρεῖον. ἔστι μὲν οὖν τόπος ἐπίσημος οὗτος καὶ τοὔνομα· μεθερμηνευθὲν*

---

1. *σεμειράμιδος* **CF**. 2. Ad voc. *συρίγγων* in marg. *D* sec. m. add.: *ἃς ἡ ἰδιῶτις γλῶσσα τζερεμπούλους θρυλεῖ*: eadem leguntur in marg. *h* ita tamen ut *τζερεμπούλους* distractum sit in *τοὺς ἐρεμπούλους*: cf. de hoc vocabulo Cor. not. ad h. l. 3. *διωρύχων* codd. (?) edd.: alteram tamen scripturam ab optt. codd. constanter fere servatam et hic praetuli. 4. *ἀπέλοιπον* **F**. — *τοῖς*] *τοὺς* **DFh**. 5. *τῆς*] *τοῦ* **E**. — *σαρδαναπάλλου* **CD**. — *ὀρβάκου* codd., Cas. corr.: qui recte simul observat verba haec Strabonis obscuriora esse. Mirabilis iam haec Sardanapali atque Arbacis connexio, sed mirabilior videbitur propter praemissum articulum *τῆς*: quem mutare cum **E** nemo audebit. Neque tamen, id quod unum restat, subaudire licebit *ἀρχῆς*. Suspicari igitur possis *μάχης* excidisse post *Ἀρβάκου*, cui errori ansam praebere potuit proximarum literarum similitudo. Sed ne hoc quidem valde mihi placere fateor. 6. *ὕστερον*] *σήμερον* **Dhi**. 7. *νίνων* **CDFhiw**, Cas. corr.: nisi forte scribendum videtur *Νινίων*, quod tamen minus aptum foret. — *ἠφανίσθην* **F**. — *μετὰ*] *κατὰ* **Es**, haud male. 8. *τῶν* om. **Dh**. 9. *κειμένης* **F**. — *ἄρβυλα* **Ds**. 10. *ὅμοιος* codd. exc. **Exz** (ex corr.). — *μεταξὺ τὸν λύκον ἔχουσα* **F**. 11. *καθ' αὐτὴν* **CEF** *κατ' αὐτὸν* Cor. infelicissime, cum Arbela non ad Lycum fluvium essent sita (v. §. 4.): neque tamen quae in codd. leguntur sensum praebent, qui ferri possit: suspicari possis excidisse *καὶ* ante *ἃ* ita, ut haec verba significarent l o c a c i r c u m A r b e l a s i t a; de *αὐτὴν* ad *τὰ Ἄρβηλα* relato cf. VIII, 340. 360. 385. X, 450. XI, 517. 15. *οὐκ* ante *ἐπίσημος* add. Cor. et quod Gaugamela a Strabone ipso mox traditur

γάρ ἐστι καμήλου οἶκος· ὠνόμασε δ' οὕτω Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπεω, κτῆμα δοὺς εἰς διατροφὴν τῇ καμήλῳ τῇ συνεκπεπονηκυίᾳ μάλιστα τὴν ὁδὸν τὴν διὰ τῆς ἐρήμου Σκυθίας μετὰ τῶν φορτίων, ἐν οἷς ἦν καὶ ἡ διατροφὴ τῷ βασιλεῖ. οἱ μέντοι Μακεδόνες, τοῦτο μὲν ὁρῶντες κώμιον εὐτελές, τὰ δὲ Ἄρβηλα κατοικίαν ἀξιόλογον, κτίσμα, ὥς φασιν, Ἀρβήλου τοῦ Ἀθμονέως, περὶ Ἄρβηλα τὴν μάχην καὶ νίκην κατεφήμισαν καὶ τοῖς συγγραφεῦσιν οὕτω παρέδωκαν.

4. Μετὰ δὲ Ἄρβηλα καὶ τὸ Νικατόριον ὄρος (ὃ προσωνόμασεν Ἀλέξανδρος, νικήσας τὴν περὶ Ἄρβηλα μάχην) ὁ Κάπρος ἐστὶ ποταμὸς ἐν ἴσῳ διαστήματι, ὅσῳ καὶ ὁ Λύκος· ἡ δὲ χώρα Ἀρτακηνὴ λέγεται. περὶ Ἄρβηλα δέ ἐστι καὶ Δημητριὰς C. 738
πόλις· εἶθ' ἡ τοῦ νάφθα πηγὴ καὶ τὰ πυρὰ καὶ τὸ τῆς Ἀναίας ἱερὸν καὶ Σαδράκαι, τὸ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεω βασίλειον, καὶ

---

esse *κώμιον εὐτελές* et ab Arrh. (v. Exped. Alex. VII, 11.) *χῶρος οὐκ ὀνομαστός*: sed falsam eius esse opinionem, evincitur ex iis quae opponuntur *οἱ μέντοι Μακεδόνες κτλ.* — *τὸ ὄνομα* *F*. 1. *γάρ* om. *Ex* Cor., sublata distinctione post *τοὔνομα*. — *ὀστάσπεῳ* (sic) *F* *ὑστάσπου* ald. Cor.: v. ad XV, 737. 2. *συμπεπονηκυῖα* *mox* Cor. 3. *κατὰ* ante *τὴν ὁδὸν* add. *mox* Cor. 5. Hoc loco in marg. *F* pr. m. add. *κωμύδριον*, quod tamen inferioris est Graecitatis. 6. *φησιν* *Cw*. *ἀρβύλου* *Dh*. — *ἀσθμονέως* *D*. 7. *ἄρβυλα* *Dh*. — *τὴν* ante *νίκην* add. *E*. 9. *ἄρβηλαν* *F* *ἄρβυλα* *Dh*. 10. *μάχην*] *νίκην* *E*. — *ὁ* om. *E*. 12. *Ἀρτακηνὴ* cum hoc uno loco commemoretur, diu pro suspecto habitum est: inde Grosk. Cellarium (v. Geogr. Ant. I, 771.) secutus *Ἀρβηληνὴ* scribendum esse suspicatur, eandem intelligens regionem, quam Arbelitin nominant Ptolem. VI, 1, Plin. H. N. VI, 13 s. 16: nusquam tamen invenitur illa nominis gentilicii forma, nec obtrudere eam Straboni licebit. Probabilius mihi quidem videtur Strabonem scripsisse *Ἀδιαβηνῆς*, cuius partem Arbelitin fuisse Plin. tradit l. c., cui concinunt quae leguntur infra p. 739. 745. 13. *εἶθ' ἡ*] *ἥ τε* Cor. — *καὶ τὰ πυρὰ* om. *Dhi*. — *ἀνέας* codd., Xyl. mut.: *Ἀναΐτιδος* scribendum esse censet Cas., nec dubium est, quin intelligenda sit haec dea; Grosk. contra codd. scripturam servandam censet, cum complures illius nominis formae apud scriptores Graecos inveniantur ita corruptae, ut librarios erroris accusare non liceat. Nihilominus, cum *ε* et *αι* saepissime confundantur, eam malui retinere scripturam, quae proxime accederet ad veram. 14. *τοῦ* ante *Δαρείου* add. *E*. — *Ὑστάσπου* ald. Cor.

ὁ Κυπαρισσὼν καὶ ἡ τοῦ Κάπρου διάβασις, συνάπτουσα ἤδη Σελευκείᾳ καὶ Βαβυλῶνι.

5. *Ἡ δὲ Βαβυλὼν καὶ αὐτὴ μέν ἐστιν ἐν πεδίῳ, τὸν δὲ κύκλον ἔχει τοῦ τείχους τριακοσίων ὀγδοήκοντα πέντε σταδίων, πάχος δὲ τοῦ τείχους ποδῶν δύο καὶ τριάκοντα, ὕψος δὲ τῶν μὲν μεσοπυργίων πήχεις πεντήκοντα, τῶν δὲ πύργων ἑξήκοντα, ἡ δὲ πάροδος τοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους, ὡς τέθριππα ἐναντιοδρομεῖν ἀλλήλοις ῥᾳδίως· διόπερ τῶν ἑπτὰ θεαμάτων λέγεται καὶ*
A. 1073 *τοῦτο καὶ ὁ κρεμαστὸς κῆπος, ἔχων ἐν τετραγώνῳ σχήματι ἑκάστην πλευρὰν τεττάρων πλέθρων· συνέχεται δὲ ψαλιδώμασι καμαρωτοῖς, ἐπὶ πεττῶν ἱδρυμένοις κυβοειδῶν ἄλλοις ἐπ' ἄλλοις· οἱ δὲ πεττοὶ κοῖλοι πλήρεις γῆς, ὥστε δέξασθαι φυτὰ δένδρων τῶν μεγίστων, ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου κατεσκευασμένοι καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ ψαλίδες καὶ τὰ καμαρώματα. ἡ δ' ἀνωτάτω στέγη προσβάσεις κλιμακωτὰς ἔχει, παρακειμένους δ' αὐταῖς καὶ κοχλίας, δι' ὧν τὸ ὕδωρ ἀνῆγον εἰς τὸν κῆπον ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου συνεχῶς οἱ πρὸς τοῦτο τεταγμένοι. ὁ γὰρ ποταμὸς διὰ μέσης ῥεῖ τῆς πόλεως σταδιαῖος τὸ πλάτος· ἐπὶ δὲ τῷ ποταμῷ ὁ κῆπος. ἔστι δὲ καὶ ὁ τοῦ Βήλου τάφος αὐτόθι, νῦν μὲν κατεσκαμμένος, Ξέρξης δ' αὐτὸν κατέσπασεν, ὥς φασιν· ἦν δὲ πυραμὶς τετράγωνος ἐξ ὀπτῆς πλίνθου, καὶ αὐτὴ σταδιαία τὸ ὕψος, σταδιαία δὲ καὶ ἑκάστη τῶν πλευρῶν· ἣν Ἀλέξανδρος ἐβούλετο ἀνασκευάσαι, πολὺ δ' ἦν ἔργον καὶ πολλοῦ χρόνου (αὐτὴ γὰρ ἡ χοῦς εἰς ἀνακάθαρσιν μυρίοις ἀνδράσι δυεῖν μηνῶν ἔργον ἦν), ὥστ' οὐκ ἔφθη τὸ ἐγχειρηθὲν ἐπιτελέσαι· παραχρῆμα γὰρ ἡ νόσος καὶ ἡ τελευτὴ συνέπεσε τῷ βασιλεῖ. τῶν δ' ὕστερον οὐδεὶς ἐφρόντισεν· ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ ὠλιγωρήθη καὶ κατήρειψαν τῆς πόλεως τὰ μὲν οἱ Πέρσαι, τὰ δ' ὁ χρόνος καὶ ἡ τῶν Μακεδόνων ὀλιγωρία περὶ τὰ τοιαῦτα· καὶ μάλιστα ἐπειδὴ τὴν Σελεύκειαν ἐπὶ τῷ*

---

3. *καὶ* om. *E.* — *αὕτη* codd. edd. 4. *ἑξήκοντα* a Strabone scriptum esse post complures alios rectissime coniecerunt Letronn. et Grosk., quos vid. ad h. l. 7. *τοῖς*] *τῆς C.* — *ὥστε Dhi* Cor. 13. *ὀπῆς F.* — *λίθου mox.* 20. *κατεσκευασμένος F.* 25. *μυρίων ἀνδρῶν hi.* 28. *κατήριψαν CD* (pr. m., sed sec. m. corr.). 29. *δ' ὁ*] *δὲ* codd. exc. *F.*

Τίγρει πλησίον τῆς Βαβυλῶνος ἐν τριακοσίοις που σταδίοις ἐτείχισε Σέλευκος ὁ Νικάτωρ. καὶ γὰρ ἐκεῖνος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἅπαντες περὶ ταύτην ἐσπούδασαν τὴν πόλιν καὶ τὸ βασίλειον ἐνταῦθα μετήνεγκαν· καὶ δὴ καὶ νῦν ἡ μὲν γέγονε Βαβυλῶνος μείζων, ἡ δ' ἔρημος ἡ πολλή, ὥστ' ἐπ' αὐτῆς μὴ ἂν ὀκνῆσαί τινα εἰπεῖν, ὅπερ ἔφη τις τῶν κωμικῶν ἐπὶ τῶν Μεγαλοπολιτῶν τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ·

ἐρημία μεγάλη 'στὶν ἡ Μεγάλη πόλις.

διὰ δὲ τὴν τῆς ὕλης σπάνιν ἐκ φοινικίνων ξύλων αἱ οἰκοδομαὶ C. 739 *συντελοῦνται καὶ δοκοῖς καὶ στύλοις· περὶ δὲ τοὺς στύλους στρέφοντες ἐκ τῆς καλάμης σχοινία περιτιθέασιν, εἶτ' ἐπαλεί-* A. 1074 *φοντες χρώμασι καταγράφουσι, τὰς δὲ θύρας ἀσφάλτῳ· ὑψηλαὶ δὲ καὶ αὗται καὶ οἱ οἶκοι, καμαρωτοὶ πάντες διὰ τὴν ἀξυλίαν. ψιλὴ γὰρ ἡ χώρα καὶ θαμνώδης ἡ πολλὴ πλὴν φοίνικος· οὗτος δὲ πλεῖστος ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ, πολὺς δὲ καὶ ἐν Σούσοις καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ Περσίδι καὶ ἐν τῇ Καρμανίᾳ. κεράμῳ δ' οὐ χρῶνται· οὐδὲ γὰρ κατομβροῦνται. παραπλήσια δὲ καὶ τὰ ἐν Σούσοις καὶ τῇ Σιτακηνῇ.*

6. *Ἀφώριστο δ' ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ κατοικία τοῖς ἐπιχωρίοις φιλοσόφοις, τοῖς Χαλδαίοις προσαγορευομένοις, οἳ περὶ ἀστρονομίαν εἰσὶ τὸ πλέον· προσποιοῦνται δέ τινες καὶ γενεθλιαλογεῖν, οὓς οὐ καταδέχονται οἱ ἕτεροι. ἔστι δὲ καὶ φῦλόν τι τὸ τῶν Χαλδαίων καὶ χώρα τῆς Βαβυλωνίας ὑπ' ἐκείνων οἰκουμένη, πλησιάζουσα καὶ τοῖς Ἄραψι καὶ τῇ κατὰ Πέρσας λεγομένῃ θαλάττῃ. ἔστι δὲ καὶ τῶν Χαλδαίων τῶν ἀστρονομικῶν γένη πλείω· καὶ γὰρ Ὀρχηνοί τινες προσαγορεύονται καὶ Βορσιππηνοὶ καὶ ἄλλοι πλείους, ὡς ἂν κατὰ αἱρέσεις, ἄλλα καὶ ἄλλα νέμοντες περὶ τῶν αὐτῶν δόγματα. μέμνηνται δὲ καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐνίων οἱ μαθηματικοί, καθάπερ Κιδήνα τε καὶ Ναβουριανοῦ καὶ Σουδίνου· καὶ Σέλευκος δ' ὁ ἀπὸ τῆς Σελευκείας Χαλδαῖός ἐστι καὶ ἄλλοι πλείους ἀξιόλογοι ἄνδρες.*

---

1. *τρίγριδι* (sic) *E* *τίγρι* *oz*. 8. *ἐστὶν* codd. exc. *F*. — *μεγαλόπολις* *E*. 9. *φοινίκων* *oxz*. 12. *καταβάπτουσι* *Dhi*. 15. *δὲ* ante *καὶ* om. *E*. 18. *ἐν* ante *τῇ* add. edd. inde a Cas. 19. *Βαβυλῶνι* coni. haud male Grosk. haud improbabiliter. 21. *γενεθλιολογεῖν* *F*. 22. *οὐκ ἀποδέχονται* bene coni. Meinek. 23. *τὸ* om. Cor. 29. *κιδηνᾶ* *F*.

7. Τὰ δὲ Βόρσιππα ἱερὰ πόλις ἐστὶν Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος, λινουργεῖον μέγα. πληθύνουσι δὲ ἐν αὐτῇ νυκτερίδες μείζους πολὺ τῶν ἐν ἄλλοις τόποις· ἁλίσκονται δ' εἰς βρῶσιν καὶ ταριχεύονται.

8. Περιέχεται δ' ἡ χώρα τῶν Βαβυλωνίων ἀπὸ μὲν τῆς ἠοῦς ὑπό τε Σουσίων καὶ Ἐλυμαίων καὶ Παραιτακηνῶν, ἀπὸ δὲ τῆς μεσημβρίας ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου καὶ τῶν Χαλδαίων μέχρι Ἀράβων τῶν Μεσηνῶν, ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας ὑπό τε Ἀράβων τῶν Σκηνιτῶν μέχρι τῆς Ἀδιαβηνῆς καὶ τῆς Γορδυαίας, ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων ὑπό τε Ἀρμενίων καὶ Μήδων μέχρι τοῦ Ζάγρου καὶ τῶν περὶ αὐτὸ ἐθνῶν.

9. Διαρρεῖται δ' ὑπὸ πλειόνων μὲν ποταμῶν ἡ χώρα, μεγίστων δὲ τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριος· μετὰ γὰρ τοὺς Ἰνδικοὺς οὗτοι λέγονται δευτερεύειν κατὰ τὰ νότια μέρη τῆς Ἀσίας οἱ ποταμοί· ἔχουσι δ' ἀνάπλους, ὁ μὲν ἐπὶ τὴν Ὦπιν καὶ τὴν νῦν Σελεύκειαν (ἡ δὲ Ὦπις κώμη ἐμπόριον τῶν κύκλῳ τόπων), ὁ δ' ἐπὶ Βαβυλῶνα, πλειόνων ἢ τρισχιλίων σταδίων.
C. 740 *οἱ μὲν οὖν Πέρσαι τοὺς ἀνάπλους ἐπίτηδες κωλύειν θέλοντες,*
A. 1075 *φόβῳ τῶν ἔξωθεν ἐφόδων, καταράκτας χειροποιήτους κατεσκευάκεισαν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπιών, ὅσους οἷός τε ἦν, ἀνεσκεύασε, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπὶ τὴν Ὦπιν. ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῶν διωρύγων· πλημμυρεῖ γὰρ ὁ Εὐφράτης κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους, ἀπὸ τοῦ ἔαρος ἀρξάμενος, ἡνίκα τήκονται αἱ χιόνες αἱ ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας, ὥστ' ἀνάγκη λιμνάζειν καὶ κατακλύζεσθαι τὰς ἀρούρας, εἰ μὴ διοχετεύει τις ταφρείαις καὶ διώρυξι τὸ ἐκπῖπτον τοῦ ῥοῦ καὶ ἐπιπολάζον ὕδωρ, καθάπερ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ τὸ τοῦ Νείλου· ἐντεῦθεν μὲν οὖν αἱ διώρυγες γε-*

---

6. *σούσων D.* — *καὶ* ante *Ἐλυμαίων* om. *E.* 8. *καὶ* ante *μέχρι* add. *F.* — *ἐλεσηνῶν F ἀλεσηνῶν* codd. rell., Cor. corr. de coni. Letronnii, coll. II, 84. — *ὑπό*] *ἀπὸ E.* 9. *σκηνητῶν D* (e corr. m. sec.) *Eh.* — *διαβηνῆς F.* 12. *διαρεῖται F.* 14. *ἰνδοὺς F*, sed in marg. pr. m. add. *ἰνδικούς.* 15. *οἱ μὲν Dh.* 16. *ἐμπορίων C ἐμπορείων Dh ἐμπορεῖον mox* edd. 18. *ἐπίτηδες Dhi.* — *ἐθέλοντες* ald. Cor. 19. *καταρράκτας* codd., exc. *F*, edd. 22. *διωρύχων mox* edd. 24. *λιμνάζεσθαι Dhi* edd. 25. *διοχετεύοι* edd. 26. *ῥοῦ*] *ῥεύματος C* sed *ῥοῦ* supra additum. 27. *διώρυχες mox* edd.

γένηνται. χρεία δέ ἐστιν ὑπουργίας μεγάλης· βαθεῖα γὰρ ἡ γῆ καὶ μαλακὴ καὶ εὐένδοτος, ὥστε καὶ ἐκσύρεται ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν ῥευμάτων καὶ γυμνοῖ τὰ πεδία, πληροῖ δὲ τὰς διώρυγας καὶ τὰ στόματα αὐτῶν ἐμφράττει ῥᾳδίως ἡ χοῦς· οὕτω δὲ συμβαίνει πάλιν τὴν ὑπέρχυσιν τῶν ὑδάτων εἰς τὰ πρὸς τῇ θαλάττῃ πεδία ἐκπίπτουσαν λίμνας ἀποτελεῖν καὶ ἕλη καὶ καλαμῶνας, ἐξ ὧν καλάμινα πλέκεται παντοῖα σκεύη, τὰ μὲν ὑγροῦ δεκτικά, τῇ ἀσφάλτῳ περιαλειφόντων, τοῖς δ' ἄλλοις ψιλῶς χρωμένων· καὶ ἱστία δὲ ποιοῦνται καλάμινα, ψιάθοις ἢ ῥιψὶ παραπλήσια.

10. Τὸ μὲν οὖν παντάπασι κωλύειν τὴν τοιαύτην πλήμμυραν οὐχ οἷόν τε ἴσως, τὸ δὲ τὴν δυνατὴν προσφέρειν βοήθειαν ἡγεμόνων ἀγαθῶν ἐστιν. ἡ δὲ βοήθεια αὕτη· τὴν μὲν πολλὴν παρέκχυσιν ἐμφράξει κωλύειν, τὴν δὲ πλήρωσιν, ἣν ἡ χοῦς ἐργάζεται, τοὐναντίον ἀνακαθάρσει τῶν διωρύγων καὶ ἐξανοίξει τῶν στομάτων. ἡ μὲν οὖν ἀνακάθαρσις ῥᾳδία, ἡ δὲ ἔμφραξις πολυχειρίας δεῖται· εὐένδοτος γὰρ οὖσα ἡ γῆ καὶ μαλακὴ τὴν ἐπιφορηθεῖσαν οὐχ ὑπομένει χοῦν, ἀλλ' εἴκουσα συνεφέλκεται κἀκείνην καὶ ποιεῖ δυσέγχωστον τὸ στόμα. καὶ γὰρ καὶ τάχους δεῖ πρὸς τὸ ταχέως κλεισθῆναι τὰς διώρυγας καὶ μὴ πᾶν ἐκπεσεῖν ἐξ αὐτῶν τὸ ὕδωρ. ξηρανθεῖσαι γὰρ τοῦ θέρους ξηραίνουσι καὶ τὸν ποταμόν· ταπεινωθεὶς δὲ τὰς ἐποχετείας οὐ δύναται παρέχεσθαι κατὰ καιρόν, ὧν δεῖται πλεῖστον τοῦ θέρους ἔμπυρος οὖσα ἡ χώρα καὶ καυματηρά· διαφέρει δ' οὐδὲν ἢ τῷ πλήθει τῶν ὑδάτων κατακλύζεσθαι τοὺς καρπούς, ἢ τῇ λειψυδρίᾳ τῷ δίψει διαφθείρεσθαι· ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἀνάπλους, πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχοντας, ἀεὶ λυμαινομένους ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν λεχθέντων παθῶν, οὐχ οἷόν τε ἐπανορ-

---

3. *διώρυχας* mox edd. 9. *ψιλοῖς E.* 15. *τοὐναντίον*] *τοὐναντίων C τῶν διωρύγων mx.* — *διωρύχων x* Tzsch. Cor. 18. *συνυφέλκεται Dh.* 19. *δυσένχωστον F δυσεύχωστον* codd. rell., Cor. corr. de coni. Schneider. in lex. Gr. 20. *κλησθῆναι* ald. quod in *κλυσθῆναι* mut. Cas. — *διώρυχας x* Tzsch. Cor. 21. *ξηρανθεῖσα C.* 24. *καματηρὰ C.* 26. *καὶ* ante *τῷ δίψει* add. Tzsch. de sent. Cas. 27. *γὰρ* post *λυμαινομένους* add. codd. exc. *F*; ast. incl. Cor., *δὲ* scribendum esse censuit Grosk.

θοῦν, εἰ μὴ ταχὺ μὲν ἐξανοίγοιτο τὰ στόμια τῶν διωρύγων,
A. 1076 ταχὺ δὲ κλείοιτο, καὶ αἱ διώρυγες ἀεὶ μετριάζοιεν, ὥστε μήτε πλεονάζειν ἐν αὐταῖς τὸ ὕδωρ μήτ' ἐλλείπειν.

C. 741 11. Φησὶ δ' Ἀριστόβουλος τὸν Ἀλέξανδρον αὐτόν, ἀναπλέοντα καὶ κυβερνῶντα τὸ σκάφος, ἐπισκοπεῖν καὶ ἀνακαθαίρειν τὰς διώρυγας μετὰ τοῦ πλήθους τῶν συνακολουθησάντων· ὡς δ' αὕτως καὶ τὰ στόμια ἐμφράττειν, τὰ δ' ἀνοίγειν· κατανοήσαντα δὲ μίαν τὴν μάλιστα τείνουσαν ἐπὶ τὰ ἕλη καὶ τὰς λίμνας τὰς πρὸ τῆς Ἀραβίας, δυσμεταχείριστον ἔχουσαν τὸ στόμα καὶ μὴ ῥᾳδίως ἐμφράττεσθαι δυναμένην διὰ τὸ εὐένδοτον καὶ μαλακόγειον, ἄλλο ἀνοῖξαι καινὸν στόμα, ἀπὸ σταδίων τριάκοντα ὑπόπετρον λαβόντα χωρίον, κἀκεῖ μεταγαγεῖν τὸ ῥεῖθρον· ταῦτα δὲ ποιεῖν, προνοοῦντα ἅμα καὶ τοῦ μὴ τὴν Ἀραβίαν δυσείσβολον τελέως ὑπὸ τῶν λιμνῶν ἢ καὶ τῶν ἑλῶν ἀποτελεσθῆναι, νησίζουσαν ἤδη διὰ τὸ πλῆθος τοῦ ὕδατος· διανοεῖσθαι γὰρ δὴ κατακτᾶσθαι τὴν χώραν ταύτην καὶ στόλους καὶ ὁρμητήρια ἤδη κατεσκευάσθαι, τὰ πλοῖα τὰ μὲν ἐν Φοινίκῃ τε καὶ Κύπρῳ ναυπηγησάμενον διάλυτά τε καὶ γομφωτά, ἃ κομισθέντα εἰς Θάψακον σταθμοῖς ἑπτὰ εἶτα τῷ ποταμῷ κατακομισθῆναι μέχρι Βαβυλῶνος, τὰ δ' ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ συμπηξάμενον τῶν ἐν τοῖς ἄλσεσι καὶ τοῖς παραδείσοις κυπαρίττων· σπάνις γὰρ ὕλης ἐνταῦθα· ἐν δὲ Κοσσαίοις καὶ ἄλλοις τισὶ μετρία τίς ἐστιν εὐπορία. σκήψασθαι μὲν οὖν αἰτίαν τοῦ πολέμου φησίν, ἐπειδὴ μόνοι τῶν ἁπάντων οὐ πρεσβεύσαιντο οἱ Ἄραβες ὡς αὐτόν, τὸ δ' ἀληθὲς ὀρεγόμενον πάντων εἶναι κύριον· καὶ ἐπεὶ δύο θεοὺς ἐπυνθάνετο τιμᾶσθαι μόνους ὑπ' αὐτῶν, τόν τε Δία καὶ τὸν Διόνυσον, τοὺς τὰ κυριώτατα πρὸς τὸ ζῆν παρέχοντας, τρίτον ὑπολαβεῖν ἑαυτὸν τιμήσεσθαι,

---

1. *διωρύχων x* Tzsch. Cor. 2. *κλείοιντο* codd. edd. — *μηδὲ* codd., Cor. corr. 8. *συντείνουσαν* codd. 14. *ἢ καὶ τῶν ἑλῶν* inter versus addita sunt in *C*. 15. *τῶν ὑδάτων Dhi*. 17. *κατασκέβασθαι F*. — *τὰ πλοῖα*] *καὶ πλοῖα x* Tzsch. Cor. 18. *κομφωτά F*. 19. *σταθμοῖς*] *σταδίοις* codd., exc. *F* (in quo et ipso hoc verbum in marg. add.), edd.: inde *σταδίοις χιλίοις ἑπτακοσίοις* scripsit Cor. de coni. Gosselini; sed verum Forster. coni. invenerat, quem Letronn. sequitur in Interpr. Gall., coll. XV, 722. 22. *κοσαίοις D*. 26. *κύριον γενέσθαι w*.

κρατήσαντα καὶ ἐπιτρέψαντα τὴν πάτριον αὐτονομίαν ἔχειν, ἣν εἶχον πρότερον. ταῦτά τε δὴ πραγματεύεσθαι περὶ τὰς διώρυγας τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ τοὺς τάφους σκευωρεῖσθαι τοὺς τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν· τοὺς γὰρ πλείστους ἐν ταῖς λίμναις εἶναι.

12. Ἐρατοσθένης δέ, τῶν λιμνῶν μνησθεὶς τῶν πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ, φησὶ τὸ ὕδωρ ἀπορούμενον διεξόδων ἀνοῖξαι πόρους ὑπὸ γῆς καὶ δι' ἐκείνων ὑποφέρεσθαι μέχρι Κοιλοσύρων· ἀναθλίβεσθαι δὲ εἰς τοὺς περὶ Ῥινοκόρουρα καὶ τὸ Κάσιον ὄρος τόπους καὶ ποιεῖν τὰς ἐκεῖ λίμνας καὶ τὰ βάραθρα· οὐκ οἶδα A. 1077 δ', εἰ πιθανῶς εἴρηκεν. αἱ γὰρ τοῦ Εὐφράτου παρεκχύσεις αἱ ποιοῦσαι τὰς πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ λίμνας καὶ τὰ ἕλη πλησίον εἰσὶ τῆς κατὰ Πέρσας θαλάττης, ὁ δὲ διείργων ἰσθμὸς οὔτε πολύς ἐστιν οὔτε πετρώδης, ὥστε ταύτῃ μᾶλλον εἰκὸς ἦν βιάσασθαι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν θάλατταν, εἴτ' ὑπὸ γῆς εἴτ' ἐπιπολῆς, C. 742 ἢ πλείους τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων διανύειν, ἄνυδρον καὶ ξηρὰν οὕτω, καὶ ταῦτα ὀρῶν ἐν μέσῳ κειμένων, τοῦ τε Λιβάνου καὶ τοῦ Ἀντιλιβάνου καὶ τοῦ Κασίου· οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα λέγουσι.

13. Πολύκλειτος δέ φησι μὴ πλημμυρεῖν τὸν Εὐφράτην· διὰ γὰρ πεδίων φέρεσθαι μεγάλων, τὰ δ' ὄρη τὰ μὲν δισχιλίους ἀφεστάναι σταδίους, τὰ δὲ Κοσσαῖα μόλις χιλίους, οὐ πάνυ ὑψηλά, οὐδὲ νιφόμενα σφοδρῶς, οὐδ' ἀθρόαν ἐπιφέροντα τῇ χιόνι τὴν τῆξιν· εἶναι γὰρ καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρῶν ἐν τοῖς ὑπὲρ Ἐκβατάνων μέρεσι τοῖς προσβορείοις· ἐν δὲ τοῖς πρὸς

9. πόρους post τοὺς add. *sw*. — ῥινοκόρουραν ald. Ῥινοκόλουραν Xyl. Ῥινοκόλουρα Tzsch. Cor.: quam scripturam codd. praeferunt tantum non omnes p. 759 et 781. Etiam ap. alios scriptores codd. fluctuantur inter utramque formam: ρ tuetur Steph. s. v. Ῥινοκούρουρα Strabonem ipsum laudans auctorem. — κάσσιον *CF*. 10. τόπους] ποταμοὺς codd. Cor. corr.: nulli enim in his locis sunt fluvii; cf. I, 50. 11. ὑπερεκχύσεις *F*, sed in marg. add. pr. m. παρεκχύσεις. 12. αἱ ποιοῦσαι] ποιοῦσι *E*. — τὰς om. *Dh*. 15. γῆν *mrw* Tzsch. Cor. 17. οὕτω] οὖσαν *x* Tzsch. 18. μασσύου *CDF* μασσίου *hisw* μασίου *x* μαρσύου *mox* Marsyam Guar. κασσίου ald.; verum restituit Tzsch. 20. πολύκλειτους (sic) *F*. 21. δισχιλίους post σταδίους collocant *Dh*. 22. κοσαῖα *mox*. 25. προσβόροις *mox*. — ἐν] ἀεὶ codd. Cor. corr.

νότον σχιζόμενα καὶ πλατυνόμενα πολὺ ταπεινοῦσθαι, ἅμα δὲ καὶ τὸ πολὺ τοῦ ὕδατος ἐκδέχεσθαι τὸν Τίγριν. τὸ μὲν οὖν ὕστατον ῥηθὲν φανερῶς ἄτοπον· εἰς γὰρ τὰ αὐτὰ κατέρχεται πεδία· †καὶ οὕτως τὰ πλημμυρεῖν λεχθέντα ὕψη τῶν ὀρῶν ἀνωμαλίαν ἔχει, πῇ μὲν ἐξηρμένα μᾶλλον, τὰ βόρεια, πῇ δὲ πλατυνόμενα, τὰ μεσημβρινά· ἡ δὲ χιὼν οὐ τοῖς ὕψεσι κρίνεται μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς κλίμασι· τό τε αὐτὸ ὄρος τὰ βόρεια μέρη νίφεται μᾶλλον ἢ τὰ νότια, καὶ τὴν χιόνα συμμένουσαν ἔχει μᾶλλον ἐκεῖνα ἢ ταῦτα. ὁ. μὲν οὖν Τίγρις ἐκ τῶν νοτιωτάτων μερῶν τῆς Ἀρμενίας, ἃ πλησίον ἐστὶ τῆς Βαβυλωνίας, δεχόμενος τὸ ἐκ τῶν χιόνων ὕδωρ οὐ πολὺ ὄν, ἅτε ἐκ τῆς νοτίου πλευρᾶς, ἧττον ἂν πλημμύροι· ὁ δὲ Εὐφράτης τὸ ἐξ ἀμφοτέρων δέχεται τῶν μερῶν, καὶ οὐκ ἐξ ἑνὸς ὄρους, ἀλλὰ πολλῶν, ὡς ἐδηλοῦμεν ἐν τῇ περιηγήσει τῆς Ἀρμενίας, προστιθεὶς τὸ μῆκος τοῦ ποταμοῦ, ὅσον μὲν τὸ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἀρμενίᾳ διέξεισι καὶ τῇ μικρᾷ, ὅσον δὲ τὸ ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ τῆς Καππαδοκίας διὰ τοῦ Ταύρου διεκβαλὼν ἕως Θαψάκου φέρεται, τὴν κάτω Συρίαν καὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἀφορίζων, ὅσον δὲ τὸ λοιπὸν μέχρι Βαβυλῶνος καὶ τῆς ἐκβολῆς ὁμοῦ τρισμυρίων καὶ ἑξακισχιλίων σταδίων. τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς διώρυγας τοιαῦτα.

14. Ἡ δὲ χώρα φέρει κριθὰς μέν, ὅσας οὐκ ἄλλη· καὶ
A. 1078 γὰρ †τριακοσάχοα λέγουσι, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τοῦ φοίνικος παρέχε-

4. καὶ οὕτως quid in hoc connexu significare possint, haud facile dixeris, nec magis liquet, quo modo montes possint πλημμυρεῖν; neque est denique in proximis, quod respondeat membro priori τὸ μὲν οὖν — ἄτοπον: corruptus igitur videatur esse hic locus ac nescio an verba καὶ οὕτως πλημμυρεῖν collocanda sint post Τίγριν, ac scribendum sit τὰ δὲ λεχθέντα κτλ. 5. ἀνωμαλία F. — ποῖ μὲν — ποῖ δὲ Dhi. 6. μεσημβρηνά C. 8. μέρει C. 12. πλημμύροι F πλημμυροῖ D (sed sec. m. accentum mut.) h, πλημμύρει Tzsch. 13. ἀλλ᾽ ἀπὸ C. 14. ἐδήλουν Cor. propter προστιθείς: illa enim structura poëtis satis usitata (v. Lob. ad Soph. Aiac. 191 p. 152 ed. 2) mirabilis videatur h. l.; simul scriptura codd. facile ex praepositione ἐν male repetita nasci potuit; nihilo minus servanda erat. 17. διὰ ante τῆς Καππαδοκίας add. mox. 18. συρίαν F. 23. τριακοσιάχια ald. τριακοσιάχοα Tzsch. Cor. ex coni. Tyrwh., sed τριακοσιόχοα potius scribendum esse

ται· καὶ γὰρ ἄρτον καὶ οἶνον καὶ ὄξος καὶ μέλι καὶ ἄλφιτα· τά τε πλεκτὰ παντοῖα ἐκ τούτου· τοῖς δὲ πυρῆσιν ἀντ' ἀνθράκων οἱ χαλκεῖς χρῶνται, βρεχόμενοι δὲ τοῖς σιτιζομένοις εἰσὶ τροφὴ βουσὶ καὶ προβάτοις. φασὶ δ' εἶναι καὶ Περσικὴν ᾠδήν, ἐν ᾗ τὰς ὠφελείας τριακοσίας καὶ ἑξήκοντα διαριθμοῦνται· ἐλαίῳ δὲ χρῶνται τῷ σησαμίνῳ τὸ πλέον· οἱ δ' ἄλλοι C. 743 τόποι σπανίζονται τούτου τοῦ φυτοῦ.

15. Γίνεται δ' ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ καὶ ἄσφαλτος πολλή, περὶ ἧς Ἐρατοσθένης μὲν οὕτως εἴρηκεν, ὅτι ἡ μὲν ὑγρά, ἣν καλοῦσι νάφθαν, γίνεται ἐν τῇ Σουσίδι, ἡ δὲ ξηρά, δυναμένη πήττεσθαι, ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ· ταύτης δ' ἐστὶν ἡ πηγὴ τοῦ Εὐφράτου πλησίον· πλημμύροντος δὲ τούτου κατὰ τὰς τῶν χιόνων τήξεις καὶ αὐτὴ πληροῦται καὶ ὑπέρχυσιν εἰς τὸν ποταμὸν λαμβάνει· ἐνταῦθα δὲ συνίστανται βῶλοι μεγάλαι πρὸς τὰς οἰκοδομὰς ἐπιτήδειαι τὰς διὰ τῆς ὀπτῆς πλίνθου. ἄλλοι δὲ καὶ τὴν ὑγρὰν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ γίνεσθαί φασι. περὶ μὲν οὖν τῆς ξηρᾶς εἴρηται, πόσον τὸ χρήσιμον τὸ ἐκ τῶν οἰκοδομιῶν μάλιστα· φασὶ δὲ καὶ πλοῖα πλέκεσθαι, ἐμπλασθέντα δ' ἀσφάλτῳ πυκνοῦσθαι. τὴν δὲ ὑγράν, ἣν νάφθαν καλοῦσι, παράδοξον ἔχειν συμβαίνει τὴν φύσιν· προσαχθεὶς γὰρ ὁ νάφθας πυρὶ πλησίον ἀναρπάζει τὸ πῦρ, κἂν ἐπιχρίσας αὐτῷ σῶμα

---

censet Lobeck. ad Phryn. p. 765: neutra tamen forma alibi invenitur, ac plane diversa forma supra XV, 731 legitur *διακοσιοντάχουν*: malui igitur intactam relinquere codd. scripturam, quantumvis videatur corrupta. Nec neutrum qui ferri possit satis liquet: femininum potius ad *κριθάς* referendum desideramus. — *παρέχονται* ald. quod restituendum censet Grosk. praeter necessitatem. 1. *ἐκ γὰρ αὐτοῦ* *E* *καὶ γὰρ αὐτὸν* codd. rell. (sed *ἄρτον* additum in marg. *rw*) exc. *x*, in quo est *καὶ γὰρ αὐτοῖς*: Casaub. corr. Guarinum secutus. — *οἶνος* *x* Tzsch. Cor. 4. *εἰς τροφήν* codd., exc. *E*, edd. — *εἰσι* post *τροφήν* add. *x*, unde recep. Tzsch. Cor. 5. *τοῦ φοίνικος* post *ὠφελείας* add. edd. 8. *γίγνεται* Tzsch. Cor. 9. *καλοῦσιν ἄφθαν* *D* (sed *ν* sec. m. sup. *ἄ* add.) *F*. 10. *γίγνεται* Tzsch. Cor. — *σουσίᾳ* *x*. 11. *τοῦ Εὐφράτου*] *τοῦ νάφθα* *moz*. 12. *δ' αὐτοῦ* *E*. 13. *πληροῦται*] *πλημμυρεῖται* *hi*. 15. *οἰκοδομίας* *E*. — *τὰς* om. *C*. — *ὀπῆς* *F*. 19. *ἣν ἄφθαν* *F*. 20. *προσαφθεὶς* codd., exc. *D* (sed in hoc *φ* sec. m. in *χ* mut.) *Eh* Epit.

προσαγάγῃς, φλέγεται· σβέσαι δ' ὕδατι οὐχ οἷόν τε (ἐκκαίεται γὰρ μᾶλλον), πλὴν εἰ πάνυ πολλῷ, ἀλλὰ πηλῷ καὶ ὄξει καὶ στυπτηρίᾳ καὶ ἰξῷ †πνιγέντα σβέννυται. πείρας δὲ χάριν φασὶν Ἀλέξανδρον ἐν λουτρῷ προσχέαι παιδὶ τοῦ νάφθα καὶ προσαγαγεῖν λύχνον· φλεγόμενον δὲ τὸν παῖδα ἐγγὺς ἐλθεῖν τοῦ ἀπολέσθαι, πλὴν πολλῷ σφόδρα καταντλοῦντες τῷ ὕδατι ἐξίσχυσαν καὶ διέσωσαν οἱ περιεστῶτες. Ποσειδώνιος δέ φησι τοῦ ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ νάφθα τὰς πηγάς, τὰς μὲν εἶναι λευκοῦ, τὰς δὲ μέλανος· τούτων δὲ τὰς μὲν εἶναι θείου ὑγροῦ, λέγω δὲ τὰς τοῦ λευκοῦ (ταύτας δ' εἶναι τὰς ἐπισπώσας τὰς φλόγας), τὰς δὲ τοῦ μέλανος, ἀσφάλτου ὑγρᾶς, ᾧ ἀντ' ἐλαίου τοὺς λύχνους κάουσι.

16. Πάλαι μὲν οὖν ἡ Βαβυλὼν ἦν μητρόπολις τῆς Ἀσσυ-
A. 1079 ρίας, νῦν δὲ Σελεύκεια, ἡ ἐπὶ τῷ Τίγρει λεγομένη. πλησίον δ' ἐστὶ κώμη, Κτησιφῶν λεγομένη, μεγάλη· ταύτην δ' ἐποιοῦντο χειμάδιον οἱ τῶν Παρθυαίων βασιλεῖς, φειδόμενοι τῶν Σελευκέων, ἵνα μὴ κατασταθμεύοιντο ὑπὸ τοῦ Σκυθικοῦ φύλου καὶ στρατιωτικοῦ· δυνάμει οὖν Παρθικὴ πόλις ἀντὶ κώμης ἐστί, καὶ τὸ μέγεθος τοσοῦτόν γε πλῆθος δεχομένη καὶ τὴν κατασκευὴν ὑπ' ἐκείνων αὐτῶν κατεσκευασμένη καὶ τὰ ὤνια καὶ τὰς τέχνας προσφόρους ἐκείνοις πεπορισμένη. εἰώθασι γὰρ ἐνταῦθα τοῦ χειμῶνος διάγειν οἱ βασιλεῖς διὰ τὸ εὐάερον· θέρους δὲ ἐν Ἐκβατάνοις καὶ τῇ Ὑρκανίᾳ διὰ τὴν ἐπικράτειαν τῆς παλαιᾶς δόξης. ὥσπερ δὲ Βαβυλωνίαν τὴν χώραν καλοῦμεν, οὕτω καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκεῖθεν Βαβυλωνίους καλοῦ-
C. 744 μεν, οὐκ ἀπὸ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς χώρας· ἀπὸ δὲ τῆς

---

1. προσάγῃς *Fi.* 3. καὶ ἰξῷ aster. incl. Cor. — πνιγεὶς σβέννυται *E*, πνιγὲν κατασβέννυται Cor. parum apte: sed vel recipiendum est quod exhibet *E*, vel, quod verius crediderim, πνιγέντα σβέννυσθαι. — φησὶν *Chx.* 4. περιχέαι *w* Cor.: Plut. in Alexandro c. 35 eandem rem narrans habet περιαλεῖψαι. 7. ποσιδώνιος *F.* 10. δὲ] δὴ *Dh* Tzsch. Cor. 12. καίουσι *CFmoxz* edd.: v. XV, 731. 13. συρίας *Dh.* 14. τίγρητι *x* τίγρι *morz.* 15. ἐστὶ om. *E.* — κτησιφῶν *F.* 16. χειμάδειον *Dh.* — φειδόμενοι τῶν Σελευκέων om. *C.* — σελευκίων *x.* 18. παρθυκὴ *Dh* παρθικὴ codd. rell. edd. 19. δεχόμενοι δὲ *F.*

Σελευκείας ἧττον, κἂν ἐκεῖθεν ὦσι, καθάπερ Διογένη τὸν Στωικὸν φιλόσοφον.

17. *Ἔστι δὲ καὶ Ἀρτεμίτα, πόλις ἀξιόλογος, διέχουσα πεντακοσίους τῆς Σελευκείας σταδίους, πρὸς ἕω τὸ πλέον, καθάπερ καὶ ἡ Σιτακηνή. καὶ γὰρ αὕτη, πολλή τε καὶ ἀγαθή, μέση Βαβυλῶνος τέτακται καὶ τῆς Σουσίδος, ὥστε τοῖς ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Σοῦσα βαδίζουσι διὰ τῆς Σιτακηνῆς ἡ ὁδὸς ἅπασα πρὸς ἕω· πρὸς ἕω δ' ἐστὶ καὶ τοῖς ἐκ Σούσων εἰς τὴν μεσόγαιαν τῆς Περσίδος διὰ τῆς Οὐξίας καὶ τοῖς ἐκ τῆς Περσίδος εἰς τὰ μέσα τῆς Καρμανίας. τὴν μὲν οὖν Καρμανίαν ἐγκυκλοῦται πρὸς ἄρκτον ἡ Περσίς, πολλὴ οὖσα· ταύτῃ δὲ συνάπτει ἡ Παραιτακηνὴ καὶ ἡ Κοσσαία μέχρι Κασπίων πυλῶν, ὀρεινὰ καὶ λῃστρικὰ ἔθνη· τῇ δὲ Σουσίδι ἡ Ἐλυμαΐς, καὶ αὐτὴ τραχεῖα ἡ πολλὴ καὶ λῃστρική· τῇ δὲ Ἐλυμαΐδι τὰ περὶ τὸν Ζάγρον καὶ ἡ Μηδία.*

18. *Κοσσαῖοι μὲν οὖν εἰσι τοξόται τὸ πλέον, καθάπερ καὶ οἱ συνεχεῖς ὀρεινοί, προνομεύοντες ἀεί· χώραν γὰρ ἔχουσιν ὀλίγην τε καὶ λυπράν, ὥστ' ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἀνάγκη ζῆν· ἀνάγκη δὲ καὶ ἰσχύειν· ἅπαντες γάρ εἰσι μάχιμοι· τοῖς γοῦν Ἐλυμαίοις συνεμάχουν μύριοι καὶ τρισχίλιοι, πολεμοῦσι πρός τε Βαβυλωνίους καὶ Σουσίους. οἱ δὲ Παραιτακηνοὶ μᾶλλον μὲν τῶν Κοσσαίων ἐπιμελοῦνται γῆς· ὅμως δὲ καὶ αὐτοὶ λῃστηρίων οὐκ ἀπέχονται. Ἐλυμαῖοι δὲ καὶ μείζω τούτων κέκτηνται χώραν* **A. 1080**
καὶ ποικιλωτέραν. ὅση μὲν οὖν ἀγαθὴ γεωργοὺς ἔχει τοὺς ἐνοι-

---

1. *διογένην* *D* (sed *ν* sec. m. add.) *hiz.* — *σοικὸν* *F*. 3. *Ἀρτέμιτα* Tzsch. Cor. 5. *σιττακηνή* *E*. — *μέχρι βαβυλῶνος τέταται* *E*. 7. *σιττακηνῆς* *E*. — *πρὸς ἕω* post *ἅπασα* om. codd., exc. *F*. 8. *μεσογαίαν* *Dh*. Post hoc verbum in fine versus sec. m. *καὶ* add. in *D*, ac *τῆς* mutato in *τοῖς* inter versus posuit *ἐκ τῆς*: deinde *ἐκ τῆς* denuo deleta sunt ac *τοῖς* mutatum in *τῆς*, sed *καὶ* relictum est: inde *καὶ τῆς ἐκ τῆς* legitur in *h*, punctis tamen sub *καὶ τῆς ἐκ* positis, *καὶ τοῖς ἐκ τῆς* in *i*. 9. *τοῖς*] *τῆς* *F*. — *τῆς* post *ἐκ* om. *E*. 11. *πρὸς ἑσπέραν καὶ* ante *πρὸς ἄρκτον* addendum esse censet Grosk. haud male. 13. *ἐλυμάντις* *F* *ἐλυμάτις* codd. rell., Tzsch. corr. de sent. Cellar., *Ἐλυμαῗτις* Cor., nullo tamen alio huius formae exemplo allato. 14. *ἐλυμάτιδι* codd., Tzsch. corr., *Ἐλυμαΐτιδι* Cor. — *τὸν* om. *E*. 15. *μήδεια* *F*. 19. *τοὺς γοῦν ἐλυμαίους* *F*.

κοῦντας, ἡ δ' ὀρεινὴ στρατιώτας τρέφει, τοξότας τοὺς πλείστους· πολλὴ δὲ οὖσα πολὺ καὶ τὸ στρατιωτικὸν παρέχεται, ὥστε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν δύναμιν κεκτημένος μεγάλην οὐκ ἀξιοῖ τῷ τῶν Παρθυαίων βασιλεῖ παραπλησίως τοῖς ἄλλοις ὑπήκοος εἶναι· ὁμοίως δὲ †καὶ πρὸς τοὺς Μακεδόνας ὕστερον τοὺς τῆς Συρίας ἄρχοντας διέκειτο. Ἀντίοχον μὲν οὖν τὸν Μέγαν τὸ τοῦ Βήλου συλᾶν ἱερὸν ἐπιχειρήσαντα ἀνεῖλον ἐπιθέμενοι καθ' αὐτοὺς οἱ πλησίον βάρβαροι. ἐκ δὲ τῶν ἐκείνῳ συμβάντων παιδευθεὶς ὁ Παρθυαῖος χρόνοις ὕστερον ἀκούων τὰ ἱερὰ πλούσια παρ' αὐτοῖς, ὁρῶν δ' ἀπειθοῦντας, ἐμβάλλει μετὰ δυνάμεως μεγάλης, καὶ τό τε τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν εἷλε καὶ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος, τὰ Ἄζαρα, καὶ ἦρε ταλάντων μυρίων γάζαν· ᾑρέθη δὲ καὶ πρὸς τῷ Ἡδυφῶντι ποταμῷ Σελεύκεια, μεγάλη πόλις· Σολόκη δ' ἐκαλεῖτο πρότερον. τρεῖς δ' εἰσὶν εἰς τὴν χώραν εὐφυεῖς εἰσβολαί· ἐκ μὲν τῆς Μηδίας καὶ τῶν περὶ τὸν Ζάγρον τόπων διὰ τῆς Μασσαβατικῆς, ἐκ δὲ τῆς Σουσίδος
C. 745 διὰ τῆς Γαβιανῆς (ἐπαρχίαι δ' εἰσὶν αὗται τῆς Ἐλυμαίας ἥ τε Γαβιανὴ καὶ ἡ Μασσαβατική), τρίτη δ' ἐστὶν ἡ ἐκ τῆς Περσίδος. ἔστι δὲ καὶ Κορβιανὴ ἐπαρχία τῆς Ἐλυμαΐδος. ὅμοροι δ' εἰσὶ τούτοις Σαγαπηνοί τε καὶ Σιλακηνοί, δυναστεῖαι μικραί. τοσαῦτα μὲν καὶ τοιαῦτα ἔθνη πρὸς ἕω τὰ ὑπερκείμενα τῆς Βαβυλωνίας. πρὸς ἄρκτον δὲ τὴν Μηδίαν ἔφαμεν καὶ τὴν Ἀρμενίαν· ἀπὸ δὲ δύσεώς ἐστιν ἡ Ἀδιαβηνὴ καὶ ἡ Μεσοποταμία.

19. Τῆς μὲν οὖν Ἀδιαβηνῆς ἡ πλείστη πεδιάς ἐστι, καὶ αὐτὴ τῆς Βαβυλωνίας μέρος οὖσα, ἔχουσα δ' ὅμως ἄρχοντα ἴδιον, ἔστιν ὅπη καὶ τῇ Ἀρμενίᾳ προσχωροῦσα. οἱ γὰρ Μῆ-

---

1. τοὺς] τε *D*, sed. corr. sec. m. 5. ὕστερον sive delendum, sive in πρότερον mutandum esse censet Letr.: nec ferendum est, nisi statuas excidisse καὶ πρὸς τοὺς Πέρσας. Solet ita fere componere Persas Macedones Parthos: v. XI, 524. 531. 10. ἀπιθοῦντας *F*. 12. τὰ ἄξαρα *F* τὰ Ζάρα Tzsch. Cor. de sent. Cas.: cf. ad XI, 527. 14 σολικὴ *F*. 15. μηδείας *C*. — τῶν] τῆς *DFhixz*. 16. τόπον *D* ποταμὸν *i*. 19. κυρβιανὰ *mox* κορβίανα *F* κορβιανὰ codd. rell., exc. *E*: Κυρβιανὴ Cor. — ἐλυμαίας *mz*. 22. μήδειαν *F*. — Ἀρμενίαν] βαβυλωνίαν *F*, sed in marg. add. γρ. καὶ ἀρμενίαν. 23. ἡ om. *E* utroque loco. 24. ἐστι om. *E*. 25. μέρους *Dh*.

δοι καὶ οἱ Ἀρμένιοι, τρίτοι δὲ Βαβυλώνιοι τὰ μέγιστα τῶν ἐθνῶν τῶν ταύτῃ διετέλουν οὕτως ἐξ ἀρχῆς συνεστῶτες, ὥστ' A. 1081 ἀλλήλοις ἐπιτίθεσθαι κατὰ καιροὺς τοὺς οἰκείους ἕκαστοι καὶ πάλιν διαλύεσθαι· καὶ τοῦτο καὶ μέχρι τῆς τῶν Παρθυαίων ἐπικρατείας διέμεινε. τῶν μὲν οὖν Μήδων καὶ τῶν Βαβυλωνίων ἐπάρχουσι Παρθυαῖοι, τῶν δ' Ἀρμενίων οὐδ' ἅπαξ· ἀλλ' ἔφοδοι μὲν γεγόνασι πολλάκις, ἀνὰ κράτος δ' οὐχ ἑάλωσαν, ἀλλ' ὅ γε Τιγράνης καὶ ἐρρωμένως ἀντεπεκράτησεν, ὡς ἐν τοῖς Ἀρμενιακοῖς εἴρηται. ἡ μὲν οὖν Ἀδιαβηνὴ τοιαύτη· καλοῦνται δ' οἱ Ἀδιαβηνοὶ καὶ Σακκόποδες· περὶ δὲ τῆς Μεσοποταμίας ἐροῦμεν ἐφεξῆς καὶ τῶν πρὸς μεσημβρίαν ἐθνῶν, ἐπιόντες ἐπὶ μικρὸν πρότερον τὰ λεγόμενα περὶ τῶν ἐθῶν τῶν παρὰ τοῖς Ἀσσυρίοις.

20. Τἄλλα μὲν οὖν ἔοικε τοῖς Περσικοῖς, ἴδιον δὲ τὸ καθεστάναι τρεῖς ἄνδρας σώφρονας ἑκάστης ἄρχοντας φυλῆς, οἳ τὰς ἐπιγάμους κόρας προσάγοντες εἰς τὸ πλῆθος ἀποκηρύττουσι τοῖς νυμφίοις ἀεὶ τὰς ἐντιμοτέρας πρώτας. οὕτω μὲν αἱ συζυγίαι τελοῦνται· ὁσάκις δ' ἂν μιχθῶσιν ἀλλήλοις, ἐπιθυμιάσοντες ἐξανίστανται ἑκάτερος χωρίς· ὄρθρου δὲ λούονται, πρὶν ἀγγείου τινὸς ἅψασθαι· παραπλησίως γάρ, ὥσπερ ἀπὸ νεκροῦ τὸ λουτρὸν ἐν ἔθει ἐστίν, οὕτω καὶ ἀπὸ συνουσίας. πάσαις δὲ ταῖς Βαβυλωνίαις ἔθος κατά τι λόγιον ξένῳ μίγνυσθαι, πρός τι Ἀφροδίσιον ἀφικομέναις μετὰ πολλῆς θεραπείας καὶ ὄχλου· θώμιγγι δ' ἔστεπται ἑκάστη· ὁ δὲ προσιὼν καταθεὶς ἐπὶ τὰ γόνατα, ὅσον καλῶς ἔχει ἀργύριον, συγγίνεται, ἄπωθεν τοῦ τεμένους ἀπαγαγών· τὸ δ' ἀργύριον ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης

---

5. διέμενεν *F*. 8. ἀντεπεπράκτησεν *w*. 10. σακόποδες *F*. De quo nomine quid suspicati sint VV. DD. v. ap. Tzschuck. ad h. l. Mihi verba καλοῦνται — Σακκόποδες, quae incommodissime hic inseruntur, valde suspecta sunt. 14. οὖν om. *C*. 15. ἑκάστης om. *F*. — φυλακῆς *F*. 17. ἐντιμωτέρας codd., exc. *h*. 19. ἐπιθυμιάσαντες codd. edd.: quod cum sensu careat correxi de sent. Grosk., cf. Herod. I, 198. 23. ἀφικουμέναις ald. ἀφικνουμέναις Cas. 24. θῶμιγξ σειρὰ ἐκ φοινίκων: σχοινίον (hoc sec. m. add.) legitur in marg. *D* et, omissis θῶμιγξ et σχοινίον, in marg. *F*: eadem haec verba inseruntur post ἀφικομέναις in *w*. 25. ἄποθεν *C*.

νομίζεται. ἀρχεῖα δ' ἐστὶ τρία, τὸ τῶν ἀφειμένων ἤδη τῆς στρατείας καὶ τὸ τῶν ἐνδοξοτάτων καὶ τὸ τῶν γερόντων, χω-
C. 746 ρὶς τοῦ ὑπὸ τοῦ βασιλέως καθισταμένου. τούτου δ' ἐστὶ τὸ
A. 1082 τὰς παρθένους ἐκδιδόναι καὶ τὸ τὰς περὶ τῆς μοιχείας δικάζειν δίκας, ἄλλου δὲ τὸ τὰς τῆς κλοπῆς, τρίτου τὸ περὶ τῶν βιαίων. τοὺς δ' ἀρρώστους εἰς τὰς τριόδους ἐκτιθέντες πυνθάνονται τῶν παριόντων, εἴ τίς τι ἔχοι λέγειν τοῦ πάθους ἄκος· οὐδείς τέ ἐστιν οὕτω κακὸς τῶν παριόντων, ὃς οὐκ ἐντυχών, εἴ τι φρονεῖ σωτήριον, ὑποτίθεται. ἐσθὴς δ' αὐτοῖς ἐστι χιτὼν λινοῦς ποδήρης καὶ ἐπενδύτης ἐρεοῦς, ἱμάτιον λευκόν, κόμη μακρά, ὑπόδημα ἐμβάδι ὅμοιον. φοροῦσι δὲ καὶ σφραγῖδα καὶ σκῆπτρον οὐ λιτόν, ἀλλ' ἐπίσημον, ἔχον ἐπάνω μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρίνον ἤ τι τοιοῦτον· ἀλείφονται δ' ἐκ τοῦ σησάμου· θρηνοῦσι δὲ τοὺς ἀποθανόντας, ὡς Αἰγύπτιοι καὶ πολλοὶ τῶν ἄλλων· θάπτουσι δ' ἐν μέλιτι, κηρῷ περιπλάσαντες. τρεῖς δ' εἰσὶ φρατρίαι τῶν ἀπόρων σίτου· ἕλειοι δ' εἰσὶν οὗτοι καὶ ἰχθυοφάγοι, διαιτώμενοι παραπλησίως τοῖς κατὰ τὴν Γεδρωσίαν.

21. [Ἡ] Μεσοποταμία δ' ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ὠνόμασται· εἴρηται δ', ὅτι κεῖται μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριος καὶ διότι ὁ μὲν Τίγρις τὸ ἑωθινὸν αὐτῆς μόνον κλύζει πλευρόν, τὸ δ' ἑσπέριον καὶ νότιον ὁ Εὐφράτης· πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Ταῦρος ὁ τοὺς Ἀρμενίους διορίζων ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας. τὸ μὲν οὖν μέγιστον ὃ ἀφίστανται διάστημα ἀπ' ἀλλήλων τὸ πρὸς τοῖς ὄρεσίν ἐστι· τοῦτο δ' ἂν εἴη τὸ αὐτό, ὅπερ

---

1. ἀφιεμένων *E*. 3. καθεσταμένου *E*. — καὶ ante τὸ add. edd. 5. ἄλλῳ *CDFhmox* ἄλλο *w* Cas.: Tzsch. corr. — τρίτον codd., Tzsch. corr. 6. ἐκτεθέντες *F*. 11. μικρὰ codd.: Cor. corr., cf. Herod. I, 195. 12. ἐς' ἄνω *CEF* εἰς τ' ἄνω *x* εἰς τὸ ἄνω *mox*. 13. ἐκ om. *E*. 14. θρηνοῦσι om. *F*, spatio vacuo relicto. — ἀποθανοῦντας *E*. — οἱ ante Αἰγύπτιοι add. edd. 15. ἅπτουσι *F*. — μελικήρῳ περιπλάσαντες *E* μελικη περιπλάσαντες *F*, sed ita corrosa haec verba, ut facile literae quaedam evanuerint: cf. Herod. I, 198. 16. φατρίαι *CD* (?) *hixz*. — εἰσὶν om. *E*. 17. τὴν om. *Eoz*. 19. Ἡ om. codd., Cor. add. 20. μεταξὺ post Εὐφράτου collocant codd. — τίγρητος *x* τίγριδος *w*. 21. ὅτι *x* Cor. — τρίγρις *E*.

εἴρηκεν Ἐρατοσθένης, τὸ ἀπὸ Θαψάκου, καθ' ὃ ἦν τὸ ζεῦγμα τοῦ Εὐφράτου τὸ παλαιόν, ἐπὶ τὴν τοῦ Τίγριος διάβασιν, καθ' ἣν διέβη Ἀλέξανδρος αὐτόν, δισχιλίων τετρακοσίων· τὸ δ' ἐλάχιστον μικρῷ πλέον τῶν διακοσίων κατὰ Σελεύκειάν που καὶ Βαβυλῶνα. διαρρεῖ δ' ὁ Τίγρις τὴν Θωπῖτιν καλουμένην λίμνην κατὰ πλάτος μέσην· περαιωθεὶς δ' ἐπὶ θάτερον χεῖλος κατὰ γῆς δύεται μετὰ πολλοῦ ψόφου καὶ ἀναφυσημάτων· ἐπὶ πολὺ δ' ἐνεχθεὶς ἀφανής, ἀνίσχει πάλιν οὐ πολὺ ἄπωθεν τῆς Γορδυαίας· οὕτω δὲ σφοδρῶς διεκβάλλει τὴν λίμνην, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης, ὥστε ἁλμυρὰν αὐτὴν οὖσαν καὶ ἄνιχθυν γλυκεῖαν A. 1083
κατὰ τοῦτ' εἶναι τὸ μέρος καὶ ῥοώδη καὶ ἰχθύων πλήρη.

22. Ἐπὶ μῆκος δὲ συχνὸν προπέπτωκεν ἡ συναγωγὴ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ πλοίῳ πως ἔοικε· ποιεῖ δὲ τὸ πλεῖστον τῆς περιφερείας ὁ Εὐφράτης· καί ἐστι τὸ μὲν ἀπὸ τῆς Θαψάκου μέχρι Βαβυλῶνος, ὡς εἴρηκεν Ἐρατοσθένης, τετρακισχίλιοι καὶ ὀκτακόσιοι στάδιοι· τὸ δ' ἀπὸ τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν ζεύγματος, ἥπερ ἐστὶν ἀρχὴ τῆς Μεσοποταμίας, οὐκ ἔλαττον τῶν δισ- C. 747
χιλίων σταδίων ἕως ἐπὶ Θάψακον.

23. Ἔστι δ' ἡ μὲν παρόρειος εὐδαίμων ἱκανῶς· ἔχουσι δ' αὐτῆς τὰ μὲν πρὸς τῷ Εὐφράτῃ καὶ τῷ Ζεύγματι, τῷ τε νῦν τῷ κατὰ τὴν Κομμαγηνὴν καὶ τῷ πάλαι τῷ κατὰ τὴν Θάψακον, οἵ *τε* Μυγδόνες κατονομασθέντες ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· ἐν οἷς ἐστιν ἡ Νίσιβις, ἣν καὶ αὐτὴν Ἀντιόχειαν τὴν ἐν τῇ Μυγδονίᾳ προσηγόρευσαν, ὑπὸ τῷ Μασίῳ ὄρει κειμένην,

---

2. τίγρητος x. 5. θωπῖτην (sic) Dr θωπῆτιν xz θωνῖτιν Epit. (ibidem tamen paulo post legitur θωπίτιδος) θωνῖτιν E edd.: cf. quae adnotavimus ad XI, 529. 6. περιαιρεθεὶς F. 8. ἀναχθεὶς Cm. — ἄποθεν C. — γορδιαίας Dh. 9. διαβάλλει F, sed ἐκβάλλει in marg. add., διεκβαίνει mox. 13. ἐῴκει codd. Cor. corr.: cf. II, 79, 80. 14. ψαθάκου Dh (hic tamen post corr.). 18. ψάθακον D, sed corr. sec. m. 19. παρόριος Dh παρώριος codd. rell. exc. E, qui verum servavit, παρώρειος edd.: cf. Lob. ad Phryn. 712. 21. τὴν ante Θάψακον add. edd. 22. τε delendum esse vidit Grosk.; haud incommode poneretur in proximis ἥ τε Νίσιβις, unde fortasse huc translatum est. — μύγδονες codd. (?) exc. Dh: v. ad VII, 295. Choerob. vol. I, p. 289, 15. Arcad. p. 11, 6. 24. τῇ om. D (sed sec. m. add.) E. — τῷ ταμασίῳ E; in F μ ita est scriptum, ut et pro κ aut β haberi possit.

καὶ Τιγρανόκερτα καὶ τὰ περὶ Κάῤῥας καὶ Νικηφόριον χωρία καὶ Χορδίραζα καὶ Σίννακα, ἐν ᾗ Κράσσος διεφθάρη, δόλῳ ληφθεὶς ὑπὸ Σουρῆνα, τοῦ τῶν Παρθυαίων στρατηγοῦ.

24. Πρὸς δὲ τῷ Τίγρει τὰ τῶν Γορδυαίων χωρία, οὓς οἱ πάλαι Καρδούχους ἔλεγον, καὶ αἱ πόλεις [αὐτ]ῶν Σάρεισά τε καὶ Σάταλκα καὶ Πίνακα, κράτιστον ἔρυμα, τρεῖς ἄκρας ἔχουσα, ἑκάστην ἰδίῳ τείχει τετειχισμένην, ὥστε οἷον τρίπολιν εἶναι. ἀλλ' ὅμως καὶ ὁ Ἀρμένιος εἶχεν ὑπήκοον καὶ οἱ Ῥωμαῖοι βίᾳ παρέλαβον, καίπερ ἔδοξαν οἱ Γορδυαῖοι διαφερόντως ἀρχιτεκτονικοί τινες εἶναι καὶ πολιορκητικῶν ὀργάνων ἔμπειροι· διόπερ αὐτοῖς εἰς ταῦτα ὁ Τιγράνης ἐχρῆτο. ἐγένετο δὲ καὶ ἡ λοιπὴ Μεσοποταμία ὑπὸ Ῥωμαίοις. Πομπήιος δ' αὐτῆς τὰ πολλὰ τῷ Τιγράνῃ προσένειμεν, ὅσα ἦν ἀξιόλογα· ἔστι γὰρ εὔβοτος ἡ χώρα καὶ εὐερνής, ὥστε καὶ τὰ ἀειθαλῆ τρέφειν καὶ ἄρωμα τὸ ἄμωμον· καὶ λεοντοβότος ἐστί· φέρει δὲ καὶ τὸν νάφθαν καὶ τὴν γαγγῖτιν λίθον, ἣν φεύγει τὰ ἑρπετά.

25. Λέγεται δὲ Γόρδυς ὁ Τριπτολέμου τὴν Γορδυηνὴν οἰκῆσαι, ὕστερον δὲ καὶ Ἐρετριεῖς οἱ ἀναρπασθέντες ὑπὸ Περ-
A. 1084 σῶν. περὶ μὲν οὖν Τριπτολέμου δηλώσομεν ἐν τοῖς Συριακοῖς αὐτίκα.

26. Τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν κεκλιμένα τῆς Μεσοποταμίας καὶ ἀπωτέρω τῶν ὀρῶν, ἄνυδρα καὶ λυπρὰ ὄντα, ἔχουσιν οἱ Σκηνῖται Ἄραβες, λῃστρικοί τινες καὶ ποιμενικοί, μεθιστάμενοι

---

1. κάρας moxz. 2. καὶ Χορδίραζα om. E. — γορδίραζα Dhi. — κράσος Ch. 3. τῶν om. E. 4. τίγρι E sed ει add. supra alterum ι. — Παρθυαίων codd. (ex F tamen non adnotavi, aliud agens, ut opinor): Tzsch. corr. de coni. Wesseling. ad Diod. XIV, 27. 5. αὐτῶν] ὧν codd. edd.: correxi de coni. Grosk. — σάρισα moxz Tzsch. Cor. 6. σάτακα F. — πινάκα D. 12. Μεσοποταμία suspectum Letronnio, qui Γορδυαία s. Γορδυηνὴ a Strabone scriptum fuisse suspicatur: ac miram sane esse illam scripturam fatendum est. 14. φέρειν E. 15. λεοντόβοτος codd. edd. — τὸν ἄφθαν D (in hoc ν sec. m. add.) F Epit. τὸ νάφθα C. 16. γαγγίτην D (sed sec. m. corr.) γαγγειτῖν F, in marg. tamen add. ὃν γαγάτιν φασίν: γαγγῆτιν scribendum esse censet Dind. in Steph. Paris. s. v. 19. οὖν om. F. — δηλώσωμεν F. 22. ἀποτέρω Dhimoxz. 23. σκηνῆται D (sed alterum η ex ι mut. sec. m.) Eh.

ῥᾳδίως εἰς ἄλλους τόπους, ὅταν ἐπιλείπωσιν αἱ νομαὶ καὶ αἱ λεηλασίαι. τοῖς οὖν παρορείοις ὑπό τε τούτων κακοῦσθαι συμβαίνει καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων· ὑπέρκεινται δὲ καὶ καταδυναστεύουσι διὰ τὴν ἰσχύν· τέλος δ' ὑπ' ἐκείνοις εἰσὶ τὸ πλέον ἢ τοῖς Παρθυαίοις· ἐν πλευραῖς γάρ εἰσι κἀκεῖνοι, τήν τε Μηδίαν ἔχοντες καὶ τὴν Βαβυλωνίαν.

27. Μεταξὺ δὲ τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριος ῥεῖ καὶ ἄλλος ποταμός, Βασίλειος καλούμενος, καὶ περὶ τὴν Ἀνθεμουσίαν ἄλλος, Ἀβόρρας· διὰ δὲ τῶν Σκηνιτῶν, †ὑπὸ τῶν Μα- C. 748 λίων νυνὶ λεγομένων, καὶ τῆς ἐκείνων ἐρημίας ἡ ὁδὸς τοῖς ἐκ τῆς Συρίας εἰς Σελεύκειαν καὶ Βαβυλῶνα ἐμπορευομένοις ἐστίν. ἡ μὲν οὖν διάβασις τοῦ Εὐφράτου κατὰ τὴν Ἀνθεμουσίαν ἐστὶν αὐτοῖς, τόπον τῆς Μεσοποταμίας· ὑπέρκειται δὲ τοῦ ποταμοῦ, σχοίνους τέτταρας διέχουσα, ἡ Βαμβύκη, ἣν καὶ Ἔδεσσαν καὶ A. 1085 Ἱερὰν πόλιν καλοῦσιν, ἐν ᾗ τιμῶσι τὴν Συρίαν θεὸν τὴν Ἀταργάτιν. διαβάντων γὰρ ἡ ὁδός ἐστι διὰ τῆς ἐρήμου μέχρι Σκηνῶν, ἀξιολόγου πόλεως, †ἐπὶ τοὺς τῆς Βαβυλωνίας ὅρους, ἐπί τινος διώρυγος ἱδρυμένης. ἔστι δ' ἀπὸ τῆς διαβάσεως μέχρι Σκηνῶν ἡμερῶν πέντε καὶ εἴκοσιν ὁδός. καμηλῖται δ' εἰσί, κα-

---

1. ἐπιλίπωσιν, sed ει add. sup. alterum ι, E. 2. παρωρίοις Fx παρορίοις CDh παρωρείοις edd. 7. τίγρητος x. 9. ἀβόρας Epit. σκηνητῶν D (in hoc alterum η est e corr. sec. m.) Eh. — ὑπό των Tzsch., quod a Strabonis consuetudine abhorret, ὑπό τινων Cor., ac sive hoc recipiendum est, sive potius ὑπὸ τῶν νυνί quod proposuit Letronn.: Maliorum nomen hoc uno loco legitur, ac nescio an pro additamento haec verba habenda sint a Strabonianis alieno. 12. ἀνάβασις codd., exc. F, in quo legitur διάβασις in textu, ἀνάβασις in marg.; in E quoque, quantum e vestigiis verbi paene deleti cognosci potest, scriptum fuerat διάβασις: idque Cas., Guarinum secutus, restituendum censuit, Cor. restituit. 14. ἔδεσαν EFxz. Caeterum Edessam diversam fuisse a Bambyce post alios Grosk. ostendit ad h. l.: quem errorem utrum Strabo ipse admiserit, an alius ei obtruserit, in medio est relinquendum. 16. γὰρ in δὲ mutandum esse censet Grosk. 17. Verba ἐπὶ — ὅρους incommodissime verborum seriem interrumpunt: videntur collocanda esse post ἐρήμου. — ἐπί] ἀπό codd., Xyl. corr. 18. διώρυχος edd. 19. καμηλάται DFhi καμηλιᾶται Cw: inde suspicari possis scriptum fuisse καμηληλάται: altera tamen scriptura supra quoque (I, 39) obvia.

ταγωγὰς ἔχοντες τοτὲ μὲν ὑδρείων εὐπόρους, τῶν λακκαίων τὸ πλέον, τοτὲ δ' ἐπακτοῖς χρώμενοι τοῖς ὕδασι. παρέχουσι δ' αὐτοῖς οἱ Σκηνῖται τήν τε εἰρήνην καὶ τὴν μετριότητα τῆς *γὰρ* τῶν τελῶν πράξεως, ἧς χάριν φεύγοντες τὴν παραποταμίαν διὰ τῆς ἐρήμου παραβάλλονται, καταλιπόντες ἐν δεξιᾷ τὸν ποταμὸν ἡμερῶν σχεδόν τι τριῶν ὁδόν. οἱ γὰρ παροικοῦντες ἑκατέρωθεν τὸν ποταμὸν φύλαρχοι, χώραν οὐκ εὔπορον ἔχοντες, ἧττον δὲ ἄπορον νεμόμενοι, δυναστείαν ἕκαστος ἰδίᾳ περιβεβλημένος ἴδιον καὶ τελώνιον ἔχει, καὶ τοῦτ' οὐ μέτριον. χαλεπὸν γὰρ ἐν τοῖς τοσούτοις καὶ τούτοις αὐθάδεσι κοινὸν ἀφορισθῆναι μέτρον τὸ τῷ ἐμπόρῳ λυσιτελές. διέχουσι δὲ τῆς Σελευκείας αἱ Σκηναὶ σχοίνους ὀκτωκαίδεκα.

28. Ὅριον δ' ἐστὶ τῆς Παρθυαίων ἀρχῆς ὁ Εὐφράτης καὶ ἡ περαία· τὰ δ' ἐντὸς ἔχουσι Ῥωμαῖοι καὶ τῶν Ἀράβων οἱ φύλαρχοι μέχρι Βαβυλωνίας, οἱ μὲν μᾶλλον ἐκείνοις, οἱ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις προσέχοντες, οἷσπερ καὶ πλησιόχωροί εἰσιν· ἧττον μὲν Σκηνῖται οἱ νομάδες οἱ τῷ ποταμῷ πλησίον, μᾶλλον δ' οἱ ἄπωθεν καὶ πρὸς τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ. οἱ δὲ Παρθυαῖοι καὶ πρότερον μὲν ἐφρόντιζον τῆς πρὸς Ῥωμαίους φιλίας, τὸν δὲ ἄρξαντα πολέμου Κράσσον ἠμύναντο· καὶ αὐτοὶ ἄρξαντες τῆς μάχης τῶν ἴσων ἔτυχον, ἡνίκα ἔπεμψαν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν Πάκορον. Ἀντώνιος δέ, συμβούλῳ τῷ Ἀρμενίῳ χρώμενος, προὐδόθη καὶ κακῶς ἐπολέμησεν· ὁ δ' ἐκεῖνον διαδεξάμενος Φραάτης, τοσοῦτον ἐσπούδασε περὶ τὴν φιλίαν τὴν πρὸς Καίσαρα τὸν Σεβαστόν, ὥστε καὶ τὰ τρόπαια ἔπεμψεν, ἃ κατὰ Ῥωμαίων ἀνέστησαν Παρθυαῖοι· καὶ καλέσας εἰς σύλλογον Τίτιον

---

1. *ὑδρίων CFx.* — *εὐποροῦντες* Cor. de Cas. coni., post *ἔχοντες* maiore signo incidens orationem; nec magis probandum, quod voluit Grosk., *χρωμένας*. 3. *σκηνῆται Dhi.* — *γὰρ* om. *ow* edd. 8. *ἰδίαν* Cor. — *παραβεβλημένος* codd., exc. *DFh.* 9. *τοῦτο οὐ x* Cor. — *γὰρ καὶ ἐν D* (sed *καὶ* post atramento inductum) *h.* 10. *τούτοις*] *τοῖς* codd., Cor. corr. 11. *ἔχουσι F.* 17. *μὲν*] *δὲ D.* — *σκηνῆται D* (alterum *η* e corr. sec. m.) *h.* 20. *τῆς* om. *x.* 21. *μάχης* om. *F.* 21. Post *Πάκορον* excidisse quaedam, velut *τὸν τοῦ Ὀρώδου παῖδα*, suspicantur Letronn. et Grosk., ut in proximis *ἐκεῖνον* habeat, quo referatur, cum Pacorus rex Parthorum non fuerit.

τὸν ἐπιστατοῦντα τότε τῆς Συρίας, τέτταρας παῖδας γνησίους ἐνεχείρισεν ὅμηρα αὐτῷ, Σερασπαδάνην καὶ Ῥωδάσπην καὶ Φραάτην καὶ Βονώνην, καὶ γυναῖκας τούτων δύο καὶ υἱεῖς A. 1086 τέτταρας, δεδιὼς τὰς στάσεις καὶ τοὺς ἐπιτιθεμένους αὐτῷ· ᾔδει γὰρ μηδένα ἰσχύσοντα καθ' ἑαυτόν, ἂν μή τινα ἐπιλάβῃ C. 749 τοῦ Ἀρσακίου γένους διὰ τὸ εἶναι σφόδρα φιλαρσάκας τοὺς Παρθυαίους· ἐκποδὼν οὖν ἐποίησε τοὺς παῖδας, ἀφελέσθαι ζητῶν τὴν ἐλπίδα ταύτην τοὺς κακουργοῦντας. τῶν μὲν οὖν παίδων ὅσοι περίεισιν ἐν Ῥώμῃ δημοσίᾳ βασιλικῶς τημελοῦνται· καὶ οἱ λοιποὶ δὲ βασιλεῖς πρεσβευόμενοι καὶ εἰς συλλόγους ἀφικνούμενοι διατετελέκασιν.

CAPUT II.

1. Ἡ δὲ Συρία πρὸς ἄρκτον μὲν ἀφώρισται τῇ Κιλικίᾳ καὶ τῷ Ἀμανῷ· ἀπὸ θαλάττης δ' ἐπὶ τὸ ζεῦγμα τοῦ Εὐφράτου στάδιοί εἰσιν *(ἀπὸ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου μέχρι τοῦ ζεύγματος τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν)* οἱ τὸ λεχθὲν πλευρὸν ἀφορίζοντες οὐκ ἐλάττους τῶν [χιλίων καὶ] τετρακοσίων· πρὸς ἕω δὲ τῷ Εὐφράτῃ καὶ τοῖς ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου Σκηνίταις Ἄραψι· πρὸς δὲ νότον τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ· πρὸς δύσιν δὲ τῷ † Αἰγυπτιακῷ πελάγει μέχρι Ἰσσοῦ.

---

2. σαραπάδην *D* σαρασπάδην codd. rell., Tzsch. corr. hoc et proximum nomen e titulo in Scalig. Isag. III, p. 523 et Grut. Thes. Inscr. p. 288, coll. Vaillant. de Arsacidarum imp. I, p. 177, et Longuerue in Annall. Arsacidarum p. 30. — κεροσπάδην *imox* κεροπάσδην codd. rell. 3. φραάνην codd., exc. *x*, Tzsch. corr. — βοώνην codd., Tzsch. corr. 5. ὑπολάβῃ codd., exc. *mox*, e quibus Cor. scripsit προσλάβῃ, quae mera est coniectura; nec altera scriptura ferri potest: ὑποβάλῃ mavult Cas.; praestat, ni fallor, quod scripsi levissima mutatione. 15. Verba ἀπὸ — Κομμαγηνὴν incommodissime interiiciuntur inter στάδιοί εἰσιν et οἱ τὸ λεχθὲν κτλ.: ac per se satis mira est haec explicatio verbis minime obscuris adiecta, in qua praeterea praepositionis mutatio displicet; inde suspecta sunt haec verba, neque a Strabone videntur esse profecta. 17. χιλίων καὶ om. codd., Tzsch. add. de sent. Cas. coll. Plin. H. N. V, 12 s. 13 qui „latitudinem a Seleucia Pieria ad oppidum in Euphrate Zeugma CLXXV M. passuum" esse ait. 18. σκηνήταις *D* (e corr. sec. m.) *Ehi*. 20. τῷ αἰγυπτίῳ τε καὶ συριακῷ πελάγει

2. *Μέρη δ' αὐτῆς τίθεμεν ἀπὸ τῆς Κιλικίας ἀρξάμενοι καὶ τοῦ Ἀμανοῦ τήν τε Κομμαγηνὴν καὶ τὴν Σελευκίδα καλουμένην τῆς Συρίας, ἔπειτα τὴν Κοίλην Συρίαν, τελευταίαν δ' ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ τὴν Φοινίκην, ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τὴν Ἰουδαίαν. ἔνιοι δὲ τὴν Συρίαν ὅλην εἴς τε Κοιλοσύρους καὶ Σύρους καὶ Φοίνικας διελόντες τούτοις ἀναμεμῖχθαί φασι τέτταρα ἔθνη, Ἰουδαίους, Ἰδουμαίους, Γαζαίους, Ἀζωτίους, γεωργικοὺς μέν, ὡς τοὺς Σύρους καὶ Κοιλοσύρους, ἐμπορικοὺς δέ, ὡς τοὺς Φοίνικας.*

3. *Καθόλου μὲν οὕτω, καθ' ἕκαστα δὲ ἡ Κομμαγηνὴ μικρά τίς ἐστιν· ἔχει δ' ἐρυμνὴν πόλιν Σαμόσατα, ἐν ᾗ τὸ βασίλειον ὑπῆρχε· νῦν δ' ἐπαρχία γέγονε· χώρα δὲ περίκειται σφόδρα εὐδαίμων, ὀλίγη [δέ]. ἐνταῦθα δὲ νῦν ἐστι τὸ ζεῦγμα τοῦ Εὐφράτου· κατὰ τοῦτο δὲ Σελεύκεια ἵδρυται, φρούριον τῆς Μεσοποταμίας, προσωρισμένον ὑπὸ Πομπηίου τῷ Κομμαγηνῷ·*
A. 1088 *ἐν ᾧ τὴν Σελήνην ἐπικληθεῖσαν Κλεοπάτραν Τιγράνης ἀνεῖλε, καθείρξας χρόνον τινά, ἡνίκα τῆς Συρίας ἐξέπεσεν.*

4. *Ἡ δὲ Σελευκὶς ἀρίστη μέν ἐστι τῶν λεχθεισῶν μερίδων, καλεῖται δὲ Τετράπολις καί ἐστι κατὰ τὰς ἐξεχούσας ἐν αὐτῇ πόλεις, ἐπεὶ πλείους γέ εἰσι· μέγισται δὲ τέτταρες, Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ Δάφνῃ καὶ Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερίᾳ καὶ Ἀπάμεια δὲ καὶ Λαοδίκεια, αἵπερ καὶ ἐλέγοντο ἀλλήλων ἀδελφαὶ διὰ τὴν ὁμόνοιαν, Σελεύκου τοῦ Νικάτορος κτίσματα· ἡ μὲν οὖν μεγίστη τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπώνυμος, ἡ δ' ἐρυμνοτάτη αὐτοῦ· αἱ δ' ἄλ-*
C. 750 *λαι, ἡ μὲν Ἀπάμεια τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἀπάμας, ἡ δὲ Λαοδίκεια τῆς μητρός. οἰκείως δὲ τῇ τετραπόλει καὶ εἰς σατραπείας διῄρητο τέτταρας ἡ Σελευκίς, ὥς φησι Ποσειδώνιος, εἰς*

Epit. totum hunc locum accuratissime referens, quae recipienda esse Grosk. censet eo probabilius, quod haud facile illa adiectivi forma ita invenitur usurpata. 1. *αὐτοῖς Dh.* — *τίθενται F τίθεται s.* 5. *καὶ Σύρους* om. codd., exc. *E*, edd.: necessaria esse haec verba, quae in proximis etiam adduntur, recte iudicaverat Grosk. 13. *δὲ* om. codd., Tzsch. add. de coni. Cas. 14. *τῆς* om. *E.* 15. *τῇ κομμαγηνῇ mox* Tzsch. Cor. 21. *δὲ* aster. incl. Cor. 23. *κτίσμα F.* 27. *διῃρεῖτο* codd., sed in *D διῄρητο* fuerat scriptum pr. m., postea sec. m. corr.: Cor. corr. de coni. Cas. — *τε* ante *τέτταρας* add. *F.* — *δὲ* post *ἡ*

ὅσας καὶ ἡ Κοίλη Συρία, †εἰς μίαν δ' ἡ Μεσοποταμία. ἔστι δ' ἡ μὲν Ἀντιόχεια καὶ αὕτη τετράπολις, ἐκ τεττάρων συν- A. 1089 εστῶσα μερῶν· τετείχισται δὲ καὶ κοινῷ τείχει καὶ ἰδίῳ καθ' ἕκαστον τὸ κτίσμα· τὸ μὲν οὖν πρῶτον αὐτῶν ὁ Νικάτωρ συνῴκισε, μεταγαγὼν ἐκ τῆς Ἀντιγονίας τοὺς οἰκήτορας, ἣν πλησίον ἐτείχισεν Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου μικρὸν πρότερον, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ πλήθους τῶν οἰκητόρων ἐστὶ κτίσμα, τὸ δὲ τρίτον Σελεύκου τοῦ Καλλινίκου, τὸ δὲ τέταρτον Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς.

5. Καὶ δὴ καὶ μητρόπολίς ἐστιν αὕτη τῆς Συρίας, καὶ τὸ βασίλειον ἐνταῦθα ἵδρυντο τοῖς ἄρχουσι τῆς χώρας· οὐ πολύ τε λείπεται καὶ δυνάμει καὶ μεγέθει Σελευκείας τῆς ἐπὶ τῷ Τίγρει καὶ Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ. συνῴκισε δ' ὁ Νικάτωρ ἐνταῦθα καὶ τοὺς ἀπογόνους Τριπτολέμου, περὶ οὗ μικρῷ πρόσθεν ἐμνήσθημεν· διόπερ Ἀντιοχεῖς ὡς ἥρωα τιμῶσι, καὶ ἄγουσιν ἑορτὴν ἐν τῷ Κασίῳ ὄρει τῷ περὶ Σελεύκειαν. φασὶ δ' αὐτὸν ὑπ' Ἀργείων πεμφθέντα ἐπὶ τὴν Ἰοῦς ζήτησιν, ἐν Τύρῳ πρῶτον ἀφανοῦς γενηθείσης, πλανᾶσθαι κατὰ τὴν Κιλικίαν·

---

add. codd., exc. *DFh*. 1. ἡ Μεσοποταμία qui h. l. commemorari possit, satis obscurum est: inde cum suspectus iam fuisset hic locus Casaubono, Bakius (v. Reliqq. Posid. 117) scribendum esse censet εἰς μίαν δ' ἡ Κομμαγηνή. Quae tamen mutatio iusto violentior est. Commagenes autem mentio cum videatur necessaria, Grosk. proposuit εἰς μίαν δ' ἡ Κομμαγηνή, καθάπερ καὶ ἡ Μεσοποταμία, vel quod probabilius ei videtur εἰς μίαν δ' ἡ Κομμαγηνὴ καὶ ὁμοίως ἡ Παραποταμία coll. p. 753, §. 11 et Polyb. V, 69. Sed in his mirum foret Parapotamiam, antea nondum a Strabone commemoratam, tam nude hic adiici. Difficile igitur est certi quid affirmare de his verbis, neque assentiri ausim Mannerto qui (in Geogr. ant. Pers. p. 444) abiudicanda esse opinatur Straboni, cum maiorem redoleant doctrinam, quam quae inveniatur in eiusmodi additamentis: paulo insolentius tamen dictum videri potest διῄρητο — εἰς μίαν (σατραπείαν) κτλ. 4. τὸ κτίσμα om. *E*. 5. συνῴκησεν *CF*. 6. μικρῷ edd. 12. τίγρητι *x* τίγρι *z*. 14. ἀπογόνος (sic) *w* ἀπὸ γένους codd. rell. exc. *Ei*, qui exhibent ἀπογόνους de coniectura fortasse, sed vera illa. — μικρὸν *F*. — πρότερον *Dhi*. 16. κασσίω codd. exc. *oz*. — ὄρει om. *D*. — τῷ ante περὶ] τὸ *D*. 17. ἐπὶ τῆς *D*, sed ς in ν mut. sec. m., qua in proximis ζήτησιν add. in spatio vacuo relicto. — ἠοῦς *C*. 18. πρότερον *hi*. — γενομένης *D* (sed

ἐνταῦθα δὲ τῶν σὺν αὐτῷ τινας Ἀργείων κτίσαι τὴν Ταρσὸν ἀπελθόντας παρ᾽ αὐτοῦ· τοὺς δ᾽ ἄλλους συνακολουθήσαντας εἰς τὴν ἑξῆς παραλίαν, ἀπογνόντας τῆς ζητήσεως ἐν τῇ ποταμίᾳ τοῦ Ὀρόντου καταμεῖναι σὺν αὐτῷ· τὸν μὲν οὖν υἱὸν τοῦ Τριπτολέμου Γόρδυν, ἔχοντά τινας τῶν σὺν τῷ πατρὶ λαῶν, εἰς τὴν Γορδυαίαν ἀποικῆσαι· τῶν δ᾽ ἄλλων τοὺς ἀπογόνους συνοίκους γενέσθαι τοῖς Ἀντιοχεῦσιν.

6. *Ὑπέρκειται δὲ τετταράκοντα σταδίοις ἡ Δάφνη, κατοικία μετρία, μέγα δὲ καὶ συνηρεφὲς ἄλσος, διαρρεόμενον πηγαίοις ὕδασιν,*
A. 1090 *ἐν μέσῳ δὲ ἄσυλον τέμενος καὶ νεὼς Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. ἐνταῦθα δὲ πανηγυρίζειν ἔθος τοῖς Ἀντιοχεῦσι καὶ τοῖς ἀστυγείτοσι· κύκλος δὲ τοῦ ἄλσους ὀγδοήκοντα στάδιοι.*

7. *Ῥεῖ δὲ τῆς πόλεως πλησίον Ὀρόντης ποταμός· οὗτος δ᾽ ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας τὰς ἀρχὰς ἔχων, εἶθ᾽ ὑπὸ γῆν ἐνεχθείς, ἀναδίδωσι πάλιν τὸ ῥεῦμα, καὶ διὰ τῆς Ἀπαμέων εἰς τὴν Ἀντιόχειαν προελθών, πλησιάσας τῇ πόλει πρὸς τὴν θάλατταν καταφέρεται τὴν κατὰ Σελεύκειαν· τὸ δ᾽ ὄνομα τοῦ γεφυρώσαντος αὐτὸν Ὀρόντου μετέλαβε, καλούμενος πρότερον Τυφών. μυθεύουσι δ᾽ ἐνταῦθά που τὰ περὶ τὴν κεραύνωσιν τοῦ Τυφῶνος καὶ τοὺς Ἀρίμους, περὶ ὧν εἴπομεν καὶ πρότερον·*
C. 751 *φασὶ δὲ τυπτόμενον τοῖς κεραυνοῖς (εἶναι δὲ δράκοντα) φεύγειν κατάδυσιν ζητοῦντα· τοῖς μὲν οὖν ὁλκοῖς ἐντεμεῖν τὴν γῆν καὶ ποιῆσαι τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ, καταδύντα δ᾽ εἰς γῆν*

---

sec. m. supra add. *γρ. γενηθείσης hi γεννηθείσης F.* 2. *αὐτοὺς* codd., Cor. corr. 4. *ὀρρόντου Cx.* 5. *γόρτυν DFh* (in hoc *δ* supra add.). 6. *γορδιαίαν C.* — *ἀποικίσαι D* (sed sec. m. corr.) *s.* 8. *σταδίους C* (?) edd. 9. *καὶ* om. *F.* — *διαρεόμενον D* (sed alterum *ρ* sec. m. add.). 10. *ναὸς Dhi.* 12. *στάδια D*, sed *οι* supra *α* sec. m. add. 15. *ὑπὸ τὴν ἐνεχθεῖσαν F ἀναχθεὶς D*, sed sec. m. corr.: inde *ἐνεχθείς*, *α* supra *ε* utroque loco addito, *h.* 16. *γῆς* post *Ἀπαμέων* add. Eust. ad Dionys. v. 919, afferens hunc locum paulo liberius. 19. *μετέβαλε Dhis*, in duobus his *λαβε* supra add. idem in marg. *h.* 20. *μυθεύονται D*, sed sec. m. corr. — *που* om. Eust. ad Il. *B*, 782, p. 346, 43 R. — *τὰ* om. *Dh.* 21. *καὶ* om. *Coxz* (in hoc postea add.). 22. *φασὶ δὲ*] *φασὶ γὰρ x.* — *τυπτόμενον κεραυνῷ* Eust. l. c. 24. Verba *ῥεῖθρον* — *ἄναρ* — om. codd., exc. *F u* (in hac parte de-

ἀναῤῥῆξαι τὴν πηγήν· ἐκ δὲ τούτου γενέσθαι τοὔνομα τῷ ποταμῷ. πρὸς δύσιν μὲν οὖν θάλαττα ὑπόκειται τῇ Ἀντιοχείᾳ κατὰ Σελεύκειαν, πρὸς ᾗ καὶ τὰς ἐκβολὰς ὁ Ὀρόντης ποιεῖται, διεχούσῃ τῶν μὲν ἐκβολῶν σταδίους τετταράκοντα, τῆς δ' Ἀντιοχείας ἑκατὸν εἴκοσιν. ἀνάπλους δ' ἐκ θαλάττης ἐστὶν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν αὐθημερόν. πρὸς ἕω δ' ὁ Εὐφράτης ἐστὶ καὶ ἡ Βαμβύκη καὶ ἡ Βέροια καὶ ἡ Ἡράκλεια τῇ Ἀντιοχείᾳ, πολίχνια τυραννούμενά ποτε ὑπὸ Διονυσίου τοῦ Ἡρακλέωνος. διέχει δ' ἡ Ἡράκλεια σταδίους εἴκοσι τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἱεροῦ τῆς Κυρρηστίδος.

8. *Εἶτα ἡ Κυρρηστικὴ μέχρι τῆς Ἀντιοχίδος· ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων ἐστὶ τό τε Ἀμανὸν πλησίον καὶ ἡ Κομμαγηνή· συνάπτει δὲ τούτοις ἡ Κυρρηστικὴ μέχρι δεῦρο παρατείνουσα. ἐνταῦθα δ' ἐστὶ πόλις Γίνδαρος, ἀκρόπολις τῆς Κυρρηστικῆς καὶ λῃστήριον εὐφυές, καὶ Ἡράκλειόν τι καλούμενον πλησίον· περὶ οὓς τόπους ὑπὸ Οὐεντιδίου Πάκορος διεφθάρη, ὁ πρεσβύτατος τῶν τοῦ Παρθυαίου παίδων, ἐπιστρατεύσας τῇ Συρίᾳ. τῇ δὲ Γινδάρῳ συνάπτουσιν αἱ Πάγραι τῆς Ἀντιοχίδος, χωρίον ἐρυμνὸν κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τοῦ Ἀμανοῦ τὴν ἐκ τῶν Ἀμανίδων*

---

scriptus est ex *x*) *x* e corr. petita haud dubie ex Eust. l. l. (v. Praef. vol. I, p. LXXVII sqq.): in *D* pr. m. scriptum est *τὸ ρηγ* (sic) *τὴν*, atque literae nonnullae ante *τὴν* erasae, deinde *ξαι* supra *γ* sec. m. add.; in *g* leguntur haec: *τὴν γῆν.* ·|. *ἐκ δὲ τούτου κτλ.* et in marg. pr. m. add. ·|. *καὶ ποιῆσαι τὸ ῥῆξαι θρον πηγὴν*: inde *ποιῆσαι τὸ ῥῆξαιθρον πηγὴν* *t*, quae scriptura exhibetur in edd. usque ad Tzsch., qui plurimorum codicum reposuit scripturam, sensu prorsus carentem: Cor. verum restituit. — *καταδοῦντα x*. 3. *ἡ* ante *κατὰ* add. *E*. 4. *διέχουσαν* scribendum esse suspicatur Cor. 7. *βέῤῥοια DEhix*: simplex *ρ* tuentur nummi. — *ἡ* ante *Ἡρ.* om. *DEFh* incommodissime. 10. *καριστίδος w καρις* (sic) *r* *κυριστίδος* codd. rell.: *η* huic nomini et hic et in proximis restituit Xyl., duplex *ρ* Tzsch.: per *ε* scribi a Strabone, sicut a Polybio, ipso allato hoc loco tradit Steph. s. v. *Κύῤῥος*, quem tamen sequi dubitavi contra codicum consensum, qui *η* antiquitus scriptum fuisse videtur evincere: eadem haec scriptura nummorum auctoritate confirmatur. 11. *κυριστικὴ* codd. 12. *ἄμανον DE*. 13. *κυριστική* codd. 14. *τίνδαρος* codd., Xyl. corr. hic et paullo post. — *κυριστικῆς* codd. 15. *ἱερὸν* post *καλούμενον* *Dh*, unde rec. Cor. 18. *τὴν δάρον D τηνδάρῳ C τινδάρῳ* codd. rell. — *ᾧ* ante *συνάπτουσιν* add. *E*. — *συνάπτουσαν D*. 19. *ἀμάνου D*.

πυλῶν εἰς τὴν Συρίαν κείμενον. ὑποπίπτει μὲν οὖν ταῖς Πά-
γραις τὸ τῶν Ἀντιοχέων πεδίον, δι' οὗ ῥεῖ ὁ Ἄρκευθος πο-
ταμὸς καὶ ὁ Ὀρόντης καὶ ὁ Λαβώτας. ἐν δὲ τούτῳ ἐστὶ τῷ πε-
δίῳ καὶ ὁ Μελεάγρου χάραξ καὶ ὁ Οἰνοπάρας ποταμός· ἐφ' ᾧ
τὸν Βάλαν Ἀλέξανδρον μάχῃ νικήσας ὁ Φιλομήτωρ Πτολεμαῖος
A. 1091 ἐτελεύτησεν ἐκ τραύματος. ὑπέρκειται δ' αὐτῶν λόφος Τραπε-
ζὼν ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος καλούμενος, ἐφ' ᾧ Οὐεντίδιος πρὸς
Φρανικάτην, τὸν Παρθυαίων στρατηγόν, ἔσχε τὸν ἀγῶνα. πρὸς
θαλάττῃ δὲ τούτων ἐστὶν ἡ Σελεύκεια καὶ ἡ Πιερία, ὄρος συν-
εχὲς τῷ Ἀμανῷ, καὶ ἡ Ῥωσός, μεταξὺ Ἰσσοῦ καὶ Σελευκείας
ἱδρυμένη. ἐκαλεῖτο δ' ἡ Σελεύκεια πρότερον Ὕδατος ποταμοί·
ἔρυμα δέ ἐστιν ἀξιόλογον καὶ κρεῖττον βίας ἡ πόλις. διόπερ
καὶ ἐλευθέραν αὐτὴν ἔκρινε Πομπήιος, ἀποκλείσας Τιγράνην.
πρὸς νότον δ' ἐστὶ τοῖς μὲν Ἀντιοχεῦσιν Ἀπάμεια, ἐν μεσογαίᾳ
κειμένη, τοῖς δὲ Σελευκεῦσι τὸ Κάσιον ὄρος καὶ τὸ Ἀντικά-
σιον· ἔτι δὲ πρότερον μετὰ τὴν Σελεύκειαν αἱ ἐκβολαὶ τοῦ
Ὀρόντου· εἶτα τὸ Νυμφαῖον, σπήλαιόν τι ἱερόν· εἶτα τὸ Κά-
σιον· ἐφεξῆς δὲ Ποσείδιον πολίχνη καὶ Ἡράκλεια.

9. Εἶτα Λαοδίκεια, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ κάλλιστα ἐκτισμένη
καὶ εὐλίμενος πόλις, χώραν τε ἔχουσα πολύοινον πρὸς τῇ ἄλλῃ
C. 752 εὐκαρπίᾳ. τοῖς μὲν οὖν Ἀλεξανδρεῦσιν αὕτη παρέχει τὸ πλεῖ-
στον τοῦ οἴνου, τὸ ὑπερκείμενον τῆς πόλεως ὄρος πᾶν κατάμ-
πελον ἔχουσα μέχρι σχεδόν τι τῶν κορυφῶν· αἱ δὲ κορυφαὶ
τῆς μὲν Λαοδικείας πολὺ ἄπωθέν εἰσιν, ἠρέμα ἀπ' αὐτῆς καὶ
κατ' ὀλίγον ἀνακλινόμεναι· τῆς Ἀπαμείας δ' ὑπερκύπτουσιν

3. λωβότας *Chi* λαβότας *mxz* marg. *F*, ubi fluminum horum nomina repetuntur edd. — ταὐτῷ *m* Tzsch. — ἐστὶ post πεδίῳ collocant *moz* edd. — ἐφ'] ἐν *E*. 6. τραπεζῶν *D*. 8. φρανικὰ τὴν *Di* νικάτην ald.: Φαρναπάτην Tzsch. Cor. coll. Dion. Cass. XLVIII, 41. Plut. Anton. c. 33. Eundem ducem Φραάτην nominat Pseudo-Appian. in Parthicis p. 72 Schwgh.: in re satis incerta codicum scripturam servandam esse recte censuerunt Letr. et Grosk., quamquam non videtur plane sana esse. 10. ἀμάνῳ *DF*. — ῥωσσὸς *moz*. 12. κρείττων *CD* (ex corr. sec. m.) *himoxz*: neutrum exhibet etiam Eust. ad Dion. Perieg. 922. 18. ποσείδειον *F*. — πολύχνιον *C* πολίχνιον *E*. 19. κάλλιστα om. *E*. 20. χῶρον codd., Cor. corr. 21. μὲν οὖν om. *E*. 24. ἄποθεν *F*.

ἐπ᾽ ὄρθιον ὕψος ἀνατεταμέναι. ἐλύπησε δ᾽ οὐ μετρίως Δολαβέλλας καταφυγὼν εἰς αὐτὴν καὶ ἐμπολιορκηθεὶς ὑπὸ Κασσίου μέχρι θανάτου, συνδιαφθείρας ἑαυτῷ καὶ τῆς πόλεως πολλὰ μέρη.

10. Ἡ δ᾽ Ἀπάμεια καὶ πόλιν ἔχει τὸ πλέον εὐερκῆ· λόφος γάρ ἐστιν ἐν πεδίῳ κοίλῳ τετειχισμένος καλῶς, ὃν ποιεῖ χερρονησίζοντα ὁ Ὀρόντης †καὶ λίμνη περικειμένη μεγάλη καὶ ἕλη πλατέα λειμῶνάς τε βουβότους καὶ ἱπποβότους διαχεομένους ὑπερβάλλοντας τὸ μέγεθος· ἥ τε δὴ πόλις οὕτως ἀσφαλῶς κεῖται, καὶ δὴ καὶ Χερρόνησος ἐκλήθη διὰ τὸ συμβεβηκός, καὶ χώρας εὐπορεῖ παμπόλλης εὐδαίμονος, δι᾽ ἧς ὁ Ὀρόντης ῥεῖ· καὶ περιπόλια συχνὰ ἐν ταύτῃ. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ Νικάτωρ Σέλευκος τοὺς πεντακοσίους ἐλέφαντας ἔτρεφε καὶ τὸ πλέον τῆς στρατιᾶς, καὶ οἱ ὕστερον βασιλεῖς. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Πέλλα ποτὲ ὑπὸ τῶν πρώτων Μακεδόνων διὰ τὸ τοὺς πλείστους τῶν Μακεδόνων ἐνταῦθα οἰκῆσαι τῶν στρατευομένων, τὴν δὲ Πέλλαν ὥσπερ μητρόπολιν γεγονέναι τῶν Μακεδόνων, τὴν Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου πατρίδα. ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ λογιστήριον A. 1092 τὸ στρατιωτικὸν καὶ τὸ ἱπποτρόφιον· θήλειαι μὲν ἵπποι βασιλικαὶ πλείους τῶν τρισμυρίων, ὀχεῖα δὲ τούτων τριακόσια· ἐνταῦθα δὲ καὶ πωλοδάμναι καὶ ὁπλομάχοι καὶ ὅσοι παιδευταὶ τῶν πολεμικῶν ἐμισθοδοτοῦντο. δηλοῖ δὲ τὴν δύναμιν ταύτην ἥ τε τοῦ Τρύφωνος, ἐπικληθέντος Διοδότου, παραύξησις καὶ ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων, ἐντεῦθεν ὁρμηθέντος. ἐγεγένητο μὲν γὰρ ἐν Κασιανοῖς, φρουρίῳ τινὶ τῆς Ἀπαμέων γῆς,

---

1. δολλαβέλλας *C* δολοβέλας *moz* ald. δολοβέλλας *sx* Cor. et sic codd. exhibent XIV, 646. 2. κασίου *xz*. 6. χερρονησιάζοντα *Em*. 8. διαχεομένοις *F*: ceterum verba καὶ λίμνη — τὸ μέγεθος sana non esse liquet: Cor. igitur scripsit εἰς ἕλη — διαχεομένη de coni. Cas.; Letronn. proposuit εἰς λίμνην περικειμένην μεγάλην — διαχεόμενος: quae ratio satis arridet, ita tamen, ut scribendum esse crediderim κατὰ λίμνην. 11. εὐδαίμονας marg. *F*. — ὀρότης *F*. 12. περιπολεῖ codd., Cor. corr.: cf. VII, 325. XVII, 837. 14. καὶ ante Πέλλα aster. incl. Cor. 20. ὀχεῖα] κηλώνια *E*, sed cum duo puncta supra hoc verbum sint appicta, videtur alia scriptura in marg. addita fuisse, quae a bibliopego cum ipso margine praecisa est. 24. ἐγεγένηντο *D* ἐγεγέννητο Cor. 25. κοσσιανοῖς *w* κοσιανοῖς codd. rell.; correxi de coni. Grosk., qui recte, ut

*τραφεὶς δ' ἐν τῇ Ἀπαμείᾳ καὶ συσταθεὶς τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς περὶ αὐτόν, ἐπειδὴ νεωτερίζειν ὥρμησεν, ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἔσχε τὰς ἀφορμὰς καὶ τῶν περιοικίδων, Λαρίσης τε καὶ τῶν Κασιανῶν καὶ Μεγάρων καὶ Ἀπολλωνίας καὶ ἄλλων τοιούτων, αἳ συνετέλουν εἰς τὴν Ἀπάμειαν ἅπασαι· ἐκεῖνός τε δὴ βασιλεὺς *ἐκ* τῆσδε τῆς χώρας ἀνεδείχθη καὶ ἀντέσχε πολὺν χρόνον· Βάσσος τε Κεκίλιος μετὰ δυεῖν ταγμάτων ἀποστήσας τὴν Ἀπάμειαν διεκαρτέρησε τοσοῦτον χρόνον πολιορκούμενος ὑπὸ δυεῖν στρατοπέδων μεγάλων Ῥωμαϊκῶν, ὥστ' οὐ πρότερον εἰς τὴν ἐξουσίαν ἧκε, πρὶν ἑκὼν ἐνεχείρισεν ἑαυτόν, ἐφ' οἷς ἐβεβούλητο·*
C. 753 *καὶ γὰρ τὴν στρατιὰν ἀπέτρεφεν ἡ χώρα καὶ συμμάχων εὐπόρει τῶν πλησίον φυλάρχων, ἐχόντων ἐνερκῆ χωρία· ὧν ἐστι καὶ ἡ Λυσιάς, ὑπὲρ τῆς λίμνης κειμένη τῆς πρὸς Ἀπαμείᾳ, καὶ Ἀρέθουσα ἡ Σαμψικεράμου καὶ Ἰαμβλίχου, τοῦ ἐκείνου παιδός, φυλάρχων τοῦ Ἐμισηνῶν ἔθνους· οὐ πόρρω δ' οὐδ' Ἡλιού-*
A. 1093 *πολις καὶ Χαλκὶς ἡ ὑπὸ Πτολεμαίῳ τῷ Μενναίου, τῷ τὸν Μασσύαν κατέχοντι καὶ τὴν Ἰτουραίων ὀρεινήν. τῶν δὲ συμμαχούντων τῷ Βάσσῳ ἦν καὶ Ἀλχαίδαμνος, ὁ τῶν Ῥαμβαίων βασιλεὺς τῶν ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου νομάδων· ἦν δὲ φίλος Ῥωμαίων, ἀδικεῖσθαι δὲ νομίσας ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, ἐκπεσὼν εἰς*

---

opinor, ad Casium montem referendum esse censet hoc nomen non minus quam *Κασιῶτιν*; eodemque ducit codicum scriptura in proximis. 3. *καὶ* post *ἀφορμ.* om. *C.* — *λαρίσσης* codd. edd. 4. *κασσιανῶν* codd. exc. *orz*: *Κοσιανῶν* Cor. 6. *ἐκ* om. edd., nec ferri potest. — *ἐδείχθη F.* — *ἄνασχε CFmz.* 7. *τε*] *δὲ* codd. Cor. corr. — *καὶ κίλιος w* ald. *Καικίλιος* edd. inde a Xyl. 9. *ταγμάτων E*, sed in marg. add. *στρατοπέδων.* — *μεγάλων* om. *Ex.* 10. *ἐνεχείρησεν C.* 11. *ηὐπόρει Cmoxz* edd. 12. *πλησίων* ald. 13. *τῇ πρὸς moz.* — *ἀπάμειαν E* ald. 14. *ἀρεθούσῃ* codd. exc. *E.* — *καὶ* ante *ἡ* add. *moxz.* — *σαμψακεράμου F.* — *ἠαμβλίχου F.* 15. *αἰμισηνῶν F* *Ἐμεσηνῶν* edd. 16. *ἡ* om. *C.* 17. *μάσύαν Di μασίαν r μαρσύαν moxz* edd., atque ita legitur apud Polyb. V, 45. 61: alteram vero scripturam cum codd. tueantur constanter (v. §. 11, p. 755. 756), mutare veritus sum. 17. *τὴν*] *τῶν Cmoxz* ald. *τὴν τῶν* Cor. — *ὀρινὴν F.* 18. *ἀλχαίδαμνος D*, sed *ρ* ita superadditum est literae *λ*, ut difficile dictu sit, utrum fuerit prius; *ἀρχαίδαμος hr ἀρχέδαμνος x ἀλχαίδαμος moz* edd.: eundem hominem *Ἀλχαυδόνιον* nominat Dio Cass. XLVII, 27.

τὴν Μεσοποταμίαν ἐμισθοφόρει τότε τῷ Βάσσῳ. ἐντεῦθεν δ' ἐστὶ Ποσειδώνιος ὁ Στωικός, ἀνὴρ τῶν καθ' ἡμᾶς φιλοσόφων πολυμαθέστατος.

11. Ὅμορος δ' ἐστὶ τῇ Ἀπαμέων πρὸς ἕω μὲν ἡ τῶν φυλάρχων Ἀράβων καλουμένη Παραποταμία καὶ ἡ Χαλκιδικὴ ἀπὸ τοῦ Μασσύου καθήκουσα καὶ πᾶσα ἡ πρὸς νότον τοῖς Ἀπαμεῦσιν, ἀνδρῶν Σκηνιτῶν τὸ πλέον· παραπλήσιοι δ' εἰσὶ τοῖς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ νομάσιν· ἀεὶ δ' οἱ πλησιαίτεροι τοῖς Σύροις ἡμερώτεροι καὶ ἧττον Ἄραβες καὶ Σκηνῖται, ἡγεμονίας ἔχοντες συντεταγμένας μᾶλλον, καθάπερ ἡ Σαμψικεράμου † Ἀρέθουσα καὶ ἡ Γαμβάρου καὶ ἡ Θέμελλα καὶ ἄλλων τοιούτων.

12. Τοιαύτη μὲν ἡ μεσόγαια τῆς Σελευκίδος, ὁ δὲ παράπλους ὁ λοιπὸς ἀπὸ τῆς Λαοδικείας ἐστὶ τοιοῦτος· τῇ γὰρ Λαοδικείᾳ πλησιάζει πολίχνια, τό τε Ποσείδιον καὶ τὸ Ἡράκλειον καὶ τὰ Γάβαλα· εἶτ' ἤδη ἡ τῶν Ἀραδίων παραλία, Πάλτος καὶ Βαλαναία καὶ Κάρνος, τὸ ἐπίνειον τῆς Ἀράδου λιμένιον ἔχον· εἶτ' Ἔνυδρα καὶ Μάραθος, πόλις Φοινίκων ἀρχαία κατεσπασμένη. τὴν δὲ χώραν Ἀράδιοι κατεκληρούχησαν καὶ τὰ Σίμυρα τὸ ἐφεξῆς χωρίον· τούτοις δ' ἡ Ὀρθωσία συνεχής

1. *Βάσσῳ*] *βασιλεῖ C*. 2. *ποσιδώνιος F ποσειδόνιος C*. 6. *μασσίου F μασίου i κασσύου x μαρσύου moz* edd. 7. *σκηνητῶν D* (e corr. sec. m) *Ehs*. 8. *νομεῦσι Dhi*. — *αἰεὶ DFxz*. 9. *σκηνῆται D* (e corr. sec. m.) *hxz*. 10. *σαμσικεράμου CD*. 11. *καὶ ἡ* ante *Θέμ.* delenda esse censuit Cas., cui adsentiuntur Cor. Letronn. Grosk., ita ut Themella sit Gambari oppidum ac sedes: mihi contra tam incommoda videtur oppidi mentio, ut vel Arethusae nomen ab hoc loco censeam alienum atque eiiciendum. Facile enim e superioribus in margine primum annotatum in verborum seriem potuit recipi. — *ἄλλαι τοιαῦται moz* Tzsch. Cor. de sent. Cas. 14. Idem hoc oppidum supra p. 751 appellatur *Ἡράκλεια*. 15. *ἀραδιῶν Dh ἀριδίων E*. — *παραλία*] *παλαιά* codd. Tzsch. corr. de coni. Cas.: idem error notatus est III, 145: haud spernenda etiam Letronnii coniectura est *περαία*. 16. *κάρανος* codd, Tzsch. corr.: cf. Steph. s. v. *Κάρνη*. Post hoc nomen *πόλις φοινίκων* add. *i*. — *ἐπίνηον F*. 17. *ἔχων F*. 19. *ταξίμυρα Dhz τὰ ξίμυρα CEFosx* Tzsch. corr., monente Cas.: cf. Steph. s. v. *Σίμυρος*. — *ὀρθοσιὰς C ὀρθωσιάς* codd. rell. exc. *E*, Cor. corr.: in hac enim scriptura codd. conspirant XIV, 670 et infra p. 754. 756. 760, et corruptelae causa h. l. manifesta: altera tamen nominis forma invenitur ap. Hieroclem

ἔστι καὶ ὁ Ἐλεύθερος ὁ πλησίον ποταμός, ὅνπερ ὅριον ποιοῦνταί τινες Σελευκίδος πρὸς τὴν Φοινίκην καὶ τὴν Κοίλην Συρίαν.

13. Πρόκειται δ' ἡ Ἄραδος ῥαχιώδους τινὸς καὶ ἀλιμένου παραλίας, μεταξὺ τοῦ τε ἐπινείου αὐτῆς μάλιστα καὶ τῆς Μαράθου, διέχουσα τῆς γῆς σταδίους εἴκοσιν. ἔστι δὲ πέτρα περίκλυστος, ὅσον ἑπτὰ τὸν κύκλον σταδίων, πλήρης κατοικίας· τοσαύτῃ δ' εὐανδρίᾳ κέχρηται μέχρι καὶ νῦν, ὥστε πολυορόφους οἰκοῦσι τὰς οἰκίας. ἔκτισαν δ' αὐτὴν φυγάδες, ὥς φασιν, ἐκ Σιδόνος· τὴν δ' ὑδρείαν τὴν μὲν ἐκ τῶν ὀμβρίων καὶ λακκαίων
C. 754 ὑδάτων ἔχουσι, τὴν δ' ἐκ τῆς περαίας· ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ἐκ
A. 1094 τοῦ πόρου μικρὸν πρὸ τῆς πόλεως ὑδρεύονται, πηγὴν ἔχοντος ἀφθόνου ὕδατος· εἰς ἣν περικαταστρέφεται κλίβανος, καθεθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑδρευομένου σκάφους, μολιβοῦς, εὐρύστομος, εἰς πυθμένα συνηγμένος στενόν, ἔχοντα τρῆμα μέτριον· τῷ δὲ πυθμένι περιέσφιγκται σωλὴν σκύτινος, εἴτε ἄσκωμα δεῖ λέγειν, ὁ δεχόμενος τὸ ἀναθλιβόμενον ἐκ τῆς πηγῆς διὰ τοῦ κλιβάνου ὕδωρ. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀναθλιβὲν τὸ τῆς θαλάττης ἐστί· περιμείναντες δὲ τὴν τοῦ καθαροῦ καὶ ποτίμου ὕδατος ῥύσιν, ὑπολαμβάνουσιν εἰς ἀγγεῖα παρεσκευασμένα, ὅσον ἂν δέῃ, καὶ πορθμεύουσιν εἰς τὴν πόλιν.

14. Τὸ παλαιὸν μὲν οὖν οἱ Ἀράδιοι καθ' αὑτοὺς ἐβασιλεύοντο παραπλησίως, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἑκάστη πόλεων τῶν Φοινικίδων· ἔπειτα τὰ μὲν οἱ Πέρσαι, τὰ δ' οἱ Μακεδόνες, τὰ δὲ νῦν Ῥωμαῖοι μετέθηκαν εἰς τὴν παροῦσαν τάξιν. οἱ δ' οὖν Ἀράδιοι μετὰ τῶν ἄλλων Φοινίκων ὑπήκουον τῶν

---

in Synecdemo (v. Wessel. Itin. vett. p. 716) et Maccab. I, 15, 37; agrum oppidi intelligit Letronn. 2. τῆς ante Σελευκίδος add. edd. 5. ἐπινήου *F*. 6. πολύκλαστος *D*, sed postea pr. m. corr. 9. οἰκοίας *F*. — ὥς φασι, φυγάδες *Dh*. 10. σιδῶνος codd., Cor. mutavit: alteram enim scripturam supra (I, 40. 58. II, 134) constanter exhibent codd. omnes, in proximis plerique. — ὑδρίαν *C*. — ὀμβρίων καὶ om. *mox*. 12. ἔχοντες codd. Tzsch. corr. e coni. Cas. 13. καθεσθεὶς *moxz*. 14. μολυβοῦς *F* (? nescio enim an scripturae discrepantiam annotare neglexerim) edd.: v. Lob. ad Phryn. 148. — εὐρυστόματος *w*. 16. εἴτ' ἄλλο τι post λέγειν add. *w*, quae male rec. Cor. — ὁ δεχόμενος — ὕδωρ om. *w*. 19. ὑπολαμβάνοντες *C*. 20. ὅσω *F*.

Συριακῶν βασιλέων, ἅτε φίλων· ἔπειτα στασιασάντων ἀδελφῶν δυεῖν, τοῦ τε Καλλινίκου Σελεύκου καὶ Ἀντιόχου τοῦ Ἱέρακος προσαγορευθέντος, προσθέμενοι τῷ Καλλινίκῳ ποιοῦνται συμβάσεις, ὥστ' ἐξεῖναι δέχεσθαι τοὺς καταφεύγοντας ἐκ τῆς βασιλείας παρ' αὐτούς, καὶ μὴ ἐκδιδόναι ἄκοντας· μὴ μέντοι μηδ' ἐκπλεῖν ἐᾶν ἄνευ τοῦ ἐπιτρέψαι βασιλέα. συνέβη δὲ ἐκ τούτου μεγάλα αὐτοῖς πλεονεκτήματα· οἱ γὰρ καταφεύγοντες ἐπ' αὐτοὺς οὐχ οἱ τυχόντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ τὰ μέγιστα πεπιστευμένοι καὶ περὶ τῶν μεγίστων δεδιότες· ἐπιξενούμενοι δ' αὐτοῖς εὐεργέτας ἡγοῦντο καὶ σωτῆρας τοὺς ὑποδεξαμένους, ἀπεμνημόνευόν τε τὴν χάριν, καὶ μάλιστα ἐπανελθόντες εἰς τὴν οἰκείαν· ὥστ' ἐκ τούτου χώραν τε ἐκτήσαντο τῆς περαίας πολλήν, ἧς τὴν πλείστην ἔχουσι καὶ νῦν, καὶ τἄλλα εὐθήνουν. προσέθεσαν δὲ τῇ εὐτυχίᾳ ταύτῃ καὶ πρόνοιαν καὶ φιλοπονίαν πρὸς τὴν θαλαττουργίαν· ὁρῶντές τε τοὺς γειτονεύοντας Κίλικας τὰ πειρατήρια συνισταμένους οὐδ' ἅπαξ ἐκοινώνουν αὐτοῖς τῆς τοιαύτης ἐπιτηδεύσεως.

15. Μετὰ δὲ Ὀρθωσίαν ἐστὶ καὶ τὸν Ἐλεύθερον Τρίπολις, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τὴν ἐπίκλησιν εἰληφυῖα· τριῶν γάρ ἐστι πόλεων κτίσμα, Τύρου, Σιδόνος, Ἀράδου· τῇ δὲ Τριπόλει συν- A. 1095
εχές ἐστι τὸ τοῦ Θεοῦ πρόσωπον, εἰς ὃ τελευτᾷ ὁ Λίβανος τὸ ὄρος· μεταξὺ δὲ Τριήρης, χωρίον τι.

16. Δύο δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὄρη τὰ ποιοῦντα τὴν Κοίλην καλουμένην Συρίαν, ὡς ἂν παράλληλα, ὅ τε Λίβανος καὶ ὁ Ἀντιλίβανος, μικρὸν ὕπερθεν τῆς θαλάττης ἀρχόμενα ἄμφω· ὁ C. 755
μὲν Λίβανος τῆς κατὰ Τρίπολιν, κατὰ τὸ τοῦ Θεοῦ μάλιστα πρόσωπον, ὁ δ' Ἀντιλίβανος τῆς κατὰ Σιδόνα· τελευτῶσι δ' ἐγγύς πως τῶν Ἀραβίων ὀρῶν τῶν ὑπὲρ τῆς Δαμασκηνῆς καὶ

---

3. προσαγορευθέντος om. *w*. 6. ἐπιστρέψαι *F*. 9. ἐπιξενόμενοι *D* (sed sec. m. corr.) *rw* ἐπιξενιζόμενοι *x*. 11. παρελθόντες *w*. — οἰκίαν *Fh*. 13. πλήστην *F*. 15. τε] γε codd. exc. *mox*, unde τε rec. Cor. 16. ἐκοινώνησαν Cor. 20. σιδῶνος *D*. 22. χωρίον τι τριήρης *x*. 23. ταῦτα *E*: om. Xyl. 24. Συρίαν] γωνίαν *CDhmsxz* (e corr.) γονίαν marg. *F*, qui in textu ipso exhibet συρίαν, ut *E* et Eust. ad Dionys. v. 899. 26. κατὰ τὸ] καὶ τὸ *h* Tzsch. — μάλλιστα *F*. 27. σιδῶνα *D* (e corr. sec. m.) *hm*. 28. ἀραβικῶν Eust. l. c.

τῶν Τραχώνων ἐκεῖ λεγομένων εἰς ἄλλα ὄρη γεώλοφα καὶ καλλίκαρπα. ἀπολείπουσι δὲ μεταξὺ πεδίον κοῖλον· πλάτος μὲν τὸ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ διακοσίων σταδίων, μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ τῆς θαλάττης ἐς τὴν μεσόγαιαν ὁμοῦ τι διπλάσιον. διαρρεῖται δὲ ποταμοῖς ἄρδουσι χώραν εὐδαίμονα καὶ πάμφορον, μεγίστῳ δὲ τῷ Ἰορδάνῃ. ἔχει δὲ καὶ λίμνην, ἣ φέρει τὴν ἀρωματῖτιν σχοῖνον καὶ κάλαμον, ὡς δ' αὔτως καὶ ἕλη· καλεῖται δ' ἡ λίμνη Γεννησαρῖτις· φέρει δὲ καὶ βάλσαμον. τῶν δὲ ποταμῶν ὁ μὲν Χρυσορρόας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Δαμασκηνῶν πόλεως καὶ χώρας, εἰς τὰς ὀχετείας ἀναλίσκεται σχεδόν τι· πολλὴν γὰρ ἐπάρδει καὶ βαθεῖαν σφόδρα· τὸν δὲ Λύκον καὶ τὸν Ἰορδάνην ἀναπλέουσι φορτίοις, Ἀράδιοι δὲ μάλιστα.

17. Τῶν δὲ πεδίων τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀπὸ τῆς θαλάττης, Μάκρας καλεῖται καὶ Μάκρα πεδίον· ἐν τούτῳ δὲ Ποσειδώνιος ἱστορεῖ τὸν δράκοντα πεπτωκότα ὁραθῆναι νεκρόν, μῆκος σχεδόν τι καὶ πλεθριαῖον, πάχος δ', ὥσθ' ἱππέας ἑκατέρωθεν παραστάντας ἀλλήλους μὴ καθορᾶν, χάσμα δέ, ὥστ' ἔφιππον δέξασθαι, τῆς δὲ φολίδος λεπίδα ἑκάστην ὑπεραίρουσαν θυρεοῦ.

A. 1096 18. Μετὰ δὲ τὸν Μάκραν ἐστὶν ὁ Μασσύας, ἔχων τινὰ καὶ ὀρεινά, ἐν οἷς ἡ Χαλκίς, ὥσπερ ἀκρόπολις τοῦ Μασσύου· ἀρχὴ δ' αὐτοῦ Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ. τὰ μὲν οὖν ὀρεινὰ ἔχουσι πάντα Ἰτουραῖοί τε καὶ Ἄραβες, κακοῦργοι πάντες, οἱ δ' ἐν τοῖς πεδίοις γεωργοί· κακούμενοι δ' ὑπ' ἐκείνων ἄλλοτε ἄλλης βοηθείας δέονται. ὁρμητηρίοις δ' ἐρυμνοῖς χρῶνται, καθάπερ

---

1. τραχανῶν codd. Tzsch. corr., coll. p. 756. — γεωλόφια *CDhirxw* γαιολόφια *F*: verum exhibet praeter *Emoz* etiam Eust. l. c. 3. τῇ om. *E*. — τῆς om. *E*. 4. ὁμοῦ] σχεδὸν *E*. 5. τε ante καὶ add. edd. 6. ἀρωματίτην *D* (sed postea corr.) *h* ἀρωματεῖτιν *F*. 7. σχῖνον Tzsch. (qui a Cas. ita scriptum esse falso tradit) Cor.: v. Plin. H. N. XII, 48, Theophr. Hist. plant. IX, 7, aliosque quos Grosk. laud. ad h. l. 8. ἡ ante Γεννησαρῖτις add. *Cz*. — τὸν δὲ ποταμὸν *E*. 9. χρυσορόας *CD* (in hoc alterum ρ sec. m. add.) *Fz* (e corr.). — δαμασκηνῆς *E*. 11. σφόδρα] χθόνα *E*. 14. δὲ] τε *EF* (in hoc e corr.). — ποσειδώνιος *F*. 15. μὲν post μῆκος add. *Dhi* Cor. satis commode. 16. καὶ om. *D* aster. incl. Cor. 18. φωλίδος *CF*. — θυραίου *C*. 19. μαρσύας edd.: v. ad p. 753. 20. μαρσύου edd. 21. ὀρινὰ *F*. 22. τε om. *D* (sec. m. post add.) *E*. 23. καλούμενοι *D*.

οἱ τὸν Λίβανον ἔχοντες ἄνω μὲν ἐν τῷ ὄρει Σιννᾶν καὶ Βόρραμα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἔχουσι τείχη, κάτω δὲ Βότρυν καὶ Γίγαρτον καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θαλάττης σπήλαια καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Θεοῦ προσώπῳ φρούριον ἐπιτεθέν, ἃ κατέσπασε Πομπήιος, ἀφ' ὧν τήν τε Βύβλον κατέτρεχον καὶ τὴν ἐφεξῆς ταύτῃ Βηρυτόν, αἳ μεταξὺ κεῖνται Σιδόνος καὶ τοῦ Θεοῦ προσώπου. ἡ μὲν οὖν Βύβλος, τὸ τοῦ Κινύρου βασίλειον, ἱερά ἐστι τοῦ Ἀδώνιδος· ἣν τυραννουμένην ἠλευθέρωσε Πομπήιος πελεκίσας ἐκεῖνον· κεῖται δ' ἐφ' ὕψους τινὸς μικρὸν ἄπωθεν τῆς θαλάττης.

19. *Εἶτα μετὰ ταύτην Ἄδωνις ποταμὸς καὶ ὄρος Κλίμαξ καὶ Παλαίβυβλος· εἶθ' ὁ Λύκος ποταμὸς καὶ Βηρυτός· αὕτη δὲ κατεσπάσθη μὲν ὑπὸ Τρύφωνος, ἀνελήφθη δὲ νῦν ὑπὸ Ῥω-* C. 756 *μαίων, δεξαμένη δύο τάγματα, ἃ ἵδρυσεν Ἀγρίππας ἐνταῦθα, προσθεὶς καὶ τοῦ Μασσύου πολλὴν μέχρι καὶ τῶν τοῦ Ὀρόντου πηγῶν, αἳ πλησίον τοῦ τε Λιβάνου καὶ τοῦ Παραδείσου καὶ τοῦ Αἰγυπτίου τείχους περὶ τὴν Ἀπαμέων γῆν εἰσι. ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐπὶ θαλάττῃ.*

20. *Ὑπὲρ δὲ τοῦ Μασσύου ἐστὶν ὁ καλούμενος Αὐλὼν βασιλικὸς καὶ ἡ Δαμασκηνὴ χώρα, διαφερόντως ἐπαινουμένη· ἔστι δὲ καὶ ἡ Δαμασκὸς πόλις ἀξιόλογος, σχεδόν τι καὶ ἐπιφανεστάτη τῶν ταύτῃ κατὰ τὰ Περσικά· ὑπέρκεινται δ' αὐτῆς δύο λεγόμενοι Τράχωνες· ἔπειτα πρὸς τὰ Ἀράβων μέρη καὶ τῶν Ἰτουραίων ἀναμὶξ ὄρη δύσβατα *ἦν* ἐν οἷς καὶ σπήλαια βαθύστομα, ὧν ἓν καὶ τετρακισχιλίους ἀνθρώπους δέξασθαι δυ-* A. 1097 *νάμενον ἐν καταδρομαῖς, αἳ τοῖς Δαμασκηνοῖς γίνονται πολ-*

---

1. *βορραμὰ* ***F*** *βόραμα* ***x***. 2. *τινὰ* post *ἄλλα* add. edd. — *βόστρυν* ***Dhi*** *βόστρα* ***moxz*** ald. 5. *κατέτρεχε* codd., exc. ***F***, qui exhibet *κατέτρεχον*, quod Xyl. iam censuit scribendum esse, Cor. scripsit. 6. *σιδῶνος* ***CEFs***. 8. *ἠλευθέρωσεν ἐκεῖνος ὁ Πομπήιος* ***x***. — *ἐκείνων* ***C***. 11. *πάλαι βύβλος* ***CDkmwxz*** *παλαίβιβλος* ***i*** *βύβλος* ald. 12. *τρίφωνος* ***F***. 13. *ἀγρίπας* ***x***. 14. *Μαρσύου* edd. 18. *μαρσύου* ***C*** (?) ***mox*** edd. 21. *δύο λεγόμενοι* (sic) ***E*** et in marg. pr. m. add. *λόφοι*: quae vox videtur recipienda esse. 22. *τραχῶνες* codd., Tzsch. mut. — *ἔπειτα*] *ἐπὶ τὰ* Cor. — *τὰ* om. Cor. — *τῶν* om. ***w***, in quo tamen *τιτουραίων* legitur, Cor. 23. *ἦν* om. Tzsch. Cor.; videtur ortum ex praepositionis proximae repetitione; post *σπήλαια* iterat ald.

λαχόθεν. τὸ μέντοι πλέον τοὺς ἀπὸ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἐμπόρους λεηλατοῦσιν οἱ βάρβαροι· ἧττον δὲ συμβαίνει καταλυθέντων νυνὶ τῶν περὶ Ζηνόδωρον λῃστῶν διὰ τὴν ἐκ τῶν Ῥωμαίων εὐνομίαν καὶ διὰ τὴν ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἀσφάλειαν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ τρεφομένων.

21. *Ἅπασα μὲν οὖν ἡ ὑπὲρ τῆς Σελευκίδος ὡς ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἀραβίαν ἀνίσχουσα χώρα Κοίλη Συρία καλεῖται, ἰδίως δ' ἡ τῷ Λιβάνῳ καὶ τῷ Ἀντιλιβάνῳ ἀφωρισμένη. τῆς δὲ λοιπῆς ἡ μὲν ἀπὸ Ὀρθωσίας μέχρι Πηλουσίου παραλία Φοινίκη καλεῖται, στενή τις καὶ ἁλιτενής· ἡ δ' ὑπὲρ ταύτης μεσόγαια μέχρι τῶν Ἀράβων ἡ μεταξὺ Γάζης καὶ Ἀντιλιβάνου Ἰουδαία λέγεται.*

22. *Ἐπεὶ οὖν τὴν ἰδίως λεγομένην Κοίλην Συρίαν ἐπεληλύθαμεν, ἐπὶ τὴν Φοινίκην μέτιμεν· ταύτης δὲ τὰ μὲν ἀπὸ Ὀρθωσίας μέχρι Βηρυτοῦ λόγου τετύχηκε. μετὰ δὲ Βηρυτόν ἐστι Σιδὼν ὅσον ἐν τετρακοσίοις σταδίοις· μεταξὺ δὲ ὁ Ταμύρας ποταμὸς καὶ τὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἄλσος καὶ Λεόντων πόλις. μετὰ δὲ Σιδόνα μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη [πόλις] Τύρος ἐστίν, *ἡ* ἐνάμιλλος αὐτῇ κατά τε μέγεθος καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὴν ἀρχαιότητα ἐκ πολλῶν μύθων παραδεδομένην. οἱ μὲν οὖν ποιηταὶ τὴν Σιδόνα τεθρυλήκασι μᾶλλον (Ὅμηρος δὲ οὐδὲ μέμνηται τῆς Τύρου), αἱ δ' εἰς τὴν Λιβύην καὶ τὴν Ἰβηρίαν ἀποικίαι μέχρι καὶ ἔξω Στηλῶν τὴν Τύρον † πλέον ἐξυμνοῦσι μᾶλλον· ἀμφότεραι δ' οὖν ἔνδοξοι καὶ λαμπραὶ καὶ πάλαι καὶ νῦν· ὁποτέραν δ' ἄν τις εἴποι μητρόπολιν Φοινίκων, ἔρις ἐν ἀμφοτέραις ἐστίν. ἡ μὲν οὖν Σιδὼν ἐπὶ εὐφυεῖ λιμένι τῆς ἠπείρου τὴν ἵδρυσιν ἔχει.*

---

1. *τοὺς*] *τὸ* codd. Cor. corr. 3. *ζηνόδοτον* *ox* sed in hoc postea mut. est in *ζηνόδορον*. 6. *ἡ* om. ald. — *τῆς λευκίδος* *CDh*. 8. *ἐν* post *ἡ* add. *E*. 13. *κοίλην* om. *E*. 14. *μετεῖμεν* *G* *μετίωμεν* *x*. 16. *ταβύριος* *E*. 18. *σιδῶνα* *D* (e corr. sec. m.) *Eh* Eust. ad Dion. v. 911. 19. *πόλις* om. codd. — *ἡ* om. Cor. — *τε* om. *Dh*. 21. *παραδεδομένη* codd. Cor. corr. — *σιδῶνα* *D* (e corr. m. sec.) *Eh*. — *τεθρυλλήκασι* codd., exc. *Dh*, edd. 23. *Στηλῶν* om. *E*. 24. *μᾶλλον* om. *Exz* Cor.: atque aut hoc aut *πλέον* delendum erit. 25. *εἴπῃ* Cor. 26. *οὖν* om. *Dhi*.

23. *Τύρος δ' ἐστὶν ὅλη νῆσος σχεδόν τι συνῳκισμένη παραπλησίως, ὥσπερ ἡ Ἄραδος, συνῆπται δὲ χώματι πρὸς τὴν* C. 757 *ἤπειρον, ὃ κατεσκεύασε πολιορκῶν Ἀλέξανδρος· δύο δ' ἔχει λιμένας τὸν μὲν κλειστόν, τὸν δ' ἀνειμένον, ὃν Αἰγύπτιον καλοῦ-* A. 1098 *σιν. ἐνταῦθα δέ φασι πολυστέγους τὰς οἰκίας, ὥστε καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ μᾶλλον· διὸ καὶ σεισμοὺς γενομένους ἀπολιπεῖν μικρὸν τοῦ ἄρδην ἀφανίσαι τὴν πόλιν. ἠτύχησε δὲ καὶ ὑπ' Ἀλεξάνδρου πολιορκίᾳ ληφθεῖσα· ἀλλὰ τῶν τοιούτων συμφορῶν κατέστη κρείττων καὶ ἀνέλαβεν αὑτὴν τῇ τε ναυτιλίᾳ, καθ' ἣν ἁπάντων τῶν ἀεὶ κρείττους εἰσὶ κοινῇ Φοίνικες, καὶ τοῖς πορφυρείοις· πολὺ γὰρ ἐξήτασται πασῶν ἡ Τυρία καλλίστη πορφύρα· καὶ ἡ θήρα πλησίον καὶ τἆλλα εὔπορα τὰ πρὸς βαφὴν ἐπιτήδεια· καὶ δυσδιάγωγον μὲν ποιεῖ τὴν πόλιν ἡ πολυπληθία τῶν βαφείων, πλουσίαν δὲ διὰ τὴν τοιαύτην ἀνδρείαν. οὐχ ὑπὸ τῶν βασιλέων δ' ἐκρίθησαν αὐτόνομοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, μικρὰ ἀναλώσαντες, βεβαιωσάντων τὴν ἐκείνων γνώμην. τιμᾶται δὲ καθ' ὑπερβολὴν Ἡρακλῆς ὑπ' αὐτῶν. τῆς δὲ περὶ τὰς ναυστολίας δυνάμεως τὸ πλῆθος καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀποικίδων ἐστὶ πόλεων τεκμήριον· οὗτοι μὲν οὖν τοιοῦτοι.*

24. *Σιδόνιοι δὲ πολύτεχνοί τινες παραδέδονται καὶ καλλίτεχνοι, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ· πρὸς δὲ καὶ φιλόσοφοι περί τε ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικήν, ἀπὸ τῆς λογιστικῆς ἀρξάμενοι καὶ τῆς νυκτιπλοίας· ἐμπορικὸν γὰρ καὶ ναυκληρικὸν ἑκάτερον· καθάπερ καὶ τῶν Αἰγυπτίων εὕρεμα γεωμετρίαν φασὶ ἀπὸ τῆς χωρομετρίας, ἣν ὁ Νεῖλος ἀπεργάζεται, συγχέων τοὺς*

---

2. καὶ ante ἡ add. *F*. 5. ὥστε om. Cor.: mirabilis sane est verbi omissio, ac suspicari possis scriptum fuisse ὥστ' εἶναι καὶ κτλ. 6. σεισμῶν γενομένων *moxz* Cor. 7. ἀφανισθῆναι *x* Cor.: Eust. legisse hunc locum ita, ut exhibent codd. rell., apparet ex iis quae affert ad Dion. l. c. 10. πορφυρίοις codd., exc. *Eoxz*, e quibus Cor. corr. 11. ἐξίσταται *C* (in hoc ητ add. inter versus) *DEh* ἐξήσταται *w*. 12. θύρα *C*. 14. βαφέων *F* ald. βαφίων *CDrw*. — ἀνδρίαν *moxz* εὐανδρίαν Cor. e coni. Toup.: Letronn. apte confert III, 140, Arist. Eth. Nicom. III, p. 48 B. 16. Verba μικρὰ ἀναλώσαντες perincommode hic inseruntur, ac dubito an collocanda sint post μόνον. 18. ναυστολογίας codd. 20. σιδώνιοι *D* (e corr. sec. m.) *EF*. 24. εὕρημα *moxz* edd.: v. ad VIII, 354. 25. χωρογραφίας *E*.

ὅρους κατὰ τὰς ἀναβάσεις. τοῦτο μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίων ἥκειν εἰς τοὺς Ἕλληνας πεπιστεύκασιν, ἀστρονομίαν δὲ καὶ ἀριθμητικὴν παρὰ Φοινίκων· νυνὶ δὲ πάσης καὶ τῆς ἄλλης φιλοσοφίας εὐπορίαν πολὺ πλείστην λαβεῖν ἔστιν ἐκ τούτων τῶν πόλεων· εἰ δὲ δεῖ Ποσειδωνίῳ πιστεῦσαι, καὶ τὸ περὶ τῶν ἀτόμων δόγμα παλαιόν ἐστιν ἀνδρὸς Σιδονίου Μώχου πρὸ τῶν Τρωικῶν χρόνων γεγονότος. τὰ μὲν οὖν παλαιὰ ἐάσθω· καθ' ἡμᾶς δὲ ἐκ Σιδόνος μὲν ἔνδοξοι φιλόσοφοι γεγόνασι Βοηθός τε, ᾧ συνεφιλοσοφήσαμεν ἡμεῖς τὰ Ἀριστοτέλεια, καὶ Διόδοτος, ἀδελφὸς αὐτοῦ· ἐκ Τύρου δὲ Ἀντίπατρος, καὶ μικρὸν πρὸ ἡμῶν Ἀπολλώνιος ὁ τὸν πίνακα ἐκθεὶς τῶν ἀπὸ Ζήνωνος φιλοσόφων καὶ τῶν βιβλίων. διέχει δὲ τῆς Σιδόνος ἡ Τύρος
C. 758 οὐ πλείους τῶν διακοσίων σταδίων· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ πολί-
A. 1099 χνιον, Ὀρνίθων πόλις λεγομένη· εἶτα πρὸς Τύρῳ ποταμὸς ἐξίησι· μετὰ δὲ τὴν Τύρον ἡ Παλαίτυρος ἐν τριάκοντα σταδίοις.

25. Εἶθ' ἡ Πτολεμαῒς ἐστι μεγάλη πόλις, ἣν Ἄκην ὠνόμαζον πρότερον· ᾗ ἐχρῶντο ὁρμητηρίῳ πρὸς τὴν Αἴγυπτον οἱ Πέρσαι. μεταξὺ δὲ τῆς Ἄκης καὶ Τύρου θινώδης αἰγιαλός ἐστιν ὁ φέρων τὴν ὑαλῖτιν ἄμμον· ἐνταῦθα μὲν οὖν φασι μὴ χεῖσθαι, κομισθεῖσαν εἰς Σιδόνα δὲ τὴν χωνείαν δέχεσθαι· τινὲς δὲ καὶ τοῖς Σιδονίοις εἶναι τὴν ὑαλῖτιν ψάμμον ἐπιτηδείαν εἰς χύσιν, οἱ δὲ πᾶσαν πανταχοῦ χεῖσθαί φασιν. ἤκουσα δ' ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῶν ὑαλουργῶν, εἶναί τινα καὶ κατ' Αἴγυπτον ὑαλῖτιν γῆν, ἧς χωρὶς οὐχ οἷόν τε τὰς πολυχρόους καὶ πολυτελεῖς κατασκευὰς ἀποτελεσθῆναι, καθάπερ καὶ

---

1. κατὰ] καὶ *F*. 6. παλαιοῦ *x* Cor. — Μώσχου Hopp. Μόσχου Xyl. 8. σιδῶνος *D* (e corr. m. sec.) *h*. 11. ζήνονος *C*. 12. σιδῶνος *D* (e corr. m. sec.) *Eh*. 15. ἔξεισι *x* Cor. — τὴν om. *E*. — ἡ πάλαι τύρος *CDh*. — ἐν τριάκοντα om. *D* spatio vacuo relicto. 20. ὑαλῖτην, addito pr. m. ι supra η, *D*. — ψάμμον *F* sed ψαμμ literis minoribus est exaratum, ita ut postea addita videatur haec verbi pars. 21. δὲ post κομισθεῖσαν colloc. edd. inde a Xyl. — σιδῶνα *D* (e corr. sec. m.) *Ehx*. 22. σιδωνίοις *hx*. — τὴν aster. incl. Cor. 23. κινεῖσθαι codd. exc. *F*, in quo legitur χεῖσθαι: veram scripturam reposuit Cor. de coni. Tyrwh. 24. τῇ om. *E*.

ἄλλοις ἄλλων μιγμάτων δεῖν· καὶ ἐν Ῥώμῃ δὲ πολλὰ παρευρίσκεσθαί φασι καὶ πρὸς τὰς χρόας καὶ πρὸς τὴν ῥᾳστώνην τῆς κατασκευῆς, καθάπερ ἐπὶ τῶν κρυσταλλοφανῶν· ὅπου γε καὶ τρυβλίον χαλκοῦ πρίασθαι καὶ ἐκπωμάτιον ἔστιν.

26. *Ἱστορεῖται δὲ παράδοξον πάθος τῶν πάνυ σπανίων, κατὰ τὸν αἰγιαλὸν τοῦτον τὸν μεταξὺ τῆς τε Τύρου καὶ τῆς Πτολεμαΐδος. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν οἱ Πτολεμαεῖς, μάχην συνάψαντες πρὸς Σαρπηδόνα τὸν στρατηγόν, ἐλείφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, τροπῆς γενομένης λαμπρᾶς, ἐπέκλυσεν ἐκ τοῦ πελάγους κῦμα τοὺς φεύγοντας ὅμοιον πλημμυρίδι, καὶ τοὺς μὲν εἰς τὸ πέλαγος ἀφήρπασε καὶ διέφθειρεν, οἱ δ' ἐν τοῖς κοίλοις τόποις ἔμειναν νεκροί· διαδεξαμένη δὲ ἡ ἄμπωτις πάλιν ἀνεκάλυψε καὶ ἔδειξε τὰ σώματα τῶν κειμένων ἀναμὶξ ἐν νεκροῖς ἰχθύσι. τοιαῦτα δὲ καὶ περὶ τὸ Κάσιον συμβαίνει τὸ πρὸς Αἰγύπτῳ, σπασμῷ τινι ὀξεῖ καὶ ἁπλῷ περιπιπτούσης τῆς γῆς καὶ εἰς ἑκάτερον μεταβαλλομένης ἅπαξ· ὥστε τὸ μὲν μετεωρισθὲν αὐ-* A. 1100 *τῆς μέρος ἐπαγαγεῖν τὴν θάλατταν, τὸ δὲ συνιζῆσαν δέξασθαι, τραπομένης δὲ τὴν ἀρχαίαν πάλιν ἕδραν ἀπολαβεῖν τὸν τόπον, τοτὲ μὲν οὖν καὶ ἐξαλλάξεώς τινος γενομένης, τοτὲ δ' οὔ, τάχα καὶ περιόδοις τισὶν ἐνδεδεμένων τῶν τοιούτων παθῶν ἀδήλοις ἡμῖν, καθάπερ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν Νεῖλον ἀναβάσεων λέγεται διαφόρων γινομένων, ἄδηλον δὲ τὴν τάξιν ἐχουσῶν.*

27. *Μετὰ δὲ τὴν Ἄκην Στράτωνος πύργος, πρόσορμον ἔχων. μεταξὺ δὲ ὅ τε Κάρμηλος τὸ ὄρος καὶ πολιχνίων ὀνόματα, πλέον δ' οὐδέν, Συκαμίνων πόλις, Βουκόλων καὶ Κροκοδείλων πόλις καὶ ἄλλα τοιαῦτα· εἶτα δρυμός μέγας τις.*

---

4. *χαλκοῦν* codd. exc. *EF*: Tzsch. correxerat de coni. Cas. 7. *συνῆψαν* Cor. de coni. Cas. 8. *ἐλήφθησαν F*, hoc verbum omittunt codd. rell.: recipere tamen non dubitavi non minus sensu ipso postulante, quam commendante Athenaeo VIII, 2, p. 333, ubi eadem haec res e Posidonio refertur accuratius atque idem verbum usurpatur: quamquam non Ptolemaënses victos esse, sed potius Sarpedonem indidem apparet. 11. *κόλοις F*. 13. *ἔδειξαν Dh*, sed in hoc *ε* sup. *α* add. 15. *ἁπλῷ*] *παλμῷ* Cor. 17. *ἐπάγειν* codd., exc. *F*, edd. — *συνίζησιν* codd., Xyl. corr. 19. *τότε μὲν — τότε δὲ DFh ποτὲ μὲν — ποτὲ δὲ* edd. inde a Xyl. 20. *ἀδήλως* codd., Cor. corr. 22. *λεγομένων C*. — *διαφόρως C* (?) *F* ald. 25. *πόλις* post *Βουκόλων* add. Cor. de Cas. sent.: sed *καὶ* adiectum vi-

C. 759 28. *Εἶτα Ἰόπη, καθ' ἣν ἡ ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου παραλία ση-
μειωδῶς ἐπὶ τὴν ἄρκτον κάμπτεται, πρότερον ἐπὶ τὴν ἕω τετα-
μένη. ἐνταῦθα δὲ μυθεύουσί τινες τὴν Ἀνδρομέδαν ἐκτεθῆναι
τῷ κήτει· ἐν ὕψει γάρ ἐστιν ἱκανῶς τὸ χωρίον, ὥστ' ἀφορᾶ-
σθαί φασιν ἀπ' αὐτοῦ τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν τῶν Ἰουδαίων μη-
τρόπολιν· καὶ δὴ καὶ ἐπινείῳ τούτῳ κέχρηνται καταβάντες
μέχρι θαλάττης οἱ Ἰουδαῖοι· τὰ δ' ἐπίνεια τῶν λῃστῶν λῃστή-
ρια δηλονότι ἐστί. τούτων δὲ καὶ ὁ Κάρμηλος ὑπῆρξε καὶ ὁ
δρυμός· καὶ δὴ καὶ εὐάνδρησεν οὗτος ὁ τόπος, ὥστ' ἐκ τῆς
πλησίον κώμης Ἰαμνείας καὶ τῶν κατοικιῶν τῶν κύκλῳ τέττα-
ρας μυριάδας ὁπλίζεσθαι. εἰσὶ δ' ἐντεῦθεν εἰς τὸ Κάσιον τὸ
πρὸς Πηλουσίῳ μικρῷ πλείους ἢ χίλιοι στάδιοι, τριακόσιοι δ'
ἄλλοι πρὸς αὐτὸ τὸ Πηλούσιον.*

29. *Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ καὶ ἡ Γαδαρίς ἐστιν, ἣν καὶ αὐτὴν*
A. 1101 *ἐξιδιάσαντο οἱ Ἰουδαῖοι· εἶτ' Ἄζωτὸς καὶ Ἀσκάλων. ἀπὸ δὲ
Ἰαμνείας εἰς Ἄζωτὸν καὶ Ἀσκάλωνά εἰσιν ὅσον διακόσιοι στά-
διοι. †κρομμύων τ' ἀγαθός ἐστιν ἡ χώρα τῶν Ἀσκαλωνιτῶν,
πόλισμα δὲ μικρόν. ἐντεῦθεν ἦν Ἀντίοχος ὁ φιλόσοφος, μι-
κρὸν πρὸ ἡμῶν γεγονώς. ἐκ δὲ τῶν Γαδάρων Φιλόδημός τε
ὁ Ἐπικούρειος *γεγονὼς* καὶ Μελέαγρος καὶ Μένιππος ὁ σπου-
δογέλοιος καὶ Θεόδωρος ὁ καθ' ἡμᾶς ῥήτωρ.*

30. *Εἶθ' ὁ τῶν Γαζαίων λιμὴν πλησίον· ὑπέρκειται δὲ καὶ*
A. 1102 *ἡ πόλις ἐν ἑπτὰ σταδίοις, ἔνδοξός ποτε γενομένη, κατεσπα-*

---

detur esse argumento Strabonem id non addidisse. 1. *ἰόππη* codd., exc. *Emox*, edd. inde a Xyl.: altera tamen scriptura exhibetur I, 43, in nummo ap. Eckh. III, p. 433 et Dionys. Perieg. v. 910. 2. *τεταγμένη Dh*. 3. *ἐκτεθεῖναι F*. 4. *γάρ* suspectum est: *ὕψος* enim quid ad Andromedae expositionem faciat, parum liquet. Grosk. igitur excidisse quaedam post *κήτει* suspicatur parum probabiliter: fortasse *γάρ* mutandum est in *δέ*. 5. *τῶν* om. *E*. 6. *ἐπινήῳ F*. 11. *κάσσιον CF*. 12. *τῷ* ante *πηλουσίῳ* add. *mox*. — *χίλιοι*] *μύριοι mx* (e corr.). 14. *αὐτοὶ Ex*. 15. *οἱ* om. *Dh* *τοῖς ἰουδαίοις F*. 17. *κρομμύων τ' ἀγαθῶν x κρομμύοις τ' ἀγαθὴ mox* Tzsch. Cor., quae satis placent, sed auctoritate carent: videtur scribendum esse *κρομμύῳ τ' ἀγαθή κτλ*. 18. *φιλόσοφος* om. *E*. — *μικρῷ πρὸ ἡμῶν D*. 19. *τῶν* om. *E*. 20. *ἐπικούριος Cxz*. — *γεγονὼς* ast. incl. Cor.: e superioribus male est repetitum. 22. *γαζέων D* (sed *αι* add. sup. *ε*) *z*.

σμένη δ' ὑπὸ Ἀλεξάνδρου καὶ μένουσα ἔρημος. ἐντεῦθεν δ' ὑπέρβασις λέγεται χιλίων διακοσίων ἑξήκοντα σταδίων εἰς Αἴλαν πόλιν ἐπὶ τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου κειμένην· διττὸς δ' ἐστίν· ὁ μὲν ἔχων εἰς τὸ πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Γάζῃ μέρος, ὃν Αἰλανίτην προσαγορεύουσιν ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῷ πόλεως, ὁ δ' εἰς τὸ πρὸς Αἰγύπτῳ κατὰ τὴν Ἡρώων πόλιν, εἰς ὃν ἐκ Πηλουσίου ἡ ὑπέρθεσις ἐπιτομωτέρα· δι' ἐρήμων δὲ καὶ ἀμμωδῶν χωρίων αἱ ὑπερβάσεις ἐπὶ καμήλων· πολὺ δὲ καὶ τὸ τῶν ἑρπετῶν ἐν αὐταῖς πλῆθος.

31. *Μετὰ δὲ Γάζαν Ῥαφία, ἐν ᾗ μάχη συνέβη Πτολεμαίῳ τε τῷ τετάρτῳ καὶ Ἀντιόχῳ τῷ Μεγάλῳ. εἶτα Ῥινοκόρουρα, ἀπὸ τῶν εἰσῳκισμένων ἐκεῖ τὸ παλαιὸν ἀνθρώπων ἠκρωτηριασμένων τὰς ῥῖνας οὕτω καλουμένη· τῶν γὰρ Αἰθιόπων τις, ἐπελθὼν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἀντὶ τοῦ ἀναιρεῖν τοὺς κακούργους ἀποτέμνων τὰς ῥῖνας ἐνταῦθα κατῴκιζεν, ὡς οὐκ ἂν ἔτι τολμήσοντας κακουργεῖν διὰ τὴν αἰσχύνην τῆς ὄψεως.*

32. *Καὶ αὕτη μὲν οὖν ἡ ἀπὸ Γάζης λυπρὰ πᾶσα [καὶ] ἀμμώδης· ἔτι δὲ μᾶλλον τοιαύτη ἡ ἐφεξῆς ὑπερκειμένη, ἔχουσα τὴν Σιρβωνίδα λίμνην παράλληλόν πως τῇ θαλάττῃ μικρὰν δίο-* C. 760
δον ἀπολείπουσαν μεταξὺ μέχρι τοῦ Ἐκρήγματος καλουμένου,

---

2. *ἀειλᾶν F αὔλαν rw ἄϊλα* (sic) Epit. *ἄειλαν* codd. rell., exc. *E*, qui praebet quod recepi: *Αἴλαναν* Cor., Xylandro ac Casaubono idem iam suspicantibus, recte ut opinor: cf. p. 768. 4. *ὁ μὲν εἰς ἔχων τὸ* codd. ald. *εἰςέχων* [*εἰς*] Cor., mihi simplicius visum ac rectius transponere verba: cf. Herod. I, 191. II, 17. IV, 42 passim. 11. *τετράρχῳ D*, sed sec. m. corr. — *ῥινοκόλουρα* codd., exc. *E*, qui tuetur alteram scripturam in codd. omnibus servatam supra 741: *Ῥινοκούρουρα* exhibet Steph. s. v. hunc ipsum locum afferens. 12. Verba *ἐκεῖ — ἠκρωτηριασμένων* om. codd. exc. *EF*: eadem exhibet etiam Steph. l. c.; *κεκολουσμένων* scripserat Cor. 13. *καλουμένων Dh* (in hoc *νη* supra add.) *i*. 15. *κατῴκισεν* ald. 16. *κακ   εῖν*, erasis reliquis, *C* *ἀναιρεῖν* mox ald. *ἀνελθεῖν* Xyl. *κατελθεῖν* Cor. 17. *αὐτὴ* Cor. — *καὶ* om. codd. 18. *τοιαύτην ἐφεξῆς* codd. — *ἡ* ante *ὑπερκειμένη* add. Tzsch. Cor. — *ὑπερκειμένην* codd., correxi de sent. Cas. 19. *σερβωνίδα E* Cor.: v. ad I, 50. — *πως*] *πρὸς* codd., correxi de coni. Cas., recte commendata a Letronnio coll. III, 137. 158. IV, 190; idem mendum admissum esse V, 230 ab eodem bene observatum, quod neglexisse me poenitet. 20. *ἀπολιποῦσαν* codd., exc. *E*, qui exhibet quod

μῆκος ὅσον διακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ τὸ μέγιστον πεντήκοντα· τὸ δ' Ἔκρηγμα συγκέχωσται. εἶτα συνεχὴς ἄλλη τοιαύτη ἡ ἐπὶ τὸ Κάσιον, κἀκεῖθεν ἐπὶ τὸ Πηλούσιον.

33. Ἔστι δὲ τὸ Κάσιον θινώδης τις λόφος ἀκρωτηριάζων
A. 1103 ἄνυδρος, ὅπου τὸ Πομπηίου τοῦ Μάγνου σῶμα κεῖται καὶ Διός ἐστιν ἱερὸν Κασίου· πλησίον δὲ καὶ ἐσφάγη ὁ Μάγνος, δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. εἶθ' ἡ ἐπὶ Πηλούσιον ὁδός, ἐν ᾗ τὰ Γέρρα καὶ ὁ Χαβρίου λεγόμενος χάραξ καὶ τὰ πρὸς τῷ Πηλουσίῳ βάραθρα, ἃ ποιεῖ παρεκχεόμενος ὁ Νεῖλος, φύσει κοίλων καὶ ἑλωδῶν ὄντων τῶν τόπων. τοιαύτη μὲν ἡ Φοινίκη. φησὶ δ' Ἀρτεμίδωρος εἰς τὸ Πηλούσιον ἐκ μὲν Ὀρθωσίας εἶναι σταδίους τρισχιλίους ἑξακοσίους πεντήκοντα κατακολπίζοντι· ἐκ δὲ Μελαινῶν ἢ Μελανιῶν τῆς Κιλικίας τῶν πρὸς Κελένδεριν ἐπὶ μὲν τὰ μεθόρια τῆς Κιλικίας καὶ Συρίας χιλίους καὶ ἐννακοσίους· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὸν Ὀρόντην πεντακοσίους εἴκοσιν· εἶτ' ἐπὶ Ὀρθωσίαν χιλίους ἑκατὸν τριάκοντα.

34. Τῆς δ' Ἰουδαίας τὰ μὲν ἑσπέρια ἄκρα τὰ πρὸς τῷ Κασίῳ κατέχουσιν Ἰδουμαῖοί τε καὶ ἡ λίμνη. Ναβαταῖοι δ' εἰσὶν οἱ Ἰδουμαῖοι· κατὰ στάσιν δ' ἐκπεσόντες ἐκεῖθεν προσεχώρησαν τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τῶν νομίμων τῶν αὐτῶν ἐκείνοις ἐκοινώνησαν· πρὸς θαλάττῃ δὲ ἡ Σιρβωνὶς τὰ πολλὰ κατέχει καὶ ἡ συνεχὴς μέχρι Ἱεροσολύμων· καὶ γὰρ ταῦτα πρὸς θα-

---

Cor. recte reposuit. 1. μήκους *CDFhz*. 2. συγγέχωσται *F*. — τοσαύτη codd., correxi de sent. Letr. 3. κάσσιον *CDFhxz*. 4. κάσσιον *CDFhxz*. 5. μεγάλου *w*. 6. κασσίου *CDFhi*. — καὶ om. *x*. 9. ὁ παρεκχεόμενος Νεῖλος ald. 12. Eadem intervalla supra XIV, 670 afferuntur itidem Artemidoro auctore allato, sed numeris additis ex parte diversis: quos ex hoc loco corrigendos Grosk. censet haud improbabiliter. 13. μελανίας *x* Cor., uti legitur l. c. — τῆς om. *E*. — τῶν] τὴν ald. τῆς Cor. 14. μὲν om. *Cx*. — τῆς ante Συρίας add. edd. 15. εἴκοσι post ἐννακοσίους add. edd. inde a Cas., qui hoc verbum ex manuss. se addidisse ait: qui error inde videtur explicandus, quod verba ἐντεῦθεν — πεντακοσίους om. *w* ita, ut εἴκοσι in hoc codice excipiat ἐννακοσίους. 18. κασσίῳ *CDFh*. — οἱ ante Ἰδουμαῖοι add. *C*. — τε om. *E*. — ναυαταῖοι *C*. 21. σερβωνὶς *E* ald., quam scripturam cum Tzsch. mutasset, Cor. reposuit. — κατεῖχε codd. Cor. corr. 22. καὶ ante Ἱεροσολύμων add. *F*.

λάττῃ ἐστίν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐπινείου τῆς Ἰόπης εἴρηται ὅτι ἐστὶν ἐν ὄψει· ταῦτα μὲν προσάρκτια· τὰ πολλὰ δ' ὡς ἕκαστά εἰσιν ὑπὸ φύλων οἰκούμενα μικτῶν ἔκ τε Αἰγυπτίων ἐθνῶν καὶ Ἀραβίων καὶ Φοινίκων· τοιοῦτοι γὰρ οἱ τὴν Γαλιλαίαν ἔχοντες καὶ τὸν Ἱερικοῦντα καὶ τὴν Φιλαδελφίαν καὶ Σαμάρειαν, ἣν Ἡρώδης Σεβαστὴν ἐπωνόμασεν. οὕτω δ' ὄντων μιγάδων, ἡ κρατοῦσα μάλιστα φήμη τῶν περὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις πιστευομένων Αἰγυπτίους ἀποφαίνει τοὺς προγόνους τῶν νῦν Ἰουδαίων λεγομένων.

35. Μωσῆς γάρ τις τῶν Αἰγυπτίων ἱερέων, ἔχων τι μέρος A. 1104
τῆς [κάτω] καλουμένης χώρας, ἀπῆρεν ἐκεῖσε ἐνθένδε, δυσχεράνας τὰ καθεστῶτα, καὶ συνεξῆραν αὐτῷ πολλοὶ τιμῶντες τὸ θεῖον. ἔφη γὰρ ἐκεῖνος καὶ ἐδίδασκεν, ὡς οὐκ ὀρθῶς φρονοῖεν οἱ Αἰγύπτιοι θηρίοις εἰκάζοντες καὶ βοσκήμασι τὸ θεῖον, οὐδ' οἱ Λίβυες· οὐκ εὖ δὲ οὐδ' οἱ Ἕλληνες, ἀνθρωπομόρφους τυποῦντες· εἴη γὰρ ἓν τοῦτο μόνον θεὸς τὸ περιέχον ἡμᾶς C. 761
ἅπαντας καὶ γῆν καὶ θάλατταν, ὃ καλοῦμεν οὐρανὸν καὶ κόσμον καὶ τὴν τῶν ὄντων φύσιν. τούτου δὴ τίς ἂν εἰκόνα πλάττειν θαρρήσειε νοῦν ἔχων ὁμοίαν τινὶ τῶν παρ' ἡμῖν; ἀλλ' ἐᾶν δεῖν πᾶσαν ξοανοποιίαν, τέμενος [δ'] ἀφορίσαντας καὶ σηκὸν ἀξιόλογον τιμᾶν ἕδους χωρίς. ἐγκοιμᾶσθαι δὲ καὶ αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἄλλους τοὺς εὐονείρους· καὶ προσδοκᾶν δεῖν ἀγαθὸν παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ δῶρον ἀεί τι καὶ σημεῖον τοὺς σωφρόνως ζῶντας καὶ μετὰ δικαιοσύνης, τοὺς δ' ἄλλους μὴ προσδοκᾶν.

---

1. ἐπινήου *F*. — ἰόππης *CF* edd. 3. φυλῶν *D* φυλλῶν *E*. 5. ἱεριχοῦντα *E* ald. ἱρικοῦντα codd. rell., exc. *s*. — φιλαδέλφειαν edd, quae rectior haud dubie est scriptura: sed contra codd. consentientes hic et p. 763 recipere non ausus sum. 11. κάτω om. codd.: Cor. add. de coni.: cf. I, 30, XVII, 788. — ἐκεῖθεν *F*. 13. Hoc loco in marg. *F* add. m. pr.: ὀρθοτάτη διήγησις ὅσον ἐνῆν. 14. οἱ om. Tzsch. Cor. 16. τυποῦντες] ποιοῦντες *r*. — ἐν τούτῳ *D*, sed sec. m. corr.: *ἐν ᾧ ἂν mox* Cor. 19. τινὰ codd., Cor. corr. de coni. Cas. 20. δεῖ codd., corr. de sent. Cor. — δ' om. codd., Cor. add. 21. αἰδοῦς *FD* (sed deleto αι sec. m. supra add. ε et in marg. adi. ἕδους) ἕδους *h* quod Cor. recte recepit: εἴδους codd. rell. 23. ἀγαθὸν om. ald. 25. ἄλλους] ἄλλως Cor.

36. Ἐκεῖνος μὲν οὖν τοιαῦτα λέγων ἔπεισεν εὐγνώμονας ἄνδρας οὐκ ὀλίγους καὶ ἀπήγαγεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, ὅπου νῦν ἐστι τὸ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις κτίσμα. κατέσχε δὲ ῥᾳδίως, οὐκ ἐπίφθονον ὂν τὸ χωρίον, οὐδ' ὑπὲρ οὗ ἄν τις ἐσπουδασμένως μαχέσαιτο· ἔστι γὰρ πετρῶδες, αὐτὸ μὲν εὔυδρον, τὴν δὲ κύκλῳ χώραν ἔχον λυπρὰν καὶ ἄνυδρον, τὴν δ' ἐντὸς ἑξήκοντα σταδίων καὶ ὑπόπετρον. ἅμα δ' ἀντὶ τῶν ὅπλων τὰ ἱερὰ προὐβάλλετο καὶ τὸ θεῖον, ἵδρυσιν τούτου ζητεῖν ἀξιῶν, καὶ παραδώσειν ὑπισχνούμενος τοιοῦτον σεβασμὸν καὶ τοιαύτην ἱεροποιίαν, ἥτις οὔτε δαπάναις ὀχλήσει τοὺς χρωμένους οὔτε θεοφορίαις οὔτε ἄλλαις πραγματείαις ἀτόποις. οὗτος μὲν οὖν εὐδοκιμήσας τούτοις συνεστήσατο ἀρχὴν οὐ τὴν τυχοῦσαν, ἁπάντων προσχωρησάντων ῥᾳδίως τῶν κύκλῳ διὰ τὴν ὁμιλίαν καὶ τὰ προτεινόμενα.

37. Οἱ δὲ διαδεξάμενοι χρόνους μέν τινας ἐν τοῖς αὐτοῖς διέμενον δικαιοπραγοῦντες καὶ θεοσεβεῖς ὡς ἀληθῶς ὄντες· ἔπειτ' ἐφισταμένων ἐπὶ τὴν ἱερωσύνην τὸ μὲν πρῶτον δεισιδαιμόνων, ἔπειτα τυραννικῶν ἀνθρώπων, ἐκ μὲν τῆς δεισιδαιμο-
A. 1105 νίας αἱ τῶν βρωμάτων ἀποσχέσεις, ὧνπερ καὶ νῦν ἔθος ἐστὶν αὐτοῖς ἀπέχεσθαι, καὶ [αἱ] περιτομαὶ καὶ αἱ ἐκτομαὶ καὶ εἴ τινα τοιαῦτα ἐνομίσθη, ἐκ δὲ τῶν τυραννίδων τὰ λῃστήρια. οἱ μὲν γὰρ ἀφιστάμενοι τὴν χώραν ἐκάκουν καὶ αὐτὴν καὶ τὴν γειτνιῶσαν, οἱ δὲ συμπράττοντες τοῖς ἄρχουσι καθήρπαζον τὰ ἀλλότρια καὶ τῆς Συρίας κατεστρέφοντο καὶ τῆς Φοινίκης πολλήν. ἦν δ' ὅμως εὐπρέπειά τις περὶ τὴν ἀκρόπολιν αὐτῶν, οὐχ ὡς τυραννεῖον βδελυττομένων, ἀλλ' ὡς ἱερὸν σεμνυνόντων καὶ σεβομένων.

38. Πέφυκε γὰρ οὕτω, καὶ κοινόν ἐστι τοῦτο καὶ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροις. πολιτικοὶ γὰρ ὄντες ἀπὸ προστάγματος κοινοῦ ζῶσιν· ἄλλως γὰρ οὐχ οἷόν τε τοὺς πολλοὺς ἕν

---

6. ἔχων *Dh.* 10. οὐδὲ δαπάναις codd. Cor. corr. 12. τὴν ante ἀρχὴν add. *Dh.* 13. προχωρησάντων *F.* 16. διέμεινον (sic) edd. 17. δυσειδαιμόνων *C.* 18. δυσειδαιμονίας *C.* 20. αἱ ante περιτομαὶ om. codd. edd. — αἱ ante ἐκτομαὶ om *F* edd. — ἐκτομίαι codd. exc. *Fh.* 26. τύραννον *CDFhi* sed in marg. *D* et *F* pr. m. add. τυραννοῖον (sic).

τι καὶ ταὐτὸ ποιεῖν ἡρμοσμένως ἀλλήλοις, ὅπερ ἦν τὸ πολιτεύεσθαι, καὶ ἄλλως πως νέμειν βίον κοινόν. τὸ δὲ πρόσταγμα διττόν· ἢ γὰρ παρὰ θεῶν ἢ παρὰ ἀνθρώπων· καὶ οἵ γε ἀρ- C. 762 *χαῖοι τὸ παρὰ τῶν θεῶν ἐπρέσβευον μᾶλλον καὶ ἐσέμνυνον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ χρηστηριαζόμενος ἦν τότε πολὺς καὶ τρέχων εἰς μὲν Δωδώνην, ὅπως*

ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,

συμβούλῳ τῷ Διὶ χρώμενος, εἰς δὲ Δελφούς,

τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων μαθεῖν,
εἰ μηκέτ' εἴη·

αὐτὸς δ' ὁ παῖς

ἔστειχε τοὺς τεκόντας ἐκμαθεῖν θέλων
πρὸς δῶμα Φοίβου.

καὶ ὁ Μίνως παρὰ τοῖς Κρησὶν

ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής·

δι' ἐννέα ἐτῶν, ὥς φησι Πλάτων, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ ἄντρον τοῦ Διὸς καὶ παρ' ἐκείνου τὰ προστάγματα λαμβάνων καὶ παρακομίζων εἰς τοὺς ἀνθρώπους. τὰ δ' ὅμοια ἐποίει καὶ Λυκοῦργος ὁ ζηλωτὴς αὐτοῦ· πυκνὰ γάρ, ὡς ἔοικεν, ἀποδημῶν ἐπυνθάνετο παρὰ τῆς Πυθίας, ἃ προσήκει παραγγέλλειν τοῖς Λακεδαιμονίοις.

39. *Ταῦτα γὰρ ὅπως ποτὲ ἀληθείας ἔχει, παρά γε τοῖς ἀνθρώποις ἐπεπίστευτο καὶ ἐνενόμιστο, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ μάντεις ἐτιμῶντο, ὥστε καὶ βασιλείας ἀξιοῦσθαι, ὡς τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ἐκφέροντες παραγγέλματα καὶ ἐπανορθώματα καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες· καθάπερ καὶ ὁ Τειρεσίας,*

---

1. *κατ' αὐτὸ CDFhir κατὰ ταὐτὸ moxz* ald.: Cor. corr. 2. *ἀμωσγέπως* fortasse scribendum esse suspicatur Cor. 3. Hoc loco in marg. *F* add. haec: *ὦ στραβὲ στράβων παρὰ θεοῦ γράφε καὶ μὴ παρὰ θεῶν· εἷς γὰρ θεός, ᾧ λατρεύομεν, ἐν τρισὶ ταῖς ὑποστάσεσι γνωριζόμενος.* 5. ὁ om. *C.* — *χρηστιαριζόμενος C.* 7. *ὑπακούσῃ* codd., Cor. corr., coll. Odyss. Ξ, 328 et supra VII, 329. 10. *μηκέτι CF.* 12. *ἔστιχε CFsxz.* — *τοὺς φύσαντας* nunc legitur ap. Eurip. Phoeniss. 34. 17. *διακομίζων moz* Cor. 20. *προσῆκε* s. *προσήκοι* scribendum esse suspicatur Cor. satis probabiliter. 22. *ἔχειν CDFoxz.*

τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια
οἴῳ πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι.

A. 1106 τοιοῦτος δὲ ὁ Ἀμφιάρεως καὶ ὁ Τροφώνιος καὶ [ὁ] Ὀρφεὺς καὶ ὁ Μουσαῖος καὶ ὁ παρὰ τοῖς Γέταις θεός, τὸ μὲν παλαιὸν Ζάμολξις, Πυθαγόρειός τις, καθ' ἡμᾶς δὲ ὁ τῷ Βυρεβίστᾳ θεσπίζων, Δεκαίνεος· παρὰ δὲ τοῖς Βοσπορηνοῖς Ἀχαΐκαρος, παρὰ δὲ τοῖς Ἰνδοῖς οἱ γυμνοσοφισταί, παρὰ δὲ τοῖς Πέρσαις οἱ Μάγοι καὶ νεκυομάντεις καὶ ἔτι οἱ λεγόμενοι λεκανομάντεις καὶ ὑδρομάντεις, παρὰ δὲ τοῖς Ἀσσυρίοις οἱ Χαλδαῖοι, παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις οἱ Τυρρηνικοὶ †ὡροσκόποι. τοιοῦτος δέ τις ἦν καὶ ὁ Μωσῆς καὶ οἱ διαδεξάμενοι ἐκεῖνον, τὰς μὲν ἀρχὰς λαβόντες οὐ φαύλας, ἐκτραπόμενοι δ' ἐπὶ τὸ χεῖρον.

40. Ἤδη δ' οὖν φανερῶς τυραννουμένης τῆς Ἰουδαίας, πρῶτος ἀνθ' ἱερέως ἀνέδειξεν ἑαυτὸν βασιλέα Ἀλέξανδρος· τούτου δ' ἦσαν υἱοὶ Ὑρκανός τε καὶ Ἀριστόβουλος· διαφερομένων δὲ περὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπῆλθε Πομπήιος καὶ κατέλυσεν αὐτοὺς καὶ τὰ ἐρύματα αὐτῶν κατέσπασε καὶ αὐτὰ ἐν πρώτοις τὰ Ἱεροσόλυμα βίᾳ καταλαβών· ἦν γὰρ πετρῶδες καὶ εὐερκὲς ἔρυμα,
C. 763 ἐντὸς μὲν εὔυδρον, ἐκτὸς δὲ παντελῶς διψηρόν, τάφρον λατομητὴν ἔχον βάθος μὲν ἑξήκοντα ποδῶν, πλάτος δὲ πεντήκοντα καὶ διακοσίων: ἐκ δὲ τοῦ λίθου τοῦ λατομηθέντος ἐπεπύργωτο τὸ τεῖχος τοῦ ἱεροῦ. κατελάβετο δ', ὥς φασι, τηρήσας τὴν

---

1. τεθνειῶτι xz Cor. 2. πειπνῦσθαι F. 3. καὶ post δὲ add. Cor. — ἀμφιάραος z Cor. — ὁ ante Ὀρφεὺς om. codd. 5. πυθαγόριος CD (sed in hoc ι in ει sec. m. mut.) Fxz. — βυρεβίσθα CDFh βυρεβίθα i Βοιρεβίστᾳ Cor.: v. ad VII, 298. 6. δεκίνεος F δεκινέος Cmowxz δεκιναῖος Dhi: v. ad l. c. — βοσπορινοῖς mowxz ald. Βοσποριανοῖς edd. inde a Xyl., qua forma plerumque Strabo utitur, sed non constanter: v. ad VII, 309. 7. τοῖς ante Ἰνδοῖς om. C. 8. νεκυομάντοις F. 9. τοῖς om. C. 10. τοῖς om. codd. exc. Chi. — τυραννικοὶ F. — ὡροσκόποι corruptum esse iudicavit Cas. recte, ut opinor, neque audiendus est Grosk. qui Strabonem sermonis latini inscientia haruspicum nomen male ita reddidisse censet: legendum esse suspicatur Cas. ἱεροσκόποι, quod expressit Letronn. in interpretatione francogallica, vel potius οἰωνοσκόποι quod recepit Cor., quodque verum et ipse crediderim: cf. XVII, 813. 13. δ' om. moxz Cor. 18. καταβαλὼν codd., Cas. corr. — καὶ om. codd. exc. Dh. 20. ἔχων moxz.

τῆς νηστείας ἡμέραν, ἡνίκα ἀπείχοντο οἱ Ἰουδαῖοι παντὸς ἔργου, πληρώσας τὴν τάφρον καὶ ἐπιβαλὼν τὰς διαβάθρας· κατασπάσαι δ' οὖν ἐκέλευσε τὰ τείχη πάντα καὶ ἀνεῖλεν εἰς δύναμιν τὰ λῃστήρια καὶ τὰ γαζοφυλάκια τῶν τυράννων. ἦν δὲ δύο μὲν τὰ ταῖς εἰσβολαῖς ἐπικείμενα τοῦ Ἱερικοῦντος Θρήξ τε καὶ Ταῦρος, ἄλλα δὲ Ἀλεξάνδριόν τε καὶ Ὑρκάνιον καὶ Μαχαιροῦς καὶ Λυσιὰς καὶ τὰ περὶ τὴν Φιλαδελφίαν καὶ ἡ περὶ Γαλιλαίαν Σκυθόπολις.

41. Ἱερικοῦς δ' ἐστὶ πεδίον κύκλῳ περιεχόμενον ὀρεινῇ τινι καί που καὶ θεατροειδῶς πρὸς αὐτὸ κεκλιμένῃ· ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ὁ φοινικών, μεμιγμένην ἔχων καὶ ἄλλην ὕλην ἥμερον καὶ εὔκαρπον, πλεονάζων δὲ τῷ φοίνικι, ἐπὶ μῆκος σταδίων ἑκα- A. 1107
τόν, διάρρυτος ἅπας καὶ μεστὸς κατοικιῶν· ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ βασίλειον καὶ ὁ τοῦ βαλσάμου παράδεισος· ἔστι δὲ τὸ φυτὸν θαμνῶδες, κυτίσῳ ἐοικὸς καὶ τερμίνθῳ, ἀρωματίζον· οὗ τὸν φλοιὸν ἐπισχίσαντες ὑπολαμβάνουσιν ἀγγείοις τὸν ὀπόν, γλίσχρῳ γάλακτι παραπλήσιον· ἀναληφθεὶς δ' εἰς κογχάρια λαμβάνει πῆξιν· λύει δὲ κεφαλαλγίας θαυμαστῶς καὶ ὑποχύσεις ἀρχομένας καὶ ἀμβλυωπίας· τίμιος οὖν ἐστι, καὶ διότι ἐνταῦθα μόνον γεννᾶται· καὶ ὁ φοινικὼν δὲ τοιοῦτος, ἔχων τὸν καρυωτὸν φοίνικα ἐνταῦθα μόνον, πλὴν τοῦ Βαβυλωνίου καὶ τοῦ ἐπέκεινα πρὸς τὴν ἕω· μεγάλη οὖν ἀπ' αὐτῶν ἡ πρόσοδος. καὶ τῷ ξυλοβαλσάμῳ δὲ ὡς ἀρώματι χρῶνται.

42. Ἡ δὲ Σιρβωνὶς λίμνη πολλὴ μέν ἐστι· καὶ γὰρ χιλίων σταδίων εἰρήκασί τινες τὸν κύκλον· τῇ μέντοι παραλίᾳ παρεκτέταται μικρῷ τι πλέον τῶν διακοσίων σταδίων μῆκος ἐπιλαμβάνουσα, ἀγχιβαθής, βαρύτατον ἔχουσα ὕδωρ, ὥστε μὴ δεῖν

---

2. καταπάσαι F. 6. ἀλεξάνδρειον Dh. — ὑρκάνειον Dh. — λύδας post Μαχαιροῦς add. w καὶ λύδας post Λυσιὰς add. F. 7. φιλαδέλφειαν Cor. — ἡ περὶ] ὑπερὶ F. 9. ἱεριχοὺς E ἱερικοὺς codd. rell., Tzsch. corr. 10. κεκλημένῃ F. 12. εὔκαρπον καὶ ἥμερον xz. — πλεονάζον E. 15. ἐοικὼς Eh. 16. ἀπολαμβάνουσιν moz. — ἀγγείῳ E. 18. ὑποσχύσεις F. 19. καὶ διὰ τοῦτο Cor. add. post ἐστὶ. 20. καρυτὸν E sed ω inter versus add. 24. σερβωνὶς E Cor. 26. μικρὸν moz. — τινὶ s Cor. — ἀπολαμβάνουσα ox. 27. ἀγχιβαθὺς D (sed υ in η pr. m. mut.) hi. — βαθύτατον xz.

κολύμβου, ἀλλὰ τὸν ἐμβάντα καὶ μέχρις ὀμφαλοῦ προβάντα εὐθὺς ἐξαίρεσθαι· μεστὴ δ' ἐστὶν ἀσφάλτου· † αὕτη τοῦτο δὲ ἀναφυσᾶται κατὰ καιροὺς ἀτάκτους ἐκ μέσου τοῦ βάθους μετὰ πομφολύγων, ὡς ἂν ζέοντος ὕδατος· κυρτουμένη δ' ἡ ἐπιφάνεια λόφου φαντασίαν παρέχει· συναναφέρεται δὲ καὶ ἄσβολος πολλή, καπνώδης μέν, πρὸς δὲ τὴν ὄψιν ἄδηλος, ὑφ' ἧς κατιοῦται καὶ χαλκὸς καὶ ἄργυρος καὶ πᾶν τὸ στιλπνὸν μέχρι καὶ χρυσοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ κατιοῦσθαι τὰ σκεύη γνωρίζουσιν οἱ περιοικοῦντες ἀρχομένην τὴν ἀναβολὴν τοῦ ἀσφάλτου, καὶ παρασκευάζονται πρὸς τὴν μεταλλείαν αὐτοῦ, ποιησάμενοι σχεδίας
C. 764 *καλαμίνας. ἔστι δ' ἡ ἄσφαλτος γῆς βῶλος, ὑγραινομένη μὲν*
A. 1108 *ὑπὸ θερμοῦ καὶ ἀναφυσωμένη καὶ διαχεομένη, πάλιν δὲ μεταβάλλουσα εἰς πάγον ἰσχυρὸν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, οἷόν ἐστι τὸ τῆς λίμνης ὕδωρ, ὥστε τομῆς καὶ κοπῆς δεῖσθαι· εἶτ' ἐπιπολάζουσα διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὕδατος, καθ' ἣν ἔφαμεν μηδὲ κολύμβου δεῖσθαι, μηδὲ βαπτίζεσθαι τὸν ἐμβάντα, ἀλλ' ἐξαίρεσθαι· προσπλεύσαντες δὲ ταῖς σχεδίαις κόπτουσι καὶ φέρονται τῆς ἀσφάλτου ὅσον ἕκαστος δύναται.*

43. *Τὸ μὲν οὖν συμβαῖνον τοιοῦτον· γόητας δὲ ὄντας σκήπτεσθαί φησιν ἐπῳδὰς ὁ Ποσειδώνιος τοὺς ἀνθρώπους καὶ οὖρα καὶ ἄλλα δυσώδη ὑγρά, ἃ περικαταχέαντας καὶ ἐκπιάσαντας πήττειν τὴν ἄσφαλτον, εἶτα τέμνειν· εἰ μή τίς ἐστιν ἐπιτηδειότης τῶν οὔρων τοιαύτη, καθάπερ καὶ ἐν ταῖς κύστεσι τῶν λιθιώντων, καὶ ἐκ τῶν παιδικῶν οὔρων ἡ χρυσόκολλα συνίσταται· ἐν μέσῃ δὲ τῇ λίμνῃ τὸ πάθος συμβαίνειν εὔλογον, ὅτι καὶ ἡ πηγὴ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς ἀσφάλτου κατὰ μέσον ἐστὶ*

---

1. *προεμβάντα CDFhi προελθόντα x*: hoc verbum om. Epit. commodissime. 2. *τοῦτο* eiiciendum esse Grosk. censuit: ac sive hoc sive *αὕτη*, quod male retulerunt ad *λίμνη*, delendum est: certius vero affirmari nequit, cum in proximis quoque eadem fluctuatio offendatur in genere substantivi *ἄσφαλτος*. 5. *συναναφαίνεται E.* — *ἄσβαλος E ἀσβῶλος F* *βῶλος* Epit. 6. *δὲ* om. *E*. 9. *τῆς Ex* Cor. 10. *μεταλείαν E.* — *αὐτῆς Ex* Cor. 11. *ὑγρανομένη F.* 13. *ἀπὸ E.* — *τοῦ* om. *E*. 14. *καὶ* ante *τὸ* add. *E*. 21. *ἃ* aster. incl. Cor. *περικαταχέοντας* codd. — *ἐκπιάζοντας x ἐκπιέσαντας i* Cor. 24. *λιθιόντων C*. 26. *τῆς*] *τοῦ mox*. — *μέσην C*.

καὶ τὸ πλῆθος· ἄτακτος δὲ ἡ ἀναφύσησις, ὅτι καὶ ἡ τοῦ πυρὸς κίνησις οὐκ ἔχει τάξιν ἡμῖν φανεράν, ὥσπερ καὶ ἄλλων πνευμάτων πολλῶν. τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Ἠπειρώτιδι.

44. Τοῦ δ' ἔμπυρον τὴν χώραν εἶναι καὶ ἄλλα τεκμήρια φέρουσι πολλά· καὶ γὰρ πέτρας τινὰς ἐπικεκαυμένας δεικνύουσι τραχείας περὶ Μοασάδα καὶ σήραγγας πολλαχοῦ καὶ γῆν τεφρώδη, σταγόνας τε πίσσης ἐκ λισσάδων λειβομένας καὶ δυσώδεις πόρρωθεν ποταμοὺς ζέοντας, κατοικίας τε ἀνατετραμμένας σποράδην· ὥστε πιστεύειν τοῖς θρυλουμένοις ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ὡς ἄρα ᾠκοῦντό ποτε τρισκαίδεκα πόλεις ἐνταῦθα, ὧν τῆς μητροπόλεως Σοδόμων σώζοιτο κύκλος ἑξήκοντά που σταδίων· ὑπὸ δὲ σεισμῶν καὶ ἀναφυσημάτων πυρὸς καὶ θερμῶν ὑδάτων ἀσφαλτωδῶν τε καὶ θειωδῶν ἡ λίμνη προπέσοι καὶ πέτραι πυρίληπτοι γένοιντο, αἵ τε πόλεις αἳ μὲν καταποθεῖεν, ἃς δ' ἐκλίποιεν οἱ δυνάμενοι φυγεῖν. Ἐρατοσθένης δέ A. 1109 φησι τἀναντία, λιμναζούσης τῆς χώρας, ἐκρήγμασιν ἀνακαλυφθῆναι τὴν πλείστην, καθάπερ τὴν † θάλατταν.

45. Ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ Γαδαρίδι ὕδωρ μοχθηρὸν λιμναῖον, οὗ τὰ γευσάμενα κτήνη τρίχας καὶ ὁπλὰς καὶ κέρατα ἀποβάλλει. ἐν δὲ ταῖς καλουμέναις Ταριχέαις ἡ λίμνη μὲν ταριχείας

---

1. πυρὸς om. *F*. 5. καὶ] τὰ Cas. 7. βοασάδα *Dh* Μασάδα ab aliis auctoribus appellatur hoc oppidum. 8. στογόνας *F*. — ἐκ κλειςσάδων *CF* ἐκ κλισσάδων *Dh* ἐκλυσσάδων *x* ἐκλεισσάδων *z* ἐκ λεισάδων *or*: verum vidit Xyl., idque servavit *E*. — καὶ ante ποταμοὺς collocavit Cor. 9. τε] δὲ codd., exc. *DE*: τε scribendum esse Cor. etiam suspicatus erat. 10. λεγομένοις *D*, sed sec. m. corr.: θρυλλουμένοις codd. rell., exc. *h*, edd. 11. ᾦκουν πώποτε *D*. — τρεισκαίδεκα *F*. 15. αἱ ante πέτραι add. Cor. haud male. — πυρίλειπτοι *C*. — τε om. *D*. 16. ἐκλείποιεν ald. — οἱ] ἢ *E*. 18. τὴν Θετταλίαν Cor. recte, ut opinor: Letronn. contra de iisdem h. l. Strabonem cogitare ratus, quae tradidit I, p. 38 extr. verbum ταπεινωθῆναι post θάλατταν supplendum esse censet. Quod cum in universum parum probabile sit (nimis obscure enim significaretur illa opinio), tum καθάπερ in hoc connexu minime ferendum foret. 19. γαρίτιδι *Dhi*. 21. ταριχίαις *F* ταριχείαις codd. rell., Tzsch. corr. de sent. Salm. ad Solin. p. 408 coll. Steph. s. v. — ταριχίας *F*.

ἰχθύων ἀστείας παρέχει, φύει δὲ δένδρα καρποφόρα, μηλέαις ἐμφερῆ· χρῶνται δ' Αἰγύπτιοι τῇ ἀσφάλτῳ πρὸς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν.

46. Πομπήιος μὲν οὖν περικόψας τινὰ τῶν ἐξιδιασθέντων
C. 765 ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων κατὰ βίαν ἀπέδειξεν †Ἡρώδῃ τὴν ἱερωσύνην· τῶν δ' ἀπὸ γένους τις ὕστερον Ἡρώδης, ἀνὴρ ἐπιχώριος, παραδὺς εἰς τὴν ἱερωσύνην, τοσοῦτον διήνεγκε τῶν πρὸ αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τῇ πρὸς Ῥωμαίους ὁμιλίᾳ καὶ πολιτείᾳ, ὥστε καὶ βασιλεὺς ἐχρημάτισε, δόντος τὸ μὲν πρῶτον Ἀντωνίου τὴν ἐξουσίαν, ὕστερον δὲ καὶ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ· τῶν δ' υἱῶν τοὺς μὲν αὐτὸς ἀνεῖλεν, ὡς ἐπιβουλεύσαντας αὐτῷ, τοὺς δὲ τελευτῶν διαδόχους ἀπέλιπε, μερίδας αὐτοῖς ἀποδούς. Καῖσαρ δὲ καὶ τοὺς υἱοὺς ἐτίμησε τοῦ Ἡρώδου καὶ τὴν ἀδελφὴν Σαλώμην καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα Βερενίκην· οὐ μέντοι εὐτύχησαν οἱ παῖδες, ἀλλ' ἐν αἰτίαις ἐγένοντο, καὶ ὁ μὲν ἐν φυγῇ διετέλει, παρὰ τοῖς Ἀλλόβριξι Γαλάταις λαβὼν οἴκησιν, οἱ δὲ θεραπείᾳ πολλῇ μόλις εὕροντο κάθοδον, τετραρχίας ἀποδειχθείσης ἑκατέρῳ.

CAPUT III.

1. Ὑπέρκειται δὲ τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Κοίλης Συρίας μέχρι Βαβυλωνίας καὶ τῆς τοῦ Εὐφράτου ποταμίας πρὸς νότον Ἀραβία πᾶσα χωρὶς τῶν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ Σκηνιτῶν. περὶ μὲν οὖν τῆς Μεσοποταμίας καὶ τῶν νεμομένων αὐτὴν ἐθνῶν εἴρηται· τὰ δὲ πέραν τοῦ Εὐφράτου τὰ μὲν πρὸς ταῖς ἐκβο-

---

5. ἡρώδι *F* ἡρώδῃ codd. rell. Lacerum hunc locum cum indicasset Xylander, lacunae signum et ante et post Ἡρώδῃ apposuit Cas.: sed nihil deesse satis liquet. Herodis vero nomen, quod falsum esse diu animadversum, a Strabone scribi non potuisse, vel ex iis apparet quae supra p. 762 extr. traduntur: recte igitur Ὑρκανῷ Cor. videtur reposuisse. 6. τισὶν codd., exc. *hx*, in quibus τις legitur e corr., quod Cor. rec. 9. ἐχρημάτησε *CF*. 10. καὶ om. *Dhw*. 13. υἱεῖς *D*. 14. βερενίκην θυγατέρα codd., unde suspicari possis vocem θυγατέρα non a Strabone fuisse additam. 16. διετέλεσε ald. — τὴν ante οἴκησιν ald. *Dh*. 17. ἀποδοθείσης ald. 21. Verba τοῦ Εὐφράτου ποταμίας primum omissa postea inter versus addita sunt in *C*. — νότου *E*. 22. σκηνητῶν *D* (in hoc e corr. sec. m.) *Eh*.

λαῖς αὐτοῦ νέμονται Βαβυλώνιοι καὶ τὸ τῶν Χαλδαίων ἔθνος (εἴρηται δὲ περὶ τούτων), τὰ δ' ἑξῆς τῆς Μεσοποταμίας μέχρι Κοίλης Συρίας, τὸ μὲν πλησιάζον τῷ ποταμῷ † καὶ τὴν Μεσοποταμίαν Σκηνῖται κατέχουσιν Ἄραβες, δυναστείας ἀποτετμημένοι μικρὰς ἐν λυπροῖς χωρίοις διὰ τὰς ἀνυδρίας, γεωργοῦντες μὲν ἢ οὐδὲν ἢ μικρά, νομὰς δὲ ἔχοντες παντοδαπῶν θρεμμάτων, καὶ μάλιστα καμήλων· ὑπὲρ δὲ τούτων ἔρημός ἐστι πολλή· τὰ δὲ τούτων ἔτι νοτιώτερα ἔχουσιν οἱ τὴν εὐδαίμονα καλουμένην Ἀραβίαν οἰκοῦντες. ταύτης δὲ τὸ μὲν προσάρκτιον A. 1110 πλευρὸν ἡ λεχθεῖσά ἐστιν ἔρημος, τὸ δ' ἑῷον ὁ Περσικὸς κόλπος, τὸ δὲ ἑσπέριον ὁ Ἀράβιος, τὸ δὲ νότιον ἡ μεγάλη θάλαττα ἡ ἔξω τῶν κόλπων ἀμφοῖν, ἣν ἅπασαν Ἐρυθρὰν καλοῦσιν.

2. Ὁ μὲν οὖν Περσικὸς κόλπος λέγεται καὶ ἡ κατὰ Πέρσας θάλαττα. φησὶ δὲ περὶ αὐτῆς Ἐρατοσθένης οὕτως, ὅτι τὸ μὲν στόμα φησὶν εἶναι στενὸν οὕτως, ὥστ' ἐξ Ἁρμόζων, τοῦ τῆς Καρμανίας ἀκρωτηρίου, τῆς Ἀραβίας ἀφορᾶται τὸ ἐν Μάκαις· ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος ἡ ἐν δεξιᾷ παραλία περιφερὴς οὖσα κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπὸ τῆς Καρμανίας πρὸς ἕω μικρόν, εἶτα πρὸς ἄρκτον νεύει, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἑσπέραν μέχρι Τερηδόνος καὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Εὐφράτου· περιέχει δὲ τήν τε Καρ-

2. καὶ ante περὶ add. *x* Cor. — αὐτῶν *E*. 3. πλησιάζων *F*. τῇ μεσοποταμίᾳ *i*: idem cum Xyl. scribendum esse coniecisset, receperunt Tzsch. Cor.; crediderim tamen potius scriptum fuisse ὡς καὶ τὴν Μεσοποταμίαν: cf. p. 747. 4. σκηνῆται *D* (e corr. sec. m.) *Ehi*. 5. ἀνυδρείας *CFxz*. 15. αὐτοῦ *F*. 16. φασὶν Tzsch. — ἐξαρμόζων *CEFx* (in hoc ω mut. in ο) ἐναρμόζωντο *D* (sed το in τοῦ mut. sec. m.), inde ἐναρμόζων *h* (sed ξ add. supra ν) ἐναρμόζειν *i* ἐξαρμόζον *moz* ald. ἐξ ἁρμόζον Epit. ἐξ Ἁρμόζοντος Cas., coll. Ammiano Marcellino XXIII, 6 qui itidem, ut videtur, ex Eratosthene de mari Persico tradit haec: cuius ostia adeo esse perhibentur angusta, ut ex Harmazonte Carmaniae promontorio contra oppositum aliud promontorium, quod appellant incolae Maces, sine impedimento cernatur. Ἁρμόζου scripsit Cor., Ptolemaeum secutus, qui VI, 8 habet Ἅρμοζον ἄκρον: multo probabilior tamen, ne dicam unice vera est Cas. sententia; nihilominus, cum tanta in nominibus propriis inveniatur apud scriptores antiquos scribendi varietas, sequi eam non sum ausus. 17. μακαῖς *F*. 20. τὴν om. *E*.

μανίων παραλίαν καὶ τὴν Περσῶν καὶ Σουσίων καὶ Βαβυλω- C. 766 *νίων ἀπὸ μέρους, ὅσον μυρίων οὖσα σταδίων· περὶ ὧν καὶ ἡμεῖς εἰρήκαμεν· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἑξῆς ἐπὶ τὸ στόμα πάλιν ἄλλοι τοσοῦτοι, καθάπερ καὶ Ἀνδροσθένη λέγειν φησὶ τὸν Θάσιον, τὸν καὶ Νεάρχῳ συμπλεύσαντα †καθ' αὐτόν· ὥστε δῆλον ἐκ τούτων εἶναι, διότι μικρὸν ἀπολείπεται τῷ μεγέθει τῆς κατὰ τὸν Εὔξεινον θαλάττης αὕτη ἡ θάλαττα· λέγειν δέ φησιν ἐκεῖνον περιπεπλευκότα στόλῳ τὸν κόλπον, ὅτι ἀπὸ Τερηδόνος ἑξῆς ἐν δεξιᾷ ἔχοντι τὴν ἤπειρον ὁ παράπλους ἔχει προκειμένην νῆσον Ἴκαρον, καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἅγιον ἐν αὐτῇ καὶ μαντεῖον Ταυροπόλου.*

3. *Παραπλεύσαντι δὲ τῆς Ἀραβίας εἰς δισχιλίους καὶ τετρακοσίους σταδίους ἐν βαθεῖ κόλπῳ κεῖται πόλις Γέρρα, Χαλδαίων φυγάδων ἐκ Βαβυλῶνος οἰκούντων τὴν ἁλμυρίδα καὶ ἐχόντων ἁλίνας τὰς οἰκίας, ἅς, ἐπειδὴ λεπίδες τῶν ἁλῶν ἀφιστάμεναι κατὰ τὴν ἐπίκαυσιν τὴν ἐκ τῶν ἡλίων συνεχεῖς ἀποπίπτουσι, καταρραίνοντες ὕδασι πυκνὰ τοὺς τοίχους συνέχουσι· διέχει δὲ τῆς θαλάττης διακοσίους σταδίους ἡ πόλις· πεζέμποροι δ' εἰσὶν οἱ Γερραῖοι τὸ πλέον τῶν Ἀραβίων φορτίων καὶ ἀρωμάτων. Ἀριστόβουλος δὲ τοὐναντίον φησὶ τοὺς Γερραίους τὰ πολλὰ σχεδίαις εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἐμπορεύεσθαι, ἐκεῖθεν δὲ τῷ Εὐφράτῃ τὰ φορτία ἀναπλεῖν εἰς Θάψακον, εἶτα πεζῇ κομίζεσθαι πάντῃ.*

4. *Πλεύσαντι δ' ἐπὶ πλέον ἄλλαι νῆσοι, Τύρος καὶ Ἄραδος, εἰσίν, ἱερὰ ἔχουσαι τοῖς Φοινικικοῖς ὅμοια· καὶ φασί γε*

---

2. *οὖσαν* codd., exc. *D*, edd. 4. *φασὶ* codd, exc. *w*, Cor. corr. 5. *κατ' αὐτὸ x*; *καὶ* ante *καθ' αὐτὸν* Cor. add. de coni. Tyrwh. parum commendabili; Letronn. recte vidit excidisse quaedam, et coll. Arrhiano VII, 20 ita fere lacunam explevit: *καὶ τὴν Ἀράβων χώραν* (sive potius *παραλίαν* Grosk.) *παραπλεύσαντα καθ' αὐτόν.* 6. *ὅτι moxz.* — *σμικρὸν E.* 7. *φασιν* Tzsch. 10. *ἰκάριον* codd., exc. *E*, qui exhibet *ἴκαρον*, uti scripsit Cor. coll. Arrhiano l. c. Aeliano de Anim. XI, 9. Dionys. Perieg. v. 609. Eustath. ad h. l. — *αὐτῷ Dhi.* 11. *ταυροπώλου C.* 14. *φυγάδων* om. *E.* 15. *οἰκείας C.* — *ἃς* om. Cor., mutato simul *ἐπειδὴ* in *ἐπεὶ δὲ.* 17. *καταραίνοντες F.* 20. *ἀρωματικῶν* codd. exc. *i.* 22. *τὰ φορτία* om. *x.* — *ψάθακον D* sed sec. m. corr. 25. *φοινικοῖς CDh φοινικικίοις o φοινικίοις xz* Cor.

οἱ ἐν αὐταῖς οἰκοῦντες τὰς ὁμωνύμους τῶν Φοινίκων νήσους καὶ πόλεις ἀποίκους ἑαυτῶν. διέχουσι δὲ αἱ νῆσοι αὗται Τε- A. 1111 *ρηδόνος μὲν δεχήμερον πλοῦν, τῆς δὲ κατὰ τὸ στόμα ἄκρας τῆς ἐν Μάκαις ἡμερήσιον.*

5. *Ἀπὸ δὲ τῆς Καρμανίας εἰρήκασι καὶ Νέαρχος καὶ Ὀρθαγόρας νῆσον Ὤγυριν κεῖσθαι πρὸς νότον πελαγίαν ἐν δισχιλίοις σταδίοις, ἐν ᾗ τάφος Ἐρύθρα δείκνυται, χῶμα μέγα ἀγρίοις φοίνιξι κατάφυτον· τοῦτον δὲ βασιλεῦσαι τῶν τόπων καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ τὴν θάλατταν ἐπώνυμον καταλιπεῖν· δηλῶσαι δὲ ταῦτά φησιν αὐτοῖς Μιθρωπάστην τὸν Ἀρσίτου τοῦ Φρυγίας σατράπου, φυγόντα μὲν Δαρεῖον, διατρίψαντα δ᾽ ἐν τῇ νήσῳ, συμμίξαντα δὲ αὐτοῖς καταχθεῖσιν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον καὶ ζητοῦντα κάθοδον δι᾽ αὐτῶν εἰς τὴν οἰκείαν.*

6. *Καθ᾽ ὅλην δὲ τὴν τῆς Ἐρυθρᾶς παραλίαν κατὰ βυθοῦ φύεται δένδρα ὅμοια δάφνῃ καὶ ἐλαίᾳ, ταῖς μὲν ἀμπώτισιν ὅλα ὑπερφανῆ γιγνόμενα, ταῖς δὲ πλημμυρίσιν ἔσθ᾽ ὅτε ὅλα καλυπτόμενα, καὶ ταῦτα τῆς ὑπερκειμένης γῆς ἀδένδρου οὔσης, ὥστε ἐπιτείνεσθαι τὸ παράδοξον. περὶ μὲν οὖν τῆς κατὰ Πέρ-* C. 767

---

1. *οἱ ἐνοικοῦντες E.* 5. *Πυθαγόρας* scribendum esse pro certissimo affirmat Bernhardy in Eratosth. p. 101 coll. Athen. IV, 183, F. XIV, 634 A., eumque sequitur Geier in fragm. Nearchi (v. Alexandri M. historiarum scriptores aetate suppares p. 140): quod tamen ne temere factum sit magnopere verendum est, quoniam Orthagoras testis de iisdem his regionibus laudatur ab Aeliano H. A. XVI, 35, XVII, 6. Philostr. Vita Apoll. p. 137. 6. *τυρίνην CDFhixz τυρρηνὴν E τυρρίνην* ald. *Ὤγυρον* Cor. coll. p. 767: alii alia proposuerunt. Equidem cum *Ὤγυρις* nominetur haec insula a Dion. Perieg. v. 607. Plin. VI, 28. s. 32. Mela III, 8. Steph. s. v., Salmasium maxime secutus hoc nomen reposui levissima mutatione. — *καλεῖσθαι D.* — *ἐν τ σταδίοις E.* 7. *δείκνυται*] *φαίνεται ix.* 8. *τούτων moxz.* 10. *ἀρητίνου* codd. edd., correxi de coni. Stielei V. D.: nullus enim Phrygiae satrapa, neque ullus omnino Persa commemoratur, qui illud nomen gesserit. Arsitem vero Phrygiae Hellespontiacae satrapam Arrhian. tradit cladis ad Granicum auctorem fuisse (v. I, 12) et paulo post illam cladem mortem sibi conscivisse (I, 16): cf. Paus. I, 29, 10. Illius autem filius cur in exilium abierit, facile intelligitur ex altero loco Arrhiani. 15. *φαίνεται E.* — *ἀμπώτησιν F ἀμπώτεσιν* ald. Cor. 18. *ἐπιγίνεσθαι* codd. Cor. corr. de coni. Cas.: cf. III, 156. 158.

σας θαλάττης, ἣν ἐφάν πλευρὰν ἔφαμεν εἶναι τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας, τοιαῦτα εἴρηκεν Ἐρατοσθένης.

7. Φησὶ δ' ὁ Νέαρχος τὸν Μιθρωπάστην ἐντυχεῖν αὐτοῖς μετὰ Μαζήνου· τὸν δὲ Μαζήνην ἐπάρχειν νήσου τινὸς τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ· καλεῖσθαι δὲ τὴν νῆσον Δωράκτα· εἰς ταύτην δὲ τὸν Μιθρωπάστην καταφυγόντα ξενίας τυχεῖν κατὰ τὴν ἐξ Ὠγύριος γενομένην ἄφοδον, καὶ δὴ καὶ συνελθεῖν τῷ Μαζήνῃ συσταθησόμενον τοῖς ἐν τῷ στόλῳ Μακεδόσι, τὸν δὲ Μαζήνην καὶ καθηγεμόνα τοῦ πλοῦ γενέσθαι. λέγει δὲ καὶ ἐν
A. 1112 ἀρχῇ τοῦ Περσικοῦ παράπλου νῆσον, ἐν ᾗ μαργαρίτης πολὺς καὶ πολυτίμητός ἐστιν, ἐν ἄλλαις δὲ ψῆφοι τῶν διαυγῶν καὶ λαμπρῶν· ἐν δὲ ταῖς πρὸ τοῦ Εὐφράτου νήσοις δένδρα φύεσθαι λιβάνου πνέοντα, ὧν τὰς ῥίζας κλωμένων ὀπὸν ῥεῖν· παγούρων δὲ καὶ ἐχίνων μεγέθη, ὅπερ κοινὸν ἐν πάσῃ τῇ ἔξω θαλάττῃ· τοὺς μὲν γὰρ εἶναι μείζους καυσίων, τοὺς δὲ καὶ δικοτύλους· ἐποκεῖλαν δὲ κῆτος ἰδεῖν πεντήκοντα πηχῶν.

CAPUT IV.

1. Ἀρχὴ δὲ τῆς Ἀραβίας ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας ἐστὶν ἡ Μαικηνή· πρόκειται δὲ ταύτης τῇ μὲν ἡ ἔρημος τῶν Ἀράβων, τῇ δὲ τὰ ἕλη τὰ κατὰ Χαλδαίους, ἃ ποιεῖ παρεκχεόμενος ὁ Εὐφράτης, τῇ δὲ ἡ κατὰ Πέρσας θάλαττα. δυσάερος [δὲ] οὖσα καὶ ὁμιχλώδης καὶ ἔπομβρος ἅμα καὶ καυματηρά, καλλίκαρπος *δέ* ἐστιν ὅμως· ἡ δ' ἄμπελος ἐν ἕλεσι φύεται, κα-

4. μαζῆνον *F*. 5. δόρακτα *moxx* Ὀάρακτα Cor. de sent. Salm. coll. Arrh. Ind. c. 37. Marcian. Heracl. p. 21. Ptolem. VI, 8: ac videtur sane hoc nomen fuisse illius insulae; sed cum Steph. ipso hoc Strabonis loco allato exhibeat Δῶρα (s. v. h.), quantumvis novo errore laborare videatur haec scriptura, a codd. recedere ausus non sum. 7. ὠγύρου codd. Cor., Tzsch. corr. de sent. Salm.: v. ad p. 766. 8. ἀμαζήνῃ codd. exc. *x*, in quo est ἀμαξήνῃ et e corr. μαξήνῃ: Tzsch. corr. 9. μαξήνην *x* ἀμαζήνην *o*, sed in marg. add. μαζήνην. 12. πρὸς *F*. 13. ῥεῖ *F*. 14. δὲ] τε codd. 16. ἐποκῆλαν *CD* (hic corr. sec. m.) *F*. 19. μαικινή *C* (?) *Fsw* μακινή *xz* edd. inde a Xyl.: quod exhibuimus praebent *DE*. — ἡ om. *mz*. 20. παρεκχεόμενα *x*. — ὁ Εὐφράτης om. *C*. 21. δὲ om. codd., Cor. ex proximis huc transposuit. 23. δέ Cor. om.

λαμίναις ῥιψὶν ἐπιβαλλομένης γῆς, ὅση δέξαιτ' ἂν τὸ φυτόν, ὥστε φορητὴν γίνεσθαι πολλάκις, εἶτα κοντοῖς ἀπωθεῖσθαι πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν ἕδραν.

2. Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὰς Ἐρατοσθένους ἀποφάσεις, ἃς ἑξῆς περὶ τῆς Ἀραβίας ἐκτίθεται. φησὶ δὲ περὶ τῆς προσαρκτίου καὶ ἐρήμης, ἥτις ἐστὶ μεταξὺ τῆς τε εὐδαίμονος Ἀραβίας καὶ τῆς Κοιλοσύρων καὶ τῶν Ἰουδαίων, μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, διότι ἀπὸ Ἡρώων πόλεως, †ἥτις ἐστὶ πρὸς τῷ Νείλῳ μυχὸς τοῦ Ἀραβίου κόλπου, πρὸς μὲν τὴν Ναβαταίων Πέτραν εἰς Βαβυλῶνα πεντακισχίλιοι ἑξακόσιοι, πᾶσα μὲν πρὸς ἀνατολὰς θερινάς, διὰ δὲ τῶν παρακειμένων Ἀραβίων ἐθνῶν Ναβαταίων τε καὶ Χαυλοταίων καὶ Ἀγραίων· ὑπὲρ δὲ τούτων ἡ Εὐδαίμων ἐστίν, ἐπὶ μυρίους καὶ δισχιλίους ἐκκειμένη σταδίους πρὸς νότον μέχρι τοῦ Ἀτλαντικοῦ πελάγους. ἔχουσι δ' αὐτὴν οἱ μὲν πρῶτοι μετὰ τοὺς Σύρους καὶ τοὺς Ἰουδαίους ἄνθρωποι γεωργοί· μετὰ δὲ τούτους δίαμμός ἐστι γῆ καὶ λυπρά, φοίνικας ἔχουσα ὀλίγους καὶ ἄκανθαν καὶ μυρίκην καὶ ὀρυκτὰ ὕδατα, καθάπερ καὶ ἡ Γεδρωσία· σκηνῖται δ' ἔχουσιν αὐτὴν Ἄραβες καὶ καμηλοβοσκοί. τὰ δ' ἔσχατα πρὸς νότον C. 768
καὶ ἀνταίροντα τῇ Αἰθιοπίᾳ βρέχεταί τε θερινοῖς ὄμβροις καὶ δισπορεῖται παραπλησίως τῇ Ἰνδικῇ, ποταμοὺς δ' ἔχει καταναλισκομένους εἰς πεδία καὶ λίμνας, εὐκαρπία δ' ἐστὶν ἥ τε ἄλλη

---

1. ὅσην *ox*. 2. ὥστ' ἐκφορητὴν *o*. — ἀποθεῖσθαι *F*. 6. τε om. *F*. 7. τῶν om. edd. 8. ὅτι *moxz*. — Verba ἥτις — μυχὸς corrupta esse liquet, nec sanantur coniectura Waltheri (v. Animadvers. hist. et crit. p. 287) Tzschuckio probata ᾗ τις κτλ. Propius a vera scriptura abest Letronn., qui scribendum censet ἥτις ἐστὶ πρὸς τῷ μυχῷ: sed cum duo sint μυχοὶ sinus Arabici, accuratius hoc maxime loco erat significandum, uter esset intelligendus; idque factum esse a Strabone ex iis videtur apparere quae leguntur p. 768 ἔστι δ' ἡ Αἴλανα ἐν θατέρῳ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου τῷ κατὰ Γάζαν. Proxime igitur ad verum accessit Cor., reponens ἥτις ἐστὶν ἐν τῷ πρὸς τὸν Νεῖλον μυχῷ, quibus simillima sunt quae p. 804 extr. exhibentur. 9. ἀβαταίων *F* ναβαταίαν codd. rell., edd.: cf. 776 extr. 10. πέτραν edd. 12. υβαταίων (sic) *E* ἀβαταίων codd. rell. 18. σκηνῆται *Ehi*. 19. καὶ μηλοβοσκοί *Dh* καὶ om. codd. rell., exc. *F*, edd. 20. τε om. edd. 21. δις πορεῖται (sic) *C* διασπορεῖται *E*.

καὶ μελιτουργεῖα δαψιλῆ, βοσκημάτων τε ἀφθονία πλὴν ἵππων καὶ ἡμιόνων καὶ ὑῶν, ὄρνεά τε παντοῖα πλὴν χηνῶν καὶ ἀλεκτορίδων. κατοικεῖ δὲ τὰ μέγιστα τέτταρα ἔθνη τὴν ἐσχάτην λεχθεῖσαν χώραν· Μιναῖοι μὲν ἐν τῷ πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν μέρει,
A. 1113 πόλις δ' αὐτῶν ἡ μεγίστη Κάρνα ἢ Κάρνανα· ἐχόμενοι δὲ τούτων Σαβαῖοι, μητρόπολις δ' αὐτῶν Μαρίαβα· τρίτοι δὲ Κατταβανεῖς, καθήκοντες πρὸς τὰ στενὰ καὶ τὴν διάβασιν τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τὸ δὲ βασίλειον αὐτῶν Τάμνα καλεῖται· πρὸς ἕω δὲ μάλιστα Χατραμωτῖται, πόλιν δ' ἔχουσι Σάβαταν.

3. Μοναρχοῦνται δὲ πᾶσαι καί εἰσιν εὐδαίμονες, κατεσκευασμέναι καλῶς ἱεροῖς τε καὶ βασιλείοις· αἵ τε οἰκίαι ταῖς Αἰγυπτίαις ἐοίκασι κατὰ τὴν τῶν ξύλων ἔνδεσιν· χώραν δ' ἐπέχουσιν οἱ τέτταρες νομοὶ μείζω τοῦ κατ' Αἴγυπτον Δέλτα· διαδέχεται δὲ τὴν βασίλειαν οὐ παῖς παρὰ πατρός, ἀλλ' ὃς ἂν πρῶτος γεννηθῇ τινι τῶν ἐπιφανῶν παῖς μετὰ τὴν κατάστασιν τοῦ βασιλέως· ἅμα γὰρ τῷ κατασταθῆναί τινα εἰς τὴν ἀρχὴν ἀναγράφονται τὰς ἐγκύους γυναῖκας τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐφιστᾶσι φύλακας· ἥτις [δ'] ἂν πρώτη τέκῃ, τὸν ταύτης υἱὸν νόμος ἐστὶν ἀναληφθέντα τρέφεσθαι βασιλικῶς, ὡς διαδεξόμενον.

4. Φέρει δὲ λιβανωτὸν μὲν ἡ Κατταβανία, σμύρναν δὲ ἡ

---

1. μελιτουργεία (sic) *F* μελιτουργία codd. rell. edd. — δαψιλὴς *Emoxz* edd. 4. μηναῖοι *Dhi* μειναῖοι codd. rell., exc. *E*, qui hic et infra constanter exhibet μιναῖοι, uti scribitur hoc nomen ap. alios scriptores: v. Steph. s. v., Wessel. ad Diod. III, 42. 5. δ' om. codd. exc. *E*: Cor. addiderat de coni. — ἢ καρανᾶν *F* ἢ καρανᾶ *CDh* ἢ καρανὰ *wx*: om. haec verba *Emox* Tzsch. Cor.: quam reposui nominis formam alteram confirmat Steph. s. v.; priorem exhibent Ptol. VI, 7. Eust. ad Dion. v. 954 qui hunc ipsum Strabonis locum sequi videtur. 6. καταβανεῖς *DE*. 9. χατραμωτεῖται *CDF* χατραμῖται *E*: cf. Steph. s. v. — χαβάτανον *CD* (e corr. sec. m. χατάβανον pr. m.) *Eh* καβάτανον *F* (?) *moxz* edd.: correxi e coni. Grosk. coll. Peripl. maris erythr. p. 15. Ptol. VI, 7. Plin. VI, 32, XII, 14. Fest. Avien. v. 1135. 11. αἰγυπτίοις *F*. 16. καταταθῆναι *F* καταστῆναι Hopper., quod cum Tzsch. correxisset, Cor. reposuit. 18. δ' om. codd. Cor. add. — τὸν αὐτῆς υἱὸν codd. Cor., haec verba om. edd. ante Cor. 21. καταβανία codd. exc. *EF*.

Χατραμωτῖτις· καὶ ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἀρώματα μεταβάλ-
λονται τοῖς ἐμπόροις. ἔρχονται δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐξ Αἰλάνων
μὲν εἰς Μιναίαν ἐν ἑβδομήκοντα ἡμέραις· ἔστι δ' ἡ Αἴλανα
πόλις ἐν θατέρῳ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τῷ κατὰ Γάζαν
τῷ Αἰλανίτῃ καλουμένῳ, καθάπερ εἰρήκαμεν· Γερραῖοι δ' εἰς
τὴν Χατραμωτῖτιν ἐν τετταράκοντα ἡμέραις ἀφικνοῦνται. τοῦ
δ' Ἀραβίου κόλπου τὸ μὲν παρὰ τὴν Ἀραβίαν πλευρὸν ἀρχο-
μένοις ἀπὸ τοῦ Αἰλανίτου μυχοῦ, καθάπερ οἱ περὶ Ἀλέξανδρον
ἀνέγραψαν καὶ Ἀναξικράτη, μυρίων καὶ τετρακισχιλίων στα-
δίων ἐστίν· εἴρηται δὲ ἐπὶ πλέον. τὸ δὲ κατὰ τὴν Τρωγλοδυ-
τικήν, ὅπερ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ ἀποπλέουσιν ἀπὸ Ἡρώων πόλεως,
μέχρι μὲν Πτολεμαΐδος καὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας, ἐννα-
κισχίλιοι πρὸς μεσημβρίαν στάδιοι καὶ μικρὸν ἐπὶ τὴν ἕω· ἐν-
τεῦθεν δὲ μέχρι τῶν στενῶν, ὡς τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι
πρὸς τὴν ἕω μᾶλλον. ποιεῖ δὲ ἄκρα τὰ στενὰ πρὸς τὴν Αἰ- C. 769
θιοπίαν, Δειρὴ καλουμένη, καὶ πολίχνιον ὁμώνυμον αὐτῇ· κα-
τοικοῦσι δὲ Ἰχθυοφάγοι. καί φασιν ἐνταῦθα στήλην εἶναι A. 1114
Σεσώστριος τοῦ Αἰγυπτίου, μηνύουσαν ἱεροῖς γράμμασι τὴν
διάβασιν αὐτοῦ. φαίνεται γὰρ τὴν Αἰθιοπίδα καὶ τὴν Τρωγλο-

1. *χατραμῖτις E.* — *παραβάλλονται mox.* 2. *ἐλενῶν mox.* 3. *μειναίαν CDFhw μηναίαν ix μηνέαν ox*: verum servavit *E.* — *αἴλενα Dhs ἔλενα mox.* 4. *μοιχῷ F.* 5. *ἐλανίτῃ moxz.* — *γαβαῖοι* codd. exc. *E*, qui exhibet *γερραῖοι*, sed in marg. legitur pr. m. additum *γρ. σαβ* (sic: reliqua cum margine praecisa sunt); *γερραῖοι* pr. m. additum est etiam in marg. *F* et affertur ex hoc loco a Steph. s. v. *Χατραμωτῖτις*: inde recipere hanc scripturam a Cas. iam commendatam non dubitavi, cum neque *Γαβαῖοι* neque *Σαβαῖοι*, quod Mann. (v. Geogr. ant. VI, 1 p. 110) et Grosk. scribendum esse censent, ferri queat: cf. p. 776 extr. 6. *χατραμωτῆτιν F.* 8. *ἐλανίτου mox.* 9. *ἀναξικράτην oxz*: malim *Ἀναξικράτης.* 10. *εἴρηται δὲ ἐπὶ πλέον* quid significent, obscurum est: neque enim, articulo omisso, *ἐπὶ πλέον* explicari poterit *καθ' ὑπερβολὴν* ut *λέγεσθαι ἐπὶ τὸ μεῖζον* dicitur p. 702, quae est sententia Letronnii; inde nescio an scribendum sit *δὲ ἔτι πλέον*: cf. I, 35. II, 100 extr. — *τρωγλωδυτικὴν E τρωγοδυτικὴν F* atque λ non tantum omittit in hoc nomine Epit., sed diserte docet *ὅτι Τρωγοδῦται ἄνευ τοῦ λ λέγει ὁ Στράβων.* Nihilominus a codicum scriptura communi consensu tot locis servata recedere non licet. 12. *μὲν* om. *x.* 14. *δὲ* om. *E.* — *καὶ* om. *E.* 16. *δηρὴ C.* 19. *τρωγλωδυτικὴν E τρωγοδυτικὴν F.*

δυτικὴν πρῶτος καταστρεψάμενος οὗτος, εἶτα διαβὰς εἰς τὴν Ἀραβίαν, κἀντεῦθεν τὴν Ἀσίαν ἐπελθὼν τὴν σύμπασαν· διὸ δὴ πολλαχοῦ Σεσώστριος χάρακες προσαγορεύονται, καὶ ἀφιδρύματά ἐστιν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερῶν. τὰ δὲ κατὰ Δειρὴν στενὰ συνάγεται εἰς σταδίους ἑξήκοντα· οὐ μὴν ταῦτά γε καλεῖται νυνὶ στενά, ἀλλὰ προσπλεύσασιν ἀπωτέρω, καθὸ τὸ μὲν δίαρμά ἐστι τὸ μεταξὺ τῶν ἠπείρων διακοσίων που σταδίων, ἓξ δὲ νῆσοι συνεχεῖς ἀλλήλαις τὸ δίαρμα ἐκπληροῦσαι στενοὺς τελέως διάπλους ἀπολείπουσι, δι᾽ ὧν σχεδίαις τὰ φορτία κομίζουσι δεῦρο κἀκεῖσε, καὶ λέγουσι ταῦτα στενά. μετὰ δὲ τὰς νήσους ὁ ἑξῆς πλοῦς ἐστιν ἐγκολπίζουσι παρὰ τὴν σμυρνοφόρον ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἅμα καὶ τὴν ἕω μέχρι πρὸς τὴν τὸ κιννάμωμον φέρουσαν, ὅσον πεντακισχιλίων σταδίων· πέρα δὲ ταύτης οὐδένα ἀφῖχθαί φασι μέχρι νῦν. πόλεις δ᾽ ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ μὴ πολλὰς εἶναι, κατὰ δὲ τὴν μεσόγαιαν πολλὰς οἰκουμένας καλῶς. τὰ μὲν δὴ τοῦ Ἐρατοσθένους περὶ τῆς Ἀραβίας τοιαῦτα· προσθετέον δὲ καὶ τὰ παρὰ τῶν ἄλλων.

5. *Φησὶ δ᾽ Ἀρτεμίδωρος τὸ ἀντικείμενον ἐκ τῆς Ἀραβίας ἀκρωτήριον τῇ Δειρῇ καλεῖσθαι Ἀκίλαν· τοὺς δὲ περὶ τὴν Δειρὴν κολοβοὺς εἶναι τὰς βαλάνους. ἀπὸ δὲ Ἡρώων πόλεως πλέουσι κατὰ τὴν Τρωγλοδυτικὴν πόλιν εἶναι Φιλωτέραν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς τοῦ δευτέρου Πτολεμαίου προσαγορευθεῖσαν, Σατύρου κτίσμα τοῦ πεμφθέντος ἐπὶ τὴν διερεύνησιν τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας καὶ τῆς Τρωγλοδυτικῆς· εἶτα ἄλλην πόλιν Ἀρσινόην· εἶτα θερμῶν ὑδάτων ἐκβολὰς πικρῶν καὶ ἁλμυρῶν, κατὰ πέτρας τινὸς ὑψηλῆς ἐκδιδόντων εἰς τὴν θάλατταν, καὶ πλησίον ὄρος ἐστὶν ἐν πεδίῳ μιλτῶδες· εἶτα Μυὸς ὅρμον, ὃν καὶ*

---

3. *δὴ*] *δὲ* ald. *καὶ* edd. inde a Xyl. 4. *ἱερά x.* 7. *τὸ* om. *E.* — *ἐν* ante *μεταξὺ* add. *F.* 12. *κυνάμωμον F.* 13. *πέραν* edd. 14. Videtur *φησι* esse scribendum, ut ad Eratosthenem referatur. 19. *ἀκύλαν Dk*, in *w* additur *γρ. ὤκιλαν*: a Ptolemaeo (VI, 7), Arrhiano (Peripl. mar. erythr. p. 14 Huds.), Plin. (VI, 26) appellatur *Ὄκηλις*. 20. *τὰς*] *τοὺς DFh* (sed in hoc *α* supra add.). 21. *τρωγλωδυτικὴν E.* 27. *μῦλος ὅρμων F.* — *ὃν* om. codd. exc. *E*: Cor. add. de coni. Cas., qui confert Agatharchidem (de rubro mari ap. Phot. Bibl. p. 456, 5) haec exhibentem: *λιμὴν μέγας, ὃς πρότερον μὲν Μυὸς ἐκαλεῖτο*

Ἀφροδίτης ὅρμον καλεῖσθαι, λιμένα μέγαν, τὸν εἴσπλουν ἔχοντα σκολιόν· προκεῖσθαι δὲ νήσους τρεῖς, δύο μὲν ἐλαίαις κατασκίους, μίαν δ' ἧττον κατάσκιον, μελεαγρίδων μεστήν· εἶθ' ἑξῆς τὸν Ἀκάθαρτον κόλπον, καὶ αὐτὸν κατὰ τὴν Θηβαΐδα κείμενον, καθάπερ τὸν Μυὸς ὅρμον, ὄντως δὲ ἀκάθαρτον· καὶ γὰρ ὑφάλοις χοιράσι καὶ ῥαχίαις ἐκτετράχυνται καὶ πνοιαῖς καταιγιζούσαις τὸ πλέον. ἐνταῦθα δὲ ἱδρῦσθαι Βερενίκην πόλιν ἐν A. 1115
βάθει τοῦ κόλπου. C. 770

6. Μετὰ δὲ τὸν κόλπον ἡ Ὀφιώδης καλουμένη νῆσος ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, ἣν ἠλευθέρωσε τῶν ἑρπετῶν ὁ βασιλεύς, ἅμα καὶ διὰ τὰς φθορὰς τῶν προσορμιζομένων ἀνθρώπων τὰς ἐκ τῶν θηρίων καὶ διὰ τὰ τοπάζια. λίθος δέ ἐστι διαφανὴς χρυσοειδὲς ἀποστίλβων φέγγος, ὅσον μεθ' ἡμέραν μὲν οὐ ῥᾴδιον ἰδεῖν ἐστι (περιαυγεῖται γάρ), νύκτωρ δ' ὁρῶσιν οἱ συλλέγοντες· περικαθάψαντες δὲ ἀγγεῖον σημείου χάριν μεθ' ἡμέραν ἀνορύττουσι· καὶ ἦν σύστημα ἀνθρώπων ἀποδεδειγμένων εἰς τὴν φυλακὴν τῆς λιθείας ταύτης καὶ τὴν συναγωγήν, σιταρχούμενον ὑπὸ τῶν τῆς Αἰγύπτου βασιλέων.

7. Μετὰ δὲ τὴν νῆσον ταύτην πολλά ἐστιν Ἰχθυοφάγων γένη καὶ Νομάδων· εἶθ' ὁ τῆς Σωτείρας λιμήν, ὃν ἐκ κινδύνων μεγάλων τινὲς σωθέντες τῶν ἡγεμόνων ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος οὕτως ἐκάλεσαν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξάλλαξις πολλὴ τῆς παραλίας καὶ τοῦ κόλπου· τὸν γὰρ παράπλουν οὐκέτι συμβαίνει τραχὺν εἶναι, συνάπτειν τέ πως τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ τὸ πέλαγος ταπεινὸν εἶναι σχεδόν τι καὶ ἐπὶ δύο ὀργυιάς, ποάζειν τε τὴν ἐπιφάνειαν διαφαινομένου τοῦ μνίου καὶ τοῦ φύκους, ὅπερ

ὅρμος, ἔπειτα δὲ Ἀφροδίτης ὠνομάσθη. 4. τὴν om. *E*. — θυβαΐδα *F*. 5. οὕτως *Dh* οὕτω codd. rell., exc. *F*, in quo legitur ὄντως, quod Cor. scripserat de coni.: ita IV, 185 extr. nomini Aeriae additur eodem Artemidoro teste allato τῷ ὄντι ἀερία. 6. πνοαῖς *E*. — κατεγιζούσαις *F*. 13. ἀπολάμπων *CEmoxz*. — ὃν Cor. 14. ὑπεραυγεῖται *E* quod verum esse censeo. 17. λιθίας *CE* edd. Hoc loco in marg. *F* leguntur haec: ἀκριβέστερον περὶ τούτων ἱστόρηται ἀγαθαργίδῃ (sic) ἐν τῷ περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὑπομνήματι: eadem (sed ἱστόρηκεν pro ἱστόρηται) exhibentur etiam in marg. *gv*. — σιταρκούμενον Cor. de coni. Cas.: v. XIV, 652. 19. ἰχθυόφαγα *E*. 20. ἔθνη ald.

πλεονάζει κατὰ τὸν πόρον· ὅπου γε καὶ δένδρα φύεται καθ᾽ ὕδατος παρὰ τοῖς ἐνταῦθα· ἔχει δὲ καὶ κυνῶν πλῆθος τῶν θαλαττίων ὁ πόρος· εἶθ᾽ οἱ Ταῦροι, δύο ὄρη τύπον τινὰ πόρρωθεν δεικνύντα τοῖς ζῴοις ὅμοιον· εἶτ᾽ ἄλλο ὄρος ἱερὸν ἔχον τῆς Ἴσιδος, Σεσώστριος ἀφίδρυμα· εἶτα νῆσος ἐλαίᾳ κατάφυτος ἐπικλυζομένη· μεθ᾽ ἣν ἡ Πτολεμαῒς πρὸς τῇ θήρᾳ τῶν ἐλεφάντων, κτίσμα Εὐμήδους τοῦ πεμφθέντος ἐπὶ τὴν θήραν ὑπὸ Φιλαδέλφου, λάθρα περιβαλομένου χερρονήσῳ τινὶ τάφρον καὶ περίβολον, εἶτ᾽ ἐκθεραπεύσαντος τοὺς κωλύοντας καὶ κατεσκευασμένου φίλους ἀντὶ δυσμενῶν.

8. *Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἐκδίδωσιν ἀπόσπασμα τοῦ Ἀσταβόρα καλουμένου ποταμοῦ, ὃς ἐκ λίμνης τὴν ἀρχὴν ἔχων μέρος μέν τι ἐκδίδωσι, τὸ δὲ πλέον συμβάλλει τῷ Νείλῳ· εἶτα νῆσοι ἓξ Λατομίαι καλούμεναι· καὶ μετὰ ταῦτα τὸ Σαβαϊτικὸν στόμα λεγόμενον καὶ ἐν τῇ μεσογαίᾳ φρούριον, Τοσούχου ἵδρυμα· εἶτα λιμὴν καλούμενος Ἐλαία καὶ ἡ Στράτωνος νῆσος· εἶτα λιμὴν Σαβὰ καὶ κυνήγιον ἐλεφάντων, ὁμώνυμον αὐτῷ· ἡ δ᾽ ἐν βάθει τούτων χώρα Τηνεσσὶς λέγεται· ἔχουσι δ᾽ αὐτὴν οἱ παρὰ Ψαμμιτίχου φυγάδες Αἰγυπτίων· ἐπονομάζονται δὲ Σεμβρῖται, ὡς*
C. 771 *ἂν ἐπήλυδες· βασιλεύονται δ᾽ ὑπὸ γυναικός, ὑφ᾽ ἣν ἐστι καὶ ἡ*
A. 1116 *Μερόη, πλησίον τῶν τόπων οὖσα τούτων ἐν τῷ Νείλῳ νῆσος, ὑπὲρ ἧς ἄλλη ἐστὶ νῆσος οὐ πολὺ ἄπωθεν ἐν τῷ ποταμῷ, κατοικία τῶν αὐτῶν τούτων φυγάδων. ἀπὸ δὲ Μερόης ἐπὶ τήνδε τὴν θάλατταν εὐζώνῳ ὁδὸς ἡμερῶν πεντεκαίδεκα. περὶ δὲ τὴν Μερόην καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ τε Ἀσταβόρα καὶ τοῦ Ἀστάπου καὶ ἔτι τοῦ Ἀστασόβα πρὸς τὸν Νεῖλον.*

---

6. *θύρᾳ C.* 7. *ἐπὶ*] *ὑπὸ C.* 8. *τοῦ* ante *Φιλαδέλφου* add. codd., exc. *DFh*, edd. — *περιβαλλομένου* codd. Cor. corr. 10. *κατεσκευασμένους CDFhx*: malim *κατασκευασαμένου*. 11. *τὸ* ante *ἀπόσπασμα* add. *D.* 15. *τὸ σούχου* codd., exc. *E*, edd., sed *Τοσούχου* scribendum esse Cor. suspicatur in nott.; etiam in *F τo* seiunctum quidem est a *σούχου*, sed sine accentu scriptum. 16. *ἐλέα DFh ε* supra *αι* add. etiam in *E.* 17. *αὐτῶν* codd., Cor. corr. 18. *Τηνεσὶς* edd.: in marg. *F* add. pr. m. *τιμισσός.* 19. *σαβρῖται E σεβρῖται* codd. rell., Cor. corr. coll. XVII, 786 et Plin. VI, 35 qui Semberritas eos appellat. 20. *ὑφ᾽ ἧς DFhrw*: ceterum contraria plane sunt his, quae traduntur XVII, 786. 22. *ἐστὶ* om. *E.* — *ἄποθεν F.* 26. *ἀσταγάβα*

9. *Παροικοῦσι δὲ τούτοις οἱ Ῥιζοφάγοι καὶ Ἕλειοι προσαγορευόμενοι διὰ τὸ ἐκ τοῦ παρακειμένου ῥιζοτομοῦντας ἕλους κόπτειν λίθοις καὶ ἀναπλάσσειν μάζας, ἡλιάσαντας δὲ σιτεῖσθαι· λεοντόβατα δ' ἐστὶ τὰ χωρία· ταῖς δ' ὑπὸ κυνὸς ἐπιτολὴν ἡμέραις ὑπὸ κωνώπων μεγάλων ἐξελαύνεται τὰ θηρία ἐκ τῶν τόπων· εἰσὶ δὲ καὶ Σπερμοφάγοι πλησίον, οἳ τῶν σπερμάτων ἐπιλιπόντων ὑπὸ τῶν ἀκροδρύων τρέφονται, σκευάζοντες παραπλησίως, ὥσπερ τὰς ῥίζας οἱ Ῥιζοφάγοι. μετὰ δὲ τὴν Ἐλαίαν αἱ Δημητρίου σκοπιαὶ καὶ βωμοὶ Κόνωνος· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ καλάμων Ἰνδικῶν φύεται πλῆθος· καλεῖται δὲ ἡ χώρα Κορακίου· ἦν δέ τις ἐν βάθει Ἐνδέρα, γυμνητῶν ἀνθρώπων κατοικία, τόξοις χρωμένων καλαμίνοις καὶ πεπυρακτωμένοις οἰστοῖς· ἀπὸ δένδρων δὲ τοξεύουσι τὰ θηρία τὸ πλέον, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀπὸ γῆς· πολὺ δ' ἐστὶ παρ' αὐτοῖς πλῆθος τῶν ἀγρίων βοῶν· ἀπὸ δὲ τῆς τούτων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων κρεοφαγίας ζῶσιν, ἐπὰν δὲ μηδὲν θηρεύσωσι, τὰ ξηρὰ δέρματα ἐπ' ἀνθρακιᾶς ὀπτῶντες ἀρκοῦνται τῇ τοιαύτῃ τροφῇ. ἔθος δ' ἐστὶν αὐτοῖς ἀγῶνα τοξείας προτιθέναι τοῖς ἀνήβοις παισί. μετὰ δὲ τοὺς Κόνωνος βωμοὺς ὁ Μήλινος λιμήν· ὑπέρκειται δ' αὐτοῦ φρούριον Κοράου καλούμενον καὶ κυνήγιον τοῦ Κοράου καὶ ἄλλο φρούριον καὶ κυνήγια πλείω· εἶτα ὁ Ἀντιφίλου λιμὴν καὶ οἱ ὑπὲρ τούτου Κρεοφάγοι, κολοβοὶ τὰς βαλάνους καὶ αἱ γυναῖκες Ἰουδαϊκῶς ἐκτετμημέναι.*

10. *Ἔτι δ' ὑπὲρ τούτων ὡς πρὸς μεσημβρίαν οἱ Κυνα-*

---

codd. sed in marg. *F* add. *ἀστοσόβα* (sic): Cor. corr. coll. p. 786. 821 extr. — *τῷ νείλῳ F*. 4. *λεοντόβοτα D* (sed in hoc *λεοντόβατα* primum fuerat scriptum) *himoxz* edd., atque malim et ipse scribere *λεοντοβότα*, ut p. 747. 6. *σπερματοφάγοι E* (?) edd., atque ita vocatur hic populus a Diod. III, 23. 7. *ἐπιλειπόντων* edd. 9. *ἐλαίαν*, et *ε* sup. *αι* add., *E ἐλέαν* codd. rell., exc. *ix*. — *δημήτρου F*. — *σκοπαὶ* edd. inde a Cas. 11. *δ' ἔτι E δέ τι CDFhi*. — *ἔνγερα*, et *δ* sup. *γ* add., *E*. 13. *δένδρω F*. 15. *κρεωφαγίας* codd., exc. *CF*, edd.: v. Lob. ad Phryn. p. 691 sqq. 17. *ἀνθρακιᾶς*, et *κων* sup. add., *E*. 18. *τοξίας F*. 20. Verba *Κοράου — φρούριον* om. codd., exc. *EF*, edd. 22. *οἱ* om. Cas. — *κρεαφάγοι CE κρεωφάγοι* codd. rell., exc. *F*, edd.

μολγοί, ὑπὸ δὲ τῶν ἐντοπίων Ἄγριοι καλούμενοι, κατάκομοι, καταπώγωνες, κύνας ἐκτρέφοντες εὐμεγέθεις, οἷς θηρεύουσι τοὺς ἐπερχομένους ἐκ τῆς πλησιοχώρου βόας Ἰνδικούς, εἴθ' ὑπὸ θηρίων ἐξελαυνομένους εἴτε σπάνει νομῆς· ἡ δ' ἔφοδος αὐτῶν ἀπὸ θερινῶν τροπῶν μέχρι μέσου χειμῶνος. τῷ δ' Ἀντιφίλου
A. 1117 λιμένι ἑξῆς ἐστι λιμὴν καλούμενος Κολοβῶν ἄλσος καὶ Βερενίκη πόλις ἡ κατὰ Σαβὰς καὶ Σαβαί, πόλις εὐμεγέθης· εἶτα τὸ τοῦ Εὐμένους ἄλσος. ὑπέρκειται δὲ πόλις Δάραδα καὶ κυνήγιον ἐλεφάντων τὸ πρὸς τῷ φρέατι καλούμενον· κατοικοῦσι δ' Ἐλε-
C. 772 φαντοφάγοι, τὴν θήραν ποιούμενοι τοιαύτην· ἀπὸ τῶν δένδρων ἰδόντες ἀγέλην διὰ τοῦ δρυμοῦ φερομένην τῇ μὲν οὐκ ἐπιτίθενται, τοὺς δ' ἀποπλανηθέντας ἐκ τῶν ὄπισθεν λάθρα προσιόντες νευροκοποῦσι· τινὲς δὲ καὶ τοξεύμασιν ἀναιροῦσιν αὐτοὺς χολῇ βεβαμμένοις ὄφεων· ἡ δὲ τοξεία διὰ τριῶν ἀνδρῶν συντελεῖται, τῶν μὲν κατεχόντων τὸ τόξον καὶ προβεβηκότων τοῖς ποσί, τοῦ δ' ἕλκοντος τὴν νευράν· ἄλλοι δὲ σημειωσάμενοι τὰ δένδρα, οἷς εἰώθασι προσαναπαύεσθαι, προσιόντες ἐκ θατέρου μέρους τὸ στέλεχος ὑποκόπτουσιν· ἐπὰν οὖν προσιὸν τὸ θηρίον ἀποκλίνῃ πρὸς αὐτό, πεσόντος τοῦ δένδρου πίπτει καὶ αὐτό, ἀναστῆναι δὲ μὴ δυναμένου διὰ τὸ τὰ σκέλη διηνεκὲς ὀστοῦν ἔχειν καὶ ἀκαμπές, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν δένδρων ἀνατέμνουσιν αὐτό· τοὺς δὲ κυνηγοὺς οἱ Νομάδες ἀκαθάρτους καλοῦσιν.

11. Ὑπέρκειται δὲ τούτων ἔθνος οὐ μέγα Στρουθοφάγων, παρ' οἷς ὄρνεις εἰσὶ μέγεθος ἐλάφων ἔχοντες, πετᾶσθαι μὲν οὐ δυνάμενοι, θέοντες δὲ ὀξέως, καθάπερ οἱ στρουθοκάμηλοι· θηρεύουσι δ' αὐτοὺς οἱ μὲν τόξοις, οἱ δὲ ταῖς δοραῖς τῶν στρουθῶν σκεπασθέντες τὴν μὲν δεξιὰν καλύπτουσι τῷ τραχηλιμαίῳ μέρει καὶ κινοῦσιν οὕτως, ὥσπερ τὰ ζῷα κινεῖται τοῖς τραχήλοις, τῇ δὲ ἀριστερᾷ σπέρμα προχέουσιν ἀπὸ πήρας πα-

---

2. καὶ ante καταπώγωνες add. Cor. 6. καλούμενος om. E. 7. σαβᾶς καὶ σαβαῖ F. 8. εὐμενοῦς CF: — δαραβᾶ moxx edd. 14. βεβαμμένους Dhi. — ὀϊστοῖς post ὄφεων add. mox edd. — τοξία F. 18. ἀποκόπτουσιν mox. 21. διηνεγκὲς CFxx. 24. στρουθοφάγον F. 25. πετᾶσθαι D, sed ε sup. α sec. m. add., πέτεσθαι h Cor.: fortasse scribendum πέτασθαι. 29. οὕτω DFxx.

ρηρτημένης, καὶ τούτῳ δελεάσαντες τὰ ζῷα εἰς φάραγγας συνωθοῦσιν· ἐνταῦθα δ' ἐφεστῶτες ξυλοκόποι κατακόπτουσι· καὶ ἀμπέχονται δὲ καὶ ὑποστόρνυνται τὰ δέρματα ταῦτα· πολεμοῦσι δὲ τούτοις οἱ Σιμοὶ καλούμενοι Αἰθίοπες, κέρασιν ὀρύγων ὅπλοις χρώμενοι.

12. *Πλησιόχωροι δὲ τούτοις εἰσὶ μελανώτεροί τε τῶν ἄλ-* A. 1118
λων καὶ βραχύτεροι καὶ βραχυβιώτατοι Ἀκριδοφάγοι· τὰ γὰρ τετταράκοντα ἔτη σπανίως ὑπερτιθέασιν, ἀποθηριουμένης αὐτῶν τῆς σαρκός· ζῶσι δ' ἀπὸ ἀκρίδων, ἃς οἱ ἐαρινοὶ λίβες καὶ ζέφυροι, πνέοντες μεγάλοι, συνελαύνουσιν εἰς τοὺς τόπους τούτους· ἐν ταῖς χαράδραις δὲ ἐμβαλόντες ὕλην καπνώδη καὶ ὑφάψαντες μικρὸν ....· ὑπερπετάμεναι γὰρ τὸν καπνὸν σκοτοῦνται καὶ πίπτουσι· συγκόψαντες δ' αὐτὰς μεθ' ἁλμυρίδος μάζας ποιοῦνται καὶ χρῶνται. τούτων δ' ἔρημος ὑπέρκειται μεγάλη, νομὰς δαψιλεῖς ἔχουσα, ἐκλειφθεῖσα δ' ὑπὸ πλήθους σκορπίων καὶ φαλαγγίων τῶν τετραγνάθων καλουμένων, ἐπιπολάσαντός ποτε καὶ ἀπεργασαμένου τοῖς ἀνθρώποις φυγὴν παντελῆ.

13. *Μετὰ δὲ Εὐμένους λιμένα μέχρι Δειρῆς καὶ τῶν κατὰ τὰς ἓξ νήσους στενῶν Ἰχθυοφάγοι καὶ Κρεοφάγοι κατοικοῦσι*
καὶ Κολοβοὶ μέχρι τῆς μεσογαίας. εἰσὶ δὲ καὶ θῆραι πλείους C. 773

---

3. *ὑποστρώννυνται Cmoxz* edd. 4. *σίλλοι* codd., sed *μοὶ* pr. m. supra add. in *E*, unde non dubitavi recipere scripturam a Cas. iam commendatam coll. Agatharch. Phot. p. 453, 24. Diod. III, 27. 6. *μελανότεροι moxz.* 7. *Ἀκριδοφάγοι* om. codd., sed pr. m. add. in marg. *F*: Cor. addiderat *οἱ Ἀκριδοφάγοι* coll. Diod. III, 28. 8. *ἀποτεθηριουμένης* (sic) *τῆς σαρκὸς αὐτῶν E.* 9. *λίβυες E.* 11. *ἐμβάλλοντες* codd., exc. *E* qui *ἐμβαλόντες* habet e corr. pr. m., edd. 12. Post *μικρὸν* spatium vacuum relictum est decem fere literis sufficiens in *E*: quo egregie confirmatur, quod Grosk. suspicatus erat, deesse h. l. nonnulla, quae talia fere fuisse iure coniicias: *θηρεύουσι* s. *λαμβάνουσι αὐτάς.* — *ὑπερπετώμεναι Dhi ὑπερπετόμεναι E ὑπερπετασθέντων*, quod postea mutatum est in *ὑπερπετασθεισῶν*, *x*: inde *ὑπερπετασθεισῶν mo* Cor. — *γὰρ* om. *moxz* Cor. — *εἶτα σκοτουμένων καὶ πιπτουσῶν moz* Cor. 13. *δ'* om. *moz* Cor. 15. *μεγάλη* om. codd., exc. *E*, edd. *ἐκλειφθείσας CDEFhi ἐκλειφθείσης* ald., Cas. corr. 19. *εὐμενοῦς F.* — *δηρῆς E.* 20. *κρεωφάγοι* codd., exc. *CF*, edd.

ἐλεφάντων καὶ πόλεις ἄσημοι καὶ νησία πρὸ τῆς παραλίας· νομάδες δ' οἱ πλείους, ὀλίγοι δ' οἱ γεωργοῦντες· παρά τισι δὲ τούτων φύεται στύραξ οὐκ ὀλίγος. συνάγουσι δὲ ταῖς ἀμπώτισιν οἱ Ἰχθυοφάγοι τοὺς ἰχθῦς· ἐπιρρίψαντες δὲ ταῖς πέτραις κατοπτῶσι πρὸς τὸν ἥλιον, εἶτ' ἐξοπτήσαντες τὰς ἀκάνθας μὲν σωρεύουσι, τὴν δὲ σάρκα πατήσαντες μάζας ποιοῦνται, πάλιν δὲ ταύτας ἡλιάζοντες σιτοῦνται· χειμῶνος δ' ἀδυνατήσαντες συνάγειν τοὺς ἰχθῦς, τὰς σεσωρευμένας ἀκάνθας κόψαντες μάζας ἀναπλάττονται καὶ χρῶνται, τὰς δὲ νεαρὰς ἐκμυζῶσιν· ἔνιοι δὲ τὰς κόγχας ἐχούσας τὴν σάρκα σιτεύουσι, καταβάλλοντες εἰς χαράδρια καὶ συστάδας θαλάττης, εἶτ' ἰχθύδια παραρριπτοῦντες τροφὴν αὐταῖς χρῶνται ἐν τῇ τῶν ἰχθύων σπάνει· ἔστι δ' αὐτοῖς καὶ ἰχθυοτροφεῖα παντοῖα, ἀφ' ὧν ταμιεύονται. ἔνιοι δὲ τῶν τὴν ἄνυδρον παραλίαν οἰκούντων διὰ πέντε ἡμερῶν ἐπὶ τὰ ὑδρεῖα ἀναβαίνουσι πανοικὶ μετὰ παιανισμοῦ, ῥιφέντες δὲ πρηνεῖς πίνουσι βοῶν δίκην ἕως ἐκτυμπανώσεως τῆς γαστρός, εἶτ' ἀπίασιν ἐπὶ θάλατταν πάλιν· οἰκοῦσι δ' ἐν σπηλαίοις ἢ μάνδραις στεγασταῖς ἀπὸ δοκῶν μὲν καὶ στρωτήρων
A. 1119 τῶν κητείων ὀστέων καὶ ἀκανθῶν, φυλλάδος δ' ἐλαΐνης.

14. Οἱ δὲ Χελωνοφάγοι τοῖς ὀστράκοις αὐτῶν σκεπάζονται μεγάλοις οὖσιν, ὥστε καὶ πλεῖσθαι ἐν αὐτοῖς· ἔνιοι δὲ τοῦ φύκους ἀποβεβλημένου πολλοῦ καὶ θῖνας ὑψηλὰς καὶ λοφώδεις ποιοῦντος, ὑπορύττοντες ταύτας ὑποικοῦσι· τοὺς δὲ νεκροὺς ῥίπτουσι τροφὴν τοῖς ἰχθύσιν, ἀναλαμβανομένους ὑπὸ τῶν πλημμυρίδων. τῶν δὲ νήσων τινὲς τρεῖς ἐφεξῆς κεῖνται, ἡ μὲν Χελωνῶν, ἡ δὲ Φωκῶν, ἡ δ' Ἱεράκων λεγομένη· πᾶσα δ' ἡ παραλία φοίνικάς τε ἔχει καὶ ἐλαιῶνας καὶ δαφνῶνας, οὐχ ἡ

---

3. στίραξ *F*. — ἀμπώτεσιν Cor. 6. πτήσαντες *w* πτίσσαντες *x* πτίσαντες add. sec. m. in marg. *Dr*: verbo πατεῖν utuntur de eadem re etiam Agatharchides et Diodor. III, 15. 11. παροπτῶντες *CEFr*, sed περιρριπτοῦντες pr. m. add. in marg. *F* παραρριπτοῦντες in marg. *r*. 12. τροφῇ *E* ald. — αὐτοῖς *CDh*. 13. ἰχθυοτροφία *CF*. — ταμιεύσονται *F*. 15. πανοικεῖου (sic) *F*. 20. χελονοφάγοι *E*. 21. πλεῖσθαι] πλεῖν *mox*. 22. ὑψηλοὺς *x*. 23. ποιοῦντες codd., Cor. corr.: cf. Diod. III, 18. — καὶ ante ὑπορύττοντες add. *x*. 25. οἰκοῦνται *Dhi*. 27. φοινικῶνας Epit. satis commode.

ἐντὸς τῶν στενῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκτὸς πολλή. ἔστι δέ τις καὶ Φιλίππου νῆσος, καθ' ἣν ὑπέρκειται τὸ Πυθαγγέλου καλούμενον τῶν ἐλεφάντων κυνήγιον· εἶτ' Ἀρσινόη πόλις καὶ λιμήν, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ Δειρή· καὶ τούτων ὑπέρκειται θήρα τῶν ἐλεφάντων. ἀπὸ δὲ τῆς Δειρῆς ἡ ἐφεξῆς ἐστιν ἀρωματοφόρος, πρώτη μὲν ἡ τὴν σμύρναν φέρουσα, καὶ αὕτη μὲν Ἰχθυοφάγων καὶ Κρεοφάγων· φύει δὲ καὶ περσέαν καὶ συκάμινον Αἰγύπτιον· ὑπέρκειται δ' ἡ Λίχα θήρα τῶν ἐλεφάντων· πολλαχοῦ δ' εἰσὶ συστάδες τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, ὧν ἀναξηρανθεισῶν οἱ ἐλέφαντες ταῖς προβοσκίσι καὶ τοῖς ὀδοῦσι φρεωρυχοῦσι καὶ ἀνευρίσκουσιν ὕδωρ. ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ ταύτῃ C. 774 μέχρι τοῦ Πυθολάου ἀκρωτηρίου δύο λίμναι εἰσὶν εὐμεγέθεις· ἡ μὲν ἁλμυροῦ ὕδατος, ἣν καλοῦσι θάλατταν, ἡ δὲ γλυκέος, ἣ τρέφει καὶ ἵππους ποταμίους καὶ κροκοδείλους, περὶ τὰ χείλη δὲ πάπυρον· ὁρῶνται δὲ καὶ ἴβεις περὶ τὸν τόπον· ἤδη δὲ καὶ οἱ πλησίον τῆς ἄκρας τῆς Πυθολάου τὰ σώματα ὁλόκληροί εἰσι· μετὰ δὲ τούτους ἡ λιβανωτοφόρος· ἐνταῦθα ἄκρα ἐστὶ καὶ ἱερὸν αἰγειρῶνα ἔχον. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ ποταμία τις Ἴσιδος λεγομένη καὶ ἄλλη τις Νεῖλος, ἄμφω καὶ σμύρναν καὶ λίβανον παραπεφυκότα ἔχουσαι. ἔστι δὲ καὶ δεξαμενή τις τοῖς ἐκ τῶν ὀρῶν ὕδασι πληρουμένη καὶ μετὰ ταῦτα Λέοντος σκοπὴ καὶ Πυθαγγέλου λιμήν· ἡ δ' ἑξῆς ἔχει καὶ ψευδοκασίαν. συνεχῶς δ' εἰσὶ ποτάμιαι τε πλείους ἔχουσαι λίβανον παραπεφυκότα καὶ ποταμοὶ μέχρι τῆς Κινναμωμοφόρου· ὁ δ' ὁρίζων ταύτην ποταμὸς φέρει καὶ φλοῦν πάμπολυν· εἶτ' ἄλλος ποταμὸς καὶ Δαφνοῦς λιμὴν καὶ ποταμία Ἀπόλλωνος καλουμένη, A. 1120

---

1. καὶ om. *F*. 5. ἐστιν om. *C*. 6. αὐτὴ *F*. 7. κρεωφάγων codd., exc. *CF*, edd. — περσαίαν codd.: v. XVII, 823. 12. τοῦ] τὰ *Dh* (in hoc ου sup. add.) ἐς τὰ *i*. — πιθολάου *xz*. — ἀκρωτήρια *Dhixz*. 13. γλυκέως *F*. 14. δὲ post περὶ collocant edd. 15. ὁρῶνται γὰρ codd., exc. *EF*, edd. 16. οἱ] ἡ *F*. — τῆς] τοῦ *CEmoz* edd. — πιθολάου *Dxz*. 17. ἐνταῦθα et ἐστὶ om. *E*. 18. ἔχουσα *imoz*. — τις] τῆς Tzsch. Cor. 19. καὶ ante σμύρναν om. Tzsch. Cor. 21. λεοντοσκόπη (sic) *CDFh* λεοντοσκοπὴ *E* λέοντος κώπη *s* (sed o sup. ω add.) *xz* λέοντος κόπη ald. λέοντος κώμη Cas.: Cor. corr. 22. καὶ post ἔχει om. *E*. — ψευδοκασσίαν codd., exc. *F*, edd. 24. ποταμὸς *moxz*. — τῆς om. edd.

ἔχουσα πρὸς τῷ λιβάνῳ καὶ σμύρναν καὶ κιννάμωμον· τοῦτο δὲ πλεονάζει μᾶλλον περὶ τοὺς ἐν βάθει τόπους· εἶθ' ὁ Ἐλέφας τὸ ὄρος, ἐκκείμενον εἰς θάλατταν, καὶ διῶρυξ καὶ ἐφεξῆς Ψυγμοῦ λιμὴν μέγας καὶ ὕδρευμα, τὸ Κυνοκεφάλων καλούμενον, καὶ τελευταῖον ἀκρωτήριον τῆς παραλίας ταύτης, τὸ Νότου κέρας. κάμψαντι δὲ τοῦτο ὡς ἐπὶ μεσημβρίαν οὐκέτι, φησίν, ἔχομεν λιμένων ἀναγραφὰς οὐδὲ τόπων διὰ τὸ μηκέτι εἶναι γνώριμον †ἐν δὲ τῇ ἑξῆς παραλίᾳ.

15. *Εἰσὶ* [δὲ] καὶ στῆλαι καὶ βωμοὶ Πυθολάου καὶ Λίχα καὶ Πυθαγγέλου καὶ Λέοντος καὶ Χαριμόρτου κατὰ τὴν γνώριμον παραλίαν τὴν ἀπὸ Δειρῆς μέχρι Νότου κέρως, τὸ δὲ διάστημα οὐ γνώριμον. πληθύει δ' ἐλέφασιν ἡ χώρα καὶ λέουσι τοῖς καλουμένοις μύρμηξιν· ἀπεστραμμένα δ' ἔχουσι τὰ αἰδοῖα †καὶ χρυσοειδεῖς τὴν χρόαν, ψιλότεροι δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἀραβίαν· φέρει δὲ καὶ παρδάλεις ἀλκίμους καὶ ῥινοκέρωτας· οὗτοι δὲ μικρὸν ἀπολείπονται τῶν ἐλεφάντων *οἱ ῥινοκέρωτες*, [οὐχ], ὥσπερ Ἀρτεμίδωρός φησιν, ἐπὶ σειρὰν τῷ μήκει, καίπερ ἑωρακέναι φήσας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἀλλὰ σχεδόν τι ὅσον ...... τῷ

1. *κινάμωμον F.* 2. *πλέον ἀκμάζει* codd. sed *πλεονάζει* pr. m. add. in marg. *F*, quod Cor. coniecit. — *δὲ* post *μᾶλλον* add. *F.* 3. *τὸ* om. *F.* — *γυμνοῦ λιμὴν CDEFhir* sed *Ψυγμοῦ* add. pr. m. in marg. *Fr*: nec mutandam esse censui insolentiorem hanc scripturam, quam haud facile ex altera natam esse dixeris. 4. *ἵδρυμα* edd. — *λεγόμενον Dh.* 8. *γνώριμα τὰ ἐν τῇ ἑξῆς παραλίᾳ* Cor. paulo audacius; *γνώριμον οὐδὲν ἐν τῇ κτλ.* proposuit Grosk., quod etiamsi pro *οὐδὲν*, ut par erat, *μηδὲν* scripsisset, parum placet: equidem scriptum fuisse censeo *γνώριμον τὴν ἑξῆς παραλίαν.* Foedissime totus hic locus est corruptus. — *ἐν τῇ δὲ CDh.* 9. *δὲ* om. codd.: Cor. add. — *πιθολάου D.* 10. *χαριμότρου* edd. inde a Xyl. 13. *δ'* om. *mox.* 14. *χρυσοειδῆ Ex* Cor.: Grosk. *καὶ* eiiciendum esse censet, equidem *εἰσι* potius excidisse crediderim. — *ψιλώτεροι CEF.* 16. *οἱ ῥινοκέρωτες* haud dubie e margine irrepserunt, nec dubitavi pro spuriis aster. notare. — *οὐχ* om. codd., Cor. add. 17. Mira sunt verba *ἐπὶ σειρὰν* ac difficilia ad explicandum: excidisse igitur nonnulla ante haec verba putavit Cas.: *ἀπὸ κεφαλῆς ἐπὶ οὐρὰν* scribendum esse censet Grosk.: sed haec quoque forent superflua. 18. Post *ὅσον* deesse verbum quo indicetur, quanto superetur rhinoceros altitudine ab elephante, recte intellexit Grosk.: idem vero num recte suppleverit *σπιθαμὴν* affirmare non ausim.

ὕψει, ἀπό γε τοῦ ὑφ' ἡμῶν ὁραθέντος· οὔτε πύξῳ τὸ χρῶμα ἐμφερές, ἀλλ' ἐλέφαντι μᾶλλον· μέγεθος δ' ἐστὶ ταύρου· μορφὴ δ' ἐγγυτάτω συάγρου, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν προτομήν, πλὴν τῆς ῥινός, ὅτι ἔστι κέρας σιμὸν στερεώτερον ὀστέου παντός· χρῆται δ' ὅπλῳ, καθάπερ καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ὁ σύαγρος· ἔχει δὲ καὶ τύλους δύο, ὡς ἂν σπείρας δρακόντων ἀπὸ τῆς ῥάχεως C. 775 *μέχρι τῆς γαστρὸς περικειμένας, τὴν μὲν πρὸς τῷ λόφῳ, τὴν δὲ πρὸς τῇ ὀσφύϊ. ἐκ μὲν δὴ τοῦ ὑφ' ἡμῶν ὁραθέντος ταῦτά φαμεν ἡμεῖς, ἐκεῖνος δὲ προσδιασαφεῖ, διότι καὶ ἐλεφαντομάχον ἰδίως ἐστὶ τὸ ζῷον περὶ τῆς νομῆς, ὑποδῦνον τῇ προτομῇ καὶ ἀνακεῖρον τὴν γαστέρα, ἐὰν μὴ προληφθῇ τῇ προβοσκίδι καὶ τοῖς ὀδοῦσι.*

16. *Γίνονται δ' ἐν τούτοις τοῖς τόποις καὶ αἱ καμηλοπαρδάλεις, οὐδὲν ὅμοιον ἔχουσαι παρδάλει· τὸ γὰρ ποικίλον τῆς χρόας νεβρίσι μᾶλλον ἔοικε ῥαβδωτοῖς σπίλοις κατεστιγμέναις· τελέως δὲ τὰ ὀπίσθια ταπεινότερα τῶν ἐμπροσθίων ἐστίν, ὥστε δοκεῖν συγκαθῆσθαι τῷ οὐραίῳ μέρει, τὸ ὕψος βοὸς ἔχοντι, τὰ δὲ ἐμπρόσθια σκέλη τῶν καμηλείων οὐ λείπε-* A. 1121 *ται· τράχηλος δ' εἰς ὕψος ἐξηρμένος ὀρθός, τὴν κορυφὴν δὲ πολὺ ὑπερπετεστέραν ἔχει τῆς καμήλου· διὰ δὲ τὴν ἀσυμμετρίαν ταύτην οὐδὲ τάχος οἴμαι τοσοῦτον εἶναι περὶ τὸ ζῷον, ὅσον εἴρηκεν Ἀρτεμίδωρος, ἀνυπέρβλητον φήσας· ἀλλ' οὐδὲ θηρίον ἐστίν, ἀλλὰ βόσκημα μᾶλλον· οὐδεμίαν γὰρ ἀγριότητα ἐμφαίνει· γίνονται δέ, φησί, καὶ σφίγγες καὶ κυνοκέφαλοι καὶ*

---

1. ὑφ'] ἀφ' codd., exc. *D*. 2. τοῦ ταύρου *CDhi*. 3. ἐγγύτατος *C* (?) *τω* ἐγγύτατ (o superscr.) *F* ἐγγύτατον ald. 4. Verba ὅτι — παντός om. *C*. — στερρεώτερον *Dh*. 6. στύλους codd., exc. *EF*: τύλας Cor. scripserat de coni. Tyrwh. 9. *προσδιασαφοῖ oxx*. — ὅτι *moxx*. 11. ἂν edd. 13. *γίγνονται* codd., exc. *Exx*, edd. — *καμηλοπάρδεις Dh*. In marg. *D* pr. m. addita sunt h. l.: τὰ τῇ δημότιδι γλώσσῃ ζιράφια ᾀδόμενα. 15. ῥαυδωτοῖς *F*. — τύλοις *E* πίλοις codd. rell., Tzsch. corr. de coni. Salm. ad Solin. p. 276. — *κατεστιγμέναι* codd. Cas., dativum, quem exhibet ald., reposuit Cor. 17. *συγκαθίσθαι C συγγαθεῖσθαι F*. 18. *καμηλίων CD*. 19. ἐξηρτημένος codd., exc. *Dhix*. — *καὶ τὴν E*. 20. τῆς τοῦ καμήλου *Di* τῆς bis ponit *C*. — *ἀμετρίαν mox*. 24. *γίγνονται* codd. edd.

κῆβοι λέοντος μὲν πρόσωπον ἔχοντες, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα πάνθηρος, μέγεθος δὲ δορκάδος· καὶ ταῦροι δ' εἰσὶν ἄγριοι καὶ σαρκοφάγοι, μεγέθει πολὺ τοὺς παρ' ἡμῖν ὑπερβεβλημένοι καὶ τάχει, πυρροὶ τὴν χρόαν· κροκούττας δ' ἐστὶ μῖγμα λύκου καὶ κυνός, ὥς φησιν οὗτος. ἃ δ' ὁ Σκήψιος λέγει Μητρόδωρος ἐν τῷ περὶ συνηθείας βιβλίῳ μύθοις ἔοικε καὶ οὐ φροντιστέον αὐτῶν. καὶ δρακόντων δ' εἴρηκε μεγέθη τριάκοντα πηχῶν ὁ Ἀρτεμίδωρος ἐλέφαντας καὶ ταύρους χειρουμένων, μετριάσας ταύτῃ γε· οἱ γὰρ Ἰνδικοὶ μυθωδέστεροι καὶ οἱ Λιβυκοί, οἷς γε καὶ πόα ἐπιπεφυκέναι λέγεται.

17. Νομαδικὸς μὲν οὖν ὁ βίος τῶν Τρωγλοδυτῶν, τυραννοῦνται δὲ καθ' ἕκαστα, κοιναὶ δὲ καὶ γυναῖκες καὶ τέκνα πλὴν τοῖς τυράννοις, τῷ δὲ τὴν τυράννου φθείραντι πρόβατον ἡ ζημία ἐστί· στιβίζονται δ' ἐπιμελῶς αἱ γυναῖκες, περίκεινται δὲ τοῖς τραχήλοις κογχία ἀντὶ βασκανίων. πολεμοῦσι δὲ περὶ τῆς νομῆς, κατ' ἀρχὰς μὲν διωθούμενοι ταῖς χερσίν, εἶτα λίθοις, ὅταν δὲ τραῦμα γένηται, καὶ τοξεύμασι καὶ μαχαιρίσι· διαλύουσι δὲ γυναῖκες, εἰς μέσους προϊοῦσαι καὶ δεήσεις προσενέγκασαι· τροφὴ δ' ἔκ τε σαρκῶν καὶ τῶν ὀστέων κοπτομένων ἀναμὶξ καὶ εἰς τὰς δορὰς ἐνειλουμένων, εἶτ' ὀπτωμένων καὶ ἄλλως πολλαχῶς σκευαζομένων ὑπὸ τῶν μαγείρων, οὓς καλοῦ-
C. 776 σιν ἀκαθάρτους· ὥστε μὴ κρεοφαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὀστοφαγεῖν καὶ δερματοφαγεῖν· χρῶνται δὲ καὶ τῷ αἵματι καὶ τῷ
A. 1122 γάλακτι καταμίξαντες. ποτὸν δὲ τοῖς μὲν πολλοῖς ἀπόβρεγμα παλιούρου, τοῖς δὲ τυράννοις μελίκρατον, ἀπ' ἄνθους τινὸς ἐκπιεζομένου τοῦ μέλιτος. ἔστι δ' αὐτοῖς χειμὼν μέν, ἡνίκα οἱ ἐτησίαι πνέουσι (κατομβροῦνται γάρ), θέρος δ' ὁ λοιπὸς χρόνος. γυμνῆται δὲ καὶ δερματοφόροι καὶ σκυταληφόροι δια-

---

1. κῆποι *Cmoxz* edd. κῆτοι pr. m. add. in marg. *F*: cf. XVII, 812 extr. 7. μεγέθη εἴρηκε *Dh*. 10. ποῖα (sic) codd., Tzsch. corr.: cf. p. 827. 11. τρωγλωδυτῶν *E*. 13. τῶν τυράννων *moz*. 14. στιμμίζονται *E*. — ὡς ante αἱ γυναῖκες add. Cor. 18. δὲ] δ' αἱ Cor. — εἰς om. ald. — μέσον *x* ald. 19. δ' ἐκ] δὲ *C*. 20. ἀνιλουμένων *CF* ἀνειλουμένων codd. rell., Cor. corr. — ὀπτομένων *C*. 21. μεγείρων *F*. 22. κρεωφαγεῖν codd., exc. *F*, edd. 25. ἀπ' — μέλιτος om. *x*. 27. αἰτεσίαι *F*.

τελοῦσιν· εἰσὶ δ' οὐ κολοβοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περιτετμημένοι τινές, καθάπερ Αἰγύπτιοι. οἱ δὲ Μεγαβάροι Αἰθίοπες τοῖς ῥοπάλοις καὶ τύλους προστιθέασι σιδηροῦς, χρῶνται δὲ καὶ λόγχαις καὶ ἀσπίσιν ὠμοβυρσίναις, οἱ δὲ λοιποὶ Αἰθίοπες τόξοις καὶ λόγχαις. θάπτουσι δέ τινες τῶν Τρωγλοδυτῶν, ῥάβδοις παλιουρίναις δήσαντες τὸν αὐχένα τῶν νεκρῶν πρὸς τὰ σκέλη· ἔπειτα εὐθὺς καταλεύουσιν ἱλαροί, γελῶντες ἅμα, ἕως ἂν τοῦ τὴν ὄψιν σώματος ἀποκρύψωσιν· εἶτ' ἐπιθέντες κέρας αἴγειον ἀπίασιν. ὁδοιποροῦσι δὲ νύκτωρ ἐκ τῶν ἀρρένων θρεμμάτων κώδωνας ἐξάψαντες, ὥστ' ἐξίστασθαι τὰ θηρία τῷ ψόφῳ· καὶ λαμπάσι τε καὶ τόξοις ἐπὶ τὰ θηρία χρῶνται, καὶ διαγρυπνοῦσι δὲ τῶν ποιμνίων χάριν, ᾠδῇ τινι χρώμενοι πρὸς τῷ πυρί.

18. Ταῦτ' εἰπὼν περὶ τῶν Τρωγλοδυτῶν καὶ τῶν προσχώρων Αἰθιόπων ἐπάνεισιν ἐπὶ τοὺς Ἄραβας· καὶ πρώτους ἔπεισι τοὺς τὸν Ἀράβιον κόλπον ἀφορίζοντας καὶ ἀντικειμένους τοῖς Τρωγλοδύταις, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Ποσειδίου. φησὶ δὲ ἐνδοτέρω κεῖσθαι τοῦτο τοῦ *Ἐλανίτου* μυχοῦ· συνεχῆ δὲ τοῦ Ποσειδίου φοινικῶνα εἶναι εὔυδρον, τιμᾶσθαί τε κομιδῇ διὰ τὸ πᾶσαν τὴν κύκλῳ καυματηρὰν τε καὶ ἄνυδρον καὶ ἄσκιον ὑπάρχειν, ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν εὐκαρπίαν τῶν φοινίκων εἶναι θαυμαστήν· προεστήκασι δὲ τοῦ ἄλσους ἀνὴρ καὶ γυνή, διὰ γένους ἀποδεδειγμένοι, δερματοφόροι, τροφὴν ἀπὸ τῶν φοινίκων ἔχοντες· κοιτάζονται δ' ἐπὶ δένδρων καλυβοποιησάμενοι διὰ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων. εἶθ' ἑξῆς ἐστι νῆσος Φωκῶν, ἀπὸ

---

2. μεγαριαιθίοπες *D* (οι sup. primum ι pr. m. add.) *hi* μεγαροῖ *E* μέγαροι codd. rell.: Cas. corr., cf. XVII, 786, 819. 4. ὀμοβυρσίναις *C*. 5. ῥάυδοις *F*. 6. παλιουρίνοις ald. 7. καταλέγουσιν codd., Tzsch. corr. de coni. Cas. coll. Agatharch., Diod. III, 32. 9. θρεμμάτων] ζώων *ox*. 11. τε] δὲ *Eox* Cor. om. *wx*. 12. δὲ om. *z* Cor. — ποιμένων *F*. 14. τρογλωδυτῶν *C*. — προσφόρων *C*. 18. ἐλανίτου, et αι sup. ε add., *E* Αἰλανίτου Cor.: hoc nomen vero cum Gossel. falsum esse demonstrasset, Grosk. a Strabone additum non fuisse recte iudicavit; neque aliud nomen omissum est: Diodorus quoque III, 41. iisdem de locis agens, eundemque secutus auctorem, ait πάλιν ἀναλαβόντες ἀπὸ τοῦ μυχοῦ, ac Strabo ipse saepius Heroopoliticum sinum nominat τὸν μυχόν: v. I, 35. XVII, 815. 19. ποσιδίου *F*.

τοῦ πλήθους τῶν θηρίων τούτων ὠνομασμένη. πλησίον δ' αὐ-
τῆς ἀκρωτήριον, ὃ διατείνει πρὸς τὴν Πέτραν τὴν τῶν Ναβα-
ταίων καλουμένων Ἀράβων καὶ τὴν Παλαιστίνην χώραν, εἰς
ἣν Μιναῖοί τε καὶ Γερραῖοι καὶ πάντες οἱ πλησιόχωροι τὰ τῶν
ἀρωμάτων φορτία κομίζουσιν. εἶτ' ἄλλη παραλία, πρότερον
μὲν Μαρανιτῶν καλουμένη, ὧν οἱ μὲν ἦσαν γεωργοί, τινὲς δὲ
C. 777 σκηνῖται, νῦν δὲ Γαρινδαίων, ἀνελόντων ἐκείνους δόλῳ· ἐπέ-
A. 1123 θεντο γὰρ αὐτοῖς, πενταετηρικήν τινα πανήγυριν ἐπιτελοῦσι, καὶ
τούτους δὲ διέφθειραν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπελθόντες ἄρδην διε-
λυμήναντο. εἶθ' ὁ Αἰλανίτης κόλπος καὶ ἡ Ναβαταία, πολύαν-
δρος οὖσα *ἡ* χώρα καὶ εὔβοτος· οἰκοῦσι δὲ καὶ νήσους προ-
κειμένας πλησίον· οἳ πρότερον μὲν καθ' ἡσυχίαν ἦσαν, ὕστερον
δὲ σχεδίαις ἐλῄζοντο τοὺς ἐκ τῆς Αἰγύπτου πλέοντας· δίκας
δ' ἔτισαν, ἐπελθόντος στόλου καὶ ἐκπορθήσαντος αὐτούς. ἑξῆς
δ' ἐστὶ πεδίον εὔδενδρόν τε καὶ εὔυδρον καὶ βοσκημάτων παν-
τοίων μεστόν, ἄλλων τε καὶ ἡμιόνων· καὶ καμήλων ἀγρίων καὶ
ἐλάφων καὶ δορκάδων πλῆθος ἐν αὐτῷ, λέοντές τε καὶ παρ-
δάλεις καὶ λύκοι συχνοί. πρόκειται δὲ νῆσος καλουμένη Δία·
εἶτα κόλπος ὅσον πεντακοσίων σταδίων, ὄρεσι περικλειόμενος
καὶ δυσεισβόλῳ στόματι· περιοικοῦσι δὲ θηρευτικοὶ ἄνδρες τῶν
χερσαίων ἀγρευμάτων. εἶτ' ἔρημοι τρεῖς νῆσοι πλήρεις ἐλαιῶν,

---

1. ὀνομασμένη *E*. 2. πέραν *E*. — ναβατταίων *Dx* ναυατταίων *C*. 3. καλουμένων om. *E*. — παλαιστήνην *CF* παλαιστίνων *E*. 4. μηναῖοι *Dhxz* μειναῖοι *F*. 6. μαρανειτῶν *DEFhx* μαρωνειτῶν *i*: altera forma, quae legitur etiam ap. Diod. III, 42 magis quadrat ad oppidi nomen Marane, quod extat ap. Plin. VI, 32. 7. σκηνῆται *D* (e corr.) *h*. — ἀνελόντες *F*. 9. καὶ post δὲ add. *Dh*. 10. ἐλανίτης codd., exc. *E*. — ναβατταία *Dh*. 11. ἡ om. *mox* Cor., nec ferri potest. — οἰκοῦσι et in proximis οἳ cum minus commode referantur ad regionis nomen, quod praecedit, paulo ante ἡ Ναβαταίων scribendum esse censeo. 15. εὔυδρόν τε καὶ εὔδενδρον *Dh*. — καὶ ante βοσκημάτων om. *Dh* Cor. 17. ἐν αὐτῷ om. codd., exc. *F*, edd.: πλῆθος eiiciendum censuit Grosk. — ἡμιόνων ἀγρίων, καὶ καμήλων codd. edd.: at apud Diod. l. c. cum legantur haec: — οὐ μόνον κτηνῶν παντοδαπῶν ἀμύθητον ἐκτρέφει πλῆθος, ἀλλὰ καὶ καμήλους ἀγρίας, ἔτι δ' ἐλάφους καὶ δορκάδας, nec inveniantur usquam ἡμίονοι ἄγριοι, verborum ordinem mutavi, id quod ipsa verborum structura requiritur: cf. et Agatharchides. 18. δὲ ἡ νῆσος *Dh* δὲ καὶ νῆσος *i*.

οὐ τῶν παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ τῶν ἐντοπίων, ἃς καλοῦμεν Αἰθιοπικάς, ὧν τὸ δάκρυον καὶ ἰατρικῆς δυνάμεώς ἐστιν. ἐφεξῆς δ' ἐστὶν αἰγιαλὸς λιθώδης, καὶ μετὰ τοῦτον τραχεῖα καὶ δυσπαράπλευστος ὅσον χιλίων σταδίων παραλία σπάνει λιμένων καὶ ἀγκυροβολίων· ὄρος γὰρ παρατείνει τραχὺ καὶ ὑψηλόν· εἶθ' ὑπώρειαι σπιλαδώδεις μέχρι τῆς θαλάττης, τοῖς ἐτησίαις μάλιστα καὶ ταῖς τότε ἐπομβρίαις ἀβοήθητον παρέχουσαι τὸν κίνδυνον. ἑξῆς δ' ἐστὶ κόλπος νήσους ἔχων σποράδας, καὶ συνεχῶς θῖνες ψάμμου μελαίνης τρεῖς ἄγαν ὑψηλοί, καὶ μετὰ τούτους Χαρμόθας λιμὴν ὅσον σταδίων τὸν κύκλον ἑκατόν, στενὸν καὶ ἐπικίνδυνον ἔχων τὸν εἴσπλουν παντὶ σκάφει, ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς εἰς αὐτόν· ἐν μέσῳ δὲ νῆσος εὔδενδρος καὶ γεωργήσιμος. εἶτ' ἐστὶ παραλία τραχεῖα, καὶ μετὰ ταύτην κόλποι τινὲς καὶ χώρα Νομάδων ἀπὸ καμήλων ἐχόντων τὸν βίον· καὶ γὰρ πολεμοῦσιν ἀπ' αὐτῶν καὶ ὁδεύουσι καὶ τρέφονται τῷ τε γάλακτι χρώμενοι καὶ ταῖς σαρξί. ῥεῖ δὲ ποταμὸς δι' αὐτῶν ψῆγμα χρυσοῦ καταφέρων, οὐκ ἴσασι δ' αὐτὸ κατεργάζεσθαι· καλοῦνται δὲ Δέβαι, οἱ μὲν νομάδες, οἱ δὲ καὶ γεωργοί. οὐ λέγω δὲ τῶν ἐθνῶν τὰ ὀνόματα τὰ †παλαιὰ διὰ τὴν ἀδοξίαν καὶ ἅμα ἀτοπίαν τῆς ἐκφορᾶς αὐτῶν. ἐχόμενοι δ' εἰσὶν ἡμερώτεροι τούτων ἄνδρες, εὐκρατοτέραν οἰκοῦντες γῆν· καὶ γὰρ εὔυδρός ἐστι καὶ εὔομβρος· χρυσός τε ὀρυκτὸς γίνεται παρ' αὐτοῖς οὐ ψήγματος, ἀλλὰ βωλαρίων χρυσοῦ καθάρσεως οὐ πολλῆς C. 778 *δεομένων, μέγεθος δ' ἐχόντων ἐλάχιστον μὲν πυρῆνος, μέσον*

---

1. *καλοῦσιν D*, sed sec. m. corr. 3. *δυσπαράπλευτος xx*. 6. *σπηλαδώδεις CDh σπηλαιώδεις moxx* Tzsch. Cor.: at Diodor. quoque III, 43 tradit esse his in locis *σπιλάδας ὀξείας καὶ πυκνὰς ἐνθαλάττους*. 8. *συνεχεῖς CEx* edd. 9. *τρεῖς* om. *C*. 10. *χαρμόλας E χαρμοθᾶς F*. 18. In marg. *F* pr. m. add. h. l. *ζαγοί*, in marg. *r* add. *γάζαι*. 19. *τὰ παλαιὰ* non esse veram scripturam Letronn. recte intellexit, minus probabiliter tamen *ἄλλα* reponens pro *παλαιά*: fortasse scriptum fuerat *τὰ πλείω*. 22. *εὔδενδρος Dhi* Cor., quod respondere Letronnius putat adiectivo *πάμφορος* a Diodoro (III, 44) et Agatharchide de hac regione usurpato: sed ab utroque auctore pluviae frequentes ibi esse traduntur, quae aëris temperiem efficiant Orta videtur altera scriptura ex recordatione eorum, quae paulo ante leguntur, *πεδίον εὔδενδρόν τε καὶ εὔυδρον*. 24. *δεομένου* codd., exc. *wx*, ex quibus pluralem recepit Tzsch.,

A. 1124 *δὲ μεσπίλου, μέγιστον δὲ καρύου· τρήσαντες δὲ ταῦτα ἐναλλὰξ λίθοις διαφανέσιν ὅρμους ποιοῦνται διείροντες λίνον, περιτίθενται δὲ περὶ τοὺς τραχήλους καὶ καρπούς· πωλοῦσι δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας εὔωνον τὸν χρυσόν, τριπλάσιον ἀντιδιδόντες τοῦ χαλκοῦ, διπλάσιον δὲ τοῦ † ἀργύρου διά τε τὴν ἀπειρίαν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν σπάνιν τῶν ἀντιλαμβανομένων, ὧν ἡ χρεία πρὸς τοὺς βίους ἀναγκαιοτέρα.*

19. *Συνάπτει δ' ἡ τῶν Σαβαίων εὐδαιμονεστάτη, μεγίστου ἔθνους, παρ' οἷς καὶ σμύρνα καὶ λίβανος καὶ κιννάμωμον· ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ καὶ βάλσαμον καὶ ἄλλη τις πόα σφόδρα εὐώδης, ταχὺ δ' ἐξίτηλον τὴν ὀδμὴν ἔχουσα· εἰσὶ δὲ καὶ φοίνικες εὐώδεις καὶ κάλαμος, ὄφεις δὲ σπιθαμιαῖοι, φοινικοῖ τὴν χρόαν, προσαλλόμενοι καὶ μέχρι λαγόνος, τὸ δῆγμα ἔχοντες ἀνήκεστον. διὰ δὲ τὴν ἀφθονίαν τῶν καρπῶν ἀργοὶ καὶ ῥᾴθυμοι τοῖς βίοις εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι· κοιτάζονται δὲ ἐπὶ † τῶν ῥιζῶν τῶν δένδρων ἐκτέμνοντες οἱ πολλοὶ καὶ δημοτικοί· διαδεχόμενοι δ' οἱ σύνεγγυς ἀεὶ τὰ φορτία, τοῖς μετ' αὐτοὺς παραδιδόασι μέχρι Συρίας καὶ Μεσοποταμίας· καρούμενοι δ' ὑπὸ τῶν εὐωδιῶν, αἴρουσι τὸν κάρον ἀσφάλτου θυμιάματι καὶ τράγου πώγωνος. ἡ δὲ πόλις τῶν Σαβαίων, ἡ Μαρίαβα, κεῖται μὲν ἐπ'*

---

quem reponendum esse censuerat Cas. 1. *καρίου* *F.* — *ἐναλὰξ* *F.* 2. *λίνῳ* *E.* 4. *τὸ χρυσίον* *E.* — *ἀντιδόντες* codd., exc. *Ex.* 5. *τοῦ* om. *F.* Ceterum propter ea, quae Agatharchides tradit de hac re, *διπλάσιον δὲ τοῦ σιδήρου καὶ δεκαπλάσιον τοῦ ἀργύρου* Strabonem scripsisse censet Bochart. (v. Phaleg. II, 27 p. 139.): ferri vero et non argenti mentionem factam esse cum ex iis quae subiiciuntur haud iniuria videatur colligendum esse, Grosk. *ἀργύρου* mutat in *σιδήρου*, coll. Diod. l. c, ubi itidem ferrum, non argentum commemoratur. Nihilominus Bocharti opinio, qua melius explicatur erroris origo, probabilior est. — *τε*] *δὲ* *DFhmowx*, om. *i*, expunctum est in *x*. 9. *λίβανον* *E.* — *κινάμωμον* *E.* 12. *σπηθαμαῖοι* *C* *σπιθαμαῖοι* *Dmox* Cor.: v. IV, 208, Lob. ad Phryn. 544. — *φοινικοὶ* *F.* 15. *τῶν ῥιζῶν*, quae quomodo ferri possint non video, delenda esse videntur: cf. quae leguntur p. 776 *κοιτάζονται δ' ἐπὶ δένδρων, καλυβοποιησάμενοι διὰ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων.* 16. *οἱ* — *δημοτικοὶ* om. *mox*: unde uncis inclusit Cas. 20. *μερίαβα* *CFmowxz* *μεριάβα* *E* *μερία* *Dhi*: Tzsch. corr., coll. p. 768, Steph. s. v. aliisque.

*ὄρους εὐδένδρου, βασιλέα δ' ἔχει κύριον τῶν κρίσεων καὶ τῶν ἄλλων· ἐκ δὲ τῶν * ἄλλων * βασιλείων οὐ θέμις ἐξιέναι, ἢ καταλεύουσιν αὐτὸν παραχρῆμα οἱ ὄχλοι κατά τι λόγιον· ἐν χλιδῇ δ' ἐστὶ γυναικείᾳ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ περὶ αὐτόν· τὰ δὲ πλήθη τὰ μὲν γεωργεῖ, τὰ δ' ἐμπορεύεται τὰ ἀρώματα τά τε ἐπιχώρια καὶ τὰ ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας, πλέοντες ἐπ' αὐτὰ διὰ τῶν στενῶν δερματίνοις πλοίοις· τοσαῦτα δ' ἐστὶ τὸ πλῆθος, ὥστ' ἀντὶ φρυγάνων καὶ τῆς καυσίμου ὕλης χρῆσθαι κινναμώμῳ καὶ κασίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις. γίνεται δ' ἐν τοῖς Σαβαίοις καὶ τὸ λάριμνον, εὐωδέστατον θυμίαμα. ἐκ δὲ τῆς ἐμπο-* A. 1125 *ρίας οὗτοί τε καὶ Γερραῖοι πλουσιώτατοι πάντων εἰσίν, ἔχουσί τε παμπληθῆ κατασκευὴν χρυσωμάτων τε καὶ ἀργυρωμάτων, κλινῶν τε καὶ τριπόδων καὶ κρατήρων σὺν ἐκπώμασι καὶ τῇ τῶν οἴκων πολυτελείᾳ· καὶ γὰρ θυρώματα καὶ τοῖχοι καὶ ὀροφαὶ δι' ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου λιθοκολλήτου τυγχάνει διαπεποικιλμένα. ταῦτα μὲν περὶ τούτων εἴρηκε, τἄλλα δὲ τὰ μὲν παραπλησίως τῷ Ἐρατοσθένει λέγει· τὰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἱστορικῶν παρατίθησιν.*

20. *Ἐρυθρὰν γὰρ λέγειν τινὰς τὴν θάλατταν ἀπὸ τῆς χροιᾶς* C. 779 *τῆς ἐμφαινομένης κατ' ἀνάκλασιν, εἴτε ἀπὸ τοῦ ἡλίου κατὰ κορυφὴν ὄντος εἴτε ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἐρυθραινομένων ἐκ τῆς ἀποκαύσεως· ἀμφοτέρως γὰρ εἰκάζειν· Κτησίαν δὲ τὸν Κνίδιον πηγὴν ἱστορεῖν ἐκδιδοῦσαν εἰς τὴν θάλατταν ἐρευθὲς καὶ μιλτῶδες ὕδωρ· Ἀγαθαρχίδην δὲ τὸν ἐκείνου πολίτην παρά τινος*

---

2. *ἄλλων βασιλέων* codd., Tzsch. corr. de coni. Leopardi, coll. Agath. et Diod. — *ἐξεῖναι* codd. edd. 3. *καταλύουσιν* codd., Tzsch. corr. de coni. Leop. — *λόγον F.* 6. *τῆς* om. *E.* 8. *κιναμώμω E.* 9. *κασσίᾳ* codd., exc. *Dhx*, edd. 10. *εὐπορίας CDhiwxz* (hic post corr.). 12. *τε* om. *Eh.* 13. Pro *τριπόδων* cum *ἀργυρωμάτων* scriptum esset in *F*, postea *υρ* atramento paululum diverso mutatum est in *π*, ut nunc legatur *ἀργπωμάτων*: voluit scribere corrector, ut videtur, *ἐκπωμάτων*. — *ἐκπόμασι D* (ex corr. pr. m.: antea scriptum fuit *ω*). 15. *καὶ* ante *λιθοκολλήτου* add. ald. 17. *καὶ* om. *F.* 19. *γὰρ*] *δὲ E.* — *τὴν* om. *E.* 20. *φαινομένης E.* 21. *ἀπὸ τῆς ἐκκαύσεως x ἀπὸ τῆς καύσεως* Eust. ad Dion. v. 38 *ἐκ τῆς ἐπικαύσεως* Cor. 22. *εἰκάζει* mox Cor. 23. *τὴν* om. *F.* — *δὲ* ante *καὶ* add. *Dh.*

Βόξον, [Πέρσου] τὸ γένος, ἱστορῆσαι, διότι Πέρσης τις Ἐρύθρας, ἱπποφορβίου τινὸς ὑπὸ λεαίνης οἴστρῳ κατασχομένης ἐξελαθέντος μέχρι θαλάττης κἀκεῖθεν εἰς νῆσόν τινα διάραντος, σχεδίαν πηξάμενος πρῶτος περαιωθείη πρὸς τὴν νῆσον· ἰδὼν δὲ καλῶς οἰκήσιμον, τὴν μὲν ἀγέλην εἰς τὴν Περσίδα ἀπαγάγοι πάλιν, ἀποίκους δ' ἐκεῖ στεῖλαι τε καὶ τὰς ἄλλας νήσους καὶ τὴν παραλίαν, ἐπώνυμον δὲ ποιήσειεν ἑαυτοῦ τὸ πέλαγος. τοὺς δὲ Περσέως υἱὸν ἀποφαίνεσθαι τὸν Ἐρύθραν, ἡγήσασθαί τε τῶν τόπων. λέγεται δ' ὑπό τινων τὰ ἀπὸ τῶν στενῶν τοῦ Ἀραβίου κόλπου μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου τῆς ἐσχάτης πεντακισχιλίων σταδίων, οὐκ εὐκρινῶς, εἴτ' ἐπὶ νότον εἴτ' ἐπὶ τὰς ἀνατολάς. λέγεται δὲ καὶ διότι ὁ σμάραγδος καὶ ὁ βήρυλλος ἐν τοῖς τοῦ χρυσίου μετάλλοις ἐγγίνεται. εἰσὶ δὲ καὶ ἅλες εὐώδεις ἐν Ἄραψιν, ὥς φησι Ποσειδώνιος.

21. Πρῶτοι δ' ὑπὲρ τῆς Συρίας Ναβαταῖοι καὶ Σαβαῖοι τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν νέμονται καὶ πολλάκις κατέτρεχον αὐτῆς, πρὶν ἢ Ῥωμαίων γενέσθαι· νῦν δὲ κἀκεῖνοι Ῥωμαίοις εἰσὶν ὑπήκοοι καὶ Σύροι. μητρόπολις δὲ τῶν Ναβαταίων ἐστὶν ἡ Πέτρα καλουμένη· κεῖται γὰρ ἐπὶ χωρίου τἄλλα ὁμαλοῦ καὶ ἐπιπέδου, κύκλῳ δὲ πέτρᾳ φρουρουμένου, τὰ μὲν ἐκτὸς ἀποκρήμνου καὶ ἀποτόμου, τὰ δ' ἐντὸς πηγὰς ἀφθόνους ἔχοντος εἴς
A. 1126 τε ὑδρείαν καὶ κηπείαν. ἔξω δὲ τοῦ περιβόλου χώρα ἔρημος ἡ πλείστη, καὶ μάλιστα ἡ πρὸς Ἰουδαίᾳ· ταύτῃ δὲ καὶ ἐγγυτάτω ἐστὶ τριῶν ἢ τεττάρων ὁδὸς ἡμερῶν εἰς Ἱερικοῦντα, εἰς δὲ τὸν φοινικῶνα πέντε. βασιλεύεται μὲν οὖν ὑπό τινος ἀεὶ

1. βώξου *Dh* ἐβόσου *C*, idem add. pr. m. in marg. *F*. — Πέρσου om. codd., Cor. add. (post γένος) de sent. Cas., qui ex Agatharchide restituendum esse vidit. — διότι] ὅτι *moxz*. 2. κατασχομένου codd. exc. *mox*. 3. ἐξελαθέντος δὲ *CDh*. 6. στεῖλαι τε] στέλλεται *CDEFhiw* ald στέλλει *mox*: verum exhibet *x*. — εἰς τὰς *z*. 8. περσέων (sic) *F*. 10. κιναμωμοφόρου *F*. 11. οὔτ' ἐπὶ νότον, οὔτ' codd., exc. *E*, in quo est εἴτ' — εἴτ' restitutum a Cor. de coni. 12. καὶ ante διότι om. *x*. — ὅτι *moxz*. 13. εὑρίσκεται *i*. — καὶ om. codd., exc. *E*: Cor. reposuerat de coni. 14. ποσιδώνιος *F*. 15. ναβάτιοι *F*. — σααῖβοι *Frw*. 17. ἢ om. Cor. 18. σύροις *Di*. 20. φρουρούμενοι *CDFhirw*. — κρημνοῦ ἀποτόμου ald. 24. ἱρικοῦντα *CDFhw* ἱερικοῦντα, addito χ sup. κ, *E* ἱεριχοῦντα *moxz*. 25. μὲν οὖν] δὲ *E*.

τῶν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους, ἔχει δ' ὁ βασιλεὺς ἐπίτροπον τῶν ἑταίρων τινά, καλούμενον ἀδελφόν· σφόδρα δ' εὐνομεῖται· γενόμενος γοῦν παρὰ τοῖς Πετραίοις Ἀθηνόδωρος, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ ἡμῖν ἑταῖρος, διηγεῖτο θαυμάζων· εὑρεῖν γὰρ ἐπιδημοῦντας ἔφη πολλοὺς μὲν Ῥωμαίων, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων· τοὺς μὲν οὖν ξένους ὁρᾶν κρινομένους πολλάκις καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς ἐπιχωρίους, τῶν δ' ἐπιχωρίων οὐδένας ἀλλήλοις ἐγκαλοῦντας, ἀλλὰ τὴν πᾶσαν εἰρήνην ἄγοντας πρὸς ἑαυτούς.

22. *Πολλὰ δὲ καὶ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τοὺς Ἄραβας στρα-* C. 780 *τεία νεωστὶ γενηθεῖσα ἐφ' ἡμῶν, ὧν ἡγεμὼν ἦν Αἴλιος Γάλλος, διδάσκει τῶν τῆς χώρας ἰδιωμάτων. τοῦτον δ' ἔπεμψεν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ διαπειρασόμενον τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν τόπων τούτων τε καὶ τῶν Αἰθιοπικῶν, ὁρῶν τήν τε Τρωγλοδυτικὴν τὴν προσεχῆ τῇ Αἰγύπτῳ γειτονεύουσαν τούτοις, καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον στενὸν ὄντα τελέως τὸν διείργοντα ἀπὸ τῶν Τρωγλοδυτῶν τοὺς Ἄραβας· προσοικειοῦσθαι δὴ διενοήθη τούτους ἢ καταστρέφεσθαι· ἦν δέ τι καὶ τὸ πολυχρημάτους ἀκούειν ἐκ παντὸς χρόνου, πρὸς ἄργυρον καὶ χρυσὸν τὰ ἀρώματα διατιθεμένους καὶ τὴν πολυτελεστάτην λιθίαν, ἀναλίσκοντας τῶν λαμβανομένων τοῖς ἔξω μηδέν· ἢ γὰρ φίλοις ἤλπιζε πλουσίοις χρήσεσθαι ἢ ἐχθρῶν κρατήσειν πλουσίων· ἐπῆρε δ' αὐτὸν καὶ ἡ παρὰ τῶν Ναβαταίων ἐλπίς, φίλων ὄντων καὶ συμπράξειν ἅπανθ' ὑπισχνουμένων.*

23. *Ἐπὶ τούτοις μὲν οὖν ἔστειλε τὴν στρατείαν ὁ Γάλλος. ἐξηπάτησε δ' αὐτὸν ὁ τῶν Ναβαταίων ἐπίτροπος Συλλαῖος, ὑποσχόμενος μὲν ἡγήσεσθαι τὴν ὁδὸν καὶ χορηγήσειν ἅπαντα καὶ συμπράξειν, ἅπαντα δ' ἐξ ἐπιβουλῆς πράξας, καὶ οὔτε παράπλουν ἀσφαλῆ μηνύων, οὔθ' ὁδόν, ἀλλὰ ἀνοδίαις καὶ κυκλο-* A. 1127

---

3. *οὖν E.* — *πετρίοις EFx* (e corr.) *πατρίοις* codd. rell., sed in marg. *ι* additum est *πετραίοις.* — *ἀνὴρ* om. *E.* 7. *τοὺς ἀλλήλους* ald. 8. *ἐγγαλοῦντας F.* 14. *ὀρῶν* codd. exc. *F.* — *τρωγλωδυτικὴν E.* 15. *τῆ* (sic) *προσεχῆ F.* 17. *τρωγλωδυτῶν E.* 18. *ἦν δ' ἔτι CDEh.* 20. *λιθείαν Eoxz.* 22. *χρήσασθαι* codd., exc. *E*, edd. 23. *τῶναβαταίων* (sic) *F.* 25. *οὖν* om. *E.* 27. *ὑποσχόμενος μέρος μὲν Dh.* — *ἡγήσασθαι* codd., Cor. corr. 29. *οὐδ'* codd. — *κυ-*

πορίαις καὶ πάντων ἀπόροις χωρίοις, ἢ ῥαχίαις ἀλιμένοις παραβάλλων ἢ χοιράδων ὑφάλων μεσταῖς ἢ τεναγώδεσι· πλεῖστον δὲ αἱ πλημμυρίδες ἐλύπουν, ἐν τοιούτοις καὶ ταῦτα χωρίοις, καὶ αἱ ἀμπώτεις. πρῶτον μὲν δὴ τοῦθ' ἁμάρτημα συνέβη τὸ μακρὰ κατασκευάσασθαι πλοῖα, μηδενὸς ὄντος μηδ' ἐσομένου κατὰ θάλατταν πολέμου. οὐδὲ γὰρ κατὰ γῆν σφόδρα πολεμισταί εἰσιν, ἀλλὰ κάπηλοι μᾶλλον οἱ Ἄραβες καὶ ἐμπορικοί, μήτι γε κατὰ θάλατταν· ὁ δ' οὐκ ἔλαττον ὀγδοήκοντα ἐναυπηγήσατο δίκροτα καὶ τριήρεις καὶ φασήλους κατὰ Κλεοπατρίδα τὴν πρὸς τῇ παλαιᾷ διώρυγι τῇ ἀπὸ τοῦ Νείλου. γνοὺς δὲ διεψευσμένος ἐναυπηγήσατο σκευαγωγὰ ἑκατὸν καὶ τριάκοντα, οἷς ἔπλευσεν ἔχων περὶ μυρίους πεζοὺς τῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων, ὧν ἦσαν Ἰουδαῖοι μὲν πεντακόσιοι, Ναβαταῖοι δὲ χίλιοι μετὰ τοῦ Συλλαίου. πολλὰ δὲ παθὼν καὶ ταλαιπωρηθεὶς πεντεκαιδεκαταῖος ἧκεν εἰς Λευκὴν κώμην τῆς Ναβαταίων γῆς, ἐμπόριον μέγα, πολλὰ τῶν πλοίων ἀποβαλών, ὧν ἔνια καὶ αὔτανδρα ὑπὸ δυσπλοίας, πολεμίου δ' οὐδενός· τοῦτο δ' ἀπειργάσατο ἡ τοῦ Συλλαίου κακία τοῦ πεζῇ
C. 781 φήσαντος ἀνόδευτα εἶναι στρατοπέδοις εἰς τὴν Λευκὴν κώμην, εἰς ἣν καὶ ἐξ ἧς οἱ καμηλέμποροι τοσούτῳ πλήθει ἀνδρῶν καὶ καμήλων ὁδεύουσιν ἀσφαλῶς καὶ εὐπόρως εἰς Πέτραν [καὶ] ἐκ Πέτρας, ὥστε μὴ διαφέρειν μηδὲν στρατοπέδου.

24. Συνέβαινε δὲ τοῦτο τοῦ μὲν βασιλέως τοῦ Ὀβόδα μὴ πολὺ φροντίζοντος τῶν κοινῶν, καὶ μάλιστα τῶν κατὰ πόλεμον (κοινὸν δὲ τοῦτο πᾶσι τοῖς Ἀράβων βασιλεῦσιν), ἅπαντα δὲ ἐπὶ τῇ τοῦ ἐπιτρόπου ποιουμένου [ἐξουσίᾳ] τοῦ Συλλαίου· τούτου δ' ἅπαντα δόλῳ στρατηγοῦντος καὶ ζητοῦντος, ὡς οἶμαι, κατο-

---

κλωπορίαις xx κυκλοπορείαις edd. 1. παραβαλὼν codd. exc. Ex. 2. τενάγεσι Cmox. 4. τὸ] τὰ D. 6. πολεμίου scribendum esse suspicatur Cas. 8. γε om. F. — οὐκ ἔλαττον] ὀκέλαττον F. 9. φασίλους CFxx. 10. γνοῦσα D (sed sec. m. corr.) w. 11. διεψευσμένους F. 15. ἦλθεν x. 16. ἐμπορεῖον CD (sed hic sec. m. corr.) mox edd. — πλείων C. 20. ἐξ ἧς] ἐξῆς Dhmoxx. 21. καὶ om. codd., add. Cor. 25. ἐπὶ] ὑπὸ mox. 26. ἐξουσίᾳ om. codd., exc. mox, nec dubium est, quin sive hoc sive simile quid a Strabone sit scriptum. — τούτῳ CDFhw.

πτευσαι μὲν τὴν χώραν καὶ συνεξελεῖν τινας αὐτῶν πόλεις καὶ ἔθνη μετὰ τῶν Ῥωμαίων, αὐτὸν δὲ καταστῆναι κύριον ἁπάντων, ἀφανισθέντων ἐκείνων ὑπὸ λιμοῦ καὶ κόπου καὶ νόσων καὶ ἄλλων, ὅσων δόλῳ παρεσκεύασεν ἐκεῖνος· εἰς γοῦν τὴν Λευκὴν κώμην κατῆρεν, ἤδη στομακάκκῃ τε καὶ σκελοτύρβῃ πειραζομένης τῆς στρατιᾶς, ἐπιχωρίοις πάθεσι, τῶν μὲν περὶ τὸ στόμα, τῶν δὲ περὶ τὰ σκέλη παράλυσίν τινα δηλούντων ἔκ τε τῶν ὑδρείων καὶ βοτανῶν. ἠναγκάσθη γοῦν τό τε θέρος καὶ τὸν χειμῶνα διατελέσαι αὐτόθι, τοὺς ἀσθενοῦντας ἀνακτώμενος. ἐκ μὲν οὖν τῆς Λευκῆς κώμης εἰς Πέτραν, ἐν- A. 1128
*τεῦθεν δ' εἰς Ῥινοκόλουρα τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ Φοινίκης τὰ φορτία κομίζεται, κἀντεῦθεν εἰς τοὺς ἄλλους· νυνὶ δὲ τὸ πλέον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τῷ Νείλῳ· κατάγεται *τὰ* δ' ἐκ τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Ἰνδικῆς εἰς Μυὸς ὅρμον· εἶθ' ὑπέρθεσις εἰς Κοπτὸν τῆς Θηβαΐδος καμήλοις ἐν διώρυγι τοῦ Νείλου κειμένην· [εἶτ'] εἰς Ἀλεξάνδρειαν. πάλιν ἐκ τῆς Λευκῆς κώμης ὁ Γάλλος ἀναζεύξας τὴν στρατιὰν διὰ τοιούτων ᾔει χωρίων, ὥστε καὶ ὕδωρ καμήλοις κομίζειν μοχθηρίᾳ τῶν ἡγεμόνων τῆς ὁδοῦ· διόπερ πολλαῖς ἡμέραις ἧκεν εἰς τὴν Ἀρέτα γῆν, συγγενοῦς τῷ Ὀβόδᾳ· ἐδέξατο μὲν οὖν αὐτὸν Ἀρέτας φιλικῶς καὶ δῶρα προσήνεγκεν, ἡ δὲ τοῦ Συλλαίου προδοσία κἀκείνην ἐποίησε τὴν χώραν δυσπόρευτον· τριάκοντα γοῦν ἡμέραις διῆλθεν αὐτήν, ζειὰς καὶ φοίνικας ὀλίγους παρέχουσαν καὶ βούτυρον ἀντ' ἐλαίου, διὰ τὰς ἀνοδίας· ἡ δ' ἑξῆς, ἣν ἐπῄει, Νομάδων ἦν καὶ ἔρημος τὰ πολλὰ ὡς ἀληθῶς, ἐκαλεῖτο δὲ Ἀραρηνή· βασιλεὺς δ' ἦν Σάβως· καὶ ταύτην ἀνοδίαις διῆλθε κατατρίψας*

---

2. Inde a verbis *καὶ ἔθνη* alia manus incipit in *F*. 3. *νόσων καὶ κόπου Dh*. 4. *ὅσα* edd. 5. *τὴν* om. *x*. — *σκελοτίρβῃ* codd., Cas. corr. 8. *τῶν βοτανῶν* edd. 11. Malim *Ῥινοκόρουρα*: v. ad p. 741. 759. 13. *Νείλῳ κατάγεται· τὰ δ' ἐκ κτλ.* codd., sed *τὰ* delendum esse Grosk. recte vidit: cf. XVII, 815. 14. *ὑπερθέσεις* codd., Tzsch. corr. de sent. Cas. 15. *ἐν*] *ἢ* Tzsch. Cor. de coni. Cas. — *κειμένη* codd., exc. *E*, *κἀκεῖθεν* Cor. secutus Cas., qui coniecerat *ἐκεῖθεν*: verum vidit Letronn. 16. *εἶτ'* om. codd., addidi de coni. Letr. 17. *εἴη F*. 19. *ἀρετὰ F*. 20. *ἀρετὰς F*. 23. *ὀλίγας* codd., exc. *Fix*. 25. *καὶ* om. edd. inde a Cas. — *ἔρημα* codd. exc. *mox*. 26. *σαβᾶς Dh σάβος morwxz* edd.

ἡμέρας πεντήκοντα μέχρι πόλεως Νεγράνων καὶ χώρας εἰρηνικῆς τε καὶ ἀγαθῆς· ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς ἔφυγεν, ἡ δὲ πόλις ἐξ ἐφόδου κατελήφθη· ἐκεῖθεν ἡμέραις ἓξ ἧκεν ἐπὶ τὸν ποταμόν. συναψάντων δ' αὐτόθι τῶν βαρβάρων εἰς μάχην, περὶ
C. 782 μυρίους αὐτῶν ἔπεσον, τῶν δὲ Ῥωμαίων δύο· ἐχρῶντο γὰρ ἀπείρως τοῖς ὅπλοις, ἀπόλεμοι τελέως ὄντες, τόξοις τε καὶ λόγχαις [καὶ] ξίφεσι καὶ σφενδόναις, οἱ πλεῖστοι δ' αὐτῶν ἀμφιστόμοις πελέκεσιν· εὐθὺς δὲ καὶ τὴν πόλιν εἷλε καλουμένην Ἀσκᾶ, † συλληφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ἐντεῦθεν εἰς Ἄθρουλα πόλιν ἧκε, [καὶ] κρατήσας αὐτῆς ἀκονιτί, φρουρὰν ἐμβαλὼν καὶ παρασκευάσας ..... σίτου καὶ φοινίκων εἰς πόλιν Μαρσίαβα προῆλθεν ἔθνους τοῦ Ῥαμμανιτῶν, οἳ ἦσαν ὑπὸ Ἰλασάρῳ. ἓξ μὲν οὖν ἡμέρας προσβαλὼν ἐπολιόρκει, λειψυδρίας δ' οὔσης ἀπέστη· δύο μὲν οὖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέσχε τῆς ἀρωματοφόρου, καθάπερ τῶν αἰχμαλώτων ἀκούειν ἦν. ἓξ δὲ
A. 1129 μηνῶν χρόνον ἐν ταῖς ὁδοῖς κατέτριψε, φαύλως ἀγόμενος· ἔγνω δ' ἀναστρέφων, ὀψὲ τὴν ἐπιβουλὴν *καὶ* καταμαθὼν καὶ καθ' ἑτέρας ὁδοὺς ἐπανελθών· ἐνναταῖος μὲν γὰρ εἰς Νέγρανα ἧκεν, ὅπου ἡ μάχη συμβεβήκει, ἑνδεκαταῖος δ' ἐκεῖθεν εἰς Ἑπτὰ φρέατα καλούμενα ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος· ἐντεῦθεν ἤδη δι' εἰρηνι-

---

1. ἀγράνων F ἀγρανῶν CDhix νεγρανῶν mox: cf. p. 782. Plin. VI, 32. Ptolem. VI, 7. 3. κατελείφθη Dh (sed in hoc η sup. add.). — Nomen fluminis videtur excidisse, ut complura alia in hac operis parte. 6. ὄχλοις CFs. — τελείως F. 7. καὶ om. codd., Cor. add. 9. ἄσκα F. — ἀπολειφθεῖσαν Cor. de coni. Cas: καταλειφθεῖσαν aut simile quid scribendum esse suspicatus erat Xyl.; derelictam convertit Guar. — Ἄθρουλλα edd. 10. καὶ om. codd, Cor. add. — ἀκονιτεὶ CFx. 11. τροφὰς ante σίτου add. x ἐφόδια mox edd. atque excidit haud dubie aliquid. — μαρσυαβαὶ CDh μαρσύαβα moxx Cor.: videtur scribendum Μαρίαβα, quod oppidum ab Aelio Gallo dirutum esse tradit Plin. VI, 32. Similiter paulo post ὑπέρθεσις scriptum est pro ὑπερθεὶς. 12. ῥαμβανειτῶν F ῥαμανιτῶν Cwx edd. 13. ἓξ — ἀπέστη om. s. — ἐπολιώρκει C. — λειψυδρείας Dh. 17. ὄψει codd., Xyl. corr. — καὶ ante καταμαθὼν recte om. Cor. 18. γὰρ] οὖν Dhs Cor. — ἀνάγρανα codd. exc. w, in quo est ἀνάγραν, et F, qui exhibet νέγρανα, quod Cor. reposuerat de coni.: quae a Cas. affertur e Mss. scriptura εἰς τὰ νάγρανα in nullo extat. 20. εἰρήνης codd. ἐρήμης Tzsch. de Cas. coni.: verum reposuit Cor.

κῆς εἰς Χάαλλα κώμην καὶ πάλιν ἄλλην Μαλόθαν πρὸς ποταμῷ κειμένην ἀφικνεῖται· εἶτα δι' ἐρήμης ὀλίγα ὑδρεῖα ἐχούσης ὁδὸς μέχρι Ἐγρᾶς κώμης· ἔστι δὲ τῆς Ὀβόδα· κεῖται δ' ἐπὶ θαλάττης· τὴν δὲ πᾶσαν ὁδὸν ἑξηκοσταῖος ἐξήνυσε κατὰ τὴν ἐπάνοδον, ἀναλώσας ἓξ μῆνας ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς ὁδῷ· ἐντεῦθεν δ' ἐπεραίωσε τὴν στρατιὰν ἑνδεκαταῖος εἰς Μυὸς ὅρμον, εἶθ' ὑπερθεὶς εἰς Κοπτὸν μετὰ τῶν † ὠνηθῆναι δυναμένων κατῆρεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· τοὺς δ' ἄλλους ἀπέβαλεν, οὐχ ὑπὸ πολεμίων, ἀλλὰ νόσων καὶ κόπων καὶ λιμοῦ καὶ μοχθηρίας τῶν ὁδῶν· ἐπεὶ κατὰ πόλεμον ἑπτά γε μόνους διαφθαρῆναι συνέβη, δι' ἃς αἰτίας οὐδ' ἐπὶ πολὺ πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν τόπων ὤνησεν ἡ στρατεία αὕτη· μικρὰ δ' ὅμως συνήργησεν. ὁ δ' αἴτιος τούτων ὁ Συλλαῖος ἔτισε δίκας ἐν Ῥώμῃ, προσποιούμενος μὲν φιλίαν, ἐλεγχθεὶς δὲ πρὸς ταύτῃ τῇ πονηρίᾳ καὶ ἄλλα κακουργῶν καὶ ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλήν.

25. Τὴν μὲν οὖν ἀρωματοφόρον διαιροῦσιν εἰς τέτταρας μερίδας, ὥσπερ εἰρήκαμεν· τῶν ἀρωμάτων δὲ λίβανον μὲν καὶ σμύρναν ἐκ δένδρων γίνεσθαί φασι, κασίαν δὲ καὶ ἐκ θάμνων· τινὲς δὲ τὴν πλείω ἐξ Ἰνδῶν εἶναι, τοῦ δὲ λιβάνου βέλτιστον τὸν πρὸς τῇ Περσίδι. κατ' ἄλλην δὲ διαίρεσιν σύμπασαν τὴν Εὐδαίμονα πενταχῇ σχίζουσιν εἰς βασιλείας, ὧν ἡ μὲν τοὺς μαχίμους ἔχει καὶ προαγωνιστὰς ἁπάντων, ἡ δὲ τοὺς γεωργούς, παρ' ὧν ὁ σῖτος εἰς τοὺς ἄλλους εἰσάγεται, ἡ δὲ τοὺς βαναυ-

---

3. ὑγρᾶς *iw* νεγρᾶς *mox*, unde νερᾶς ald. Ἔγρας Cor., atque ita legitur ap. Steph. s. v. Ἰάθριππα. — ὀβάδα *CDhx*. 4. ἑξηκοστὸν *CDhiwx* ἑξηκος (ὁ) *EF* ἑξηκοστὴν *mox* Tzsch. corr. de coni. Cas. 6. ὑπέρθεσις codd, Cor. corr. 7. γοῦν post μετὰ add. *mox*. — ὀνηθῆναι *E* Cor., parum apte: σωθῆναι Strabonem scripsisse crediderim. Mire corrupta est haec ultima libri pars. 8. ἀπέβαλλεν *C*. 10. γε μόνους om. *mox* γενόμενον *F* γενομένων codd. rell., exc. *E*: γε μόνον Tzsch. Cor. de coni. Cas. 12. στρατιὰ codd., exc. *E*. — ὁ δ'] ὅ τ' codd. 13. Ab ἔτισε novum verborum ambitum incipiunt edd., praeterea δὲ καὶ post ἔτισε add. ald., δὲ Cor., qui tamen codices sequendos esse in nott. censet. 14. ταύτῃ] αὐτῇ codd., Cor. corr. de coni. Cas. — τῇ om. *F*. 18. κασσίαν codd. edd. — καὶ om. Cor. — θάμνων] λιμνῶν codd., Cor. corr. coll. Theophr. Hist. plant. IX, 5, cui Grosk. addit Plin. H. N. XII, 43. Cels. V, 23, 1 et 2. 20. τὸ πρὸς *E*. 21. πανταχῇ *C*.

σοτεχνοῦντας, καὶ ἡ μὲν σμυρνοφόρος, ἡ δὲ λιβανωτοφόρος· C. 783 αἱ δ' αὐταὶ καὶ τὴν κασίαν καὶ τὸ κιννάμωμον καὶ τὴν νάρδον φέρουσι· παρ' ἀλλήλων δ' οὐ μεταφοιτᾷ τὰ ἐπιτηδεύματα, ἀλλ' ἐν τοῖς πατρίοις διαμένουσιν ἕκαστοι. οἶνος δ' ἐκ φοινίκων ὁ πλείων. ἀδελφοὶ τιμιώτεροι τῶν τέκνων· κατὰ πρεσβυγένειαν καὶ βασιλεύουσιν οἱ ἐκ τοῦ γένους καὶ ἄλλας ἀρχὰς ἄρχουσι· κοινὴ κτῆσις ἅπασι τοῖς συγγενέσι, κύριος δὲ ὁ πρεσβύτατος· μία δὲ καὶ γυνὴ πᾶσιν, ὁ δὲ φθάσας εἰσιὼν A. 1130 μίγνυται, προθεὶς τῆς θύρας τὴν ῥάβδον· ἑκάστῳ γὰρ δεῖν ῥαβδοφορεῖν ἔθος· νυκτερεύει δὲ παρὰ τῷ πρεσβυτάτῳ· διὸ καὶ πάντες ἀδελφοὶ πάντων εἰσί· μίγνυνται δὲ καὶ μητράσι· μοιχῷ δὲ ζημία θάνατος· μοιχὸς δ' ἐστὶν ὁ ἐξ ἄλλου γένους. θυγάτηρ δὲ τῶν βασιλέων τινὸς θαυμαστὴ τὸ κάλλος, ἔχουσα ἀδελφοὺς πεντεκαίδεκα ἐρῶντας αὐτῆς πάντας, καὶ διὰ τοῦτ' ἀδιαλείπτως ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ παριόντα ὡς αὐτήν, κάμνουσα ἤδη, παραδέδοται νοήματι χρήσασθαι τοιούτῳ· ποιησαμένη ῥάβδους ὁμοίας ταῖς ἐκείνων, ὅτ' ἐξίοι παρ' αὐτῆς τις, ἀεί τινα προὐτίθει τῆς θύρας τὴν ὁμοίαν ἐκείνῃ, καὶ μικρὸν ὕστερον ἄλλην, εἶτ' ἄλλην, στοχαζομένη, ὅπως μὴ ἐκείνῃ τὴν παραπλησίαν ἔχοι ὁ μέλλων προσιέναι· καὶ δὴ πάντων ποτὲ κατ' ἀγορὰν ὄντων, ἕνα προσιόντα τῇ θύρᾳ καὶ ἰδόντα τὴν ῥάβδον, ἐκ μὲν ταύτης εἰκάσαι, διότι παρ' αὐτήν τις εἴη· ἐκ δὲ τοῦ τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν τῇ ἀγορᾷ καταλιπεῖν ὑπονοῆσαι μοιχόν· δραμόντα δὲ πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐπαγαγόντα ἐκεῖνον ἐλεγχθῆναι καταψευσάμενον τῆς ἀδελφῆς.

26. Σώφρονες δ' εἰσὶν οἱ Ναβαταῖοι καὶ κτητικοί, ὥστε καὶ δημοσίᾳ τῷ μὲν μειώσαντι τὴν οὐσίαν ζημία κεῖται, τῷ

---

2. κασσίαν codd., exc. *F*, edd. 3. δ' om. *CDF*. 4. ἕκαστοι om. *E*. 6. καὶ κατὰ πρεσβυγένειαν βασιλεύουσιν Cor. — πρεσβυτερίαν *CDFhi* πρεσβυτερείαν *E*. 7. κτίσις *F*. — συγγενεῦσι *DFhi*. 8. ὁ ante πρεσβ. om. *CDFh*. 9. δεῖν] δὴ *moxz*, om. edd. 10. νυκτεύει *mox* 12. μυχῷ *F*. 15. ἀδιαλήπτως *D*. — κάμνουσαν codd. 17. ἐξῄει *mox* Cor. 19. εἶτ' ἄλλην om. codd., exc. *F*, edd. — ἐκείνην codd., Tzsch. corr. de coni. Cas. — ἔχῃ edd. 22. ὅτι *moxz*. — αὐτῇ Cor. εἴη] εἰσῄοι ald. — τοῦ om. *F*. 24. ἀπαγαγόντα codd., Cor. corr. 26. νοβαταῖοι *F*. — κτηματικοὶ *x*.

δ' αὐξήσαντι τιμαί. ὀλιγόδουλοι δ' ὄντες ὑπὸ τῶν συγγενῶν διακονοῦνται τὸ πλέον ἢ ὑπ' ἀλλήλων ἢ αὐτοδιάκονοι, ὥστε καὶ μέχρι τῶν βασιλέων διατείνειν τὸ ἔθος. συσσίτια δὲ ποιοῦνται κατὰ τρισκαίδεκα ἀνθρώπους, μουσουργοὶ δὲ δύο τῷ συμποσίῳ ἑκάστῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ μεγάλῳ πολλὰ συνέχει συμπόσια· πίνει δ' οὐδεὶς πλέον τῶν ἕνδεκα ποτηρίων ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρυσῷ ἐκπώματι. οὕτω δ' ὁ βασιλεύς ἐστι δημοτικός, ὥστε πρὸς τῷ αὐτοδιακόνῳ καὶ †τὸ ἀντιδιάκονον τοῖς ἄλλοις καὶ αὐτὸν γίνεσθαι· πολλάκις δὲ καὶ ἐν τῷ δήμῳ δίδωσιν εὐθύνας, ἔσθ' ὅτε καὶ ἐξετάζεται τὰ περὶ τὸν βίον· οἰκήσεις δὲ διὰ λίθου πολυτελεῖς, αἱ δὲ πόλεις ἀτείχιστοι δι' εἰρήνην· εὔκαρπος ἡ πολλὴ πλὴν ἐλαίου, χρῶνται δὲ σησαμίνῳ.
πρόβατα λευκότριχα, βόες μεγάλοι, ἵππων ἄφορος ἡ χώρα· κά- C. 784
μηλοι δὲ τὴν ὑπουργίαν ἀντ' ἐκείνων παρέχονται· ἀχίτωνες δ' ἐν περιζώμασι καὶ βλαυτίοις προΐασι, καὶ οἱ βασιλεῖς, ἐν πορφύρᾳ δ' οὗτοι· εἰσαγώγιμα δ' ἐστὶ τὰ μὲν τελέως, τὰ δ' οὐ παντελῶς, ἄλλως τε καὶ ἐπιχωριάζει, καθάπερ χρυσὸς καὶ ἄργυρος καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀρωμάτων· χαλκὸς δὲ καὶ σίδηρος καὶ ἔτι πορφυρᾶ ἐσθής, στύραξ, κρόκος, κοστάρια, τόρευμα,
γραφή, πλάσμα οὐκ ἐπιχώρια· ἴσα κοπρίαις ἡγοῦνται τὰ νεκρὰ A. 1131
σώματα, καθάπερ Ἡράκλειτός φησι· Νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι· διὸ καὶ παρὰ τοὺς κοπρῶνας κατορύττουσι καὶ τοὺς

---

4. τρεισκαίδεκα *D*. 5. ὄγκῳ codd., correxi de Tyrwh. coni. propter sequentia; et prorsus alienus esse videtur ab his hominibus ὄγκος. — συνεχῆ codd., exc. *Ex*, ex quibus συνέχει recepi: etenim ποιεῖ, quod subiicitur in *mox* edd., auctoritate prorsus caret. 6. πλεῖον *x* πλείω edd. 7. ἐκπόματι *D* pr. m., sed o in ω sec. m. mut. — δηλωτικός *F*. 8. τὸ om. *E* ποτ' scripsit Cor. haud male. 9. καὶ ante αὐτὸν om. edd. 10. δὲ post ὅτε add. edd. — τὰ] τὰς *CFxz*. 12. σησαμίνῳ *C* σησαμένω *F*. 14. ὑπουργίαν τ' ἐκείνων *F*. — χιτῶνες codd., exc. *E*: Cor. correxerat de coni. Cas. 17. ἐπιχωριάζειν codd., exc. *E*: καὶ ἄλλα δὲ ἐπιχωριάζει coni. Cas., ἄλλως τε καὶ [τὰ] ἐπιχωριάζοντα Cor., quod probat Grosk. omisso tamen articulo. Fortasse ὅτι addendum est ante ἐπιχωριάζει. — χρυσὸν καὶ ἄργυρον codd., exc. *E*: Cor. correxerat de coni. Cas. 18. δὲ om. *E*. 19. κρόκος δὲ καὶ codd., exc. *E*, in quo particulae omittuntur: τε καὶ Cor. — Verba τόρευμα — ἐπιχώρια om. *F*. 20. κόπρα *F* κοπρίαν *CDhs* κοπρίᾳ

βασιλεῖς. ἥλιον τιμῶσιν ἐπὶ τοῦ δώματος ἱδρυσάμενοι βωμόν, σπένδοντες ἐν αὐτῷ καθ' ἡμέραν καὶ λιβανωτίζοντες.

27. *Τοῦ δὲ ποιητοῦ λέγοντος,*

Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβούς,

διαποροῦσι καὶ περὶ τῶν Σιδονίων μέν, εἴτε τινὰς χρὴ λέγειν τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ κατοικούντων, ὧν ἄποικοι οἱ παρ' ἡμῖν Σιδόνιοι, καθάπερ καὶ Τυρίους τινὰς ἐκεῖ νησιώτας ἱστοροῦσι καὶ Ἀραδίους, ὧν ἀποίκους τοὺς παρ' ἡμῖν φασιν, εἴτ' αὐτοὺς τοὺς Σιδονίους· ἀλλὰ μᾶλλον περὶ τῶν Ἐρεμβῶν ἡ ζήτησις, εἴτε τοὺς Τρωγλοδύτας ὑπονοητέον λέγεσθαι, καθάπερ οἱ τὴν ἐτυμολογίαν βιαζόμενοι ἀπὸ τοῦ εἰς τὴν ἔραν ἐμβαίνειν, ὅπερ ἐστὶν εἰς τὴν γῆν, εἴτε τοὺς Ἄραβας. ὁ μὲν οὖν Ζήνων ὁ ἡμέτερος μεταγράφει οὕτως·

καὶ Σιδονίους Ἄραβάς τε.

πιθανώτερον δὲ Ποσειδώνιος γράφει τῷ παρὰ μικρὸν ἀλλάξαι

καὶ Σιδονίους καὶ Ἀραμβούς,

ὡς τοῦ ποιητοῦ τοὺς νῦν Ἄραβας οὕτω καλέσαντος, καθάπερ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὠνομάζοντο κατ' αὐτόν. φησὶ δὲ ταῦτα τρία ἔθνη, συνεχῆ ἀλλήλοις ἱδρυμένα, ὁμογένειάν τινα ἐμφαίνειν πρὸς ἄλληλα, καὶ διὰ [τοῦ]το παρακειμένοις ὀνόμασι κεκλῆσθαι, τοὺς μὲν Ἀρμενίους, τοὺς δὲ Ἀραμαίους, τοὺς δὲ Ἀραμβούς·

---

moxz edd.: pluralem praebet *E*. 1. *βώματος moz*. 4. *θ'*] *δ'* ald. — *ἱκοίμην F*. 5. *μὲν* post *διαποροῦσι* collocavit Cor. — *σιδωνίων E*. — *εἴτε* om. codd., exc. *E*, in quo tamen hic locus paulo liberius refertur: Cor. reposuerat de coni. Tyrwh. — *τινὰς* om. *x*. 7. *σιδόνιοι*, et *ω* sup. *ο* sec. m. add., *D σιδώνιοι Ehxz*. 8. *ἀραβίους Dhi*. 9. *σιδονίους*, et *ω* sup. *ο* sec. m. add., *D σιδωνίους Eh*. — *περὶ*] *ἐπὶ CDhmz ἐπεὶ x*. — *τῶν* om. ald. 10. *τῇ ἐτυμολογίᾳ* codd. (*ἐτοιμολογίᾳ F*.) 11. *ὅπερ*] *ἤγουν moz*. 14. *σιδωνίους xz*. 15. *ποσιδώνιος F*. 16. *ἐρεμβοὺς* codd., *Ἀρεμβοὺς* Cor. de coni. Tyrwh.; v. quae mox notabuntur. 17. *οὕτως F*. 20. *διὰ τὸ* codd., correxi de coni. Grosk. 21. *Ἀραμαίους*] *ἀραμίους F ἀράβους i ἀραβίους* codd. rell. *ἄραβας* edd.; quod nomen plane alienum esse ab hoc loco liquet: verum servatum est in marg. *F*, ubi haec leguntur: *σῃ ἐν ἄλλῳ τοὺς δὲ ἀρ μαίους* (sic) *τοὺς δὲ Ἀραμβούς*. — *ἐρεμβούς* codd., exc. marg. *F*, edd.: ceterum cf. I, 42.

ὥσπερ δὲ ἀπὸ ἔθνους [ἑνὸς] ὑπολαμβάνειν ἐστὶν εἰς τρία διῃρῆσθαι κατὰ τὰς τῶν κλιμάτων διαφορὰς ἀεὶ καὶ μᾶλλον ἐξαλλαττομένων, οὕτω καὶ τοῖς ὀνόμασι χρήσασθαι πλείοσιν ἀνθ' ἑνός. οὐδ' οἱ Ἐρεμνοὺς γράφοντες πιθανοί· τῶν γὰρ Αἰθιόπων μᾶλλον ἴδιον. λέγει δὲ καὶ τοὺς Ἀρίμους ὁ ποιητής, οὕς φησι Ποσειδώνιος δέχεσθαι δεῖν μὴ τόπον τινὰ τῆς Συρίας ἢ τῆς Κιλικίας ἢ ἄλλης τινὸς γῆς, ἀλλὰ τὴν Συρίαν αὐτήν· Ἀραμαῖοι γὰρ οἱ ἐν αὐτῇ· τάχα δ' οἱ Ἕλληνες Ἀριμαίους ἐκά- C. 785 λουν ἢ Ἀρίμους. αἱ δὲ τῶν ὀνομάτων μεταπτώσεις, καὶ μάλιστα τῶν βαρβαρικῶν, πολλαί· καθάπερ τὸν Δαριήκην Δαρεῖον A. 1132 ἐκάλεσαν, τὴν δὲ Φάρζιριν Παρύσατιν, Ἀταργατὴν δὲ τὴν Ἀθάραν· Δερκετὼ δ' αὐτὴν Κτησίας καλεῖ. τῆς δὲ τῶν Ἀράβων εὐδαιμονίας καὶ Ἀλέξανδρον ἄν τις ποιήσαιτο μάρτυρα τὸν διανοηθέντα, ὥς φασι, καὶ βασίλειον αὐτὴν ποιήσασθαι μετὰ τὴν ἐξ Ἰνδῶν ἐπάνοδον. πᾶσαι μὲν οὖν αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ κατελύθησαν, τελευτήσαντος παραχρῆμα τὸν βίον· μία δ' οὖν καὶ αὕτη τῶν ἐπιχειρήσεων ἦν, εἰ μὲν ἑκόντες παραδέχοιντο αὐτόν· εἰ δὲ μή, ὡς πολεμήσοντος· καὶ δὴ ὁρῶν μήτε πρότερον μήθ' ὕστερον πέμψαντας ὡς αὐτὸν πρέσβεις, παρεσκευάζετο πρὸς τὸν πόλεμον, ὥσπερ εἰρήκαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν.

---

1. ἀπὸ ἔθνους] πιθανῶς Cor. — ἑνὸς om. codd., addidi de coni. Tyrwh. 3. οὕτως *DF*. 5. ἀριθμοὺς *F*. 6. ποσιδώνιος *F* ποσειδόνιος *C*. 7. τῆς om. *E*. 8. Mire erravit Eust. ad Iliad. *B*, 783 p. 347 in. afferens ex hoc loco talia: ὅτι Ἄριμοι κατὰ Ποσειδώνιον οὐ τόπος Συρίας ἢ Κιλικίας ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Συρία ἤγουν ἡ περὶ Τύρον χώρα. — ἀριμαῖοι codd., Cor. corr.: cf. XIII, 627. — ἀραμαίους codd., Cor. corr. 11. φάρζηριν *F*. — παρυσάτην *D* (sed ι sec. m. sup. η add.) παρσίσατιν *CFmrxz*. — ἀταργάτην *D* (sed ιν sup. add. sec. m.). — ἀθάρα codd., exc. *Dhi*: Ἀσθάραν scribendum esse valde probabiliter coni. Cas. ad Athen. VIII, 8, p. 346. 15. αὐτῶν *CDhx*. 17. In marg. *F* addita sunt h. l. haec: ἐλλειπτικῶς ἡ φράσις συνήθως τοῖς ἀθηναίοις ὡς ἔχει καὶ παρ' ὁμήρῳ τὸ ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσιν ἀχαιοὶ (Il. *A*, 135) eadem extant in *gv*, addito tamen οὐ ante συνήθως, et in brevius contracta in *u*. — δέχοιντο *F*. 18. πολεμήσοντες codd., Xyl. corr. 19. μήθ'] μηδ' *CDhixz*. 20. Post ἔμπροσθεν adduntur in *F* prima proximi libri

verba usque ad *αὐτὴν*, deinde maeander pictus et minio scripta sunt

—ον

haec: *τὸ ις βιβλίον περιέχει περὶ τῆς βαβυλωνίας καὶ ἐλυμῃΐδος* (sic) *καὶ παραιτακηνῆς μέχρι τῆς ἀδιαβηνῆς καὶ τῆς μεσοποταμίας καὶ τῆς ἐντὸς εὐφράτου συρίας καὶ φοινίκης καὶ τῶν συνέθνων τῶν συναπτόντων τῇ ἀραβίᾳ καὶ τῷ νείλῳ.* Eadem leguntur in *Cv* (sed in his initio legitur *τὸ ιζ*) *xy*, qui tamen exhibent *ἐλυμαΐδος*.

ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΤΟΥ ἙΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Τὸ ἑπτακαιδέκατον περιέχει Αἴγυπτον πᾶσαν καὶ Λιβύην πᾶσαν.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ἙΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

CAPUT I.

1. Ἐπεὶ δὲ τὴν Ἀραβίαν ἐφοδεύοντες καὶ τοὺς κόλπους A. 1133
συμπεριελάβομεν τοὺς σφίγγοντας αὐτὴν καὶ ποιοῦντας χερρόνησον, τὸν Περσικὸν καὶ τὸν Ἀράβιον, τούτῳ δέ τινα συμπεριωδεύθη καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰθιοπίας, τὰ τῶν Τρωγλοδυτῶν καὶ τῶν ἑξῆς μέχρι τῶν ἐσχάτων τῆς κινναμωμοφόρου· τὰ λειπόμενα καὶ συνεχῆ τοῖς ἔθνεσι τούτοις, ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ περὶ τὸν Νεῖλον, ἐκθετέον· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Λιβύην ἔπιμεν, ἥπερ ἐστὶ λοιπὴ τῆς συμπάσης γεωγραφίας. κἀνταῦθα δ' Ἐρατοσθένους ἀποφάσεις προεκθετέον.

2. Φησὶ δὴ τοῦ Ἀραβίου κόλπου πρὸς τὴν ἑσπέραν χιλί-

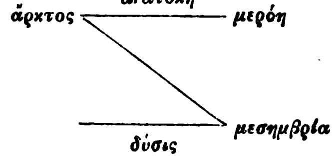
---

1. Argumentum om. *F*. 3. *Αἴγ. ἅπασαν* edd. 9. *κόλπον* post *Ἀράβιον* add. *moux*. 11. *κινναμοφόρου Dh*. 13. *ἔπειμεν CFhxz*. 14. *τῆς*] *καὶ* ald. 16. *ἐνναχισχιλίους* codd. *ἐνναχοσίους* Cor. de coni. Cas.; *ἐνναχοσίους ἢ χιλίους* proponit Grosk.: ego vero cum in *F* legatur in contextu ipso *͵θ*, in margine pr. m. appositum *͵α*, hoc, quod e codice haud dubie petitum est, ut reliqua in marg. huius codicis adiecta (v. ad XVI, 784 extr.), recipere non dubitavi: neque magnam siglorum

ους σταδίους διέχειν τὸν Νεῖλον, παραπλήσιον ὄντα *κατὰ
C. 786 τὸ στόμα* τῷ γράμματι τῷ Ν κειμένῳ ἀνάπαλιν. ῥυεὶς γάρ,
A. 1134 φησί, ἀπὸ Μερόης ἐπὶ τὰς ἄρκτους ὡς δισχιλίους καὶ ἑπτακοσίους σταδίους, πάλιν ἀναστρέφει πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὴν χειμερινὴν δύσιν ὡς τρισχιλίους καὶ ἑπτακοσίους σταδίους, καὶ σχεδὸν ἀντάρας τοῖς κατὰ Μερόην τόποις καὶ εἰς τὴν Λιβύην πολὺ προπεσὼν καὶ τὴν ἑτέραν ἐπιστροφὴν ποιησάμενος πρὸς τὰς ἄρκτους φέρεται πεντακισχιλίους μὲν καὶ τριακοσίους σταδίους ἐπὶ τὸν μέγαν καταράκτην, μικρὸν παρεπιστρέφων πρὸς τὴν ἕω, χιλίους δὲ καὶ διακοσίους τοὺς ἐπὶ τὸν ἐλάττω τὸν κατὰ Συήνην, πεντακισχιλίους δὲ ἄλλους καὶ τριακοσίους ἐπὶ τὴν θάλατταν. ἐμβάλλουσι δ' εἰς αὐτὸν δύο ποταμοί, φερόμενοι μὲν ἔκ τινων λιμνῶν ἀπὸ τῆς ἕω, περιλαμβάνοντες δὲ νῆσον εὐμεγέθη τὴν Μερόην· ὧν ὁ μὲν Ἀσταβόρας καλεῖται κατὰ τὸ πρὸς ἕω πλευρὸν ῥέων, ἅτερος δ' Ἀστάπους· οἱ δ' Ἀστασόβαν καλοῦσι, τὸν δ' Ἀστάπουν ἄλλον εἶναι, ῥέοντα ἔκ τινων λιμνῶν ἀπὸ μεσημβρίας, καὶ σχεδὸν τὸ κατ' εὐθεῖαν σῶμα τοῦ Νείλου τοῦτον ποιεῖν· τὴν δὲ πλήρωσιν αὐτοῦ τοὺς θερινοὺς ὄμβρους παρασκευάζειν. ὑπὲρ δὲ τὰς συμβολὰς τοῦ Ἀσταβόρα καὶ τοῦ Νείλου σταδίοις ἑπτακοσίοις Μερόην εἶναι πόλιν ὁμώνυμον

---

illorum commutatio habet admirationem. 1. κατὸ στόμα *F*. Haec verba, sano sensu carentia, adulterina Grosk. recte iudicavit. 2. τῷ νυ *EFrD*, sed in hoc N supra υ additum est: inde υ, supra addito ν, exhibetur in *h*, cui scripturae Letronn. superstruxit coniecturam a vero prorsus abhorrentem. Ceterum in *DF* aliisque compluribus codd. h. l. appicta est haec figura

4. πρὸς τὴν μεσημβρίαν *Dh*. 7. πολὺς *xz* (?) edd. — προςπεσὼν codd., exc. *E*, edd.: quod recepi ex *E*, Grosk. coniecerat scribendum esse. 9. καταρράκτην *ioz* Tzsch. Cor. 12. ἐμβάλουσι *F*. 15. ἀστόβαν *F* ἀστοσάβαν codd. rell., Cor. corr.: v. ad XVI, 771 init. et infra 821.

τῇ νήσῳ· ἄλλην δ' εἶναι νῆσον ὑπὲρ τῆς Μερόης, ἣν ἔχουσιν οἱ Αἰγυπτίων φυγάδες οἱ ἀποστάντες ἐπὶ Ψαμμιτίχου, καλοῦνται δὲ Σεμβρῖται, ὡς ἂν ἐπήλυδες· βασιλεύονται δὲ ὑπὸ γυναικός, ὑπακούουσι δὲ τῶν ἐν Μερόῃ. τὰ δὲ κατωτέρω ἑκατέρωθεν Μερόης, παρὰ μὲν τὸν Νεῖλον πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν Μεγάβαροι καὶ Βλέμμυες, Αἰθιόπων ὑπακούοντες, Αἰγυπτίοις δ' ὅμοροι· παρὰ θάλατταν δὲ Τρωγλοδύται· διεστᾶσι δὲ εἰς δέκα ἢ δώδεκα ἡμερῶν ὁδὸν οἱ κατὰ τὴν Μερόην Τρωγλοδύται τοῦ Νείλου. ἐξ ἀριστερῶν δὲ τῆς ῥύσεως τοῦ Νείλου Νοῦβαι κατοικοῦσιν ἐν τῇ Λιβύῃ, μέγα ἔθνος, ἀπὸ τῆς Μερόης ἀρξάμενοι μέχρι τῶν ἀγκώνων, οὐχ ὑποταττόμενοι τοῖς Αἰθίοψιν, ἀλλ' ἰδίᾳ κατὰ πλείους βασιλείας διειλημμένοι. τῆς δ' Αἰγύπτου τὸ παρὰ τὴν θάλαττάν ἐστιν ἀπὸ τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος πρὸς τὸ Κανωβικὸν στάδιοι *τρισ*χίλιοι τριακόσιοι. Ἐρατοσθένης A. 1135
μὲν οὖν οὕτως.

3. Δεῖ δὲ ἐπὶ πλέον εἰπεῖν, καὶ πρῶτον τὰ περὶ τὴν Αἴγυπτον, ὅπως ἀπὸ τῶν γνωριμωτέρων ἐπὶ τὰ ἑξῆς προΐωμεν. κοινὰ μὲν γάρ τινα καὶ ταύτῃ τῇ χώρᾳ καὶ τῇ συνεχεῖ καὶ ὑπὲρ αὐτὴν τῇ τῶν Αἰθιόπων ὁ Νεῖλος παρασκευάζει, ποτίζων τε αὐτὰς κατὰ τὰς ἀναβάσεις καὶ τοῦτ' οἰκήσιμον αὐτῶν τὸ μέρος ἀπολείπων μόνον τὸ καλυπτόμενον ἐν ταῖς πλημμυρίσι, τὸ δ' ὑπερδέξιον καὶ μετεωρότερον τοῦ ῥεύματος πᾶν ἀοίκητον διεξιὼν ἑκατέρωθεν καὶ ἔρημον διὰ τὴν αὐτὴν ἀνυδρίαν. ἀλλὰ C. 787

---

2. ἐπὶ] ἀπὸ Cor., et sic legitur ap. Herod. II, 30. — ψαμμητίχου *CDFhiux*. 4. ἐπαρχούσης δὲ τῶν ἐν Μερόῃ Cor. propter ea, quae XVI, 771 traduntur ex Artemidoro; in eandemque sententiam alii aliter tentarunt hunc locum: sed concinit prorsus iis, quae apud alios auctores, maxime Herod. II, 30 de his hominibus leguntur. — τῶν] τῷ codd., exc. *F*. 7. παρὰ] περὶ edd. 8. τὴν om. *E*. — τοῦ Νείλου om. *x*. 10. ἀρξάμενον *D*, sed pr. m. post corr. 11. ἀγγώνων *x* ἀγκόνων *h* ἀγγόνων *x* ald. 14. γσ' *E* τρισχίλιοι τριακόσιοι codd. rell., sed in marg. *h* rec. manu add. κάτω χίλιοι λέγει: ac sic quidem scribendum esse multi censuerunt, Cor. scripsit, auctore ipso Strabone I, 64. XV, 701. XVII, 791. Ortus esse videtur error ex *Δ* et *Γ* inter se commutatis. 16. πλεῖον *CFuxz*. — τὴν] τὸν *F* om. *E*. 18. τῇ ante ὑπὲρ add. *E*. 20. αὐτῷ *DFmuxz* αὐτῆς, sup. addito ῶ, *E* αὐτὸ *C* (?) *hio*: Cor. corr. 21. ἀπολιπὼν *CDFhix*.

τὴν μὲν Αἰθιοπίαν οὔτε πᾶσαν διέξεισιν ὁ Νεῖλος οὔτε μόνος οὔτ' ἐπ' εὐθείας οὔτ' οἰκουμένην καλῶς· τὴν δὲ Αἴγυπτον καὶ μόνος καὶ πᾶσαν καὶ ἐπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ μικροῦ καταράκτου ὑπὲρ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης ἀρξάμενος, οἵπερ εἰσὶν ὅροι τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰθιοπίας, ἕως τῶν ἐπὶ θάλατταν ἐκβολῶν *τοῦ Νείλου.* καὶ μὴν οἵ γε Αἰθίοπες τὸ πλέον νομαδικῶς ζῶσι καὶ ἀπόρως διά τε τὴν λυπρότητα τῆς χώρας καὶ τὴν τῶν ἀέρων ἀσυμμετρίαν καὶ τὸν ἀφ' ἡμῶν ἐκτοπισμόν, τοῖς δ' Αἰγυπτίοις ἅπαντα τἀναντία συμβέβηκε· καὶ γὰρ πολιτικῶς καὶ ἡμέρως ἐξ ἀρχῆς ζῶσι καὶ ἐν γνωρίμοις ἵδρυνται τόποις, ὥστε καὶ αἱ διατάξεις αὐτῶν μνημονεύονται· καὶ ἐπαινοῦνταί γε, δοκοῦντες ἀξίως χρήσασθαι τῇ τῆς χώρας εὐδαιμονίᾳ, μερίσαντές τε εὖ καὶ ἐπιμεληθέντες. βασιλέα γὰρ ἀποδείξαντες τριχῇ τὸ πλῆθος διεῖλον, καὶ τοὺς μὲν στρατιώτας ἐκάλεσαν, τοὺς δὲ γεωργούς, τοὺς δὲ ἱερέας· καὶ τοὺς μὲν τῶν ἱερῶν ἐπιμελητάς, τοὺς δ' ἄλλους τῶν περὶ τὸν ἄνθρωπον· καὶ τοὺς μὲν [τὰ] ἐν τῷ πολέμῳ, τοὺς δ' ὅσα ἐν εἰρήνῃ, γῆν τε καὶ τέχνας ἐργαζομένους· ἀφ' ὧνπερ καὶ αἱ πρόσοδοι συνήγοντο τῷ βασιλεῖ. οἱ δ' ἱερεῖς καὶ φιλοσοφίαν ἤσκουν καὶ ἀστρονομίαν, ὁμιληταί τε τῶν βασιλέων ἦσαν. ἡ δὲ χώρα τὴν μὲν πρώτην διαίρεσιν εἰς νομοὺς ἔσχε, δέκα μὲν ἡ Θηβαΐς, δέκα δ' ἡ ἐν τῷ Δέλτα, ἑκκαίδεκα δ' ἡ μεταξὺ (ὡς δέ τινες, τοσοῦτοι ἦσαν
A. 1136 οἱ σύμπαντες νομοί, ὅσαι αἱ ἐν τῷ λαβυρίνθῳ αὐλαί· αὗται δ' ἐλάττους τῶν τριάκοντα)· πάλιν δ' οἱ νομοὶ τομὰς ἄλλας ἔσχον· εἰς γὰρ τοπαρχίας οἱ πλεῖστοι διῄρηντο, καὶ αὗται δ' εἰς ἄλλας τομάς· ἐλάχισται δ' αἱ ἄρουραι μερίδες. ἐδέησε δὲ τῆς ἐπ' ἀκριβὲς καὶ κατὰ λεπτὸν διαιρέσεως διὰ τὰς συνεχεῖς

3. καὶ ante ἐπ' εὐθείας om. *E*. — καταρράκτου *ux* edd. 6. Verba τοῦ Νείλου admodum incommoda a Strabone non addita esse recte iudicavit Grosk. — μὴν] νῦν ald. — τὸ πλεῖον *E*. 9. γὰρ om. *Cosuxz*. — τε καὶ ἡμέρως *Dhi*. 11. γε om. *mouxz*. 12. δοκοῦσι τε *EF*. — ἀξιοχρέως ald. 13. τε om. *E*. 15. ἱερέων *EF*. 17. τὰ om. codd. edd.: recepi ex Epit. de sent. Letr. 18. ἐργαζομένων codd. 21. νόμους *Fux* (sic const.). 23. αὐταὶ codd., exc. *F*, edd.: verum viderat Grosk. 24. Idem haud iniuria post τριάκοντα excidisse suspicatus est καὶ ἕξ, cum haec verba referenda sint ad ea, quae paulo ante tradita sunt. 27. ἀκριβοῦς *C*.

τῶν ὅρων συγχύσεις, ἃς ὁ Νεῖλος ἀπεργάζεται κατὰ τὰς αὐξήσεις, ἀφαιρῶν καὶ προστιθεὶς καὶ ἐναλλάττων τὰ σχήματα καὶ τἆλλα σημεῖα ἀποκρύπτων, οἷς διακρίνεται τό τε ἀλλότριον καὶ τὸ ἴδιον· ἀνάγκη δὴ ἀναμετρεῖσθαι πάλιν καὶ πάλιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὴν γεωμετρίαν συστῆναί φασιν, ὡς τὴν λογιστικὴν καὶ ἀριθμητικὴν παρὰ Φοινίκων διὰ τὰς ἐμπορίας. τριχῇ δὲ διῄρητο, ὥσπερ τὸ σύμπαν, καὶ τὸ ἐν ἑκάστῳ τῷ νομῷ πλῆθος, εἰς τρία ἴσα μερισθείσης τῆς χώρας. ἡ δὲ περὶ τὸν ποταμὸν πραγματεία διαφέρει τοσοῦτον, ὅσον τῇ ἐπιμελείᾳ νικᾶν τὴν φύσιν. φύσει γὰρ πλείονα φέρει καρπὸν καὶ ποτισθεῖσα μᾶλλον· φύσει δὲ καὶ ἡ μείζων ἀνάβασις τοῦ ποταμοῦ C. 788
πλείω ποτίζει γῆν, ἀλλ' ἡ ἐπιμέλεια πολλάκις καὶ τῆς φύσεως ἐξίσχυσεν ἐπιλιπούσης, ὥστε καὶ κατὰ τὰς ἐλάττους ἀναβάσεις τοσαύτην ποτισθῆναι γῆν, ὅσην ἐν ταῖς μείζοσι, διά τε τῶν διωρύγων καὶ τῶν παραχωμάτων· ἐπὶ γοῦν τῶν πρὸ Πετρωνίου χρόνων ἡ μεγίστη μὲν ἦν φορὰ καὶ ἀνάβασις, ἡνίκα ἐπὶ τεσσαρεσκαίδεκα πήχεις ἀνέβαινεν ὁ Νεῖλος, ἡνίκα δ' ἐπ' ὀκτώ, συνέβαινε λιμός· ἐπ' ἐκείνου δὲ ἄρξαντος τῆς χώρας καὶ δώδεκα μόνον πληρώσαντος πήχεις τοῦ Νείλου μέτρου, μεγίστη ἦν ἡ φορά, καὶ ὀκτώ ποτε μόνον πληρώσαντος, λιμοῦ οὐδεὶς ᾔσθετο. τοιαύτη μὲν ἡ διάταξις· τὰ δ' ἑξῆς λέγωμεν νυνί.

4. Ἀπὸ γὰρ τῶν Αἰθιοπικῶν τερμόνων ῥεῖ ἐπ' εὐθείας ὁ Νεῖλος πρὸς ἄρκτους, ἕως τοῦ καλουμένου χωρίου Δέλτα· εἶτ' ἐπὶ κορυφὴν σχιζόμενος *ὁ Νεῖλος* ὥς φησιν ὁ Πλάτων,

---

4. δὴ] δεῖ *Dh*. 7. τῷ om. *moux*. 13. ἐπιλειπούσης *CDhi*. — τὰς om. *E*. 14. διά τε τὴν τῶν *CDFh*. 16. ἦν] οὖν *E*. — φθορὰ codd., exc. *D*, in quo θ erasum est, et *Eu*; puncta sec. m. posita sunt sub θ in *x*. 17. ἀναβαίνει *CDEFi* ἀναβαίνειν ald. 18. συμβαίνει *E*. 19. πήχεις — πληρώσαντος om. *w*. — τοῦ Νειλομετρίου Cor. (v. p. 817), idem tamen in nott. praeferendum esse censet τοῦ Νείλου μέτρον, quod legitur in *r*; paulo concinnius inde Villebrun. effinxit πήχεων — μέτρον: sed nulla est illius codicis auctoritas. — μέτρου om. *mouxz*: atque a librario additum hoc verbum censet Letronnius parum probabiliter. 20. φθορὰ *CD* (sed θ erasum) *Fmox* (φορὰ supra est add.) *x* (puncta sub θ sec. m. add.). 21. λέγομεν *Ew*. 24. κατὰ κορυφὴν ait Plato in Timaeo t. III, p. 21 E. Steph.: nihil tamen mutandum. — ὁ Νεῖλος asteriscis incl. Cor., nec ferri potest.

ὡς ἂν τριγώνου κορυφὴν ἀποτελεῖ τὸν τόπον τοῦτον· πλευρὰς δὲ τοῦ τριγώνου τὰ σχιζόμενα ἐφ' ἑκάτερα ῥεῖθρα καθήκοντα μέχρι τῆς θαλάττης, τὸ μὲν ἐν δεξιᾷ τῆς κατὰ Πηλούσιον, τὸ
A. 1137 δ' ἐν ἀριστερᾷ τῆς κατὰ Κάνωβον καὶ τὸ πλησίον Ἡράκλειον προσαγορευόμενον· βάσιν δὲ τὴν παραλίαν τὴν μεταξὺ τοῦ Πηλουσίου καὶ τοῦ Ἡρακλείου. γέγονε δὴ νῆσος ἔκ τε τῆς θαλάττης καὶ τῶν ῥευμάτων ἀμφοῖν τοῦ ποταμοῦ, καὶ καλεῖται Δέλτα διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ σχήματος· τὸ δ' ἐπὶ τῇ κορυφῇ χωρίον ὁμωνύμως κέκληται διὰ τὸ ἀρχὴν εἶναι τοῦ λεχθέντος σχήματος, καὶ ἡ κώμη δὲ ἡ ἐπ' αὐτῷ καλεῖται Δέλτα. δύο μὲν οὖν ταῦτα τοῦ Νείλου στόματα, ὧν τὸ μὲν Πηλουσιακὸν καλεῖται, τὸ δὲ Κανωβικὸν καὶ Ἡρακλειωτικόν· μεταξὺ δὲ τούτων ἄλλαι πέντε εἰσὶν ἐκβολαὶ αἵ γε ἀξιόλογοι, λεπτότεραι δὲ πλείους· ἀπὸ γὰρ τῶν πρώτων μερῶν ἀπορρῶγες πολλαὶ καθ' ὅλην μερισθεῖσαι τὴν νῆσον πολλὰ καὶ ῥεῖθρα καὶ νήσους ἐποίησαν, ὥσθ' ὅλην γενέσθαι πλωτὴν διωρύγων ἐπὶ διώρυξι τμηθεισῶν, αἳ κατὰ ῥᾳστώνην πλέονται τοσαύτην, ὥστε καὶ ὀστράκινα ἐνίοις εἶναι πορθμεῖα· τὴν μὲν οὖν περίμετρον ὅσον τρισχιλίων σταδίων ἐστὶν ἡ σύμπασα νῆσος· καλοῦσι δ' αὐτὴν καὶ τὴν κάτω χώραν σὺν ταῖς ἀπαντικρὺ ποταμίαις τοῦ Δέλτα· ἐν δὲ ταῖς ἀναβάσεσι τοῦ Νείλου καλύπτεται πᾶσα καὶ πελαγίζει πλὴν τῶν οἰκήσεων· αὗται δ' ἐπὶ λόφων αὐτοφυῶν ἢ χωμάτων ἵδρυνται, πόλεις τε ἀξιόλογοι καὶ κῶμαι, νησίζουσαι
C. 789 κατὰ τὴν πόρρωθεν ὄψιν. πλείους δὲ τετταράκοντα ἡμέρας τοῦ θέρους διαμεῖναν τὸ ὕδωρ ἔπειθ' ὑπόβασιν λαμβάνει κατ' ὀλίγον, καθάπερ καὶ τὴν αὔξησιν ἔσχεν· ἐν ἑξήκοντα δὲ ἡμέραις τελέως γυμνοῦται καὶ ἀναψύχεται τὸ πεδίον· ὅσῳ δὲ θᾶττον ἡ ἀνάψυξις, τοσῷδε θᾶττον ὁ ἄροτος καὶ ὁ σπόρος·

---

3. *κατὰ τὸ πηλούσιον* *mox*. 4. *κάναβον* *F*. 6. δὴ] *δὲ ἡ* codd. edd.: correxi de sent. Grosk. 11. *πηλουσιωτικὸν* *E*. 13. *καὶ ἄλλαι* *Di*. 15. *μερισθεῖσαι* om. *E* in fine pag. 19. *κολποῦσι* codd., habitant eam Guar.: inde *οἰκοῦσι* vel *κατοικοῦσι* eum legisse suspicatur Cas., atque hoc recepit Cor.: correxi de coni. Brequignyi (v. Letr. not. in Interpret. Paris.) coll. I, 30. XVI, 760. 21. *καὶ πελαγίζει* om. *E*. 24. *ἢ* supra *δὲ* add. pr. m. in *E*, *δὲ ἢ* *x* *δ' ἢ* *hinc* edd. — *ἡμερῶν* *s*. 27. *τελέως* — *τὸ πεδίον* om. *F*. — *γυμνοῦνται* *Di*. 28. *τόσῳ δὴ* *C*.

*θᾶττον δέ, παρ' οἷς τὰ μείζω θάλπη. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ ἐπάνω τοῦ Δέλτα ποτίζεται, πλὴν ὅτι ἐπ' εὐθείας ὅσον τετρακισχιλίοις σταδίοις δι' ἑνὸς ῥείθρου τοῦ ποταμοῦ φερομένου, πλὴν εἴ πού τις ἐντρέχει νῆσος, ὧν ἀξιολογωτάτη ἡ τὸν Ἡρακλειωτικὸν νομὸν περιέχουσα, ἢ εἴ πού τις ἐκτροπὴ διώρυγι ἐπὶ πλέον εἰς λίμνην μεγάλην καὶ χώραν, ἣν ποτίζειν δύναται, καθάπερ ἐπὶ τῆς τὸν Ἀρσινοΐτην νομὸν ποτιζούσης καὶ τὴν Μοίριδος λίμνην καὶ τῶν εἰς τὴν Μαρεῶτιν ἀναχεομένων. συλλήβδην δ' εἰπεῖν, ἡ ποταμία μόνον ἐστὶν Αἴγυπτος ἡ ἑκατέρωθεν *ἐσχάτη* τοῦ Νείλου, σπάνιον εἴ που τριακοσίων σταδίων ἐπέχουσα συνεχῶς πλάτος τὸ οἰκήσιμον, ἀρξαμένη ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς Αἰθιοπίας, μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ Δέλτα. ἔοικεν* A. 1138 *οὖν κειρίᾳ †ψυχομένῃ ἐπὶ μῆκος, ὑπεξαιρουμένων τῶν ἐπὶ πλέον ἐκτροπῶν. ποιεῖ δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς ποταμίας, ἧς λέγω, καὶ τῆς χώρας τὰ ὄρη τὰ ἑκατέρωθεν ἀπὸ τῶν περὶ Συήνην τόπων καταγόμενα μέχρι τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους· ἐφ' ὅσον γὰρ ταῦτα παρατείνει καὶ διέστηκεν ἀπ' ἀλλήλων, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ὁ ποταμὸς συνάγεταί τε καὶ διαχεῖται καὶ διασχημα-*

---

1. *θάττων F.* 3. τοῦ om. *Dh.* 4. *εἰ μή που* codd., exc. *E* (sed in hoc in marg. pr. m. add. *εἰ μή πού τις*) *F*, edd. 7. *ἀρσινοήτην* codd., exc. *D* (in hoc *ι* in litura scriptum est) *Eh*: *ἀρσινοΐτης* exstat in nummis. — *ποιούσης* codd. edd.: correxi de coni. Letr. 8. *μαραιῶτιν* codd., exc. *E.* 10. *ἐσχάτη* quid sit, frustra explicare conati sunt interpr., nec ferri potest Cas. coniectura *ἐσχατιά*: equidem delendam censeo hanc vocem, additam casu an consilio incertum. Consimilis prorsus est locus I, 32, itidem voce male inserta corruptus: *τί δ' ἄλλο ἡ Αἴγυπτός ἐστι, πλὴν ἡ ποταμία ἣν ἐπικλύζει τὸ ὕδωρ;* 11. *τὴν οἰκήσιμον F.* 12. *ὀρῶν* codd., Cor. corr.: intelliguntur *οἱ περὶ Συήνην τόποι*, ut dicuntur paulo post et p. 790 extr. 13. *κηρία C* (sed *υ* sup. *η* add.) *EFs κειρία D* (*ει* ex *η* sec. m. mut.) *himowxz κυρίᾳ* ald. — *ψυχομένη* codd. edd. manui cuidam expansae Guar.: unde liquet illum iam coniectura tentavisse locum haud dubie corruptum. Xylander recte sane eum convertit fasciae in longum explicatae, sed non addidit, quomodo scribendum esse putaret: *τεταμένῃ* suspicatur Cas. parum probabiliter. Proxime ad codd. scripturam accedere crediderim *ἀναπτυσσομένῃ* vel *ἀνεπτυγμένῃ*. Alii alia proposuerunt, infelicia omnia. 14. *τοῦτο* om. *E.* 15. *περὶ*] *κατὰ mox.* 16. *ἀπαγόμενα C.*

τίζει τὴν χώραν διαφόρως τὴν οἰκήσιμον· ἡ δὲ ὑπὲρ τῶν ὀρῶν ἐπὶ συχνὸν ἀοίκητός ἐστιν.

5. Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι στοχασμῷ τὸ πλέον, οἱ δ' ὕστερον αὐτόπται γενηθέντες ᾔσθοντο ὑπὸ ὄμβρων θερινῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἄνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι, παυσαμένων δὲ τῶν ὄμβρων παυομένην κατ' ὀλίγον τὴν πλημμυρίδα· τοῦτο δ' ὑπῆρξε μάλιστα δῆλον τοῖς πλέουσι τὸν Ἀράβιον κόλπον μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου καὶ τοῖς ἐκπεμπομένοις ἐπὶ τὴν τῶν ἐλεφάντων θήραν, καὶ εἴ τινες ἄλλαι χρεῖαι παρώξυνον ἐκεῖσε ἄνδρας προχειρίζεσθαι τοὺς τῆς Αἰγύπτου βασιλέας τοὺς Πτολεμαϊκούς. οὗτοι γὰρ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων, διαφερόντως δ' ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθείς, φιλιστορῶν καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος διαγωγάς ἀεί τινας καὶ τέρψεις ζητῶν καινοτέρας. οἱ πάλαι δὲ βασιλεῖς οὐ πάνυ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων· καίπερ
C. 790 οἰκεῖοι σοφίας γεγονότες καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς, μεθ' ὧν ἦν αὐτοῖς ὁ πλείων βίος· ὥστε καὶ θαυμάζειν ἄξιον καὶ διὰ τοῦτο καὶ διότι Σέσωστρις τὴν Αἰθιοπίαν ἐπῆλθεν ἅπασαν μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου, καὶ ὑπομνήματα τῆς στρατείας αὐτοῦ καὶ νῦν ἔτι δείκνυται, στῆλαι καὶ ἐπιγραφαί. Καμβύσης τε τὴν Αἴγυπτον κατασχὼν προῆλθε καὶ μέχρι τῆς Μερόης μετὰ τῶν Αἰ-
A. 1139 γυπτίων· καὶ δὴ καὶ τοὔνομα τῇ τε νήσῳ καὶ τῇ πόλει τοῦτο παρ' ἐκείνου τεθῆναί φασιν, ἐκεῖ τῆς ἀδελφῆς ἀποθανούσης αὐτῷ Μερόης· οἱ δὲ γυναῖκά φασι· τὴν ἐπωνυμίαν οὖν ἐχαρίσατο αὐτῇ τιμῶν τὴν ἄνθρωπον. θαυμαστὸν οὖν, πῶς ἐκ τῶν τοιούτων ἀφορμῶν οὐ τελέως ἐναργὴς ἦν ἡ περὶ τῶν ὄμβρων ἱστορία τοῖς τότε, καὶ ταῦτα τῶν ἱερέων φιλοπραγμονέστερον ἀναφερόντων εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα καὶ ἀποτιθεμένων, ὅσα μάθησιν περιττὴν ἐπιφαίνει. εἰ γὰρ ἄρα, τοῦτ' ἐχρῆν ζη-

---

3. οὖν om. *C*. 8. κιναμωμοφόρου *E*. 9. ἐκτρεπομένοις *F*: v. XVI, 770. 13. ἐπικληθεὶς om. *E*. 14. ἀεί τινας om. *C*. 15. περὶ τῶν τοιούτων *E*. — Post τοιούτων iterantur in *C* verba διαφερόντως δ' ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθείς. 16. οἱ om. *Dh*. 18. αἰθιπίαν *D*. 19. κιναμωμοφόρου *E*. — τὰ τῆς ald. — στρατιᾶς *F*. 20. δείκνυται (sic) ald., δείκνυνται Xyl. 29. ὑποφαίνει *mox* ἐπιτείνει *E*, idem pr. m. add. in marg. *F*, idque cum primum scriptum fuisset in *D*,

τεῖν, ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ζητεῖται, τί δή ποτε θέρους, χειμῶνος δὲ οὔ, καὶ ἐν τοῖς νοτιωτάτοις, ἐν δὲ τῇ Θηβαΐδι καὶ τῇ περὶ Συήνην οὐ συμπίπτουσιν ὄμβροι· τὸ δ' ὅτι ἐξ ὄμβρων αἱ ἀναβάσεις μὴ ζητεῖν, μηδὲ τοιούτων δεῖσθαι μαρτύρων, οἵους Ποσειδώνιος εἴρηκε. φησὶ γὰρ Καλλισθένη λέγειν τὴν ἐκ τῶν ὄμβρων αἰτίαν τῶν θερινῶν, παρὰ Ἀριστοτέλους λαβόντα, ἐκεῖνον δὲ παρὰ Θρασυάλκου τοῦ Θασίου (τῶν ἀρχαίων δὲ φυσικῶν εἷς οὗτος), ἐκεῖνον δὲ παρ' ἄλλου, τὸν δὲ παρ' Ὁμήρου διιπετέα φάσκοντος τὸν Νεῖλον·

ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο.

ἀλλ' ἐῶ ταῦτα πολλῶν εἰρηκότων, ὧν ἀρκέσει δύο μηνῦσαι τοὺς ποιήσαντας καθ' ἡμᾶς τὸ περὶ τοῦ Νείλου βιβλίον, Εὔδωρόν τε καὶ Ἀρίστωνα τὸν ἐκ τῶν περιπάτων· πλὴν γὰρ τῆς τάξεως τά γε ἄλλα καὶ τῇ φράσει καὶ τῇ ἐπιχειρήσει ταὐτά ἐστι κείμενα παρ' ἀμφοτέροις. ἐγὼ γοῦν ἀπορούμενος ἀντιγράφων εἰς τὴν ἀντιβολὴν ἐκ θατέρου θάτερον ἀντέβαλον· πότερος δ' ἦν ὁ τἀλλότρια ὑποβαλλόμενος, ἐν Ἄμμωνος εὕροι τις ἄν. Εὔδωρος δ' ᾐτιᾶτο τὸν Ἀρίστωνα· ἡ μέντοι φράσις Ἀριστώνειος μᾶλλόν ἐστιν. οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι τὸ οἰκούμενον αὐτὸ καὶ ποτιζόμενον ὑπὸ τοῦ Νείλου μόνον Αἴγυπτον ἐκάλουν, ἀπὸ τῶν περὶ Συήνην τόπων ἀρξάμενοι μέχρι τῆς θαλάττης· οἱ δ' ὕστερον μέχρι νῦν προσέλαβον ἐκ μὲν τῶν πρὸς ἕω μερῶν [τὰ] μεταξὺ τοῦ Ἀραβίου κόλπου καὶ τοῦ Νείλου σχεδόν τι πάντα (οἱ δ' Αἰθίοπες οὐ πάνυ χρῶνται τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάττῃ), ἐκ C. 791
δὲ τῶν ἑσπερίων τὰ μέχρι τῶν Αὐάσεων καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ A. 1140

pr. m. mutatum est in ἐπιφαίνει, postea autem denuo sec. m. add. in marg. γρ. ἐπιτείνει. — εἰ γὰρ] εἴπερ *E*. 2. ἐν ante τοῖς om. *E*. 3. ὄμβροι om. *E*. 4. ποσιδώνιος *F*. 5. φασὶ *DFwxz* (sed hic post corr.). — καλλισθένην *oxz*. 7. δὲ ante φυσικῶν om. *moz*. 8. τὸν δὲ παρ' Ὁμήρου om. *x*. 10. ποταμοῖο] βασιλῆος *Dh* (sed in hoc postea corr.). In marg. *F* addita sunt h. l. haec: ση ὅμηρος πάντας τοὺς ποταμοὺς διιπετεῖς λέγει παρ' ὅσον τοῖς ὑετίοις αὔξονται ὕδασι. 13. τὸν] τῶν *C*. — περιπατητικῶν *w*. 14. γε] τε codd., exc. *DF*. — ταῦτα codd., Cor. corr. 16. ἀντέβαλλον *CFz* (sed in hoc λ post erasum). 17. ὑποβαλόμενος Cor. 18. ἀριστώνιος *Fx* ἀριστόνειος *z*. 19. ἐστιν] ἦν *moz*. 21. τῆς om. *E*. 22. τὰ om. codd., Cor. add. 25. ἀναβάσεων *D* (sed γρ. ανα sec. m. supra add.) *hirw* ἀβάσεων *moz*.

τὰ ἀπὸ τοῦ Κανωβικοῦ στόματος μέχρι Καταβαθμοῦ καὶ τῆς Κυρηναίων ἐπικρατείας. οἵ τε γὰρ ἀπὸ τοῦ Πτολεμαίου βασιλεῖς ἴσχυσαν τοσοῦτον, οἵ γε καὶ τὴν Κυρηναίαν αὐτὴν κατέσχον καὶ διενείμαντο πρὸς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Κύπρον· Ῥωμαῖοί τε οἱ διαδεξάμενοι τὴν ἐκείνων ἐπαρχίαν κρίναντες τὴν Αἴγυπτον ἐν τοῖς αὐτοῖς ὅροις διεφύλαξαν. Αὐάσεις δ' οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι τὰς οἰκουμένας χώρας, περιεχομένας κύκλῳ μεγάλαις ἐρημίαις, ὡς ἂν νήσους πελαγίας (πολὺ δὲ τοῦτ' ἔστι κατὰ τὴν Λιβύην), τρεῖς δ' εἰσὶν αἱ πρόσχωροι τῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐπ' αὐτῇ τεταγμέναι. τὰ μὲν οὖν καθ' ὅλου καὶ ἀνωτάτω περὶ τῆς Αἰγύπτου ταῦτα λέγομεν· τὰ καθ' ἕκαστα δὲ καὶ τὰς ἀρετὰς αὐτῆς νῦν διέξιμεν.

6. *Ἐπεὶ δὲ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔργου τούτου καὶ τὸ κυριώτατον ἡ Ἀλεξάνδρειά ἐστι καὶ τὰ περὶ αὐτήν, ἐντεῦθεν ἀρκτέον. ἔστι τοίνυν ἡ ἀπὸ Πηλουσίου παραλία πρὸς τὴν ἑσπέραν πλέουσι μέχρι μὲν τοῦ Κανωβικοῦ στόματος χιλίων που καὶ τριακοσίων σταδίων, ὃ δὴ καὶ βάσιν τοῦ Δέλτα ἔφαμεν· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ Φάρον τὴν νῆσον ἄλλοι στάδιοι πεντήκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν. ἡ δὲ Φάρος νησίον ἐστὶ παράμηκες, προσεχέστατον τῇ ἠπείρῳ, λιμένα πρὸς αὐτὴν ποιοῦν ἀμφίστομον. ἠιὼν γάρ ἐστι κολπώδης, ἄκρας εἰς τὸ πέλαγος προβεβλημένη δύο· τούτων δὲ μεταξὺ ἡ νῆσος ἵδρυται κλείουσα τὸν κόλπον, παραβέβληται γὰρ αὐτῷ κατὰ μῆκος· τῶν δ' ἄκρων τῆς Φάρου τὸ μὲν ἑῷον μᾶλλόν ἐστι προσεχὲς τῇ ἠπείρῳ καὶ τῇ κατ' αὐτὴν ἄκρᾳ (καλεῖται δ' ἄκρα Λοχιάς), καὶ ποιεῖ τὸν λιμένα ἀρτίστομον· πρὸς δὲ τῇ*

3. *ἐπὶ* ante *τοσοῦτον* add. edd. 5. *τε καὶ* *D* (*καὶ* sec. m. atramento inductum) *hi*. 10. *ἐπ'*] *ὑπ'* *m* Cor. 11. *ἐλέγομεν*, quod in *C* legi Brequignyus falso annotaverat, rec. Tzsch. 12. Verba *τὰς ἀρετὰς* cum in folii fine legantur in *F*, proxime insequens folium diversa manu scriptum incipit a verbis *πτολεμαῖος τόν τε ἀρχέλαον κτλ.* quae leguntur p. 796, ita ut complura folia in hoc codice intercidisse liqueat. 15. *τοῦ πηλουσίου* *E*. 16. *σταδίων καὶ τριακοσίων* *oz*. 19. *προσέσχατον* *CD* *πρὸς ἔσχατον* codd. rell. *πρὸς ἔσχατα* Eust. ad Dion. 254: Tzsch. corr. de coni. Cas. 23. *οὖν* ante *ἑῷον* add. ald. 25. *δ' ἀκρολοχιάς* *DEhi* *δ' ἡ ἀκρολοχιάς* *Cxz* Tzsch. *δ' ἡ Ἄκρα Λοχιάς* Cor.: cf. p. 794. — *ἀμφίστομον* *w* Cor. quod nullo modo ferendum: *ἀρτίστομος* similiter usurpatum v. V, 244.

στενότητι τοῦ μεταξὺ πόρου καὶ πέτραι εἰσίν, αἱ μὲν ὕφαλοι, [A. 1141] αἱ δὲ καὶ ἐξέχουσαι, τραχύνουσαι πᾶσαν ὥραν τὸ προσπῖπτον ἐκ τοῦ πελάγους κλυδώνιον. ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τῆς νησῖδος ἄκρον πέτρα περίκλυστος, ἔχουσα πύργον θαυμαστῶς κατεσκευασμένον λευκοῦ λίθου πολυόροφον, ὁμώνυμον τῇ νήσῳ· τοῦτον δ' ἀνέθηκε Σώστρατος Κνίδιος, φίλος τῶν βασιλέων, τῆς τῶν πλωιζομένων σωτηρίας χάριν, ὥς φησιν ἡ ἐπιγραφή. ἀλιμένου γὰρ οὔσης καὶ ταπεινῆς τῆς ἑκατέρωθεν παραλίας, ἐχούσης δὲ καὶ χοιράδας καὶ βράχη τινά, ἔδει σημείου τινὸς ὑψηλοῦ καὶ λαμπροῦ τοῖς ἀπὸ τοῦ πελάγους προσπλέουσιν, ὥστ' εὐστοχεῖν τῆς εἰσβολῆς τοῦ λιμένος. καὶ τὸ ἑσπέριον δὲ στόμα [C. 792] οὐκ εὐείσβολόν ἐστιν, οὐ μὴν τοσαύτης γε δεῖται προνοίας· ποιεῖ δὲ καὶ τοῦτο ἄλλον λιμένα τὸν τοῦ Εὐνόστου καλούμενον· πρόκειται δ' οὗτος τοῦ ὀρυκτοῦ καὶ κλειστοῦ λιμένος· ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ λεχθέντος πύργου τῆς Φάρου τὸν εἴσπλουν ἔχων ὁ μέγας ἐστὶ λιμήν· οὗτοι δὲ συνεχεῖς ἐν βάθει ἐκείνῳ, τῷ ἑπτασταδίῳ καλουμένῳ χώματι διειργόμενοι ἀπ' αὐτοῦ, παράκεινται· τὸ δὲ χῶμά ἐστιν ἀπὸ τῆς ἠπείρου γέφυρα ἐπὶ τὴν νῆσον κατὰ τὸ ἑσπέριον αὐτῆς μέρος ἐκτεταμένη, δύο διάπλους ἀπολείπουσα μόνον εἰς τὸν Εὐνόστου λιμένα, καὶ αὐτοὺς γεγεφυρωμένους· ἦν δ' οὐ γέφυρα μόνον ἐπὶ τὴν νῆσον τὸ ἔργον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὑδραγώγιον, ὅτε γε ᾠκεῖτο· νῦν δ' ἠρήμωσεν αὐτὴν ὁ θεὸς Καῖσαρ ἐν τῷ πρὸς Ἀλεξανδρέας πολέμῳ, τεταγμένην μετὰ τῶν βασιλέων· ὀλίγοι δ' οἰκοῦσι πρὸς τῷ πύργῳ ναυτικοὶ ἄνδρες. ‖ ὁ γοῦν μέγας λιμὴν πρὸς τῷ κεκλεῖσθαι καλῶς τῷ τε χώματι καὶ τῇ φύσει, ἀγχιβαθής τέ ἐστιν, ὥστε

---

5. πολυώροφον *CDh*. 7. Hoc loco in marg. *C* addita sunt haec: ἐπίγραμμα. σώστρατος κνίδιος δεξιφάνους θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν πλωϊζομένων. Eadem post ἐπιγραφή Strabonis verbis inseruntur in *Dhirw* et, omissa voce ἐπίγραμμα, *moxz*. In edd. cum itidem h. l. legerentur, a Corae in marg. recte sunt reiecta: a Strabone enim non esse addita cum e connexu satis intelligitur, tum ex eo, quod in *E* non leguntur: cf. quae de eiusmodi additamentis disputavimus in Praef. vol. I, p. LXXXVII. 12. δεῖσθαι *C* sed τ sup. add. 14. κλυστοῦ *C*. 15. τῆς] τοῦ Cas. Cor. 19. κατὰ] καὶ *Ci*. 23. ἀλεξανδρείας *C*. 25. τῷ] τὸ *E*. 26. ἀγχιβαθύς *C*.

A. 1142 *τὴν μεγίστην ναῦν ἐπὶ κλίμακος ὁρμεῖν, καὶ εἰς πλείους σχίζεται λιμένας. οἱ μὲν οὖν πρότεροι τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῖς, ἀγαπῶντες οἷς εἶχον καὶ οὐ πάνυ ἐπεισάκτων δεόμενοι, διαβεβλημένοι πρὸς ἅπαντας τοὺς πλέοντας, καὶ μάλιστα τοὺς Ἕλληνας (πορθηταὶ γὰρ ἦσαν καὶ ἐπιθυμηταὶ τῆς ἀλλοτρίας κατὰ σπάνιν γῆς), ἐπέστησαν φυλακὴν τῷ τόπῳ τούτῳ, κελεύσαντες ἀπείργειν τοὺς προσιόντας· κατοικίαν δ' αὐτοῖς ἔδοσαν τὴν προσαγορευομένην Ῥακῶτιν, ἣ νῦν μὲν τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεώς ἐστι μέρος τὸ ὑπερκείμενον τῶν νεωρίων, τότε δὲ κώμη ὑπῆρχε· τὰ δὲ κύκλῳ τῆς κώμης βουκόλοις παρέδοσαν, δυναμένοις καὶ αὐτοῖς κωλύειν τοὺς ἔξωθεν ἐπιόντας. ἐπελθὼν δὲ Ἀλέξανδρος, ἰδὼν τὴν εὐκαιρίαν, ἔγνω τειχίζειν ἐπὶ τῷ λιμένι τὴν πόλιν· τῆς δ' ὕστερον ἐπηκολουθηκυίας εὐδαιμονίας τῇ πόλει μνημονεύουσί τι σημεῖον κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κτίσματος συμβάν· τῶν γὰρ ἀρχιτεκτόνων γῇ λευκῇ διασημαινομένων τὴν τοῦ περιβόλου γραμμήν, ἐπιλιπούσης τῆς γῆς καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιόντος, οἱ διοικηταὶ τῶν ἀλφίτων μέρος τῶν παρεσκευασμένων τοῖς ἐργάταις παρέσχον, δι' ὧν καὶ αἱ ὁδοὶ κατετμήθησαν εἰς πλείους· τοῦτ' οὖν οἰωνίσθαι λέγονται πρὸς ἀγαθοῦ γεγονός.*

7. *Ἡ δ' εὐκαιρία πολύτροπος· ἀμφίκλυστόν τε γάρ ἐστι τὸ χωρίον δυσὶ πελάγεσι, τῷ μὲν ἀπὸ τῶν ἄρκτων τῷ Αἰγυ-* C. 793 *πτίῳ λεγομένῳ, τῷ δ' ἀπὸ μεσημβρίας τῷ τῆς λίμνης τῆς Μαρείας, ἣ καὶ Μαρεῶτις λέγεται· πληροῖ δὲ ταύτην πολλαῖς διώρυξιν ὁ Νεῖλος, ἄνωθέν τε καὶ ἐκ πλαγίων, δι' ὧν τὰ εἰσκομιζόμενα πολλῷ πλείω τῶν ἀπὸ θαλάττης ἐστίν, ὥσθ' ὁ λιμὴν ὁ λιμναῖος ὑπῆρχε πλουσιώτερος τοῦ θαλαττίου· ταύτῃ δὲ καὶ τὰ*

---

4. *πάντας E.* 12. *καὶ ἰδὼν* edd. 15. *γῇ*] *τῇ* codd., correxi de coni. Grosk.: *γῇ* inter versus add. supra *λευκῇ* et in marg. adiectum sec. m. in *D*, inde *τῇ λευκῇ γῇ* legitur in *hi*, quod rec. Cor. 16. *ἐπιλειπούσης C.* 18. *αἱ* om. *Dh.* 19. *οἶμαι* post *οὖν* add. *Cmoxz.* — *οἰωνίσασθαι* scribendum esse suspicatur Grosk. — *λέγεται moz.* 20. *γεγονότος Dhi.* 22. *τὸ μὲν* codd., exc. *E*: dativum Cor. reposuerat de coni. 23. *τὸ δ'* codd., exc. *E.* — *τὸ τῆς D.* — *μαρίας* codd., exc. *E.* 24. *μαραιῶτις* codd., exc. *E.* 25. *τε*] *δὲ* codd., exc. *E.* — *καὶ* ante *τὰ* add. edd. 27. *δὲ* om. ald. *δὲ καὶ* om. Cas.

ἐκκομιζόμενα ἐξ Ἀλεξανδρείας πλείω τῶν εἰσκομιζομένων ἐστί· γνοίη δ' ἄν τις ἔν τε τῇ Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τῇ Δικαιαρχίᾳ γενόμενος, ὁρῶν τὰς ὁλκάδας ἔν τε τῷ κατάπλῳ καὶ ἐν ταῖς ἀναγωγαῖς, ὅσον βαρύτεραί τε καὶ κουφότεραι δεῦρο κἀκεῖσε πλέοιεν. πρὸς δὲ τῷ πλούτῳ τῶν καταγομένων ἑκατέρωσε εἴς τε τὸν A. 1143 κατὰ θάλατταν λιμένα καὶ εἰς τὸν λιμναῖον καὶ τὸ εὐάερον ἄξιον σημειώσεώς ἐστιν· ὃ καὶ αὐτὸ συμβαίνει διὰ τὸ ἀμφίκλυστον καὶ τὸ εὔκαιρον τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πόλεις αἱ ἐπὶ λιμνῶν ἱδρυμέναι βαρεῖς καὶ πνιγώδεις ἔχουσι τοὺς ἀέρας ἐν τοῖς καύμασι τοῦ θέρους· ἐπὶ γὰρ τοῖς χείλεσιν αἱ λίμναι τελματοῦνται διὰ τὴν ἐκ τῶν ἡλίων ἀναθυμίασιν· βορβορώδους οὖν ἀναφερομένης τοσαύτης ἰκμάδος, νοσώδης ὁ ἀὴρ ἕλκεται καὶ λοιμικῶν κατάρχει παθῶν. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τοῦ θέρους ἀρχομένου πληρούμενος ὁ Νεῖλος πληροῖ καὶ τὴν λίμνην καὶ οὐδὲν ἐᾷ τελματῶδες τὸ τὴν ἀναφορὰν ποιῆσον μοχθηράν· τότε δὲ καὶ οἱ ἐτησίαι πνέουσιν ἐκ τῶν βορείων καὶ τοῦ τοσούτου πελάγους, ὥστε κάλλιστα τοῦ θέρους Ἀλεξανδρεῖς διάγουσιν.

8. Ἔστι δὲ χλαμυδοειδὲς τὸ σχῆμα τοῦ ἐδάφους τῆς πόλεως· οὗ τὰ μὲν ἐπὶ μῆκος πλευρά ἐστι τὰ ἀμφίκλυστα, ὅσον τριάκοντα σταδίων ἔχοντα διάμετρον, τὰ δὲ ἐπὶ πλάτος οἱ ἰσθμοί, ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ σταδίων ἑκάτερος, σφιγγόμενος τῇ μὲν ὑπὸ θαλάττης, τῇ δ' ὑπὸ τῆς λίμνης. ἅπασα μὲν ὁδοῖς κατατέτμηται ἱππηλάτοις καὶ ἁρματηλάτοις, δυσὶ δὲ πλατυτάταις, ἐπὶ πλέον ἢ πλέθρον ἀναπεπταμέναις, αἳ δὴ δίχα καὶ πρὸς ὀρθὰς τέμνουσιν ἀλλήλας. ἔχει δ' ἡ πόλις τεμένη *τά* τε κοινὰ κάλλιστα καὶ τὰ βασίλεια, τέταρτον ἢ καὶ τρίτον τοῦ παντὸς περιβόλου μέρος· τῶν γὰρ βασιλέων ἕκαστος ὥσπερ τοῖς κοινοῖς ἀναθήμασι προσεφιλοκάλει τινὰ κόσμον, οὕτω καὶ οἴκησιν ἰδίᾳ περιεβάλλετο πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις, ὥστε νῦν, τὸ τοῦ ποιητοῦ,

---

1. ἐξ inter versus additum in *C*, om. *mox*. 2. καὶ ἐν τῇ *Ciorxz*. 3. τε] δὲ *CD* (in hoc sec. m. corr.) *rx* om. *oz*. — καὶ ταῖς *owz*. 16. ποιῆσαν codd., exc. *moz*. 19. δὲ καὶ *moz*. 23. μὲν οὖν *i* Cor. 24. ἱππηλάταις καὶ ἁρματηλάταις codd, exc. *moxz*. 25. δὴ ast. incl. Cor. ac parum commode additur. 30. περιεβάλετο *Cosz*.

ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν·

ἅπαντα μέντοι συναφῆ καὶ ἀλλήλοις καὶ τῷ λιμένι, καὶ ὅσα ἔξω αὐτοῦ. τῶν δὲ βασιλείων μέρος ἐστὶ καὶ τὸ Μουσεῖον, C. 794 ἔχον περίπατον καὶ ἐξέδραν καὶ οἶκον μέγαν, ἐν ᾧ τὸ συσσίτιον τῶν μετεχόντων τοῦ Μουσείου φιλολόγων ἀνδρῶν. ἔστι δὲ τῇ συνόδῳ ταύτῃ καὶ χρήματα κοινὰ καὶ ἱερεὺς ὁ ἐπὶ τῷ A. 1144 Μουσείῳ, τεταγμένος τότε μὲν ὑπὸ τῶν βασιλέων, νῦν δ' ὑπὸ Καίσαρος. μέρος δὲ τῶν βασιλείων ἐστὶ καὶ τὸ καλούμενον Σῆμα, ὃ περίβολος ἦν, ἐν ᾧ αἱ τῶν βασιλέων ταφαὶ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρου· ἔφθη γὰρ τὸ σῶμα ἀφελόμενος Περδίκκαν ὁ τοῦ Λάγου Πτολεμαῖος, κατακομίζοντα ἐκ τῆς Βαβυλῶνος καὶ ἐκτρεπόμενον ταύτῃ κατὰ πλεονεξίαν καὶ ἐξιδιασμὸν τῆς Αἰγύπτου· καὶ δὴ καὶ ἀπώλετο διαφθαρεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ἐπελθόντος τοῦ Πτολεμαίου καὶ κατακλείσαντος αὐτὸν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ· ἐκεῖνος μὲν οὖν ἀπέθανεν ἐμπεριπαρεὶς ταῖς σαρίσσαις, ἐπελθόντων ἐπ' αὐτὸν τῶν στρατιωτῶν· σὺν αὐτῷ δὲ †καὶ οἱ βασιλεῖς, Ἀριδαῖός τε καὶ τὰ παιδία τὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἡ γυνὴ Ῥωξάνη ἀπῆραν εἰς Μακεδονίαν· τὸ δὲ σῶμα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίσας ὁ Πτολεμαῖος ἐκήδευσεν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου νῦν ἔτι κεῖται· οὐ μὴν ἐν τῇ αὐτῇ πυέλῳ· ὑαλίνη γὰρ αὕτη, ἐκεῖνος δ' ἐν χρυσῇ κατέθηκεν· ἐσύλησε δ' αὐτὴν ὁ Κόκκης καὶ Παρείσακτος ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, ἐκ τῆς Συρίας ἐπελθὼν καὶ ἐκπεσὼν εὐθύς, ὥστ' ἀνόνητα αὐτῷ τὰ σῦλα γενέσθαι.

9. Ἔστι δ' ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι κατὰ μὲν τὸν εἴσπλουν ἐν

---

6. κοινὰ] πολλὰ κ. — ἐπὶ] ὑπὸ *Dhi*. 9. σῶμα codd., Tzsch. corr. de coni. Cas., coll. Zenob. Prov. III, 94 ubi leguntur haec: — ἐν μέσῃ τῇ πόλει μνῆμα οἰκοδομήσας (Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ), ὃ νῦν Σῆμα καλεῖται, πάντας ἐκεῖ τοὺς προπάτορας σὺν αὐτῇ (τῇ μητρὶ) κατέθετο καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα. Codicum scripturam tueri studet Letronn. allato loco Pseudo-Callisthenis (v. III, c. 34 extr. ed. Müller ad calc. Arriani Didot.) qui habet haec: — ποιεῖ (ὁ Πτολεμαῖος) τάφον ἐν τῷ ἱερῷ τῷ καλουμένῳ Σῶμα Ἀλεξάνδρου κἀκεῖ τὸ σῶμα ἤτοι τὸ λείψανον Ἀλεξάνδρου καθίδρυσεν. Sed levior huius scriptoris est auctoritas, quam cui multum tribui possit. 15. περιπαρεὶς Cor. 16. ἐπ' αὐτῷ, omisso τῶν, *Dhi*. — Post δὲ excidisse aliquid recte suspicatur Grosk., sive ὄντες fuit sive aliud verbum simile. — καὶ aster. incl. Cor. 18. ἀπῆρεν ald. 21. αὐτὸν codd., exc. *Emoz*.

δεξιᾷ ἡ νῆσος καὶ ὁ πύργος ὁ Φάρος· κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν
χεῖρα αἵ τε χοιράδες καὶ ἡ Λοχιὰς ἄκρα, ἔχουσα βασίλειον.
εἰσπλεύσαντι δ' ἐν ἀριστερᾷ ἐστι συνεχῆ τοῖς ἐν τῇ Λοχιάδι τὰ
ἐνδοτέρω βασίλεια, πολλὰς καὶ ποικίλας ἔχοντα διαίτας καὶ ἄλση·
τούτοις δ' ὑπόκειται ὅ τε ὀρυκτὸς λιμὴν καὶ κλειστός, ἴδιος
τῶν βασιλέων, καὶ ἡ Ἀντίρροδος, νησίον προκείμενον τοῦ ὀρυ-
κτοῦ λιμένος, βασίλειον ἅμα καὶ λιμένιον ἔχον· ἐκάλεσαν δ' οὕ-
τως, ὡς ἂν τῇ Ῥόδῳ ἐνάμιλλον. ὑπέρκειται δὲ τούτου τὸ θέα-
τρον· εἶτα τὸ Ποσείδιον, ἀγκών τις ἀπὸ τοῦ Ἐμπορίου καλου-
μένου προπεπτωκώς, ἔχων ἱερὸν Ποσειδῶνος· ᾧ προσθεὶς χῶμα
Ἀντώνιος ἔτι μᾶλλον προνεῦον εἰς μέσον τὸν λιμένα ἐπὶ τῷ
ἄκρῳ κατεσκεύασε δίαιταν βασιλικήν, ἣν Τιμώνιον προσηγό-
ρευσε. τοῦτο δ' ἔπραξε τὸ τελευταῖον, ἡνίκα προλειφθεὶς ὑπὸ
τῶν φίλων ἀπῆρεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ κα-
κοπραγίαν, Τιμώνειον αὐτῷ κρίνας τὸν λοιπὸν βίον, ὃν διάξειν
ἔμελλεν ἔρημος τῶν τοσούτων φίλων. εἶτα τὸ Καισάριον καὶ A. 1145
τὸ Ἐμπόριον καὶ ἀποστάσεις· καὶ μετὰ ταῦτα τὰ νεώρια μέχρι
τοῦ ἑπτασταδίου. ταῦτα μὲν τὰ περὶ τὸν μέγαν λιμένα.

10. Ἑξῆς δ' Εὐνόστου λιμὴν μετὰ τὸ ἑπταστάδιον· καὶ C. 795
ὑπὲρ τούτου ὁ ὀρυκτός, ὃν καὶ Κιβωτὸν καλοῦσιν, ἔχων καὶ
αὐτὸς νεώρια. ἐνδοτέρω δὲ τούτου διῶρυξ πλωτὴ μέχρι τῆς
λίμνης τεταμένη τῆς Μαρεώτιδος· ἔξω μὲν οὖν τῆς διώρυγος
μικρὸν ἔτι λείπεται τῆς πόλεως· εἶθ' ἡ Νεκρόπολις τὸ προά-
στειον, ἐν ᾧ κῆποί τε πολλοὶ καὶ ταφαὶ καὶ καταγωγαὶ πρὸς
τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν ἐπιτήδειαι. ἐντὸς δὲ τῆς διώρυγος
τό τε Σαράπιον καὶ ἄλλα τεμένη ἀρχαῖα ἐκλελειμμένα πως διὰ
τὴν τῶν νέων κατασκευὴν τῶν ἐν Νικοπόλει· καὶ γὰρ ἀμφιθέα-

---

5. ὀρυκτὸς] κρυπτὸς codd., Cor. corr. coll. p. 792: et quae subiiciuntur ita scribendum esse satis ostendunt. 6. ἀντίροδος *D* (alterum ρ sup. add. sec. m.) *xz*. 9. ἐμπορείου *Cz* Cor. 10. ᾧ] ὃ *Dh*. 15. τιμώνιον codd, exc. *E*, edd. 17. ἐμπορεῖον *CD* (sed hic postea pr. m. corr.) *moxz* edd. — καὶ ἀποστάσεις om. *E*; articulum add. Cor. commodissime. 20. ὁ om. codd., exc. *E*, edd. 22. τετμημένη *w*. — μαραιώτιδος codd., exc. *E*. 23. καὶ ante τὸ add. *Emoz* edd., sed Cor. aster. incl. — προάστιον *C*. 27. νεκρῶν *s* νεῶν codd. rell., edd.: correxi de sent. Grosk.

τρον καὶ στάδιον καὶ οἱ πεντετηρικοὶ ἀγῶνες ἐκεῖ συντελοῦνται· τὰ δὲ παλαιὰ ὠλιγώρηται. συλλήβδην δ' εἰπεῖν ἡ πόλις μεστή ἐστιν ἀναθημάτων καὶ ἱερῶν· κάλλιστον δὲ τὸ γυμνάσιον, μείζους ἢ σταδιαίας ἔχον τὰς στοάς· ἐν μέσῳ [δὲ] τό τε δικαστήριον καὶ τὰ ἄλση. ἔστι δὲ καὶ Πάνειον, ὕψος τι χειροποίητον στροβιλοειδὲς ἐμφερὲς ὄχθῳ πετρώδει διὰ κοχλίου τὴν ἀνάβασιν ἔχον· ἀπὸ δὲ τῆς κορυφῆς ἐστιν ἀπιδεῖν ὅλην τὴν πόλιν ὑποκειμένην αὐτῷ πανταχόθεν. ἀπὸ δὲ τῆς Νεκροπόλεως ἡ ἐπὶ τὸ μῆκος πλατεῖα διατείνει παρὰ τὸ γυμνάσιον μέχρι τῆς πύλης τῆς Κανωβικῆς· εἶθ' Ἱππόδρομος καλούμενός ἐστι καὶ †αἱ παρακείμεναι ἄλλαι μέχρι τῆς διώρυγος τῆς Κανωβικῆς. διὰ δὲ τοῦ Ἱπποδρόμου διελθόντι ἡ Νικόπολίς ἐστιν, ἔχουσα κατοικίαν ἐπὶ θαλάττῃ πόλεως οὐκ ἐλάττω· τριάκοντα δέ εἰσιν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας στάδιοι. τοῦτον δὲ ἐτίμησεν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ τὸν τόπον, ὅτι ἐνταῦθα ἐνίκα τῇ μάχῃ τοὺς ἐπεξιόντας ἐπ' αὐτὸν μετὰ Ἀντωνίου· καὶ λαβὼν ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν ἠνάγκασε τὸν μὲν Ἀντώνιον ἑαυτὸν διαχειρίσασθαι, τὴν δὲ Κλεοπάτραν ζῶσαν ἐλθεῖν εἰς τὴν ἐξουσίαν· μικρὸν δ' ὕστερον κἀκείνη ἑαυτὴν ἐν τῇ φρουρᾷ διεχειρίσατο λάθρα δήγματι ἀσπίδος ἢ φαρμάκῳ ἐπιχρίστῳ (λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως), καὶ συνέβη καταλυθῆναι τὴν τῶν Λαγιδῶν ἀρχήν, πολλὰ συμμείνασαν ἔτη.

A. 1146 11. Πτολεμαῖος γὰρ ὁ Λάγου διεδέξατο Ἀλέξανδρον, ἐκεῖνον δὲ [ὁ] Φιλάδελφος, τοῦτον δὲ ὁ Εὐεργέτης, εἶθ' ὁ Φιλοπάτωρ ὁ τῆς Ἀγαθοκλείας, εἶθ' ὁ Ἐπιφανής, εἶθ' ὁ Φιλομήτωρ, παῖς παρὰ πατρὸς ἀεὶ διαδεχόμενος· τοῦτον δ' ἀδελφὸς διεδέξατο ὁ δεύτερος Εὐεργέτης, ὃν καὶ Φύσκωνα προσαγορεύουσι, τοῦτον δ' ὁ Λάθουρος ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, τοῦτον δ' ὁ Αὐλητὴς ὁ καθ' ἡμᾶς, ὅσπερ ἦν τῆς Κλεοπάτρας πατήρ.

---

4. στοὰς ἐν μέσῳ· τὸ δὲ δικαστήριον codd., Cor. corr. 5. πάνιον *xz*. 6. στροβυλοειδὲς *D*. 10. εἶθ' — Κανωβικῆς om. *hi*. 11. αἱ ante ἄλλαι add. *D* (?) edd.: excidisse videtur verbum, velut κατοικίαι. Etenim ὁδοὶ, quod subaudiri voluerunt interpretes, neque potest subaudiri, neque si posset commodum praeberet sensum. 13. ἐπὶ] ἐν τῇ *Di*. 24. δὲ φιλάδελφος codd., articulum, ut in proximis, add. Cor. — τοῦτον] τὸν *CEmow*.

ἅπαντες μὲν οὖν οἱ μετὰ τὸν τρίτον Πτολεμαῖον ὑπὸ τρυφῆς C. 796 διεφθαρμένοι χεῖρον ἐπολιτεύσαντο, χείριστα δ' ὁ τέταρτος καὶ [ὁ] ἕβδομος καὶ ὁ ὕστατος, ὁ Αὐλητής· ὃς χωρὶς τῆς ἄλλης ἀσελγείας χοραυλεῖν ἤσκησε, καὶ ἐπ' αὐτῷ γε ἐσεμνύνετο τοσοῦτον, ὥστ' οὐκ ὤκνει συντελεῖν ἀγῶνας ἐν τοῖς βασιλείοις, εἰς οὓς παρῄει διαμιλλησόμενος τοῖς ἀνταγωνισταῖς. τοῦτον μὲν οὖν οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐξέβαλον, τριῶν δ' αὐτῷ θυγατέρων οὐσῶν, ὧν μία γνησία ἡ πρεσβυτάτη, ταύτην ἀνέδειξαν βασίλισσαν· οἱ υἱοὶ δ' αὐτοῦ δύο νήπιοι τῆς τότε χρείας ἐξέπιπτον τελέως. τῇ δὲ κατασταθείσῃ μετεπέμψαντο ἄνδρα ἐκ τῆς Συρίας Κυβιοσάκτην τινά, προσποιησάμενον τοῦ γένους εἶναι τῶν Συριακῶν βασιλέων· τοῦτον μὲν οὖν ὀλίγων ἡμερῶν ἀπεστραγγάλισεν ἡ βασίλισσα, οὐ φέρουσα τὸ βάναυσον καὶ τὸ ἀνελεύθερον. ἧκε A. 1147 δ' ἀντ' ἐκείνου προσποιησάμενος καὶ αὐτὸς εἶναι Μιθριδάτου υἱὸς τοῦ Εὐπάτορος Ἀρχέλαος, ὃς ἦν μὲν Ἀρχελάου υἱὸς τοῦ πρὸς Σύλλαν διαπολεμήσαντος καὶ μετὰ ταῦτα τιμηθέντος ὑπὸ Ῥωμαίων, πάππος δὲ τοῦ βασιλεύσαντος Καππαδόκων ὑστάτου καθ' ἡμᾶς, ἱερεὺς δὲ τῶν ἐν Πόντῳ Κομάνων. Γαβινίῳ δὲ τότε συνδιέτριψεν ὡς συστρατεύσων ἐπὶ Παρθυαίους, λαθὼν δὲ τοῦτον κομίζεται διά τινων εἰς τὴν βασίλισσαν καὶ ἀναδείκνυται βασιλεύς. ἐν τούτῳ τὸν Αὐλητὴν ἀφικόμενον εἰς Ῥώμην δεξάμενος Πομπήιος Μάγνος συνίστησι τῇ συγκλήτῳ καὶ διαπράττεται κάθοδον μὲν τούτῳ, τῶν δὲ πρέσβεων τῶν πλείστων, ἑκατὸν ὄντων, ὄλεθρον τῶν καταπρεσβευσάντων αὐτοῦ· τούτων δ' ἦν καὶ Δίων ὁ Ἀκαδημαϊκός, ἀρχιπρεσβευτὴς γεγονώς. καταχθεὶς οὖν ὑπὸ Γαβινίου Πτολεμαῖος τόν τε Ἀρχέλαον ἀναιρεῖ καὶ τὴν θυγατέρα, χρόνον δ' οὐ πολὺν τῇ βασιλείᾳ προσθεὶς τελευτᾷ νόσῳ, καταλιπὼν δύο μὲν υἱεῖς, δύο δὲ θυ-

3. ὁ ante ἕβδομος om. codd., Cas. add. 4. χοραύλην codd., exc. *E* Epit. — γε] τε codd., om. Cor.: correxi de sent. Grosk. — ἐπὶ τοσοῦτον *Cx* edd. 7. ἐξέβαλλον *C*. 9. οἱ om. codd., exc. *Dhi*. 10. κατασταθήσῃ *C*. — ἄνδρας *Chxz* (sed hic post corr.). — κυβισάκτην *C*. 12. ἀπεστραγγάλησεν *C*. 13. αὐτοῦ post βάναυσον add. edd. 19. συνδιέτριβεν ald. Cor. 20. τινος ald. Cor. 26. σαβίνου codd. γαβίνου ald., Cas. corr. — Inde a voce Πτολεμαῖος denuo incipit cod. *F*: v. ad p. 791.

γατέρας, πρεσβυτάτην δὲ Κλεοπάτραν. οἱ μὲν οὖν Ἀλεξανδρεῖς
ἀπέδειξαν βασιλέας τόν τε πρεσβύτερον τῶν παίδων καὶ τὴν
Κλεοπάτραν, οἱ δὲ συνόντες τῷ παιδὶ καταστασιάσαντες ἐξέ-
βαλον τὴν Κλεοπάτραν, καὶ ἀπῆρε μετὰ τῆς ἀδελφῆς εἰς τὴν
Συρίαν. ἐν τούτῳ Πομπήιος Μάγνος ἧκε φεύγων ἐκ Παλαι-
φαρσάλου πρὸς τὸ Πηλούσιον καὶ τὸ Κάσιον ὄρος· τοῦτον μὲν
οὖν δολοφονοῦσιν οἱ μετὰ τοῦ βασιλέως· ἐπελθὼν δὲ Καῖσαρ
τόν τε μειρακίσκον διαφθείρει καὶ καθίστησι τῆς Αἰγύπτου
βασίλισσαν τὴν Κλεοπάτραν, μεταπεμψάμενος ἐκ τῆς φυγῆς·
συμβασιλεύειν δ' ἀπέδειξε τὸν λοιπὸν ἀδελφὸν αὐτῇ, νέον παν-
C. 797 τελῶς ὄντα. μετὰ δὲ τὴν Καίσαρος τελευτὴν καὶ τὰ ἐν Φι-
λίπποις διαβὰς Ἀντώνιος εἰς τὴν Ἀσίαν ἐξετίμησεν ἐπὶ πλέον
τὴν Κλεοπάτραν, ὥστε καὶ γυναῖκα ἔκρινε καὶ ἐτεκνοποιήσατο
ἐξ αὐτῆς, τόν τε Ἀκτιακὸν πόλεμον συνήρατο ἐκείνῃ καὶ συν-
έφυγε· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπακολουθήσας ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ
ἀμφοτέρους κατέλυσε καὶ τὴν Αἴγυπτον ἔπαυσε παροινουμένην.

12. Ἐπαρχία δὲ νῦν ἐστι, φόρους μὲν τελοῦσα ἀξιολόγους,
ὑπὸ σωφρόνων δὲ ἀνδρῶν διοικουμένη τῶν πεμπομένων ἐπάρ-
χων ἀεί. ὁ μὲν οὖν πεμφθεὶς τὴν τοῦ βασιλέως ἔχει τάξιν·
ὑπ' αὐτῷ δ' ἐστὶν ὁ δικαιοδότης, ὁ τῶν πολλῶν κρίσεων κύ-
A. 1148 ριος· ἄλλος δ' ἐστὶν ὁ προσαγορευόμενος ἰδιόλογος, ὃς τῶν
ἀδεσπότων καὶ τῶν εἰς Καίσαρα πίπτειν ὀφειλόντων ἐξετα-
στής ἐστι· παρέπονται δὲ τούτοις ἀπελεύθεροι Καίσαρος καὶ
οἰκονόμοι, μείζω καὶ ἐλάττω πεπιστευμένοι πράγματα. ἔστι
δὲ καὶ στρατιωτικοῦ τρία τάγματα, ὧν τὸ ἓν κατὰ τὴν πόλιν
ἵδρυται, τἆλλα δ' ἐν τῇ χώρᾳ· χωρὶς δὲ τούτων ἐννέα μέν εἰσι
σπεῖραι Ῥωμαίων, τρεῖς μὲν ἐν τῇ πόλει, τρεῖς δ' ἐπὶ τῶν
ὅρων τῆς Αἰθιοπίας ἐν Συήνῃ, φρουρὰ τοῖς τόποις, τρεῖς δὲ
κατὰ τὴν ἄλλην χώραν. εἰσὶ δὲ καὶ ἱππαρχίαι τρεῖς ὁμοίως

1. δὲ] τε codd., exc. *x*. 4. ἀπῆραν *Dhi*. 5. παλαιοφαρσάλου ald. 6. κάσσιον codd., exc. *Dhz*, edd. 21. ἴδιος λόγος codd., exc. *s*, in quo legitur κύριος λόγος, addito tamen in marg. ἴδιος: ἰδιολόγος quod scripsit Cor., et ipse non dubitavi recipere, quamquam alibi non invenitur hoc verbum; idem iam voluerat Schneider. in Lex. Gr. Eundem hunc esse, qui in Digestis appelletur procurator Caesaris vel rationalis, observat Cas. 28. ὀρῶν *Dh*.

διατεταγμέναι κατὰ τοὺς ἐπικαιρίους τόπους. τῶν δ' ἐπιχωρίων ἀρχόντων κατὰ πόλιν μὲν ὅ τε ἐξηγητής ἐστι, πορφύραν ἀμπεχόμενος καὶ ἔχων πατρίους τιμὰς καὶ ἐπιμέλειαν τῶν τῇ πόλει χρησίμων, καὶ ὁ ὑπομνηματογράφος καὶ [ὁ] ἀρχιδικαστής, τέταρτος δὲ ὁ νυκτερινὸς στρατηγός. ἦσαν μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τῶν βασιλέων αὗται αἱ ἀρχαί, κακῶς δὲ πολιτευομένων τῶν βασιλέων ἠφανίζετο καὶ ἡ τῆς πόλεως εὐκαιρία διὰ τὴν ἀνομίαν. ὁ γοῦν Πολύβιος γεγονὼς ἐν τῇ πόλει βδελύττεται τὴν τότε κατάστασιν, καί φησι τρία γένη τὴν πόλιν οἰκεῖν, τό τε Αἰγύπτιον καὶ ἐπιχώριον φῦλον, ὀξὺ καὶ † πολιτικόν, καὶ τὸ μισθοφορικόν, βαρὺ καὶ πολὺ καὶ ἀνάγωγον· ἐξ ἔθους γὰρ παλαιοῦ ξένους ἔτρεφον τοὺς τὰ ὅπλα ἔχοντας, ἄρχειν μᾶλλον ἢ ἄρχεσθαι δεδιδαγμένους διὰ τὴν τῶν βασιλέων οὐδένειαν· τρίτον δ' ἦν γένος τὸ τῶν Ἀλεξανδρέων, οὐδ' αὐτὸ εὐκρινῶς πολιτικὸν διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας, κρεῖττον δ' ἐκείνων ὅμως· καὶ γὰρ εἰ μιγάδες, Ἕλληνες ὅμως ἀνέκαθεν ἦσαν καὶ ἐμέμνηντο τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔθους· ἠφανισμένου δὲ καὶ τούτου τοῦ πλήθους, μάλιστα ὑπὸ τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Φύσκωνος, καθ' ὃν ἧκεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ Πολύβιος (καταστασιαζόμενος C. 798
γὰρ ὁ Φύσκων πλεονάκις τοῖς στρατιώταις ἐφίει τὰ πλήθη καὶ διέφθειρε), τοιούτων δή, φησίν, ὄντων τῶν ἐν τῇ πόλει, λοιπὸν ἦν τῷ ὄντι τὸ τοῦ ποιητοῦ·

Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε. A. 1149

13. Τοιαῦτα δ' ἦν, εἰ μὴ χείρω, καὶ τὰ τῶν ὕστερον βασιλέων. Ῥωμαῖοι δ' εἰς δύναμιν, ὡς εἰπεῖν, ἐπηνώρθωσαν τὰ πολλά, τὴν μὲν πόλιν διατάξαντες, ὡς εἶπον, κατὰ δὲ τὴν χώ-

---

2. κατὰ πόλιν om. *mox*, sed κατὰ τὴν πόλιν leguntur post ἐστι: κατὰ πόλεις ald. 3. ἐν τῇ *Dh*. 4. ὁ ante ἀρχιδικαστής om. codd.: Cor. add. 5. μὲν] δ' ald. 10. καὶ τὸ ἐπιχώριον codd., exc. *F*. — πολιτικὸν parum convenire et adiectivo ὀξὺ et iis, quae mox leguntur οὐδ' αὐτὸ εὐκρινῶς πολιτικὸν κτλ., cum recte animadvertisset Tyrwh., οὐ addendum esse censuit: equidem malim scribere ἀπολιτικόν. 11. βαρὺ καὶ om. codd., exc. *F*: saepius ita usurpat hoc adiectivum Polybius, v. II, 23, 1. XXXI, 25, 4. — ἐξ ἔθνους *CFmox*. 13. οὐδενίαν *CF*. 16. εἰ] οἱ *Cx*. 17. ἔθνους *CDFi*. 18. τοῦ ante Φύσκωνος om. *Dh*. 20. πολλάκις *mox*. 21. τῶν om. *D*. 24. εἰ μὴ καὶ χείρω *F*. 25. καὶ ῥωμαῖοι δὲ codd., exc. *Fx*.

ραν ἐπιστρατήγους τινὰς καὶ νομάρχας καὶ ἐθνάρχας καλουμένους ἀποδείξαντες, πραγμάτων οὐ μεγάλων ἐπιστατεῖν ἠξιωμένους. τῆς δ' εὐκαιρίας τῆς κατὰ τὴν πόλιν τὸ μέγιστόν ἐστιν, ὅτι τῆς Αἰγύπτου πάσης μόνος ἐστὶν οὗτος ὁ τόπος πρὸς ἄμφω πεφυκὼς εὖ, τά τε ἐκ θαλάττης διὰ τὸ εὐλίμενον, καὶ τὰ ἐκ τῆς χώρας, ὅτι πάντα εὐμαρῶς ὁ ποταμὸς πορθμεύει συνάγει τε εἰς τοιοῦτον χωρίον, ὅπερ μέγιστον ἐμπόριον τῆς οἰκουμένης ἐστί. τῆς μὲν οὖν πόλεως ταύτας ἄν τις λέγοι τὰς ἀρετάς· τῆς Αἰγύπτου δὲ τὰς προσόδους *ἃς* ἔν τινι λόγῳ Κικέρων φράζει, φήσας κατ' ἐνιαυτὸν τῷ τῆς Κλεοπάτρας πατρὶ τῷ Αὐλητῇ προσφέρεσθαι φόρον ταλάντων μυρίων δισχιλίων πεντακοσίων. ὅπου οὖν ὁ κάκιστα καὶ ῥᾳθυμότατα τὴν βασιλείαν διοικῶν τοσαῦτα προσωδεύετο, τί χρὴ νομίσαι τὰ νῦν, διὰ τοσαύτης ἐπιμελείας οἰκονομούμενα καὶ τῶν Ἰνδικῶν ἐμποριῶν καὶ τῶν Τρωγλοδυτικῶν ἐπηυξημένων ἐπὶ τοσοῦτον; πρότερον μέν γε οὐδ' εἴκοσι πλοῖα ἐθάρρει τὸν Ἀράβιον κόλπον διαπερᾶν, ὥστε ἔξω τῶν στενῶν ὑπερκύπτειν, νῦν δὲ καὶ στόλοι μεγάλοι στέλλονται μέχρι τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν ἄκρων τῶν Αἰθιοπικῶν, ἐξ ὧν ὁ πολυτιμότατος κομίζεται φόρτος εις τὴν Αἴγυπτον, κἀντεῦθεν πάλιν εἰς τοὺς ἄλλους ἐκπέμπεται τόπους· ὥστε τὰ τέλη διπλάσια συνάγεται, τὰ μὲν εἰσαγωγικά, τὰ δὲ ἐξαγωγικά· τῶν δὲ βαρυτίμων βαρέα καὶ τὰ τέλη. καὶ γὰρ δὴ καὶ μονοπωλίας ἔχει· μόνη γὰρ ἡ Ἀλεξάνδρεια τῶν τοιούτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ὑποδοχεῖόν ἐστι καὶ χορηγεῖ τοῖς ἐκτός. ἔτι δὲ μᾶλλον κατιδεῖν ἐστι τὴν εὐφυΐαν ταύτην περιοδεύοντι τὴν χώραν, καὶ πρῶτον τὴν παραλίαν ἀρξαμένην ἀπὸ τοῦ Καταβαθμοῦ· μέχρι δεῦρο γάρ ἐστιν ἡ Αἴγυπτος, ἡ δ' ἑξῆς ἐστι Κυρηναία καὶ οἱ περιοικοῦντες βάρβαροι Μαρμαρίδαι.

14. Ἀπὸ μὲν οὖν Καταβαθμοῦ εἰς Παραιτόνιον εὐθυπλο-

---

1. ἐπιστρατηγοὺς codd., exc. *x*. 7. τοιοῦτο codd., exc. *Fxz*, edd. — ἐμπορεῖον codd., exc. *Fx*, edd. 9. ἃς om. *E* Tzsch. Cor. recte. 11. καὶ δισχιλίων *C* (?) edd. 12. ῥαθυμώτατα *CF*. 14. ἐμπορειῶν *D* ἐμπορίων *F*. 15. Τρωγλοδυτικῶν] ἰνδικῶν *C* sed τρωγλοδυτικῶν sup add. 20. ἐκκομίζεται *s* sed in marg. add. ἐκπέμπεται. 21. συνάγεσθαι edd. 23. καὶ post δὴ om. *F*. 26. πρῶτον] μᾶλλον *E*. 29. παραιτόμιον *E* παρατόνιον *F* παραιτώνιον *moxz*.

οὖντι σταδίων ἐστὶν ἐνναχοσίων ὁ δρόμος· πόλις δ' ἐστὶ καὶ
λιμὴν μέγας τετταράκοντά που σταδίων· καλοῦσι δ' οἱ μὲν Πα- C. 799
ραιτόνιον τὴν πόλιν, οἱ δ' Ἀμμωνίαν. μεταξὺ δὲ ἥ τε Αἰγυ- A. 1150
πτίων κώμη καὶ ἡ Αἰνησίσφυρα ἄκρα, καὶ Τυνδάρειοι σκόπελοι,
νησίδια τέτταρα ἔχοντα λιμένα· εἶθ' ἑξῆς ἄκρα Δρέπανον καὶ
νῆσος Αἰνησίππεια ἔχουσα λιμένα καὶ κώμη Ἆπις, ἀφ' ἧς εἰς
μὲν Παραιτόνιον στάδιοι ἑκατόν, εἰς δὲ Ἄμμωνος ὁδὸς ἡμε-
ρῶν πέντε· ἀπὸ δὲ τοῦ Παραιτονίου [εἰς Ἀλεξάνδρειαν] χίλιοί
που καὶ τριακόσιοι στάδιοι. μεταξὺ δὲ πρῶτον μὲν ἄκρα λευ-
κόγειος, Λευκὴ ἀκτὴ καλουμένη· ἔπειτα Φοινικοῦς λιμὴν καὶ
Πνιγεὺς κώμη· εἶτα νῆσος Σιδωνία λιμένα ἔχουσα· εἶτ' Ἀντί-
φραι μικρὸν ἀπωτέρω τῆς θαλάττης· ἅπασα μὲν ἡ χώρα αὕτη
οὐκ εὔοινος, πλείω δεχομένου τοῦ κεράμου θάλατταν ἢ οἶνον,
ὃν δὴ καλοῦσι Λιβυκόν, ᾧ δὴ καὶ τῷ ζύθῳ τὸ πολὺ φῦλον
χρῆται τῶν Ἀλεξανδρέων· σκώπτονται δὲ μάλιστα αἱ Ἀντί-
φραι· εἶθ' ὁ Δέρρις λιμήν, καλούμενος οὕτως διὰ τὴν πλησίον

---

2. τετταράκοντά που σταδίων om. *E*. — παρατόνιον *F* παραιτώνιον *moxz*. 4. νησίσφιρα *F* νησισφύρα codd. rell. Tzsch. Cor.: equidem reposui scripturam a Xyl. receptam auctore Ptolem. IV, 5; idem promontorium nominatur Ἐννεσυφόρα in Periplo ap. Mann. Geogr. ant. X, 2. p. 32: ac favet huic scripturae nomen insulae Aenesippeae. Denique quam proclivis fuerit literarum Al omissio satis liquet. — τυνδάρεοι *E* τυνδάριοι codd. rell., exc. *F*, Tzsch. Cor. 6. ἐνισίππεια *DEFhi* ἐνισίσπεια *Cxz* ald. ἐνισίσπια *r* ἐνισίπεια *m* ἐνίσπεια *o* Αἰνησίπαστα edd. inde ab Hoppero, qui unde sumpserit nescio: Αἰνησίππη eadem insula vocatur a Ptolem. l. c. 7. παραιτώνιον *moxz*. 8. παραιτωνίου *moxz*. — Verba εἰς Ἀλεξάνδρειαν om codd. edd.: necessaria ea esse animadverterunt Mannert. Letronn. Grosk. 11. σιδονία *Cmoz* ald., quod cum Hopp. mutavisset in Πηδονία, restituerunt Tzsch. Cor.: Πηδωνία vocatur bis haec insula a Ptolem. l. c., unde praeferenda fortasse haec scriptura. — εἶτ' Ἀντίφραι om. *F*. 13. πλεῖον *F*. 14. λιβυκόν] βύκιον vel βίκιον scribendum esse docte coni. Meinek. ad Steph. s. v. Ἀντίφρα, ubi cum ex hoc loco, ut videtur, legeretur τὸν δ' οἶνον καλοῦσι βύκον, idem scripsit βύκιον, coll. Galeni loco (ed. Kuhn. vol. VI, p. 802): δυσώδεις (οἴνους) καὶ ἀηδεῖς καὶ αὐστηρούς, οἷός ἐστιν ὁ φαῦλος βικνός (leg. βύκιος) ἐν τοῖς μεγάλοις κεραμίοις. Gronov. quoque de Strabonis scriptura dubitaverat. — ζύγῳ codd. Xyl. corr. 16. δέρις codd., exc. *EF*, edd.

*πέτραν μέλαιναν δέρρει ἐοικυῖαν· ὀνομάζουσι δὲ καὶ Ζεφύριον
τὸν πλησίον τόπον· εἶτ' ἄλλος λιμὴν Λεύκασπις καὶ ἄλλοι πλεί-
ους· εἶτα Κυνὸς σῆμα· εἶτα Ταπόσειρις οὐκ ἐπὶ θαλάττῃ,
πανήγυριν δεχομένη μεγάλην· καὶ ἄλλη δ' ἐστὶ Ταπόσειρις ἐπέ-
κεινα τῆς πόλεως ἱκανῶς· αὐτῆς δὲ πλησίον πετρῶδες ἐπὶ τῇ
θαλάττῃ χωρίον, καὶ αὐτὸ δεχόμενον πολλοὺς τοὺς κωμάζοντας
ἅπασαν ὥραν ἔτους· εἶθ' ἡ Πλινθίνη καὶ Νικίου κώμη καὶ
Χερρόνησος φρούριον, πλησίον ἤδη τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς
Νεκροπόλεως ἐν ἑβδομήκοντα σταδίοις. ἡ δὲ Μαρεία λίμνη
παρατείνουσα μέχρι καὶ δεῦρο πλάτος μὲν ἔχει πλειόνων ἢ πεν-
τήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίων, μῆκος δ' ἐλαττόνων ἢ τριακοσίων.
ἔχει δ' ὀκτὼ νήσους καὶ τὰ κύκλῳ πάντ' οἰκούμενα καλῶς· εὐ-*
A. 1151 *οινία τέ ἐστι περὶ τοὺς τόπους, ὥστε καὶ διαχεῖσθαι πρὸς πα-
λαίωσιν τὸν Μαρεώτην οἶνον.*

15. *Φύεται δ' ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἕλεσι καὶ ταῖς λίμναις
ἥ τε βύβλος καὶ ὁ Αἰγύπτιος κύαμος, ἐξ οὗ τὸ κιβώριον, σχε-
δόν τι ἰσοῦψεις ῥάβδοι ὅσον δεκάποδες. ἀλλ' ἡ μὲν βύβλος
ψιλὴ ῥάβδος ἐστὶν ἐπ' ἄκρῳ χαίτην ἔχουσα. ὁ δὲ κύαμος κατὰ
πολλὰ μέρη φύλλα καὶ ἄνθη ἐκφέρει καὶ καρπὸν ὅμοιον τῷ
παρ' ἡμῖν κυάμῳ, μεγέθει μόνον καὶ γεύσει διαλλάττοντα. οἱ
οὖν κυαμῶνες ἡδεῖαν ὄψιν παρέχουσι καὶ τέρψιν τοῖς ἐνευω-
χεῖσθαι βουλομένοις· εὐωχοῦνται δ' ἐν σκάφαις θαλαμηγοῖς,*
C. 800 *ἐνδύνοντες εἰς τὸ πύκνωμα τῶν κυάμων καὶ σκιαζόμενοι τοῖς
φύλλοις· ἔστι γὰρ σφόδρα μεγάλα, ὥστε καὶ ἀντὶ ποτηρίων
καὶ τρυβλίων χρῆσθαι· ἔχει γάρ τινα καὶ κοιλότητα ἐπιτηδείαν
πρὸς τοῦτο· καὶ δὴ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια μεστὴ τούτων ἐστὶ κατὰ*

---

1. *δέρει moxz* edd.: cf. III, 168. 3. *ταπόσειρις*, et φ sup. π sec. m. add., *D ταφόσιρις Ehi ταπόσιρις x*: eadem plane scripturae discrepantia mox recurrit. 6. *ἀκμάζοντας* codd., Cor. corr. de coni. Tyrwh. 7. *πλινθηνὴ DEh πλινθήνη CFx*: fluctuatur huius nominis scriptura etiam apud alios scriptores, sed plerique in ι consentiunt. 9. *μαρίνα F μαρία* codd. rell., exc. *E*. 12. *πάντα* codd., exc. *DF*, edd. 13. *διακεῖσθαι E διαρκεῖσθαι* Cor. 14. *μαραιώτην CDFh μαρεῶτιν Emoxz*. 16. *βίβλος CFmoxz* edd. — *καὶ τὸ κιβώριον E*. 17. *δέκα πόδες* codd., exc. *E*. — *βίβλος CFmoxz* edd. 18. *ἐπ' ἄκρῳ*] *ἐπάνω F*. 19. *φέρει D* (in hoc ἐκ sec. m. add.) *E*. 23. *συσκιαζόμενοι* ald. 25. *τριβλύων Dh*. 26. *ἐστι τούτων Dh*.

τὰ ἐργαστήρια, ὡς σκεύεσι χρωμένων· καὶ οἱ ἀγροὶ μίαν τινὰ τῶν προσόδων καὶ ταύτην ἔχουσι τὴν ἀπὸ τῶν φύλλων. ὁ μὲν δὴ κύαμος τοιοῦτος· ἡ δὲ βύβλος ἐνταῦθα μὲν οὐ πολλὴ φύεται (οὐ γὰρ ἀσκεῖται), ἐν δὲ τοῖς κάτω μέρεσι τοῦ Δέλτα πολλή, ἡ μὲν χείρων, ἡ δὲ βελτίων, ἡ ἱερατική· κἀνταῦθα δέ τινες τῶν τὰς προσόδους ἐπεκτείνειν βουλομένων μετήνεγκαν τὴν Ἰουδαϊκὴν ἐντρέχειαν, ἣν ἐκεῖνοι παρεῦρον ἐπὶ τοῦ φοίνικος, καὶ μάλιστα τοῦ καρυωτοῦ, καὶ τοῦ βαλσάμου· οὐ γὰρ ἐῶσι πολλαχοῦ φύεσθαι, τῇ δὲ σπάνει τιμὴν ἐπιτιθέντες τὴν πρόσοδον οὕτως αὔξουσι, τὴν δὲ κοινὴν χρείαν διαλυμαίνονται.

16. Ἐν δεξιᾷ δὲ τῆς Κανωβικῆς πύλης ἐξιόντι ἡ διῶρυξ ἐστὶν ἡ ἐπὶ Κάνωβον συνάπτουσα τῇ λίμνῃ· ταύτῃ δὲ καὶ ἐπὶ Σχεδίαν ὁ πλοῦς ἐπὶ τὸν μέγαν ποταμὸν καὶ ἐπὶ τὸν Κάνωβον, πρῶτον δὲ ἐπὶ τὴν Ἐλευσῖνα· ἔστι δ' αὕτη κατοικία πλησίον τῆς τε Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Νικοπόλεως ἐπ' αὐτῇ τῇ Κανωβικῇ διώρυγι κειμένη, διαίτας ἔχουσα καὶ ἀπόψεις τοῖς καπυρίζειν A. 1152 βουλομένοις καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξίν, ἀρχή τις Κανωβισμοῦ καὶ τῆς ἐκεῖ λαμυρίας. ἀπὸ δὲ τῆς Ἐλευσῖνος προελθοῦσι μικρὸν ἐν δεξιᾷ ἐστιν ἡ διῶρυξ ἀνάγουσα ἐπὶ τὴν Σχεδίαν· διέχει δὲ τετράσχοινον τῆς Ἀλεξανδρείας ἡ Σχεδία, κατοικία πόλεως, ἐν ᾗ τὸ ναύσταθμον τῶν θαλαμηγῶν πλοίων, ἐφ' οἷς οἱ ἡγεμόνες εἰς τὴν ἄνω χώραν ἀναπλέουσιν· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ τελώνιον τῶν ἄνωθεν καταγομένων καὶ ἀναγομένων· οὗ χάριν καὶ σχεδία ἔζευκται ἐπὶ τῷ ποταμῷ, ἀφ' ἧς καὶ τοὔνομα τῷ τόπῳ. μετὰ δὲ τὴν διώρυγα τὴν ἐπὶ Σχεδίαν ἄγουσαν ὁ ἑξῆς ἐπὶ τὸν Κάνωβον πλοῦς ἐστι παράλληλος τῇ παραλίᾳ τῇ ἀπὸ Φάρου μέχρι τοῦ Κανωβικοῦ στόματος· στενὴ γάρ τις ταινία μεταξὺ διήκει τοῦ τε πελάγους καὶ τῆς διώρυγος, ἐν ᾗ ἐστιν ἥ τε μικρὰ Ταπόσειρις μετὰ τὴν Νικόπολιν καὶ τὸ Ζε-

---

3. βίβλος *Cmoxz* edd. 6. τὴν πρόσοδον *E*. 8. καρυωτοῦ *C*. 9. ἐπιθέντες *CDEh*. 10. ὄντως *CDFhswx* αὐτοῖς Cor. — διαλοιμαίνονται *F*. 14. αὕτη δ' ἐστὶ *E*. 15. τῆς τε om. *E*. — τῆς om. *E*. 18. παρελθοῦσι *F*. 21. θαλαμίγγων *F*. — ἐφ' ἧς *Di*. 24. ἀφ' ἧς — τόπῳ om. *F*. 28. τενία *CD* (in hoc αι sec. m. sup. ε add.). 29. ταπόσιρις *C* ταπόσειρις *D* (sed φ sup. π add. sec. m., qua ει in ι mut.) ταφόσιρις *Ehi*. — τὴν om. *E*.

φύριον, ἄκρα ναΐσκον ἔχουσα Ἀρσινόης Ἀφροδίτης· τὸ δὲ παλαιὸν καὶ Θῶνίν τινα πόλιν ἐνταῦθά φασιν, ἐπώνυμον τοῦ βασιλέως τοῦ δεξαμένου Μενέλαόν τε καὶ Ἑλένην ξενίᾳ. περὶ οὖν τῶν τῆς Ἑλένης φαρμάκων φησὶν οὕτως ὁ ποιητής·

C. 801 ἐσθλά, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις.

17. Κάνωβος δ' ἐστὶ πόλις ἐν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίοις ἀπὸ Ἀλεξανδρείας πεζῇ ἰοῦσιν, ἐπώνυμος Κανώβου τοῦ Μενελάου κυβερνήτου, ἀποθανόντος αὐτόθι, ἔχουσα τὸ τοῦ Σαράπιδος ἱερὸν πολλῇ ἁγιστείᾳ τιμώμενον καὶ θεραπείας ἐκφέρον, ὥστε καὶ τοὺς ἐλλογιμωτάτους ἄνδρας πιστεύειν καὶ ἐγκοιμᾶσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν ἢ ἑτέρους. συγγράφουσι δέ τινες καὶ τὰς θεραπείας, ἄλλοι δὲ ἀρετὰς τῶν ἐνταῦθα λογίων. ἀντὶ πάντων δ' ἐστὶν ὁ τῶν πανηγυριστῶν ὄχλος τῶν ἐκ τῆς Ἀλε-
A. 1153 ξανδρείας κατιόντων τῇ διώρυγι· πᾶσα γὰρ ἡμέρα καὶ πᾶσα νὺξ πληθύει τῶν [μὲν] ἐν τοῖς πλοιαρίοις καταυλουμένων καὶ κατορχουμένων ἀνέδην μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀκολασίας, καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τῶν δ' ἐν αὐτῷ τῷ Κανώβῳ καταγωγὰς ἐχόντων, ἐπικειμένας τῇ διώρυγι εὐφυεῖς πρὸς τὴν τοιαύτην ἄνεσιν καὶ εὐωχίαν.

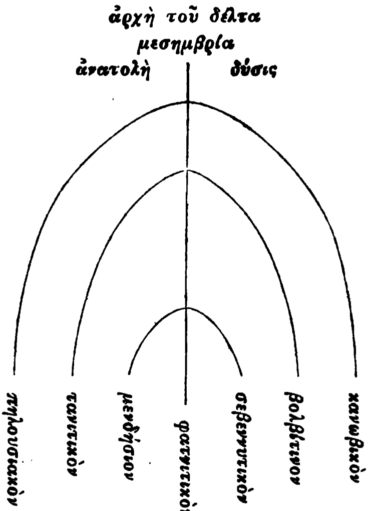
18. Μετὰ δὲ τὸν Κάνωβόν ἐστι τὸ Ἡράκλειον *τὸ* Ἡρακλέους ἔχον ἱερόν· εἶτα τὸ Κανωβικὸν στόμα καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Δέλτα. τὰ δ' ἐν δεξιᾷ τῆς Κανωβικῆς διώρυγος ὁ Μενελαΐτης ἐστὶ νομὸς ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πρώτου Πτολεμαίου καλούμενος, οὐ μὰ Δία ἀπὸ τοῦ ἥρωος, ὥς ἔνιοί φασιν, ὧν καὶ Ἀρτεμίδωρος. μετὰ δὲ τὸ Κανωβικὸν στόμα ἐστὶ τὸ Βολβίτινον, εἶτα τὸ Σεβεννυτικὸν καὶ τὸ Φατνιτικόν, τρίτον ὑπάρχον

---

3. διαδεξαμένου *F*. 5. πόρε *EFxz*. 9. ἁγιστίᾳ *CD* (ι in ει sec. m. mut.) *F*. — καὶ om. *Dhi*. 10. ἐλλογιμοτάτους *C*. 11. ἑτέρων ald. 12. ἀρεταλογίων *CDFh* ἀρετολογίων *x* τερατολογίων *i*. 15. μὲν om. codd., Cor. add. 16. ἀναίδην codd., exc. *h*: etiam in *D* ε sec. m. sup. αι add. 20. τὸν om. *E*. — ἔστι om. *E*. — τὸ ante Ἡρακλέους om. *Ex* Cor., recte. 22. ὁ μὲν ἐλαΐτης *CDh* ὁ ἐλαΐτης *moxz*. 23. ἀπὸ] ὑπὸ codd., exc. *EF*. — καλουμένου codd., exc. *EF*. 25. στόμα om. *E*. — βολβιτικὸν *Emoz* βολβιτινὸν (sic) *F*. 26. σεβεννιτικόν codd., exc. *EF* qui υ tuentur, ut Steph. et nummi. — φατνικὸν codd., exc. *EF* Epit., edd.

τῷ μεγέθει παρὰ τὰ πρῶτα δύο, οἷς ὥρισται τὸ Δέλτα· καὶ γὰρ οὐ πόρρω τῆς κορυφῆς σχίζεται εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ Δέλτα. τῷ δὲ Φατνιτικῷ συνάπτει τὸ Μενδήσιον, εἶτα τὸ Τανιτικὸν καὶ τελευταῖον τὸ Πηλουσιακόν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα τούτων μεταξύ, ὡς ἂν ψευδοστόματα ἀσημότερα. ἔχει μὲν οὖν εἰσαγωγὰς τὰ στόματα, ἀλλ' οὐκ εὐφυεῖς οὐδὲ μεγάλοις πλοίοις, ἀλλ' ὑπηρετικοῖς διὰ τὸ βραχέα εἶναι καὶ ἑλώδη. μάλιστα μέντοι τῷ Κανωβικῷ στόματι ἐχρῶντο ὡς ἐμπορίῳ, τῶν κατ' Ἀλεξάνδρειαν λιμένων ἀποκεκλειμένων, ὡς προείπομεν. μετὰ δὲ τὸ Βολβίτινον στόμα ἐπὶ πλέον ἔκκειται ταπεινὴ καὶ ἀμμώδης

2. οὐ] οὐδὲ codd., exc. *F*, edd. 3. φατνικῷ codd., exc. *EF*, edd. — συνάπτει μὲν τὸ *Dhi*. — τανατικὸν *F*. 4. Inde a verbis τὸ πηλουσιακὸν alia manus incipit in *F*. Caeterum ad hunc locum in omnibus Strabonis codicibus, quos viderim, appicta est ostiorum Nili delineatio hunc fere in modum:

In nominibus appositis hae offenduntur scripturae discrepantiae: τανατικὸν *F* φατνιατικὸν *Dgz* φατνικὸν *xy* σεβεννιτικὸν *xy* σεβεννυτικὸν *F* βολβιτικὸν *DEgz* βολβιτινὸν *F*. 8. ἐμπορείῳ *CD* (sed hic sec. m. corr.) *z* Cor. — κατὰ *DF*. 9. ἀποκεκλιμένων codd., exc. *D* ἀποκεκλεισμένων edd. inde a Xyl. 10. βολβιτικὸν *E* βολβιτινὸν *F*.

ἄκρα· καλεῖται δὲ Ἀγνοῦ κέρας· εἶθ' ἡ Περσέως σκοπὴ καὶ τὸ Μιλησίων τεῖχος· πλεύσαντες γὰρ ἐπὶ Ψαμμιτίχου τριάκοντα ναυσὶ Μιλήσιοι (κατὰ Κυαξάρη δ' οὗτος ἦν τὸν Μῆδον) κατέσχον εἰς τὸ στόμα τὸ Βολβίτινον, εἶτ' ἐκβάντες ἐτείχισαν τὸ λεχθὲν κτίσμα· χρόνῳ δ' ἀναπλεύσαντες εἰς τὸν Σαϊτικὸν νομὸν καταναυμαχήσαντες Ἰνάρων πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατιν οὐ
C. 802 *πολὺ τῆς Σχεδίας ὕπερθεν. μετὰ δὲ τὸ τῶν Μιλησίων τεῖχος ἐπὶ τὸ Σεβεννυτικὸν προϊόντι στόμα λίμναι εἰσίν, ὧν ἡ ἑτέρα Βουτικὴ καλεῖται ἀπὸ Βούτου πόλεως, καὶ ἡ Σεβεννυτικὴ δὲ πόλις καὶ ἡ Σάις, μητρόπολις τῆς κάτω χώρας, ἐν ᾗ τιμῶσι τὴν Ἀθηνᾶν· ἐν δὲ τῷ ἱερῷ αὐτῆς ἡ θήκη κεῖται τοῦ Ψαμμι-*
A. 1154 *τίχου· περὶ δὲ τὴν Βοῦτον καὶ Ἑρμοῦ πόλις ἐν νήσῳ κειμένη· ἐν δὲ τῇ Βούτῳ Λητοῦς ἐστι μαντεῖον.*

19. *Ἐν δὲ τῇ μεσογείῳ τῇ ὑπὲρ τοῦ Σεβεννυτικοῦ καὶ Φατνιτικοῦ στόματος Ξόις ἐστὶ καὶ νῆσος καὶ πόλις ἐν τῷ Σεβεννυτικῷ νομῷ. ἔστι δὲ καὶ Ἑρμοῦ πόλις καὶ Λύκου πόλις καὶ Μένδης, ὅπου τὸν Πᾶνα τιμῶσι καὶ τῶν ζῴων τράγον· ὡς δὲ Πίνδαρός φησιν, οἱ τράγοι ἐνταῦθα γυναιξὶ μίγνυνται. πλησίον δὲ Μένδητος καὶ Διὸς πόλις καὶ αἱ περὶ αὐτὴν λίμναι καὶ Λεοντόπολις· εἶτ' ἀπωτέρω ἡ Βούσιρις πόλις ἐν τῷ Βουσιρίτῃ*

---

1. *δὲ* om. *E*. 2. *ψαμμητίκου C ψαμμιτίκου DF ψαμμητίχου x*. 3. *οὗτος δ' ἦν τῶν μήδων moz* cdd., qui Medorum rex fuit Guar. 4. *βολβιτικὸν E βολβιτινὸν F*. 6. *ἴναρον Dhi* edd. 8. *προσιόντι* codd., exc. *E*. 11. *ψαμμητίκου CDFh ψαμμητίχου x*. 12. *Βοῦτον πόλιν E*. — *ἑρμούπολιν Dh ἑρμόπολις EFx* edd. inde a Xyl. 14. *μεσογαίᾳ E* edd. — *φατνιατικοῦ Dh φατνατικοῦ i φατνικοῦ F* (?) *moxz* edd. 15. *καὶ* ante *νῆσος* om. *Dhio*. 16. *Ἑρμούπολις Dhxz*. 17. *καὶ ζῷον τράγον moz*. 18. Post *μίγνυνται* codd., exc. *EF*, edd. subiiciunt hos versus:

> *Μένδητα παρὰ κρημνὸν θαλάσσης* (sic codd.)
> *ἔσχατον, Νείλου κέρας, αἰγίβατοι*
> *ὅθι τράγοι γυναιξὶ μίσγονται.*

Pro *αἰγίβατοι* in *moz* legitur *αἰγίβοτον*, sed *αἰγιβάται* scribendum esse Hermannus vidit. Qui versus cum ex marg. haud dubie sint recepti neque a Strabone additi, optimorum codicum auctoritate loco, quem iniuria obtinuerant, cedere eos iussi: v. ad p. 791. 19. *διόσπολις* codd., exc. *CEF*. — *καὶ Λεοντόπολις* om. *E*. 20. *ἀποτέρω C*. — *βούσειρις CD* (sed in hoc *ει* in *ι* sec. m. mut.) *F*. — *βουσειρίτῃ D* (in hoc *ει* in *ι*

νομῷ καὶ Κυνὸς πόλις. φησὶ δ' Ἐρατοσθένης κοινὸν μὲν εἶναι τοῖς βαρβάροις πᾶσιν ἔθος τὴν ξενηλασίαν, τοὺς δ' Αἰγυπτίους ἐλέγχεσθαι διὰ τῶν περὶ τὸν Βούσιριν μεμυθευμένων ἐν τῷ Βουσιρίτῃ νομῷ, διαβάλλειν τὴν ἀξενίαν βουλομένων τοῦ τόπου τούτου τῶν ὕστερον, οὐ βασιλέως, μὰ Δία, οὐδὲ τυράννου γενομένου τινὸς *τοῦ* Βουσίριδος· προσεπιφημισθῆναι δὲ καὶ τὸ

Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε,

προσλαμβάνοντος πρὸς τοῦτο πάμπολυ καὶ τοῦ ἀλιμένου καὶ τοῦ μηδὲ τὸν ὄντα λιμένα ἀνεῖσθαι τὸν πρὸς τῇ Φάρῳ, φρουρεῖσθαι δ' ὑπὸ βουκόλων λῃστῶν ἐπιτιθεμένων τοῖς προσορμιζομένοις· Καρχηδονίους δὲ καταποντοῦν, εἴ τις τῶν ξένων εἰς Σαρδὼ παραπλεύσειεν ἢ ἐπὶ Στήλας· διὰ δὲ ταῦτ' ἀπιστεῖσθαι τὰ πολλὰ τῶν ἑσπερίων· καὶ τοὺς Πέρσας δὲ κακῶς ἡγεῖσθαι τοῖς πρέσβεσι τὰς ὁδοὺς κύκλῳ καὶ διὰ δυσκόλων.

20. Συνάπτει δὲ καὶ ὁ Ἀθριβίτης νομὸς καὶ Ἄθριβις πόλις καὶ ἔτι ὁ Προσωπίτης νομός, ἐν ᾧ Ἀφροδίτης πόλις. ὑπὲρ δὲ τὸ Μενδήσιον στόμα καὶ τὸ Τανιτικὸν λίμνη μεγάλη καὶ ὁ Μενδήσιός ἐστι νομὸς καὶ ὁ Λεοντοπολίτης καὶ πόλις Ἀφροδίτης καὶ ὁ Φαρβητίτης νομός· εἶτα τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι, καὶ ὁ Τανίτης νομὸς καὶ πόλις ἐν αὐτῷ μεγάλη Τάνις.

21. Μεταξὺ δὲ τοῦ Τανιτικοῦ καὶ τοῦ Πηλουσιακοῦ λίμναι καὶ ἕλη μεγάλα καὶ συνεχῆ κώμας πολλὰς ἔχοντα· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ Πηλούσιον κύκλῳ περικείμενα ἔχει ἕλη, ἅ τινες Βάραθρα C. 803

---

sec. m. mut.) *F*. 3. τῶν] τὸν *F*. — βούσειριν *CF*. 4. βουσειρίτῃ *F*. 5. οὐ] οὐδὲ codd., exc. *DFi*. 6. τινὸς γενομένου *D*. — τοῦ aster. incl. Cor., nec ferri potest. 11. ἐπικειμένων Eust. ad. Od. *Δ*, 483 p. 1506 in. R. 13. Verba ἐπὶ Στήλας — τὰ πολλὰ om. *C*. — δὲ] δὴ *moxz*. 15. πρεσβεύσασι s πρέσβευσι ald. 16. ἀθριβειτις (sic) *CF* ἀθριβείτης *Dhs* ἀτριβίτης *moxz* ἀθρειβίτης ald.: corr. Tzsch. — Verba καὶ Ἄθριβις πόλις om. edd.: legerat ea in codice suo Steph., quem cf. s. v. Ἄθλιβις. — Ἀθριβεῖς *CDFhiw* ἀθρειβὴς *moxz*: verum servavit *E*. 17. προσοπίτης *Dh*. 18. τανητικὸν *CDFh* ταντυτικὸν *ioz*. 19. ἐστι om. *E*. 20. φαρβιτίτης *E* φαρβατίτης *x*. 21. αὐτῇ edd. 23. δὲ] δ' αἱ *Dmoxz* δὲ αἱ *Eh*. — ταναϊτικοῦ *F* ταναϊκοῦ codd. rell., exc. *E*.

A. 1155 καλοῦσι, καὶ τέλματα· ᾤκισται δ' ἀπὸ θαλάττης ἐν πλείοσιν ἢ εἴκοσι σταδίοις, τὸν δὲ κύκλον ἔχει τοῦ τείχους σταδίων εἴκοσιν· ὠνόμασται δ' ἀπὸ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν τελμάτων. ταύτῃ δὲ καὶ δυσείσβολός ἐστιν ἡ Αἴγυπτος ἐκ τῶν ἑωθινῶν τόπων τῶν κατὰ Φοινίκην καὶ τὴν Ἰουδαίαν· καὶ ἐκ τῆς Ἀραβίας δὲ τῆς Ναβαταίων, ἥπερ ἐστὶ προσεχής, διὰ τούτων ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἡ ὁδός. ἡ δὲ μεταξὺ τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου Ἀραβία μέν ἐστι, καὶ ἐπί γε τῶν ἄκρων αὐτῆς ἵδρυται τὸ Πηλούσιον· ἀλλ' ἔρημος ἅπασά ἐστι καὶ ἄβατος στρατοπέδῳ. ὁ δὲ μεταξὺ ἰσθμὸς Πηλουσίου καὶ τοῦ μυχοῦ τοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν χιλίων μέν ἐστι σταδίων, ὡς δὲ Ποσειδώνιός φησιν, ἐλαττόνων ἢ χιλίων καὶ πεντακοσίων· πρὸς δὲ τῷ ἄνυδρος εἶναι καὶ ἀμμώδης ἑρπετῶν πλῆθος ἔχει τῶν ἀμμοδυτῶν.

22. Ἀπὸ δὲ Σχεδίας ἀναπλέουσιν ἐπὶ Μέμφιν ἐν δεξιᾷ μέν εἰσι πάμπολλαι κῶμαι μέχρι τῆς Μαρείας λίμνης, ὧν ἐστι καὶ ἡ Χαβρίου κώμη καλουμένη· ἐπὶ δὲ τῷ ποταμῷ Ἑρμοῦ πόλις ἐστίν· εἶτα Γυναικῶν πόλις καὶ νομὸς Γυναικοπολίτης· ἐφεξῆς δὲ Μώμεμφις καὶ Μωμεμφίτης νομός· μεταξὺ δὲ διώρυγες πλείους εἰς τὴν Μαρεῶτιν. οἱ δὲ Μωμεμφῖται τὴν Ἀφροδίτην τιμῶσι, καὶ τρέφεται θήλεια βοῦς ἱερά, καθάπερ ἐν Μέμφει ὁ Ἆπις, ἐν Ἡλίου δὲ πόλει ὁ Μνεῦις· οὗτοι μὲν οὖν θεοὶ νομίζονται, οἳ δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις (παρὰ πολλοῖς γὰρ δὴ ἔν τε τῷ Δέλτα καὶ ἔξω αὐτοῦ τοῖς μὲν ἄρρην, τοῖς δὲ θήλεια τρέφεται), οὗτοι δὲ θεοὶ μὲν οὐ νομίζονται, ἱεροὶ δέ.

23. Ὑπὲρ δὲ Μωμέμφεώς εἰσι δύο νιτρίαι πλεῖστον νίτρον

---

2. σταδίους edd. 3. καὶ omittendum censet Grosk. 5. τὴν om. *E*. 6. τὴν ναβαταίων codd., exc. *EF*. — ἥπερ] ἥτις edd. — ἐπ' αἴγυπτον *E*. 10. τοῦ Πηλουσίου edd. 11. χιλίων] ἐνναχοσίων codd. edd.: sed verum servavit Epit.: ortus videtur esse error ex siglorum A et ϡ confusione. Illam autem isthmi mensuram ab Herodoto primo II, 158 et IV, 41 allatam Strabo ipse commemorat I, p. 35 extr., neque minus infra p. 836 significat. Quapropter corrigendum hunc locum Letronn. et Grosk. dudum censuerunt. 12. ἐλάττων Cas.: suspiceris οὐκ ἐλαττόνων. 15. σαμαρίας *CF* σαμαρείας *Dh* μαρίας *moswxz*: verum servavit *E*. — ὧν ἐστι om. *E*. 16. καλουμένη] λεγομένη edd. 19. μαραιῶτιν codd., exc. *E*. 21. ἡλίου πόλει δὲ *xz*. 22. καὶ παρὰ πολλοῖς ald.

ἔχουσαι καὶ νομὸς Νιτριώτης. τιμᾶται δ' ἐνταῦθα ὁ Σάραπις καὶ παρὰ μόνοις τούτοις θύεται ἐν Αἰγύπτῳ πρόβατον· πλησίον δὲ καὶ ἐνταῦθα πόλις Μενέλαος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ ἐν τῷ Δέλτα ἐπὶ μὲν τῷ ποταμῷ Ναύκρατις, ἀπὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ δίσχοινον διέχουσα ἡ Σάις καὶ μικρὸν ταύτης ὕπερθε τὸ τοῦ Ὀσίριδος ἄσυλον, ἐν ᾧ κεῖσθαι τὸν Ὄσιρίν φασιν. ἀμφισβητοῦσι δὲ τούτου πολλοί, καὶ μάλιστα οἱ τὰς Φιλὰς οἰκοῦντες τὰς ὑπὲρ Συήνης καὶ τῆς Ἐλεφαντίνης. μυθεύουσι γὰρ δή, A. 1156
διότι ἡ Ἶσις κατὰ πολλοὺς τόπους κατὰ γῆς θείη σοροὺς τοῦ Ὀσίριδος (μία δὲ τούτων ἦν ἔχουσα τὸν Ὄσιριν, ἀφανὴς πᾶσι), τοῦτο δὲ πράξειε λαθεῖν βουλομένη τὸν Τυφῶνα, μὴ ἐπελθὼν ἐκρίψειε τὸ σῶμα τῆς θήκης.

24. Ἀπὸ μὲν δὴ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τὴν τοῦ Δέλτα κορυφὴν αὕτη ἡ περιήγησις. φησὶ δ' ὁ Ἀρτεμίδωρος σχοίνων ὀκτὼ καὶ εἴκοσι τὸν ἀνάπλουν, τοῦτο δ' εἶναι σταδίους ὀκτα- C. 804
κοσίους τετταράκοντα, λογιζόμενος τριακονταστάδιον τὴν σχοῖνον· ἡμῖν μέντοι πλέουσιν ἄλλοτ' ἄλλῳ μέτρῳ χρώμενοι τῶν σχοίνων ἀπεδίδοσαν τὰ διαστήματα, ὥστε καὶ τετταρακοντασταδίους καὶ ἔτι μείζους κατὰ τόπους ὁμολογεῖσθαι παρ' αὐτῶν. καὶ διότι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἄστατόν ἐστι τὸ τῆς σχοίνου μέτρον, αὐτὸς ὁ Ἀρτεμίδωρος ἐν τοῖς ἑξῆς δηλοῖ. ἀπὸ μὲν γὰρ Μέμφεως μέχρι Θηβαΐδος τὴν σχοῖνον ἑκάστην φησὶν εἶναι σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν, ἀπὸ δὲ τῆς Θηβαΐδος μέχρι Συήνης ἑξήκοντα, ἀπὸ δὲ Πηλουσίου πρὸς τὴν αὐτὴν ἀναπλέουσι κορυφὴν σχοίνους μὲν πέντε καὶ εἴκοσί φησι, σταδίους δὲ ἑπτακοσίους πεντήκοντα, τῷ αὐτῷ μέτρῳ χρησάμενος. πρώτην δ' ἐκ τοῦ Πηλουσίου προελθοῦσιν εἶναι διώρυγα τὴν πληροῦσαν τὰς κατὰ τὰ ἕλη καλουμένας λίμνας, αἳ δύο μέν εἰσιν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ κεῖνται τοῦ μεγάλου ποταμοῦ ὑπὲρ τὸ Πηλούσιον ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· καὶ ἄλλας δὲ λέγει λίμνας καὶ διώρυγας ἐν τοῖς αὐτοῖς μέρεσιν ἔξω τοῦ Δέλτα. ἔστι δὲ καὶ νομὸς Σεθρωίτης

---

5. τὸ om. *E*. — τοῦ om. *Dh*. 6. ὀσείριδος *C*. — Ὄσειριν *C*. 9. ὅτι *moxx*. 10. ὀσείριδος *C*. — ὄσειριν *C*. 13. τῆς om. edd. 15. σταδίων ὀκτακοσίων edd. 16. τριάκοντα σταδίων Cas. 21. ὁ om. edd. 23. τῆς om. *E*. 26. πρῶτον ald. 30. δὲ om. *E*. — λέγει sec. m. add. inter versus. 31. σεθριότης *F* σεθριώτης *E*.

παρὰ τὴν ἑτέραν λίμνην· ἕνα δὲ τῶν δέκα τῶν ἐν τῷ Δέλτα διαριθμεῖται καὶ τοῦτον· εἰς δὲ τὰς αὐτὰς λίμνας συμβάλλουσι καὶ ἄλλαι δύο διώρυγες.

25. *Ἄλλη δ' ἐστὶν ἐκδιδοῦσα εἰς τὴν Ἐρυθρὰν καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον κατὰ πόλιν Ἀρσινόην, ἣν ἔνιοι Κλεοπατρίδα καλοῦσι. διαρρεῖ δὲ καὶ διὰ τῶν πικρῶν καλουμένων λιμνῶν, αἳ πρότερον μὲν ἦσαν πικραί, τμηθείσης δὲ τῆς διώρυγος τῆς λεχθείσης μετεβάλοντο τῇ κράσει τοῦ ποταμοῦ, καὶ νῦν εἰσιν εὔοψοι, μεσταὶ δὲ καὶ τῶν λιμναίων ὀρνέων. ἐτμήθη δὲ ἡ διώ-*
A. 1157 *ρυξ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπὸ Σεσώστριος πρὸ τῶν Τρωικῶν, οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ Ψαμμιτίχου παιδός, ἀρξαμένου μόνον, εἶτ' ἐκλιπόντος τὸν βίον, ὕστερον δὲ ὑπὸ Δαρείου τοῦ πρώτου, διαδεξαμένου τὸ ἑξῆς ἔργον. καὶ οὗτος δὲ δόξῃ ψευδεῖ πεισθεὶς ἀφῆκε τὸ*
A. 1158 *ἔργον περὶ συντέλειαν ἤδη· ἐπείσθη γὰρ μετεωροτέραν εἶναι τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν τῆς Αἰγύπτου καί, εἰ διακοπείη πᾶς ὁ μεταξὺ ἰσθμός, ἐπικλυσθήσεσθαι τῇ θαλάττῃ τὴν Αἴγυπτον· οἱ μέντοι Πτολεμαϊκοὶ βασιλεῖς διακόψαντες κλειστὸν ἐποίησαν τὸν Εὔριπον, ὥστε, ὅτε βούλοιντο, ἐκπλεῖν ἀκωλύτως εἰς τὴν ἔξω θάλατταν καὶ εἰσπλεῖν πάλιν. εἴρηται δὲ καὶ περὶ τῆς τῶν ὑδάτων ἐπιφανείας καὶ ἐν τοῖς πρώτοις ὑπομνήμασι.*

26. *Πλησίον δὲ τῆς Ἀρσινόης καὶ ἡ τῶν Ἡρώων ἐστὶ πόλις καὶ ἡ Κλεοπατρὶς ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου τῷ*
C. 805 *πρὸς Αἴγυπτον καὶ λιμένες καὶ κατοικίαι διώρυγές τε πλείους καὶ λίμναι πλησιάζουσαι τούτοις· ἐνταῦθα δ' ἐστὶ καὶ ὁ Φαγρωριοπολίτης νομὸς καὶ πόλις Φαγρωριόπολις. ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς διώρυγος τῆς ἐκδιδούσης εἰς τὴν Ἐρυθρὰν ἀπὸ κώμης ἄρχεται Φακκούσης, ᾗ συνεχής ἐστι καὶ ἡ Φίλωνος κώμη· πλάτος δ' ἔχει πηχῶν ἑκατὸν ἡ διῶρυξ, βάθος δ' ὅσον ἀρκεῖν μυ-*

---

2. *ταύτας τὰς* ***Ex*** Cor. *τοσαύτας* codd. rell.: corr. de coni. Grosk. 3. *δύω* ***E*** *δύο* om. ***Dh***: aster. incl. Cor. 5. *κατὰ*] *καὶ* codd. edd.: correxi de coni. Breq. 6. *καὶ* ast. incl. Cor. 8. *μετεβάλλετο* ***E*** *μετεβάλλοντο* codd., exc. ***x***. 9. *δὲ καὶ ἡ διῶρυξ* ***Dhi***. 10. *ὑπὸ τῶν σεσώστριος* ***C***. 11. *τοῦ* om. ***mowxz***. — *ψαμμητίχου* ***DFhxz***. 13. *ψευδῆ* ***C***. — *προσθεὶς* ***F***. 21. *ἐστὶ* om. ***E***. 23. *τε*] *δὲ* codd., Cor. corr. 26. *Ἐρυθρὰν θάλατταν* ***Di*** Cor. 27. *φακούσσης* ***E***. 28. *ἀρκεῖ* ald.

ριοφόρῳ νηί· οὗτοι δ' οἱ τόποι πλησιάζουσι τῇ κορυφῇ τοῦ Δέλτα.

27. *Αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ Βούβαστος πόλις καὶ ὁ Βουβαστίτης νομός· καὶ ὑπὲρ αὐτὸν ὁ Ἡλιοπολίτης νομός. ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ἡ τοῦ Ἡλίου πόλις ἐπὶ χώματος ἀξιολόγου κειμένη, τὸ ἱερὸν ἔχουσα τοῦ Ἡλίου καὶ τὸν βοῦν τὸν Μνεῦιν ἐν σηκῷ τινι τρεφόμενον, ὃς παρ' αὐτοῖς νενόμισται θεός, ὥσπερ καὶ ἐν Μέμφει ὁ Ἆπις. πρόκεινται δὲ τοῦ χώματος λίμναι, τὴν ἀνάχυσιν ἐκ τῆς πλησίον διώρυγος ἔχουσαι. νυνὶ μὲν οὖν ἐστι πανέρημος ἡ πόλις, τὸ ἱερὸν ἔχουσα τῷ Αἰγυπτίῳ τρόπῳ κατεσκευασμένον ἀρχαῖον, ἔχον πολλὰ τεκμήρια τῆς Καμβύσου μανίας καὶ ἱεροσυλίας, ὃς τὰ μὲν πυρί, τὰ δὲ σιδήρῳ διελωβᾶτο τῶν ἱερῶν, ἀκρωτηριάζων καὶ περικαίων, καθάπερ καὶ τοὺς ὀβελίσκους· ὧν δύο καὶ εἰς Ῥώμην ἐκομίσθησαν οἱ μὴ κεκακωμένοι τελέως, ἄλλοι δ' εἰσὶ κἀκεῖ καὶ ἐν Θήβαις, τῇ νῦν Διοσπόλει, οἱ μὲν ἑστῶτες ἀκμὴν πυρίβρωτοι, οἱ δὲ καὶ κείμενοι.*

28. *Τῆς δὲ κατασκευῆς τῶν ἱερῶν ἡ διάθεσις τοιαύτη· κατὰ τὴν εἰσβολὴν τὴν εἰς τὸ τέμενος λιθόστρωτόν ἐστιν ἔδαφος, πλάτος μὲν ὅσον πλεθριαῖον ἢ καὶ ἔλαττον, μῆκος δὲ καὶ τριπλάσιον καὶ τετραπλάσιον, ἔστιν ὅπου καὶ μεῖζον· καλεῖται δὲ τοῦτο δρόμος, καθάπερ Καλλίμαχος εἴρηκεν·*

ὁ δρόμος ἱερὸς οὗτος Ἀνούβιδος.

διὰ δὲ τοῦ μήκους παντὸς ἑξῆς ἐφ' ἑκάτερα τοῦ πλάτους σφίγγες ἵδρυνται λίθιναι, πήχεις εἴκοσιν ἢ μικρῷ πλείους ἀπ' ἀλλήλων διέχουσαι, ὥσθ' ἕνα μὲν ἐκ δεξιῶν εἶναι στίχον τῶν σφιγγῶν, ἕνα δ' ἐξ εὐωνύμων· μετὰ δὲ τὰς σφίγγας πρόπυλον A. 1159 *μέγα, εἶτ' ἄλλο προελθόντι πρόπυλον, εἶτ' ἄλλο· οὐκ ἔστι δὲ διωρισμένος ἀριθμὸς οὔτε τῶν προπύλων οὔτε τῶν σφιγγῶν· ἄλλα δ' ἐν ἄλλοις ἱεροῖς, ὥσπερ καὶ τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῶν δρόμων. μετὰ δὲ τὰ προπύλαια ὁ νεὼς πρόναον ἔχων μέγα καὶ ἀξιόλογον, τὸν δὲ σηκὸν σύμμετρον, ξόανον δ' οὐδέν,*

---

3. *βουβαστὸς* codd. (?), exc. *E*, edd. 4. *ὑπὲρ αὐτοῦ* *mox*. 12. *διελωβάτω F*. 15. *διοσπόλοι C*. 18. *τῆς εἰς F*. 25. *στίχον*, *οι* sup. *ι* sec. m. addito, *D* *στοῖχον* *hix*. 29. *ἀλλ' ἐν ἄλλοις F*. 31. *μέγαν C* (?) edd. — *ξύμμετρον Fhi*.

ἢ οὐκ ἀνθρωπόμορφον, ἀλλὰ τῶν ἀλόγων ζῴων τινός· τοῦ δὲ προνάου παρ' ἑκάτερον πρόκειται τὰ λεγόμενα πτερά· ἔστι δὲ C. 806 ταῦτα ἰσοϋψῆ τῷ νεῷ τείχη δύο, κατ' ἀρχὰς μὲν ἀφεστῶτα ἀπ' ἀλλήλων μικρὸν πλέον, ἢ τὸ πλάτος ἐστὶ τῆς κρηπῖδος τοῦ νεώ, ἔπειτ' εἰς τὸ πρόσθεν προϊόντι κατ' ἐπινευούσας γραμμὰς μέχρι πηχῶν πεντήκοντα ἢ ἑξήκοντα· ἀναγλυφὰς δ' ἔχουσιν οἱ τοῖχοι οὗτοι μεγάλων εἰδώλων, ὁμοίων τοῖς Τυρρηνικοῖς καὶ τοῖς ἀρχαίοις σφόδρα τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι δημιουργημάτων. ἔστι δέ τις καὶ πολύστυλος οἶκος, καθάπερ ἐν Μέμφει, βαρβαρικὴν ἔχων τὴν κατασκευήν· πλὴν γὰρ τοῦ μεγάλων εἶναι καὶ πολλῶν καὶ πολυστίχων τῶν στύλων οὐδὲν ἔχει χαρίεν οὐδὲ γραφικόν, ἀλλὰ ματαιοπονίαν ἐμφαίνει μᾶλλον.

29. Ἐν δὲ τῇ Ἡλίου πόλει καὶ οἴκους εἴδομεν μεγάλους, ἐν οἷς διέτριβον οἱ ἱερεῖς· μάλιστα γὰρ δὴ ταύτην κατοικίαν ἱερέων γεγονέναι φασὶ τὸ παλαιόν, φιλοσόφων ἀνδρῶν καὶ ἀστρονομικῶν· ἐκλέλοιπε δὲ καὶ τοῦτο νυνὶ τὸ σύστημα καὶ ἡ ἄσκησις. ἐκεῖ μὲν οὖν οὐδεὶς ἡμῖν ἐδείκνυτο τῆς τοιαύτης ἀσκήσεως προεστώς, ἀλλ' οἱ ἱεροποιοὶ μόνον καὶ ἐξηγηταὶ τοῖς ξένοις τῶν περὶ τὰ ἱερά. παρηκολούθει δέ τις ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀναπλέοντι εἰς τὴν Αἴγυπτον Αἰλίῳ Γάλλῳ τῷ ἡγεμόνι Χαιρήμων τοὔνομα, προσποιούμενος τοιαύτην τινὰ ἐπιστήμην, γελώμενος δὲ τὸ πλέον ὡς ἀλαζὼν καὶ ἰδιώτης· ἐκεῖ δ' οὖν ἐδείκνυντο οἵ τε τῶν ἱερέων οἶκοι καὶ Πλάτωνος καὶ Εὐδόξου διατριβαί. συνανέβη γὰρ δὴ τῷ Πλάτωνι ὁ Εὔδοξος δεῦρο καὶ συνδιέτριψαν τοῖς ἱερεῦσιν ἐνταῦθα ἐκεῖνοι τρισκαίδεκα ἔτη, ὡς εἴρηταί τισι· περιττοὺς γὰρ ὄντας κατὰ τὴν ἐπιστήμην τῶν οὐρανίων, μυστικοὺς δὲ

---

2. λεγόμενα] μεγάλα *C*. 3. ἰσουψεῖ *D* (sed hic sec. m. corr.) *x*. — ναῷ ald. 4. μικρῷ *Dz* Cor. — ἢ πλάτος *Dh*. 5. κατεπινευούσας codd., exc. *CF*, κατ' ἀπονευούσας Cor. prob. Grosk.: ἀρχὰς scilicet τῶν πτερῶν ad templi crepidinem esse atque inde procedere ea statuunt. 6. πηχῶν om. *C*. 10. μεγάλους εἶναι καὶ πολλοὺς καὶ πολυστίχους τοὺς στύλους *moz* Cor. 13. ἴδομεν *CD* (hic sec. m. post corr.) *Fs*. 14. οἱ om. *F*. 17. ἡμῖν om. *x*. — ἐδείκνυτο ἡμῖν *Dh*. 18. οἱ om. *F*. 20. αἰ μιλλίῳ *CF* αἰμιλίω *Dhmoxz* αἰμυλίω ald., Xyl. corr. 22. δ' om. ald. 23. συνέβη *E*. 25. ἔτη τρία Epit.

καὶ δυσμεταδότους, τῷ χρόνῳ καὶ ταῖς θεραπείαις ἐξελιπάρησαν, ὥστε τινὰ τῶν θεωρημάτων ἱστορῆσαι· τὰ πολλὰ δὲ ἀπεκρύψαντο οἱ βάρβαροι. οὗτοι δὲ τὰ ἐπιτρέχοντα τῆς ἡμέρας A. 1160 καὶ τῆς νυκτὸς μόρια ταῖς τριακοσίαις ἑξήκοντα πέντε ἡμέραις εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐνιαυσίου χρόνου παρέδοσαν· ἀλλ' ἠγνοεῖτο τέως ὁ ἐνιαυτὸς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὡς καὶ ἄλλα πλείω, ἕως οἱ νεώτεροι ἀστρολόγοι παρέλαβον παρὰ τῶν μεθερμηνευσάντων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τὰ τῶν ἱερέων ὑπομνήματα· καὶ ἔτι νῦν παραλαμβάνουσι τὰ ἀπ' ἐκείνων, ὁμοίως καὶ τὰ τῶν Χαλδαίων.

30. Ἐντεῦθεν δὴ ὁ Νεῖλός ἐστιν ὁ ὑπὲρ τοῦ Δέλτα· τούτου δὴ τὰ μὲν δεξιὰ καλοῦσι Λιβύην ἀναπλέοντι, ὥσπερ καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν Μαρεῶτιν, τὰ δ' ἐν ἀριστερᾷ Ἀραβίαν. ἡ μὲν οὖν Ἡλίου πόλις ἐν τῇ Ἀραβίᾳ ἐστίν, ἐν δὲ τῇ Λιβύῃ Κερκέσουρα πόλις κατὰ τὰς Εὐδόξου κειμένη σκοπάς· δείκνυται γὰρ σκοπή τις πρὸ τῆς Ἡλίου πόλεως, κα- C. 807 θάπερ καὶ πρὸ τῆς Κνίδου, πρὸς ἣν ἐσημειοῦτο ἐκεῖνος τῶν οὐρανίων τινὰς κινήσεις· ὁ δὲ νομὸς Λητοπολίτης οὗτος. ἀναπλεύσαντι δ' ἐστὶ Βαβυλών, φρούριον ἐρυμνόν, ἀποστάντων ἐνταῦθα Βαβυλωνίων τινῶν, εἶτα διαπραξαμένων ἐνταῦθα κατοικίαν παρὰ τῶν βασιλέων· νυνὶ δ' ἐστὶ στρατόπεδον ἑνὸς τῶν τριῶν ταγμάτων τῶν φρουρούντων τὴν Αἴγυπτον· ῥάχις δ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου καὶ μέχρι Νείλου καθήκουσα, δι' ἧς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τροχοὶ καὶ κοχλίαι τὸ ὕδωρ ἀνάγουσιν, ἀνδρῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἐργαζομένων δεσμίων· ἀφορῶνται δ' ἐνθένδε τηλαυγῶς αἱ πυραμίδες ἐν τῇ περαίᾳ ἐν Μέμφει καί εἰσι πλησίον.

31. Ἐγγὺς δὲ καὶ ἡ Μέμφις αὐτή, τὸ βασίλειον τῶν Αἰγυπτίων· ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ Δέλτα τρίσχοινον εἰς αὐτήν· ἔχει δὲ ἱερά, τό τε τοῦ Ἄπιδος, ὅς ἐστιν ὁ αὐτὸς καὶ Ὄσιρις, ὅπου

3. οὗτοι δὲ καὶ Cor. satis commode. 5. τοῦ ἐνιαυσίου χρόνου] τοῦ ἐνιαυτοῦ *E*. 7. μεθηρμηνευσάντων *E*. 11. δὴ] δὲ *Dh* Cor. 12. ὥς *E*. 13. μαραιῶτιν codd., exc. *E*. 14. ἡλιοπολῖτις codd., exc. *E*, edd. 15. καρκέσουρα *Dhi*. — ἐνδόξους *F*. 16. σκοπιάς *E*. 18. λιτοπολίτης *Emowxz*. 26. ἐνθάδε ald. 28. τὸ om. Cor. 30. δὲ καὶ ἱερὰ *Dh*. — ὅσειρις *C*.

ὁ βοῦς ὁ Ἆπις ἐν σηκῷ τινι τρέφεται, θεός, ὡς ἔφην, νομιζόμενος, διάλευκος τὸ μέτωπον καὶ ἄλλα τινὰ μικρὰ τοῦ σώματος, τἆλλα δὲ μέλας· οἷς σημείοις ἀεὶ κρίνουσι τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὴν διαδοχήν, ἀπογενομένου τοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντος. ἔστι δ' αὐλὴ προκειμένη τοῦ σηκοῦ, ἐν ᾗ καὶ ἄλλος σηκὸς τῆς μητρὸς τοῦ βοός· εἰς ταύτην δὲ τὴν αὐλὴν ἐξαφιᾶσι τὸν Ἆπιν καθ' ὥραν τινά, καὶ μάλιστα πρὸς ἐπίδειξιν τοῖς ξένοις· ὁρῶσι A. 1161 μὲν γὰρ καὶ διὰ θυρίδος ἐν τῷ σηκῷ, βούλονται δὲ καὶ ἔξω· ἀποσκιρτήσαντα δ' ἐν αὐτῇ μικρὰ ἀναλαμβάνουσι πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν στάσιν. τό τε δὴ τοῦ Ἄπιδός ἐστιν ἱερόν, παρακείμενον τῷ Ἡφαιστείῳ, καὶ αὐτὸ τὸ Ἡφαίστειον πολυτελῶς κατεσκευασμένον ναοῦ τε μεγέθει καὶ τοῖς ἄλλοις. πρόκειται δ' ἐν τῷ δρόμῳ καὶ μονόλιθος κολοσσός· ἔθος δ' ἐστὶν ἐν τῷ δρόμῳ τούτῳ ταύρων ἀγῶνας συντελεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους, οὓς ἐπίτηδες τρέφουσί τινες, ὥσπερ οἱ ἱπποτρόφοι· συμβάλλουσι γὰρ εἰς μάχην ἀφέντες, ὁ δὲ κρείττων νομισθεὶς ἆθλον τυγχάνει. ἔστι δ' ἐν Μέμφει καὶ Ἀφροδίτης ἱερόν, θεᾶς Ἑλληνίδος νομιζομένης· τινὲς δὲ Σελήνης ἱερὸν εἶναί φασιν.

32. Ἔστι δὲ καὶ Σαράπιον ἐν ἀμμώδει τόπῳ σφόδρα, ὥσθ' ὑπ' ἀνέμων θῖνας ἄμμων σωρεύεσθαι, ὑφ' ὧν αἱ σφίγγες αἱ μὲν καὶ μέχρι κεφαλῆς ἑωρῶντο ὑφ' ἡμῶν κατακεχωσμέναι, αἱ δ' ἡμιφανεῖς· ἐξ ὧν εἰκάζειν παρῆν τὸν κίνδυνον, εἰ τῷ βαδίζοντι πρὸς τὸ ἱερὸν λαῖλαψ ἐπιπέσοι. πόλις δ' ἐστὶ μεγάλη τε καὶ εὔανδρος, δευτέρα μετὰ Ἀλεξάνδρειαν, μιγάδων ἀνδρῶν, καθάπερ καὶ τῶν ἐκεῖ συνῳκισμένων· πρόκεινται δὲ καὶ λίμναι τῆς πόλεως καὶ τῶν βασιλείων, ἃ νῦν μὲν κατέσπασται καί C. 808 ἐστιν ἔρημα· ἵδρυται δ' ἐφ' ὕψους καθήκοντα μέχρι τοῦ κάτω τῆς πόλεως ἐδάφους· συνάπτει δ' ἄλσος αὐτῷ καὶ λίμνη.

---

2. ἄλλα μικρά τινα *F*. 3. τὰ δ' ἄλλα codd., exc. *EF*, edd. — σημεῖον *D* (sed pr. m. corr.) *hi*. 4. τὴν ante διαδοχήν om. *E*. 11. ἡφαιστίῳ *CFh*. — καὶ αὐτὸ δὲ τὸ *mox*. — ἡφαίστιον *CF*. 19. σεράπιον *Ch* σεράπιων (sic) *D* sed ε sec. m. sup. π add. σεράπειον codd. rell., exc. *F*, edd.: cf. 795. 801. 803. 20. ἀφ' ὧν *C* (?) ἐφ' ὧν *moxz* Cor. 21. τῆς κεφαλῆς *Dhi* edd. 22. εἰ τῷ] εἶτα *D* (τα postea lineola transversa inductum) *h* εἶ τῷ edd. 24. εὔδενδρος *E*. 25. δὲ om. *E*. 28. αὐτὸ *D* sed ο sec. m. in ῶ mut. αὐτῇ *x*.

33. *Τετταράκοντα δ' ἀπὸ τῆς πόλεως σταδίους προελθόντι ὀρεινή τις ὀφρύς ἐστιν, ἐφ' ᾗ πολλαὶ μέν εἰσι πυραμίδες, τάφοι τῶν βασιλέων, τρεῖς δ' ἀξιόλογοι· τὰς δὲ δύο τούτων καὶ ἐν τοῖς ἑπτὰ θεάμασι καταριθμοῦνται· εἰσὶ γὰρ σταδιαῖαι τὸ ὕψος, τετράγωνοι τῷ σχήματι, τῆς πλευρᾶς ἑκάστης μικρῷ μεῖζον τὸ ὕψος ἔχουσαι· μικρῷ δὲ καὶ ἡ ἑτέρα τῆς ἑτέρας ἐστὶ μείζων· ἔχει δ' ἐν ὕψει μέσως πως †τῶν πλευρῶν λίθον ἐξαιρέσιμον· ἀρθέντος δὲ σύριγξ ἐστὶ σκολιὰ μέχρι τῆς θήκης· αὗται μὲν οὖν ἐγγὺς ἀλλήλων εἰσὶ τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ· ἀπωτέρω δ' ἐστὶν ἐν ὕψει μείζονι τῆς ὀρεινῆς ἡ τρίτη πολὺ ἐλάττων τῶν δυεῖν, πολὺ δὲ μείζονος δαπάνης κατεσκευασμένη· ἀπὸ γὰρ θεμελίων μέχρι μέσου σχεδόν τι μέλανος λίθου ἐστίν, ἐξ οὗ καὶ τὰς θυΐας κατασκευάζουσι, κομίζοντες πόρρωθεν· ἀπὸ γὰρ τῶν τῆς Αἰθιοπίας ὀρῶν καὶ τῷ σκληρὸς εἶναι καὶ δυσκατέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε· λέγεται δὲ τῆς ἑταίρας τάφος γεγονὼς ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, ἣν Σαπφὼ μέν, ἡ τῶν μελῶν ποιήτρια, καλεῖ Δωρίχαν, ἐρωμένην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Χαράξου γεγονυῖαν, οἶνον κατάγοντος εἰς Ναύκρατιν Λέσβιον κατ' ἐμπορίαν, ἄλλοι δ' ὀνομάζουσι Ῥοδῶπιν· μυθεύουσι δ', ὅτι, λουο- A. 1162
μένης αὐτῆς, ἓν τῶν ὑποδημάτων αὐτῆς ἁρπάσας ἀετὸς παρὰ τῆς θεραπαίνης κομίσειεν εἰς Μέμφιν καί, τοῦ βασιλέως δι-*

---

1. σταδίους om. *E* sed post προελθόντι spatium vacuum relictum est. — προςελθόντι *Csw*, σ erasum est in *D*. 2. ὀρινὴ *F*. 4. γὰρ δὴ *F*. 5. τὸ σχῆμα *D* (sed pr. m. corr.) *xz* 6. μείζω *F*. 7. μιᾶς ante τῶν πλευρῶν excidisse recte suspicatur Letronn., qui de toto hoc loco est consulendus. — ἐξερέσιμον *F*. 8. σύριξ *Cw*. — θήβης *F*. 9. ἐπὶ ante τῷ αὐτῷ videtur excidisse: ἐν suspicatur Cor. — ἀποτέρω edd. 10. μείζων codd., exc. *moxz*. — τοῖν δυοῖν *moz* ταῖν δυοῖν edd. 11. θεμελίου *Ew*. 13. θυείας *D* (e corr. sec. m.) *h* Cor.: cf. p. 818 et Lob. ad Phryn. p. 165. — γὰρ om. Cas., oratione post πόρρωθεν non incisa; simul ὃς scripsit pro καὶ nimia audacia ac parum apte. Quamquam participium velut κομιζόμενος aegre desideramus post ὀρῶν. 15. δὲ om. *E*. 17. χαράζου *E*. 18. ἐμπορείαν *Chmoxz*. 19. ῥοδόπιν *EF* ῥοδόπην codd. rell.: Cor. corr. coll. Herod. II, 134, atque haec forma apud plerosque scriptores obtinet; sed altera quoque invenitur ap. Lucian. de salt. c. 2. Plin. H. N. XXXVI, c. 17. 20. αὐτῆς ast. inclusit Cor.

καιοδοτοῦντος ὑπαιθρίου, γενόμενος κατὰ κορυφὴν αὐτοῦ ῥίψειε τὸ ὑπόδημα εἰς τὸν κόλπον· ὁ δὲ καὶ τῷ ῥυθμῷ τοῦ ὑποδήματος καὶ τῷ παραδόξῳ κινηθεὶς περιπέμψειεν εἰς τὴν χώραν κατὰ ζήτησιν τῆς φορούσης ἀνθρώπου τοῦτο· εὑρεθεῖσα δ' ἐν τῇ πόλει τῶν Ναυκρατιτῶν ἀναχθείη καὶ γένοιτο γυνὴ τοῦ βασιλέως, τελευτήσασα δὲ τοῦ λεχθέντος τύχοι τάφου.

34. *Ἓν δέ τι τῶν ὁραθέντων ὑφ' ἡμῶν ἐν ταῖς πυραμίσι παραδόξων οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν. ἐκ γὰρ τῆς λατύπης σωροί τινες πρὸ τῶν πυραμίδων κεῖνται· ἐν τούτοις δ' εὑρίσκεται ψήγματα καὶ τύπῳ καὶ μεγέθει φακοειδῆ· ἐνίοις δὲ καὶ ὡς ἂν πτίσμα οἷον ἡμιλεπίστων ὑποτρέχει· φασὶ δ' ἀπολιθωθῆναι λείψανα τῆς τῶν ἐργαζομένων τροφῆς· οὐκ ἀπέοικε δέ· καὶ γὰρ οἴκοι παρ' ἡμῖν λόφος ἐστὶν ἐν πεδίῳ παραμήκης, οὗτος δ' ἐστὶ μεστὸς ψήφων φακοειδῶν λίθου πωρείας· καὶ αἱ θαλάττιαι δὲ καὶ αἱ ποτάμιαι ψῆφοι σχεδόν τι τὴν αὐτὴν ἀπορίαν ὑπογράφουσιν· ἀλλ' αὗται μὲν ἐν τῇ κινήσει τῇ διὰ τοῦ ῥεύματος εὑρεσιλογίαν τινὰ ἔχουσιν, ἐκεῖ δ' ἀπορωτέρα ἡ σκέψις.* C. 809 *εἴρηται δ' ἐν ἄλλοις καὶ διότι περὶ τὸ μέταλλον τῶν λίθων, ἐξ ὧν αἱ πυραμίδες γεγόνασιν, ἐν ὄψει ταῖς πυραμίσιν ὂν πέραν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, Τρωικόν τι καλεῖται πετρῶδες ἱκανῶς ὄρος καὶ σπήλαια ὑπ' αὐτῷ καὶ κώμη πλησίον καὶ τούτοις καὶ τῷ ποταμῷ, Τροία καλουμένη, κατοικία παλαιὰ τῶν Μενελάῳ*

---

1. *ἐν ὑπαίθρῳ x* Cor. *ὑπαίθριος* codd. rell.: correxi flagitante sensu. — *κατὰ κορυφῆς mox*. 10. *φαρμακοειδῆ F*. 11. *ἡμιλέπιστα E*. — *ἐπιτρέχει s* Cor., quod sane usitatius est. 12. *οὐκ ἀπέοικε* suspecta sunt Letronnio ac certe ferri nequeunt, si ad ea referuntur quae proxime praecedunt; nec tamen probabile est quod proponit *οὐκ ἐπέοικε*, nec aliud quid facile inveniatur, quod probari possit: videntur autem haec verba referenda esse ad rem ipsam, quam modo tradiderat, non ad explicationem a nonnullis propositam. 13. *λόφος τις* edd. 14. *φανοειδῶν F*. — *πωρίας* codd., exc. *DEF*: *πωρίνου* scribendum coni. Siebel. (de patria Strab. p. 17) Grosk., paulo audacius, quamquam mirifica sane est codicum scriptura. 15. *ποτάμιοι Ex*. 17. *εὑρησιλογίαν CDhs*. 18. *ὅτι mox*. 19. Verba *ἐν — πυραμίσιν* om. *Ewx* Guar., uncinis inclusit Cas. — *ἐν ὕψει* codd., Cor. corr. 20. *ὂν πέραν*] *ὅπερ w* Cas. 21. *καὶ* ante *τούτοις* om. *mox*.

συγκατακολουθησάντων αἰχμαλώτων Τρώων, καταμεινάντων δ' αὐτόθι.

35. Μετὰ δὲ Μέμφιν Ἄκανθος πόλις ὁμοίως ἐν τῇ Λιβύῃ A. 1163
καὶ τὸ τοῦ Ὀσίριδος ἱερὸν καὶ τὸ τῆς ἀκάνθης ἄλσος τῆς Θηβαϊκῆς, ἐξ ἧς τὸ κόμμι. εἶθ' ὁ Ἀφροδιτοπολίτης νομὸς καὶ ἡ ὁμώνυμος πόλις ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ἐν ᾗ λευκὴ βοῦς ἱερὰ τρέφεται. εἶθ' ὁ Ἡρακλεώτης νομὸς ἐν νήσῳ μεγάλῃ, καθ' ἣν ἡ διῶρυξ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ εἰς τὴν Λιβύην ἐπὶ τὸν Ἀρσινοΐτην νομόν, ὥστε καὶ δίστομον εἶναι τὴν διώρυγα, μεταξὺ μέρους τινὸς τῆς νήσου παρεμπίπτοντος. ἔστι δ' ὁ νομὸς οὗτος ἀξιολογώτατος τῶν ἁπάντων κατά τε τὴν ὄψιν καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κατασκευήν· ἐλαιόφυτός τε γὰρ μόνος ἐστὶ μεγάλοις καὶ τελείοις δένδρεσι καὶ καλλικάρποις, εἰ δὲ συγκομίζοι καλῶς τις, καὶ εὔελαιος· ὀλιγωροῦντες δὲ τούτου πολὺ μὲν ποιοῦσιν ἔλαιον, μοχθηρὸν δὲ κατὰ τὴν ὀδμήν (ἡ δ' ἄλλη Αἴγυπτος ἀνέλαιός ἐστι πλὴν τῶν κατ' Ἀλεξάνδρειαν κήπων, οἳ μέχρι τοῦ ἐλαίαν χορηγεῖν ἱκανοί εἰσιν, ἔλαιον δ' οὐχ ὑπουργοῦσιν)· οἶνόν τε οὐκ ὀλίγον ἐκφέρει σῖτόν τε καὶ ὄσπρια καὶ τὰ ἄλλα σπέρματα πάμπολλα. θαυμαστὴν δὲ καὶ τὴν λίμνην ἔχει τὴν Μοίριδος

---

4. ὀσείριδος *C*. 5. ἀθροδιτοπολίτης codd., exc. *EF*. 7. ἡρακλεῶτις *C*. 8. εἰς τὴν λίμνην ἐπί τε τὸν Ἀρσινοΐτην νομὸν scribendum esse coni. Bunsen. (v. *Aegyptens Stellung in der Weltgeschichte* vol. II, p. 221 n. 85): at cum Moeridis lacus nondum commemoratus sit h. l., parum probabile est, Strabonem, si de eo loqui voluisset, sic nude scripturum fuisse τὴν λίμνην. Ac quae paulo post subiiciuntur de hoc lacu liquide ostendunt mentionem eius h. l. non fuisse factam; denique cum νομὸς Ἀρσινοΐτης ibi dicatur continere Moeridis lacum, haud facile ita, ut Bunsen. intelligi vult verba a se proposita, lacus et νομὸς ille videantur distingui posse. Caeterum longum est pluribus de eius opinione exponere. — ἀρσινοήτην *Dh*. 9. μέρος *F*. Quae sequuntur difficilia sunt, nec a quoquam ita explicata, ut ad liquidum videantur esse perducta. Quod Bunsen. l. c. proposuit μέρους τινὸς γῆς παρεμπίπτοντος parum est concinnum: omnia vero, ni fallor, plana forent, si pro verbis τῆς νήσου legeretur τοῦ νομοῦ. 13. συγκομίζει *Fx*. 16. κατὰ τὴν ἀλεξάνδρειαν *E*. 17. ὑποργοῦσιν *C*. — τε] δὲ codd.: correxi de sent. Grosk. 18. τἄλλα *C* (?) edd. 19. μούριδος codd., exc. *Ew*, etiam *D* postea correctus est.

καλουμένην, πελαγίαν τῷ μεγέθει καὶ τῇ χρόᾳ θαλαττοειδῆ· καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς δέ ἐστιν ὁρᾶν ἐοικότας τοῖς θαλαττίοις· ὡς ὑπονοεῖν τὰ αὐτὰ περὶ τῶν κατὰ Ἄμμωνα τόπων καὶ τούτων (καὶ γὰρ οὐδὲ πάμπολυ ἀφεστᾶσιν ἀλλήλων καὶ τοῦ Παραιτονίου), μὴ ὥσπερ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο εἰκάζειν ἐστὶ πρότερον ἐπὶ τῇ θαλάττῃ ἱδρῦσθαι διὰ τὸ πλῆθος τῶν τεκμηρίων, καὶ ταῦθ' ὁμοίως τὰ χωρία πρότερον ἐπὶ τῇ θαλάττῃ ὑπῆρχεν· ἡ δὲ κάτω Αἴγυπτος καὶ τὰ μέχρι τῆς λίμνης τῆς Σιρβωνίτιδος πέλαγος ἦν, σύρρουν τυχὸν ἴσως τῇ Ἐρυθρᾷ τῇ κατὰ Ἡρώων πόλιν καὶ τὸν Αἰλανίτην μυχόν.

36. Εἴρηται δὲ περὶ τούτων διὰ πλειόνων ἐν τῷ πρώτῳ ὑπομνήματι τῆς γεωγραφίας, καὶ νῦν δ' ἐπὶ τοσοῦτον ὑπομνηστέον [τὸ] τῆς φύσεως ἅμα καὶ τὸ τῆς προνοίας ἔργον εἰς ἓν συμφέροντας· τὸ μὲν τῆς φύσεως, ὅτι τῶν πάντων ὑφ' ἓν συννευόντων τὸ τοῦ ὅλου μέσον καὶ σφαιρουμένων περὶ τοῦτο, *καὶ* τὸ μὲν πυκνότατον καὶ μεσαίτατόν ἐστιν ἡ γῆ, τὸ δ' ἧττον
C. 810 τοιοῦτον καὶ ἐφεξῆς τὸ ὕδωρ, ἑκάτερον δὲ σφαῖρα, ἡ μὲν
A. 1164 στερεά, ἡ δὲ κοίλη, ἐντὸς ἔχουσα τὴν γῆν· τὸ δὲ τῆς προνοίας, ὅτι βεβούληται, καὶ αὐτὴ ποικίλτριά τις οὖσα καὶ μυρίων ἔργων δημιουργός, ἐν τοῖς πρώτοις ζῷα γεννᾶν, ὡς πολὺ διαφέροντα τῶν ἄλλων· καὶ τούτων τὰ κράτιστα θεούς τε καὶ ἀνθρώπους, ὧν ἕνεκεν καὶ τὰ ἄλλα συνέστηκε. τοῖς μὲν οὖν θεοῖς ἀπέδειξε τὸν οὐρανόν, τοῖς δ' ἀνθρώποις τὴν γῆν, τὰ ἄκρα τῶν τοῦ κόσμου μερῶν· ἄκρα δὲ τῆς σφαίρας τὸ μέσον καὶ τὸ ἐξωτάτω. ἀλλ' ἐπειδὴ τῇ γῇ περίκειται τὸ ὕδωρ, οὐκ ἔστι δ' ἔνυδρον ζῷον ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ χερσαῖον καὶ ἐναέριον καὶ πολλοῦ κοινωνικὸν φωτός, ἐποίησεν ἐξοχὰς ἐν τῇ γῇ πολλὰς καὶ

---

2. τῆς θαλασσίης *E*. 4. παραιτωνίου *moxz*. 5. μήποτε δὲ *E*. 6. τῇ om. *Ew*. — καὶ om. Cas. 8. σερβωνίτιδος *E* edd. 10. πόλειν *D* (ν sec. m. add.) πόλει ald. — ἐλανίτην codd., exc. *E*. 12. γεωμετρίας *Dh*. 13. τὸ om. codd., Cor. add. 14. εἰς ἓν *Dhi* edd. 15. σφαιρούμενον codd., Cor. corr. 16. καὶ ante τὸ om. *xz* Cor., nec ferri potest. — τὸ μεσαίτατον *Dh* μεσώτατον *F*. — ἡ om. *CFmoswz*. — τὸ τοιοῦτο *Dhi*. 17. καὶ aster. incl. Cor. 18. τὸ δὲ om. *Dhi*. 19. ποικιλοτέρα ald. 26. πολλοῖς codd., Tzsch. corr. lectore non monito, quamquam inusitatissima huius loci est structura: neque tamen quid aliud scribi possit in promptu est.

εἰσοχάς, ὥστ᾽ ἐν αἷς μὲν ἀπολαμβάνεσθαι τὸ σύμπαν ἢ καὶ τὸ πλέον ὕδωρ ἀποκρύπτον τὴν ὑπ᾽ αὐτῷ γῆν, ἐν αἷς δ᾽ ἐξέχειν τὴν γῆν ἀποκρύπτουσαν ὑφ᾽ ἑαυτῇ τὸ ὕδωρ, πλὴν ὅσον χρήσιμον τῷ ἀνθρωπείῳ γένει καὶ τοῖς περὶ αὐτὸ ζῴοις καὶ φυτοῖς. ἐπεὶ δ᾽ ἐν κινήσει συνεχεῖ τὰ σύμπαντα καὶ μεταβολαῖς μεγάλαις (οὐ γὰρ οἷόν τε ἄλλως τὰ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἐν τῷ κόσμῳ διοικεῖσθαι), ὑποληπτέον, μήτε τὴν γῆν ἀεὶ συμμένειν οὕτως, ὥστ᾽ ἀεὶ τηλικαύτην εἶναι μηδὲν προστιθεῖσαν ἑαυτῇ μηδ᾽ ἀφαιροῦσαν, μήτε τὸ ὕδωρ, μήτε τὴν ἕδραν ἔχειν τὴν αὐτὴν ἑκάτερον, καὶ ταῦτα εἰς ἄλληλα φυσικωτάτης οὔσης καὶ ἐγγυτάτω τῆς μεταπτώσεως· ἀλλὰ καὶ τῆς γῆς πολλὴν εἰς ὕδωρ μεταβάλλειν, καὶ τῶν ὑδάτων πολλὰ χερσοῦσθαι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ ἐν τῇ γῇ, καθ᾽ ἣν αὐτὴν τοσαῦται διαφοραί· ἡ μὲν γὰρ εὔθρυπτος, ἡ δὲ στερεὰ καὶ πετρώδης καὶ σιδηρῖτις καὶ οὕτως ἐπὶ τῶν ἄλλων. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς οὐσίας· ἡ μὲν [γὰρ] ἁλμυρίς, ἡ δὲ γλυκεῖα καὶ πότιμος, ἡ δὲ φαρμακώδης καὶ σωτήριος καὶ ὀλέθριος καὶ ψυχρὰ καὶ θερμή. τί οὖν θαυμαστόν, εἴ τινα μέρη τῆς γῆς, ἃ νῦν οἰκεῖται, θαλάττῃ πρότερον κατείχετο, τὰ δὲ νῦν πελάγη πρότερον ᾠκεῖτο; καθάπερ καὶ πηγὰς τὰς πρότερον ἐκλιπεῖν συνέβη, τὰς δ᾽ ἀνεῖσθαι, καὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας, οὕτω δὲ καὶ ὄρη καὶ πεδία εἰς ἄλληλα μεταπίπτειν· περὶ ὧν καὶ πρότερον εἰρήκαμεν πολλά, καὶ νῦν εἰρήσθω.

37. *Ἡ δ᾽ οὖν Μοίριδος λίμνη διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ βάθος ἱκανή ἐστι κατὰ τὰς ἀναβάσεις τὴν πλημμυρίδα φέρειν καὶ μὴ ὑπερπολάζειν εἰς τὰ οἰκούμενα καὶ πεφυτευμένα, εἶτα ἐν τῇ ἀποβάσει τὸ πλεονάζον ἀποδοῦσα τῇ αὐτῇ διώρυγι κατὰ θάτερον τῶν στομάτων ἔχειν ὑπολειπόμενον τὸ χρήσιμον πρὸς* C. 811 *τὰς ἐποχετείας καὶ αὐτὴ καὶ ἡ διῶρυξ. ταῦτα μὲν φυσικά, ἐπίκειται δὲ τοῖς στόμασιν ἀμφοτέροις τῆς διώρυγος κλεῖθρα,*

---

2. *ἀποκρύπτον* *CDFsw*. 13. *καθ᾽ ἑαυτὴν* codd. *κατ᾽ αὐτήν* [*τε*] Cor.: correxi de coni. Grosk. 16. *γὰρ* om. codd. 20. *καὶ τὰς πηγὰς* *Dh*. 23. *καὶ νῦν εἰρήσθω* om. *x*. 24. *μούριδος* *Dhimowxz*. 25. *τε* ante *τὰς* add. codd., exc. *E*, edd.; sed aster. incl. Cor. 26. *εἰς* om. *F*. — *τὰ* om. *E*. — *εἶτα* om. *F*. 27. *αὐτῇ* om. *E*. 28. *ἔχει* *E*, idem suspicatur Cor. in nott. 30. *δὲ*] *δὴ* *CFmowz*.

A. 1165 *οἷς ταμιεύουσιν οἱ ἀρχιτέκτονες τό τε εἰσρέον ὕδωρ καὶ τὸ ἐκρέον. πρὸς δὲ τούτοις ἡ τοῦ λαβυρίνθου κατασκευὴ πάρισον ταῖς πυραμίσιν ἐστὶν ἔργον καὶ ὁ παρακείμενος τάφος τοῦ κατασκευάσαντος βασιλέως τὸν λαβύρινθον. ἔστι δὲ κατὰ τὸν πρῶτον εἴσπλουν τὸν εἰς τὴν διώρυγα προελθόντι ὅσον τριάκοντα ἢ τετταράκοντα σταδίους ἐπίπεδόν τι τραπεζῶδες χωρίον, ἔχον κώμην τε καὶ βασίλειον μέγα ἐκ πολλῶν βασιλείων, ὅσοι πρότερον ἦσαν νομοί· τοσαῦται γάρ εἰσιν αὐλαὶ περίστυλοι, συνεχεῖς ἀλλήλαις, ἐφ' ἕνα στίχον πᾶσαι καὶ ἐφ' ἑνὸς τοίχου, ὡς ἂν τείχους μακροῦ προκειμένας ἔχοντος τὰς αὐλάς· αἱ δ' εἰς αὐτὰς ὁδοὶ καταντικρὺ τοῦ τείχους εἰσί· πρόκεινται δὲ τῶν εἰσόδων κρυπταί τινες μακραὶ καὶ πολλαί, δι' ἀλλήλων ἔχουσαι σκολιὰς τὰς ὁδούς, ὥστε χωρὶς ἡγεμόνος μηδενὶ τῶν ξένων εἶναι δυνατὴν τὴν εἰς ἑκάστην αὐλὴν πάροδόν τε καὶ ἔξοδον. τὸ δὲ θαυμαστόν, ὅτι αἱ στέγαι τῶν οἴκων ἑκάστου μονόλιθοι, καὶ τῶν κρυπτῶν τὰ πλάτη μονολίθοις ὡσαύτως ἐστέγασται πλαξίν, ὑπερβαλλούσαις τὸ μέγεθος, ξύλων οὐδαμοῦ καταμεμιγμένων οὐδ' ἄλλης ὕλης οὐδεμιᾶς· ἀναβάντα τε ἐπὶ τὸ στέγος οὐ μεγάλῳ ὕψει, ἅτε μονοστέγῳ, ἔστιν ἰδεῖν πεδίον λίθινον ἐκ τηλικούτων λίθων, ἐντεῦθεν δὲ πάλιν εἰς τὰς αὐλὰς †ἐκπίπτοντα ἑξῆς ὁρᾶν κειμένας ὑπὸ μονολίθων κιόνων ὑπηρεισμένας ἑπτὰ καὶ εἴκοσι· καὶ οἱ τοῖχοι δὲ οὐκ ἐξ ἐλαττόνων τῷ μεγέθει λίθων σύγκεινται. ἐπὶ τέλει δὲ τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἐπεχούσης ὁ τάφος ἐστί, πυραμὶς τετράγωνος, ἑκάστην τετράπλεθρόν πως ἔχουσα τὴν πλευρὰν καὶ τὸ ἴσον ὕψος·*

---

2. *πρὸς δὴ* *xz*. 4. *δὲ τὸ κατὰ* ***DFh*** *δὲ τῷ κατὰ* codd. rell., exc. ***E***: *δὲ τὰ κατὰ* Cor. Similiter Diod. I, 66: *ἐκλεξάμενοι γὰρ τόπον παρὰ τὸν εἴσπλουν τὸν εἰς τὴν Μοίριδος λίμνην κτλ.* 5. *τὴν* om. Cas. — *παρελθόντι* *m* Cor. 7. *βασιλέων* codd., Cor. corr. de coni. Tyrwh. 8. *ἀλλήλοις* ***F***. 9. *στίχον*, et *οι* sec. m. sup. add. ***D*** *στοῖχον* *i* *στοῖχοι* ***E***. 10. *μικροῦ* codd., Cor. corr. — *ἔχοντες* codd., Cor. corr. 13. *δυνατὴν εἶναι* ***E***. 14. Malim *θαυμαστότατον*. 15. *μονολίθου* ***F*** *μονολίθῳ* codd., exc. ***D***, in quo *μονολίθοι* (sic). 18. *τέ ἐστιν ἐπὶ* codd., exc. ***E***. — Ante *οὐ* excidisse videtur *ἐν*. 20. *ἐκπίπτοντα* quid significare possit, non intelligo: crediderim Strabonem scripsisse *εἰσβλέποντα*. 22. *ἐξ* om. ***Dh***. 24. *ἀπεχούσης* codd., Cor. corr.: idem voluerat Schweigh. ad Herod. II, 148.

Ἰμάνδης δ' ὄνομα ὁ ταφείς. πεποιῆσθαι δέ φασι τὰς αὐλὰς τοσαύτας, ὅτι τοὺς νομοὺς ἔθος ἦν ἐκεῖσε συνέρχεσθαι πάντας ἀριστίνδην μετὰ τῶν οἰκείων ἱερέων καὶ ἱερειῶν, θυσίας τε καὶ θεοδοσίας καὶ δικαιοδοσίας περὶ τῶν μεγίστων χάριν· κατήγετο δὲ τῶν νομῶν ἕκαστος εἰς τὴν ἀποδειχθεῖσαν αὐλὴν αὐτῷ.

38. Παραπλεύσαντι δὲ ταῦτα ἐφ' ἑκατὸν σταδίους πόλις ἐστὶν Ἀρσινόη, Κροκοδείλων δὲ πόλις ἐκαλεῖτο πρότερον· σφόδρα γὰρ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ τιμῶσι τὸν κροκόδειλον, καί ἐστιν ἱερὸς παρ' αὐτοῖς ἐν λίμνῃ καθ' αὐτὸν τρεφόμενος, χειροήθης τοῖς ἱερεῦσι· καλεῖται δὲ Σοῦχος· τρέφεται δὲ σιτίοις καὶ A. 1166
κρέασι καὶ οἴνῳ, προσφερόντων ἀεὶ τῶν ξένων τῶν ἐπὶ τὴν θέαν ἀφικνουμένων. ὁ γοῦν ἡμέτερος ξένος, ἀνὴρ τῶν ἐντίμων, C. 812
αὐτόθι μυσταγωγῶν ἡμᾶς, συνῆλθεν ἐπὶ τὴν λίμνην, κομίζων ἀπὸ τοῦ δείπνου πλακουντάριόν τι καὶ κρέας ὀπτὸν καὶ προχοΐδιόν τι μελικράτου· εὕρομεν δὲ ἐπὶ τῷ χείλει κείμενον τὸ θηρίον· προσιόντες δὲ οἱ ἱερεῖς, οἱ μὲν διέστησαν αὐτοῦ τὸ στόμα, ὁ δὲ ἐνέθηκε τὸ πέμμα, καὶ πάλιν τὸ κρέας, εἶτα τὸ μελίκρατον κατήρασε· καθαλόμενος δὲ εἰς τὴν λίμνην διῇξεν εἰς τὸ πέραν· ἐπελθόντος δὲ καὶ ἄλλου τῶν ξένων, κομίζοντος ὁμοίως ἀπαρχήν, λαβόντες περιῆλθον δρόμῳ καὶ καταλαβόντες προσήνεγκαν ὁμοίως τὰ προσενεχθέντα.

---

1. μαίνδης Epit. Ἰσμάνδης Cor. coll. p. 813. Idem rex cum a Diodoro nominetur Μένδης, Epitomes scripturam, quae quodammodo reddat nomen Aegyptiacum conditoris Labyrinthi a Lepsio detectum, et hic et infra recipiendam esse censet Bunsen. (l. c. vol. II, p. X et *Urkundenbuch* p. 83), quia utroque loco eam in codice suo habuerit Epitomes auctor: sed quae subiicit ille ὁ Μαίνδης γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν certissime non petita sunt e pag. 813, nec tantum ei tribuendum est, ut codicum reliquorum auctoritas utroque loco inter se concinentium infringatur. Neque vero dubium est, quin Strabo eandem formam utroque loco usurpaverit; quae tamen qualis fuerit, Ἰμάνδης an Ἰσμάνδης, in tanta rei ambiguitate statuere non ausim. 3. ἄριστον δ' ἦν codd., Cor. corr. de coni. Tyrwh. — ἱερῶν καὶ ἱερείων codd., Cor. corr. 4. Verba καὶ θεοδοσίας Cor. aster. inclusit atque admodum suspecta sunt et per se et in hoc connexu. — κατηγάγετο *F*. 8. κορκοδείλων *C*. — δὲ om. *E*. 10. ἑαυτὸν *E*. 11. σιτείοις *Dh*. 15. πλακούντιον *E*. 21. ἀπαρχὰς *E*.

39. *Μετὰ δὲ τὸν Ἀρσινοΐτην καὶ τὸν Ἡρακλεωτικὸν νομὸν Ἡρακλέους πόλις, ἐν ᾗ ὁ ἰχνεύμων τιμᾶται ὑπεναντίως τοῖς Ἀρσινοΐταις· οἱ μὲν γὰρ τοὺς κροκοδείλους τιμῶσι, καὶ διὰ τοῦτο ἥ τε διῶρυξ αὐτῶν ἐστι μεστὴ τῶν κροκοδείλων καὶ ἡ τοῦ Μοίριδος λίμνη· σέβονται γὰρ καὶ ἀπέχονται αὐτῶν· οἱ δὲ τοὺς ἰχνεύμονας τοὺς ὀλεθριωτάτους τοῖς κροκοδείλοις, καθάπερ καὶ ταῖς ἀσπίσι· καὶ γὰρ τὰ ᾠὰ διαφθείρουσιν αὐτῶν καὶ αὐτὰ τὰ θηρία, τῷ πηλῷ θωρακισθέντες· κυλισθέντες γὰρ ἐν αὐτῷ ξηραίνονται πρὸς τὸν ἥλιον, εἶτα τὰς ἀσπίδας μὲν ἢ τῆς κεφαλῆς ἢ τῆς οὐρᾶς λαβόμενοι κατασπῶσιν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ διαφθείρουσι· τοὺς δὲ κροκοδείλους ἐνεδρεύσαντες, ἡνίκ' ἂν ἡλιάζωνται κεχηνότες, ἐμπίπτουσιν εἰς τὰ χάσματα καὶ διαφαγόντες τὰ σπλάγχνα καὶ τὰς γαστέρας ἐκδύνουσιν ἐκ νεκρῶν τῶν σωμάτων.*

40. *Ἑξῆς δ' ἐστὶν ὁ Κυνοπολίτης νομὸς καὶ Κυνῶν πόλις, ἐν ᾗ ὁ Ἄνουβις τιμᾶται καὶ τοῖς κυσὶ τιμὴ καὶ σίτισις τέτακταί τις ἱερά. ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ὀξύρυγχος πόλις καὶ νομὸς ὁμώνυμος· τιμῶσι δὲ τὸν ὀξύρυγχον καὶ ἔστιν αὐτοῖς ἱερὸν ὀξυρύγχου, καίτοι καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων κοινῇ τιμώντων τὸν ὀξύρυγχον. τινὰ μὲν γὰρ τῶν ζῴων ἅπαντες κοινῇ τιμῶσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ τῶν μὲν πεζῶν τρία, βοῦν κύνα αἴλουρον,* A. 1167 *τῶν δὲ πτηνῶν δύο, ἱέρακα καὶ ἶβιν, τῶν δ' ἐνύδρων δύο, λεπιδωτὸν ἰχθὺν καὶ ὀξύρυγχον· ἄλλα δ' ἔστιν, ἃ τιμῶσι καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι, καθάπερ Σαΐται πρόβατον καὶ Θηβαΐται, λάτον δὲ τῶν ἐν τῷ Νείλῳ τινὰ ἰχθὺν Λατοπολῖται, λύκον τε Λυκοπολῖται, κυνοκέφαλον δὲ Ἑρμοπολῖται, κῆβον δὲ Βαβυλώνιοι οἱ κατὰ Μέμφιν· ἔστι δ' ὁ κῆβος τὸ μὲν πρόσωπον ἐοικὼς σα-*

---

1. *καὶ* in *κατὰ* Letronn., in *καὶ κατὰ* Grosk. mutandum esse censet, quorum neutrum ferri potest: neque omnino videtur tentandus hic locus, quamquam minus apte *Ἡρακλεωτικὸς νομὸς* adiungitur Arsinoïtae. 5. *μούριδος* codd. Xyl. corr. 9. *ἐν* om. ald. 11. *ἐνεδρεύοντες F*. 12. *ἡλιάζονται Dhi*. 16. *σίτησις CDho*. 20. *γὰρ* denuo post *ἅπαντες* ponitur in *Dh*. 21. *τριῶν CDw*. 22. *λεπιδωτῶν Dhi*. 23. *ξύρυγχον C*. 24. *σαΐται E σαεῖται F*. — *λᾶτον F*. 25. *τῶν*] *τὸν* codd., exc. *Ei*. 26. *κῆπον Fmox* edd.: cf. XVI, 775. 27. *κῆπος CFmox* edd.

τύρῳ, τἆλλα δὲ κυνὸς καὶ ἄρκτου μεταξύ, γεννᾶται δ' ἐν Αἰθιοπίᾳ· ἀετὸν δὲ Θηβαῖοι, λέοντα δὲ Λεοντοπολῖται, αἶγα δὲ
καὶ τράγον Μενδήσιοι, μυγαλῆν δὲ Ἀθριβῖται, ἄλλοι δ' ἄλλο C. 813
τι· τὰς δ' αἰτίας οὐχ ὁμολογουμένας λέγουσιν.

41. Ἑξῆς δ' ἐστὶν Ἑρμοπολιτικὴ φυλακή, τελώνιόν τι τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος καταφερομένων· ἐντεῦθεν ἀρχὴ τῶν ἑξηκοντασταδίων σχοίνων, ἕως Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης· εἶτα ἡ Θηβαϊκὴ φυλακὴ καὶ διῶρυξ φέρουσα ἐπὶ Τάνιν· εἶτα Λύκων πόλις καὶ Ἀφροδίτης καὶ Πανῶν πόλις, λινουργῶν καὶ λιθουργῶν κατοικία παλαιά.

42. Ἔπειτα Πτολεμαϊκὴ πόλις, μεγίστη τῶν ἐν τῇ Θηβαΐδι καὶ οὐκ ἐλάττων Μέμφεως, ἔχουσα καὶ σύστημα πολιτικὸν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ τρόπῳ. ὑπὲρ δὲ ταύτης ἡ Ἄβυδος, ἐν ᾗ τὸ Μεμνόνιον, βασίλειον θαυμαστῶς κατεσκευασμένον †ὁλόλιθον τῇ αὐτῇ κατασκευῇ, ᾗπερ τὸν λαβύρινθον ἔφαμεν, οὐ πολλαπλοῦν δέ· καὶ κρήνη ἐν βάθει κειμένη, ὥστε καταβαίνειν εἰς αὐτὴν †κατακαμφθεισῶν ψαλίδων διὰ μονολίθων ὑπερβαλλόντων τῷ μεγέθει καὶ τῇ κατασκευῇ. ἔστι δὲ διῶρυξ *ἡ* ἄγουσα ἐπὶ τὸν τόπον ἀπὸ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ. περὶ δὲ τὴν διώρυγα ἀκανθῶν τῶν Αἰγυπτίων ἄλσος ἐστὶν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. ἔοικε δὲ ὑπάρξαι ποτὲ ἡ Ἄβυδος πόλις μεγάλη, δευτερεύουσα

---

5. φυλακή om. *F*. 7. σταδίων expunctum in *x*. 8. καὶ om. *E*. 11. πολεμικὴ *F*. — τῇ om. *E*. — θηβαικῇ *x*. 13. μεμνόνειον *mox* Epit. edd. 14. ὁλόλιθον om. *E* atque cum incommodissime orationem interrumpat, ex margine videatur male receptum esse; certe, si retineatur, post βασίλειον erit collocandum. 16. καὶ om. *F*. — κρήνην ἐν βάθει κειμένην codd. edd., qui accusativus cum non haberet, quo referretur, ἔχον ante καὶ excidisse suspicatus est Letr.: simplicius tamen visum est, quod reposui. 17. κατὰ καμφθεισῶν Cor. de coni. Wessel. ad Diod. II, 9: quae quamvis sensum qualemcunque efficiant, inconcinne composita esse fatendum est; praeterea verbum μονόλιθος constanter et a Strabone et ab aliis scriptoribus pro adiectivo usurpari recte animadvertit Grosk., conferens simul V, 235 extr., ubi cloacae dicuntur οἱ ὑπόνομοι συννόμῳ λίθῳ κατακαμφθέντες. Magnopere igitur placet quod h. l. scribendum esse censet διὰ κατακαμφθεισῶν ψαλίδων μονολίθων ὑπερβαλλουσῶν τῷ μεγέθει. — ὑπερβαλόντων *F*. 18. ἡ quomodo ferri possit non video. 21. ποτὲ om. *E*.

μετὰ τὰς Θήβας, νυνὶ δ' ἐστὶ κατοικία μικρά· εἰ δ', ὥς φασιν, ὁ Μέμνων ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων Ἰσμάνδης λέγεται, καὶ ὁ λαβύρινθος Μεμνόνιον ἂν εἴη καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔργον, οὗπερ καὶ τὰ ἐν Ἀβύδῳ καὶ τὰ ἐν Θήβαις· καὶ γὰρ ἐκεῖ λέγεταί τινα Μεμνόνια.
A. 1168 κατὰ δὲ τὴν Ἄβυδόν ἐστιν ἡ πρώτη αὔασις ἐκ τῶν λεχθεισῶν τριῶν ἐν τῇ Λιβύῃ, διέχουσα ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτὰ ἐνθένδε δι' ἐρημίας, εὔυδρός τε κατοικία καὶ εὔοινος καὶ τοῖς ἄλλοις ἱκανή· δευτέρα δ' ἡ κατὰ τὴν Μοίριδος λίμνην· τρίτη δὲ ἡ κατὰ τὸ μαντεῖον τὸ ἐν Ἄμμωνι· καὶ αὗται δὲ κατοικίαι εἰσὶν ἀξιόλογοι.

43. Πολλὰ δ' εἰρηκότες περὶ τοῦ Ἄμμωνος τοσοῦτον εἰπεῖν βουλόμεθα, ὅτι τοῖς ἀρχαίοις μᾶλλον ἦν ἐν τιμῇ καὶ ἡ μαντικὴ καθόλου καὶ τὰ χρηστήρια, νυνὶ δ' ὀλιγωρία κατέχει πολλή, τῶν Ῥωμαίων ἀρκουμένων τοῖς Σιβύλλης χρησμοῖς καὶ τοῖς Τυρρηνικοῖς θεοπροπίοις διά τε σπλάγχνων καὶ ὀρνιθείας καὶ διοσημειῶν. διόπερ καὶ τὸ ἐν Ἄμμωνι σχεδόν τι ἐκλέλειπται χρηστήριον, πρότερον δὲ ἐτετίμητο. δηλοῦσι δὲ μάλιστα τοῦτο οἱ τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις ἀναγράψαντες, προστιθέντες μὲν πολὺ καὶ τὸ τῆς κολακείας εἶδος, ἐμφαίνοντες δέ τι καὶ
C. 814 πίστεως ἄξιον. ὁ γοῦν Καλλισθένης φησὶ τὸν Ἀλέξανδρον φιλοδοξῆσαι μάλιστα ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ χρηστήριον, ἐπειδὴ καὶ Περσέα ἤκουσε πρότερον ἀναβῆναι καὶ Ἡρακλέα· ὁρμήσαντα δ' ἐκ Παραιτονίου, καίπερ νότων ἐπιπεσόντων, βιάσασθαι· πλανώμενον δ' ὑπὸ τοῦ κονιορτοῦ σωθῆναι, γενομένων ὄμβρων καὶ δυεῖν κοράκων ἡγησαμένων τὴν ὁδόν, ἤδη τούτων κολακευτικῶς λεγομένων· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἑξῆς· μόνῳ γὰρ δὴ τῷ βασιλεῖ

---

2. σμάνδης *F* ἰμάνδης *xz* μάνδης *w*: v. ad p. 811. 3. μεμνόνειον *moz* edd. — οὗ *E*. 4. μεμνόνεια *moz* edd. 5. ἄβασις *C* ἔκβασις *w*. 7. τε om. *E*. 8. μούριδος codd., exc. *E*. 9. τῷ ἐν *D*. 11. ἐν om. *F*. 13. τῆς ante Σιβύλλης add. *D* (sec. m. insertum) *hx*. 14. ὀρνιθίας *CDFh*. 15. διοσημείων codd. διοσημιῶν Cor. 16. δηλοῦσι δὴ μάλιστα *Fz*. 17. ἀναγράψαντες *D* e corr. sec. m.: antea scriptum fuit συγγράψαντες. 18. δ' ἔτι *x* δ' ὅτι codd. rell. exc. *s*: δ' ὅ, τι Tzsch., sed ne hoc quidem satis commodum. 20. περσαία *F*. 21. ἤκουε *DF*. 22. παραιτωνίου *CD* (hic e corr. sec. m.). — νότον, et ω sec. m. sup. alterum o add., *D*. — ἐμπεσόντων *moz* Cor. 23. ὑπὸ] ἀπὸ Cor. 24. κολακικῶς *CDhirw*. 25. δὴ] δὲ ald.

τὸν ἱερέα ἐπιτρέψαι παρελθεῖν εἰς τὸν νεὼ μετὰ τῆς συνήθους στολῆς, τοὺς δ' ἄλλους μετενδῦναι τὴν ἐσθῆτα, ἔξωθέν τε τῆς θεμιστείας ἀκροάσασθαι πάντας πλὴν Ἀλεξάνδρου, τοῦτον δ' ἔνδοθεν εἶναι· ...... οὐχ ὥσπερ ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις τὰς ἀποθεσπίσεις διὰ λόγων, ἀλλὰ νεύμασι καὶ συμβόλοις τὸ πλέον, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ

ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων,

τοῦ προφήτου τὸν Δία ὑποκριναμένου· τοῦτο μέντοι ῥητῶς εἰπεῖν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι εἴη Διὸς υἱός. προστραγῳδεῖ δὲ τούτοις ὁ Καλλισθένης, ὅτι τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἐν Βραγχίδαις μαντεῖον ἐκλελοιπότος, ἐξ ὅτου τὸ ἱερὸν ὑπὸ τῶν Βραγχιδῶν σεσύλητο ἐπὶ Ξέρξου περσισάντων, ἐκλελοιπυίας δὲ καὶ τῆς κρήνης, τότε ἥ τε κρήνη ἀνάσχοι καὶ μαντεῖα πολλὰ οἱ Μιλησίων πρέσβεις κομίσαιεν εἰς Μέμφιν περὶ τῆς ἐκ Διὸς γενέσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς ἐσομένης περὶ Ἄρβηλα νίκης καὶ τοῦ Δαρείου θανάτου καὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι νεωτερισμῶν· περὶ δὲ τῆς εὐγενείας καὶ τὴν Ἐρυθραίαν Ἀθηναΐδα φησὶν A. 1169 ἀνειπεῖν· καὶ γὰρ ταύτην ὁμοίαν γενέσθαι τῇ παλαιᾷ Σιβύλλῃ τῇ Ἐρυθραίᾳ. τὰ μὲν δὴ τῶν συγγραφέων τοιαῦτα.

44. Ἐν δὲ τῇ Ἀβύδῳ τιμῶσι τὸν Ὄσιριν· ἐν δὲ τῷ ἱερῷ τοῦ Ὀσίριδος οὐκ ἔξεστιν οὔτε ᾠδὸν οὔτε αὐλητὴν οὔτε ψάλτην ἀπάρχεσθαι τῷ θεῷ, καθάπερ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἔθος. μετὰ δὲ τὴν Ἄβυδον Διὸς πόλις ἡ μικρά, εἶτα Τέντυρα πόλις· ἐνταῦθα δὲ διαφερόντως παρὰ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ὁ κροκόδειλος ἠτίμωται καὶ ἔχθιστος τῶν ἁπάντων θηρίων νενόμισται. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, καίπερ εἰδότες τὴν κακίαν τοῦ ζῴου, καὶ ὡς ὀλέθριον τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, σέβονται ὅμως καὶ ἀπέχονται· οὗτοι δὲ πάντα τρόπον ἀνιχνεύουσι καὶ ἐκφθείρουσιν

---

1. νεὼν D (ν sec. m. add.) *himoxz* edd. 2. ἐξωθέντες CD (sed in hoc τες in τε pr. m. mut.). 4. Ante οὐχ ὥσπερ excidisse καὶ εἶναι vel εἶναι δ' haud male suspicatur Grosk.: certe omissum est aliquid. 8. ὑποκρινομένου ald. 10. προστραγωθεῖ F. 11. τοῦ et μαντείου x. 12. βραγχυδῶν C. 13. ἀνάσχει F. 14. μηλησίων C. — κομισθέντες codd., Cor. corr. de coni. Cas. 15. ἄρβυλα DF. 17. φασὶν *Dhmox*. 20. ὄσειριν C Epit. 21. ὀσείριδος C. 25. θηρίωνενόμισται (sic) F. 27. ἀνθρωπείῳ *hi* Cor. 28. διαφθείρουσιν codd.,

αὐτούς· ἔνιοι δ' ὥσπερ τοὺς Ψύλλους φασὶ τοὺς πρὸς τῇ Κυρηναίᾳ φυσικήν τινα ἀντιπάθειαν ἔχειν πρὸς τὰ ἑρπετά, οὕτω καὶ τοὺς Τεντυρίτας πρὸς τοὺς κροκοδείλους, ὥστε μηδὲν ὑπ' αὐτῶν πάσχειν, ἀλλὰ καὶ κολυμβᾶν ἀδεῶς καὶ διαπερᾶν, μηδενὸς ἄλλου θαρροῦντος· εἴς τε τὴν Ῥώμην κομισθεῖσι τοῖς κρο-
C. 815 *κοδείλοις ἐπιδείξεως χάριν συνηκολούθουν οἱ Τεντυρῖται· γενομένης τε δεξαμενῆς καὶ πήγματός τινος ὑπὲρ μιᾶς τῶν πλευρῶν, ὥστε τοῖς θηρίοις ἐκβᾶσι τοῦ ὕδατος ἡλιαστήριον εἶναι, ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ τοτὲ μὲν ἐξέλκοντες δικτύῳ πρὸς τὸ ἡλιαστήριον, ὥς καὶ ὑπὸ τῶν θεατῶν ὁραθῆναι, ἐμβαίνοντες ἅμα εἰς τὸ ὕδωρ, τοτὲ δὲ πάλιν εἰς τὴν δεξαμενὴν κατασπῶντες. τιμῶσι δὲ Ἀφροδίτην· ὄπισθεν δὲ τοῦ νεὼ τῆς Ἀφροδίτης Ἴσιδός ἐστιν ἱερόν· εἶτα τὰ Τυφώνια καλούμενα καὶ ἡ εἰς Κοπτὸν διῶρυξ, πόλιν κοινὴν Αἰγυπτίων τε καὶ Ἀράβων.*

45. *Ἐντεῦθέν ἐστιν ἰσθμὸς εἰς τὴν Ἐρυθρὰν κατὰ πόλιν Βερενίκην, ἀλίμενον μέν, τῇ δ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἰσθμοῦ καταγωγὰς ἐπιτηδείους ἔχουσαν. λέγεται δ' ὁ Φιλάδελφος πρῶτος στρατοπέδῳ τεμεῖν τὴν ὁδὸν ταύτην, ἄνυδρον οὖσαν, καὶ κατασκευάσαι σταθμούς, *ὥσπερ τοῖς ἐμπορίοις ὁδεύμασι καὶ διὰ τῶν καμήλων,* τοῦτο δὲ πρᾶξαι διὰ τὸ τὴν Ἐρυθρὰν δύσπλουν εἶναι, καὶ μάλιστα τοῖς ἐκ τοῦ μυχοῦ πλοϊζομένοις. ἐφάνη δὴ*
A. 1170 *τῇ πείρᾳ πολὺ τὸ χρήσιμον, καὶ νῦν ὁ Ἰνδικὸς φόρτος ἅπας καὶ ὁ Ἀράβιος καὶ τοῦ Αἰθιοπικοῦ ὁ τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ κατακομιζόμενος εἰς Κοπτὸν φέρεται, καὶ τοῦτ' ἔστιν ἐμπόριον*

---

exc. *EF*, edd. 1. τοὺς ante πρὸς om. *hi*. 5. τοῖς om. *E*. 7. τρήματος *mox*. 8. ὥστε καὶ τοῖς ald. — ἐκβᾶσι om. *E*. — ἡλαστήριον *F*. 10. θεαθῆναι *D*, sed sec. m. corr., *w*. 13. τὰ om. codd., exc. *E*, edd. — τιφώνια *E* τυφώνεια edd. — σκοπτὸν *Dh*. 15. ἐστιν om. *E*. ὁ ἰσθμὸς Cas. 19. Verba ὥσπερ — καμήλων ferri non posse recte iudicat Grosk., quia apto careant connexu et cum ceteris et inter se, ac verba ἐμπυρίοις ὁδεύμασι prorsus inusitata sint: sed frustra idem refingere ea conatus est mutatis additisque compluribus verbis. E margine haud dubie recepta sunt, neque a Strabonis verbis secludere ea dubitavi. — ἐμπορείοις *Cx*. — ὁδεύουσι *mo*. 20. πράξειν *CDFhwx*. 21. πλωιζομένοις *CD* (e corr. sec. m.) *E*. — δὴ] δὲ *DEhi* edd. 22. φόρος codd. (sed *x* postea corr.) Xyl. corr. 24. σκόπτον *Dhi*. ἐμπορεῖον codd., exc. *Fx*, edd.

τῶν τοιούτων φορτίων. οὐκ ἄπωθεν δὲ τῆς Βερενίκης ἐστὶ Μυὸς ὅρμος, πόλις ἔχουσα τὸ ναύσταθμον τῶν πλοϊζομένων, καὶ τῆς Κοπτοῦ οὐ πολὺ ἀφέστηκεν ἡ καλουμένη Ἀπόλλωνος πόλις, ὥστε καὶ αἱ διορίζουσαι τὸν ἰσθμὸν δύο πόλεις ἑκατέρωθέν εἰσιν. ἀλλὰ νῦν ἡ Κοπτὸς καὶ ὁ Μυὸς ὅρμος εὐδοκιμεῖ, καὶ χρῶνται τοῖς τόποις τούτοις. πρότερον μὲν οὖν ἐνυκτοπόρουν πρὸς τὰ ἄστρα βλέποντες οἱ καμηλέμποροι καὶ καθάπερ οἱ πλέοντες ὥδευον κομίζοντες καὶ ὕδωρ, νυνὶ δὲ καὶ ὑδρεῖα κατεσκευάκασιν, ὀρύξαντες πολὺ βάθος, καὶ ἐκ τῶν οὐρανίων, καίπερ ὄντων σπανίων, ὅμως δεξαμενὰς πεποίηνται· ἡ δ' ὁδός ἐστιν ἓξ ἢ ἑπτὰ ἡμερῶν. ἐπὶ δὲ τῷ ἰσθμῷ τούτῳ καὶ τὰ τῆς σμαράγδου μέταλλά ἐστι, τῶν Ἀράβων ὀρυττόντων βαθεῖς τινας ὑπονόμους, καὶ ἄλλων λίθων πολυτελῶν.

46. Μετὰ δὲ τὴν Ἀπόλλωνος πόλιν αἱ Θῆβαι (καλεῖται δὲ νῦν Διὸς πόλις),

αἵθ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.

Ὅμηρος μὲν οὕτω· λέγει δὲ καὶ τὸν πλοῦτον·

οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται.

καὶ ἄλλοι δὲ τοιαῦτα λέγουσι, μητρόπολιν τιθέντες τῆς Αἰγύ- C. 816
πτου ταύτην· καὶ νῦν δ' ἴχνη δείκνυται τοῦ μεγέθους αὐτῆς ἐπὶ ὀγδοήκοντα σταδίους τὸ μῆκος· ἔστι δ' ἱερὰ [τὰ] πλείω. καὶ τούτων δὲ τὰ πολλὰ ἠκρωτηρίασε Καμβύσης· νυνὶ δὲ κωμηδὸν συνοικεῖται, μέρος μέν τι ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ἐν ᾗπερ ἡ πόλις, μέρος δέ τι καὶ ἐν τῇ περαίᾳ, ὅπου τὸ Μεμνόνιον· ἐνταῦθα

---

1. ἄποθεν *CD*, sed in hoc o in ω sec. m. mut. 2. τὸν ναύσταθμον *C* (?) *mox* edd. — πλωϊζομένων *CD* (e corr. sec. m.) *E*. 3. τῆς δὲ κοπτοῦ *E* σκοπτοῦ *Dh*. 4. Articulum αἱ minus commodum expungere malim. 7. Verba καὶ καθάπερ om. *F* καὶ om. *Dh* Tzsch. 9. ὑδρία *F*. 13. Verba καὶ — πολυτελῶν ante τῶν Ἀράβων collocat ald. 17. ἐξιχνεῦσι *CD* (in hoc o add. sec. m.) *Fxz*. 19. οὐδ' — κεῖται om. *E*. — θήβης *Fsi*. 20. ἐν Cor. ex Il. *I*, 381. — κτήμασι *Dh*. 23. τὰ om. codd. edd. 24. δὲ ante κωμηδὸν om. *E*. 25. συνωκεῖται *F*. — μὲν] δὲ codd. Cor. corr. 26. δ' ἐστὶ codd., exc. *E*, in quo legitur μέρος δὲ καί: Cor. corr. — μεμνόνειον *z* Tzsch. Cor.

δὲ δυεῖν κολοσσῶν ὄντων μονολίθων ἀλλήλων πλησίον, ὁ μὲν σώζεται, τοῦ δ' ἑτέρου τὰ ἄνω μέρη τὰ ἀπὸ τῆς καθέδρας πέπτωκε σεισμοῦ γενηθέντος, ὥς φασι. πεπίστευται δ', ὅτι ἅπαξ καθ' ἡμέραν ἑκάστην ψόφος, ὡς ἂν πληγῆς οὐ μεγάλης, ἀποτελεῖται ἀπὸ τοῦ μένοντος ἐν τῷ θρόνῳ καὶ τῇ βάσει μέρους· κἀγὼ δὲ παρὼν ἐπὶ τῶν τόπων μετὰ Γάλλου Αἰλίου καὶ τοῦ πλήθους τῶν συνόντων αὐτῷ φίλων τε καὶ στρατιωτῶν περὶ ὥραν πρώτην ἤκουσα τοῦ ψόφου· εἴτε δὲ ἀπὸ τῆς
A. 1171 βάσεως εἴτε ἀπὸ τοῦ κολοσσοῦ εἴτ' ἐπίτηδες τῶν κύκλῳ καὶ περὶ τὴν βάσιν ἱδρυμένων τινὸς ποιήσαντος τὸν ψόφον, οὐκ ἔχω διισχυρίσασθαι· διὰ γὰρ τὸ ἄδηλον τῆς αἰτίας πᾶν μᾶλλον ἐπέρχεται πιστεύειν ἢ τὸ ἐκ τῶν λίθων οὕτω τεταγμένων ἐκπέμπεσθαι τὸν ἦχον. ὑπὲρ δὲ τοῦ Μεμνονίου θῆκαι βασιλέων ἐν σπηλαίοις λατομηταὶ περὶ τετταράκοντα, θαυμαστῶς κατεσκευασμέναι καὶ θέας ἄξιαι· ἐν δὲ ταῖς † θήκαις ἐπί τινων ὀβελίσκων ἀναγραφαὶ δηλοῦσαι τὸν πλοῦτον τῶν τότε βασιλέων καὶ τὴν ἐπικράτειαν, ὡς μέχρι Σκυθῶν καὶ Βακτρίων καὶ Ἰνδῶν καὶ τῆς νῦν Ἰωνίας διατείνασαν, καὶ φόρων πλῆθος καὶ στρατιᾶς περὶ ἑκατὸν μυριάδας. λέγονται δὲ καὶ ἀστρονόμοι καὶ φιλόσοφοι μάλιστα οἱ ἐνταῦθα ἱερεῖς· τούτων δ' ἐστὶ καὶ τὸ τὰς ἡμέρας μὴ κατὰ σελήνην ἄγειν, ἀλλὰ κατὰ ἥλιον, ταῖς τριακονθημέροις δώδεκα μησὶν ἐπαγόντων πέντε ἡμέρας κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον· εἰς δὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, ἐπιτρέχοντος μορίου τινὸς τῆς ἡμέρας, περίοδόν τινα συντιθέασιν ἐξ ὅλων ἡμερῶν καὶ ὅλων ἐνιαυτῶν τοσούτων, ὅσα μόρια τὰ ἐπιτρέχοντα συνελθόντα ποιεῖ ἡμέραν. ἀνατιθέασι δὲ τῷ Ἑρμῇ πᾶσαν τὴν τοιαύτην * μάλιστα * σοφίαν· τῷ δὲ

---

6. δὴ *Dh*. 13. μεμνονεῖον *mox* edd. 15. καὶ om. codd., exc. *EF*, edd. — In regum sepulcris cum obeliscos fuisse parum credibile sit, nullaeque praeterea in iis inscriptiones nec sint nec fuerint, quae ad regum potentiam spectent, neque quidquam ibi legatur, nisi quod ad funera inferosque deos referendum sit: Zoëga (v. de usu obeliscorum p. 169) recte censuit scribendum esse ἐν ταῖς Θήβαις, quod Guar. iam interpretatione sua expressit. 16. δηλοῦσι *F*. 19. καὶ ante ἀστρονόμοι om. *E*. 26. συνελθόντα om. *E*. — ἀνατίθησι codd., exc. *mox*. 27. τοσαύτην *Cmoxx*. — μάλιστα om. edd., atque ex insequentibus male videtur huc translatum.

Διί, ὃν μάλιστα τιμῶσιν, εὐειδεστάτη καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένος ἱερᾶται, ἃς καλοῦσιν οἱ Ἕλληνες παλλάδας· αὕτη δὲ καὶ παλλακεύει καὶ σύνεστιν οἷς βούλεται, μέχρις ἂν ἡ φυσικὴ γένηται κάθαρσις τοῦ σώματος· μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν δίδοται πρὸς ἄνδρα· πρὶν δὲ δοθῆναι, πένθος αὐτῆς ἄγεται μετὰ τὸν τῆς παλλακείας καιρόν.

47. *Μετὰ δὲ Θήβας Ἑρμωνθὶς πόλις, ἐν ᾗ ὅ τε Ἀπόλλων* C. 817 *τιμᾶται καὶ ὁ Ζεύς· τρέφεται δὲ καὶ ἐνταῦθα βοῦς· ἔπειτα Κροκοδείλων πόλις, τιμῶσα τὸ θηρίον· εἶτα Ἀφροδίτης πόλις καὶ μετὰ ταῦτα Λατόπολις, τιμῶσα Ἀθηνᾶν καὶ τὸν λάτον· εἶτα Εἰλειθυίας πόλις καὶ ἱερόν· ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ἱεράκων πόλις, τὸν ἱέρακα τιμῶσα· εἶτ' Ἀπόλλωνος πόλις, καὶ αὕτη πολεμοῦσα τοῖς κροκοδείλοις.*

48. *Ἡ δὲ Συήνη καὶ [ἡ] Ἐλεφαντίνη, ἡ μὲν ἐπὶ τῶν ὅρων τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῆς Αἰγύπτου πόλις, ἡ δ' ἐν τῷ Νείλῳ προκειμένη τῆς Συήνης νῆσος ἐν ἡμισταδίῳ καὶ ἐν ταύτῃ πόλις ἔχουσα ἱερὸν Κνούφιδος καὶ νειλομέτριον, καθάπερ Μέμφις. ἔστι δὲ τὸ νειλομέτριον συννόμῳ λίθῳ κατεσκευασμένον* A. 1172 *ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Νείλου φρέαρ, ἐν ᾧ τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου σημειοῦνται τὰς μεγίστας τε καὶ ἐλαχίστας καὶ τὰς μέσας· συναναβαίνει γὰρ καὶ συνταπεινοῦται τῷ ποταμῷ τὸ ἐν τῷ φρέατι ὕδωρ. εἰσὶν οὖν ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ φρέατος παραγραφαί, μέτρα τῶν τελείων καὶ τῶν ἄλλων ἀναβάσεων· ἐπισκοποῦντες οὖν ταύτας διασημαίνουσι τοῖς ἄλλοις, ὅπως εἰδεῖεν·*

---

2. *παλλάδας* post Xylandrum G. Dindorf. (in Steph. thes. s. v. *πάλλαξ*) attrectavit, *παλλακίδας* scribendum esse ratus e Diod. I, 47; quod quam alienum sit a Strabonis mente, verborum connexus satis ostendit: codicum scripturam praeter Epit. tuetur Eust. ad Odyss. *N*, 300 p. 1742, 36 et ad Il. *Α*, 200 p. 84, 39 R. 4. *τοῦ σώματος κάθαρσις* *Dhi* edd. 5. *ἄνδρας* codd., exc. *ox*. 6. *παλλακίας* *F*. 8. *καὶ Ζεὺς* *C*. — *ὁ βοῦς* *F*. 10. *λατῶ πόλις* *C* *λατὼ πόλις* *Dh*. — *Ἀθηνᾶν καὶ* om. *E*. — *λᾶτον* *C*. 11. *εἰλιθυίας* *CD* *εἰλυθυίας* *E*. — *καὶ ἱερὸν* om. *E*. 12. *αὐτὴ* *F*. 14. *ἡ* ante *ἐλεφαντίνη* om. codd. — *ἐλαφαντίνη* *F*. — *τὸν ὅρον* *F*. 17. *ὡς ἡ μέμφις* *x*. 18. *σὺν μονολίθῳ* codd., Tzsch. corr. de coni. Casaub., coll. Heliod. IX, p. 445. 19. *τοῦ Νείλου*] *τοῦ μονολίθου* *E*. 21. *καὶ ταπεινοῦται* *CF*. 22. *περιγραφαὶ* *C* sed *παρα* sup. add.

πρὸ πολλοῦ γὰρ ἴσασιν ἐκ τῶν τοιούτων σημείων †καὶ τῶν ἡμερῶν τὴν ἐσομένην ἀνάβασιν καὶ προδηλοῦσι. τοῦτο δὲ καὶ τοῖς γεωργοῖς χρήσιμον τῆς τῶν ὑδάτων ταμιείας χάριν καὶ παραχωμάτων καὶ διωρύγων καὶ ἄλλων τοιούτων, καὶ τοῖς ἡγεμόσι τῶν προσόδων χάριν· αἱ γὰρ μείζους ἀναβάσεις μείζους καὶ τὰς προσόδους ὑπαγορεύουσιν. ἐν δὲ τῇ Συήνῃ καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ τὸ διασημαῖνον τὰς θερινὰς τροπάς, *καὶ* διότι τῷ τροπικῷ κύκλῳ ὑπόκεινται οἱ τόποι οὗτοι *καὶ ποιοῦσιν ἀσκίους τοὺς γνώμονας κατὰ μεσημβρίαν*· ἀπὸ γὰρ τῶν ἡμετέρων τόπων, λέγω δὲ τῶν Ἑλλαδικῶν, προϊοῦσιν ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἐνταῦθα πρῶτον ὁ ἥλιος κατὰ κορυφὴν ἡμῖν γίνεται καὶ ποιεῖ τοὺς γνώμονας ἀσκίους κατὰ μεσημβρίαν· ἀνάγκη δέ, κατὰ κορυφὴν ἡμῖν γινομένου, καὶ εἰς τὰ φρέατα βάλλειν μέχρι τοῦ ὕδατος τὰς αὐγάς, κἂν βαθύτατα ᾖ· κατὰ κάθετον γὰρ ἡμεῖς τε ἕσταμεν καὶ τὰ ὀρύγματα τῶν φρεάτων κατεσκεύασται. εἰσὶ δ' ἐνταῦθα τρεῖς σπεῖραι Ῥωμαίων ἱδρυμέναι φρουρᾶς χάριν.

49. Μικρὸν δ' ὑπὲρ τῆς Ἐλεφαντίνης ἐστὶν ὁ μικρὸς καταράκτης, ἐφ' ᾧ καὶ θέαν τινὰ οἱ σκαφῖται τοῖς ἡγεμόσιν ἐπιδείκνυνται· ὁ μὲν γὰρ καταράκτης ἐστὶ κατὰ μέσον τὸν ποταμόν, πετρώδης τις ὀφρύς, ἐπίπεδος μὲν ἄνωθεν, ὥστε δέχεσθαι

---

1. καὶ τῶν ἡμερῶν] καὶ τεκμηρίων scribendum esse suspicatur Cas., καὶ μέτρων scripsit Cor.: codicum scripturam defendere studet Grosk. observans, in computationibus istis dierum quoque, quibus Nilus incrementa capere coeperit, rationem fuisse habendam, teste C. Rittero (v. *Erdkunde* vol. I, p. 837). Quod si dicere voluit Strabo, obscure sane atque inconcinne significavit: quapropter ego quoque corrupta illa verba crediderim, probabilius tamen quam quod Cor. posuit nihil inveni. 7. καὶ om. *mox* Cor. nec ferendum esse videtur. 8. Verba καὶ ποιοῦσιν — μεσημβρίαν suspecta mihi, quia eadem prorsus iis docentur, quae proxime subsequentibus, sed minus bene, vel potius satis inconcinne: simulque si abessent, multo aptior foret orationis connexus. Eiicienda igitur esse censeo. 10. ἑλληνικῶν *mox*. 14. βαθύτατον *Dhi*. 15. τε] γε codd., exc. *E*, in quo om.: Xyl. corr. 18. καταρράκτης codd., exc. *D* (alterum ρ pr. m. insertum postea sec. m. expunctum) *E*, edd. 19. σκαφεῖται *CDEh*. 20. καταρράκτης codd., exc. *D* (alterum ρ sec. m. deletum) *EF*.

τὸν ποταμόν, τελευτῶσα δ' εἰς κρημνόν, καθ' οὗ καταῤῥήγνυται τὸ ὕδωρ, ἑκατέρωθεν δὲ πρὸς τῇ γῇ ῥεῖθρον, ὃ μάλιστα καὶ ἀνάπλουν ἔχει· ἀναπλεύσαντες οὖν ταύτῃ καταῤῥέουσιν ἐπὶ τὸν C. 818 καταράκτην καὶ ὠθοῦνται μετὰ τῆς σκάφης ἐπὶ τὸν κρημνὸν καὶ σώζονται σὺν αὐτῇ ἀπαθεῖς. τοῦ δὲ καταράκτου μικρὸν A. 1173 ἐπάνω τὰς Φιλὰς εἶναι συμβαίνει, κοινὴν κατοικίαν Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων, κατεσκευασμένην ὥσπερ καὶ τὴν Ἐλεφαντίνην καὶ τὸ μέγεθος ἴσην, ἱερὰ ἔχουσαν Αἰγύπτια· ὅπου καὶ ὄρνεον τιμᾶται, ὃ καλοῦσι μὲν ἱέρακα, οὐδὲν δὲ ὅμοιον ἔμοιγε ἐφαίνετο ἔχειν τοῖς παρ' ἡμῖν καὶ ἐν Αἰγύπτῳ ἱέραξιν, ἀλλὰ καὶ τῷ μεγέθει μεῖζον ἦν καὶ τῇ ποικιλίᾳ πολὺ ἐξηλλαγμένον· Αἰθιοπικὸν δ' ἔφασαν εἶναι, κἀκεῖθεν κομίζεσθαι, ὅταν ἐκλίπῃ καὶ πρότερον· καὶ δὴ καὶ τότε ἐδείχθη ἡμῖν πρὸς ἐκλείψει ὂν διὰ νόσον.

50. Ἤλθομεν δ' εἰς Φιλὰς ἐκ Συήνης ἀπήνῃ δι' ὁμαλοῦ σφόδρα πεδίου σταδίους ὁμοῦ τι ἑκατόν. παρ' ὅλην δὲ τὴν ὁδὸν ἦν ἰδεῖν ἑκατέρωθεν πολλαχοῦ, ὥσπερ ἑρμαῖα, πέτρον ἠλίβατον στρογγύλον, λεῖον ἱκανῶς, ἐγγὺς σφαιροειδοῦς, τοῦ μέλανος καὶ σκληροῦ λίθου, ἐξ οὗ αἱ θυῖαι γίνονται, ἐπὶ πέτρῳ κείμενον μείζονι καὶ ἐπ' ἐκείνῳ πάλιν ἄλλον· ἔστι δ' ὅτε

---

3. *καταίρουσι E*, sed *καταῤῥέουσι* additum fuit in margine, ex parte nunc praeciso. 4. *καταῤῥάκτην* codd., exc. *E*, edd. 5. *αὐταῖς* codd., exc. *E*, edd. — *καταῤῥάκτου* codd., exc. *E*, edd. 6. *φυλάς D* (sed pr. m. corr.) *E* (sed *ι* sup. *υ* add.). 9. *ὄρνεαν D* (*ν* sec. m. add.) *h*. — *καλοῦμεν Dh*. 10. *ἱέραξ F*. 11. *τὸ μέγεθος moz*. — *μείζων Dh*. 12. *ἐκλείπῃ C*. 13. *καὶ πρότερον* om. *F*, neque desiderarentur, si abessent: *τὸ πρότερον* coni. Letr. parum feliciter. — *ἐκλίψει F ἐλλίψει Cosz ἐλλείψει* codd. rell., exc. *E*, edd. 15. *δι' ὁμαλοῦ τι Dhi*. 16. Stadiorum numerus, qui hic traditur, cum intervallum, quod inter Syenen et Philas insulam est, duplo paene superet neque probabile sit Strabonem, qui ipse haec loca visitaverit, tantopere errasse, G. Parthey (v. de Philis insula p. 81 sqq. ubi accuratissime de hoc loco disputat) recte videtur suspicari, scriptum fuisse *πεντήκοντα*, erroremque ortum esse ex siglorum N et P confusione frequentissima. Heliodorus tamen (v. Aethiop. VIII, 1), Strabonem fortasse secutus, cum itidem scripserit: *ἡ γὰρ πόλις αἱ Φιλαὶ — Συήνης δὲ καὶ Ἐλεφαντίνης ἑκατόν που τοῖς μεταξὺ σταδίοις διείργεται*, mutare illum numerum fuit religioni. 19. *ἐθυῖαι* (om. *αἱ*) *C αἱ θυεῖαι D* (e corr. sec. m.) *himoz* edd. 20. *πάλιν*] *κείμενον Dh*.

αὐτοὶ καθ' αὑτοὺς ἔκειντο οἱ πέτροι· ἦν δ' ὁ μὲν μέγιστος τὴν διάμετρον ποδῶν οὐκ ἐλαττόνων ἢ δώδεκα, ἅπαντες δὲ μείζους ἢ ἡμίσεις τούτων. διέβημεν δὲ εἰς τὴν νῆσον ἐπὶ πάκτωνος· ὁ δὲ πάκτων διὰ σκυταλίδων πεπηγός ἐστι σκάφιον, ὥστ' ἐοικέναι διαπλοκίνῳ· ἑστῶτες δ' ἐν ὕδατι ἢ καὶ σανιδίοις τισὶ προσκαθήμενοι ῥᾳδίως ἐπεραιώθημεν, δεδιότες μάτην· ἀκίνδυνα γάρ ἐστιν, ἂν μή τις ὑπέργομον ποιήσῃ τὸ πορθμεῖον.

51. Καθ' ὅλην δὲ τὴν Αἴγυπτον τοῦ φοίνικος ἀγεννοῦς ὄντος καὶ ἐκφέροντος καρπὸν οὐκ εὔβρωτον ἐν τοῖς περὶ τὸ Δέλτα τόποις καὶ περὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὁ ἐν τῇ Θηβαΐδι φοίνιξ ἄριστος τῶν ἄλλων φύεται. θαυμάζειν οὖν ἄξιον, πῶς ταὐτὸ κλίμα οἰκοῦντες τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ὅμοροι οἱ περὶ τὸ Δέλτα καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τοσοῦτον διαλλάττουσιν, ἐκείνης πρὸς ἄλλῳ φοίνικι καὶ τὸν καρυωτὸν γεννώσης, †οὐ πολὺ κρείττονα τοῦ Βα-
A. 1174 βυλωνίου. διττὸς δ' ἐστὶν ὅ τε ἐν τῇ Θηβαΐδι καὶ ὁ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅ τε ἄλλος καὶ ὁ καρυωτός· σκληρότερος δ' ὁ Θηβαϊκός, ἀλλὰ τῇ γεύσει εὐστομώτερος. ἔστι δὲ καὶ νῆσος ἡ μάλιστα ἐκφέρουσα τὸν ἄριστον, μεγίστην τελοῦσα πρόσοδον τοῖς ἡγεμόσι· βασιλικὴ γὰρ ἦν, ἰδιώτῃ δ' οὐ μετῆν, καὶ νῦν τῶν ἡγεμόνων ἐστί.

52. Πολλὰ δ' Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι φλυαροῦσιν, ὥσπερ μέλος ἢ ῥυθμὸν ἢ ἥδυσμά τι τῷ λόγῳ τὴν τερατείαν προσφέ-
C. 819 ροντες· οἷον καὶ τὸ φάσκειν περὶ τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ Συήνῃ καὶ τῇ Ἐλεφαντίνῃ (πλείους δ' εἰσὶ) τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου εἶναι, καὶ βάθος ἄβυσσον ἔχειν τὸν πόρον κατὰ τοῦτον

---

1. ἑαυτοὺς *E*. 2. ἅπαντες δὲ τούτων οἱ ἡμίσεις μείζους *Dh*. 3. πάκτωνα *x*. 4. σκαφίων *CDh*. 6. οὐ ante δεδιότες add. *mox* edd. inde a Cas. — μάτην om. codd., exc. *EF*, edd. 7. πορθμίον *CDFh* τὸ σκάφος *E* sed signo appicto in marg. pr. m. additum cernitur τὸ πορθ, reliqua cum margine praecisa sunt. 8. ἀγενοῦς ald. 10. τὴν περὶ ἀλεξάνδρειαν *CDFh* τοῖς περὶ ἀλεξάνδρειαν *E*. 13. τοσοῦτο *CD* (sed ο in ω sec. m. mut.) τοσούτῳ *Ehi*. 14. καροιωτὸν *CD* (οι in υ post. mut.) *Fh*. — οὐ πολὺ κρείττονα cum manifesto falsa sint, χείρονα scribendum esse pro κρείττονα censuerunt Salmas. (v. Exerc. Plin. p. 355) aliique: minus probabiliter Cor. suspicatur οὐ delendum esse. 15. τῇ ante Ἰουδαίᾳ om. edd. 16. καροιωτὸς *CDFhs*. 19. δ'] οὐδ' *CDh*.

τὸν τόπον. νήσους δ' ὁ Νεῖλος κατεσπαρμένας ἔχει παμπόλλας, τὰς μὲν καλυπτομένας ὅλας ἐν ταῖς ἀναβάσεσι, τὰς δ' ἐκ μέρους, ἐποχετεύεται δὲ τοῖς κοχλίαις τὰ λίαν ἔξαλα.

53. Ἦν μὲν οὖν ἡ Αἴγυπτος εἰρηνικὴ τὸ πλέον ἐξ ἀρχῆς διὰ τὸ αὔταρκες τῆς χώρας καὶ τὸ δυσείσβολον τοῖς ἔξωθεν, ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων ἀλιμένῳ παραλίᾳ καὶ πελάγει τῷ Αἰγυπτίῳ φρουρουμένη, ἀπὸ δὲ τῆς ἕω καὶ τῆς ἑσπέρας ἐρήμοις ὄρεσι, τοῖς τε Λιβυκοῖς καὶ τοῖς Ἀραβίοις, ὥσπερ ἔφαμεν· λοιπὰ δὲ τὰ πρὸς νότον Τρωγλοδύται [καὶ] Βλέμμυες καὶ Νοῦβαι καὶ Μεγάβαροι οἱ ὑπὲρ Συήνης Αἰθίοπες· εἰσὶ δ' οὗτοι νομάδες καὶ οὐ πολλοὶ οὐδὲ μάχιμοι, δοκοῦντες δὲ τοῖς πάλαι διὰ τὸ ληστρικῶς ἀφυλάκτοις ἐπιτίθεσθαι πολλάκις· οἱ δὲ πρὸς μεσημβρίαν καὶ Μερόην ἀνήκοντες Αἰθίοπες, οὐδ' οὗτοι πολλοὶ οὔτε ἐν συστροφῇ, ἅτε ποταμίαν μακρὰν καὶ στενὴν καὶ σκολιὰν οἰκοῦντες, οἵαν προείπομεν· οὐδὲ παρεσκευασμένοι καλῶς οὔτε πρὸς πόλεμον οὔτε πρὸς τὸν ἄλλον βίον. καὶ νῦν δὲ διάκειται παραπλησίως ἡ χώρα πᾶσα· σημεῖον δέ· τρισὶ γοῦν σπείραις, οὐδὲ ταύταις ἐντελέσιν, ἱκανῶς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἡ χώρα φρουρεῖται· τολμήσασι δὲ τοῖς Αἰθίοψιν ἐπιθέσθαι κινδυνεῦσαι τῇ χώρᾳ συνέπεσε τῇ σφετέρᾳ. καὶ αἱ λοιπαὶ δὲ δυνάμεις αἱ ἐν Αἰγύπτῳ οὔτε τοσαῦταί τινές εἰσιν οὔτε ἀθρόαις ἐχρήσαντο οὐδ' ἅπαξ Ῥωμαῖοι· οὐ γάρ εἰσιν οὔτ' αὐτοὶ Αἰγύπτιοι πολε- A. 1175 μισταί, καίπερ ὄντες παμπληθεῖς, οὔτε τὰ πέριξ ἔθνη. Γάλλος μέν γε Κορνήλιος, ὁ πρῶτος κατασταθεὶς ἔπαρχος τῆς χώρας ὑπὸ Καίσαρος, τήν τε Ἡρώων πόλιν ἀποστᾶσαν ἐπελθὼν δι' ὀλίγων εἷλε, στάσιν τε γενηθεῖσαν ἐν τῇ Θηβαΐδι διὰ τοὺς φόρους ἐν βραχεῖ κατέλυσε. Πετρώνιός τε ὕστερον τοῦ Ἀλεξανδρέων πλήθους τοσούτων μυριάδων ὁρμήσαντος ἐπ' αὐτὸν μετὰ

---

3. ἐποχετεύει *Dhi*. — ἔξαλλα *C*. 7. ἐρήμοι (sic) *F*. 9. τρωγλωδύται *E*. — καὶ ante Βλέμμυες om. codd. edd.: cf. p. 786. 10. μεγάβαροι, et υζοι sup. αροι add. pr. m., *E*. Ceterum post Αἰθίοπες crediderim verbum ἔχουσι vel simile quid excidisse. 22. οὔτ' αὐτοὶ γάρ εἰσιν *x* Cor. οὔτε γάρ εἰσιν οὔτ' αὐτοὶ codd., exc. *F*, in quo est οὐ γάρ εἰσιν οἵ τ' αὐτοί, levissimo errore. — οἱ αἰγύπτιοι codd., exc. *DFx*. 24. μέντοι *D* (sed sec. m. corr.). 26. ὀλίγον *F*. 28. ὁρμήσαντες *F*.

λίθων βολῆς, αὐτοῖς τοῖς περὶ ἑαυτὸν στρατιώταις ἀντέσχε, καὶ διαφθείρας τινὰς αὐτῶν τοὺς λοιποὺς ἔπαυσε. Γάλλος τε Αἴλιος μέρει τῆς ἐν Αἰγύπτῳ φρουρᾶς εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβαλὼν εἴρηται, τίνα τρόπον ἐξήλεγξε τοὺς ἀνθρώπους ἀπολέμους ὄντας· εἰ δὴ μὴ ὁ Συλλαῖος αὐτὸν προὐδίδου, κἂν κατεστρέψατο τὴν Εὐδαίμονα πᾶσαν.

C. 820 54. *Ἐπειδὴ δὲ οἱ Αἰθίοπες, καταφρονήσαντες τῷ μέρος τι τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυνάμεως ἀπεσπάσθαι μετὰ Γάλλου Αἰλίου πολεμοῦντος πρὸς τοὺς Ἄραβας, ἐπῆλθον τῇ Θηβαΐδι καὶ τῇ φρουρᾷ τῶν τριῶν σπειρῶν τῶν κατὰ Συήνην καὶ ἑλόντες ἔφθασαν τήν τε Συήνην καὶ τὴν Ἐλεφαντίνην καὶ Φιλὰς ἐξ ἐφόδου διὰ τὸ αἰφνίδιον καὶ ἐξηνδραποδίσαντο, ἀνέσπασαν δὲ καὶ τοὺς Καίσαρος ἀνδριάντας· ἐπελθὼν * δὲ * ἐλάττοσιν ἢ μυρίοις πεζοῖς Πετρώνιος, ἱππεῦσι δὲ ὀκτακοσίοις πρὸς ἄνδρας τρισμυρίους, πρῶτον μὲν ἠνάγκασεν ἀναφυγεῖν αὐτοὺς εἰς Ψέλχιν, πόλιν Αἰθιοπικήν, καὶ πρεσβεύεται τά τε ληφθέντα ἀπαιτῶν καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἦρξαν πολέμου· λεγόντων δ', ὡς ἀδικοῖντο ὑπὸ τῶν νομάρχων, ἀλλ' οὐκ ἔφη τούτους ἡγεμόνας εἶναι τῆς χώρας, ἀλλὰ Καίσαρα· αἰτησαμένων δ' ἡμέρας τρεῖς εἰς βουλὴν καὶ μηδέν, ὧν ἐχρῆν, ποιούντων, προσβαλὼν ἠνάγκασε προελθεῖν εἰς μάχην, ταχὺ δὲ τροπὴν ἐποίησε, συντεταγμένων τε κακῶς καὶ ὡπλισμένων· μεγάλους γὰρ εἶχον θυρεούς, καὶ τούτους ὠμοβοΐνους, ἀμυντήρια δὲ πελέκεις, οἱ δὲ κοντούς, οἱ δὲ καὶ ξίφη. τινὲς μὲν οὖν εἰς τὴν πόλιν συνηλάθησαν, οἱ δ' εἰς τὴν ἐρημίαν ἔφυγον, τινὰς δὲ νῆσος πλησίον ὑπεδέξατο ἐμβάντας εἰς τὸν πόρον· οὐ γὰρ πολλοὶ ἦσαν ἐνταῦθα οἱ κροκόδειλοι διὰ τὸν ῥοῦν. τούτων δ' ἦσαν καὶ οἱ τῆς βασιλίσσης στρατη-*

---

1. *αὑτὸν* ald. 2. *αὐτῶν τινας Dh.* — *ἔλειος F.* 3. *μέρη F.* 5. *συλαῖος D.* 7. *ἐπεὶ moxx.* — *τῷ*] *τὸ F.* 9. *ἐπελθόντες* codd., Cor. corr. 10. *τήν τε συήνην ἔφθασαν Dhi.* 11. *καὶ ἠνδραποδίσαντο* (sic) *διὰ τὸ αἰφνίδιον C.* 12. *δὲ* om. codd, exc. *F.* 13. *δὲ* aster. incl. Cor., nec ferri potest. 15. Inde a verbo *πρῶτον* alia manus incipit in *F.* — *ψέλχην moxx.* 17. *ἦρξε F.* 18 *μονάρχων* codd., exc. *s*: verum viderat Cas. 21. *τε* om. *Fsw.* 22. *θυραιοὺς C.* 23. *καὶ* om. *F.* 24. *συνηθροίσθησαν w.* 25. *ἐμβᾶσιν D* (sed *ντας* sup. *σιν* sec. m. add.).

γοὶ τῆς Κανδάκης, ἣ καθ' ἡμᾶς ἦρξε τῶν Αἰθιόπων, ἀνδρική τις γυνὴ πεπηρωμένη τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν· τούτους τε δὴ ζωγρίᾳ λαμβάνει ἅπαντας, ἐπιπλεύσας σχεδίαις τε καὶ ναυσί, A. 1176 *καὶ καταπέμπει παραχρῆμα εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐπελθών τε τὴν Ψέλχιν αἱρεῖ· προσαριθμουμένου δὲ τοῖς ἑαλωκόσι τοῦ πλήθους τῶν πεσόντων ἐν τῇ μάχῃ, τοὺς σωθέντας ὀλίγους παντάπασι γενέσθαι συνέβη. ἐκ δὲ Ψέλχιος ἧκεν εἰς Πρῆμνιν, ἐρυμνὴν πόλιν, διελθὼν τοὺς θῖνας, ἐν οἷς ὁ Καμβύσου κατεχώσθη στρατὸς ἐμπεσόντος ἀνέμου· προσβαλὼν δὲ ἐξ ἐφόδου τὸ φρούριον αἱρεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα ὥρμησεν ἐπὶ Ναπάτων· τοῦτο δ' ἦν τὸ βασίλειον τῆς Κανδάκης, καὶ ἦν ἐνταῦθα υἱὸς αὐτῆς· καὶ αὐτὴ δ' ἔν τινι πλησίον ἵδρυτο χωρίῳ. πρεσβευσαμένης δὲ περὶ φιλίας καὶ ἀποδούσης τοὺς ἐκ Συήνης αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ἀνδριάντας, ἐπελθὼν λαμβάνει καὶ τὰ Νάπατα, φυγόντος τοῦ παιδός, καὶ κατασκάπτει· ἐξανδραποδισάμενος δ' ἀναστρέφει πάλιν εἰς τοὐπίσω μετὰ τῶν λαφύρων, δύσοδα κρίνας τὰ προσωτέρω· τὴν δὲ Πρῆμνιν τειχίσας βέλτιον, φρουρὰν ἐμβαλὼν καὶ τροφὴν δυεῖν ἐνιαυτῶν τετρακοσίοις ἀνδράσιν, ἀπῆρεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ τῶν αἰχμαλώτων τοὺς μὲν ἐλαφυροπώ-* C. 821 *λησε, χιλίους δὲ Καίσαρι ἔπεμψε νεωστὶ ἐκ Καντάβρων ἥκοντι, τοὺς δὲ νόσοι διεχρήσαντο. ἐν τούτῳ μυριάσι Κανδάκη πολλαῖς ἐπὶ τὴν φρουρὰν ἐπῆλθε· Πετρώνιος δ' ἐξεβοήθησε καὶ φθάνει προσελθὼν εἰς τὸ φρούριον, καὶ πλείοσι παρασκευαῖς ἐξασφαλισάμενος τὸν τόπον, πρεσβευσαμένων, ἐκέλευσεν ὡς Καίσαρα πρεσβεύεσθαι· οὐκ εἰδέναι δὲ φασκόντων, ὅστις εἴη Καῖσαρ καὶ ὅπη βαδιστέον εἴη παρ' αὐτόν, ἔδωκε τοὺς παραπέμψοντας· καὶ ἧκον εἰς Σάμον, ἐνταῦθα τοῦ Καίσαρος ὄντος καὶ μέλλοντος εἰς Συρίαν ἐντεῦθεν προϊέναι, Τιβέριον εἰς Ἀρμενίαν στέλλοντος. πάντων δὲ τυχόντων, ὧν ἐδέοντο, ἀφῆκεν αὐτοῖς καὶ τοὺς φόρους, οὓς ἐπέστησε.*

3. *ἐπιπλεύσασα F.* 5. *ψέλχην moxx.* — *δὲ] δὴ C.* 7. *ψέλχης* ald. — *πρήμνην Fro πρίμνην hi,* sed *ι* sup. *η* add. 17. *πρήμην F πρήμνην ro πρύμνην i.* 20. *κανταύρων DF.* 21. *κανδάκη μυριάσι mox.* 23. *προσεισελθὼν C προσελθὼν D* (sed *ει* inter o et *σ* sec. m. add.) *προεισελθὼν* codd. rell., exc. *F*, edd. 24. *δ' ἐκέλευσεν* ald. 25. *οὐκ εἶναι D* (e corr. sec. m.: antea fuerat scriptum *εἰδέναι*) *h.* 27. *ἧκεν* codd., exc. *moxx.*

CAPUT II.

1. *Πολλὰ δ' εἴρηται περὶ τῶν Αἰθιοπικῶν ἐν τοῖς πρότερον, ὥστε συμπεριωδευμένα ἂν εἴη τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τὰ τούτων. ὡς δ' εἰπεῖν, τὰ ἄκρα τῆς οἰκουμένης τὰ παρακείμενα τῇ δυσκράτῳ καὶ ἀοικήτῳ διὰ καῦμα ἢ ψῦχος ἀνάγκη ἀποτεύγματα εἶναι τῆς εὐκράτου καὶ ἐλαττώματα· ταῦτα δ' ἐκ τῶν βίων δῆλα καὶ τῆς πρὸς τὰς χρείας τὰς ἀνθρωπικὰς ἀπορίας. κακόβιοί τε δὴ καὶ γυμνῆτές εἰσι τὰ πολλὰ καὶ νομάδες· τά τε βοσκήματα αὐτοῖς ἐστι μικρά, πρόβατα καὶ αἶγες καὶ βόες· καὶ κύνες μικροί, τραχεῖς δὲ καὶ μάχιμοι. τάχα δὲ καὶ τοὺς Πυγμαίους ἀπὸ τῆς τούτων μικροφυΐας ὑπενόησαν καὶ ἀνέπλασαν· ἑωρακὼς μὲν γὰρ οὐδεὶς ἐξηγεῖται τῶν πίστεως ἀξίων ἀνδρῶν.*

2. *Ζῶσί τ' ἀπὸ κέγχρου καὶ κριθῆς, ἀφ' ὧν καὶ ποτὸν ποιοῦσιν †αὐτοῖς ἔστιν· ἔλαιον δὲ βούτυρον καὶ στέαρ· οὐδ'*
A. 1177 *ἀκρόδρυα ἔχουσι πλὴν φοινίκων ὀλίγων ἐν κήποις βασιλικοῖς· ἔνιοι δὲ καὶ πόαν σιτοῦνται καὶ κλῶνας ἁπαλοὺς καὶ λωτὸν καὶ καλάμου ῥίζαν· κρέασι δὲ χρῶνται καὶ αἵματι καὶ γάλακτι καὶ τυρῷ. σέβονται δ' ὡς θεοὺς τοὺς βασιλέας, κατακλείστους ὄντας καὶ οἰκουροὺς τὸ πλέον. ἔστι δὲ τὸ μέγιστον αὐτοῖς βα-*

---

3. *καὶ τὰ*] *καὶ κατά F.* 4. *ὡς δ'*] *ὥστ' F.* — *καὶ* ante *τὰ ἄκρα* add. edd. 8. *τε*] *δὲ F.* 10. *ταχεῖς Eo* Cor. — Post *μάχιμοι* in ald. adiiciuntur haec: *οἰκοῦντες μικροὶ ὄντες.* Quae cum a Cas. iam uncinis essent inclusa, Cor. recte omisit. 11. *ἐπενόησαν* edd. 14. *τ'*] *δ'* edd. 15. *ἔστιν* om. *x ἔστι δὲ ἔλαιον καὶ βούτυρον κτλ.* ald. Totum locum sic mutavit Cor.: *ἀφ' ὧν καὶ ποτὸν αὐτοῖς ἐστιν. ἀντὶ δὲ ἐλαίου βούτυρον κτλ.* Potuit vel simplicius scribere *ἀντ' ἐλαίου δὲ βούτυρον κτλ.*: sed nimiae audaciae est eiicere *ποιοῦσιν.* Quod retinentes Letr. et Grosk. varie refingere conati sunt locum, Coraem in eo secuti, quod *ἀντὶ ἐλαίου* a Strabone scriptum esse putarunt; idque commendatur locis similibus III, 155, XVI, 781. Equidem crediderim potius negationem excidisse atque ita fere scribendum esse — *ποιοῦσιν· οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔλαιον, βούτυρον δὲ κτλ.* Si pronomen suo loco relinquatur, *αὐτοῖς* scribendum erit cum Grosk. — *στῆρ F.* 19. *σεύονται F.*

σίλειον ἡ Μερόη, πόλις ὁμώνυμος τῇ νήσῳ· τὴν δὲ νῆσον θυρεοειδῆ φασι τὸ σχῆμα, τό τε μέγεθος τάχα πρὸς ὑπερβολὴν εἴρηται μῆκος μὲν ὅσον τρισχιλίων σταδίων, εὖρος δὲ χιλίων. ἔχει δ' ἡ νῆσος καὶ ὄρη συχνὰ καὶ δάση μεγάλα· οἰκοῦσι δ' οἱ μὲν νομάδες, οἱ δὲ θηρευτικοί, οἱ δὲ γεωργοί· ἔστι δὲ καὶ χαλκωρυχεῖα καὶ σιδηρουργεῖα καὶ χρυσεῖα καὶ λίθων γένη πολυτελῶν· περιέχεται δ' ἀπὸ μὲν τῆς Λιβύης θισὶ μεγάλοις, ἀπὸ δὲ τῆς Ἀραβίας κρημνοῖς συνεχέσιν, ἄνωθεν δ' ἐκ νότου ταῖς συμβολαῖς τῶν ποταμῶν, τοῦ τε Ἀσταβόρα καὶ τοῦ Ἀστάποδος καὶ τοῦ Ἀστασόβα· πρὸς ἄρκτον δ' ἡ ἐφεξῆς ῥύσις τοῦ C. 822 Νείλου καὶ μέχρι Αἰγύπτου κατὰ τὴν λεχθεῖσαν πρότερον σκολιότητα τοῦ ποταμοῦ. ἐν δὲ ταῖς πόλεσιν αἱ οἰκήσεις ἐκ φοινικίνων σχιζῶν †διαπλεκόμεναι τοίχων ἢ πλίνθων· ὀρυκτοὶ δὲ ἅλες, καθάπερ ἐν τοῖς Ἄραψι· πλεονάζει δὲ τῶν φυτῶν ὅ τε φοίνιξ καὶ ἡ περσέα καὶ ὁ ἔβενος καὶ ἡ κερατία· θήρα δὲ καὶ ἐλεφάντων ἐστὶ καὶ λεόντων καὶ παρδάλεων· εἰσὶ δὲ καὶ δράκοντες οἱ ἐλεφαντομάχοι καὶ ἄλλα θηρία πλείω· καταφεύγει γὰρ ἀπὸ τῶν ἐμπυρωτέρων καὶ αὐχμηροτέρων ἐπὶ τὰ ὑδρηλὰ καὶ ἑλώδη.

3. Ὑπέρκειται δὲ τῆς Μερόης ἥ *τε* Ψεβώ, λίμνη μεγάλη νῆσον ἔχουσα οἰκουμένην ἱκανῶς. συμβαίνει δὲ τοῦ Νείλου τὴν

---

1. ἡ Μερόης πόλις ὁμώνυμος κτλ. Cas. — θυραιοειδῆ *CD* (hic corr. sec. m.) *s*. 2. τε] δὲ edd. inde a Xyl. — τάχα] ταῦτα *E*. 3. χίλια *CDEhiwx*. 4. ἔχη *F*. — ἡ νῆσος] ἡ μερόη *E* ἡ νῆσος om. codd., exc. *F*, edd. — συχνὰ καὶ ὄρη codd. edd. — ἄλση *D*, sed sec. m. corr. 5. χαλκωρύχια *CDEFhx*. 6. σιδηρουργία *CDFh*. — χρυσία *CDEFh*. — πολυτελῆ *E*. — Post πολυτελῶν Grosk. censet παντοδαπὰ recipiendum esse e Diod. I, 33, ubi simillima est Meroës descriptio. 9. ἀσταβάρα codd., exc. *F*: cf. p. 786. 11. καὶ aster. incl. Cor. 12. φοινίκων *D* (κιν sec. m. supra add.) *F*. 13. Pro διαπλεκόμεναι Grosk. recte, ut opinor, censet scribendum esse διαπλεκομένων. — καὶ τοίχων ἐκ πλίνθων *mox* Cor.: mihi potius τοίχων videtur eiiciendum esse. 15. φοῖνιξ *F*. — περσαία *F*. — καὶ κεράτια codd., exc. *moxz*. — καὶ post δὲ om. *F*. 18. ἐμπυροτέρων codd., exc. *Eh*. 20. τε recte delendum censuit Cor. — ψέβωα *F* ψεβώα codd. rell.: correxi de coni. Salm. (v. Exerc. Plin. p. 269) coll. Steph. s. v. et Theophr. de Lapid. 396; Α ortum ex Δ male repetito. — μεγάλην *F*.

μὲν δυσμικὴν παραποταμίαν ἐχόντων τῶν Λιβύων, τὴν δὲ πέραν Αἰθιόπων, παρὰ μέρος αὐτῶν τὴν ἐπικράτειαν εἶναι τῶν νήσων καὶ τῆς ποταμίας, ἐξελαυνομένων τῶν ἑτέρων καὶ παραχωρούντων τοῖς κρείττοσι γενομένοις. χρῶνται δὲ καὶ τόξοις Αἰθίοπες τετραπήχεσι ξυλίνοις πεπυρακτωμένοις· ὁπλίζουσι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας, ὧν αἱ πλείους κεκρίκωνται τὸ χεῖλος τοῦ στόματος χαλκῷ κρίκῳ· κῳδιοφόροι δ' εἰσίν, ἐρέαν οὐκ ἔχοντες, τῶν προβάτων αἰγοτριχούντων· οἱ δὲ γυμνῆτές εἰσιν, οἳ καὶ περιέζωνται μικρὰ κῴδια ἢ τρίχινα πλέγματα εὐυφῆ. θεὸν δὲ νομίζουσι τὸν μὲν ἀθάνατον (τοῦτον δ' εἶναι τὸν αἴτιον τῶν
A. 1178 *πάντων), τὸν δὲ θνητόν, ἀνώνυμόν τινα καὶ οὐ σαφῆ· ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς εὐεργέτας καὶ βασιλικοὺς θεοὺς νομίζουσι, καὶ τούτων τοὺς μὲν βασιλέας κοινοὺς ἁπάντων *μὲν* σωτῆρας καὶ φύλακας, τοὺς δ' ἰδιώτας ἰδίως τοῖς εὖ παθοῦσιν ὑπ' αὐτῶν. τῶν δὲ πρὸς τῇ διακεκαυμένῃ τινὲς καὶ ἄθεοι νομίζονται· οὕς γε καὶ τὸν ἥλιόν φασιν ἐχθαίρειν καὶ κακῶς λέγειν, ἐπειδὰν προσίδωσιν ἀνίσχοντα, ὡς καίοντα καὶ πολεμοῦντα αὐτοῖς, καταφεύγειν τε εἰς τὰ ἕλη. οἱ δ' ἐν Μερόῃ καὶ Ἡρακλέα καὶ Πᾶνα καὶ Ἶσιν σέβονται πρὸς ἄλλῳ τινὶ βαρβαρικῷ θεῷ. τοὺς δὲ νεκροὺς οἱ μὲν εἰς τὸν ποταμὸν ἐκρίπτουσιν, οἱ δ' οἴκοι κατέχουσι περιχέαντες ὕαλον· τινὲς δὲ ἐν κεραμίαις σοροῖς κατορύττουσι κύκλῳ τῶν ἱερῶν, ὅρκον τε τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀπαιτοῦσι καὶ πάντων ἁγιστεύουσι μάλιστα. βασιλέας τε καθιστᾶσι τοὺς κάλλει διαφέροντας ἢ ἀρετῇ κτηνοτροφίας ἢ ἀνδρείᾳ ἢ πλούτῳ. ἐν δὲ τῇ Μερόῃ κυριωτάτην τάξιν ἐπεῖχον οἱ ἱερεῖς τὸ παλαιόν· οἵ γε καὶ τῷ βασιλεῖ προσέταττον ἔσθ' ὅτε ἀποθνήσκειν πέμψαντες ἄγγελον καὶ καθίστασαν ἀντ' αὐτοῦ*
C. 823 *ἕτερον· ὕστερον δὲ κατέλυσέ τις τῶν βασιλέων τὸ ἔθος, ἐπιὼν μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὸ ἱερόν, ὅπου ὁ χρυσοῦς νεώς ἐστι, καὶ τοὺς ἱερέας ἀποσφάξας πάντας. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἔθος Αἰθιοπικόν· ὃς γὰρ ἂν τῶν βασιλέων πηρωθῇ μέρος τι τοῦ σώματος*

---

2. *αὐτῶν — τῆς* om. *C*. 8. *οἳ καὶ*] *ἢ καὶ* codd., exc. *EFh*. 13. *μὲν* om. *x* Cor., recte. 16. *ἐχθραίνειν F*. 17. *ὡς*] *καὶ x*. 19. *πάνα D*. — *ἶβιν Dhi*. 21. *ὕαλλον F*. — *σωροῖς Dh*. 22. *τὸν*] *τῶν C*. 24. *ἀνδρίας Fox x ἀνδρείας* codd. rell. edd. 25. *πλούτου* codd. edd. 26. *εἴγε F*. 27. *ἄγγελον* et *ἀντ' αὐτοῦ* om. *E*. 30. *τοῦτο τὸ ἔθος F*.

ὁπωσοῦν, τὸ αὐτὸ πάσχουσιν οἱ συνόντες αὐτῷ μάλιστα, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ συναποθνήσκουσιν· ἐκ δὲ τούτου φυλακὴ τοῦ βασιλέως ἐστὶ πλείστη παρ' αὐτῶν. περὶ μὲν Αἰθιόπων ἀρκέσει ταῦτα.

4. Τοῖς δ' Αἰγυπτιακοῖς καὶ ταῦτα προσθετέον ὅσα ἰδιάζοντα, οἷον ὁ Αἰγύπτιος λεγόμενος κύαμος, ἐξ οὗ τὸ κιβώριον, καὶ ἡ βύβλος· ἐνταῦθα γὰρ καὶ παρ' Ἰνδοῖς μόνον· ἡ δὲ περσέα ἐνταῦθα μόνον καὶ παρ' Αἰθίοψι, δένδρον μέγα, καρπὸν ἔχον γλυκὺν καὶ μέγαν, καὶ ἡ συκάμινος ἡ ἐκφέρουσα τὸν λεγόμενον καρπὸν συκόμορον· σύκῳ γὰρ ἔοικεν· ἄτιμον δ' ἐστὶ κατὰ τὴν γεῦσιν· γίνεται δὲ καὶ τὸ κόρσιον καὶ ὅμοιόν τι πεπέρει τράγημα, μικρῷ αὐτοῦ μεῖζον. ἰχθύες δ' ἐν τῷ Νείλῳ πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χαρακτῆρα ἔχοντες ἴδιον καὶ ἐπιχώριον, γνωριμώτατοι δὲ ὅ τε ὀξύρυγχος καὶ ὁ λεπιδωτὸς καὶ λάτος A. 1179
καὶ ἀλάβης καὶ κορακῖνος καὶ χοῖρος καὶ φαγρώριος, ὃν καὶ φάγρον καλοῦσιν, ἔτι σίλουρος, κιθαρός, θρίσσα, κεστρεύς, λύχνος, φῦσα, βοῦς· ὀστρακίων δὲ κοχλίαι μεγάλοι, φωνὴν ὀλολυγόσιν ὁμοίαν φθεγγόμενοι· ζῷα [δ'] ἐπιχώρια καὶ ὁ ἰχνεύμων καὶ ἡ ἀσπὶς ἡ Αἰγυπτία, ἴδιόν τι ἔχουσα παρὰ τὰς ἐν ἄλλοις· διττὴ δ' ἐστίν, ἡ μὲν σπιθαμιαία, ἥπερ καὶ ὀξυθανατωτέρα, ἡ δ' ἐγγὺς ὀργυιᾶς, ὡς καὶ Νίκανδρος ὁ τὰ Θηριακὰ γράψας εἴρηκε· καὶ τῶν ὀρνέων ἶβις καὶ ἱέραξ ὁ Αἰγύπτιος, ἥμερος παρὰ τοὺς ἄλλοθι, ὡς καὶ ἡ αἴλουρος· καὶ ὁ νυκτικό-

---

6. κηβώριον *CDh*. 7. βίβλος *Cmoxz* edd. — γὰρ om. *E*. — περσαία *F*. 10. συκόμωρον *Eo*. 11. καὶ ante ὅμοιόν om. *E* (?) edd. — τι] τῇ *CDhi* τῷ codd. rell., exc. *F*, edd. 12. πέπερι codd., exc. *CE*. — αὐτῶν *Cs* αὐτὸ *D* (sed sec. m. in αὐτῶν mut.) *x*. 14. ὅ τε om. *E*. — ὀξύριγχος *C*. — ὁ λάτος *ox*. 15. φαγρώνιος *D* (sed ν in ρ sec. m. mut.) *h*. 17. ὀστράκων δὲ λύχνος φύσα βοῦς κοχλίαι *E* ὀστρακίων δίλυχνος φύσα (φύσσα *F*) βοῦς κοχλίαι codd. rell. edd.: Cor. vero, cum δίλυχνος praeter hunc locum nusquam inveniatur inter piscium nomina, δὲ restituendum piscinmque nomina ante ὀστρακίων collocanda esse recte intellexit. — ὀλολυγοῦσιν codd., exc. *E*: Tzsch. corr. de coni. Salm. ad Solin. p. 942. 18. δ' om. codd.: Cor. add. 19. καὶ ἡ αἰγυπτία *F*. — ἴδιον δέ τι codd., exc. *E*, edd. — παρὰ τοῖς *E*. 20. καὶ om. *F*. 23. γὰρ ante παρὰ add. codd., exc. *E*, edd. — παρὰ τοῖς *Eh*. — ἡ] ὁ *Cz* Cor.

ραξ ἰδιότροπος ἐνθάδε· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀετοῦ μέγεθος ἴσχει καὶ φθέγγεται βαρύ, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ κολοιοῦ μέγεθος καὶ φθογγὴ διάφορος· ἡμερώτατον δ' ἡ ἶβις, πελαργώδης μὲν κατὰ σχῆμα καὶ μέγεθος, διττὴ δὲ τὴν χρόαν, ἡ μὲν πελαργώδης, ἡ δὲ ὅλη μέλαινα· μεστὴ δ' αὐτῶν ἅπασα τρίοδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, πῇ μὲν χρησίμως, πῇ δ' οὐ χρησίμως· χρησίμως μέν, ὅτι πᾶν θηρίον ἐκλέγει καὶ τὰ ἐν τοῖς κρεωπωλίοις καὶ τοῖς ὀψοπωλίοις ἀποκαθάρματα· δυσχρήστως δέ, ὅτι παμφάγον καὶ ἀκάθαρτον καὶ δυσκόλως ἀπειργόμενον ἀπὸ τῶν καθαρίων καὶ τῶν ἀλλοτρίων μολυσμοῦ παντός.

5. *Ἀληθὲς δὲ καὶ τὸ Ἡροδότου καί ἐστιν Αἰγυπτιακὸν τὸ τὸν μὲν πηλὸν ταῖς χερσὶ φυρᾶν, τὸ δὲ στέαρ τὸ εἰς τὴν ἀρ-* C. 824 *τοποιίαν τοῖς ποσί. καὶ οἱ κάκεις δὲ ἴδιόν τι ἄρτου γένος, σταλτικὸν κοιλίας, καὶ τὸ κῖκι καρπός τις σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, ἐξ οὗ ἔλαιον ἀποθλίβεται εἰς μὲν λύχνον τοῖς ἀπὸ τῆς χώρας σχεδόν τι πᾶσιν, εἰς ἄλειμμα δὲ τοῖς πενεστέροις καὶ ἐργατικωτέροις καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξί· καὶ τὰ †κόκκινα δὲ πλέγματα Αἰγυπτιακά ἐστι, φυτοῦ τινος, ὅμοια τοῖς σχοινίνοις ἢ φοινικίνοις. τὸ δὲ ζῦθος ἰδίως μὲν σκευάζεται παρ' ἐκείνοις, κοινὸν δ' ἐστὶ πολλοῖς, καὶ παρ' ἑκάστοις δὲ αἱ σκευασίαι διά-* A. 1180 *φοροι. καὶ τοῦτο δὲ τῶν μάλιστα ζηλουμένων παρ' αὐτοῖς τὸ πάντα τρέφειν τὰ γεννώμενα παιδία καὶ τὸ περιτέμνειν καὶ τὰ*

---

1. *ἰδιοτρόπως F.* 2. *κολνοῦ C.* 3. *φθογγὴν διάφορον* edd. — *ἡ ἶβις* codd., exc. *D*, edd. 4. *διτταὶ E.* 5. *ὅλη* om. *C.* 7. *κρεωπωλείοις mox* edd. 8. *ὀψοπώλαις E* (prior tamen verbi pars deleta) ald. *ὀψοπώλεσιν* codd. rell.: Cas. corr. 9. *καθαρείων E.* 11. *τὸ Ἡρ.*] *τοῦ Ἡρ. CDFh*, unde fortasse scribendum est *τὸ τοῦ Ἡρ.* 12. *στέας D* (sec. m. mut. in *σιαῖς*) *F σταῖς h* idemque est ap. Herod. II, 36. 13. *οἱ κάκης E.* Ceterum cum hoc uno loco inveniatur hoc nomen, corruptum esse iudicat Dindorf. (v. Steph. Thes. s. v.) et *κυλλάστεις* restituendum, quod panis Aegyptii genus a compluribus scriptoribus commemoratur. 14. *κίκι E.* 17. *κόκινα E.* Scribendum videtur sive *κοΐκινα*, quod censet Cas. coll. Hesych. s. v. *Κοῖκες* et Polluc. X, 179, sive potius *κούκινα*, quod vult Salmas. (v. Exerc. Plin. p. 574) coll. Peripl. mar. erythr. p. 19. Theophr. Hist. pl. IV, 2. Plin. Hist. N. XIII, 9 s. 18. 19. *ζύγος* codd., exc. *Ew.* — *ἰδίως*] *ὁμοίως E.* 20. *δὲ* om. *E.* 21. *ζητουμένων E.* 22. *τέμνειν Dhi.*

θήλεα ἐκτέμνειν, ὅπερ καὶ τοῖς Ἰουδαίοις νόμιμον· καὶ οὗτοι δ' εἰσὶν Αἰγύπτιοι τὸ ἀνέκαθεν, καθάπερ εἰρήκαμεν ἐν τῷ περὶ ἐκείνων λόγῳ. φησὶ δ' Ἀριστόβουλος, ἐκ τῆς θαλάττης μηδὲν ἀνατρέχειν ὄψον εἰς τὸν Νεῖλον πλὴν κεστρέως καὶ θρίσσης καὶ δελφῖνος διὰ τοὺς κροκοδείλους· τοὺς μὲν δελφῖνας διὰ τὸ κρείττους εἶναι, τοὺς δὲ κεστρέας τῷ παραπέμπεσθαι ὑπὸ τῶν χοίρων παρὰ γῆν κατά τινα οἰκείωσιν φυσικήν· τῶν δὲ χοίρων ἀπέχεσθαι τοὺς κροκοδείλους, στρογγύλων ὄντων καὶ ἐχόντων ἀκάνθας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φερούσας κίνδυνον τοῖς θηρίοις· ἀναθεῖν μὲν οὖν ἔαρος τοὺς κεστρέας γόνον ἔχοντας, μικρὸν δὲ πρὸ δύσεως Πλειάδος καταβαίνειν τεξομένους ἀθρόους, ὅτε καὶ ἡ ἅλωσις αὐτῶν γίνεται περιπιπτόντων τοῖς φράγμασιν ἀθρόον· τοιαύτην δέ τινα εἰκάζειν ἐστὶ καὶ περὶ τῆς θρίσσης αἰτίαν. ταῦτα καὶ περὶ Αἰγύπτου.

CAPUT III.

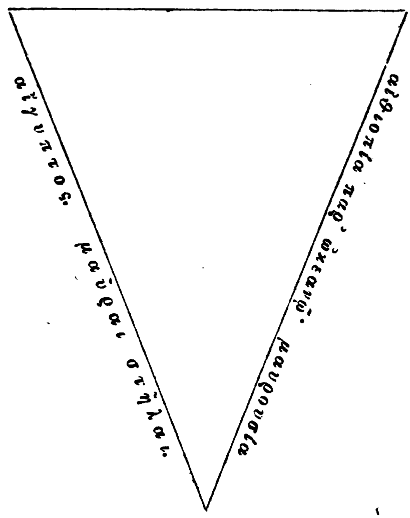
1. Περὶ δὲ Λιβύης ἐφεξῆς λέγωμεν, ὅπερ λείπεται μέρος τῆς συμπάσης γεωγραφίας. εἴρηται μὲν οὖν καὶ πρότερον πολλὰ καὶ περὶ αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ νῦν ὅσα καίρια προσυπομνηστέον, προστιθέντας καὶ τὰ μὴ λεχθέντα πρότερον. οἱ μὲν οὖν πρὸς τὰς ἠπείρους τὴν οἰκουμένην διελόντες ἀνίσως διεῖλον· ἐμφαίνει γὰρ τὸ τριχῇ τὸ εἰς τρία ἴσα· τοσοῦτο δ' ἀπολείπεται τοῦ τρίτον εἶναι μέρος τῆς οἰκουμένης ἡ Λιβύη, ὥστε καὶ συντεθεῖσα μετὰ τῆς Εὐρώπης οὐκ ἂν ἐξισάζειν δόξειε τῇ Ἀσίᾳ· τάχα δὲ καὶ τῆς Εὐρώπης ἐλάττων ἐστί, κατὰ δὲ τὴν δύναμιν καὶ πολλῷ τινι· ἔρημος γάρ ἐστιν ἡ πολλὴ τῆς μεσογαίας καὶ τῆς παρωκεανίτιδος, κατοικίαις δὲ κατάστικτός ἐστι μικραῖς,

---

2. τὸ] τὰ *C*. 5. μέν γὰρ *D* sed γὰρ sec. m. deletum. 6. τῷ] τὸ *E*. 13. ἀθρόων *Dh* Cor. haud incommode: cf. XV, 725. 16. ἑξῆς λέγομεν *E*. 17. γεωμετρίας *CDEF*. 18. καὶ ante περὶ om. *moxz* edd. — καὶ ante νῦν om. edd. inde a Cas. 19. προσθέντας codd., exc. *F*, edd. 20. ἀνίσους *F*. 21. ἴσα *EF*. — τοσοῦτον *moxz* edd. 23. Inter Εὐρώπης et οὐκ complures voces erasae sunt in *D*, inde etiam in *h* inter haec verba aliquid spatii vacuum est relictum. 25. ἐστιν om. *E*. 26. πολλαῖς primum scriptum in *E*, sed eo expuncto in marg. pr. m. add. μικραῖς.

καὶ σποράσι καὶ νομαδικαῖς ταῖς πλείσταις· πρὸς δὲ τῇ ἐρημίᾳ καὶ τὸ θηριοτρόφον ἐξελαύνει καὶ ἐκ τῆς δυναμένης οἰκεῖσθαι·
C. 825 πολὺ δὲ καὶ τῆς διακεκαυμένης ἐπιλαμβάνει ζώνης. ἡ μέντοι καθ' ἡμᾶς εὐδαιμόνως οἰκεῖται πᾶσα παραλία ἡ μεταξὺ Νείλου καὶ Στηλῶν, καὶ μάλιστα ἡ ὑπὸ Καρχηδονίοις γενομένη·
A. 1181 ἀνυδρίαι δέ τινες κἀνταῦθα παρεμπίπτουσιν, οἷαι περί τε τὰς Σύρτεις καὶ τὰς Μαρμαρίδας καὶ τὸν Καταβαθμόν. ἔστι δὲ ὀρθογωνίου τριγώνου τὸ σχῆμα, ὡς ἂν τις ἐν ἐπιπέδῳ νοήσειε, βάσιν μὲν ἔχον τὴν καθ' ἡμᾶς παραλίαν τὴν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ Νείλου μέχρι Μαυρουσίας καὶ Στηλῶν, πρὸς ὀρθὰς δὲ ταύτῃ πλευράν, ἣν ὁ Νεῖλος ποιεῖ μέχρι Αἰθιοπίας, προσεκβαλλόντων ἡμῶν ἕως Ὠκεανοῦ, τὴν δ' ὑποτείνουσαν τῇ ὀρθῇ

6. δέ] τέ codd., exc. *E*, edd. — οἷαι αἱ περὶ *F* (?) edd. 8. Ad hunc locum in *Dghux* appicta est Africae figura in hunc fere modum:

Intra triangulum scripta sunt haec: λιβύης σχῆμα ὀρθογώνιον: similis figura in *E* appicta est, sed angulo recto. Ceterum scribendum erat μαῦροι. στῆλαι. — ἐν om. *F*. 10. πρὸς ὀρθὴν ald. quod sane commodius est. 11. πλευρὰς *mox*. — προσεκβαλλόντων sed ὁ sup. ρ appositum.

τὴν παρωκεανῖτιν ἅπασαν τὴν μεταξὺ Αἰθιόπων καὶ Μαυρουσίων. τὸ μὲν οὖν κατ' αὐτὴν τὴν κορυφὴν τοῦ λεχθέντος σχήματος, ἤδη πως ὑποπῖπτον τῇ διακεκαυμένῃ, λέγομεν ἐξ εἰκασμοῦ διὰ τὸ ἀπρόσιτον, ὥστ' οὐδὲ τὸ μέγιστον πλάτος τῆς χώρας ἔχοιμεν ἂν λέγειν· τὸ μέντοι τοσοῦτον ἐν τοῖς πρόσθεν λόγοις ἔφαμεν, ὅτι ἐξ Ἀλεξανδρείας εἰς Μερόην τὸ βασίλειον τῶν Αἰθιόπων πρὸς νότον ἰόντι στάδιοί εἰσι περὶ μυρίους, ἐκεῖθεν δ' ἐπ' εὐθείας ἐπὶ τοὺς ὅρους τῆς διακεκαυμένης καὶ τῆς οἰκουμένης ἄλλοι τρισχίλιοι· τὸ γοῦν αὐτὸ θετέον τὸ μέγιστον πλάτος τῆς Λιβύης, μυρίους καὶ τρισχιλίους ἢ τετρακισχιλίους σταδίους, μῆκος δὲ μικρῷ ἔλαττον ἢ διπλάσιον. τὰ καθ' ὅλου μὲν ταῦτα περὶ Λιβύης· τὰ καθ' ἕκαστα δὲ λεκτέον, ἀρξαμένοις ἀπὸ τῶν ἑσπερίων μερῶν καὶ τῶν ἐπιφανεστέρων.

2. *Οἰκοῦσι δ' ἐνταῦθα Μαυρούσιοι μὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων λεγόμενοι, Μαῦροι δ' ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν ἐπιχωρίων, Λιβυκὸν ἔθνος μέγα καὶ εὔδαιμον, ἀντίπορθμον τῇ Ἰβηρίᾳ. κατὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ κατὰ τὰς Στήλας τὰς Ἡρακλείους πορθμός ἐστι, περὶ οὗ πολλὰ εἴρηται. ἔξω δὲ προελθόντι τοῦ κατὰ τὰς Στήλας πορθμοῦ, τὴν Λιβύην ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντι ὄρος ἐστίν, ὅπερ οἱ μὲν Ἕλληνες Ἄτλαντα καλοῦσιν, οἱ βάρβαροι δὲ Δύριν. ἐντεῦθεν δὲ πρόπους ἔκκειταί τις ὕστατος πρὸς δύσιν τῆς Μαυρουσίας αἱ Κώτεις λεγόμεναι· πλησίον δὲ καὶ πολίχνιον μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, ὅπερ Τρίγγα καλοῦσιν οἱ βάρβαροι, Λύγγα δ' ὁ Ἀρτεμίδωρος προσηγόρευκε, Ἐρατοσθένης δὲ Λίξον· κεῖται δ' ἀντίπορθμον τοῖς Γαδείροις ἐν διάρματι σταδίων ὀκτακοσίων, ὅσον ἑκάτερα διέχει τοῦ κατὰ*

---

1. *παρωκεανίτιν C.* 2. *αὐτὴν* om. *Dh* Cor. 4. *ἂν* ante *πλάτος* add. ald. 6. *ἐξ* om. *C.* 9. *στάδιοι ἄλλοι F.* — *τοῦτ' οὖν αὐτὸ* Cor. 15. *Μαῦροι* — *ἐπιχωρίων* post *εὔδαιμον* collocant codd. edd. 17. *ἡρακλείας E.* 18. *δὲ*] *δὴ CD* (e corr. sec. m.) *Fh.* 21. *ἐντεῦθεν πρόπους E.* 22. *τῆς Μαυρουσίας* om. *E.* 23. *τρίγκα E Τίγγα* edd.: quod commendabilius videatur, sed in nomine barbaro neque aliunde noto nihil audendum est. 24. *λύγκα E Λίγγα* edd.: sed *υ* ubique servant codd. in hoc nomine ac tuetur Steph. s. v. *Λύγξ*, eodem Artemidoro auctore allato. — *ὁ* om. *Emoxz* edd. — *προσηγόρευσεν Dh.* 25. *λῆξον D* (e corr. sec. m.) *hi.* — *κεῖνται F.* — *ἀντίπορθμος E.*

τὰς Στήλας πορθμοῦ· πρὸς νότον δὲ τῇ Λίξῳ καὶ ταῖς Κώτεσι παράκειται κόλπος, Ἐμπορικὸς καλούμενος, ἔχων Φοινικι-
C. 826 κὰς ἐμπορικὰς κατοικίας. ἔστι μὲν οὖν πᾶσα ἡ συνεχὴς τῷ
A. 1182 κόλπῳ τούτῳ παραλία κολπώδης, ὑπεξαιρουμένῳ δὲ τοὺς κόλπους καὶ τὰς ἐξοχὰς κατὰ τὸ σχῆμα τὸ τριγωνοειδές, ὃ ὑπέγραψα, νοείσθω μᾶλλον ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἅμα καὶ τὴν ἕω λαμβάνουσα τὴν αὔξησιν ἡ ἤπειρος. τὸ δ' ὄρος διὰ μέσης ἐκτεινόμενον τῆς Μαυρουσίας τὸ ἀπὸ τῶν Κώτεων μέχρι καὶ Σύρτεων οἰκεῖται καὶ αὐτὸ καὶ ἄλλα παράλληλα αὐτῷ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπὸ τῶν Μαυρουσίων, ἐν βάθει δὲ τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ μεγίστου τῶν Λιβυκῶν ἐθνῶν, οἳ Γαίτουλοι λέγονται.

3. Πλεῖστα δὲ πλάσματα τῇ Λιβυκῇ παραλίᾳ τῇ ἐκτὸς προσεψεύσαντο οἱ συγγραφεῖς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ Ὀφέλα περίπλου· περὶ ὧν ἐμνήσθημέν που καὶ πρότερον, καὶ νῦν δὲ λέγομεν, συγγνώμην αἰτούμενοι τῆς τερατολογίας, ἐάν που βιασθῶμεν ἐκπεσεῖν εἴς τι τοιοῦτο, φεύγοντες τὸ πάντα σιγῇ παραπέμπειν καὶ τρόπον τινὰ πηροῦν τὴν ἱστορίαν. φασὶ δ' οὖν τὸν Ἐμπορικὸν κόλπον ἄντρον ἔχειν εἴσω δεχόμενον τὴν θάλατταν ἐν ταῖς πλημμυρίσι μέχρι καὶ ἑπτὰ σταδίων, προκείμενον δὲ τούτου ταπεινὸν καὶ ὁμαλὸν χωρίον, ἔχον Ἡρακλέους βωμόν, ὃν οὐκ ἐπικλύζεσθαί φασιν ὑπὸ τῆς πλημμυρίδος· ἓν δὲ δή τι τῶν πλασμάτων νομίζω τοῦτο. ἐγγὺς δὲ τούτῳ τὸ ἐν τοῖς ἑξῆς κόλποις κατοικίας λέγεσθαι παλαιὰς Τυρίων, ἃς ἐρήμους εἶναι νῦν, οὐκ ἐλαττόνων ἢ τριακοσίων πόλεων, ἃς

---

1. λήξῳ *C.* 2. κόλπος παράκειται *mox.* — ἔχον *C.* — φοινικὰς *Fw.* 3. σύνεγγυς *F.* 5. κατὰ σχῆμα *C.* 8. τῶν om. *E.* καὶ om. edd. 11. χέτουλοι *F* γετοῦλοι *E* γέτουλοι codd. rell.: de accentu nominis cf. Eust. ad Dion. Perieg. 215. 13. Ὀφέλα] ὀφρύα ald. **Ophellas**, Cyrenaeorum tyrannus Agathocli aequalis, commemoratur quidem a scriptoribus compluribus (praesertim a Diod. XVIII, 21; XX, 40—42), sed nullus eius περίπλους: propterea Tyrwh. coniecit scribendum esse Ἀπέλλα, cuius περίπλους laudatur a Marciano Heracleota p. 63 Huds.: qua de re difficile est certi aliquid affirmare, v. Letr. not. ad h. l. 14. δή που *m* edd. 16. τοιοῦτον edd. 17. πληροῦν codd., exc. *E* qui verum servavit, a Tyrwh. coniectura restitutum. 20. ἡρακλέος *E.* 21. τῶν πλημμυρίδων *E.* 22. δὲ] μὲν *mox* edd. — τοῦτο *Dh* τούτου *x* edd. 24. τριακοσίων] τῶν *F.*

οἱ Φαρούσιοι καὶ οἱ Νιγρῖται ἐξεπόρθησαν· διέχειν δὲ τούτους τῆς Λυγγός φασιν ἡμερῶν τριάκοντα ὁδόν.

4. *Τὸ μέντοι τὴν Μαυρουσίαν εὐδαίμονα εἶναι χώραν πλὴν ὀλίγης ἐρήμου καὶ ποταμοῖς τε καὶ λίμναις κεχορηγῆσθαι παρὰ πάντων ὁμολογεῖται. μεγαλόδενδρός τε καὶ πολύδενδρος ὑπερβαλλόντως ἐστὶ καὶ πάμφορος· τὰς γοῦν μονοξύλους τραπέζας ποικιλωτάτας καὶ μεγίστας ἐκείνη τοῖς Ῥωμαίοις χορηγεῖ. τοὺς δὲ ποταμοὺς ἔχειν φασὶ καὶ κροκοδείλους καὶ ἄλλα γένη ζῴων ἐμφερῆ τοῖς ἐν τῷ Νείλῳ· τινὲς δὲ καὶ τὰς τοῦ Νείλου πηγὰς πλησιάζειν οἴονται τοῖς ἄκροις τῆς Μαυρουσίας. ἐν ποταμῷ δέ τινι γεννᾶσθαι βδέλλας ἑπταπήχεις, κατατετρημένα ἐχούσας τὰ βραγχία, δι' ὧν ἀναπνέουσι. καὶ ταῦτα δὲ λέγουσι περὶ τῆς χώρας, ὅτι ἄμπελος φύεται δυσὶν ἀνδράσι τὸ πάχος δυσπερίληπτος, βότρυν πηχυαῖόν πως ἀποδιδοῦσα· βοτάνη τε ὑψηλὴ πᾶσα καὶ λάχανον †νεαρὸν καὶ δρακόντιον, οἱ δὲ τῶν σταφυλίνων καυλοὶ καὶ ἱππομαράθου καὶ σκολύμων δωδεκαπήχεις,
τὸ δὲ πάχος παλαιστῶν τεττάρων· καὶ δρακόντων δὲ καὶ ἐλε- C. 827
φάντων καὶ δορκάδων καὶ βουβάλων καὶ τῶν παραπλησίων A. 1183
ζῴων, λεόντων τε καὶ παρδάλεων, παντοδαπὴ τροφὸς ἡ χώρα ἐστί. φέρει δὲ καὶ γαλᾶς αἰλούροις ἴσας καὶ ὁμοίας, πλὴν ὅτι τὰ ῥύγχη προπέπτωκε μᾶλλον, πιθήκων τε πάμπολυ πλῆθος, περὶ ὧν καὶ Ποσειδώνιος εἴρηκεν, ὅτι πλέων ἐκ Γαδείρων εἰς τὴν Ἰταλίαν προσενεχθείη τῇ Λιβυκῇ παραλίᾳ καὶ ἴδοι τῶν θηρίων μεστόν τινα τούτων ἀλιτενῆ δρυμόν, τῶν μὲν ἐπὶ τοῖς δένδρεσι, τῶν δ' ἐπὶ γῆς, ἐχόντων ἐνίων καὶ σκύμνους καὶ ἐπεχόντων μαστόν· γελᾶν οὖν ὁρῶν βαρυμάστους, ἐνίους δὲ*

1. *φαυρούσιοι E.* — *νηγρῖται D νιγρῆται* codd. rell., exc. *Eh.* 2. *λιγγός* **moxz** edd. 3. *εἶναι*] *ἔχειν E.* 4. *καιχορηγεῖσθαι D* (*κε* sup. *και* sec. m. add.) *κεχορηγεῖσθαι For χορηγεῖσθαι hxz.* 11. *τινι*] *τι F.* — *κατατετριμμένα CDhs.* 12. *βρόγχια* Epit. 14. *πως ἀποδιδοῦσα*] *προσαποδιδοῦσα* Cor. 15. *νεαρὸν*] *ἄρον* Cor. idque haud dubie scripserat Strabo, sed excidisse nonnulla videntur inter hoc verbum et *λάχανον*, quibus plantarum illarum magnitudo indicaretur; eo enim ducunt quae subiiciuntur: neque sufficiunt quae inserenda censuit Grosk. *οἷον τὸ.* — *δρακόντειον* ald. 17. *πολλοστῷ Dhi.* — *δὲ καὶ*] *τε καὶ EF.* 20. *γαλὰς EF.* 21. *πηθήκων F.* 23. *καὶ ἴδοι* om. *E.* 26. *ὑπεχόντων moxz.* — *καὶ* ante *γελᾶν* add. ald.

φαλακρούς, τοὺς δὲ κηλήτας καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπιφαίνοντας σίνη.

5. Ὑπὲρ ταύτης δ' ἐστὶν ἐπὶ τῇ ἔξω θαλάττῃ ἡ τῶν ἑσπερίων καλουμένων Αἰθιόπων χώρα, κακῶς οἰκουμένη τὸ πλέον. ἐνταῦθα δὲ καὶ καμηλοπαρδάλεις φησὶν Ἰφικράτης γεννᾶσθαι καὶ ἐλέφαντας καὶ τοὺς καλουμένους ῥίζεις, οἳ ταυροειδεῖς μέν εἰσι τὴν μορφήν, κατὰ δὲ τὴν δίαιταν καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἀλκὴν τὴν πρὸς μάχην ἐλέφασιν ἐοίκασι· δράκοντάς τε λέγει μεγάλους, ὥστε καὶ πόαν ἐπιπεφυκέναι· τοὺς δὲ λέοντας τοῖς πώλοις τῶν ἐλεφάντων ἐπιτίθεσθαι, αἱμάξαντας δὲ φεύγειν, ἐπιουσῶν τῶν μητέρων· τὰς δ', ἐπειδὰν ἴδωσιν ᾑμαγμένους, κτείνειν· ἐπανιόντας δὲ τοὺς λέοντας ἐπὶ τὰ πτώματα νεκροφαγεῖν. Βόγον δέ, τὸν βασιλέα τῶν Μαυρουσίων, ἀναβάντα ἐπὶ τοὺς ἑσπερίους Αἰθίοπας, καταπέμψαι τῇ γυναικὶ δῶρα καλάμους τοῖς Ἰνδικοῖς ὁμοίους, ὧν ἕκαστον γόνυ χοίνικας χωροῦν ὀκτώ· καὶ ἀσπαράγων δ' ἐμφερῆ μεγέθη.

6. Εἰς δὲ τὴν ἐντὸς θάλατταν πλέουσιν ἀπὸ Λυγγὸς πόλις ἐστὶ Ζῆλις καὶ † Τίγα, εἶτα τῶν Ἑπτὰ ἀδελφῶν μνήματα καὶ τὸ ὑπερκείμενον ὄρος ὄνομα Ἀβίλη, πολύθηρον καὶ μεγαλόδενδρον. τοῦ δὲ κατὰ τὰς Στήλας πορθμοῦ τὸ μὲν μῆκος

---

1. τοὺς δὲ] καὶ ald. 5. Ἰφικράτης scriptor cum nusquam commemoretur, Cor. scripsit Ὑψικράτης, quem Strabo VII, 311 et XI, 504 laudat auctorem de locis quidem Pontum Euxinum adiacentibus; Amisenusque fuisse traditur in Lucian. Macrobiis c. 22. Alius Hypsicratis Phoenicis meminit Tatianus p. 128, cumque res Phoenicum lingua Phoenicia scripsisse narrat: qui ut potuerit de his locis agere in opere suo, dubium tamen est, num Straboni innotuerit: cavendum igitur, ne temere nomen illud recipiatur. 7. τὴν ante δίαιταν om. *E*. 9. ὥστε] οἷς γε Cor. 10. πόλοις *C*. 11. αἱμαγμένους *CD* (ου e corr. sec. m., qua etiam η sup. αἱ additum est) *w* ᾑμαγμένας *moxz*. 15. χωρεῖν *Eoxz* Cor. 17. ἐκτὸς codd., exc. *F*, sed γρ. ἐντὸς additum est in marg. *w*, unde Cas. recepit. — λυγὸς *h* λιγγὸς *moxz* edd. 18. ζίλις *F* ζῆλος Steph. s. v., allato Strabone ipso auctore: at cf. III, 140. — *Τίγα* cum corruptum esse recte iudicasset Grosk., *Τίγξ* reposuit coll. p. 825 extr. paulo audacius: equidem crediderim Strabonem *Τίγγις* scripsisse hic ut III, 140, e quo facillime nasci potuisse illam scripturam satis liquet. 19. ἀβήλη *oz* ἀβύλη *Dhi* edd.: v. ad III, 170. 20. τὰς om. *E*. — μὲν om. *E*.

λέγεται σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι, τὸ δ' ἐλάχιστον πλάτος κατὰ τὸν Ἐλέφαντα ἑξήκοντα. εἰσπλεύσαντι δ' ἑξῆς πόλεις τε καὶ ποταμοὶ πλείους μέχρι Μολοχὰθ ποταμοῦ, ὃς ὁρίζει τὴν Μαυρουσίων καὶ τὴν Μασαισυλίων γῆν. † καλεῖται δὲ καὶ ἄκρα μεγάλη πλησίον τοῦ ποταμοῦ καὶ Μεταγώνιον τόπος ἄνυδρος καὶ λυπρός, σχεδὸν δέ τι καὶ τὸ ὄρος τὸ ἀπὸ τῶν Κώτεων μέχρι δεῦρο παρατείνει· μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ τῶν Κώτεων ἐπὶ τοὺς ὅρους τοὺς τῶν Μασαισυλίων στάδιοι πεντακισχίλιοι· ἔστι δὲ τὸ Μεταγώνιον κατὰ νέαν που Καρχηδόνα ἐν τῇ περαίᾳ· Τιμοσθένης δ' οὐκ εὖ κατὰ Μασσαλίαν φησίν· ἔστι δ' ἐκ Καρ- A. 1184
χηδόνος νέας δίαρμα εἰς Μεταγώνιον στάδιοι τρισχίλιοι, παρά- C. 828
πλους δὲ εἰς Μασσαλίαν ὑπὲρ ἑξακισχιλίων.

7. *Οὕτω δ' εὐδαίμονα χώραν οἰκοῦντες τὴν πλείστην οἱ Μαυρούσιοι διατελοῦσιν ὅμως καὶ μέχρι δεῦρο τοῦ χρόνου νομαδικῶς ζῶντες οἱ πολλοί. καλλωπίζονται δ' ὅμως κόμης ἐμπλοκῇ καὶ πώγωνι καὶ χρυσοφορίᾳ σμήξει τε ὀδόντων καὶ ὀνυχισμῷ· σπάνιόν τε ἂν ἴδοις ἁπτομένους ἀλλήλων ἐν τοῖς περιπάτοις τοῦ παραμένειν αὐτοῖς ἄθικτον τὸν κόσμον τῶν τριχῶν. μάχονται δ' ἱππόται τὸ πλέον ἀπὸ ἄκοντος, σχοινοχαλίνοις χρώμενοι τοῖς ἵπποις καὶ γυμνοῖς· ἔχουσι δὲ καὶ μαχαίρας· οἱ δὲ πεζοὶ τὰς τῶν ἐλεφάντων δορὰς ὡς ἀσπίδας προβάλλονται· τὰς δὲ τῶν λεόντων καὶ παρδάλεων καὶ ἄρκτων ἀμπέχονται καὶ ἐγκοιμῶνται. σχεδὸν δέ τι καὶ οὗτοι καὶ οἱ ἐφεξῆς Μασαισύλιοι καὶ*

---

1. *ρ' καὶ κ'* *E*. 2. *τε* om. *E*. 4. *μασαισύλων* *F* *μασσαισυλίων* codd. rell., exc. *Eh*, edd. 5. *καὶ* aster. incl. Cor.: sed a nemine commemoratur promontorium quod Metagonium appelletur; praeterea quam incommoda sit verborum structura neminem fugit: neque satisfacit quod proposuit Letr. *καὶ κατοικία Μεταγώνιον*, aut quod mavult Grosk. *καὶ προσκειμένη τις κατοικία*. Omnia recte procedunt, ni fallor, si *κεῖται* scribitur pro *καλεῖται*. 6. *δ' ἔτι* *D* *δέ τοι* *mox*. — *καὶ* om. ald. — *κωταίων* codd., exc. *F*. 7. *μέχρι — Κώτεων* om. *hi*. 8. *μασαισύλων* *F* *μασσαισυλίων* codd. rell. edd. 10. *μασσαισυλίαν* *x*. — *ἔστιν ἐκ* codd., exc. *x*. 12. *ς* *F* *τοὺς ἑξακισχιλίους* *x* *ἑξακισχιλίους* *mox* Cor. 14. *διατελοῦσι δ' ὅμως* *D*, sed sec. m. corr. — *μέχρι* om. *C*. — *τοῦ δεῦρο χρόνου* *E*. 19. *τὸ πλεῖον* *C*. 22 *τῶν παρδάλεων* *F*. 23. *τι*] *τοι* *moxz*. — *μασαίσυλοι* *F* *μασσάσυλοι* *D* *μασσαίσυλοι* codd. rell., exc. *E*, edd.

κοινῶς Λίβυες κατὰ τὸ πλέον ὁμοιόσκευοί εἰσι καὶ τὰ ἄλλα ἐμφερεῖς, μικροῖς ἵπποις χρώμενοι, ὀξέσι δὲ καὶ εὐπειθέσιν, ὥστ' ἀπὸ ῥαβδίου οἰακίζεσθαι· περιτραχήλια δὲ ξύλινα ἢ τρίχινα, ἀφ' ὧν ὁ ῥυτὴρ ἀπήρτηται· ἔνιοι δὲ καὶ χωρὶς ὁλκῆς ἕπονται ὡς κύνες· πέλτη μικρὰ βυρσίνη, πλατύλογχα μικρά, ἄζωστοι πλατύσημοι χιτῶνες, ἐπιπόρπημα, ὡς ἔφην, δορὰ καὶ προθωράκιον. Φαρούσιοι δὲ καὶ Νίγρητες οἱ ὑπὲρ τούτων οἰκοῦντες πρὸς τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψι καὶ τοξεύουσι, καθάπερ καὶ οἱ Αἰθίοπες· χρῶνται δὲ καὶ δρεπανηφόροις ἅρμασι· μίσγονται δὲ καὶ τοῖς Μαυρουσίοις οἱ Φαρούσιοι διὰ τῆς ἐρήμου σπανίως, ὑπὸ ταῖς κοιλίαις τῶν ἵππων ὑπαρτῶντες τοὺς ἀσκοὺς τοῦ ὕδατος· ἔστι δ' ὅτε καὶ εἰς Κίρταν ἀφικνοῦνται διά τινων τόπων ἑλωδῶν καὶ λιμνῶν. τινὰς δ' αὐτῶν καὶ Τρωγλοδυτικῶς οἰκεῖν φασιν ὀρύττοντας τὴν γῆν. λέγεται δὲ κἀνταῦθα
A. 1185 τοὺς θερινοὺς ὄμβρους ἐπιπολάζειν, χειμῶνος δὲ εἶναι ἀνυδρίαν. ἐνίους δὲ τῶν ταύτῃ βαρβάρων καὶ ὄφεων καὶ ἰχθύων δοραῖς ἀμπεχόναις τε καὶ στρώμασι χρῆσθαι. τοὺς δὲ Μαυρουσίους ἔνιοί φασιν Ἰνδοὺς εἶναι τοὺς συγκατελθόντας Ἡρακλεῖ δεῦρο. μικρὸν μὲν οὖν πρὸ ἡμῶν οἱ περὶ Βόγον βασιλεῖς καὶ Βόκχον κατεῖχον αὐτήν, φίλοι Ῥωμαίων ὄντες· ἐκλιπόντων δὲ τούτων, Ἰούβας παρέλαβε τὴν ἀρχήν, δόντος τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος καὶ ταύτην αὐτῷ τὴν ἀρχὴν πρὸς τῇ πατρῴᾳ· υἱὸς δ' ἦν Ἰούβα τοῦ πρὸς Καίσαρα τὸν θεὸν πολεμήσαντος μετὰ Σκιπίωνος. Ἰούβας μὲν οὖν νεωστὶ ἐτελεύτα τὸν βίον, διαδέδεκται δὲ τὴν ἀρχὴν υἱὸς Πτολεμαῖος, γεγονὼς ἐξ Ἀντωνίου θυγατρὸς καὶ Κλεοπάτρας.

C. 829 8. Ἀρτεμίδωρος δ' Ἐρατοσθένει μὲν ἀντιλέγει, διότι Λίξον

---

4. καὶ om. *E*. 7. φαυρούσιοι *E* φαρρούσιοι *C*. — νιγρῆτες *DFh*. 8. καὶ ante οἱ om. *D* (in hoc sec. m. add.) *mox* edd. 10. καὶ ast. incl. Cor. 12. κείρταν *CDh* μίρταν *F*. 13. τρωγλωδυτικῶς *E*. 14. κἀντεῦθεν *E*. 16. δὲ om. *F*. 17. Pharusios, non Maurusios cum Hercule ex Oriente huc venisse tradunt Plin. H. N. V, 8, Mela III, 10. Sall. Iug. c. 18: unde Strabonem quoque scripsisse Φαρουσίους haud iniuria suspicatur Letr. 19. μικρῷ *Dhi*. — βόκχοι *h* βόγκον *i* βόγχοι codd. rell.: Cas. corr. 23. σχηπίωνος codd., exc. *CF*. 25. καὶ om. *xz*. 27. λίζον codd, exc. *F* (?) *s*: v. p. 825 extr.

τινά φησι πόλιν περὶ τὰ ἄκρα τῆς Μαυρουσίας τὰ ἑσπέρια ἀντὶ Λυγγός· Φοινικικὰς δὲ πόλεις κατεσκαμμένας παμπόλλας τινάς, ὧν οὐδὲν ἰδεῖν ἐστιν ἴχνος· ἐν δὲ τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψι *τοὺς ἀέρας πλατεῖς φήσας* ταῖς τε ὀρθριναῖς ὥραις καὶ ταῖς δειλιναῖς παχεῖς καὶ ἀχλυώδεις εἶναι τοὺς ἀέρας· πῶς γὰρ ἐν αὐχμώδεσι καὶ καυματηροῖς τόποις ταῦτ' εἶναι; αὐτὸς δὲ τούτων πολὺ χείρω λέγει περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους· μετανάστας γάρ τινας ἱστορεῖ Λωτοφάγους, οἳ τὴν ἄνυδρον νέμοιντο, σιτοῖντο δὲ λωτόν, πόαν τινὰ καὶ ῥίζαν, ἀφ' ἧς οὐδὲν δέοιντο ποτοῦ. παρήκειν δ' αὐτοὺς μέχρι τῶν ὑπὲρ Κυρήνης τόπων· τοὺς δ' ἐκεῖ καὶ γαλακτοποτεῖν καὶ κρεωφαγεῖν, καίπερ ταὐτοκλινεῖς ὄντας. καὶ Γαβίνιος δὲ ὁ τῶν Ῥωμαίων συγγραφεὺς οὐκ ἀπέχεται τῆς τερατολογίας τῆς περὶ τὴν Μαυρουσίαν· πρὸς γὰρ τῇ Λυγγὶ Ἀνταίου μνῆμα ἱστορεῖ καὶ σκελετὸν πηχῶν ἑξήκοντα, ὃν Σερτώριον γυμνῶσαι καὶ πάλιν ἐπιβαλεῖν γῆν. καὶ τὰ περὶ τῶν ἐλεφάντων μυθώδη· φησὶ γὰρ τἆλλα μὲν θηρία φεύγειν τὸ πῦρ, τοὺς δ' ἐλέφαντας πολεμεῖν καὶ ἀμύνεσθαι, διότι τὴν ὕλην φθείρει· πρὸς δὲ τοὺς ἀνθρώπους διαμάχεσθαι, κατασκόπους προπέμποντας, καί, ὅταν ἴδωσιν ἐκείνους [φεύγοντας], φεύγειν καὶ αὐτούς, ἐπειδὰν δὲ τραύματα λάβωσιν, ἱκετηρίαν προτείνειν κλάδους ἢ βοτάνην ἢ κόνιν.

9. Μετὰ δὲ τὴν τῶν Μαυρουσίων γῆν ἡ τῶν Μασαισυλίων ἐστίν, ἀπὸ τοῦ Μολοχὰθ ποταμοῦ τὴν ἀρχὴν λαμβάνουσα, τελευτῶσα δὲ ἐπὶ τὴν ἄκραν, ἣ καλεῖται [Τρητόν], ὅριον τῆς τε A. 1186
Μασαισύλων καὶ τῆς Μασυλιέων γῆς· στάδιοι δ' εἰσὶν ἀπὸ τοῦ

2. λιγγὸς *mox* Tzsch. Cor. — κατεσπασμένας *F* κατεσκευασμένας *mox* edd. 3. ἰδεῖν om. *C*. — ἐστιν ἰδεῖν *Dhi* edd. 4. τοὺς ἀέρας πλατεῖς φήσας aster. incl. Cor. nec ferri possunt. — φήσας om. *E*. 8. τὰ ἄνυδρα *E*. 11. κρεοφαγεῖν *CDh*. 12. τανύσιος *F* τανίσιος *w*. — ὁ om. *x*. — συγγραφέων codd. 14. λιγγὶ *Dmoxz* Xyl. Τιγγὶ Tzsch. Cor., quia Antaei monumentum prope hoc oppidum fuisse tradunt Mel. I, 5, Plut. Sert. 9, Solin. 45: ad Lixum autem fuisse certamen Antaei et Herculis tradit Plin. H. N. V, 1, 3. 19. φεύγοντας om. codd., Cor. add. 20. δὲ om. codd, exc. *Ei*. — ἱκετήριον codd., Cor. corr. 22. ἡ om. *CDFh*. — μασσαισυλίων codd., exc. *EF*, edd. 23. μολοχὰδ *DEi*. 24. Τρητὸν om. codd., Cor. add. de coni. Cas. 25. μασσαισυλίων *z* μασσαισύλων codd. rell., exc. *F*, edd. — μασυ-

Μεταγωνίου μέχρι τοῦ Τρητοῦ ἑξακισχίλιοι· οἱ δ' ἐλάττους φασίν. ἔχει δ' ἡ παραλία πόλεις τε πλείους καὶ ποταμοὺς καὶ χώραν εὐφυῆ, τῶν δ' ἐν ὀνόματι ἀρκεῖ μνησθῆναι. ἔστι δὲ πόλις Σίγα ἐν χιλίοις σταδίοις ἀπὸ τῶν λεχθέντων ὅρων, †καὶ βασίλειον Σόφακος· κατέσπασται δὲ νῦν· τὴν δὲ χώραν μετὰ Σόφακα κατέσχε Μασανάσσης, εἶτα Μικίψας, εἶτα καὶ οἱ ἐκεῖνον διαδεξάμενοι, καθ' ἡμᾶς δὲ Ἰούβας ὁ πατὴρ τοῦ νεωστὶ τελευτήσαντος Ἰούβα· κατέσπασται δὲ καὶ Ζάμα τὸ τούτου βασίλειον ὑπὸ Ῥωμαίων· μετὰ δὲ τὴν Σίγαν Θεῶν λιμὴν ἐν ἑξακοσίοις σταδίοις· εἶτ' ἄλλοι ἄσημοι τόποι. τὰ μὲν οὖν ἐν βάθει τῆς χώρας ὀρεινὰ καὶ ἔρημα †ἔσθ' ὅτε παρέσπαρται, ἃ κατέχουσιν οἱ Γαίτουλοι μέχρι καὶ Σύρτεων· τὰ δ' ἐκεῖ πρὸς θαλάττῃ καὶ πεδία εὐδαίμονά ἐστι καὶ πόλεις πολλαὶ καὶ ποταμοὶ καὶ λίμναι.

C. 830 10. *Ποσειδώνιος δ' οὐκ οἶδ' εἰ ἀληθεύει, φήσας ὀλίγοις καὶ μικροῖς διαρρεῖσθαι ποταμοῖς τὴν Λιβύην· αὐτοὺς γάρ, οὓς Ἀρτεμίδωρος εἴρηκε, τοὺς μεταξὺ τῆς Λυγγὸς καὶ Καρχηδόνος καὶ πολλοὺς εἴρηκε καὶ μεγάλους. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ ταῦτ' ἀληθέστερον εἰπεῖν· εἴρηκε δὲ τούτου τὴν αἰτίαν αὐτός· μὴ γὰρ κατομβρεῖσθαι τοῖς ἀρκτικοῖς μέρεσι, καθάπερ οὐδὲ τὴν Αἰθιοπίαν φασί· διὸ πολλάκις λοιμικὰ ἐμπίπτειν ὑπὸ αὐχμῶν*

λίβων codd. *Μασσυλιαίων* Cor.: v. ad II, 131. 2. *τε* om. *E*. 3. *δὲ*] *δὴ* *xz*. 4. *καὶ* ast. incl. Cor., nec ferendum nisi excidisse nonnulla statuas. 5. *συόφακος* *C* *συοφάκας* *DFhrxz* *συοφάκα* ald. *Σύφακος* edd. inde a Xyl. 6. *σώφακα*, et o sup. ω add., *C* *σοφάκα* *Dh* *συοφάκαν* *xz* *συοφάκα* ald. *Σύφακα* edd. inde a Xyl. — *μασσανάσσης* *Ci* *Μασσανίσσης* edd. — *καὶ* om. *xz*, ast. incl. Cor. 8. Inde a syllabis *τήσαντος* alia incipit manus in *F*. 9. *σίγα* codd., Cor. corr. — *λίμνη* *E*. 10. *τὰ μὲν οὖν βάθη* *E*. 11. Ante *ἔσθ' ὅτε* excidisse nonnulla recte suspicatus est Grosk. neque displicent quae ad explendam lacunam proposuit: *τινὰ δὲ καὶ οἰκήσιμα*. — *ἔσθ' ὅπῃ* scribendum esse commodissime coni. Cor. 12. *γετοῦλοι* *E* *γέτουλοι* codd. rell. — *τὰ δὲ πρὸς* *E*. 15. *ἀληθὴς* *ux* Cor. *ἀληθῆ* codd. rell., exc. *E*. — *ἔφη* *x*. 17. Verba *τοὺς* — *εἴρηκε* om. codd., exc. *EF*, edd.: inde cum hiaret oratio, varie tentatus est hic locus. 18. *καὶ* ante *μεγάλους* om. *morwz*. 20. *κατομβρῆσθαι* *C* *κατομβρίσθαι* *F*. 21. *ἐκπίπτειν* *F*.

καὶ τὰς λίμνας τελμάτων πίμπλασθαι καὶ τὴν ἀκρίδα ἐπιπολάζειν. ἔτι φησὶ τὰ μὲν ἀνατολικὰ ὑγρὰ εἶναι, τὸν γὰρ ἥλιον ἀνίσχοντα ταχὺ παραλλάττειν, τὰ δ' ἑσπέρια ξηρά, ἐκεῖ γὰρ καταστρέφειν. ὑγρὰ γὰρ καὶ ξηρά, τὰ μὲν παρ' ὑδάτων ἀφθονίαν ἢ σπάνιν λέγεται, τὰ δὲ παρὰ τὴν τῶν ἡλίων· βούλεται δὲ λέγειν τὰ παρὰ τοὺς ἡλίους· ταῦτα δὲ πάντες ἀρκτικοῖς καὶ μεσημβρινοῖς κλίμασιν ἀφορίζουσι· καὶ μὴν ἀνατολικά τε καὶ δυσμικά, τὰ μὲν πρὸς τὰς οἰκήσεις λεγόμενα, καθ' ἑκάστην τὴν οἴκησιν καὶ τὴν μετάπτωσιν τῶν ὁριζόντων ἄλλα καὶ ἄλλα ἐστίν, ὥστ' οὐδ' ἔνεστι καθολικῶς εἰπεῖν ἐπὶ τῶν ἀπεριλήπτων τὸ A. 1187 πλῆθος, ὅτι τὰ μὲν ἀνατολικὰ ὑγρά, τὰ δὲ δυσμικὰ ξηρά. ὡς δὲ λέγεται πρὸς τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ τὰς ἐσχατιὰς τὰς τοιαύτας, οἷα καὶ ἡ Ἰνδικὴ καὶ ἡ Ἰβηρία, λέγοι ἄν, εἰ ἄρα, τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν. τίς οὖν ἡ πιθανότης τῆς αἰτιολογίας; ἐν γὰρ περιφορᾷ συνεχεῖ τε καὶ ἀδιαλείπτῳ τοῦ ἡλίου τίς ἂν εἴη καταστροφή; τό τε τάχος τῆς παραλλαγῆς πανταχοῦ ἴσον. ἄλλως τε παρὰ τὴν ἐνάργειάν ἐστι, τὰ ἔσχατα τῆς Ἰβηρίας ἢ τῆς Μαυρουσίας τὰ πρὸς δύσιν ξηρὰ λέγειν ἁπάντων μάλιστα· καὶ γὰρ τὸ περιέχον εὔκρατον ἔχει καὶ πλείστων ὑδάτων εὐπορεῖ. εἰ δὲ τὸ καταστρέφειν τοιοῦτον εἴληπται, ὅτι ἐνταῦθα † τὰ ὕστατα τῆς οἰκουμένης ὑπὲρ γῆς γίνεται, τί τοῦτο συντείνει πρὸς ξηρασίαν; καὶ γὰρ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τόποις τῆς οἰκουμένης τοῖς ταὐτοκλινέσι, τὸν ἴσον διαλιπὼν χρόνον τὸν τῆς νυκτός, ἐπάνεισι πάλιν καὶ θερμαίνει τὴν γῆν.

11. Ἔστι δέ που αὐτόθι καὶ ἀσφάλτου πηγὴ καὶ χαλκω-

4. Ante ὑγρὰ γὰρ excidisse quaedam Grosk. suspicatur, talia fere: ἀλλὰ καὶ ταῦτα οὐ πιθανῶς εἴρηκε: quae etsi commode adderentur, necessaria tamen non sunt. — γάρ om. *F*. 8. τὴν om. *E* hic et paulo post. 10. οὐδέν ἐστι codd., Cor. corr. 13. λέγει *F* λέγοιτ' edd. — εἰ om. mox ἄρα om. *x*; pro εἰ ἄρα edd. exhibent κατά γε: unde variis coniecturis tentatus est hic locus. 15. παραφορᾷ *C*. — συνεχῆ *C*. — τε om. *E*. 16. παραλλαγῆς] καταστροφῆς *F*. — ἶσον *E*. 17. ἐνέργειαν *F*. 19. γὰρ om. codd., exc. *E*. — ἔχειν codd. edd.: correxi de sent. Letronn. — πλεῖστον *C*. — εὐπορεῖν *Dhimoxz* edd. 20. Ante τὰ ὕστατα videtur excidisse κατὰ. 24. διαθερμαίνει *E*. 25. καὶ αὐτόθι ἀσφάλτου *F*. — χαλκωρυχίας *D* χαλκωρυχία *CDE* (sed ει sup. add.) *F*.

ρυχεῖα· καὶ σκορπίων δὲ καὶ πτηνῶν καὶ ἀπτέρων λέγεται πλῆθος, μεγέθει δὲ † ἑπτασπονδύλων, ὁμοίως δὲ καὶ φαλάγγια καὶ μεγέθει καὶ πλήθει διαφέροντα· σαύρας δὲ διπήχεις φασίν. ἐν μὲν οὖν τῇ παρορείᾳ λίθους εὑρίσκεσθαί φασι τοὺς λυχνίτας καὶ καρχηδονίους λεγομένους· ἐν δὲ τοῖς πεδίοις ὀστρακίων καὶ χηραμύδων πλῆθος, οἷον ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ἄμμωνος C. 831 λόγοις εἰρήκαμεν· καὶ δένδρον δέ ἐστι μελίλωτον καλούμενον, ἐξ οὗ σκευάζουσιν οἶνον· τινὲς δ' αὐτῶν καὶ δίκαρπον ἔχουσι τὴν γῆν, καὶ δύο θεριστικὰ καρποῦνται, τὰ μὲν θερινά, τὰ δ' ἐαρινά· ἔστι δὲ ἡ καλάμη πεντάπηχυς τὸ ὕψος, πάχος δὲ τοῦ μικροῦ δακτύλου, τὸν δὲ καρπὸν διακοσιοκαιτετταρακοντάχουν ἀποδίδωσι· τοῦ δὲ ἔαρος οὐδὲ σπείρουσιν, ἀλλὰ παλιούροις συνδεδεμέναις ἐπικαταψήσαντες τὴν χώραν τῷ ἐκπεσόντι στάχυϊ κατὰ τὸν θερισμὸν ἀρκοῦνται· τελεσικαρπεῖ γὰρ τὸν θερινὸν καρπόν. A. 1188 διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων κνημῖδας ἔχοντες ἐργάζονται καὶ τἄλλα δὲ μέρη διφθεροῦνται· καθεύδοντες δὲ περιχρίουσι τοὺς κλινόποδας σκορόδοις τῶν σκορπίων χάριν καὶ παλιούροις περιδοῦσιν.

12. † Ἦν δὲ τῇ παραλίᾳ ταύτῃ πόλις Ἰὼλ ὄνομα, ἣν ἐπικτίσας Ἰούβας ὁ τοῦ Πτολεμαίου πατὴρ μετωνόμασε Καισάρειαν, ἔχουσα καὶ λιμένα καὶ πρὸ τοῦ λιμένος νησίον. μεταξὺ δὲ τῆς Καισαρείας καὶ τοῦ Τρητοῦ μέγας ἐστὶ λιμήν, ὃν Σάλ-

---

1. πτηνῶν τε καὶ *E*. 2. ἑπτὰ σπονδύλων codd., exc. *EF*. Ceterum mirificam hanc loquendi rationem esse recte animadvertit Letr. ac valde probabiliter suspicatur post μεγέθει excidisse ὑπερβαλλόντων καὶ coll. XV, 703 et Luc. de Dipsad. 3. — δὲ ante καὶ om. *E*. 3. διαπτήχεις *F*. 4. παρορίῳ *Dh* παρωρείῳ *C* παρωρίῳ codd. rell., exc. *E*. 6. χημίδων *E* χηραμίδων *Dx* Cor. 7. μέλιτον *CDhiw*. 9. τὰ μὲν — ἐαρινά om. *ix* τὰ δ' ἐαρινά om. codd., exc. *EF*. 10. πενταπήχης codd., Cor. corr. 11. διακοσίῳ καὶ τετρακοντάχουν ald. διακοσιο καὶ τετρακοντάχουν *F* διακοσιοτεσσαρακοντάχουν Epit. *sxz* edd. inde a Cas. 12. δεδεμέναις *F*. 14. γὰρ om. *E*. 15. Post verbum ἔχοντες folium integrum intercidit in *F*, ita ut desint quae leguntur inde ab ἐργάζονται usque ad συνέπρησεν (v. p. 832). 19. δὲ] δ' ἐν edd. inde a Cas.: fortasse tamen scribendum est ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ. 20. ἰόβας *E*. 21. ἔχουσαν codd., exc. *w*, sed in *D* ν sec. m. add.: Cor. corr. 22. τῆς om. *E*. — τῆς Καισαρείας] τοῦ λιμένος *mox*.

δαν καλοῦσι· τοῦτο δ' ἐστὶν ὅριον τῆς ὑπὸ τῷ Ἰούβᾳ καὶ τῆς ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις· πολυτρόπως γὰρ οἱ μερισμοὶ γεγένηνται τῆς χώρας, ἅτε τῶν νεμομένων αὐτὴν πλειόνων γενομένων καὶ τῶν Ῥωμαίων ἄλλοτ' ἄλλως τούτων τοῖς μὲν φίλοις χρωμένων, τοῖς δὲ καὶ πολεμίοις· ὥστε καὶ ἀφαιρεῖσθαι καὶ χαρίζεσθαι συνέβαινεν ἄλλοις ἄλλα καὶ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἦν δὲ ἡ μὲν πρὸς τῇ Μαυρουσίᾳ προσοδικωτέρα τε καὶ δυναμικωτέρα, ἡ δὲ πρὸς τῇ Καρχηδονίᾳ καὶ τῇ Μασυλιέων ἀνθηροτέρα τε καὶ κατεσκευασμένη βέλτιον, καίπερ κεκακωμένη διὰ τὰ Καρχηδόνια τὸ πρῶτον, ἔπειτα διὰ τὸν πρὸς Ἰουγούρθαν πόλεμον· ἐκεῖνος γὰρ Ἀδάρβαλα ἐκπολιορκήσας ἐν Ἰτύκῃ καὶ ἀνελών, φίλον ὄντα Ῥωμαίων, ἐνέπλησε τὴν χώραν πολέμου· εἶτ' ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις συνέστησαν πόλεμοι, τελευταῖος δὲ ὁ πρὸς Σκιπίωνα Καίσαρι τῷ Θεῷ συστάς, ἐν ᾧ καὶ Ἰούβας ἀπέθανε· συνηφανίσθησαν δὲ τοῖς ἡγεμόσι καὶ αἱ πόλεις, Τισιαοῦς τε καὶ Οὔαγα καὶ Θάλα, ἔτι δὲ καὶ Κάψα, τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ Ἰουγούρθα, καὶ Ζάμα καὶ Ζίγχα καὶ πρὸς αἷς κατεπολέμησε Καῖσαρ Σκιπίωνα ὁ Θεός, πρὸς Ῥουσπίνῳ μὲν πρῶτον νικῶν, εἶτα πρὸς Οὐζίτοις, εἶτα πρὸς Θάψῳ καὶ τῇ πλησίον λίμνῃ καὶ ταῖς ἄλλαις· πλησίον δὲ καὶ Ζέλλα καὶ Ἀχόλλα, ἐλεύθεραι πόλεις· εἷλε δ' ἐξ ἐφόδου Καῖσαρ τὴν [Κέρκινναν] νῆσον καὶ Θέναν, πολίχνην ἐπιθαλαττιδίαν. τούτων πασῶν αἱ μὲν τελέως ἠφανίσθησαν, αἱ δ' ἡμίσπαστοι κατελείφθησαν· Φαρὰν δ' οἱ Σκιπίωνος ἱππεῖς ἐνέπρησαν.

13. *Μετὰ δ' οὖν Τρητὸν ἡ Μασυλιέων ἐστὶ καὶ ἡ Καρχη-* C. 832
δονίων παραπλησία χώρα. Κίρτα τέ ἐστιν ἐν μεσογαίᾳ, τὸ
Μασανάσσου καὶ τῶν ἑξῆς διαδόχων βασίλειον, πόλις εὐερκε-

---

1. *ἰόβᾳ E.* 8. *μασσαιλίων* mox *μασσαισυλίων x μασσυλιαίων* codd. rell. edd.: v. ad 829. 13. *σκηπίωνα* codd., exc. *C.* 15. *οὔατα* codd., correxi de sent. Letr. coll. Ptol. IV, 3, Plut. in Mario c. 8, Plin. H. N. V, 4, Salust. Iug. 29 passim. 17. *ζάκμα* codd., Xyl. corr. — *ζίχα oz ζίγχα sx.* 18. *ῥουσπῖνον* codd., Cor. corr. 20. *ἐλευθέρας Dhi.* 21. *Κέρκινναν* om. codd., Cor. add. de Cas. coni. coll. Bell. Afric. c. 34. 24. *ἐνέπλησαν Dhi.* 25. *μασσυλιέων E μασσαισυλίων x μασυλιαίων z μασσυλίαίων* codd. rell. edd. 27. *μασσανάσσου ixw μασαράσου* mo*rz σανάσσου C* ald. *μασανίσσου* edd. inde a Xyl.

στάτη καὶ κατεσκευασμένη καλῶς τοῖς πᾶσι, καὶ μάλιστα ὑπὸ Μικίψα, ὅστις καὶ Ἕλληνας συνῴκισεν ἐν αὐτῇ καὶ τοσαύτην ἐποίησεν, ὥστ' ἐκπέμπειν μυρίους ἱππέας, διπλασίους δὲ πεζούς.
A. 1189 ἥ τε δὴ Κίρτα ἐνταῦθα καὶ οἱ δύο Ἱππῶνες, ὁ μὲν πλησίον Ἰτύκης, ὁ δὲ ἀπωτέρω πρὸς τῷ Τρητῷ μᾶλλον, ἄμφω βασίλεια. ἡ δὲ Ἰτύκη δευτέρα μετὰ Καρχηδόνα τῷ μεγέθει καὶ τῷ ἀξιώματι· καταλυθείσης δὲ Καρχηδόνος, ἐκείνη ἦν ὡς ἂν μητρόπολις τοῖς Ῥωμαίοις καὶ ὁρμητήριον πρὸς τὰς ἐν Λιβύῃ πράξεις· ἵδρυται δ' ἐν τῷ αὐτῷ κόλπῳ τῷ Καρχηδονιακῷ, πρὸς θατέρῳ τῶν ἀκρωτηρίων τῶν ποιούντων τὸν κόλπον, ὧν τὸ μὲν πρὸς τῇ Ἰτύκῃ καλοῦσιν Ἀπολλώνιον, θάτερον δ' Ἑρμαίαν, καί εἰσιν ἐν ἐπόψει ἀλλήλαις αἱ πόλεις. ῥεῖ δὲ τῆς Ἰτύκης πλησίον ὁ Βαγράδας ποταμός· εἰσὶ δ' ἀπὸ Τρητοῦ μέχρι Καρχηδόνος στάδιοι δισχίλιοι πεντακόσιοι· οὔτε τοῦθ' ὁμολογεῖται δὲ τὸ διάστημα οὔτε τὸ μέχρι Σύρτεων.

14. Καὶ Καρχηδὼν δὲ ἐπὶ χερρονήσου τινὸς ἵδρυται, περιγραφούσης κύκλον τριακοσίων ἑξήκοντα σταδίων ἔχοντα τεῖχος, οὗ τὸ ἑξηκονταστάδιον μῆκος αὐτὸς ὁ αὐχὴν ἐπέχει, καθῆκον ἀπὸ θαλάττης ἐπὶ θάλατταν, ὅπου τοῖς Καρχηδονίοις ἦσαν αἱ τῶν ἐλεφάντων στάσεις καὶ τόπος εὐρυχωρής. κατὰ μέσην δὲ τὴν πόλιν ἡ ἀκρόπολις, ἣν ἐκάλουν Βύρσαν, ὀφρὺς ἱκανῶς ὀρθία, κύκλῳ περιοικουμένη, κατὰ δὲ τὴν κορυφὴν ἔχουσα Ἀσκληπιεῖον, ὅπερ κατὰ τὴν ἅλωσιν ἡ γυνὴ τοῦ Ἀσδρούβα συνέπρησεν αὐτῇ. ὑπόκεινται δὲ τῇ ἀκροπόλει οἵ τε λιμένες καὶ ὁ Κώθων, νησίον περιφερὲς Εὐρίπῳ περιεχόμενον, ἔχοντι νεωσοίκους ἑκατέρωθεν κύκλῳ.

---

a

1. καὶ ante κατεσκ. om. edd. 2. μικίθα E. — συνῴκησεν C. 4. πόλις post Κίρτα add. edd., sed Tzsch. uncis, Cor. aster. inclusit. 5. τῷ] τῇ codd., Cor. corr. — τριτῷ C. 7. τῆς Καρχηδόνος edd. 8. ἐν τῇ λιβύι E. 9. ἐν αὐτῷ τῷ coni. Cor. 12. ἐν ὄψει E. 13. μαγάδρας hi βαγάδρας codd., exc. C. 14. οὐδὲ codd., Cor. corr. 15. δὲ om. codd., exc. CDh. 16. καὶ om. x Cor. 18. μῆκος] τεῖχος Dhi. — καθήκων codd., correxi de coni. Grosk. 20. καὶ aster. incl. Cor. satis probabiliter. 23. ἀσκλήπειον x ἀσκλήπιον codd., exc. DE. 24. αὐτῇ codd., Cor. corr.: inde ab hoc verbo denuo incipit F; v. ad 831. 25. ἔχον τε Cor.

15. *Κτίσμα δ' ἐστὶ Διδοῦς ἀγαγούσης ἐκ Τύρου λαόν· οὕτω δ' εὐτυχὴς ἡ ἀποικία τοῖς Φοίνιξιν ὑπῆρξε καὶ αὕτη καὶ ἡ μέχρι τῆς Ἰβηρίας τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς ἔξω Στηλῶν, ὥστε τῆς Εὐρώπης ἔτι νῦν τὴν ἀρίστην νέμονται Φοίνικες κατὰ τὴν ἤπειρον καὶ τὰς προσεχεῖς νήσους, τήν τε Λιβύην κατεκτήσαντο πᾶσαν, ὅσον μὴ νομαδικῶς οἷόν τ' ἦν οἰκεῖν. ἀφ' ἧς δυνάμεως πόλιν τε ἀντίπαλον τῇ Ῥώμῃ κατεσκευάσαντο καὶ τρεῖς ἐπολέμησαν μεγάλους πρὸς αὐτοὺς πολέμους. γένοιτο δ' ἂν εὔδηλος ἡ δύναμις αὐτῶν ἐκ τοῦ ὑστάτου πολέμου, ἐν ᾧ κατελύθησαν ὑπὸ Σκιπίωνος τοῦ Αἰμιλιανοῦ, καὶ ἡ πόλις ἄρδην ἠφανίσθη. ὅτε γὰρ ἤρξαντο πολεμεῖν τοῦτον τὸν πόλεμον, πόλεις* C. 833 *μὲν εἶχον τριακοσίας ἐν τῇ Λιβύῃ, ἀνθρώπων δ' ἐν τῇ πόλει μυριάδας ἑβδομήκοντα· πολιορκούμενοι δὲ καὶ ἀναγκασθέντες τραπέσθαι πρὸς ἔνδοσιν πανοπλιῶν μὲν ἔδοσαν μυριάδας εἴκοσι, καταπελτικὰ δὲ ὄργανα τρισχίλια, ὡς οὐ πολεμηθησόμενοι. κριθέντος δὲ πάλιν τοῦ ἀναπολεμεῖν, ἐξαίφνης ὁπλοποιίαν συνεστήσαντο, καὶ ἑκάστης ἡμέρας ἀνεφέροντο θυρεοὶ μὲν ἑκατὸν καὶ τετταράκοντα πεπηγότες, μάχαιραι δὲ τριακόσιαι καὶ λόγχαι πεντακόσιαι, χίλια δὲ βέλη καταπελτικά, τρίχα δὲ τοῖς* A. 1190 *καταπέλταις αἱ θεράπαιναι παρεῖχον· ἔτι τοίνυν ναῦς ἔχοντες δώδεκα ἐξ ἐτῶν πεντήκοντα κατὰ τὰς ἐν τῷ δευτέρῳ πολέμῳ συνθήκας, τότε, καίπερ ἤδη συμπεφευγότες εἰς τὴν Βύρσαν, ἐν διμήνῳ κατεσκευάσαντο ναῦς ἑκατὸν εἴκοσι καταφράκτους, καὶ τοῦ στόματος τοῦ Κώθωνος φρουρουμένου, διώρυξαν ἄλλο στόμα, καὶ προῆλθεν αἰφνιδίως ὁ στόλος· ὕλη γὰρ ἦν ἀποκειμένη παλαιὰ καὶ τεχνιτῶν πλῆθος προσεδρεῦον καὶ σιταρχούμενον δημοσίᾳ. τοιαύτη δ' οὖσα Καρχηδὼν ὅμως ἑάλω καὶ κατεσκάφη. τὴν δὲ χώραν, τὴν μὲν ἐπαρχίαν ἀπέδειξαν Ῥω-*

---

2. *αὐτὴ F.* 3. *ὥστε καὶ τῆς* ald. 6. *ὅσην E* edd. exc. Tzsch. 10. *σκηπίωνος* codd., exc. *CEF.* 11. *τοῦτον*] *τόνδε E.* — *πόλεμον*] *τρόπον* codd., exc. *EF*: Cor. de coni. correxerat. 13. *πολυουρκούμενοι F πολιουρκούμενοι E.* 15. *δισχίλια* scribendum esse censet Letr. coll. Polyb. XXXVI, 4, quem sequi videatur Strabo, et Appian. Pun. c. 80. — *πολεμησόμενοι F.* 18. *τετράκοντα F.* 21. *ἔξω τῶν ν̄ κατὰ F.* 22. *συμπεφευγόντες F.* 23. *ἑκατὸν εἴκοσι*] *ρ' F.* 24. *φρονουμένου F.* 26. *σιταρκούμενον xz* edd. 28. *τὴν μὲν*

μαῖοι, τὴν ὑπὸ τοῖς Καρχηδονίοις, τῆς δὲ Μασανάσσην ἀπέδειξαν κύριον καὶ τοὺς ἀπογόνους τοὺς περὶ Μικίψαν. μάλιστα γὰρ ἐσπουδάσθη παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὁ Μασανάσσης δι' ἀρετὴν καὶ φιλίαν· καὶ γὰρ δὴ καὶ οὗτός ἐστιν ὁ τοὺς Νομάδας πολιτικοὺς κατασκευάσας καὶ γεωργούς, ἔτι δ' ἀντὶ τοῦ λῃστεύειν διδάξας στρατεύειν. ἴδιον γάρ τι τοῖς ἀνθρώποις συνέβη τούτοις· χώραν γὰρ οἰκοῦντες εὐδαίμονα, πλὴν τοῦ θηρίοις πλεονάζειν, ἐάσαντες ἐκφέρειν ταῦτα καὶ τὴν γῆν ἐργάζεσθαι μετὰ ἀδείας ἐπ' ἀλλήλοις ἐτρέποντο, τὴν δὲ γῆν τοῖς θηρίοις ἀφεῖσαν. οὕτω δ' αὐτοῖς συνέβαινε πλάνητα καὶ μετανάστην βίον ζῆν, μηδὲν ἧττον τῶν ὑπὸ ἀπορίας καὶ λυπρότητος τόπων ἢ ἀέρων εἰς τοῦτο περιισταμένων τῶν βίων, ὥστε καὶ ἴδιον τοὔθ' εὑρίσκεσθαι τοὔνομα τοὺς Μασαισυλίους· καλοῦνται γὰρ Νομάδες. ἀνάγκη δὲ τοὺς τοιούτους εὐτελεῖς εἶναι τοῖς βίοις καὶ τὸ πλέον ῥιζοφάγους ἢ κρεωφάγους, γάλακτι δὲ καὶ τυρῷ τρεφομένους. ἠρημωμένης δ' οὖν ἐπὶ πολὺν χρόνον τῆς Καρχηδόνος, καὶ σχεδόν τι τὸν αὐτὸν χρόνον, ὅνπερ καὶ Κόρινθος, ἀνελήφθη πάλιν περὶ τοὺς αὐτούς πως χρόνους ὑπὸ Καίσαρος τοῦ Θεοῦ, πέμψαντος ἐποίκους Ῥωμαίων τοὺς προαιρουμένους καὶ τῶν στρατιωτῶν τινας, καὶ νῦν εἴ τις ἄλλη καλῶς οἰκεῖται τῶν ἐν Λιβύῃ πόλεων.

C. 834 16. *Κατὰ μέσον δὲ τὸ στόμα τοῦ Καρχηδονίου κόλπου νῆσός ἐστι Κόρσουρα. ἀντίπορθμος δ' ἐστὶν ἡ Σικελία τοῖς τό-

---

om. morxz μὲν om. C. — οἱ Ῥωμαῖοι edd. 1. μασσανασσῆν (sic) F μασσανάσην ix μασηνίσσην ald. Μασινίσσην edd. inde a Xyl. 3. τοῖς om. mox. — μασσανασσῆς F μασσανάσης ix. 4. καὶ ante οὗτος sec. m. add. in D, om. h Cor. 5. τοὺς πολυτικοὺς F. 6. τι] τοι Tzsch. 8. ἐργάσασθαι ald. 9. ἐτράποντο Cor. — ἀφεῖκαν moxz ἀφῆκαν Cas. 11. τοῦτον Cor. 12. τὸν βίον codd., exc. DFh, edd. 13. Μασσαισυλίους codd. edd. 14. τοὺς βίους h τὸν βίον ald. 15. κρεοφάγους CF. 20. ἐν τῇ Λιβύῃ edd. inde a Cas. 23. Κόρσουρα, quod codd. praebent hic et paulo post, praeter hos locos nusquam commemoratur, nec diversa est haec insula ab ea, quae Κόσσουρα vocatur II, 123 et VI, 277: ita igitur hic quoque videatur scribendum. Eadem autem insula mox denuo percensetur ac Κόσσουρος dicitur: unde oriuntur difficultates nullo modo expediendae. Ego vero quae de Κόρσουρα illa qualicunque parum concinne nec ordine com-

ποις τούτοις ἡ κατὰ Λιλύβαιον, ὅσον ἐν διαστήματι χιλίων καὶ πεντακοσίων σταδίων· τοσοῦτον γάρ φασι τὸ ἐκ Λιλυβαίου μέχρι Καρχηδόνος· οὐ πολὺ δὲ τῆς Κορσούρας διέχουσιν, οὐδὲ τῆς Σικελίας ἄλλαι τε νῆσοι καὶ Αἰγίμουρος.* διάπλους δ' ἐστὶν ἐκ Καρχηδόνος ἑξήκοντα σταδίων εἰς τὴν προσεχῆ περαίαν, ὅθεν εἰς Νέφεριν ἀνάβασις σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι, πόλιν *δ'* ἐρυμνὴν ἐπὶ πέτρας ᾠκισμένην. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ κόλπῳ, ἐν ᾧπερ καὶ ἡ Καρχηδών, Τύνις ἐστὶ πόλις καὶ θερμὰ καὶ λατομίαι A. 1191 τινές· εἶθ' ἡ Ἑρμαία ἄκρα τραχεῖα, καὶ ἐπ' αὐτὴν πόλις ὁμώνυμος· εἶτα Νεάπολις· εἶτ' ἄκρα Ταφῖτις, καὶ ἐπ' αὐτῇ λόφος Ἀσπὶς καλούμενος ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος, ὅνπερ συνῴκισεν ὁ τῆς Σικελίας τύραννος Ἀγαθοκλῆς, καθ' ὃν καιρὸν ἐπέπλευσε τοῖς Καρχηδονίοις· συγκατεσπάσθησαν δὲ τῇ Καρχηδονίᾳ ὑπὸ Ῥωμαίων αἱ πόλεις αὗται. ἀπὸ δὲ τῆς Ταφίτιδος ἐν τετρακοσίοις σταδίοις νῆσός ἐστι Κόσσουρος κατὰ Σελινοῦντα τῆς Σικελίας ποταμόν, καὶ πόλιν ἔχουσα ὁμώνυμον, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα σταδίων οὖσα τὴν περίμετρον, διέχουσα τῆς Σικελίας περὶ ἑξακοσίους σταδίους· ἔστι δὲ καὶ Μελίτη νῆσος ἐν πεντακοσίοις σταδίοις ἀπὸ τῆς Κοσσούρου. εἶτα Ἀδρύμης πόλις, ἐν ᾗ καὶ νεώρια ἦν· εἶθ' αἱ Ταριχεῖαι λεγόμεναι, νησία πολλὰ καὶ πυκνά· εἶτα Θάψος πόλις, καὶ μετὰ ταύτην νῆσος πελαγία Λοπαδοῦσσα· εἶτα ἄκρα Ἄμμωνος Βαλίθωνος †πρὸς θυννοσκο-

---

modo hic traduntur a Strabone addita esse vix crediderim. 2. φησι codd., exc. *F*. 3. οὐ πολὺ δὲ τῆς bis leguntur in *F*. 4. αἰγίμορος *F*. 6. δ' om. Cor. nec ferri potest. 9. ἐπ' αὐτῆς *E*: malim ἐπ' αὐτῇ. 10. ἄκρα om. *E*. 11. ὅπερ *CEFmoωx*. 14. αἱ πόλεις ὑπὸ Ῥωμαίων αὗται codd. Multo maiorem insulae Cossurae distantiam et ab Aspide et a Sicilia esse tradit VI, 277, idque verius est. 15. κόρσουρα *mox* ald. Κόσσουρα edd. inde a Xyl.: Κόσσυρος Steph. habet s. v., eundem auctorem, ut videtur, quem Strabo secutus, Artemidorum, ni fallor. — σελαινουντίων *F*. 16. καὶ ante πόλιν asteriscis incl. Cor. 17. οὖσαν codd. — τὴν περίμετρον om. *C*. 19. κορσούρας *mox* ald.: Κοσσούρας edd. inde a Xyl. — ἀδρυμὴς *F* ἀδρύμις *hix* ἄδριμις *E* ἀδρύμη *mox* edd.: cf. Steph. s. v. Ἀδρύμης. — ἐν ᾗ] ἐν ᾧ *F*. 20. νεώρια ἦν θ' αἱ *F*. — ταριχίαι *C*. 21. κατὰ ταύτην scribendum videtur, ut habet Steph. s. v. Λοπαδοῦσσα laudato Artemidoro auctore. — λοπάδουσα *Cx* λοπάδουσσα codd. reliq. 22. Βαλίθωνος om. *E* Βα-

πίαν· εἶτα Θένα πόλις παρὰ τὴν ἀρχὴν κειμένη τῆς μικρᾶς Σύρτεως· πολλαὶ δ' εἰσὶ καὶ ἄλλαι μεταξὺ πολίχναι οὐκ ἄξιαι μνήμης· παράκειται δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς Σύρτεως νῆσος παραμήκης, ἡ Κέρκιννα, εὐμεγέθης, ἔχουσα ὁμώνυμον πόλιν, καὶ ἄλλη ἐλάττων Κερκιννῖτις.

17. *Συνεχὴς δ' ἐστὶν ἡ μικρὰ Σύρτις, ἣν καὶ Λωτοφαγῖτιν Σύρτιν λέγουσιν. ἔστι δ' ὁ μὲν κύκλος τοῦ κόλπου τούτου σταδίων χιλίων ἑξακοσίων, τὸ δὲ πλάτος τοῦ στόματος ἑξακοσίων· καθ' ἑκατέραν [δὲ] τὴν ἄκραν τὴν ποιοῦσαν τὸ στόμα προσεχεῖς εἰσι τῇ ἠπείρῳ νῆσοι, ἥ τε λεχθεῖσα Κέρκιννα καὶ ἡ Μῆνιγξ, πάρισοι τοῖς μεγέθεσι. τὴν δὲ Μήνιγγα νομίζουσιν εἶναι τὴν τῶν Λωτοφάγων γῆν τὴν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένην, καὶ δείκνυταί τινα σύμβολα, καὶ βωμὸς Ὀδυσσέως καὶ αὐτὸς ὁ καρπός· πολὺ γάρ ἐστι τὸ δένδρον ἐν αὐτῇ τὸ καλούμενον λωτόν, ἔχον ἥδιστον καρπόν· πλείους δ' εἰσὶν ἐν αὐτῇ πολίχναι, μία δ' ὁμώνυμος τῇ νήσῳ· καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Σύρτει πολίχναι τινές*
C. 835 *εἰσι. κατὰ δὲ τὸν μυχόν ἐστι παμμέγεθες ἐμπόριον, ποταμὸν ἔχον ἐμβάλλοντα εἰς τὸν κόλπον· διατείνει δὲ μέχρι δεῦρο τὰ τῶν ἀμπώτεων πάθη καὶ τῶν πλημμυρίδων, καθ' ὃν καιρὸν ἐπὶ τὴν θήραν τῶν ἰχθύων ἐπιπηδῶσιν οἱ πρόσχωροι κατὰ σπουδὴν θέοντες.*

18. *Μετὰ δὲ τὴν Σύρτιν Ζοῦχίς ἐστι λίμνη σταδίων τετρακοσίων στενὸν ἔχουσα εἴσπλουν καὶ παρ' αὐτὴν πόλις ὁμώ-*

λίθονος πρὸς θυννοσκοπίαν om. *moz βαλέθωνος F καλλίθυννος x ἁρμόδιος i*, quod Cor. recepit parum considerate: pro cognomine quodam Punico Ammonis hoc verbum habent nonnulli, qua de re penes peritiores sit iudicium. — *ἐν ᾗ θυννοσκο*^π *E*: unde a Strabone scriptum fuisse suspicor *πρὸς ᾗ θυννοσκοπεῖον*: cf. V, 223. 225; verbum *θυννοσκοπία* praeter hunc locum nusquam legitur. 1. *θαίνα* codd., Cor. mutavit coll. p. 831 extr. ubi in ε consentiunt codd., idque tuentur Plin. et Itin. Antonini: sed in titulo ap. Grut. p. 363 commemorantur coloni thainit. et apud Ptol. exstat *Θέαινα*, ex *διττογραφίᾳ*, ut videtur, ortum. — *παρὰ*] *περὶ moxz*. 4. *κέρκινα F*: simplex *ν* praebent codd. II, 123. 5. *κερκινῖτις F κερκινῆτις i*. 6. *λωτοφαγῖτ E λωτοφαγίτην F*. 7. *κύκλον F*. — *κόλπου*] *τόπου E*. 9. *ἑτέραν E*. — *δὲ* om. codd., exc. *i*: *δ' ἄκραν E*. 11. *μήνιγκα F*. 12 *τὴν λωτοφαγίτιν γῆν E*. 16. *τινές*] *πολλαὶ F*. 17. *ἐμπορίον* (sic) *F ἐμπορεῖον Cmoxz* edd.

νυμος πορφυροβαφεῖα ἔχουσα καὶ ταριχείας παντοδαπάς· εἶτ' ἄλλη λίμνη πολὺ ἐλάττων· καὶ μετὰ ταύτην Ἀβρότονον πόλις A. 1192 καὶ ἄλλαι τινές, συνεχῶς δὲ Νεάπολις, ἣν καὶ Λέπτιν καλοῦσιν· ἐντεῦθεν δ' ἐστὶ δίαρμα τὸ [ἐπὶ] Λοκρῶν τῶν Ἐπιζεφυρίων τρισχίλιοι ἑξακόσιοι στάδιοι. ἑξῆς δ' ἐστὶ ποταμός· καὶ μετὰ ταῦτα διατείχισμά τι, ὃ ἐποίησαν Καρχηδόνιοι, γεφυροῦντες βάραθρά τινα εἰς τὴν χώραν ἀνέχοντα· εἰσὶ δὲ καὶ ἀλίμενοί τινες ἐνταῦθα τόποι, τῆς ἄλλης παραλίας ἐχούσης λιμένας· εἶτ' ἄκρα ὑψηλὴ καὶ ὑλώδης, ἀρχὴ τῆς μεγάλης Σύρτεως, καλοῦσι δὲ Κεφαλάς· εἰς ταύτην δὲ τὴν ἄκραν ἐκ Καρχηδόνος στάδιοί εἰσι μικρῷ πλείους τῶν πεντακισχιλίων.

19. Ὑπέρκειται δὲ τῆς ἀπὸ Καρχηδόνος παραλίας μέχρι Κεφαλῶν καὶ μέχρι τῆς Μασαισυλίων ἡ τῶν Λιβοφοινίκων γῆ μέχρι τῆς τῶν Γαιτούλων ὀρεινῆς, ἤδη Λιβυκῆς οὔσης. ἡ δ' ὑπὲρ τῶν Γαιτούλων ἐστὶν ἡ τῶν Γαραμάντων γῆ παράλληλος ἐκείνῃ, ὅθεν οἱ Καρχηδόνιοι κομίζονται λίθοι· τοὺς δὲ Γαράμαντας ἀπὸ τῶν Αἰθιόπων *καὶ* τῶν παρωκεανιτῶν ἀφεστάναι φασὶν ἡμερῶν ἐννέα ἢ καὶ δέκα ὁδόν· τοῦ δὲ Ἄμμωνος καὶ πεντεκαίδεκα. μεταξὺ δὲ τῆς Γαιτούλων καὶ τῆς ἡμετέρας παραλίας πολλὰ μὲν πεδία, πολλὰ δὲ ὄρη καὶ λίμναι μεγάλαι καὶ ποταμοί, ὧν τινες καὶ καταδύντες ὑπὸ γῆς ἀφανεῖς γίνονται· λιτοὶ δὲ σφόδρα τοῖς βίοις εἰσὶ καὶ τῷ κόσμῳ, πολυγύναικες δὲ καὶ πολύπαιδες, τἆλλα δὲ ἐμφερεῖς τοῖς νομάσι τῶν Ἀράβων· καὶ ἵπποι δὲ καὶ βόες μακροτραχηλότεροι τῶν παρ'

---

2. ἐλάττω *DFh* (sed in hoc ν sec. m. add.). 3. λέπτην *F*. 4. τὸ] τῶν *E* ἐπὶ Xyl., unde Cor. scripsit τὸ ἐπὶ. 5. Κίνυφος post vocem ποταμός add. edd. inde a Xyl.: atque intelligendus haud dubie fluvius, qui Κίνυψ appellatur a scriptoribus compluribus, Κίνυφος a nemine. 7. βάθρα *Dhi*. 8. εἶτα *D*. 10. δὲ τὴν] δὴ τὴν *F*. 11. εἰσι om. *E*. 13. μασσαισυλείων *F* μασσαισυλίων codd. rell. edd. — ἡ] καὶ codd. Tzsch. corr. de coni. Tyrwh. 14. γετούλων codd. Xyl. mut. — ὀρινῆς *F*. 15. γετούλων codd. Xyl. mut. — γαραμαντῶν codd., exc. *E*. 16. γαραμάντας *F*. 17. καὶ delendum esse recte censuit Grosk.: v. I, 3. 39. 131. 19. γετούλων codd., exc. *F*. 20. παλίας *F*. 21. καταδῦντες *F*. — ὑπογεῖς *C*. 24. δὲ] δὴ *F*. — μακροτράχηλοι *E* μακροχηλότεροι *CDhx* quod rec. Tzsch. Cor., μακροχειλότεροι *x* ald.: verum servavit *F*.

ἄλλοις· ἱπποφόρβια δ' ἐστὶν ἐσπουδασμένα διαφερόντως τοῖς βασιλεῦσιν, ὥστε καὶ ἀριθμὸν ἐξετάζεσθαι πώλων κατ' ἔτος εἰς μυριάδας δέκα. τὰ δὲ πρόβατα γάλακτι καὶ κρέασιν ἐκτρέφεται, καὶ μάλιστα πρὸς τοῖς Αἰθίοψι. τοιαῦτα μὲν τὰ ἐν τῇ μεσογαίᾳ.

20. *Ἡ δὲ μεγάλη Σύρτις τὸν μὲν κύκλον ἔχει σταδίων [τρισχιλίων] ἐνναχοσίων τριάκοντά που, τὴν δ' ἐπὶ τὸν μυχὸν διάμετρον χιλίων πεντακοσίων, τοσοῦτον δέ που καὶ τὸ τοῦ στόματος πλάτος. ἡ χαλεπότης δὲ καὶ ταύτης τῆς Σύρτεως καὶ τῆς μικρᾶς ......, ὅτι πολλαχοῦ τεναγώδης ἐστὶν ὁ βυθὸς*
C. 836 *καὶ κατὰ τὰς ἀμπώτεις καὶ τὰς πλημμυρίδας συμβαίνει τισὶν ἐμπίπτειν εἰς τὰ βράχη καὶ καθίζειν, σπάνιον δ' εἶναι τὸ σω-*
A. 1193 *ζόμενον σκάφος. διόπερ πόρρωθεν τὸν παράπλουν ποιοῦνται, φυλαττόμενοι, μὴ ἐμπέσοιεν εἰς τοὺς κόλπους ὑπ' ἀνέμων ἀφύλακτοι ληφθέντες· τὸ μέντοι παρακίνδυνον τῶν ἀνθρώπων ἁπάντων διαπειρᾶσθαι ποιεῖ, καὶ μάλιστα τῶν παρὰ γῆν περίπλων. εἰσπλέοντι δὴ τὴν μεγάλην Σύρτιν ἐν δεξιᾷ μετὰ τὰς Κεφαλὰς ἐστι λίμνη τριακοσίων που σταδίων τὸ μῆκος, ἑβδομήκοντα δὲ τὸ πλάτος, ἐκδιδοῦσα εἰς τὸν κόλπον, ἔχουσα καὶ νησία καὶ ὕφορμον πρὸ τοῦ στόματος. μετὰ δὲ τὴν λίμνην τόπος ἐστὶν Ἀσπὶς καὶ λιμὴν κάλλιστος τῶν ἐν τῇ Σύρτει.*

---

1. *ἱπποφορβεῖα F.* 2. *πόλων F.* 3. *ἐτρέφοντο F ἐτρέφετο* codd. rell., exc. *E*, in quo *ἐκ* inter versus additum est pr. m. 6. *τὸν μὲν* om. *F.* 7. *τρισχιλίων* in nullo legitur cod.: in *E* tamen inter *ςα* (*δ* supra) et sigla [sigla]*λ* lacuna est, ad quam explendam litera in marg. videtur fuisse adiecta (id quod ex additis punctis suspicor), quae nunc cum margine recisa est: quae in *F* hoc loco exstant sigla duo ex more librarii, qui hanc codicis partem exaravit, legenda esse videntur *ἐνναχισχιλίων τριάκοντα*: prioris vero forma non multum abest a *Γ.* Certissimam tamen iudico illam scripturam, a Grosk. commendatam coll. II, 123: *πεντακισχιλίων* quod legitur in *x* e corr., quodque Cas. quamvis dubitanter proposuerat, rec. Cor. 8. *τὸ* om. *CEDhw*, in ultimo hoc collocatur ante *πλάτος*. 10. Post *μικρᾶς* excidisse quaedam, velut *ἐκ τούτου γίνεται* vel similia, recte iudicat Grosk. 11. *καὶ* ante *κατὰ* om. codd., exc. *Ex.* 12. *βάθη* Cor., sed sec. m. corr. 14. *ἐμπέσειεν E.* 16. *παράπλων* scribendum esse suspicatur Cor. satis probabiliter. 17. *δὴ*] *δὲ E.* — *κατὰ Dhi.* 21. *ἐστὶν* om. *E.*

συνεχὴς δὲ ὁ Εὐφράντας πύργος ἐστίν, ὅριον τῆς πρότερον Καρχηδονίας γῆς καὶ τῆς Κυρηναίας τῆς ὑπὸ Πτολεμαίῳ· εἶτ' ἄλλος τόπος, Χάραξ καλούμενος, ᾧ ἐμπορίῳ ἐχρῶντο Καρχηδόνιοι κομίζοντες οἶνον, ἀντιφορτιζόμενοι δὲ ὀπὸν καὶ σίλφιον παρὰ τῶν ἐκ Κυρήνης λάθρα παρακομιζόντων· εἶθ' οἱ Φιλαίνων βωμοί· καὶ μετὰ τούτους Αὐτόμαλα, φρούριον φυλακὴν ἔχον, ἱδρυμένον κατὰ τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου παντός· ἔστι δ' ὁ διὰ τοῦ μυχοῦ τούτου παράλληλος, τοῦ μὲν δι' Ἀλεξανδρείας μικρῷ νοτιώτερος χιλίοις σταδίοις, τοῦ δὲ διὰ Καρχηδόνος ἐλάττοσιν ἢ δισχιλίοις· πίπτοι δ' ἂν τῇ μὲν καθ' Ἡρώων πόλιν τὴν ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τῇ δὲ κατὰ τὴν μεσόγαιαν τῶν Μασαισυλίων καὶ τῶν Μαυρουσίων. *ὅπου* τὸ λειπόμενον ἤδη τῆς παραλίας ἐστὶν εἰς πόλιν Βερενίκην στάδιοι *ἐνναχισ*χίλιοι πεντακόσιοι. ὑπέρκεινται δὲ τοῦ μήκους τοῦδε *πλάτους* παρήκοντες καὶ μέχρι τῶν Φιλαίνου βωμῶν οἱ προσαγορευόμενοι Νασαμῶνες, Λιβυκὸν ἔθνος· ἔχει δὲ τὸ μεταξὺ διάστημα καὶ λιμένας οὐ πολλοὺς ὑδρεῖά τε σπάνια. ἔστι δὲ ἄκρα λεγομένη Ψευδοπενιάς, ἐφ' ἧς ἡ Βερενίκη τὴν θέσιν ἔχει παρὰ λίμνην τινὰ Τριτωνιάδα, ἐν ᾗ μάλιστα νησίον ἐστὶ καὶ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἐν αὐτῷ· ἔστι δὲ καὶ λίμνη Ἑσπερίδων, καὶ ποταμὸς

3. ἐμπορείῳ *CD* sed hic sec. m. corr. 5. εἶθ' ἡ *Dh*, sed hic postea corr. — φιλαίνου *E*. 6. καὶ μετὰ] μετὰ δὲ *F*. — φυλακὴν ἔχον om. *mox*. 7. παντός om. *E*. 8. μικρὸν *E*. 9. ἐλάττωσιν *F*. 10. πίπτει *Dh*. — τῇ μὲν ἡρώων πόλει τῇ ἐν κτλ. *F*. — πόλει *C*. 12. μασσαισύλων codd. μασσαισυλίων edd. — ὅπου incommodum valde est atque inconcinnum, neque multum proficimus Groskurdtii coniectura ἀφ' οὗ proponentis: videtur potius delenda haec vox. 13. ἐνναχισχίλιοι corruptum esse sponte sua apparet ex iis, quae supra de Syrtis circuitu traduntur: corr. Letronn., qui recte suspicatur errorem ortum esse e siglorum *Θ* et *Α* confusione admodum facili. 14. τοῦ δὲ πλάτους codd. edd.: quae cum sensu careant, Letronn. eiicienda esse censuit; Grosk. τὸ δὲ πλάτος scribi voluit parum apte: πλάτους videtur superscriptum esse ab aliquo, qui de Syrti cogitans rectiorem putavit hanc vocem quam μήκους, ac postea in orationis seriem receptum. 17. ὑδρία *CF*. — τε] δὲ codd., Cor. corr. 18. ψευδοπελιάς *E* ψευδοπενίας *F*. — βερονίκη *F*. 19. τριτωνίδα edd.: quae solita est huius nominis forma, sed cf. Eurip. Ion. v. 872. 20. καὶ ante λίμνη om. *E*. — λιμὴν codd. edd., sed λίμνη scribendum esse recte vidit Dodwell. (v. de peripli

ἐμβάλλει Λάθων. ἐνδοτέρω δὲ τῆς Βερενίκης ἐστὶ τὸ μικρὸν ἀκρωτήριον λεγόμενον Βόρειον, ὃ ποιεῖ τὸ στόμα τῆς Σύρτεως πρὸς τὰς Κεφαλάς· κεῖται δὲ ἡ Βερενίκη κατὰ τὰ ἄκρα τῆς Πελοποννήσου, κατὰ τὸν καλούμενον Ἰχθὺν ......· καὶ ἔτι κατὰ τὴν Ζάκυνθον, ἐν διάρματι σταδίων τρισχιλίων ἑξακοσίων. ἐκ ταύτης τῆς πόλεως τριακοσταῖος πεζῇ περιώδευσε τὴν Σύρτιν Μάρκος Κάτων, κατάγων στρατιὰν πλειόνων ἢ μυρίων ἀνδρῶν,
A. 1194 **ὃ* εἰς μέρη διελὼν τῶν ὑδρείων χάριν· ὥδευσε δὲ πεζὸς ἐν*
ἄμμῳ βαθείᾳ καὶ καύμασι. μετὰ δὲ Βερενίκην πόλις ἐστὶ Ταύ-
C. 837 *χειρα, ἣν καὶ Ἀρσινόην καλοῦσιν· εἶθ' ἡ Βάρκη πρότερον, νῦν*
*δὲ Πτολεμαΐς· εἶτα Φυκοῦς ἄκρα, ταπεινὴ μέν, πλεῖστον δ' ἐκκειμένη πρὸς ἄρκτον παρὰ τὴν ἄλλην *τὴν* Λιβυκὴν παραλίαν· κεῖται δὲ κατὰ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς ἐν διάρματι δισχιλίων ὀκτακοσίων σταδίων· ἔστι δὲ καὶ πολίχνιον ὁμώνυμον τῇ ἄκρᾳ. οὐ πολὺ δὲ τοῦ Φυκοῦντος ἀπέχει τὸ τῶν Κυρηναίων ἐπίνειον ἡ Ἀπολλωνιάς, ὅσον ἑκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα σταδίοις, τῆς δὲ Βερενίκης χιλίοις, τῆς δὲ Κυρήνης ὀγδοήκοντα, πόλεως μεγάλης ἐν τραπεζοειδεῖ πεδίῳ κειμένης, ὡς ἐκ τοῦ πελάγους ἑωρῶμεν αὐτήν.*

Hannonis aetate, in Huds. Geogr. min. p. 5); quamquam apud Scylacem legitur *Ἑσπερίδες πόλις καὶ λιμήν*: at hic portus non diversus ab ipsa Berenice. Praeterea commemoratur ap. Ptolem. IV, 4 *ἡ ἀπὸ τοῦ Λάθωνος ποταμίου ἐκτρεπομένη λίμνη*: denique ipse sententiarum connexus is est, ut lacus potius quam portus mentionem exspectes. 1. *ἐμβάλει* F. — *δὲ* om. E. — *βερνίκης* F. 3. *τὰ* om. E. Ceterum propter pluralem hunc Grosk. recte suspicatur excidisse *καὶ τὸν Χελωνάταν* post *τὸν Ἰχθύν*, coll. VIII, 343: etenim ipsa enunciati forma et particulae *καὶ ἔτι*, quae subiiciuntur, non unum modo nomen a Strabone scriptum fuisse comprobant. 5. *Ζάκινθος* C. — *σταδίων* om. E. — *καὶ ἑξακοσίων* D (sed *καὶ* sec. m. del.) h. — *ἐκ ταύτης δὲ τῆς* E. 7. *τὴν στρατιὰν* C. 8. *ὃ* F *καὶ* i, *ὁ* om. edd. inde a Xyl. recte. — *ὑδρίων* CFx. 9. *βερενίκην πόλιν πόλις* F. — *τάρχειρα* CDFhisw *τεύχειρα* codd. rell., exc. E. 11. *φυσικοῦς* F. — *δὲ κειμένη* codd., Cor. corr. de coni. Cas. 12. *τὴν* ante *Λιβυκὴν* om. edd. inde a Xyl. — *λιβικὴν* C. 13. *τέναρον*, sed *αι* sup. *ε* sec. m. add., D. 15. *ἐπίνηον* F. 16. *Ἀπολλωνία* vid. scribendum: sic enim et ab aliis et ab ipso Strabone infra vocatur hoc oppidum. — *καὶ* om. Dh. 18. *τραπεζοειδῆ* C.

21. Ἔστι δὲ Θηραίων κτίσμα, Λακωνικῆς νήσου, ἣν καὶ Καλλίστην ὠνόμαζον τὸ παλαιόν, ὥς φησι καὶ Καλλίμαχος·

Καλλίστη τὸ πάροιθε, τὸ δ' ὕστερον οὔνομα Θήρη,
μήτηρ εὐίππου πατρίδος ἡμετέρης.

κεῖται δὲ τὸ τῶν Κυρηναίων ἐπίνειον κατὰ τὸ ἑσπέριον τῆς Κρήτης ἄκρον, τὸ τοῦ Κριοῦ μέτωπον, ἐν διάρματι [δισ]χιλίων σταδίων· ὁ δὲ πλοῦς Λευκονότῳ. λέγεται δὲ ἡ Κυρήνη κτίσμα Βάττου· πρόγονον δὲ τοῦτον ἑαυτοῦ φάσκει Καλλίμαχος· ηὐξήθη δὲ διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας· καὶ γὰρ ἱπποτρόφος ἐστὶν ἀρίστη καὶ καλλίκαρπος, καὶ πολλοὺς ἄνδρας ἀξιολόγους ἔσχε καὶ δυναμένους ἐλευθερίας ἀξιολόγως προΐστασθαι καὶ πρὸς τοὺς ὑπερκειμένους βαρβάρους ἰσχυρῶς ἀντέχειν. τὸ μὲν οὖν παλαιὸν αὐτόνομος ἦν ἡ πόλις· εἶτα οἱ τὴν Αἴγυπτον κατασχόντες Μακεδόνες αὐξηθέντες ἐπέθεντο αὐτοῖς, ἀρξάντων τῶν περὶ Θίβρωνα τῶν ἀνελόντων τὸν Ἅρπαλον. βασιλευθέντες δὲ χρόνους τινὰς εἰς τὴν Ῥωμαίων ἐξουσίαν ἦλθον, καὶ νῦν ἐστιν ἐπαρχία τῇ Κρήτῃ συνεζευγμένη· τῆς δὲ Κυρήνης ἐστὶ περιπόλια ἥ τε Ἀπολλωνία καὶ ἡ Βάρκη καὶ ἡ Ταύχειρα καὶ Βερενίκη καὶ τὰ ἄλλα πολίχνια τὰ πλησίον.

22. Ὁμορεῖ δὲ τῇ Κυρηναίᾳ ἡ τὸ σίλφιον φέρουσα καὶ τὸν ὀπὸν τὸν Κυρηναῖον, ὃν ἐκφέρει τὸ σίλφιον ὀπισθέν· ἐγγὺς δ' ἦλθε τοῦ ἐκλιπεῖν, ἐπελθόντων τῶν βαρβάρων κατὰ ἔχθραν τινὰ καὶ φθειράντων τὰς ῥίζας τοῦ φυτοῦ· εἰσὶ δὲ νομάδες. ἄνδρες δ' ἐγένοντο γνώριμοι Κυρηναῖοι Ἀρίστιππός τε ὁ Σωκρατικός, ὅστις καὶ τὴν Κυρηναϊκὴν κατεβάλετο φιλοσοφίαν, καὶ θυγάτηρ, Ἀρήτη τοὔνομα, ἥπερ διεδέξατο τὴν σχολήν, καὶ ὁ ταύτην πάλιν διαδεξάμενος υἱὸς Ἀρίστιππος, ὁ κλη- A. 1195
θεὶς Μητροδίδακτος, καὶ Ἀννίκερις, ὁ δοκῶν ἐπανορθῶσαι τὴν Κυρηναϊκὴν αἵρεσιν καὶ παραγαγεῖν ἀντ' αὐτῆς τὴν Ἀννικερίαν.

---

1. θυραίων C. 2. καὶ om. E. 3. πάροιθεν EF. 6. χιλίων codd., quod cum Cas. correxisset coll. X, 475, denuo reposuerunt Tzsch. Cor. 7. λευκονώτῳ F. 8. ηὔξησε ald. 10. ἡ ἀρίστη CDz. — καλλίκαρπος F. 11. ἀξιολόγους Dh. 13. ἡ om. E. — οἱ] ἡ F om. E. 15. παρὰ C. — βίθρωνα hi θρίβωνα x. 18. ταύχειρα, ευ sup. αυ pr. m. add., E τεύχειρα moxz. 20. κυρήνα C. 23. φθειρόντων E. 25. ὃς x. 26. ἀρίτη Dh.

C. 838 *Κυρηναῖος δ' ἐστὶ καὶ Καλλίμαχος καὶ Ἐρατοσθένης, ἀμφότεροι τετιμημένοι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίων βασιλεῦσιν, ὁ μὲν ποιητὴς ἅμα καὶ περὶ γραμματικὴν ἐσπουδακώς, ὁ δὲ καὶ ταῦτα καὶ περὶ φιλοσοφίαν καὶ τὰ μαθήματα, εἴ τις ἄλλος, διαφέρων. ἀλλὰ μὴν καὶ Καρνεάδης (οὗτος δὲ τῶν ἐξ Ἀκαδημίας ἄριστος φιλοσόφων ὁμολογεῖται) καὶ ὁ Κρόνος δὲ Ἀπολλώνιος ἐκεῖθέν ἐστιν, ὁ τοῦ διαλεκτικοῦ Διοδώρου διδάσκαλος, τοῦ καὶ αὐτοῦ Κρόνου προσαγορευθέντος, μετενεγκάντων τινῶν τὸ τοῦ διδασκάλου ἐπίθετον ἐπὶ τὸν μαθητήν. μετὰ δὲ τὴν Ἀπολλωνίαν ἐστὶν ἡ λοιπὴ τῶν Κυρηναίων παραλία μέχρι Καταβαθμοῦ σταδίων δισχιλίων διακοσίων, οὐ πάνυ εὐπαράπλους· καὶ γὰρ λιμένες ὀλίγοι καὶ ὕφορμοι καὶ κατοικίαι καὶ ὑδρεῖα. τῶν δὲ μάλιστα ὀνομαζομένων κατὰ τὸν παράπλουν τόπων τό τε Ναύσταθμόν ἐστι καὶ τὸ Ζεφύριον πρόσορμον ἔχον καὶ ἄλλο Ζεφύριον καὶ ἄκρα Χερρόνησος λιμένα ἔχουσα· κεῖται δὲ κατὰ †Κύκλον τῆς Κρήτης ἐν διάρματι χιλίων καὶ πεντακοσίων σταδίων νότῳ· εἶτα Ἡράκλειόν τι ἱερὸν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ κώμη Παλίουρος· εἶτα λιμὴν Μενέλαος καὶ †Ἀρδανίξις, ἄκρα ταπεινὴ ὕφορμον ἔχουσα· εἶτα μέγας λιμήν, καθ' ὃν ἡ ἐν τῇ Κρήτῃ Χερρόνησος ἵδρυται, τρισχιλίων που σταδίων διάρμα ἀπολεί-*

2. *τετιμημένοι* om. *E*. — *τῶν Αἰγυπτίων* edd. inde a Cas. 5. *οὗτος δὲ* om. *E*. 7. *τοῦ καὶ αὐτοῦ — προσαγορευθέντος* om. *F* *τοῦ — μαθητὴν* om. *x*. 8. *μετενεγκόντων* codd., exc. *CF*, edd. 12. *ὑδρεῖαι* codd., exc. *D* (in hoc *ι* in fine verbi erasum) *E*, edd. 16. *κόρυκον* Xyl. *Κώρυκον* Cor. coll. VIII, 363: quod satis placeret, nisi ad septentrionem vergeret illud promontorium, ita ut parum apte eo referantur quae subiiciuntur; sed Cherrhonesus quoque, quae mox commemoratur, in septentrionali Cretae ora est sita: nec melius habeo quod proponam. — *δισχιλίων* scribendum esse censet Grosk., coll. p. 837, haud iniuria, ut videtur: mirum tamen est, quod omnes numeri, qui de Cretae distantia ab Cyrenaicae ora h. l. afferuntur, neque rerum naturae neque inter se conveniunt. 18. *ἀρδανίξης* *s* (sed *ι* sup. *η* add.) ald. *Ἀρδανάξης* edd. inde a Xyl.: *Ἀρδανία* cum nominetur hoc promontorium I, 40, ita hic quoque scribendum censet Grosk.; praeferendum tamen videri, vel propter codd. scripturam, *Ἀρδανίς*, quod legitur apud Ptolem. IV, 5, supra monui ad l. l. 19. *ἡ* om. *E*. 20. *δισχιλίων* scribendum censent Letronn. et Grosk., ac nimium certe illud est intervallum. — *ἀπολιποῦσα* codd., Cor. corr.

πουσα μεταξύ· ὅλη γὰρ σχεδόν τι τῇ παραλίᾳ ταύτῃ ἀντίκειται παράλληλος ἡ Κρήτη στενὴ καὶ μακρά. μετὰ δὲ τὸν μέγαν λιμένα ἄλλος λιμὴν Πλῦνος, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν Τετραπυργία. †τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη μέχρι Παραιτονίου, κἀκεῖθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καλεῖται δὲ ὁ τόπος Κατάβαθμος· μέχρι δεῦρο ἡ Κυρηναία. ἣ καὶ εἴρηται ἡμῖν ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς.

23. Τὴν δ' ὑπερκειμένην ἐν βάθει χώραν τῆς Σύρτεως καὶ τῆς Κυρηναίας κατέχουσιν οἱ Λίβυες, παράλυπρον καὶ αὐχμηράν· πρῶτοι μὲν οἱ Νασαμῶνες, ἔπειτα Ψύλλοι καί τινες Γαίτουλοι, ἔπειτα Γαράμαντες· πρὸς ἕω δ' ἔτι μᾶλλον οἱ Μαρμαρίδαι, προσχωροῦντες ἐπὶ πλέον τῇ Κυρηναίᾳ καὶ παρατείνοντες μέχρι Ἄμμωνος. τεταρταίους μὲν οὖν φασιν ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τῆς μεγάλης Σύρτεως τοῦ κατ' Αὐτόμαλά πως βαδίζοντας ὡς A. 1196 ἐπὶ χειμερινὰς ἀνατολὰς .... ἀφικνεῖσθαι. ἔστι δὲ ὁ τόπος οὗτος ἐμφερὴς τῷ Ἄμμωνι, φοινικοτρόφος τε καὶ εὔυδρος· ὑπέρκειται δὲ τῆς Κυρηναίας *τῆς* πρὸς μεσημβρίαν· μέχρι μὲν σταδίων ἑκατὸν καὶ δενδροφόρος ἐστὶν ἡ γῆ· μέχρι δ' ἄλ-

---

2. Voce *παράλληλος* cum finiatur pagina in *F*, proxime insequens incipit a voce *εὐπορίας* (v. p. 840), ita ut folium intercidisse liqueat. — *μέγαν* om. *E*. 3. *πλυνὸς E*. 4. *ἤδη* om. ald. Post hoc verbum excidisse censet Grosk. *ἐστὶ τὸ*: sed ne ita quidem restituitur hic locus violentius, ut opinor, turbatus. Verba enim *καλεῖται — Κυρηναία* eo loco quo nunc leguntur ferri nequeunt, nec quidquam profeceris, si cum Letronnio parenthesi ea includas. Videntur potius collocanda esse ante *τὸ δὲ λοιπὸν κτλ.*, simulque in proximis verba *ἣ καὶ* eiicienda. 6. *ἣ* Cor. *ὃ* coni. Letr. 9. *πρῶτον* edd. — *γετοῦλοι* codd. 10. *ἔπειτα*] *καὶ CErxz*. 10. *μαρμαρῖται* codd., exc. *E* (?). 13. *τοὺς κατ' αὐτὸ μαλακῶς* codd. Quae cum corrupta esse dudum animadversum esset, Salm. (v. Exerc. Plin. p. 271) coniecit scribendum esse *τοὺς ἀπ' Αὐτομάλακος*, Falconer. *τοὺς κατ' Αὐτόμαλά πως*, Grosk. denique *τοὺς κατ' αὐτὸν Νασαμῶνας*: veram esse scripturam a me restitutam liquet, ni fallor, e p. 836. 14. Ante *ἀφικνεῖσθαι* excidisse nomen loci, quo perveniatur quatuor diebus a Syrtis recessu, luce clarius est. Quem *Αὔγιλα* fuisse Grosk. rectissime suspicatus est, coll. Herod. IV, 172, 182; idem vero cum censeat Strabonem scripsisse *εἰς τόπον τινὰ τὰ Αὔγιλα καλούμενον*, crediderim potius nihil scriptum fuisse nisi *εἰς Αὔγιλα*, quae quam facile post *ἀνατολὰς* negligi potuerint, apparet. 15. *φοινικότροφος* codd., exc. *DE*, edd. 16. *τῆς* delendum esse Grosk. recte iudicavit.

λων ἑκατὸν σπείρεται μόνον, [οὐκ] ὀρυζοτροφεῖ δ' ἡ γῆ διὰ τὸν αὐχμόν. ὑπὲρ δὲ τούτων ἡ τὸ σίλφιον [φέρουσά] ἐστιν· C. 839 εἶθ' ἡ ἀοίκητος καὶ ἡ τῶν Γαραμάντων· ἔστι δ' ἡ τὸ σίλφιον φέρουσα στενὴ καὶ παραμήκης καὶ παράξηρος, μῆκος μὲν ὡς ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ἰόντι ὅσον σταδίων χιλίων, πλάτος δὲ τριακοσίων ἢ μικρῷ πλειόνων τό γε γνώριμον. εἰκάζειν μὲν γὰρ ἅπασαν πάρεστι διηνεκῶς τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραλλήλου κειμένην τοιαύτην εἶναι κατά τε τοὺς ἀέρας καὶ τὴν τοῦ φυτοῦ φοράν· ἐπεὶ δ' ἐμπίπτουσιν ἐρημίαι πλείους, [οὐ] τοὺς πάντας τόπους ἴσμεν· παραπλησίως δ' ἀγνοεῖται καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ Ἄμμωνος καὶ τῶν αὐάσεων μέχρι τῆς Αἰθιοπίας. οὐδ' ἂν ἔχοιμεν λέγειν τοὺς ὅρους οὔτε τῆς Αἰθιοπίας οὔτε τῆς Λιβύης, ἀλλ' οὐδὲ τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ τρανῶς, μή τι γε τῆς πρὸς τῷ ὠκεανῷ.

24. Τὰ μὲν οὖν μέρη τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης οὕτω διάκειται· ἐπεὶ δ' οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἀρίστην αὐτῆς καὶ γνωριμωτάτην κατέχουσιν, ἅπαντας ὑπερβεβλημένοι τοὺς πρότερον ἡγεμόνας, ὧν μνήμην ἴσμεν, ἄξιον *καὶ* διὰ βραχέων καὶ τὰ τούτων εἰπεῖν. ὅτι μὲν οὖν ἐκ μιᾶς ὁρμηθέντες πόλεως τῆς Ῥώμης ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν ἔσχον διὰ τὸ πολεμεῖν καὶ πολιτικῶς ἄρχειν, εἴρηται, καὶ διότι μετὰ τὴν Ἰταλίαν τὰ κύκλῳ προσεκτήσαντο, τῇ αὐτῇ ἀρετῇ χρώμενοι. τριῶν δὲ ἠπείρων οὐσῶν, τὴν μὲν Εὐρώπην σχεδόν τι πᾶσαν ἔχουσι, πλὴν τῆς ἔξω τοῦ Ἴστρου καὶ τῶν μεταξὺ τοῦ Ῥήνου καὶ τοῦ Τανάιδος παρωκεανιτῶν. τῆς δὲ Λιβύης ἡ καθ' ἡμᾶς παραλία πᾶσα ὑπ' αὐτοῖς ἐστιν, ἡ δὲ ἄλλη ἀοίκητός ἐστιν ἢ λυπρῶς καὶ νομαδικῶς οἰκεῖται. ὁμοίως δὲ καὶ τῆς Ἀσίας ἡ καθ' ἡμᾶς παραλία πᾶσα ὑποχείριός ἐστιν,

1. οὐκ om. codd.: Cor. add. — ὀρυζοτροφεῖ] οὐ ῥιζοτροφεῖ *E*. 2. φέρουσα om. codd., exc. *i*; ἔχουσα exhibent edd.: illud probabilius est et per se et propter ea, quae sequuntur. 7. τὴν aster. incl. Cor. 9. οὐ om. codd. Hopper. add. 11. ἀναβάσεων *w* ἀνάσεων ald. 15. τὰ μὲν οὖν καθ' ἡμᾶς μέρη τῆς οἰκουμένης codd. edd., sed in *Dhx* τὰ additum ante μέρη, quo sensus qualiscunque redderetur scripturae illi obscurae, nec ferendae: quod scripsimus et ipso sententiarum connexu confirmatur et iis quae leguntur II, 132 in. 18. καὶ ante διὰ om. *w* edd., atque incommodum sane est. 23. πλὴν τῶν ἔξω *E*. 27. ὑποχεί-

εἰ μή τις τὰ τῶν Ἀχαιῶν καὶ Ζυγῶν καὶ Ἡνιόχων ἐν λόγῳ
τίθεται, λῃστρικῶς καὶ νομαδικῶς ζώντων ἐν στενοῖς καὶ λυ- A. 1197
προῖς χωρίοις. τῆς δὲ μεσογαίας καὶ τῆς ἐν βάθει τὴν μὲν
ἔχουσιν αὐτοί, τὴν δὲ Παρθυαῖοι καὶ οἱ ὑπὲρ τούτων βάρβα-
ροι, πρός τε ταῖς ἀνατολαῖς καὶ ταῖς ἄρκτοις Ἰνδοὶ καὶ Βάκ-
τριοι καὶ Σκύθαι, εἶτ' Ἄραβες καὶ Αἰθίοπες· προστίθεται δὲ
ἀεί τι παρ' ἐκείνων αὐτοῖς. ταύτης δὲ τῆς συμπάσης χώρας
τῆς ὑπὸ Ῥωμαίοις ἣ μὲν βασιλεύεται, ἣν δ' ἔχουσιν αὐτοὶ κα-
λέσαντες ἐπαρχίαν, καὶ πέμπουσιν ἡγεμόνας καὶ φορολόγους.
εἰσὶ δέ τινες καὶ ἐλεύθεραι πόλεις, αἱ μὲν ἐξ ἀρχῆς κατὰ φι-
λίαν προσελθοῦσαι, τὰς δ' ἠλευθέρωσαν αὐτοὶ κατὰ τιμήν. εἰσὶ
δὲ καὶ δυνάσται τινὲς καὶ φύλαρχοι καὶ ἱερεῖς ὑπ' αὐτοῖς· οὗ-
τοι μὲν δὴ ζῶσι κατά τινας πατρίους νόμους.

25. Αἱ δ' ἐπαρχίαι διῄρηνται ἄλλοτε μὲν ἄλλως, ἐν δὲ τῷ C. 840
παρόντι, ὡς Καῖσαρ ὁ Σεβαστὸς διέταξεν. ἐπειδὴ γὰρ ἡ πα-
τρὶς ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν προστασίαν τῆς ἡγεμονίας καὶ πολέ-
μου καὶ εἰρήνης κατέστη κύριος διὰ βίου, δίχα διεῖλε πᾶσαν
τὴν χώραν καὶ τὴν μὲν ἀπέδειξεν ἑαυτῷ, τὴν δὲ τῷ δήμῳ·
ἑαυτῷ μέν, ὅση στρατιωτικῆς φρουρᾶς ἔχει χρείαν (αὕτη δ'
ἐστὶν ἡ βάρβαρος καὶ πλησιόχωρος τοῖς μήπω κεχειρωμένοις
ἔθνεσιν ἢ λυπρὰ καὶ δυσγεώργητος, ὥσθ' ὑπὸ ἀπορίας τῶν
ἄλλων, ἐρυμάτων δ' εὐπορίας ἀφηνιάζειν καὶ ἀπειθεῖν), τῷ
δήμῳ δὲ τὴν ἄλλην, ὅση εἰρηνικὴ καὶ χωρὶς ὅπλων ἄρχεσθαι
ῥᾳδία· ἑκατέραν δὲ τὴν μερίδα εἰς ἐπαρχίας διένειμε πλείους,
ὧν αἱ μὲν καλοῦνται Καίσαρος, αἱ δὲ τοῦ δήμου. καὶ εἰς μὲν
τὰς Καίσαρος ἡγεμόνας καὶ διοικητὰς Καῖσαρ πέμπει, διαιρῶν
ἄλλοτε ἄλλως τὰς χώρας καὶ πρὸς τοὺς καιροὺς πολιτευόμενος,
εἰς δὲ τὰς δημοσίας ὁ δῆμος στρατηγοὺς ἢ ὑπάτους· καὶ αὐ-

ριος] ὑπ' αὐτοῖς x. 4. οἱ om. codd., exc. *E*: Cor. addiderat de coni. 6. Post *Αἰθίοπες* Grosk. haud iniuria suspicatur excidisse *πρὸς νότον* sive mavis *πρὸς νότῳ*. — *προστίθεται*] *πρόσεστι* *Er*. 8. *ἣ* edd. — *ἣν*] *τὴν* Cor. 14. *αἰπαρχίαι* *C*. 20. Verba *μήπω κεχειρωμένοις ἔθνεσιν* evanuerunt in *C*, ut multa alia per ultimam hanc codicis paginam. 21. *ᾗ* codd., Cor. corr. 23. *ὅση ἦν* codd., exc. *F*, edd. 26. *τὰς*] *τῆς* *F*. — *ἡγεμονείας* *F* *ἡγεμονίας* codd. rell., Cor. corr. de Cas. coni. — *Καῖσαρ* om. *F*.

ται δ' εἰς μερισμοὺς ἄγονται διαφόρους, ἐπειδὰν κελεύῃ τὸ συμφέρον. ἀλλ' ἐν ἀρχαῖς γε διέθηκε ποιήσας ὑπατικὰς μὲν
A. 1198 δύο, Λιβύην τε, ὅση ὑπὸ Ῥωμαίοις ἔξω τῆς ὑπὸ Ἰούβᾳ μὲν πρότερον, νῦν δὲ Πτολεμαίῳ τῷ ἐκείνου παιδί, καὶ Ἀσίαν τὴν ἐντὸς Ἅλυος καὶ τοῦ Ταύρου πλὴν Γαλατῶν καὶ τῶν ὑπὸ Ἀμύντα γενομένων ἐθνῶν, ἔτι δὲ Βιθυνίας καὶ τῆς Προποντίδος· δέκα δὲ στρατηγικάς· κατὰ μὲν τὴν Εὐρώπην καὶ τὰς πρὸς αὐτῇ νήσους τήν τε ἐκτὸς Ἰβηρίαν λεγομένην, ὅση περὶ τὸν Βαῖτιν ποταμὸν *καὶ τὸν Ἄτακα*, καὶ τῆς Κελτικῆς τὴν Ναρβωνῖτιν, τρίτην δὲ Σαρδὼ μετὰ Κύρνου, καὶ Σικελίαν τετάρτην, πέμπτην δὲ καὶ ἕκτην τῆς Ἰλλυρίδος τὴν πρὸς τῇ Ἠπείρῳ καὶ Μακεδονίαν, ἑβδόμην δ' Ἀχαΐαν μέχρι Θετταλίας καὶ Αἰτωλῶν καὶ Ἀκαρνάνων καί τινων Ἠπειρωτικῶν ἐθνῶν, ὅσα τῇ Μακεδονίᾳ προσώριστο, ὀγδόην δὲ Κρήτην μετὰ τῆς Κυρηναίας, ἐννάτην δὲ Κύπρον, δεκάτην δὲ Βιθυνίαν μετὰ τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Πόντου τινῶν μερῶν· τὰς δὲ ἄλλας ἐπαρχίας ἔχει Καῖσαρ, ὧν εἰς ἃς μὲν πέμπει τοὺς ἐπιμελησομένους ὑπατικοὺς ἄνδρας, εἰς ἃς δὲ στρατηγικούς, εἰς ἃς δὲ καὶ ἱππικούς· καὶ βασιλεῖς δὲ καὶ δυνάσται καὶ δεκαρχίαι τῆς ἐκείνου μερίδος καὶ εἰσὶ καὶ ὑπῆρξαν ἀεί.

---

2. ἀλλ' ἐν] ἄλλας δ' ἐν *F*. — γε] τε codd., Cor. corr. 3. τε] δὲ codd. μὲν ald. 7. στρατηγίας codd., Cor. corr. 8. Verba αὐτῇ — Ἰβηρίαν evanuerunt in *F*, ut complura alia in proximis. 9. ἄτταχα codd.: Atacis vero mentionem ab hoc loco abhorrere intelligens Casaubonus sive τὸν Ἄναν scribendum, sive verba illa post Κελτικῆς aliqua ratione collocanda esse censuit: neutrum tamen ferendum, neque omnino a Strabone addita sunt illa verba. 13. ἀκαρνάνων ultimum est in cod. *F* verbum integrum: reliqua lacera sunt ac deleta. 14. προσώρισται Cor. 19. δυνάμεις *mox*.

INDEX

FRAGMENTORUM STRABONIS, QUAE CONTINENTUR IN EPITOME VATICANA (*E*).

LIBER XIII.

(581) μέχρι μὲν δεῦρο — ταύτης. ἀπὸ τῆς κυζικηνῆς τοίνυν καὶ τῶν περὶ αἴσηπον τόπων μέχρι ἀβύδου — (582) τῆς αἰολίδος. καθ' ὅλην γὰρ ἐσκεδάσθη τὴν τρωάδα, ἣν ὅμηρος ὑπαγορεύει ἀπὸ τῆς κυζικηνῆς — τῆς ἰωνικῆς. (583) τοπογραφεῖ δὲ κάλλιστα — εἰς λέσβον: ὅτι νῦν γάργαρον ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι — (584) καὶ λεγομένην τροίαν. (585) πρώτην λυρνησσὸν τὴν ὑπὸ τῷ μύνητι. δευτέραν θήβην ὑποπλακίην φησὶ τὴν ὑπὸ τῷ ἠετίωνι κιλίκων ἄρχοντι. τρίτην τὴν τῶν λελέγων καὶ μὴν οἵ γε ὑπὸ τῷ ἕκτορι ἐν τῷ καταλόγῳ ταττόμενοι λέγονται τρῶες. εἶθ' οἱ ὑπὸ τῷ αἰνείᾳ, ὃν καὶ τρώων βουληφόρον καλεῖ. εἶθ' οἱ ὑπὸ πανδάρῳ λύκιοι οὓς καὶ αὐτοὺς καλεῖ τρῶας καὶ τοὺς περὶ ἄβυδον καὶ περκώτην ὑπὸ τῷ ἀσίῳ τρῶας. καὶ μὴν οἵ γε μεταξὺ αἰσήπου καὶ ἀβύδου τρῶες. (586) πάντες μὲν δὴ τρῶες — λυρνησσίδι: ὅτι τὰ περὶ κύζικον καὶ ἄβυδον βέβρυκες καὶ δρύοπες πρότερον ᾤκουν. εἶτα φρύγες καὶ θρᾷκες. τὰ δ' ἑξῆς τρῆρες — μέχρι τοῦ αἰσήπου. μετὰ τὴν κυζικηνῶν — τρῶες. τούτους δὲ — (587) ὅσον π'. ἀδράστεια δὲ καὶ πίτυα καὶ ἑξῆς ὅσα καταλέγει ὁ ποιητὴς τῇ ζελείᾳ μὲν ὑποπέπτωκε. ἔχουσι δὲ κυζικηνοί τε καὶ πριαπηνοί: ὅτι ὁ περὶ τὴν ζέλειαν τάρσος ποταμὸς κ' διαβάσεις τῇ αὐτῇ ἔχων

ὁδῷ· ὁ δ' ἐκ νικομηδείας εἰς νίκαιαν δ' καὶ κ'. πέντε δὲ καὶ ο' ὁ τυάνων (sic) — *αἰσήπου κολωνός ἐστιν ἐφ' ᾧ — ἐνίκησε.* Post hoc verbum compluria cum margine inferiore sunt praecisa; folium insequens incipit: *ἐστὶ πόλις ἐπὶ θαλάττῃ καὶ λιμήν. ἐπώνυμος δ' ἐστὶ τοῦ πριάπου τιμωμένου παρ' αὐτοῖς διονύσου καὶ νύμφης υἱέως ....ι σφόδρα εὐάμπελος — λαμψακηνῶν: ὅτι ἀπεδείχθη θεὸς ὁ πρίαπος ὑπὸ* (588) — *πεδίον κατά τινας δὲ καὶ ἀπὸ ἀδράστου. ἡ μὲν οὖν — ἐπώνυμον* (inter vers. add. *ὁμω*). *ἔστι δὲ καὶ τὸ πάριον πόλις ἐπὶ θαλάσσῃ: ὅτι ἡ πριαπηνὴ ὑπὸ τοῖς ἀτταλικοῖς ἐτέτακτο: ὅτι ἐνταῦθα μυθεύουσι τοὺς ὀφιογενεῖς ἐκ τῶν ἐχεωδήκτων* (sic) *πρῶτον μὲν τὸ πελίωμα — πόνον. τάχα δ' ὁ ἀρχηγέτης τοῦ γένους τῶν ψύλλων τις — ποσοῦ. πιτύα δ' ἐστὶν — ἐπαινούμενον.* (589) *τὸ δὲ τῆς ῥείης* (in marg. *γρ. τηρείης*) *ὄρος — προσεχῆ. οἱ δ' ἀπὸ μ' σταδίων λαμψάκου δεικνύουσι — ποταμός. ὁ δὲ ποιητὴς — ναῖε. ὑπὲρ λαμψάκου δὲ ἐν τῇ μεσογαίᾳ εἰσὶ αἱ κολωναὶ καὶ ἕτεραι ἐπὶ τῇ ἐκτὸς — φασίν. ἐν δὲ τῇ παριανῇ — γέργιθες.* (590) *μετὰ δὲ λάμψακον — χωρία, ὧν ὅμηρος μέμνηται, νῦν δὲ ἠφάνισται. τὰ δὲ μετωνόμασται: ὅτι ὁ πράκτιος ποταμός ἐστι ῥέων μεταξὺ ἀβύδου καὶ λαμψάκου. τὸν μέντοι σελλήεντα πρὸς τῇ ἀρίσβῃ ῥεῖν φησι. ἦν δὲ καὶ ἐν λέσβῳ ἄρισβα: ὅτι πολλαὶ ὁμωνυμίαι — θρακῶν.* (591) *ἐνταῦθα δ' ἐστὶ — ξέρξης. καλεῖται δ' ἡ ἄκρα — ἀβύδῳ. ἡ μὲν οὖν ἄβυδος — αὐτῆς. ὑπέρκειται τῆς ἀβυδηνῶν χώρας — ἄστυρα. ἀπὸ ἀβύδου ἐπὶ* — (592) *αἰνείᾳ. εἰκὸς δ' ἐνταῦθα — δαρδανίαν:* (593) *ὅτι οὐκ ἐνταῦθα τὸ ἴλιον ὅπου νῦν ἐστι. ἱδρῦσαι τὸν ἶλόν φασιν. ἀλλὰ σχεδὸν — κώμην. καὶ ἄλλοι δὲ — μάλιστα:* (594) *ὅτι φέρεταί τις διόρθωσις — κατεσκευασμένον πολυτελῶς:* (595) *ὅτι ἰούλιος ὁ καῖσαρ ἀπὸ ἰούλου τινὸς τῶν προγόνων, ἀπογόνου ἑνὸς τῶν ἀπ' αἰνείου. διὸ ἄλλα τε πολλὰ ἐπερρώσθη πρὸς εὐεργεσίαν τῶν ἰλιέων. χώραν γὰρ — συνεφύλαξεν. ἀρκτέον δ' ἀφ' ἧς παρελίπομεν παραλίας. ἔστι μετ' ἄβυδον ἡ δαρδανὶς ἄκρα καὶ ἡ πόλις — φασίν. πλησίον δ' ἐστὶ — ἀλιτενής. μετὰ δὲ τὸ ῥοίτειον — ἐλαιοῦσσα. ἔστι δὲ τὸ μῆκος — ξ' σταδίων.* (596) *μικρὸν δὲ προελθοῦσι — κεβρήνη.* (597) *τὴν δὲ κεβρηνίαν διήκειν μέχρι τῆς σκηψίας*

φασί. ὅριον — ῥέοντα. ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ — ὁ σκάμανδρος ῥεῖ. καὶ τοὺς ὀνομαζομένους — σῆμα. διείργει — πενταστάδιον ἔχων. (598) *ἡ θύμβρα παρ' ὁμήρῳ πεδίον ἐστί. ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς θύμβριος δι' αὐτοῦ. ὅτε ἐρινεὸς — ἐρινεώδης καὶ ὁ φηγὸς δὲ μικρὸν κατωτέρω ἐστίν. ταῦτα δὲ πάντα τῷ παλαιῷ κτίσματι πλησιάζει: ὅτι περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ τείχους ἀριστοτέλης φησὶν ὁ πλάσας ποιητὴς ἠφάνισε. τὸ δὲ ναύσταθμον πρὸς τῷ σιγείῳ ἐστὶ: πλησίον δὲ — σταδίους κ': ὅτι τὸ νῦν ἴλιον ἀντίγονος μὲν πρότερον ἀντιγόνειαν ἐκάλεσεν. ὕστερον δὲ ἀλεξάνδρεια μετωνομάσθη κρινάντων δεῖν μὴ προτιμᾶσθαι τοῦ ἀλεξάνδρου τοὺς διαδόχους ἐκείνου:* (602) *ὅτι εἰς τὸν σκάμανδρον συμπίπτει ὁ ἄνδηρος ποταμὸς ἀπὸ τῆς καρασηνῆς ὀρεινῆς τινος παρακειμένης τῇ δαρδανικῇ. ὠνομάσθαι δὲ — ὠνόμακεν ὅμηρος:* (603) *ὅτι περὶ τῆς καλῆς πεύκης τῆς περὶ τὸν ἑπτάπορον τὴν μὲν περίμετρον εἶναί φησι ποδῶν μ' καὶ κ'. τὸ δὲ πᾶν ὕψος δυεῖν πλέθρων καὶ ιε' πηχῶν. τὸ μὲν πρῶτον εἰς τρία σχιζομένην — κορυφήν. ἀδραμυττίου — σταδίους. τοῦ δ' αὐλῶνος — ὑπόθεσιν. τὰ δ' ἑξῆς — πεδία. ἐπάνιμεν δ' ἐπὶ τὴν παραλίαν —* (604) *τὸ ἀχίλλειον, ἐν ᾧ μνῆμα ἀχιλλέως, ἡ τενεδίων περαία — ὅσον π' σταδίων. ἦν δὲ τῷ ἀχαΐῳ — κολωναὶ καὶ ἡ νῦν χρύσα — ἱδρυμένη, ἐν ᾗ καὶ τὸ τοῦ σμινθέως ἀπόλλωνος ἱερὸν ἀπὸ τῶν μυῶν ὀνομασθέντος πληθυνόντων ἐνταῦθα ἢ ἀπὸ τόπων.* (605) *πολλαχοῦ γάρ ἐστι τὸ τοῦ σμινθέως ὄνομα. καὶ ἐν τῇ παριανῇ — πολλαχοῦ. χωρὶς γοῦν καὶ τὸ ἀλήσιον — ἁμαξιτῷ τῇ τῷ λεκτῷ ὑποκειμένῃ συνεχής* (sic). *κάμψαντι δὲ — πρώτους τοὺς λέλεγας ἱδρυμένους ὁ ποιητὴς πεποίηκεν. ὧν πήδασόν τινα λέγει πόλιν ὑπὸ ἄλτῃ τεταγμένην. ὁ δὲ σατνιόεις ποταμός ἐστι.* (606) *οὗτοι δ' οἱ τόποι — αὐτῆς τῆς σκήψεως. ἡ δὲ ἄντανδρος εἰς τὴν τῶν κιλίκων ἐμπίπτει. οὗτοι γάρ εἰσι συνεχεῖς — ρ' καὶ μ' γάργαρα ἐπ' ἄκρας — κόλπον. πλάτος δὲ τοῦ στόματος — ἄντανδρός ἐστιν. εἶτ' ἄστυρα κώμη. πλησίον δ' εὐθὺς τὸ ἀδραμύττιον.* (607) *ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ — κῶμαι καὶ αἱ τοῦ καΐκου — κόλπου:* (610) *ὅτι μετὰ τὴν σκῆψιν ἄνδηρα, ἐν οἷς ἐστι λίθος, ὃς καιόμενος — κηδείαν ἀκροασάμενον καὶ πλάτωνος καὶ ἀριστοτέλους:* (611) *ὅτι τοὺς λέλεγάς τινες κᾶρας ἀποφαίνουσιν, ὅμηρος δὲ χωρίζει καὶ*

ὅτι μετὰ τοὺς λέλεγας — καΐκου: (612) ὅτι ἐν τῷ κληθέντι θήβης πεδίῳ αὐτή τε ἡ θήβη καὶ ἡ λυρνησσὸς ἦν διέχουσαι ἀδραμυττίου σταδίους ἡ μὲν ξ′ ἡ δὲ π′. ἐν δὲ τῇ ἀδραμυττηνῇ — κίλλα. ἡ δὲ χρύσα — οἱ δ᾽ ἀπειρότεροι ἐνταῦθα — χρυσηΐδα φασὶ γεγονέναι καὶ μὴν οὔτε λιμήν ἐστιν ἐνταῦθα οὔτ᾽ ἐπὶ θαλάττῃ τὸ ἱερὸν κατὰ τὸν ποιητήν. (613) οὐδὲ θήβης πλησίον ἐκεῖνος δὲ πλησίον. ἀλλ᾽ οὐδὲ — συζεύγνυσιν. καὶ ὅτι ὅ τε πλοῦς — που ὅσον φαίνεται πλεύσας ὀδυσσεύς. ἀπὸ ἁμαξιτοῦ τὸ τρίτον — θυσίαν: ὅτι ἀπὸ τῶν παρνόπων — χάριν. καὶ ὅτι ῥόδιοι τὴν ἐρυσίβην ἐρυθίβην καλοῦσι. παρ᾽ αἰολεῦσι — βοιωτῶν. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ — ἡ ὑπόπλακος θήβη (614) ἀνδήρων διέχουσα ξ′ σταδίους, ἀστύρων δὲ ο′: (615) ὅτι ἐν τῷ πέραν τοῦ καΐκου — περγάμου: ὅτι μέρος τοῦ ἀδραμυττηνοῦ ὁ ἐλαϊτικός. κάνη δὲ πολίχνιον κατὰ τὰ ἄκρα — τευθρανία ἐστί. ὁ δὲ τεύθρας — βασιλεύς: (616) ὅτι ἐν τῇ ἐλαΐτιδι — κήτειον. αἱ δὲ τοῦ καΐκου πηγαὶ ἐν πεδίῳ οὐ κατὰ τὸν βακχυλίδην ἐν ἴδῃ: ὅτι μητρόπολις ἡ λέσβος τῶν αἰολικῶν πόλεων καὶ ὅτι ἀρχὴ τῆς λεσβίας — ἄκρον ἀπὸ λεκτοῦ ἐπὶ ἄσσον πλέουσιν. ἐνταῦθα — παραλίας: ὅτι τὴν περίμετρον ἡ νῆσος σταδίων ͵α ρ′, τὸ δὲ μῆκος φξ′. (618) ὅτι θεόφραστος ὁ τοῦ ἀριστοτέλους γνώριμος τύρταμος ἐκαλεῖτο ἔμπροσθεν. μετωνόμασε δ᾽ αὐτὸν — ἐπισημαινόμενος. ἐξ ἐρεσσοῦ τοῦ μετὰ τὴν πύρραν. ἐντεῦθεν (in marg. ὅθεν) εἰς μιτυλήνην ὑπέρβασις σταδίων π′: ὅτι κατὰ τὸν πορθμὸν — περὶ κ′. καλοῦνται δ᾽ ἑκατόννησοι — ἀλόννησος. ἕκατος δὲ ὁ ἀπόλλων παρὰ δὴ τὴν παραλίαν ταύτην: (619) ὅτι τὸ σιμωνίδου — διαβρόχοις λέγεται καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ — σταδίων: ὅτι ἐν τῷ καταλόγῳ παραλέλοιπε τοὺς κίλικας ὅμηρος οὐχ ἱκανὸν ἡγούμενος τὸ σύστημα (620) ἢ καὶ ὑπὸ τῷ ἕκτορι — συγκαταλέγων διὰ τὴν τῶν ἡγεμόνων διαφοράν: ὅτι λάρισσαν ἐριβώλακα τὸ τῶν πελασγῶν οἰκητήριον καθ᾽ ὅμηρον τὴν περὶ κύμην ὑπολάβοι ἄν τις ὀρθῶς οὐ τὴν καθ᾽ ἁμαξιτόν· ἐν ὄψει γὰρ τελέως ἐστὶ οὔτε μὴν τὴν ἐν τῷ καϋστρίῳ πεδίῳ· ὑπὸ μήοσι γὰρ ἄν τις τάττοι ταύτην. (621) ἴδιον δέ τι — πητειοῦ: ὅτι ταῖς νῦν αἰολικαῖς — τῆνον. ἵδρυνται δ᾽ αἱ πόλεις — σιπύλῳ: (622) ὅτι ἀπὸ λαρίσσης διαβάντι — ἀχαίων λιμήν. εἶτα μυρριναίων γρύ-

νιον. εἶτα ἐλαία ἔχουσαν (sic) καὶ ναύσταθμον τῶν ἀτταλικῶν βασιλέων. μεγίστη δ' ἐστὶ — ἀριθμόν. σκώπτεται — κύμη: ὅτι τριακοσίοις ἔτεσιν — τέλη οὐ καρπούμενοι πρότερον. ἐντεῦθεν ἦν ἡσίοδος καὶ κατ' ἐνίους ὅμηρος. (623) τὸ δ' ὄνομα ἀπὸ ἀμαζόνος τῇ πόλει τεθεῖσθαί φασι: ὅτι τὸ πέργαμον ἐπιφανὴς πόλις. ἦν δὲ λυσιμάχου γαζοφυλάκιον — διαδόχων. ἔστι δὲ στροβιλοειδὲς — θλιβίας καὶ πεπηρωμένος ἀπό τινος συμβάντος. οὗ ἀδελφὸς ἄτταλος ἐξ οὗ οἱ ἀτταλικοὶ βασιλεῖς τῶν τόπων τούτων ἄρξαντες. (624) παραρρεῖ δ' ὁ κάικος — προσαγορευομένου. (625) προϊόντι δ' ἐντεῦθεν ἐπὶ μὲν τὰ — βιθυνίας: ὅτι μαίονες καὶ μῄονες καὶ λυδοὶ οἱ αὐτοί. ὑπέρκειται δὲ τῶν σάρδεων — καϋστρινόν. ῥεῖ δ' ὁ πακτωλὸς ἀπὸ τοῦ τμώλου καὶ (626) καταφέρεται εἰς τὸν ἕρμον — θάλασσαν. ἄρχεται δ' ἐκ μυσίας — θαλάσσης. ἐν δὲ σταδίοις — μετονομασθεῖσα: ὅτι κειμένων οὕτω πως τῶν ἐπῶν — ποιοῦσι. προστιθέασι δὲ καὶ διότι — ἐν σικελίᾳ. (627) οἱ δὲ τοὺς σύρους — ἄριμα. χειροποίητον δὲ τὴν — πληρουμένων. περίκειται δὲ ταύτην τὰ μνήματα τῶν βασιλέων. (628) μετὰ δὲ λυδοὺς — φιλαδέλφεια. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν — μηονίαν. ἅπασα ἄδενδρος — λειπόμενον. τὰ δ' ἑξῆς ἐπὶ τὰ νότια — εἰς ἄλληλα. (629) ὁ μέν γε τμῶλος — ἀρξάμενον. ὥστε τὰ μὲν αὐτοῦ — ἴωνες. τῷ δὲ καϋστρηνῷ πεδίῳ — τὸ κύρου πεδίον. εἶτα τὸ πελτηνὸν πεδίον καὶ τὸ κιλλάνιον — (630) πολὺ τὸ πνεῦμα. μετὰ δὲ τὴν ἱεράπολιν — ὀνομάζουσι. σολύμους δ' εἶναί φασι — ὁμολογεῖ. (631) ἡ δὲ τελμισσὸς — τῆς κιβύρας: ὅτι ἐν ταῖς μεγίσταις — κιβυρατική. μυλία (sic) δ' ἐστὶ — χώρας:

LIBER XIV.

ἐκ τοῦ ιδ'. (632) λοιπὸν δ' ἐστὶ — τῆς ἰωνικῆς παραλίας: (633) ὅτι τὸ βασίλειον τῶν ἰώνων ἐν ἐφέσῳ συστῆναί φασι κτισθείσῃ ὑπὸ ἀνδρόκλου υἱοῦ γνησίου κόδρου τοῦ ἀθηνῶν βασιλέως: ὅτι ιβ' ἰωνικαὶ πόλεις εἰσί. προσελήφθη δ' ὕστερον ἡ σμύρνα καὶ ὅτι σμύρνα τὸ παλαιὸν ἡ ἔφεσος ἐκαλεῖτο ἀπὸ σμύρνης τῶν ἀμαζόνων μιᾶς. (634) ἐφοδευτέον δὲ πάλιν τὰ καθ' ἕκαστα ἀρξαμένους ἀπὸ τῶν ἡγεμονικωτέρων τόπων μιλήτου καὶ ἐφέσου: μετὰ δὲ τὸ ποσείδιον — σταδίους, ἐμπρη-

σθὲν δ' ὑπὸ πέρσου. ὕστερον οἱ μιλήσιοι — πολυτελές. ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὴν πόλιν — οἰκήτορας, (635) τοὺς δὲ περὶ — ἱκανόν: ὅτι οὔλιον ἀπόλλωνα — παιωνικὸν ἀπὸ τοῦ οὔλειν, τοῦ ὑγιαίνειν καὶ ὅτι ἡ ἄρτεμις ἀπὸ τοῦ ἀρτεμέας ποιεῖν. πρόκειται δ' ἡ λάδη — λεγομένη. ἐκαλεῖτο δὲ — λεγομένῳ. τινὲς δὲ — λάτμῳ. (636) εἶτ' ἀφ' ἡρακλείας — πλοῦς. ἐκ δὲ πύρρας — μαιάνδρου ν'. ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς — τῶν ιβ'. ἔνθεν ἐν σταδίοις — θυμβρία. ὑπέρκειται — κρητῶν. μετὰ δὲ τὰς ἐκβολὰς — πορθμόν. τῆς δὲ τρωγιλίου — σάμον. (637) ἐν δεξιᾷ — ποσείδιον. πρόκειται — ποταμός. περίπλους δ' ἐστὶ — σάμος. (638) ἔκητι συλοσῶντος εὐρυχωρίη. οὗτος πολυκράτους ὢν ἀδελφὸς μετὰ τὸ κρεμασθῆναι ὑπὸ τοῦ σατράπου τῶν περσῶν ἐξ ἀπάτης ἐκείνου καὶ καταστρέψαι τὸν βίον οὕτω πικρῶς ἦρξεν, ὡς λειπανδρῆσαι τὴν πόλιν καὶ τὴν παροιμίαν ἐκπεσεῖν ἐντεῦθεν. (639) παράκειται δὲ τῇ σάμῳ — ἐνθάδε. τριακοσίων — νῆσος. μετὰ δὲ τὸν σάμιον — παραλία. πρῶτον — τὸ πανιώνιον, ὅπου τὰ πανιώνια — ποσειδῶνι. εἶτα νεάπολις. εἶτα πύγελα πολίχνιον πυγαλίας — τόπον. καὶ δείκνυται ἐνταῦθα ἱερὸν ἀρτέμιδος ἵδρυμα ἀγαμέμνονος. εἶτα λιμὴν πάνορμος καλούμενος. εἶθ' ἡ πόλις — θαλάττης ἄλσος διαπρεπὲς ἡ ὀρτυγία. διαρρεῖ δ' ὁ κέγχριος ποταμός. ὑπέρκειται — σολμισσός: (641) ὅτι χειροκράτους ἔργον τὴν ἀλεξανδρείας κτίσιν φασί, τὸν δ' αὐτὸν — ποταμόν. ἔχει δ' ἡ πόλις — λιμένα τεναγώδη ὄντα — προσχώσεις. (642) μετὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν — προσόδους. εἶτα τὸ γαλήσιον — ἀπόλλωνος. ἐνταῦθα ἐνέτυχε μόψῳ τῷ μαντοῦς τῆς τειρεσίου θυγατρός. (643) ἐκτήσαντο δέ ποτε — πράγματι. ἐντεῦθεν ἦν ξενοφάνης — ποιημάτων. εὐθυπλοίᾳ μὲν οὖν — νησίον. εἶτα λέβεδος — ρ' καὶ κ'. εἶτα τέως διέχουσα τῆς λεβέδου ρ' καὶ κ'. μεταξὺ δὲ — (644) μελοποιός. εἶτα χαλκιδεῖς — κλαζομενίων. ὁ δὲ περίπλους — ἰωνική. πρὸ δὲ τῶν ἐρυθρῶν κώρυκος ὄρος ὑψηλόν. ἐνταῦθα λησταί τινες κωρυκαῖοι καλούμενοι τοῖς πλωιζομένοις ἐπετίθεντο ὠτακουστοῦντες πρότερον, τί φέροιεν καὶ ποῦ πλέοιεν. ἀφ' οὗ δὴ — (645) σταδίων. ἐκ δ' ἐρυθρῶν σίβυλλά ἐστιν καὶ καθ' ἡμᾶς ἡρακλείδης ἡροφίλειος ἰατρός. ἡ χίος περίπλουν σταδίων φερομένῳ. ἐντεῦθεν ἦν ἴων ὁ τραγικὸς καὶ θεόπομπος ὁ συγ-

γραφεύς. ἀμφισβητοῦσι — προχειριζόμενοι. ἐκ χίου δ' εἰς λέσβον — στάδιοι. κλαζομένιος — ποιητής. μετὰ κλαζομενὰς ὁ σμυρναίων κόλπος — (646) νῦν. ἔστι δὲ πρὸς τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ τῆς πόλεως καὶ λιμὴν κλειστός. ἔστι δ' ἡ ῥυμοτομία — ὑπερῷοι. ἓν δὲ ἐλάττωμα — παρασκευῶν. μετὰ δὲ σμύρναν αἱ λεῦκαι πολίχνιον. (647) μετὰ δὲ λεύκας φώκαια ἐν κόλπῳ. εἶθ' οἱ ὅροι τῶν ἰώνων καὶ τῶν αἰολέων. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ — μαιάνδρου. πρώτη — λίβυσι. ἐνταῦθα — θεῶν. νῦν δὲ ἡ πόλις εἰς ἄλλον μετάκειται τόπον: (648) ὅτι μάγνης ἡγησίας — ἀττικόν. ὅτι ἔστι ἐν τῷ θεάτρῳ εἰκὼν χαλκῆ ἐπιγραφὴν — ὁδός. ἵδρυται δ' ἡ μὲν — ἐρυμνήν. (649) τὸ δ' ὄνομα ἀπό τινων θρακῶν τραλλίων ἔσχηκε. νύσσα δ' ἵδρυται — ὑδάτων. ἐν δὲ τῇ ὁδῷ — πλουτώνιον. (650) ἀπὸ δὲ λ' σταδίων — λειμὼν ὅν φασι τὸν ποιητὴν ὀνομάζειν, ὅταν φῇ — ἀπορρέοντα. περίκεινται δὲ ἀξιόλογοι — οἶνος. ἔνδοξοι ἄλλοι τε καὶ ἀπολλώνιος ὁ στωικὸς φιλόσοφος καὶ μενεκράτης καὶ ἀριστόδημος — νύσσῃ. τὰ δὲ πέραν — καρικά: (651) ὅτι λέγουσιν ἀρχὴν εἶναι — φοίνιξ. πρόκειται — ρκ'. καὶ πρῶτον μὲν τοῖς ἀπὸ δαιδάλων πλέουσιν κόλπος ἐστὶ — κάλβις. ἔχει δ' ἡ πόλις — κλειστόν. δυσάερος δ' ἐστὶν θέρους καὶ μετοπώρου — ὡραίων. (652) εἶτα λώριμα παραλία τραχεῖα. ἡ δὲ τῶν ῥοδίων — πόλεως: ἰαμβεῖον ἐπὶ τῷ ἡλίου κολόσσῳ ἑπτάκις — λίνδιος. σιταρχεῖται παρ' αὐτοῖς ὁ δῆμος — (653) ζημία. δωριεῖς δ' εἰσὶ — κῷοι. ὅμηρος δὲ αἰολέας ἐμφαίνει, εἴπερ ἐκεῖ ἡ κατοικία τοῦ ἡρακλέους καὶ τοῦ λυκιμνίου (sic). ἐκαλεῖτο δ' ἡ ῥόδος — νῆσον βασκάνων τινῶν καὶ γοήτων, (654) οἳ τὴν ἅρπην τῷ κρόνῳ ἐδημιούργησαν. πρώτους — χαλκόν. οἱ δὲ τέχνῃ διαφέροντας — ταύτης: ὅτι ἡ νῦν πόλις — πελοποννησιακά. λίνδον δὲ ἰάλυσόν τε καὶ κάμειρον τὸν τληπόλεμον κτίσαι φασὶ — τισίν. ὅτι ἑπτὰ αἱ μέγισται νῆσοι σαρδώ, σικελία, κύπρος, κρήτη, εὔβοια, κύρνος, λέσβος, (655) μυθεύουσι δὲ καὶ χρυσὸν ἐν τῇ νήσῳ ὑσθῆναι κατὰ τὴν ἀθηνᾶς γένεσιν. κύκλος τῆς νήσου σταδίων ϡκ'. ἐκ ταύτης τῆς λίνδου κλεόβουλος εἷς τῶν ζ' σοφῶν ὑπῆρχε καὶ περὶ μὲν ῥοδίων οὕτως. πάλιν δὲ τῆς καρικῆς — (656) εἶτα κνίδος ἑπταστάδιός πως — ἤπειρον. κατ' αὐτὴν — πελαγία. εἶτα μετὰ κνίδον — κατεσκεύασε. πρόκειται

δ' αὐτῆς ἡ ἀρκόννησος: ὅτι ἡρόδοτος θούριος ὕστερον ἐκλήθη διὰ — ἀποικίας: ὅτι κατὰ τοῦτον διονύσιος ὁ συγγραφεύς: ὅτι ἄδα μαυσώλου ἦν ἀδελφή. ἐκβληθεῖσα καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς πόλεως ὑπὸ πιξωδάρου τοῦ ἑτέρου ἀδελφοῦ ἱκετεύει τὸν ἀλέξανδρον. ὁ δὲ κατήγαγε ταύτην εἰς τὴν ἀφαιρεθεῖσαν βασιλείαν. (657) ἑξῆς δ' ἐστὶν ἄκρα — νήσῳ. τὸ δὲ τῆς νήσου μέγεθος — λέσβος. ἡ μέντοι σάμος οὐκ εὐοινεῖ. ἐντεῦθεν ἦν ἱπποκράτης. (658) ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ — μύνδος καὶ μετὰ ταύτην — καρυανδεῖς. εἶτ' ἰασσὸς — παράλυπρον. μεθ' ἣν τὸ τῶν μιλησίων ποσείδιον. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ — ἀμυζὼν ἥδε καὶ ἥδε. (660) ὅτι τὰ ἀλάβανδα ὄψιν παρέχεται κανθηλίου κατεστραμμένου ὥστε καὶ σκώπτων τις τὴν πόλιν — (661) πολλάς: ὅτι οἱ κᾶρες — καρικόν. διὰ τί βαρβαροφώνους καλεῖ ὅμηρος, βαρβάρους δ' οὐδ' ἅπαξ; ὅτι φησὶ τὸ πληθυντικὸν * οὐκ * εἰς τὸ μέτρον οὐκ ἐμπίπτει — (662) καταμεμιγμένα. οἶμαι δὲ — τραυλίζειν. εὐφυέστατοι — ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἑλλάδα στρατείας. (663) ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας — πεπλασμένου. οὔτ' οὖν θουκυδίδης ὀρθῶς — ἀποκεκρίσθαι. καθ' ἑλλάδα γὰρ ὅμηρός φησι. οὔτ' ἀπολλόδωρος — καρῶν. ἐχρῆν γὰρ οὕτω βαρβάρους ὀνομάζειν: ὅτι ἀπὸ φύσκου τῆς ῥοδίων περαίας ἐπὶ τὸν μαίανδρον κατὰ τὴν εἰς ἔφεσον ὁδὸν στάδιοι ͵αρπ' — τῶν σ'. ἐπεὶ δὲ — διὰ ἡρφῶν πολίχνης ͵αυμ': ὅτι τὰ σαμόσατα τῆς κομμαγηνῆς εἰσι. (664) μετὰ δὲ τὴν τῶν ῥοδίων περαίαν — περιωδευμένος. μετὰ τοίνυν δαίδαλα — σωφρόνων. εἰσὶ δὲ γ' καὶ κ' — (665) τλῶν. μετὰ δ' οὖν τὰ δαίδαλα πλησίον ἐστὶ τελμισσὸς — ἄκρα. εἶθ' ἑξῆς ὁ ἀντίκραγος — μεσογαίᾳ. εἶτα ὁ ξάνθος — (666) ξανθίων ἐστί. μετὰ δὲ τὸν ξάνθον πάταρα, κτίσμα πατάρου. εἶτα μύρα — κισθήνη. ἐνταῦθα πρόκεινται καὶ αἱ χελιδόνιαι — ἑξαστάδιον: ὅτι δοκοῦσι αἱ χελιδόνιαι — (667) συνέστηκεν: ὅτι ὅμηρος ἑτέρους τῶν λυκίων ποιεῖ τοὺς σολύμους. ἔστι δ' οἳ φάσκουσι λέγεσθαι σολύμους — προσαγορευομένους. μετὰ φασηλίδα δ' ἐστὶν — χειμαρρώδης. εἶτα πόλις — φιλαδέλφου. φασὶ δ' ἐν τῷ μεταξὺ — παμφυλίαν. εἶθ' ὁ κίστρος — πόλις. εἶθ' ὑπὲρ — ἄποικος. πλησίον δ' ἐστὶ — (668) συνακολουθησάντων. τῆς κιλικίας δὲ τῆς — εἴρηται. λέγομεν δὲ καὶ περὶ τῶν ἐκτὸς ἀπὸ — ἀπορρῶγος. (669) μετὰ

δὲ τὸ κορακήσιον ἀρσινόη πόλις, εἶθ' ἁμαξία — ἔχουσα. εἶτα λαέρτης φρούριον. εἶτα σελινοῦς ποταμός. εἶτα κράγος — ἔρυμα. ὑπέρκειται δ' ὄρος — (670) κορακήσιον. εἶθ' ὅλμοι — τρόπον. μετὰ δὲ τὸν καλύκαδνον — ἀνεμούριον ἕτερον καὶ κράμβουσα — (671) ἀρχέλαος λαβὼν τὴν τραχειῶτιν κιλικίαν. βασιλεύεσθαι γὰρ μᾶλλον ἔδοξε τοῖς ῥωμαίοις ὁ τόπος εὐφυοῦς ὄντος πρὸς τὰ ληστήρια καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἢ ὑπὸ ἡγεμόσι εἶναι, οἳ μηδ' ἀεὶ — ὅπλων. εἰσὶ δ' ὅροι — πισιδία καὶ μιλνάς. μετὰ δὲ λάτμον — ἰσσόν. εἰς ταύτην — πομπηιούπολιν. ἐντεῦθεν ἦν χρύσιππος ὁ στωικὸς καὶ ἄρατος ὁ τῶν φαινομένων ποιητής. εἶτα ζεφύριον — (672) τοιάνδε. ἔσθιε — ἀποκροτήματος. περιφέρεται δὲ — ἔρυμα. ἔτι δ' ὕπερθε — πόλις. μετὰ δὲ τὴν ἀγχιάλην — (674) περὶ λόγους τεχνῶν. (675) μετὰ δὲ τὸν κύδνον — ῥέων. ἐντεῦθεν εἰς σόλους ε' φασὶ σταδίους — μόψου. ἐνταῦθα γὰρ σὺν ἄλλοις καὶ σοφοκλῆς μεταφέρει τὴν ἔριν τῶν μάντεων καλέσας τὴν κιλικίαν παμφυλίαν τραγικῶς, καθάπερ τὴν λυκίαν καρίαν καὶ τὴν τροίαν κιλικίαν καὶ φρυγίαν. (676) ἐνταῦθά τε τὸν ἀμφίλοχον μετὰ τὴν ἐξ ἄργους ἐπάνοδον ἀποκλειόμενον τῆς κοινωνίας — πλησίον. ὑπέρκειται — πεδίον. μετὰ δὲ μαλλὸν — πύλαι, εἰς ἃς — μέρος. μετὰ δὲ αἰγαίας — σύρων. μετὰ δὲ τὴν κιλικίαν — σταδίων. ὅτι καὶ ἀλήιόν τι πεδίον καὶ ἐν τροίᾳ δεικνύουσι. (677) ὅτι ὅλη ἐπ' εὐθείας — βυζαντίου. (678) ὅτι τὴν χερρόνησον — γένη κατὰ ἔφορον τρία μὲν — μεσογαίᾳ καὶ ὅτι διαιρῶν ταῦτα — ἐφόρου. καὶ ὅτι οὐκ εὖ εἴρηκε τοὺς χάλυβας ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ. οἱ γὰρ λέγοντες — ἐκάλεσεν. (679) ἄμεινον γὰρ — κιλικίας. ἀλλ' οὐδὲ λυδοὺς — περιεχομένους. τίνες δ' εἰσὶν — δεδήλωται: (680) ὅτι καππάδοκας καὶ λυκάονας ὅμηρος παρέλιπε. μέμνηται δὲ ἀγνώτων τινῶν καυκώνων καὶ σολύμων καὶ κητείων καὶ λελέγων καὶ κιλίκων τῶν ἐκ θήβης πεδίου: ὅτι ξάνθος ὁ λυδὸς —, πόντου. τούτοις ἐπιλέγει ἀπολλόδωρος — ὅμηρος. ἀλλ' εἰ οὕτως — (681) σαγγαρίοιο. πῶς δὲ — λεγομένης. λοιπὸν δὲ — (682) νεώρια. εἶτ' ἀφροδίσιον — καρπασία πόλις. κεῖται δὲ — ὄλυμπος πρόκεινται — σαλαμίς. εἶτ' ἀρσινόη πόλις. εἶτα λιμὴν λεύκολα — τραπεζοειδής. εἶτα κολπώδης παράπλους ὁ πλείων εἰς κίτιον. ἐντεῦθέν ἐστι — (683) ἔχουσα. ἀρχὴ δ' οὖν

τοῦ δυσμικοῦ — ἀπόλλωνος. εἶτα βοόσουρα καὶ παλαίπαφος ὑπὲρ θαλάττης ἱδρυμένη, ἱερὸν ἔχουσα. εἶθ᾽ ἡ πάφος κτίσμα ἀγαπήνορος διέχουσα τῆς παλαιπάφου σταδίους ξ΄. φασὶ δ᾽ εἰς ἀλεξάνδρειαν — πάφον. μεθ᾽ ὃν πλοῦς εἰς ἀρσινόην πόλιν. εἶτα σολοὺς πόλις. οἱ δ᾽ ἐνοικοῦντες σόλοι καλοῦνται. κτίσμα δ᾽ ἐστὶ — ἀθηναίων. ὑπέρκειται — κρομμύου. (684) διάκειται μὲν οὕτως — χρήσιμα.

LIBER XV.

ἐκ τοῦ ιε΄. (685) ὅτι τὰ περιλειπόμενα — λυκίας. μετὰ δὲ — ἐξαγγέλλουσιν. (687) τὰ περὶ ἡρακλέους καὶ διονύσου παρ᾽ ἰνδοῖς οἱ πλείους ἄπιστα καὶ μυθώδη ἡγοῦνται: (688) ὅτι ἐκ τῆς διαίτης, ἣν ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις περὶ γεωγραφίας ποιήσασθαί φησι ἐδόκει πιστότατα — ἐπῆλθεν. (689) ὕστερον γὰρ — πλευρόν. τῆς μὲν οὖν ἑσπερίου — ποταμοῦ μέχρι παλιβόθρων. ὅτι κτησίας οὐκ ἐλάττω — λέγει, ὀνησίκριτος δὲ — οἰκουμένης, ἄλλοι δ᾽ ἄλλα οἱ μὲν μεῖζον, οἱ δὲ ἔλαττον. (690) ἅπασα δ᾽ ἐστὶ κατάρρυτος — ἔχειν δὲ καὶ ἐλέφαντας. (691) κατὰ δὲ ὀνησίκριτον ͵ε σταδίων τὸ μέγεθος, οὐ διορίσαντα μῆκος οὐδὲ πλάτος — ἱστιοπεποιημένας. εἶναι — ἐοικότα: ὅτι ἀριστόβουλος μόνα — ἐπίδοσιν. τοῦ μὲν χειμῶνος ὕδωρ οὐκ ἰδεῖν φησί ἀλλὰ χιόνας μόνον. ἀπὸ παροπαμισαδῶν γοῦν ὁρμήσαντας μετὰ δυσμὰς πληϊάδων ἔαρος ἀρχομένου ἐν τοῖς ταξίλοις πρῶτον ὑσθῆναι. εἶτα ὕεσθαι συνεχῶς μέχρι ἐπιτολῆς ἀρκτούρου: (692) ὅτι νέαρχος τοῦ ἀκεσίνου πλησίον — καλόν. τὴν δ᾽ ὄρυζαν ἑστάναι — τὰς ζειάς. ὁ δὲ βόσμορός ἐστι μικρότερος — σπέρμα καὶ ὅτι (693) τοῖς ἰνδικοῖς ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν ἐστιν ἡ πλήρωσις ἐναντίως τῇ τοῦ νείλου καὶ ὅτι ζητητέον, πῶς οἱ μεταξὺ τόποι οὐ κατομβροῦνται θηβαΐς λέγω μέχρι καὶ τῶν ἐγγὺς μερόης καὶ τῆς ἰνδικῆς — ὑδάσπου. καὶ ὅτι τεναγώδης ἡ παραλία καὶ μάλιστα κατὰ — ἐπικράτειαν. τοὺς δὲ ἀπογαίους φησὶ μὴ πνεῖν. εἶναι δὲ κατὰ μεγασθένη δίφορον καὶ δίκαρπον τὴν ἰνδικὴν καὶ εἶναι σπόρον τὸν μὲν χειμερινὸν τὸν δὲ θερινὸν καὶ ὄμβρον ὁμοίως, ὥστ᾽ εὐετηρίαν — (695) ἐκθυμιώντων: (696) ὅτι τὸν ἥλιον αἰτιῶνται τοῦ μέλανας εἶναι αἰθίοπας καὶ τὴν αὐτοῦ ἐπίκαυσιν

κατ' ἐπίλειψιν — ἀέρος. περὶ δὲ τῶν ἐν γαστρὶ — γίνονται ἃ τὰ γεννῶντα — ὁμοιότητες. ὅτι ἀλέξανδρον ἐν μὲν τῷ ὑδάσπῃ — τρωγλοδυτική. (697) ἀλέξανδρος ὥρμησε τὴν ἐπαινουμένην τῆς ἰνδικῆς κτᾶσθαι πρότερον, ἅμα — πρὸς ἕω. μετὰ τὸ καταστρέψασθαι τὴν βακτριανὴν ἐπιστρέψας εὐθὺς ἐπ' αὐτήν. δεῖ δὲ τὰ καθ' ἕκαστα τῶν ποταμῶν εἰπεῖν ὅσα πρὸς τὴν γεωγραφίαν χρήσιμα καὶ ὅσων ἱστορίαν παρειλήφαμεν. (698) μετὰ μὲν οὖν — πεδίοις. μείζων, ὥς φασι, καὶ αἰγύπτου. ὑπὲρ δὲ ταύτης — ὀνησίκριτος. ὅν φησι στράβων πάντας ὑπερβαλέσθαι τῷ τερατολέγειν, λέγειν δέ τινα καὶ πιθανὰ καὶ μνήμης ἄξια, ὥστε καὶ ἀπιστοῦντα μὴ παρελθεῖν αὐτόν. περὶ δὲ τῶν δρακόντων — μετώπου. (699) τὴν δὲ νίκαιαν — ὑπερβάλλον κατὰ τὸ μέγεθος καὶ ὅτι ἀνθρωπονούστατόν ἐστι τὸ ζῷον. θηρεύουσι δὲ τούτους διὰ τρυβλίου τε ἰξοῦ ἀναμέστου καὶ θυλάκων τὰ ἐντὸς κεχρισμένων ἰξῷ. ὑποδησάμενοι γὰρ ἑτέρους θυλάκους ὡς ἀναξυρίδας ἀπίασι τοὺς δασεῖς καὶ κατιξωμένους καταλιπόντες. καὶ τὴν κάθαιαν — χώραν. φέρειν δὲ τὴν χώραν — ἐσθῆσι, τοὺς πώγωνάς τε ἐκ τούτων βάπτεσθαι. (700) ἐν δὲ τῇ σωπείθους — θαυμαστάς. ἐξ ὧν λέοντι προσαφείθησάν τινες διαπείρας χάριν. ἡ μὲν οὖν — ποιεῖ νῆσον. ὅτι ἀλέξανδρος ἀφεὶς τὰ πρὸς ἕω — (701) λεγόμενοι καὶ μαλλοὶ — ἔθνη. ὧν παρὰ μαλλοῖς ἀποθανεῖν ἐκινδύνευσεν ἀλέξανδρος. πρὸς αὐτῇ δ' ἤδη — τὴν πορτικανοῦ — ἀλέξανδρος. ὑστάτης δὲ τῆς παταληνῆς ἧς ἑκάστην πλευρὰν τριγώνου τὸ σχῆμα ͵β κατὰ ὀνησίκριτον. τοῦ δὲ [ποταμοῦ] τὸ πλάτος — (702) πληροῦν τὴν πόλιν: ὅτι καὶ μέχρι γάγγου προῆλθεν ἀλέξανδρος κήτη τε τὰ ἐπ' αὐτῷ φησι κράτερος ἰδεῖν καὶ μεγέθους — τῷ ἐκ γενετῆς ὀνόματι. τοιοῦτο δὲ καὶ — ἐξηλλαγμένων. λέγουσι δὲ καὶ — (703) πραγματείας. φασὶ δὲ τὸ τῶν — (704) ἐπιεικέστατοι μήτε πόλει προσιόντες μηδ' ἄλλῃ χρείᾳ — αὐτῶν ἐπιμεληταί. (705) ὅτι κύουσι ἐλέφαντες τοὺς μὲν πλείστους — ἔτη. τῆς δὲ ζωῆς τὸ μέτρον αὐτοῖς καὶ ἐπὶ σ' ἔτη διήκει. ἔνιοι δὲ καὶ ἕως τ' ἐτῶν φασι, σπάνιον δὲ καὶ ἕως φ'. μείζους δὲ τῶν λιβυκῶν καὶ ἐρρωμενεστέρους. ταῖς οὖν προβοσκίσιν — πόδας. οὕτω δ' εὐτιθασσεύτους — ἅρμα. τὰ δὲ τῶν μυρμήκων δέρματα παρδαλέαις ὅμοια, (706) θηρίων

τοῦ δυσμικοῦ — ἀπόλλωνος. εἶτα βοόσουρα καὶ παλαίπαφος ὑπὲρ θαλάττης ἱδρυμένη, ἱερὸν ἔχουσα. εἶθ' ἡ πάφος κτίσμα ἀγαπήνορος διέχουσα τῆς παλαιπάφου σταδίους ξ'. φασὶ δ' εἰς ἀλεξάνδρειαν — πάφον. μεθ' ὃν πλοῦς εἰς ἀρσινόην πόλιν. εἶτα σολοὺς πόλις. οἱ δ' ἐνοικοῦντες σόλοι καλοῦνται. κτίσμα δ' ἐστὶ — ἀθηναίων. ὑπέρκειται — κρομμύου. **(684)** *διάκειται μὲν οὕτως — χρήσιμα.*

LIBER XV.

ἐκ τοῦ ιε'. **(685)** *ὅτι τὰ περιλειπόμενα — λυκίας. μετὰ δὲ — ἐξαγγέλλουσιν.* **(687)** *τὰ περὶ ἡρακλέους καὶ διονύσου παρ' ἰνδοῖς οἱ πλείους ἄπιστα καὶ μυθώδη ἡγοῦνται:* **(688)** *ὅτι ἐκ τῆς διαίτης, ἣν ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις περὶ γεωγραφίας ποιήσασθαί φησι ἐδόκει πιστότατα — ἐπῆλθεν.* **(689)** *ὕστερον γὰρ — πλευρόν. τῆς μὲν οὖν ἑσπερίου — ποταμοῦ μέχρι παλιβόθρων. ὅτι κτησίας οὐκ ἐλάττω — λέγει, ὀνησίκριτος δὲ — οἰκουμένης, ἄλλοι δ' ἄλλα οἱ μὲν μεῖζον, οἱ δὲ ἔλαττον.* **(690)** *ἅπασα δ' ἐστὶ κατάρρυτος — ἔχειν δὲ καὶ ἐλέφαντας.* **(691)** *κατὰ δὲ ὀνησίκριτον ͵ε σταδίων τὸ μέγεθος, οὐ διορίσαντα μῆκος οὐδὲ πλάτος — ἱστιοπεποιημένας. εἶναι — ἐοικότα: ὅτι ἀριστόβουλος μόνα — ἐπίδοσιν. τοῦ μὲν χειμῶνος ὕδωρ οὐκ ἰδεῖν φησί ἀλλὰ χιόνας μόνον. ἀπὸ παροπαμισαδῶν γοῦν ὁρμήσαντας μετὰ δυσμὰς πληϊάδων ἔαρος ἀρχομένου ἐν τοῖς ταξίλοις πρῶτον ὑσθῆναι. εἶτα ὕεσθαι συνεχῶς μέχρι ἐπιτολῆς ἀρκτούρου:* **(692)** *ὅτι νέαρχος τοῦ ἀκεσίνου πλησίον — καλόν. τὴν δ' ὄρυζαν ἑστάναι — τὰς ζειάς. ὁ δὲ βόσμορός ἐστι μικρότερος — σπέρμα καὶ ὅτι* **(693)** *τοῖς ἰνδικοῖς ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν ἐστιν ἡ πλήρωσις ἐναντίως τῇ τοῦ νείλου καὶ ὅτι ζητητέον, πῶς οἱ μεταξὺ τόποι οὐ κατομβροῦνται θηβαΐς λέγω μέχρι καὶ τῶν ἐγγὺς μερόης καὶ τῆς ἰνδικῆς — ὑδάσπου. καὶ ὅτι τεναγώδης ἡ παραλία καὶ μάλιστα κατὰ — ἐπικράτειαν. τοὺς δὲ ἀπογαίους φησὶ μὴ πνεῖν. εἶναι δὲ κατὰ μεγασθένη δίφορον καὶ δίκαρπον τὴν ἰνδικὴν καὶ εἶναι σπόρον τὸν μὲν χειμερινὸν τὸν δὲ θερινὸν καὶ ὄμβρον ὁμοίως, ὥστ' εὐετηρίαν —* **(695)** *ἐκθυμιώντων:* **(696)** *ὅτι τὸν ἥλιον αἰτιῶνται τοῦ μέλανας εἶναι αἰθίοπας καὶ τὴν αὐτοῦ ἐπίκαυσιν*

κατ' ἐπίλειψιν — ἀέρος. περὶ δὲ τῶν ἐν γαστρὶ — γίνονται ἃ τὰ γεννῶντα — ὁμοιότητες. ὅτι ἀλέξανδρον ἐν μὲν τῷ ὑδάσπῃ — τρωγλοδυτική. (697) ἀλέξανδρος ὥρμησε τὴν ἐπαινουμένην τῆς ἰνδικῆς κτᾶσθαι πρότερον, ἅμα — πρὸς ἕω. μετὰ τὸ καταστρέψασθαι τὴν βακτριανὴν ἐπιστρέψας εὐθὺς ἐπ' αὐτήν. δεῖ δὲ τὰ καθ' ἕκαστα τῶν ποταμῶν εἰπεῖν ὅσα πρὸς τὴν γεωγραφίαν χρήσιμα καὶ ὅσων ἱστορίαν παρειλήφαμεν. (698) μετὰ μὲν οὖν — πεδίοις. μείζων, ὥς φασι, καὶ αἰγύπτου. ὑπὲρ δὲ ταύτης — ὀνησίκριτος. ὅν φησι στράβων πάντας ὑπερβαλέσθαι τῷ τερατολέγειν, λέγειν δέ τινα καὶ πιθανὰ καὶ μνήμης ἄξια, ὥστε καὶ ἀπιστοῦντα μὴ παρελθεῖν αὐτόν. περὶ δὲ τῶν δρακόντων — μετώπου. (699) τὴν δὲ νίκαιαν — ὑπερβάλλον κατὰ τὸ μέγεθος καὶ ὅτι ἀνθρωπονούστατόν ἐστι τὸ ζῶον. θηρεύουσι δὲ τούτους διὰ τρυβλίου τε ἰξοῦ ἀναμέστου καὶ θυλάκων τὰ ἐντὸς κεχρισμένων ἰξῷ. ὑποδησάμενοι γὰρ ἑτέρους θυλάκους ὡς ἀναξυρίδας ἀπίασι τοὺς δασεῖς καὶ κατιξωμένους καταλιπόντες. καὶ τὴν κάθαιαν — χώραν. φέρειν δὲ τὴν χώραν — ἐσθῆσι, τοὺς πώγωνάς τε ἐκ τούτων βάπτεσθαι. (700) ἐν δὲ τῇ σωπείθους — θαυμαστάς. ἐξ ὧν λέοντι προσαφειθῆσάν τινες διαπείρας χάριν. ἡ μὲν οὖν — ποιεῖ νῆσον. ὅτι ἀλέξανδρος ἀφεὶς τὰ πρὸς ἕω — (701) λεγόμενοι καὶ μαλλοὶ — ἔθνη. ὧν παρὰ μαλλοῖς ἀποθανεῖν ἐκινδύνευσεν ἀλέξανδρος. πρὸς αὐτῇ δ' ἤδη — τὴν πορτικανοῦ — ἀλέξανδρος. ὑστάτης δὲ τῆς παταληνῆς ἧς ἑκάστην πλευρὰν τριγώνου τὸ σχῆμα ͵β κατὰ ὀνησίκριτον. τοῦ δὲ [ποταμοῦ] τὸ πλάτος — (702) πληροῦν τὴν πόλιν: ὅτι καὶ μέχρι γάγγου προῆλθεν ἀλέξανδρος κήτη τε τὰ ἐπ' αὐτῷ φησι κράτερος ἰδεῖν καὶ μεγέθους — τῷ ἐκ γενετῆς ὀνόματι. τοιοῦτο δὲ καὶ — ἐξηλλαγμένων. λέγουσι δὲ καὶ — (703) πραγματείας. φασὶ δὲ τὸ τῶν — (704) ἐπιεικέστατοι μήτε πόλει προσιόντες μηδ' ἄλλῃ χρείᾳ — αὐτῶν ἐπιμεληταί. (705) ὅτι κύουσι ἐλέφαντες τοὺς μὲν πλείστους — ἔτη. τῆς δὲ ζωῆς τὸ μέτρον αὐτοῖς καὶ ἐπὶ σ' ἔτη διήκει. ἔνιοι δὲ καὶ ἕως τ' ἐτῶν φασι, σπάνιον δὲ καὶ ἕως φ'. μείζους δὲ τῶν λιβυκῶν καὶ ἐρρωμενεστέρους. ταῖς οὖν προβοσκίσιν — πόδας. οὕτω δ' εὐτιθασσεύτους — ἅρμα. τὰ δὲ τῶν μυρμήκων δέρματα παρδαλέαις ὅμοια, (706) θηρίων

ἀλωπέκων οὐκ ἐλαττόνων τάχος ὑπερφυὲς ἐχόντων καὶ ζώντων ἀπὸ θήρας. ὀρύττουσι — εἰδότες. εἰ μὴ τὸ πολὺ τοῦ πλήθους τῶν ἑρπετῶν ὑπὸ τῶν ὑδάτων διεφθείρετο κἂν ἐρημωθῆναί φασι τὴν χώραν. τῶν δὲ ἐχιδνῶν τὰς μὲν μικροτάτας διὰ τὸ δυσφύλακτον χαλεπὰς εἶναι, τὰς δὲ μείζους καὶ ἑκκαιδεκαπήχεις, ὥς φασι, διὰ τὴν ἰσχύν. ἀριστόβουλος δὲ — φαρμάκων. (707) περὶ μὲν οὖν τῶν θηρίων τοσαῦτα. τέταρτον δέ φασιν εἶναι — καπηλικούς. τούτων τοῖς ὁπλοποιοῖς — βασιλεῖ. καθίστανται δὲ — ἀρετήν. (708) ὅτι παρ' αὐτοῖς ἀπὸ συσσήμων πωλεῖται τὰ δημιουργούμενα χωρὶς μὲν — ζημία: (709) ὅτι γυμνασίων μάλιστα — σώματα. καὶ ὅτι ἀλήθειαν καὶ ἀρετὴν ἀποδέχονται. διόπερ — πλεονεκτῶσι. (710) ψευδομαρτυρίας δ' ὁ ἁλοὺς — θανατοῦται. μεθύοντα δὲ κτείνασα — διαδεξαμένῳ. καὶ ὅτι καλάμους εἶναι μῆκος μὲν — διπλασίαν. (711) μονομμάτους τέ τινας ἱστοροῦσιν, ὦτα — πολύ. (712) ὅτι τῶν βραχμάνων τὸν ἀκροώμενον λόγων σπουδαίων οὔτε λαλῆσαι θέμις — ἀκολασταίνοντα. ζῆν δὲ τοὺς τοιούτους ἐν ἄλσει πρὸ τῆς πόλεως λιτῶς ἐν στιβάσι — ἀφροδισίων. (713) πλεῖστον δ' αὐτοῖς εἶναι λόγον περὶ τοῦ θανάτου — μεταβαλλομένους. ἑτέρους δέ τινας ὑλοβίους φασὶν ὀνομάζεσθαι — ἀγρίων καὶ ἄλλους ἰατρικοὺς μὲν καὶ λιτοὺς μὴ — τρεφομένους. ἀσκεῖν δὲ καὶ — ὅλην (715) ὅτι δι' ἑρμηνέων διελέγετο κάνδανις ὀνησικρίτῳ. ἦν δὲ οὗτος πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος τῶν γυμνοσοφιστῶν. ἐλέγετο τοίνυν ὡς ἐν τύπῳ εἰπεῖν (716), ὡς εἴη λόγος ἄριστος — διαθήσειν. περὶ δὲ τῶν παρ' ἕλλησι φιλοσοφησάντων τἆλλα μὲν φρονίμως ἔφη νομίζειν αὐτοῖς δοκεῖν — ἀκίνητον δὲ καίεσθαι, καθάπερ καὶ κάλανος ἐποίησεν ὁ παρακολουθηκὼς ἀλεξάνδρῳ ἄγων ἔτος ο' καὶ τρίτον. πολλὰ δεομένῳ τῷ βασιλεῖ μὴ προσέχων τὸν δὲ τρόπον τοῦ θανάτου διὰ πυρὸς μέν, ἄλλοι δ' ἄλλως φασί. (718) τοῦτον μὲν ἀκόλαστον ὄντα καὶ ταῖς ἀλεξάνδρου τραπέζαις δεδουλωμένον ψέγεσθαι — συγχωρῆσαι. ὅτι καὶ τῶν χρυσωρύχων μυρμήκων πτερωτούς τινας λέγουσιν. τῶν δὲ τετιθασσευμένων ὀρνέων εὐφωνότατον μὲν εἰρήκασι τὸν ὠρίωνα — ἐγγίζειν. φιλοσόφους τε — (719) ἀσκοῦντας μέχρι ζ' ἐτῶν καὶ λ' — καρπάσοις. ἀρτεμίδωρος δέ φησι τὸν γάγγην ἐκ — ἐκβολῆς: (720) μετὰ

δὲ τὴν ἰνδικήν ἐστιν ἡ ἀριανὴ — (721) παρὰ τοῦτο: (722) ὅτι σεμίραμις μὲν ἐξ ἰνδῶν — κῦρος δὲ ζ′. (723) τὸ μὲν δὴ νότιον τῆς ἀριανῆς πλευρὸν — διττόν. (724) ἐπεκτείνεται δὲ τοὔνομα — (725) τῶν κητῶν ἄλλων τε καὶ φυσητήρων ῥοῦν ἀπεργαζομένων — ὁρᾶσθαι. ἐκ τούτου δὲ νέαρχος — τὸ ῥόθιον καθάπερ ἐκέλευον οἱ καθηγεμόνες τοῦ πλοῦ καὶ ἅμα ταῖς σάλπιγξιν ἐφώνει. τὰ δὲ θηρία — ἀφίστατο. (726) φασὶ δ' αὐτὰ — φασὶ κ′ ὀργυιῶν. ἡ δὲ καρμανία — ταμιευόμενοι: ὅτι σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ὄρος εἶναι ἀρσενικοῦ φασι. ἔχει δὲ — περσικοῖς (727) τὰ πλεῖστα δὲ ἔθη — μηδικὰ λέγει. τὸ δὲ στόμα — βασίλειον. (728) ἔχει δὲ τὸν κύκλον — μεμνόνιον. λέγεται γὰρ δὴ κτίσμα τιθωνοῦ τοῦ μέμνονος πατρός. λέγονται δὲ καὶ — κισσίαν. τὸ δὲ τεῖχος — ἀσφάλτου. ὅτι ἥ γε γάζα — μνήματα ἦν τοῖς πέρσαις ἔν τε σούσοις καὶ ἐν περσεπόλει καὶ πασαργάδαις. ἦν δὲ καὶ ἄλλα — λεγομένην. τὰ μὲν οὖν σοῦσα — εἰσβολήν. (729) φασὶ δὲ τοὺς διὰ σούσων ποταμοὺς — ἀπέχουσαν σούσων σταδίους φ′. ἀπὸ δὲ στόματος — συνάπτειν: ὅτι μετὰ χοάσπην ὁ κοπράτης ἐστὶ — περσεπόλει. ὁ ἀράξης ῥεῖ ἐκ τῶν παραιτακῶν (730) ἔλλησιν. ἐν δὲ πασαργάδαις ὁ τοῦ κύρου τάφος ἦν ἐν παραδείσῳ πύργος οὐ μέγας τῷ δάσει τῶν δένδρων ἐναποκεκρυμμένος κάτω μὲν στερεὸν (sic) λιθοκόλλητον. τοὺς δὲ πασαργάδας ἐτίμησε — (731) βαβυλῶνα. ὅτι κελεύσαντος ἀλεξάνδρου συνήχθη πανταχόθεν εἰς ἐκβάτανα ὀκτωκαίδεκα μυριάδες ταλάντων χωρὶς τῶν συνεκκομισθέντων δαρείῳ, ἃ διήρπασαν οἱ δολοφονήσαντες αὐτὸν φεύγοντα ἐκ μηδίας. τὴν γοῦν βαβυλῶνα — οὔσης. τὰς δὲ κριθὰς — καὶ ἐν βαβυλῶνι. (732) γειτνιᾷ δὲ τῇ — προσπολεμοῦσιν. ὅτι τιμῶσι τὸν ἥλιον πέρσαι καλοῦντες αὐτὸν μίθραν καὶ (733) ὅτι ἐν τῇ καππαδοκίᾳ οἱ μάγοι καὶ πύραιθοι καλοῦνται τιάρας περικείμενοι πιλωτὰς — τὰς παραγναθίδας: ὅτι γέρρον ῥομβοειδές ἐστιν ἀσπὶς τετράγωνος οὐκ ὀρθογώνιος ἀλλὰ τὰς δύο ὀξείας ἔχουσα τὰς δὲ λοιπὰς ἀμβλείας. τοιοῦτον γὰρ ὁ ῥόμβος τετράγωνον σεσαλευμένον: ὅτι τῶν περσῶν οἱ καλούμενοι κάρδακες τοῦτ' ἔστι πολεμικοὶ καὶ ἀνδρώδεις. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ κάρδα. ἄλλα τε πολλὰ διδάσκονται ἀπο πέντε ἐτῶν ἕως τετάρτου καὶ κ′ καὶ ἀληθεύειν, διδασκάλοις τε

λόγων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται. (734) ἀπαιτοῦσι δὲ — ἀχράδι. ἡ δὲ καθ' ἡμέραν — ὕδωρ. ἀγορᾶς δὲ οὐχ ἅπτονται — στρωμνῆς. (735) τὰ μὲν οὖν σωφρονικὰ — ἐλαφρότατον. συνέβη δὲ — ἐκείνων. (736) ὅτι οἱ ἀπὸ δαρείου τοῦ ὑστάσπεω διαδεχόμενοι τὴν περσῶν ἀρχὴν κατέληξαν — δαρεῖον τὸν ὑπ' ἀλεξάνδρου καταλυθέντα, οὐκ ὄντα τοῦ γένους τῶν βασιλέων.

LIBER XVI.

ἐκ τοῦ ις'. τῇ δὲ περσίδι — (738) ἐπὶ δὲ τῷ ποταμῷ ὁ κῆπος: ὅτι σέλευκος ὁ νικάτωρ τὴν ἐπὶ τῷ τίγριδι πλησίον βαβυλῶνος ἐν τ' που σταδίοις ἐτείχισε σελεύκειαν καὶ τὸ βασίλειον ἐνταῦθα μετηνέχθη. ἐκείνη δὲ ἐρήμωται ὥστ' ἐπ' αὐτῆς μὴ ἂν ὀκνῆσαί τινα εἰπεῖν — μεγαλόπολις. (739) ψιλὴ δὲ ἡ χώρα — γένη πλείω. περιέχεται δ' ἡ χώρα — ἐθνῶν. ὅτι ἀνάπλουν ἔχει ὁ τίγρις ἐπὶ ὦπιν κώμην. (740) ὅτι πλημμυρεῖ ὁ εὐφράτης — νείλου: καὶ ὅτι εἰς τὰ πρὸς τῇ θαλάττῃ πεδία ἐκπίπτουσα ἡ τῶν ὑδάτων ὑπέρχυσις λίμνας ἀποτελεῖ — παραπλήσια. (741) καὶ ὅτι αἱ τοῦ εὐφράτου παρεκχύσεις αἱ πλησίον τῆς κατὰ πέρσας θαλάττης ποιοῦσι τὰς πρὸς τῇ ἀραβίᾳ λίμνας καὶ ἕλη: (742) ὅτι ὁ εὐφράτης τρισμυρίους καὶ ,ς σταδίους ἐκ τῶν πηγῶν μέχρι τῆς ἐκβολῆς φέρεται. ἡ δὲ χώρα φέρει — (743) γίνεσθαί φασι παράδοξον ἔχουσαν τὴν φύσιν. προσαχθεὶς γὰρ — πνιγεὶς σβέννυται. ποσειδώνιος δέ φησι — στρατιωτικοῦ. θέρους δὲ ἐν ἐκβατάνοις καὶ τῇ ὑρκανίᾳ διῆγον. ὥσπερ δὲ βαβυλωνίαν — (744) κασπίων πυλῶν. τῇ δὲ σουσίδι ἡ ἐλυμάτις, τῇ δὲ ἐλυμάτιδι — μηδία. διὰ δὲ τὸ πλῆθος καὶ τὴν δύναμιν ἐλυμαῖοι οὐκ ἀξιοῦσι παρθυαίοις ὑπακούειν. (745) ἐπαρχίαι δὲ τῆς ἐλυμαίας ἡ γαβιανὴ καὶ ἡ μασσαβατικὴ καὶ κορβιανή. ὅμοροι δὲ τούτοις σαγαπηνοὶ — διαλύεσθαι. τῶν μὲν οὖν μήδων — ἀντεπεκράτησε. καλοῦνται δ' οἱ ἀδιαβηνοὶ καὶ σακκόποδες. ἀρχεῖα δ' ἐστὶ παρ' ἀσσυρίοις τρία — καθεσταμένου. (746) ἐσθὴς δ' αὐτοῖς ἐστι — κατὰ πλάτος μέσην. ἐπὶ μῆκος δὲ — (747) τὰ τῶν παρθυαίων χωρία. ἔστι δὲ εὔβοτος ἡ χώρα — οἰκῆσαι. τὰ δὲ πρὸς — καὶ αἱ λεηλασίαι. μεταξὺ δὲ — σκηνιτῶν (748) καὶ τῆς ἐκείνων

ἐρημίας — καλοῦσιν. (749) ἡ δὲ συρία — ἀμανῷ. πρὸς ἕω δὲ — κομμαγηνῷ. ἡ δὲ σελευκὶς — μητρὸς (750) τετείχισται δὲ ἀντιόχεια καὶ κοινῷ τείχει — συρίας. συνῴκισε δ' ὁ νικάτωρ — τριπτολέμου τοῦ ὑπ' ἀργείων πεμφθέντος ἐπὶ τὴν ἰοῦς ζήτησιν οὗ υἱὸς γόρδυς. τοῦτον μὲν οὖν ἔχοντά τινας — λαῶν ἐκ τῆς ποταμίας τοῦ ὀρόντου εἰς τὴν γορδυαίαν — ὕδασιν. οὗ κύκλος π' στάδιοι. ῥεῖ δὲ — καὶ πρότερον. (751) πρὸς δύσιν — ἀντιοχείᾳ. ἀπὸ δὲ τῶν ἄρκτων — γίνδαρος ᾗ συνάπτουσιν — καλούμενος. πρὸς θαλάττῃ δὲ — κρεῖττον βίας. πρὸς νότον — ὀρόντου. ἐφεξῆς δὲ κασίου ποσείδιον — χῶρον ἔχουσα πολύοινον πρὸς τῇ ἄλλῃ εὐκαρπίᾳ τοῖς ἀλεξανδρεῦσιν τὸ πλεῖστον τοῦ οἴνου παρέχοντα (752) ἡ δ' ἀπάμεια — συμβεβηκός. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ — μακεδόνων διὰ τὴν ἑαυτῶν μητρόπολιν πέλλαν. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁρμηθέντος καὶ βάσσος κεκίλιος τοσοῦτον χρόνον πολιορκούμενος ὑπὸ δυεῖν μεγάλων ταγμάτων (in marg. στρατοπέδων) ῥωμαϊκῶν μέχρι ἑκὼν ἑαυτὸν ἐνεχείρισεν ἐφ' οἷς — (753) ἰτουραίων ὀρεινήν. ὅμορος δὲ τῇ ἀπαμέων — τὸ πλέον. τοιαύτη μὲν — πόλις φοινίκων· καὶ τὰ ξίμυρα — παραλίας διέχουσα — κατοικίας. (754) μετὰ δὲ ὀρθωσίαν — (755) γεωργοί. μεταξὺ δὲ σιδῶνος καὶ τοῦ θεοῦ προσώπου βύβλος κεῖται καὶ ἐφεξῆς ταύτῃ βηρυτός. ἡ μὲν οὖν βύβλος — βηρυτός. (756) ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐπὶ θαλάττῃ — ἀξιόλογος. ὑπέρκειται δ' αὐτῆς — πολλαχόθεν. ἅπασα μὲν οὖν — ταβύριος (sic) ποταμὸς καὶ λεόντων πόλις — τύρος ἐστίν. οἱ μὲν οὖν ποιηταὶ — μᾶλλον. αἱ δ' εἰς τὴν λιβύην — (757) καλοῦσιν. ἀτυχήσασα δὲ κατὰ πολλὰς συμφορὰς ἀνέλαβεν ἑαυτὴν τῇ τε ναυτιλίᾳ — πλησίον. σιδώνιοι δὲ — ἀναβάσεις. ἐντεῦθεν ἦν βοηθὸς ᾧ συνεφιλοσοφήσαμεν ἡμεῖς τὰ ἀριστοτέλεια, ἐκ τύρου δὲ ἀντίπατρος — (758) πρότερον. μεταξὺ δὲ — δέχεσθαι. ἤκουσα δ' ἐν — ἐστίν. μετὰ δὲ τὴν ἄκην — οὐδέν. εἶτα δρυμὸς μέγας τις. εἶτ' ἰόπη — (759) σημειωδῶς ἐπὶ τὴν ἕω τεταμένη — δρυμός. πλησίον δὲ κώμη ἰάμνεια. εἰσὶ δ' ἐντεῦθεν — γαδάρων μένιππος ὁ σπουδογέλοιος καὶ ἄλλοι. εἶτα ὁ τῶν γαζαίων λιμὴν πλησίον. ἐντεῦθεν ὑπέρβασις — καλουμένη. καὶ αὕτη μὲν οὖν — (760) ἄνυδρος, οὗ πλησίον ἐσφάγη πομπήϊος. εἶθ' ἡ ἐπὶ — ἰουδαίων λεγομένων. εἶτα λέγει περὶ τοῦ μωσέως

καὶ ἑξῆς περὶ τοῦ χωρίου τοῦ ἐν ἱεροσολύμοις, ὡς εἴη πετρῶδες, αὐτὸ μὲν εὔυδρον, τὴν δὲ κύκλῳ χώραν ἔχον λυπρὰν καὶ ἄνυδρον, τὴν δὲ ἐντὸς ξ' σταδίων καὶ ὑπόπετρον: ὅτι παρὰ τοῖς πέρσαις μάγοι καὶ νεκυομάντεις καὶ λεκανομάντεις καὶ ὑδρομάντεις εἰσί, παρὰ δὲ τοῖς βοστρηνοῖς (sic) ἀχαΐκαρος, ὡς θεὸς τιμώμενος, παρὰ δὲ γέταις τὸ μὲν παλαιὸν ζάμολξις πυθαγόρειός τις, καθ' ἡμᾶς δὲ ὁ τῷ βυρεβίστᾳ θεσπίζων δεκινεός (sic): (763) ὅτι ἱεριχοῦς ἐστι πεδίον — ἔω. ἡ δὲ σερβωνὶς — αὕτη. συναναφαίνεται δὲ τῇ ἀσφάλτῳ καὶ ἄσβολος — (764) δεῖσθαι. ὅτι ἡ τῶν οὔρων φύσις ἐπιτηδειοτάτη ἐν ταῖς κύστεσι τῶν λιθιώντων — συνίσταται: ὅτι πέτρας τινὰς ἐπικεκαυμένας τραχείας δεικνύουσιν ἐνταῦθα καὶ σήραγγας — οἱ δυνάμενοι φυγεῖν. ἔστι δὲ καὶ — ἀποβάλλει. χρῶνται δ' αἰγύπτιοι — νεκρῶν. (765) ὑπέρκεινται δὲ τῆς — σκηνιτῶν. τὰ πέραν εὐφράτου — (766) σταδίων. τὸ δ' ἐντεῦθεν — τοσοῦτοι, ὥστε δῆλον — θάλαττα, φασὶ δ' ὅτι ἀπὸ τερηδόνος — ἴκαρον. παραπλεύσαντι δὲ — ἄραδός εἰσι καί φασιν οἱ ἐνοικοῦντες τὰς — ἄκρας ἡμερήσιον. ἀπὸ δὲ καρμανίας φασὶ νῆσον τυρρηνὴν κεῖσθαι — καταλιπεῖν. καθ' ὅλην δὲ τὴν — οὔσης. (767) λέγει δὲ ἐρατοσθένης καὶ ἐν ἀρχῇ — ἕδραν: ὅτι ἡ ἡρώων πόλις πρὸς τῷ νείλῳ ἐστὶ μυχὸς τοῦ ἀραβίου κόλπου καὶ ὅτι ὑπὲρ ὑβαταίων (sic), χαυλοταίων, ἀγραίων, ἀραβίων ἐθνῶν ἡ εὐδαίμων ἐστὶν ἐπὶ — (768) εὐδαίμονες. φέρει δὲ — καλουμένῳ, γερραῖοι δὲ — αἰλανίτου μυχοῦ μυρίων — ἐστίν. τὰ δὲ κατὰ — (769) μέχρι νῦν. τὰ μὲν δὴ ἐρατοσθένους περὶ τῆς ἀραβίας τοιαῦτα. φησὶ δ' ἀρτεμίδωρος — (770) ἐνταῦθα. εἶθ' οἱ ταῦροι — ἄλλο ὄρος. εἶτα νῆσος — φιλαδέλφου. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ — (771) ποταμῷ. ἀπὸ δὲ μερόης — τὰ θηρία τὸ πλέον. πολὺ δ' ἐστὶ — τροφῇ. μετὰ δὲ τοὺς — εἴτε σπάνει νομῆς. τῷ δ' ἀντιφίλου λιμένι — (772) αὐτούς. ἡ δὲ τοξεία — (773) θῆραι πλείους ἐλεφάντων καὶ νησία πρὸ τῆς παραλίας — δαφνῶνας. ἔστι δέ τις — ἡ δειρή. ἀπὸ δὲ ταύτης ἡ ἐφεξῆς — (774) γνώριμον. πληθύει δ' ἐλέφασι — (775) ὥς φησιν οὗτος. καὶ δρακόντων — πηχῶν, ἐλέφαντας καὶ ταύρους — βασκανίων. τροφὴ δ' ἔκ τε σαρκῶν — ὀπτωμένων. (776) ποτὸν δὲ τοῖς μὲν — διατελοῦσιν, οἱ δὲ μεγαροὶ (sic) αἰθίοπες — λόγχαις.

ὁδοιποροῦσι δὲ νύκτωρ — εἶναι θαυμαστήν. εἶθ' ἑξῆς νῆσος φωκῶν — εἶτ' ἄλλη παραλία, γαρινδαίων νῦν καλουμένη. μαρανειτῶν γὰρ πρότερον. (777) εἶθ' ὁ αἰλανίτης — εὔδενδρόν τε καὶ ἔνυδρον (sic). πρόκειται δὲ νῆσος — στόματι. εἶτα ἔρημοι — (778) ταῦτα μὲν περὶ τούτων. (779) ἐρυθρὰν δὲ λέγειν — ἄραψιν. πρῶτοι δ' ὑπὲρ — νέμονται. μητρόπολις δὲ τῶν ναβαταίων — (780) καὶ αἱ ἀμπώτεις. ἓξ μὲν οὖν μηνῶν χρόνον ἐν ταῖς ὁδοῖς κατέτριψεν ἃς ἐξηκοστὸς (sic) ἐξήνυσε κατὰ τὴν ἐπάνοδον. δύο δὲ ἡμερῶν ἀπέσχε τῆς ἀρωματοφόρου. συναψάντων δέ που τῶν βαρβάρων εἰς μάχην περὶ μυρίους μὲν αὐτῶν ἔπεσον, τῶν δὲ ῥωμαίων δύο. (781) ἐπειράθη δὲ ἡ στρατιὰ καὶ παθῶν ἐπιχωρίων στομακάκης τε καὶ σκελοτρίβης, τῶν μὲν περὶ τὸ στόμα — βοτανῶν. μετὰ μέντοι τῶν ὀνηθῆναι — κεφαλήν: (781) ὅτι ἐκ τῆς ἀραβίας καὶ τῆς ἰνδικῆς εἰς μυὸς ὅρμον κατάγεται τὰ φορτία. εἶθ' ὑπέρθεσις — κειμένην. (782) τὴν μὲν οὖν ἀρωματοφόρον — μερίδας, τῶν ἀρωμάτων δὲ — (783) πρεσβύτερος: σώφρονες δ' εἰσὶν οἱ ναβαταῖοι — (784) τοὺς βασιλεῖς. ὅτι ἔνιοι τοὺς αὐτούς φασι τοῖς τρωγλωδύταις τοὺς παρὰ τῷ ποιητῇ ἐρεμβούς, ἄλλοι δὲ ἄραβας γράφουσι. περὶ δὲ τῶν σιδωνίων διαποροῦσιν, εἴτε τινὰς τῶν ἐν τῷ περσικῷ κόλπῳ χρὴ λέγειν, ὧν ἄποικοι οἱ παρ' ἡμῖν σιδώνιοι εἴτ' αὐτοὺς τοὺς σιδωνίους. λέγει δὲ καὶ τοὺς ἀρίμους — (785) κτησίας καλεῖ.

LIBER XVII.

ἐκ τοῦ ιζ'. ἐπεὶ δὲ τὴν ἀραβίαν — (786) οἱ αἰγυπτίων φυγάδες. βασιλεύονται δὲ ὑπὸ — (787) πάλιν καὶ πάλιν. τριχῇ δὲ διῄρητο — (788) παραχωμάτων. ἡ μεγίστη μὲν οὖν φορὰ — συμβαίνει λιμός. τοιαύτη μὲν ἡ διάταξις — (789) τελέως ποτίζεται πλὴν ὅτι ἐπ' εὐθείας — (790) βίος. ὅτι τῇ τε νήσῳ καὶ τῇ πόλει μερόη τοὔνομα τεθῆναί φασι παρὰ καμβύσου, ἐκεῖ — φασί. ὅτι τοῖς ἱερεῦσι (?) τῶν αἰγυπτίων φιλοπραγμονέστερον ἀναφερόντων — ζητεῖν. οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι — (791) ἐπικρατείας. αὐάσεις δ' οἱ αἰγύπτιοι — διέξιμεν. ἔστι τοίνυν — (792) ὅτε γε ᾤκεῖτο. ὁ γοῦν — τῷ λιμένι τὴν πόλιν. ἀμφίκλυστον δέ ἐστι τὸ — (793) εἰσκομιζομένων ἐστίν. ἔστι δὲ

χλαμυδοειδὲς τὸ σχῆμα — ὑπὸ τῆς λίμνης. (794) ὅτι πτολεμαῖος ὁ λάγου ἀφελόμενος περδίκκαν τὸ ἀλεξάνδρου σῶμα ἐκήδευσεν ἐν τῇ ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου — τὰ σῦλα γενέσθαι. περδίκκας μὲν οὖν ἀπέθανεν — μακεδονίαν. ἔστι δ' ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι — (795) μαρεώτιδος: ὅτι ἡ τῶν λαγιδῶν ἀρχὴ πολλὰ συμμείνασα ἔτη κατελύθη ὑπὸ καίσαρος τοῦ σεβαστοῦ. πτολεμαῖος γὰρ — πατήρ. (796) ὃς χωρὶς τῆς ἄλλης ἀσελγείας καὶ χοραυλεῖν ἤσκησεν. (797) ὅτι ἐξ ἔθους παλαιοῦ ξένους ἔτρεφον οἱ βασιλεῖς ἐν τῇ πόλει τοὺς ὅπλα ἔχοντας — οὐδένειαν. (798) ὅτι τῆς αἰγύπτου τὰς προσόδους — (799) σιδονία. εἶτ' ἀντίφραι — λιβυκόν. σκώπτονται — λεύκασπις. εἶτα κυνὸς σῆμα — χωρίον. εἶθ' ἡ πλινθηνὴ (sic) καὶ νικίου κώμη — (800) καὶ τὸ ζεφύριον ἄκρα. ἔνθα τὸ παλαιὸν θῶνίν τινα πόλιν εἶναί φασι ἐπώνυμον — (801) αὐτόθι. μετὰ δὲ κάνωβον τὸ ἡράκλειον — (802) ἐν νήσῳ κειμένη. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῇ ὑπὲρ τοῦ σεβεννυτικοῦ στόματος ξόϊς — κυνὸς πόλις. συνάπτει δὲ καὶ — προσωπίτης νομός. ὑπὲρ δὲ τὸ μενδήσιον — (803) θεοὶ νομίζονται, ἱεροὶ δὲ (sic) ὑπὲρ δὲ — ὄσιρίν φασιν. ἀπὸ μὲν δὴ τῆς ἀλεξανδρείας — (804) καὶ εἰσπλεῖν πάλιν. πλησίον δὲ ἀρσινόης κατοικίαι. ἐνταῦθα δ' ἐστὶ καὶ ὁ φαγρωριοπολίτης — (805) νενόμισται θεός. πρόκεινται — ἔχουσαι. (806) ἐνταῦθα δείκνυνται πλάτωνος καὶ εὐδόξου διατριβαί. συνέβη — (807) οἰκείαν στάσιν. ἐνταῦθα τόπος ἀμμώδης σφόδρα ὥσθ' ὑπ' ἀνέμων — καὶ τῶν βασιλείων. (808) μ' δ' ἀπὸ τῆς πόλεως — ῥοδόπιν. ἓν δέ τι τῶν ὁραθέντων — (809) ἄκανθος πόλις καὶ τὸ τοῦ ὀσίριδος ἱερὸν — κήπων. οἶνον δ' οὐκ ὀλίγον — αἰλανίτην μυχόν. (810) ἡ δ' οὖν μοίριδος λίμνη — (811) ἐποχετείας. πρὸς δὲ τούτοις — συνέρχεσθαι πάντας, ἑκάστου νομοῦ καταγομένου εἰς τὴν ἀποδειχθεῖσαν αὐλὴν ἄριστον δ' ἦν (sic) μετὰ τῶν — χάριν. παραπλεύσαντι δὲ ταῦτα — (813) καὶ οὐκ ἐλάττων μέμφεως. ὑπὲρ δὲ ταύτης — τῷ μεγέθει καὶ τῇ κατασκευῇ. ἔοικε δὲ ὑπάρξαι — αὔασις. ἐνθένδε δι' ἐρημίας — τὸ ἐν ἄμμωνι. (814) μετὰ δὲ τὴν ἄβυδον — νενόμισται καὶ πάντα τρόπον ἀνιχνεύουσι — (815) κατασπῶντες. εἶτα τὰ τυφώνια — φέρεται. οὐκ ἄπωθεν δὲ — ἀπόλλωνος πόλις. πρότερον μὲν οὖν — καὶ τὸν

πλοῦτον (816) καὶ ἄλλοι τοιαῦτα λέγουσι — ὅπου τὸ μεμνόνιον. ὑπὲρ δὲ τούτου θῆκαι — ἰωνίας. λέγονται — ἡμέραν. (817) μετὰ δὲ θήβας ἑρμωνθὶς πόλις. τρέφεται δὲ καὶ ἐνταῦθα βοῦς. ἔπειτα — θηρίον. εἶτα λατόπολις — οἱ τόποι οὗτοι καὶ ποιοῦσιν ἀσκίους τοὺς γνώμονας κατὰ μεσημβρίαν. ἀνάγκη δὲ κατὰ κορυφὴν — (818) καὶ τὴν ἐλεφαντίνην, ὅπου καὶ ὄρνεον — εὐστομώτερος. πολλὰ δ' ἡρόδοτος (819) ἔξαλα. ὅτι αὐτάρκης ἡ χώρα καὶ δυσείσβολος τοῖς ἔξωθεν καὶ πάλαι καὶ νῦν. ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων — βίον. (821) πολλὰ δ' εἴρηται περὶ τῶν αἰθιοπικῶν ὥστε συμπεριωδευμένα — μάχιμοι. ζῶσί τ' ἀπὸ κέγχρου — (822) ἱκανῶς. χρῶνται δὲ καὶ — εὐνφῇ. τοὺς δὲ νεκροὺς — ὕαλον. ἐν δὲ τῇ μερόῃ — (823) παρ' αὐτῶν. ὅτι ὁ αἰγύπτιος λεγόμενος κύαμος — γνωριμώτατοι δὲ ὀξύρυγχος, λεπιδωτός, λάτος, ἀλάβης, κορακῖνος, χοῖρος, φαγρώριος, ὃν καὶ φάγρον καλοῦσιν — (824) ἐργατικωτέροις καὶ τὰ κόκινα — ἐκτέμνειν. φησὶ δ' ἀριστόβουλος ἐκ τῆς θαλάττης μηδὲν ἀνατρέχειν ὄψον εἰς τὸν νεῖλον πλὴν — περὶ τῆς θρίσσης αἰτίαν. περὶ δὲ λιβύης λέγομεν ὅπερ λείπεται μέρος τῆς συμπάσης γεωμετρίας. οἱ μὲν οὖν πρὸς τὰς — (825) ἔχοιμεν ἂν λέγειν. τὸ μέντοι τὰ καθόλου μὲν ταῦτα περὶ λιβύης — ἡρακλείας πορθμός. ἔξω δὲ προελθόντι — ἐν διάρματι σταδίων ω' πρὸς νότον — (826) οἱ συγγραφεῖς περὶ ὧν ἐμνήσθημεν — (827) τόπος ἄνυδρος καὶ λυπρός. ἔστι δὲ τὸ μεταγώνιον — περαίᾳ. (828) οὕτω δ' εὐδαίμονα — τοὺς ἀσκοὺς τοῦ ὕδατος. τινὰς δ' αὐτῶν — χρῆσθαι. (829) ἐρατοσθένης δὲ περὶ τὰ ἄκρα φησὶ τῆς μαυροσίας τὰ ἑσπέρια φοινικικὰς πόλεις κατεσκαμμένας παμπόλλας τινάς, ἐν δὲ τοῖς ἑσπερίοις — ἀχλυώδεις. ὁ δὲ τούτοις ἀντιλέγει ἀρτεμίδωρος περὶ τοὺς αὐτούς. μετανάστας τινὰς ἱστορεῖ — ὁ τῶν ῥωμαίων συγγραφέων πρὸς τῇ λυγγὶ ἀνταίου μνῆμα ἱστορεῖ — γῆν. τὸ δὲ πῦρ τὰ μὲν ἄλλα θηρία φεύγειν, τοὺς δὲ ἐλέφαντας — λαμβάνουσα. ἔχει δ' ἡ παραλία — εὐφυῆ. σίγα πόλις. εἶτα θεῶν λίμνη. [εἶτ'] ἄλλα. τὰ μὲν οὖν βάθη — (831) καὶ τῆς ὑπὸ τοῖς ῥωμαίοις. (832) μετὰ δὲ τρητὸν ἡ μασσυλιέων ἐστὶ καὶ ἡ καρχηδών, ἀνθηρότεραι μὲν μαυρουσίας καὶ κατεσκευασμέναι βέλτιον. προσοδικωτέρα δὲ ἐκείνη καὶ δυναμικωτέρα. ἐν ταύτῃ

χλαμυδοειδὲς τὸ σχῆμα — ὑπὸ τῆς λίμνης. (794) ὅτι πτολεμαῖος ὁ λάγου ἀφελόμενος περδίκκαν τὸ ἀλεξάνδρου σῶμα ἐκήδευσεν ἐν τῇ ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου — τὰ σῦλα γενέσθαι. περδίκκας μὲν οὖν ἀπέθανεν — μακεδονίαν. ἔστι δ' ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι — (795) μαρεώτιδος: ὅτι ἡ τῶν λαγιδῶν ἀρχὴ πολλὰ συμμείνασα ἔτη κατελύθη ὑπὸ καίσαρος τοῦ σεβαστοῦ. πτολεμαῖος γὰρ — πατήρ. (796) ὃς χωρὶς τῆς ἄλλης ἀσελγείας καὶ χοραυλεῖν ἤσκησεν. (797) ὅτι ἐξ ἔθους παλαιοῦ ξένους ἔτρεφον οἱ βασιλεῖς ἐν τῇ πόλει τοὺς ὅπλα ἔχοντας — οὐδένειαν. (798) ὅτι τῆς αἰγύπτου τὰς προσόδους — (799) σιδονία. εἶτ' ἀντίφραι — λιβυκόν. σκώπτονται — λεύκασπις. εἶτα κυνὸς σῆμα — χωρίον. εἶθ' ἡ πλινθηνὴ (sic) καὶ νικίου κώμη — (800) καὶ τὸ ζεφύριον ἄκρα. ἔνθα τὸ παλαιὸν θῶνίν τινα πόλιν εἶναί φασι ἐπώνυμον — (801) αὐτόθι. μετὰ δὲ κάνωβον τὸ ἡράκλειον — (802) ἐν νήσῳ κειμένη. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῇ ὑπὲρ τοῦ σεβεννυτικοῦ στόματος ξόϊς — κυνὸς πόλις. συνάπτει δὲ καὶ — προσωπίτης νομός. ὑπὲρ δὲ τὸ μενδήσιον — (803) θεοὶ νομίζονται, ἱεροὶ δὲ (sic) ὑπὲρ δὲ — ὄσιρίν φασιν. ἀπὸ μὲν δὴ τῆς ἀλεξανδρείας — (804) καὶ εἰσπλεῖν πάλιν. πλησίον δὲ ἀρσινόης κατοικίαι. ἐνταῦθα δ' ἐστὶ καὶ ὁ φαγρωριοπολίτης — (805) νενόμισται θεός. πρόκεινται — ἔχουσαι. (806) ἐνταῦθα δείκνυνται πλάτωνος καὶ εὐδόξου διατριβαί. συνέβη — (807) οἰκείαν στάσιν. ἐνταῦθα τόπος ἀμμώδης σφόδρα ὥσθ' ὑπ' ἀνέμων — καὶ τῶν βασιλείων. (808) μ' δ' ἀπὸ τῆς πόλεως — ῥοδόπιν. ἓν δέ τι τῶν ὁραθέντων — (809) ἄκανθος πόλις καὶ τὸ τοῦ ὀσίριδος ἱερὸν — κήπων. οἶνον δ' οὐκ ὀλίγον — αἰλανίτην μυχόν. (810) ἡ δ' οὖν μοίριδος λίμνη — (811) ἐποχετείας. πρὸς δὲ τούτοις — συνέρχεσθαι πάντας, ἑκάστου νομοῦ καταγομένου εἰς τὴν ἀποδειχθεῖσαν αὐλὴν ἄριστον δ' ἦν (sic) μετὰ τῶν — χάριν. παραπλεύσαντι δὲ ταῦτα — (813) καὶ οὐκ ἐλάττων μέμφεως. ὑπὲρ δὲ ταύτης — τῷ μεγέθει καὶ τῇ κατασκευῇ. ἔοικε δὲ ὑπάρξαι — αὔασις. ἐνθένδε δι' ἐρημίας — τὸ ἐν ἄμμωνι. (814) μετὰ δὲ τὴν ἄβυδον — νενόμισται καὶ πάντα τρόπον ἀνιχνεύουσι — (815) κατασπῶντες. εἶτα τὰ τυφώνια — φέρεται. οὐκ ἄπωθεν δὲ — ἀπόλλωνος πόλις. πρότερον μὲν οὖν — καὶ τὸν

πλοῦτον (816) καὶ ἄλλοι τοιαῦτα λέγουσι — ὅπου τὸ μεμνόνιον. ὑπὲρ δὲ τούτου θῆκαι — ἰωνίας. λέγονται — ἡμέραν. (817) μετὰ δὲ θήβας ἑρμωνθὶς πόλις. τρέφεται δὲ καὶ ἐνταῦθα βοῦς. ἔπειτα — θηρίον. εἶτα λατόπολις — οἱ τόποι οὗτοι καὶ ποιοῦσιν ἀσκίους τοὺς γνώμονας κατὰ μεσημβρίαν. ἀνάγκη δὲ κατὰ κορυφὴν — (818) καὶ τὴν ἐλεφαντίνην, ὅπου καὶ ὄρνεον — εὐστομώτερος. πολλὰ δ' ἡρόδοτος (819) ἔξαλα. ὅτι αὐτάρκης ἡ χώρα καὶ δυσείσβολος τοῖς ἔξωθεν καὶ πάλαι καὶ νῦν. ἀπὸ μὲν τῶν ἄρκτων — βίον. (821) πολλὰ δ' εἴρηται περὶ τῶν αἰθιοπικῶν ὥστε συμπεριωδευμένα — μάχιμοι. ζῶσί τ' ἀπὸ κέγχρου — (822) ἱκανῶς. χρῶνται δὲ καὶ — εὐνφῆ. τοὺς δὲ νεκροὺς — ὕαλον. ἐν δὲ τῇ μερόῃ — (823) παρ' αὐτῶν. ὅτι ὁ αἰγύπτιος λεγόμενος κύαμος — γνωριμώτατοι δὲ ὀξύρυγχος, λεπιδωτός, λάτος, ἀλάβης, κορακῖνος, χοῖρος, φαγρώριος, ὃν καὶ φάγρον καλοῦσιν — (824) ἐργατικωτέροις καὶ τὰ κόκινα — ἐκτέμνειν. φησὶ δ' ἀριστόβουλος ἐκ τῆς θαλάττης μηδὲν ἀνατρέχειν ὄψον εἰς τὸν νεῖλον πλὴν — περὶ τῆς θρίσσης αἰτίαν. περὶ δὲ λιβύης λέγομεν ὅπερ λείπεται μέρος τῆς συμπάσης γεωμετρίας. οἱ μὲν οὖν πρὸς τὰς — (825) ἔχοιμεν ἂν λέγειν. τὸ μέντοι τὰ καθόλου μὲν ταῦτα περὶ λιβύης — ἡρακλείας πορθμός. ἔξω δὲ προελθόντι — ἐν διάρματι σταδίων ω' πρὸς νότον — (826) οἱ συγγραφεῖς περὶ ὧν ἐμνήσθημεν — (827) τόπος ἄνυδρος καὶ λυπρός. ἔστι δὲ τὸ μεταγώνιον — περαίᾳ. (828) οὕτω δ' εὐδαίμονα — τοὺς ἀσκοὺς τοῦ ὕδατος. τινὰς δ' αὐτῶν — χρῆσθαι. (829) ἐρατοσθένης δὲ περὶ τὰ ἄκρα φησὶ τῆς μαυροσίας τὰ ἑσπέρια φοινικικὰς πόλεις κατεσκαμμένας παμπόλλας τινάς, ἐν δὲ τοῖς ἑσπερίοις — ἀχλυώδεις. ὁ δὲ τούτοις ἀντιλέγει ἀρτεμίδωρος περὶ τοὺς αὐτούς. μετανάστας τινὰς ἱστορεῖ — ὁ τῶν ῥωμαίων συγγραφέων πρὸς τῇ λυγγὶ ἀνταίου μνῆμα ἱστορεῖ — γῆν. τὸ δὲ πῦρ τὰ μὲν ἄλλα θηρία φεύγειν, τοὺς δὲ ἐλέφαντας — λαμβάνουσα. ἔχει δ' ἡ παραλία — εὐφυῆ. σίγα πόλις. εἶτα θεῶν λίμνη. [εἶτ'] ἄλλα. τὰ μὲν οὖν βάθη — (831) καὶ τῆς ὑπὸ τοῖς ῥωμαίοις. (832) μετὰ δὲ τρητὸν ἡ μασσυλιέων ἐστὶ καὶ ἡ καρχηδών, ἀνθηρότεραι μὲν μαυρουσίας καὶ κατεσκευασμέναι βέλτιον. προσοδικωτέρα δὲ ἐκείνη καὶ δυναμικωτέρα. ἐν ταύτῃ

τῇ χώρᾳ κίρτα τέ ἐστιν ἐν μεσογαίᾳ, τὸ μασανάσσου καὶ τῶν — στάδιοι ͵βφ΄. καὶ καρχηδὼν — (833) *κατεσκάφη.* (834) *κατὰ μέσον δὲ τὸ στόμα — ͵αφ΄ σταδίων. οὐ πολὺ δὲ τῆς — αἰγίμουρος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ — καρχηδονίοις. ἀπὸ δὲ τῆς ταφίτιδος — τῆς μικρᾶς σύρτεως. παράκειται δὲ* — (835) *͵γχ΄ στάδιοι. ἑξῆς δὲ ποταμός. εἶτ' ἄκρα ὑψηλὴ — τῶν ͵ε: ὑπὲρ δὲ γετούλων* — (836) *μάλιστα νησίον ἐστίν. ἔστι δὲ καὶ λιμὴν ἑσπερίδων* — (837) *ἦλθον. τῆς δὲ κυρήνης ἐστὶ* — (838) *κρόνου προσαγορευθέντος. μετὰ δὲ τὴν — λιμὴν μενέλαος. εἶτα μέγας λιμὴν — χώραν κατέχουσιν οἱ λίβυες* — (839) *τό γε γνώριμον. τριῶν δὲ ἠπείρων οὐσῶν — φορολόγους. εἰσὶ δὲ* (in haec verba cum exeat pagina, reliqua interciderunt: pagina enim proxime insequens incipit a verbis *ὅτι φασὶ τὸν πειραιᾶ νησιάζοντα κτλ.*, quae leguntur I, 59. Qua de re cf. Praef. vol. I, p. XLIV).

ΣΥΝ ΘΕΩΙ

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ

ΕΚ ΤΩΝ

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΥ Α.

Ὅτι Ὅμηρος πρῶτος ἐτόλμησε γεωγραφῆσαι. Ὅτι γὰρ ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ περικλύζεται νήσου δίκην, αὐτὸς λέγει, νῦν μέν·

εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης
ὠκεανόν τε·

νῦν δὲ περὶ τοῦ ἀνατολικοῦ τῆς γῆς·

ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου ὠκεανοῖο·

περὶ δὲ τοῦ δυτικοῦ·

ἐν δ' ἔπεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο·

περὶ δὲ τοῦ νοτίου·

Ζεὺς γὰρ ἐς ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη·

περὶ δὲ τοῦ βορείου·

οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο·

ὠκεανὸν δὲ λέγει τὸν ὁρίζοντα. Ὅτι ἀψόρροον Ὅμηρος τὸν ὠκεανὸν λέγει διὰ τὰς ἀμπώτεις καὶ πλημμυρίδας. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ

τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ·

καὶ γάρ, εἰ μὴ τρίς, ἀλλὰ δίς, ἴσως ἢ ἡ γραφὴ ἡμάρτηται ἢ ἡ ποιητικὴ ὑψηγορία ἢ ἡ ἱστορία παρέπεσε. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ

ἐξ ἀκαλαρρείταο·

τῇ χώρᾳ κίρτα τέ ἐστιν ἐν μεσογαίᾳ, τὸ μασανάσσου καὶ τῶν — στάδιοι ͵βφʹ. καὶ καρχηδὼν — (833) κατεσκάφη. (834) κατὰ μέσον δὲ τὸ στόμα — ͵αφʹ σταδίων. οὐ πολὺ δὲ τῆς — αἰγίμουρος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ — καρχηδονίοις. ἀπὸ δὲ τῆς ταφίτιδος — τῆς μικρᾶς σύρτεως. παράκειται δὲ — (835) ͵γχʹ στάδιοι. ἑξῆς δὲ ποταμός. εἶτ' ἄκρα ὑψηλὴ — τῶν ͵ε: ὑπὲρ δὲ γετούλων — (836) μάλιστα νησίον ἐστίν. ἔστι δὲ καὶ λιμὴν ἑσπερίδων — (837) ἦλθον. τῆς δὲ κυρήνης ἐστὶ — (838) κρόνου προσαγορευθέντος. μετὰ δὲ τὴν — λιμὴν μενέλαος. εἶτα μέγας λιμὴν — χώραν κατέχουσιν οἱ λίβυες — (839) τό γε γνώριμον. τριῶν δὲ ἠπείρων οὐσῶν — φορολόγους. εἰσὶ δὲ (in haec verba cum exeat pagina, reliqua interciderunt: pagina enim proxime insequens incipit a verbis ὅτι φασὶ τὸν πειραιᾶ νησιάζοντα κτλ., quae leguntur I, 59. Qua de re cf. Praef. vol. I, p. XLIV).

ΣΥΝ ΘΕΩΙ

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ

ΕΚ ΤΩΝ

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΥ Α.

Ὅτι Ὅμηρος πρῶτος ἐτόλμησε γεωγραφῆσαι. Ὅτι γὰρ ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ περικλύζεται νήσου δίκην, αὐτὸς λέγει, νῦν μέν·

εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης
ὠκεανόν τε·

νῦν δὲ περὶ τοῦ ἀνατολικοῦ τῆς γῆς·

ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου ὠκεανοῖο·

περὶ δὲ τοῦ δυτικοῦ·

ἐν δ' ἔπεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο·

περὶ δὲ τοῦ νοτίου·

Ζεὺς γὰρ ἐς ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη·

περὶ δὲ τοῦ βορείου·

οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο·

ὠκεανὸν δὲ λέγει τὸν ὁρίζοντα. Ὅτι ἀψόρροον Ὅμηρος τὸν ὠκεανὸν λέγει διὰ τὰς ἀμπώτεις καὶ πλημμυρίδας. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ

τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ·

καὶ γάρ, εἰ μὴ τρίς, ἀλλὰ δίς, ἴσως ἢ ἡ γραφὴ ἡμάρτηται ἢ ἡ ποιητικὴ ὑψηγορία ἢ ἡ ἱστορία παρέπεσε. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ

ἐξ ἀκαλαρρείταο·

ἡ γὰρ ἄμπωτις πραεῖα καὶ οὐκ ἀθρόα. Ὅτι καὶ τὸ σκοπέλους λέγειν τὸν Ὅμηρον τοτὲ μὲν καλυπτομένους, τοτὲ δὲ γυμνουμένους τὰς ἀμπώτεις καὶ πλημμυρίδας αἰνίττεται. Ὅτι τὰ πάθη τοῦ ὠκεανοῦ τὰ περὶ τὰς ἀμπώτεις καὶ τὰς πλημμυρίδας ὁμολογεῖ συνεχῆ καὶ μίαν εἶναι τὴν θάλασσαν. Πανταχοῦ γὰρ ἡ αὐτὴ αὔξησις καὶ μείωσις τοῦ ὕδατος ἢ οὐ πολὺ παραλλάττει, ὡς ἂν ἀπὸ μιᾶς αἰτίας γινομένη. Ὅτι Ὅμηρος πᾶσαν τὴν καθ' ἡμᾶς παραλίαν γεωγραφεῖ, λέγων Λιβύην, Θήβας, Αἴγυπτον, Φοινίκην, Κύπρον, Σιδόνα, Σολύμους, Κᾶρας καὶ τὰς περὶ αὐτὰς νήσους· ἔτι δὲ Φρυγίαν καὶ Ἑλλήσποντον καὶ Τρῶας καὶ Παφλαγόνας καὶ Αἰήτην καὶ Ἰάσονα καὶ Κιμμερίους καὶ τοὺς τοῖς Θρᾳξὶ πλησιοχώρους Μυσοὺς περὶ τὸν Ἴστρον οἰκοῦντας· εἶτα Κίκονας καὶ Λάρισσαν καὶ τὴν ἑξῆς Ἑλλάδα μέχρι τῆς Θεσπρωτίας· εἶτα τὰ τῆς Ἰταλίας ἄκρα, Τεμέσην καὶ Σικελοὺς καὶ Ἠλύσιον πεδίον. εἰ δέ τινα μεταξὺ παραλείπει, οὐ θαῦμα· τοιαύτη γὰρ ἡ γεωγραφία. Ὅτι Ἀναξίμανδρος, ὁ Θαλοῦ μαθητὴς καὶ πολίτης, πρῶτος γεωγραφικὸν πίνακα ἐξέδωκεν· Ἑκαταῖος δὲ σύγγραμμα. Ὅτι ἀδύνατον ἄνευ τῆς τῶν οὐρανίων θεωρίας γεωγραφῆσαι· καὶ γὰρ δεῖ πρὸς μὲν τὰ μήκη τῶν πόλεων τῶν ἐκλειπτικῶν ἡλίου καὶ σελήνης παρατηρήσεων, πρὸς δὲ τὰ πλάτη τῆς τῶν κλιμάτων διαφορᾶς. Ὅτι ἡ γεωγραφία συνῆπται ἔκ τε γεωμετρίας καὶ μετεωρολογίας. Ὅτι, εἰ καὶ τὰ οὐράνια τῷ τόπῳ ἀφέστηκε τῶν ἐπιγείων τοσοῦτον, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης, ἀλλὰ τῇ θεωρίᾳ ἥνωται. Ὅτι τοὺς παρ' Ὁμήρῳ Ἐρεμβοὺς τοὺς Τρωγλοδύτας δεῖ Ἄραβας ἐξακούειν, παρὰ τὸ ἐν τῇ ἔρᾳ, τῇ γῇ, ἐμβαίνειν. Ὅτι ἡ γεωγραφία, οὐ μόνον διὰ φιλοσοφίαν μεγάλα συντελεῖ, ἀλλὰ καὶ διὰ πολιτικὰς καὶ στρατηγικὰς φρονήσεις τε καὶ πράξεις. Ὅτι τὸ πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν ἄστεα καὶ νοῦν γνῶναι καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους

μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων

εἰρημένον τὴν ἐκ τῆς γεωγραφικῆς ἱστορίας διαγινομένην[1] φρόνησιν ἐμφανίζει. Ὅτι ἡ μὲν γεωγραφία, τῆς ὅλης οὖσα οἰκουμένης ἱστορία, περὶ τὸ ποσὸν μᾶλλον καταγίνεται, ὡς μα-

1. διαγινομένης

θηματικωτέρα· ἡ δὲ χωρογραφία τόπου τινὸς οὖσα, οἷον, ὡς Ὅμηρος λέγει,

οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,

καὶ πολύκνημον Ἐτεωνὸν καὶ πολυτρήρωνα Θίσβην καὶ πολυστάφυλον Ἄρνην, περὶ τὸ ποιὸν τῆς χώρας· οἷον εἰ βαθύγειος, εἰ ὀρεινή, εἰ πεδιάς, εἰ ἄξυλος, εἰ μέταλλα ἔχουσα. Ὅτι ἄλλος μὲν ὁ τῆς Ἰνδικῆς χωρογράφος, ἀγνοῶν τὴν Ἑλλάδα τυχόν, καὶ ἄλλος ὁ τῆς Αἰγύπτου, ἀγνοῶν τὰ τῆς Περσίδος καὶ Βακτριανῆς. Ὅτι δεῖ γεωμετρικῆς καὶ ἀστρονομίας τῷ γεωγραφήσοντι, καὶ ὑποθέσεις λαβεῖν ἐξ αὐτῶν, οἷον ὅτι σφαιρικὸς ὁ κόσμος καὶ ἡ τῆς γῆς ἐπιφάνεια, καὶ ἔτι περὶ τῆς ἐπὶ τὸ μέσον φορᾶς τῶν σωμάτων καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ὅτι δεῖ τὸν στρατηγὸν μήτε τοσοῦτον ἄμοιρον εἶναι γεωγραφίας, ὥστε λέγειν ἔν τισι τόποις,

ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἠώς,

καὶ τὰ τοιαῦτα· οὔτε πάλιν περὶ ἐξάρματος τοῦ πόλου καὶ συνανατολῶν καὶ συμμεσουρανήσεων καὶ συγκαταδύσεων τῶν ἀστέρων πολυπραγμονεῖν καὶ τῶν ὁμοίων. Ὅτι καὶ τῆς σφαιρικῆς θεωρίας δεῖ ἧφθαι τὸν γεωγραφήσοντα, οἷον κύκλων ἐν σφαίρᾳ παραλλήλων καὶ ὀρθῶν καὶ τῶν τοιούτων. Ὅτι, ὥσπερ ἐπὶ κολοσσοῦ τὴν ὁλοσχέρειαν τῆς κατασκευῆς σκοποῦντες τῶν μικρῶν καταφρονοῦμεν, οὕτως καὶ ἐπὶ γεωγραφίας τὴν μὲν θέσιν τῆς χώρας καὶ τὴν πρὸς τὰ οὐράνια σχέσιν πολυπραγμονοῦμεν, εἰ δὲ πολύκνημος ἢ ἀμιχθαλόεσσα ἤ τι τοιοῦτον, ἐῶμεν. Ὅτι Ἐρατοσθένης οὔτε τῶν ἀπαιδεύτων ἦν οὔτε τῶν γνησίως φιλοσοφούντων· διὸ καὶ Βῆτα ἐκαλεῖτο, ὡς τὰ δευτερεῖα φέρειν δοκῶν ἐπὶ πάσῃ παιδείᾳ· ὃς καὶ τὴν ποιητικὴν οὐ φιλοσοφίαν πρώτην ἠξίου καλεῖν, ἀλλὰ μόνον ψυχαγωγίαν τινά, κακῶς λέγων. Ὅτι ἡ ποιητικὴ πηγὴ καὶ ἀρχὴ φράσεως κατεσκευασμένης καὶ ῥητορικῆς ὑπάρχει μετὰ τοῦ σεμνοῦ καὶ ὀγκώδους. ἀμέλει καὶ πεζὸν λόγον φαμὲν τὸν ἄνευ μέτρου ἐκ τοῦ ὕψους ταπεινωθέντα. Ὅτι τοὺς μύθους αἵ τε παλαιαὶ πόλεις καὶ οἱ νόμοι ἐδέξαντο, ὡς μορμολύκας τινὰς πρὸς τοὺς νηπιόφρονας· οἷον Κωκυτούς, Ἀχέροντας, Πυριφλεγέθοντας, Στύγας καὶ ἁπλῶς πᾶσαν θεολογίαν παλαιάν. Ὅτι τὸ

ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα

οὐ πάντα δηλονότι, ἀλλὰ πολλὰ καὶ μυθώδη· οὐ γὰρ ἂν ἦν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. τοιοῦτοι δ' οἱ μῦθοι περὶ τὴν ἀλήθειαν εἰλούμενοι·

ὡς ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνήρ,

οὕτως καὶ οἱ μῦθοι. Ὅτι Αἰαίην τὴν Κίρκην Ὅμηρος ὀνομάζει ἀπὸ τῆς Αἴας πόλεως, καὶ τὰς Συμπληγάδας ἐν Βυζαντίῳ Πλαγκτάς, καὶ τὸν Πόντον τὸν Εὔξεινον κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων τό τε ὑπονοούμενον μέγιστον εἶναι πρὸς ὠκεανὸν μυθολογεῖ, καὶ τοὺς Κιμμερίους ἀπὸ τοῦ κλίματος τοῦ νεφελώδους, ὡς ἐσκοτισμένους ὅλους, καὶ τὸν Σικελικὸν πορθμὸν ὑπὸ λῃστῶν κατεχόμενον εἰς Σκύλλαν, καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτι περὶ Σικελίας τὴν θάλασσαν ἰχθύων τι γένος ἐστίν, οὓς καλοῦσι γαλεώτας τε καὶ ξιφίας καὶ κύνας, ἐξ ὧν λαβὼν Ὅμηρος ἔλεγε·

δελφῖνάς τε κύνας τε καὶ εἴποθεν ἄλλο λάβῃσιν
κῆτος.

Ὅτι τὸ

τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ

δεῖ νοεῖν, ὅτι δὶς τοῦτο γίνεται καὶ οὐ τρίς· διὸ δεῖ ἢ μεταβολὰς αἰτιᾶσθαι ἢ ἄγνοιαν ἢ ποιητικὴν ἐξουσίαν. Ὅτι ἡ ποιητικὴ σύγκειται ἐξ ἱστορίας καὶ διαθέσεως καὶ μύθου. τῆς μὲν οὖν ἱστορίας τέλος ἀλήθειά ἐστιν, ὡς ἐν νεῶν καταλόγῳ οἷον πολυτρήρωνα καὶ πετρήεσσαν· τῆς δὲ διαθέσεως ἐνέργεια τὸ τέλος, ὡς ὅταν μαχομένους εἰσάγῃ· μύθου δὲ ἡδονὴ καὶ ἔκπληξις τέλος. Ὅτι μυθεύει μὲν ὁ τὰς Γοργόνας εἰσάγων· προσμυθεύει δὲ ὁ τὴν τοῦ Ὀδυσσέως πλάνην ἐκτραγῳδῶν. Ὅτι τὸ

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον,

καλῶς εἴρηται· ὁ γὰρ Μέλας κόλπος τῆς Θράκης, ἐπιστρέφων πρὸς νότον, τοῖς ἐν Λήμνῳ καὶ Σαμοθράκῃ τὸν Ζέφυρον ἐκ Θράκης πνέοντα παρέχει. Ὅτι ὁ ἀπὸ θερινῆς ἀνατολῆς Καικίας[1], ὁ δὲ κατὰ διάμετρον Λίψ, ὁ δ' ἀπὸ χειμερινῆς ἀνατολῆς Εὖρος, ὁ δὲ κατὰ διάμετρον Ἀργέστης, οἱ δ' ἀπὸ τοῦ

---

1. κεκίας (e corr. pr. m.)

ἰσημερινοῦ Ἀπηλιώτης καὶ Ζέφυρος. καὶ ταῦτα μὲν Ἀριστοτέλης. ὁ δὲ Ὅμηρος δυσαῆ μὲν Ζέφυρον λέγει τὸν Ἀργέστην, λίγα[1] δὲ πνέοντα Ζέφυρον τὸν ὑφ' ἡμῶν Ζέφυρον, ἀργέστην δὲ Νότον τὸν Λευκόνοτον. οὗτος γὰρ ὀλίγα τὰ νέφη ποιεῖ, τοῦ λοιποῦ Νότου †ὅλου Εὔρου[2] πως ὄντος·

ὡς ὁπότε Ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ[3],
ἀργεστᾶο Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων.

τὸν γὰρ δυσαῆ Ζέφυρον νῦν λέγει, ὃς εἴωθε διασκιδνάναι τὰ ὑπὸ Λευκονότου συναγόμενα, ἀσθενῆ ὄντα, ἐπιθέτως τοῦ Νότου νῦν ἀργέστου λεγομένου. Ὅτι τὴν Φάρον νῆσον Ὅμηρος πελαγίαν λέγει, οὐχ οὕτως οὖσαν νῦν. ἀλλὰ τοῦτο θαυμασίως εἴρηκεν· αἰνίττεται γάρ, ὅτι ἡ Αἴγυπτος δῶρόν ἐστι τοῦ Νείλου, ὡς καὶ Ἡρόδοτος ἔλεγε· καὶ ὅτι πρὸ μυρίων ἐτῶν πελαγία οὖσα νῦν διὰ τὴν πρόσχωσιν πλησιάζει Αἰγύπτῳ. Ὅτι [τὸ]

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος,

Κράτης μὲν ἐξηγεῖται, ὅτι ἡ μεγάλη τῆς Ἰνδικῆς θάλασσα, μεσεμβολοῦσα τοὺς Αἰθίοπας ἐξ ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμάς, ποιεῖ αὐτοὺς δίχα δεδαῖσθαι· ὁ δὲ Ἀρίσταρχος συνεχῆ τὴν Αἰθιοπίαν λέγει εἶναι ἐξ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν· διὸ τοὺς μὲν αὐτῶν γνωρίζεσθαι, τοὺς ἄκρους, τοὺς μέσους δὲ ἀγνοεῖσθαι, εἴτε περιρρύτου οὔσης τῆς πάσης Λιβύης εἴτε ἰσθμοῦ τινος μεταξὺ τῆς τε Ἀτλαντικῆς θαλάσσης καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς κειμένου, καὶ ἡμῖν ἀγνοουμένων τῶν ἐκείνῃ Αἰθιόπων κατοικούντων· καὶ διὰ τοῦτο δύο Αἰθιοπίαι λέγονται. Ὅτι Ὅμηρος τὰ νότια μέρη τοῦ κόσμου ἑῷα καλεῖ καὶ ἡλιακά, τὰ δὲ βόρεια ἑσπέρια καὶ νυκτερινά, οἷον·

αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
πρὸς ζόφον· αἱ δέ τ' ἄνευθε, πρὸς ἠῶ τ'[4] ἠέλιόν τε·

ἡ γὰρ Ἰθάκη βορειοτέρα ἐστὶ τῶν νήσων ἐκείνων· καὶ πάλιν·

εἴτ' ἐπὶ δεξί'[5] ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα·

καὶ αὖθις·

---

1. λίβα 2. vid. lgd. ὀλεροῦ s. θολεροῦ πως ὄντος 3. νέφεα ζέφυρος στυφελίξει 4. τε 5. δεξιά

ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν[1], ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται.

Ὅτι ἄμεινον τὴν Ἀσίαν χωρίζειν τῆς Λιβύης τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ, ἀπὸ τῆς μεγάλης θαλάσσης δίκην μεσημβρινοῦ διήκοντι ἕως τοῦ κατὰ Πηλούσιον ἰσθμοῦ, μῆκος στάδια *δισ*μύρια καὶ πεντακισχίλια, πλάτος δέ, ὅπου μέγιστον, οὐ πλείω τῶν χιλίων σταδίων ἔχοντι. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος ὅρος καὶ τῶν δύο Αἰθιοπιῶν [ἂν] εἴη. ὁ δὲ Νεῖλος, οὐκ ἄξιος ἂν εἴη μεθόριον λέγεσθαι· πολλὴ γὰρ ἡ νοτιωτέρα τούτου Ἀσία ἀδιαίρετος λείπεται, ἡ Λιβύη ἡ αὐτὴ ἀμφιδοξουμένη. Ὅτι παροιμίαι εἰσὶ τῶν ὑπερβολῶν ὑπερβολὰς ἐμφαίνουσαι αὗται· φελλοῦ σκιᾶς[2] κουφότερον· Φρυγὸς λαγὼ[3] δειλότερον· ὁ ἀγρὸς γῆν ἔχει Λακωνικῆς ἐπιστολῆς ἐλάττονα. Ὅτι ὁ Πόντος τὸ παλαιὸν λίμνη ἦν, ἀλλὰ τῷ πλήθει τῶν τοσούτων ποταμίων ὑδάτων τῶν εἰς αὐτὸν ἐμβαλλόντων, τάχα δὲ καὶ σεισμῶν ἐξαισίων γενομένων, διερράγη ἡ κατὰ τὸ Βυζάντιον γῆ, καὶ οὕτως τὸ ὕδωρ ἐκχυθὲν εἰς τὸ Αἰγαῖον καὶ Μυρτῷον συνεχεῖς τὰς δύο θαλάσσας εἰργάσατο. ἐλπὶς δὲ καὶ τὸν Πόντον ποτὲ χερσωθῆναι· καὶ γὰρ τὰ περὶ τὸν Σαλμυδησσὸν καὶ τὰ καλούμενα Στήθη καὶ ἡ περὶ τὸν Ἴστρον Σκυθικὴ ἐρημία ἤδη[4] τεναγίζει. ἀλλὰ καὶ τὸ Ἄμμωνος ἐν Λιβύῃ ἱερὸν παραθαλάσσιόν ποτε ἦν· σημεῖον δέ, ὅτι περὶ τοὺς τρισχιλίους σταδίους ἀπέχοντος[5] ἀπὸ τῆς νῦν θαλάσσης, πᾶσα ἡ ὁδὸς ψαμμώδης τέ ἐστι καὶ μεστὴ κόγχων καὶ χηραμύδων καὶ καρκίνων καὶ ὀστρέων *ὀστῶν*. ἀλλὰ καὶ ἡ Αἴγυπτός ποτε πέλαγος ἦν· καὶ ἡ Σικελία συνεχὴς τῇ Ἰταλίᾳ. τὸ δὲ περὶ τὴν Ἀμμωνιακὴν πάθος γέγονε, ῥαγέντος τοῦ κατὰ τὰς Στήλας πορθμοῦ· καὶ διὰ τὸ ταπεινότερον εἶναι τὸ ἔξω Στηλῶν ἔδαφος ἐκχυθῆναι μὲν τὸ κατὰ τὴν Λιβύην ὕδωρ καὶ τέναγος γενέσθαι ἐπὶ πολὺ τὸν κατὰ Πηλούσιον ἰσθμόν, λιμνάσαι δὲ τὸ Ἀτλαντικόν, συνεχὲς γενόμενον τῇ ἔσω θαλάσσῃ. Ὅτι ἡ τῆς τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης κινήσεως συνέχεια φυσική ἐστιν αὐτῆς τῆς θαλάσσης, οἷον σφυγμικὴ

---

1. ἴσμεν 2. σκιὰ 3. λαγὼς 4. ἦδε (sic) 5. ἀπέχον

ἀναπνοή, καθ' ἣν οἵ τε εὔριποι παλινδρομοῦσι, καὶ τα ναυάγια καὶ περιττώματα ἐκκυμαίνεται·

ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·

ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἀπογαίοις πνεύμασιν οὐδὲν ἧττον τὸ κυμάτιον, ἐκ τοῦ πελάγους προαιρετικήν, ὡς ἂν εἴποι τις, κινούμενον κίνησιν,

πολλὸν παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευεν.

Ὅτι οὐ μᾶλλον ἡ Σικελία ἀπερράγη τῆς Ἰταλίας, ἢ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ Αἰτναίου ἀνεδόθη, καὶ αἱ περὶ τὴν Λιπάραν νῆσοι καὶ αἱ Πιθηκοῦσσαι· ὥστε ἐλπὶς καὶ ἠπείρους ὅλας ἀναδίδοσθαι κάτωθεν καὶ ἄλλας συνιζάνειν κάτω ἀφανιζομένας· ὅπερ καὶ ἡ Ἀτλαντὶς παρὰ Πλάτωνι νῆσος παθεῖν ἱστόρηται καὶ Βοῦρα περὶ τὴν Ἑλλάδα. Ὅτι τοῦ[1] τοὺς εὐρίπους εἶναι ῥοώδεις οὐκ ἔστι μία αἰτία· ὁ μὲν γὰρ Σικελικὸς δίς, ὁ δὲ Χαλκιδικὸς ἑπτάκις, ὁ δὲ κατὰ Βυζάντιον οὐδ' ὅλως παλιννοστεῖ, ἀλλ' ἀεὶ ἀπὸ τοῦ Πόντου ῥεῖ εἰς δυσμάς. Ὅτι ἡ ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἰονίου Ἰστρία ἀπὸ τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ ὠνομάσθαι λέγεται, ἐκ τοῦ μεγάλου Ἴστρου ἀποσχιζομένου, ὥς τινές φασιν· ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰάσονα οἱ μῦθοι ἐκ τοῦ Πόντου διὰ τούτου τοῦ ποταμοῦ ἐξάγουσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν θάλασσαν. Ὅτι [ἀνὰ] μέσον Θήρας καὶ Θηρασίας ἐκπεσοῦσαι φλόγες ἐκ τοῦ πελάγους ἐφ' ἡμέρας τέτταρας, ὥστε πᾶσαν ζεῖν καὶ φλέγεσθαι τὴν θάλατταν, ἀνεφύσησαν κατ' ὀλίγον ἐξαιρομένην, ὡς ἂν ὀργανικῶς, καὶ συντιθεμένην ἐκ μύδρων νῆσον, ἔχουσαν δώδεκα σταδίων τὴν περίμετρον. Ὅτι, σεισμοῦ γενομένου μεγίστου, τῆς τε Σιδῶνος[2] τὰ δύο μέρη κατεστράφη καὶ ἑτέρα πόλις ὅλη πλησίον αὐτῆς, καὶ Εὐβοίας ἡ ἐν Εὐρίπῳ Ἀρέθουσα κρήνη ἀπετυφλώθη καὶ οὐ πρότερον ἔπαυσε, πρὶν χάσμα μέγα περὶ τὸ Ληλάντιον πεδίον γεγονὸς πηλοῦ διαπύρου ποταμὸν ἐξήρασε· τότε δὲ καὶ τῆς Ἀρεθούσης αἱ πηγαὶ πάλιν ἀνεδόθησαν. Ὅτι, πάλιν περὶ Λυδίαν καὶ Ἰωνίαν σεισμῶν γενομένων, Σίπυλός τε τὸ ὄρος κατεστράφη κατὰ τὴν Ταντάλου βασιλείαν καί τινες τῶν Ἰώνων πόλεις, καὶ τὰ ἐν Τροίᾳ θερμὰ ὕδατα ἀπώλετο, περὶ ὧν Ὅμηρος ἔλεγεν·

---

1. τὸ 2. σιδώνος

ἡ μὲν γὰρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει·

ἐγένοντο δὲ καὶ λίμναι ἐξ ἑλῶν. οὐδὲν οὖν θαυμαστόν, εἰ ὁ κατὰ τὸ Κάσιον ἰσθμὸς τῆς Ἀραβίας διαρραγεὶς ἢ ἵζημα λαβὼν ποιήσει τὴν τῆς Αἰγύπτου θάλασσαν σύρρουν τῇ Ἐρυθρᾷ. ἔτι δὲ καὶ ὁ Πειραιεύς, ὡς καὶ τὸ ὄνομα ἐμφαίνει, πέραν ἔκειτο τῆς Ἀττικῆς, ὡς νῆσος, καὶ ἡ Λευκὰς νῆσος ὑπὸ Κορινθίων γέγονε, διακοψάντων τὸν ἰσθμόν, περὶ οὗ λέγει Ὅμηρος·

[οἷος Νήρικον εἷλον, ἐυκτίμενον πτολίεθρον,]
ἀκτὴν ἠπείροιο Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων.

περὶ Μεθώνην δὲ τὴν ἐν τῷ Ἑρμιονικῷ[1] κόλπῳ ὄρος ἑπταστάδιον τὸ ὕψος ἀνεβλήθη, γενηθέντος ἀναφυσήματος φλογώδους, μεθ' ἡμέραν μὲν ἀπρόσιτον ὑπὸ τοῦ θερμοῦ καὶ τῆς θειώδους ὀδμῆς[2], νύκτωρ δὲ εὐῶδες, ἐκλάμπον πόρρω καὶ θερμαῖνον, ὥστε ζεῖν[3] τὴν θάλατταν ἐπὶ σταδίους ε', θολερὰν δ' εἶναι καὶ ἐπὶ κ' σταδίους· προσχωσθῆναι δὲ πέτραις ἀπορρῶξι πύργων οὐκ ἐλάττοσιν. ὑπὸ δὲ τῆς Κωπαΐδος λίμνης αἱ ἐν Καταλόγῳ Ὁμήρου πόλεις, Ἄρνη καὶ Μίδεια, κατεπόθησαν· καὶ αἱ Ἐχινάδες νῆσοι ἐκ τῆς τοῦ Ἀχελῴου προσχώσεως ἠπειρώθησαν· καὶ ἡ Ἀστερὶς νῆσος πλησίον Ἰθάκης, λιμένας πρὶν ἔχουσα δύο, νῦν δ' οὐδ'[4] ἀγκυροβόλιον ἔχει. ἀλλὰ καὶ ἡ Ὄσσα ἐκ τοῦ Ὀλύμπου ἀπερράγη. Ὅτι Πυθέας ὁ Μασσαλιώτης, δοκῶν εἶναι φιλόσοφος, ψευδίστατος ἠλέγχθη ἐν οἷς τὰ περὶ Θούλην καὶ Βρετανίας γεωγραφεῖ. Ὅτι τινὲς Ἀλεξάνδρῳ συνεβούλευον, διαιροῦντα τοὺς ἀνθρώπους εἰς Ἕλληνας καὶ βαρβάρους τοῖς μὲν ὡς φίλοις, τοῖς δὲ ὡς πολεμίοις χρῆσθαι· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ἄμεινον εἶναι ἀρετῇ καὶ κακίᾳ διαιρεῖν τούτους· εἶναι γὰρ Ἰνδοὺς μὲν καὶ Ἀρίους[5] καὶ Ῥωμαίους καὶ Καρχηδονίους ἀριστοκρατουμένους καὶ καλῶς πολιτευομένους, Ἀθηναίους δὲ οὐχ οὕτως.

---

1. ἑρμονικῷ 2. ὑπὸ τῆς τοῦ θερμοῦ καὶ θειώδους ὀδμῆς 3. ζῆν
4. οὐκ 5. ἀρείους

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ Β.

Ὅτι ἡ Βακτριανὴ χώρα εὐδαιμονεστάτη ἐστὶ καὶ εὐφορωτάτη. ἐν δὲ τῇ Ὑρκανίᾳ ἡ ἄμπελος μετρητὴν οἴνου φέρει· ἡ δὲ συκῆ μεδίμνους ξ'· ὁ δὲ σῖτος ἐκ τοῦ ἐκπεσόντος καρποῦ τῆς καλάμης πάλιν φύεται· ἐν δὲ τοῖς δένδροις σμηνουργεῖται, καὶ τῶν φύλλων ἀπορρεῖ μέλι. γίνεται δὲ καὶ ἐν τῇ Ματιανῇ[1] τῆς Μηδίας τοῦτο καὶ τῆς Ἀρμενίας ἐν τῇ Σακασηνῇ καὶ τῇ Ἀραξηνῇ. ἀλλ' ἐπειδὴ αὗται νοτιώτεραί εἰσι τῆς Ὑρκανίας καὶ εὐκραέστεραι, οὐ θαῦμα· ἐν δὲ τῇ Μαργιανῇ ὁ τῆς ἀμπέλου πυθμὴν γίνεται πολλάκις δυεῖν ἀνδρῶν ὀργυιαῖς περιληπτός, ὁ δὲ βότρυς δίπηχυς. ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀρία[2] παραπλησία ἐστίν, εὐοινίᾳ δὲ καὶ ὑπερβάλλει· ἐν ᾗ καὶ εἰς τριγένειαν τὸν οἶνόν φασι μένειν ἐν ἀπισσώτοις ἄγγεσιν. πάμφορος δ' ἐστὶ καὶ ἡ Βακτριανὴ πλὴν ἐλαίου. Ὅτι ἡ Βαγαδανία χώρα τῆς Καππαδοκίας, πεδίον οὖσα ἐξαίσιον μεταξὺ Ἀργαίου ὄρους καὶ Ταύρου, διὰ τὸ εἶναι ὑψηλὴ οὐδὲ ξυλοφορεῖ. τὰ δὲ περὶ Σινώπην καὶ Ἀμισὸν καὶ Φανάροιαν, καίτοι τρισχιλίους σταδίους ὄντα βορειότερα, καὶ ἐλαιόφυτα καὶ εὐχείμερά ἐστι, διὰ τὸ εἶναι ταπεινότερα, καὶ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἀλεαίνεσθαι. Ὅτι περὶ τὰς ἐκβολὰς Βορυσθένους καὶ τὴν παρωκεανῖτιν Κελτικὴν ἢ οὐ φύεται ἄμπελος ἢ οὐ τελεσφορεῖ ἢ ὀλιγοκαρπεῖ· τοῦ δὲ χειμῶνος κατορύττεται. Ὅτι τοσοῦτον περὶ τὴν Μαιῶτίν ἐστιν ὑπερβολὴ τοῦ κρυμοῦ, ὥστε, ἐν ᾧ χωρίῳ οἱ τοῦ Μιθριδάτου στρατηγοὶ ἐνίκησαν τοὺς βαρβάρους ἱππομαχοῦντες ἐπὶ τοῦ κρυστάλλου, ἐν τῷ αὐτῷ ναυμαχοῦντες ἐνίκησαν τοὺς αὐτούς. Ὅτι τοσοῦτον ψῦχος γίνεται περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους, ὡς καὶ τὰς χαλκᾶς ὑδρίας ὑπὸ τοῦ χειμῶνος διαρρήγνυσθαι· ὡς καὶ τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ τὸ ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ τῶν Παντικαπαιέων ἐπὶ τῇ ῥαγείσῃ ὑδρίᾳ·

1. μαντιανῇ 2. ἀρεία

εἴ τις ἄρ' ἀνθρώπων μὴ πείθεται, οἷα παρ' ἡμῖν
γίγνεται, εἰς τήνδε γνώτω ἰδὼν ὑδρίαν·
ἥν, οὐχ ὡς ἀνάθημα θεοῦ καλόν, ἀλλ' ἐπίδειγμα
χειμῶνος μεγάλου, θῆχ' ἱερεὺς Στράτιος.

Ὅτι Ἵππαρχός φησι κατὰ τὸν Βορυσθένη καὶ τὸ ζ' κλίμα ἐν ὅλαις ταῖς θεριναῖς νυξὶ παραυγάζεσθαι τὸ τοῦ ἡλίου φῶς, περιιστάμενον ἀπὸ τῆς δύσεως ἐπὶ τὴν ἀνατολήν· ταῖς δὲ χειμεριναῖς τροπαῖς τὸ πλεῖστον μετεωρίζεσθαι τὸν ἥλιον ἐπὶ πήχεις θ', ἐν δὲ Βρετανίαις περὶ πήχεις δ', ἔνθα καὶ ἡ μεγίστη ἡμέρα ὡρῶν ἐστιν ἰσημερινῶν ιθ'. Ὅτι παρ' Ὁμήρῳ αἱ ε' πτύχες τῆς τοῦ Ἀχιλλέως ἀσπίδος τὰς ε' τῆς ἁπάσης γῆς ζώνας αἰνίττονται· ἡ μὲν χρυσῆ τὴν ἀμφίσκιον, ἥτις ἐστὶ μεταξὺ τῶν τροπικῶν· αἱ δὲ δύο κασσιτέριναι τὰς δύο περισκίους, αἵτινές εἰσιν ὑπὸ τοὺς πόλους· αἱ δὲ δύο χαλκαῖ τὰς δύο ἑτεροσκίους, αἵτινές εἰσιν ἥ τε ἡμετέρα οἰκουμένη πρὸς βορρᾶν καὶ ἡ τῶν ἀντοίκων ἡμῶν πρὸς νότον. Ὅτι Πυθέας καὶ Εὐήμερος καὶ Ἀντιφάνης ψεῦσται γεωγράφοι. Ὅτι οἱ τὸ μῆκος τῆς οἰκουμένης ἀφορίζοντες μεσημβρινοί εἰσιν, οὐχὶ δὲ ἀνατολαὶ καὶ δύσεις· τὸ δὲ πλάτος οἱ παράλληλοι. Ὅτι ἡ Κάλπη ὄρος ἐστὶν Ἰβηρίας, ἔνθα ἡ ἑτέρα τῶν Ἡρακλέους Στηλῶν, πολλῷ τῆς νήσου τῶν Γαδείρων ἀνατολικωτέρα. Ὅτι τῆς Ἰταλίας ἡ νοτιωτάτη μερὶς δικόρυφός ἐστιν· ὧν ἡ μὲν δυτικωτέρα κορυφὴ κατὰ Λευκοπέτραν ἄκραν ἀπέναντι τοῦ ἐν Σικελίᾳ Ταυρομενίου κεῖται, κατὰ τὴν μεγάλην Ἑλλάδα· ἡ δὲ ἀνατολικωτέρα κορυφὴ ἡ ἄκρα ἐστὶν Ἰαπυγία, ἀπέναντι κειμένη πρὸς δυσμὰς τῶν Ἀκροκεραυνίων ὀρέων καὶ Χαόνων. ὁ δὲ τῆς Κρότωνος καὶ Τάραντος κόλπος μεταξύ ἐστι τῶν δύο κορυφῶν. Ὅτι ὁ γεωγράφος ἀρχὰς ἔχει τὰς τῆς γῆς ἀναμετρήσεις τῶν μαθηματικῶν· αὗται δὲ τὰς ἀστρονομικὰς ἀποδείξεις· αὗται δὲ τὴν φυσικὴν ἐπιστήμην, ἀρετὴν οὖσαν καὶ ἐπιστήμην ἀνυπόθετον καθ' αὑτήν. αἱ γὰρ ἀρεταὶ ἀνυπόθετοί εἰσι καὶ ἐξ ἑαυτῶν ἤρτηνται καὶ ἔχουσιν ἐν ἑαυταῖς τάς τε ἀρχὰς καὶ τὰς πίστεις ἁπάντων. Ὅτι τὸ λέγειν εἶναι τὴν γῆν πᾶσαν πεντάζωνον καὶ τὰ τοιαῦτα γεωμέτρου ἐστίν, ἀλλ' οὐχὶ τοῦ νοερῶς γεωμετροῦντος, ἀλλὰ τοῦ τὰ νοερὰ σχήματα ἐφαρμόζοντος τῇ γῇ καὶ τῷ οὐρανῷ, ᾧ τινι καὶ ὁ γεωγράφος ἀρχι-

τέκτονι χρῆται καὶ ὑποθέσει. Ὅτι ὁ γεωμετρικός, χρώμενος τῇ γνωμονικῇ τε καὶ ἀστρονομικῇ ἀποδείξει, τοῦτ' ἔστι τοῖς τῷ ἰσημερινῷ παραλλήλοις κύκλοις καὶ τοῖς μεσημβρινοῖς [1], καταμετρεῖ, τὴν μὲν οἰκήσιμον ἐμβατεύων, τὴν δ' ἄλλην ἐκ τοῦ λόγου τῶν ἀποστάσεων· οὕτω δ' ἂν εὑρίσκοι τὸ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ἕως τοῦ πόλου διάστημα. ἔχων δὲ τοῦτο ἔχει καὶ τὸ τετραπλάσιον, τοῦτ' ἔστι τὸν τῆς γῆς μέγιστον κύκλον. λαβὼν δὲ διὰ τῶν ἀναμετρήσεων τῆς γῆς καὶ πιστεύσας τοῖς ἀναμετρήσασιν αὐτὴν ἔχει τὸν σταδιασμὸν τῆς περιμέτρου τῆς ὅλης γῆς. καὶ διὰ τοῦτο καί, δύο δοθεισῶν οἰκήσεων, εὑρίσκει τὸ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα γεωμετρικῶς. Ὅτι οὐ διαφέρει λέγειν τὴν ὅλην οἰκουμένην νῆσον τῷ ὠκεανῷ κλυζομένην καὶ τὸ λέγειν μόριά τινα αὐτῆς ἀγνοεῖσθαι εἴτε περικλύζεται εἴτε καὶ οὐχί, διὰ τὸ ἐλαχίστην εἶναι τὴν μεταξὺ ἄγνωστον γῆν. Ὅτι, τμηθείσης τῆς ὅλης γῆς ὑπό τε τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ παραλλήλου τούτῳ ἀρκτικοῦ κύκλου πρὸς βορρᾶν, γίνεται τὸ σχῆμα σπόνδυλος· οὗ τμηθέντος διὰ τοῦ κύκλου τοῦ ἀφορίζοντος τό τε δυσμικώτατον καὶ ἀνατολικώτατον μέρος τῆς οἰκουμένης, ὅσπερ ἐστὶ κύκλος μεσημβρινός, γίνεται τὸ περιλειπόμενον σχῆμα ἥμισυ σπονδύλου· οὗ ἡ ἐπιφάνεια, χλαμυδοειδὴς οὖσα, ποιεῖ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην, περικλυζομένην τῷ Ἀτλαντικῷ πελάγει, ἤτοι νήσου δίκην ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος περικλυζομένην. Ὅτι τὸ τῆς οἰκουμένης μῆκος στάδιά ἐστι μυριάδες ζ', τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς μυριάδες σταδίων γ', ἀφοριζόμενον ὑπὸ τῶν διὰ καῦμα καὶ ψῦχος ἀοικήτων. τὸ μὲν οὖν διὰ καῦμα ἀοίκητον τῆς οἰκουμένης μέρος πλάτος ἔχει στάδια ͵ηω', μῆκος δὲ τὸ μέγιστον μυριάδων ιβ' ͵ς σταδίων, ὅπερ ἐστὶν ἥμισυ τοῦ ἰσημερινοῦ. Ὅτι κατὰ Ἐρατοσθένην ἡ τῆς γῆς περίμετρος στάδιά εἰσι μυριάδες κε' ͵β· ὧν τὸ ἑξηκοστὸν μέρος γίνεται ͵δσ' σταδίων. Ὅτι κατὰ Στράβωνα τὸ νότιον πέρας τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἀφορίζεται ὑπὸ παραλλήλου τῷ ἰσημερινῷ, γραφομένου διὰ Βλεμμύων [2] καὶ Νουβῶν, ὅστις ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ἀπέχει μοίρας ι' ἔγγιστα πρὸς βορρᾶν. καὶ

---

1. τοὺς τ. ἰ. παραλλήλους κύκλους καὶ τοὺς μεσημβρινούς 2. βλεμύων

ἀπὸ τούτου τοῦ παραλλήλου πρὸς μὲν τὸν ἰσημερινὸν στάδια ,ηω'· πρὸς δὲ τὸν διὰ Μερόης παράλληλον στάδια ,γ· πρὸς δὲ τὸν διὰ Συήνης[1] ἀπὸ Μερόης στάδια ,ε, καὶ ἕτερα τοσαῦτα ἀπὸ τοῦ διὰ Συήνης παραλλήλου ἐπὶ τὸν παράλληλον τὸν διὰ τῆς Κάτω χώρας Αἰγύπτου.

τῆς οἰκουμένης πλάτος στάδια μύρια *α* γ' ἔγγιστα.

νοτιον περας	,γ	μεροη	,ε	συηνη	,ε	αλεξανδρ	,γχ'	ροδος	,δϡ'	βυζαντιον	,γω'	βορυσθενης	,δ	βορειον περας

Ὅτι τὸ τῆς οἰκουμένης διάστημα κατὰ μῆκος μὲν ἔχει στάδια μύρια, κατὰ πλάτος δὲ ,βψμ' στάδια. Ὅτι δεῖ τὸν ἐπὶ σφαιρικῆς ἐπιφανείας βουλόμενον τὴν οἰκουμένην καταγράφειν μὴ μείζονα ποιεῖν σφαῖραν ἔχουσαν τὴν διάμετρον ποδῶν ι'· εἰ δ' ἐπὶ ἐπιπέδου, μὴ ἐλάσσονα ποδῶν ζ'. Ὅτι Στράβων αὐτοψίᾳ εἶδε[2] τῆς οἰκουμένης, κατὰ μὲν μῆκος, ἀπὸ Ἀρμενίας ἕως Σαρδοῦς, κατὰ δὲ πλάτος, ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου πόντου μέχρι τῆς Αἰθιοπίας ὁρίων. Ὅτι ἡ ὄψις, κἂν τοῖς ἄλλοις πλεονεκτῇ τὴν ἀκοήν, ἀλλ' οὖν εἰς ἐπιστήμην πολὺ αὐτῆς ἐλλείπει· ἀμέλει τὰ πολλὰ τῶν ἐν γεωγραφίᾳ θεωρουμένων ἀκοῇ ἴσμεν. Ὅτι κατὰ Στράβωνα τὸ τῆς οἰκουμένης πλάτος ὁρίζεται τῷ τοῦ μεσημβρινοῦ μεγέθει τοῦ γραφομένου διὰ τῆς Κιναμωμοφόρου καὶ Μερόης καὶ Συήνης[3] καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ Ῥόδου καὶ Βυζαντίου καὶ Βορυσθένους καὶ τοῦ διὰ τῆς Ἰέρνης, νήσου Βρετανικῆς, παραλλήλου· τὸ δὲ μῆκος τῷ μεγέθει τοῦ παραλλήλου τοῦ γραφομένου διά τε Στηλῶν καὶ Σικελίας καὶ Πελοποννήσου καὶ Ῥόδου καὶ Κύπρου καὶ Ἰσσικοῦ κόλπου καὶ Ἀρμενίας καὶ Μηδίας μέσης καὶ τῆς ἐφεξῆς πρὸς ἀνατολὰς ὀρεινῆς ῥάχεως ἕως τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης. καὶ ἔστι

---

1. σοήνης hic et paulo post. 2. ἴδεν 3. σοήνης

τὸ σχῆμα τοῦτο χλαμυδοειδές, πλατὺ μὲν ἔχον τὸ νότιον πλευρόν, στενὸν δὲ τὸ βόρειον, τὸ δὲ ἀνατολικὸν τῷ δυτικῷ ἴσον. Ὅτι τὰ Ἄρταβρα λιμήν ἐστι τῆς Ἱσπανίας, ἀπέναντι τῶν Κασσιτερίδων. Ὅτι κατὰ Στράβωνα ἡ δυτικὴ πλευρὰ τῆς Μαυριτανίας ἡ παρωκεανῖτις, ἀρξαμένη ἀπὸ Στηλῶν καὶ πρὸς ἀνατολὰς καὶ νότον κλίνουσα, καταλήγει εἰς τὸν διὰ Καρχηδόνος μεσημβρινὸν τῆς Κιναμωμοφόρου παράλληλον· ὅστις κατὰ Πτολεμαῖον ἀπέχει τοῦ δυτικοῦ πέρατος μο λδ΄ δ΄ κατὰ μῆκος. Ὅτι τὰ ἑσπέρια μέρη τῆς Πυρήνης ἀντίκεινται πρὸς νότον τοῖς ἑσπερίοις μέρεσι τῆς μεγάλης Βρεττανίας. Ὅτι ἡ μὲν Εὐρώπη πολυσχημονεστάτη ἐστίν, ἡ δὲ Λιβύη ἁπλοσχήμων, ἡ δὲ Ἀσία μεταξὺ ἀμφοῖν· τοῦτο δὲ γίνεται διὰ τοὺς αἰγιαλούς. Ὅτι ὁ κατὰ Στήλας πορθμὸς τὸ μὲν πλάτος ἔχει σταδίους ο΄ τὸ στενώτατον [1], τὸ δὲ μῆκος σταδίους ἑκατὸν εἴκοσι. Ὅτι ἡ Ἰβηρικὴ θάλασσα περιορίζεται ἀπὸ μὲν νότου τῇ Λιβυκῇ παραλίᾳ μέχρι Καρχηδόνος, ἀπὸ δὲ βορρᾶ τῇ τῆς Ἰβηρίας παραλίᾳ καὶ Κελτικῆς μέχρι Σικελίας. τῆς δὲ Σικελίας ὁ μὲν πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ πορθμὸς σταδίων ἐστὶ ζ΄, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν μικρὰν Σύρτιν σταδίων ͵α φ΄. καὶ ἀπὸ Γαδείρων ἕως Σικελίας, διὰ μέσου τοῦ πελάγους, ἡ γραμμὴ ἡ διὰ Ῥόδου γραφομένη καὶ Ἰσσικοῦ κόλπου σταδίων ἐστὶ μυρίων ͵β, τὸ δὲ πλάτος τοῦ πελάγους τούτου ἀπὸ Μασσαλίας ἕως Σίσαρος, ποταμοῦ Λιβυκοῦ, ὅπερ ἐστὶ μέγιστον, στάδιοι ͵ε. Ὅτι τὸ πρὸς νότον τοῦ Ἰβηρικοῦ πελάγους πέλαγος, ἕως Κυρήνης, Λιβυκὸν καλεῖται· τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὰς τὸ μὲν Λιγυστικόν, τὸ δὲ Σαρδῷον, τὸ δὲ Τυρρηνικόν. Ὅτι τοῦ Ἰονίου κόλπου τὸ μὲν μῆκος στάδια ͵ε, τὸ δὲ πλάτος ͵α β΄. Ὅτι ἀπὸ Παχύνου ἕως Κρήτης καὶ τῶν δυτικῶν [αὐτῆς μερῶν, καὶ] ἕως Ταινάρου τῆς Πελοποννήσου, ἴσον ὑπάρχον, στάδιοι τετρακισχίλιοι πεντακόσιοι. Ὅτι τὸ Μυρτῷον πέλαγος μεταξὺ κεῖται Κρήτης τε καὶ Ἀττικῆς καὶ τῆς Ἀργείας, πλάτος ἔχον τὸ μέγιστον, τὸ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς, σταδίων ͵α σ΄ [2], μῆκος δὲ ἔλαττον ἢ διπλάσιον· ἐν ᾧ νῆσοι Κύθηρά τε καὶ Καλαυρία [3] καὶ Αἴγινα καὶ τῶν

1. στενότατον 2. ͵δσ΄: cf. Str. II, 124. 3. καλαυνυρία, sed νυ ex parte atramento est oblitum.

Κυκλάδων νήσων τινές. τῷ δὲ συνεχές ἐστι τό τε Αἰγαῖον σὺν τῷ Μέλανι κόλπῳ καὶ Ἑλλησπόντῳ καὶ τὸ Ἰκάριον καὶ τὸ Καρπάθιον μέχρι Ῥόδου καὶ Κρήτης καὶ Κύπρου. τὸ δὲ Ἀσιατικὸν πέλαγος ἔχει τάς τε Κυκλάδας νήσους καὶ Σποράδας, καὶ τὰς προκειμένας Καρίας τε καὶ Ἰωνίας καὶ Αἰολίδος μέχρι Τρῳάδος, καὶ τὰς πρὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ Μακεδονίας ἀπὸ Εὐβοίας μέχρι Ἴμβρου καὶ Σαμοθρᾴκης. Ὅτι οἱ περὶ τὰ Γάδειρα καὶ Ἄβυδον πορθμοὶ ἑπταστάδιοί εἰσιν· ὁ δὲ περὶ τὸ Βυζάντιον τετραστάδιος. Ὅτι δύο Κόρκυραί εἰσιν, ἥ τε τῶν Φαιάκων ἀντιπέραν Βουθρωτοῦ καὶ ἡ Μέλαινα [1] ἀντιπέραν πρὸς δύσιν καὶ βορρᾶν τῶν τοῦ Δρίλωνος ποταμοῦ ἐκβολῶν· καὶ ἔστιν αὕτη ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔχει πολὺ τὸ σοφὸν καὶ ἔντεχνον τοῦ βίου, καθάπερ Ἕλληνες καὶ Μακεδόνες καὶ Ῥωμαῖοι. ἔχει δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ ὀρεινῇ αὐτῆς μάχιμον γινόμενον, καὶ τὸ ἐν τῇ πεδιάδι εὔφορον καὶ κάρπιμον. καὶ διὰ τοῦτο ἀρίστη ἐστὶ τῶν ἄλλων γαιῶν, καὶ ἔτι διὰ τὰ μέταλλα. Ὅτι οἱ Λίγυες οὐκ εἰσὶ μὲν Κελτικὸν ἔθνος, παραπλήσιον δ' αὐτοῖς τῷ βίῳ. Νέμονται δὲ μέρος τῶν Ἄλπεων, τὸ συνάπτον τοῖς Ἀπεννίνοις ὄρεσι· μέρος δὲ καὶ τῶν Ἀπεννίνων κατέχουσιν. Ὅτι τὴν Ἰταλίαν ποιεῖ χερρόνησον τό τε Τυρρηνικὸν πέλαγος, ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ Λιγυστικοῦ, καὶ τὸ Αὐσόνιον καὶ ὁ Ἀδρίας. Ὅτι κατὰ Ἵππαρχον καὶ ἡ μία μοῖρα τοῦ οὐρανοῦ, τοῦτ' ἔστι τὸ ξ' τοῦ ὅλου κύκλου μεγίστου, στάδια ἀπολαμβάνει ἐπὶ τῆς γῆς ψ'.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ Γ[2].

Ὅτι τῆς Ἰβηρίας τὸ μὲν μῆκος σταδίων ͵ς, τὸ δὲ πλάτος ͵ε τὸ μέγιστον. ταύτης δὲ τὸ μὲν πλεῖστον μέρος, καὶ μάλιστα τὸ βόρειον, τραχὺ καὶ λεπτόγεων καὶ δρυμῶδες καὶ ὀλιγόκαρπον καὶ κρυμῶδες· τὸ δὲ νότιον, καὶ μάλιστα τὸ ἔξω Στη-

1. μέλιννα 2. Hic libri index deest in cod.

λῶν, ἄριστον καὶ σὺν εὐδαιμονίᾳ οἰκούμενον. Ὅτι τὸ στενώτερον[1] μέρος τῆς τε Ἰβηρίας καὶ τῆς Κελτικῆς περὶ τὴν Πυρήνην ἐστί. κόλποι γὰρ γίνονται ἔκ τε τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἔσω θαλάσσης ἐνταῦθα. Ὅτι πρὸς δύσιν προὔχει τὰ περὶ τὸ Ἱερὸν ἄκρον τῆς Ἰβηρίας τῶν Λιβυκῶν περάτων σταδίοις ͵αφʹ· καὶ ἔοικε νηῒ τὸ ἄκρον, περὶ αὐτὸ ἔχον γʹ νησίδια· ὧν τὸ μὲν ἐμβόλου τάξιν ἔχει, τὰ δὲ ἐπωτίδων. Ὅτι ὁ Ἄνας ποταμὸς καὶ ὁ Τάγος, ἐκ τῶν ἑῴων ὁρμώμενοι μερῶν, ἐκδιδοῦσιν, ὁ μὲν εἰς τὸν δυτικὸν ὠκεανόν, ὁ δὲ Ἄνας πρὸς νότον τοῦ Ἱεροῦ ἄκρου. καὶ ἔστιν ἡ μεσοποταμία αὕτη [ἡ] περιέχουσα τὸ Ἱερὸν ἄκρον εὐδαίμων μετρίως· ἡ δ' ἐφεξῆς χώρα ἐπὶ τὴν ἔσω θάλασσαν ὑπερβολὴν οὐκ ἀπολείπει εὐδαιμονίας, πρὸς ἅπασαν κρινομένη τὴν οἰκουμένην, τῶν τε ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης ἀγαθῶν. ταύτην δ' ὁ Βαῖτις διαρρεῖ ποταμὸς ἐξ ἀνατολῶν ὁρμώμενος, καὶ καλεῖται Βαιτική· ἣν οἰκοῦσι Τουρδητανοί, σοφώτατοι τῶν Ἰβήρων ὄντες καὶ γραμματικὴν τέχνην καὶ ποιητὰς καὶ ἱστορικούς, ὥς φασιν, ἐπὶ τῶν τοῦ Στράβωνος χρόνων ἐτῶν ͵ς ἔχοντες. ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι Ἴβηρες, οὐχ ὁμόγλωσσοι ὄντες, γραμματικαῖς χρῶνται τέχναις ἕκαστοι κατὰ τὴν ἰδίαν γλῶσσαν. Ὅτι τὰ Γάδειρα ἀπέχει τῆς Βαιτικῆς τοῦ αἰγιαλοῦ στάδια ψνʹ. Ὅτι λέγουσιν οἱ περὶ τὴν Βαιτικὴν Ἴβηρες ἀναχύσεις τὰς πληρουμένας τῇ θαλάττῃ ἐν ταῖς πλημμυρίσι κοιλάδας καὶ ποταμῶν δίκην εἰς τὴν μεσόγαιαν ἀνάπλους ἐχούσας. Ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ ἄκρου. ἐπὶ τὸ τοῦ Ἄνα στόμα μίλιά εἰσιν ξʹ· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὸ τοῦ Βαίτιος στόμα μίλια ρʹ· εἶτα εἰς Γάδειρα μίλια οʹ. Ὅτι περὶ τὴν Βαιτικὴν μεγάλαι πόλεις, Κορδύβη, Γαδίτανα, Ἴσπαλις[2], Ἰτάλικα, Ἴλιπα, Ἀστίγα[3], Κάρμων, Ὀβούλκων καὶ Ἀτετούα καὶ Οὔρσων καὶ Τοῦκκις[4] καὶ Ἰουλία καὶ Αἴγουα καὶ Μούνδα, ἔνθα οἱ Πομπηίου παῖδες κατεπολεμήθησαν[5]· πᾶσαι δ' αὗται Κορδύβης οὐκ ἄπωθέν εἰσιν. Ὅτι οἱ Πομπηίου παῖδες, Γναῖος μὲν ἡττηθείς, ἔφυγεν εἰς Καρτηίαν κἀκεῖ διεφθάρη· Σέξτος δέ, ἐκ Κορδύβης

---

1. στενότερον 2. ἴσπανις 3. ἄστινα 4. τούκκης 5. verba ἔνθα — κατεπολεμήθησαν leguntur post ὀβούλκων, sed signis rec. m. appictis huc reiiciuntur.

σωθεὶς καὶ ὀλίγον ὕστερον Σικελίᾳ προσχὼν καὶ ἀποστήσας αὐτήν, εἶτα καὶ ἐξ αὐτῆς ἐκπεσών, πλεύσας εἰς Μίλητον καὶ ἁλοὺς ὑπὸ τῶν Ἀντωνίου στρατηγῶν, αὐτοῦ κἀκεῖνος ἐτελεύτησεν. Ὅτι ὁ Βαῖτις ἀναπλέεται ὁλκάσι μεγάλαις εἰς τὴν μεσόγαιαν στάδια φ', ἕως Ἰσπάλιος. καὶ εἰσὶ περὶ τὰς ὄχθας αὐτοῦ μέταλλα ἄλλα τε καὶ ἄργυρος πλεῖστος. Ὅτι ἀπὸ τῶν ἀναχύσεων πᾶσα σχεδὸν ἡ Βαιτικὴ πλοΐζεται. Ὅτι περὶ τὴν Ἰβηρίαν ἕως Σαρδοῦς οἱ ἐτησίαι εὖροι γίνονται ἐν τῇ ἔσω θαλάσσῃ. Ὅτι Ἰβηρία πᾶσα τῶν ὀλεθρίων θηρίων σπανίζει, πλὴν τῶν γεωρύχων λαγιδέων, οὓς ἔνιοι λεβηρίδας προσαγορεύουσι· λυμαίνονται γὰρ καὶ φυτὰ καὶ σπέρματα ῥιζοφαγοῦντες. τοῦτο δὲ γίνεται καὶ ἕως Μασσαλίας καί τινων νήσων περὶ αὐτήν. Ὅτι τοσοῦτος ἦν πλοῦτος τοῖς περὶ τὴν Τουρδητανίαν Ἴβηρσιν, ὡς τοὺς μετὰ Βάρκα στρατεύσαντας Καρχηδονίους εὑρεῖν αὐτοὺς πίθοις καὶ φιάλαις παναργύροις χρωμένους. Ὅτι ἡ Λουσιτανία εὐδαίμων ἐστὶ καὶ ἔχει καὶ ψῆγμα χρυσοῦ πλεῖστον. Ὅτι τὸ βορειότατον ἄκρον τῆς Ἰβηρίας Νέριον καλεῖται. Ὅτι ἡ Νέα Καρχηδὼν τῆς Ἰβηρίας, ἐν τῇ ἔσω θαλάσσῃ κειμένη, κτίσμα ἐστὶν Ἀσδρούβα[1], τοῦ [δια]δεξαμένου Βάρκαν, τὸν Ἀννίβα πατέρα. Ὅτι σχεδὸν πᾶσα ἡ Ἰβηρία μέταλλα παντοῖα ἔχει, μάλιστα δὲ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου. Ὅτι ἀπὸ σταδίων κδ' τῆς Νέας Καρχηδόνος νῆσός ἐστιν, ἡ καλουμένη Σκομβροαρία ἀπὸ τῶν ἁλισκομένων σκόμβρων, ἐξ ὧν τὸ ἄριστον σκευάζεται γάρον. οὕτως οὖν εἶπεν ὁ Στράβων τὸ γάρον. Ὅτι κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἴβηρος ποταμοῦ πρὸς νότον κεῖνται αἱ Βαλιαρίδες νῆσοι ἀξιόλογοι, ἐξ ὧν καὶ τὸ πέλαγος Βαλιαρικόν, ἃς Ἕλληνες Γυμνησίας καλοῦσι. Κάνταβροι[2] δὲ ἐπίσημον ἔθνος Ἰβηρικόν, ἀφ' οὗ ὁ περικείμενος ὠκεανὸς Καντάβριος καλεῖται. Ὅτι ἐν Ἰβηρίᾳ κάστορες μὲν πολλοὶ γίνονται, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὸ καστόριον τὴν αὐτὴν δύναμιν τῷ Ποντικῷ· καθάπερ καὶ ὁ Κύπριος μόνος χαλκὸς φέρει τὴν Καδμίαν λίθον καὶ τὸ χαλκανθὲς καὶ τὸ σπόδιον[3]. καὶ οἱ τῶν Κελτιβήρων ἵπποι, ὑπόψαροι ὄντες, ἐπειδὰν εἰς τὴν ἔξω μεταχθῶσιν Ἰβηρίαν, μεταβάλλειν τὴν χρόαν λέ-

1. ἀσβδρούβα 2. κάνταυροι et paulo post καντaύριος 3. σπόνδιον

γονται. Ὅτι οἱ Κάνταβροι καὶ οἱ τούτοις πλησιόχωροι οὔρῳ λούονται ἐν δεξαμεναῖς παλαιουμένῳ· καὶ τοὺς ὀδόντας σμήχονται τῷ αὐτῷ οὔρῳ καὶ αὐτοὶ καὶ γυναῖκες. Ὅτι οἱ Οὐέττωνες Ἴβηρες, ὅτε πρῶτον εἰς τὸ τῶν Ῥωμαίων παρῆλθον στρατόπεδον, ἰδόντες τινὰς τῶν ταξιαρχῶν ἀνακάμπτοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς περιπάτου χάριν, μανίαν ὑπέλαβον τὴν ὁδὸν αὐτοῖς εἶναι ἐπὶ τὰς σκηνάς[1]· ὡς δέον ἢ μένειν καθ' ἡσυχίαν ἱδρυθέντας ἢ μάχεσθαι· τοσοῦτον αὐτοῖς τὸ θηριῶδες καὶ ἀνήμερον ἦν. καὶ αἱ γυναῖκες δ' αὐτοῖς κόσμου χάριν περιτραχήλια σιδηρᾶ ἐφόρουν, κόρακας σιδηροῦς προνενευκότας τοῦ προσώπου πολὺ ἔχοντα, καμπτομένους ὑπὲρ κορυφῆς καὶ προπίπτοντας πρὸ τοῦ μετώπου πολύ. κατὰ τούτων δὲ τῶν κοράκων, ὅτε βούλονται, κατέσπων τὸ κάλυμμα, ὥστε ἐμπετασθὲν τῷ προσώπῳ καλύπτειν αὐτό· καὶ τοῦτο κόσμον ἐνόμιζον. ἄλλας δέ φασι τυμπάνιον περικεῖσθαι, πρὸς μὲν τῷ ἰνίῳ περιφερὲς καὶ σφίγγον τὴν κεφαλὴν μέχρι τῶν παρωτίδων, εἰς ὕψος δὲ καὶ πλάτος ἐξυπτιασμένον[2] κατ' ὀλίγον· ἄλλας δὲ τὰ προκόμια ψιλοῦν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀποστίλβειν τοῦ μετώπου μᾶλλον· τὰς δὲ ὅσον ποδιαῖον τὸ ὕψος ἐπιθεμένας στυλίσκον περιπλέκειν αὐτῷ τὴν χαίτην, εἶτα καλύπτρᾳ μελαίνῃ περιστέλλειν. πρὸς δὲ τῇ ἀληθείᾳ[3] τῇ τοιαύτῃ πολλὰ καὶ ἑώραται καὶ μεμύθευται περὶ πάντων κοινῇ τῶν Ἰβηρικῶν ἐθνῶν, διαφερόντως δὲ τῶν προσβόρρων, οὐ μόνον τὰ πρὸς ἀνδρείαν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς ὠμότητα καὶ θηριωδίαν. καὶ γὰρ τέκνα μητέρες ἔκτειναν, πρὶν ἁλῶναι κατὰ τὸν πόλεμον· καὶ παιδίον δέ, τῶν γονέων καὶ ἀδελφῶν δεδεμένων αἰχμαλώτων, ἔκτεινε πάντας, τοῦ πατρὸς κελεύσαντος, σιδήρου κυριεῦσαν· γυνὴ δὲ πάλιν τοὺς συναλόντας. κληθεὶς δέ τις εἰς μεθυσκομένους ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς πυράν. ταῦτα δὲ καὶ Κελτοὶ καὶ Σκύθαι καὶ Θρᾶκες ποιοῦσιν. Ὅτι τῆς Κάλπης καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Βαίτιδος ἀπέχει τὰ Γάδειρα στάδια ψν'. καὶ ἔστιν ἡ νῆσος μικρά, πλάτος μὲν ἔχουσα σταδιαῖον, μῆκος δὲ στάδια ρ'· καί

---

1. τοὺς Οὐέττωνας — μανίαν ὑπολαβόντας ἡγεῖσθαι τὴν ὁδὸν αὐτοῖς ἐπὶ τὰς σκηνάς Str. III, 164. 2. ἐξ ὑπτίας μὲν 3. lgd. ἀηθείᾳ

εἰσιν οἱ ἐνοικοῦντες πλουσιώτατοι διὰ τὴν ἐμπορείαν. Ὅτι Πολύβιος κρήνην εἶναί φησιν ἐν Γαδείροις ὕδατος ποτίμου, ἥτις ἀντιπαθεῖ τῇ θαλάσσῃ· πλημμυρούσης μέν, λειψυδρεῖ, ὑποφευγούσης δέ, πλημμυρεῖ. αἰτιᾶται δ', ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐκπῖπτον, καλυφθείσης μὲν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ κύματος κατὰ τὰς πλημμύρας, εἴργεται τῶν οἰκείων τοιούτων ἐξόδων· ἀναστρέψαν δ' εἰς τὸ ἐντός, ἐμφράττει τοὺς τῆς πηγῆς πόρους καὶ ποιεῖ λειψυδρίαν· γυμνωθείσης δὲ πάλιν, εὐθυπορῆσαν ἐλευθεροῖ τὰς φλέβας τῆς γῆς, ὥστε ἀναβλύειν εὐπόρως. ὁ δὲ Στράβων οὐδὲ ταύτην μὲν τὴν αἰτίαν ἀποδοκιμάζει· λέγει δὲ κἀκεῖνος ἑτέραν· ὅτι εἰκὸς τῶν φλεβῶν τινας τῶν πηγαίων, νοτισθείσας διὰ τῆς πλήμης ἔξωθεν, χαυνοῦσθαι καὶ παρέκχυσιν εἰς τὰ πλάγια μᾶλλον διδόναι τοῖς ὕδασιν, ἢ ἀναθλίβειν κατὰ τὸ ἀρχαῖον ῥεῖθρον εἰς τὴν κρήνην· εἰ δ'[1], ὥσπερ Ἀθηνόδωρός φησιν, εἰσπνοῇ τε καὶ ἐκπνοῇ τὸ συμβαῖνον περὶ τὰς πλημμυρίδας καὶ τὰς ἀμπώτεις ἔοικεν, εἶναι ἄν τινα τῶν ῥεόντων ὑδάτων, ἃ κατ' ἄλλους μὲν πόρους ἔχει τὴν ἔκρυσιν κατὰ φύσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν (ὧν δὴ τὰ στόματα πηγὰς καὶ κρήνας καλοῦμεν), κατ' ἄλλους δὲ πόρους συνέλκεται πρὸς τὸ τῆς θαλάττης βάθος[2]· καὶ συνεξαίροντα μὲν ἐκείνην, ὥστε πλημμυρεῖν, ὅταν οἷον ἡ ἐκπνοὴ γίνηται, τὸ οἰκεῖον ἀπολείπει ῥεῖθρον· πάλιν δ' ἀναχωρεῖ πρὸς τὸ οἰκεῖον ῥεῖθρον, ὅταν κἀκείνη λάβῃ τὴν ἀναχώρησιν. Ὅτι φησὶ Ποσειδώνιος τὴν τοῦ ὠκεανοῦ κίνησιν ὑπέχειν ἀστροειδῆ περίοδον· τὴν μὲν ἡμερήσιαν πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολάς τε καὶ δύσεις, τὴν δὲ μηνιαίαν πρὸς τὰς τῆς σελήνης φάσεις, τὴν δὲ ἐνιαυσίαν πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου τροπάς· καθ' ἡμέραν γάρ, πρὸς τὴν τῆς σελήνης συμπάθειαν, ὅταν ὑψωθῇ ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος ζῳδίου μέγεθος, ἄρχεσθαί τε διοιδεῖν τὴν θάλατταν καὶ πλημμύρειν μέχρι μεσουρανήσεως αὐτῆς· ἐκκλίναντος δὲ τοῦ ἄστρου, πάλιν ἀναχωρεῖν κατ' ὀλίγον, ἕως ἂν ζῴδιον ὑπερέχουσα τοῦ δυτικοῦ ὁρίζοντος τελέως μειωθῇ. εἶτα ἐν τῇ ῥηχίᾳ[3] ταύτῃ διαμένειν τὸν ὠκεανόν, ἕως ἡ σελήνη δύ-

---

1. εἶτα 2. πάθος 3. ῥαχίᾳ, neque aliter in proximis scriptum est hoc verbum.

νασα ἀποφύγῃ τοῦ ὁρίζοντος πάλιν ζῳδιακὸν ὑπὸ γῆν διάστημα. εἶτα κατὰ τὸ ὅμοιον σχῆμα, ἕως τοῦ ὑπογείου πλημμυρεῖ· καὶ πάλιν ὑπονοστεῖ, ἕως ἐλθοῦσα πρὸς τὰς ἀνατολὰς[1] ζῳδιακὸν διάστημα τελέως ῥηχίαν σχοίῃ. εἶτα ἐν τῇ ῥηχίᾳ μένει, ἕως ἂν ὑψωθῇ τοῦ ὁρίζοντος τὸ ζῳδιακὸν διάστημα· καὶ οὕτως καθ' ἑκάστην γίνεται ἡμέραν ἐξ ἀιδίου. ἡ δὲ μηνιαία γίνεται οὕτως· ἐπιτείνονται αἱ αὐξομειώσεις περὶ τὰς συνόδους καὶ πανσελήνους, μειοῦνται δὲ περὶ τὴν διχότομον ἑκατέραν. ἡ δ' ἐνιαυσιαία γίνεται οὕτως· περὶ τὰς τροπὰς ἑκατέρας τοῦ ἡλίου ἐπιτείνονται αἱ αὐξομειώσεις τῶν ἀμπώτεων, περὶ δὲ τὰς ἰσημερίας ἑκατέρας μειοῦνται ἐσχάτως· καὶ τοῦτο ἀεὶ γίνεται. πάλιν δὲ τῆς σελήνης ἐν τοῖς τροπικοῖς [οὔσης] ζῳδίοις ἀνωμαλίαν εἶναι τῶν ἀμπώτεων καὶ πλημμῶν τῷ τε τάχει καὶ τῷ πλήθει τῶν αὐξομειώσεων, ἐν δὲ τοῖς ἰσημερινοῖς ὁμαλίαν τε καὶ εὐταξίαν, ἐν δὲ τοῖς διαμέσοις[2] μεταξὺ τούτων.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ Δ[3].

Ὅτι οὐκ ἔστι πάντων τῶν Κελτῶν
ὁμὸς θρόος οὐδ' ἴα γῆρυς.

Ὅτι αἱ Ἄλπεις, ἀπὸ τῆς Λιγυστικῆς ἀρξάμεναι θαλάσσης, ἐπὶ τὰς τοῦ Ῥήνου διήκουσιν ἐκβολάς. Ὅτι τὸ Κέμμενον ὄρος πρὸς ὀρθὰς γωνίας ἐστὶ τῇ Πυρήνῃ, μῆκος ἔχον περὶ στάδια ‚β· καὶ παύεται περὶ Λούγδουνον πόλιν πρὸς ἀνατολάς. οἱ δὲ τῆς τε Πυρήνης καὶ τῶν Κεμμένων πρὸς βορρᾶν οἰκοῦντες ἕως τοῦ ὠκεανοῦ Ἀκυΐτανοὶ καλοῦνται, ἀφοριζόμενοι τῷ Λίγειρι ποταμῷ ἀπὸ Λουγδουνησίας. Ὅτι πᾶσα σχεδὸν ἡ Κελτικὴ ποταμοῖς ἐστι κατάρρυτος. οὕτως δὲ οἱ ποταμοὶ εὐφυῶς κεῖνται, ὥστε ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ εἰς τὴν ἔσω θάλασσαν καὶ ἔμπαλιν τὰ φορτία διὰ τῶν ποταμῶν οἱ ἔμποροι διαβιβάζουσιν, ὀλίγων τινῶν χωρίων πεζῇ κομίζεσθαι ἀναγκαζόντων. ἔστι δὲ καὶ πο-

---

1. πρὸ τῆς ἀνατολῆς 2. δισώμοις 3. Γ

λυανθρωποτάτη ἡ Κελτικὴ καὶ εὔφορος· περὶ δὲ Νάρβωνα καὶ τὴν παραλίαν αὐτῆς ἕως τῶν Κεμμένων ἐλαιόφυτός ἐστι, τὰ δὲ πρὸς βορρᾶν προϊόντα ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον οὐδὲ ἄμπελον ἔχει. Ὅτι ἡ Ναρβωνησία παραλληλόγραμμον ἔχει τὸ σχῆμα· ὧν ἡ νοτία θάλασσα καὶ τὸ Κέμμενον ὄρος ἕως τῶν Ἄλπεων αἱ ἀπεναντίον, ἡ δὲ Πυρήνη καὶ αἱ Ἄλπεις αἱ λοιπαὶ δύο ἀπεναντίον· διορίζεται δὲ ἡ Ναρβωνῖτις χώρα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας τῷ Οὐάρῳ ποταμῷ, ἀπὸ δὲ τῆς Ἰβηρίας τῷ ἱερῷ τῆς Πυρηναίας Ἀφροδίτης· καὶ ἔστι μεταξὺ τοῦ Ἀφροδισίου καὶ τῶν τοῦ Οὐάρου ποταμοῦ ἐκβολῶν ἡ παραλία στάδια ͵βψ΄. Ὅτι ἡ Μασσαλία, πόλις Ἑλληνική, τοσοῦτον ἦν σώφρων καὶ μετρία, ὥστε καὶ νόμον εἶχον, τὴν μεγίστην προῖκα χρυσίων εἶναι ρ΄, τὴν δὲ ἐσθῆτα χρυσίων ε΄ καὶ τὸν τῶν γυναικῶν κόσμον ὁμοίως χρυσίων ε΄. τοσοῦτον δὲ τοὺς λόγους καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἔργῳ ἐξήσκησαν, ὥστε τοὺς φιλομαθείᾳ ἐχομένους Ῥωμαίους μὴ εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' εἰς Μασσαλίαν πορεύεσθαι. ἔστι δὲ ἡ πόλις Φωκαέων ἀποικία. Ὅτι μεταξὺ Νάρβωνος καὶ τοῦ Ἀφροδισίου ἄκρου ἐκ τῆς Πυρήνης ῥεῖ ποταμὸς ὁ Ῥουσκίνων· οὗ πλησίον λίμνη καὶ χωρίον ὕφυδρον, μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, ἁλυκίδων μεστόν, τὸ τοὺς ὀρυκτοὺς κεστρεῖς ἔχον. δύο γὰρ ἢ τρεῖς ὀρύξαντι πόδας καὶ καθέντι τρίαιναν εἰς ὕδωρ ἰλυῶδες, ἔστι περιπεῖραι τὸν ἰχθύν, ἀξιόλογον τὸ μέγεθος. τρέφεται δ' ὑπὸ τῆς ἰλύος, καθάπερ αἱ ἐγχέλυες. Ὅτι μεταξὺ Μασσαλίας καὶ τῶν τοῦ Ῥοδανοῦ ἐκβολῶν ποταμοῦ ἐστι πεδίον διέχον τῆς θαλάσσης στάδια ρ΄· τοσοῦτον δὲ καὶ τὸ διάμετρον, κυκλοτερὲς τὸ σχῆμα· καλεῖται δὲ λιθῶδες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος· μεστὸν γάρ ἐστι λίθων χειροπληθῶν, ὑποπεφυκυῖαν ἐχόντων αὐτοῖς ἄγρωστιν, ἀφ' ἧς ἄφθονοι νομαὶ βοσκήμασίν εἰσιν· ἐν μέσῳ δ' ὕδατα καὶ ἁλυκίδες συνίστανται καὶ ἅλες. Ἀριστοτέλης μὲν οὖν φησιν ὑπὸ σεισμῶν, τῶν καλουμένων βραστῶν, ἐκπεσόντας τοὺς λίθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, συνολισθεῖν εἰς τὰ κοῖλα τῶν χωρίων. Ποσειδώνιος δὲ λίμνην οὖσαν παγῆναι μετὰ κλυδασμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο εἰς πλείους μερισθῆναι λίθους, καθάπερ τοὺς ποταμίους κάχληκας καὶ τὰς ψήφους τὰς αἰγιαλίτιδας. καὶ ἔστιν ἑκάτερος τῶν λόγων πιθανός· ἀνάγκη γὰρ τοὺς οὕτως συνεστῶτας λίθους †οὐ καθ'

αὐτούς, ἢ ἐξ ὑγροῦ παγέντας μεταβαλεῖν, [ἢ] ἐκ πετρῶν μεγάλων ῥήγματα συνεχῆ λαβουσῶν ἀποκριθῆναι. Ὅτι οἱ Σάλυες οἰκοῦσι μεταξὺ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ καὶ Δροεντία ποταμοῦ ἐπὶ στάδια πεντακόσια. Ὅτι οἱ πλησίον Καππαδοκίας Γαλάται Κελτῶν εἰσιν ἄποικοι. Ὅτι ἐν τῇ Ἀκυϊτανίᾳ τῆς Κελτικῆς, ἣν ἔχουσι Τάρβελλοι, μέταλλά ἐστι χρύσεα σπουδαιότατα πάντων. ἐν γὰρ βόθροις ὀρυχθεῖσιν ἐπὶ μικρὸν εὑρίσκονται καὶ χειροπληθεῖς χρυσίου πλάκες, ἔσθ' ὅτε μικρᾶς ἀποκαθάρσεως δεόμεναι· τὸ δὲ λοιπὸν ψῆγμά ἐστι καὶ βῶλοι, καὶ αὗται κατεργασίαν οὐ πολλὴν ἔχουσαι. ἡ δὲ μεσόγειος καὶ ὀρεινὴ βελτίω γῆν ἔχει. Ὅτι τὸ σύμπαν ἔθνος, ὃ νῦν Κελτικόν τε καὶ Γαλατικὸν καὶ Γαλλικὸν καλεῖται, ἀρειμάνιόν τέ ἐστι καὶ θυμικὸν καὶ μάχιμον καὶ μᾶλλον ἱππικῇ μάχῃ εὐδοκιμοῦν· καὶ τὸ κράτιστον Ῥωμαίοις ἱππικὸν οὗτοι παρέχουσιν. εἰσὶ δὲ τοῖς τρόποις ἁπλοῖ καὶ οὐ κακοήθεις, εἰς δὲ τὸ διεγερθῆναι πρὸς πόλεμον ἑτοίμως ἐρεθίζονται, ὡς μισοπόνηροι· καὶ πάλιν εὐκόλως χειροῦνται καὶ δουλοῦνται. καί εἰσι τῶν Ἰβήρων ῥωμαλεώτεροι διὰ τὰ τῶν σωμάτων μεγέθη· καὶ τούτων οἱ παρωκεανῖται μᾶλλον. οὐκ ἀντέχουσι δὲ χρόνον πολὺν πολεμοῦντες· καὶ γὰρ πρὸς Ῥωμαίους πολεμεῖν ἤρξαντο ὕστεροι τῶν Ἰβήρων, ἀλλὰ πρότεροι κατεστράφησαν. οἱ δ' Ἴβηρες οὔτε πανστρατιᾷ, ὥσπερ οἱ Γαλάται, πολεμοῦντες οὔτε καθ' ἕνα τόπον, ἀλλὰ κατὰ πολλὰ τῆς χώρας, καὶ ἄλλοτε ἀλλαχοῦ, δυσαλωτότεροι γεγόνασιν. Ὅτι τῶν Γαλατῶν οἱ Βέλγαι ἀνδρειότατοί εἰσιν, εἰς ιε' ἔθνη διῃρημένοι· οἰκοῦσι δὲ μεταξὺ τοῦ Ῥήνου καὶ τοῦ Λίγειρος, παρωκεανῖται ὄντες. καί εἰσιν οὗτοι τοῖς Γερμανοῖς γείτονες καὶ τὴν ἄλλην δίαιταν ὅμοιοι. καὶ διὰ τὴν τῶν γυναικῶν εὐτεκνίαν εἰς λ' μυριάδας τὸ τῶν Βελγῶν ἐξητάζετο μάχιμον πλῆθος. σαγηφοροῦσι δὲ καὶ κομοτροφοῦσι καὶ χαμαιεῦναί εἰσι καὶ κρεωφάγοι[1] καὶ γαλακτοπόται· καὶ ἡ χώρα κτηνοτρόφος συσὶ καὶ προβάτοις. ἀντὶ δὲ χιτώνων σχιστοὺς χειριδωτοὺς φοροῦσι μέχρι γλουτῶν καὶ αἰδοίων. ἡ δ' ἐρέα αὐτοῖς τραχεῖα μέν, μακρόμαλλος[2] δέ, ἀφ' ἧς τοὺς δασεῖς σάγους ἐξυφαίνουσι καὶ τῇ Ἰταλίᾳ πάσῃ χορηγοῦσιν ἐπ' ἐμπορείᾳ,

1. κρεαφάγοι 2. ἀκρόμαλλος

καὶ τὰ ἐκ τῶν συῶν ταρίχη. ὁπλισμὸς δὲ μάχαιρα μακρά, παρηρτημένη παρὰ τὸ δεξιὸν πλευρόν, καὶ θυρεὸς μακρὸς καὶ λόγχαι κατὰ λόγον καὶ μάαρις[1], παλτοῦ τι εἶδος. ἔστι δέ τι καὶ γρόσφῳ ἐοικὸς ξύλον, ἐκ χειρός, οὐκ ἐξ ἀγκύλης, ἀφιέμενον, τηλεβολώτερον καὶ βέλους, ᾧ μάλιστα καὶ πρὸς τὰς τῶν ὀρνέων χρῶνται θήρας. αἱ δὲ ὕες αὐτοῖς καὶ ἀγραυλοῦσιν, ὕψει καὶ τάχει καὶ ἀλκῇ διαφέρουσαι· κίνδυνος δ' ἐστὶ τῷ ἀήθει προσιόντι ταύταις, ὡσαύτως καὶ λύκῳ. Ὅτι παρὰ πᾶσι Κελτοῖς τρία γένη ἔντιμα αὐτοῖς ἐστι μάλιστα· Βάρδοι[2] τε, ποιηταὶ ὄντες ὕμνων, καὶ Οὐάται, ἱεροποιοὶ καὶ φυσιολόγοι· καὶ Δρυΐδαι πρὸς τῇ φυσιολογίᾳ καὶ τὴν ἠθικὴν φιλοσοφίαν ἀσκοῦσι, δικαιότατοι νομιζόμενοι. ἀφθάρτους δὲ τὰς ψυχὰς οὗτοι λέγουσιν εἶναι καὶ τὸν κόσμον, ἐπικρατήσειν δέ ποτε καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ. τῷ δὲ ἁπλῷ καὶ θυμικῷ πολὺ τὸ ἀνόητον καὶ ἀλαζονικὸν πρόσεστι τοῖς Γάλλοις καὶ τὸ φιλόκοσμον· χρυσοφοροῦσι γάρ, περὶ μὲν τοῖς τραχήλοις στρεπτόν, περὶ δὲ τοῖς βραχίοσι καὶ τοῖς καρποῖς ψέλια· καὶ ἐσθῆτες αὐτοῖς τοῖς ἄρχουσι χρυσόπαστοι. καί εἰσιν ἀφόρητοι μὲν νικῶντες, ἡττηθέντες δὲ ἔκπληκτοι. Ὅτι ἔναντι τῶν τοῦ Λίγειρος ποταμοῦ ἐκβολῶν νῆσός ἐστι μικρά, οὐ πάνυ πελαγία, ἐν τῷ ὠκεανῷ, ἐν ᾗ τῶν Σαμνιτῶν αἱ γυναῖκες, Βάκχαι τῷ Διονύσῳ κατεχόμεναι, οἰκοῦσιν, ἐξιλεούμεναι τὸν θεόν. οὐ θέμις δ' ἐπιβαίνειν ἄνδρα τῆς νήσου, αἱ δὲ γυναῖκες ἀντιπλέουσαι ἐκ τῆς νήσου συνέρχονται τοῖς σφετέροις ἀνδράσι καὶ πάλιν ἀπίασιν εἰς τὴν νῆσον. Ὅτι Κελτοὶ πάντες φιλόνεικοί εἰσι· καὶ οὐ νομίζεται παρ' αὐτοῖς αἰσχρὸν τὸ ἀφειδεῖν τοὺς νέους τῆς ἀκμῆς. ἀσκοῦσι δὲ μὴ παχεῖς εἶναι, μηδὲ προγάστορας, τὸν δ' ὑπερβαλλόμενον τῶν νέων τὸ τῆς ζώνης μέτρον ζημιοῦσθαί φασιν. Ὅτι ἡ πλείστη τῆς Μεγάλης Βρετανίας πεδιάς ἐστι καὶ κατάδρυμος· πολλὰ δ' ἔχει καὶ ὀρεινά· φέρει δὲ σῖτον καὶ βοσκήματα καὶ μέταλλα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ σιδήρου· καὶ δέρματα δὲ καὶ ἀνδράποδα χορηγεῖ καὶ κύνας κυνηγετικούς. Κελτοὶ δὲ καὶ τοῖς κυσὶ τούτοις χρῶνται πρὸς τοὺς πολέμους. εἰσὶ δ' οἱ Βρετανοὶ εὐμήκεις τοῖς σώμασιν· τὰ δ' ἤθη ἁπλοί-

---

1. lgd. μάδαρις s. μάταρις 2. βάρτοι

στερα καὶ βαρβαρώτερα ἔχουσιν, ἤπερ οἱ Κελτοί· ὥστ' ἔνιοι διὰ τὸ ἀγνοεῖν, καίτοι γάλακτος εὐποροῦντες, οὐ τυροποιοῦσιν. ἄπειροι δ' εἰσὶ καὶ κηπείας καί τινων γεωργίας τρόπων. πόλεις δ' αὐτοῖς οἱ δρυμοί εἰσι· περιφράξαντες γὰρ δένδρεσι καταβεβλημένοις εὐρυχωρῆ κύκλον, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ καλυβοποιοῦνται καὶ τὰ βοσκήματα κατασταθμεύουσιν, οὐ πρὸς πολὺν χρόνον. ἔπομβροι δ' εἰσὶν οἱ ἀέρες μᾶλλον ἢ νιφετώδεις αὐτοῖς. ἐν δὲ ταῖς αἰθρίαις ὁμίχλη κατέχει πολὺν χρόνον, ὥστε δι' ἡμέρας ὅλης ἐπὶ τρεῖς μόνον ἢ τέτταρας ὥρας τὰς περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁρᾶσθαι τὸν ἥλιον. Ὅτι δὶς διέβη Καῖσαρ ὁ Θεὸς εἰς τὴν Βρετανίαν, ἄξιον δὲ λόγου οὐδὲν ἔπραξεν· αἱ γὰρ νῆες αὐτῷ, τῆς πανσελήνου ἐπίδοσιν λαβούσης τῆς ἀμπώτεως, κακῶς ἔπαθον καὶ ἐφθάρησαν αἱ πολλαί. δύο δὲ νίκας ἐνίκησεν ἐκεῖ, καίτοι δύο μόνα τάγματα περαιώσας τῆς στρατιᾶς, καὶ ἔλαβε λείαν πολλήν. ἐπὶ δὲ τοῦ Αὐγούστου τελέως εἰς φόρου ἀπαγωγὴν Ῥωμαίοις κατέστησαν. Ὅτι οἱ τὴν Ἰέρνην νῆσον κατοικοῦντες Βρετανοὶ ἄγριοί εἰσι καὶ ἀνθρωποφάγοι καὶ ποηφάγοι, καὶ τοὺς γονεῖς τελευτήσαντας ἐσθίουσιν, καὶ φανερῶς μίγνυνται γυναιξί τε ἄλλαις καὶ μητράσιν. Ὅτι Πυθέας, εἰ καί τινα περὶ Θούλης λέγων ἐψεύσατο, ὅμως τῆς περὶ τὸ μαθηματικὸν θεωρίας εὖ λέγει περὶ αὐτήν. λέγει δὲ τῶν μὲν ἡμέρων καρπῶν τε καὶ ζῴων ἀφορίαν[1] εἶναι καὶ σπάνιν· κέγχρῳ δὲ καὶ ἄλλοις λαχάνοις καὶ καρποῖς καὶ ῥίζαις τρέφεσθαι. σῖτος δὲ ὀλίγος γίνεται. Ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν τόπων τῆς Λιγυστικῆς ἄρχονται αἵ τε Ἄλπεις καὶ τὰ Ἀπέννινα ὄρη. φασὶ δὲ τὰ ὄρη τῆς Λιγυστικῆς τοσοῦτον εἶναι ξυλοτρόφα, ὡς εὑρίσκεσθαί τινα δένδρα καὶ ὀκτὼ ποδῶν ἔχοντα τὸ διάμετρον τοῦ πάχους· τὰ δὲ ὄρη ταῦτα ὑπερύψηλα καὶ ἀπότομα. Ὅτι οἱ Λίγυες οἴνῳ χρῶνται τῷ ἐκ τῆς γῆς σφῶν γινομένῳ, πιττίτῃ, αὐστηρῷ. πλεονάζει δὲ καὶ τὸ λιγγούριον παρ' αὐτοῖς, ὅ τινες ἤλεκτρον προσαγορεύουσιν. Ὅτι μεταξὺ Λιγύων καὶ τῆς Μασσαλίας οἰκεῖ τὸ τῶν Σαλύων ἔθνος παράλιον, τὰς Ἄλπεις τὰς παραλίους οἰκοῦν. φασὶ δὲ τὸ ὕψος τῶν ὀρέων εἶναι, ᾗ ὀξύτατόν ἐστι, στάδια ρ', καὶ τα-

1. ἄφορον

σοῦτον αὖθις τὴν κατάβασιν. Ὅτι ἐκ τῶν Ἄλπεων ῥεῖ ὅ τε Ῥῆνος καὶ ὁ Ἴστρος καὶ ὁ Πάδος καὶ ὁ Ῥοδανός. Ὅτι ὁ Πάδος ποταμὸς ἁπάντων ἐστὶ μείζων τῶν ἐν Εὐρώπῃ ποταμῶν πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς αὐτοῦ πλὴν μόνου τοῦ Ἴστρου. Ὅτι περὶ τὰς Ἄλπεις καὶ τὰ δυσμικὰ τῆς Ἰταλίας ἡ ὁδὸς χαλεπωτάτη ἐστὶ καὶ κρημνώδης, ὡς καὶ τοῖς μικρὸν ὀλισθήσασι κίνδυνον εἶναι εἰς φάραγγας ἀβύσσους κατενεχθῆναι· ἃς ὁ Αὔγουστος δαπάναις πολλαῖς ἀνέκτισε καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐπλάτυνεν. ἔχει δέ τι παράδοξον καὶ ἕτερον ἡ χώρα· κρυστάλλου γὰρ πλάκες μέγισται ἐκ τῶν ἀκρωρειῶν ἀπορρηγνύμεναι διέφθειρον τοὺς ὁδίτας. Ὅτι ἐστὶ λέξις οἱ δημοσιῶναι, ὥσπερ οἱ σιτῶναι καὶ βοῶναι καὶ ὀψῶναι. Ὅτι Στράβων ὁ γεωγράφος ἐπὶ Νέρωνος ἤκμαζε, τοῦ Ῥωμαίων αὐτοκράτορος. Ὅτι αἱ Ἄλπεις ἰδιόμορφόν τι ζῷον γεννῶσιν, ἐλαφοειδὲς τὸ σχῆμα πλὴν αὐχένος καὶ τριχώματος· ταῦτα δ' ἐοικέναι κάπρῳ, ὑπὸ δὲ τῷ γενείῳ πυρῆνα ἴσχειν[1] ὅσον σπιθαμιαῖον, ἀκρόκομον, πωλικῆς κέρκου τὸ πάχος. Ὅτι φησὶ Πολύβιος κατ' Ἀκυληίαν εὑρεθῆναι χρυσεῖα[2] μέταλλα οὕτως εὐφυῆ, ὥστε ἐπὶ δύο πόδας ἀποσύραντι τὴν ἐπιπολῆς γῆν εὐθὺς ὀρυκτὸν εὑρίσκεσθαι χρυσόν· τὸ δ' ὄρυγμα μὴ πλειόνων ὑπάρχειν ἢ πεντεκαίδεκα ποδῶν. εἶναι δὲ τοῦ χρυσοῦ τὸν μὲν αὐτόθεν καθαρόν, κυάμου μέγεθος ἢ θέρμου, τοῦ ὀγδόου μέρους μόνον ἀφεψηθέντος· τὸν δὲ δεῖσθαι μὲν χωνείας πλείονος, σφόδρα δὲ λυσιτελοῦς.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ Ε.

Ὅτι τὸ παλαιὸν Ἰταλία ἐκαλεῖτο ἡ περιεχομένη χώρα ὑπό τε τῆς νῦν Μεγάλης Ἑλλάδος καὶ Ἰαπυγίας καὶ Ποσειδωνιάτου κόλπου· ὕστερον δὲ διὰ τὸ εὐτυχὲς τοῦ ὀνόματος ἐπεκράτησε καὶ ἕως Οὐάρου ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ καὶ τῶν

1. ἴσχει 2. χρύσια

Ἄλπεων Ἰταλία καλεῖσθαι. Ὅτι τῶν Ἄλπεων περιφερὴς ἡ ὑπώρειά ἐστι καὶ κολπώδης, τὰ κοῖλα ἔχουσα ἐστραμμένα πρὸς τὴν Ἰταλίαν· τοῦ δὲ κόλπου τὰ μὲν μέσα πρὸς τοῖς Σαλασσοῖς[1] ἐστι, τὰ δ' ἄκρα ἐπιστροφὴν λαμβάνει, τὰ μὲν μέχρι τῆς Ὄκρας[2] καὶ τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀδρίου, τὰ δ' εἰς τὴν Λιγυστικὴν παραλίαν μέχρι Γενούας, τῶν Λιγύων τοῦ ἐμπορείου, ὅπου τὰ Ἀπέννινα ὄρη συνάπτει ταῖς Ἄλπεσιν. Ὅτι μόνη ἡ τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ παραλία τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης μιμεῖται τὰ τοῦ ὠκεανοῦ πάθη, ὁμοίως ἐκείνῳ πλημμύρουσά τε καὶ ἀναρροιβδοῦσα καθ' ἑκάστην ἡμέραν· ὑφ' ὧν τὸ πλέον τοῦ πεδίου λιμνοθαλάττης γίνεται μεστόν. διώρυξι δὲ καὶ παραχώμασι, καθάπερ ἡ Κάτω χώρα τῆς Αἰγύπτου, διοχετεύεται· καὶ τὰ μὲν ἀνέψυκται καὶ γεωργεῖται, τὰ δὲ διάπλους ἔχει. τῶν δὲ πόλεων αἱ μὲν νησίζουσιν, αἱ δ' ἐκ μέρους κλύζονται. Ὅτι ὁ περὶ τὴν Ῥάβενναν ἀὴρ καθαρώτατός ἐστι καὶ ὑγιεινότατος. τούτου δ' αἴτιον ἡ πλημμυρίς τε τῆς θαλάσσης καὶ ἡ τοῦ Πάδου πλήρωσις, πᾶν τὸ βορβορῶδες ἀποκαθαίρουσα. τὰ αὐτὰ δὲ γίνονται καὶ περὶ Ἀλεξάνδρειαν· ἡ γὰρ τοῦ Νείλου ἀνάβασις τὴν τῆς *γῆς* λίμνης ἀφανίζει δυσωδίαν τὴν ἐκ τοῦ τέλματος. Ὅτι ἐν Ῥαβέννῃ τὰ ἕλη ποιοῦσι τὰς ἀμπέλους καρπιμωτάτας καὶ ταχυφόρους· ἀλλ' ἐν πέντε ἔτεσι γηράσκουσαι φθείρονται. Ὅτι Ἀδρία πόλις ἐστὶ περὶ τὰ μυχὰ τοῦ Ἀδρίου, ἀφ' ἧς ἡ ταύτῃ θάλασσα καλεῖται Ἀδρίας· ἦν δὲ τὸ πάλαι ἐπιφανεστάτη. Ὅτι μετὰ τὸ Τίμαυον, μυχαίτατον ὂν τοῦ Ἀδρίου, ἡ τῶν Ἴστρων ἐστὶ παραλία μέχρι Πόλας, ἧς καὶ Καλλίμαχος μέμνηται λέγων,

ἀτὰρ κείνων γλῶσσ' ὀνόμηνε Πόλας.

κτίσμα δέ ἐστι Κόλχων· καὶ αἱ Ἀψυρτίδες νῆσοι ἐπίκεινται τῇ Πόλᾳ[3]. Ὅτι ἡ Λιγυστικὴ ἐν αὐτοῖς τοῖς Ἀπεννίνοις ὄρεσιν ἵδρυται μεταξὺ Τυρρηνίας τε καὶ Κελτικῆς· τραχεῖα δ' ἐστὶ καὶ πετρώδης. Ὅτι ἡ Τυρρηνία χώρα, μοῖρα οὖσα τῆς Ἰταλίας, ἄρχεται ἀπὸ τῶν τῆς Λιγυστικῆς ὁρίων ἕως ποταμοῦ τοῦ Τιβέριδος· παραθαλάσσιοι δ' ὄντες οὗτοι καὶ τὰ πεδία οἰκοῦντες τὰ τῶν Ἀπεννίνων ἀπολήγοντα· ἐξ ἧς καὶ ἡ περικειμένη

---

1. ἀλασσοῖς 2. ἄκρας 3. πόλας

θάλασσα Τυρρηνικὴ καλεῖται. Ὅτι ὁ Τίβερις ῥεῖ ἀπὸ τῶν Ἀπεννίνων ὀρέων, πληροῦται δ' ἐκ πολλῶν ποταμῶν, μέρος μεν τι διὰ τῆς Τυρρηνίας φερόμενος, τὸ δ' ἐφεξῆς διορίζων ἀπ' αὐτῆς, πρῶτον μὲν τὴν Ὀμβρικήν, εἶτα Σαβίνους καὶ Λατίνους τοὺς πρὸς τῇ Ῥώμῃ μέχρι τῆς παραλίας. παραβέβληνται δέ πως τῷ ποταμῷ μὲν καὶ τοῖς Τυρρηνοῖς κατὰ πλάτος, ἀλλήλοις δὲ κατὰ μῆκος· ἀνέχουσι δὲ πρὸς τὰ Ἀπέννινα ὄρη τὰ πρὸς τῷ Ἀδρίᾳ. Ὅτι ἡ τῶν Λατίνων χώρα μεταξὺ κεῖται τῆς τε ἀπὸ τῶν Ὠστίων παραλίας μέχρι πόλεως Σινυέσσης καὶ τῆς Σαβίνης· τὰ δ' Ὤστια ἐπίνειόν ἐστι Ῥώμης, εἰς ἃ ὁ Τίβερις ἐκδίδωσιν· ἐκτείνεται δ' ἐπὶ μῆκος μέχρι Καμπανίας καὶ Σαμνιτῶν. Ὅτι Τυρρηνοὶ καλοῦνται ἀπὸ Τυρρηνοῦ τοῦ Ἄτυος τοῦ στείλαντος ἐκ Λυδίας ἀποίκους εἰς τὴν χώραν ταύτην. λιμῷ γὰρ ἡ Μῃονία ἐπιέζετο· καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἄτυς βασιλεύων ἐκεῖ, Ἡρακλείδης ὢν ἀπὸ Ὀμφάλης, ἠναγκάσθη τὸν μὲν ἕτερον τῶν παίδων, Λυδὸν καλούμενον, αὐτοῦ κατασχεῖν, ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα Λυδία· τὸν δ' ἕτερον, Τυρρηνόν, στεῖλαι μετὰ τοῦ πλείστου λαοῦ, ὃς ἐλθὼν ᾤκησε τὴν ἐξ αὐτοῦ Τυρρηνίαν. Ὅτι οἱ Τυρρηνοί, ἐπιφανεῖς γενόμενοι, πολλὰ ἔνδοξα ἔπραξαν ἄλλα τε καὶ τοὺς Γαλάτας, τοὺς τὴν Ῥώμην ἐπὶ Φουρίου[1] λαβόντας, ὑπαντήσαντες περὶ Σαβίνους κατεπολέμησαν, καὶ ὅσα χρήματα ἑκόντων Ῥωμαίων ἔλαβον, πάντα ἠνάγκασαν τοὺς Γαλάτας ἄκοντας δοῦναι λύτρα τῶν ἁλόντων ὑπ' αὐτῶν. Ὅτι τὸ παρ' Ὁμήρῳ Πελασγικὸν Ἄργος ἡ Θετταλία λέγεται, ὅ ἐστι μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πηνειοῦ καὶ τῶν Θερμοπυλῶν ἕως τῆς ὀρεινῆς τῆς κατὰ Πίνδον, διὰ τὸ ἐπάρξαι τῶν τόπων τούτων τοὺς Πελασγούς· τόν τε Δία τὸν Δωδωναῖον ὀνομάζει Ὅμηρος·

Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικέ.

πολλοὶ δὲ καὶ τὰ Ἠπειρωτικὰ ἔθνη Πελασγικὰ εἰρήκασιν, ὡς καὶ μέχρι δεῦρο τῶν Πελασγῶν ἐπαρξάντων· ἀλλὰ καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν ἐν Τρωάδι Κιλίκων Ὅμηρος Πελασγοὺς εἴρηκε, λέγων·

Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν.

---

1. φρουρίου

Ὅτι τοὺς Πελασγοὺς διὰ τὸ πλάνητας εἶναι καὶ δίκην ὀρνέων ἐπιφοιτᾶν, ἐφ' οὓς ἔτυχε τόπους, φασὶ Πελαργοὺς ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν κληθῆναι. Ὅτι τῆς Τυρρηνίας τὸ μὲν μῆκος, ἧ μέγιστόν ἐστιν, ἀπὸ Λούνης πόλεως μέχρι Ὠστίων, σταδίων δισχιλίων πεντακοσίων, πλάτος δὲ τοῦ ἡμίσους ἔλαττον τὸ πρὸς τοῖς ὄρεσιν. ἡ δὲ Λοῦνα μικρὰ μέν ἐστι πόλις, ἔχει δὲ λιμένα μέγιστον καὶ κάλλιστον· ἔχει δὲ μέταλλα λίθου ποικίλου λευκοῦ ὑπογλαυκίζοντος, ἀφ' ὧν τὰ ἐν Ῥώμῃ ἐδάφη καὶ οἱ ναοὶ οἱ κάλλιστοι κοσμοῦνται. οἱ δ' Ἕλληνες καλοῦσι τὸν λιμένα Σελήνης λιμένα. Ὅτι ἀπὸ Λούνης εἰς Πίσαν στάδιοί εἰσι πλείους τῶν τετρακοσίων. ἡ δὲ Πίσα κτίσμα ἐστὶ τῶν ἐκ Πελοποννήσου Πισατῶν· οἳ μετὰ Νέστορος στρατεύσαντες ἐν τῷ νόστῳ ἐπλανήθησαν καὶ ταύτην τὴν Πίσαν ἔκτισαν. Ὅτι ὁ Στράβων εἶδε[1] τοὺς ἐργαζομένους τὸν σίδηρον τὸν ἐκ τῆς Αἰθαλίας νήσου τῆς πλησίον Κύρνου κομιζόμενον. οὐ γὰρ δύναται συλλιπαίνεσθαι καμινευόμενος ἐν τῇ νήσῳ, κομίζεται δ' εὐθὺς ἐκ τῶν μετάλλων εἰς τὴν ἤπειρον. τοῦτό τε[2] δὴ παράδοξον ἡ νῆσος ἔχει, καὶ τὸ τὰ ὀρύγματα ἀναπληροῦσθαι τῷ χρόνῳ τὰ μεταλλευθέντα· καθάπερ τοὺς πλαταμῶνάς φασι τοὺς ἐν Ῥόδῳ καὶ τὴν ἐν Πάρῳ πέτραν τὴν μάρμαρον καὶ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς ἅλας. Ὅτι ἡ Κύρνος νῆσος ὑπὸ Ῥωμαίων Κορσίκα καλεῖται. οἰκεῖται δὲ φαύλως, τραχεῖά τε οὖσα καὶ τοῖς πλείστοις μέρεσι δύσβατος τελέως· ὥστε τοὺς κατέχοντας τὰ ὄρη καὶ ἀπὸ ληστηρίων ζῶντας ἀγριωτέρους εἶναι θηρίων· οἱ δ' ἀνδραποδισθέντες αὐτῶν ἀγόμενοι εἰς δουλείαν ἢ οὐχ ὑπομένουσι ζῆν ἢ ἀχρεῖοι τοῖς ὠνησαμένοις εἰσί. μῆκος δὲ τῆς νήσου μίλια ρξ', πλάτος δὲ ο'. Σαρδόνος δὲ μῆκος μίλια σκ', πλάτος δὲ ϟη'. ἡ δὲ Σαρδὼν ἔχει μὲν πολὺ καὶ τὸ τραχὺ τῆς γῆς, ἔχει δὲ καὶ τὸ βαθύγειον καὶ κάρπιμον, μάλιστα δ' ἐστὶ σιτοφόρος· ὅσα δὲ αὐτῆς εὔκαρπα χωρία, νοσηλά ἐστι καὶ λοιμώδη τοῦ θέρους. Ὅτι ἐν τῇ Σαρδοῖ γίνονται κριοὶ φύοντες τρίχα αἰγείαν ἀντὶ ἐρέας, καλοῦνται δὲ ἐπιχωρίως μούσμωνες, ὧν ταῖς δοραῖς θωρακίζονται. ἔχουσι δὲ ξιφίδιον[3] καὶ πέλτην ἐν ταῖς μάχαις. Ὅτι ἀπὸ Σαρδοῦς ἕως τῆς κατ' ἀντικρὺ

1. ἴδε 2. δὲ 3. ξιφείδιον

Λιβύης τὸ πέλαγος μίλιά ἐστι τ'. Ὅτι ἐν Κόσσαις πόλει θυννοσκοπεῖόν[1] ἐστιν. ἀκολουθεῖ γὰρ ὁ θύννος οὐ τῇ βαλάνῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ πορφύρᾳ παρὰ γῆν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάττης μέχρι καὶ Σικελίας. Ὅτι οὐ πόρρω πάνυ τῆς Ῥώμης λίμναι εἰσὶν ἀγαθαὶ ἰχθυοτρόφοι· ἀφ' ὧν τύφη τε καὶ πάπυρος[2] καὶ ἀνθήλη εἰς Ῥώμην κομίζονται. Ὅτι Αἰνείας ὁ Ἀγχίσου, ἐκ Τροίας κατάρας εἰς Λαῦρον, πλησίον τοῦ Τιβέριδος τῶν ἐκβολῶν, μικρὸν ὑπὲρ[3] τῆς θαλάσσης ὅσον κδ' σταδίοις ἔκτισε πόλιν Ἄλβαν. ἐπελθὼν δὲ Λατῖνος, ὁ τῶν Ἀβοριγίνων βασιλεὺς (οὗτοι δ' ᾤκουν ὅπου νῦν ἡ Ῥώμη ἐστί), σύμμαχον ἔλαβε τὸν Αἰνείαν κατὰ τῶν ἀστυγειτόνων Ῥουτούλων, τῶν τὴν Ἀρδέαν οἰκούντων· στάδιοι δ' ἀπὸ Ῥώμης εἰς Ἀρδέαν ρξ'. νικήσας δὲ φίλος ἦν Αἰνείᾳ. ὕστερον δ' ἀναμαχόμενοι οἱ Ῥουτοῦλοι τὸν Λατῖνον ἔκτειναν, αὐτοὶ δὲ ὑπὸ Αἰνείου ἐκρατήθησαν. καὶ ἀπὸ τότε Αἰνείας, τῶν τόπων ἐκείνων βασιλεύσας, ὠνόμασε Λατίνους τοὺς ὑφ' αὑτῷ. ὕστερον δὲ ν' ἔτεσιν ἱστορεῖται τὰ περὶ τὸν Ἀμόλιον καὶ τὸν ἀδελφὸν Νομίτορα. οὗτοι δ' ἀπὸ Αἰνείου κατήγοντο οὕτως· διεδέξαντο μὲν γὰρ τὸ τῶν Λατίνων κράτος ἄμφω παρὰ τῶν ἀπογόνων Ἀσκανίου, τοῦ Αἰνείου παιδός· παραγκωνισάμενος δ' ὁ νεώτερος τὸν πρεσβύτερον ἦρχεν, ὁ Ἀμόλιος. υἱοῦ δ' ὄντος καὶ θυγατρὸς τῷ Νομίτορι, τὸν μὲν ἐν κυνηγίᾳ ἐδολοφόνησεν ὁ Ἀμόλιος· τὴν δέ, ἵνα ἄτεκνος διαμένοι, τῆς Ἑστίας ἱέρειαν κατέστησε, παρθενείας χάριν· καλοῦσι δ' αὐτὴν Ῥέαν Σιλουίαν. εἶτα φθορὰν φωράσας, διδύμων αὐτῇ παίδων γενομένων, τὴν μὲν εἷρξεν ἀντὶ τοῦ κτείνειν, χαριζόμενος τἀδελφῷ· τοὺς δ' ἐξέθηκε πρὸς τὸν Τίβεριν κατά τι πάτριον. μυθεύεται μὲν οὖν ἐξ Ἄρεως γενέσθαι τοὺς παῖδας, ἐκτεθέντας[4] δὲ ὑπὸ λυκαίνης ὁραθῆναι σκυλακευομένους· Φαυστύλον[5] δέ τινα τῶν περὶ τὸν τόπον συφορβῶν ἀνελόμενον ἐκθρέψαι· καλέσαι δὲ τὸν μὲν Ῥωμύλον, τὸν δὲ Ῥέμον· ἀνδρωθέντας δὲ ἐπιθέσθαι τῷ Ἀμολίῳ καὶ τοῖς παισί. καταλυθέντων δὲ ἐκείνων καὶ τῆς ἀρχῆς εἰς τὸν Νομίτορα περιστάσης, ἀπελθόντας οἴκαδε,

---

1. θυννοσκοπίον 2. πάπυροι 3. ὑπο (sic) 4. ἐκτεθέντες
5. φαίστυλον

κτίσαι τὴν Ῥώμην ἐν τόποις οὐ πρὸς αἵρεσιν μᾶλλον ἢ πρὸς ἀνάγκην ἐπιτηδείοις· οὔτε γὰρ ἐρυμνὸν τὸ ἔδαφος οὔτε χώραν οἰκείαν ἔχον τὴν πέριξ, ὅση πόλει πρόσφορος, ἀλλ' οὐδ' ἀνθρώπους τοὺς συνοικίσοντας. οἱ γὰρ ὄντες ᾤκουν καθ' αὑτούς, συνάπτοντες πρὸς τοῖς τείχεσι τῆς κτιζομένης πόλεως, οὐδὲ τοῖς Ἀλβανοῖς τοῖς τὴν Ἄλβαν οἰκοῦσι πάνυ προσέχοντες. Κολλατία δ' ἦν καὶ Ἀντέμναι καὶ Φιδῆναι[1] καὶ Λαβικὸν καὶ ἄλλα τοιαῦτα· τότε μὲν πολίχνια, νῦν δὲ κῶμαι, κτήσεις[2] ἰδιωτῶν, ἀπὸ [λ' ἢ] μικρῷ πλειόνων τῆς Ῥώμης σταδίων. γενομένης δὲ στάσεως, φασὶ κατὰ τὴν κτίσιν τὸν Ῥέμον ἀποθανεῖν. μετὰ δὲ τὴν κτίσιν ἀνθρώπους συνήλυδας ὁ Ῥωμύλος ἤθροιζεν, ἀποδείξας ἄσυλόν τι τέμενος μεταξὺ τῆς ἄκρας καὶ τοῦ Καπετωλίου, τοὺς δ' ἐκεῖ καταφεύγοντας τῶν ἀστυγειτόνων πολίτας ἀποφαίνων· ἐπιγαμίας δὲ τούτοις οὐ τυγχάνων ἐπηγγέλλετο ἕνα ἀγῶνα ἱππικὸν τοῦ Ποσειδῶνος ἱερόν, τὸν[3] καὶ νῦν ἐπιτελούμενον. συνελθόντων δὲ πολλῶν, πλείστων δὲ Σαβίνων, ἐκέλευσε τὰς παρθένους ἁρπάσαι τὰς ἀφιγμένας τοῖς δεομένοις γάμου. μετιὼν δὲ τὴν ὕβριν Τίτος Τάτιος δι' ὅπλων, ὁ βασιλεὺς τῶν Κυριτῶν, ἐπὶ κοινωνίᾳ τῆς ἀρχῆς καὶ πολιτείας συνέβη πρὸς τὸν Ῥωμύλον. δολοφονηθέντος δὲ ἐν Λαβινίῳ τοῦ Τατίου, μόνος ἦρξε Ῥωμύλος ἑκόντων τῶν Κυριτῶν. μετὰ δὲ τοῦτον ἦρξε Νούμας Πομπίλιος, πολίτης τοῦ Τατίου, παρ' ἑκόντων λαβὼν τῶν ὑπηκόων. Ὅτι ἀπὸ Ὠστίας ἕως Σινουέσσης ἡ παραλία Λατίνη καλεῖται· εἰς δὲ τὴν μεσόγαιαν μέχρι Καμπανίας διήκει καὶ Σαμνιτῶν. ἅπασα δ' ἐστὶν εὐδαίμων καὶ πάμφορος, πλὴν ὀλίγων χωρίων λοιμωδῶν καὶ ἑλωδῶν καὶ νοσερῶν. Ὅτι τὰ Ὤστια πόλις ἐστὶν ἀλίμενος παραλία[4] διὰ τὰς τοῦ Τιβέριδος προχώσεις. ἐκδέχονται δὲ τὰς φορτηγοὺς ὁλκάδας πλησίον τὰ ὑπηρετικὰ σκάφη τὸν γόμον μεταγγίζοντα· καὶ οὕτως ὁ ἀνάπλους γίνεται πρὸς τὴν Ῥώμην, ἀπέχουσαν Ὠστίων στάδια ϙϛ'. Ὅτι Τυρρηνοὶ ἐλῄστευον τὴν Ἑλλάδα· λαβόντες δὲ οἱ Ἕλληνές τινας αὐτῶν ἀπέστειλαν προῖκα Ῥωμαίοις, ἐγκαλοῦντες ὡς οὐ δίκαια ποιούντων, εἴ γε Ἑλλήνων ἄποικοι ὄντες καὶ Διοσκούρων ἱερὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἱδρυσάμενοι,

---

1. φιδῖναι 2. κτίσεις 3. τε 4. vid. lgd. παραλία ἀλίμενος

οὓς σωτῆρας εἶναι πάντες πιστεύουσιν, *οἱ δὲ* κατὰ τῆς τῶν Διοσκούρων πατρίδος λῃστὰς παρορῶσι στελλομένους, καὶ ταῦτα εὐνομώτατοι ὄντες. Ῥωμαῖοι δ' ἀκούσαντες ἐκώλυσαν τοὺς λῃστάς. Ὅτι ἐν τῇ Λατινίᾳ ὄρος ἐστὶ νησίζον θαλάττῃ τε καὶ ἕλεσι, καλούμενον Κιρκαῖον. ἔχει δὲ καὶ Κίρκης ἱερόν, καὶ δείκνυται ἔχον τινὰ φιάλην Ὀδυσσέως· διὸ τὰ τοῦ μύθου τῆς Κίρκης ἐκεῖ φασι γεγονέναι. Ὅτι ἡ Ἀππία ὁδὸς ἔστρωται ἀπὸ Ῥώμης μέχρι Βρεντεσίου. Ὅτι οἱ πρῶτοι Ῥωμαῖοι ἐνόμιζον ἄμεινον εἶναι, ὅπως οἱ ἄνδρες ὦσι τοῖς τείχεσι πρόβλημα, ἀλλ' οὐ τὰ τείχη τοῖς ἀνδράσι. διὸ τὴν Ῥώμην οὐ κατὰ αἵρεσιν, ἀλλὰ κατὰ ἀνάγκην ἔκτισαν ἐν ἐπιμάχῳ τόπῳ. Ὅτι Αὔγουστος ἐνομοθέτησε Ῥωμαίοις, μὴ πλείω ποδῶν ο' ὕψος οἰκοδομεῖν οἰκίας, προνοούμενος τῶν συμπτωμάτων. Ὅτι, τῶν Ἑλλήνων περὶ τὰς κτίσεις εὐστοχησάντων καὶ ἐρυμνότητος καὶ κάλλους καὶ λιμένων καὶ χώρας εὐφυοῦς, οἱ Ῥωμαῖοι ὑπερεβάλλοντο ταῖς τε τῶν ὁδῶν στρώσεσι καὶ ὑδάτων εἰσαγωγαῖς καὶ ὑπονόμοις. Ὅτι οἱ πρῶτοι Ῥωμαῖοι, πρὸς ἄλλοις μείζοσι καὶ ἀναγκαιοτέροις ὄντες, ὠλιγώρουν τοῦ κάλλους τῆς Ῥώμης· οἱ δ' ὕστεροι ἐπεμελήθησαν. Ὅτι ἡ ἐν Ἰταλίᾳ Ἀγκὼν πόλις κτίσμα ἐστὶ Συρακουσίων τῶν τὴν Διονυσίου τυραννίδα μὴ ὑπομεινάντων, ἀλλὰ φυγόντων· ἔχει δὲ καὶ λιμένα. Ὅτι Ῥωμαῖοι τὴν Ἥραν Κύπραν καλοῦσι, τὸν δὲ Κρόνον Σατόρνιον. Ὅτι Μαρσοὶ καὶ Πελιγνοὶ[1] καὶ Μαρρουκῖνοι καὶ Φρεντανοί[2], περὶ τὸ Ἀπέννινον οἰκοῦντες, μαχιμώτατοί εἰσι καὶ πολλάκις τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ἐπεδείξαντο· πρῶτον μέν, μὴ θέλοντες ὑπὸ Ῥωμαίοις τελεῖν· εἶτα, συστρατεύοντες Ῥωμαίοις· εἶτα, τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀντιποιούμενοι πολιτείας καὶ μὴ τυγχάνοντες, τὸν Μαρσικὸν ἐξῆψαν πόλεμον, ἀπὸ τῶν προκαταρξάντων ὀνομασθέντα· Κορφίνιον, τὴν τῶν Πελιγνῶν μητρόπολιν παραλίαν, κοινὴν πᾶσι τοῖς Ἰταλιώταις ἀποδείξαντες πόλιν ἀντὶ τῆς Ῥώμης, ὁρμητήριον τοῦ πολέμου, μετωνόμασαν Ἰταλικὴν πόλιν· ἔνθα καὶ ὑπάτους καὶ στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν, καὶ δύο ἔτη πολεμήσαντες διεπράξαντο ὅσα ἐβούλοντο παρὰ Ῥωμαίων. Ὅτι ἡ Καμπανία χώρα εὐδαιμονεστάτη ἐστί, καὶ

1. μάρσοι καὶ παλίγνοι 2. φρεττανοί

διὰ τοῦτο περιμάχητος γέγονεν Ὀπικοῖς τε καὶ Αὐσονίοις. μητρόπολιν δ' ἔχει Καπύην, τὴν οἷον κεφαλήν· κάπην γὰρ τὴν κεφαλὴν καλοῦσι. τὴν δὲ χώραν φασὶ τρὶς διὰ τοῦ ἔτους σπείρεσθαι, δὶς μὲν ζειᾷ, εἶτα ἐλύμῳ· τινὰ δὲ τῆς χώρας καὶ λαχανεύεσθαι τὸ τέταρτον. ἔνθα καὶ ὁ Φαλερνὸς οἶνος γίνεται, ἄριστος ὤν. Ὅτι ἡ ἐν Ἰταλίᾳ Κύμη, τῆς Καμπανικῆς μοίρας, Ἑλληνική ἐστι, Χαλκιδέων καὶ Κυμαίων ἀρχαιότατον κτίσμα, συμφωνησάντων, ἵνα τῶν μὲν τὸ ὄνομα ἔχοι ἡ κτισθησομένη πόλις, τῶν δὲ ἵνα ἡ ἀποικία λέγοιτο· διὸ καὶ νῦν, Κύμη καλουμένη, Χαλκιδέων λέγεται ἀποικία. οἱ δὲ τὸν στόλον ἄγοντες Ἱπποκλῆς τε ὁ Κυμαῖος καὶ Μεγασθένης ὁ Χαλκιδεὺς ἦσαν. Ὅτι μετὰ τὴν Κύμην πόλιν πρὸς νότον ἐστὶ τὸ Μισηνὸν ἄκρον, μεθ' ὃ αἱ Βαΐαι καὶ τὰ θερμὰ ὕδατα, πρός τε τρυφὴν καὶ θεραπείαν νόσων ἐπιτήδεια. ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι βαΐαν καλοῦσι τὴν τροφὸν καὶ βαϊοῦλον, διὰ τὰς Βαΐας, τόπον ὄντα ἀπολαυστικώτατον καὶ τρυφῶντι ἐπιτήδειον. Ὅτι τὴν Δικαιαρχίαν πόλιν Ῥωμαίων τινὲς οἰκήσαντες κατὰ τὴν Ἀννίβα στρατείαν μετωνόμασαν Ποτιόλους· ἔχει δὲ λιμένα χειροποίητον. ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως εὐθὺς ἡ τοῦ Ἡφαίστου ἀγορά, πεδίον περικεκλεισμένον διαπύροις ὀφρύσι, καμινώδεις ἐχούσαις[1] ἀναπνοὰς πολλαχοῦ καὶ βρομώδεις ἱκανῶς· τὸ δὲ πεδίον θείου πλῆρές ἐστι συρτοῦ. Ὅτι περὶ τὴν Κύμην σημεῖά τινα δείκνυνται τῆς μυθευομένης ἐν Ὀδυσσείᾳ νεκυομαντείας· οἷον Στὺξ καὶ Ἀχερουσία λίμνη καὶ Ἀχέρων καὶ τὰ ἐκεῖσε θερμὰ λουτρὰ ἀντὶ τοῦ Πυριφλεγέθοντος· ἔστι δὲ καὶ διῶρυξ κρυπτή, διεξόδους ἔχουσα καὶ νεκυομαντεῖον, καὶ οἱ εἰσιόντες διὰ νυκτὸς εἰσίασι καὶ ἐξέρχονται, ὥστε ἀναλογεῖν τοῖς παρ' Ὁμήρῳ Κιμμερίοις[2]. τὸ δ' αὐτὸ φαίνεται ἔργον καὶ περὶ τὴν πλησίον Νεάπολιν. Ὅτι ἐν Νεαπόλει θερμὰ λουτρά εἰσιν ὑγιαστικά τε καὶ ἀπολαυστικά, οὐ χείρω μὲν τῶν ἐν Βαΐαις, ἐλάττω δέ. καὶ πολλοὶ Ῥωμαίων, ἐρῶντες ἡσυχίας τε καὶ ἀναπαύσεως, μετοικίζονται εἰς Νεάπολιν. Ὅτι ὑπὲρ τὴν Νεάπολιν ὄρος ἐστὶν Οὐεσουΐον καλούμενον, ἀγροῖς περιοικούμενον παγκάλοις, πλὴν τῆς κορυφῆς· αὕτη δ' ἐπίπεδος μὲν πολὺ μέρος ἐστίν,

1. ἐχούσας 2. τοὺς — Κιμμερίους

ἄκαρπος δ' ὅλη. ἐκ δὲ τῆς ὄψεως τεφρώδης ἐστὶ καὶ κοιλάδας φέρει σηραγγώδεις πετρῶν αἰθαλωδῶν κατὰ τὴν χρόαν, ὡς ἂν ἐκβεβρωμένων ὑπὸ πυρός· ὥστε τεκμήραιτο ἄν τις τὸ χωρίον τοῦτο καίεσθαι πρότερον καὶ ἔχειν κρατῆρας πυρός, σβεσθῆναι δ' ἐπιλιπούσης τῆς ὕλης. τάχα δὲ καὶ τῆς εὐκαρπίας τῆς κύκλῳ τοῦτο αἴτιον· ὥσπερ ἐν τῇ Κατάνῃ τὸ καταπεφρωθὲν μέρος ἐκ τῆς σποδοῦ τῆς ἀνενεχθείσης ὑπὸ τοῦ Αἰτναίου πυρὸς εὐάμπελον τὴν γῆν ἐποίησεν. ἔχει μὲν γὰρ τὸ λιπαῖνον καὶ ἡ ἐκπυρουμένη βῶλος καὶ ἡ ἐκφέρουσα τοὺς καρπούς. πλεονάζουσα δὲ τῷ λίπει πρὸς ἐκπύρωσιν ἐπιτηδεία, καθάπερ ἡ θειώδης πᾶσα· ἐξικμασθεῖσα δὲ καὶ σβεσθεῖσα καὶ ἐκτεφρωθεῖσα εἰς καρπογονίαν μεταβάλλει. Ὅτι πρὸ τῆς Πικεντίνης καὶ Καμπανίας τοῦ κόλπου τοῦ προσαγορευομένου Κρατῆρος καὶ ἀφοριζομένου τῷ τε Μισηνῷ καὶ τῷ Ἀθηναίῳ ἀκρωτηρίοις νησῖδές εἰσιν, αἵ τε Πιθηκοῦσσαι καὶ Καπρέαι καὶ Σειρηνοῦσσαι καὶ Προχύτη. Ὅτι κατὰ τὸν Πίνδαρον πᾶς ὁ χῶρος ὁ ἀπὸ τῆς Κύμης μέχρι Σικελίας διάπυρός ἐστι καὶ κατὰ βάθους ἔχει κοιλίας τινὰς εἰς ἓν συναπτούσας. διόπερ τοιαύτη ἐστὶν ἥ τε Αἴτνη καὶ αἱ τῶν Λιπαραίων νῆσοι καὶ τὰ περὶ Δικαιαρχίαν καὶ Νεάπολιν καὶ Βαΐας χωρία καὶ αἱ Πιθηκοῦσσαι. Ὅτι Τίμαιος ἱστορεῖ, ἀπὸ σεισμῶν λόφον τινὰ τῶν περὶ τὴν Νεάπολιν νήσων καταπεσόντα ἀναβαλεῖν πῦρ καὶ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς θαλάσσης ἐξῶσαι *πάλιν* ἐπὶ τὸ πέλαγος· τὸ δ' ἐκτεφρωθὲν τῆς γῆς, μετεωρισμὸν λαβόν, κατασκῆψαι πάλιν τυφωνοειδῶς εἰς τὴν νῆσον, καὶ †τρεῖς τῆς θαλάττης χώρας σταδίους ἀναχωρῆσαν[1] μετ' οὐ πολὺ ὑποστρέψαι καὶ τῇ παλιρροίᾳ κατακλύσαι[2] τὴν νῆσον καὶ γενέσθαι σβέσιν τοῦ ἐν αὐτῇ πυρός· ἀπὸ δὲ τοῦ ἤχου τοὺς ἐν τῇ ἠπείρῳ φυγεῖν ἐκ τῆς παραλίας εἰς τὴν Καμπανίαν. Ὅτι τοῖς Καμπανοῖς συνέβη διὰ τὴν τῆς χώρας εὐδαιμονίαν ἐπ' ἴσον ἀγαθῶν ἀπολαῦσαι καὶ κακῶν. ἐπὶ τοσοῦτον μὲν γὰρ *εὐ*ετρύφησαν, ὥστε ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλουν πρὸς ζεύγη μονομάχων, ὁρίζοντες ἀριθμὸν κατὰ τὴν τῶν δείπνων ἀξίαν. Ἀννίβα

1. καὶ ἐπὶ τρεῖς τὴν θάλατταν σταδίους ἀναχωρήσασαν Str. p. 248.
2. κατακαῦσαι

δ' ἐξ ἐνδόσεως λαβόντος αὐτούς, δεξάμενοι χειμαδίοις τὴν στρατιάν, οὕτως ἐξεθήλυναν ταῖς ἡδοναῖς, ὥστε τὸν Ἀννίβαν φάναι [1], νικῶν κινδυνεύειν ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς γενέσθαι, γυναῖκας ἀντὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς στρατιώτας ἀπολαβών. Ῥωμαῖοι δὲ κρατήσαντες πολλοῖς κακοῖς αὐτοὺς ἐσωφρόνισαν [2]. Ὅτι μετὰ τὴν Καμπανίαν ἡ Πικεντίνη ἐστὶ παραλία. ἄποικοι δ' οὗτοι γεγόνασιν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ἀδρίᾳ Πικήνων, ὑπὸ Ῥωμαίων ἐξαναστάντες εἰς τὸν Ποσειδωνιάτην τοῦτον κόλπον· ὃς νῦν Παιστανὸς [3] καλεῖται, καὶ ἡ πόλις ἡ Ποσειδωνία Παιστός, ἐν μέσῳ κειμένη τῷ κόλπῳ. ἐπίνοσος δ' ἐστὶν ἡ πόλις διὰ τὰ περικείμενα ἕλη τοῦ ποταμοῦ. Ὅτι περὶ Πικεντίνους καὶ Λευκανοὺς ὕδωρ ἐστὶ πότιμον· ἐν ᾧ φυτοῦ τινος ἐμβληθέντος, εὐθὺς λιθοῦται τὸ φυτόν, φυλάττον τὴν χρόαν καὶ τὸ σχῆμα, ὅπερ καὶ εἶχεν.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΤ.

Ὅτι πρὸ τοῦ Ποσειδωνιάτου κόλπου Λευκωσία νῆσός ἐστιν, ἐπώνυμος μιᾶς τῶν [4] Σειρήνων, ὅτε ἑαυτὰς κατεπόντωσαν διὰ τὸν Ὀδυσσέα. Ὅτι μετὰ τὸν Ποσειδωνιάτην κόλπον πρὸς νότον ἕτερός ἐστι κόλπος, ἔνθα πόλις Φωκαιέων κτίσμα Ἕλη (οἱ δὲ νῦν Ἐλέαν [5] αὐτὴν καλοῦσι), πατρὶς οὖσα Παρμενίδου καὶ Ζήνωνος, τῶν Πυθαγορείων [6]. εὐνομεῖτο δ' ἡ πόλις, καὶ διὰ τὴν τῆς χώρας λυπρότητα ἐθαλαττούργουν καὶ ταρίχη κατεσκεύαζον καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὅτι ὁ πάσης Λευκανίας παράπλους στάδια χν'. καὶ πρὸς τῷ πέρατι τῆς Λευκανίας ἡρῷον τοῦ Δράκοντος, ἑνὸς τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων· ἐφ' οὗ καὶ ὁ χρησμὸς ἐγένετο·

Λάϊον ἀμφὶ Δράκοντα πολὺν ποτε λαὸν ὀλεῖσθαι.

ἐπὶ γὰρ ταύτην λαοὶ στρατεύσαντες, οἱ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἑλ-

---

1. ὥσθ' ὁ Ἀννίβας ἔφη νικῶν κινδυνεύειν Str. 250. 2. ἐσωφρόνησαν 3. παιστάνες 4. τῆς 5. ἐλαίαν 6. πυθαγορίων

ληνες ὑπὸ Λευκανῶν ἠτύχησαν, ἐξαπατηθέντες τῷ χρησμῷ. Ὅτι Πετιλία, ἡ τῶν Λευκανῶν μητρόπολις, Φιλοκτήτου ἐστὶ κτίσμα, κατὰ στάσιν ἐκπεσόντος τῆς Μελιβοίας· αὕτη τε καὶ ἡ Κρίμισσα περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους. Ὅτι ἀπὸ Λευκοπέτρας τῆς ἐν τῷ πορθμῷ ὡς ἐπὶ βορρᾶν ἡ παραλία περὶ μίλια σʹ ὑπὸ Βρεττίων οἰκεῖται· ἥτις πρότερον μὲν Οἰνωτρία ἐκαλεῖτο, ὕστερον δὲ Ἰταλία ἰδίως. ὅριον δ' αὐτῆς πρὸς μὲν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει ὁ Λαῦος ποταμός, πρὸς δὲ τῷ Σικελικῷ τὸ Μεταπόντιον. Ὅτι ὁ μὲν Ἱππωνιάτης κόλπος ἐν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει, ὁ δὲ Σκυλλητικὸς κόλπος ἐν τῷ Σικελικῷ, ἀπολαμβάνουσιν ἰσθμὸν μεταξὺ ἑαυτῶν σταδίων ἑκατὸν ἑξήκοντα. ὁ δὲ περίπλους τῆς χερρονήσου[1] στάδιοι ͵β. Ὅτι ἡ τῶν Λευκανῶν χώρα μεταξὺ κεῖται δύο θαλασσῶν· ὧν ἡ μὲν Τυρρηνικὴ ἀπὸ Λαύου ποταμοῦ ἕως Σιλάρου ποταμοῦ ἐστιν, ἡ δὲ Σικελικὴ ἀπὸ Θουρίων εἰς Μεταπόντιον· κατὰ δὲ τὴν ἤπειρον ἀπὸ Σαμνιτῶν ἕως τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ μεταξὺ Λαύου τε ποταμοῦ καὶ Θουρίων· πλάτος δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου τʹ στάδια. πρὸς δὲ νότον ὑπὲρ τούτων Βρέττιοι ἔχουσιν ἕως τοῦ ἰσθμοῦ, ἀπολαμβάνοντος τὴν χερρόνησον τὴν μεταξὺ Ἱππωνιάτου κόλπου καὶ Σκυλλητικοῦ. Βρεττίους δὲ καλοῦσιν αὐτοὺς οἱ Λευκανοί, καὶ δηλοῖ τὸ ὄνομα ἀποστάτας· δοῦλοι γὰρ ὄντες τῶν Λευκανῶν ἀπέστησαν αὐτῶν, συμμαχοῦντος Διονυσίου τοῦ Σικελίας τυράννου. Ὅτι ἐγγὺς τοῦ Λαύου πρὸς νότον ἡ Τέμεσά ἐστι πόλις, ἡ ὕστερον Τέμψα κληθεῖσα· ἧς καὶ Ὅμηρος μέμνηται. καί εἰσι καὶ χαλκουργεῖα ἐκεῖ ἐκλελοιπότα· καὶ ἡρῷον ἐκεῖ Πολίτου, τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων ἑνός, δολοφονηθέντος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων καὶ μηνίσαντος κατ' αὐτῶν χαλεπῶς οὕτως, ὡς καὶ δασμοφορεῖν αὐτοὺς ὅσα ἔτη· καὶ παροιμίαν ἐπ' αὐτῷ γενέσθαι·

μηδεὶς τὸν ἥρωα τὸν ἐν Τεμέσῃ.

λέγεται δὲ καὶ Ταμάσῃ διὰ τοῦ ᾱ· τινὲς δ' οὐ ταύτης φασὶ τὸν Ὅμηρον μεμνῆσθαι. Ὅτι μετὰ τὴν Τέμψαν[2] Κοσεντία ἐστὶ μητρόπολις Βρεττίων· καὶ μετ' αὐτὴν Πανδοσία, φρούριον ὀχυρὸν τρικόρυφον, Ἀχέροντι ποταμῷ περιρρεόμενον· ἔνθα ὁ

---

1. χερροννήσου, ac sic const. 2. μάμψαν

Μολοττὸς Ἀλέξανδρος διεφθάρη, ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐκ Δωδώνης χρησμοῦ, κελεύοντος φυλάττεσθαι Πανδοσίαν καὶ Ἀχέροντα· ἦσαν δὲ ἄρα καὶ περὶ Θεσπρωτίαν Πανδοσία καὶ Ἀχέρων. ἐξηπάτησε δὲ καὶ ἄλλο λόγιον·

Πανδοσία τρικόλωνε, πολύν ποτε λαὸν ὀλέσσεις·

ἄδηλον ὄν, πότερον οἰκεῖον ἢ ὀθνεῖον. Ὅτι οἱ ἐν Πελοποννήσῳ Μεσσήνιοι ἔπεμψαν ἑαυτῶν παρθένους εἰς ἱερουργίαν τῇ Ἀρτέμιδι· ἅς τινες τῶν Λακεδαιμονίων καὶ αὐτῶν Μεσσηνίων κατὰ τὴν ὁδὸν ἐβιάσαντο. ταύτας οἱ πέμψαντες Μεσσηνίων ἐκδικοῦντες ἐπολέμησαν τοῖς βιασαμένοις καὶ ἡττηθέντες ἔφυγον· καὶ εἰς Δελφοὺς πέμψαντες ἐνεκάλουν, μεμφόμενοι τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν, εἰ τοιούτου [1] τυγχάνοιεν, ἀνθ' ὧν ἐτιμώρουν αὐτοῖς, καὶ πυνθανόμενοι πῶς ἂν σωθεῖεν ἀπολωλότες· ὁ δ' Ἀπόλλων ἐκέλευσε στέλλεσθαι μετὰ Χαλκιδέων εἰς τὸ Ῥήγιον καὶ τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ χάριν ἔχειν· οὐ γὰρ ἀπολωλέναι αὐτούς, ἀλλὰ σεσῶσθαι, μέλλοντάς γε μὴ συναφανίσεσθαι τῇ πατρίδι, ἁλωσομένῃ μικρὸν ὕστερον ὑπὸ Σπαρτιατῶν. οἱ δὲ πεισθέντες ἔκτισαν σὺν Χαλκιδεῦσι τὸ Ῥήγιον ἐν Σικελίᾳ. Ὅτι Ῥήγιον ἐκλήθη διὰ τὸ ῥαγῆναι ὑπὸ σεισμῶν μεγάλων ἐκ τῆς ἠπείρου τὴν Σικελίαν. τεκμαίροιτο δ' ἄν τις ἀπὸ τῶν περὶ τὴν Αἴτνην συμπτωμάτων καὶ τῶν κατὰ Λιπάραν καὶ τὰς περὶ αὐτὴν νήσους, ἔτι δὲ καὶ τῶν κατὰ τὰς Πιθηκούσσας καὶ τὴν προσεχῆ περαίαν ἅπασαν, οὐκ ἀπεικὸς εἶναι καὶ τοῦτο συμβῆναι. νυνὶ μὲν οὖν, ἀνεῳγμένων τούτων τῶν στομάτων, δι' ὧν τὸ πῦρ ἀναφυσᾶται καὶ μύδροι καὶ ὕδατα ἐκπίπτει, σπάνιόν τι σείεσθαί φασι τὴν περὶ τὸν πορθμὸν γῆν· τότε δέ, πάντων ἐμπεφραγμένων τῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν πόρων, ὑπὸ γῆς σμυχόμενον τὸ πῦρ καὶ τὸ πνεῦμα σεισμοὺς ἀπειργάζετο σφοδρούς· μοχλευόμενοι δ' οἱ τόποι πρὸς τὴν βίαν τῶν ἀνέμων ὑπεῖξάν ποτε καὶ ἀναρραγέντες ἐδέξαντο τὴν ἑκατέρωθεν θάλατταν, καὶ ταύτην καὶ τὴν μεταξὺ τῶν ἄλλων τῶν ταύτῃ νήσων· καὶ γὰρ ἡ Προχύτη καὶ Πιθηκοῦσσαι ἀποσπάσματα τῆς ἠπείρου καὶ αἱ Καπρίαι καὶ ἡ Λευκωσία καὶ Σειρηνοῦσσαι καὶ Οἰνωτρίδες. αἱ δὲ καὶ ἐκ τοῦ πελάγους ἀνέδυ-

---

1. τοιοῦτοι

σαν, καθάπερ καὶ νῦν πολλαχοῦ συμβαίνει· τὰς μὲν γὰρ πελαγίας ἐκ βυθοῦ μᾶλλον ἀνενεχθῆναι πιθανόν, τὰς δὲ προκειμένας τῶν ἀκρωτηρίων καὶ πορθμῷ διειργομένας ἐντεῦθεν ἀπερρωγέναι δοκεῖν εὐλογώτερον. ἡ δὲ Λευκοπέτρα νοτιωτέρα ἐστὶ τοῦ Ῥηγίου, καὶ ἔτι τὸ Ἡράκλειον πέρας νότιον· καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς βορειότερον τὸ Ζεφύριον ἄκρον καὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροί, ἄποικοι τῶν πρὸς τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ Λοκρῶν. καί εἰσιν ἀπὸ Ῥηγίου πόλεως μέχρι Λοκρῶν πόλεως στάδιοι χʹ. πρῶτοι δὲ Λοκροὶ οὗτοι νόμοις ἐγγράπτοις ἐχρήσαντο καὶ εὐνομήθησαν ἔτη πολλά. καὶ Διονύσιος, ἐκπεσὼν Σικελίας, ἀνομώτατα πάντων διεχρήσατο· ὅς γε προεγάμει μέν, παρεισιὼν εἰς τὸ δωμάτιον, τὰς νυμφοστοληθείσας· συναγαγὼν δὲ τὰς ὡραίας παρθένους περιστερὰς ὀλοπτέρους ἐν τοῖς συμποσίοις ἠφίει κἀκείνας ἐκέλευε γυρεύειν γυμνάς· τινὰς δὲ καὶ σανδάλια ὑποδουμένας ἄζυγα, τὸ μὲν ὑψηλόν, τὸ δὲ ταπεινόν, περιδιώκειν ἔφασαν τοῦ ἀπρεποῦς χάριν. δίκας μέντοι ἔδωκεν· ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὴν Σικελίαν ἐπανῆλθε τὴν ἀρχὴν ἀναληψόμενος, οἱ Λοκροὶ καταλύσαντες τὴν φρουρὰν ἠλευθέρωσαν σφᾶς καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν δύο θυγατέρων καὶ τοῦ νεωτέρου υἱοῦ κύριοι κατέστησαν. πολλὰ δὲ δεομένῳ τῷ Διονυσίῳ καὶ αὐτῷ, καὶ Ταραντίνοις ὑπὲρ αὐτοῦ, προέσθαι τὰ πράγματα ἐν οἷς[1] ἂν ἐθελήσωσιν, οὐκ ἔδοσαν· ἀλλὰ τὸν θυμὸν εἰς τὰς θυγατέρας τὸν πλεῖστον ἐξέχεαν. καταπορνευθείσας γὰρ ἐστραγγάλισαν· εἶτα καύσαντες τὰ σώματα κατήλεσαν τὰ ὀστᾶ καὶ κατεπόντωσαν. Ὅτι Ἄληξ ποταμὸς διορίζει Ῥηγίνην τε καὶ Λοκρίδα· οὗ ἐν ταῖς ὄχθαις ἴδιόν τι συμβαίνει περὶ τοὺς τέττιγας. οἱ μὲν γὰρ ἐν τῇ τῶν Λοκρῶν περαίᾳ φθέγγονται, τοῖς δὲ ἀφώνοις εἶναι συμβαίνει. τὸ δ᾽ αἴτιον εἰκάζουσιν, ὅτι τοῖς μὲν παλίνσκιόν ἐστι τὸ χωρίον, ὥστε ἐνδρόσους ὄντας μὴ διαστέλλειν τοὺς ὑμένας, τοῖς δὲ ἡλιαζομένοις ξηροὺς καὶ κερατώδεις ἔχειν, ὥστε ἀπ᾽ αὐτῶν εὐφυῶς ἐκπέμπεσθαι τὸν φθόγγον. τὴν δὲ μεσόγαιαν[2] Λοκρῶν καὶ Ῥηγίνων Βρέττιοι κατέχουσιν· ἐν οἷς καὶ ἡ ἀρίστη πίττα γίνεται καὶ πλείστη. Ὅτι μετὰ *τὸ

1. lgd. τὰ σώματα ἐφ᾽ οἷς 2. μεσογαῖαν, ac sic const.

ἄκρον* Λοκροὺς ἡ Σάγρα ἐστίν· ἔνθα μύριοι Λοκροὶ μετὰ Ῥηγίνων πρὸς ιγ' μυριάδας Κροτωνιατῶν ἀγωνισάμενοι ἐνίκησαν. καὶ ἐκ τούτου ἡ παροιμία πρὸς τοὺς ἀπιστοῦντας·

ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ.

φασὶ δὲ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὴν ἀγγελίαν μηνυθῆναι Ὀλυμπίασι τοῦ ἔργου τούτου. Ὅτι μετὰ Σάγραν Καυλωνία ἐστίν. εἶτα Σκυλήτιον, Μενεσθέως τοῦ Ἀθηναίου κτίσμα· νῦν δὲ Σκυλάκιον καλεῖται· ἐκ τούτου δὲ ὁ Σκυλητικὸς κόλπος καλεῖται[1]· εἶτα ἡ Κροτωνιᾶτις χώρα καὶ τῶν Ἰαπύγων ἄκραι τρεῖς· εἶτα τὸ Λακίνιον, ἱερὸν Ἥρας πλουσιώτατον. ἀρχὴ δέ ἐστι τοῦ Κροτωνιάτου κόλπου τὸ ἄκρον τοῦτο καὶ Αἴσαρος ποταμὸς καὶ Κρότων πόλις. τοῦ δὲ θεοῦ χρήσαντος Ἀχαιοῖς Κρότωνα κτίζειν, ἀπεστάλη Μύσκελλος κατασκεψόμενος τὴν χώραν· ἰδόντα δέ φασι ἐκτισμένην ἤδη Σύβαριν, ποταμῷ τῷ πλησίον ἐπώνυμον, κρῖναι ταύτην εἶναι ἀμείνω· ἐπανελθόντα δ' ἐρέσθαι τὸν θεόν, εἰ κελεύοι ταύτην ἀντ' ἐκείνης κτίζειν· τὸν δὲ ἀνειπεῖν (ἐτύγχανε δὲ ὑπόκυφος ὢν ὁ Μύσκελλος)·

Μύσκελλε βραχύνωτε παρὲκ σέθεν[2] ἄλλο ματεύων,
κλάσματα θηρεύεις· δῶρον δ', ὅ τι δῷ τις, ἐπαίνει.

ἐπανελθόντα δὲ κτίσαι τὸν Κρότωνα, συμπράξαντος καὶ Ἀρχίου τοῦ τὰς Συρακούσσας οἰκίσαντος, προσπλεύσαντος κατὰ τύχην, ἡνίκα ὥρμητο ἐπὶ τὸν τῶν Συρακουσσῶν οἰκισμόν. ᾤκουν δὲ Ἴαπυγες τὸν Κρότωνα τότε. δοκεῖ οὖν ὁ Κρότων τά τε πολέμια καλῶς ἀσκῆσαι καὶ τὰ περὶ τὴν ἄθλησιν· ἐν μιᾷ γοῦν Ὀλυμπιάδι οἱ τῶν ἄλλων προτερήσαντες τῷ σταδίῳ ζ' ἄνδρες ἅπαντες ὑπῆρξαν Κροτωνιᾶται· ὥστε εἰκότως εἰρῆσθαι δοκεῖ, διότι Κροτωνιατῶν ὁ ἔσχατος πρῶτος ἦν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. ἀλλὰ καὶ Μίλων ὁ Κροτωνιάτης ἀθλητής, Πυθαγόρου μαθητὴς γεγονώς, θαυμαστὰ διεπράξατο ἀγωνίσματα ἐν Ὀλυμπίᾳ. φασὶ δὲ αὐτὸν ἐν τοῖς Πυθαγορείοις[3] ὄντα καὶ συνεστιώμενον, ἑνὸς τῶν στύλων πεσεῖν μέλλοντος, ὑποβαλόντα ἑαυτόν, ἐκσῶσαί τε τοὺς συνόντας καὶ ἑαυτὸν ὑποσπάσαι. τῇ δ' αὐτῇ ῥώμῃ χρώμενόν φασιν, ὁδοιποροῦντά ποτε δι' ὕλης βαθείας, παραβῆναι

---

1. κλείει 2. πάρεξελθ' 2. πυθαγορίοις

τὴν ὁδὸν ἐπὶ πολύ· εἶθ' εὑρόντα ξύλον ἐσφηνωμένον, ἐμβαλόντα χεῖρας ἅμα καὶ πόδας εἰς τὴν διάστασιν, βιάζεσθαι πρὸς τὸ διασχίσαι· τοσοῦτον δ' ἰσχῦσαι μόνον, ὥστ' ἐκπεσεῖν τοὺς σφῆνας, εἶτ' εὐθὺς τὰ μέρη ἐπισυμπεσεῖν τοῦ ξύλου· ἀποληφθέντα δ' αὐτὸν ἐν τοιαύτῃ πάγῃ θηριόβρωτον γενέσθαι. Ὅτι ἐφεξῆς τῷ Κρότωνι σταδίοις σ' ἡ Σύβαρίς ἐστι πόλις, μεταξὺ δυεῖν ποταμῶν Κράθιδος καὶ Συβάριδος· τοσοῦτον δὲ ἡ πόλις εὐτύχησεν, ὡς δ' μὲν ἐθνῶν τῶν πλησίον ἦρξεν, κε' δὲ πόλεων, λ' δὲ μυριάσιν ἀνδρῶν ἐπὶ Κρότωνα ἐστράτευσεν, ν' δὲ σταδίων κύκλον οἱ συνοικοῦντες ἐπλήρουν ἐπὶ τῷ Κράθιδι. ὑπὸ μέντοι τρυφῆς καὶ ὕβρεως ἅπασαν τὴν εὐδαιμονίαν ἀφῃρέθησαν ὑπὸ Κροτωνιατῶν ἐν ἡμέραις θ'[1]. ἑλόντες γὰρ τὴν πόλιν ἐπήγαγον τὸν ποταμὸν καὶ κατέκλυσαν. τὴν δὲ πόλιν οἱ περιλειφθέντες εἰς ἕτερον τόπον μετέθηκαν καὶ Θουρίους προσηγόρευσαν, ἀπό τινος κρήνης πλησίον οὔσης ὀνομάσαντες. Ὅτι ὁ Σύβαρις ποταμὸς τοὺς πίνοντας ἵππους ἀπ' αὐτοῦ πτυρτικοὺς ποιεῖ· διὸ καὶ τὰς ἀγέλας ἀπείργουσιν ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Κρᾶθις τοὺς ἀνθρώπους ξανθοτριχεῖν καὶ λευκοτριχεῖν ποιεῖ λουομένους καὶ ἄλλα πολλὰ πάθη ἰᾶται. Ὅτι Θούριοι ὑπὸ Λευκανῶν ἠνδραποδίσθησαν· Ῥωμαῖοι δέ, ἐποίκους στείλαντες ἐπ' αὐτήν, μετωνόμασαν τὴν πόλιν Κοπίας. Ὅτι μετὰ Θουρίους Ἡράκλειά ἐστι πόλις καὶ μετ' αὐτὴν ἀπὸ σταδίων μ'[2] Μεταπόντιόν ἐστι πόλις, κτίσμα Πυλίων, τῶν ἐξ Ἰλίου μετὰ Νέστορος πλευσάντων· καὶ τοσοῦτον ἀπὸ γεωργίας εὐτύχησαν, ὡς ἐν Δελφοῖς ἀναθεῖναι χρυσοῦν θέρος. Ὅτι τῶν τριῶν πλευρῶν τῆς Σικελίας τὸ μὲν μέγιστον, μεταξὺ Πελωρίδος καὶ Λιλυβαίου, κυρτόν ἐστι, σταδίων ͵αψκ'· τὰ δὲ δύο κοῖλά πως. ἡ δὲ μεταξὺ Παχύνου καὶ Πελωρίδος ἐλαχίστη σταδίων ͵αρλ'· ὁ δὲ περίπλους σταδίων ͵δν'· ἀπὸ δὲ Λιλυβαίου εἰς τὴν Λιβύην τὸ δίαρμα στάδιοι ͵αφ' τοὐλάχιστον. καὶ τῶν ὀξυδορκούντων τις ἀπό τινος σκοπιᾶς τοῖς ἐν Λιλυβαίῳ ἀπαγγέλλει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπὸ Λιβύης σκαφῶν ἀναγομένων. πόλεις δέ εἰσι κατὰ μὲν τὸ ἀνατολικὸν πλευρὸν Μεσσήνη βορειοτάτη,

1. ο' Str. 263. 2. τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν Str. 264.

εἶτα Ταυρομένιον[1], εἶτα Κατάνη, Νάξος, Μέγαρα, Συράκουσσαι. ἡ δὲ Μεσσήνη πρότερον Ζάγκλη ἐκαλεῖτο διὰ τὴν τοῦ τόπου σκολιότητα. δείκνυται δὲ καὶ ἡ Χάρυβδις μικρὸν πρὸ τῆς Μεσσήνης ἐν τῷ πορθμῷ, βάθος ἐξαίσιον, εἰς ὃ αἱ παλίρροιαι τοῦ πορθμοῦ κατάγουσιν εὐφυῶς τὰ σκάφη τραχηλιζόμενα μετὰ συστροφῆς καὶ δίνης μεγάλης· καταποθέντων δὲ καὶ διαλυθέντων τὰ ναυάγια παρασύρεται πρὸς ἠιόνα τῆς Ταυρομενίας[2], ἣν καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ συμπτώματος τούτου Κοπρίαν. ἀπέχει δ' ἡ Μεσσήνη ἀπὸ Ῥηγίου πόλεως δίαρμα, στάδια ξ'· ἀπὸ δὲ στυλίδος πολὺ ἔλαττον. τοσοῦτον δ' οἱ Μαμερτῖνοι ἔθνος ἐπεκράτησε τῆς χώρας, ὡς τὸν ἄριστον οἶνον μὴ Μεσσήνιον, ἀλλὰ Μαμερτῖνον καλεῖσθαι. Ὅτι ἐκ τῶν τῆς Αἴτνης ῥυάκων τοῦ πυρός, κατερχομένων πρὸς τὴν Καταναίαν ποτέ, Ἀμφίνομος καὶ Ἀναπίας, εὐσεβεῖς ἄνδρες, ἀράμενοι τοὺς γονέας ἐπὶ τῶν ὤμων διέσωσαν. κατατεφρούμενα δὲ τὰ Καταναίων χωρία πρὸς καιρὸν [ἡ σποδὸς] λυπεῖ, χρόνῳ δὲ ποιεῖ ὕστερον εὐάμπελον καὶ χρηστόκαρπον, τῆς ἄλλης οὐχ' ὁμοίως οὔσης εὐοίνου. τάς τε ῥίζας ἐκφέρει τὰ κατατεφρωθέντα χωρία· πιαίνει δ' ἐπὶ τοσοῦτον τὰ πρόβατα, ὥστε πνίγεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο δι' ἡμερῶν δ' ἀφαιροῦσιν ἐκ τῶν ὤτων αἷμα, καθάπερ καὶ ἐν τῇ Ἐρυθείᾳ νήσῳ ποιοῦσιν. ὁ δὲ ῥύαξ εἰς πῆξιν μεταβάλλων ἀπολιθοῖ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐφ' ἱκανὸν βάθος, ὥστε λατομίας εἶναι χρείαν τοῖς ἀνακαλύψαι βουλομένοις τὴν ἐξ ἀρχῆς ἐπιφάνειαν. τακείσης γὰρ ἐν τοῖς κρατῆρσι τῆς πέτρας, εἶτ' ἀναβληθείσης, τὸ ὑπερχυθὲν τῆς κορυφῆς ὑγρὸν πηλός ἐστι μέλας, ῥέων κατὰ τῆς ὀρεινῆς. εἶτα πῆξιν λαβὼν γίνεται λίθος μυλίας, τὴν αὐτὴν φυλάττων χρόαν, ἣν ῥέων εἶχεν· καὶ ἡ σποδὸς δέ, καιομένων τῶν λίθων, ὡς ἀπὸ τῶν ξύλων γίνεται. καθάπερ οὖν τὸ πήγανον τῇ ξυλίνῃ σποδῷ τρέφεται, τοιοῦτον ἔχειν τι οἰκείωμα πρὸς τὴν ἄμπελον εἰκὸς τὴν Αἰτναίαν σποδόν. Ὅτι Μύσκελλον καὶ Ἀρχίαν, εἰς Δελφοὺς ἀπελθόντας περὶ ἀποικίας, εἴρετο ὁ θεός, πότερον βούλοιτο ἑκάτερος αὐτῶν, πλοῦτον ἢ ὑγίειαν· ἑλομένου δ' Ἀρχίου μὲν πλοῦτον, Μυσκέλλου δ' ὑγίειαν,

1. ταυρομένειον e corr. pr. m. 2. ταυρομενείας

ὁ θεὸς ἐκέλευσε τὸν μὲν Συρακούσσας κτίσαι, Μύσκελλον δὲ Κρότωνα· καὶ συνέβη οὕτως. τὴν γὰρ ἐν Κρότωνι ὑγίειαν μαρτυροῦσιν οἱ περὶ Μίλωνα Ὀλυμπιονῖκαι· τὴν δ' ἐν Συρακουσίοις τοῦ πλούτου ὑπερβολὴν ἡ παροιμία λέγουσα περὶ τῶν ὑπερβολῶν, ὅτι Οὐδὲ τὴν τῶν Συρακουσίων δεκάτην ἀμείβω. Ὅτι συνέβη Συρακουσίοις, ἡγεμονικοῖς οὖσι διὰ τὴν ἀρετὴν ἑαυτῶν, τυραννουμένοις τε ἄρχειν τῶν ἄλλων καὶ ἐλευθερωθεῖσιν ἐλευθεροῦν τοὺς ἄλλους καταδυναστευομένους. Ὅτι τοῖς Συρακουσίοις κατ' ἀρχὰς ἐπολέμουν Σικανοί, Σικελοί, Μόργητες καὶ ὅσοι ἄλλοι τὴν μεσόγαιαν εἶχον καὶ τὴν Μοργαντίνην. Ὅτι ὁ Ῥοδανὸς ποταμός, εἰς λίμνην μικρὰν ἐμβάλλων, ἀμιγῶς δι' αὐτῆς διέρχεται· τὸ δὲ περὶ τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς Ἀρεθούσης, μυθολόγημα· ἔτι δὲ καὶ τοῦ Ἰνάχου ποταμοῦ, ὅτι ἐκ Πίνδου καὶ Ἀμφιλόχων καὶ Ἀκαρνάνων ὁρμώμενος εἰς τὴν τῆς Ἀργείας θάλασσαν βάλλει, πρότερον τῷ Ἀχελῴῳ συμμίξας τὸ ῥεῖθρον, καὶ τοῦ ἐν Δήλῳ Ἰνώπου ποταμοῦ, ὅτι ἐκ τῶν τοῦ Νείλου φέρεται ναμάτων, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἀπίθανα καὶ ἀδύνατά ἐστιν. Ὅτι ὁ ἐν Ἀμφιλόχοις Ἴναχος ποταμὸς ὁμώνυμός ἐστι τῷ Ἀργείῳ· ὠνομάσθη δὲ οὕτως ὑπὸ Ἀμφιλόχου τοῦ καὶ τὸ Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν καλέσαντος. Ὅτι διὰ τοὺς ἐκ Λιβύων πολέμους ἡ Σικελία ὀλιγανθρωπεῖ· διὸ Ῥωμαῖοι ταύτην ἐνέμοντο, ἱπποφόρβια καὶ ἀγέλας ἔχοντες καὶ δούλους. οὗτοι δ' οἱ δοῦλοι κατέτρεχον τὴν Σικελίαν, καὶ κατ' ὀλίγους καὶ ἐπὶ Εὔνου, τοῦ τὸν δουλικὸν ἐξάψαντος πόλεμον, σὺν πολλαῖς χιλιάσιν. ἀνήχθη δὲ καὶ λῃστής τις ἐν Ῥώμῃ Σικελός, λεγόμενος Αἴτνης υἱὸς εἶναι, Σέρουλος ὄνομα, ὃς πολλάκις μονομαχήσας ὕστερον ἐπί τινος πήγματος ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀγῶνος συνισταμένου, τεθεὶς ὑψηλοῦ, ὡς ἂν ἐπὶ τῆς Αἴτνης, διαλυθέντος αἰφνιδίως ἔκ τινος μηχανῆς καὶ συμπεσόντος, κατηνέχθη καὶ αὐτὸς εἰς γαλεάγρας θηρίων εὐδιαλύτους, ἐπίτηδες παρεσκευασμένας ὑπὸ τῷ πήγματι, καὶ ἐβρώθη. Ὅτι τὴν Σικελίαν τὸ παλαιὸν ταμεῖον τῆς Ῥώμης ἐκάλουν Ῥωμαῖοι. Ὅτι, οἷον ἀκροπόλεις δύο, Συράκουσσαί τε καὶ ὁ Ἔρυξ ἵδρυνται τῆς Σικελίας· μέση δ' ἀμφοῖν ἡ Ἔννα πόλις. Ὅτι τῆς Αἴτνης τὰ ἄνω χωρία ψιλά ἐστι καὶ τεφρώδη καὶ χιόνος μεστὰ τοῦ χειμῶνος, τὰ κάτω δὲ δρυμοῖς καὶ φυτείαις διείληπται παν-

τοδαπαῖς. ἔοικε δὲ λαμβάνειν μεταβολὰς πολλὰς τὰ ἄκρα τοῦ ὄρους διὰ τὴν νομὴν τοῦ πυρός, τοτὲ μὲν εἰς ἕνα κρατῆρα συμφερομένου, τοτὲ δὲ σχιζομένου, καὶ τοτὲ μὲν ῥύακας ἀναπέμποντος, τοτὲ δὲ φλόγας καὶ λιγνῦς, ἄλλοτε δὲ καὶ μύδρους ἀναφυσῶντος. ἀνάγκη δὲ τοῖς πάθεσι τούτοις τούς τε ὑπὸ γῆν πόρους συμμεταβάλλειν καὶ τὰ στόμια ἐνίοτε πλείω κατὰ[1] τὴν ἐπιφάνειαν τὴν πέριξ. Ὅτι ἀνελθόντες τινὲς εἰς τὴν Αἴτνην εἶδον[2] πεδίον θερμότατον τεφρῶδες καὶ ἐν μέσῳ βουνόν, καὶ αὐτὸν τεφρώδη, καὶ ἐξ αὐτοῦ καπνὸν ὀρθὸν ἀνιόντα ὡσεὶ ποδῶν σʹ, νηνεμίας οὔσης· καὶ εἴκασαν εἶναι καπνὸν καὶ φύσημα τοῦ κρατῆρος· καὶ τοῦ λεγομένου διηγήματος περὶ Ἐμπεδοκλέους ἐμνήσθησαν, ὅτι ἡ χαλκῆ κρηπὶς αὐτοῦ εὑρέθη ἐκφυσηθεῖσα, ὅτε αὐτὸς καθήλατο εἰς τὸν κρατῆρα. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐπιλείπειν ποτὲ τὸ πῦρ καὶ τὰ πνεύματα, ἐπιλειπούσης τῆς ὕλης, οὐκ ἄλογον· οὐ μὴν ἐπὶ τοσοῦτόν γε, ὥστε ἀντὶ τῆς τοσαύτης βίας, ἐφικτὸν ἀνθρώπῳ γενέσθαι τὸν πλησιασμόν. νύκτωρ μὲν οὖν φέγγη φαίνεται λαμπρὰ ἐκ τῆς κορυφῆς, μεθʼ ἡμέραν δὲ καπνῷ καὶ ἀχλύι κατέχεται. Ὅτι πᾶσα Σικελία κοίλη κατὰ γῆς ἐστι, ποταμῶν καὶ πυρὸς μεστή, καθάπερ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος μέχρι τῆς Κυμαίας· καὶ θερμοῦ ὕδατος μεστή ἐστι. περὶ δὲ Ἀκράγαντα λίμναι τὴν μὲν γεῦσιν ἔχουσι θαλάττης, τὴν δὲ φύσιν διάφορον· οὐδὲ γὰρ τοῖς ἀκολύμβοις βαπτίζεσθαι συμβαίνει, ξύλων τρόπον ἐπιπολάζουσιν· οἱ Ἰταλικοὶ[3] δὲ κρατῆρας ἔχουσιν ἀναβάλλοντας ὕδωρ εἰς θολοειδὲς ἀναφύσημα, καὶ πάλιν εἰς τὸν αὐτὸν δεχομένους μυχόν. τὸ δὲ περὶ Μάταυρον σπήλαιον ἐντὸς ἔχει σύριγγα εὐμεγέθη καὶ ποταμὸν διʼ αὐτῆς ῥέοντα ἀφανῆ μέχρι πολλοῦ διαστήματος, εἶτα ἀνακύπτοντα πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν· καθάπερ Ὀρόντης ἐν Συρίᾳ, καταδὺς εἰς τὸ μεταξὺ χάσμα Ἀπαμείας καὶ Ἀντιοχείας, ὃ καλοῦσι Χάρυβδιν, ἀνατέλλει πάλιν ἐν μʹ σταδίοις. τὰ δʼ ὅμοια καὶ ὁ Τίγρις ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ καὶ ὁ Νεῖλος ἐν τῇ Λιβύῃ, μικρὸν πρὸ τῶν πηγῶν. τὸ δὲ περὶ Στύμφαλον ὕδωρ, ἐπὶ σʹ σταδίους ὑπὸ γῆν ἐνεχθέν, ἐν τῇ Ἀργείᾳ τὸν Ἐρασῖνον ἐκδίδωσι ποταμόν· πάλιν τὸ πρὸς τὴν Ἀρκαδικὴν Ἀβιάν[4], ὑπο-

1. *καὶ*: cf. Str. p. 274. 2. *ἴδον* 3. lgd. *Παλικοὶ* 4. lgd. *Ἀσέαν*

*βρύχιον ὠσθέν, ὀψέ ποτε τόν τε Ἀλφειὸν καὶ τὸν Εὐρώταν ἀναδίδωσιν· ὥστε καὶ πεπιστεῦσθαι μυθῶδές τι, ὅτι τῶν ἐπιφημισθέντων στεφάνων ἑκατέρῳ καὶ ῥιφέντων εἰς τὸ κοινὸν ῥεῦμα ἀναφαίνεται κατὰ τὸν ἐπιφημισμὸν ἑκάτερος ἐν τῷ οἰκείῳ ποταμῷ. Ὅτι ἡ Λιπάρα δυνατὴ γέγονε καὶ ἦρξέ ποτε, Κνιδίων οὖσα ἄποικος· ἐκαλεῖτο δὲ Μελιγουνὶς πρίν, καὶ ἀκροθίνια πολλὰ ἀνέθηκεν εἰς Δελφούς· ἔχει δὲ καὶ γῆν εὔκαρπον καὶ στυπτηρίας μέταλλον ἐμπρόσοδον[1] καὶ θερμὰ ὕδατα, ὡς καὶ ἡ Σικελία, καὶ πυρὸς ἀναπνοάς. ταύτης δὲ μεταξύ πως ἐστι καὶ τῆς Σικελίας, ἣν νῦν Ἡφαίστου Ἱερὰν καλοῦσι, πετρώδης πᾶσα καὶ ἔρημος, διάπυρος. ἔχει δὲ ἀναπνοὰς τρεῖς, ὡς ἂν ἐκ τριῶν κρατήρων· ἐκ δὲ τοῦ μεγίστου καὶ μύδρους αἱ φλόγες ἀναφέρουσιν, οἳ προσκεχώκασιν ἤδη πολὺ μέρος τοῦ πόρου. ἐκ δὲ τῆς τηρήσεως πεπίστευται, διότι τοῖς ἀνέμοις συμπαροξύνονται καὶ αἱ φλόγες, αἵ τε ἐνταῦθα καὶ αἱ κατὰ τὴν Αἴτνην. οὐκ ἄλογον δέ· καὶ γὰρ οἱ ἄνεμοι γεννῶνται καὶ τρέφονται, τὴν ἀρχὴν λαβόντες ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς θαλάττης ἀναθυμιάσεων· ὥστ' ἀπὸ συγγενοῦς ὕλης καὶ πάθους καὶ τὸ πῦρ ἐξαπτόμενον οὐκ ἐᾷ θαυμάζειν τοὺς ὁρῶντας ἄλλως γέ πως τὰ τοιάδε. φασὶ δὲ τῶν τριῶν κρατήρων τὸν μὲν κατερρυηκέναι ἐκ μέρους, τοὺς δὲ συμμένειν. τὸν δὲ μέγιστον τὸ χεῖλος ἔχειν, περιφερὲς ὄν, ε΄ σταδίων· κατ' ὀλίγον δὲ συνάγεσθαι εἰς λ΄ ποδῶν διάμετρον, καθ' οὗ βάθος εἶναι τὸ μέχρι θαλάττης σταδιαῖον, ὥστε καθορᾶν ταῖς νηνεμίαις. ἐὰν μὲν οὖν νότος μέλλῃ πνεῖν, ἀχλὺν ὁμιχλώδη καταχεῖσθαι κύκλῳ φασὶ[2] τῆς νησῖδος, ὥστε μηδὲ τὴν Σικελίαν ἄπωθεν φαίνεσθαι· ὅταν δὲ βορέας, φλόγας καθαρὰς[3] ἀπὸ τοῦ λεχθέντος κρατῆρος εἰς ὕψος ἐξαίρεσθαι καὶ βρόμους ἐκπέμπεσθαι μείζους· τὸν δὲ ζέφυρον μέσην τινὰ ἔχειν τάξιν· τοὺς δ' ἄλλους κρατῆρας ὁμοειδεῖς μὲν εἶναι, τῇ δὲ βίᾳ λείπεσθαι τῶν ἀναφυσημάτων. ἔκ τε δὴ *καὶ* τῆς διαφορᾶς τῶν βρόμων καὶ ἐκ τοῦ πόθεν ἄρχεται τὰ ἀναφυσήματα καὶ αἱ φλόγες καὶ αἱ λιγνύες, προσημαίνεσθαι καὶ τὸν εἰς ἡμέραν τρίτην πάλιν μέλλοντα ἄνεμον πνεῖν. τῶν γοῦν ἐν Λιπάρᾳ, γενομένης ἀπλοίας, προειπεῖν τινάς φασι τὸν ἐσόμενον ἄνεμον*

1. lgd. εὐπρόσοδον 2. φησὶν 3. καθ' ἃς

καὶ μὴ διαψεύσασθαι. ἀφ' οὗ καὶ τὸ μυθωδέστατον δοκοῦν εἰρῆσθαι τῷ Ὁμήρῳ, οὐ μάτην εἴρηται· ἀλλ' αἴνιγμα τῆς ἀληθείας ἦν, ὅτε ἔλεγε, ταμίαν τῶν ἀνέμων εἶναι τὸν Αἴολον. Ὅτι αἱ τοῦ Αἰόλου νῆσοι ζ' εἰσι, Λιπάρα, Θέρμεσσα[1], Στρογγύλη, Διδύμη, Ἐρικοῦσσα[2], Φοινικοῦσσα[3], Εὐώνυμος. ὧν ἡ Στρογγύλη ἀπὸ τοῦ σχήματος καλεῖται· βίᾳ μὲν φλογὸς λειπομένη, τῷ δὲ φέγγει πλεονεκτοῦσα. ἐνταῦθα δὲ τὸν Αἴολον οἰκῆσαί φασιν. Ἐρικοῦσσα δὲ καὶ Φοινικοῦσσα ἀπὸ τῶν φυτῶν κέκληνται· ἀνεῖνται δ' εἰς νομάς. ἡ δὲ Εὐώνυμος πελαγία ἐστὶ καὶ ἔρημος. πολλάκις δὲ καὶ φλόγες εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πελάγους τοῦ περὶ τὰς νήσους ὤφθησαν ἐπιδραμοῦσαι, τῶν κατὰ βάθους κοιλιῶν τοῦ πυρὸς ἀναστομωθέντος πόρου τινὸς καὶ βιασαμένου πρὸς τὸ ἐκτός. φησὶ δὲ Ποσειδώνιος, ὅτι περὶ τροπὰς θερινὰς ἅμα τῇ ἕῳ, μεταξὺ τῆς Ἱερᾶς καὶ τῆς Εὐωνύμου, πρὸς ὕψος ἀρθεῖσαν ἐξαίσιον τὴν θάλατταν ὁραθῆναι καὶ συμμεῖναί τινα χρόνον ἀναφυσωμένην συνεχῶς, εἶτα παύσασθαι. τοὺς δὲ τολμήσαντας προσπλεῖν, ἰδόντας νεκροὺς ἰχθύας ἐλαυνομένους ὑπὸ τοῦ ῥοῦ *τοὺς δὲ* καὶ θέρμῃ καὶ δυσωδίᾳ πληγέντας φυγεῖν· πολλαῖς δ' ἡμέραις ὕστερον ὁρᾶσθαι πηλὸν ἐπανθοῦντα τῇ θαλάττῃ, πολλαχοῦ δὲ καὶ φλόγας ἐκπιπτούσας καὶ καπνοὺς καὶ λιγνύας, ὕστερον δὲ παγῆναι καὶ γενέσθαι τοῖς μυλίαις[4] λίθοις ἐοικότα τὸν πάγον. Ὅτι τὴν Ἰαπυγίαν οἱ Ἕλληνες Μεσσαπίαν καλοῦσι, χερρόνησον οὖσαν εἰς δύο μοίρας διαιρουμένην· τὸ μέν τι γὰρ αὐτῆς Σαλεντῖνοι οἰκοῦσι, τὸ δὲ Γαλαβροί. ὑπὲρ τούτους πρόσβορροι Πευκέτιοί εἰσι καὶ Ἄπουλοι. ἡ δὲ Μεσσαπία, χερρόνησος οὖσα, ἀπὸ Βρεντεσίου πόλεως πρὸς ἀνατολὰς μέχρι Τάραντος πρὸς δυσμὰς πόλεως ἰσθμὸν ἔχει σταδίων τι'. Ὅτι τοῦ Μεσσηνιακοῦ πολέμου γενομένου, οἱ μὴ μετασχόντες Λακεδαιμονίων τῆς στρατείας ἐκρίθησαν δοῦλοι καὶ ὠνομάσθησαν Εἵλωτες· ὅσοις δὲ κατὰ τὴν στρατείαν παῖδες ἐγένοντο, Παρθενίας ἐκάλουν διὰ τὸ πολυχρονίου τοῦ πολέμου συμβάντος ἐκ τῶν οἴκοι παρθένων οὐσῶν γυναικῶν [γενέσθαι]. διὰ τὸ πολὺν χρόνον πα-

---

1. θερμέσσα 2. ἐρικουσία: ita et paulo post. 3. φοινίκουσσα et sic paulo post. 4. μυλίοις

ραταθῆναι τοῖς Λακεδαιμονίοις, Μεσσήνην πολιορκοῦσι, καὶ ἀποσταλῆναι τοὺς νεωτάτους ἐκ τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ μιχθῆναι πάντα πάσῃ καὶ τεκνοποιήσασθαι, διὰ τοῦτο Παρθενίαι ἐκλήθησαν καὶ ἄτιμοι ἦσαν. οἱ δέ, οὐκ ἀνασχόμενοι (πολλοὶ δ' ἦσαν), ἐπεβούλευσαν τῷ κοινῷ, ἔχοντες Φάλανθον ἡγεμόνα, ἕνα αὐτῶν· ἔδει οὖν τῷ ἀγῶνι, τῶν Ὑακινθίων συντελουμένων, ἡνίκα τὴν κυνῆν περίθηται Φάλανθος, ποιεῖσθαι τὴν ἐπίθεσιν. ἐξαγγελθείσης δὲ τῆς πράξεως ἐν τῷ ἀγῶνι, προελθὼν ὁ κήρυξ εἶπε, μὴ περιθέσθαι κυνῆν Φάλανθον. οἱ δὲ στρατιῶται, αἰσθόμενοι φωραθέντες, οἱ μὲν διεδίδρασκον, οἱ δὲ ἱκέτευον· κελεύσαντες δ' αὐτοὺς θαρρεῖν φυλακῇ παρέδοσαν, τὸν δὲ Φάλανθον ἔπεμψαν εἰς θεοῦ περὶ ἀποικίας· ὁ δὲ ἔχρησε·

Σατύρεόν τοι ἔδωκα Τάραντά τε πίονα δῆμον
οἰκῆσαι καὶ πῆμα Ἰαπύγεσσι γενέσθαι.

ἦκον οὖν σὺν Φαλάνθῳ οἱ Παρθενίαι καὶ ἔκτισαν Τάραντα καὶ ὠνόμασαν οὕτως ἀπό τινος ἥρωος. Ὅτι Ταραντῖνοι, ἀριστοκρατηθέντες ἐν δημοκρατίᾳ, μεγάλως ἴσχυσαν· καὶ τὴν Πυθαγόρειον[1] ἀσπασάμενοι γνησίως φιλοσοφίαν Ἀρχύταν τὸν φιλόσοφον ἄρχοντα προὐβάλοντο, ὃς καὶ πολὺν χρόνον ἦρξεν. ὕστερον δὲ τοσοῦτον εἰς τὴν τρυφὴν καὶ κακοπολιτείαν ἐτράποντο, ὥστε καὶ τὰς δημοτελεῖς ἑορτὰς πλείους τῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡμερῶν ἄγειν, καὶ ξένους καὶ ἀλλοφύλους ἄρχοντας ἐπικαλεῖσθαι, *καὶ* οὐδὲ τούτοις εὐπειθεῖς γινόμενοι· οἷον Ἀλέξανδρον τὸν Ἠπειρώτην κατὰ Μεσσαπίων καὶ Πύρρον καί τινας Λακεδαιμονίους· καὶ ἐπὶ Ἀννίβα συνεμάχουν Καρχηδονίοις, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ Ῥωμαίων ὕστερον καταπολεμηθέντες ἐταπεινώθησαν. Ὅτι ἡ τῶν Ἰαπύγων χώρα παραδόξως ἐστὶν ἀστεία· ἐπιπολῆς γὰρ φαινομένη τραχεῖα εὑρίσκεται βαθύγειος σχιζομένη· ἀνυδροτέρα δὲ οὖσα εὔβοτος καὶ εὔδενδρός ἐστιν. εὐάνδρησε δέ ποτε καὶ τοῦτο σφόδρα τὸ χωρίον σύμπαν καὶ ἔσχε πόλεις ιγʹ· ἀλλὰ νῦν, πλὴν Τάραντος καὶ Βρεντεσίου, τὰ ἄλλα πολίσματά εἰσιν· οὕτως ἐκπεπόνηνται καὶ τεταπείνωνται. ἐνταῦθα καὶ ὁ σκόπελος, ὃν καλοῦσιν ἄκραν Ἰαπυγίαν, πολὺς ἐκκείμενος εἰς τὸ πέλαγος κατὰ[2] τὰς χειμερινὰς ἀνατολάς, ἐπι-

1. πυθαγόριον 2. καὶ

στρέφων δέ πως ἐπὶ τὸ Λακίνιον, ἄκρον τῆς Βρεττίας[1] (ἣν Ἑλλάδα μεγάλην ἀπὸ τῆς τοῦ Πυθαγόρου ἐνταῦθα διατριβῆς ἐκάλεσαν) ἀνταῖρον[2] ἀπὸ τῆς ἑσπέρας αὐτῷ καὶ κλεῖον τὸ στόμα τοῦ Ταραντίνου κόλπου πρὸς αὐτόν· καὶ τὰ Κεραύνια δ' ὁμοίως ὄρη κλείει πρὸς αὐτὸν [τὸ στόμα] τοῦ Ἰονίου κόλπου. καὶ ἔστι τὸ δίαρμα ὅσον ψ' σταδίων ἀπ' αὐτοῦ πρός τε τὰ Κεραύνια καὶ πρὸς τὸ Λακίνιον. περίπλους δ' [ἐκ] Τάραντός ἐστιν ἐς Βρεντέσιον μέχρι μὲν Βάριδος[3] πολίχνης χ' στάδιοι. καλοῦσι δὲ Βάριν οἱ νῦν [Οὐερητόν]. ἔνθεν εἰς τὰ Λευκὰ[4] στάδια π', πολίχνιον καὶ τοῦτο, ἐν ᾧ δείκνυται πηγὴ δυσώδους ὕδατος. ἐκ δὲ τῶν Λευκῶν εἰς Ὑδροῦντα πολίχνην στάδια ρν'. ἐντεῦθεν δ' εἰς Βρεντέσιον υ'· οἱ δὲ ἴσοι καὶ εἰς Σάσωνα τὴν νῆσον, ἥτις μέση πως ἵδρυται τῆς τε Ἰαπυγίας καὶ τῶν Κεραυνίων τῆς Ἠπείρου. Ὅτι ἡ ἀπὸ Βρεντεσίου ὁδὸς εἰς Τάραντα, τοῦτ' ἔστιν ὁ ἰσθμός, στάδια σ', ἀφορίζων γῆν, ἣν Μεσσαπίαν τε καὶ Ἰαπυγίαν καὶ Γαλαβρίαν καὶ Σαλεντίνην κοινῶς οἱ πολλοὶ καλοῦσι, χερρόνησον οὖσαν. Ὅτι εὐλίμενός ἐστιν ἡ πόλις τὸ Βρεντέσιον· ἑνὶ γὰρ στόματι πολλοὶ κλείονται λιμένες ἄκλυστοι, κόλπων ἀπολαμβανομένων ἐντός, ὥστ' ἐοικέναι κέρασιν ἐλάφου τὸ σχῆμα, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα· σὺν γὰρ τῇ πόλει κεφαλῇ μάλιστα ἐλάφου προσέοικεν ὁ τόπος· τῇ δὲ Μεσσαπίᾳ γλώττῃ Βρεντέσιον ἡ κεφαλὴ τοῦ ἐλάφου καλεῖται. καί εἰσιν ἀπὸ Ῥώμης εἰς Βρεντέσιον μίλια τξ'. Ὅτι ἀπὸ Βρεντεσίου πλοῦς ἐστιν εἰς τὴν περαίαν διπλοῦς· ὁ μὲν ἐπὶ τὰ Κεραύνια καὶ τὴν Ἤπειρον, ὁ δὲ εἰς Δυρράχιον μείζων τοῦ προτέρου· ἔστι γὰρ ͵αω' σταδίων. τέτριπται δ' ἑκάτερος τούτων, διὰ τὸ τὴν πόλιν εὐφυῶς κεῖσθαι πρός τε τὰ τῶν Ἰλλυριῶν ἔθνη καὶ τὰ τῶν Μακεδόνων. Ὅτι τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο *τὸ* Ἀργυροΐππειον ἡ πόλις, ὕστερον Ἀργυρίππα, εἶτα ὕστερον ἐκλήθη Ἄρποι, κτίσμα Διομήδους. Ὅτι τῆς Δαυνίας[5] περὶ λόφον τινὰ δείκνυται ἡρῷα, τὸ μὲν Κάλχαντος ἐπ' ἄκρᾳ τῇ κορυφῇ (ἐναγίζουσι δ' αὐτῷ μέλανα κριὸν οἱ μαντευόμενοι, ἐγκοιμώμενοι ἐν τῷ δέρματι), τὸ δὲ Ποδαλει-

1. βρεντίας et εσ sup. τ pr. m. add. 2. ἀνταίρων et mox κλείων 3. βάρητος 4. λουκα (sine acc.) 5. σαμνίας

ρίου κάτω πρὸς τῇ ῥίζῃ, διέχον τῆς θαλάττης στάδια ρ΄· ὁ δὲ τόπος καλεῖται Δρίον. πρόκειται δὲ τοῦ κόλπου τούτου πελάγιον ἀκρωτήριον, πρὸς ἀνατολὰς ἐπὶ τ΄ ἀνατεῖνον σταδίους, τὸ Γάργανον· οὗ πλησίον αἱ Διομήδειαι νῆσοι. περὶ δὲ τοῦ Διομήδους διαφόρως ἱστορεῖται· οἱ μέν φασιν, ὅτι μετάπεμπτος γενόμενος ἐν Ἄργει ἐτελεύτησεν, οἱ δὲ αὐτοῦ ἐν Ἄρποις τῆς Δαυνίας, οἱ δὲ ἐν μιᾷ τῶν νήσων αὐτοῦ ἀφανισθῆναι, οἱ δέ, ὅτι ἐν Ἐνετοῖς ἀπεθεώθη. Ὅτι ἡ Ἰταλία ἀσφαλῶς ᾤκηται, νήσου δίκην περίκλυστος οὖσα· καὶ πάλιν αἱ Ἄλπεις κρημνώδεις εἰσὶ καὶ τείχεσι πεφραγμέναι. Ὅτι Στράβων ὁ γεωγράφος ἤκμαζεν ἐπὶ τῶν χρόνων Τιβερίου Καίσαρος καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ, Δρούσου καὶ Γερμανικοῦ.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ Ζ.

Ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ ἕως τοῦ Ἴστρου τῶν ὄχθων στάδιοί εἰσι ͵α. Ὅτι Γερμανοὶ μικρὸν ἐξαλλάττουσι τοῦ Κελτικοῦ φύλου τῷ τε πλεονασμῷ τῆς ἀγριότητος καὶ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ξανθότητος, τἆλλα δὲ παραπλήσιοι καὶ μορφαῖς καὶ ἤθεσι καὶ νόμοις· ὅθεν καὶ Γερμανοὶ ὑπὸ Ῥωμαίων καλοῦνται· δύναται δὲ τὸ ὄνομα Γνήσιοι. Ὅτι Μάρσοι καὶ Σούγαμβροι ἔθνη εἰσὶ Γερμανικὰ δυσμικά. Ὅτι ὁ Ἑρκύνιος δρυμὸς τῆς Γερμανίας ἐστὶ περὶ Σουήβους, ἔθνος μέγα. Ὅτι τὰ βορειότερα ἔθνη τῶν Γερμανῶν ἁμαξόβιά ἐστι καὶ νομαδικὰ καὶ ῥαδίως μεταναστεύειν ἕτοιμα διὰ τὸ μὴ θησαυρίζειν. Ὅτι Δροῦσος ὁ Τιβερίου παῖς πολεμῶν καὶ κατορθῶν περὶ τὸν Ῥῆνον ἐτελεύτα. Ὅτι διέχει ὁ Ῥῆνος ἀπὸ τοῦ Ἄλβιδος ποταμοῦ στάδια ͵γ εὐθυποροῦντι. Ὅτι ὁ Ἑρκύνιος δρυμὸς πυκνότερός τέ ἐστι καὶ μεγαλόδενδρος, ἐν χωρίοις ἐρυμνοῖς κύκλον περιλαμβάνων μέγαν. ἐν μέσῳ δὲ ἵδρυται χώρα καλῶς οἰκεῖσθαι δυναμένη. ἔστι δὲ πλησίον αὐτῆς ἥ τε τοῦ Ἴστρου πηγὴ καὶ ἡ τοῦ Ῥήνου καὶ ἡ μεταξὺ ἀμφοῖν λίμνη καὶ τὰ ἕλη τὰ ἐκ τοῦ Ῥήνου διαχεόμενα. ἔχει δ᾽ ἡ λίμνη τὴν περίμε-

τρον στάδια γ. νοτιωτέρα δ' ἐστὶ τῶν τοῦ Ἴστρου πηγῶν καὶ αὕτη καὶ ὁ Ἑρκύνιος δρυμός, ὥστε ἀνάγκη τὸν ἀπὸ τῆς Κελτικῆς ἐπὶ τὸν Ἑρκύνιον δρυμὸν ἰόντα πρῶτον μὲν διαπερᾶσαι τὴν λίμνην, ἔπειτα τὸν Ἴστρον, εἶτ' ἤδη δι' εὐπετεστέρων[1] χωρίων ἐπὶ τὸν δρυμὸν ἐλθεῖν δι' ὀροπεδίων. Ὅτι ἐστὶ καὶ ἑτέρα ὕλη μεγάλη ἐν Γερμανίᾳ, Γαβρῆτα[2], ἐπίταδε τῶν Σουήβων, ἐπέκεινα δ' ὁ Ἑρκύνιος δρυμός· ἔχεται δὲ κἀκεῖνος ὑπ' αὐτῶν. Ὅτι Κίμβροι καλοῦνται οἱ παρωκεανῖται Γερμανοί, οἵτινες ἐστράτευσάν ποτε εἰς τὴν Μαιῶτιν· καὶ ἀπ' αὐτῶν, ὡς ἔοικε, καὶ οἱ τὸν Βόσπορον οἰκοῦντες Κιμμέριοι ἐκλήθησαν, ὧν καὶ Ὅμηρος μέμνηται. οἱ δὲ Ἕλληνες τὸ ὄνομα σολοικίζοντες λέγουσιν. Ὅτι ταῖς τῶν Κίμβρων γυναιξί, συστρατευούσαις τοῖς ἀνδράσι, παρηκολούθουν γυναῖκες προμάντεις ἱέρειαι, πολιότριχες, λευχείμονες, καρπασίνας ἐφαπτίδας ἐπιπεπορπημέναι, ζῶσμα χαλκοῦν ἔχουσαι, γυμνόποδες· τοῖς οὖν αἰχμαλώτοις διὰ τοῦ στρατοπέδου συνήντων ξιφήρεις· καταστέψασαι δ' αὐτούς, ἦγον[3] ἐπὶ κρατῆρα χαλκοῦν ὅσον ἀμφορέων εἴκοσιν· εἶχον δ' ἀναβάθραν, ἣν ἀναβᾶσα ὑπερπετὴς τοῦ λέβητος ἐλαιμοτόμει ἕκαστον μετεωρισθέντα· ἐκ δὲ τοῦ προχεομένου αἵματος εἰς τὸν κρατῆρα μαντείαν τινὰ ἐποιοῦντο· ἄλλαι δὲ διασχίσασαι ἐσπλάγχνευον, ἀναφθεγγόμεναι νίκην τοῖς οἰκείοις. ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσιν ἔτυπτον τὰς βύρσας τὰς περιτεταμένας τοῖς γέρροις τῶν ἁρμαμαξῶν, ὥστε ἀποτελεῖσθαι ψόφον ἐξαίσιον. Ὅτι οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες τοὺς Γέτας καὶ τοὺς Μυσούς, οἰκοῦντας περὶ τὸν Ἴστρον, Θρᾷκας ὑπελάμβανον, καὶ τοὺς ἀποίκους τῶν ἐκ Θρᾴκης Μυσῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ οἰκοῦντας μεταξὺ Φρυγῶν καὶ Λυδῶν καὶ Τρώων· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Φρύγες Βρίγες εἰσί, Θρᾴκιόν τι ἔθνος· καθάπερ καὶ Μυγδόνες καὶ Βέβρυκες καὶ Μαιδοβιθυνοὶ[4] καὶ Βιθυνοὶ καὶ Θῦνοι καὶ Μαριανδυνοί· ἀλλ' οὗτοι μὲν τελέως τὴν Εὐρώπην ἐξέλιπον πλὴν Μυσῶν, ὧν καὶ Ὅμηρος ἐμνήσθη. καὶ γάρ εἰσί τινες τῶν ταύτῃ Θρᾳκῶν καὶ Μυσῶν ἀπεχόμενοι κρεοφαγίας καὶ γάμου διὰ ὁσιότητα· οὓς λέγει ἀγαυοὺς Ἱππημολγούς, Γαλακτοφάγους Ἀβίους τε, τοῦτ' ἔστιν

1. εἴπερ δεῖ δι' εὐπρεπεστέρων 2. γαβρῆτα 3. ἡ γὰρ 4. μεδοβιθυνοὶ

ἀγάμους, ἄνευ συμβιώσεως γυναικῶν· καὶ συμβαίνει αὐτοῖς δικαιοπραγεῖν διὰ τὸ πένητας εἶναι. εἰκὸς δὲ καὶ τὸν Ζάμολξιν ὕστερον τοὺς Γέτας ἀναπεῖσαι πυθαγορίζειν, εὑρόντα ἑτοίμους πρὸς φιλοσοφίαν. Ὅτι ὁ Εὔξεινος νῦν πόντος Ἄξεινος τὸ πρὶν ἐκαλεῖτο[1] διὰ τὸ τὰ ἐνοικοῦντα ἔθνη ἄγρια εἶναι καὶ ξενοκτονεῖν τοὺς περὶ τὴν Ταυρικήν. Ὅτι οἱ Σκύθαι πάντα κοινὰ εἶχον, καὶ αὐτὰς τὰς γυναῖκας, πλὴν ξίφους καὶ ποτηρίου. διὰ δὲ τὸ εἶναι ἄβιοι δικαιότατοί εἰσιν· ἡ γὰρ ἀδικία διὰ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν καὶ διὰ τὰ συμβόλαια. οἱ γὰρ παλαιοὶ Σκύθαι πένητες ἦσαν· [ὃ] καὶ Ὅμηρος μαρτυρεῖ καὶ Ἡρόδοτος, περὶ τῶν †τῷ Δαρείῳ[2] βασιλεῖ τῶν Περσῶν Σκυθῶν γράφων, τῆς τε αὐταρκείας καὶ λιτότητος αὐτῶν. καὶ Δρομιχαίτης[3] ὁ Γετῶν[4] βασιλεύς, ζωγρήσας Λυσίμαχον, τὸν στρατηγὸν τῶν Μακεδόνων, συστρατεύσαντά ποτε Ἀλεξάνδρῳ, ἀπέλυσε, δείξας αὐτῷ πρότερον τὴν τῶν Γετῶν πενίαν καὶ εἰπών, ὅτι οὐ δεῖ τοῖς τὴν τοιαύτην πενίαν ἀσκοῦσι Γέταις[5] πολεμεῖν, ἀλλὰ φίλοις κεχρῆσθαι. Ὅτι τῆς μεταξὺ Εὐξείνου πόντου καὶ Γερμανῶν γῆς, διχῇ διαιρουμένης, τὸ μὲν πρὸς ἀνατολάς τε καὶ τὸν Εὔξεινον Γέται νέμονται, τὸ δὲ πρὸς δυσμικὴν[6] Δακοί, [οἳ] καὶ Δᾶοι[7]· ἀφ' οὗ καὶ ἐπιπολάζει ἐν Ἀθηναίοις τὸ τῶν δούλων ὄνομα. Ὅτι τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ τὰ μὲν ἄνω καὶ πρὸς ταῖς πηγαῖς μέρη μέχρι τῶν καταρακτῶν Δανούιον προσηγόρευον οἱ παλαιοί, ἃ μάλιστα διὰ τῶν Δακῶν φέρεται. τὰ δὲ κάτω μέχρι τοῦ Πόντου, τὰ παρὰ τοὺς Γέτας, ἐκάλουν Ἴστρον. ὁμόγλωττοι δ' εἰσὶν οἱ Δακοὶ τοῖς Γέταις. Ὅτι μεταξὺ τῆς Ποντικῆς θαλάττης τῆς ἀπὸ Ἴστρου ἐπὶ Τύραν καὶ ἡ τῶν Γετῶν ἐρημία πρόκειται, πεδιὰς πᾶσα καὶ ἄνυδρος· ἐν ᾗ Δαρεῖος ἀποληφθεὶς ὁ Ὑστάσπεω, καθ' ὃν καιρὸν διέβη τὸν Ἴστρον ἐπὶ τοὺς Σκύθας, ἐκινδύνευσε πανστρατιᾷ δίψῃ φθαρῆναι. Ὅτι μεταξὺ τῆς Πεύκης, ἥ ἐστι νῆσος ὑπὸ τῶν τοῦ Ἴστρου[8] στομάτων ἀπολαμβανομένη, ἕως τῶν τοῦ Τύρα ἐκβολῶν, στάδιοί εἰσιν ϡʹ· τὸ δὲ ἀπὸ Ἱεροῦ στόματος τοῦ Ἴστρου, ὅ ἐστι νοτιώ-

1. ἐνομίζετο, omisso antea νῦν cod. Par. 2. περὶ τούτων, omisso postea Σκυθῶν, cod. Par.: περὶ τῶν [ἐπιστρατευσάντων] τῷ κτλ. Huds. 3. δρομηχέτης 4. κελτῶν cod. Par. 5. ἔχεται cod. Par. 6. δυσμὰς cod. Par. 7. δάοι 8. ἴστρου ποταμοῦ cod. Par.

τατον, ἕως τοῦ βορειοτάτου, τοῦτ' ἔστιν ἡ τῆς Πεύκης βάσις τριγώνου οὔσης, στάδιοί εἰσι τ'. Ὅτι ἡ Λευκὴ νῆσος ἀπὸ τῆς Πεύκης ἀπέχει πρὸς ἀνατολὰς στάδια πεντακόσια εἰς τὸ πέλαγος, ἱερὰ Ἀχιλλέως. Ὅτι ὁ Βορυσθένης ποταμός, εἶτα πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς ὁ Ὕπανις ποταμός, ἀπὸ τοῦ Τύρα ποταμοῦ· καὶ πρὸ αὐτῶν νῆσος Βορυσθένης[1]. ἀναπλεύσαντι δὲ τὸν Βορυσθένη στάδια σ', πόλις ἐστὶν ὁμώνυμος τῷ ποταμῷ· ἡ δ' αὐτὴ καὶ Ὀλβία καλεῖται, κτίσμα Μιλησίων, ἐμπορεῖον μέγα. μεταξὺ δὲ τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ καὶ τοῦ Βορυσθένους πρώτη ἐστὶν ἡ τῶν Σκυθῶν ἐρημία· εἶτα Τυραγέται· εἶτα Ἰάζυγες Σαρμάται καὶ οἱ Βασιλήιοι λεγόμενοι Σκύθαι. Ὅτι ἡ προσάρκτιος πᾶσα ἀπὸ Γερμανίας μέχρι τῆς Κασπίας θαλάσσης πεδιάς ἐστιν, ἣν ἴσμεν. Ὅτι Ῥωξολανοί[2], περὶ τὴν Μαιῶτιν οἰκοῦντες, ἐπολέμουν πρὸς τοὺς τοῦ Εὐπάτορος Μιθριδάτου στρατηγούς, ἔχοντες ἡγεμόνα Τάσιον. Ὅτι αἱ τοῦ Βορυσθένους ποταμοῦ ἐκβολαὶ ἐν τῷ μυχῷ κεῖνται τοῦ Ταμυράκου κόλπου καὶ ἡ Βορυσθένης[3] νῆσος· ὁ δὲ Καρκινίτης ποταμὸς ἐν τῷ μυχῷ ἐκδίδωσι τοῦ ὁμωνύμου κόλπου· καὶ περιέχεται μεταξὺ τῶν δύο κόλπων τούτων ἡ Ταυροσκυθία χερρονησίζουσα, ἧς τὰ νότια μέρη εὐθεῖά ἐστιν αἰγιαλός, ὁ Ἀχίλλειος δρόμος. Ὅτι τὰ περὶ Μαιῶτιν χωρία διὰ τὴν ψῦξιν ὄνους οὐ τρέφει· δύσριγον γὰρ τὸ ζῷον. οἵ τε βόες, οἱ μὲν ἄκεροι γίνονται, τῶν δὲ ἀπορρινῶσι τὰ κέρατα· καὶ γὰρ τοῦτο δύσριγον τὸ μέρος. οἵ τε ἵπποι μικροὶ γίνονται, τὰ δὲ πρόβατα μεγάλα. ὁ δὲ διάπλους τοῦ Βοσπόρου ἁμαξεύεται ἐκ τοῦ Παντικαπαίου εἰς Φαναγορίαν, ὥστε καὶ πηλὸν[4] εἶναι καὶ ὁδόν· ὀρυκτοί τέ εἰσιν ἰχθύες, οἱ ἀποληφθέντες ἐν τῷ κρυστάλλῳ, θηρευτοὶ[5] γαγγάμῃ τῷ ἐργαλείῳ, καὶ μάλιστα οἱ ἀντακαῖοι, δελφῖσι πάρισοι τὸ μέγεθος. ἡ δὲ ἄμπελος χειμῶνος κατορύττεται. τὰ δὲ καύματα τοῦ θέρους σφοδρὰ γίνονται, τάχα μὲν τῶν σωμάτων ἀηθιζομένων, τάχα δὲ τῶν πεδίων νηνεμούντων, ἢ καὶ τοῦ πάχους τοῦ ἀέρος ἐκθερμαινομένου πλέον, καθάπερ ἐν τοῖς νέφεσιν οἱ παρήλιοι ποιοῦσιν. Ὅτι μετὰ

---

1. Βορυσθενίς Cor. 2. ῥωξοανοὶ 3. Βορυσθενὶς Cor. 4. πλοῦν Cor., recte. 5. θηρευταὶ

τὴν νῆσον τὸν Βορυσθένη[1] ἐξῆς πρὸς ἀνατολὰς ἐν τῇ ἠπείρῳ ψιλὸν χωρίον, καλούμενον ἄλσος ἱερὸν Ἀχιλλέως· εἶτα ὁ Ἀχίλλειος δρόμος, ἀλιτενὴς χερσόνησος· ἔστι γὰρ ταινία[2] τις ὅσον ͵α σταδίων μῆκος ἐπὶ τὴν ἕω, πλάτος δὲ τὸ μέγιστον δυεῖν σταδίων, τὸ δὲ ἐλάχιστον πλέθρων δ΄, διέχουσα τῆς ἑκατέρωθεν τοῦ αὐχένος ἠπείρου τῇ θαλάσσῃ σταδίους ξ΄, ἀμμώδης, ὕδωρ ἔχουσα ὀρυκτόν· κατὰ μέσην δὲ ὁ τοῦ ἰσθμοῦ αὐχὴν ὅσον μ΄ σταδίων. τελευτᾷ δὲ πρὸς ἄκραν, ἣν Ταμυράκην καλοῦσιν, ἔχουσαν ὕφορμον· μεθ' ἣν ὁ Καρκινίτης[3] κόλπος, εὐμεγέθης, ἀνέχων πρὸς τὰς ἄρκτους ὅσον ἐπὶ σταδίους ͵β μέχρι τοῦ μυχοῦ. τὸν δὲ κόλπον καὶ Ταμυράκην καλοῦσιν ὁμωνύμως τῇ ἄκρᾳ. ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ὁ ἰσθμὸς ὁ διείργων τὴν Σαπρὰν λεγομένην λίμνην ἀπὸ θαλάττης, σταδίων μ΄, καὶ ποιῶν τὴν Ταυρικὴν καὶ Σκυθικὴν λεγομένην χερρόνησον. οἱ δὲ τξ΄ τὸ πλάτος τοῦ ἰσθμοῦ φασιν. ἡ δὲ Σαπρὰ λίμνη σταδίων μὲν εἶναι ͵δ λέγεται, μέρος δ' ἐστὶ τῆς Μαιώτιδος τὸ πρὸς δύσιν· συνεστόμωται γὰρ αὐτῇ[4] στόματι μεγάλῳ καὶ ἔστιν ἑλώδης σφόδρα καὶ ῥαπτοῖς πλοίοις μόγις πλόϊμος· οἱ γὰρ ἄνεμοι τὰ τενάγη ῥᾳδίως ἀνακαλύπτουσιν, εἶτα πάλιν πληροῦσιν, ὥστε τὰ ἕλη τοῖς μείζοσι σκάφεσιν οὐ περάσιμά ἐστιν, ἀλλ' ἐνίσχεται αὐτόθι. Ὅτι Χερρόνησος[5] πόλις ἐν τῇ Ταυρικῇ πρότερον αὐτόνομος ἦν. κατατρεχομένη δ' ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠναγκάσθη προστάτην ἑλέσθαι Μιθριδάτην τὸν Εὐπάτορα καὶ στρατηγιῶντα ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἰσθμοῦ μέχρι Βορυσθένους ποταμοῦ βαρβάρους καὶ τοῦ Ἀδρίου. ταῦτα δ' ἦν ἐπὶ Ῥωμαίους παρασκευή. ἐκεῖνος μὲν οὖν κατὰ ταύτας τὰς ἐλπίδας ἄσμενος πέμψας εἰς τὴν Χερρόνησον στρατείαν, ἐπολέμει πρὸς τοὺς Σκύθας καὶ τούτους ἐχειρώσατο καὶ Βοσπόρου κατέστη κύριος, παρ' ἑκόντος λαβὼν Πιρισάδου, τοῦ κατέχοντος τότε. ἐξ ἐκείνου δὴ τοῦ χρόνου τοῖς τοῦ Βοσπόρου δυνάσταις ἡ τῶν Χερρονησιτῶν πόλις ὑπήκοος μέχρι νῦν ἐστιν. Ὅτι μετὰ τὸν Συμβόλων[6] λιμένα ἐν τῇ Ταυρικῇ, ὅς ἐστι δυσμικὸς καὶ βό-

---

1. τὴν Βορυσθενίδα Cor. 2. τενία 3. καρπινίτης 4. αὕτη 5. Hoc loco in marg. pr. m. add. ἡ νῦν χερσὸν καλεῖται 6. σύμβολον cod. Par. συμβούλων cod. Pal.

ρειος, ἡ Ταυρικὴ πρὸς νότον τοῦ Εὐξείνου παραλία, ,α οὖσα σταδίων τὸ μῆκος, τραχεῖα καὶ ὀρεινὴ καὶ καταιγίζουσα τοῖς βορέαις ἵδρυται· [εἶτα] ἡ Θεοδοσία πόλις ἐν τῷ Βοσπόρῳ. ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῆς παραλίας ταύτης ἀκρωτήριόν ἐστι, τὸ καλούμενον Κριοῦ μέτωπον, ἀντικρὺ[1] Παφλαγονίας καὶ τοῦ ἀκρωτηρίου αὐτῆς Καράμβιδος. τὸ δὲ δίαρμα τὸ μεταξὺ Καράμβιδος καὶ Κριοῦ μετώπου στάδιοι ,βσ΄. ἀπὸ δὲ Θεοδοσίας εἰς Παντικάπην, μητρόπολιν τῶν Βοσποριανῶν, πᾶσα ἡ χώρα εὔγειος καὶ εὔφορος σίτου, στάδια φλ΄. ἡ δὲ Παντικάπαια πόλις ἵδρυται ἐπὶ τῷ στόματι τῆς Μαιώτιδος λίμνης. τὸ δὲ Παντικάπαιον λόφος ἐστὶ πάντη περιοικούμενος ἐν κύκλῳ σταδίων κ΄, κτίσμα Μιλησίων. Ὅτι τὰ τοῦ Τανάιδος δύο στόματα διέχει ἀλλήλων ὡς στάδια ξ΄. ἔνθα καὶ πόλις ὁμώνυμος τῷ ποταμῷ, μέγιστον ἐμπορεῖον τῶν βαρβάρων μετὰ τὸ Παντικάπαιον. ἀπὸ δὲ τοῦ Παντικαπαίου πρὸς βορρᾶν στάδια κ΄ ἀνιόντι Μυρμήκιόν ἐστι πολίχνιον· εἶτα κώμη Παρθένιον, ἀπὸ σταδίων μ΄ τοῦ Μυρμηκίου, ἀπὸ δὲ Παντικαπαίου ξ΄. ἔστι δὲ κατὰ μὲν τὸ Παντικάπαιον ὁ πορθμός, τοῦτ᾽ ἔστι τὸ πλάτος τοῦ Βοσπόρου, σταδίων ο΄· ἀπὸ δὲ τοῦ Παρθενίου, ὅπου καὶ τὸ στενώτατόν[2] ἐστι τοῦ πορθμοῦ, στάδια κ΄. ἔχει δ᾽ ἐνταῦθα ἀντικειμένην ἐν τῇ Ἀσίᾳ κώμην, Ἀχίλλειον καλουμένην. ἐντεῦθεν δὲ τὸ μῆκος τῆς λίμνης ἐπὶ τὸν Τάναϊν τὴν πόλιν καὶ τὴν νῆσον στάδια ,βσ΄. ὁ δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν παράπλους[3] κατὰ τὰ δεξιὰ μέρη ὀλίγῳ τι ὑπερβάλλει τῶν ,βσ΄ σταδίων, ὁ δὲ ἀριστερὸς καὶ ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ὑπὲρ τοὺς ,ζ *ἔγγιστα*, ὡς εἶναι τὴν τῆς συμπάσης λίμνης περίμετρον ,θ ἔγγιστα σταδίων· ἧς τὰ μὲν Εὐρωπαῖα μέρη ἔρημα, τὰ δ᾽ ἀνατολικὰ οἰκεῖται· ἡ δὲ Ταυρικὴ Χερρόνησος ἔοικε καὶ κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὸ σχῆμα τῇ Πελοποννήσῳ. τὴν δὲ πλείστην μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ καὶ τοῦ κόλπου τοῦ Καρκινίτου Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, ᾤκουν· καὶ ἐκαλεῖτο πάλαι ἡ χώρα αὕτη πᾶσα, σχεδὸν δέ τι[4] καὶ [ἡ] ἔξω τοῦ ἰσθμοῦ μέχρι Βορυσθένους, μικρὰ Σκυθία. τῆς δὲ Χερρονήσου τῆς Ταυρικῆς, πλὴν τῆς ὀρεινῆς τῆς παραλίου μέχρι Θεοδοσίας, ἡ ἄλλη πεδιὰς καὶ

1. ἀντικρὺς 2. στενότατον 3. περίπλους 4. δ᾽ ἔτι

εὔγειός ἐστι πᾶσα, σίτῳ δὲ καὶ σφόδρα εὐτυχής· λ' γοῦν ἀποδίδωσι, διὰ τοῦ τυχόντος ὀρυκτοῦ σχιζομένη. φόρον δ' ἔφερον Μιθριδάτῃ τῷ Εὐπάτορι οὗτοι. ἐντεῦθέν φασι καὶ τὰ σιτοπόμπια τοῖς Ἕλλησιν εἶναι· καὶ Λεύκωνά φασι πέμψαι ἐντεῦθεν Ἀθηναίοις σίτου μεδίμνους μυριάδας ιε'. διὰ δὲ τὸ νομάδας εἶναι τοὺς βορειοτέρους Γεωργοὶ οὗτοι ἐκαλοῦντο ἰδίως. Ὅτι ἴδιόν ἐστι Σκυθῶν καὶ Σαρματῶν τὸ τοὺς ἵππους ἐκτέμνειν εὐπειθείας χάριν· μικροὶ μὲν γάρ εἰσιν, ὀξεῖς δὲ σφόδρα καὶ δυσπειθεῖς. Ὅτι ἐν Σκυθίᾳ ἀετὸς οὐ γίνεται. γίνεται δὲ ζῷόν τι ἐνταῦθα, ὁ καλούμενος κόλος[1]*, μεταξὺ ἐλάφου τε καὶ κριοῦ τὸ μέγεθος, λευκός, ὀξύτερος τούτων τῷ δρόμῳ, πίνων τοῖς ῥώθωσιν εἰς τὴν κεφαλήν, εἶτ' ἐντεῦθεν εἰς ἡμέρας ταμιεύων πλείους, ὥστ' ἐν τῇ ἀνύδρῳ νέμεσθαι ῥᾳδίως. τοιαύτη μὲν ἡ μεταξὺ Ῥήνου καὶ Ταναίδος ποταμῶν χώρα, ἡ ἐκ[τὸς] τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ ὑπὸ τῆς Ποντικῆς θαλάσσης ἀφοριζομένη. Ὅτι παράλληλά ἐστι τρόπον τινὰ τῷ Ἴστρῳ ποταμῷ τά τε Ἰλλυρικὰ καὶ τὰ Παιονικὰ καὶ τὰ Θρᾴκια ὄρη, μίαν πως γραμμὴν ἀποτελοῦντα, διήκουσαν ἀπὸ τοῦ Ἀδρίου μέχρι πρὸς τὸν Πόντον· ἧσπερ προσάρκτια μὲν τὰ μεταξὺ Ἴστρου ποταμοῦ καὶ τῶν ὀρῶν, πρὸς νότον δὲ ἥ τε Ἑλλὰς καὶ ἡ συνεχὴς βάρβαρος μέχρι τῆς ὀρεινῆς. πρὸς μὲν οὖν τὸν Πόντον τὸ Αἱμόν ἐστιν ὄρος, μέγιστον τῶν ταύτῃ καὶ ὑψηλότατον, μέσην πως διαιροῦν τὴν Θρᾴκην. πρὸς δὲ τῷ Ἀδρίᾳ πᾶσα ἡ Ἀρδία σχεδόν τι· μέση δ' ἡ Παιονία, καὶ αὕτη πᾶσα ὑψηλή. ἐφ' ἑκάτερα δ' αὐτῆς, ἐπὶ μὲν τὰ Θρᾴκια ἡ Ῥοδόπη, ὅμορον ὑψηλὸν ὄρος μετὰ τὸν Αἷμον, ἐπὶ δὲ θάτερα πρὸς ἄρκτον τὰ Ἰλλυρικὰ ἥ τε τῶν Αὐταριατῶν*[2] *χώρα καὶ ἡ Δαρδανική. αἱ δ' Ἄλπεις διατείνουσι μέχρι τῶν Ἰαπόδων, Κελτικοῦ τε ἅμα καὶ Ἰλλυρικοῦ ἔθνους. ἡ δὲ Ὄκρα ταπεινότατον μέρος τῶν Ἄλπεών ἐστι, τῶν διατεινουσῶν ἀπὸ τῆς Ῥαιτικῆς μέχρι Ἰαπόδων· ἐντεῦθεν δ' ἐξαίρεται τὰ ὄρη πάλιν ἐν τοῖς Ἰάποσι καὶ καλεῖται Ἄλβια. μεταξὺ δ' Ὄκρας καὶ Ἀλβίων ὀρέων ἐν τῇ Ἰστρίᾳ τὰ ὄρη τὰ Καρούαγκα ἐπ' εὐθείας. τὰ δὲ Βέβια ἔτι ἀνατολικώτερα τῶν Ἀλβίων· ὡς εἶναι κατὰ τὸ ε' κλίμα σχεδὸν ἐπ' εὐθείας τὰ*

1. κολὸς 2. αὐγαριατῶν

ὄρη ταῦτα, Ὄκραν, Καρούαγκα, Ἄλβια, Βέβια· εἶτα τὰ τῆς ἄνω Μυσίας ὄρη· εἶτα ὁ Αἷμος ὁ Θρᾴκιος ἕως τοῦ Εὐξείνου πόντου. αὕτη οὖν ἡ κατὰ τὰ προκείμενα ὄρη εὐθεῖα παράλληλός ἐστι τῷ Ἴστρῳ σχεδόν. Ὅτι ἀρχὴ τῆς Ἰλλυρικῆς παραλίας ἐστὶν ἡ Ἰστρία, συνεχὴς οὖσα τοῖς τε Κάρνοις καὶ τῇ Ἰταλίᾳ. καί εἰσιν ω' στάδιοι ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀδρίου ἕως τῆς Πόλας· τοσοῦτοι δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἕως Ἀγκῶνος, πόλεως Ἰταλικῆς. ὁ δὲ πᾶς τῆς Ἰστρίας παράπλους ἕως τῶν Ἀλβίων ὀρῶν στάδιοι ͵ατ'. ἑξῆς δέ ἐστιν ὁ Ἰαποδικὸς παράπλους σταδίων ͵α. Ὅτι οἱ Ἰάποδες ἵδρυνται ἐπὶ τῷ Ἀλβίῳ ὄρει, τελευταίῳ ὄντι τῶν Ἄλπεων καὶ ὑψηλῷ σφόδρα, τῇ μὲν ἐπὶ τοὺς Παννονίους καὶ τὸν Ἴστρον καθήκοντες, τῇ δὲ ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν. κατάστικτοι δέ εἰσιν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις Ἰλλυριοῖς τε καὶ Θρᾳξίν. Ὅτι μετὰ τὸν τῶν Ἰαπόδων παράπλουν ὁ Λιβυρνικός ἐστι σταδίων ͵αφ', νήσων ἀριθμὸν ἔχων πρὸ αὐτοῦ περὶ μ'. τῶν δὲ Ἰαπόδων νῆσος πρόκειται ἡ Κυρικτική[1]· τῶν δὲ Ἰστρίων αἱ Ἀψυρτίδες νῆσοι, ἔνθα φασὶ τὴν Μήδειαν τὸν ἀδελφὸν Ἄψυρτον ἀνελεῖν. καὶ ἡ Τραγούριον δὲ καὶ ἡ Φάρος[2] πρὸ τῆς Λιβυρνίας εἰσί, νῆσοι ἐπίσημοι· καὶ ἡ Ἴσσα[3] νῆσος. Ὅτι ἴδιον τῶν Δαλματέων τὸ διὰ ὀκταετηρίδος ἀναδασμὸν ποιεῖσθαι τῆς χώρας· τὸ δὲ μὴ χρῆσθαι νομίσμασι πρὸς μὲν τοὺς ἐν τῇ παραλίᾳ ταύτῃ ἴδιον, πρὸς ἀλλήλους δὲ τῶν βαρβάρων πολλοῖς κοινόν. Ὅτι ὄρος ἐστὶν Ἄδριον, μέσον τέμνον τὴν Δαλματικήν, τὴν μὲν ἐπιθαλάττιον, τὴν δὲ ἐπὶ θάτερα. εἶτα ὁ Νάρων ποταμὸς καὶ πρὸ αὐτοῦ ἡ Μέλαινα νῆσος, ἥτις καὶ Κέρκυρα καλεῖται, Κνιδίων κτίσμα. Ὅτι πολλὰ ἔθνη ἐξέλιπον καὶ ἐκλείπουσι· Γαλατῶν μὲν Βόιοι καὶ Σκορδίσται, Ἰλλυριῶν δὲ Αὐταριᾶται[4] καὶ Ἀρδιαῖοι καὶ Δαρδάνιοι, Θρᾳκῶν δὲ Τριβαλλοί· νῦν δ' οὐδ' ὄνομά ἐστι Μακεδόνων ἢ Θρᾳκῶν. Ὅτι μετὰ τὴν τῶν Ἀρδιαίων καὶ Πληραίων παραλίαν †Ῥιζαὶ κόλπος ἐστὶ καὶ Ῥίζων[5] πόλις· καὶ Δρίλων ἐφεξῆς πρὸς νότον ποταμός, ἀνάπλουν ἔχων πρὸς ἕω μέχρι τῆς Δαρδανικῆς, [ἣ] συνάπτει τοῖς τε Μακεδονικοῖς καὶ τοῖς Παιονικοῖς ἔθνεσι πρὸς μεσημβρίαν. εἶτα Δυρράχιον ὁμώνυμος τῇ χερρονήσῳ πόλις,

1. κυρηκτική 2. φᾶρος 3. ἴασσα 4. αὐταριάται 5. ῥιζὸν

Κερκυραίων κτίσμα, εἶτα Ἄψος ποταμός· εἶτα Ἀπολλωνία πόλις, Κορινθίων κτίσμα, εἶτα Ἄωος[1] ποταμός, εἶτα Βαλλιακὴ πόλις καὶ τὰ Κεραύνια ὄρη καὶ Χάονες, ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἰονίου κόλπου, καὶ νῆσος Σασώ. καὶ ἔστι τὸ μὲν Ἰόνιον ὄνομα ἡ ἀρχὴ τοῦ κόλπου, τὸ δὲ Ἀδρίας τοῦ ἔσω μέρους [μέχρι] τοῦ μυχοῦ· νῦν δὲ σύμπας ὁμοίως καλεῖται. καί εἰσιν ἀπὸ Λιβυρνίας εἰς τὰ Κεραύνια ὄρη ἡ παραλία στάδια ͵β, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀδρίου ὁδὸς ἕως τῶν Κεραυνίων ὀρέων πεζῇ ἡμερῶν πλειόνων ἢ λ΄· κατὰ δὲ θάλασσαν ὁ πλοῦς ἡμερῶν ς΄. καὶ ἔστι πᾶσα ἡ παραλία αὕτη εὔγειος καὶ πάμφορος καὶ εὐάμπελος καὶ εὔδενδρος. Ὅτι ἡ ὑπερκειμένη τῆς παραλίας Ἰλλυρία πᾶσά ἐστιν ὀρεινὴ καὶ ψυχρὰ καὶ νιφόβολος· ἡ δὲ προσάρκτιος καὶ μᾶλλον, ὥστε καὶ τῶν ἀμπέλων σπάνιν εἶναι. ταῦτα δὲ τὰ χωρία Παννόνιοι κατέχουσι, πρὸς νότον μὲν μέχρι Δαλματαίων καὶ Ἀρδιαίων, πρὸς ἄρκτον δὲ μέχρι τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ, πρὸς ἕω δὲ Σκορδίσκοις συνάπτοντα· † τῇ δὲ παρὰ τὰ ὄρη τὰ Μακεδόνων καὶ Θρᾳκῶν. Ὅτι ἐν Αὐταριάταις, ἔθνει Ἰλλυρικῷ ἐπισήμῳ, ὕδωρ ἐστὶ ῥέον ὑπὸ ἄγκει τινὶ τοῦ ἔαρος· ἀρυσάμενοι δὲ τὸ ὕδωρ καὶ ἀποθέντες ἡμέρας ε΄ εἶχον, εἶτα ἐξεπήγνυτο καὶ ἦσαν ἅλες. Ὅτι μετὰ τὴν τῶν Σκορδίσκων χώραν ἡ τῶν Τριβαλλῶν καὶ Μυσῶν ἐστι χώρα, παρὰ τὸν Ἴστρον οὖσα, καὶ τὰ ἕλη τὰ τῆς ἐντὸς Ἴστρου μικρᾶς Σκυθίας. Ὅτι ἀπὸ τοῦ νοτιωτάτου στόματος τοῦ Ἴστρου, ὅπερ Ἱερὸν καλεῖται, ἐπὶ νότον ἰόντι † τὴν[2] τοῦ Πόντου παραλίαν, Ἴστρος ἐστὶ πολίχνιον ἀπὸ φ΄ σταδίων, Μιλησίων κτίσμα· εἶτα ἕτερον πολίχνιον Τόμις ἀπὸ σν΄ σταδίων· εἶτα πόλις Κάλλατις ἀπὸ σπ΄ σταδίων, Ἡρακλεωτῶν κτίσμα· εἶτα πόλις Ἀπολλωνία ἀπὸ ͵ατ΄ Καλλάτιδος σταδίων, κτίσμα Μιλησίων. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Ἀπολλωνίας καὶ Καλλάτιδος Ὀδησσός ἐστιν· εἶτα τὰ τοῦ Αἵμου ὄρους ἀνατολικὰ πέρατα, ἀρξάμενα[3] ἀπὸ τῶν ἄλσεων· εἶτα Μεσημβρία, Μεγαρέων κτίσμα· εἶτα Ἀγχιάλη πόλις· εἶτα Ἀπολλωνία. πάλιν δ' ἀπὸ τῆς Ἀπολλωνίας ἐπὶ Κυανέας στάδιοί εἰσι ͵αφ΄. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἥ τε Θυνιὰς καὶ Σαλμυδησσός, αἰγιαλὸς ἔρημος καὶ λιθώδης, ἀλίμενος, ἀναπεπταμένος

1. λῷος 2. ἐν δεξιᾷ ἔχοντι τὴν κτλ. Str. p. 319. 3. ἀρξάμενον

πολὺς πρὸς τὸν βορρᾶν, σταδίων ὅσον ψ΄ μέχρι Κυανέων τὸ μῆκος. αἱ δὲ Κυάνεαι νησίδιά[1] εἰσι δύο πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου, τὸ μὲν τῇ Εὐρώπῃ προσεχές, τὸ δὲ τῇ Ἀσίᾳ, διειργόμενα πορθμῷ ὅσον κ΄ σταδίων· τοσοῦτον δὲ διέχει καὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Βυζαντίων καὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Χαλκηδονίων, ὅπερ ἐστὶ τὸ στενώτατον[2] τοῦ Θρακίου Βοσπόρου καὶ *τὸ* τοῦ Πόντου στόμα. Ὅτι Θρᾳκιστὶ καλεῖται ἡ πόλις βρία· διὸ Μεσημβρία μὲν ἡ τοῦ Μέσιος βρία, Σηλυμβρία δὲ ἡ τοῦ Σήλυος βρία· ἡ δὲ Αἰνός ποτε Πολτυοβρία ἐκαλεῖτο, τοῦ Πόλτυος βρία. Ὅτι Μεγαρεῦσι, χρωμένοις ποτὲ περὶ ἀποικίας, ἔχρησεν ὁ θεὸς κτίζειν πόλιν ἀπέναντι τῶν τυφλῶν, λέγων τὸ Βυζάντιον· τοὺς γὰρ Χαλκηδονίους τυφλοὺς ἐκάλει, διότι πρὸ ιζ΄ ἐτῶν ἐλθόντες οὐκ ἐνενόησαν, ὡς τυφλοὶ δῆθεν, τὴν ἀμείνω χώραν ἐκλέξασθαι τὸ Βυζάντιον, ἀλλ᾽ ἔκτισαν τὴν χείρω, τὴν Χαλκηδόνα. Ὅτι ἡ πηλαμὺς γεννᾶται μὲν ἐν τοῖς ἕλεσι τῆς Μαιώτιδος λίμνης, εἶτα ἐκεῖ ὀλίγον αὐξηθεῖσα κατέρχεται εἰς τὸν Πόντον· εἶτα τὰ Ἀσιανὰ μέρη ἐπιλαβοῦσα ἕως Τραπεζοῦντος, διὰ τὴν μικρότητα οὐ θηρεύεται· ἐντεῦθεν δ᾽ ἕως Σινώπης ἄρχεται θηρεύεσθαι, καὶ κατὰ μικρὸν αὐξηθεῖσα ἐν Βυζαντίῳ ἤδη ὡραία ἐστὶ καὶ θηρεύεται μάλιστα· καὶ εἰς τὸ κέρας τὸ κατὰ Βυζάντιον, κολπῶδες πρὸς δυσμὰς ἀνάχυμα τῆς θαλάσσης, εἰσέρχεται καὶ ἀγρεύεται μάλιστα. Ὅτι τὸ κατὰ Βυζάντιον κέρας ὠνόμασται διὰ τὸ ἐοικέναι ἐλάφου κέρατι τὴν ταύτῃ θάλασσαν· ἔχει γὰρ κόλπους τινάς, ὡς ἂν ἀποφύσεις. Ὅτι ἡ νῦν Ἑλλὰς χώρα βαρβάρων ἦν πρότερον κατοικία· οἷον Πέλοπος μὲν ἐκ τῆς Φρυγίας ἐπαγαγομένου λαὸν εἰς τὴν ἀπ᾽ αὐτοῦ κληθεῖσαν Πελοπόννησον, Δαναοῦ δ᾽ ἐξ Αἰγύπτου, Δρυόπων δὲ καὶ Καυκώνων καὶ Πελασγῶν καὶ Λελέγων καὶ ἄλλων τοιούτων κατανειμαμένων τὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος. τήν τε γὰρ Ἀττικὴν οἱ μετὰ Εὐμόλπου Θρᾷκες ἔσχον, τῆς δὲ Φωκίδος τὴν Αὐλίδα Τηρεύς, τὴν δὲ Καδμείαν οἱ μετὰ Κάδμου Φοίνικες, αὐτὴν δὲ τὴν Βοιωτίαν Ἄονες καὶ Τέμμικες[3] καὶ Ὕαντες. καὶ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων δ᾽ ἐνίων τὸ βάρβαρον ἐμφαίνεται· Κέκροψ, Κόδρος, Αἶκλος[4], Κόθος, Δρύμας[5], Κρίνανος. καὶ νῦν δὲ

---

1. νησίδες 2. στενότατον 3. τέμβικες 4. ἔκλος 5. δρύ-

πᾶσαν Ἤπειρον καὶ Ἑλλάδα σχεδὸν καὶ Πελοπόννησον καὶ Μακεδονίαν Σκύθαι Σκλάβοι νέμονται. καὶ ἡ Ἰωνία δὲ ὑπὸ Καρῶν καὶ Λελέγων ἐκρατεῖτο. Ὅτι ὑπὸ τὸ ἕκτον κλίμα κεῖται ἡ Ἄλπις τὸ ὄρος, καὶ πρὸς ἀνατολὰς σχεδὸν ἐπ' εὐθείας διήκει ἡ ὀρεινὴ αὕτη ῥάχις ἕως Αἵμου ὄρους, τοῦ εἰς τὸν Εὔξεινον λήγοντος· ὠνόμασται δὲ καθ' ἕκαστον ἔθνος οὕτως· Ἄλπις, Ὄκρα, Καρούαγκα, Ἄλβις, Βέβια· καὶ ταῦτα μὲν τὰ Ἰλλυρικὰ ὄρη· τὰ δὲ Μακεδονικὰ Βερτίσκος, Σκάρδον, Ὄρβηλος, Ῥοδόπη, Αἷμος· ταῦτα δὲ τὰ ἔσχατα δύο Θρᾴκιά εἰσι. μεταξὺ δὲ τῆς ῥάχεως ταύτης καὶ τοῦ Ἴστρου κάθηνται ἔθνη ταῦτα, Ῥαιτοί, Οὐινδελικοί, Νωρικοί[1], Παννόνιοι οἱ ἄνω, Παννόνιοι οἱ κάτω, Σκορδίσκοι, Δαλματαῖοι[2], Μυσοὶ οἱ ἄνω, Μυσοὶ οἱ κάτω, διήκοντες ἕως τῆς Πεύκης νήσου. οἱ δὲ Ἰλλυριοὶ καὶ οἱ Μακεδόνες καὶ οἱ Θρᾷκες πρὸς νότον εἰσὶ τῆς ῥάχεως ταύτης. Ὅτι ἀπὸ Ἀπολλωνίας, τῆς ἐν τῷ Ἀδρίᾳ Ταυλαντίων τῶν Μακεδονικῶν πόλεως, ἥ ἐστι πλησίον Δυρραχίου[3], ἄρχεται ἡ Ἐγνατία ὁδός, πρὸς ἕω βεβηματισμένη κατὰ μίλιον καὶ κατεστηλοθετημένη μέχρι Κυψέλων καὶ Ἕβρου ποταμοῦ· μιλίων δέ ἐστι φλε'· καὶ ἐὰν ᾖ τὸ μίλιον στάδια η', γίνεται αὕτη ἡ ὁδὸς σταδίων ͵δσπ'. ἐὰν δέ, ὡς Πολύβιος βούλεται, ὑπερβάλλῃ τὸ μίλιον τοῦ ὀκτασταδίου δίπλεθρον, ὅ ἐστι τριτημόριον τοῦ σταδίου (τὸ γὰρ πλέθρον ἑκτημόριόν ἐστι τοῦ σταδίου), προσθετέον τοῖς ͵δσπ' σταδίοις, τὸ τρίτον τῶν φλε', τοῦτ' ἔστιν ροη'· καὶ γίνονται ͵δυνη'. Ὅτι Πτολεμαῖος μὲν τὸ τῆς Μακεδονίας βόρειον πέρας εἶναι λέγει τὴν γραμμὴν τὴν διὰ Βερτίσκου ὄρους καὶ Σκάρδου καὶ Ὀρβήλου ἐκβαλλομένην, πρὸς ἀνατολὰς μὲν ἕως μέσης τῆς Προποντίδος, πρὸς δυσμὰς δὲ ἕως τῶν ἐκβολῶν Δρίλωνος ποταμοῦ, τοῦ ἐκ τοῦ Βερτίσκου ὄρους ἀνίσχοντος, ἵνα τὰ βορειότερα τῶν ὀρέων τούτων καὶ τῆς γραμμῆς ταύτης ᾖ, τὰ μὲν Ἰλλυρικά, τὰ δὲ Θρᾴκια· ὁ δὲ Στράβων οὐχ' οὕτως· ἀλλὰ τὴν Ἐγνατίαν ὁδὸν μεθόριον τίθησιν Ἰλλυρίας καὶ τῆς Ἠπείρου, ἀπὸ Ἀπολλωνίας ἕως πόλεως Λυχνιδίου καὶ τόπου καλουμένου οὕτω Πυλῶνος· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης διά

μας et ν sup. σ pr. m. add. 1. ῥαίτιοι οὐινδελκοι (sine acc.) νώρικοι 2. δαλματαιοι sine acc. 3. δυρρακίου

τε Ἡρακλείας καὶ Λυγκηστῶν καὶ Ἐόρδων εἰς Ἔδεσσαν καὶ Πέλλαν, ἕως Θεσσαλονικείας. μίλια δέ εἰσι ταῦτα διακόσια ἑξήκοντα ἑπτά. τὰ δὲ λοιπὰ ἕως ποταμοῦ Ἕβρου τοσαῦτα. Ὅτι ἀπὸ Ἀπολλωνίας πόλεως ἡ Ἐγνατία ὁδὸς διορίζει πρὸς νότον τὴν Ἤπειρον, περιεχομένην ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, ἕως τοῦ κόλπου τοῦ Ἀμπρακικοῦ. ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου πρὸς ἕω ἕως Αἰγαίου Ἑλλάς ἐστι, πρὸς νότον ἔχουσα τὴν Πελοπόννησον. Ὅτι ὁ Στρυμὼν ποταμὸς διορίζει Μακεδονίαν καὶ Θράκην· ἡ δὲ Θράκη, κλυζομένη Αἰγαίῳ[1] τε πελάγει καὶ τῷ Μέλανι κόλπῳ καὶ Ἑλλησπόντῳ καὶ Προποντίδι καὶ Βοσπόρῳ καὶ Εὐξείνῳ πόντῳ, εἰς τὸν Αἷμον τὸ ὄρος περατοῦται· ἡ δὲ βόρειος τῆς Θράκης πλευρὰ ὁ Αἷμός ἐστι καὶ ἡ Ῥοδόπη καὶ ὁ Ὄρβηλος τὰ ὄρη· ἡ δὲ δυσμικὴ πλευρὰ ὁ Στρυμὼν ποταμός ἐστιν. Ὅτι τὸ Μυρτῷον πέλαγος περιέχεται ἀπὸ Σουνίου ἕως Κορίνθου καὶ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου· εἶτα[2] τῇ ἀνατολικῇ τῆς Πελοποννήσου πλευρᾷ ἕως Μαλείας καὶ Κυθήρων καὶ Κρήτης τῶν βορείων μερῶν· ἐν ᾧ πελάγει καὶ αἱ Κυκλάδες[3] εἰσίν. Ὅτι ἡ Δωδώνη ἐν τῇ τῶν Μολοττῶν χώρᾳ ἐστὶ τῶν ἐν Ἠπείρῳ. Ὅτι ἀπὸ τῶν Κεραυνίων ὀρέων καὶ Χαόνων ὁ ἐπὶ τὴν ἕω παράπλους σταδίων ἐστὶ ͵ατ΄, ἕως τοῦ στόματος τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου, ἔνθα καὶ ἡ Ἤπειρος περατοῦται. Ὅτι ἀπὸ Κασσιόπης λιμένος, τῆς ἐν Κερκύρᾳ, ἕως Βρεντεσίου στάδια ͵αψ΄. Ὅτι τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου τὸ μὲν στόμα σταδίων ἐστὶ δ΄, ὁ δὲ περίπλους τ΄ σταδίων ἐστίν. περιοικοῦσι δ' αὐτὸν Ἀμφίλοχοι μὲν πρὸς βορρᾶν, Ἀκαρνᾶνες δὲ πρὸς ἀνατολάς, Κασσωπαῖοι δὲ καὶ Νικόπολις, Αὐγούστου κτίσμα, πρὸς δυσμάς· ἐν δὲ τῷ μυχῷ τοῦ κόλπου Ἀμπρακία ἐστὶ πόλις, ἐξ ἧς ὁ κόλπος ὠνόμασται, ὀλίγον ἀπὸ θαλάσσης· ἣν Πύρρος ὁ Ἠπειρώτης ἐπίσημον ἐποίησε, βασιλείῳ ταύτῃ χρησάμενος· κτίσμα δ' ἐστὶ Γόργου τοῦ Κυψέλου παιδὸς ἡ Ἀμπρακία πόλις. Ὅτι τὰ Ἄκτια πενταετηρικὸς ἀγών ἐστιν ἐν Νικοπόλει· ἔνθα ὁ Αὔγουστος Ἀντώνιον καταναυμαχήσας περὶ τὸ Ἄκτιον τήν τε πόλιν ἐκάλεσε Νικόπολιν καὶ περὶ τὸ Ἄκτιον τὰ Ἄκτια ἀγῶνα ἔθηκεν. Ὅτι μετὰ τὴν τῶν Ἐπι-

1. τῷ add. cod. Par. 2. καὶ cod. Par. 3. νῆσοι add. cod. Par.

γόνων εἰς Θήβας στρατείαν Ἀλκμαίων, παρακληθεὶς ὑπὸ Διομήδους, συνῆλθεν εἰς Αἰτωλίαν αὐτῷ· καὶ συγκατεκτήσαντο ταύτην τε τὴν Ἀμφιλοχίαν καὶ τὴν Αἰτωλίαν καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν. καλοῦντος δ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸν Τρωικὸν πόλεμον Ἀγαμέμνονος, ὁ μὲν Διομήδης ἐπορεύθη, ὁ δὲ Ἀλκμαίων, μείνας ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ, τὸ Ἄργος ἔκτισε, καλέσας Ἀμφιλοχικόν, ἐπώνυμον τοῦ ἀδελφοῦ· Ἴναχον δέ, τὸν διὰ τῆς χώρας ῥέοντα ποταμὸν εἰς τὸν κόλπον, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν Ἀργείαν προσηγόρευσεν. Ὅτι πλησίον τῆς τε Μακεδονίας καὶ τῆς Θετταλίας περὶ τὸ Ποῖον ὄρος καὶ τὴν Πίνδον Αἴθικές τε καὶ αἱ τοῦ Πηνειοῦ πηγαί. τὸ δὲ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον ἐν τῇ Θεσπρωτίᾳ ἐστί· καὶ οἱ ποιηταὶ Θεσπρωτίδα τὴν Δωδώνην ἔφασαν. κεῖται δὲ ὑπὸ τῷ Τομάρῳ ὄρει· καὶ ἀπὸ τοῦ Τομάρου ὄρους καὶ οἱ τοῦ Διὸς ὑποφῆται ἀνιπτόποδες Τόμουροι ἐκαλοῦντο, ἐν συγκοπῇ ἀπὸ τοῦ Τομάρουροι[1], ὡς ἂν τοῦ Τομάρου φύλακες. καὶ τὸ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ὑπὸ Ἀμφινόμου λεγόμενον,

εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,

[γράφουσιν·]

εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο Τόμουροι.

οὐδαμοῦ γὰρ τὰ μαντεῖα θέμιστας καλεῖ Ὅμηρος, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ νομίμων ἐθῶν εἴωθε καλεῖν τὸ θέμιστας. πρότερον δὴ ὑπὸ ἀνδρῶν προφητῶν ἐκρατεῖτο, ὕστερον δὲ ὑπὸ τριῶν γυναικῶν γραιῶν. ἦν δὲ πρότερον περὶ Σκότουσσαν, πόλιν τῆς Πελασγιώτιδος, τὸ χρηστήριον· ἐμπρησθέντος δ' ὑπό τινων τοῦ δένδρου, μετηνέχθη κατὰ χρησμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δωδώνῃ. ἐχρησμῴδει δ' οὐ διὰ λόγων, ἀλλὰ διά τινων συμβόλων, ὥσπερ τὸ ἐν Λιβύῃ Ἀμμωνιακόν· ἴσως δέ τινα πτῆσιν αἱ τρεῖς περιστεραὶ ἐπέτοντο ἐξαίρετον, ἐξ ὧν αἱ ἱέρειαι παρατηρούμεναι προεθέσπιζον. φασὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν τῶν Μολοττῶν καὶ Θεσπρωτῶν γλῶτταν τὰς γραίας πελίας καλεῖσθαι καὶ τοὺς γέροντας πελίους, καὶ ἴσως οὐκ ὄρνεα ἦσαν αἱ θρυλούμεναι πελειάδες, ἀλλὰ γυναῖκες γραῖαι τρεῖς περὶ τὸ ἱερὸν σχολάζουσαι. Ὅτι ἡ παροιμία, Τὸ ἐν Δωδώνῃ χαλκεῖον, ἐντεῦθεν ὠνομάσθη· χαλκεῖον ἦν ἐν τῷ ἱερῷ, ἔχον ὑπερκείμενον

---

1. τομόραροι

ἀνδριάντα, κρατοῦντα μάστιγα χαλκῆν, ἀνάθημα Κορκυραίων· ἡ δὲ μάστιξ ἦν τριπλῆ, ἁλυσιδωτή, ἀπηρτημένους ἔχουσα ἐξ αὐτῆς ἀστραγάλους, οἳ πλήττοντες τὸ χαλκεῖον συνεχῶς, ὁπότε αἰωροῖντο ὑπὸ τῶν ἀνέμων, μακροὺς ἤχους ἀπειργάζοντο, ἕως ὁ μετρῶν τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἤχου μέχρι τέλους καὶ ἐπὶ υʹ προέλθοι[1]· ὅθεν καὶ ἡ παροιμία ἐλέχθη, Ἡ Κερκυραίων μάστιξ. Ὅτι ἡ Κόρκυρα τὸ παλαιὸν εὐτυχὴς ἦν καὶ δύναμιν ναυτικὴν πλείστην εἶχεν, ἀλλ' ὑπὸ πολέμων τινῶν καὶ τυράννων ἐφθάρη· καὶ ὕστερον ὑπὸ Ῥωμαίων ἐλευθερωθεῖσα οὐκ ἐπῃνέθη, ἀλλ' ἐπὶ λοιδορίᾳ παροιμίαν ἔλαβεν·

ἐλευθέρα Κόρκυρα, χέζ' ὅπου θέλεις.

Ὅτι ἡ Μακεδονία περιορίζεται ἐκ μὲν δυσμῶν τῇ παραλίᾳ τοῦ Ἀδρίου, ἐξ ἀνατολῶν δὲ τῇ παραλλήλῳ ταύτης μεσημβρινῇ γραμμῇ τῇ διὰ τῶν ἐκβολῶν Ἕβρου ποταμοῦ καὶ Κυψέλων πόλεως, ἐκ βορρᾶ δὲ τῇ νοουμένῃ εὐθείᾳ γραμμῇ τῇ διὰ Βερτίσκου ὄρους καὶ Σκάρδου καὶ Ὀρβήλου καὶ Ῥοδόπης καὶ Αἵμου (τὰ γὰρ ὄρη ταῦτα, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Ἀδρίου, διήκει κατὰ εὐθεῖαν γραμμὴν ἕως τοῦ Εὐξείνου, ποιοῦντα χερρόνησον μεγάλην πρὸς νότον, τήν τε Θρᾴκην ὁμοῦ καὶ Μακεδονίαν καὶ Ἤπειρον καὶ Ἀχαΐαν)· ἐκ νότου δὲ τῇ Ἐγνατίᾳ ὁδῷ, ἀπὸ Δυρραχίου[2] πόλεως πρὸς ἀνατολὰς ἰούσῃ ἕως Θεσσαλονικείας· καὶ ἔστι τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς Μακεδονίας παραλληλόγραμμον ἔγγιστα. Ὅτι ὁ Πηνειὸς ποταμός, ῥέων διὰ τῶν Τεμπῶν, καὶ ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Πίνδου ὄρους, καὶ διὰ μέσης Θεσσαλίας καὶ τῶν Λαπιθῶν καὶ Περαιβῶν, δεχόμενός τε τὸν Εὔρωπον ποταμόν, ὃν Ὅμηρος Τιταρήσιον ὠνόμασε, διορίζει Μακεδονίαν μὲν πρὸς βορρᾶν, Θεσσαλίαν δὲ πρὸς νότον· αἱ δὲ τοῦ Εὐρώπου ποταμοῦ πηγαὶ ἐκ τοῦ Τιταρίου[3] ὄρους ἄρχονται, ὅ ἐστι συνεχὲς τῷ Ὀλύμπῳ· καὶ ἔστιν ὁ μὲν Ὄλυμπος τῆς Μακεδονίας, ἡ δὲ Ὄσσα τῆς Θεσσαλίας καὶ τὸ Πήλιον. Ὅτι ὑπὸ ταῖς ὑπωρείαις τοῦ Ὀλύμπου, παρὰ τὸν Πηνειὸν ποταμόν, Γυρτών ἐστι, πόλις Περαιβικὴ καὶ Μαγνῆτις, ἐν ᾗ Πειρίθους τε καὶ Ἰξίων ἦρξαν. ἀπέχει † δ' ἡ Γυρτὼν τῆς Τύρρηνος πόλεως[4]

1. προσελθεῖν, sed punctum supra σ positum. 2. δυρρακίου 3. κιταρίου 4. vid. lgd. ἀπέχει δὲ σταδίους ρʹ τῆς Γυρτῶνος πόλις

[illegible]

[illegible] ἡ μὲν οὖν Πύδνα Πιερική ἐστι πόλις, ἡ δὲ Ἄλωρος Βοττιαία. ἐν μὲν οὖν τῷ πρὸ τῆς Πύδνης πεδίῳ Ῥωμαῖοι Περσέα καταπολεμήσαντες καθεῖλον τὴν τῶν Μακεδόνων βασιλείαν. ἐν δὲ τῷ πρὸ τῆς Μεθώνης πεδίῳ γενέσθαι συνέβη Φιλίππῳ τῷ Ἀμύντου τὴν ἐκκοπὴν τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ καταπελτικῷ βέλει κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως. Ὅτι τὴν Πέλλαν, οὖσαν μικρὰν πρότερον, Φίλιππος εἰς μῆκος ηὔξησε, τραφεὶς ἐν αὐτῇ. ἔχει δὲ λίμνην πρὸ αὐτῆς, ἐξ ἧς ὁ Λουδίας ποταμὸς ῥεῖ· τὴν δὲ λίμνην πληροῖ τοῦ Ἀξιοῦ τι ποταμοῦ ἀπόσπασμα. εἶτα ὁ Ἀξιός, διαιρῶν τήν τε Βοττιαίαν καὶ τὴν Ἀμφαξῖτιν γῆν καὶ παραλαβὼν τὸν Ἐρίγωνα ποταμόν, ἐξίησι μεταξὺ Χαλάστρας καὶ Θέρμης. ἐπίκειται δὲ τῷ Ἀξιῷ ποταμῷ χωρίον, ὅπερ Ὅμηρος Ἀμυδῶνα καλεῖ, καί φησι τοὺς Παίονας ἐντεῦθεν εἰς Τροίαν ἐπικούρους ἐλθεῖν·

τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρυρέοντος.

ἀλλ' ἐπεὶ ὁ μὲν Ἀξιὸς θολερός ἐστι, κρήνη δέ τις ἐξ Ἀμυδῶνος ἀνίσχουσα καὶ ἐπιμιγνυμένη αὐτῷ καλλίστου ὕδατος, διὰ τοῦτο τὸν ἑξῆς στίχον,

Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν,

μεταγράφουσιν οὕτως·

1. πόλιν

Ἀξιοῦ, ᾧ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἴης.

οὐ γὰρ τὸ τοῦ Ἀξιοῦ ὕδωρ κάλλιστον † τῆς γῆς τῇ ὄψει κίδναται, ἀλλὰ τῆς γῆς τῷ Ἀξιῷ[1]. Ὅτι μετὰ τὸν Ἀξιὸν ποταμὸν ἡ Θεσσαλονίκη ἐστὶ πόλις, ἣ πρότερον Θέρμη ἐκαλεῖτο· κτίσμα δ' ἐστὶ Κασσάνδρου, ὃς ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, παιδὸς δὲ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ὠνόμασε· μετῴκισε δὲ τὰ πέριξ πολίχνια εἰς αὐτήν, οἷον Χαλάστραν, Αἰνέαν, Κισσὸν καί τινα καὶ ἄλλα. ἐκ δὲ τοῦ Κισσοῦ τούτου ὑπονοήσειεν ἄν τις γενέσθαι καὶ τὸν παρ' Ὁμήρῳ Ἰφιδάμαντα[2], οὗ ὁ πάππος Κισσεὺς ἔθρεψεν αὐτόν, φησίν, ἐν Θρῄκῃ, ἣ νῦν Μακεδονία καλεῖται. Ὅτι ἡ Βέροια πόλις ἐν ταῖς ὑπωρείαις κεῖται τοῦ Βερμίου ὄρους. Ὅτι ἡ Παλλήνη χερρόνησος, ἧς ἐν τῷ ἰσθμῷ κεῖται ἡ πρὶν μὲν Ποτίδαια, νῦν δὲ Κασσάνδρεια, Φλέγρα τὸ πρὶν ἐκαλεῖτο. ᾤκουν δ' αὐτὴν οἱ μυθευόμενοι Γίγαντες, ἔθνος ἀσεβὲς καὶ ἄνομον, οὓς Ἡρακλῆς διέφθειρεν. ἔχει δὲ πόλεις δ', Ἄφυτιν, Μένδην, Σκιώνην, Σάνην. Ὅτι τῆς Ὀλύνθου ἐπίνειόν ἐστι Μηκύπερνα ἐν τῷ Τορωναίῳ κόλπῳ. Ὅτι πλησίον Ὀλύνθου χωρίον ἐστὶ κοῖλον, καλούμενον Κανθαρώλεθρον ἐκ τοῦ συμβεβηκότος· τὸ γὰρ ζῷον ὁ κάνθαρος πέριξ τῆς χώρας γινόμενος, ἡνίκα ψαύσῃ τοῦ χωρίου ἐκείνου, διαφθείρεται. Ὅτι ἀντικρὺ Κανάστρου, ἄκρου τῆς Παλλήνης, ἡ Δέρρις ἐστὶν ἄκρα, πλησίον Κωφοῦ λιμένος· καὶ ὁ Τορωναῖος κόλπος ὑπὸ τούτων ἀφορίζεται. καὶ πρὸς ἀνατολὰς αὖθις κεῖται τὸ ἄκρον τοῦ Ἄθωνος, ὃ ἀφορίζει τὸν Σιγγιτικὸν κόλπον· ὡς εἶναι ἐφεξῆς κόλπους τοῦ Αἰγαίου πελάγους πρὸς βορρᾶν ἀλλήλων ἀπέχοντας οὕτως· Μαλιακόν, Παγασιτικόν, Θερμαῖον, Τορωναῖον, Σιγγιτικόν, Στρυμονικόν. τὰ δὲ ἄκρα, Ποσείδιον μὲν τὸ μεταξὺ Μαλιακοῦ καὶ Παγασιτικοῦ, τὸ δὲ ἐφεξῆς πρὸς βορρᾶν Σηπιάς, εἶτα τὸ ἐν Παλλήνῃ Κάναστρον, εἶτα Δέρρις, εἶτα Νυμφαῖον ἐν τῷ Ἄθωνι πρὸς τῷ Σιγγιτικῷ, τὸ δὲ πρὸς τῷ Στρυμονικῷ Ἀκράθως ἄκρον, ὧν μεταξὺ ὁ Ἄθων, οὗ πρὸς ἀνατολὰς ἡ Λῆμνος· πρὸς δὲ βορρᾶν ἀφορίζει τὸν Στρυμονικὸν κόλπον ἡ Νεάπολις. Ὅτι Ἄκανθος πόλις ἐν τῷ Σιγ-

1. vid. lgd. ὕδωρ κάλλιστον τῇ πηγῇ ἐπικίδναται, ἀλλὰ τὸ τῆς πηγῆς τῷ Ἀξιῷ. 2. ἀμφιδάμαντα

Κραννών· καί φασιν, ὅταν εἴπῃ ὁ ποιητής, τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης, Ἐφύρους μὲν λέγεσθαι τοὺς Κραννωνίους, Φλεγύας δὲ τοὺς Γυρτωνίους. Ὅτι τὸ Δῖον ἡ πόλις οὐκ ἐν τῷ αἰγιαλῷ τοῦ Θερμαίου κόλπου ἐστὶν ἐν ταῖς ὑπωρείαις τοῦ Ὀλύμπου, ἀλλ' ὅσον ζ' ἀπέχει σταδίους· ἔχει δ' ἡ πόλις τὸ Δῖον κώμην πλησίον Πίμπλειαν, ἔνθα Ὀρφεὺς διέτριβεν. Ὅτι τὸ παλαιὸν οἱ μάντεις καὶ μουσικὴν εἰργάζοντο. Ὅτι μετὰ τὸ Δῖον πόλιν ὁ Ἁλιάκμων ποταμός ἐστιν, ἐκβάλλων εἰς τὸν Θερμαῖον κόλπον· καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἡ πρὸς βορρᾶν τοῦ κόλπου παραλία, Πιερία καλεῖται ἕως τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ, ἐν ᾗ καὶ πόλις Πύδνα, ἣ νῦν Κίτρον καλεῖται· εἶτα Μεθώνη καὶ Ἄλωρος πόλεις[1]*· εἶτα Ἐρίγων καὶ Λουδίας ποταμοί. ἀπὸ δὲ Λουδίου εἰς Πέλλαν πόλιν ἀνάπλους στάδια ρκ'. ἀπέχει δ' ἡ Μεθώνη τῆς μὲν Πύδνης στάδια μ', τῆς Ἀλώρου δὲ ο' στάδια. ἡ μὲν οὖν Πύδνα Πιερική ἐστι πόλις, ἡ δὲ Ἄλωρος Βοτταϊκή. ἐν μὲν οὖν τῷ πρὸ τῆς Πύδνης πεδίῳ Ῥωμαῖοι Περσέα καταπολεμήσαντες καθεῖλον τὴν τῶν Μακεδόνων βασιλείαν. ἐν δὲ τῷ πρὸ τῆς Μεθώνης πεδίῳ γενέσθαι συνέβη Φιλίππῳ τῷ Ἀμύντου τὴν ἐκκοπὴν τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ καταπελτικῷ βέλει κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως. Ὅτι τὴν Πέλλαν, οὖσαν μικρὰν πρότερον, Φίλιππος εἰς μῆκος ηὔξησε, τραφεὶς ἐν αὐτῇ. ἔχει δὲ λίμνην πρὸ αὐτῆς, ἐξ ἧς ὁ Λουδίας ποταμὸς ῥεῖ· τὴν δὲ λίμνην πληροῖ τοῦ Ἀξιοῦ τι ποταμοῦ ἀπόσπασμα. εἶτα ὁ Ἀξιός, διαιρῶν τήν τε Βοττιαίαν καὶ τὴν Ἀμφαξῖτιν γῆν καὶ παραλαβὼν τὸν Ἐρίγωνα ποταμόν, ἐξίησι μεταξὺ Χαλάστρας καὶ Θέρμης. ἐπίκειται δὲ τῷ Ἀξιῷ ποταμῷ χωρίον, ὅπερ Ὅμηρος Ἀμυδῶνα καλεῖ, καί φησι τοὺς Παίονας ἐντεῦθεν εἰς Τροίαν ἐπικούρους ἐλθεῖν·*

τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρυρέοντος.

ἀλλ' ἐπεὶ ὁ μὲν Ἀξιὸς θολερός ἐστι, κρήνη δέ τις ἐξ Ἀμυδῶνος ἀνίσχουσα καὶ ἐπιμιγνυμένη αὐτῷ καλλίστου ὕδατος, διὰ τοῦτο τὸν ἑξῆς στίχον,

Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν,

μεταγράφουσιν οὕτως·

---

1. πόλις

Ἀξιοῦ, ᾧ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἴης.

οὐ γὰρ τὸ τοῦ Ἀξιοῦ ὕδωρ κάλλιστον † τῆς γῆς τῇ ὄψει κίδναται, ἀλλὰ τῆς γῆς τῷ Ἀξιῷ[1]. Ὅτι μετὰ τὸν Ἀξιὸν ποταμὸν ἡ Θεσσαλονίκη ἐστὶ πόλις, ἣ πρότερον Θέρμη ἐκαλεῖτο· κτίσμα δ' ἐστὶ Κασσάνδρου, ὃς ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, παιδὸς δὲ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ὠνόμασε· μετῴκισε δὲ τὰ πέριξ πολίχνια εἰς αὐτήν, οἷον Χαλάστραν, Αἰνέαν, Κισσὸν καί τινα καὶ ἄλλα. ἐκ δὲ τοῦ Κισσοῦ τούτου ὑπονοήσειεν ἄν τις γενέσθαι καὶ τὸν παρ' Ὁμήρῳ Ἰφιδάμαντα[2], οὗ ὁ πάππος Κισσεὺς ἔθρεψεν αὐτόν, φησίν, ἐν Θρῄκῃ, ἣ νῦν Μακεδονία καλεῖται. Ὅτι ἡ Βέροια πόλις ἐν ταῖς ὑπωρείαις κεῖται τοῦ Βερμίου ὄρους. Ὅτι ἡ Παλλήνη χερρόνησος, ἧς ἐν τῷ ἰσθμῷ κεῖται ἡ πρὶν μὲν Ποτίδαια, νῦν δὲ Κασσάνδρεια, Φλέγρα τὸ πρὶν ἐκαλεῖτο. ᾤκουν δ' αὐτὴν οἱ μυθευόμενοι Γίγαντες, ἔθνος ἀσεβὲς καὶ ἄνομον, οὓς Ἡρακλῆς διέφθειρεν. ἔχει δὲ πόλεις δ', Ἄφυτιν, Μένδην, Σκιώνην, Σάνην. Ὅτι τῆς Ὀλύνθου ἐπίνειόν ἐστι Μηκύπερνα ἐν τῷ Τορωναίῳ κόλπῳ. Ὅτι πλησίον Ὀλύνθου χωρίον ἐστὶ κοῖλον, καλούμενον Κανθαρώλεθρον ἐκ τοῦ συμβεβηκότος· τὸ γὰρ ζῷον ὁ κάνθαρος πέριξ τῆς χώρας γινόμενος, ἡνίκα ψαύσῃ τοῦ χωρίου ἐκείνου, διαφθείρεται. Ὅτι ἀντικρὺ Κανάστρου, ἄκρου τῆς Παλλήνης, ἡ Δέρρις ἐστὶν ἄκρα, πλησίον Κωφοῦ λιμένος· καὶ ὁ Τορωναῖος κόλπος ὑπὸ τούτων ἀφορίζεται. καὶ πρὸς ἀνατολὰς αὖθις κεῖται τὸ ἄκρον τοῦ Ἄθωνος, ὃ ἀφορίζει τὸν Σιγγιτικὸν κόλπον· ὡς εἶναι ἐφεξῆς κόλπους τοῦ Αἰγαίου πελάγους πρὸς βορρᾶν ἀλλήλων ἀπέχοντας οὕτως· Μαλιακόν, Παγασιτικόν, Θερμαῖον, Τορωναῖον, Σιγγιτικόν, Στρυμονικόν. τὰ δὲ ἄκρα, Ποσείδιον μὲν τὸ μεταξὺ Μαλιακοῦ καὶ Παγασιτικοῦ, τὸ δὲ ἐφεξῆς πρὸς βορρᾶν Σηπιάς, εἶτα τὸ ἐν Παλλήνῃ Κάναστρον, εἶτα Δέρρις, εἶτα Νυμφαῖον ἐν τῷ Ἄθωνι πρὸς τῷ Σιγγιτικῷ, τὸ δὲ πρὸς τῷ Στρυμονικῷ Ἀκράθως ἄκρον, ὧν μεταξὺ ὁ Ἄθων, οὗ πρὸς ἀνατολὰς ἡ Λῆμνος· πρὸς δὲ βορρᾶν ἀφορίζει τὸν Στρυμονικὸν κόλπον ἡ Νεάπολις. Ὅτι Ἄκανθος πόλις ἐν τῷ Σιγ-

1. vid. lgd. ὕδωρ κάλλιστον τῇ πηγῇ ἐπικίδναται, ἀλλὰ τὸ τῆς πηγῆς τῷ Ἀξιῷ. 2. ἀμφιδάμαντα

γιτικῷ[1] κόλπῳ ἐστὶ παράλιος πλησίον τῆς τοῦ Ξέρξου διώρυχος· ἔχει δ' ὁ Ἄθων ε' πόλεις, Δῖον, Κλεωνάς, Θύσσον[2], Ὀλόφυξιν, Ἀκροθώους[3]· αὕτη δὲ πρὸς τῇ κορυφῇ τοῦ Ἄθωνος κεῖται. ἔστι δ' ὁ Ἄθων ὄρος μαστοειδές, ὀξύτατον, ὑψηλότατον, οὗ οἱ τὴν κορυφὴν οἰκοῦντες ὁρῶσι τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα πρὸ ὡρῶν γ' τῆς ἐν τῇ παραλίᾳ ἀνατολῆς. καὶ ἔστιν ἀπὸ πόλεως τῆς Ἀκάνθου ὁ περίπλους τῆς χερρονήσου ἕως Σταγείρου, πόλεως τοῦ Ἀριστοτέλους, στάδια ν', ἐν ᾗ λιμὴν ὄνομα Κάπρος καὶ νησίον ὁμώνυμον τῷ λιμένι· εἶτα αἱ τοῦ Στρυμόνος ἐκβολαί· εἶτα Φάγρης, Γαληψός, Ἀπολλωνία, πᾶσαι πόλεις· εἶτα τὸ Νέστου[4] στόμα τοῦ διορίζοντος Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην, ὡς Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος, ὁ τούτου παῖς, διώριζον ἐν τοῖς κατ' αὐτοὺς χρόνοις. εἰσὶ δὲ περὶ τὸν Στρυμονικὸν κόλπον πόλεις καὶ ἕτεραι, οἷον Μύρκινος[5], Ἄργιλος, Δραβῆσκος[6], Δάτον, ὅπερ καὶ ἀρίστην ἔχει χώραν καὶ εὔκαρπον καὶ ναυπήγια καὶ χρυσοῦ μέταλλα· ἀφ' οὗ καὶ παροιμία, Δάτον ἀγαθῶν[7], ὡς καὶ ἀγαθῶν ἀγαθίδες[8]. Ὅτι πλεῖστα μέταλλά ἐστι χρυσοῦ ἐν ταῖς Κρηνίσιν, ὅπου νῦν οἱ Φίλιπποι πόλις ἵδρυται, πλησίον τοῦ Παγγαίου ὄρους· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ Παγγαῖον ὄρος χρύσεια καὶ ἀργύρεια ἔχει μέταλλα καὶ ἡ πέραν καὶ ἡ ἐντὸς τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ μέχρι Παιονίας· φασὶ δὲ καὶ τοὺς τὴν Παιονίαν γῆν ἀροῦντας εὑρίσκειν χρυσοῦ τινα μόρια. Ὅτι ὁ Στρυμὼν ποταμὸς ἄρχεται ἐκ τῶν περὶ τὴν Ῥοδόπην[9] Ἀγριάνων. Ὅτι ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἀστεροπαῖος, υἱὸς Πηλεγόνος, ἐκ Παιονίας ὢν τῆς ἐν Μακεδονίᾳ ἱστορεῖται· διὸ καὶ Πηλεγόνος υἱός· οἱ γὰρ Παίονες Πελαγόνες ἐκαλοῦντο. Ὅτι ἡ νῦν Φίλιπποι πόλις Κρηνίδες ἐκαλοῦντο τὸ παλαιόν. Ὅτι Σίντοι[10], ἔθνος Θρᾳκικόν, κατῴκει τὴν Λῆμνον νῆσον· ὅθεν Ὅμηρος Σίντιας αὐτοὺς καλεῖ, λέγων·

ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες.

Ὅτι μετὰ τὸν Νέστον ποταμὸν πρὸς ἀνατολὰς Ἄβδηρα πόλις, ἐπώνυμος Ἀβδήρου, ὃν οἱ τοῦ Διομήδους ἵπποι ἔφαγον· εἶτα

---

1. σιγγικῷ 2. θύσσαν 3. ἀκρεσθώους 4. νέσσου 5. μυρκῖνος 6. δραβίσκος 7. ἀγαθον (sine acc.) 8. ἀγαθὰ ἀγαθῶν ἀγαθοιδας (sine acc.) 9. ῥοδόπιν 10. σῖντοι

Δίκαια πόλις πλησίον, ἧς[1] ὑπέρκειται λίμνη μεγάλη ἡ Βιστονίς· εἶτα πόλις Μαρώνεια. Ὅτι ὁ νῦν ποταμὸς Ῥιγινία ἐν Θράκῃ καλούμενος Ἐρίγων ἦν καλούμενος. Ὅτι τὴν Σαμοθράκην Ἰασίων καὶ Δάρδανος ἀδελφοὶ ᾤκουν· κεραυνωθέντος δὲ Ἰασίωνος διὰ τὴν εἰς Δήμητρα ἁμαρτίαν, ὁ Δάρδανος ἀπάρας ἐκ Σαμοθράκης, ἐλθὼν ᾤκησεν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς Ἴδης, τὴν πόλιν Δαρδανίαν καλέσας, καὶ ἐδίδαξε τοὺς Τρῶας τὰ ἐν Σαμοθράκῃ μυστήρια· ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Σαμοθράκη Σάμος πρίν. Ὅτι ἡ ἐν Θράκῃ Χερρόνησος γ′ ποιεῖ θαλάσσας, Προποντίδα ἐκ βορρᾶ, Ἑλλήσποντον ἐξ ἀνατολῶν, καὶ τὸν Μέλανα κόλπον ἐκ νότου· ὅπου καὶ ὁ Μέλας ποταμὸς βάλλει, ὁμώνυμος τῷ κόλπῳ. Ὅτι ἐν τῷ ἰσθμῷ τῆς Χερσονήσου γ′ πόλεις κεῖνται· πρὸς μὲν τῷ Μέλανι κόλπῳ Καρδία, πρὸς δὲ τῇ Προποντίδι Πακτύη, πρὸς δὲ τῇ μεσογαίᾳ[2] Λυσιμαχία· μῆκος τοῦ ἰσθμοῦ στάδια μ′. Ὅτι ἡ πόλις ὁ Ἐλεοῦς ἀρσενικῶς λέγεται· τάχα δὲ καὶ ὁ Τραπεζοῦς.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ Η[3].

Ὅτι ἡ ἅπασα Ἑλλὰς χερρονήσοις ὁρίζεται· ὧν πρώτη ἡ Πελοπόννησος, ἰσθμῷ κλειομένη μ′ σταδίων· δευτέρα δὲ ἡ καὶ ταύτην περιέχουσα, ἧς ἰσθμός ἐστιν ὁ ἐκ Παγῶν τῶν Μεγαρικῶν εἰς Νίσαιαν, τὸ Μεγαρέων ἐπίνειον, ὑπερβολῇ σταδίων ρκ′ ἀπὸ θαλάττης τῆς Κορινθίας ἐπὶ θάλατταν τὴν Σαρωνικήν· τρίτη δ᾽ ἡ καὶ ταύτην περιέχουσα, ἀπὸ[4] τοῦ μυχοῦ τοῦ Κρισαίου κόλπου μέχρι Θερμοπυλῶν· ἡ ἐπινοουμένη εὐθεῖα γραμμὴ ὅσον φη′ σταδίων, τὴν μὲν Βοιωτίαν ἅπασαν ἐντὸς ἀπολαμβάνουσα, τὴν δὲ Φωκίδα τέμνουσα λοξὴν καὶ τοὺς Ἐπικνημιδίους Λοκρούς· τετάρτη δ᾽ ἡ ἀπὸ τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου διὰ τῆς Οἴτης καὶ τῆς Τραχινίας εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον καθήκοντα.

---

1. ∞ (sic) 2. μεσογείᾳ 3. Hic libri index deest in cod. 4. vid. lgd. ἧς ἰσθμὸς ἀπὸ κτλ.: cf. Str. p. 334.

ἔχουσα τὸν ἰσθμὸν καὶ τὰς Θερμοπύλας, ὅσον ω΄ ὄντα σταδίων. πλειόνων δὲ ἢ ͵α ἄλλος ἐστίν, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κόλπου τοῦ Ἀμπρακικοῦ διὰ Θετταλῶν καὶ Μακεδόνων εἰς τὸν Θερμαῖον διήκων μυχόν. Ὅτι ὁ Πύλος ἐστὶ μὲν καὶ πόλις·

οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐυκτίμενον πτολίεθρον·

ἔστι δὲ καὶ ἡ χώρα·

ὅς τ'[1] εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.

περὶ δὲ τὴν πόλιν τὴν Πύλον ῥεῖ ποταμὸς Ἄμαθος καλούμενος, ὅθεν τό·

Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος.

ἡ δὲ Ἦλις ἡ χώρα ἐστίν· οὔπω γὰρ ἦν ἐπὶ τῶν Ὁμήρου χρόνων ἡ νῦν Ἦλις πόλις κτισθεῖσα. Ὅτι Τριφυλία ἡ περὶ τὴν Ἦλιν χώρα ἐκλήθη διὰ τὰ τρία γένη, τό τε τῶν ἀπ' ἀρχῆς Ἐπειῶν[2] κατασχόντων τὴν χώραν καὶ τὸ τῶν ἐποικησάντων Μινυῶν καὶ τρίτον τὸ τῶν Ἠλείων τῶν ὕστατα ἐπικρατησάντων. Ὅτι Κυλλήνη ἐπίνειόν ἐστιν Ἠλείων, ἀπέχουσα τῆς Ἤλιδος πόλεως στάδια ρκ΄. μέμνηται δὲ τῆς Κυλλήνης ταύτης καὶ Ὅμηρος, λέγων·

Ὦτον Κυλλήνιον, ἀρχὸν Ἐπειῶν.

οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ Ἀρκαδικοῦ ὄρους ὄντα ἤμελλεν ἡγεμόνα τῶν Ἐπειῶν ἀποφῆναι. Ὅτι μετὰ τὴν Κυλλήνην πρὸς νότον ὁ Σελλήεις ἐστὶ ποταμός, ῥέων ἐκ Φολόης διὰ πόλεως Ἐφύρας, ἑτέρας οὔσης τῆς Θετταλικῆς καὶ τῆς Θεσπρωτικῆς καὶ τῆς Κορίνθου· καὶ περὶ ταύτης λέγει Ὅμηρος·

τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.

ἐκεῖ δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ᾤχετο·

φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος.

καὶ δὴ καὶ περὶ ταύτης λέγουσιν οἱ μνηστῆρες·

ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἔλθοι πίειραν ἄρουραν,
ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ.

ἐκεῖθεν ἦν καὶ ἡ τοῦ Αὐγείου θυγάτηρ·

ἣ τόσα φάρμακα ᾔδει, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.

πρὸ δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ Μινύειος[3] ποταμός ἐστιν· εἶτα ἡ Χελωνάτας[4] ἄκρα πρὸς νότον, καὶ Πύλος ἕτερος τοῦ Μεσσηνιακοῦ

1. ὥστ' 2. ἄπιων 3. μηνιός (sic) 4. χελωνήτις (sic)

τοῦ Νέστορα θρέψαντος. τρεῖς γάρ εἰσι Πύλοι, ὡς καὶ τὸ ἔπος δηλοῖ·

ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο, Πύλος γε μέν ἐστι καὶ ἄλλος,

ὅ τε Μεσσηνιακὸς καὶ ὁ τῆς Ἤλιδος καὶ ὁ Τριφυλιακός[1]. Ὅτι εἴωθεν Ὅμηρος τὰ μέρη πολλάκις τοῖς ὅλοις συναριθμεῖν· οἷον·

ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·

καὶ

ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε.

καὶ

οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο Ἐχινάων θ' ἱεράων.

καὶ

Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοί.

τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ

οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον·

τὸ γὰρ Βουπράσιον μέρος ἐστὶ τῆς Ἤλιδος μοίρας. Ὅτι ἐστί τις ποταμὸς Ἀχελῷος περὶ Δύμην πόλιν τῆς Ἤλιδος, ὁμώνυμος τῷ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ποταμῷ Ἀχελῴῳ καλουμένῳ. Ὅτι ἀπὸ Φειᾶς πόλεως τῆς ἐν Ἤλιδι ἕως Ὀλυμπίας ἀπὸ θαλάσσης ἄνοδος στάδιοι ρκ' τὸ ἐγγυτάτω. Ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τόπου ἄρχεται Εὐρώτας τε καὶ Ἀλφειός, ἐξ Ἀσέας κώμης τῆς Μεγαλοπολίτιδος, δύντες δὲ ἐπὶ συχνοὺς σταδίους ἀνατέλλουσι πάλιν, καὶ ὁ μὲν εἰς τὴν Λακωνικήν, ὁ δὲ εἰς τὴν Πισᾶτιν κατάγεται. Ὅτι ὁ Ἀλφειὸς ποταμός, παραλαβὼν τόν τε Κελάδοντα καὶ Ἐρύμανθον καὶ ἄλλους ποταμοὺς καὶ διελθὼν παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν, ἐκβάλλει εἰς τὴν Σικελικὴν θάλασσαν. Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Πύλου ἠμαθόεντος ὄρος ἐστὶ καλούμενον Μίνθη. φασὶ δὲ τὴν Μίνθην, παλλακίδα οὖσαν τοῦ Ἅιδου πρίν, ἀπατηθῆναι μὲν ὑπὸ τῆς Κόρης, μεταμορφωθῆναι δὲ εἰς τὸ φυτὸν τὴν μίνθην, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἡδύοσμον. Ὅτι ὁ πρὸ τοῦ Πύλου αἰγιαλὸς θινώδης ἐστὶ καὶ στενός, ὅθεν ἠμαθόεις ὁ Πύλος. Ὅτι Λέπρεον πόλις τῆς Μεσσηνίας, ἀφ' οὗ ὁ ἠμαθόεις Πύλος Λεπρεάτης. Ὅτι, ἔνθα ὁ Τηλέμαχος κατέλαβε τὸν Νέστορα θύοντα, τὸ ἱερόν ἐστι τοῦ Σαμίου Ποσειδῶνος·

1. τριφυλλιακός.

ἡ δὲ Σάμος κώμη ἐστὶ τῆς Μεσσηνίας. Ὅτι τὴν Θρυόεσσαν πόλιν, αἰπεῖαν κολώνην, καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, τὴν αὐτὴν λέγει εἶναι Ὅμηρος· καὶ γὰρ ἐκεῖ περάσιμος γίνεται ὁ Ἀλφειὸς ποταμός. Ἀλφειὸς δὲ ὠνόμασται διὰ τὸ δύναμιν ἔχειν τοὺς ἀλφοὺς ἰᾶσθαι. Ὅτι ἡ Οἰχαλία πόλις, ἡ τοῦ Εὐρύτου Οἰχαλιῆος, ἡ νῦν καλουμένη Ἀνδανία, πολίχνιον Ἀρκαδικόν, ὁμώνυμον τῷ Θετταλικῷ καὶ τῷ Εὐβοϊκῷ. Ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι Πύλοι παραθαλάσσιοί εἰσιν, ὁ δὲ τοῦ Νέστορος, ὁ Τριφυλιακὸς[1] καὶ Ἀρκαδικὸς καὶ Λεπρεατικός, ὑπὲρ τοὺς λ′ σταδίους τῆς θαλάσσης ἀπέχει, ὡς δηλοῖ ὁ Πεισίστρατος καὶ ὁ Τηλέμαχος, μὴ εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν μετὰ τοῦ ἅρματος, ἀλλὰ παραλλάξαντες. Ὅτι ὁ Τηλέμαχος, ὑφορώμενος τὴν τῶν μνηστήρων ἐνέδραν, ἔπλεε πρῶτον μὲν πρὸς βορρᾶν ἕως Ἤλιδος, εἶτα ἐκεῖθεν διὰ τῶν Ἐχινάδων νήσων ἕως τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου, πορευθεὶς πρὸς ἀνατολάς, ἐκεῖθεν αὖθις ἔκαμψε πρὸς νότον καὶ παρήλλαξε τὴν ἐνέδραν. Ὅτι ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ Ζεὺς μέγιστος ἐλεφάντινος, ἔργον Φειδίου τοῦ Χαρμίδου Ἀθηναίου θαυμασιώτατον· ἐποίησε δ' αὐτὸν ὁ Φειδίας, ὡς ἔλεγε, πρὸς τὸ παρ' Ὁμήρῳ παράδειγμα, τὸ

ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων,
ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.

ἐνδείκνυται γὰρ διὰ τούτων τὴν τῆς δυνάμεως ὑπερβολήν, συμπαθουσῶν καὶ τῶν τριχῶν. ἐπὶ δὲ τῆς Ἥρας διὰ τὴν ὕφεσιν, φησί, τῆς δυνάμεως λέγει Ὅμηρος·

σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·

πολὺ γὰρ ὑπερβάλλει τὸ[2] νεύματι μόνῳ σείειν καὶ τὸ ὅλην αὐτὴν σείεσθαι ἐν τῷ θρόνῳ καὶ ποιεῖν τὸ αὐτό. Ὅτι οἱ μετὰ Ὀξύλου καὶ τῶν Ἡρακλειδῶν κατελθόντες Αἰτωλοὶ εἰς Πελοπόννησον συνῴκησαν Ἠλείοις· καὶ αὐτοί εἰσιν οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγῶνα πρῶτοι διαθέντες καὶ τὰς Ὀλυμπιάδας διὰ τετραετηρίδος ὁρίσαντες μετὰ Ἠλείων. καὶ ἕως μὲν τῆς κς′ Ὀλυμπιάδος ἦρχον οἱ Ἠλεῖοι τοῦ ἀγῶνος· εἶτα οἱ Πισᾶται καθυπερτερήσαντες παρέλαβον τὸν ἀγῶνα, ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἀγωνοθετοῦντες·

---

1. τριφυλλιακὸς 2. τῷ

εἶτα πάλιν Λακεδαιμόνιοι ἀφελόμενοι τοὺς Πισάτας παρέδοσαν τοῖς Ἐπειοῖς, καὶ τὸν Πύλον τὸν τοῦ Νέστορος καθελόντες εἰς Λέπρεον συνῴκισαν· τοῦτο δ' ἐποίησαν, διότι τοῖς Μεσσηνίοις ἔναντι Λακεδαιμονίων συνεμάχουν Πισᾶται καὶ Πύλιοι. Ὅτι Σαλμωνεύς, Οἰνόμαος, Πέλοψ καὶ οἱ Πελοπίδαι ἐν Πίσῃ κατῴκουν, ἣ νῦν Βίσα καλεῖται. νῦν δὲ οὐδὲ ὄνομά ἐστι Πισατῶν καὶ Καυκώνων καὶ Πυλίων· ἅπαντα γὰρ ταῦτα Σκύθαι νέμονται. Ὅτι ὁ ἐν Πελοποννήσῳ Ἐνιπεὺς ποταμός, ῥέων ἐκ Σαλμώνης κρήνης, ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἀλφειόν· ἄλλος δ' ἐστὶν Ἐνιπεύς, ποταμὸς Θετταλίας, ὃς ῥέων ἀπὸ τῆς Ὄθρυος δέχεται τὸν Ἀπιδανὸν ποταμόν, ῥέοντα ἀπὸ πόλεως Φαρσάλου. Ὅτι ὑπὸ Σαλμωνέως ἐκπεσὼν ἐκ Πελοποννήσου Αἰτωλὸς ᾤκισε [1] τὴν ἀπ' αὐτοῦ Αἰτωλίαν. τούτου δ' ἀπόγονος, [Ὄξυλος], φίλος ὢν τοῖς περὶ Τήμενον Ἡρακλείδαις, ἡγήσατο τὴν ὁδὸν αὐτοῖς, κατιοῦσιν εἰς Πελοπόννησον, καὶ διένειμεν αὐτοῖς τὴν δορίκτητον χώραν· ἀντέλαβε δὲ χάριν τὴν εἰς τὴν Ἠλείαν κάθοδον, προγονικὴν οὖσαν. ἀπαντησάντων δὲ τῶν Ἐπειῶν μεθ' ὅπλων τοῖς ἀμφὶ Ὄξυλον Αἰτωλοῖς, προεβλήθησαν ἐξ Αἰτωλῶν μὲν Πυραίχμης, ἐξ Ἐπειῶν δὲ Δέγμενος ἐπὶ διαλύσει τῶν ὅλων· τοῦ δὲ Πυραίχμου σφενδόνῃ τὸν Δέγμενον ἀνελόντος, παρέδοσαν τοῖς Αἰτωλοῖς οἱ Ἐπειοὶ τὴν πατρῴαν χώραν καὶ τὴν τοῦ Ὀλυμπίασι Διὸς τοῦ ἱεροῦ ἐπιμέλειαν [καὶ] τοῦ ἀγῶνος, ὃν Ἴφιτος διέθηκεν. Ὅτι τῇ Μοθώνῃ συνεχής ἐστιν ὁ Ἀκρίτας ἄκρα, οὖσα ἀρχὴ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου. καλεῖται δ' Ἀσιναῖος ἀπὸ Ἀσίνης πόλεως τῆς ἐν τῷ κόλπῳ, ὁμωνύμου τῇ Ἑρμιονικῇ [2]. πρὸς ἕω δὲ ἑτέρα ἄκρα τοῦ αὐτοῦ κόλπου, καλουμένη Θυρίδες, ὅμοροι τῇ κατὰ Ταίναρον Λακωνικῇ· εἶτα Καρδαμύλη, εἶτα Φηραί, εἶτα Θουρία [3], ἡ παρ' Ὁμήρῳ Αἴπεια, εἶτα Γερήνιον, ἀφ' οὗ Γερήνιος ὁ Νέστωρ, διὰ τὸ ἐνταῦθα σωθέντα ἀπὸ τοῦ καθ' Ἡρακλέα πολέμου τραφῆναι. Ὅτι ἡ Ἰθώμη πόλις ἐμφερής ἐστι τῇ Κορίνθῳ· περὶ ἧς Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς πρὸς Φίλιππον τὸν Δημητρίου [4] εἶπεν, ὅτι δεῖ σε τούτων τῶν δύο ἔχεσθαι πόλεων, εἴπερ ἐπιθυμεῖς τῆς Πελοποννήσου ἄρξαι· κρατήσας γάρ, φησί, τῶν κεράτων ἀμφοῖν,

---

1. ᾤκησεν 2. ἑρμηνικῇ 3. θοωρέα 4. δημητριον (sine acc.)

καθέξεις τὸν βοῦν. Ὅτι αἱ Θυρίδες ἐν τῷ Μεσσηνιακῷ εἰσι κόλπῳ ἐντὸς τοῦ Ταινάρου· μεταξὺ δὲ τοῦ Ταινάρου καὶ τῆς Μαλέας ὁ Λακωνικός ἐστι κόλπος. Ὅτι ἀπὸ Ταινάρου εἰς Φυκοῦντα, ἄκραν τῆς Κυρηναίας, πρὸς νότον δίαρμά ἐστι σταδίων ͵γ· εἰς δὲ Πάχυνον τῆς Σικελίας ͵δχ´· εἰς δὲ Μαλέαν πρὸς ἀνατολὰς χο´ κατακολπίζοντι· εἰς δὲ Ὄνου γνάθον, ταπεινὴν χερρόνησον ἐνδοτέρω τῶν Μαλεῶν, φκ´. Ὅτι Ὅμηρος, ὥσπερ λέγει κρῖ τὸ κριθὸν[1] καὶ τὸ δῶμα δῶ κατὰ ἀποκοπήν, οὕτω λέγει καὶ Ἄλκιμον τὸν Ἀλκιμέδοντα καὶ Μέσσην τὴν Μεσσήνην· τὸ δὲ βριαρὸν Ἡσίοδος βρῖ καὶ τὸ βριθὺ ὡσαύτως· Σοφοκλῆς δὲ καὶ Ἴων τὸ ῥᾴδιον ῥᾷ· Ἐπίχαρμος δὲ τὸ λίαν λῖ, Συρακὼ δὲ τὰς Συρακούσσας. Ἐμπεδοκλῆς δὲ μίαν λέγει συλλαβὴν ὄψ, τοῦτ' ἔστιν ὄψις· καὶ παρ' Ἀντιμάχῳ·

Δήμητρός τοι Ἐλευσινίης ἱερὴ ὄψ,

καὶ ἄλφιτον ἄλφι· Εὐφορίων δὲ καὶ τὸν ἥλιον λέγει ἧλι[2]· Δωδὼ δὲ τὴν Δωδώνην ἄλλος ποιητής. Ὅτι ἡ Μαλέα ἄκρα μεταξὺ κεῖται τῶν δύο κόλπων, Λακωνικοῦ τε καὶ Ἀργολικοῦ. Ὅτι τὸ Ἄργος παρ' Ὁμήρῳ πολλὰ σημαίνει, οἷον ἡ πόλις αὐτή·

Ἄργος τε Σπάρτη τε·

καὶ Ἄργος ἡ Πελοπόννησος, οἷον·

ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ·

καὶ Ἄργος ἡ Θετταλία, οἷον·

νῦν δ' αὖ τούς[3], ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον·

καὶ ὅλη δὲ ἡ Ἑλλὰς οὕτως καλεῖται παρ' αὐτῷ Ἄργος· Ἀργείους γὰρ καλεῖ τοὺς Ἕλληνας πάντας, ὡς καὶ Δαναοὺς καὶ Ἀχαιούς. Ὅτι ὥσπερ τὰ Κροκύλεια, ὄντα τῆς Ἀκαρνανίας, συναριθμεῖ Ὅμηρος ταῖς νήσοις, οὕτω καὶ τὴν Μάσητα τῇ Αἰγίνῃ, τῆς Ἀργολικῆς οὖσαν. Ὅτι ὁ Κρισαῖος κόλπος τῆς θαλάσσης ὁ Κορινθιακός ἐστι, περιοριζόμενος ὑπό τε Φωκίδος καὶ Βοιωτίας καὶ Μεγαρίδος καὶ ἰσθμοῦ καὶ τοῖς βορειοτέροις τε καὶ δυσμικωτέροις τῆς Πελοποννήσου· ὁ δὲ Κιθαιρὼν καὶ Ἑλικὼν τὰ ὄρη ἐκ βορρᾶ εἰς αὐτὸν καθήκουσι καὶ ὁ μὲν Κιθαιρὼν ἐν τῇ Μεγαρίδι πρὸς τῇ ἀρχῇ τοῦ ἰσθμοῦ, ὁ δὲ Ἑλικὼν πρὸς δυσμάς.

---

1. κρίμνον Cor. 2. ἧλι: cf. Str. p. 364. 3. αὐτοὺς

Ὅτι τινὸς Τεγεάτου χρωμένου ἐν Δελφοῖς, εἰ ἄμεινον αὐτῷ μετοικίζειν εἰς τὸν Κόρινθον, ἀνεῖλεν ὁ θεός·

εὐδαίμων ὁ Κόρινθος, ἐγὼ δ' εἴην Τεγεάτης.

Ὅτι ἡ Κορινθία χώρα οὐκ εὔγεώς ἐστιν, ἀλλὰ σκολιά τε καὶ τραχεῖα· ἀφ' οὗ πάντες ὀφρυόεντα Κόρινθον καλοῦσι καὶ παροιμιάζονται·

Κόρινθος ὀφρυᾷ τε καὶ κοιλαίνεται.

Ὅτι ἡ Κρομμυωνία ὗς μήτηρ ἦν τοῦ Ἐρυμανθίου κάπρου. Ὅτι ἐν Αἰγαῖς τῆς Πελοποννήσου γέγονεν ἡ τὸν Δία θηλάσασα αἴξ, ἣν καὶ Ἄρατος λέγει Ὠλενίαν καλεῖσθαι· πλησίον γὰρ ἡ Ὤλενος τῶν Αἰγῶν. Ὅτι ἡ Κασταλία κρήνη ἐστὶν ἐν Δελφοῖς μαντικὸν ἔχουσα ὕδωρ. Ὅτι ἐπιφανῆ ὄρη Πελοποννήσου ταῦτα· Κυλλήνη, Φολόη, Λύκαιον, Μαίναλος[1], Παρθένιον, καθῆκον ἐπὶ τὴν Ἀργείαν ἀπὸ τῆς Τεγεάτιδος. Ὅτι ὁ Ἐρασῖνος ποταμὸς ἐκδίδωσιν ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης εἰς τὴν Ἀργείαν· πρότερον δ' οὐκ ἐφαίνετο διὰ τὸ τετυφλῶσθαι τοὺς ἐκ τῆς λίμνης εἰς αὐτὸν πόρους, καὶ ἡ τῶν Στυμφαλίων πόλις ἐπὶ τῆς λίμνης ἦν· ἐπεὶ δὲ οἱ πόροι ὑπὸ σεισμῶν ἀνεστομώθησαν, ἀπέχει νῦν ἡ πόλις τῆς λίμνης στάδια ὑπὲρ τὰ ν'. Ὅτι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ οἰκήσεων οἰκισταὶ γεγόνασι μετὰ τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν κάθοδον, Κορίνθου μὲν Ἀλήτης, Σικυῶνος[2] δὲ Φάλκης, Ἀχαιίδος δὲ Τισαμενός, Ἤλιδος[3] δὲ Ὄξυλος, Μεσσήνης δὲ Κρεσφόντης, Λακεδαίμονος δὲ Εὐρυσθένης καὶ Προκλῆς, Ἄργους δὲ Τήμενος καὶ Κισσός, τῶν δὲ περὶ τὴν †αἴγεον[4] Δηιφόντης.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ Θ.

Ὅτι περὶ τὰς ἐν Μεγαρίδι Σκιρωνίδας πέτρας τὰ ἱστορούμενα γεγονέναι φασίν, οἷον τὰ περὶ Πιτυοκάμπτην καὶ τὰ κατα

1. λύκεον (sic) μέναλος 2. σικύων (sic) 3. ἥλιον (sine acc.) 4. lgd. περὶ τὴν Ἀκτὴν Ἀγραῖος καὶ κτλ.

Σκίρωνα τοὺς τυράννους, οὓς ἀνεῖλε Θησεύς. Ὅτι ἀπὸ Μεγάρων ιη΄ σταδίους ἀπέχει ὁ κατὰ Νίσαιαν λιμήν, τὸ ἐπίνειον. Ὅτι Ὅμηρος, ὅταν φῇ·

ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες,

τοὺς Ἀθηναίους λέγει Ἰάονας, ὧν μέρος ἐστὶ καὶ ἡ Μεγαρίς, ὡς καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Θησέως ἐν Κρομμυῶνι τοῦ ἰσθμοῦ μεθόριον δηλοῖ, τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔχον ἐπὶ μὲν τὰ νότια·

τάδ᾽ ἐστὶ Πελοπόννησος, οὐκ Ἰωνία·

ἐπὶ δὲ τὰ βόρεια·

τάδ᾽ οὐχὶ Πελοπόννησος, ἀλλ᾽ Ἰωνία.

ἀλλὰ καὶ τῶν Πανδιονίδων δ΄ ὄντων, Αἰγέως, Πάλλαντος, Λύκου, Νίσου, καὶ διὰ τοῦτο τῆς Ἀττικῆς εἰς δ΄ μέρη διαιρεθείσης, ὁ Νῖσος τὴν Μεγαρίδα ἔλαχε καὶ τὴν Νίσαιαν ἔκτισεν. Ὅτι πρὸ τοῦ Σουνίου τῆς Ἀττικῆς νῆσός ἐστι τραχεῖα καὶ ἔρημος, Ἑλένη ὄνομα, καί φασι περὶ αὐτῆς λέγειν τὸν Ὅμηρον·

νήσῳ δ᾽ ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ.

Ὅτι τῆς Ἀττικῆς ὄρη εἰσὶν ὀνομαστὰ ε΄, Ὑμηττός, Πάρνης, Κορυδαλλός, Βριλησσός, Λυκαβηττός. Ὅτι ἡ Βοιωτία τριθάλλασσός ἐστι· κλύζεται γὰρ τῇ τε Κρισαίᾳ ἐκ νότου καὶ τῇ Μυρτῴᾳ ἀπὸ Γεραιστοῦ μέχρι Εὐρίπου καὶ τῇ Μαλιακῇ ἀπὸ Εὐρίπου μέχρι ποταμοῦ Σπερχειοῦ. Ὅτι παροιμία ἐστί, Θρᾳκία παρεύρεσις· οἱ γὰρ Θρᾷκες, ἔνσπονδοι Πελασγοῖς γεγονότες ἐπὶ ῥητάς τινας ἡμέρας, νύκτωρ ἐπέθεντο· ἀποκρουσθέντες δ᾽ ὑπὸ Πελασγῶν καὶ τῇ ἑξῆς ἐγκαλούμενοι ἔφασαν· ἀλλ᾽ οὐχὶ ταῖς νυξὶν ἄγειν εἰρήνην ὠμόσαμεν. Ὅτι, πολέμου ὄντος Βοιωτοῖς καὶ Πελασγοῖς, ἦλθον θεωροὶ ἐξ ἀμφοῖν εἰς Δωδώνην· ἀνελούσης δὲ τῆς προφήτιδος, ὅτι τὸν μὲν τῶν Πελασγῶν οὐχ εὑρεῖν τὸν χρησμόν, τὸν[1] δὲ Βοιωτῶν εἰπούσης, ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀσεβήσαντας πράξειν, ὑποτοπήσαντες οἱ Βοιωτοὶ κατὰ τὸ τῶν Πελασγῶν συγγενὲς κακουργῆσαι τὴν πρόμαντιν, ἁρπάσαντες διεχρήσαντο τὴν ἄνθρωπον καὶ εἰς πῦρ ἔβαλον· δικαιοῦντες, ὅτι, εἰ μὲν παρέχρησεν, ἔχει τὴν δίκην, εἰ δὲ ἀληθῶς ἔλεξεν, καὶ οὕτως ἀσεβῆσαι αὐτοὺς ἔδει. ἀνθ᾽ ὧν ἐχρήσθη αὐτοῖς, κατ᾽ ἐνιαυτὸν κλέπτοντας ἕνα τῶν παρ᾽ αὐτοῖς

---

1. τῶν

τριπόδων ἀποκομίζειν εἰς Δωδώνην. Ὅτι Πενθίλος ἐκ Βοιωτίας τὴν Αἰολικὴν ἀποικίαν ἤγαγεν. Ὅτι μεθόριον Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας πρὸς τῇ Εὐβοϊκῇ θαλάττῃ ἐστὶν ὁ Ὠρωπὸς καὶ ὁ ἱερὸς λιμήν, ὃν καλοῦσι Δελφίνιον, ἀντιπέραν Ἐρετρίας τῆς ἐν Εὐβοίᾳ, ἀπὸ σταδίων τὸ δίαρμα ξ΄. εἶτα Δήλιον, Ταναγραίων πολίχνιον, ἀπέχον σταδίους τῆς Αὐλίδος λ΄. εἶτα λιμὴν βαθύς· εἶτα Αὐλίς, πετρῶδες χωρίον· εἶτα Εὔριπος· εἶτα Σαλγανεύς, ἐπώνυμον χωρίον Σαλγανέως τινὸς Βοιωτοῦ ἀνδρὸς ἐκεῖσε ταφέντος μετὰ τὸ ἀναιρεθῆναι ὑπὸ τῶν περὶ Μεγαβάτην Περσῶν, ὡς δῆθεν κακῶς αὐτοῦ ὑφηγησαμένου τὴν ἀπὸ Μαλιακοῦ κόλπου θάλασσαν λαβυρινθώδη καὶ ἄπορον· μεταγνόντες δ' οἱ Πέρσαι ὕστερον ὡς ἀδικηθέντα τὸν Σαλγανέα ἔθαψαν μεγαλοπρεπῶς. Ὅτι τὸ Ἀμφιαράου ἱερὸν ἐν Τανάγρᾳ ἐστὶ τῆς Βοιωτίας· ἐκ Κνωπίας δὲ τῆς Θηβαϊκῆς μεθιδρύθη κατὰ χρησμὸν δεῦρο. Ὅτι Ἀνθηδὼν πόλις μετὰ τὸν Σαλγανέα ἐσχάτη τῆς Βοιωτίας κεῖται, καὶ ἀπ' αὐτῆς εἰς τὴν ἐν Εὐβοίᾳ Αἰγὰς πόλιν τὸ δίαρμα στάδιοι ρκ΄. καὶ ἐγγὺς τῶν Αἰγῶν αἱ Ὀροβίαι. ἐκ δὲ Ἀνθηδόνος ἦν Γλαῦκος, ὃν μεταβαλεῖν φασιν εἰς κῆτος θαλάσσιον. Ὅτι ἡ Βοιωτία, σηραγγώδης οὖσα καὶ ὕπαντρος, ποιεῖ σεισμοὺς ἐν αὐτῇ ἐξαισίους, † πρός τινας τῶν πόρων ἀποτυφλοῦσθαι καί τινας διευρύνεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο λίμναι τέ τινες ὑφίστανται καὶ αὖθις λήγουσι. διὸ καὶ Πλάταια μὲν καὶ Πλαταιεῖς παρὰ λίμνην ποτὲ ἦσαν, καὶ διὰ τὴν τῶν κωπῶν πλάτην οὕτως ὠνομάσθησαν· ἔτι δὲ Ἕλος τε καὶ Ἑλεών· νῦν δὲ ἠπείρωνται. Ὅτι ὁ Κηφισσὸς ποταμὸς ἐκ τῶν Φωκικῶν ὀρέων ἄρχεται ἐκ Λιλαίας πόλεως, καὶ εἰς τὴν Κωπαΐδα λίμνην ἐκδίδωσιν· ἔνθα καὶ ὁ Περμησσὸς καὶ Ὀλμειός, ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος ῥέοντες, εἰς τὴν αὐτὴν ἐμβάλλουσι λίμνην περὶ πόλιν Ἁλίαρτον· ἡ δὲ τῆς λίμνης περίμετρος στάδιοι τπ΄. Ὅτι ἡ Κωπαῒς λίμνη, πολλοὺς δεχομένη ποταμούς, ἔξοδον οὐκ ἔχει, πλὴν τοῦ κατὰ τὸν Κηφισὸν δεχομένου αὐτὸν χάσματος. Ὅτι Σκῶλός ἐστι κώμη τῆς Παρασωπίας ὑπὸ τῷ Κιθαιρῶνι, τόπος τραχύς· ἀφ' οὗ καὶ ἡ παροιμία λέλεκται·

εἰς Σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἴναι μήτ' ἄλλῳ ἕπεσθαι.

καὶ τὸν Πενθέα ἐνταῦθά φασι διασπασθῆναι. ἔστι δὲ καὶ

ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Τραχινίᾳ κώμη Σκῶλος, παρ' ἣν ποταμὸς ῥεῖ Ἀσωπός· καὶ ἐν Σικυῶνι ἄλλος ἐστὶ ποταμὸς Ἀσωπός. Ὅτι Θέσπειαι πόλις ἐστὶ πρὸς τῷ Ἑλικῶνι νοτιωτέρα, ἐπικειμένη τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ καὶ αὐτὴ καὶ ὁ Ἑλικών. πλησίον δὲ καὶ ἡ τοῦ Ἡσιόδου πατρὶς Ἄσκρη. Ὅτι ὁ Παρνασσὸς τὸ ὄρος σπήλαια ἔχει πολλὰ ἱερά, ὧν ἐστιν ἓν καὶ τὸ Κωρύκιον, ἱερὸν νυμφῶν, ὁμώνυμον τῷ Κιλικίῳ. Ὅτι τὸ ἑσπέριον τοῦ Παρνασσοῦ πλευρὸν νέμονται Λοκροί[1] τε οἱ Ὀζόλαι καὶ Δωριεῖς καὶ Αἰτωλοὶ κατὰ τὸν Κόρακα, Αἰτωλικὸν ὄρος· τὸ δὲ πρὸς ἕω Δωριεῖς καὶ Φωκεῖς. Ὅτι ὁ Κρισαῖος κόλπος ἕως τοῦ Ἀκτίου περαιοῦται. Ὅτι Φωκέων δύο εἰσὶ πόλεις ἐπίσημοι, Δελφοί τε καὶ Ἐλάτεια, ἡ μὲν διὰ τὸ ἀρχαιότατον μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡ δὲ διὰ τὸ [ἐπικεῖσθαι τοῖς στενοῖς.] .....[2] περὶ Κύφον, Περραιβικὸν ὄρος, καὶ πόλιν εἶναι·

Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε.

Ὅτι Περραιβοὶ τὰ δυτικὰ τοῦ Ὀλύμπου ᾤκουν, Μακεδόνων ἐγγύς. Ὅτι ἕτερος Μόψος, ἀφ' οὗ ἡ Ἀττικὴ Μοψοπία, καὶ ἄλλος ὁ Μαντοῦς, τῆς Τειρεσίου θυγατρὸς παῖς, ἀφ' οὗ Μοψουεστία πόλις Κιλικίας. Ὅτι μεταξὺ Σηπιάδος καὶ Κασθαναίας, τοῦ Πηλίου ἀκρωτηρίων, αἰγιαλός ἐστιν ἔρημος, ἔνθα ὁ Ξέρξου στρατὸς ὑπὸ ἀπηλιώτου συνετρίβη. Ὅτι τὸ περὶ Λάρισσαν πεδίον Πελασγικὸν ἐκαλεῖτο πρίν, Πυρραία δὲ ἀπὸ Πύρρας τῆς Δευκαλίωνος γυναικός, Αἱμονία δὲ ἀπὸ Αἵμονος, Θετταλία δὲ ἀπὸ Θετταλοῦ τοῦ Αἵμονος.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ Ι.

Ὅτι ἡ Εὔβοια μῆκος ἔχει σταδίων ͵ασ', ἀπὸ Κηναίου ἄκρου τοῦ κατὰ Θερμοπύλας ἕως Γεραιστοῦ[3] κατὰ Σούνιον· τὸ δὲ πλάτος τὸ μέγιστον ρν' σταδίων. καὶ ἔστιν ἀντίπορθμος τῇ τε Ἀττικῇ καὶ τῇ Βοιωτίᾳ καὶ τῇ Λοκρίδι καὶ

---

1. αἰτωλοὶ 2. λέγει δὲ Cor.: cf. Str. p. 442. 3. γεραστοῦ

τοῖς Μαλιεῦσι. διὰ δὲ τὸ μῆκος Μάκρις ἐκαλεῖτο, ὕστερον δὲ Ἀβαντίς. τὰ δὲ μεταξὺ Καφηρέως καὶ Γεραιστοῦ τὰ Κοῖλα Εὐβοίας καλεῖται. Ὅτι ὁ Ὠρεὸς Ἱστίαια ἐκαλεῖτο καὶ οἱ Ὠρεῖται Ἱστιαιεῖς. Ὅτι τὸ Δῖον καὶ ὁ Ὠρεὸς καὶ ἡ Κήρινθος καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον καὶ ὁ Βούδορος ποταμός, πάντα ταῦτα τῆς Εὐβοίας παραθαλάσσιά εἰσι, πρὸς τὸν βορρᾶν τετραμμένα καὶ τὴν Σκῦρον νῆσον καὶ Λῆμνον. Ὅτι Κάρυστος καὶ Στύρα καὶ Ἐρέτρια πρὸς νότον εἰσίν, ἀντιπέραν Ἀττικῆς. Ὅτι ἐν Καρύστῳ φύεται λίθος ἡ ξαινομένη καὶ ὑφαινομένη, ὥστε τὰ ὕφη χειρόμακτρα γίνεσθαι· ῥυπωθέντα δὲ εἰς φλόγα βάλλεσθαι καὶ ἀποκαθαίρεσθαι λέγουσι, παραπλησίως τῇ τῶν λίνων πλύσει. ὁ δὲ Γεραιστὸς [1] ἀρσενικόν. Ὅτι περὶ τὸ Λήλαντον πεδίον τῆς Εὐβοίας μέταλλα ἦν χαλκοῦ καὶ σιδήρου, ἅπερ νῦν ἐκλέλοιπεν, ὥσπερ καὶ Ἀθήνησι τἀργύρια. Ὅτι ἡ Ἐρέτρια πόλις δύναμιν εἶχέ ποτε μεγάλην· ὥστε, ἡνίκα πομπὴν ἦγον, ,γ μὲν ὁπλῖται ἦσαν, χ' δὲ ἱππεῖς, ξ' δὲ ἅρματα· ἐπῆρχε δὲ Ἄνδρου καὶ Τήνου καί τινων νήσων ἄλλων. Ὅτι τῶν δοράτων τὰ μὲν συστάδην ἐστίν, ὡς τὰ ξίφη καὶ τὰ ὀρεκτὰ τῶν Ὁμηρικῶν Ἀβάντων, τὰ δὲ ἀκοντίζεται δίκην οἰστοῦ καὶ παλτοῦ, ὁποία ἦν ἡ τοῦ Ἀχιλλέως μελία, τὰ δ' ἐπαμφοτερίζει, οἷον ὁ κοντὸς καὶ ἡ σάρισσα [2] καὶ ὁ ὑσσός. Ὅτι τῆς Εὐβοίας δύο τινές εἰσι ποταμοί, Κιρεὺς καὶ Νιλεύς [3]· καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πίνοντα πρόβατα γίνονται ἐκ μὲν θατέρου λευκά, ἐκ δὲ θατέρου μέλανα. Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου Ἀκαρνᾶνες οἰκοῦσι, καὶ ἐφεξῆς ὁ Ἀχελῷός ἐστι ποταμός, εἶτα Αἰτωλοὶ ἀνατολικώτεροι, καὶ μετ' αὐτοὺς Ὀζόλαι Λοκροὶ καὶ ὁ Παρνασσὸς τὸ ὄρος, εἶτα Ἑλικὼν τὸ ὄρος, εἶτα Κιθαιρὼν κατὰ τὸν Κορίνθιον ἰσθμόν, εἶτα Ὑμηττός, πρὸς τὰς ἀνατολὰς ἐφεξῆς κείμενα τὰ ὄρη. καὶ ὑπέρκεινται ἐν τῇ μεσογαίᾳ πρὸς βορρᾶν τῶν μὲν Ἀκαρνάνων Ἀμφίλοχοι, εἶτα Δόλοπες καὶ ἡ Πίνδος τὸ ὄρος, ἀφ' οὗ ὁ Ἀχελῷος ῥεῖ πρὸς τὰς Ἐχινάδας· τῶν δ' Αἰτωλῶν Περραιβοὶ πρὸς βορρᾶν εἰσι καὶ Ἀθαμᾶνες καὶ Αἰνιάνων τι μέρος τῶν τὴν Οἴτην ἐχόντων. τὸ δὲ νότιον πλευρὸν Ἀκαρνάνων τε καὶ Αἰτωλῶν· ἡ

---

1. γέραστος 2. σάρισα 3. κηρεὺς καὶ νηλεύς

θάλασσά ἐστιν ἡ κατὰ τὸν Κρισαῖον κόλπον. ἄρχεται δ' ὁ κόλπος οὗτος ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Ἀχελῴου ποταμοῦ. Ὅτι Κόραξ ὄρος Αἰτωλικὸν συνάπτει τῇ Οἴτῃ ὄρει. Ὅτι τὸ Ἄκτιον δυσμικώτατόν ἐστιν ἄκρον τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου. Ὅτι ἡ νῦν Λευκὰς πόλις χερρόνησος ἦν πρίν, ὑπὸ δὲ Κορινθίων ἐτμήθη· καλεῖ δ' αὐτὴν Ὅμηρος ἀκτὴν ἠπείροιο, τῆς Ἀκαρνανίας δηλονότι, ἧς μέρος τὸ Νήριτον, ὅπερ Λαέρτης ἑλεῖν λέγει. ἀλλὰ καὶ τὰ Κροκύλεια καὶ ἡ Αἰγίλιψ πόλις ἐν Καταλόγῳ, τῆς Λευκάδος εἰσὶ πλησίον· ὡς τὴν νῆσον ὅλην ἔχειν πόλεις τρεῖς, Λευκάδα μὲν ἐν τῷ χειροποιήτῳ πορθμῷ, τὴν πρὶν Νήριτον, καὶ Κροκύλεια καὶ Αἰγίλιπα. Ὅτι τὴν νῦν Κεφαλληνίαν Ὅμηρος καὶ Σάμον καλεῖ, οἷον·

οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο·

καὶ Σάμην, οἷον·

Δουλίχιόν τε Σάμη τε·

ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν μέρος λέγει τῆς Κεφαλληνίας καὶ τῆς Ἠπείρου, οἷον·

οἵ τ' [1] ἤπειρον ἔχον ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·

καὶ πάλιν·

δώδεκ' ἐν ἠπείρῳ ἀγέλαι.

ὁμωνύμως δὲ τῇ ὅλῃ νήσῳ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ πόλις Σάμος καὶ Σάμη καλεῖται. Ὅτι ἡ τοῦ Μέντου πόλις, Τάφος πρὶν καλουμένη, νῦν Ταφιοῦς [2] καλεῖται. Ὅτι Σαμαῖοι μὲν οἱ Κεφαλλῆνες ἀπὸ Σάμης ἢ Σάμου, οἱ δὲ Ἴωνες ἀπὸ Σάμου τῆς Ἰωνικῆς Σάμιοι. Ὅτι Ἐπειοὶ κατῴκουν τὰς ὑπὸ τῷ Μέγητι Ἐχινάδας, ἐξ Ἤλιδος ἐλθόντες μετὰ Φυλέως· διόπερ καὶ τὸν Κυλλήνιον Ὦτον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν, Φυλείδεω ἕταρον καλεῖ ὁ ποιητής. Ὅτι ἡ Ἰωνικὴ Σάμος πρὶν ἐκαλεῖτο Μελάμφυλος, εἶτα Ἀνθεμίς, εἶτα Παρθενία ἀπὸ ποταμοῦ ἐν αὐτῇ Παρθενίου, ὃς Ἴμβρασος μετωνομάσθη, εἶτα Σάμος ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν ὀρέων· οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη σαμαίους [3] ἐκάλουν. Ὅτι ἀπὸ Ζακύνθου νήσου εἰς Ἑσπερίδας τῆς Λιβύης στάδιοι ͵γτ'. Ὅτι τὰς νῦν Ὀξείας νήσους τῶν Ἐχινάδων Ὅμηρος Θοὰς καλεῖ. ἡ μὲν οὖν Δουλιχία κεῖται κατὰ τὰς

1. ἤτ' (sic) 2. ταφιοὺς 3. lgd. σάμους: v. Str. p. 457.

τοῦ Ἀλφειοῦ ἐκβολὰς καὶ Οἰνιάδας. Ὅτι οἱ Τάφιοι καὶ οἱ Τηλεβόαι νήσους κατῴκουν ὁμωνύμως αὐτοῖς καλουμένας, πλησίον τῶν Ἐχινάδων. Ὅτι ὁ κατὰ Νικομήδειαν τῆς Βιθυνίας κόλπος Ἀστακηνὸς καλεῖται ἀπό τινος πολιχνίου κειμένου ἐν τῷ μυχῷ, Ἀστακοῦ καλουμένου. Ὅτι Τυνδάρεως καὶ Ἰκάριος, ἐκπεσόντες Σπάρτης ὑπὸ Ἱπποκόωντος, ἦλθον εἰς Πλευρῶνα παρὰ Θέστιον, καὶ μετ' αὐτοῦ συγκατεκτήσαντο πολλὴν χώραν καὶ τῶν Ταφίων καὶ Ἐχινάδων νήσων· ἀλλ' ὁ μὲν Τυνδάρεως, γήμας Λήδαν τὴν Θεστίου παῖδα, μετῴκησεν[1] εἰς τὴν οἰκείαν· ὁ δὲ Ἰκάριος ἔγημε Πολυκάστην τὴν Λυγαίου παῖδα καὶ τῆς Ἀκαρνανίας ἐκυρίευσεν· ἐξ ὧν Πηνελόπη καὶ ἀδελφοὶ αὐτῆς. Ὅτι Ἀκαρνᾶνες οὐ συνεστράτευσαν Αἰτωλοῖς κατὰ τῆς Τρωάδος· ὅθεν ὕστερον ἔτεσι πολλοῖς Ῥωμαίους ἔπεισαν τοῦτο καὶ τὴν αὐτονομίαν ἀπέλαβον διὰ τὸ μὴ συστρατεῦσαι Ἕλλησι κατὰ τῶν Τρώων, οἵ τινες ἦσαν πρόγονοι Ῥωμαίων· ὁ γὰρ Αἰνείας ἐκ τῶν Τρώων ἦν. Ὅτι οἱ Κουρῆτες οὐκ ἦσαν Αἰτωλοὶ διὰ τὰ ἔπη ταῦτα·

Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοί.

πάλιν οἱ τοῦ Πορθέως παῖδες τρεῖς, Αἰτωλοὶ ὄντες καὶ τὴν Πλευρῶνα καὶ Καλυδῶνα οἰκοῦντες, Κουρῆτες ἦσαν· οἱ γὰρ Πλευρώνιοι Κουρῆτές εἰσιν, ὅπερ ἀληθέστερον. ἔθος γάρ ἐστιν Ὁμηρικόν, τὰ μέρη τοῖς ὅλοις συναριθμεῖν, οἷον·

οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον — Χαλκίδα τε·

καὶ πάλιν·

Τρῶες καὶ Λύκιοι — καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοί.

τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ Κουρῆτες καὶ Αἰτωλοί. φασὶν οὖν, ὅτι Κουρήτων ἐχόντων τὴν νῦν Αἰτωλίαν, ἐκπεσὼν ἐξ Ἤλιδος Αἰτωλὸς μετά τινων Ἐπειῶν, ἐκυρίευσε τῆς ἐξ ἑαυτοῦ κληθείσης Αἰτωλίας, καὶ οἱ Κουρῆτες μετῴκησαν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν. μετὰ οὖν γενεὰς ι' Ὄξυλος μετὰ Ἡρακλειδῶν κατῆλθεν εἰς τὴν Ἤλιδα ὡς πατρῴαν, ὡς καὶ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐν τῇ εἰκόνι Αἰτωλοῦ δηλοῖ·

χώρης οἰκιστῆρα παρ' Ἀλφειοῦ ποτε δίναις
θρεφθέντα, σταδίων γείτον' Ὀλυμπιάδος,

---

1. μετῴκισεν

Ἐνδυμίωνος παῖδ' Αἰτωλοὶ τόνδ' ἀνέθηκαν
Αἰτωλόν, σφετέρας μνῆμ' ἀρετῆς ἐσορᾶν.

τὸ δὲ ἐπὶ τῇ Ὀξύλου εἰκόνι ἐπίγραμμα οὕτως ἔχει·

Αἰτωλός ποτε τόνδε λιπὼν αὐτόχθονα δῆμον,
κτήσατο Κουρῆτιν γῆν δορὶ πολλὰ καμών.
τῆς δ' αὐτῆς γενεῆς δεκατόσπορος Αἵμονος υἱός,
Ὄξυλος, ἀρχαίην ἔκτισε τήνδε πόλιν.

τὸ δὲ Ὀξύλου ἐν Ἤλιδι κεῖται, τὸ δ' Αἰτωλοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ. Ὅτι Χαλκιδεῖς οἱ ἐν Εὐβοίᾳ, πόλεμον ἔχοντες πρὸς Ἐρετριεῖς περὶ τοῦ Ληλαντίου πεδίου καὶ πολλάκις κρατούμενοι ἀπὸ τῶν ἐμπροσθίων τριχῶν καὶ καταβαλλόμενοι ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐπετήδευσαν τὰ ἔμπροσθεν κείρεσθαι τῆς κεφαλῆς· διὸ καὶ ὑπὸ Ὁμήρου ὄπισθεν κομόωντες προσηγορεύθησαν. καὶ μετοικήσαντες εἰς Αἰτωλίαν ὕστερον καὶ μάχῃ νικήσαντες τοὺς ἐνοικοῦντας ἐδίωξαν πέραν τοῦ Ἀχελῴου ποταμοῦ· διὸ ἐκεῖνοι μὲν οἱ Εὐβοεῖς Κουρῆτες ἐκλήθησαν ἀπὸ τοῦ κείρεσθαι, οἱ δ' ἐκβληθέντες Ἀκαρνᾶνες, ὡς μὴ κειρόμενοι. Ὅτι ὁ Θέστιος πενθερὸς ἦν Τυνδάρεῳ τε καὶ Οἰνέως, πατὴρ Λήδας τε καὶ Ἀλθαίας· καὶ πολέμου ὄντος Θεστιάδαις τε καὶ Κουρῆσι πρὸς Οἰνέα τε καὶ Αἰτωλοὺς καὶ Μελέαγρον, ἤτοι περὶ γῆς ὅρων ἢ μυθικῶς καθ' Ὅμηρον

ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι,

ὁ Μελέαγρος ἀνεῖλε τοὺς τῆς Ἀλθαίας ἀδελφούς· ἀνθ' ὧν ἡ Ἀλθαία

πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐριννῦς.

Ὅτι τοὺς ἐν Αἰτωλίᾳ Κουρῆτας τετραχῶς ἐτυμολογητέον· ἢ γὰρ διὰ τὴν ἐμπροσθίαν κουράν, ὡς εἴρηται, ἢ ἀπὸ ὄρους Κουρίου Αἰτωλικοῦ ἢ διὰ τὸ βλακώδεις εἶναι, ὥσπερ αἱ κοῦραι, ὁποῖοι καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες λέγονται, ἢ ἀπὸ Κουρήτων δαιμόνων, ἐνόπλιον ὀρχουμένων ὄρχησιν· λέγοι γὰρ ἂν τοὺς ἀνδρειοτάτους καὶ εἰδότας ἐν ὅπλοις ὀρχεῖσθαι· καὶ γὰρ Ὅμηρος εἰσάγει τὸν Αἰνείαν λέγοντα·

Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα.

Ὅτι κοινὸν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἐστὶ τὸ τὰς ἱεροποιίας μετὰ ἀνέσεως ἑορταστικῆς ποιεῖσθαι, τὰς μὲν σὺν ἐνθουσιασμῷ, τὰς δὲ χωρίς, καὶ τὰς μὲν μετὰ μουσικῆς, τὰς δὲ μή, καὶ τὰς μὲν

μυστικῶς, τὰς δ' ἐν φανερῷ· ἡ γὰρ μουσικὴ φιλοσοφία ἐστὶ καὶ πρὸς τὴν τῶν ἠθῶν κάθαρσιν συμβαλλομένη, ὥς φησι Πλάτων. Ὅτι οἱ Ἕλληνες τῷ Διονύσῳ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι καὶ τῇ Ἑκάτῃ καὶ ταῖς Μούσαις καὶ Δήμητρι προσέθεσαν τὸ ὀργιαστικὸν πᾶν καὶ τὸ Βακχικὸν καὶ τὸ χορικὸν καὶ μυστικόν. Ὅτι οἱ Κουρῆτες δαίμονές τινές εἰσι περὶ τὸν Δία· οὕτως δ' ὠνομάσθησαν διὰ τὸ κουροτροφῆσαι αὐτόν. τοῦ δὲ Διονύσου ὀπαδοὶ δαίμονες Σάτυροί τε καὶ Σιληνοὶ καὶ Βάκχαι Λῆναί τε καὶ Θυῖαι καὶ Μιμαλλόνες[1] καὶ Ναΐδες καὶ Νύμφαι καὶ Τίτυροι. Ὅτι οἱ Βερέκυντες, Φρυγίων τι γένος ὄν, καὶ ἁπλῶς οἱ Φρύγες Ῥέαν τιμῶσι καὶ ὀργιάζουσι ταύτῃ, μητέρα καλοῦντες θεῶν καὶ Ἄγεστιν καὶ Φρυγίαν θεὸν μεγάλην, ἀπὸ δὲ τῶν τόπων Ἰδαίαν καὶ Δινδυμήνην καὶ [Σι]πυλήνην καὶ Κυβήβην καὶ Πισσινουντίδα καὶ Κυβέλην. οἱ δὲ Ἕλληνες τοὺς προπόλους αὐτῆς Κουρῆτας λέγουσιν ὁμωνύμως τοῖς τοῦ Διός, τοὺς δ' αὐτοὺς καὶ Κορύβαντας. Ὅτι παρὰ τοῖς Θρᾳξὶν ἐνθουσιασμοί εἰσι, τά τε Κοτύττια καὶ τὰ Βενδίδεια[2]· παρ' οἷς καὶ τὰ Ὀρφικὰ τὴν καταρχὴν ἔσχεν. Ὅτι Ὄλυμπος ὄρος ἐστὶ καὶ περὶ τὴν Τρωικὴν Ἴδην καὶ ὁ Μύσιος καὶ ὁ Μακεδονικὸς καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ ὑπερουράνιος. Ὅτι Ταλθύβιος μετὰ τὰ Τρωικὰ ἀποικίαν ἔστειλεν εἰς Κρήτην. Ὅτι τριχάικες οἱ ἐν Κρήτῃ Δωριεῖς, ἤτοι οἱ πολεμικοί, ὡς τὸ κορυθάικι, ἢ οἱ τρίλοφοι ἐν ταῖς περικεφαλαίαις ἢ οἱ ὀρχησταί. Ἐτεόκρητες δὲ οἱ αὐτόχθονες. Ὅτι ὁ Κνωσσὸς πόλις τὸ πρὶν ἐκαλεῖτο Καίρατος[3] ἀπὸ ποταμοῦ ἐγγὺς ὄντος. Ὅτι ἡ Δίκτη τὸ ὄρος ἀνατολικώτερόν ἐστι τῆς Ἴδης ἐν Κρήτῃ σταδίους ͵α. ἡ δὲ Ἴδη νῦν Χρυσόμαλλος καλεῖται. Ὅτι ἡ Κρήτη ἑκατόμπολις ἦν ἐν τοῖς τοῦ Ὁμήρου χρόνοις, μεταγενεστέροις οὖσι τῶν Τρωικῶν. ἐπὶ δὲ τῶν Τρωικῶν ϛʹ πόλεις εἶχεν ἡ Κρήτη· ἐν γὰρ τῷ Καταλόγῳ Ὅμηρος οὐκ εἰσάγει πρόσωπον ἀπαγγέλλον τὰς ρʹ πόλεις, ἀλλ' αὐτὸς λέγει εἶναι ἑκατόμπολιν. Ὅτι ἡ ἔνοπλος ὄρχησις Κουρήτων[4] μέν ἐστιν εὕρεμα τῶν περὶ τὸν Δία δαιμόνων, καλεῖται δὲ πυρρίχη. Ὅτι πρὸς τοὺς προσποιουμένους

---

1. οἰμαλλόνες, sed μι supra οἰ pr. m. add. 2. βενδίδια 3. κεράτος (sine acc.) 4. κουρητῶν

μὴ εἰδέναι ἃ ἴσασι παροιμία ἐτέθη, ὁ Κρὴς ἀγνοεῖ τὴν θάλασσαν· οἱ γὰρ Κρῆτες ἐθαλασσοκράτησαν πρῶτοι, ναυτικῷ μεγάλῳ χρώμενοι. Ὅτι Κρῆτες τὸν μὲν ἐραστὴν φιλήτορα καλοῦσιν, τὸν δὲ ἐρώμενον κλεινόν· ποιοῦνται δὲ τὰ παιδικὰ δι' ἁρπαγῆς, οὐχὶ πειθοῖ[1]. Ὅτι Σίφνος νῆσός ἐστιν εὐτελής, ἐφ' ᾗ καὶ παροιμία ἐλέχθη, Σίφνιος ἀστράγαλος, διὰ τὴν εὐτέλειαν. Ὅτι αἱ Κυκλάδες νῆσοι ιβ' ἦσαν πρίν, ὕστερον δὲ καὶ ἄλλαι ταύταις προσεγένοντο. ἄρχονται δὲ αὗται ἀπὸ νήσου τῆς πρὸ τοῦ Σουνίου, Ἑλένης καλουμένης, περὶ ἧς Ὅμηρος ἔφη·

νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι.

εἰσὶ δ' αὗται· Κέως, Κύθνος, Σέριφος, Μῆλος, Σίφνος, Κίμωλος, Πρεπέσινθος, Ὠλίαρος[2], Πάρος, Νάξος, Σύρος, Μύκονος, Τῆνος, Ἄνδρος, Γύαρος. αἱ δὲ Σποράδες νῆσοι ἀνατολικώτεραί εἰσι τῆς Κρήτης· οἷαί εἰσιν αἱ περὶ Νίσυρον καὶ Κῶν καὶ Καλύδνας καὶ Λέρον καὶ Πάτμον[3].

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΑ.

Ὅτι τὸ ὄρος ὁ Ταῦρος, ὃς διαιρεῖ δίχα τὴν Ἀσίαν κατὰ μῆκος, πλάτος μὲν ἔχει πολλαχοῦ καὶ ‚γ σταδίων· μῆκος δὲ ὅσον καὶ τῆς Ἀσίας, μυριάδων δ' καὶ ‚ε, ἀπὸ τῆς Ῥοδίων περαίας ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς Ἰνδικῆς. Ὅτι ἡ Παρθυαία καὶ Μηδία καὶ Ἀρμενία καὶ Καππαδοκῶν τινες καὶ Κίλικες καὶ Πισίδαι ἐν τῷ αὐτῷ Ταύρῳ ὄρει κεῖνται. Ὅτι ὁ ἰσθμὸς ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐπὶ τὸν Ὑρκάνιον στάδιά ἐστι ‚γ. καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς βορρᾶν οἷον χερρόνησός ἐστι μεγάλη, περιεχομένη ἐκ μὲν δυσμῶν τῷ τε Εὐξείνῳ καὶ τῇ Μαιώτιδι καὶ Ταναΐδι ποταμῷ καὶ τῇ ἑξῆς ἐρήμῳ καὶ ἀγνώστῳ γῇ ἕως τοῦ ὠκεανοῦ, εἰ δὲ καὶ ὁ ὠκεανὸς ἐκ τοῦ βορρᾶ περιέχει τὴν οἰ-

---

1. Verba ὅτι Κρῆτες — πειθοῖ atramento inducto delevit vetusta manus, sed non prima. 2. οὐλίαρος 3. πάτνον

κουμένην, ἀπ' αὐτοῦ αὖθις ἐπὶ νότον ἰόντι ἕως τῆς Κασπίας θαλάσσης τῆς κατὰ Ἀλβανίαν. Ὅτι Πομπήιος φίλος ἦν Ποσειδωνίῳ. ἐλθὼν οὖν εἰς Ῥόδον, ὅτε ἐπὶ τὸν Μιθριδατικὸν ἐξώρμα πόλεμον, ἐνέτυχέ τε αὐτῷ καὶ χρηματίσας ὅσων ἐδεῖτο, ἔφησεν ἔσχατον, εἴ τινος δέοιτο· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· βούλομαί σε, ὦ Πομπήιε,

αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

ἐξ οὗ καὶ τὰ κατὰ Ἰβηρίαν καὶ Ἀλβανίαν καὶ Ἀρμενίαν ἐπύθετο. Ὅτι τὴν Ἀσίαν πᾶσαν διαιρεῖ ὁ Στράβων εἰς μέρη ε'. πρῶτον μὲν τὴν ἀπὸ Ἰβηρίας τοῦ ἰσθμοῦ ἀρχομένην χερρόνησον ἐπὶ τὸν βορρᾶν· δεύτερον δὲ τὴν ἀπὸ τῆς χερρονήσου ταύτης πρὸς ἀνατολὰς γῆν ἀφοριζομένην ὑπὸ τοῦ Ταύρου, ἥτις ἐστὶν ἡ βορεία Ἀσία ἕως Ἰνδῶν· τρίτον δὲ τὴν μεταξὺ Ταύρου ὄρους καὶ Κασπίας θαλάσσης· τοῦτ' ἔστι Μηδία καὶ Ἀρμενία καὶ [Καππαδοκία] ἕως Ἅλυος ποταμοῦ· τέταρτον δὲ τὴν ἐντὸς Ἅλυος γῆν καὶ αὐτὸν τὸν Ταῦρον ἕως τῆς Κιλικίας θαλάσσης καὶ μέχρι Ἰωνίας καὶ Χαλκηδόνος· πέμπτον δὲ τήν τε Ἰνδικὴν καὶ Ἀριανὴν[1] καὶ ἐφεξῆς πρὸς δυσμὰς ἕως Κιλικίας τε καὶ τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου. Ὅτι ἡ Κολχὶς μεταξὺ τῶν τε Μοσχικῶν καὶ Καυκασίων ὀρέων κεῖται. Ὅτι ἀπὸ Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου ἕως νήσου Ἀλωπεκίας στάδια ,βσ'. Ὅτι ἐν τῇ ἀνατολικῇ πλευρᾷ τῆς Μαιώτιδός ἐστι ποταμός, ὁ μέγας Ῥομβίτης, εἶτα Θεοφάνιος, εἶτα μικρὸς Ῥομβίτης, εἶτα Ἀττικίτης, εἶτα Ψάτης[2], εἶτα Οὐαρδάνης. πάντες οὗτοι ποταμοὶ ἔκ τε τῶν Ἱππικῶν ὀρέων ἔρχονται καὶ ἐκ τῶν Καυκασίων. Ὅτι τὸ Κιμμέριον[3] ἄκρον τὸ ἐν τῇ Μαιώτιδι πάλαι ἴσχυσε πλεῖστον, ὥστε καὶ τὸν Βόσπορον Κιμμέριον ἐξ αὐτοῦ κληθῆναι. εἶτα ἀπὸ σταδίων κ' Ἀχίλλειον κώμη, ὅπου καὶ τὸ στενώτατον[4] τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βοσπόρου· ἔχει γὰρ κ' σταδίους· οὗ ἀντιπέραν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸ Μυρμήκιόν ἐστι. τὸ δὲ νοταπηλιωτικὸν τοῦ Βοσπόρου στόμα Κοροκονδάμη· τὸ δὲ νοτολιβυκὸν κώμη τις τῆς Παντικαπαίων γῆς, ὄνομα Ἄκρα. μῆκος τοῦ Βοσπόρου στάδιοι ο'. Ὅτι ἡ Φαναγορία[5] καὶ ἡ

---

1. *ἀρειανὴν* 2. *Ψάθις* legitur ap. Ptol. V, 8. 3. *κίμμερον*
4. *στενότατον* 5. *φαιναγορία* et sic infra.

μὴ εἰδέναι ἃ ἴσασι παροιμία ἐτέθη, ὁ Κρὴς ἀγνοεῖ τὴν θάλασσαν· οἱ γὰρ Κρῆτες ἐθαλασσοκράτησαν πρῶτοι, ναυτικῷ μεγάλῳ χρώμενοι. Ὅτι Κρῆτες τὸν μὲν ἐραστὴν φιλήτορα καλοῦσιν, τὸν δὲ ἐρώμενον κλεινόν· ποιοῦνται δὲ τὰ παιδικὰ δι' ἁρπαγῆς, οὐχὶ πειθοῖ [1]. Ὅτι Σίφνος νῆσός ἐστιν εὐτελής, ἐφ' ᾗ καὶ παροιμία ἐλέχθη, Σίφνιος ἀστράγαλος, διὰ τὴν εὐτέλειαν. Ὅτι αἱ Κυκλάδες νῆσοι ιβ' ἦσαν πρίν, ὕστερον δὲ καὶ ἄλλαι ταύταις προσεγένοντο. ἄρχονται δὲ αὗται ἀπὸ νήσου τῆς πρὸ τοῦ Σουνίου, Ἑλένης καλουμένης, περὶ ἧς Ὅμηρος ἔφη·

νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι.

εἰσὶ δ' αὗται· Κέως, Κύθνος, Σέριφος, Μῆλος, Σίφνος, Κίμωλος, Πρεπέσινθος, Ὠλίαρος [2], Πάρος, Νάξος, Σύρος, Μύκονος, Τῆνος, Ἄνδρος, Γύαρος. αἱ δὲ Σποράδες νῆσοι ἀνατολικώτεραί εἰσι τῆς Κρήτης· οἷαί εἰσιν αἱ περὶ Νίσυρον καὶ Κῶν καὶ Καλύδνας καὶ Λέρον καὶ Πάτμον [3].

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΑ.

Ὅτι τὸ ὄρος ὁ Ταῦρος, ὃς διαιρεῖ δίχα τὴν Ἀσίαν κατὰ μῆκος, πλάτος μὲν ἔχει πολλαχοῦ καὶ ͵γ σταδίων· μῆκος δὲ ὅσον καὶ τῆς Ἀσίας, μυριάδων δ' καὶ ͵ε, ἀπὸ τῆς Ῥοδίων περαίας ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς Ἰνδικῆς. Ὅτι ἡ Παρθυαία καὶ Μηδία καὶ Ἀρμενία καὶ Καππαδοκῶν τινες καὶ Κίλικες καὶ Πισίδαι ἐν τῷ αὐτῷ Ταύρῳ ὄρει κεῖνται. Ὅτι ὁ ἰσθμὸς ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐπὶ τὸν Ὑρκάνιον στάδιά ἐστι ͵γ. καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς βορρᾶν οἷον χερρόνησός ἐστι μεγάλη, περιεχομένη ἐκ μὲν δυσμῶν τῷ τε Εὐξείνῳ καὶ τῇ Μαιώτιδι καὶ Τανάιδι ποταμῷ καὶ τῇ ἑξῆς ἐρήμῳ καὶ ἀγνώστῳ γῇ ἕως τοῦ ὠκεανοῦ, εἰ δὲ καὶ ὁ ὠκεανὸς ἐκ τοῦ βορρᾶ περιέχει τὴν οἰ-

---

1. Verba ὅτι Κρῆτες — πειθοῖ atramento inducto delevit vetusta manus, sed non prima. 2. οὐλίαρος 3. πάτνον

κουμένην, ἀπ' αὐτοῦ αὖθις ἐπὶ νότον ἰόντι ἕως τῆς Κασπίας θαλάσσης τῆς κατὰ Ἀλβανίαν. Ὅτι Πομπήιος φίλος ἦν Ποσειδωνίῳ. ἐλθὼν οὖν εἰς Ῥόδον, ὅτε ἐπὶ τὸν Μιθριδατικὸν ἐξώρμα πόλεμον, ἐνέτυχέ τε αὐτῷ καὶ χρηματίσας ὅσων ἐδεῖτο, ἔφησεν ἔσχατον, εἴ τινος δέοιτο· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· βούλομαί σε, ὦ Πομπήιε,

αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

ἐξ οὗ καὶ τὰ κατὰ Ἰβηρίαν καὶ Ἀλβανίαν καὶ Ἀρμενίαν ἐπύθετο. Ὅτι τὴν Ἀσίαν πᾶσαν διαιρεῖ ὁ Στράβων εἰς μέρη ε'. πρῶτον μὲν τὴν ἀπὸ Ἰβηρίας τοῦ ἰσθμοῦ ἀρχομένην χερρόνησον ἐπὶ τὸν βορρᾶν· δεύτερον δὲ τὴν ἀπὸ τῆς χερρονήσου ταύτης πρὸς ἀνατολὰς γῆν ἀφοριζομένην ὑπὸ τοῦ Ταύρου, ἥτις ἐστὶν ἡ βορεία Ἀσία ἕως Ἰνδῶν· τρίτον δὲ τὴν μεταξὺ Ταύρου ὄρους καὶ Κασπίας θαλάσσης· τοῦτ' ἔστι Μηδία καὶ Ἀρμενία καὶ [Καππαδοκία] ἕως Ἅλυος ποταμοῦ· τέταρτον δὲ τὴν ἐντὸς Ἅλυος γῆν καὶ αὐτὸν τὸν Ταῦρον ἕως τῆς Κιλικίας θαλάσσης καὶ μέχρι Ἰωνίας καὶ Χαλκηδόνος· πέμπτον δὲ τήν τε Ἰνδικὴν καὶ Ἀριανὴν[1] καὶ ἐφεξῆς πρὸς δυσμὰς ἕως Κιλικίας τε καὶ τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου. Ὅτι ἡ Κολχὶς μεταξὺ τῶν τε Μοσχικῶν καὶ Καυκασίων ὀρέων κεῖται. Ὅτι ἀπὸ Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου ἕως νήσου Ἀλωπεκίας στάδια ͵βσ'. Ὅτι ἐν τῇ ἀνατολικῇ πλευρᾷ τῆς Μαιώτιδός ἐστι ποταμός, ὁ μέγας Ῥομβίτης, εἶτα Θεοφάνιος, εἶτα μικρὸς Ῥομβίτης, εἶτα Ἀττικίτης, εἶτα Ψάτης[2], εἶτα Οὐαρδάνης. πάντες οὗτοι ποταμοὶ ἔκ τε τῶν Ἱππικῶν ὀρέων ἔρχονται καὶ ἐκ τῶν Καυκασίων. Ὅτι τὸ Κιμμέριον[3] ἄκρον τὸ ἐν τῇ Μαιώτιδι πάλαι ἴσχυσε πλεῖστον, ὥστε καὶ τὸν Βόσπορον Κιμμέριον ἐξ αὐτοῦ κληθῆναι. εἶτα ἀπὸ σταδίων κ' Ἀχίλλειον κώμη, ὅπου καὶ τὸ στενώτατον[4] τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βοσπόρου· ἔχει γὰρ κ' σταδίους· οὗ ἀντιπέραν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸ Μυρμήκιόν ἐστι. τὸ δὲ νοταπηλιωτικὸν τοῦ Βοσπόρου στόμα Κοροκονδάμη· τὸ δὲ νοτολιβυκὸν κώμη τις τῆς Παντικαπαίων γῆς, ὄνομα Ἄκρα. μῆκος τοῦ Βοσπόρου στάδιοι ο'. Ὅτι ἡ Φαναγορία[5] καὶ ἡ

1. ἀρειανὴν 2. Ψάθις legitur ap. Ptol. V, 8. 3. κίμμερον 4. στενότατον 5. φαιναγορία et sic infra.

Ἑρμώνασσα πόλεις εἰσὶν ἀξιόλογοι περὶ τὰ Ἀσιανὰ μέρη. Ὅτι παραθαλάσσιος πόλις Σινδική ἐστι, τὸ τῶν Σινδῶν βασίλειον. Ὅτι τῶν Εὐρωπαίων Βοσποριανῶν μητρόπολίς ἐστι τὸ Παντικάπαιον, τῶν δὲ Ἀσιανῶν ἡ Φαναγορία. Ὅτι Ἡνίοχοι καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Ζύγιοι, λυπρὰν γῆν οἰκοῦντες, λῃστεύουσι τὴν Ποντικὴν θάλασσαν, ἔχοντες πλοῖα κοῦφα μικρά, δυνάμενα ἐν τοῖς ὤμοις αἴρεσθαι καὶ ἐν ὕλῃ κρύπτεσθαι, διὰ τὸ ἀλίμενον εἶναι τὴν ταύτῃ θάλασσαν, περατουμένην ὑπὸ τῶν Καυκάσου ἄκρων· καλοῦσι δὲ αὐτὰ καμάρας. Ὅτι ὁ Καύκασος τὸ ὄρος περικλείει ἀπὸ βορρᾶ τὰς δύο θαλάσσας, Κασπίαν τε καὶ Πόντον, εἶργον Σαρμάτας τε καὶ Μαιώτας ἀπὸ Ἰβήρων καὶ Ἀλβανῶν. ἔστι δὲ εὐδενδρότατον τὸ ὄρος· ἀπολήγει δ' αὐτοῦ τὸ νοτολιβυκὸν ἄκρον κατὰ τὰ μυχὰ τοῦ Εὐξείνου· ἔνθα πόλις Διοσκουριάς, ἥτις πόλις καὶ ἀρχή ἐστι τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ μεταξὺ Εὐξείνου καὶ Ὑρκανίας· καὶ ἐμπορεῖόν ἐστιν αὕτη ἡ Διοσκουριὰς πάντων τῶν ἀνατολικωτέρων ἐθνῶν κοινόν· συνέρχεσθαι γάρ φασιν εἰς αὐτὴν ἔθνη ἀλλήλων ἑτερόγλωσσα πλείω τῶν ο΄. Ὅτι ἀπὸ Φάσιδος ποταμοῦ ἕως Ἀμισοῦ καὶ Σινώπης πλοῦς ἡμερῶν γ΄. καὶ ἔστιν ἡ χώρα αὕτη ἀγαθὴ πλὴν μέλιτος· πικρίζει γάρ. Ὅτι ἡ Μοσχικὴ χώρα τριμερής ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἔχουσιν αὐτῆς Κόλχοι, τὸ δὲ Ἴβηρες, τὸ δὲ Ἀρμένιοι. Ὅτι τὸ τῶν Φθειροφάγων ἔθνος καὶ αὐτὸ σὺν τοῖς ἄλλοις ἐμπορείῳ χρῆται τῇ Διοσκουριάδι· οὕτως δὲ καλοῦνται διὰ τὸν αὐχμὸν καὶ τὸν πίνον. Ὅτι καὶ οἱ Σοάνες οὐδὲν βελτίους τῶν Φθειροφάγων τῷ πίνῳ εἰσίν. ἔχουσι δὲ καὶ μέταλλα χρυσοῦ, ἅτινα οἱ χείμαρροι καταφέρουσιν· ὑποδέχονται δ' αὐτὰ οἱ Σοάνες φάτναις ὀπὰς ἐχούσαις ἢ προβάτων μαλλωτῶν δοραῖς· ἀφ' οὗ καὶ ὁ μῦθος ἐπλάσθη τοῦ Αἰήτου, ὡς ἔχοι ποτὲ χρυσόμαλλον δέρας. Ὅτι ὁ Κόρος ποταμός, τὴν ἀρχὴν ἔχων ἀπὸ Ἀρμενίας, παραλαμβάνει[1] τὸν Ἀραγῶνα[2] ἐκ τοῦ Καυκάσου ῥέοντα καὶ ἄλλα ὕδατα ποταμῶν, διὰ στενῆς ποταμίας εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἐκπίπτει· μεταξὺ δὲ ταύτης τε καὶ τῆς Ἀρμενίας ἐνεχθεὶς πολὺς διὰ πεδίων ἀγαθῶν, δεξάμενός τε πλείους ποταμούς, ὧν ἐστιν ὅ τε Ἀλαζόνιος καὶ ὁ Σανδοβάνης καὶ ὁ

1. παραλαβὼν Str. p. 500. 2. ἀραγωνα (sic)

Ῥοιτάκης καὶ Χάνης, πλωτοὶ πάντες, εἰς τὴν Κασπίαν ἐμβάλλει θάλασσαν. Ὅτι ὁ Φᾶσις ποταμός, ἐξ Ἀρμενίας ὁρμώμενος, δέχεται ποταμοὺς τόν τε Ἵππον καὶ τὸν Γλαῦκον· ἔξεισιν εἰς τὸν Πόντον πλησίον ὁμωνύμου πόλεως. Ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ γῆν νέμονται, δίκην τῆς Κυκλώπων, ἀγαθωτάτην, οἵαν φησὶν ἐκεῖνος·

ἀλλ' ἥγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος

καρποφορεῖ. καὶ αἱ ἄμπελοι αὐτοῖς ἄσκαφοι καὶ διὰ πενταετίας κλαδευόμεναι φέρουσι τὸν καρπόν. ἡ δὲ χώρα οὐδὲ σιδήρῳ τέμνεται, ἀλλὰ τῷ τοῦ ἀρότρου ξύλῳ, καὶ ἅπαξ σπαρεῖσα ἐπὶ διετίαν ἢ καὶ τριετίαν καρποφορεῖ. οἵ τε ποταμοὶ αὐτοῖς τὴν γῆν ποτίζουσιν, ὥσπερ ὁ Νεῖλος καὶ ὁ Εὐφράτης. καὶ ἁπλῶς ὑπερβολὴν οὐκ ἀπολείπει ἡ χοῦς τῆς Ἀλβανίας εἰς ἀρετὴν καρπογονίας. οὕτως δὲ δεῖ λέγειν καὶ θηλυκῶς ἡ χοῦς. εἰσὶ δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ κτήνη πολυτόκα. καὶ αὐτοὶ καλοί τε τὰς ὄψεις καὶ μεγάλοι καὶ ἁπλοῖ τοῖς ἤθεσι· καὶ διὰ τὴν εὐθηνίαν [1] οὐκ ἴσασί τινες αὐτῶν ἀριθμεῖν, οἱ δὲ εἰδότες οὐ πλείω τῶν ἑκατὸν μετροῦσιν. Ὅτι περὶ Ἀλβανίαν ἐστὶ χώρα τῶν Ἀμαζόνων πλησίον Γαργαρέων περὶ τὰ Καυκάσια ὄρη· αἳ καὶ δύο μόνους μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ συνίασι τοῖς Γαργαρεῦσι τεκνοποιίας χάριν, τοὺς δὲ ι' καθ' αὐτὰς οἰκοῦσι χωρίς, ἀσκοῦσαι τὰ πολέμια. τῶν δὲ τικτομένων τὰ μὲν θήλεα αὐταὶ ἔχουσι, τὰ δ' ἄρρενα τοῖς Γαργαρεῦσι διδόασι. μαρτυρεῖ καὶ Ἀρριανὸς τοῦτο, λέγων, ὅτι τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ Φαρεσμάνης ἐδωρήσατο Ἀμαζόνας φ'. Ὅτι τὰ ὑψηλότατα μέρη τοῦ Καυκάσου τὰ νοτιώτατά ἐστι, τὰ πρὸς Ἀλβανίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ καὶ Κόλχοις καὶ Ἡνιόχοις. Ὅτι αἱ τοῦ Καυκάσου κορυφαὶ χειμῶνος μὲν ἄβατοι, θέρους δὲ προσβαίνουσιν, ὑποδούμενοι κεντρωτὰ ὠμοβόινα, δίκην τυμπάνων πλατέα, διὰ τὰς χιόνας καὶ τοὺς κρυστάλλους· καταβαίνουσι δ' ἐπὶ δορᾶς κείμενοι σὺν τοῖς φορτίοις καὶ κατολισθαίνοντες· ὅπερ καὶ κατὰ τὴν Ἀτροπατείαν [2] Μηδίαν καὶ κατὰ τὸ Μάσιον ὄρος τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ γίνεται. ἐνταῦθα δὲ καὶ τροχίσκοι ξύλινοι κεντρωτοὶ τοῖς πέλμασιν ὑποτίθενται. Ὅτι ὁ περίπλους τῆς Ὑρκανίας

1. εὐηθίαν Cor. recte. 2. ἀτροπατίαν

θαλάσσης, ὁ μὲν παρὰ τοὺς Ἀλβανοὺς καὶ τοὺς Καδουσίους ἐστὶ ͵ευ' σταδίων, ὁ δὲ παρὰ τὴν Ἀριακῶν καὶ Μάρδων καὶ Ὑρκανῶν μέχρι τοῦ στόματος τοῦ Ὤξου ποταμοῦ ͵δω'· ἔνθεν δὲ ἐπὶ τοῦ Ἰαξάρτου ͵βυ'· τὰ δὲ λοιπὰ ἕως νῦν ἀγνοεῖται. Ὅτι οἱ παλαιοὶ ἠγνόουν τὰ κατὰ γεωγραφίαν, ἡ δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς Ἰνδοὺς ἄφιξις καὶ ἡ τῶν Ῥωμαίων καὶ Παρθυαίων ἐπικράτεια πολλὰ τῶν ἀγνοουμένων ἐφανέρωσεν. Ὅτι ἡ Ὑρκανία εὐδαιμονεστάτη ἐστὶ καὶ ἡ πλείστη πεδιάς. Ὅτι ὁ Ὦξος[1] ποταμὸς μέγιστός ἐστι πάντων τῶν ποταμῶν, ὅσους ὁ Ἀλέξανδρος εἶδε[2], πλὴν τῶν Ἰνδικῶν ποταμῶν· ἐκεῖνοι γὰρ μέγιστοί εἰσιν. Ὅτι ἐν Ὑρκανίᾳ πρόκεινταί τινες ἀκταὶ τῆς θαλάττης ὕπαντροι· τούτων δὲ μεταξὺ καὶ τῆς θαλάττης ὑπόκειται ταπεινὸς αἰγιαλός· ἐκ δὲ τῶν ὕπερθε κρημνῶν ποταμοὶ ῥέοντες τοσαύτην προσφέρονται βίαν, ὥστε ταῖς ἀκταῖς συνάψαντες ἐξακοντίζουσι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν θάλατταν, ἄρραντον φυλάττοντες τὸν αἰγιαλόν, ὥστε καὶ στρατοπέδοις ὁδεύσιμον εἶναι σκεπαζομένοις τῷ ῥεύματι. Ὅτι ὁ Εὐφράτης ποταμὸς διαιρεῖ τὰς δύο Ἀρμενίας, μικράν τε καὶ μεγάλην. Ὅτι αἱ πηγαὶ Εὐφράτου καὶ Τίγριδος διέχουσιν ἀλλήλων σταδίους ͵βφ'· συμβάλλουσι δὲ κατὰ Σελεύκειαν πόλιν. καὶ ἔστιν ὁ Εὐφράτης τοῦ Τίγριδος μείζων καὶ πλείονα γῆν ἐπέρχεται. ῥέων δ' ἐπὶ δύσιν διὰ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας ἕως τῆς μικρᾶς ἐν ἀριστερᾷ ἔχει τόν τε Ἀντίταυρον τὸ ὄρος καὶ τὴν Βασιλισηνὴν χώραν καὶ τὴν Ἀκιλισηνὴν[3] καὶ τὴν Σωφηνήν, ἐν δεξιᾷ δὲ τὴν μικρὰν Ἀρμενίαν καὶ Καππαδοκίαν καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος καὶ Μελιτηνὴν χώραν, ἔνθα καὶ Μέλας ποταμὸς ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους εἰς τὸν Εὐφράτην βάλλει, εἶτα ἐπιστραφεὶς πρὸς νότον αὖθις τὴν Κομμαγηνήν, εἶτα Κυρηστικὴν κατὰ τὸ Ἄμανον ὄρος, εἶτα Παλμυρηνὴν δυσμικωτέραν τε καὶ πολὺ νοτιωτέραν ἀφεὶς κατὰ πόλιν Σοῦραν[4], ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς Συρίας κειμένην, πρὸς ἀνατολὰς ἐπιστρέφει· ἐν δεξιᾷ μὲν ἔχων καὶ πρὸς νότον τήν τε ἔρημον Ἀραβίαν καὶ Βαβυλωνίαν, χώραν εὐδαίμονα μάλιστα οὖσαν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ καὶ πρὸς βορρᾶν τόν τε Ἀντίταυρον τὸ ὄρος καὶ τὸν Ταῦρον ἐφεξῆς κατὰ τὴν Θωσπῖτιδα

1. ὄξος 2. ἴδεν 3. ἀκλισηνὴν 4. σοῦραν

καὶ Κοριαίαν, χώρας τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, εἶτα ἐφεξῆς μετὰ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος κατὰ Μεσοποταμίαν Ἔδεσσάν τε πόλιν καὶ Ἀνθεμουσίαν χώραν καὶ Χαλκίτιδα καὶ ἔτι Ἀγκωβαρίτιδα ἀντικειμένην τῇ ἐρήμῳ Ἀραβίᾳ συμβάλλει τῷ Τίγριδι κατὰ Μεσήνην χώραν τῆς Σουσιανῆς· εἶτα ἐπιὼν τὴν Χαρακηνὴν[1] χώραν ἐκδίδωσιν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον κατὰ πόλιν μὲν Τερηδόνα, κατὰ τὴν χώραν δὲ Ἐλυμαΐτιδα τῆς Σουσιανῆς. Ὅτι ὁ Εὐφράτης κατὰ Σελεύκειαν, πόλιν μεγάλην, ἐπιστρέφει αὖθις πρὸς νότον, ἔγγιστα πόλεως μεγάλης Κτησιφῶντος, κειμένης ἐν τῷ Τίγριδι, ὡς εἶναι τὸ μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν καὶ τῶν δύο πόλεων περὶ στάδια ιβ'. Ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἀντιταύρου, ὄρους τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, ἐξέρχονταί τινες ἀποσχίδες τῶν ὀρέων πρὸς βορρᾶν, ἄλλοις καὶ ἄλλοις ὀνόμασι χρώμεναι· ὧν ἐστιν ἓν καὶ ὁ Πολυάρρην καλούμενος καὶ ὁ Σκορδίσκος καὶ τὰ Μοσχικά, διήκοντα ἕως Ἰβηρίας, διὰ μέσης Ἀρμενίας κείμενα τῆς μεγάλης. Ὅτι ἐν Μεσοποταμίᾳ ὄρος ἐστὶν ὁ Ταῦρος, συνεχὴς ὢν τῷ Καππαδοκικῷ Ταύρῳ, ὃ διορίζει Ἀρμενίαν καὶ Μεσοποταμίαν· εἶτα πρὸς ἀνατολὰς τά τε Γορδυαῖα ὄρη καὶ ὁ Νιφάτης, ἐξ ὧν ὁ Τίγρις ῥεῖ, καὶ τὸ Μάσιον ὄρος τὸ ὑπερκείμενον τῆς Νισίβιδος πόλεως· εἶτα ἐφεξῆς πρὸς ἀνατολὰς τὰ Χόαθρα ὄρη, εἶτα ὁ Ζάγρος, εἶτα ὁ Ὀρόντης, εἶτα ὁ Κορωνὸς ὁ διορίζων ἀπὸ Παρθίας τὴν Ὑρκανίαν· εἶτα τὰ Σάριφα ὄρη τῆς Μαργιανῆς, ἐξ ὧν ὁ Ὦξος ποταμὸς ῥεῖ, εἶτα τὰ ἰδίως Καυκάσια ὄρη τὰ διείργοντα Παροπανισάδας μὲν πρὸς δύσιν, Ἰνδοὺς δὲ πρὸς ἀνατολάς, εἶτα τὸ Ἴμαον τὸ διορίζον Σογδιανοὺς καὶ Ἰνδούς. ταῦτα δὲ τὰ ὄρη πάντα ὡς ἓν λογισθέντα ὁ Ταῦρός ἐστι τὸ ὄρος ὁ διαιρῶν πᾶσαν τὴν Ἀσίαν δίχα, ἀπὸ Μυκάλης τῆς Ἰωνικῆς ἀρξάμενος ἕως Ἰνδῶν ἐσχάτων. Ὅτι αἱ Κάσπιαι πύλαι διορίζουσι Μηδίαν μὲν πρὸς δυσμάς, Παρθίαν δὲ πρὸς εὖρον, Ὑρκανίαν δὲ πρὸς καικίαν[2] ἄνεμον. Ὅτι ἔξω τοῦ Ταύρου ὄρους οὐδὲν μέρος ἐστὶν οὔτε τῆς Μηδίας οὔτε τῆς Ἀρμενίας. Ὅτι ἡ Μηδία διχῇ διῄρηται· ἔστι γὰρ αὐτῆς τὸ μὲν ἀνατολικόν, ὃ καὶ μεγάλη καλεῖται, ἧς μητρόπολις τὰ Ἐκβάτανα, ὅπερ ἦν βασίλειον τῶν Μηδικῶν βασιλέων, ἔνθα

1. χαρακινὴν 2. κεκίαν

καὶ οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐθέριζον, ἐχείμαζον δ' ἐν Σελευκείᾳ· τὸ δὲ δυτικόν, ἥτις καλεῖται Ἀτροπατηνὴ ἀπὸ Ἀτροπάτου σατράπου, ὃς ἐκώλυσε τὴν χώραν ταύτην ὑπὸ Μακεδόσι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τελέσαι. ἔστι δὲ ἡ χώρα τῇ μὲν Ἀρμενίᾳ καὶ τῇ Ματιανῇ πρὸς ἕω, τῇ δὲ μεγάλῃ Μηδίᾳ πρὸς δύσιν, πρὸς ἄρκτον δ' ἀμφοῖν. τῆς δὲ Ἀτροπατηνῆς μέρος ἥ τε Καδουσία καὶ ἡ παρὰ Ξενοφῶντι Καρδουχία καὶ οἱ Γηλοὶ καὶ Μάρδοι ἕως τοῦ Ἀράξου ποταμοῦ, ὃς ὁρίζει Ἀρμενίαν καὶ Ἀτροπατηνήν. αἱ δὲ Κάσπιαι πύλαι μεθόριόν εἰσι τῆς τε μεγάλης Μηδίας καὶ τῆς Παρθυαίας καὶ Ὑρκανίας. Ὅτι τῆς Ἀτροπατηνῆς χώρας ὁ Ἀτροπάτης ἐβασίλευσεν ἕως ποταμοῦ Ἀράξου μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν, καὶ διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἡ τούτου βασιλεία. ἐν δὲ τῇ Ματιανῇ λίμνῃ ἐστὶν ἅλας φέρουσα. Ὅτι ληστικὰ γένη δ' ἦν· Μάρδοι μὲν Πέρσαις γείτονες, Οὔξιοι δὲ καὶ Ἐλυμαῖοι Πέρσαις τε καὶ Σουσίοις, Κωσσαῖοι δὲ Μήδοις. καὶ πάντες οὗτοι φόρους ἐπράττοντο τοὺς τῆς Ἀσίας βασιλεῖς· Κωσσαῖοι δὲ καὶ δῶρα ἐλάμβανον, ἡνίκα ὁ βασιλεὺς θερίσας ἐν Ἐκβατάνοις ὑπέστρεφεν. Ὅτι ἄλλοι Ἐλυμαῖοι ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ, καὶ ἕτεροι περὶ Μηδίαν. Ὅτι τὴν Σιτακηνὴν τῆς Ἀσσυρίας[1] τινὲς Ἀπολλωνιᾶτιν[2] καλοῦσιν. Ὅτι ἡ ὑπὸ ταῖς Κασπίαις πύλαις χώρα ταπεινή τέ ἐστι καὶ εὐδαίμων καὶ πάμφορος πλὴν ἐλαίας. Ὅτι δύο Κάσπιοί εἰσιν ἔθνη, οἱ μὲν δυσμικώτεροι τῶν Καδουσίων περὶ τὴν ὁμώνυμον θάλασσαν καὶ τὸν Καμβύσην ποταμόν, οἱ δὲ γείτονες τῶν Παρθυαίων, ὧν εἰσι καὶ αἱ Κάσπιαι πύλαι. Ὅτι πλησίον τῶν περὶ Παρθυαίους Κασπίων πυλῶν ἐστι τὸ Νησαῖον πεδίον ἱππόβοτον· ὅθεν τοὺς Νησαίους ἵππους τοὺς καλλίστους οἱ τῆς Ἀσίας βασιλεῖς ἤγρευον. φέρει δὲ τὸ πεδίον τοῦτο βοτάνην πλείστην, ἣν ἡμεῖς Μηδικὴν καλοῦμεν. φέρει δὲ καὶ σίλφιον ἡ χώρα αὕτη, ἀφ' οὗ ὁ Μηδικὸς καλούμενος ὀπός, πολὺ τοῦ Κυρηναϊκοῦ λειπόμενος, ἔστι δ' ὅτε καὶ διαφέρων ἐκείνου, εἴτε παρὰ τὸν τόπον εἴτε παρὰ τὸ φυτὸν εἴτε παρὰ τοὺς ὀπίζοντας καὶ σκευάζοντας. Ὅτι Μῆδοι ἀρχηγέται εἰσὶ Περσῶν· δηλοῖ δὲ ἥ τε τιάρα καὶ κίταρις καὶ χειριδωτοὶ χιτῶνες καὶ αἱ ἀναξυρίδες,

1. ἀσυρίας 2. ἀπολωνιάτιν

ἅπερ τοῖς βορειοτέροις ἔθνεσιν οἰκεῖα διὰ τὴν ψῦξιν. Ὅτι Μηδικὸν τὸ μὴ ἐλάττους τῶν ε΄ γυναικῶν τίθεσθαι γαμετάς· ὡσαύτως δὲ καὶ γυναιξὶ συμφορὰν εἶναι τὸ νέμειν ἐλάττονας τῶν ε΄ *ἔχοντι γυναῖκας*. Ὅτι, τῆς ἄλλης Μηδίας εὐδαίμονος οὔσης τελέως, λυπρά ἐστιν ἡ προσάρκτιος ὀρεινή· σιτοῦνται γοῦν ἀπὸ ἀκροδρύων, ἔκ τε μήλων ξηρῶν κοπέντων ποιοῦνται μάζας, ἀπὸ δ' ἀμυγδάλων φωχθέντων ἄρτους, ἐκ δὲ ῥιζῶν τινων οἶνον ἐκθλίβουσι· κρέασι δὲ χρῶνται θηρείοις[1]· ἥμερα δ' οὐ τρέφουσι θρέμματα τοσαῦτα. Ὅτι, τῆς Ἀρμενίας ἡ Χορζηνὴ καὶ Καμβυσηνή[2], προσβορώταταί εἰσι χῶραι καὶ νιφόβολοι μάλιστα, συνάπτουσαι τῷ Καυκάσῳ καὶ τῇ Ἰβηρίᾳ· ὅπου φασὶ κατὰ τὰς ὑπερβολὰς τῶν ὀρῶν, πολλάκις καὶ συνοδίας ὅλας *τῶν ὀρῶν* ἐν τῇ χιόνι καταπίνεσθαι, νιφετῶν γενομένων ἐπὶ πλέον· ἔχειν δὲ βακτηρίας πρὸς τοὺς τοιούτους κινδύνους παρεξαίροντας[3] εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀναπνοῆς τε χάριν καὶ τοῦ διαμηνύειν τοῖς ἐπιοῦσιν, ὥστε βοηθείας τυγχάνειν ἐν τῷ ἀνορύττεσθαι καὶ σώζεσθαι. ἐν δὲ τῇ χιόνι βώλους πήγνυσθαί φασι κοίλας, περιεχούσας χρηστὸν ὕδωρ ὡς ἐν χιτῶνι· καὶ ζῷα δ' ἐν αὐτῇ γεννᾶσθαι, περισχισθέντων δὲ τῶν χιτώνων πίνεσθαι. τὴν δὲ γένεσιν τῶν ζῴων τοιαύτην εἰκάζουσιν, οἵαν τὴν τῶν κωνώπων ἐκ τῆς ἐν τοῖς μετάλλοις φλογὸς καὶ τοῦ φεψάλου. Ὅτι ὁ Τίγρις, ἀπὸ τοῦ Νιφάτου ὄρους ὁρμηθείς, ταχύτατός ἐστι καὶ ἄμικτος, ὡς καὶ τοὺς ἐγχωρίους καλεῖν Μηδιστὶ Τίγριν, τὸ τόξευμα, διὰ τὸ[4] τάχος. Ὅτι ἐν τῇ Ἀκιλισηνῇ τῆς Ἀρμενίας τιμᾶται ἡ Ἀναΐτις[5] θεά, ᾗ ἀνατιθέασι δούλους καὶ δούλας, παρθένους τε εὐγενεῖς ἀνιεροῦσιν, ἃς πολὺν χρόνον καταπορνευθείσας παρὰ τῇ θεῷ γῆμαι οὐδεὶς ἀπαξιοῖ. ὃ καὶ ἐν Λυδίᾳ ἔθος γεγενῆσθαι, Ἡρόδοτος ἱστορεῖ.

---

1. θηρίοις 2. καμβησηνὴ 3. παρεξέροντας 4. τοῦ
5. ταναΐτις

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΒ.

Ὅτι ἡ Καππαδοκία ὁρίζεται πρὸς νότον μὲν τῷ Κιλικίῳ λεγομένῳ Ταύρῳ, πρὸς ἕω δὲ τῇ Ἀρμενίᾳ καὶ τῇ Κολχίδι καὶ τοῖς μεταξὺ ἑτερογλώττοις ἔθνεσι, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Εὐξείνῳ μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἅλυος, πρὸς δύσιν δὲ τῇ τε Παφλαγονίᾳ καὶ Γαλατίᾳ καὶ τῶν τῇ Φρυγίᾳ ὁμόρων μέχρι Λυκαόνων καὶ Κιλίκων τῶν τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν νεμομένων τῇ χώρᾳ. Ὅτι τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου ὅρους γῆν πρὸς δυσμὰς ἰδίως Ἀσίαν καλοῦσιν. Ὅτι τὴν Καππαδοκίαν εἰς δύο μέρη διαιροῦσιν ἢ[1] σατραπείας· ὧν τὴν μὲν μεγάλην φασίν, ἀφοριζομένην πρὸς τῷ Ταύρῳ, τὴν δὲ μικρὰν καὶ Ποντοκαππαδοκίαν. καὶ ἑκατέρα εἰς ε′ στρατηγίας ἐνεμήθη· ἡ μὲν μεγάλη εἰς Μελιτηνήν, Καταονίαν, Κιλικίαν, Τυανῖτιν, Γαρσαυρῖτιν· ἡ δὲ μικρὰ εἰς ἑτέρας ε′, Λαουινασηνήν, Σαργυσηνήν, Σαραουηνήν, Χαμανηνήν, Μοραμηνήν. Ὅτι ἡ Κομμαγηνὴ καὶ Κυρηστικὴ νοτιώτεραι μέν εἰσι τῆς Σαραυηνῆς, δυσμικώτεραι δὲ τῆς Ἀνθεμουσίας τε καὶ Χαλκίτιδος τῶν ἐν Μεσοποταμίᾳ, ἀνατολικώτεραι δὲ τῆς κατὰ Ἰσσὸν Κιλικίας, βορειότεραι δὲ Χαλκιδικῆς τε καὶ Παλμυρηνῆς, περὶ τὸν Ἄμανον τὸ ὄρος κείμεναι· ὅς ἐστιν ἀπόσπασμα τοῦ Κιλικίου Ταύρου καὶ περικλείων τὸν Ἰσσικὸν κόλπον καὶ κείμενος τῷ Ἀντιταύρῳ ὄρει παράλληλος καὶ ἔτι τῷ κατὰ τὸν Πόντον Σκορδίσκῳ ὄρει. Ὅτι ὁ Πύραμος ποταμὸς διὰ τῆς Καταονίας χώρας ῥεῖ, ἐκ μέσου τοῦ πεδίου τὰς πηγὰς ἔχων. ἔστι δὲ βόθρος ἀξιόλογος, δι' οὗ καθορᾶν[2] ἐστι τὸ ὕδωρ, ὑποφερόμενον κρυπτῶς μέχρι πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ γῆς, εἶτ' ἀνατέλλον[3] εἰς τὴν ἐπιφάνειαν· τῷ δὲ καθιέντι ἀκόντιον ἄνωθεν εἰς τὸν βόθρον ἡ βία τοῦ ὕδατος ἀντιπράττει τοσοῦτον, ὥστε μόλις βαπτίζεσθαι. τῷ δὲ πλάτει καὶ βάθει πολὺς ἐνεχθείς, ἐπειδὰν συνάψῃ τῷ Ταύρῳ, παράδοξον λαμβά-

1. εἰς 2. καθαρόν 3: ἀνατέλλων, sed punctum supra ω positum.

νει τὴν συναγωγήν. παράδοξος δὲ καὶ ἡ διακοπὴ τοῦ ὄρους ἐστί, δι' ἧς ἄγεται τὸ ῥεῖθρον· καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς ῥῆγμα λαβούσαις πέτραις καὶ σχισθείσαις δίχα τὰς κατὰ τὴν ἑτέραν ἐξοχὰς καὶ κοιλότητας τῇ ἑτέρᾳ ἐοικέναι, οὕτως εἴδομεν[1] καὶ τὰς ὑπερκειμένας τοῦ ποταμοῦ πέτρας ἑκατέρωθεν σχεδόν τι μέχρι τῶν ἀκρωρειῶν ἀνατεινούσας ἐν διαστάσει διπλέθρῳ, ἀντικείμενα ἐχούσας τὰ κοῖλα ταῖς ἐξοχαῖς. τὸ δ' ἔδαφος τὸ μεταξὺ πᾶν πέτρινον, βαθύ τι καὶ στενὸν τελέως ἔχον διὰ μέσου ῥῆγμα, ὥστε καὶ κύνα καὶ λαγὼ διάλλεσθαι. ἔστι δὲ τὸ μῆκος περὶ ͵α σταδίους ὀχετοῦ δίκην· τοσαύτην δὲ χοῦν ἐκ τῶν πεδίων κατάγει πρὸς τὴν θάλασσαν, ὥσπερ καὶ ὁ Νεῖλος, ὡς καὶ λόγιον εἶναι περὶ αὐτοῦ·

ἔσσεται ἐσσομένοις, ὅτε Πύραμος ἀργυροδίνης,
ἠιόνα προχέων, ἱερὴν ἐς Κύπρον ἵκηται.

Ὅτι τὸ ἐν Καππαδοκίᾳ ὄρος, τὸ Ἀργαῖον, ὑψηλότατόν ἐστι πάντων τῶν ἐκείνῃ ὀρῶν, ὡς μηδέποτε λείπεσθαι χιόνος τὰ ἄκρα αὐτοῦ· οἱ δὲ ἀναβάντες εἰς αὐτὰ ὁρῶσι τὰ δύο πελάγη, τό τε Ποντικὸν καὶ τὸ Ἰσσικόν. Ὅτι, τῆς ἁπάσης σχεδὸν Καππαδοκίας οὔσης ὀλιγοξύλου, μόνος ὁ Ἀργαῖος τὸ ὄρος ἐστὶ πολύξυλον· ὅμως δ' ἔχει κατὰ γῆς συχνὰ πυρά, ἃ τῇ νυκτὶ διαφαίνεται, καὶ πάλιν ἐγγύθεν ψυχρὰ ὕδατα ἀφανῆ ὑπόγεια. οἱ γοῦν ἔμπειροι τοῦ τόπου φυλαττόμενοι ξυλεύονται· οἱ δ' ἄπειροι καὶ τὰ κτήνη κινδυνεύουσι πολλάκις, εἰς λάκκους πυρὸς ἐμπίπτοντες. Ὅτι τὰ Μάζακα τῆς Καππαδοκίας ἀπέχει τῆς μὲν Ποντικῆς θαλάσσης σταδίους ω', τοῦ δὲ Εὐφράτου ͵αφ', τῶν δὲ Κιλικίων πυλῶν ὁδὸν ἡμερῶν ϛ', τῶν δὲ Κυβίστρων τ'· νῦν δὲ καλεῖται Καισάρεια. Ὅτι τὸ τῆς Καππαδοκίας μέγεθος, τὸ μὲν πλάτος ἀπὸ τοῦ Πόντου πρὸς τὸν Ταῦρον στάδιοι ͵αω', μῆκος δὲ ἀπὸ τῆς Λυκαονίας καὶ Φρυγίας μέχρι Εὐφράτου πρὸς τὴν ἕω καὶ τὴν Ἀρμενίαν ͵γ. Ὅτι ἐν Καππαδοκίᾳ γίνεται ἀρίστη μίλτος, ἡ Σινωπικὴ καλουμένη διὰ τὸ κατάγειν τοὺς ἐμπόρους ταύτην εἰς Σινώπην· ἐνάμιλλος δ' ἐστὶν αὐτῇ καὶ ἡ Ἰβηρική. ἔχει δὲ καὶ μέταλλα, πλάκας τε ὀνυχίτου λίθου καὶ κρυστάλλου πλησίον Γαλατῶν. Ὅτι ὁ Ἅλυς πο-

1. ἴδομεν

ταμὸς ὁρίζει Παφλαγόνας καὶ Καππάδοκας. Ὅτι Μιθριδάτης ὁ Εὐπάτωρ ἦρξε τοῦ Πόντου ἕως Ἡρακλείας· τὰ δὲ δυσμικώτερα ὑπὸ τῷ τῶν Βιθυνῶν βασιλεῖ ἐτέλουν. Ὅτι ὁ Ἅλυς ποταμὸς διορίζει Καππαδοκίαν τὴν τῶν Λευκοσύρων καὶ Παφλαγονίαν. Ὅτι Λευκόσυροι καλοῦνται οἱ παράλιοι ἐν τῷ Πόντῳ Καππαδόκαι, οἱ ἐντὸς τοῦ Ταύρου, διὰ τὸ χρῶμα· συμβαίνει γὰρ τοὺς νοτιωτέρους καὶ ἀνατολικωτέρους τοῦ Ταύρου μέλανας εἶναι, τούτους δὲ λευκούς. Ὅτι διορίζει Παφλαγονίαν ὁ μὲν Πόντος ἐκ βορρᾶ, ὁ δὲ Ἅλυς ἐξ ἀνατολῶν, ἡ δὲ Φρυγία καὶ Γαλατία πρὸς νότον, ἡ δὲ Βιθυνία πρὸς δυσμάς· οἱ δὲ Λευκόσυροι ἀνατολικώτεροί εἰσι τοῦ Ἅλυος ποταμοῦ, παραθαλάσσιοι δέ. Ὅτι ἡ Ἄμαστρις ἐκλήθη ἀπὸ γυναικὸς Ἀμάστριδος, συμβίου Διονυσίου τοῦ Ἡρακλείας τυράννου, θυγατρὸς δὲ Ὀξυάθρου, τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ τοῦ καταπολεμηθέντος ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. Ὅτι Σήσαμος ἐκαλεῖτο πρὶν ἡ νῦν Ἄμαστρις πόλις· συνῳκίσθη δὲ ἀπό τε Κρώμνης καὶ Κυτώρου καὶ Τίου καὶ αὐτῆς Σησάμου. Ὅτι Κύτωρος καλεῖται ἡ πόλις ἀπὸ Κυτώρου τοῦ Φρίξου παιδός. Ὅτι οὓς καλεῖ Ὅμηρος ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους, δύο εἰσὶ σκόπελοι ἐρυθροὶ τὸ χρῶμα· νῦν δὲ Ἐρυθρῖνοι[1] καλοῦνται. Ὅτι ἡ Ἀρμένη ἄκρον καὶ λιμὴν πλησίον Σινώπης τετειχισμένον, ἔρημον, περὶ οὗ παροιμία ἐλέχθη·

ὃς ἔργον οὐκ εἶχ'[2], Ἀρμένην ἐτείχισε·

καὶ ἔστι τὸ μέτρον ἰαμβικόν. Ὅτι ἡ Σινώπη πόλις Μιλησίων ἐστὶν ἄποικος καὶ πολλὰ ἴσχυσε πρὶν καὶ ἔσχεν ὑπηκόους χώρας· ὕστερον δ' ἐκυριεύθη ὑπὸ Ἀρμενίων ἕως Μιθριδάτου τοῦ Εὐπάτορος, ὃς καὶ ἐτέχθη καὶ ἐτάφη ἐν Σινώπῃ. Ὅτι δὶς ἡ Σινώπη ἑάλω, πρὶν μὲν ὑπὸ Φαρνάκου, αἰφνιδίως ἐπεισπεσόντος, ὕστερον δ' ὑπὸ Λευκούλλου καὶ τοῦ ἐγκαθημένου τυράννου, καὶ ἐντὸς ἅμα καὶ ἐκτὸς πολιορκουμένη. ὁ γὰρ φρούραρχος Βακχίδης, ὑπονοῶν ἀεί τινα προδοσίαν ἐκ τῶν ἔνδον, πολλὰς σφαγὰς ἐπετέλει· καὶ διὰ τοῦτο ἀπηγόρευσαν καὶ ἐδουλώθησαν ταῖς γνώμαις οἱ Σινωπεῖς καὶ οὐκ ἠμύνοντο κατὰ Ῥωμαίων. Ὅτι μαντεῖον ἦν ἐν Σινώπῃ, ὅθεν Διογένης τὸν

1. ἐρυθρίνοι 2. εἶχεν

χρησμὸν ἔλαβεν, ἵνα παραχαράξῃ τὸ νόμισμα. ἡ δὲ Σινώπη ἤνεγκε φιλοσόφων μὲν Διογένη καὶ Τιμόθεον τὸν Πατρίωνα, ποιητῶν δὲ Δίφιλον τὸν κωμικόν, συγγραφέων δὲ Βάτωνα. Ὅτι ὁ Ἅλυς ποταμὸς ἐκ τῶν ἁλῶν ὠνόμασται[1], δι' ὧν ῥεῖ· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ ἐκ τῆς μεγάλης Καππαδοκίας τῆς Ποντικῆς εἰσιν. Ὅτι μετὰ τὸν Ἅλυν ἡ Γαδιλωνῖτίς ἐστι, χώρα εὐδαίμων πᾶσα καὶ πεδιὰς καὶ πάμφορος· ἔχει δὲ καὶ προβατείαν[2] ὑποδιφθέρου καὶ μαλακῆς ἐρέας. Ὅτι Ἀμισὸς Μιλησίων ἐστὶ κτίσμα, χώραν ἔχουσα ἀγαθήν. Ὅτι ὁ Ἶρις ποταμὸς διὰ μέσων Κομάνων πόλεως ῥεῖ, καὶ διὰ τοῦ τείχους τῆς Ἀμασείας πόλεως. Ὅτι Στράβων οὗτος ὁ γεωγράφος ἀπὸ Ἀμασείας[3] ἦν, πόλεως Ποντικῆς. Ὅτι ἡ Θεμίσκυρα χώρα κατάρρυτός ἐστι ποταμοῖς, διὸ καὶ ἀεὶ χλοάζει· τὰ δὲ ὀρεινὰ αὐτῆς δενδροφόρα ἐστὶν ἡμέρων καὶ ἀγρίων καρπῶν, ὥστε μηδέποτε λείπειν δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ καρπὸν δένδρου ἐκεῖσε. Ὅτι τοὺς νῦν Σάννους οἱ παλαιοὶ Μάκρωνας ἐκάλουν. Ὅτι οἱ νῦν Χαλδαῖοι Χάλυβες πρὶν ὠνομάζοντο. Ὅτι Στράβων ἀγωνίζεται ἐξηγεῖσθαι τὰ Ὁμηρικὰ ἔπη ταῦτα·

αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης·

ὡς ὅτι Ἁλιζῶνες οὗτοί εἰσιν οἱ νῦν περὶ τὴν Τραπεζοῦντα οἰκοῦντες Χαλδαῖοι· οἱ πρὶν μὲν Χάλυβες ἐκαλοῦντο, ἔτι δὲ πρότερον Ἄλυβες, ὡς ἔφη Ὅμηρος·

τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης·

ἔτι δὲ πρότερον Ἁλιζῶνες. καὶ γὰρ ὁ χρόνος ῥέων εἴωθεν τὰς τῶν ἐθνῶν κλήσεις μετασχηματίζειν· Σίντιες μὲν γὰρ [ἐκαλεῖτο] ἔθνος Θρᾳκικὸν τὸ τὴν Λῆμνον οἰκῆσαν, εἶτα Σίντοι, εἶτα Σάιοι, ὡς Ἀρχίλοχος·

ἀσπίδα μὲν Σαΐων τις ἀνείλετο·

εἶτα Σάπαι, νῦν περὶ τὰ Ἄβδηρα πόλιν οἰκοῦντες. πάλιν Βρύγοι, Βρέγες, Βρύγες, Φρύγες οἱ αὐτοί· πάλιν Μαίονες, Μῄονες. οὕτως οὖν Χαλδαῖοι, Χάλυβες, Ἄλυβες·

τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης·

καὶ τὸ τηλόθεν προσκείμενον σημεῖον ποιεῖται τούτου. τινὲς δὲ

---

1. ὀνόμασται 2. προβατίαν 3. ἀμασίας

περὶ τὴν τοῦ Ῥυνδάκου ποταμοῦ χώραν φασὶ τοὺς Ἀλιζῶνας οἰκεῖν· ἄλλοι περὶ Κύμην τὴν Αἰολικὴν ἢ περὶ τὴν Μυρλεάτιδα γῆν ἢ περὶ τὰ Πύγελα[1], τῆς Ἐφεσίας ἐγγὺς ἢ Πριήνης. Ὅτι τὸ

τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης

παρέλκειν φασίν, ὡς τὸ

τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης·

καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀρναίου·

τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ·

καὶ ἐπὶ τῆς Πηνελόπης·

εἵλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ·

καὶ τὸ

οἰωνοῖσί τε πᾶσι·

καὶ

εείκοσι πᾶσαι ἐφύσων.

Ὅτι ὁ Πακτωλὸς ποταμὸς καὶ ὁ Ὕλλος εἰς τὸν Ἕρμον ἐμβάλλουσι· γεννῶνται δὲ ἐκ τοῦ Τμώλου ὄρους πλησίον Σάρδεων πόλεως. Ὅτι ἡ μικρὰ Ἀρμενία ἦρξέ ποτε Τιβαρηνῶν τε καὶ Χαλδαίων καὶ Φαρνακίων, ἀλλ' ὁ Εὐπάτωρ Μιθριδάτης, τούτους ταπεινώσας, τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐσφετερίσατο καὶ ἔτι Κόλχων ἦρξεν. Ὅτι τῇ Φαρνακίᾳ συνεχής ἐστιν ἡ Σιδηνὴ καὶ ἡ Θεμίσκυρα· τούτων δ' ἡ Φανάροια ὑπέρκειται, ἐλαιόφυτος[2] χώρα καὶ εὐδαίμων[3], μεταξὺ κειμένη Λύκου τε ποταμοῦ καὶ Ἴριδος ποταμοῦ. Ὅτι ὑπὲρ τὴν Φανάροιαν τὰ Ποντικὰ Κόμανα κεῖται, ὁμώνυμα τοῖς ἐν τῇ μεγάλῃ Καππαδοκίᾳ. Ὅτι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρίδων καὶ τὴν εἰς αὐτὰς δαπάνην παροιμία γέγονεν·

οὐ παντὸς ἀνδρὸς εἰς Κόρινθόν ἐσθ' ὁ πλοῦς·

ἀλλὰ τῶν πλουσίων δηλονότι. Ὅτι ὁ Ὄλγασσυς[4] ὄρος ἐστὶν ὑψηλότατον, δυσμικώτερον Ἅλυος ποταμοῦ· οὗ ἐγγὺς Δομανῖτίς τε καὶ Βλαηνὴ χώρα. διὰ δὲ τῆς Δομανίτιδος Ἀμνιὸς ῥεῖ ποταμός, ἔνθα Μιθριδάτης ὁ Εὐπάτωρ τὰς Νικομήδους τοῦ Βιθυνοῦ δυνάμεις ἄρδην ἠφάνισε διὰ τῶν ἑαυτοῦ στρατηγῶν, ὡς πάρεργον τοῦτο πράξας· ὁ δὲ φυγὰς εἰς τὴν Ἰταλίαν ἔπλευσε

1. πύγελλα 2. ἐλεόφυτος 3. εὐδαιμόνων 4. ἀλγασσὺς

μετ' ὀλίγων· ὁ δὲ ἀκολουθήσας τήν τε Βιθυνίαν εἷλεν ἐξ ἐφόδου καὶ τὴν Ἀσίαν κατέσχε μέχρι Καρίας καὶ Λυκίας. Ὅτι περὶ Πιμόλισσαν καὶ Πομπηιόπολιν ὄρος ἐστὶ τὸ Σανδαρακούργιον, κοῖλον ἐκ τῆς μεταλλείας, ἐκ διωρύχων μεγάλων· ἔνθα διὰ τὸ νοσῶδες καὶ λοιμικὸν τοῦ ὀρυττομένου χώρου καὶ ἀέρος, πολλῶν φθειρομένων ἐκ τῶν νόσων, ἠμελήθη τὸ μέταλλον. Ὅτι ἡ περὶ Νίκαιαν πόλιν λίμνη Ἀσκανία καλεῖται καὶ ἡ χώρα. Ὅτι τὴν Βιθυνίαν ὁρίζει ὁ Σαγγάριος ποταμὸς καὶ ἡ Ποντικὴ παραλία ἕως τοῦ στόματος καὶ Χαλκηδόνος, ἀπὸ δὲ δύσεως ἡ Προποντίς, πρὸς νότον δὲ ἥ τε Μυσία καὶ ἡ Ἐπίκτητος καλουμένη Φρυγία· ἡ δ' αὐτὴ καὶ Ἑλλησποντιακὴ Φρυγία καλεῖται. Ὅτι ὁ περὶ Νικομήδειαν κόλπος Ἀστακηνὸς καλεῖται. Ὅτι τὸ περὶ Κίον[1] ὄρος Ἀργανθώνιον καλεῖται, διῆκον ἕως Νικομηδείας. Ὅτι Κίος ἑταῖρος ἦν Ἡρακλέους, εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν, ὅστις, ἐκ Κόλχων ὑποστρέψας, ἔκτισε τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ ὀνομασθεῖσαν Κίον πόλιν. Ὅτι ἀπὸ Προύσης πόλεως τὸ ἐθνικὸν Προυσιεὺς λέγεται. Ὅτι ἡ Ἀσκανία ὑπὸ δύο ἐθνῶν χωρὶς ᾠκεῖτο, Φρυγῶν τε καὶ Μυσῶν. μαρτυρεῖ δ' Ὅμηρος λέγων·

> Μυσῶν ἀγχεμάχων ἡγήτορα,
> οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοί.

καὶ πάλιν·

> Φόρκυς δ' αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος
> τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης.

λέγοι δ' ἂν τὴν νῦν Νίκαιαν. Ὅτι Ὅμηρος τὸν Αἴσηπον ποταμὸν πέρας ὁρίζει τῆς τε Τρωάδος καὶ Μυσίας· ἔοικε δὲ ὁ Πάνδαρος Κυζικηνὸς εἶναι. Ὅτι Νίκαια κτίσμα ἐστὶν Ἀντιγόνου τοῦ Φιλίππου, Μακεδόνων στρατηγοῦ, ὃς πρὸς τὸν Νικάτορα Σέλευκον πολεμῶν ἐφθάρη. ὕστερον δὲ καὶ Λυσίμαχος ἐπέκτισεν ὁ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπὶ Ἰνδοὺς στρατεύσας· ὃς Νίκαιαν αὐτὴν ἐκάλεσεν ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Νικαίας, τῆς Ἀντιπάτρου παιδός, ἀδελφῆς Κασσάνδρου. Ὅτι ἡ νῦν καλουμένη χώρα Ὀτροία ἀπὸ Ὀτρέως τοῦ Φρυγὸς ἐκλήθη, οὗ καὶ Ὅμηρος μέμνηται·

---

1. κῖον et sic infra.

λαοὺς Ὀτρῆος.

Ὅτι Ἵππαρχος καὶ Θεοδόσιος καὶ οἱ τούτου παῖδες μαθηματικοὶ καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ ἰατρὸς Βιθυνοὶ ἦσαν. Ὅτι οἱ ἐν Ἀσίᾳ Γαλάται μέτοικοί εἰσι τῶν Κελτικῶν Γαλατῶν καὶ ἐπεραιώθησαν εἰς τὴν Ἀσίαν, Λέοντός τινος ἡγουμένου αὐτῶν. Ὅτι μετὰ τὴν Γαλατίαν πρὸς νότον ἡ λίμνη ἐστὶν ἡ Τάττα, παρακειμένη τῇ μεγάλῃ Καππαδοκίᾳ, μέρος οὖσα τῆς μεγάλης Φρυγίας καὶ ἡ συνεχὴς ταύτῃ μέχρι τοῦ Ταύρου ὄρους. ἡ δὲ Τάττα λίμνη ἁλοπήγιόν ἐστιν αὐτοφυές. οὕτως δὲ περιπήττεται ῥᾳδίως τὸ ὕδωρ παντὶ τῷ βαπτισθέντι εἰς αὐτό, ὡς στεφάνους ἁλῶν ἀνέλκουσιν, ἐπειδὰν καθῶσι κύκλον σχοίνινον· τά τε ὄρνεα ἁλίσκεται τὰ προσαψάμενα τῷ πτερώματι τοῦ ὕδατος, παραχρῆμα πίπτοντα διὰ τὴν περίπηξιν τῶν ἁλῶν. Ὅτι τὰ Ἴσαυρα πόλις ἐστίν, ἀφ' ἧς καὶ ἡ χώρα Ἰσαυρία καὶ τὸ ἐθνικὸν Ἰσαυρεύς. Ὅτι τὰ περὶ Σίπυλον χωρία Φρυγία ἐκαλεῖτο τὸ πρίν· καὶ τὸν Τάνταλον καὶ Πέλοπά φασι Φρύγας εἶναι καὶ τὴν Νιόβην. ἡ γὰρ Περγαμηνὴ καὶ Ἐλαΐτις[1], καθ' ἣν ὁ Κάικος ποταμὸς ῥεῖ, καὶ ἡ μεταξὺ τούτων Τευθρανία, ἐν ᾗ ὁ Τήλεφος ᾤκει ποτέ, ἀνὰ μέσον ἐστὶ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς περὶ Σίπυλον καὶ Μαγνησίαν τὴν ὑπ' αὐτῷ χώραν. Ὅτι τοὺς Μυσοὺς οἱ μὲν ἀποίκους φασὶν εἶναι τῶν Σκυθικῶν Μυσῶν· οἱ δέ, ὅτι κατὰ τὴν τῶν Λυδῶν γλῶσσαν ἡ ὀξύη τὸ δένδρον μυσὸς καλεῖται· γίνεσθαι οὖν περὶ τὸν Μύσιον Ὄλυμπόν φασι πολλὴν τὴν ὀξύαν· καὶ διὰ τοῦτο Μυσοὶ καλοῦνται. Ὅτι Μίλητος ἡ ἐν Καρίᾳ ἄποικός ἐστι τῆς ἐν Κρήτῃ Μιλήτου. Ὅτι ὁ Πανδίονος Λύκος, κτίσας Σολύμους, ὠνόμασε Λυκίαν τὴν χώραν. Ὅτι Βιθυνοὶ ἀρκτικοὶ κεῖνται παρὰ τὸν Ὄλυμπον καὶ Μυγδόνες καὶ Δολίονες· τὸ δὲ λοιπὸν ἔχουσι Μυσοὶ καὶ Ἐπίκτητοι. Δολίονες δέ εἰσιν οἱ περὶ Κύζικον ἀπὸ Αἰσήπου ποταμοῦ ἕως Ῥυνδάκου[2] ποταμοῦ καὶ τῆς Δασκυλίτιδος λίμνης· Μυγδόνες δὲ οἱ ἐφεξῆς τούτοις μέχρι τῆς Μυρλεανῶν χώρας τῆς Ἀπαμέων. Ὅτι τῆς Δασκυλίτιδος λίμνης ὑπέρκεινται δύο ἄλλαι λίμναι, ἥ τε Ἀπολλωνιᾶτις καὶ ἡ Μιλητοπολῖτις. Ὅτι ὁ ἐν Κυζίκῳ ναὸς Δινδυμήνης, μητρὸς θεῶν,

---

1. ἐλαΐτις 2. ῥυνδακοῦ

Ἀργοναυτῶν ἐστιν ἵδρυμα. Ὅτι τὸ παλαιὸν εὐνομώταται πόλεις ἦσαν καὶ δυναταὶ Κύζικος, Ῥόδος, Μασσαλία, Καρχηδών, Ῥώμη, Σπάρτη. Ὅτι τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας Ἀζιανοί τέ εἰσι καὶ Νακόλεια[1] καὶ Κοτιάιον καὶ Μιδάιον καὶ Δορυλάιον πόλεις καὶ Κάδοι. Ὅτι ἡ Μυσία κατὰ τὴν μεσόγαιαν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπηνῆς[2] ἐπὶ τὴν Περγαμηνὴν καθήκει καὶ τὸ Καΐκου λεγόμενον πεδίον. Ὅτι ὑπὲρ τῆς Ἐπικτήτου πρὸς νότον ἐστὶν ἡ μεγάλη Φρυγία, ἔχουσα ἐπ' ἀριστερὰ τὴν Πεσσινοῦντα καὶ Λυκάονας, ἐν δεξιᾷ δὲ Λυδίαν καὶ Καρίαν. ἐν αὐτῇ δ' εἰσὶν ἥ τε παρώρειος[3] Φρυγία καὶ Πισιδία καὶ Ἀμόριον καὶ Εὐμενία καὶ Σύνναδα· εἶτ' Ἀπάμεια ἡ Κιβωτὸς λεγομένη καὶ Λαοδίκεια [καὶ] Κολοσσαί[4]. Ὅτι ὁ Μαρσύας ποταμός, ἀνίσχων ἐξ Ἀπαμείας, μεγάλης πόλεως, ἐξίησιν εἰς τὸν Μαίανδρον. Ὅτι τοσοῦτόν ἐστιν ὁ Μαιάνδρου τοῦ ποταμοῦ ῥοῦς σκολιός, ὥστε ἐξ ἐκείνου πάντα τὰ σκολιὰ Μαιάνδρους καλεῖσθαι. Ὅτι πᾶσα σχεδὸν ἡ περὶ τὸν Μαίανδρον ποταμὸν χώρα εὔσειστός ἐστι καὶ ὑπόνομος πυρί τε καὶ ὕδατι ἀπὸ τῶν πεδίων ἕως Μαγνησίας καὶ Ἱεραπόλεως. Ὅτι τὴν Πριήνην, πρὶν παραλίαν οὖσαν, νῦν ὁ Μαίανδρος ποταμὸς διὰ τὴν πολλὴν χοῦν μεσόγαιαν[5] ἐποίησε σταδίων μ' προσχώματι. Ὅτι τὰ περὶ τὸν Τυφῶνα πάθη καὶ τοὺς Ἀρίμους κατὰ τὴν κεκαυμένην Φρυγίαν ἢ Λυδίαν συμβῆναί φασι. τινὲς δὲ καὶ τὰ μεταξὺ Μαιάνδρου καὶ Λυδῶν λέγουσιν εἶναι τοιαῦτα[6].

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΓ.

Ὅτι ἀπὸ Κυζίκου καὶ τῶν περὶ Αἴσηπον ποταμὸν τόπων καὶ Γράνικον[7] μέχρι Ἀβύδου ἡ τῆς Προποντίδος παραλία ἐστίν· ἀπὸ δὲ Ἀβύδου μέχρι Λέκτου τὰ περὶ Ἴλιον καὶ Ἀλε-

---

1. νακόλια 2. ὀλυμπινῆς 3. παρόριος 4. κολοσσοί, sed syllaba σοί sec. m. in litura scripta est. 5. μεσογαῖαν 6. ταῦτα 7. γρανικὸν et sic infra.

ξάνδρειαν τὴν Τρωάδα ἐστί· τούτων δ' ἁπάντων ἡ Ἴδη τὸ ὄρος ὑπέρκειται· ἀπὸ δὲ Λέκτου μέχρι Καΐκου ποταμοῦ καὶ τῶν Κανῶν λεγομένων ἐστὶ τὰ περὶ Ἄσσον καὶ Ἀδραμύττιον καὶ Ἀταρνέα καὶ Πιτάνην καὶ τὸν Ἐλαϊτικὸν κόλπον, οἷς ἀντίκειται ἡ Λέσβος νῆσος· εἶθ' ἑξῆς τὰ περὶ Κύμην μέχρι Ἕρμου καὶ Φωκαίας Αἰολίς ἐστι· τὰ δ' ἑξῆς Ἰωνία. Ὅτι ἀπὸ Κυζίκου καὶ τοῦ Αἰσήπου ποταμοῦ μέχρι Καΐκου ποταμοῦ ἡ παρ' Ὁμήρῳ ἐστὶ Τρωϊκὴ χώρα, διῃρημένη εἰς θ' ἐπαρχίας· ἡ δὲ τῶν Αἰολέων ὕστερον ἀποικία ἄλλως τὰς ἐπαρχίας διεῖλε ταύτας, ὅλην τὴν Τρωϊκὴν νειμαμένη καὶ ἕως Ἕρμου ποταμοῦ ἐκταθεῖσα· γενεαῖς δὲ δ' προτερεύει ἡ Αἰολικὴ ἀποικία τῆς Ἰωνικῆς. καὶ γὰρ ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος Ὀρέστης ἦρξε τοῦ στόλου τῆς Αἰολικῆς ἀποικίας· τελευτήσαντος δ' ἐν Ἀρκαδίᾳ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πενθίλος[1] ἦρξε καὶ προῆλθε μέχρι Θρᾴκης ὕστερον τῶν Τρωικῶν ἔτεσιν ξ', κατὰ τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν κάθοδον εἰς Πελοπόννησον· εἶτ' Ἀρχέλαος, υἱὸς αὐτοῦ, ἐπεραίωσε τοὺς Αἰολεῖς εἰς τὴν περὶ Κύζικον καὶ Δασκύλιον χώραν. Γρᾶς δ', ὁ τούτου υἱὸς νεώτατος, ἦλθεν ἕως Γρανίκου ποταμοῦ καὶ περαιωθεὶς κατέσχε τὴν Λέσβον· Κλεύης δ' ὁ Δώρου[2] καὶ Μαλαός, ἀπόγονοι καὶ αὐτοὶ Ἀγαμέμνονος, πρῶτα μὲν κατέσχον Λοκρίδα καὶ τὸ Φρίκιον ὄρος πολὺν χρόνον ὕστερον δὲ διαβάντες ἔκτισαν τὴν Κύμην, τὴν Φρικωνίδα κληθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Λοκρικοῦ ὄρους. Ὅτι Πρίαπος ποταμός ἐστι περὶ Κύζικον, ἀνταίρων τῇ Ἀρτάκῃ πόλει Κυζικηνῇ. Ὅτι ὁ Αἴσηπος ποταμὸς ἀνατολικώτερός ἐστι τῆς Κυζίκου πόλεως. Ὅτι ἀπὸ πόλεως Παρίου ἕως Πρακτίου πόλεως πρὸς δυσμὰς στάδιοί εἰσι τ'. Ὅτι ἡ Ἴδη τὸ ὄρος σκολοπενδρῶδες ἔχει τὸ σχῆμα καὶ τελευτᾷ τῷ μὲν εἰς τὴν μεσόγαιαν ἄκρῳ τῷ περὶ τὴν Ζέλειαν, τῷ δ' εἰς τὸ πέλαγος τὸ Αἰγαῖον καθήκοντι τῷ Λέκτῳ. Ὅτι ἡ Ζέλεια πόλις νῦν τῆς Κυζικηνῆς ἐστιν ἐπικρατείας. Ὅτι Ὅμηρος τὴν Ἴδην τὸ ὄρος ἀφορίζει τῷ τε Λέκτῳ, πρώτῳ ὄντι ἀπὸ τοῦ πελάγους, καὶ τῇ Ζελείᾳ,

ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης

λέγων. Ὅτι τῆς Ἴδης τὸ ἄκρον τὸ Λέκτον καὶ αἱ Κάναι

---

1. πένθιλος 2. δόρου

ἄκρον ποιοῦσι τὸν κόλπον τὸν Ἰδαῖον. Ὅτι διττοὶ οἱ Κίλικες, οἱ μὲν Θηβαῖοι Ὑποπλάκιοι, ὅθεν ἦν ἡ Χρυσηίς, † ἡ δὲ Βρισηίς[1]·

τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,

ἥτις ἦν πόλις

θείοιο Μύνητος·

ἐκ δὲ Θήβης ἡ Χρυσηίς·

ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην, ἱερὴν πόλιν.

ἐνθένδε ἦν καὶ ἡ Ἀνδρομάχη. δύο οὖν αὗται δυναστεῖαι Τρωικαί· ὅθεν καὶ τὰ περὶ τῆς Ἀνδρομάχης ἐν ὑπερβατῷ ἀναγνωστέον·

ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν.

δεῖ γὰρ οὕτω λέγειν·

ἀμφότεροι ἐν Τροίῃ· σὺ μὲν Πριάμου ποτὶ δῶμα,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν.

τρίτη δ' ἐστὶν ἡ τῶν Λελέγων, καὶ αὕτη Τρωική·

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει[2].

καὶ μὴν [οἱ] ὑπὸ Ἕκτορι Τρῶες ἦσαν·

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευεν·

ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπὸ Αἰνείᾳ Δάρδανοι Τρῶες ἦσαν, ὡς ὅταν λέγῃ·

Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε.

ἕκτοι δ' οἱ ὑπὸ Πανδάρῳ Λύκιοι, οὓς καλεῖ καὶ Τρῶας ἰδίως. ἕβδομοι δ' οἱ μεταξὺ Αἰσήπου ποταμοῦ καὶ Ἀβύδου Τρῶές εἰσιν· ἀλλὰ ὑπὸ μὲν Ἀσίῳ οἱ Ἀβυδηνοὶ Τρῶες· καὶ γὰρ Δημοκόων, ὁ τοῦ Πριάμου παῖς,

Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων.

ἐν δὲ Περκώτῃ ἐβουνόμει Μελάνιππος υἱὸς Ἱκετάονος, ὡς[3] οὐκ ἀλλοτρίας[4] δηλονότι νεμόμενος[5]. ἀλλὰ καὶ οἱ μέχρι Ἀδραστείας Μεροπίδαι ἄρχοντες Τρῶες ἦσαν· ὀγδόη αὕτη ἐπαρχία. ἐνάτη δ' αὕτη δυναστεία, ἡ τοῦ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέφου Τρωική. Ὅτι δὲ τούτων ἁπάντων ἦρχεν ὁ Πρίαμος, δηλοῖ Ἀχιλλεὺς λέγων·

---

1. οἱ δὲ Λυρνήσσιοι, ὅθεν ἦν ἡ Βρισηίς Hudson. 2. ἄνασσεν 3. βοῦς Cor. 4. ἀλλοτρίαν 5. νεμόμενοι

ὅσσον Λέσβος ἄνω, Μάκαρος ἕδος, ἐντὸς ἐέργει
καὶ Φρυγίη καθύπερθε καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.

Ὅτι Ἀφνειοὶ καλοῦνται οἱ ὑπὸ Πανδάρῳ Λύκιοι ἀπὸ Ἀφνίτιδος λίμνης, ἥτις ἐστὶν ἡ Δασκυλῖτις[1]. ἡ δὲ Ζέλεια ἀπέχει Κυζίκου πρὸς τὴν ἕω σταδίους ρϟ'· τῆς δ' ἐγγυτάτω θαλάττης, καθ' ἣν ἐκδίδωσιν ὁ Αἴσηπος ποταμός, ὅσον π' σταδίους. Ὅτι ἡ μὲν Ζέλεια μεσόγειός ἐστιν, ὑποπεπτώκασι δ' αὐτῇ τὰ περὶ Κύζικον καὶ Πρίαπον χωρία. καὶ ἔστι περὶ τὴν Ζέλειαν ὁ Τάρσιος ποταμός, ἔχων κ' διαβάσεις τῇ αὐτῇ ὁδῷ, καθάπερ ὁ Ἑπτάπορος. Ὅτι μεταξὺ Αἰσήπου ποταμοῦ καὶ Πριάπου ὁ Γράνικος ῥεῖ ποταμός, τὰ πολλὰ διὰ Ἀδραστείας πεδίου· Πρίαπος δ' ἐστὶ πόλις ἐπὶ θαλάττῃ καὶ λιμήν. Ὅτι ἡ Ἀδράστεια πόλις μεταξύ ἐστι Πριάπου πόλεως καὶ Παρίου πόλεως, ἐπὶ Αἰσήπῳ ποταμῷ *ἡ Ἀδράστεια*. λιμένα ἔχουσα ἡ αὐτὴ Πρίαπος ἐλάσσονα τοῦ Παριανοῦ[2]. Ὅτι ἡ Πιτύεια πόλις ἐστὶ μεταξὺ Παρίου πόλεως καὶ Πριάπου πόλεως μεσόγειος. Ὅτι μεταξὺ Λαμψάκου καὶ Παρίου Παισὸς ἦν πόλις καὶ ποταμός· Ὅμηρος δὲ καὶ τρισυλλάβως αὐτὴν εἴρηκε, λέγων·

καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ·

καὶ

ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ.

Ὅτι τόπος ἐστὶν ἐν τῇ Κυμαίᾳ χώρᾳ θηλυκῶς καὶ πληθυντικῶς καλούμενος αἱ Γέργιθες. ἔστι δὲ πόλις, ἐξ ἧς ἐν Λαμψάκῳ Γεργίθιον χωρίον. Ὅτι τὸ Πράκτιον τὸ παρ' Ὁμήρῳ οὐκ ἔστι πόλις, ἀλλὰ ποταμός, μεταξὺ ῥέων Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου. Ὅτι ἡ τοῦ Ξέρξου ἐν Ἀβύδῳ γέφυρα μικρὸν ἀνατολικωτέρα ἐζεύχθη τῆς Ἀβύδου, δυσμικωτέρα δὲ τῆς Σηστοῦ. καὶ δεῖ σημειώσασθαι, ὅτι ὁ Στράβων συνηγορεῖ τῇ μυθολογίᾳ τῆς Ἡροῦς, ὡς ἐν Σηστῷ ἦν ὁ πύργος αὐτῆς, καὶ τὸ κατὰ τὸν Λέανδρον πάθος ὅτι ἐκεῖσε γέγονεν. Ὅτι τὰ ἐν Πακτωλῷ χρύσεια μέταλλα τῆς Λυδίας ἐξέλιπεν. Ὅτι ἀπὸ Ἀβύδου ἐπὶ Αἴσηπον ποταμὸν στάδιοί εἰσιν ψ' πεζῇ, εὐθυπλοίᾳ δὲ ἐλάττους. Ὅτι Ἶλος πρῶτος μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐτόλμη-

1. δασκυλίτις 2. παριηνου (s. acc.)

σεν ἐν πεδίῳ πόλιν κτίσαι, τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ Ἴλιον· διὸ καὶ ἐτάφη ἐν πεδίῳ·

οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα,
μέσσον κὰπ πεδίον.

τινὲς δέ φασιν, ὅτι ἡ νῦν Ἴλιος δεικνυμένη οὐκ ἔστιν ἡ παρ' Ὁμήρῳ, ἀλλ' ἑτέρα ἐστὶ ταπεινοτέρα· ἡ δὲ παλαιὰ μετεωροτέρα ἦν πρὸς τῇ Ἴδῃ σταδίοις λ'. Ὅτι ἡ νῦν Ἀλεξάνδρεια Τρωὰς καλουμένη, πόλις ἔρημος οὖσα νῦν, Ἀντιγονία ἐκαλεῖτο. ὑπὸ γὰρ Ἀντιγόνου ᾠκίσθη, τοῦ ἐξ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου ἄρξαντος τῆς Φρυγίας· ὕστερον δὲ ὑπὸ Λυσιμάχου Ἀλεξάνδρεια μετωνομάσθη διὰ τὸ δεῖν μᾶλλον τὴν ἐπωνυμίαν ἔχειν ἀπὸ τοῦ αἰτιωτάτου πάσης τῆς κατὰ Περσῶν νίκης Ἀλεξάνδρου. Ὅτι Φιμβρίας[1] Ῥωμαῖος, ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ ἐκ πολιορκίας λαβὼν τὸ Ἴλιον ἐν ἡμέραις ι', εἶτα καυχώμενος, ὡς, Ἀγαμέμνονος ἔχοντος τὸν χιλιόναυν στρατὸν καὶ τὴν σύμπασαν Ἑλλάδα μόλις ἐν ἔτεσι ι' ταύτην ἑλόντος, αὐτὸς ἐν ἡμέραις ι' ἔλαβεν, ἤκουσεν εὐθὺς ἔκ τινος τῶν Ἰλιέων· οὐ γὰρ εἴχομεν Ἕκτορα τὸν προπολεμοῦντα. Ὅτι μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Δαρδάνου πόλεως ῥεῖ ὁ Ῥοδίος[2] ποταμὸς κατ' ἐναντία τοῦ ἐν χερρονήσῳ Κυνὸς σήματος τῆς Ἑκάβης. Ὅτι τὸ μὲν Ἕκτορος μνῆμα ἐν Ὀφρυνίῳ[3] ἐστὶ τῆς Τρῳάδος τόπῳ ὑψηλῷ, εἶτα Ῥοίτειον[4], πόλις ἔρημος, εἶτα αἰγιαλός, εἶτα μνῆμα Αἴαντος, εἶτα Σίγειον[5], πόλις ἔρημος, εἶτα ὁ Ἀχιλλέως τάφος καὶ Πατρόκλου καὶ Ἀντιλόχου, εἶτα ὁ ναύσταθμος καὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων, εἶτα αἱ τοῦ Σιμοῦντος καὶ Σκαμάνδρου ἐκβολαὶ λιμνώδεις καὶ ἕλη καὶ ἡ Στομαλίμνη καλουμένη. ταῦτα δὲ πάντα τῇ Ἰλίῳ ὑποπέπτωκεν. Ὅτι Πρίαμος, μικρὰν εὑρὼν τὴν τῶν Τρώων βασιλείαν, ὡς καὶ τὸν Ἡρακλέα

ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν

ἐξαλαπάξαι αὐτῶν τὴν πόλιν, ἐπὶ μέγα αὐτὴν ηὔξησεν, ὡς καὶ βασιλεὺς βασιλέων γενέσθαι· ὡς δηλοῖ τὸ

ὅσσον Λέσβος ἄνω, Μάκαρος ἕδος.

Ὅτι τὸ Τρωικὸν πεδίον ἀπὸ θαλάσσης ἕως τῆς Ἴδης διήκει· οὗ τὰ μὲν νότια τελευτᾷ εἰς τὴν Σκῆψιν, τὰ δὲ βόρεια εἰς τὴν

---

1. φίμβριος 2. ῥόδιος 3. ὀφρυνείῳ 4. ῥοίτιον 5. σίγιον

Ζέλειαν. Ὅτι πολλοῖς καὶ ἀξιοπίστοις ἐπιχειρήμασιν ὁ Στράβων ἀπέδειξε τὴν νῦν καλουμένην Ἴλιον μὴ εἶναι τὴν ὑπὸ Ὁμήρου ᾀδομένην· ἀλλὰ ταύτης μετεωροτέρα καὶ ἀνατολικωτέρα ἐστὶν ἡ ἀληθῶς Ἴλιος, ἡ τοῦ Ἕκτορος πατρίς. εἰ δὲ καὶ οὐδὲ ἴχνη αὐτῆς σώζεται νῦν, ἀλλὰ τῆς ταπεινοτέρας εἰσὶν ἴχνη, οὐ θαῦμα· ὁ γὰρ χρόνος πολλὰ τοιαῦτα ποιεῖ. Ὅτι τινὲς τὸν τόνον μετατιθέασι τοῦ στίχου τούτου·

θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν·

ἀναγινώσκουσι γὰρ πρὸ μιᾶς τὸν τόνον τιθέντες· ὡς τὸ Θυάσιν, οὕτως γουνάσιν, ἀντὶ τοῦ ταῖς ἱκεσίαις. Ὅτι κατά τι παλαιὸν ἔθος Ἀγαμέμνων κατηράσατο κατὰ τῶν τολμησόντων κτίσαι αὖθις τὸ Ἴλιον· διὸ οἱ ὕστερον ἀφοσιούμενοι εὗρον πλησίον χωρίον ὁμοιότατον τῷ ἀρχαίῳ, καὶ ἔκτισαν αὐτὸ καὶ Ἴλιον ἐκάλεσαν, καὶ τὰς κατάρας ἐξέφυγον τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ὅτι ὁ Ῥῆσος ποταμὸς νῦν καλεῖται Ῥοείτης[1]· ὁ δὲ Ἑπτάπορος Πολύπορος καλεῖται, ἀνίσχων ἐκ τῶν περὶ Καλὴν πεύκην χωρίων, ἐπὶ Μελαίνας κώμην ἰοῦσιν· ἡ δὲ Καλὴ πεύκη εἶχε τὴν μὲν περίμετρον κδ΄ ποδῶν, τὸ δὲ ὕψος ἀπὸ μὲν ῥίζης ἐπὶ ξζ΄ πόδας ἀνῄει[2], εἶτα εἰς τρία μέρη σχιζομένη ἴσον ἀλλήλων διέχοντα αὖθις πάλιν συνήγετο εἰς μίαν κορυφήν· ἀπετέλει δὲ τὸ ὕψος δυεῖν πλέθρων καὶ πηχῶν ι΄. Ὅτι ὁ Κάρησος ποταμὸς ἀπὸ Μαλοῦντος ῥεῖ, τόπου τινὸς κειμένου μεταξὺ Παλαισκήψεως καὶ Ἀχαιίου τῆς Τενεδίων περαίας· ἐμβάλλει δ᾽ εἰς τὸν Αἴσηπον. Ῥοδίος[3] δ᾽ ἀπὸ Κλεανδρείας καὶ Γόρδου· ἐμβάλλει δὲ εἰς τὸν Αἴνιον. Ὅτι ὁ Σμινθεὺς Ἀπόλλων παρὰ Τενεδίοις τιμᾶται. καὶ γάρ ἐστιν[4] αὐτοῦ νεὼς ἐν Τενέδῳ· ὅθεν εἴρηται·

Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ.

Ὅτι ἄλλο ἱερὸν Σμινθέως Ἀπόλλωνος παραθαλάσσιον ἐν Τρωάδι. Ὅτι τὰ περὶ τὴν Τένεδον νησίδια Καλύδναι καλοῦνται. Ὅτι περὶ τὴν Τρωάδα ὁ Ἀχαιὸς τόπος· εἶτα Λάρισσα καὶ Κολωναὶ καὶ ἡ νῦν Χρύσα ἐφ᾽ ὑψηλοῦ[5] τόπου παραθαλασσία.

---

1. ῥοίτης 2. ἂν εἴη 3. ῥόδιος 4. *καὶ ἔστι γὰρ* 5. *ἐφ᾽* ἴλου: cf. Str. p. 604.

Ὅτι ἐν τῷ τοῦ Σμινθέως ἱερῷ μῦς ἐστι χαλκοῦς, ὑποκείμενος τῷ ποδὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. εἰσὶ δὲ πολλοὶ ναοὶ Σμινθίου Ἀπόλλωνος. Ὅτι περὶ τὸ Λέκτον[1] ἄκρον ἁλοπήγιόν ἐστιν, αὐτομάτως πηγνύμενον τοῖς ἐτησίαις ἀνέμοις. Ὅτι Ὅμηρος ἐν τῷ Ἀδραμυττικῷ[2] κόλπῳ ἱδρύει Λέλεγάς τε καὶ Κίλικας ἀμφοτέρους, ἔνθα καὶ Πήδασος πόλις ἐρήμη καὶ Σατνιόεις ποταμὸς χείμαρρος καὶ Θήβη καὶ Λυρνησσός, αἱ πόλεις. Ὅτι οἱ μὲν Ἀμαξῖται παραθαλάσσιοί εἰσιν, εἶτα ὑπὲρ αὐτοὺς Νεανδριεῖς, εἶτα Κεβρήνιοι ὑπὲρ αὐτούς, εἶτα Δάρδανοι μέχρι Παλαισκήψεως, ὧν καὶ Αἰνείας ἦρχεν, εἶτα Σκῆψις. Ὅτι ἀπὸ Λέκτου ἄκρου ἕως Γαργάρου, πρὸς ἀνατολὰς ὄντος, στάδιοι σξʹ. Ὅτι μετὰ τὸ Ἀδραμύττιον Κορυφαντίς τε καὶ Ἡράκλεια κῶμαι, εἶτα Ἄττεα, εἶτα Ἀταρνεὺς καὶ Πιτάνη καὶ αἱ τοῦ Καΐκου ποταμοῦ ἐκβολαί. Ὅτι τινές, χαριζόμενοι Ῥωμαίοις, μεταγράφουσι τὸ Ὁμηρικὸν ἔπος περὶ τοῦ Αἰνείου οὕτως· νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο γένος πάντεσσιν ἀνάξει. Ὅτι ἐκ τῆς Σκήψεως πόλεως ἦν Κορίσκος ὁ Σωκρατικὸς καὶ ὁ τούτου παῖς Νηλεύς, ὃς καὶ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου ἠκροάσατο καὶ διεδέξατο τὴν βιβλιοθήκην Θεοφράστου, οὖσαν τὴν αὐτὴν καὶ Ἀριστοτέλους· ὁ μὲν γὰρ Ἀριστοτέλης οὐ μόνον τὴν σχολήν, ἀλλὰ καὶ τὴν βιβλιοθήκην καταλέλοιπε Θεοφράστῳ τὴν ἑαυτοῦ, πρῶτος ὧν ἴσμεν βιβλία συναγαγὼν καὶ διδάξας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέας βιβλιοθήκης σύνταξιν[3]. Θεόφραστος δὲ Νηλεῖ παρέδωκεν· ὁ δὲ εἰς Σκῆψιν κομίσας τοῖς μεθ' αὐτὸν παρέδωκεν, ἰδιώταις ἀνθρώποις, οἳ κατάκλειστα εἶχον τὰ βιβλία, οὐδ' ἐπιμελῶς κείμενα· ἐπειδὴ δ' ᾔσθοντο τὴν σπουδὴν τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων, ὑφ' οἷς ἦν ἡ πόλις, ζητούντων βιβλία εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐν Περγάμῳ βιβλιοθήκης, κατὰ γῆς ἔκρυψαν ἐν διώρυγί τινι· ὑπὸ δὲ νοτίας καὶ σητῶν[4] κακωθέντα ὀψέ ποτε ἀπέδοντο οἱ ἀπὸ τοῦ γένους Ἀπελλίκωντι τῷ Τηίῳ πολλῶν ἀργυρίων τά τε Ἀριστοτέλους καὶ τὰ τοῦ Θεοφράστου βιβλία. ἦν δὲ ὁ Ἀπελλίκων φιλόβιβλος μᾶλλον ἢ φιλόσοφος· διὸ καὶ ζητῶν ἐπανόρθωσιν τῶν διαβρωμάτων εἰς ἀντίγραφα

---

1. λέκτρον, sed punctum supra ρ add. 2. ἀδραμυτικῷ 3. σύναξιν 4. σιτῶν

καινὰ μετήνεγκε τὴν γραφὴν ἀναπληρῶν οὐκ εὖ, καὶ ἐξέδωκεν [1] ἁμαρτάδων πλήρη τὰ βιβλία. συνέβη δὲ τοῖς ἐκ τῶν περιπάτων, τοῖς μὲν πάλαι τοῖς μετὰ Θεόφραστον, οὐκ ἔχουσιν ὅλως τὰ βιβλία [2] πλὴν ὀλίγων, καὶ μάλιστα τῶν ἐξωτερικῶν, μηδὲν ἔχειν φιλοσοφεῖν πραγματικῶς, ἀλλὰ θέσεις ληκυθίζειν· τοῖς δ' ὕστερον, ἀφ' οὗ τὰ βιβλία ταῦτα προῆλθεν, ἄμεινον μὲν ἐκείνων φιλοσοφεῖν καὶ ἀριστοτελίζειν· ἀναγκάζεσθαι μέντοι τὰ πολλὰ εἰκότα λέγειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν. πολὺ δὲ εἰς τοῦτο καὶ ἡ Ῥώμη προσελάβετο· εὐθὺς γὰρ μετὰ τὴν Ἀπελλίκωντος τελευτὴν Σύλλας ἦρε τὴν Ἀπελλίκωντος βιβλιοθήκην ὁ τὰς Ἀθήνας ἑλών· εἰς Ῥώμην δὲ κομισθεῖσαν [3] Τυραννίων τε ὁ [4] γραμματικὸς διεχειρίσατο φιλαριστοτέλης ὤν, θεραπεύσας τὸν ἐπὶ τῆς βιβλιοθήκης, καὶ βιβλιοπῶλαί τινες γραφεῦσι φαύλοις χρώμενοι καὶ οὐκ ἀντιβάλλοντες· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει τῶν εἰς πρᾶσιν [5] γραφομένων βιβλίων καὶ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ὅτι μετὰ Σκῆψιν πόλιν Ἄνδηρά ἐστι καὶ Πιονία καὶ ἡ Γαργαρίς [6]. ἔστι δὲ λίθος περὶ τὰ Ἄνδηρα, ὃς καιόμενος σίδηρος γίνεται· εἶτα μετὰ γῆς τινος καμινευθεὶς ἀποστάζει ψευδάργυρον, ἣ προσλαβοῦσα χαλκὸν τὸ καλούμενον γίνεται κρᾶμα, ὅ τινες ὀρείχαλκον [7] καλοῦσι. γίνεται δὲ ψευδάργυρος καὶ περὶ τὸν Τμῶλον. Ὅτι ἡ Ἄσσος πόλις ἐρυμνή ἐστι καὶ εὐτειχής [8], ἀπὸ θαλάσσης καὶ τοῦ λιμένος ὀρθίαν καὶ μακρὰν ἀνάβασιν ἔχουσα· ὥστ' ἐπ' αὐτῆς οἰκείως εἰρῆσθαι δοκεῖ τὸ τοῦ Στρατονίκου τοῦ κιθαριστοῦ·

Ἄσσον ἴθ' [9], ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.

ἐντεῦθεν δ' ἐστὶ Κλεάνθης ὁ Στωικός, ὁ Ζήνωνα μὲν διαδεξάμενος, Χρυσίππῳ δὲ τῷ Σολεῖ καταλιπών. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης διέτριψε διὰ τὴν πρὸς Ἑρμείαν τὸν εὐνοῦχον τύραννον κηδείαν· ἦν δ' Ἑρμείας τραπεζίτου τινὸς οἰκέτης, γενόμενος δ' Ἀθήνησιν, ἠκροάσατο Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους· ἐπανελθὼν δὲ τῷ δεσπότῃ συνετυράννησε, πρῶτον ἐπιθεμένῳ τοῖς περὶ Ἀταρνέα καὶ Ἄσσον χωρίοις· ἔπειτα διεδέξατο ἐκεῖ-

1. ἔδοξεν 2. βυβλία et sic paulo post. 3. τ' ἐκομίσθησαν 4. δ' ὁ 5. πράσιν 6. γάργαρις 7. ὀρίχαλκον 8. εὐτείχης 9. ἄσσον (sic constanter) ἴθι

νον καὶ μετεπέμψατο τόν τε Ἀριστοτέλη καὶ Ξενοκράτη καὶ ἐπεμελήθη αὐτῶν· τῷ δ' Ἀριστοτέλει καὶ θυγατέρα ἀδελφοῦ συνῴκισε. Μέμνων δ' ὁ Ῥόδιος, μηδίζων τότε σφόδρα καὶ στρατηγῶν, προσποιησάμενος φιλίαν, [καλεῖ πρὸς ἑαυτὸν] ξενίας τε ἅμα καὶ πραγμάτων προσποιητῶν χάριν· συλλαβὼν [δ'] ἀνέπεμψε πρὸς βασιλέα, κἀκεῖ κρεμασθεὶς ἐφθάρη. Ὅτι τὰ περὶ Ἄσσον καὶ Γάργαρον χωρία καὶ Σκῆψιν Λελέγων ἐστίν, οἵτινες μεταξὺ ᾤκουν Κιλίκων τε καὶ Δαρδανίων, πόλιν ἔχοντες Πήδασον· φεύγοντες δὲ τὰς ἐξ Ἀχιλλέως ἐπιδρομάς, εἰς Καρίαν ἦλθον καὶ ἔκτισαν πόλιν Πήδασον, ὁμώνυμον τῇ πατρίδι. Ὅτι μετὰ τοὺς Λέλεγας τὴν ἑξῆς παραλίαν Κίλικες εἶχον καθ' Ὅμηρον, ᾗ[1] νῦν Ἀδραμύττιόν τέ ἐστι καὶ Ἀταρνεῖται[2] καὶ Πιταναῖοι μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Καΐκου· ὧν πόλεις δύο, Θήβη Ὑποπλάκιος καὶ Λυρνησσός. Ὅτι Θήβη καὶ Λυρνησσός, ἐν τῷ Θήβης οὖσαι πεδίῳ, ἀπέχουσι τῆς πόλεως Ἀδραμυττίου, ἡ μὲν σταδίους ξ', ἡ δὲ π'. ἐν δὲ τῇ Ἀδραμυττηνῇ ἐστι καὶ ἡ Χρύσα καὶ ἡ Κίλλα· ἔστι δὲ ταῦτα περὶ Ἄντανδρον. Ὅτι Κίλλος Πέλοπος ἦν ἡνίοχος, ἀφ' οὗ Κίλλα τε τὸ πολίχνιον καὶ Κίλικες. Ὅτι φασὶν ἐν τῇ Αἰολικῇ Πιτάνῃ τὰς πλίνθους ἐπιπολάζειν τῷ ὕδατι, καθάπερ καὶ ἐν τῇ Τυρρηνίᾳ[3]· κουφοτέρα γὰρ ἡ γῆ τοῦ ἐπισόγκου ὕδατός ἐστιν. ἐν Ἰβηρίᾳ δέ φησιν ἰδεῖν Ποσειδώνιος ἔκ τινος γῆς ἀργιλώδους πλίνθους πηγνυμένας καὶ ἐπιπλεούσας. Ὅτι Κάικος ποταμὸς μετὰ τὴν Πιτάνην εἰς τὸν Ἐλαϊτικὸν ῥεῖ κόλπον, ἀντιπέρην Ἐλαίας πόλεως. Ὅτι ἡ Ἐλαία πόλις ἐπίνειόν ἐστι Περγάμου πόλεως, ἀπέχουσα Περγάμου στάδια ρκ'. Ὅτι ἡ Κάνη ἄκρον ἐστίν, ἀνταῖρον τῷ Λέκτῳ ἄκρῳ καὶ ποιοῦν τὸν Ἀδραμυττηνὸν κόλπον, οὗ μέρος καὶ ὁ Ἐλαϊτικός ἐστιν. Ὅτι ἡ Κάνη καὶ πληθυντικῶς Κάναι λέγεται, περὶ ἣν ἄκρα ἡ Αἶγα· τὸ δὲ γᾱ μακρὸν δεῖ νοεῖν, τὴν Αἶγαν λέγοντας. Ὅτι μεταξὺ Ἐλαίας καὶ Πιτάνης καὶ Ἀταρνέως καὶ Περγάμου Τευθρανία ἐστὶ πόλις, διέχουσα οὐδεμιᾶς αὐτῶν ὑπὲρ ο' σταδίους, ἐντὸς τοῦ Καΐκου. Ὅτι ἐν τοῖς περὶ Κάικον τόποις φαίνεται βεβασιλευκὼς Εὐρύπυλος ὁ Τηλεφίδης, ὃν ἀνεῖλε Πύρρος ὁ Ἀχιλλέως. Ὅτι

---

1. vid. lgd. ἧ 2. ἀταρνῖται 3. τυραννία

ἐν τῇ Ἐλαΐτιδι ποτάμιόν ἐστι χειμαρρῶδες, Κήτειον καλούμενον· ὅθεν ἴσως εἴρηται·

Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων.

Ὅτι τῆς Λέσβου νήσου ὁ περίπλους στάδιοι ͵αρ΄. Ὅτι ἐπὶ Τιβερίου, τοῦ Ῥωμαίων αὐτοκράτορος, ἦν Στράβων. Ὅτι ἐξ Ἐρεσσοῦ ἦσαν Φανίας τε καὶ Θεόφραστος, οἱ Ἀριστοτελικοί· Τύρταμος δὲ πρὶν ὁ Θεόφραστος ἐκαλεῖτο, μετωνομάσθη δὲ ὑπὸ Ἀριστοτέλους οὕτως. Ὅτι Ἑλλάνικος ὁ συγγραφεὺς Λέσβιος ἦν. Ὅτι κατὰ τὸν πορθμὸν τὸν μεταξὺ Ἀσίας καὶ Λέσβου νησίδιά εἰσι μ΄, καλοῦνται δὲ συνθέτως Ἑκατόννησοι, ὡς Πελοπόννησος καὶ Μυόννησος καὶ Προκόννησος καὶ Ἁλόννησος, τὸ ν̅ δισσὸν ἔχουσαι κατὰ συνήθειαν. Ὅτι Ἑκατόννησοι καλοῦνται, οἷον Ἀπολλώννησοι· Ἕκατος γὰρ ὁ Ἀπόλλων. Ὅτι πρὸ τῆς Λέσβου ἐστὶ καὶ ἡ Πορδοσελήνη, πόλιν ἔχουσα ὁμώνυμον· διὰ δὲ τὸ δύσφημον τοῦ ὀνόματος Ποροσελήνην[1] τινὲς αὐτὴν καλοῦσι, τὸ δὲ περὶ Πέργαμον Ἀσπόρδηνον ὄρος Ἀσπόρηνον, καὶ τὸ ἐν αὐτῇ ἱερὸν μητρὸς [τῶν θεῶν] Ἀσπορηνῆς[2]. τί οὖν φήσομεν ἐπὶ τοῦ σαπέρδου, καὶ πόρδαλις καὶ πέρδιξ καὶ σὺν πορδακοῖσιν, ἀντὶ τοῦ διαβρόχοις; Ὅτι ἐν Καταλόγῳ Ὅμηρος εἰκότως Λελέγων καὶ Κιλίκων καὶ Καυκώνων οὐκ ἐμνημόνευσε· διεφθάρησαν γὰρ ἤδη ὑπὸ Ἀχιλλέως ὅ τε Ἠετίων καὶ Μύνης καὶ Ἐπίστροφος καὶ οἱ λαοὶ αὐτῶν. Ὅτι ὁ τῶν Πελασγῶν ἄρχων Ἱππόθοος Λάρισαν εἶχε πατρίδα τὴν ἐν Κύμῃ τῆς Αἰολίδος κειμένην· οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπὸ Αἰολέων ἐφθάρησαν. Ὅτι σκώπτεται εἰς ἀναισθησίαν ἡ Κύμη, ὡς μετὰ τ΄ ἔτη ἀποδομένη τῶν λιμένων τὰ τέλη, ὥσπερ τότε ᾐσθημένη, ὅτι παρὰ θάλασσαν οἰκοῖτο· πρότερον δ' οὐκ ἐκαρποῦτο τὴν πρόσοδον ταύτην. Ὅτι καὶ ἄλλη λέγεται αἰτία τοιαύτη τοῦ σκώμματος, ὅτι δανεισάμενοί ποτε οἱ Κυμαῖοι δημοσίᾳ[3] χρήματα τὰς στοὰς ὑπέθεντο, εἶτ' οὐκ ἀποδιδόντες κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν εἴργοντο τῶν περιπάτων· ὅτε μέντοι ὄμβρος εἴη, κατὰ αἰδῶ τινα κηρύττοιεν οἱ δανεισταί, κελεύοντες ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπέρχεσθαι· τοῦ δὴ κήρυκος οὕτω φθεγγομένου, ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπέλθετε, ἐκπεσεῖν λόγον, ὡς Κυμαίων οὐκ αἰ-

---

1. πυροσελήνην 2. ἀσπορήνης 3. δημόσια

σθανομένων, ὡς ἐν τοῖς ὄμβροις ὑπὸ τὰς στοὰς ὑπελθετέον, ἂν μὴ σημάνῃ τις αὐτοῖς διὰ κηρύγματος. Κυμαῖος δὲ ἦν Ἡσίοδός τε καὶ Ἔφορος, ὁ Ἰσοκράτους γνώριμος, ὁ τὰς ἱστορίας γράψας. Κύμη δὲ ὠνόμασται ἀπό τινος Ἀμαζόνος, ὡς ἡ Μυρίνη καὶ ἡ Μυτιλήνη. Ὅτι τὸ Πέργαμον ἡ πόλις γαζοφυλάκιον ἦν Λυσιμάχου τοῦ Ἀγαθοκλέους, ἑνὸς τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων. ἐπεπίστευτο δὲ τὴν φυλακὴν τῶν χρημάτων (ἦν δὲ τάλαντα ͵θ) Φιλέταιρος, ἀνὴρ Τιανός, θλιβίας ἐκ παιδός, ἔν τινι ὄχλῳ ἀποληφθεὶς μετὰ τῆς τροφοῦ καὶ διὰ τοῦτο εὐνοῦχος. τέως μὲν οὖν εὔνους ἦν Λυσιμάχῳ, διενεχθεὶς δὲ πρὸς Ἀρσινόην τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἀπέστη, ὁρῶν νεωτερισμοὺς πολλούς. ὅ τε γὰρ Λυσίμαχος, κακοῖς οἰκείοις περιπεσών, ἠναγκάσθη τὸν υἱὸν ἀνελεῖν Ἀγαθοκλέα. Σέλευκος δ' ἐπελθὼν ὁ Νικάτωρ, ἐκεῖνόν τε κατέλυσε καὶ αὐτὸς κατελύθη, δολοφονηθεὶς ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ. ὁ δὲ Φιλέταιρος διήρκεσεν ἔτη κ', κύριος ὢν τοῦ τε ἐρύματος καὶ τῶν χρημάτων, καὶ διεγένετο, μένων ἐπὶ τοῦ ἐρύματος καὶ πολιτευόμενος δι' ὑποσχέσεων καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας ἀεὶ πρὸς τὸν ἰσχύοντα καὶ ἐγγὺς παρόντα. τούτῳ ἦσαν δύο ἀδελφοί, Εὐμένης τε καὶ Ἄτταλος· ἐκ μὲν οὖν τοῦ πρεσβυτέρου Εὐμένους γίνεται παῖς Εὐμένης, ὃς καὶ διεδέξατο τὸ τοῦ Περγάμου κράτος καὶ ἦν ἤδη δυνάστης τῶν κύκλῳ χωρίων, ὥστε καὶ περὶ Σάρδεις ἐνίκησε μάχῃ συμβάλλων Ἀντίοχον τὸν Σελεύκου· κβ' δὲ ἔτη ἄρξας ἐτελεύτα. ἐκ δὲ Ἀττάλου καὶ Ἀντιοχίδος γεγονὼς Ἄτταλος διεδέξατο τὴν ἀρχήν· ὃς καὶ πρῶτος βασιλεὺς ἀνηγόρευτο, νικήσας Γαλάτας μάχῃ μεγάλῃ. οὗτος δὲ καὶ Ῥωμαίοις κατέστη φίλος καὶ συνεπολέμησε πρὸς Φίλιππον μετὰ τοῦ Ῥοδίων ναυτικοῦ· ὃς βασιλεύσας ἔτη μγ' κατέλιπε δ' υἱούς, Εὐμένην, Ἄτταλον, Φιλέταιρον, Ἀθήναιον. οἱ μὲν οὖν νεώτεροι διετέλεσαν ἰδιῶται, Εὐμένης δ' ἄρξας συνεπολέμησε Ῥωμαίοις πρός τε Ἀντίοχον τὸν μέγαν καὶ πρὸς Περσέα, καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἅπασαν τὴν ὑπ' Ἀντιόχῳ γῆν τὴν ἐντὸς Ταύρου· πρότερον δ' ὀλίγης ἦρχε γῆς. οὗτος ἐπὶ πλεῖστον ηὔξησε τὴν ἀρχὴν κτίσμασι καὶ ἀναθήμασι καὶ βιβλιοθήκαις· ὃς ἔτη βασιλεύσας μθ' κατέλιπε διάδοχον τὸν υἱὸν Ἄτταλον, παῖδα ἔτι ὄντα, καὶ τούτου ἐπίτροπον Ἄτταλον, τὸν ἴδιον ἀδελφόν· ὃς ἄρξας ὡς

ἐπίτροπος ἔτη κα΄ γέρων ἐτελεύτα, κατορθώσας πολλά. καὶ γὰρ Δημήτριον τὸν Σελεύκου συγκατεπολέμησεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Ἀντιόχου καὶ συνεμάχησε Ῥωμαίοις ἐπὶ τὸν Ψευδοφίλιππον· ἐχειρώσατο δὲ καὶ Δηίγυλιν[1] τὸν Καινῶν[2] βασιλέα, στρατεύσας εἰς τὴν Θρᾴκην· ἀνεῖλε δὲ καὶ Προυσίαν, ἐπισυστήσας αὐτῷ Νικομήδη τὸν υἱόν. ὁ δ' ἐπιτροπευθεὶς Ἄτταλος, ἄρξας ἔτη ε΄ καὶ κληθεὶς Φιλομήτωρ, ἐτελεύτα νόσῳ, καταλιπὼν κληρονόμους Ῥωμαίους· οἱ δ' ἐπαρχίαν ἀπέδειξαν τὴν χώραν, Ἀσίαν προσαγορεύσαντες ὁμώνυμον τῇ ἠπείρῳ. Ὅτι ὁ Κάικος ποταμὸς παραρρεῖ τὸ Πέργαμον διὰ τοῦ Καΐκου πεδίου εὐδαίμονος. Ὅτι ἐκ τοῦ Τμώλου ῥεῖ ὁ Πακτωλὸς ποταμός, ἔχων ψῆγμα χρυσοῦ, ὅπερ νῦν ἐκλέλοιπε τὸ ψῆγμα, καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἕρμον ποταμόν, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ποταμὸς ἐμβάλλει, Φρύγιος νῦν καλούμενος. Ὅτι ἡ παρ' Ὁμήρῳ Γυγαία λίμνη ὕστερον Κολόη μετωνομάσθη. Ὅτι τοὺς Ἀρίμους τινὲς μὲν ἐν Λυδίᾳ φασὶ γενέσθαι, οἱ δ' ἐν Κιλικίᾳ, τινὲς δ' ἐν Συρίᾳ, οἱ δ' ἐν Πιθηκούσσαις, ἔνθα καὶ τὸν Τυφωέα γενέσθαι·

εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος [ἔμμεναι εὐνάς].

Ὅτι ἐν Ἱεραπόλει ἐστὶ τά τε θερμὰ ὕδατα καὶ τὸ Πλουτώνιον, ἄμφω παραδοξολογίαν τινὰ ἔχοντα. τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ οὕτως ῥᾳδίως εἰς πῶρον μεταβάλλει πηττόμενον, ὥστε ὀχετοὺς ἐπάγοντες φραγμοὺς ἀπεργάζονται μονολίθους· τὸ δὲ Πλουτώνιον ὑπ' ὀφρύι μικρᾷ τῆς ὑπερκειμένης[3] ὀρεινῆς, στόμιόν ἐστι σύμμετρον, ὅσον ἄνθρωπον δέξασθαι δυνάμενον, βαθυνόμενον ἐπὶ πολύ. πρόκειται δὲ τούτου δρυφάκτωμα τετράγωνον, ὅσον ἡμιπλέθρου τὴν περίμετρον· τοῦτο δὲ πλῆρές ἐστιν ὁμιχλώδους παχείας ἀχλύος, ὥστε μόγις τοὔδαφος καθορᾶν. τοῖς μὲν οὖν κύκλῳ πλησιάζουσι πρὸς τὸν δρύφακτον ἄλυπός ἐστιν ὁ ἀήρ, καθαρεύων ἐκείνης τῆς ἀχλύος ἐν ταῖς νηνεμίαις· συμμένει γὰρ ἐντὸς τοῦ περιβόλου. τῷ δ' εἴσω παριόντι ζῴῳ θάνατος παραχρῆμα ἀπαντᾷ· ταῦροι γοῦν εἰσαχθέντες πίπτουσι καὶ ἐξέλκονται νεκροί· ἡμεῖς δὲ στρουθία ἐπέμψαμεν, καὶ ἔπεσον εὐθὺς ἐκπνεύσαντα. οἱ δ' ἀπόκοποι Γάλλοι παρίασιν ἀπαθεῖς, ὥστε καὶ μέχρι τοῦ στομίου πλησιάζειν καὶ ἐγκύπτειν καὶ καταδύνειν

---

1. *Διήγυλιν* Str. 624. 2. *καινὸν* 3. *ὑποκειμένης*

μέχρι ποσοῦ, συνέχοντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ πνεῦμα· ἑωρῶμεν γὰρ ἐκ τῆς ὄψεως ὡς ἂν πνιγώδους τινὸς πάθους ἔμφασιν, εἴτ' [ἐπὶ] πάντων [τῶν] οὕτω πεπηρωμένων εἴτε μόνων τῶν περὶ τὸ ἱερόν, καὶ εἴτε θείᾳ προνοίᾳ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐνθουσιασμῶν εἰκός, εἴτε ἀντιδότοις τισὶ δυνάμεσι τούτου συμβαίνοντος. Ὅτι Σολύμους φασὶν εἶναι τοὺς Καβαλλεῖς· τῆς γοῦν Τελμησσέως ἄκρας ὑπέρκειται λόφος καὶ καλεῖται Σόλυμος, καὶ αὐτοὶ δ' οἱ Τελμησσεῖς Σόλυμοι καλοῦνται. πλησίον δ' ἐστὶ καὶ ὁ Βελλεροφόντου χάραξ καὶ ὁ Πεισάνδρου τάφος τοῦ υἱοῦ, πεσόντος ἐν τῇ πρὸς Σολύμους μάχῃ·

μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανεν.

Ὅτι ἡ Κιβυρατικὴ ἐν ταῖς μεγίσταις ἐξετάζεται διοικήσεσι τῆς Ἀσίας· τέτρασι δὲ γλώτταις ἐχρῶντο οἱ Κιβυρᾶται, Πισιδικῇ, Σολύμων, Ἑλλήνων, Λυδῶν. Ὅτι ἐν Κιβύρᾳ ἴδιόν ἐστι τὸ τὸν σίδηρον τορεύεσθαι ῥᾳδίως.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΔ.

Ὅτι τῆς τῶν Ἰώνων ἀποικίας ἦρξεν Ἄνδροκλος, υἱὸς Κόδρου, τοῦ Ἀθηναίων βασιλέως, ὕστερον τῆς Αἰολικῆς, ὃς Ἔφεσον κτίσας βασίλειον τῆς Ἰωνίας αὐτὴν ἀπέδειξεν. εἰσὶ δὲ Ἰώνων πόλεις αἵδε· [Ἔφεσος], Μίλητος, Μυοῦς, Λέβεδος, Κολοφών, Πριήνη, Τέως, Ἐρυθραί[1], Φώκαια, Κλαζομεναί, Χίος, Σάμος, ὁμοῦ ιβ'. ὕστερον δὲ Σμύρνα προσελήφθη. Ὅτι τὸ ἐν Βραγχίδαις μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Μιλήτῳ ἐστίν. Ὅτι ἡ νῦν Σάμος, νῆσος Ἰωνική, ἐκαλεῖτο πρότερον Παρθενία, εἶτα Ἀνθεμοῦς, εἶτα Μελάμφυλος, εἶτα Σάμος. Ὅτι ἡ Σάμος τοσοῦτόν ἐστιν εὔφορος, ὥστε οἱ ἐπαινοῦντες αὐτὴν λέγουσι περὶ αὐτῆς καὶ τὸ παροιμιῶδες· φέρει καὶ ὀρνίθων γάλα. Ὅτι διὰ τὴν Συλοσῶντος πικρίαν, τοῦ Σαμίων τυράννου, ἐλιπάνδρησεν ἡ Σάμος, ὡς καὶ παροιμίαν γενέσθαι διὰ τοῦτο λέγου-

1. ἐρυθαι (s. acc.)

θήμασιν ἡ πόλις αὐτῶν ἐκοσμήθη· ὧν ἄριστος ὁ τοῦ Ἡλίου κολοσσός, ὅν φησιν ὁ ποιήσας τὸ ἰαμβεῖον[1] οὕτως·

κολοσσὸν Ἡλίου ποθ' ἑπτάκις δέκα
Χάρης ἐποίει πηχέων ὁ Λίνδιος.

Ὅτι Πρωτογένης ἔγραψεν ἐν Ῥόδῳ πέρδικα, ὃς τοσοῦτον ἦν εὐδόκιμος, ὥστε οἱ τιθασσοὶ πέρδικες ἐρχόμενοι ἐφθέγγοντο καὶ ὠχλαγώγουν, οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐκεχήνεσαν. Ὅτι ἐν Ῥόδῳ τοσοῦτον ἦν τὸ δημοκηδικὸν καὶ προνοητικόν, ὥστε νόμον ἔθεντο, ἵνα οἱ πλούσιοι καθ' ἑκάστην τρέφωσι τοὺς πένητας, τῶν ἀναγκαίων τι ἐργάζεσθαι ἀναγκαζομένους. Ὅτι ἐν Ῥόδῳ ἦσάν τινα τῶν ναυστάθμων κρυπτὰ καὶ ἀπόρρητα, ἃ ὁ τολμήσας ἰδεῖν θανάτῳ ἐζημιοῦτο. Ὅτι, ὥσπερ ἐν Κυζίκῳ καὶ ἐν Μασσαλίᾳ, οὕτως καὶ ἐν Ῥόδῳ ἐσπούδαστο κοινῇ ἡ ὀργανοποιία καὶ ἡ μηχανοποιία. Ὅτι Ῥόδιοι καὶ Ἁλικαρνασσεῖς καὶ Κνίδιοι καὶ Κῷοι Δωριεῖς εἰσιν. Ὅτι ἡ Ῥόδος ἐκαλεῖτο πρότερον Ὀφίουσσα καὶ Σταδία, εἶτα Τελχινὶς ἀπὸ τῶν οἰκησάντων Τελχίνων τὴν νῆσον· οὓς οἱ μὲν γόητάς φασιν εἶναι καὶ βασκάνους θείῳ καταρρέοντας τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ ζῴων τε καὶ φυτῶν ὀλέθρου χάριν, οἱ δὲ τεχνίτας μηχανικούς, πρώτους εὑρόντας χαλκοῦ τε καὶ σιδήρου γένεσιν ἐκ μετάλλων. ἦλθον δ' ἐκ Κρήτης εἰς Κύπρον, εἶτα εἰς Ῥόδον. Ὅτι μετὰ τοὺς Τελχῖνας οἱ Ἡλιάδαι μυθεύονται κατασχεῖν τὴν νῆσον· ὧν ἑνός, Κερκάφου, γενέσθαι παῖδας τρεῖς, Λίνδον, Ἰηλυσόν, Κάμειρον[2], τοὺς καὶ τὰς πόλεις κτίσαντας ἐπωνύμους. Ὅτι τῆς Ῥόδου ἡ περίμετρος σταδίων ἐστὶν ϡκ'[3]. Ὅτι Ἀτάβυρις ὄρος ὑψηλότατον τῶν ἐν Ῥόδῳ, ἱερὸν Διὸς Ἀταβυρίου. Ὅτι ὁ Ποσειδώνιος ἐπολιτεύσατο μὲν ἐν Ῥόδῳ καὶ ἐσοφίστευσεν· ἦν δὲ Ἀπαμεὺς ἐκ τῆς Συρίας. Ὅτι Διονύσιος ὁ Θρᾷξ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας Ἀλεξανδρεῖς μὲν ἦσαν, ἐκαλοῦντο δὲ Ῥόδιοι. Ὅτι Εὔδοξος ὁ μαθηματικὸς Κνίδιος ἦν, Πλάτωνος μαθητής. Ὅτι ἡ Ἁλικαρνασσὸς πόλις τὸ βασίλειον ἦν τῶν τῆς Καρίας δυναστῶν, καλουμένη πρὶν Ζεφύρα· ἐνταῦθά ἐστιν ὁ τοῦ Μαυσωλοῦ τάφος, ἓν τῶν ζ' θεαμάτων, ὅπερ Ἀρτεμισία τῷ ἀνδρὶ κατεσκεύασεν. Ἡρόδοτος δὲ ἐντεῦ-

---

1. ἰαμβιον (sic) 2. κάμιρον 3. ἐστὶν (in litura) ω' Par.

θεν ἦν, ὃν ὕστερον ἐκάλεσαν Θούριον διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας. Ὅτι Ἑκατόμνω τοῦ Καρῶν βασιλέως ἦσαν υἱοὶ γʹ, Μαυσωλὸς καὶ Ἰδριεὺς καὶ Πιξώδαρος, καὶ θυγατέρες δύο, ὧν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ἀρτεμισίᾳ Μαυσωλὸς συνῴκησε, τῇ δὲ Ἄδᾳ ὁ δεύτερος ἀδελφὸς Ἰδριεύς. μετὰ δὲ θάνατον Μαυσωλοῦ Ἀρτεμισία ἦρξεν, ἐκείνης δ' ἀποθανούσης, Ἰδριεύς, ὃν διεδέξατο Ἄδα ἡ ἀδελφὴ καὶ γυνή. ὁ δὲ Πιξώδαρος μηδίσας καὶ προσλαβὼν σατράπην κοινωνὸν τῆς ἀρχῆς παρὰ Περσῶν ἐξέβαλε τὴν Ἄδαν· ἐλθόντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου, κατέφυγε πρὸς αὐτὸν ἡ Ἄδα καὶ υἱὸν θετὸν ἐποίησε καὶ κληρονόμον καὶ οὕτως τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἀνέλαβεν. Ὅτι περὶ τὸν Κράγον ὄρος τῆς Λυκίας τὰ κατὰ Χίμαιρον μυθολογοῦνται. Ὅτι τὰ Σόλυμα ὄρη Πισιδῶν[1] ἐστι περὶ Τελμησσὸν[2] πόλιν. Ὅτι ἡ κρόκος θηλυκῶς λέγεται. Ὅτι ἀπὸ Σόλων τῆς Κιλικίας ἦν Χρύσιππός τε ὁ Στωικὸς καὶ Ἄρατος. Ὅτι τὸ παλαιὸν ἡ Ταρσὸς ἐσπούδασε τοσοῦτον περὶ φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἄλλην παίδευσιν, ὥστε καὶ Ἀθήνας καὶ Ἀλεξάνδρειαν ὑπερεβάλετο σχεδόν· οἱ δὲ μανθάνοντες ἦσαν Ταρσεῖς. Ὅτι

ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, πορδαὶ δὲ γερόντων.

Ὅτι ὁ μὲν τῶν Πελοπιδῶν[3] πλοῦτος ἀπὸ τῶν περὶ Φρυγίαν καὶ Σίπυλον μετάλλων γέγονεν, ὁ δὲ Κάδμου †περὶ Θρᾴκην[4] καὶ τὸ Παγγαῖον ὄρος, ὁ δὲ Πριάμου ἐκ τῶν ἐν Ἀστύροις[5] περὶ Ἄβυδον χρυσείων, ὧν καὶ νῦν ἔτι μικρὰ λείπεται· πολλὴ δ' ἡ ἐκβολὴ καὶ τὰ ὀρύγματα, σημεῖα τῆς πάλαι μεταλλείας· ὁ δὲ Μίδου ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέρμιον ὄρος, ὁ δὲ Γύγου καὶ Ἀλυάττου καὶ Κροίσου ἀπὸ τῶν ἐν Λυδίᾳ †τῆς μεταξὺ Ἀταρνέως τε καὶ Περγάμου πολίχνῃ ἐρήμῃ[6], ἐκμεμεταλλευμένα ἔχουσα τὰ χωρία.

---

1. πισίδων 2. lgd. Τερμησσὸν: cf. Str. 666. 3. πελοπίδων 4. vid. lgd. ἐκ τῶν περὶ Θρᾴκην 5. ἀσσυρίοις 6. ι adscriptum pro subscripto hic, ut ubique fere, in cod. exhibetur.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΕ.

Ὅτι ἡ Ἰνδικὴ σχῆμα ἔχει ῥομβοειδές· ἧς τὸ μὲν βόρειον πλευρὸν ὁ Καύκασός ἐστι τὸ ὄρος ἀπὸ τῆς Ἀρείας ἀρξάμενον ἕως τοῦ ἀνατολικωτάτου πέρατος, ὅπερ ὄρος διορίζει Σάκας τε καὶ Σκύθας καὶ Σῆρας πρὸς βορρᾶν, Ἰνδοὺς δὲ πρὸς νότον· τὸ δὲ δυτικὸν πλευρὸν ὁ Ἰνδός ἐστι ποταμός, ῥέων ἐκ τοῦ Καυκάσου πρὸς δυσμὰς χειμερινάς· τὸ δὲ νότιον καὶ ἀνατολικὸν ἡ Ἐρυθρά ἐστι θάλασσα. Ὅτι πᾶσα ἡ Ἰνδικὴ ποταμοῖς ἐστι κατάρρυτος· ὧν μέγιστοι δύο, Ἰνδὸς καὶ Γάγγης, ὧν πολὺ μείζων ὁ Γάγγης ἐστίν. Ὅτι ὁ Γάγγης ποταμός, ῥυεὶς ἐκ τῶν ὀρέων τῶν Καυκασίων πρὸς νότον, ἐπειδὰν ἅψηται τῶν πεδίων, ὑποστρέφει πρὸς ἀνατολὰς ἕως πόλεως μεγίστης Παλίβοθρα[1], οὕτως πρὸς νότον αὖθις εἰς τὴν Ἐρυθρὰν βάλλει. ὁ δὲ Ἰνδὸς ποταμός, δυσὶ στόμασι τὴν Παταληνὴν νῆσον πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς περιλαβών, ἐκδίδωσιν εἰς τὴν Ἐρυθράν. Ὅτι πολλοὶ ὄμβροι τὴν Ἰνδικὴν κατέχουσιν, ἐν οἷς λίνον σπείρεται καὶ κέγχρον[2] καὶ σήσαμον καὶ ὄρυζα καὶ βόσμορον· τοῖς δὲ χειμερινοῖς καιροῖς σῖτος, κριθή, ὄσπρια καὶ ἄλλοι καρποί, ὧν ἡμεῖς ἄπειροι. Ὅτι περὶ τὴν Ἰνδικὴν θάλασσαν γίνεται κήτη ἀμφίβια, τὰ μὲν βουσί, τὰ δ' ἵπποις, τὰ δ' ἄλλοις χερσαίοις ἐοικότα. Ὅτι ὁ βόσμορος σῖτός ἐστι μικρότερος πυροῦ, γεννᾶται δ' ἐν ταῖς μεσοποταμίαις. φρύγεται δ' ἐπὰν ἀλοηθῇ[3], προομνύντων μὴ ἀποίσειν ἄπυρον ἐκ τῆς ἅλω τοῦ μὴ ἐξάγεσθαι σπέρμα. ἡ δὲ Ἰνδικὴ σεισμοῖς πολλοῖς ἁλίσκεται, καὶ οἱ ποταμοὶ πολλάκις μετακοιτιζόμενοι τὰς παρακειμένας πόλεις τὰς μὲν κατακλύζουσι, τὰς δὲ ἀκαρπίᾳ διαφθείρουσι καὶ δίψῃ. Ὅτι οἱ τῆς Ἰνδικῆς καρποὶ δίφοροί εἰσιν, οἵ τε σπαρτοὶ καὶ οἱ τῶν δένδρων διά τε τοὺς πολλοὺς ὄμβρους καὶ τοὺς ἰσχυροὺς ἡλίους. Ὅτι ἔν τισι κλάδοις τῶν ἐν Ἰνδίᾳ δένδρων

1. πολίβαθρα 2. vid. lgd. κέγχρος 3. ἀλωηθῇ

ἔριον ἐπανθεῖ διὰ τὸ ἔνικμον τοῦ ξύλου, ἐξ ὧν σινδόνες γίνονται. ἔστι δὲ καὶ φλοιὸς δένδρων ἐκεῖ, ἐξ ὧν ἱμάτια ποικίλα γίνεται. ἔστι δὲ καὶ δένδρα παρ' αὐτοῖς μέλι ποιοῦντα ἄνευ ζῴων, ἐξ ὧν οἱ φαγόντες μεθύσκονται. εἰσὶ δέ τινα ἐκεῖ δένδρα, ὧν τὰ φύλλα οὐκ ἐλάττω ἀσπίδος ἐστίν· ἄλλα δὲ ἕως ὀλίγων πηχῶν κλάδους αὐξήσαντα, εἶτα διὰ τὸ βάρος κάτω νεύειν, αὐξόμενα ἕως τῆς γῆς, εἶτα ἐκεῖσε πάλιν ῥιζωθέντα αὖθις αὔξεσθαι πρὸς τὸ ἄνω, εἶτα αὖθις ἐπινεύειν καὶ αὖθις ῥιζοῦσθαι, ὡς ἐοικέναι τὴν σκιὰν αὐτῶν οἰκίᾳ πολυστέγῳ. εἰσὶ δὲ καὶ δένδρα, ὧν τὰ στελέχη καὶ ε' ἀνθρώποις εἶναι[1] δυσπερίληπτα. Ὅτι ἱστορεῖ Ἀριστοτέλης, γυναῖκα Αἰγυπτίαν ἑπτάδυμα παιδία τετοκέναι· πολυτόκοι γὰρ αἱ τῶν Αἰγυπτίων γυναῖκες. Ὅτι, Ἀλεξάνδρου ἀφικομένου εἰς Τάξιλα, πόλιν Ἰνδῶν, ξενισθέντος ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων μεγάλως καὶ μειζόνως αὐτοὺς εὐεργετήσαντος, οἱ Μακεδόνες ἐφθόνησαν φάντες, ὅτι οὐκ εἶχεν Ἀλέξανδρος, ὡς ἔοικεν, οὓς εὐεργετήσει, πρὶν ἢ διέβη τὸν Ἰνδόν. Ὅτι οἱ πίθηκοι καὶ οἱ ἐλέφαντες ἀνθρωπόνουν ἐστὶ ζῷον· καὶ σημεῖον τούτου αἱ ἐν πολέμῳ σὺν τάξει προσβολαὶ ἑκατέρων. Ὅτι οἱ πίθηκοι ὑπὸ Ἰνδῶν ἁλίσκονται οὕτως· θέντες ὕδωρ πρὸ αὐτῶν ἀπονίπτονται τὸ πρόσωπον καὶ πλησίον ἕτερον τρυβλίον[2] ἔχον ἰξόν, ἀπονιψάμενοι δὲ ὑποχωροῦσιν· οἱ δὲ πίθηκοι, καθήμενοι μετέωροι ἐπὶ δένδρον, καταβάντες μιμοῦνται καὶ οὕτως ἀπονιπτόμενοι τοῦ ἰξοῦ ἁλίσκονται. καὶ ἑτέρως πάλιν· θυλάκους ὑποδοῦνται κενοὺς καὶ ὑποχωροῦσι, πλησίον ἀφέντες ἑτέρους δασεῖς, ἰξῷ κεχρισμένους· οἱ δὲ μιμησάμενοι ἁλίσκονται. Ὅτι τινὲς τῶν Ἰνδῶν τοῖς τεθνηκόσι συγκατακαίουσι τὰς γαμετάς, ἵνα μὴ προφάσει μοιχείας ἐρῶσαι ἄλλων, φαρμακεύοιεν αὐτοὺς τοὺς γαμέτας. Ὅτι παρ' Ἰνδοῖς κύνες εἰσὶν ἀρετὰς ἔχοντες μεγάλας. Ἀλεξάνδρῳ γοῦν Σωπείθης ρν' κύνας δούς, ἀποπείρας χάριν λέοντα προβαλών, δύο αὐτῷ κύνας ἐπαφῆκε· κρατουμένων δὲ αὐτῶν, ἑτέρους δύο ἐπαφῆκεν· ὡς δὲ ἐφάμιλλος ἦν ὁ ἀγών, ἐκέλευσεν ὁ Σωπείθης τὸν ἕνα κύνα ὑποχωρῆσαι[3]· μὴ πειθομένου δέ, τὸν

---

1. cf. Str. p. 694. 2. τρίβλιον 3. ἀποχωρίσαι Cor.: cf. Str. p. 700.

μηρὸν ἐκέλευσεν ἐκτμηθῆναι τοῦ κυνός, καὶ οὕτως ἀργῶς πρότερον ἐξετμήθη ὁ μηρός, ἢ τοῦ δήγματος ὁ κύων μεθῆκεν, ἀλλ' εἴχετο τοῦ λέοντος, ἕως ἀπέθανεν. Ὅτι ἐν Ἰνδίᾳ ὑγιεινότατος μὲν ὁ ἀήρ, μακροβιώτατοι[1] δ' οἱ Ἰνδοί, ὥστε καὶ ὑπὲρ τὰ ρλ' ἔτη ζῆν. συσσίτια δ' ἐστὶν αὐτοῖς, ὡς τοῖς Λάκωσι. τῷ δὲ χρυσῷ οὐ χρῶνται, οὐδὲ τῷ ἀργύρῳ· ἀντὶ δὲ δούλων τοῖς ἐν ἀκμῇ χρῶνται. πλὴν δὲ τῆς ἰατρικῆς ἄλλην οὐ κατορθοῦσιν ἐπιμελῶς ἐπιστήμην, ὡς ἂν κακουργουσῶν τῶν ἄλλων, εἰ πλέον τοῦ μετρίου διδάσκοιντο. δίκη δὲ παρ' αὐτοῖς οὐκ ἔστι πλὴν φόνου καὶ ὕβρεως· ταῦτα γὰρ οὐκ ἐφ' ἡμῖν ἐστι παθεῖν, τὰ δ' ἐν τοῖς συμβολαίοις ἐφ' ἡμῖν, καὶ δεῖ πολυπραγμονεῖν πρότερον, πρὶν ἐξαπατηθῇ τις, ἵνα μὴ δικῶν ᾖ πλήρης ἡ χώρα. Ὅτι ἐν Ἰνδίᾳ τίγριδες γίνονται διπλάσιοι τῷ μεγέθει λεόντων, καὶ ἰσχυρότατοι δὲ πάντων μάλιστα λεόντων. Ὅτι φασὶν ἐν Ἰνδίᾳ λίθους ὀρύττεσθαι λιβανοχρόους, γλυκυτέρους σύκων· καὶ ὄφεις ὑμενοπτερωτοὺς καὶ σκορπίους. Ὅτι ἐν Ἰνδίᾳ ἀλκιμώτατοί εἰσι κύνες, οὐ πρότερον μεθιέντες τοῦ δήγματος, πρὶν ὕδωρ εἰς τοὺς ῥώθωνας αὐτῶν χυθῆναι· ἐνίοις δὲ ὑπὸ προθυμίας ἐν τῷ δήγματι διαστρέφεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς φασι, τοῖς δὲ καὶ ἐκπίπτειν· κατέχεσθαι δὲ καὶ λέοντα ὑπὸ κυνὸς καὶ ταῦρον· τὸν δὲ ταῦρον καὶ ἀποθανεῖν, κρατούμενον ἀπὸ τοῦ ῥύγχους. Ὅτι ἐν τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰνδικῆς Σίλας[2] ἐστὶ ποταμός, ᾧ οὐδὲν ἐπιπλεῖ. Ὅτι εἰσὶν ἀέρες λεπτοί, οἷς οὐδὲν ἐποχεῖται πτηνόν[3]. ἴσως δὲ καὶ οἱ ἀναφερόμενοι ἀτμοὶ ἐπισπῶνται φυσικῇ ὁλκῇ καὶ οἷον ῥοφοῦσι τὰ ὑπερπετῆ, *καὶ* ὡς τὸ ἤλεκτρον τοῦ ἀχύρου καὶ ἡ μαγνῆτις τοῦ σιδήρου ἑλκτικά ἐστι· τάχα δὲ καὶ καθ' ὕδατος τοιαῦταί τινες εἶεν ἂν δυνάμεις. Ὅτι τὸ τῶν Ἰνδῶν πλῆθος εἰς ζ' μέρη διῄρηται· ὧν πρῶτοι μὲν οἱ φιλόσοφοι, ἐντιμότατοι καὶ ὀλίγιστοι. χρῶνται δ' αὐτοῖς δημοσίᾳ τε καὶ ἰδίᾳ, θύοντές τε καὶ ἐναγίζοντες καὶ μαντευόμενοι· ὃς δ' ἂν τρὶς μαντευσάμενος ἀστοχήσῃ, ἀναγκάζεται διὰ βίου σιγᾶν, ὁ δὲ κατορθώσας ἀτελὴς καὶ ἄφορος γίνεται. δεύτεροι δ' οἱ γεωργοί, πλεῖστοί τε ὄντες καὶ ἐπιεικεῖς διὰ τὸ μὴ

1. μακροβιότατοι 2. σιλίας cod. Par. 3. πτηνῶν (s. acc.): verum servavit cod. Par.

στρατεύεσθαι· ἔστι δ' ἡ γῆ πᾶσα βασιλική, μισθοῦ δ' αὐτὴν ἐπὶ τετάρταις ἐργάζονται τῶν καρπῶν. τρίτοι δ' οἱ ποιμένες καὶ θηρευταί, οἷς μόνοις ἔξεστι θηρεύειν καὶ θρεμματοτροφεῖν, σκηνῖται [1] ὄντες καὶ μετανάσται. οἱ δ' ἐλέφαντες ιζ' μῆνας κατὰ γαστρὸς φέρονται, παρὰ δὲ τῇ μητρὶ ς' ἔτη τρέφονται, ζῶσι δ' ἔτη πλείω τῶν σ'. τῶν δὲ Λιβυκῶν οἱ Ἰνδικοὶ μείζους τέ εἰσι καὶ ῥωμαλεώτεροι· ταῖς γοῦν προβοσκίσιν ἐπάλξεις καθαιροῦσι καὶ δένδρα ἀνασπῶσι πρόῤῥιζα, διανιστάμενοι εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας. τοσοῦτον δ' εἰσὶν εὐτιθάσσευτοι καὶ θυμόσοφοι, ὥστε καὶ λιθάζειν μανθάνουσι καὶ ὅπλοις χρῆσθαι καὶ νεῖν. οἱ δὲ χρυσοφόροι μύρμηκες, ὥσπερ οἱ ἀσπάλακες, ὀρύττουσι τὴν γῆν, χρυσῖτιν οὖσαν, ἣν οἱ Ἰνδοὶ σοφίσμασί τισιν ὑποκλέπτουσι· φοβοῦνται γάρ, μὴ ληφθέντες ὑπὸ τῶν μυρμήκων ἀπόλωνται· καὶ γὰρ μέγεθος μὲν ἔχουσιν ὑπὲρ ἀλώπεκα, τάχος δ' ὑπὲρ λαγών. οἱ δ' ὄφεις, οἱ μὲν μικροὶ καὶ σπιθαμιαῖοι ἀφύλακτοί τέ εἰσι καὶ θανατώδεις, οἱ δὲ μεγάλοι καὶ ὑπὲρ τοὺς ιε' πήχεις δυνάμεως περιουσίᾳ πάλιν ἀφόρητοι, ἐπαοιδαῖς δὲ καὶ βοτανῶν ῥίζαις ἰῶνται. κροκόδειλοι δ' εἰσὶν ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ, μικρότεροι τῶν Νειλώων. τέταρτοι δ' εἰσὶν οἱ χειρώνακτες καὶ κάπηλοι. πέμπτοι δ' οἱ πολεμισταί, οἵτινες τὰ μὲν ἄλλα ἔτη εὐπαθοῦσι, σιτιζόμενοι προῖκα, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ἐξέρχονται. ἕκτοι δ' οἱ ἔφοροι, οἵτινες ἐπισκοποῦντες λάθρα ἀναγγέλλουσι ταῖς ἀρχαῖς τὰ εὖ ἢ κακῶς πραττόμενα. ἕβδομοι δ' οἱ σύνεδροι καὶ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, ἐξ ὧν τὰ ἀρχεῖα καὶ δικαστήρια καὶ ἡ διοίκησις τῶν ὅλων. οὐ δεῖ δ' ἐξ ἄλλου γένους γαμεῖν οὔτ' ἐπιτηδεύειν τι ἀντ' ἄλλου ἄλλο, οὐδὲ πλείους μεταχειρίζεσθαι τὸν αὐτὸν τέχνας, πλὴν εἰ φιλοσοφεῖν μόνον. Ὅτι Ἰνδοὶ οἶνον οὐ πίνουσι, πλὴν ἐν θυσίαις μόνον, ἀλλ' ἀπὸ χυλοῦ ὀρύζης ποιοῦσι τὸ πόμα, οὐχὶ δὲ κριθῆς. Ὅτι Ἰνδοὶ τοσοῦτον ἁπλότητος μεταποιοῦνται, ὡς μηδὲ τὰ οἴκοι φυλάττειν· τὴν γὰρ ἀπιστίαν φασὶ πονηροδιδασκαλίαν εἶναι. Ὅτι Ἰνδοὶ ἀλήθειαν καὶ ἀρετὴν μάλιστα ἐπιτηδεύουσι [2] καὶ ὁ ἁλοὺς ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ ἀκρωτηριάζεται. Ὅτι τοὺς τῶν Ἰνδῶν βασιλεῖς γυναῖκες κομίζουσιν ἐπιμελόμεναι· ἐὰν δέ

---

1. σκηνίται 2. ἔργῳ add. cod. Par.

τις γυνὴ μεθύοντα βασιλέα ἀποκτείνῃ, τιμᾶται. Ὅτι τῶν παρ' Ἰνδοῖς σοφῶν δύο γένη εἰσίν[1]· ὧν οἱ μὲν Βραχμᾶνές[2] εἰσιν, οἱ δὲ Γερμᾶνες. οἱ δὲ Βραχμᾶνες ἀπέχονται ἐμψύχων καὶ ἀφροδισίων, φιλομαθοῦντες ἐν ἀφθόνῳ διαθέσει· ὁ δ' ἀκροατὴς οὔτε χρέμψαιτο οὔτε λαλῆσαι οὔτε πτύσαι, ἀλλ' εὐτάκτως σιγᾷ· ἔτη δὲ λζ' οὕτως ζήσας ἕκαστος ἀναχωρεῖ εἰς τὰ οἰκεῖα[3] καὶ μετὰ ταῦτα ἐν εὐπαθείᾳ ζῇ, χρυσοφορῶν καὶ κρεῶν ἁπτόμενος. Ὅτι Ἰνδοὶ νομίζουσι τὸν μὲν ἐνθάδε βίον ὡς ἂν ἀκμὴν κυομένων εἶναι, τὸν δὲ θάνατον γένεσιν εἰς τὸν ὄντως βίον τὸν εὐδαίμονα τοῖς φιλοσοφήσασι· τὸν δὲ κόσμον γεννητὸν καὶ φθαρτόν φασι καὶ σφαιροειδῆ, καὶ ὅτι ὁ ποιήσας καὶ διοικῶν αὐτὸν θεὸς δι' ὅλου διαπεφοίτηκεν αὐτοῦ, καὶ ὅτι αἱ ψυχαὶ ἀθάνατοί εἰσι, καὶ τὰ ὑπὸ γῆν δικαιωτήρια. Ὅτι οἱ Γερμᾶνες τὸ πολιτικὸν τῆς φιλοσοφίας μετέρχονται· τῇ δὲ ἰατρικῇ χρῶνται, οὐ τῇ διὰ φαρμάκων, ἀλλὰ τῇ διὰ διαίτης τὸ πλέον· καὶ τῶν φαρμάκων τὰ ἐπίπλαστα καὶ ἐπίχριστα εὐδοκιμεῖν. Ὅτι πάντες Ἰνδῶν οἱ σοφοὶ καρτερίαν[4] ἀσκοῦσι, τήν τ' ἐν τοῖς πόνοις καὶ τὴν ἐν ταῖς ἐπιμοναῖς, ὥστ' ἐφ' ἑνὸς σχήματος ἀκίνητον διατελέσαι τὴν ἡμέραν ὅλην. Ὅτι οἱ[5] ἐν Ταξίλοις Ἰνδοὶ τοὺς τελευτήσαντας ἀτάφους ῥίπτουσιν. Ὅτι οἱ παρ' Ἰνδοῖς σοφοί, ἡνίκα αἴσθωνται νοσούντων ἑαυτῶν, αἰσχρὸν τοῦτο ἡγούμενοι, ἐξάγουσιν ἑαυτοὺς τοῦ ζῆν διὰ πυρός. Ὅτι Πῶρός τις, Ἰνδὸς βασιλεύς, ἀπέστειλε πρὸς Καίσαρα τὸν Θεὸν δῶρα, ἄνθρωπόν τε ἐξ ἀρχῆς ἀποτετμημένον τῶν ὤμων ἄχειρα καὶ ἐχίδνας μεγάλας καὶ ὄφιν πηχῶν ι' καὶ χελώνην ποταμίαν τρίπηχυν καὶ πέρδικα μείζω γυπός. Ὅτι πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἥ τε Ἀρεία ἐστὶ καὶ πρὸς νότον Ἀραχωσία καὶ Γεδρωσία ἔτι, τετράπλευρον οὖσα, οὗ τὸ μὲν νότιον πλευρὸν ἡ Ἐρυθρά, τὸ δ' ἀνατολικὸν ὁ Ἰνδός, τὸ δὲ δυτικὸν ὁ Περσικὸς κόλπος, τὸ δὲ βόρειον τὰ ὄρη τοῦ Ταύρου, ἃ καλεῖται Βάγωα καὶ Πάρσυντα. τὸ δὲ μῆκος τῆς θαλάσσης στάδιοι μύριοι ,γ. Ὅτι γίνεται κήτη ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ, πηχῶν ὄντα

---

1. ἐστίν cod. Par. 2. βραχμάνες et mox γερμάνες: sic const. 3. οἰκία: cf. Str. 712 ubi legitur εἰς τὴν ἑαυτοῦ κτῆσιν. 4. καρτερεῖν 5. οἱ recepi e cod. Par.

οβʹ. ἐπίγραμμα ἐπὶ τῷ τάφῳ Κύρου τοῦ βασιλέως· ἐνθάδ' ἐγὼ κεῖμαι Κῦρος, βασιλεὺς βασιλήων. ἐπὶ δὲ τοῦ Δαρείου οὕτως· φίλος ἦν τοῖς φίλοις, ἱππεὺς καὶ τοξότης ἄριστος ἐγενόμην, κυνηγῶν ἐκράτουν, πάντα ποιεῖν ἠδυνάμην. Ὅτι ἐν Σούσοις τοσαύτην ἔχει τὴν τοῦ ἀέρος ἐν θέρει ἀκμάζοντι ἡ πόλις μεσημβρίας τὴν θέρμην, ὡς καὶ τὰς σαύρας καὶ τοὺς ὄφεις ἐν τῇ πόλει διαβῆναι μὴ φθάνειν τὰς ἐν τῇ πόλει ὁδούς, ἀλλ' ἐν μέσαις περιφλέγεσθαι· ὕδωρ δὲ ψυχρὸν προτεθὲν ἐκθερμαίνεται παραχρῆμα. τὰς δὲ κριθάς φασι διασπαρείσας εἰς τὸν ἥλιον φρύγεσθαι, καθάπερ ἐν ἰπνῷ τὰς κάχρυς. διὸ καὶ ταῖς στέγαις ἐπὶ δύο πήχεις τὴν γῆν ἐπιτίθεσθαι· ὑπὸ δὲ τοῦ βάρους ἀναγκάζεσθαι στενοὺς μέν, μακροὺς δὲ τοὺς οἴκους ποιεῖσθαι, ἀποροῦντας[1] μακρῶν δοκῶν, δεομένους [δὲ] διὰ τὸ πνῖγος μεγάλων οἰκιῶν. ἴδιον δέ τι πάσχει ἡ φοινικίνη δοκός· στερεὰ γὰρ οὖσα, παλαιουμένη οὐκ ἐς τὸ κάτω[2] ἔνδοσιν λαμβάνει, ἀλλ' εἰς τὸ ἄνω μέρος κυρτοῦται τῷ βάρει καὶ βέλτιον ἀνέχει τὴν ὀροφήν. Ὅτι Πέρσαι ἀγάλματα καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται, τιμῶσι δὲ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ Ἀφροδίτην καὶ πῦρ καὶ γῆν καὶ ἀνέμους καὶ ὕδωρ. εἰ δέ τις εἰς πῦρ φυσήσειεν ἢ νεκρὸν ἐπιθείη ἢ ὄνθον, θανατοῦται παρ' αὐτοῖς· ῥιπίζοντες δὲ ἐξάπτουσι τὴν φλόγα. τῷ δ' ὕδατι, ἐπὶ λίμνην ἢ ποταμὸν ἢ κρήνην ἐλθόντες, βόθρον ὀρύξαντες εἰς τοῦτον σφαγιάζονται, φυλαττόμενοι μή τι τοῦ πλησίον ὕδατος καθαροῦ αἱμαχθῇ, ὡς μιανοῦντες. Ὅτι Πέρσαι εἰς ποταμὸν οὔτε οὐροῦσιν οὔτε νίπτονται οὔτε λούονται οὔτε νεκρὸν ἐμβάλλουσιν οὔτε τι μυσαρόν. Ὅτι ἆθλα πολυτεκνίας Πέρσαι προτιθέασιν. Ὅτι Πέρσαι μεθύοντες βουλεύονται περὶ τῶν μεγίστων καὶ ἡγοῦνται ταῦτα βεβαιότερα τῶν ἐν νήψει. Ὅτι πρῶτος Δαρεῖος ὁ μακρόχειρ φόρους ἔταξε φέρειν· πρὸ γὰρ αὐτοῦ, ἐξ ὧν ἑκάστη χώρα ἔφερεν, ἐτελεῖτο, οἷον σῖτος, ἵπποι.

---

1. ἀπορούντων: verum servavit cod. Par. 2. κατώτατον: verum servavit cod. Par.: cf. Str. p. 731.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΣΤ'[1].

Ὅτι Συρία καλεῖται ἀπὸ Βαβυλῶνος μέχρι τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου καὶ ἐκεῖθεν συνεχῶς μέχρι τοῦ Πόντου, τοῦτ' ἔστιν ἕως τῶν Λευκοσύρων καὶ τῶν περὶ Ἀμισὸν τόπων· ὧν ἐν μέσῳ Καππαδόκαι ἀμφότεροι, οἵ τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ταύρου ὄρους. ὁ δὲ Ταῦρος ἕως τοῦ Ἀμάνου διήκει ὄρους. Ὅτι ἡ Νίνος[2] πόλις τῶν Ἀσσυρίων πολὺ μείζων ἦν Βαβυλῶνος, κειμένη ἐν πεδίῳ τῆς Ἀτουρίας. ἡ δὲ Ἀτουρία πλησίον Ἀρβήλων ἐστί, μεταξὺ ἔχουσα τὸν Λύκον ποταμόν. Ὅτι ἡ Βαβυλὼν τῆς Μεσοποταμίας τὸν κύκλον ἔχει τοῦ τείχους σταδίων τπε', πάχος δὲ τοῦ τείχους ποδῶν λβ', ὕψος δὲ τῶν μὲν μεσοπυργίων πήχεις ν', τῶν δὲ πύργων ξ'. διόπερ καὶ τῶν ζ' θεαμάτων ἐστὶ [καὶ τοῦτο] καὶ ὁ κρεμαστὸς κῆπος. Ὅτι ἀπέχει Βαβυλὼν τῆς Σελευκείας τῆς ἐν Μεσοποταμίᾳ στάδια τ'. καὶ ἔστι νῦν ἔρημος μὲν ἡ Βαβυλών, ἀνώνυμος δὲ ἡ Σελεύκεια· ὥστε τὸ τοῦ κωμικοῦ ἐστιν ἐπ' αὐτῇ εἰπεῖν, ὅπερ ἐκεῖνος περὶ τῆς Μεγάλης πόλεως·

ἐρημία μεγάλη 'στὶν ἡ Μεγάλη πόλις.

Ὅτι περὶ πόλιν Ἄρβηλα τῆς Ἀσσυρίας γέγονεν ἡ μεγάλη μάχη καὶ τελευταία Ἀλεξάνδρῳ πρὸς Δαρεῖον, περὶ Γαυγάμηλα κώμην· πλησίον δὲ καὶ ποταμὸς Λύκος καὶ πόλις Δημητριὰς καὶ ἡ τοῦ νάφθα πηγὴ καὶ τὰ πυρά. Ὅτι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναπλέεται ὁ μὲν Τίγρις ἕως Ὤπιδος καὶ Σελευκείας, ὁ δὲ Εὐφράτης ἕως Βαβυλῶνος στάδια ͵γ. Ὅτι ἡ περὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν χώρα φέρει κριθὰς ὑπὲρ τὰ τριακοσάχοα. ἐκ δὲ τοῦ φοίνικος αὐτόθι γίνεται οἶνος καὶ ὄξος καὶ μέλι καὶ ἄλφιτα· καὶ τοῖς τῶν φοινίκων πυρῆσι χρῶνται οἱ χαλκεῖς ἀντὶ ἀνθράκων. βρεχόμενοι δὲ τοῖς σιτιζομένοις προβάτοις καὶ βουσὶ

1. Hic libri index deest in cod. 2. νῖνος

τροφὴ γίνονται[1]. φασὶ δὲ καὶ Περσικὴν ᾠδὴν εἶναι, ἐν ᾗ τὰς ἀπὸ τῶν φοινίκων ὠφελείας τξ′ διαριθμοῦνται. Ὅτι περὶ Βαβυλῶνα γίνεται ἄσφαλτος πολλή· ἧς ἡ μὲν ὑγρά, καλουμένη δὲ νάφθα· ἡ δὲ ξηρὰ πλησίον Εὐφράτου. καὶ γίνονται βῶλοι μεγάλαι ἐξ αὐτῆς, πρὸς τὰς οἰκοδομὰς ἐπιτήδειαι τὰς διὰ τῆς ὀπτῆς πλίνθου. ἡ δὲ ὑγρά, ἡ καὶ ἄφθα, παράδοξον ἔχει τὴν φύσιν· προσαχθεὶς γὰρ ὁ ἄφθας πυρὶ πλησίον ἀναρπάζει τὸ πῦρ· κἂν ἐπιχρίσας αὐτῷ σῶμα προσαγάγῃς, φλέγεται. σβέννυται δὲ πηλῷ καὶ ὄξει καὶ στυπτηρίᾳ *καὶ ἰξῷ* καὶ ὕδατι πολλῷ. πείρας δὲ χάριν Ἀλέξανδρος ἐν λουτρῷ προσέχεε παιδὶ τοῦ ἄφθα καὶ προσήγαγε λύχνον· φλεγόμενος δ' ὁ παῖς παρ' ὀλίγον ἀπώλετο, πλὴν πολλῷ σφόδρα καταντλοῦντες τῷ ὕδατι ἔσβεσαν. Ὅτι λέγεται καὶ ὁ ἄφθας καὶ ἡ ἄφθα καὶ ἡ νάφθα καὶ τὸ νάφθα. Ὅτι ἡ Ἀδιαβηνὴ τῆς Βαβυλωνίας ἐστὶ μέρος καὶ ἐπαρχία. Ὅτι ὁ Τίγρις διαρρεῖ τὴν Θωνῖτιν λίμνην κατὰ πλάτος μέσην, καὶ διεκπεράσας ἐπὶ θάτερον χεῖλος κατὰ γῆς δύεται μετὰ ψόφου πολλοῦ, ἐπὶ πολύ τ' ἐνεχθεὶς ἀφανὴς ἀνίσχει τῆς Γορδυαίας ἐγγύς. Ὅτι τοσοῦτόν ἐστιν ὀξὺς ὁ Τίγρις, ὥστε, τῆς λίμνης τῆς Θωπίτιδος ἁλμυρᾶς οὔσης καὶ ἰχθύων χωρίς, οὐκ ἐπιμίγνυται αὐτῇ. Ὅτι ἀπὸ Θαψάκου ἕως Βαβυλῶνος στάδιοι ͵δω′. Ὅτι ἀπὸ τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν ζεύγματος, ἧπέρ[2] ἐστι πόλις Σαμόσατα καὶ ἔστιν ἀρχὴ τῆς Μεσοποταμίας, στάδιοι ͵β ἕως Θαψάκου. Ὅτι ἡ μὲν Θάψακος τῆς Ἀραβίας ἐστὶ πόλις, ἡ δὲ Νικηφόριον τῆς Μεσοποταμίας· καὶ ἀπέχουσιν ἀλλήλων αἱ πόλεις σταδίους ρ′. Ὅτι ἡ Μεσοποταμία φέρει τὸν ἄφθαν καὶ τὴν γαγγῖτιν[3] λίθον. Ὅτι μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Τίγριδος ῥεῖ καὶ ἄλλος ποταμός, Βασίλειος καλούμενος· καὶ περὶ τὴν Ἀνθεμουσίαν ἄλλος Ἀβόρας ποταμός. Ὅτι τὴν Συρίαν ὁρίζει πρὸς ἄρκτους μὲν ἡ Κιλικία καὶ τὸ Ἄμανον ὄρος, τὸ δὲ πλάτος ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ τὸν Εὐφράτην· εἰσὶ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου μέχρι τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν ζεύγματος οἱ τὸ λεχθὲν πλευρὸν ἀφορίζοντες

---

1. γίνεται: correxi e cod. Par. coll. Str. p. 742. 2. ἧπερ: cf. Str. p. 747 ubi leguntur haec: ἧπερ ἐστὶν ἀρχὴ τῆς Μεσοποταμίας, quae ex hoc loco augenda iniuria censet Bernhardy (v. Anall. in Geogr. Min. p. 32) 3. γαγγίτιν

[οὐκ] ἐλάττους τῶν υ' σταδίων· πρὸς ἕω δὲ τῷ Εὐφράτῃ καὶ τοῖς ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου Σκηνίταις Ἄραψι, πρὸς δὲ νότον τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ, πρὸς δύσιν δὲ τῷ Αἰγυπτίῳ τε καὶ Συριακῷ πελάγει μέχρι Ἰσσοῦ. μέρη δ' αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Ἀμάνου ὄρους Κομμαγηνή, Σελευκίς, Κοίλη [Συρία], Φοινίκη, Ἰουδαία καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπαρχίαι. Ὅτι ἡ Κομμαγηνὴ ἔχει πόλιν ἐπίσημον Σαμόσατα. ἡ δὲ Σελευκὶς καλεῖται Τετράπολις· ἔχει γὰρ πολλὰς μὲν πόλεις, ἐπισήμους δὲ τέσσαρας, Σελεύκειαν τὴν Πιερίαν ἀπὸ τοῦ κτίστου Νικάτορος, Ἀντιόχειαν τὴν ἐπὶ Δάφνῃ ἀπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Λαοδίκειαν ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Ἀπάμειαν ἀπὸ τῆς γυναικός· πάσας γὰρ ταύτας Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ἔκτισεν. Ὅτι ὁ Ὀρόντης ποταμός, ἐκ Μεσοποταμίας ὁρμηθείς, εἶτα ὑπὸ γῆν ἀφανισθείς, αὖθις ἐκδίδωσι περὶ τὴν Ἀπαμηνὴν καὶ οὕτως εἰς τὴν κατὰ Σελεύκειαν ἐμβάλλει θάλασσαν. καὶ ἔστιν ἐκεῖ πλησίον ὄρος, Πιερία καλούμενον, εἶτα πρὸς νότον τὸ Κάσιον ὄρος, πλησίον Λαοδικείας πόλεως, ἔνθα Δολαβέλλας ὑπὸ Κασσίου πολιορκηθεὶς ἐτελεύτα. Ὅτι ἡ Ἀπάμεια πόλις Χερρόνησος καλεῖται καὶ ἔστιν ὑπό τε τοῦ ποταμοῦ Ὀρόντου καὶ ὑπὸ τῆς ἐγγὺς οὔσης λίμνης μεγάλης καὶ τῶν ἑλῶν. ἐκαλεῖτο δὲ Πέλλα πρότερον ὑπὸ τῶν πρὶν Μακεδόνων αὐτόθι οἰκησάντων· ὕστερον δ' ὁ Νικάτωρ Σέλευκος, κτίσας αὐτήν, ἐπὶ τῇ γυναικὶ ὠνόμασεν. ἐνταῦθα καὶ ὁ Νικάτωρ τοὺς φ' ἐλέφαντας ἔτρεφε, καὶ ἱπποφόρβιον βασιλικὸν τρισμυρίων ἵππων θηλειῶν[1]. Ἀπαμεὺς δ' ἦν ὁ πολυμαθέστατος τῶν καθ' αὐτὸν φιλοσόφων Ποσειδώνιος. Ὅτι ἐν τῇ νήσῳ Ἀράδῳ πηγή ἐστι γλυκέος ὕδατος, ὑπὸ τοῖς κύμασιν ἀναβλυστάνουσα[2]· ἀφ' ἧς ὑδρεύονται, κλίβανον στενοῦ πυθμένος εὐρύστομον μολιβοῦν περὶ αὐτὴν καθιέντες. Ὅτι ἡ Τρίπολις ἐκ τριῶν συνῳκίσθη πόλεων, Τύρου καὶ Σιδόνος καὶ Ἀράδου. τῇ δὲ Τριπόλει συνεχές ἐστι τὸ τοῦ Θεοῦ πρόσωπον, εἰς ὃ τελευτᾷ ὁ Λίβανος τὸ ὄρος. Ὅτι τὴν Κοίλην Συρίαν ὅ τε Λίβανος καὶ ὁ Ἀντιλίβανος τὸ ὄρος ποιεῖ, ἀρχόμενον ἑκάτερον [μικρὸν ὕπερθεν τῆς θαλάττης], τὸ μέν, ὁ Λίβανος, ἀπὸ Τριπόλεως, τὸ δέ, ὁ Ἀντιλίβανος, ἀπὸ Τύρου, πα-

1. θηλείων 2. ἀναβλυσταγούσης

ράλληλα κείμενα· τελευτῶσι δ' ἐγγὺς τῶν Ἀραβίων ὀρῶν τῶν ὑπὲρ τῆς Δαμασκηνῆς· πλάτος δὲ τῆς χώρας στάδιοι σ', μῆκος δὲ διπλάσιον. καὶ ἔστιν ἡ χώρα εὐδαιμονεστάτη, ἀρδομένη ἄλλοις τε ποταμοῖς καὶ δὴ καὶ τῷ Ἰορδάνῃ. Ὅτι Ποσειδώνιος ἱστορεῖ ἐν Κοίλῃ Συρίᾳ τὸν δράκοντα πεπτωκότα ὁραθῆναι νεκρόν, μῆκος σχεδόν τι καὶ πλεθριαῖον, πάχος δ', ὥστε ἱππέας ἑκατέρωθεν παραστάντας ἀλλήλους μὴ καθορᾶν, τὸ δὲ χάσμα τοῦ στόματος, ὥστ' ἔφιππον δέξασθαι, τῆς δὲ φολίδος λεπίδα ἑκάστην ὑπὲρ θυρεὸν εἶναι. Ὅτι ἅπασα ἡ χώρα ἡ ἀπὸ τῆς Σελευκίδος ὡς ἐπὶ Αἴγυπτον καὶ Ἀραβίαν Κοίλη Συρία καλεῖται· ἰδίως δ' ἡ τῷ Λιβάνῳ καὶ τῷ Ἀντιλιβάνῳ ἀφωρισμένη. ἡ δ' ἀπὸ Ὀρθωσίας πόλεως μέχρι Πηλουσίου παραλία Φοινίκη καλεῖται, στενή τις οὖσα. ἡ δ' ὑπὲρ ταύτης μεσόγαια[1] μέχρι τῶν Ἀράβων ἡ μεταξὺ Γάζης καὶ Ἀντιλιβάνου Ἰουδαία λέγεται. Ὅτι ἡ Τύρος, νῆσος πρὶν οὖσα, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τῷ χώματι τῆς πολιορκίας χερρόνησός ἐστιν· ἡ δ' ἐκεῖσε πορφύρα καλλίστη. Ὅτι Σιδὼν πολύτεχνός ἐστι πόλις καὶ καλλίτεχνος, φιλόσοφός τε καὶ ἀριθμητικὴ καὶ λογιστικὴ καὶ ἀστρονομικὴ καὶ ἐμπορικὴ καὶ νυκτοπλοϊκή, καθάπερ καὶ ἡ Αἴγυπτος γεωμετρική. Ὅτι Σιδὼν ἀπὸ Τύρου ἀπέχει πρὸς βορρᾶν στάδια σ'. Ὅτι μετὰ Τύρον Πτολεμαΐς ἐστι πόλις, περὶ ἧς ἱστορεῖται παράδοξον. ἔν τινι γὰρ πολέμῳ, τροπῆς γενομένης λαμπρᾶς τοῖς ἐνοίκοις παρὰ τὸν αἰγιαλόν, κῦμα ἐξαπίνης ἐπελθὸν ἐκάλυψε τοὺς φεύγοντας· εἶτα πελαγίσαν μικρόν, ὕστερον ὑπέφυγε τὸ ὕδωρ καὶ κατελείφθησαν ἐν τοῖς κοίλοις χωρίοις νεκροὶ οἱ ἄνδρες καὶ οἱ ἰχθύες. Ὅτι τὰ κατὰ τὴν Ἀνδρομέδαν περὶ τὴν Ἰόπην[2] γενέσθαι φασί· καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπίνειον ἔχουσι τὴν Ἰόπην. Ὅτι ἀπὸ Κασίου[3] εἰς τὸ Πηλούσιον, πόλιν[4] Αἰγύπτου, στάδιοι τ'. Ὅτι ἡ Γάζα πόλις ἀπὸ θαλάσσης ζ' σταδίους ἀπέχει· ἀπὸ δὲ Γάζης πόλεως εἰς Αἴλα[5] πόλιν, τὸ ἀνατολικώτατον[6] σημεῖον τοῦ Ἀραβίου κόλπου, δι' ἐρήμου στάδιοι ͵αση'. εἰς δὲ τὸ δυτικὸν μυχὸν τοῦ Ἀραβίου κόλπου, καλούμενον Ἡρωοπολιτικόν, ἀπὸ Πηλουσίου ὁδὸς ἐρη-

1. μεσσογαία 2. ἰόππην 3. κασσίου 4. πόλεως 5. αἴλα (s. acc.) 6. ἀνατολικώτερον: correxi e cod. Par.

μος καὶ ἑρπετῶν πλήρης. Ὅτι μετὰ Γάζαν Ῥαφία πόλις καὶ Ῥινοκόρουρα πόλις· ὠνόμασται δ' οὕτως, ἐπειδή ποτε Αἰγύπτιοι τοὺς ἁλισκομένους κακούργους ῥινοτομοῦντες ἐκεῖ κατῴκιζον, οἳ οὐκέτι ἐτόλμων ὑποστρέφειν εἰς Αἴγυπτον διὰ τὸ παράσημοι εἶναι. Ὅτι τὸ Πομπηΐου τοῦ Μάγνου σῶμα ἐν τῷ Κασίῳ[1] λόφῳ κεῖται περὶ Σερβωνίδα λίμνην πλησίον Πηλουσίου πόλεως. Ὅτι ἀπὸ Ὀρθωσίας πόλεως Φοινίκης εἰς τὸ Πηλούσιον στάδιοι ͵γχν' κατακολπίζοντι· ἡ δὲ ὁδὸς πρὸς δυσμὰς χειμερινάς. πάλιν δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς Ὀρθωσίας ἐπὶ τὸν Ὀρόντην ποταμὸν ͵αρλ', πρὸς ἀνατολὰς θερινάς. ἀπὸ δὲ Ὀρόντου ποταμοῦ ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς Συρίας καὶ Κιλικίας στάδιοι φκ' πρὸς ἀνατολὰς θερινάς. Ὅτι τὸν Μωσῆν τὸν παρ' Ἰουδαίοις λέγει ὁ Στράβων, ὅτι Αἰγύπτιος ἦν ἱερεὺς καὶ μὴ ἀρεσκόμενος τῇ τῶν Αἰγυπτίων θρησκείᾳ ἀπῆρεν εἰς τὴν Παλαιστίνην καὶ πολλοὺς συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἐξ Αἰγύπτου. ἐπαινεῖ δὲ τὸν Μωσῆν ὁ Στράβων, ὡς εὐσεβῶς πράξαντα τοῦτο καὶ δικαίως. Ὅτι ὕστερον μετὰ τὸν Μωσῆν ἡ δεισιδαιμονία τοῖς Ἰουδαίοις συνέπεσεν, οἷον ἡ περιτομὴ καὶ ἡ τῶν κρεῶν ἀποχή. Ὅτι ἡ Ἱεροσόλυμα πόλις τὰ μὲν ἔσω ἔνυδρα ἔχει, τὰ δ' ἐκτὸς ἄνυδρα· ἡ δὲ τάφρος τῆς πόλεως οὐκ ὀρυκτή, ἀλλὰ λατομητή, πέτρα βαθεῖα· ὁ δ' ἐξ αὐτῆς κοπεὶς λίθος τὴν πόλιν ἔκτισεν. Ὅτι ἡ Σιρβωνὶς λίμνη ἀγχιβαθής ἐστιν, ἧς ἡ περίμετρος στάδιοι ͵α. τῇ δὲ παραλίᾳ παρατέταται μικρῷ τι πλέον τῶν σ' σταδίων μῆκος. βαρύτατον δ' ἔχει ὕδωρ, ὥστε μὴ δεῖν κολύμβου, ἀλλὰ τὸν ἐμβάντα καὶ μέχρις ὀμφαλοῦ εὐθὺς ἐξαίρεσθαι. μεστὴ δ' ἐστὶν ἀσφάλτου αὕτη· τοῦτο δ' ἀναφυσᾶται κατὰ καιροὺς ἀτάκτους ἐκ μέσου τοῦ βάθους μετὰ πομφολύγων, ὡς ἂν ζέοντος ὕδατος· κυρτουμένη δ' ἡ ἐπιφάνεια λόφου φαντασίαν παρέχει· συναναφέρεται δὲ καὶ ἄσβολος[2] πολλή, καπνώδης μέν, πρὸς δὲ τὴν ὄψιν ἄδηλος, ὑφ' ἧς κατιοῦται χαλκός, ἄργυρος, πᾶν τὸ στιλπνὸν μέχρι καὶ χρυσοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ κατιοῦσθαι τὰ σκεύη γνωρίζουσιν οἱ περιοικοῦντες ἀρχομένην τὴν ἀναβολὴν τοῦ ἀσφάλτου καὶ παρασκευάζονται πρὸς τὴν μεταλλείαν αὐτοῦ, ποιησάμενοι σχεδίας καλαμίνας. ἔστι δ' ἡ ἄσφαλτος γῆς βῶ-

---

1. κασσίῳ 2. βῶλος.

λος, ὑγραινομένη ὑπὸ θερμοῦ καὶ ἀναφυσωμένη καὶ διαχεομένη· πάλιν δὲ μεταβάλλουσα εἰς πῆξιν ἰσχυρὰν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, ὥστε τομῆς καὶ κοπῆς δεῖσθαι· εἶτα ἐπιπολάζουσα ἡ ἄσφαλτος διὰ τὴν τοῦ ὕδατος παχύτητα κόπτεται καὶ ἀποφέρεται. Ὅτι τὰ παρ' Ἑβραίοις Σόδομα πόλις ἑτέρων ἦν ιβ' πόλεων μητρόπολις, καὶ διὰ τὸ εἶναι τὴν γῆν ἔμπυρον, γενομένων σεισμῶν καὶ πυρωδῶν ἀναφυσημάτων, κατεστράφησαν καὶ κατεκάησαν πᾶσαι, καὶ ἀνεδόθη ἡ νῦν λίμνη Σιρβωνὶς καλουμένη, θειώδης οὖσα καὶ ἀσφαλτώδης. Ὅτι Αἰγύπτιοι χρῶνται τῇ ἀσφάλτῳ πρὸς τὰς τῶν νεκρῶν ταριχείας. Ὅτι ἐξ †Ἁρμόζον[1] τοῦ ἄκρου τῆς Καρμανίας ἀφορᾶται τὸ ἐν Ἀραβίᾳ ἄκρον ἐν Μάκαις, καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ ἀρχὴ τοῦ Περσικοῦ κόλπου· τὸ γὰρ ἐντεῦθεν πρῶτον μὲν πρὸς ἀνατολὰς καὶ δυσμάς, εἶτα πρὸς βορρᾶν, εὐρύνεται ἡ Περσικὴ θάλασσα ἕως Τερηδόνος πόλεως καὶ τῶν τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ ἐκβολῶν. Ὅτι ἡ Περσικὴ θάλασσα μεγάλη ἐστίν, ὥστε μικρῷ λείπεται τῷ μεγέθει τοῦ Εὐξείνου πόντου. Ὅτι ἐν τῷ νοτιωτάτῳ καὶ δυσμικωτάτῳ σημείῳ τοῦ Περσικοῦ κόλπου πόλις ἐστὶ Γέρρα ἐν τῇ ἁλμυρίδι, ἧς αἱ οἰκίαι ἅλιναί εἰσιν· ἐπεὶ δ' αἱ λεπίδες τῶν ἁλῶν, ἀφιστάμεναι κατὰ τὴν ἐπίκαυσιν τὴν ἐκ τῶν ἡλίων, συνεχεῖς ἀποπίπτουσι, καταρραίνοντες ὕδασι πυκνὰ τοὺς τοίχους συνέχουσιν. Ὅτι ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ Τύρος καὶ Ἄραδός εἰσι νῆσοι, ἀφ' ὧν οἱ ἐν Φοινίκῃ Τύριοι καὶ Ἀράδιοι ἐγένοντο μετανάσται. Ὅτι καθ' ὅλην τὴν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης παραλίαν φύεται κατὰ βυθοῦ δένδρα ὅμοια δάφνῃ καὶ ἐλαίᾳ, ταῖς μὲν ἀμπώτισιν ὅλα καὶ ὑπερφανῆ γιγνόμενα, ταῖς δὲ πλημμυρίσιν[2] ἔσθ' ὅτε ὅλα καλυπτόμενα, καίτοι τῆς ὑπερκειμένης γῆς ἀδένδρου οὔσης, ὥστε ἐπιτείνεσθαι[3] τὸ παράδοξον. Ὅτι ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ κῆτος ἐπώκειλε πηχῶν ν'. Ὅτι ἐν τοῖς ἕλεσι τοῖς γινομένοις ὑπὸ τῶν τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ προχύσεων ἄμπελος γίνεται, ἐν ταῖς καλαμίναις ῥιψὶν ἐπιβαλλομένης γῆς, ὅση δέξαιτο ἂν τὸ φυτόν, ὥστε φορητὴν γίνεσθαι πολλά-

---

1. ἐξ ἁρμόζοντος ἄκρου cod. Par.: v. ad Str. 769. 2. ὅλα — πλημμυρίσιν om. cod. Pal., leguntur in Par. 3. ἐπιγίνεσθαι cod. Pal., ἐπιγίνεσθαι (sic) Par.

κις, εἶτα κοντοῖς ἀπωθεῖσθαι πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν ἐξ ἀρχῆς ἕδραν. Ὅτι ἐν τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ νόμος ἐστίν, ἵνα μὴ ὁ παῖς παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν βασιλείαν διαδέχηται, ἀλλ' ὃς ἂν πρῶτος γεννηθῇ τινι τῶν ἐπιφανῶν παῖς μετὰ τὴν κατάστασιν τοῦ βασιλέως, οὗτος ὁ παῖς ἀναλαμβάνεται καὶ τρέφεται βασιλικῶς, ὡς διαδεξόμενος τὴν βασιλείαν. Ὅτι ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα οὐκ ἔστι βαθεῖα, ἀλλὰ καὶ ἕως μόνων δύο ὀργυιῶν[1] ἔρχεται τὸ βάθος· διὸ ποάζει πλειστάκις διὰ τὰ φυτὰ ἐξέχοντα τῆς ἐπιφανείας, καὶ τὰ δένδρα φαίνεται ἔξω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης· καὶ κυνῶν πλῆθος θαλαττίων ἔχει. Ὅτι ὁ Ἀσταβόρας ποταμὸς μέρει μὲν τῷ πλείστῳ μίσγεται τῷ Νείλῳ, τῷ δὲ ὀλίγῳ ἐκδίδωσιν εἰς τὸν Ἀράβιον κόλπον. Ὅτι ἡ παραλία τῆς Ἀραβίας τῶν Τρωγοδυτῶν ἡ πολλὴ ἐλαιῶνας καὶ δαφνῶνας καὶ φοινικῶνας φέρει. Ὅτι οἱ ἐν Ἀραβίᾳ ἐλέφαντες, ὅταν διὰ τὰ καύματα ἐκλίπωσιν[2] οἱ ποταμοί, φρεωρυχοῦσι καὶ τοῖς ὀδοῦσι καὶ ταῖς προβοσκίσιν. Ὅτι Τρωγοδύται ἄνευ τοῦ λ λέγει ὁ Στράβων. Ὅτι φησὶ Ποσειδώνιος, Ἐρεμβοὺς παρ' Ὁμήρῳ τοὺς Ἄραβας δεῖν ἀκούειν, ὡς τῶν παλαιῶν διὰ τὴν ἀνεπιμιξίαν σολοικιζόντων τὸ ὄνομα, καὶ ἀντὶ Ἀράβων †Ἐρεμβῶν καλεῖν[3]· καὶ γὰρ[4] ταῦτα τὰ τρία ἔθνη, Ἀρμενίους, Ἀραβίους, Ἐρεμβούς, συνεχῆ ἀλλήλοις ὄντα, σχεδὸν τῇ αὐτῇ ὀνομασίᾳ καλεῖσθαι. οὕτως οὖν καὶ Ἀρίμους φησὶν[5] ὁ αὐτὸς δεῖν ἀκούειν τοὺς Σύρους· Ἀριμαῖοι γὰρ οἱ ἐν αὐτῇ· τάχα δὲ τότε οἱ Ἕλληνες Ἀραμαίους ἢ Ἀρίμους αὐτοὺς ἐκάλουν. αἱ δὲ μεταπτώσεις τῶν ὀνομάτων πολλαί· καὶ γὰρ τὸν μὲν Δαριήκην Δαρεῖον ἐκάλεσαν, τὴν δὲ Φάρζιριν Παρύσατιν[6].

---

1. ὀργυων (s. acc.) 2. ἐκλείπωσιν cod. Par. 3. vid. lgd. Ἐρεμβοὺς καλούντων 4. καὶ γὰρ καὶ cod. Par. 5. φησὶν om. cod. Par. 6. Φάρζην παρυσάτην, sed punctum sup. η in ultimo nomine add.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΖ[1].

Ὅτι ὁ μικρὸς καταράκτης ὑπὲρ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης ἐστὶ πόλεων[2], ἔνθα καὶ τὸ μεθόριον Αἰγυπτίων καὶ Αἰθιόπων. Ὅτι οἱ Αἰθίοπες λυπρῶς ζῶσι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς δυσκρασίας τῶν ἀέρων, διὸ καὶ πένητές εἰσιν· οἱ δ' Αἰγύπτιοι εὐδαίμονές εἰσιν. Ὅτι Αἰγύπτιοι[3] εἰς τρεῖς μοίρας ἑαυτοὺς διεῖλον· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν εἰσιν ἱερεῖς, περὶ τὰ θεῖα ἀσχολούμενοι· οἱ δὲ γεωργοί, τὰ ἐν εἰρήνῃ ἐργαζόμενοι· οἱ δὲ στρατιῶται, τὰ ἐν πολέμῳ ἀσκοῦντες. Ὅτι ὁ Νεῖλος ἀεὶ ἐκ νότου πρὸς ἄρκτους ῥεῖ ἕως τοῦ μεγάλου Δέλτα· εἶτα ἐκεῖθεν σχίζεται εἰς πολλὰ ἕως τῆς θαλάσσης, δεξιὰ μὲν ἕως Πηλουσίου, εὐώνυμα δὲ ἕως Κανώβου. καὶ γίνεται ἡ κάτω Αἴγυπτος νῆσος τρίγωνος, τὸ Δέλτα· ᾧ ὁμώνυμον ἡ κορυφὴ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ κώμη. Πᾶν δὲ τὸ Δέλτα τοσοῦτόν ἐστι κατὰ ῥᾳστώνην πλωτὸν διώρυξιν, ὥστε καὶ ὀστράκινα ἐνίοις πορθμεῖα[3] εἶναι. Ὅτι ἡ περίμετρος τοῦ Δέλτα ͵γ ἐστὶ σταδίων νησίζουσα[4]. Ὅτι ἐν ταῖς ἀναβάσεσι τοῦ Νείλου πελαγίζει τὸ Δέλτα, μόνων τῶν πόλεων καὶ τῶν κωμῶν ὑπερφαινομένων, διὰ τὸ ἢ ἐπ' αὐτοφυῶν ἢ χειροποιήτων λόφων ἱδρῦσθαι. τοῦτο δὲ γίνεται μ' ἡμέρας· εἶτα κατ' ὀλίγον μειοῦται, ὥσπερ καὶ ηὐξήθη, ἑτέρας ἡμέρας κ'. ὥστε ἐν πάσαις ταῖς ξ' ἡμέραις τελέως ξηραίνεται τὸ πεδίον. Ὅτι ἀπὸ[5] τοῦ Δέλτα μῆκός εἰσι στάδιοι ͵δ πρὸς νότον ἕως Συήνης, ἐπ' εὐθείας δι' ἑνὸς ῥείθρου τοῦ ποταμοῦ φερομένου, πλὴν εἴ πού τις νῆσός ἐστιν. Ὅτι ἐκ τῶν ἐν Αἰθιοπίᾳ ὄμβρων πληθύει[6] ὁ Νεῖλος ποταμός. Ὅτι Καμβύσης[7] ὁ Πέρσης, κατασχὼν τὴν Αἴγυπτον, ἀνῆλθε μέχρι τῆς Μερόης ὑπ' αὐτοῦ κληθείσης πόλεως· ἐκεῖ γὰρ αὐτοῦ

1. ις 2. πόλις: correxi e cod. Par. 3. οἱ αἰγύπτιοι cod. Par. 3. πορθμία 4. νησιάζουσα: corr. e cod. Par. 5. πρὸ 6. πληθύνει cod. Par. 7. ὁ καμβύσης cod. Par.

ἡ ἀδελφὴ Μερόη ἐτελεύτα, καὶ τιμῶν αὐτὴν ἔθετο τῇ πόλει Μερόην ὄνομα. Ὅτι οἱ παλαιοὶ ἀπὸ Συήνης ἕως τῆς θαλάσσης μόνον ἐκάλουν Αἴγυπτον, τοῦτ' ἔστιν ὅσον ὁ Νεῖλος ποταμὸς ποτίζει μέρος καὶ μόνον. Ὅτι ἀπὸ Πηλουσίου ἕως Κανώβου στόματος, τοῦτ' ἔστιν ἡ βάσις τοῦ Δέλτα, στάδιοί εἰσι ͵ατ', ἀπὸ δὲ Κανώβου εἰς τὴν Φάρον ͵ρν'. Ὅτι ἡ πόλις Ἀλεξάνδρεια ἐν τῇ Μαρεώτιδί ἐστιν· ἧς τὰ μὲν βόρεια θαλάσσῃ, τὰ δὲ νότια τῇ Μαρείᾳ[1] λίμνῃ περιέχεται. πληροῦται δ' ἐκείνη ὑπὸ τῶν τοῦ Νείλου διωρύχων καὶ ἀναβάσεων. Ὅτι τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ κτίστου χρυσῆν πύελον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐσύλησε Πτολεμαῖος ὁ Κόκκης, ὁ καὶ Παρείσακτος ἐπικληθείς, ἐκ τῆς Συρίας ἐπελθών· καὶ εὐθὺς ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς, ἀνόνητα τολμήσας. ἡ δὲ πύελος μετὰ τοῦτο ὑελίνη γέγονεν. Ὅτι ὁ ὄγδοος Πτολεμαῖος, ὁ Αὐλητὴς κληθείς, χοραυλεῖν ἤσκησε, σεμνυνόμενος ἐπ' αὐτῷ, ὡς καὶ ἀνταγωνίζεσθαι αὐληταῖς· ὃν οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐξέβαλον. ὁ δὲ εἰς Ῥώμην ἐλθών, ἱκέτης γίνεται Πομπηίου καὶ ἔτυχε καθόδου εἰς τὴν βασιλείαν· καὶ μετ' ὀλίγον νόσῳ τελευτᾷ καὶ διαδέχεται αὐτὸν Διόνυσος ὁ υἱός, καὶ Κλεοπάτρα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Αὐλητοῦ, φεύγει εἰς τὴν Συρίαν. ὁ δὲ Πομπήιος, φυγὼν ἐκ Φαρσάλου, ἧκεν εἰς τὸ Πηλούσιον καὶ τὸ Κάσιον[2] ὄρος καὶ δολοφονεῖται ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Διόνυσον. ἐπελθὼν δὲ Καῖσαρ τόν τε Διόνυσον κτείνει καὶ τὴν Κλεοπάτραν καθίστησι βασίλισσαν Αἰγύπτου. Ἀντώνιος δὲ μετὰ τὴν ἐν Φιλίπποις μάχην, ἐλθὼν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἔγημε τὴν Κλεοπάτραν καὶ τὸν Ἀκτιακὸν πόλεμον σὺν αὐτῇ ἠγωνίσατο καὶ συνέφυγεν. ὁ δ' Αὔγουστος ἐπελθὼν ἄμφω τε κατέλυσε καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐποίησεν. Ὅτι ὁ μὲν πρῶτος Καῖσαρ περὶ Φάρσαλον πόλιν ἐνίκα Πομπήιον, ὁ δὲ δεύτερος περὶ Φιλίππους ἐνίκα Βροῦτον καὶ Κάσσιον[3]. Ὅτι τὰ τοῦ Νείλου ζ' στόματα ταῦτά ἐστιν· Ἡρακλεωτικόν, Βολβίτινον, Σεβεννυτικόν, Φατνιτικόν, Μενδήσιον, Τανιτικόν, Πηλουσιακόν. Ὅτι ἡ μεταξὺ Πηλουσίου πόλεως[4] καὶ τοῦ μυχοῦ τοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν ἐρημία σταδίων ἐστὶ ͵α· πᾶσα δ' ἄνυδρος καὶ θηριώδης, ὀφιώδης ἐστίν. Ὅτι ἐν Μωμέμφιδι[5]

1. μαρίᾳ 2. κάσσιον 3. κάσιον 4. πόλις 5. μομέμφιδι

τρέφεται θήλεια βοῦς ἱερά, καθάπερ ἐν Μέμφιδι ὁ Ἆπις, ἐν Ἡλιουπόλει δὲ ὁ Μνεῦις βοῦς. Ὅτι περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Δέλτα ἐστὶν ἥ τε Βούβαστος πόλις καὶ Μέμφις καὶ Ἡλιούπολις καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς διώρυχος τῆς βαλλούσης εἰς τὴν καθ' Ἡρώων πόλιν θάλασσαν τοῦ Ἀραβίου κόλπου, πλάτος ἔχουσα πήχεις ρ', βάθος δέ, ὥστε σύμμετρον εἶναι μυριοφόρῳ νηί. Ὅτι αἱ πάλαι Αἰγύπτιαι Θῆβαι Διόσπολις νῦν μεγάλη καλεῖται. Ὅτι Πλάτων ὁ μέγας σὺν Εὐδόξῳ τῷ μαθητῇ ἀπῆρεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, κἀκεῖ διετέλεσαν ἔτη ιγ' [1], γεωμετροῦντες καὶ ἀστρονομοῦντες καὶ ἁπλῶς φιλοσοφοῦντες περὶ τὰς Θήβας τὰς νῦν Διόσπολιν καλουμένας [2]. Ὅτι ὁ Ἆπις ὁ αὐτός ἐστι τῷ Ὀσίριδι [3], θεὸς νομιζόμενος. Ὅτι δευτερεύει μετὰ Ἀλεξάνδρειαν ἡ Μέμφις πόλις· ἧς ἀπὸ μ' σταδίων ὀρεινή τις [ὀφρύς] ἐστιν, ἐφ' ᾗ πολλαὶ μέν εἰσι πυραμίδες, τάφοι τῶν βασιλέων, γ' δ' ἀξιόλογοι. τὰς δὲ δύο τούτων καὶ ἐν τοῖς ζ' θεάμασι καταριθμοῦνται· εἰσὶ δὲ τὸ ὕψος σταδιαῖαι, τετράγωνοι τῷ σχήματι. Ὅτι ἐκ πολλῶν τεκμηρίων ὑπολαμβάνουσιν οἱ παλαιοὶ τὴν κάτω Αἴγυπτον ἕως Σιρβωνίδος λίμνης καὶ Μοίριδος λίμνης καὶ Ἀμμωνιακῆς πᾶσαν πέλαγος εἶναι, τυχὸν δὲ καὶ τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ συνεχές, τυχὸν δὲ καὶ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ χωρίς. Ὅτι καὶ ὁ θαυμαστὸς λαβύρινθος ἐν τῇ ἄνω ἐστὶν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῷ λαβυρίνθῳ πυραμίς, ὁ τάφος Μαίνδου βασιλέως τοῦ καὶ τὸν λαβύρινθον κτίσαντος· ὁ Μαίνδης γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν. Ὅτι κατήρασε λέγει ὁ συγγραφεὺς ἀντὶ τοῦ κατέπιεν, ἐναντίως τῷ ἐξήρασεν. Ὅτι ἐν Ἀρσινόῃ πόλει, ἣ πρότερον Κροκοδείλων πόλις ἐκαλεῖτο, χειροήθης ἱερὸς κροκόδειλος ἐτρέφετο. ἐν δὲ Ἡρακλέους πόλει τιμᾶται ὁ ἰχνεύμων, ἐχθρὸς ὢν κροκοδείλοις τε καὶ ἀσπίσιν, ὧν τά τε ᾠὰ κατεσθίει ὁ ἰχνεύμων καὶ αὐτὰς τῷ πηλῷ θωρακισθεὶς διαφθείρει, εἰς τὸν ποταμὸν ἕλκων· τοῦ δὲ κροκοδείλου καθεύδοντος καὶ κεχηνότος, ὑπεισδὺς εἰς τὸ στόμα κατεσθίει τὰ σπλάγχνα. Ὅτι ἐν Κυνοπόλει ὁ Ἄνουβις τιμᾶται, καὶ τοῖς κυσὶ τιμὴ καὶ σίτισις τέτακταί τις ἱερά. Ὅτι ἐν Ὀξυρύγχῳ, πόλει [4] καὶ νομῷ ὁμω-

1. γ': illud recepi e Par. concinente Strabone p. 806. 2. καλουμένην 3. ὀσείριδι 4. ποταμῷ

νύμφῳ, τιμᾶται ὁ ὀξύρυγχος ἐν ἱερῷ σηκῷ· καίτοι καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων κοινῇ τιμώντων τὸν ὀξύρυγχον. τινὰ μὲν γὰρ τῶν ζῴων ἅπαντες κοινῇ τιμῶσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ τῶν μὲν πεζῶν τρία, βοῦν, κύνα, αἴλουρον, τῶν δὲ πτηνῶν δύο, ἱέρακα καὶ ἶβιν, τῶν δὲ ἐνύδρων δύο, λεπιδωτὸν ἰχθὺν καὶ ὀξύρυγχον· ἄλλα δ' ἐστίν, ἃ τιμῶσι καθ' αὑτοὺς ἕκαστοι, καθάπερ Σαΐται πρόβατον καὶ Θηβαΐται, λάτον δέ, τῶν ἐν τῷ Νείλῳ τινὰ ἰχθύν, Λατοπολῖται, λύκον δὲ Λυκοπολῖται, κυνοκέφαλον δὲ Ἑρμοπολῖται, κῆπον δὲ Βαβυλώνιοι οἱ κατὰ Μέμφιν (ἔστι δ' ὁ κῆπος τὸ μὲν πρόσωπον ἐοικὼς σατύρῳ, τἄλλα δὲ κυνὸς καὶ ἄρκτου μεταξύ, γεννᾶται δ' ἐν Αἰθιοπίᾳ), ἀετὸν δὲ Θηβαῖοι, λέοντα δὲ Λεοντοπολῖται, αἶγα δὲ καὶ τράγον Μενδήσιοι, μυγαλῆν δὲ Ἀθριβῖται, ἄλλοι δ' ἄλλο τι. Ὅτι Πτολεμαῒς πόλις μεγίστη ἐστὶ τῶν ἐν Θηβαΐδι καὶ οὐκ ἐλάττων Μέμφεως. ὑπὲρ δὲ ταύτης ἡ[1] Ἄβυδος πόλις, ἐν ᾗ τὸ Μεμνόνειον βασίλειον θαυμαστῶς κατεσκευασμένον. Ὅτι τοῖς ἀρχαίοις μᾶλλον ἦν ἐν τιμῇ καὶ ἡ μαντικὴ καθόλου καὶ τὰ χρηστήρια· νυνὶ δ' ὀλιγωρία πολλὴ κατέχει, τῶν Ῥωμαίων ἀρκουμένων τοῖς Σιβύλλης χρησμοῖς καὶ τοῖς Τυρρηνικοῖς θεοπροπίοις διά τε σπλάγχνων καὶ ὀρνιθείας καὶ διοσημιῶν. διόπερ καὶ τὸ ἐν Ἄμμωνι ἐκλέλοιπε χρηστήριον, πρότερον δ' ἐτετίμητο· ἔνθα καὶ Ἀλέξανδρος ἀνελθὼν ἐχρηστηριάζετο· καὶ † οὐχ ὥσπερ ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις τὰς ἀποθεσπίσεις διὰ λόγων, ἀλλὰ νεύμασι καὶ συμβόλοις τὸ πλέον· ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ

ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι,

τοῦ προφήτου τὸν Δία ὑποκριναμένου. τοῦτο μέντοι ῥητῶς εἰπεῖν τὸν προφήτην φασὶ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι εἴη Διὸς υἱός. Ὅτι ἐν τῇ Ἀβύδῳ πόλει τιμῶσι τὸν Ὄσιριν[2]· ἐν δὲ τῷ ἱερῷ τοῦ Ὀσίριδος οὐκ ἔξεστιν οὔτε ᾠδὸν οὔτε αὐλητὴν ἀπάρχεσθαι τῷ θεῷ, καθάπερ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἔθος. Ὅτι ἐν Τεντύρᾳ πόλει διαφερόντως παρὰ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ὁ κροκόδειλος ἠτίμωται καὶ ἔχθιστος τῶν ἁπάντων θηρίων νενόμισται καὶ ὑπ' αὐτῶν φθείρεται. Ὅτι, ὥσπερ οἱ ἐν τῇ Κυρηναίᾳ Ψύλλοι Αἰθίοπες ἀντιπάθειαν ἔχουσι φυσικὴν πρὸς τὰ ἑρπετά,

1. ἡ om. cod. Par. 2. ὄσειριν

μηδὲν ὑπὸ ἰοβόλων πάσχοντες, οὕτως καὶ οἱ Τεντυρῖται οὐδὲν ὑπὸ κροκοδείλου πάσχουσιν, ἀλλὰ καὶ συγκολυμβῶσιν αὐτοῖς. Ὅτι τῶν ἑκατονταπύλων Θηβῶν, ἣ νῦν Διόσπολις καλεῖται, π΄ σταδίων ἦν τὸ μῆκος· νῦν δὲ κωμηδὸν οἰκεῖται. Ὅτι ἡ ἀστρονομία μάλιστα κατωρθώθη[1] ὑπὸ Θηβαίων τῶν Αἰγυπτίων, ὧν αἰτιώτατος Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος. Ὅτι αἱ παρθένοι ἱέρειαι παρ' Ἕλλησι Παλλάδες καλοῦνται. Ὅτι ἐν πόλει Ἐλεφαντίνῃ κρήνη ἐστί, συμπάσχουσα ταῖς τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἀναβάσεσι, συναυξομειουμένη αὐτῷ, ἐξ ἧς τεκμαίρονται τὴν εὐκαρπίαν τῆς χώρας ἢ ἀφορίαν· εἰ γὰρ πολὺς ὁ Νεῖλος ἐπέλθοι, εὐφορία γίνεται, εἰ δὲ ὀλίγος, σπάνις. εἰσὶν οὖν ἐν τῷ τοῦ φρέατος τοίχῳ παραγραφαὶ τῆς εὐετηρίας ἢ τοῦ ἐναντίου. Ὅτι ἐν Συήνῃ[2] πόλει περὶ τὰς θερινὰς τροπὰς μέσον[3] ἡμέρας τὰ φρέατα ἄσκια φαίνεται, καὶ οἱ γνώμονες ὡσαύτως. Ὅτι ὑπὲρ τὴν Ἐλεφαντίνην πόλιν ἐστὶν ὁ μικρὸς καταράκτης. Ὅτι ἐν τοῖς κατὰ Στράβωνα χρόνοις Κανδάκη τις, ἀνδρικὴ γυνὴ Αἰθιόπισσα, ἦρξε τῶν ὑπὲρ Αἴγυπτον Αἰθιόπων· ἦν δὲ πεπηρωμένη τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν. τὸ δὲ βασίλειον τῆς Κανδάκης ἦν τὰ Νάπατα, πόλις μεγάλη. Ὅτι Κανδάκη πολλαῖς μυριάσιν Αἰθιόπων πρὸς Πετρώνιον, Ῥωμαῖον Αἰγύπτου ἄρχοντα, διεπολέμησεν. ἦρχε δὲ τῶν τόπων ἐκείνων, ἔνθα ὁ Καμβύσου στρατὸς κατεχώσθη ὑπὸ τῆς ἄμμου καὶ τοῦ νότου πνεύσαντος βιαίως. Ὅτι τὰ τῶν Αἰθιόπων πρόβατα καὶ αἶγες καὶ βόες καὶ κύνες μικρὰ παντελῶς εἰσι. τάχα δ' ἐκ τούτου καὶ τοὺς Πυγμαίους τινὲς ἐμυθολόγησαν· οὐ γάρ ἐστιν ἀληθὲς τὸ τῶν Πυγμαίων. Ὅτι Αἰθίοπες σέβονται τοὺς βασιλέας ὡς θεούς· καί εἰσι κατάκλειστοι καὶ οἰκουροί. μέγιστον δ' αὐτοῖς βασίλειον ἡ Μερόη πόλις, ὁμώνυμος τῇ νήσῳ, οὔσῃ τὸ μῆκος σταδίων ͵γ, τὸ δ' εὖρος ͵α· ἔχει δὲ πόλεις συχνὰς καὶ ὄρη καὶ δάση καὶ μέταλλα παντοῖα. περιέχεται δ' ἀπὸ μὲν τῆς Λιβύης ὁ ταύτῃ Νεῖλος[4] θισὶ μεγάλαις, ἀπὸ δὲ τῆς Ἀραβίας κρημνοῖς συνεχέσιν· ἐκ δὲ νότου ἄνωθεν ταῖς συμβολαῖς τῶν ποταμῶν[5], τοῦ τε Ἀσταβάρα καὶ τοῦ Ἀστάποδος καὶ τοῦ Ἀστασόβα· πρὸς ἄρκτον δὲ ἡ τοῦ

1. κατορθώθη 2. σοήνῃ 3. lgd. κατὰ μέσον 4. ταύτῃ ὁ Νεῖλος cod. Par.: desunt ap. Str. p. 821 extr. 5. πόλεων cod. Par.

Νείλου ὀχή. Ὅτι Αἰθίοπες καὶ τὰς γυναῖκας ὁπλίζουσιν, ὧν αἱ πλείους κεκρίκωνται τὸ χεῖλος τοῦ στόματος χαλκῷ κρίκῳ. κῳδιοφόροι δ' εἰσίν, ἐρέαν τῶν προβάτων οὐ φερόντων, ἀλλ' αἰγοτριχούντων· οἱ δὲ τελέως γυμνῆτές εἰσι, περιεζωσμένοι. Ὅτι Αἰθίοπες νομίζουσι θεὸν εἶναι, τὸν μὲν ἀθάνατον, τὸν δὲ θνητόν· τούτων δὲ τὸν μὲν αἴτιον τῶν πάντων, τὸν δὲ θνητὸν ἀνώνυμόν τινα καὶ οὐ σαφῆ. τοὺς δ' εὐεργέτας καὶ βασιλεῖς θεοὺς νομίζουσι, καὶ τούτων τοὺς μὲν βασιλεῖς κοινούς, τοὺς δὲ ἰδιώτας ἰδίως τοῖς εὖ παθοῦσιν ὑπ' αὐτῶν. πρὸς δὲ τῇ διακεκαυμένῃ τινὲς καὶ ἄθεοί εἰσιν· οὕς γε καὶ τὸν ἥλιόν φασι βλασφημοῦντας κακῶς λέγειν, ἐπειδὰν ἀνίσχοντα ἴδοιεν, ὡς καίοντα καὶ πολεμοῦντα αὐτοῖς[1]. οἱ δ' ἐν Μερόῃ καὶ Ἡρακλέα καὶ Πᾶνα καὶ Ἶσιν σέβονται, πρὸς ἄλλῳ τινὶ βαρβαρικῷ θεῷ· καὶ βασιλέας καθιστᾶσι τοὺς κάλλει διαφέροντας ἢ ἀρετῇ κτηνοτροφίας ἢ ἀνδρείας ἢ πλούτου. Ὅτι Αἰθίοπες ἔθος ἔχουσι τοιοῦτον· ὃς ἂν βασιλεὺς πηρωθῇ μέρος τι τοῦ σώματος ὁπωσοῦν, τὸ αὐτὸ πάσχουσιν οἱ συνόντες αὐτῷ μάλιστα, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ συναποθνήσκουσιν· ἐκ δὲ τούτου φυλακὴ πλείστη τοῦ βασιλέως ἐστὶ παρ' αὐτῶν. Ὅτι ἐν τῷ Νείλῳ ποταμῷ ἰχθύων γένη [πολλὰ μὲν] καὶ ἄλλα, γνωριμώτατοι δὲ ὅ τε ὀξύρυγχος καὶ ὁ λεπιδωτὸς καὶ λάτος καὶ ἀλάβης καὶ κορακῖνος καὶ χοῖρος καὶ φαγρώριος, ὃν καὶ φάγρον καλοῦσιν, σίλουρος, κίθαρος, θρίσσα[2], κεστρεύς· †ὀστρακίων δίλυχνος, φῦσα[3], βοῦς, κοχλίαι μεγάλοι φωνὴν ὀλολυγόσιν ὁμοίαν φθεγγόμενοι. τὰ δ' ἐπιχώρια ζῷα ἰχνεύμων, ἀσπίς, ἡ μὲν[4] σπιθαμιαία, ἥπερ καὶ ὀξυθανατωτέρα, ἡ δὲ ὀργυιαία· ὄρνεα δὲ ἶβις, ἱέραξ ὁ Αἰγύπτιος (ἥμερος γὰρ παρὰ τοὺς ἄλλοθι, ὡς καὶ ἡ αἴλουρος[5]), νυκτικόραξ ἰδιότροπος ἐνθάδε· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ[6] ἀετοῦ μέγεθος, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ κολοιοῦ ἔχει. Ὅτι ἡ ἶβις ἡμερώτατον ὄρνεόν ἐστι, πελαργώδης κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, ὅλη μέλαινα. μεστὴ δ' αὐτῶν ἅπασα τρίοδος, χρη-

---

1. *αὐτούς* 2. *θρῆσσα* 3. *φύσσα*: ceterum legendus hic locus ita: *κεστρεύς, λύχνος, φῦσα, βοῦς· ὀστρακίων δὲ κοχλίαι κτλ.*: v. ad Str. p. 823. 4. *ἥ τε* 5. *ἔλουρος* 6. *γὰρ* et in proximis *δὲ* om. cod. Par.

σίμως μέν, ὅτι πᾶν θηρίον ἐκλέγει καὶ τὰ καθάρματα πάντα, δυσχρήστως δέ, ὅτι παμφάγον καὶ ἀκάθαρτον καὶ δυσκόλως ἀπειργόμενον ἀπὸ τῶν καθαρίων καὶ τῶν ἀλλοτρίων παντὸς μολυσμοῦ. ἀπὸ δὲ τῆς θαλάσσης εἰς τὸν Νεῖλον ἀνέρχεται κεστρεύς, θρίσσα[1], δελφίς· τὰ δ' ἄλλα διὰ τὸν ἐκ τῶν κροκοδείλων φόβον οὐκ ἀνέρχεται, ἀλλ' ὁ μὲν δελφίς, ὡς κρείσσων τῶν κροκοδείλων, ὁ δὲ κεστρεύς, ὅτι παραπέμπεται ὑπὸ τῶν χοίρων παρὰ γῆν κατά τινα οἰκείωσιν φυσικήν. τῶν δὲ χοίρων ἀπέχονται οἱ κροκόδειλοι· στρογγύλοι γάρ εἰσι καὶ ἔχουσιν ἀκάνθας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φερούσας κίνδυνον. Ὅτι κατὰ Στράβωνα τὸ τῆς Λιβύης σχῆμα τρίγωνόν ἐστιν ὀρθογώνιον· οὗ ἡ μὲν μία τῶν περὶ τὴν ὀρθὴν ὁ Νεῖλος ποταμός ἐστιν, ἡ δ' ἑτέρα ἡ καθ' ἡμᾶς παραλία ἀπὸ Πηλουσίου μέχρι Γαδείρων, ἡ δ' ὑποτείνουσα τὴν ὀρθὴν ἡ ἀπὸ Γαδείρων παρωκεανῖτις ἄχρι τῶν τοῦ Νείλου πηγῶν. ταῦτα δὲ Πτολεμαῖος ἤλεγξε ψευδῆ ὄντα. Ὅτι τὸ ἐν Μαυρητανίᾳ ὄρος, τὸν Ἄτλαντα ἑλληνιστὶ καλούμενον, οἱ βάρβαροι Δύριν καλοῦσιν. Ὅτι τὸ βορειότατον καὶ δυσμικώτατον ἄκρον τῆς Λιβύης Κώτεις[2] καλεῖται· ἀντίκειται δὲ τοῖς Γαδείροις. Ὅτι ἡ Μαυρητανία ἑκατέρα εὐφορωτάτη ἐστὶ καὶ σὺν εὐδαιμονίᾳ οἰκεῖται· καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῆς κροκοδείλους φέρουσιν. ἔν τινι δὲ ποταμῷ γεννῶνται βδέλλαι ἑπταπήχεις, κατατετρημένα ἔχουσαι τὰ βρόγχια, δι' ὧν ἀναπνέουσι· καὶ ἄμπελοι φύονται ἐκεῖσε, δυσὶν ἀνδράσι τὸ πάχος δυσπερίληπτοι, βότρυς πηχυαίους πως ἀποδιδοῦσαι. Ὅτι ἐν Λιβύῃ καὶ Ἰνδίᾳ γίνεται κάλαμος, ὥστε τὸ ἓν γόνυ χωρεῖ[3] μεδίμνους η', καὶ ἄλλαι βοτάναι μέγισται. Ὅτι οἱ Μαυρούσιοι ἐπιμελοῦνται μάλιστα κόσμου τριχῶν καὶ ὀνυχισμῶν καὶ πωγώνων καὶ τῶν τοιούτων. Ὅτι οἱ Λίβυες δέρμασιν ὄφεων καὶ ἰχθύων ἀμπεχόναις καὶ στρώμασι χρῶνται. Ὅτι ἐν Λιβύῃ, ὥσπερ ἐν Αἰθιοπίᾳ, τοῦ θέρους ὕει πολλά, τοῦ δὲ χειμῶνος ξηρασία ἐστίν. Ὅτι οἱ ἐν Λιβύῃ Λωτοφάγοι οὐ δέονται ποτοῦ· ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ λωτὸς καὶ πρὸς πόσιν καὶ πρὸς βρῶσιν. Ὅτι ἐν τοῖς τῆς Λιβύης μεσογαίοις εὑρίσκεται ὀστράκια καὶ χηραμύδες καὶ τοιαῦτα, ὡς καὶ ἐν Ἄμ-

1. θρῆσσα 2. κώτης 3. χωρεῖν cod. Par.

Νείλου ὀχή. Ὅτι Αἰθίοπες καὶ τὰς γυναῖκας ὁπλίζουσιν, ὧν αἱ πλείους κεκρίκωνται τὸ χεῖλος τοῦ στόματος χαλκῷ κρίκῳ. κῳδιοφόροι δ' εἰσίν, ἐρέαν τῶν προβάτων οὐ φερόντων, ἀλλ' αἰγοτριχούντων· οἱ δὲ τελέως γυμνῆτές εἰσι, περιεζωσμένοι. Ὅτι Αἰθίοπες νομίζουσι θεὸν εἶναι, τὸν μὲν ἀθάνατον, τὸν δὲ θνητόν· τούτων δὲ τὸν μὲν αἴτιον τῶν πάντων, τὸν δὲ θνητὸν ἀνώνυμόν τινα καὶ οὐ σαφῆ. τοὺς δ' εὐεργέτας καὶ βασιλεῖς θεοὺς νομίζουσι, καὶ τούτων τοὺς μὲν βασιλεῖς κοινούς, τοὺς δὲ ἰδιώτας ἰδίως τοῖς εὖ παθοῦσιν ὑπ' αὐτῶν. πρὸς δὲ τῇ διακεκαυμένῃ τινὲς καὶ ἄθεοί εἰσιν· οὕς γε καὶ τὸν ἥλιόν φασι βλασφημοῦντας κακῶς λέγειν, ἐπειδὰν ἀνίσχοντα ἴδοιεν, ὡς καίοντα καὶ πολεμοῦντα αὐτοῖς[1]. οἱ δ' ἐν Μερόῃ καὶ Ἡρακλέα καὶ Πᾶνα καὶ Ἶσιν σέβονται, πρὸς ἄλλῳ τινὶ βαρβαρικῷ θεῷ· καὶ βασιλέας καθιστᾶσι τοὺς κάλλει διαφέροντας ἢ ἀρετῇ κτηνοτροφίας ἢ ἀνδρείας ἢ πλούτου. Ὅτι Αἰθίοπες ἔθος ἔχουσι τοιοῦτον· ὃς ἂν βασιλεὺς πηρωθῇ μέρος τι τοῦ σώματος ὁπωσοῦν, τὸ αὐτὸ πάσχουσιν οἱ συνόντες αὐτῷ μάλιστα, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ συναποθνήσκουσιν· ἐκ δὲ τούτου φυλακὴ πλείστη τοῦ βασιλέως ἐστὶ παρ' αὐτῶν. Ὅτι ἐν τῷ Νείλῳ ποταμῷ ἰχθύων γένη [πολλὰ μὲν] καὶ ἄλλα, γνωριμώτατοι δὲ ὅ τε ὀξύρυγχος καὶ ὁ λεπιδωτὸς καὶ λάτος καὶ ἀλάβης καὶ κορακῖνος καὶ χοῖρος καὶ φαγρώριος, ὃν καὶ φάγρον καλοῦσιν, σίλουρος, κίθαρος, θρίσσα[2], κεστρεύς· †ὀστρακίων δίλυχνος, φῦσα[3], βοῦς, κοχλίαι μεγάλοι φωνὴν ὀλολυγόσιν ὁμοίαν φθεγγόμενοι. τὰ δ' ἐπιχώρια ζῷα ἰχνεύμων, ἀσπίς, ἡ μὲν[4] σπιθαμιαία, ἥπερ καὶ ὀξυθανατωτέρα, ἡ δὲ ὀργυιαία· ὄρνεα δὲ ἶβις, ἱέραξ ὁ Αἰγύπτιος (ἥμερος γὰρ παρὰ τοὺς ἄλλοθι, ὡς καὶ ἡ αἴλουρος[5]), νυκτικόραξ ἰδιότροπος ἐνθάδε· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ[6] ἀετοῦ μέγεθος, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ κολοιοῦ ἔχει. Ὅτι ἡ ἶβις ἡμερώτατον ὀρνεόν ἐστι, πελαργώδης κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, ὅλη μέλαινα. μεστὴ δ' αὐτῶν ἅπασα τρίοδος, χρη-

---

1. αὐτούς 2. θρῆσσα 3. φύσσα: ceterum legendus hic locus ita: κεστρεύς, λύχνος, φῦσα, βοῦς· ὀστρακίων δὲ κοχλίαι κτλ.: v. ad Str. p. 823. 4. ἥ τε 5. ἔλουρος 6. γὰρ et in proximis δὲ om. cod. Par.

σίμως μέν, ὅτι πᾶν θηρίον ἐκλέγει καὶ τὰ καθάρματα πάντα, δυσχρήστως δέ, ὅτι παμφάγον καὶ ἀκάθαρτον καὶ δυσκόλως ἀπειργόμενον ἀπὸ τῶν καθαρίων καὶ τῶν ἀλλοτρίων παντὸς μολυσμοῦ. ἀπὸ δὲ τῆς θαλάσσης εἰς τὸν Νεῖλον ἀνέρχεται κεστρεύς, θρίσσα[1], δελφίς· τὰ δ' ἄλλα διὰ τὸν ἐκ τῶν κροκοδείλων φόβον οὐκ ἀνέρχεται, ἀλλ' ὁ μὲν δελφίς, ὡς κρείσσων τῶν κροκοδείλων, ὁ δὲ κεστρεύς, ὅτι παραπέμπεται ὑπὸ τῶν χοίρων παρὰ γῆν κατά τινα οἰκείωσιν φυσικήν. τῶν δὲ χοίρων ἀπέχονται οἱ κροκόδειλοι· στρογγύλοι γάρ εἰσι καὶ ἔχουσιν ἀκάνθας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φερούσας κίνδυνον. Ὅτι κατὰ Στράβωνα τὸ τῆς Λιβύης σχῆμα τρίγωνόν ἐστιν ὀρθογώνιον· οὗ ἡ μὲν μία τῶν περὶ τὴν ὀρθὴν ὁ Νεῖλος ποταμός ἐστιν, ἡ δ' ἑτέρα ἡ καθ' ἡμᾶς παραλία ἀπὸ Πηλουσίου μέχρι Γαδείρων, ἡ δ' ὑποτείνουσα τὴν ὀρθὴν ἡ ἀπὸ Γαδείρων παρωκεανῖτις ἄχρι τῶν τοῦ Νείλου πηγῶν. ταῦτα δὲ Πτολεμαῖος ἤλεγξε ψευδῆ ὄντα. Ὅτι τὸ ἐν Μαυρητανίᾳ ὄρος, τὸν Ἄτλαντα ἑλληνιστὶ καλούμενον, οἱ βάρβαροι Δύριν καλοῦσιν. Ὅτι τὸ βορειότατον καὶ δυσμικώτατον ἄκρον τῆς Λιβύης Κώτεις[2] καλεῖται· ἀντίκειται δὲ τοῖς Γαδείροις. Ὅτι ἡ Μαυρητανία ἑκατέρα εὐφορωτάτη ἐστὶ καὶ σὺν εὐδαιμονίᾳ οἰκεῖται· καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῆς κροκοδείλους φέρουσιν. ἔν τινι δὲ ποταμῷ γεννῶνται βδέλλαι ἑπταπήχεις, κατατετρημένα ἔχουσαι τὰ βρόγχια, δι' ὧν ἀναπνέουσι· καὶ ἄμπελοι φύονται ἐκεῖσε, δυσὶν ἀνδράσι τὸ πάχος δυσπερίληπτοι, βότρυς πηχυαίους πως ἀποδιδοῦσαι. Ὅτι ἐν Λιβύῃ καὶ Ἰνδίᾳ γίνεται κάλαμος, ὥστε τὸ ἓν γόνυ χωρεῖ[3] μεδίμνους η', καὶ ἄλλαι βοτάναι μέγισται. Ὅτι οἱ Μαυρούσιοι ἐπιμελοῦνται μάλιστα κόσμου τριχῶν καὶ ὀνυχισμῶν καὶ πωγώνων καὶ τῶν τοιούτων. Ὅτι οἱ Λίβυες δέρμασιν ὄφεων καὶ ἰχθύων ἀμπεχόναις καὶ στρώμασι χρῶνται. Ὅτι ἐν Λιβύῃ, ὥσπερ ἐν Αἰθιοπίᾳ, τοῦ θέρους ὕει πολλά, τοῦ δὲ χειμῶνος ξηρασία ἐστίν. Ὅτι οἱ ἐν Λιβύῃ Λωτοφάγοι οὐ δέονται ποτοῦ· ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ λωτὸς καὶ πρὸς πόσιν καὶ πρὸς βρῶσιν. Ὅτι ἐν τοῖς τῆς Λιβύης μεσογαίοις εὑρίσκεται ὀστράκια καὶ χηραμύδες καὶ τοιαῦτα, ὡς καὶ ἐν Ἄμ-

1. θρῆσσα 2. κώτης 3. χωρεῖν cod. Par.

μωνος. Ὅτι ἐν τισι τόποις τῆς Λιβύης δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ σῖτον καρποῦνται. ἔστι δὲ τὸ μῆκος τῆς καλάμης ε' πηχέων, πάχος δὲ τοῦ μικροῦ δακτύλου, ὁ δὲ καρπὸς διακοσιοτεσσαρακοντάχους ἀποδίδοται. τοῦ δ' ἔαρος οὐδὲ σπείρουσιν, ἀλλὰ παλιούροις συνδεδεμέναις ἐπικαταψήσαντες τὴν χώραν τῷ ἐκπεσόντι κατὰ τὸν θερισμὸν στάχυι ἀρκοῦνται. διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων κνημῖδας φοροῦντες ἐργάζονται· καθεύδοντες δὲ περιχρίουσι τοὺς κλινόποδας σκορόδοις τῶν σκορπίων χάριν καὶ παλιούροις περιδοῦσιν. Ὅτι ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Μαυρητανίας ἦν πόλις Ἰὼλ[1] ὄνομα, ἣν ἐπικτίσας Ἰόβας, ὁ τοῦ Πτολεμαίου πατήρ, μετωνόμασε Καισάρειαν· ἔχει δὲ καὶ λιμένα. Ὅτι Καρχηδόνιοι μεγίστην εἶχον δύναμιν· ὅτε γὰρ ἤρξαντο πολεμεῖν Ῥωμαίοις, πόλεις μὲν[2] εἶχον τ' ἐν Λιβύῃ, ἀνθρώπων δ' ἐν τῇ πόλει μυριάδας ο'· πολιορκούμενοι δὲ καὶ ἀναγκασθέντες τραπέσθαι πρὸς ἔνδοσιν, πανοπλιῶν μὲν ἔδοσαν μυριάδας κ', καταπελτικὰ δὲ ὄργανα ͵γ, ὡς οὐ πολεμηθησόμενοι. κριθέντος δὲ πάλιν τοῦ ἀναπολεμεῖν, ἐξαίφνης ὁπλοποιίαν συνεστήσαντο, καὶ ἑκάστης ἡμέρας ἀνεφέροντο θυρεοὶ μὲν ρμ' πεπηγότες, μάχαιραι δὲ τ' καὶ λόγχαι φ', βέλη δὲ ͵α καταπελτικά[3]· τρίχα δὲ τοῖς καταπέλταις αἱ θεράπαιναι παρεῖχον. Ὅτι πρὸ τῆς μικρᾶς Σύρτεως νῆσός ἐστι Μῆνιγξ, ἣν καί φασιν εἶναι τὴν παρ' Ὁμήρῳ τῶν Λωτοφάγων χώραν· ἔχει γαρ πολὺ τὸ φυτὸν ἐκείνη. Ὅτι ἡ πρὶν Βάρκη νῦν Πτολεμαῒς πόλις καλεῖται. Ὅτι τὸν Κυρηναϊκὸν ὀπὸν τὸ σίλφιον ἐκφέρει. Ὅτι Κυρηναῖοι σοφοὶ ἐγένοντο Ἀρίστιππος ὁ Σωκρατικὸς καὶ τούτου θυγάτηρ Ἀρήτη καὶ ταύτης υἱὸς Ἀρίστιππος ὁ μητροδίδακτος καὶ Καλλίμαχος καὶ Ἐρατοσθένης καὶ Καρνεάδης ὁ Ἀκαδημαϊκὸς καὶ Ἀπολλώνιος. Ὅτι ἡ Κυρηναϊκὴ χώρα πᾶσα ἀντιπαρήκει τῇ Κρήτῃ νήσῳ κατὰ μῆκος παράλληλος.

Στράβωνος γεωγραφικῆς χρηστομαθείας
βίβλοι ιζ'.

---

1. ἰόλα 2. μὲν recepi e cod. Par.: v. Str. p. 833. 3. καιπελτικά

INDEX
HISTORICUS ET GEOGRAPHICUS.

A.

Γ.

Δ.

Z.

H.

I.

M.

Ξ.

Ο.

Σ.

T.

Ψ.

Adde:

Gedruckt bei A. W. Schade in Berlin, Grünstr. 18.

Corrigenda et Addenda.

In verbis Strabonis.

Vol. I.

Pag. 9, v. 4. scr. συμμῖξαι. — ibid. 9. scr. ἐγχειρήσαντες. — 10, 19. scr. Πηνειοῦ. — 12, 16. scr. παμπόλλην. — 14, 17. scr. πράξεών ἐστι. — 18, 17. scr. ἐξηρμένοις. — 20, 14. scr. γραφήν. — 35, 8. scr. τύπου: v. ad IX, 423 in. — 36, 17. scr. ἕλησι. — 39, 15. dele comma post συγγραφεύς. — 40, 27. scr. εἰς ἕν. — 42, 23. scr. δεξάμενος. — 44, 1 et 16. scr. ἀργεστᾶο. — 45, 7. scr. ἔστιν. — 47, 4. scr. εὔκρατον. — 52, 4. scr. δεξί'. — 53, 12. scr. πάντας. — 75, 20. scr. αὐτόν τε. — 78, 4. scr. αἰφνίδιοι. — 79, 12. scr. θλῖψιν. — 82, 16. adde comma post πλειόνων. — 95, 3. scr. ἐπιχαιραγάθους. — 127, 16. scr. τὴν δὲ. — 128, 17. scr. Νίνος. — 136, 13. scr. ὁ δὲ. — 146, 23. scr. τέμνοις. — 150, 21. scr. στρογγύλον. — 156, 3. scr. τῆς νήσου, προσιστορήσαντος. — ibid. 24. scr. κανόνι. — 161, 29. scr. μηκῶν. — 167, 21. scr. μικρὸν ὄν. — 184, 24. scr. πελάγιαι. — 185, 3. scr. Γυμνήσιαι: sic etiam 195, 22. et 247, 9. — 186, 23. scr. Ἀψυρτίδες. — 201, 17. scr. καὶ ταῦτα. — 202, 27. scr. πεντακισχιλίους. — 216, 3. scr. Βαῖτι: sic etiam 235, 2. — 220, 24. scr. ἴδιον. — 234, 15. scr. πλευροῖς. — 240, 17. scr. διφθερίνοις. — 255, 2. scr. εἰ. — 308, 5 et 6. dele asteriscos. — ibid. 10. scr. παλτοῦ. — 311, 20. scr. ὅμοια. — 313, 4. scr. ναυστάθμῳ. — 326, 3. scr. Δακῶν. — 334, 24. scr. ἱπποτρόφιον. — 335, 20. scr. Δακούς. — 352, 26. scr. τὰς ἐν Ἰνδοῖς ἅλας. — 359, 22. scr. Αἴσιον. — 361, 11. dele asteriscos. — 363, 13. scr. πως pro πρὸς. — 365, 8. scr. ἐκεῖνον. — 376, 16. scr. ἡ μὲν οὖν πόλις. — 385, 2. scr. τι. — ibid. 23. dele comma post Οὐουλτοῦρνος. — 387, 7. scr. νέκυιαν. — 406, 16. Ταμασσοῦ: cf. XIV, 684. — 408, 7. scr. Μέδμαν. — ibid. 15. scr. τελευταία. — 422, 18. scr. τετρακοσίων. — 437, 9. scr. καλοῦσι. — 455, 3. scr. παρελείψαμεν.

Vol. II.

Pag. 13, v. 17. scr. Θυνοί. — 28, 19. scr. Δᾶοι. — 39, 20. scr. μικρὰ. — 55, 5. scr. Ἀνδριακή. — 76, 4. scr. Παίονες δὲ [τὰ] περὶ. — ibid. 8. scr. Σίθωνες. — 79, 13. scr. τηλόθεν: sic etiam 80, 19. — 87, 10. scr. εἶτα. — 91, 15. scr. ἐθέλησθα. — 105, 8. scr.

ἐπὶ Λασίωνα. — 106, 5. scr. Ἐφύραν: sic etiam 19, 20 et 107, 5. 10. — 108, 7. scr. γε. — 109, 10. scr. ἐφ᾽. — 122, 21. scr. Παρωρεᾶταί τινες. — 126, 3. scr. λίγεια. — 140, 9. scr. μηδ᾽. — 141, 8. scr. Βῖσαν. — 142, 10. scr. Ἄρπινα. — 165, 7. scr. ναυτίλοισιν. — 176, 2. scr. ταύτης. — 177, 16. scr. μηδ᾽. — 195, 14. dele comma post Κόρινθος. — 197, 11. scr. σταδίοις. — ibid. 16. scr. ἠλευθέρωσε. — 205, 7. scr. Βουράν θ᾽ ἱεράν. — ibid. 16. scr. Στράτος. — 212, 11. scr. τὴν Ἀκτήν. — 215, 17. scr. ἔνθα. — 223, 2. scr. συνέγραψε. — ibid. 16. scr. δῆμον. — 227, 11. scr. ἐρετμοῖσι. — 240, 3. scr. Ὑσιὰς. — 249, 17. scr. μετωνομάσθη. — 250, 8. scr. Ἐρύθρας: sic etiam 253, 9. — 252, 2. scr. Ὀλμιὰς. — ibid. 9. scr. ἄν τις. — 254, 13. scr. Ὠκάλαι. — 264, 5. scr. ἀνεψῦχθαι. — 270, 6. scr. πρόκειται. — 273, 8. adde in marg. A. 643. — ibid. 10. adde in marg. C. 420. — 277, 1. scr. νίκῃ. — 282, 17. scr. εἰλιγμένος. — 291, 5. scr. Τραχῖνός φησιν. — 293, 9. scr. ἑῴα. — 295, 5. scr. ὡς. — 304, 9. scr. ἐπισημότατοι. — 332, 11. scr. Θρᾷκας. — 336, 18. scr. Αἶκλος. — 344, 1. scr. καὶ. — 351, 20. scr. ἀριπρεπές. — 353, 11. scr. δεξί᾽. — 356, 5. scr. ἠδ᾽. — 360, 9. scr. ὅς. — 361, 1. scr. ἀναψῦξαι. — 367, 3. scr. ἠδ᾽. — 368, 15. scr. ἐφεξῆς. — 380, 14. scr. δᾷς. — 381, 3. scr. διὰ τὸ ὅμορον. — 391, 1. scr. συνάπτοντες. — 424, 10. scr. ὑπερβατῶς. — 441, 6. scr. ἄλλα. — 449, 15. scr. ὅ. — 451, 16. scr. ἑῴαν. — 455, 18. scr. ῥᾷον. — 456, 19. scr. παρώρειαν. — ibid. 21. scr. τι. — 458, 3. scr. ἡγοῦντο. — 459, 9. scr. πάνυ. — 467, 14. scr. δισμύριοι δισχίλιοι. — 472, 5. scr. Παταληνήν. — 509, 7. scr. ἐσσομένοις. — 513, 13. scr. μειρακιώδεις. — 514, 21. scr. Βαγαδανία. — 517. scr. Θρακῶν. — 530, 7. scr. Ἀππαῖται. — 531, 21. scr. Σιντοί. — 533, 9. scr. πῶς δ᾽ ἡ τοῦ. — 539, 8. dele [ἄν]. — ibid. 11. dele asteriscos. — 568, 14. scr. Κρῆμναν. — 572, 12. dele [πρὸς μὲν ἀλλήλους].

Vol. III.

Pag. 43, v. 7. scr. Λευκόφρυν. — 49, 12. scr. Ἐνετῶν. — 62, 8. scr. ὑπὲρ. — 70, 21. scr. δύω. — 80, 3. scr. πόλεώς ἐστιν. — 89, 1. scr. δέ. — ibid. 5. scr. Κιβυρᾶται: sic etiam v. 19. — 91, 3. scr. ἀντιπέραν. — 93, 13. scr. Ἐρυθρὰς. — ibid. 15. scr. Κλαζομενὰς. — 96, 5. scr. τίσαι. — 98, 6. scr. Ἡράκλειαν. — 113, 10. scr. μέγα pro *μετὰ*. — 114, 10. scr. Μητρῴῳ. — 126, 22. scr. Κῷοι. — 129, 11. scr. ἠδ᾽. — 148, 2. scr. ὁμογενής, simul verba ὡς — ἀηδών asteriscis sunt includenda. — 223, 13. dele punctum post ἕκαστον. — 272, 22. scr. ἄλλη (καὶ γὰρ †τριακοσάχοα λέγουσι). — 343, 11. scr. Ἀταργάτιν. — 417, 15. scr. Τισιαοῦς. — 520, 8. scr. κρίμνον (ita legitur in cod.).

In notis.

Vol. I.

Casaubon !

Pag. 1, 1. Falsum est quod scripsi Siebenkeesium primum edidisse primi libri argumentum: Brequignyus enim iam exhibet, ex o haud dubie petitum. — 9, 9. adde: ἐπιχειρήσαντες ald. — 19, 5. scr. (sed

γνωμονικῶν A.) etc. — 23, 22. adde: rec. Cor. — 24, 17. adde: rec. Cor. — 27 adde: 18. οὐδὲ λόγος Cor. — 60 adde: 1. μὲν om. Cor. — 64, 29. scr. 759. — 70, 5. extr. scr. XIV, 671. — 71, 17. adde: ἡ om. ald. — 73 adde: 20. καὶ om. Cor. — 75, 20. αὐτὸν δὲ ald. — adde post extr.: alia exempla verbi εἰδέναι ita usurpati v. IX, 391 in., XI, 507. — 85 adde: 15. ὑπὸ] ἐπὶ codd. Cor. corr. — 87, 23. adde: καὶ om. Cor. — 90, 4. adde: εὐῶδες asteriscis inclusit Cor. — 100, lin. 3. scr. ὡς οἱ μαθηματικοί. — 102 adde: 15. προεπινοεῖ Cor. — 125, 15. adde in fine notae: III, 174. — 127 adde: 16. δὲ om. Sbk. — 146, 21. adde: τῶν] ταῖς Cor. — 23. adde — τέμνης ald. — 148 adde: 7. καὶ om. Cor. — 201 adde: 17. εἰ καὶ οἰκήσιμα ταῦτα Xyl. — 252, 1. scr. appellabatur. — 258, 13. scr. III, 173. VI, 255. 258. VIII, 354. 372. — 270, 15. scr. ἡμερησίων. — 279, 9. scr. Coraem poenituit. — ibid. lin. 2 ab imo scr. Massiliensibus. — 280, 24. extr. adde: τὸ Αἰέντιον ὄρος ap. Dion. Ant. Rom. I, 79. — 300 lin. 14. ab imo scr. Ararim. — 308, 5. de verbis οἱ μέντοι Ῥωμαῖοι non erat dubitandum: sana sunt ac Strabonis. — 311, 20. scr. invenimus, pro invenitur. — 348, 1. extr. ἐπιπολάσαν. — ibid. 22. extr. scr. (οἱ Λακεδαιμόνιοι) pro (οἱ Παρθενίαι). — 351, 3. scr. nihilominus. — 352, 26. femininum usurpatur itidem XII, 546. 561. — 355, 16. Paulo inconsideratius scripsi Strabonem h. l. secutum esse Chorographum, qui stadiis uti non solet in definiendis locorum intervallis; ex Graeco potius auctore sumpsisse videtur quae tradit: nihilominus femininum est relinquendum, cf. Steph. Thes. s. v. — 359, 22. Avidius a me receptum esse Ἀσίσιον pro Αἴσιον recte monuit Spengelius in censura editonis meae (v. *Münchner gelehrte Anzeigen* etc.), cum Asisium non a dextra situm fuerit viae Ocriculis Ariminum ducentis, quod fugisse me, locorum horum satis peritum, ipse miror: vellem tamen idem vir doctus dixisset, ubinam gentium situm fuerit illud Aesium. Quod cum haud facile unquam dicturum esse neque istum neque alium credam, latere sub illo nomine Asisium oppidum etiamnunc existimo: quae coniectura si vera est, error Strabonis erit confitendus, multo levior certe, quam permulti alii ab eo admissi. — 361, 11. praepositio ἀφ᾽ non erat attrectanda. — 363 adde: 13. πως] πρὸς codd. edd., correxi de coni. Letronnii ad XVI, 760: cf. IV, 185. 202. V, 213. XVI, 770. — 394 adde: 3. τῆς θαλάττης codd. (sed τὴν θάλατταν B. ex corr.) Cor. corr. de coni. Tyrwh. — 406, 16. ταμασσου (sic) A. — 429, 18. scr. πρῶτον. — 440, 16. scr. μυλλοις Epit. — 459, 14. scr. ἡγησαμένων.

Vol. II.

Pag. 36, 6. adde: Epit. — 42, 22. scr. ἐστι μέρη om. E. — 47 adde: 16. ἐπὶ θαλάττῃ E. — 61, 11. scr. τῆς Ἑλλάδος om. E. — 67, 1. τῷ Ἀχιλλέως recte coni. Spengel. — 77 adde: 10. post ποταμοῦ excidisse videntur verba ἐν δεξιᾷ δὲ τὴν Ὄσσαν (v. Speng.). — 78 adde: 13. μειζόνων habet Eust. ad Il B, 596, p. 299, 8 R, ubi haec leguntur: ὃς Ὀρφεὺς τὰ πρῶτα μὲν ἀγυρτεύων διέζη, εἶτα καὶ μειζόνων ἀξιῶν ἑαυτὸν καὶ ὄχλον καὶ δύναμιν περιποιούμενος διεφθάρη ἐξ ἐπισυστάσεως, ἀνὴρ γόης ἀπὸ μουσικῆς τε καὶ μαντικῆς καὶ τῶν περὶ τὰς τελετὰς ὀργιασμῶν. — 83 adde: 25. cf. Eust. ad Il. B, 596 p. 299, 7 R, qui exhibet haec: καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀκτῇ τῇ περὶ τὸν Ἄθων Θάμυρις ὁ Θρᾷξ ἐβασίλευσε, τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων γενόμενος, ὧν καὶ ὁ Κίκων

Ὀρφεύς. — 92 adde: 13. πάντα [τὰ] ἐν κτλ. coni. Spengel. — 96, 6. E. Curtius in libro suo, *Peloponnesos*, etc. p. 31. ita putat hunc locum esse scribendum: ἔστι δὲ ταῦτα [τὰ] δύο μέγιστα συστήματα τῆς Ἑλλάδος, τό τε ἐντὸς Ἰσθμοῦ καὶ τὸ ἐκτὸς μέχρι τῆς ἐκβολῆς τοῦ Πηνειοῦ· ἔστι δὲ καὶ μεῖζον καὶ ἐπιφανέστερον τὸ ἐντὸς Ἰσθμοῦ· σχεδὸν δέ τι καὶ ἀκρόπολίς ἐστιν ἡ Πελοπόννησος τῆς συμπάσης Ἑλλάδος, [ἡ δὲ Ἑλλὰς τῆς συμπάσης Εὐρώπης?]. Quae tamen quo minus probanda videantur, haud pauca obstant. — ibid. 15. scr. κλειομένην pro κλειμένην. — 105, 5. adde: codicum scripturam bene tuetur Curtius in Bergkii et Caesaris Ephemeridibus (*Zeitschrift für die Alterthumswissenschaften* 1852, 1, 1.). — ibid. 8. ἐπιθαλασσίωνα codd.: ἐπὶ Λασίωνα egregie coni. Meinekius; cf. quae disputat Curtius l. c. — 107, 23. E. Curtius l. c. hunc locum ita scribendum censet: Μεταξὺ δὲ τοῦ Πηνειοῦ καὶ τῆς τοῦ Σελλήεντος ἐμβολῆς (εἰςβολῆς magis commendatur et codicum scriptura et Strabonis usu) Πύλος ᾤκεῖτο κτλ. — 111 adde: 4. Ἀμαθουσίων — καὶ om. *eghi*. — πυρῶν l. Eust. ad Il. *B*, 625, p. 325 R. — 112, 11. adde: Verba ἐχόμενον — Λαμπείας pro spuriis eiicienda E. Curtius censet l. c. — 140, 10. cf. quae Curtius de hoc loco disputat l. c. — 142, 11. adde: cf. de hoc loco Curtius in libro suo *Peloponnesos* etc. p. 452. — 144, 19. cf. Curtius in Bergkii Ephemeridibus l. c., qui codicum scripturam tueri studet. — 165, 15. Curtius l. c. scribendum esse censet εἶθ᾽ ἡ τῶν [Καυκών]ων ἅπασα καὶ Μινυῶν. — 184 adde: 13. Verba οὐχ ὡς ὁ μῦθος transponenda esse videntur post τοὺς Αἰγινήτας. — 199, 23. τῆς μὲν οὐ συνεστώσης scribendum esse suspicatur Curtius in libro suo *Peloponnesos* etc. p. 451, coll. Paus. VI, 18, 1. — 201, 12. adde in fine notae: cf. quae adnotantur ad IX, 426. — 208, 11. πεντήκοντα corruptum esse iure censuerunt Dodwell. (v. *Reisen in Griechenland etc. von Sickler II*, 2, 321) et Müller (v. *Dorier* II, p. 439) atque in πέντε mutarunt, assentientibus Grosk. et Curtio (v. *Peloponnesos* p. 216): sed cum notis, non verbis numeri antiquitus fuerint expressi, *N* facilius ex *Δ* quam *E* nasci potuisse liquet. — 219, 4. Verba ὁ νῦν Βωκαλία καλούμενος pro spuriis habenda ac reiicienda esse censeo. — 225, 18. post Θησεύς adde: Pleth. — 231, 6. adde: Παγὰς Cor. — 248 lin. 2. ab imo scr. ὅ τι ἂν χρήσιμον κτλ. — 278, 8. post παιανισμὸν adde *E*. — 300, 14. post parenthesin adde: sed ι supra η add. in *E*. — 333, 3. ἐν ᾧ similiter positum XIV, 657; cf. 658. — 381, 3. Verba διά τε Ὅμηρον rectissime in διὰ τὸ ὅμορον mutavit Meinekius. — 421, 8. scr. Epigramma. — 466 adde: 9. αὐθέκαστος μὲν καὶ σκαιὸς καὶ ἄγριος Cor. — ibid. 17. dele πρός. — 508, 21. scr. ὀχετῷ. — 539, 8. v. quae disputat de hoc loco Spengel. — 570, 19. adde: χαραδρῶν πλήρη τυγχάνουσαν *i*. — 572, 12. scr.: πρὸς μὲν ἀλλήλους add. Cor., quae necessaria non esse monuit Meinekius, coll. p. 566, 11. ἐφ᾽ ἡμῶν δὲ καὶ τὰ Ἴσαυρα καὶ τὴν Δέρβην Ἀμύντας εἶχεν, ἐπιθέμενος τῷ Δερβήτῃ καὶ ἀνελὼν αὐτόν, τὰ δ᾽ Ἴσαυρα κτλ. — 585, 3. adde: crediderim Strabonem scripsisse μεσόγαιον.

Vol. III.

Pag. 55, 6. cf. nunc quae Boeckh. disputat in libro suo *Die Staatshaushaltung der Athener* vol. II, p. 733 sqq. — 126, 10. scr. σιταρκεῖται edd. inde a Cas. — 148 adde 2. ὁμογενὴς coni. Meinek. veris-

sime, simul verba ὡς — ἀηδών pro spuriis recte reiiciens. — 155, 4. delenda sunt in fine notae verba „quae — partibus". — 189, 12. adde: post *Αἰθιοπίαν* Bernhardy (v. Eratosthenica p. 97) haud iniuria excidisse suspicatur quaedam, quae fuisse videantur πλάτος δὲ πεντακισχιλίων. — 205, 1. Nescio, qui factum sit, ut non recordarer e Menandro referri hoc verbum in compluribus lexicis antiquis, velut apud Suidam, ubi leguntur haec: ἀρτικροτεῖσθαι, συμφωνεῖσθαι· ἀρτικροτοῦνθ' οἱ γάμοι, φησὶ Μένανδρος. Quae frustra ab aliis tentata (v. Bernh. ad Suidae l. c.) Meinek. recte tuetur ad Menandri Fragm. (v. fab. inc. fr. CCCXXX). — 219. 9. γυμνασίων *E* Cor. — 252, 25. adde: at cf. II, 74. — 376, 25. adde: sec. cod. Pal., sed ιγ' exhibet cod. Par.